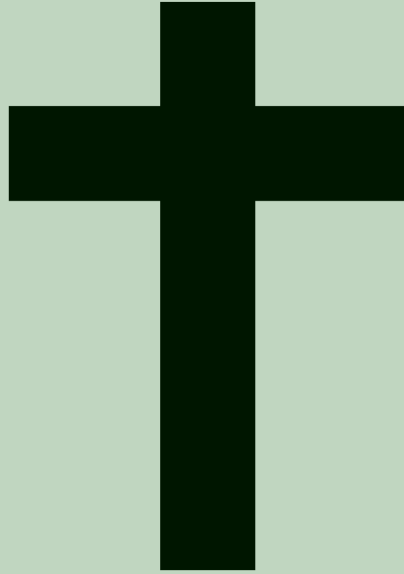

El Nuevo Testamento
en mixe de
Guichicovi

New Testament in Mixe, Isthmus (MX:mir:Mixe, Isthmus)

El Nuevo Testamento en mixe de Guichicovi
New Testament in Mixe, Isthmus (MX:mir:Mixe, Isthmus)

copyright © 1988 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixe, Isthmus

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Guichicovi [mir], Mexico

Copyright Information

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Isthmus

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

Contents

San Mateo	1
San Marcos	57
San Lucas	98
San Juan	156
Hechos	205
Romanos	275
1 Corintios	311
2 Corintios	338
Gálatas	357
Efesios	365
Filipenses	376
Colosenses	382
1 Tesalonicenses	388
2 Tesalonicenses	394
1 Timoteo	397
2 Timoteo	405
Tito	411
Filemón	415
Hebreos	417
Santiago	435
1 Pedro	441
2 Pedro	451
1 Juan	456
2 Juan	462
3 Juan	463
Judas	464
Apocalipsis	466

San Mateo

¹ Yaa jaduñ myiñ cujaay nebiaty ja'a Jesús yhap tieedyhajxy jecy xiøhajty. Abraham xiøhajty ja'a jawyiinhájtábä. David xiøhajty ja'a cujecy jaac mínábä.

² Ja'a Abraham yhuung, Isaac je'e xiøhajty. Ja'a Isaac yhuung, Jacob je'e xiøhajty. Ja'a Jacob yhuung tu'ug, Judá je'e xiøhajty. May ja'a Judá ja'a piuhya'ay hänajty miøødä. ³ Ja'a Judá yhuunghajxy, Fares hajxy xiøhajty møødä Zara. Ja'a Fares tiajhajxy, Tamar je'e xiøhajty. Ja'a Fares yhuung, Esrom je'e xiøhajty. Ja'a Esrom yhuung, Aram je'e xiøhajty. ⁴ Ja'a Aram yhuung, Aminadab je'e xiøhajty. Ja'a Aminadab yhuung, Naasón je'e xiøhajty. Ja'a Naasón yhuung, Salmón je'e xiøhajty. ⁵ Ja'a Salmón yhuung, Booz je'e xiøhajty. Ja'a Booz tiaj, Rahab je'e xiøhajty. Ja'a Booz yhuung, Obed je'e xiøhajty. Ja'a Obed tiaj, Rut je'e xiøhajty. Ja'a Obed yhuung, Isaí je'e xiøhajty. ⁶ Ja'a Isaí yhuung, David je'e xiøhajty. Mänitá David tiägøøyy gobiernähajpá. Mänitá Urías yajyagho'cä mänaa ja'a tsip jiadyiijän. Coó ja'a Urías yho'cy, mänitá David ja'a Urías tio'oxiøjc wyiingpøjcä. Mänitá David yaghuungpaaty. Salomón ja'a yhuung hajxy yajxøhajty.

⁷ Ja'a Salomón yhuung, Roboam je'e xiøhajty. Ja'a Roboam yhuung, Abías je'e xiøhajty. Ja'a Abías yhuung, Asa je'e xiøhajty. ⁸ Ja'a Asa yhuung, Josafat je'e xiøhajty. Ja'a Josafat yhuung, Joram je'e xiøhajty. Ja'a Joram yhuung, Uzías je'e xiøhajty. ⁹ Ja'a Uzías yhuung, Jotam je'e xiøhajty. Ja'a Jotam yhuung, Acáz je'e xiøhajty. Ja'a Acáz yhuung, Ezequías je'e xiøhajty. ¹⁰ Ja'a Ezequías yhuung, Manasés je'e xiøhajty. Ja'a Manasés yhuung, Amón je'e xiøhajty. Ja'a Amón yhuung, Josías je'e xiøhajty. ¹¹ Ja'a Josías yhuung tu'ug, Jeconías je'e xiøhajty. Jimä Jeconías ja'a piuhya'ay hänajty miøødä. Mänitá judíoshajxy hadsip yajnøcxä jäguem Babilonia-naaxooty.

¹² Jim hajxy chánaadiaacpøjcy Babilonia. Jimä Jeconías ja'a yhuung yajxøhajty Salatiel. Ja'a Salatiel yhuung, Zorobabel je'e xiøhajty. ¹³ Ja'a Zorobabel yhuung, Abiud je'e xiøhajty. Ja'a Abiud yhuung, Eliaquim je'e xiøhajty. Ja'a Eliaquim yhuung, Azor je'e xiøhajty. ¹⁴ Ja'a Azor yhuung, Sadoc je'e xiøhajty. Ja'a Sadoc yhuung, Aquim je'e xiøhajty. Ja'a Aquim yhuung, Eliud je'e xiøhajty. ¹⁵ Ja'a Eliud yhuung, Eleazar je'e xiøhajty. Ja'a Eleazar yhuung, Matán je'e xiøhajty. Ja'a Matán yhuung, Jacob je'e xiøhajty. ¹⁶ Ja'a Jacob yhuung, José je'e xiøhajty. Coó ja'a María yhuung hänajty tøø myiñ tøø quia'ay, ja'a Jesús hajpá, mänitá José ja'a María wyiingpøjcy. Ja'a Jesús, Cristo je'e xiøhajty; paady yaa quiejxä hádaa yaabä naaxwiin maa højtscøxpän.

¹⁷ Nämajmacts ja'a Jesús ja'a yhap ja'a tieedy hänajty miøødä, møødä Abraham møødä David. Y jaac nämajmacts ja'a yhap ja'a tieedy hänajty miøødä, møødä Salomón møødä Jeconías. Mänitá judíoshajxy yajnøcxä Babilonia-naaxooty. Y jaac nämajmacts ja'a Jesús ja'a yhap ja'a tieedy hänajty miøødä, møødä Salatiel møødä José. Mänitá Cristo myiñguiahy.

¹⁸ Yaa jaduñ myiñ cujaay nebiä Jesucristo myiñguiahyän. Ja'a Jesucristo tiaj, María hänajty je'e xiøhaty. Tøø hänajty tiødiägø'øy coó ja'a Maríahajxy hänajty piøga'añ møødä José. Pero cajná hajxy hänajty piøcyñä, mänitá María quiähxø'cy coó hänajty yhuungmøødä. Ja'a Dioshespírituhaam hänajty tøø yhuungpaady. ¹⁹ Jaduñ ja'a judíoshajxy hänajty quiuhdujthaty, coó ja'a to'oxiøjc yhuungpáadät jabiøcy, mänitá jaduñ yhøxmájtšänät. Pero miøødä ja'a José hojioot hänajty; cabä María hänajty ñäxø'øwø'øwa'añ. Mänitá José wyiimahñdyhajty coó ja'a María yhøxmádsät hamee'ch, nebiä María jaduñ quia'a

yajtsähdiúnät. ²⁰ Yhuuc wiinmahñdyhajpy ja'a José hánajty, mänit miaaho'cy. Mänitá Diosmoonsä wyiinhijxy cuma'ayhaam. Tsajpootyp hánajty chooñ. Mänitá José ñämaayyá:

—José, David miich hijty mhaphajpy mdeedyhajpy. Ca'a mdajy ca'a mmay. Hoy jadhun coo ja'a María mwiingpögät. Dioshéspirituhaam jadhun tøø yhuungpaady. ²¹ Ya'ayhänä'c jadhun yhuunghadaamby, ja'a Jesús hajpá. Coo ja'a quiu'ug ja'a piojpa quiädieey yajnähwa'adsaanä, paady jadhun xiøhata'añ Jesús.

²²⁻²⁵ Coo ja'a José mia'abiädø'cy, mänit quiudiuuñ neby hánajty tøø ñäma'ayíjäm ja'a Diosmóonsäm. Mänitá María wyiingpøjcy. Pero cab hajxy ñimiøødmaawä høxtä coonä ja'a María ja'a Jesús yajmiññä. Ja'a coobhuung, je'eds jadhun miingahw. Jesús jadhun xiøhajty. Coo ja'a Jesús jadhun myiiñguiahy, tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jadhun nebiä Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy jecy quiujahyyän:

Huungpaadaamby ja'a cäxyihänä'c tu'ug.

Ya'ayhänä'c yhuunghadaamby.

Jue'e xiøhata'añ, Emanuel.

Je'eduhñ ñänøømby coo ja'a Dios hajxy xmiøødhájtäm.

2

¹ Ja'a Jesús, jim jadhun myiiñguiahy maa ja'a cajpt jadhun xiøhatiän Belén, jim Judeanaaxooty. Ja'a Herodes, je'e hánajty tuumb gobiernä. Jim je'e hánajty chána'ay maa ja'a mõjcajptän Jerusalén. Mänitá jäya'ayhajxy jim näje'e miejch maa ja'a Heródesän. Jäguem hajxy hánajty tøø chooñ maa ja'a xøø piädsømiän. Madsa'ahøxtabiä hajxy hánajty wiädity. ² Mänit hajxy yajtøøyy:

—Maa ja'a judíos guiobiernähajxy, ja'a tøø myiñ tøø quiá'ayäbä. Jäguem højts ja'a miadsa'a tøø nnäheebøøyyä, jim maa ja'a xøø piädsømiän. Paady højts yaa tøø nmiñ tøø nmech neby højts jadhun nwiingudsähgø'owät.

³ Coo ja'a gobiernä Herodes jadhun miädoyhajty møødá Jerusalénpä-jäya'ayhajxy nägøxiä, mänit hajxy tiägøøyy tajpá maabiä. ⁴ Mänitá Herodes miøjyaaxy ja'a teedywiindsøn hajxy møødá ley-yajnahixøøbiähajxy. Mänitá Herodes yajtøøyy:

—Maa ja'a Cristo myina'añ quia'awa'añ, ja'a Dios quiexaambyä.

⁵ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Beléncajptóotiäc jadhun myina'añ quia'awa'añ yaa Judeanaaxooty. Ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpä jecy cujahy nebiä Dios miänaañän:

⁶ Ja'a cajpt jadhun xøhajpá Belén, jim Judeanaaxooty,

jimä wiindsøn tu'ug myina'añ quia'awa'añ;

je'eçh ja'a ngu'ug xyhane'emáañäp, ja'a judíoshajxy; paadiä Beléncajpt jadhun yajmäbaada'añii nebiä mõjcajptän.

⁷ Mänitá Herodes miøjyaaxy hamee'ch ja'a madsa'ahøxtabiähajxy. Mänitá Herodes yajtøøyy:

—Mäduhnajtä ja'a madsa'a quiähxø'tsohñ.

⁸ Coo ja'a Herodes tøyhajt miooyyä, mänitá miänáangumbä:

—Nøcx ja'a pigäna'c hajxy jim yajtøw Belén. Naxy hajxy hoy mdehm yajtøwät. Coo mbáadät, mänitøch hajxy min xyhawaanä, nébiøch jim nøcxy nwiingudsähgøøbiä.

⁹⁻¹⁰ Mänitá madsa'ahøxtabiähajxy tiu'ubøjcy. Jim hajxy ñøcxy Belén nebiä Herodes hánajty tøø miäna'añän. Mänitá madsa'a hajxy jadähooc yhíxcumbä, ja'a hajxy hánajty tøø yhuug hijxpä jäguem maa ja'a xøø piädsømiän. Mänit hajxy jiaançh tehñ xiooñdaacy. Mänitá madsa'a hajxy piadu'ubøjcy. Mänitá

madsa'a jim tøyä tiänaaxiøjpy maa ja'a pigäna'c-huung hänajty yhiitiän naaxyp. Tøyä ja'a madsa'a hänajty quiuhajnaxy maa hänajty quio'na'ayän. ¹¹ Mänitä madsa'ahøxtaabiähajxy tiøjtägøøyy. Jimä regalo hajxy hänajty miøødä caajäjooty. Mänitä pigäna'c-huung hajxy yhiijxy møødä tiaj María. Mänitä pigäna'c hajxy wyiinjiicädaacy; wyiingudsähgøøyy hajxy jaduhñ. Mänitä quiaaja hajxy yaghawaach. Mänitä oro hajxy yajpadsøømy møødä poom møødä mirraperfume. Pa'agxuu'p je'e; tsow ñøcxy. Mänitä pigäna'c hajxy jaduhñ ñä'a mooyy. ¹² Mänit hajxy wyiimbijnä. Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a quiajpthajxiän. Wiingtuum hajxy ñøcxøøñä; cab hajxy jim ñaxøøñä maa ja'a Heródesän. Hix, tøø hajxy hänajty yhawáañäxä cuma'ayhaam coo hajxy jim quia'a naxøøñät.

¹³ Coo ja'a madsa'ahøxtaabiähajxy hänajty tøø wyiimbijnä, mänitä José ja'a Diosmoonsä tu'ug wyiinhijxy cuma'ayhaam, ja'a tsajpootypä. Mänitä José ñämaayyä:

—José, pädø'øg. Nøcx hajxy jim Egiptonaaxooty møødä mhuung møødä mdo'oxy. Jim hajxy mmähmø'øwät høxtä coonä nhawáañämät coo hajxy mwiimbídät. Paady hajxy mbäyø'øgät neby yø'ø mhuung xquia'a yaghó'cät. Ja'a Herodes, xyhøxta'awáañäp yø'ø mhuung jaduhñ; xyajyagho'ogáañäp jaduhñ.

¹⁴ Mänitä José piädø'cy. Mänitä Joséhajxy jim jiaançh nøcxy Egipto møødä yhuung møødä tio'oxy. Mänitcoods hajxy tiehm tiu'ubøjcy. ¹⁵ Jim hajxy hänajty miähmø'owa'añ Egipto. Høxtä ja'a Herodes hó'ogäp, mänit hajxy hänajty wyiimbijtagatsa'añ. Jequiän ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpä hänajty tu'ug tøø quiujaay nebiä Dios miänaañän: “Nhøxyaaxpadsømäambiøch ja'a nhuung jiiiby Egiptonaaxooty.” Y coo ja'a Joséhajxy jim jiaançh nøcxy Egipto, tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ.

¹⁶ Coo ja'a Herodes ñajuøøyy coo hänajty tøø wyiinhøøñii ja'a madsa'ahøxtaabiädøjc, mänitä Herodes jiootma'ty. Mänitä Herodes ja'a pigäna'c yajyagho'cä nägøxiä, pønjaty ja'a mejtsjumøjtpä hänajty ca'a yaghabejpnä, ja'a hajxy hänajty tsänaabiä Belén møødä Belén mäwiingón. Hix, tøø hänajty mejtsjumøjt yhijnä coo ja'a madsa'a quiahxø'tsohñ, ja'a madsa'ahøxtaabiädøjc-hajxy hänajty tøø yhiñiäbä. ¹⁷⁻¹⁸ Jaduhñ ja'a Diosmädia'agy tiøjiájcombä nebiä Jeremías hänajty jecy tøø quiujaayän:

Jim maa xiøhatiän Ramá,

jimä Raquel ja'a yhuung ñäjøøyy ñaxuu'ch.

Coo ja'a yhuung yaghó'cäxä, paady quia'a jootcapxmøcpøgaañä.

Ja'a Jeremías, je'e ja'a Diosmädia'agy jecy yajwa'x.

¹⁹ Coo ja'a Herodes yho'nä, jimnä ja'a Joséhajxy hänajty Egiptonaaxooty. Mänitä José ja'a Diosmoonsä tu'ug wyiinhíxcumbä cuma'ayhaam, ja'a tsajpootypä. Mänitä José ñämaayyä:

²⁰ —Pädø'øg, wiimbit hajxy møødä mhuung møødä mdo'oxy. Nøcx hajxy Israelnaaxooty. Tøø jäya'ayhajxy yho'nä, ja'a mhuung hajxy hijty xyagho'ogáañäbä.

²¹ Mänitä Joséhajxy piädø'cy møødä yhuung møødä tio'oxy. Mänit hajxy jim jiaançh nøcxy Israelnaaxooty. ²² Mänitä José miädoyhajty coo Arquelao hänajty guiobiernähajnä jim Judeanaaxooty maa ja'a tieedy Herodes hänajty tøø guiobiernähatiän. Mänitä José chähgøøyy. Cab hänajty jim ñøcxaañä Judeanaaxooty. Wiingtuum hajxy ñøcxy Galileanaaxooty, nebiä José hänajty tøø yhawáañäxän cuma'ayhaam. ²³ Coo hajxy jim miejch Galileanaaxooty, mänit hajxy jim chänaadiaacpøjcy maa ja'a cajpt xiøhatiän Nazaret. Coo hajxy jim chänaadiaacpøjcy, tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ maa jaduhñ myiñän

cujaay coo ja'a Jesús hānajty ñāma'awa'añii coo jim̄ chooñ Nazaret. Ja'a Diosmādia'agy-yajwa'xpāhajxy jaduhñ jecy cujahy.

3

¹ Cujecy ja'a Juan ja'a māyajnābejpā jim̄ miejch Judeanaaxooty pactuum. Ja'a Diosmādia'agy hānajty yajwa'xyp. ² Mānitā Juan tiägøøyy mādiaacpā. Mānit miānaañ:

—Najtshixø'øw ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy; habaadāannāp jaduhñ coo ja'a Dios ja'a miājaa yajcāhxø'øga'añ.

³ Ja'a Isaías, ja'a Diosmādia'agy jecy yajwá'xābā, je'e hānajty jaduhñ jecy tøø quiujaay:

Jim̄ jāya'ay tu'ug yaaḡwādity pactuum:

“Najtshixø'øw ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy, nebiā mwiindsón hajxy hoy mjøbhíxāt;

hoy hajxy jaduhñ mwiingudsāhgó'øwāt.”

Ja'a Juan jaduhñ nānøømä.

⁴ Ja'a Juan, camellopøjt hānajty wyithajpy; wajhac hānajty wiøønhajpy. Chu'chp mu'u hānajty je'e; yhuucypy cunaaxmøjtsiinnøø hānajty. ⁵ Majiāya'ay ja'a Juan hānajty ñāmechii. Jerusalén hajxy hānajty nāje'e chooñ. Nāje'e hajxy hānajty chohmbā Judeanaaxooty møødā Jordānmøjnøøbaha. Yhamādoowhidāannāp ja'a Juan miādia'agy hajxy hānajty. ⁶ Mānitā piojpa quiādieey hajxy ñāgapxy. Mānitā hajxy jim̄ yajnābejtā ja'a Juāngām maa ja'a Jordānmøjnøøjān.

⁷ Mānitā Juan yhijsy coo hānajty ñāmechii ja'a fariseoshajxy nāmay møødā saduceoshajxy. Ja wi'i ñābetaamb hajxy hānajty je'ebā. Ja'a fariseoshajxy, hoy hajxy hānajty jiaanch tehñ quiuidiñ ja'a Moisés miādia'agy. Ja'a saduceoshajxy, wiingā cuhdujt hajxy hānajty miøødā; cab hajxy hānajty miāna'añ coo hajxy jiuypjøjtāgatsa'añ. Mānitā Juan miānaañ:

—Hay, møjcu'u, caj mijts hoguiuhdujt mnā'ägädā møødā. Paady hajxy mja wi'i ñābetaambā nebiā Dios hajxy jaduhñ xquia'a yajcumädówāt, túhmäts. ⁸ Hoy hajxy mwädítāt neby hajxy jaduhñ myajcāhxø'øgāt coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy hānajty tøø mjaanch najtshixø'øy. ⁹ Cab hajxy jaduhñ mmāná'anāt: “Abrahámhøch hijty nhaphajpy ndeedyhajpy, páadyhøch ja'a Dios jaduhñ xquia'a yajcumādowa'añ.” Mānitā Dios jaduhñ xyajnáhwá'adsāt coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixø'øwāt, ca'a jie'eguiøxpā coo ja'a Abraham hajxy hijty mhaphaty mdeedyhaty. ¹⁰ Pøn hoy ca'a wādijp, jaduhñ māvínäts je'e nebiā quepychaajān, ja'a ca'a tøømhajpā. Piuxaamby hajxy je'e; mānit hajxy ño'oga'añ. Paady hajxy hoy mwädítāt nebiā Dios hajxy jaduhñ xquia'a yajcumädówāt. ¹¹ Tøyhajt mijts nyajnābety nøøhaam neby hajxy jaduhñ myajcāhxø'øgāt coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy tøø mnajtshixø'øy. Pero xii jāya'ay tu'ug jiaac miñ høxhaam; je'eds mājōjnābā ja'a Dioshēpīritu hajxy xmio'owaamb. Xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsaamb hajxy jaduhñ. Maas mōcā cuhdujt je'e miøødā quejeech høøch. Cābøch cuhdujt nnā'ägā møødā ni weeñtiā maa jaaya'aguiøxpān. ¹² Ja'a jāya'ayhajxy, coo ja'a trigo hajxy hānajty tøø tiexy, tøgooty hajxy nøcxy piāda'agy. Pero ja'a trigohac, naaxwiin je'e quia'ay. Jaduhñ māvínäts jāya'ayhajxy quia'awa'añ haxøøgtuum, ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ca'a najtshixø'øwaambā. Cøjxta'axiøø hajxy jiiby chaačhpøga'añ.

¹³ Mānitā Jesús miejch maa ja'a Juan hānajty miāyajnābetiān jim̄ maa ja'a Jordānmøjnøøjān. Galilea ja'a Jesús hānajty tøø chooñ. Nābetaamb hānajty je'ebā. ¹⁴ Mānitā Juan ja'a Jesús ñāmaayy:

—Cab jaduñ yhahixø'øý cooçh miïch nyajnábétät; maas hoy hijty jaduñ cooçh miïch cu xyajnábeyty.

¹⁵ Mänitä Jesús miänaañ:

—Høøch yajnábéjtäc neby jaduñ ngudiúunämät nebiaty ja'a Dios xyhanéhäm.

Mänitä Juan jaduñ miänaañ:

—Ween nyajnábétät.

¹⁶ Mänitä Jesús ñábejty. Mänit je'e tiø'ødspädsøømy. Mänitä tsajt yhawaach. Mänitä Jesús ja'a Dioshespíritu yhijxy coo hánajty miänacy nebiä palomän, coo hoy yháñaaguiäda'agy ja'a Jesús quiuhduum. ¹⁷ Mänitä Dios jim quiapxy tsajpootyp:

—Høøch nHuung yø'ø. Njaançh tehñ chójpiøch jaduñ. Jaançh tehñ jiootcújc-høch nnijäwø'øyii ja'a nHuungcøxpøch.

4

¹ Mänitä Dioshespíritu ja'a Jesús wioonøcxy pactuum. Jimä Jesús hánajty jia wi'i ñäma'awa'añii ja'a møjcu'ugóngäm coo haxøøg jiatcø'øwät.

² Juxychägui'xxøø ja'a Jesús hánajty jim tøø yhity jaguiay. Ni xøøm ni coods hánajty tøø quia'a cay. Mänit yäho'pøjcä. ³ Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a møjcu'ugóngäm. Ja wi'i yagjatcø'øwáañäp ja'a Jesús hánajty haxøøg. Mänitä møjcu'ugong miänaañ:

—Pø miïch ja'a Dios tøyhajt xyHuunghajp, näma'aw yø'ø tsaä coo ween chajcaagyquiojy.

⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduñ ja'a Diosmädia'agy miäna'añ: “Ca'a quiaaguiähajtiä ja'a jäya'ayhajxy miädsänaaby hädaa yaabä naaxwiin; møødä Diosmädia'agy hajxy miädsäna'ay.”

⁵ Mänitä møjcu'ugong ja'a Jesús wioonøcxy jim Jerusalén. Ja'a Dioscajpt je'e jim. Mänitä Jesús miøødwiimbejtä ja'a møjtsajtojcuuhduum. ⁶ Mänit ñämaayyä:

—Pø miïch ja'a Dios tøyhajt xyHuunghajp, cuhdøpxnaç jii. Caj miïch nej mjädät. Jaduñ ja'a Diosmädia'agy miäna'añ:

Ja'a Dios ja'a mioonsä hane'emaamb, ja'a hajxy jim tsajpootypä coo miïch xcwieendähädät.

Xchehñhidaamb miïch hajxy nej miïch tsaajooty jaduñ mga'a cuhnébät.

⁷ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pero nøm ja'a Diosmädia'agy miänaambä: “Cabä Dios ja'a mWiindsøn mjøjcaxø'øwät.”

⁸ Mänitä møjcu'ugong ja'a Jesús wioonøcxcumbä maa ja'a tunän, ja'a jaançh tehñ quiøxpä. Mänitä Jesús yajnähixøøyyä ja'a naax ja'a cajpt cøxiä hädaa yaabä naaxwiin, coo ja'a jäya'ayhajxy miøjjä jiaançhä. ⁹ Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Høøch nje'e yø'øduñ cøxiä mäduhñtiä jii quiähxø'øgy. Cooçh miïch jijna'a xwyiingudsähgø'øwät, mänitäts yø'ø ngøxy mó'owät.

¹⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jäwa'ads miïch jim, møjcu'u. Jaduñ ja'a Diosmädia'agy miäna'añ: “Dios hajxy mwiingudsähgø'øwäp, ja'a hajxy mWiindsønñajpiä. Cab jaduñ wiingpä mwiingudsähgø'øwät.”

¹¹ Mänitä møjcu'ugong wyiimbijnä; nidiuhñ ja'a Jesús miähmøøyy. Mänitä Jesús ñägädaacä ja'a Dios mióonsäm ja'a tsajpootypä. Mänit je'e piuhbejtä.

¹² Coo ja'a Jesús miädoyhajty coo ja'a Juan hánajty tøø chumyii, mänit jim ñøcxy Galileanaaxooty. ¹³ Mänitä Jesús jim ñaxøøyy maa ja'a Nazaretcajptän, pero cab jim miähmøøyy. Mänit jim chänaadiaacpøjcy maa ja'a cajpt jaduñ

xiøhatiän Capernaum. Jimäts je'e Galileamejypia'a maa ja'a Zabulón yhap yhoc-hajxy chäna'ayän. Jimä Neftalí ja'a yhap yhoc-hajxy chänaabiä. ¹⁴ Coo Ja'a Jesús jim chänaadiaacpøjcy Capernaum, tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ nebiä Isaiás hänajty jecy tøø quiujaayän, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbä:

¹⁵ Ja'a naax maa ja'a Zabulón yhap yhoc-hajxy chäna'ayän, maa ja'a Neftalí yhap yhoc-hajxy chänaabiän,

jimä tu'u ñaxø'øy mejypia'a, jim Galilea, jim maa ja'a ca'a judíoshajxy chäna'ayän.

¹⁶ Ja'a jäya'ayhajxy hijty haxøøgwädiypä, tøø ja'a piojpa quiädieey hajxy yajñähwáatsäxä.

Ja'a jäya'ayhajxy hijty hagogdstuum ca'awaambä, nøcxaamb hajxy je'e jim tsajpootyp,

coo ja'a piojpa quiädieey hajxy tøø yajñähwáatsäxäbä.

¹⁷ Mänitä Jesús tiägøøyy yajwiingapxøøbiä ja'a Diosmädia'agy. Mänit miänaañ:

—Najtshixø'øw ja'a mhaxøøgcuhtujt hajxy. Habaadäännäp jaduhñ coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ.

¹⁸ Jimä Jesús hänajty miejypia'ayo'oy maa ja'a Galileamejjiän. Mänitä jäya'ay metsc yhiixy, ja'a Simón, ja'a xøhajpä Pedro, møødä piuhya'ay Andrés. Hacxmats hajxy hänajty tiuunghajpy. Jimä yhacxjohmd hajxy hänajty miejypiäda'aga'añ. ¹⁹ Mänitä Simónhajxy ñämaayy ja'a Jesúsäm:

—Jam hajxy wädíjtäm. Jue'e mijts mduunghajpy, hacxmats; wiingtuunghajpy mijts nmo'owaamby. Nyajñähixø'øwaamby mijts nebiä jäya'ay hajxy myajwiingapxø'øwät ja'a Diosmädia'agy.

²⁰ Tuunä je'eduhñ ñä'a mänaañ, mäniä ja'a yhacxjohmd hajxy ñajtswidsoøyy; mäniä ja'a Jesús hajxy piadu'ubøjcy.

²¹ Mänitä Jesús jiaag hädaacy mejypia'a. Mänitä Zebedeo yhiixy møødä yhuunghajxy, ja'a Jacobo møødä Juan. Jiiby hajxy hänajty yhäña'ay barcojooty. Yhacxjohmd hajxy hänajty yhaxodsøby. Mänitä Jesús ja'a Jacobo miøjyaaxy møødä Juan. ²² Tuunä hajxy jaduhñ ñä'a mädooyy, mäniä hajxy piädsøomy barcojooty; mäniä ja'a Jesús hajxy piadu'ubøjcy; yajmähmøøyy ja'a tieedy hajxy jiiby barcojooty.

²³ Mänitä Jesús tiägøøyy wädiypä cajpt-cajpt jim Galilea. Mädia'agy-yajwa'xpä jaduhñ wiädipty coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ. Homiädyii cajptä hänajty ñøcxy, jiiby hänajty yajñähixø'øy maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. May ja'a jäya'ay yajmøcpøjcy. Homiädyii pa'amä jaduhñ yajnajxy. ²⁴ Mänitä mädia'agy jaduhñ wiädipty ja'a Jesúsøxpä jim maa jaduhñ xiøhatiän Siria. Mänitä pa'amjäya'ayhajxy yajmejtsä maa ja'a Jesúsän, pønjaty ja'a møjcu'u møød, møød pønjaty ja'a pojpa'am møød. Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay quiøxy yajmøcpøjcy. ²⁵ Mänitä Jesús piadu'ubøjcä ja'a majiäya'ay. Jim Galilea hajxy hänajty näje'e chooñ. Näje'e hajxy hänajty chooñ maa ja'a majc-hagajptän, näje'e Jerusalén, møødä Judea møødä Jordánmøjnø'awiimb.

5

¹ Coo ja'a Jesús ja'a majiäya'ay yhiixy, mäniä ñøcxy tunghuuduum. Mänit yhøxtaacy naaxwiin. Mänit ñämejtsä ja'a jiamiøødhajxy. ² Mänit tiägøøyy yajñähixøøbiä. Mänit miänaañ:

³ —Jootcuyc hajxy jaduhñ yhida'añ pønjaty jaduhñ yajpejxp. Paady hajxy jootcuyc yhida'añ, coo hajxy jim nøcxa'añ maa ja'a Diosän.

4 'Jootcujc hajxy jaduhñ yhida'añ pønjaty jootmayhajp. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy quiapxmøcpøga'añíjäm.

5 'Jootcujc hajxy jaduhñ yhida'añ pønjaty mee'xxieemy hidaamb. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy mio'owa'añíjäm nebiaty ja'a Dios tøø yajwiinwaanø'øy.

6 'Jootcujc hajxy jaduhñ yhida'añ pønjaty ja'a jioot tsojp coo hajxy hoy quiudiúnät. Puhbedáanäp hajxy jaduhñ Diósäm.

7 'Jootcujc hajxy jaduhñ yhida'añ pønjaty hojioot møød. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy ñäxuudsa'añíjäm.

8 'Jootcujc hajxy jaduhñ yhida'añ pønjaty haxøøgwiiinmahñdy ca'a møød. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy yhixa'añ.

9 'Jootcujc hajxy jaduhñ yhida'añ pønjaty capxcuhgádaacp maa ja'a tsip piädø'øguiän. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy yhuung-hada'añíjäm.

10 'Tsaächpøjp ja'a jäya'ayhajxy näje'e coo hoguiuhdujt hajxy miøødá; pero jootcujc hajxy jaduhñ yhida'añ. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo hajxy jim ñøcxa'añ maa ja'a Diosän.

11 'Jootcujc hajxy mhida'añ, hoy ja'a jäya'ayhajxy hänäjty xjia nämä'ay haxøøg, hoy ja'a jäya'ayhajxy hänäjty xjia tuna'añ haxøøg, hoy ja'a jäya'ayhajxy hänäjty xjia nähøønø'øwa'añ hoñejpiä ja'a høøchcøxpä.

12 'Jaanä jaduhñ hajxy jecy tøø chaaçhpøjpä, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä. Pero xoonä'ag hajxy, jootcugø'øw hajxy; jimä hoybä weenbä hajxy mjaanç tehñ piaada'añ jim tsajpootyp.

13 'Ja'a caan, coo ja'a tiaamdspä tiägóyyät, cab jaduhñ mänaa tiaamd-søøñät. Tøø jaduhñ mia'ady. Mänitä jäya'ayhajxy yhøxwøjy, mänit hajxy yajteen. Jaduhñ mäwíinäts mijts nebiä caanän hädaa yaabä naaxwiin; coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mnajtshixø'øwät, mmá'adäp hajxy jaduhñ.

14-16 'Ja'a cajpt, ja'a tunguhduum hijpä, caj mänaa yhjixtägoyyii. Y coo ja'a cera hajxy ño'ogy, cab hajxy jaduhñ ñähjupety cachpa'c. Caj pues. Jiiby hajxy jaduhñ piäda'agy cøxp maa ja'a ceratoyøhñdiän, nebiä jäya'ayhajxy nägøxiä quiudøø'xøjät jiiby tøgooty. Jaduhñ mäwíinäts mijts, hoy hajxy mwädítät nebiä jäya'ay hajxy jaduhñ xyhíxät coo hajxy hänäjty hoy mwädity. Mänitä jäya'ayhajxy wyiingudsähgø'øwät ja'a nDeedyhajtäm jim tsajpootyp.

17 'Páadyhøch yaa tøø nmiñ tøø nmech hädaa yaabä naaxwiin nébiøch mijts jaduhñ nyajnähixø'øwät nebiä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiúnät, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, ja'a Diosmoonsähajxy yajwá'xäbä, ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä. Cábøchä Diosmädia'agy nyajcuhdägoyya'añ. Cab hajxy jaduhñ mmäná'anät cooçh nyajcuhdägoyya'añ. 18 Tøyhajtøch mijts nnäma'ay, mäduhñtiä ja'a tsajtwiing miähmø'øwa'añ, mäduhñtiä hädaa yaabä naaxwiin miähmø'øwa'añ, cabä Diosmädia'agy quiuhdägoyya'añ, ni weeñtiä, ni tu'lí'xytiädä, høxtä coonä hänäjty tøø quiøxy habejnä. 19 Pønjaty ja'a Diosmädia'agy jaduhñ cudiumb, pønjaty ja'a wiinghäna'c jaduhñ yajnähixøøby coo hajxy quiudiúumbät, je'eds hajxy møj jaanç päda'agáanäp coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ. Pero pønjaty ja'a Diosmädia'agy ni weeñtiä ca'a cudiumb, pønjaty ja'a wiinghäna'c yajnähixøøby coo hajxy quia'a cudíunät, cab hajxy je'e møj jaanç piäda'aga'añii coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ. 20 Míjtshøch jaduhñ nnämaaby, cabä ley-yajnähixøøbiädøjc-hajxy hoy wiädity ni ja'a fariseodøjc-hajxy. Coo mijts maas hoy mwädítät, mänit hajxy jim mnócxät cøxp maa ja'a Diosän. Pø cab hajxy hoy mwädita'añ, cab hajxy jim mnócxät.

21 'Tøø hajxy mmädoyhaty nebiä mhap mdeedyhajxy hijty jecy miäna'añän: "Ca'a hajxy mjäya'ay-yagho'ogy coo ja'a cuduung hajxy xyajcumädöwät."

22 Pero høøch mijts nnämaaby, pøn ja'a miäjøøn miädøjc mäjootma'p, je'eds cumädowaamb maa ja'a cuduungän. Pøn ja'a miäjøøn miädøjc nähwaambejp, je'eds cumädowaamb maa ja'a gobiernän. Pøn ja'a miäjøøn miädøjc nämaaby coo je'e quiuhmañ'øy, je'eds jiiby ca'awaamb haxøøgtuum, maa ja'a jøøn mänaa quia'a pi'ichän.

23 'Entonces, coo hajxy hänajty tii mänaa myoxa'añ jiiby tsajtøgooty maa ja'a altarän, y coo hajxy mänit mjahmiédsät coo ja'a mmäjøøn mmädøjc hajxy hänajty tøø xmiädsib'øy hotyiiguiøxpä, 24 jim hajxy mnajtscon'øwät altarwiinduum, tijaty hajxy hänajty myoxaamby. Mänit hajxy jim mnøcxät maa ja'a mmäjøønän maa ja'a mmädøjcän, neby hajxy jaduhñ myajtødiägó'owät. Mänit hajxy mwiimbídät. Mänit hajxy mnøcxtägátsät maa ja'a altarän. Mänit hajxy myójxnät.

25 'Coo pøn hänajty mänaa xñäxø'owó'owa'añ maa ja'a cuduungän, jayøjp myajtødiägó'owät tu'haamnøcxpä. Coo jim mga'a yajtødiägó'owät tu'haamnøcxpä, mänit hajxy xyajmédsät cuduungwiinduum. Mänit cuduung xyajcø'ødägó'owät ja'a policíahajxy. Mänit hajxy xchúmat. 26 Jiiby jaduhñ mmähmó'owät pujxtøgooty. Cab jaduhñ mdsoj pädsómät. Mänit jaduhñ mbädsómät coo hänajty pedyii tøø mniyhøxjuubiädsømyii. Tøyhajt jaduhñ.

27 'Tøø hajxy mmädoyhaty coo jäya'ayhajxy hijty jegyhajty miäna'añ coo hajxy mga'a tu'udägóyyät. 28 Pero høøch mijts jaduhñ nnämaaby, coo pøn wiingto'oxiøjc mänaa yhadsoy, nä'ägädä tu'udägooby je'eduhñ.

29-30 'Coo tii hoyhadsojnä mhíxät, cab jim mmøjhée'pnät ni mga'a nähdonät. Jaduhñ mnibiäda'agóøját nebiä wiindspän nebiä cø'øducpä. Pø caj, jiiby hajxy mga'awa'añ haxøøgtuum.

31 'Jaduhñä jäya'ayhajxy hijty jegyhajty miänaambä: "Coo pøn ja'a tio'oxiøjc mänaa yhøxmádsät, mänitä hagujpøjnocy quiøø'tsnät." 32 Pero høøch mijts jaduhñ nnämaaby, coo pøn tio'oxiøjc mänaa yhøxmádsät, y cabä tio'oxiøjc hänajty nej tøø jiatcø'øy, coo ja'a to'oxiøjc wiingya'adiøjc jøjpøgó'owät, pues tu'udägóyyäp ja'a to'oxiøjc jaduhñ. Ja'a ya'adiøjc, ja'a hänajty jawyiin tøøbä yhøxmáchäbä, je'edsä pojpä møød. Y ja'a ya'adiøjc tøø jiaac jøjpøgó'øyäbä, jaanä tu'udägooby je'ebä.

33 'Jaduhñä jecyjiäya'ayhajxy hijty ñäma'ayii: "Pø tøø ja'a Dios hajxy mnäma'ay hamuumdu'joot coo hajxy hotyijä mgudiuna'añ, tsipcøxp hajxy jaduhñ mgudiúnät." 34-36 Pero høøch mijts nnämaaby coo hajxy tii mga'a ya-jwiinwaanø'owät nä'ä nägoobä. Coo hajxy hänajty tii myajwiinwaanø'owa'añ, cabä tsajpootypä hajxy mgapxpáadät, ni ja'a naaxwiimbä, ni ja'a Jerusalén, ni ja'a mgopc-hajxy. Hix, paadiä tsajpootypä hajxy mga'a capxpáadät je'eguiøxpä coo ja'a Dios jim yhäña'ay. Møød hädaa yaabä naaxwiin hajxy mga'a capxpáatpät je'eguiøxpä coo ja'a Dios yajtänaabiety. Møødä Jerusalén hajxy mga'a capxpáatpät je'eguiøxpä coo je'e Dyioscajptä. Møødä mhamdsoo copc hajxy mga'a capxpáatpät je'eguiøxpä coo ja'a mguhwaay hajxy hoy mga'a yajpó'owät, ni hajxy hoy mga'a yagjiñ'owät. 37 Jaduhyyä hajxy mmáná'anät pø tøyhajt, pø caj. Coo hajxy waamb mjaac mäná'anät, ja'a møjcu'ugong hajxy jaduhñ xyajmänaamb.

38 'Tøø hajxy hijty mmädoyhaty nebiä jäya'ayhajxy hijty jegyhajty miäna'añ: "Coo pøn cøxypänejpä xñä'ä túnät, myaghawiimbídäp jaduhñ." 39 Pero høøch mijts nnämaaby: cab jaduhñ myaghawiimbídät; coo pøn xyhala'pø'ögät tu'nax, mjaac yégäp jaduhñ ja'a tu'naxpä, ween xjiaac hala'pø'ogy. 40 Coo pøn mänaa xñäxø'owó'owät, coo ja'a mgamiixy hänajty xpiøgaanä,

myégäp jaduñ mөөдä mnähgäjén. ⁴¹ Coo pøn hänajty tii xyajtsømnøcxa'añ tu'kilómetro hadsip, mejtskilómetro mnä'ägä tsømnøcxät. ⁴² Coo pøn hänajty tii xmiäyujwa'ana'añ, mmó'owäp jaduñ. Tsipcøxp jaduñ hotyijä mmó'owät.

⁴³ 'Tøø hajxy hijty mmädoyhajpä nebiä jäya'ayhajxy hijty jegyhajty miänaambä: "Hoy ja'a mmägu'ughajpä mdsoc mba'häyówät; pero ja'a mmädsip, mmähanhädäp je'e." ⁴⁴ Pero hөөч mijts nnämaaby: ca'a mmähanhaty pønjaty jaduñ xmiädsiphajp. Hoy hajxy mnänómät pønjaty haxøøg xñänøømb. Mnäxúudsäp hajxy pønjaty xmiähanhajp. Mänuu'xta'ag ja'a Dios hajxy coo ween mio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt pønjaty xwyiinwohmьb xyhawohmьb, pønjaty xyhäyoowhijxp. ⁴⁵ Jaduhnä Dios hajxy hoy xyhuunghädät, ja'a jim hijpä tsajpootyp. Jaayá'ayäts jaduñ yajxøøhaamb maa ja'a jäya'ay hoybän chaads jim maa ja'a jäya'ay ca'awiindøybän. Jaayá'ayäts jaduñ yajtuub maa ja'a jäya'ay hoybän chaads jim maa ja'a jäya'ay ca'awiindøybän. ⁴⁶ Cab hajxy tii mbáadät nä'ä tægø'øbä coo ja'a mmägu'ughajpähajtiä mmөөдnijootpaadøøjät. Hөxtä ja'a yajnähjuudiuutpädøjc-hajxy niçhojc nibia'häyóowäp. Pero coo ja'a mmädsip hajxy mmée'xät, mänitä Dios hajxy xyhuunghädät. ⁴⁷ Cab jaduñ ñejpiä coo ja'a mmägu'ughajpä hajxy mmөөдnijootpaadyii. Hopiønä ñijootpaadyii, hoy ja'a Diosmädia'agy hajxy quia'a ja mábøcy. Pero coo ja'a mmädsip hajxy mmée'xät, hoy hajxy mgudiuñ. ⁴⁸ Ja'a nDeedyhájtäm, ja'a jim tsajpootypä, jaanç tehм ñä'ägä hoy je'eduhñ yhity. Hoy hajxy jaduñ mbahíxpät.

6

¹ 'Näje'e ja'a jäya'ayhajxy jia wi'i yajcumaya'añ, paady hajxy jaduñ ñibiäda'agyii nebiä hojiäya'ayän. Pero cab jaduñ yhooyä coo hajxy jaduñ yajcumáyät. Cab hajxy jaduñ mbahix mbadúnät. Coo hajxy jaduñ mbahix mbadúnät, cabä Dios hajxy xyhuunghädät, ja'a jim tsajpootypä. ² Jii jäya'ayhajxy näje'ebä, coo ja'a häyoobäya'ay ja'a xädø'øñ hajxy hänajty tøø mio'oy, mänit hajxy tiägø'øy mädiaacpä jii by tsajtøgooty mөөд jim tu'haam. Paady hajxy jaduñ miädia'agy, yajcumayaamb hajxy jaduñ maa ja'a cu'ugän. Pero cabä Dios hajxy jaduñ quiumayíijäm, je'eguiøxpä coo hajxy hänajty jim tøø yajcumay maa ja'a cu'ugän. ³ Pero mijts, coo ja'a häyoobäya'ay xädø'øñ hajxy hänajty tøø mmo'oy, cab hajxy waamb mmäná'anät. Ni pøn hajxy mga'a hawáanät, ni ja'a mmägu'ughajpähajxy. ⁴ Hamee'ch ja'a xädø'øñ hajxy jaduñ myégät. Dios hajxy jaduñ xyhíxäp; mänit hajxy jaduñ xyhuunghädät.

⁵⁻⁶ 'Jii jäya'ayhajxy näje'ebä, täna'a ja'a Dios hajxy naxy pia'ya'axy jii by tsajtøgooty mөөд jim maa ja'a tu'uxeñän. Pero cabä Dios hajxy tu'joot pia'ya'axy. Nä'ä yajcumayaamb hajxy jaduñ maa ja'a cu'ugän. Pero cabä Dios hajxy jaduñ quiumaya'añijäm. Tøyhajt jaduñ. Pero mijts, hamee'ch ja'a Dios hajxy mba'yá'axät. Xyhíxäp xmiädówäp hajxy je'eduhñ; mänit hajxy xyhuunghädät.

⁷⁻⁸ 'Ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mábøjpä, cab hajxy ñajuø'øy waambaty ja'a Dios hajxy jia pa'ya'axy. Ja capxp hajxy jaduñ ja naañ ja tsojc. Paady hajxy jaduñ jia capxy cooc tyijy ja'a Dios hajxy jaduñ miädowa'añijäm. Pero mijts, cab hajxy jaduñ mbahix mbadúnät. Hix, jäguemiä ja'a Dios ñajuø'øy tijaty hajxy hänajty myajmaajiajpy. ⁹ Jaduhnä Dios hajxy mba'yá'axät:

Teedy, jim miich mdsäna'ay tsajpootyp;

ween miich ja'a cu'ughajxy xwyiingudsähgø'øy.

¹⁰ Ween ja'a mmäjaa min yaa myajcähxø'øgy hädaa yaabä naaxwiin.

Ween ja'a jäya'ay ja'a mmädia'agy hajxy yaa xquiudiuunä hädaa yaabä naaxwiin,

neby jim xquiudiuunän tsajpootyp.

¹¹ Højts ja'a caayyøøc huucøøc móoyyác jabom-jabom.

¹² Højts ja'a nbojpa ngädieey méé'xác neby højts tøø nmämee'xiän ja'a højts tøø xñägädieeyó'øyäbä.

¹³ Ca'a højts xyajcädieey; pero pädáacác højts hodium neby højts jaduhñ nga'a cädieeyät.

Miičh hanehmb; miičh ja'a mäjaa mmøød; miičh møj jaančh homiänaajä. Amén.

¹⁴ 'Coo mijts jaduhñ mmämée'xät ja'a hajxy tøø xñägädieeyó'øyäbä, mänitä Dios hajxy jaduhñ xmiée'xpät, ja'a nDeedyhajtäm ja'a jim tsänaabiä tsajpootyp. ¹⁵ Pero coo wiinghäna'c hajxy jaduhñ mga'a mämée'xät, cabä Dios ja'a mbojpa mgädieey hajxy jaduhñ xmiée'xät.

¹⁶ 'Jii jäya'ayhajxy näje'e, coo hajxy hänajty yhayuuhada'añ, jaduhñ hajxy ñibiäda'agyii nebiä jootmayhajpän. Paady hajxy jaduhñ ñibiäda'agyii, jaduhñ hajxy quiähxø'øga'añ jäya'awyiinduum coo hajxy hänajty yhayuuhaty. Tøyhájthøch mijts nnäma'ay, cab hajxy jaduhñ tii piaada'añ. ¹⁷ Pero mijts, cab hajxy jaduhñ mnibiäda'agóøjät nebiä jootmayhajpän. Coo hajxy hänajty mhayuuhada'añ, yajxón hajxy mniyhonóøjät mniwyimbujóøjät.

¹⁸ Jaduhñ hajxy mga'a yajcähxø'øgät maa ja'a cu'ugän pø mhayuuhajp hajxy hänajty. Hamee'ch ja'a Dios hajxy jaduhñ xyhíxät, ja'a ca'a cähxø'pä. Jaaya'ay hajxy jaduhñ xmio'owaamb ja'a hoyhajt ja'a weenhajt.

¹⁹ 'Cabä mjoot hajxy yaa mbädá'agät tijaty yaabä naaxwiin. Haagä ma'adaamb jaduhñ cøxiä mäduhñtiä hädaa yaabä naaxwiin. Y jaančh tehñ wiädiip ja'a mee'tspähajxy. ²⁰ Pero jaduhñ hajxy mwiinmahñdyhädät neby hajxy hoy mwädítät. Jaduhñ hajxy jootcuic mhídät jim tsajpootyp; caj pøn jim xyagjootmayhädät. ²¹ Pøn jaduhñ ja wi'i miäyøøhadaamb hädaa yaabä naaxwiin, jimä jioot hajxy jaduhñ piäda'agy maa ja'a xädø'øñän. Pero pøn hoy wäditaamb, jimä jioot jaduhñ piäda'agy maa ja'a Diosän.

²² 'Pø mmøødä howyiinmahñdy hajxy, mänit hajxy hoy mwädítät nebiä Dios choquiän. ²³ Pero pø cabä mwiinmahñdyhajxy yhooyä, cab hajxy hoy mwädítät nebiä Dios jia tsoquiän.

²⁴ 'Cabä wiindsøn hoy metsc mmøødtúnät. Mxøøghadaamb tu'ug; jatu'ugpä jaduhñ mdsogaamb. Hoy ja'a miädia'agy jaduhñ mgudiunaanä. Jaanä jaduhñduhmbä, coo ja'a mjoot mbädá'agät maa ja'a xädø'øñän, cabä Dios jaduhñ hoy mwiingudsähgø'øwät.

²⁵ 'Jaduhñäts mijts nnäma'ay, ca'a hajxy mwi'i tiajy mwi'i miay tijaty hajxy mnäjyghädäp, tii hajxy mwithädäp. Maas tsoobaatp ja'a jugyhajt jaduhñ quejee ja'a cay, y maas tsoobaatp ja'a ni'x jaduhñ quejee ja'a wit.

²⁶ Høxtahñdsä muuxyhajxy, cab hajxy ñi'iby tiuñ, cab hajxy tii piäda'agy tsehxooty. Pero ja'a nDeedyhajtäm ja'a jim tsajpootypä, je'eds jaduhñ yagjøø'xp yajpøjp. Y mmaas tsoobaatp mijts quejee ja'a muuxyhajxy. ²⁷ Ni pøn jaduhñ hamdsoo quia'a yajnijiugyhadóøjät.

²⁸ 'Cabä wit hajxy mnädaj mnämáyät. Høxtahñdsä pøjy hujts, cab tii tiuñ. ²⁹ Pero maas yajxón je'e quejee ja'a rey Salomón hijty; jaančh tehñ yajxón ja'a Salomón hijty jegyhajty ñibiäda'agyii. ³⁰ Ja'a pøjy hujts, yajxón ja'a Dios jaduhñ tøø quiunuu'xy. Y häyaa jaboom hajxy jaduhñ ño'oga'añ. Y mijts, xmiaas cunuu'xaamb mijts ja'a Dios, hoy hajxy mga'a ja mabøcy.

³¹ Ca'ads hajxy mdajy mmay; ca'a hajxy mwi'i miäna'añ: "Tii ngäyyämb, tii nhúucämb, tii mwithajtämb." ³² Yøøduhmbä hajxy yhøxtaaby ja'a Dios hajxy

ca'a wiingudsähgøøbiä. Pero ja'a nDeedyhajtäm jim tsajpootypä, ñajuøøby je'eduhñ coo mijts myajmaajiaty. ³³ Mhøxtá'awäp hajxy jayøjp neby hajxy hoy mwädítät, neby hajxy jaduhñ jim mnócxät maa ja'a Diosän. Jaduhñä Dios chocy. Mänit hajxy jaduhñ cøxiä xmió'owät. ³⁴ Ca'a hajxy mwi'i tiajy mwi'i miay ja'a jaboomgøxpä; ween hamdsoo yhuuc habaady. Mädøyyä ja'a tsaachpä hajxy xpiaada'añ ja'a jäda'agøxpä.

7

¹ 'Cabä wiinghäna'c hajxy mnähójtät, coo ja'a Dios hajxy jaduhñ xñä'ä yajcumädówät. ² Jaduhñ hajxy xyajcumädówät nej mijts wiinghäna'c hánajty tøø mnähojjiän. ³⁻⁴ Coo ja'a mmägu'ughajpä weeñtiä quiädiéeyät, y coo miich hánajty maas hanaxiä tøø mgädieey, cab jaduhñ yhawiinmatsä coo ja'a mmägu'ughajpä waamb mnämä'awät. ⁵ Mänitä mmägu'ughajpä jaduhñ hawiinmats mwiingapx mjøjcapxó'owät, coo miich hánajty tøø mya-jniñähwa'açhii.

⁶ 'Cabä jäya'ay hajxy hadsip mnämä'awät coo ja'a Diosmädia'agy hajxy miäbögtät. Pø cab hajxy jaduhñ miädowna'añ, ca'a hajxy hadsiipc mduñ, coo hajxy jaduhñ ñä'ä jootmä'adät.

⁷⁻⁸ 'Coo ja'a Dios hajxy tii mmäyujwá'anät, mänit hajxy jaduhñ xmió'owät; coo hajxy mmänuu'xtá'agät, mänit hajxy jaduhñ xpiuhbédät.

⁹ 'Coo ja'a mhuung ja'a tsajcaagy xmiäyujwa'añ, je'eds jaduhñ mmooby, túhmäts. Cabä tsaammo'oy. ¹⁰ Y coo hacx jaduhñ xmiäyujwa'añ, je'eds jaduhñ mmooby, túhmäts. Cabä tsaahñdy mmo'oy. ¹¹ Hoorä, je'edsä mhuung hajxy mmooby ja'a hoybä, hoy mijts mja haxøøgjäya'ayä. Pero ja'a nDeedyhajtäm jim tsajpootypä, hojiäya'ay je'e. Xmio'owaamb ja'a hoyhajt hajxy jaduhñ coo hajxy mmäyujwá'anät.

¹² 'Jaduhñäts mijts ja'a jäya'ayhajxy mnäxúu'tspät nej mijts myajnäxuuds'añän. Jaduhñä Moisés jecy miänaañ coo hajxy ngudiúunämät. Jaduhñ hajxy jecy miänaambä, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä.

¹³⁻¹⁴ 'Hamäjaa jim mnócxät Dioswiinduum. Jaduhñ mäwíinäts jim nebiä xu'udstu'ujän; cab hajxy jaduhñ nämay piaady. Pero coo jiiiby mhädá'agät haxøøgtuum, cab jaduhñ yhamäjaajä. Jaduhñ mäwíinäts je'e nebiä møjtu'ujän; nämay hajxy jiiiby yhäda'agy.

¹⁵ 'Mnigwieendähadøøjöp hajxy maa ja'a jäya'ayhajxy tyijy Diosqueexypän. Nä'ä hønñdaacp hajxy jaduhñ. Jaduhñ hajxy ñibiäda'agyii nebiä mäböjpän, pero cab hajxy tiehm miäböcy; jaanch tehñ quia'awiindøoy hajxy jaduhñ.

¹⁶ Haxøøg hajxy jatcøøy; jaduhñ hajxy mhøxcábät coo haxøøgwiinmahñdy hajxy miøødä. Jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä hujts nebiä haptiän. Ja'a wädsats, cab jaduhñ tiøømhaty nebiä tsaatypän. Ja'a hapti, cab jaduhñ tiøømhaty nebiä piidsän. ¹⁷⁻¹⁸ Mädyii quepychaa hoy, hoy tiøømhaty; mädyii ca'a hoy, cab hoy tiøømhaty. ¹⁹ Mädyii quepychaa jaduhñ hoy ca'a tøømhajp, piujxyp hajxy jaduhñ; mänit hajxy ño'ogy. ²⁰ Ja'a jäya'ayhajxy haxøøg jatcøøbiä, jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä quepychaa hoy ca'a tøømhajpän. Jaduhñ hajxy mhøxcábät coo haxøøgwiinmahñdy hajxy miøødä.

²¹ 'Nämäyhøch ja'a jäya'ayhajxy xjia nämaya: "Wiindsón." Pero cab hajxy nägøxiä jim tiägø'øwa'añ Dioswiinduum jim tsajpootyp. Pønjátyhøch ja'a nDeedy ja'a miädia'agy xquiudiúunäp, je'eds jim tægø'øwaamb. ²² Coo ja'a naaxwiimbä hánajty wyiimbida'añ, mänitøch hajxy nämay xjia nämawa'añ: "Wiindsón, tøø højts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xy ja'a miich mmäjaagøxpä; tøø højts ja'a møjcu'u ngøxy yajpäyø'ogy ja'a miich mmäjaagøxpä; tøø højts ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä may nyajcähxø'ogy ja'a miich mmäjaagøxpä."

²³ Mänítøch hajxy nnäma'awa'añ: “Cábøch mijts mänaa tøø nhixyhaty. Jua'ads hajxy jim; haxøøg ja'a mwiinmahñdyhajxy jaduhñ.”

²⁴ Pønhøch nmädia'agy xmiädóowäp, coo jaduhñ quiudiúnät nébiøch nhane'emiän, jaduhñ mäwínäts je'e nebiä jäya'ay ja'a tiøjc tøø quiojjiän tsaawiing. ²⁵ Mänit com tiuuyy. Mänitä mõjnøø quiomgådaacy. Mänitä tøjc mõc miøjpojpejty. Pero cabä tøjc ñä'ä jijty, je'eguiøxpä coo tsaawiling quiojjiä. ²⁶ Pero pønhøch nmädia'agy tøø xquia'a cudiuunä nébiøch nhane'emiän, jaduhñ mäwínäts je'e nebiä jäya'ay ca'a jajpän. Jiibiä tiøjc quiojy tsabiu'ujooty. ²⁷ Mänit com tiuuyy. Mänitä mõjnøø quiomgådaacy. Mänitä tøjc miøjpojpejty mõc. Mänit piuumy.

²⁸ Mänitä Jesús miädiaacpädøøyy. Mänitä jäya'ayhajxy yagjuøøyy nebiaty ja'a Jesús hänajty tøø yajnähxø'øyy. ²⁹ Jaduhñ hänajty yajnähxø'øyy nebiä mõjcuhdujtmøødpän. Ja'a cu'ug wyiindsønñhajxy, cab hajxy hänajty jiaty jaty.

8

¹ Tunghduum ja'a Jesús hänajty tøø yajnähxø'øyy. Mänit miänajnä. Mänit majiäya'ay piadu'ubøjcä. ² Mänit pa'amjäya'ay Jesús ñämejch. Haxøøgpa'am hänajty miøød. Mänitä Jesús wyiinjiçädaacä, wyiingudsähgøøyyä. Mänit ñämaayyä:

—Wiindsøn, pø chojpy ja'a mjoot jaduhñ, hóyhøch jaduhñ xyajnähwa'ads xyajcuhwá'adsät.

³ Mänitä Jesús ja'a mähdiøjc ñähdooñ. Mänit ñämaayy:

—Chójpjøch ja'a njoot jaduhñ; tøø jaduhñ mnähwa'açh mguhwa'açh.

Mänitiä ja'a mähdiøjc jiaançh nähwaach jiaançh cuhwaach. ⁴ Mänitä Jesús miänaañ:

—Huuc mäadow, ca'a pøn mnä'ägädä hawaanä. Nøcx jim Jerusalén maa ja'a teediän. Jim myajcähxø'øgät coo tøø mnähwa'açh coo tøø mguhwa'açh. Jimä xädø'øñ mguyoxø'øwät nebiä Moisés jecy yhanehmiän. Jaduhñä hijxtahñd myajcähxø'øgät coo tøø mnähwa'açh coo tøø mguhwa'açh.

⁵ Mänitä Jesús miejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Capernaum. Coo quiajptägøøyy, mänit ja'a Jesús ja'a soldadowiindsøn ñämejch. ⁶ Mänit Jesús ñämaayyä:

—Jímhøch ja'a nmoonsä tu'ug quio'na'ay tøgooty. Tøø ja'a tiecy miucy. Hanaxiä jaduhñ chaaçhpøcy tehngajnä.

⁷ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nøcxy nhuuc yaghoyø'øyy.

⁸ Mänitä soldadowiindsøn yhadsooyy:

—Pero Wiindsøn, cab jaduhñ yahaxø'øyy coo miich jiiby mdägø'øwät maaçh ndøgootiän, je'eguiøxpä coo miich mmøjjä mjaançhä. Nägooyyä miich jaduhñ mmäná'anät cooçh nmoonsä yhoyø'øwät, pues hoyø'øwäp.

⁹ Hané'emyhøch nhity; jímhøch nwiindsønñbä, y jímhøch nsoldado. Cooçhä nsoldado tu'ug nnämä'awät coo homiaajä ñøcxät, nøcxäp jaduhñ; y cooçh nnämä'awät coo myínät, mínäp jaduhñ. Y cooçhä nmoonsä waamb nnämä'awät, quiudiúnäp jaduhñ.

¹⁰ Mänitä Jesús jiaançh tehñ yagjuøøyy. Mänit ñämaayy ja'a hajxy hänajty pawädiypä:

—Cábøchä nmägunaaxhajxy jaduhñ miäbøcy neby yø'ø craa miäbøquiän, y jäguem yø'ø chooñ. Tøyhajt jaduhñ. ¹¹ Coo ja'a Dios ja'a miäjaa hänajty yajcähxø'øga'añ, mänit hajxy hänajty nämay miedsa'añ, ja'a hajxy hänajty mäbøjpä. Wiinduhmyhagajpt hajxy hänajty choona'añ. Mänit hajxy hänajty miøødhida'añíjäm ja'a Abraham mõødä Isaac mõødä Jacob. ¹² Pero ja'a

judíoshajxy ca'a mábøjpä, cab hajxy hñajty jim quiooda'añ Dioswiinduum. Jiiby hajxy jaduhñ quiuhjuipnaxa'añii mõjcu'uhaam maa yhagoodsän. Jiiby hajxy jaduhñ chaachpøga'añ tehngajnä.

¹³ Mänitä Jesús ja'a soldadowiindsón ñämaayy:

—Nøcx maa ja'a mdøjcän. Tøø jaduhñ mmäbøcy, tøø ja'a mmoonsä jaduhñ yhojøøy.

Mänitä ja'a mioonsä jiaanč hoyøøyy.

¹⁴ Mänitä Jesús ñøcxy maa ja'a Pedro tiøjcän. Jiibiä Pedro miøødhoc hñajty quio'na'ay tomiøød. ¹⁵ Mänitä Jesús ja'a tajiäya'ay ja'a quiøø ñahdoonä. Mänitä tiøy tiøjch. Mänitä tajiäya'ay piädø'cy. Mänit tiägøøyy mayhajtuumbä ja'a Jesúscøxpä.

¹⁶ Coø quioodsøøyy, mänitä pa'amjäya'ayhajxy may yajmejtsä maa ja'a Jesúsän. Tøø hajxy hñajty näje'e miächii ja'a mõjcu'ujäm. Mänitä Jesús quiapxy. Manityä hajxy yhöxmajtsä ja'a mõjcu'ujäm. Jaduhñä pa'amjäya'ayhajxy quiøxy yajmøcpøjcä; ja'a Jesús jaduhñ yajmøcpøjc.

¹⁷ Tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ maa jaduhñ myiñän cujaay, mänaa ja'a Isaías jecy miäna'añän: “Jaaya'ay ja'a nba'amhajtäm tøø xyajñähwáatsäm tøø xyajcuhwáatsäm.” Ja'a Isaías, je'eds ja'a Diosmädia'agy jaduhñ jecy yajwa'x.

¹⁸ Coø ja'a Jesús yhiixy coø hñajty cujc tøø piäda'agyii ja'a majiäya'ay, mänit miänaañ coø hajxy ñáxät mejyhawiimb møødä jiamiøødhajxy. ¹⁹ Cajnä hajxy hñajty tiu'ubøcyñä, mänitä Jesús jäya'ay tu'ug ñämejtsä. Yajñähixøøby hñajty je'ebä maa ja'a tsajtøjcän. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Wiindsón, miñ nhuuc jamiøødhaty. Homiaajä mnøcxät, quipxy nbawädítät.

²⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ja'a xøøgaa, jimä jiut je'e; ja'a muuxy, jimä pie'eñ je'e; pero høøch, ja'a Diosquexypä, cábøch ndøjc maäch nboø'x nhñä'awät.

²¹ Mänitä Jesús ja'a jiamiøød tu'ug miänaañ:

—Wiindsón, mänitøch miích nbadu'ubøga'añ coöchä ndeedy hñajty tøø yho'nä, coöch hñajty tøø nyajnaaxtägøøñä.

²² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ween ja'a mjujy ja'a mmägu'ughajxy yajnaaxtägøøy. Cábøch ja'a nmädia'agy hajxy xpianøcxaanä. Pero miích, ween quipxy nwädíjtäm.

²³ Mänitä Jesús hajxy tiägøøyy barcojooty møødä jiamiøødhajxy. Tiu'ubøjnä hajxy barcojooty. ²⁴ Mänitä poj møc piädø'cy, høxtä cugujjøøyy ja'a nøø jiiby barcojooty. Pero tøø ja'a Jesús hñajty miaaho'nä. ²⁵ Mänit hoy yuxyíjäm ja'a miägu'ughajpä tu'ug. Mänit ñämaayyä:

—Wiindsón, højts yajñähwáatsäc. Cham højts nnøøho'ogøøwa'añ.

²⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tii hajxy coø mwil'i chähgøøy. Cábøch mijts ja'a nmädia'agy hajxy jaduhñ xñä'ä mábøjcä, paady hajxy mdsähgøøy.

Mänit piädø'cy. Mänitä poj jiojcunäma'awøøyy møødä mejy coø quia'a miñnät. Mänit jaduhñ yuungøøyy. Caj ñä'ägädä pojnä. ²⁷ Mänitä miägu'ughajpähajxy yagjuøøyy. Mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Nebiäda'a jaduhñ coø miädia'agy miäbøjcäxä høxtä ja'a poj møødä mejy.

²⁸ Mänitä Jesús hajxy jim miejch mejyhawiimb maa ja'a naax hñajty xiøhatiän Gadara. Jimä cabäsantä hñajty tu'ug. Mänitä Jesús jäya'ay nämetsc ñämejtsä. Jim hajxy hñajty tøø choon maa ja'a cabäsantän. Tøø hajxy hñajty miächii ja'a mõjcu'ujäm. Jaanč tehñ quia'awiindøyy hajxy hñajty ñibiäda'agyii. Ni pøn hajxy hñajty quia'a yajnaxa'añ maa ja'a tu'ujän.

²⁹ Mänitä Jesús tiägøøyy wiinguyaaxøøyyäbä:

—Jesús, tii hõjts xwia'ana'añ, miich Dioshuung. Cajnä yhabaady coo hõjts xyajcumädówät.

Ja'a mõjcu'uhajxy jaduhñ mänaañ, ca'a jiäya'ayä.

³⁰ Jim mayhädsõm hänajty wiädity tuñwiinmänac jäguemjuøøby. ³¹ Mänitä Jesús miänuu'xtaacä ja'a mõjcu'uhajxy:

—Pø xyajpädsõmaamb hõjts yaa maa hädaa jäya'ayän nämetscä, na'añ hõjts jiiby nhuuc tägø'øy maa yø'ø hädsõm jioodootyhajxiän.

³² Mänitä Jesús miänaañ:

—Nøcx hajxy jiiby tägø'øw.

Mänitä mõjcu'uhajxy ñähwaach ja'a jäya'ay nämetspä. Mänitä hädsõm hajxy ñämejch. Cõjx ja'a hädsõmhajxy wyiinmänacpäyø'øgy. Cõjx hajxy quiuhc-ahnaxy naaxõjpcõxp. Mejjiooty hajxy hoy quiuga'awø'øy. Cõjx hajxy jiiby yho'ogy mejjiooty.

³³ Mänitä hädsõmgüeendähajpähajxy chähgø'øbäyø'cy. Coö hajxy jim miejch maa ja'a cajptän, mänit hajxy miädiaacy nebiaty hajxy hänajty tøø yhixy, coö ja'a mõjcu'uhajxy hänajty tøø ñähwa'açh ja'a jäya'ay nämetspä. ³⁴ Cõjx ja'a cu'ughajxy ñøcxy päyø'øguiä maa ja'a Jesúsän. Coö ja'a Jesús hajxy piaaty, mänit hajxy miänuu'xtaacy coö ja'a Jesús jim chóonät maa ja'a ñaaxhajxiän.

9

¹ Mänitä Jesúshajxy tiägøøguiumbä barcojooty, ñajxtägajch hajxy jadähooc mejyhawiimb maa ja'a quiajpthajxiän. ² Mänitä tecymiucypiä tu'ug quiøømiejtsä tsaajiooty maa ja'a Jesúsän. Ja'a mähdiõjc ja'a miägu'ughajpähajxy jaduhñ cøømiejtsä. Coö ja'a Jesús yhijxy coö hajxy hänajty miäbøcy, mänitä Jesús ja'a mähdiõjc ñämaayy:

—Huung, jootcugø'øw; tøø ja'a mbojpä mgädieey xñähwa'açh.

³ Jimä ley-yajñähixøøbiädõjc hänajty näje'e tiäna'ay ja'a Jesús ñähmõjc. Coö hajxy jaduhñ miädooyy nebiä Jesús miänaañän, mänit hajxy näje'e quiopcooty tiägøøyy mädiaacpä: “Capxtägooby hädaa craa jaduhñ maa ja'a Dioscõxpän.”

⁴ Ñajuøøby ja'a Jesús hänajty neby hajxy hänajty miädia'aguiän quiopcooty. Mänit miänaañ:

—Tii haxøøgwiinmahñdy hajxy coö mmøødhaty mgopcooty. ⁵ Mädyii mädia'agy maas tsip, coöch hädaa mähdiõjc nnämä'awät: “Tøø ja'a mbojpä mgädieey xñähwa'açh”, tøgä maas tsip jaduhñ coöch nnämä'awät: “Tänaayyø'øg, yo'oyø'øg.” ⁶ Nyajcähxø'øgáambiøch coöchä cuhdujt jaduhñ nmøødä hädaa yaabä naaxwiin coöchä pojpä cädieey nyajñähwá'adsät, høøch ja'a Diosquexypä.

Mänitä Jesús ja'a tecymiucypiä ñämaayy:

—Tänaayyø'øg, widsø'øg yø'ø mdsaa, nøcxnä maa ja'a mdõjcän.

⁷ Mänitä tecymiucypiä tiänaayyø'cy. Mänit ñøcxnä maa ja'a tiõjcän. ⁸ Coö ja'a cu'ughajxy jaduhñ yhijxy coö ja'a tecymiucypiä tøø yhoyø'øy, mänit hajxy chähgøøbiõjcy. Mänitä Dios hajxy wyiingudsähgøøyy, je'eguiõxpä coö ja'a Jesús ja'a mäjaa hänajty tøø mio'oyii, ja'a Diosquexypä. Cab hajxy hänajty ñajuø'øy pø Dioshuung hänajty je'e, ja'a Jesús.

⁹ Mänitä Jesús jim chohñ. Mänitä jäya'ay tu'ug yhijxy, ja'a xøhajpä Mateo. Jimä Mateo hänajty yhäña'ay maa hänajty yajñähjuudiu'udiän. Mänitä Mateo ñämaayyä:

—Jam quipxy wädjätäm.

Mänitä Mateo tiänaayyø'cy. Mänit ja'a Jesús piadu'ubõjcy.

¹⁰ Jimä Jesús hänajty quiaay tøgooty møødä miägu'ughajpähajxy. Mänitä yajñähjuudiuutpähajxy may miejch mägaabiä, møødä jäya'ayhajxy ca'a panõcxpä

ja'a judíos quiuhdujt. Mänitá Jesús hajxy tiägøøyy møødcaabiä. ¹¹ Jimä fariseoshajxy hänajtypä, ja'a hajxy hänajty hoy jaančh tehñ pianøcxpä ja'a Moisés miädia'agy. Mänitá fariseoshajxy miänaañ:

—Tii yø'ø mwiindsøn coo miøødcay ja'a yajñahjuudiutpähajxy møødä cubojpä cugädieeyhajxy —nømä Jesús miägu'ughajpähajxy ñämaayyä.

¹²⁻¹³ Miädoow ja'a Jesús jaduhñ. Mänit miänaañ:

—Pøn jaduhñ møc, caj yajtsooyø'øy; pøn jaduhñ pa'ammøød, je'eds jaduhñ yajtsooyøøby. Jaduhñ mäwínøch høøch nebiä mädsøoyøøbiän. Páadyhøch yaa tøø nmiñ tøø nmech, nébiøch ja'a cubojpä cugädieeybähajxy nnämä'awät coo ja'a yhaxøøgwinnmahñdy hajxy ween ñajtshixø'øy. Ja'a hojiäya'ayhajxy, cábøch hajxy je'e waamb nnäma'awa'añ. Nøcx hajxy habøc tii ja'a Diosmädia'agy jaduhñ ñänøømby: “Chójpíøch ja'a njoot jaduhñ coo hojiot hajxy mmøødhädät; cábøch jaduhñ nmänaañnä coo animal hajxy myóxät maa ja'a høøchcøxpän.”

¹⁴ Mänitá Jesús ñämejtsä ja'a Juan mäyajnäbejpä miägu'ughajpähajxy. Mänitá Jesús miäyajtøøwä:

—Tii miich mmägu'ughajpähajxy jaguiay quia'a nä'ägädä hida'añ. Naxy højts jaguiay tu'xøøjaty nhity tähoocjaty; jaduhñ højts ja'a Dios nwiingudsähgø'øy. Jaanä jaduhñä fariseoshajxy yhijpä jaguiay.

¹⁵ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Coo ja'a jäya'ayhajxy mänaa piøcy yhu'ugy, cabä woyba wichpä hajxy jiø'øy xiuuch. Xoonäacp hajxy jaduhñ, je'eguiøxpä coo ja'a jamiø'ød jyijä. Jaduhñ mäwínøch høøch nebiä jamiø'ødän. Páadyhøch nmägu'ughajpähajxy jaguiay quia'a hity. Habaadaamb jaduhñ cooch yaa ndsoonaañnä; mänit hajxy mäbøcypä jaguiay yhida'añ.

¹⁶ Cab jaduhñ pøn tuwit yhagøyyø'øy jemýwyithaam. Múgäp ja'a jemýwyit jaduhñ y maas hanaxiä ja'a tuwit jaduhñ quiøødsät. ¹⁷ Jaanä jaduhñduhmbä, cabä pøn jemývyino quiudemø'øy tuwajhacxujiooty. Cøødsäp ja'a wajhacxuy jaduhñ y høxyógäp ja'a vino jaduhñ. Haagä tägóyyäp ja'a wajhacxuy jaduhñ møødä vino. Pero jiibiä jemývyino hajxy quiudemø'øy maa ja'a wajhacxuy jemýbiän. Jaduhñ ni mädyii quia'a tägóyyät.

¹⁸ Cajnä ja'a Jesús hänajty miädiaacpädø'øy, mänitá tsajtøjcwindsøn tu'ug miejch. Mänitá Jesús wyiingo'naaguiädaacä. Mänit ñämaayyä:

—Naamhó'ogyhøchä nhuung ja'a to'oxypä. Coo miich nøcxy mnähdoñ, mänit jiuypiojtägätsät.

¹⁹ Mänitá Jesús piädø'cy. Mänit jaaya'ay miøødtu'ubøjcy møødä Jesús miägu'ughajpähajxy. ²⁰⁻²¹ Jimä tajiäya'ay hänajty tu'ug høxhaam pianøcxy. Pa'ammøød hänajty je'e. Majmetscjumøjt ja'a ñø'ty hänajty tøø wyi'i xiee'xy, weenjaty weenjaty. Jaduhñä tajiäya'ay hänajty miädia'agy quiopcooty: “Nägóoyyøch ja'a wyitpa'a nnähdoñät, mänitøch nmøcpøgät.” Coo ja'a Jesús ja'a tajiäya'ay jiäguyohdiägøøyyä, mänitá wyitpa'a ñähdoñäxä. ²² Mänitá Jesús yhee'pwiimbijty, Mänit ja'a tajiäya'ay yhiixy. Mänit miänaañ:

—Huong, jootcugø'øw; tøø jaduhñ mmøcpøcy, je'eguiøxpä coo tøø mmäbøcy.

Mänitiä ja'a tajiäya'ay miøcpøjcy. ²³ Mänitá Jesús hajxy jim miejch maa ja'a tsajtøjcwindsøn tiøjcän. Jiibiä xuuxpädøjc-hajxy hänajty yho'ogyjiäya'awyiinxu'uxy. Jiibiä jäya'ayhajxy hänajty wyi'i yaamhaty.

²⁴ Mänitá Jesús miänaañ:

—Pädsøñ hajxy jiiby. Cab yø'ø tøø yho'ogy, nä'ä maab yø'øduhñ.

Mänitá Jesús ñäxiicä. ²⁵ Cøjx hajxy jaduhñ piädsømy. Mänitá Jesús tiøjtägøøyy. Mänitá to'oxyhäna'c quiøømajch. Mänitá to'oxyhäna'c

yhäñaayyø'cy. ²⁶ Mänitä mädia'agy wiädijty wiinduhmyhagajpt coo ja'a to'oxyhäna'c tøø yagjujypiøgyii.

²⁷ Coo ja'a Jesúsahajxy jim chohñ, mänitä wiindshajxy nämetsc piadu'ubøjcy yáaxäp:

—Højts näxúu'tsác. David miich hijty mhaphajpy mdeedyhajpy.

²⁸ Coo ja'a Jesús tiøjtägøøyy, mänitä wiindshajxy miäwiingooñ. Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, mmäbøjpy hajxy jaduhñä coochä mäjaa nmøødä coo hajxy nyaghi-jxø'øgädä.

Mänit hajxy miänaañ:

—Wiindsøn, nmäbøjpy højts.

²⁹ Mänitä Jesús ja'a wiinds wyiinhajxy ñähdoonä. Mänitä Jesús miänaañ:

—Ween hajxy mhijxø'øgy coo hajxy tøø mmäbøcy.

³⁰ Mänit hajxy yhijxø'cy. Mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'a pøn hajxy mnä'ägädä hawaanä.

³¹ Coo ja'a wiindshajxy jim chohñ, mänit hajxy tiägøøyy mädia'agy-yajwädijpä coo hajxy tøø yaghijxø'øgyii ja'a Jesúsäm.

³² Mänitä huum tu'ug yajmejtsä maa ja'a Jesúsän. Tøø hänajty miačhii ja'a møjcu'ujäm. ³³ Mänitä Jesús ja'a møjcu'u jiiiby yajpäyø'cy. Mänitiä ja'a huum quiapxø'cy. Yagjuøøyy ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ. Mänit hajxy miänaañ:

—Ni mänaa jaduhñ pøn tii quia'a yagjadyii nebiä hädaajän yaa Israelnaaxooty.

³⁴ Mänitä fariseoshajxy miänaañ:

—Paady yø'øya'ay ja'a møjcu'u yajpäyø'øgy, coo ja'a møjcu'ugong miäjaa miøødhajtä.

³⁵ Cøjx ja'a Jesús wiädity wiinduhmyhagajpt. Homiaajä hänajty wiädity, jiiiby hänajty yajnähxø'øgy tsajtøgooty coo ja'a Dios ja'a miäjaa mobädajp yajcähxø'øga'añ. Yajnajxyp hänajty homiädyii pa'amä. ³⁶ Näxuu'chp ja'a Jesús ja'a majiäya'ay hänajty. Jaduhñ mäwínäts hajxy hänajty nebiä meegän, ja'a cäjpä wyiindsøn. Nebiä tägowiädijpän hajxy hänajty je'e. Nebiä jootmayhajpän hajxy hänajty je'e. ³⁷ Mänitä Jesús ñämaayy ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Yøø majiäya'ayhajxy, hoy jaduhñ coochä nmädia'agy hajxy xmiäbøjcät. Pero cab højts nnämäyyäm, højts ja'a mädia'agy nyajwá'xämbä.

³⁸ Mänuu'xta'ag ja'a Dios hajxy coo ween ja'a mägu'ughajpähajxy xjiaac móoyyämät, neby højts ja'a mädia'agy hajxy xmiøødyajwá'xämät.

10

¹ Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy miøjyaaxy ja'a nämajmetspä. Mänitä cuhdujt miooyy coo ja'a møjcu'u hajxy yajpäyø'øgät, coo homiädyii pa'amä hajxy yajnáxät.

² Jaduhñä nämajmetspähajxy hänajty xiøhaty: Simón Pedro møødä piuhya'ay Andrés; ja'a Zebedeo yhuunghajxy, Jacobo møødä Juan; ³ Felipe; Bartolomé; Tomás; Mateo ja'a yajnähuudiuutpä; Jacobo, ja'a Alfeo yhuung; Lebeo Tadeo; ⁴ Simón ja'a cananista; Judas Iscariote, ja'a Jesús hänajty yajyagho'ogáañäbä.

⁵ Mänitä Jesús ja'a nämajmetspähajxy quiejxy mädia'agy-yajwaxpä. Mänit ñämaayy:

—Ca'a hajxy jim mnøcxy maa ja'a ca'a judíoshajxy chäna'ayän, y ca'a hajxy jim mnøcxy Samarianaaxooty. Yaayyä hajxy jaduhñ mwädítät, yaa Israelnaaxooty. ⁶ Ja'a jäya'ayhajxy yaabä, jaduhñ mäwínäts hajxy je'e nebiä meeg tägowiädijpän. ⁷ Mnägápxäp hajxy jaduhñ coo ja'a Dios ja'a miäjaa mobädajpähajxy yajcähxø'øga'añ. ⁸ Myajnáxäp hajxy homiädyii pa'amä møødä haxøøgpa'am.

Myagjujypiógäp ja'a ho'ogyjiäya'ay hajxy. Myajpäyó'ögäp ja'a mójcu'u hajxy. Nnä'a móobiøch mijts hädaa cuhdujt; cáboch mijts nyagjuya'añ; jaduñ mijtspä, cab hajxy myagjúubiät.

⁹ 'Cabä xädø'øñ hajxy mgónät ni weeñtiä. ¹⁰ Cabä morral hajxy mwídsät. Tu'uquiä camiixy hajxy mwídsät. Cabä cø'øg hajxy mejtstehng mmänøcxät. Cabä cuhdajt hajxy mgábät. Jim hajxy mmägaya'añ mmähu'uga'añ maa hajxy hánajty mhamejtsta'aga'añän.

¹¹ 'Coo hajxy maa mgajptägó'owät, jimä jäya'ay hajxy mhøxtá'awät ja'a hojiootmøødpä; jim hajxy mhamejtstá'agät. Jiiby hajxy mhídät høxtä coonä hajxy hánajty mdubøga'añ. ¹² Coo hajxy mdøjtägó'owät, mänit hajxy myajpóo'xät. ¹³ Coo hajxy jaduñ xyajtøjtägó'owät hamuumdu'joot, mänit hajxy jaduñ quiunuu'xøøjät ja'a Diósäm; pø caj, cab hajxy jaduñ quiunuu'xøøjät. ¹⁴ Coo hajxy jaduñ xquia'a nä'ägä jøjpøgó'owät, coo ja'a mmädia'agyhajxy xquia'a nä'ägä mädoowät, mänit hajxy jim mdsónät. Mänitä mdecy hajxy mwiinwop mwiinxídät, nebiä hijxtahnd jaduñ miähmó'owät coo mijts jaduñ tøø xquia'a yajtøjtägó'øy. ¹⁵ Tøyhájtäts mijts nnäma'ay, coo yhabáadät coo ja'a jäya'ayhajxy quiumadowa'añ, maas hanaxiä yø'ø cajpt jaduñ quiumadowa'añ quejee ja'a Sodomacajpt møødä Gomorracajpt.

¹⁶ 'Maaçh mijts nwiinguexiän, haxøøgwiinmahñdy ja'a jäya'ayhajxy jim miøød. Paady hajxy nähix hahixø'ø mnibiäda'agøøjät. Mee'xxieemy hajxy jaduñ mwädítät. ¹⁷ Mniyajcopcø'owøøjöp mijts. Xyajcø'ødägó'owäp mijts maa ja'a tuungmøødpän. Mänitäts hajxy xwyiinwop xjiøjwóbät maa ja'a chajtøgootyhajxiän. ¹⁸ Høxtä jim hajxy xyajmedsa'añ maa ja'a gobiernä wyiinduumhajxiän, møød jim maa ja'a ca'a judíos wyiinduumhajxiän. ¹⁹ Pero coo hajxy jaduñ xyajmédsät maa ja'a wyiinduumhajxiän, cab hajxy mdaj mmáyät waambaty hajxy hánajty mmädia'aga'añ. Coo jaduñ yhabáadät, mänitä Dios jaduñ xyhawáanät waambaty hajxy jaduñ mmáná'anät. ²⁰ Cab hajxy hamdsoo mmädia'aga'añ. Dioshespírituhaam hajxy jaduñ mmädia'aga'añ.

²¹ 'Haxøøg jaduñ jiada'añii. Hamdsoo hajxy ñiñáhanuu'xø'owa'añii ja'a tu'que'expä-jäya'ay. Jaduñ ja'a tieedyhajxy jiatcø'owaambä møødä yhuunghajxy. ²² Ja'a høøchcøxpä mijts ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä xmiähanhada'añ. Pøn jaduñ mee'xtujp cøjxta'axiøø, je'eds jaduñ mähmø'owaamb hodium. ²³ Coo mijts hajxy xhaačhtiúnät mädu'ughagajpt, mänit hajxy mbäyø'ögät, mänit hajxy mnøcxät wiingtuum. Tøyhájtäts mijts nnäma'ay, coo hánajty ngäda'aga'añ, høøch ja'a Diosqueypä, cahnä cajpt hajxy hánajty mwiinwädityñä maa ja'a judíoshajxy chäna'ayän.

²⁴ 'Cabä pøn jaduñ jiaty nebiä wyiindsøn jiatian. ²⁵ Coo hajxy jaduñ mjádät nebiä mwiindsønhajxy jiatian, jootcuyc hajxy jaduñ mhídät. Coochä jäya'ayhajxy jaduñ tøø xñäma'ay: "Mójcu'u", jaduñ mijts hajxy xñäma'awaambä.

²⁶ 'Cabä cu'ug hajxy mdsähgó'owät. Nebiaty hajxy jaduñ jiatcø'øy hamee'ch, cähxø'øgaamb jaduñ. ²⁷ Waambátyhøch mijts hamee'chhaam nnajtsapxøøyyäm, majiäya'ayhagujc hajxy myajcapxø'owät. ²⁸ Cab hajxy mdsähgó'owät pøn ja'a mnaaxni'x hajxy xyaghó'cäp; cabä mháañämä hajxy jaduñ xyaghó'cät. Ja'a Dios hajxy mdsähgó'owäp; je'edsä cuhdujt jaduñ møød coo hajxy jiiby xquiéxät haxøøgtuum. Jiiby ja'a mnaaxni'xhajxy quihdägóyyät møødä mháañämähajxy.

²⁹ 'Ja'a muuxyhuunghajxy, coo hajxy quia'ay, yhiixyp ja'a nDeedyhájtämhajxy jaduñ, hoy hajxy quia'a ja tsowä. ³⁰ Jaanä jaduñ mijts xyhiixpä, høxtä xñajuøøyyäp mijts naag mijts mguhwaay. ³¹ Cabä jäya'ay hajxy mdsähgó'owät; hix, mmaas tsoobaatp mijts quejee ja'a muuxyhajxy.

³² 'Pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiøødyajtu'ugøøby maa ja'a cu'ugwiinduumän, mänítøch ja'a miädia'agyhajxy nmøødyajtu'ugø'øwaambä maaçhä nDeedy wyiinduumän jim tsajpootyp. ³³ Pero pønjátyhøch jaduhñ tu'ugmädia'agy tøø xquia'a møødhity maa ja'a cu'ugwiinduumän, ni høøch jaduhñ tu'ugmädia'agy nga'a møødhidaambä maaçhä nDeedy wyiinduumän jim tsajpootyp.

³⁴ 'Cooch yaa tøø ngäda'agy, paadiä jäya'ayhajxy jaduhñ ñimiädsibø'øwa'añii ja'a høøch nmädia'agyquiøxpä. Cab hajxy jootcuyc yhida'añ. ³⁵⁻³⁶ Tu'tøjc hajxy jaduhñ ñimiädsibø'øwa'añii, møødä tiaj møødä tieedy, møødä ñøøx møødä miajc, møødä jiaxie'eb møødä xiocy.

³⁷ 'Pønä tiaj pønä tieedy maas tsojp quejeech høøch jaduhñ xchocy, cábøch ja'a nmädia'agy hoy xpianøcxät. Y pønä ñøøx pønä miajc maas tsojp quejeech høøch jaduhñ xchocy, ni je'eçh ja'a nmädia'agy hoy xquia'a panøcxäbät. ³⁸ Pønä jioot tsojp cooçh høøch xpianøcxät, pero cabä jioot jaduhñ chocy coo chaaçhpøgät nébiøch jaduhñ ndsaaçhpøga'añän, cábøch nmädia'agy jaduhñ hoy xpianøcxät. ³⁹ Pønä jiugyhajt jaduhñ ja wi'i yaghoyø'øwaamb, tägóyyäp ja'a jiugyhajt jaduhñ. Pero pønä jiugyhajt najtshixø'øwaamb ja'a høøchcøxpä, je'eds hodium nøcxaamb.

⁴⁰ 'Pøn mijts jaduhñ xchojp, jaduhñ mäwíinøch høøch xchojpa. Y pøn høch høøch jaduhñ xchojp, jaduhñ mäwíinädsä Dios jaduhñ chojpa, ja'açh tøø xquiéxiäbä. ⁴¹ Ja'a Diosquexyhajxy, hodium hajxy ñøcxa'añ. Jaanä jim hajxy ñøcxaambä pøn jaduhñ tsojp ja'a Diosquexy. Paady hajxy chogyii coo hajxy jaduhñ Dyiosquexiä. Jaanä jim hajxy ñøcxaambä hodium pøn jaduhñ tsojp ja'a hojiäya'ay. ⁴² Coo hädaa häyoobäya'ay tøchñøø ñä'a mo'owøøjät je'eguiøxpä cooçh jaduhñ xpianøcxy, mänit jaaya'ay piäda'agøøjät hodium, ja'a nøø tøø yéquiäbä. Tehm tiøyhajt jaduhñ.

11

¹ Coo ja'a Jesús ja'a jiamiøødhajxy yajwiingapxøøbiädøøyy, mänit jim choññ. Mänit tiägøøyy yajnähiçøøbiä maa ja'a cajpt mäwiingonän.

² Ja'a Juan, tsumyhäñaby hänajty je'e. Coo miädoyhajty coo ja'a Cristo hänajty wiädity yajnähiçøøbiä, mänitä miägu'ughajpä metsc quiejxy maa ja'a Jesúsän. ³ Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Nej, miich ja'a Cristojä, ja'a Dios jaduhñ quiexaambiä, tøgä wiinghäna'c je'ejä.

⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nøcx ja'a Juan hajxy hawaanä neby hajxy xii mhix mmädoyy. ⁵ Nøcx hajxy yajmøødmädia'ag coo ja'a wiindshajxy tøø yhiçø'øgy, coo ja'a tecymia'adpähajxy tøø yo'oyø'øgy, coo ja'a haxøøgpa'ammøødpähajxy tøø ñähwa'açh, coo ja'a cuhnatpähajxy tøø miädoowø'øgy, coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy tøø jiuçypiøcy, coo ja'a häyoobäya'ayhajxy tøø yajmøødmädia'agyii ja'a Diosmädia'agy. ⁶ Jootcuyc hajxy jaduhñ yhity ja'açh nmädia'agy hajxy hamuumdu'joot tøø xmiäbøjcäbä.

⁷ Coo ja'a Juan miägu'ughajpähajxy wyiimbijty, mänitä Jesús ja'a cu'ug tiägøøyy møødmädiaacpä ja'a Juancøxpä.

—Coo hajxy tøø mhoy pactuum, ja'a Juan miädia'agy hajxy hänajty mmädoowaanäp, túhmäts. Cabä tsajcapy pojyu'xpä hajxy hoy mhixy. Caj pues, paady hajxy jim tøø mhoy coo ja'a Juan ja'a miädia'agy hajxy hänajty mmädoowaanä. ⁸⁻⁹ Diosquexy je'e, paadiä miädia'agy hajxy hoy tøø mmädoowä, hoy ja'a howyit hänajty quia'a ja møødä nebiä mäyøøjäya'ayhajxy miøødän. Tøyhajt jaduhñ coo ja'a Juan ja'a Diosmädia'agy yajwiingapxøøy.

Pero ja'a Diosmädia'agy hajxy nä'ä jaac yajnähiçøøbiä, je'edsä cuhdujt hajxy maas may tøø mio'oyii ja'a Diósäm. ¹⁰ Ja'a Diosmädia'agy jecy mädiáacäbä, Juan je'e. Nømä Dios jecy miänaañ coo ja'a quiuguexy hänajty jayøjp quiexa'añ maa ja'a cu'ugän, ween yajwiinxiic yajwiingapxø'øy coo ja'a yhäçøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'øwät. Høxháamhøch hänajty ngäda'aga'añ. Jayøjp ja'a Juan jiaançh quejxä; høxháamhøch njaançh cädaacy. ¹¹ Ni pøn jaduhñ jäda'ahaty quia'a mäbaady hädaa yaabä naaxwiin nebiä Juan mäyajnäbejpä ja'a cuhdujt miøødän. Tøyhajt jaduhñ. Pero cooçh hänajty tøø nho'nä, cooçh hänajty tøø nnøcxtägach maach nhuuc tsohmän, pønajaty ja'a Diosmädia'agy mäbøgaamb ja'a høøchcøxpä, maas mayyä cuhdujt hajxy hänajty miøødhada'añ quejee ja'a Juan miøødä, hoy ja'a møjcuhtdujt hajxy hänajty quia'a ja møødä.

¹² Coo ja'a Juan tiägøøyy mäyajnäbejpä, høxtä je'enä jäda'anäbaadyñä, nägø'ø nädecypiä ja'a jäya'ayhajxy jia wi'i tiägø'øwa'añ maa ja'a Dios wyiinduumän. ¹³⁻¹⁴ Ja'a Diosquexyhajxy jecypiä, jaduhñ hajxy jecy miänaañ coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ. Jaduhñä Moisés miädia'agy miänaambä. Pero jayøjpäc ja'a Elías hijty myina'añ. Y coo ja'a Juan tøø miech, Elías je'e, pø mwiinjuø'øwaamb by hajxy jaduhñ. ¹⁵ Pøn mädohnd møød, ween miädoy.

¹⁶ Pänébiøch jäya'ayhajxy nyajmäbáadät ja'a jäda'ahatypä. Cab hajxy tii yhojiäwø'øwa'añ. Jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä pigäna'c wiinhecpän. Coo hajxy naxy miech häyø'pä tøjpa'c, mänitä miäbigäna'c hajxy ñäma'ay: ¹⁷ "Tøø højts nja xu'uxy, pero cab hajxy tøø mhech. Tøø højts hojiøøñä nja høy, pero cab hajxy tøø mjø'øy." ¹⁸ Coo ja'a Juan miejch, cab hänajty quiaya'añ yhu'uga'añ. Mänit mijts mnänøømy coo je'e quiu'umañøøbiä. ¹⁹ Mänitøch nbamejtpä, høøch ja'a Diosquexyypä. Mänitøch ndägøøyy caabiä huucpä. Jaduhñ høch mijts xñänøømbä cooçh nwi'i quiaya'añ cooçh nwi'i yhu'uga'añ, cooçhä cubojpä cugädieeybä nmägu'ughaty møødä yajnähuuduutpädøjc. Pero yajcähxø'øgaamb by ja'a Dios jaduhñ ja'a wyiinmahñdyhaam cooçh ja'a tøyhajt jaduhñ nmøødä.

²⁰ Mänitä Jesús tiägøøyy hamänajpä. Ja'a cajptjäya'ayhajxy jaduhñ hojjä, ja'a hajxy hänajty tsänaabiä maa ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty tøø jia yajcähxø'øguiän. Paady jaduhñ yhamänajty, coo yhäçøøgwiinmahñdy hajxy hänajty tøø quia'a najtshixø'øy. Mänitä Jesús miänaañ:

²¹ —Haxøøg mijts mjada'añ mhabeta'añ, mijts yaa tsänaabiä Corazín møødä Betsaida. Ja'a jecyjiäya'ayhajxy hijty jim tsänaabiä Tiro møødä Sidón, coo hajxy häxøpy tøø yhiçy ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä nej mijts tøø mja hiçian, tøø ja'a yhäçøøgwiinmahñdy hajxy häxøpy ñajtshixø'øy. ²² Tøyhajt jaduhñ, coo ja'a Dios yaghabáadät, maas haxøøgtuum mijts jaduhñ xpiäda'aga'añ quejee ja'a jäya'ayhajxy jim jecy tsänáayyabä Tiro møødä Sidón. ²³ Y mijts jim tsänaabiä Capernaum, mja wi'i yajcumayaamb hajxy jaduhñ. Pero cabä Dios hajxy jaduhñ xquiumaya'añ. Ja'a jecyjiäya'ayhajxy hijty jim tsänaabiä Sodoma, coo ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hajxy häxøpy tøø yhiçy nej mijts tøø mja hiçian, cab hajxy häxøpy tøø quiuhdägoy. ²⁴ Tøyhajt jaduhñ, coo ja'a Dios yaghabáadät, maas haxøøgtuum mijts xpiäda'aga'añ quejee ja'a jäya'ayhajxy jim jecy tsänáayyabä Sodoma.

²⁵ Mänitxøø ja'a Jesús miänaañ:

—Teedy, miich nba'yaaxyp. Miich jim häñaaby tsajpootyp; miich yaa Dioshajp maa hädaa yaabä naaxwiinän. Dioscujú'uyäp coo ja'a tøyhajt tøø myajnähiçø'øy ja'a hajxy tii ca'a jajpä. Caj tøø myajnähiçø'øy ja'a hajxy tyijy jajpä. ²⁶ Tøyhajt jaduhñ, Teedy, je'eguiøxpä coo miich mjoot jaduhñ chocy.

²⁷ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Tøøchä nDeedy ja'a tøyhajt xquiøxy yajcø'ødägø'øy. Cábøch pøn xy-hixyhaty, høøch ja'a Dioshuung. Tøyhajt jaduhñ. Jagóoyyøch nDeedy xyhixiä. Y cábøch ja'a nDeedy pøn xyhixyhajtä. Jagóoyyøch jaduhñ nhixiä, høøch ja'a Dioshuung. Nyajnáhdíjábøch pønjátyhøch nDeedy hixyhádäp. ²⁸⁻³⁰ Mijts, pøn jaduhñ ca'a mee'xtugaamb neby hajxy hijty mguhdujthatiän, høøch nguhdujt habøjcäc. Hojióthøch nmøød; cábøch nyajcumaya'añ. Mänitäs ja'a hoybä weenbä hajxy mbáadät. Cábøch ja'a jemčhpä mapxypä jaduhñ nbäda'aga'añ.

12

¹ Mänitxøø ja'a Jesús hajxy hánajty wiädity trigoni'ibyquiujc poo'xxiøøjooty. Yähó'cäp ja'a Jesús jiamiøødhajxy hánajty. Mänit hajxy tiägøøyy trigotøjpä. ² Coø ja'a fariseoshajxy jaduhñ yhijxy, mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Huug hix, xiidsä mmägu'ughajpä trigo hajxy wyi'i tiøjy. Cabä cuhdujt jaduhñ myiñ coø hajxy tii ndúunämät ja'a poo'xxiøøjooty.

³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, cahnä ja'a Diosmädia'agy hajxy mgapxiä. Jim jaduhñ myiñ cujaay coø ja'a Davidhajxy yäho'pøjcä. ⁴ Mänit hajxy tiägøøyy Diostøgooty. Mänitä Diostsajcaagy hajxy quiaayy, ja'a teedyhajxy hánajty tøø quiuy-oxó'øyäbä. Cabä cuhdujt hánajty pøn miøødä coø hajxy quiáyät ni ja'a Davidhajxy. Jagooyyä teedy ja'a cuhdujt hajxy hánajty miøødä coø hajxy quiáyät. ⁵ Jaduhñ cujaay myiimbä maa ja'a Moisés miädia'aguiän coø ja'a teedyhajxy tsajtøgootypä quia'a nä'ägädä poo'xy ja'a poo'xxiøøjooty; y cab jaduhñ ñeipiä. ⁶ Y høøch, maas móc-høch ja'a cuhdujt jaduhñ nmøødä quejee ja'a tsajtøjc. ⁷ Caj mijts mwiinjuø'øy waamb ja'a Diosmädia'agy jaduhñ miäna'añ: “Mänáambøch jaduhñ coø hojiøot hajxy mmøødhádät; cábøch jaduhñ nmäna'añ coø animal hajxy myóxät ja'a høøchcøxpä.” Coø hajxy jaduhñ mwiinjuø'øwät, cabä jäya'ay hajxy nä'a nägoodä mwiingapxpédät. ⁸ Høøch ja'a Diosquexypä, nmøødhøch cuhdujt jaduhñ høxtä maa ja'a poo'xxiøøbaadiän.

⁹ Mänitä Jesús jim chohñ. Mänit tiägøøyy tsajtøgooty. ¹⁰ Jiibiä mähdiøjc hánajty tu'ug; cø'ødø'øds hánajty tu'nax. Jiibiä fariseoshajxy hánajty näje'e tiänaabiä. Mänitä Jesús miäyajtøøwä:

—Nej, hoy jaduhñ coø ja'a pa'amjäya'ay myajmøcpøgät ja'a poo'xxiøøjootiä.

Paadiä fariseoshajxy jaduhñ miänaañ, yhøxtaaby ja'a wiinmahñdy hajxy hánajty nebiä Jesús hajxy yajtsumøøjät. Coø ja'a Jesús ja'a pa'amjäya'ay yajmøcpøgät ja'a poo'xxiøøjooty, mänitä Jesús hajxy hánajty yajtsuma'añii.

¹¹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Hoy pues. Coø pøn mieeg quiuga'awø'øy nøøjutjooty ja'a poo'xxiøøjooty, mänit hajxy nøcxy yajpädsømy, túhmäts. ¹² Y maas tsoobaatp ja'a jäya'ay quejee ja'a meeg. Hoy jaduhñ coø jäya'ay mnäxúudsät ja'a poo'xxiøøjooty.

¹³ Mänitä Jesús ja'a mähdiøjc ñämaayy:

—Xajtøw yø'ø mgø'ø.

Mänit xiajtøoyy. Mänit miäbaaty nebiä tu'ugpän. ¹⁴ Mänitä fariseoshajxy tiøjpädsøomy. Mänit hajxy quiojyquiapxyhajty nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät.

¹⁵ Coø ja'a Jesús jaduhñ miädoyhajty, mänit jim chohñ. Mänitä jäya'ay may piadu'ubøjcy. Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay yajmøcpøjcy nägøxiä. ¹⁶ Mänit jaduhñ miänaañ coø hajxy quia'a nägäpxät pøn je'e. ¹⁷ Jaduhñsä tiøjiajty nebiä Isaías jecy miänaañän, ja'a Diosquexypä. Dios jaduhñ mänaamb:

¹⁸ Høøchä nmoonsä hädaa, ja'ač tøø nwiimbíyyäbä.

Ndsøjpiøch jaduhñ. Jootcüjc-høch nnijiäwø'oyii yø'øgøxpä.

Nbäda'agáambiøch ja'a nhEspíritu maa yø'øjån.

Høøch nguhtujt jaduhñ xyajwiingapxø'øwáañäp maa ja'a jäya'ayhajxy nägøxiän.

¹⁹ Caj chiptuna'añ; caj ya'axa'añ caj jioga'añ.

Hahuum jaduhñ wiädita'añ cajptooty.

²⁰⁻²¹ Jiootcapxmøcpøgaamby pøn hobiä nejpia mäbøjp.

Mäbøgåañäxäp ja'a miädia'agy ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä.

Mänit jaduhñ tiägø'øwa'añ hoyhanehmä.

²² Mänitä mähdiojc tu'ug yajmejtsä maa Jesúsän. Wiindsä mähdiojc hänajty, møød hänajty yhuumä, møød ja'a møjcu'uba'am hänajty miøødä. Mänitä Jesús jaduhñ yajnähwaach, yaghijxø'cy, yajcapxø'cy. ²³ Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä yagjuøøyy. Mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Nej, David yhap yhocäda'a yø'øduhñä.

²⁴ Coø ja'a fariseoshajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy miänaañ:

—Coo yø'ø craa ja'a møjcu'uwiinmahñdy jaduhñ miøødä, paadiä møjcu'uba'am jaduhñ yajnähwa'açh.

²⁵ Ñajuøøbiä Jesús hänajty nebiä fariseoshajxy hänajty wyiinmahñdyhaty. Mänit miänaañ:

—Coo ja'a tu'hagajtpä jäya'ayhajxy ñimiädsibø'øwøøjät, cuhdägóyyäp ja'a quiajpthajxy jaduhñ. Y coø ja'a tu'ugtøgootypä jäya'ayhajxy ñimiädsibø'øwøøjät, cab hajxy hoy yhijnät tu'ugtøgooty. ²⁶ Jaanä jaduhñduhmä, coø ja'a møjcu'uhajxy ñimiädsibø'øwøøjät, tægóyyäp ja'a wyiinmahñdyhajxy jaduhñ. ²⁷ Hoorä, mijts jaduhñ mänaamb coøch ja'a møjcu'uba'am nyajnähwa'açh ja'a møjcu'uwiinmahñdyhaam. Coø häxøpy jiaduhñä, maa mijts ja'a mjamioød ja'a wiinmahñdy hajxy piaady coø ja'a møjcu'uba'am hajxy yajnähwa'açh. Hamdsoo hajxy myajcähxø'øgy coø ja'a tøyhajt hajxy mga'a møødä. ²⁸ Pero høøch, Dioshespírituháamhøch ja'a møjcu'uba'am nyajnähwa'açh. Cähxø'p jaduhñ coø tøø yhabaatnä coø ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ.

²⁹ 'Coo ja'a møjcu'u xquia'a yajmäjädá'agät, cabä miäjaa jaduhñ mbøjçät.

³⁰ 'Pøñhøch jaduhñ xquia'a møødpädø'p, høøch nmädsip je'e. Y pøñhøch jaduhñ xquia'a møødtuum, xmiähanhájjøch je'e.

³¹⁻³² 'Je'eguiøxpøch mijts jaduhñ nnäma'ay, coø pøn jaduhñ tiu'udägóyyät, hoy jaduhñ ñähwá'adsät, hóyhøch jaduhñ xjia nänømy, høøch ja'a Diosquexypä. Pero coø pøn jaduhñ ñänómät ja'a Dioshespíritu, cab jaduhñ mänaa ñähwa'adsa'añ.

³³ 'Mhøxcábäp hajxy jaduhñ pøn ja'a howyiinmahñdy møød; je'eds hoy wädijp. Pøn ja'a howyiinmahñdy ca'a møød, cab hoy wiädity. ³⁴ Jaduhñ mäwíinäts mijts hajxy mjatcø'øy nebiä tsahñdiän. Paadiä hoybä hajxy mga'a mädia'aga'añ, coø ja'a haxøøgwiinmahñdy hajxy mmøødä. Haagä mgopcooty ja'a mmädia'agyhajxy jaduhñ chohnda'agy. ³⁵ Jaaya'ay hojiäya'aybä, hoy jaduhñ quiapxy miädia'agy je'eguiøxpä coø ja'a howyiinmahñdy miøødä quiopcooty. Pero jaaya'ay ca'a hoybä, haxøøg jaduhñ quiapxy miädia'agy je'eguiøxpä coø ja'a haxøøgwiinmahñdy miøødä quiopcooty. ³⁶ Chaaçh mijts nnäma'ay, coø jaduhñ yhabáadät coø ja'a Dios hänajty yajnähdija'añ, mänitä Dios hajxy xmiäyajtøwa'añ waambaty hajxy hänajty tøø mgapxtägoy, hoy hajxy jaduhñ tøø mja nä'ä wiingapxnaxy. ³⁷ Pø haxøøg hajxy hänajty tøø mmädia'agy, mänit Dios hajxy xpiäda'aga'añ haxøøgtuum. Pø hoy hajxy hänajty tøø mmädia'agy, mänitä Dios hajxy xpiäda'aga'añ hodiium.

³⁸ Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a fariseoshajxy näje'e møødä ley-yajnähixøøbiähajxy:

—Wiindsón, hõjts ja'a hijxtahnd huuc yaghíxác ja'a hoy-yagjuóñäbä.

³⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä, haxøøg hajxy jiatcø'øy; cabä Dios hajxy chocy. Ja'a hijxtahnd hajxy mja wi'i yhixaamby. Jagooyyä hajxy jaduhñ mhixa'añ nebiä hijxtahnd jecy quiähxø'quiän ja'a Jonáscøxpä, ja'a Dios jecy quiéjxäbä. ⁴⁰ Ja'a ballenajoodooty ja'a Jonás yhiyty tægøøgxøø tægøøgtsuhm. Jaduhñäts høøch nhidaambä naaxjutjooty tægøøgxøø tægøøgtsuhm, høøch ja'a Diosquexypä. ⁴¹ Coö ja'a Jonás jaduhñ piädsøømy ballenajoodooty, mänitä Diosmädia'agy hoy yajwa'xy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Nínive. Coö hajxy jim miädooyy, mänit hajxy miäbøjcy. Mänitä yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixøøyy. Y cabä Jonás mõjtuung hijty jaduhñ jiaty mõødä. Maas mõjtúunghøch nmøødä høøch. Pero cáboch nmädia'agy hajxy xmiädowaanä, ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä. Coö jaduhñ yhabáadät coö hajxy hänajty yajnähdiä'añii, mänit hajxy ñäma'awa'añii coö hajxy jaduhñ piäda'agóøjät haxøøgtuum. Ja'a jecyjiäya'ayhajxy jaduhñ mäna'anaamb, ja'a hajxy hijty jegyhajty tsänaabiä Nínive. ⁴² Jaduhñdsä to'oxiøjc miäna'anaambä, ja'a jecy gobiernähájtäbä jäguemnaax ja'a jøømbojmanajpä. Mänitä Salomón hoy miämädoowhity, je'eguiøxpä coö ja'a Salomón hänajty jiaançh tehñ quiuhwijjiä. Y cabä Salomón ja'a mõjtuung hijty jiaty mõødä. Maas mõjtúunghøch nmøødä høøch. Pero cáboch nmädia'agy hajxy xmiädowaanä, ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä.

⁴³⁻⁴⁵ 'Ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä, haxøøgwiinmahñdy hajxy miøød. Y coöch nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøjcät, maas haxøøg hajxy jaduhñ jiädät. Jaduhñ mäwínäts hajxy jiädät nebiä jäya'ay mõjcu'umøødpän. Coö ja'a mõjcu'u jilby piädsøømät maa jaaya'ay quiopcän, mänitä poo'xtaact nøcxy jäguemduum yhøxta'ay maa ja'a tø'ødsnähgapan. Coö ja'a poo'xtaact jim quia'a páadät, mänit miäna'ana'añ: “Mejor nnä'ägä nøcxtägáçhøch maaçh nhuuc tsohmän.” Coö jaduhñ wyiimbídät, mänitä jäya'ay quiopc jaduhñ piäatät nebiä yajwa'adstøjcän, ja'a yajxón tøø pie'edyíjábä. Mänitä jiamioød nøcxy juxtujc jiaac woy, ja'a maas haxøøgpä. Mänit hajxy nägøxiä tiägø'øy maa jaaya'ay quiopcootiän. Y maas haxøøg jaaya'ay jaduhñ jiada'añ quejee hijty yhity.

⁴⁶ Jimnä ja'a Jesús ja'a cu'ug hänajty miøødmädia'agyñä, mänitä tiajhajxy miejch mõødä piuhya'ayhajxy. Jim hajxy miähmøøyy tøba'am. Ja'a Jesús hajxy hänajty miøødmädia'agaamby. ⁴⁷ Mänitä Jesús hoy ñäma'ayii:

—Xiidsä mdaj xmiøødmädia'aga'añ tøba'am mõødä mbuhya'ayhajxy.

⁴⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pønhøch ndajhajpy; pønhøch nbuhya'ayhajpy.

⁴⁹ Mänitä jiamioød ñädsiiwøøyy. Mänit miänaañ:

—Høøch ndaj yø'ø; høøch nbuhya'ay yø'ø. ⁵⁰ Pønhøch ja'a nDeedy miädia'agy xquiudiúunäp ja'a tsajpootypä, jaduhñ mäwínäts hajxy je'e nébiøch nbuhya'ayän, nébiøch nbuhdo'oxiän, nébiøch ndajjän.

13

¹ Mänitxøø ja'a Jesús jim chohñ tøgooty. Mänit jim miejch mejypia'a. Hoy jim yhäñaaguiäda'agy. ² Mänitä jäya'ay may miejch maa ja'a Jesús hänajtiän. Mänitä Jesús tiägøøyy barcojooty. Hoy jilby yhøxta'agy. Cøjxä jäya'ayhajxy jim miähmø'øy pu'uwiing. ³ Mänitä Jesús tiägøøyy yajnähixøøbiä madiu'u. Mäbaadyhaam jaduhñ yajnähixøøyy. Mänit miänaañ:

—Mänitä jäya'ay tu'ug tiu'ubøjcy niippä. ⁴⁻⁸ Coö ja'a tøømd tiägøøyy wøjpä, näje'e ja'a tøømd quiahy tu'haam, näje'e quiahy tsaanähgøxp, näje'e quiahy

haptiooty, näje'e quiahyy maa ja'a hoñaaxän. Ja'a jim cáhwäbä tu'haam, yajpädø'c ja'a muuxyhajxy je'e. Ja'a jim cáhwäbä tsaanähgøxp, paquiä jaduhñ jia mujxy, je'eguiøxpä coo ja'a naax quia'a jaty cøøcä. Coo quiøxxøøjøyy, mänitä tiøøch, coo ja'a tyicts hänajty quia'a møødä. Ja'a cáhwäbä haptiooty, ja mujx jaduhñ. Ja yee'c jaduhñ, pero cabä ñä'ä tømbejty. Hix, ja'a hapy je'e xaam. Y ja'a cáhwäbä maa ja'a hoñaaxän, may jaduhñ tiøømhajty, näje'e mägo'xhaam, näje'e tägøøghii'xhaam, näje'e hii'xmajc-haam. ⁹ Pøñ jaduhñ wiinjuøøby, weenç hädaa nmädia'agy xmiäböjçä.

¹⁰ Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a jiamioødhajxy. Mänit miäyajtøøwä:

—Tii ja'a cu'ug coo myajnähiø'øyy yajmäbaadyhaam.

¹¹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøø mijts ja'a Dios xyajwiinjuø'øyy nebiaty yhane'emy. Cab hijty yajwiinjuø'øyy. Y yø'ø cu'ughajxy, cab hajxy hoy wyiinjuø'øwa'añ. ¹² Pøñ madiu'u jaduhñ møød, maas may jaduhñ mio'owa'añii. Pero pøñ weenñtiä møød, pøgáañäxäp je'e mäduhñtiä jim miøødä. ¹³ Páadyhøch jaduhñ nmädia'agy yajmäbaadyhaam. Jia wi'i yhee'py hajxy, cab hajxy tii yhixy. Jia wi'i miämädoowhiippy hajxy, cab hajxy wyiinjuø'øyy, neby hajxy tii quia'a mädoybän.

¹⁴ 'Tøjiajp jaduhñ yø'øya'aguiøxphajxy nebiä Isaías jecy miänaañän, ja'a hijty jegyhajty wädijpä Diosquexy:

Mmädoowaamby hajxy jaduhñ, cab hajxy mwiinjuø'øwa'añ;

Mheebaamby hajxy, cab hajxy mhixa'añ.

¹⁵ Tøø hädaa jäya'ayhajxy quiuhxexy;

nebiä cuhnatpän, nebiä wiimbi'idspän hajxy jaduhñ ñibiäda'agyii neby hajxy jaduhñ quia'a wiinjuø'øwät,

nébiøch nmädia'agy hajxy xquia'a mäböjçät.

Cooch nmädia'agy hajxy xmiäböjçät,

mänitøch hajxy jaduhñ nyajnähwä'adsät.

¹⁶ 'Jootcuçj jaduhñ mhity je'eguiøxpä coo hajxy jaduhñ mhixy, coo hajxy jaduhñ mmädoy. ¹⁷ Tøyhájtøch mijts nnäma'ay, may ja'a Diosquexypähajxy, may ja'a hojiäya'aybähajxy jia hixaañ nej mijts cham mhixiän. Jia mädowaan hajxy nej mijts cham mmädoyyän.

¹⁸ 'Huuc mädoow hajxy waamb ja'a niippä cwieento miädia'agytiägø'øyy.

¹⁹ Näje'e ja'a jäya'ayhajxy, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy miädoy nebiä Dios yhane'emiän, cab hajxy wyiinjuø'øyy. Mänitä Diosmädia'agy hajxy piøjçäxä ja'a møjcu'ugong. Jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä tømmd quiahyyän tu'haam. ²⁰⁻²¹ Näje'e ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot yhuuc ja mäböcy. Pero coo hajxy chaachtiiñii ja'a Diosmädia'agyquiøxpä, mänit hajxy piädsøømnä. Jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä tømmd quiahyyän tsaanähgøxp. Paquiä jaduhñ tiø'øch je'eguiøxpä coo ja'a tyicts quia'a hity.

²² Näje'e ja'a Diosmädia'agy hajxy yhuuc ja mädooy. Pero jiaanç tehñ jiahmiejchp hajxy jaduhñ hädaa yaabä naaxwiimbä. Jiaanç tehñ yhadsojpy ja'a xädø'øñ hajxy, paadiä Diosmädia'agy hajxy hoy quia'a panøcxa'añ. Jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä tømmd quiahyyän haptiooty. ²³ Näje'e ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy wyiinjuø'øyy. Hoy hajxy jaduhñ pianøcxy hamuumdu'joot. Jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä tømmd quiahyyän hoñaaxooty.

²⁴ Mänitä Jesús tiägøøguiumbä mädiaacpä yajmäbaadyhaam:

—Coo ja'a Dios yhane'emy, jaduhñhøch nyajmäbaada'añ nebiä tu'jäya'ay hodiøømd tøm wiøjjiäbän maa ja'a ñaaxän. ²⁵ Mänitcoods hajxy quiøxy maaho'cy. Mänitä miädsip ja'a cizañatøømd hoy wiøjy maa ja'a trigotøømd

hänajty tøø wiøjjiän. ²⁶ Tu'cuhdujt ja'a trigo miujxy møødä cizaña. Coo ja'a trigo xiäbaajøøyy, mänitä cizaña quiähxø'pä. ²⁷ Mänitä jäya'ay hoy ñäma'ayíjäm ja'a mioonsähajxy: “Wiindsón, hodiøømd miich mwøj, túhmäts. Pämaadä yøø cizañahujts tøø chooñ.” ²⁸ Mänitä wyiindsón miänaañ: “Nmädsiphøchäda'a jaduhñ tøø jiatcø'øy.” Mänitä mioonsä miänaañ: “Nej, nõcxäp højts yøø cizañahujts nwiñiä.” ²⁹ Mänitä wyiindsón miänaañ: “Caj, cab hajxy mwíxät coo ja'a trigo jaduhñ ñä'ä mädäðø'gø'øwät. ³⁰ Ween yhity; ween tu'cuhdujt yeegy. Coo ja'a trigopux jaduhñ yhabáadät, mänitøch nmoonsä nguexa'añ, weenä cizañahujts hajxy jayøjp quiøxy yajpädø'øgy. Ween hajxy quiøxy haxoch. Mänít hajxy jaduhñ ñó'ogät. Mänitä trigo hajxy ñähmädsät. Mänit hajxy piädá'agät tsehñjooty.”

³¹ Mänitä Jesús tiägøøguiumbä mädiaacpä yajmäbaadyhaam:

—Coo ja'a Dios yhane'emy, jaduhñhøch nyajmäbaada'añ nebiä mostazapajcän. Jim tu'jäya'ay tøø ñi'iby maa ja'a ñaaxän. ³² Tøyhajt jaduhñ coo ja'a mostazapajc jiaanç tehñ chayyá. Pero coo yeegy, cruty jaduhñ jiaty nebiä quepychaajän. Mäðøyyä ja'a muuxyhajxy nõcxy jim mia'ay yhaajjooty.

³³ Mänitä Jesús miänáangumbä yajmäbaadyhaam:

—Coo ja'a Dios yhane'emy, jaduhñhøch nyajmäbaada'añ nebiä to'oxiøjc ja'a tsajcaagyooy yajmädiðø'yäbän harinajooty tægøøgquixø'hñdy. Mänit jaduhñ cøxiä yajmäyäbicø'øy.

³⁴ Jaduhñä Jesús ja'a cu'ug yajnähiðøøyy haagä yajmäbaadyhaam.

³⁵ Jaduhñds tiøjiajty nebiä Diosquexypä jecy quiujahyyän:

Mäbaadyháamhøch nmädia'aga'añ.

Nyajcähxø'øgáambiøch mädyijaty hänajty yu'uçhtium hijp mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän;

cahnä quiähxø'øgyñä.

³⁶ Mänitä Jesús ja'a cu'ughajxy quiejxwiimbijty. Mänit tiøjtägøøyy. Mänit ja'a jiamiøðhajxy miejch. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Højts capxwíjjäc ja'a cizañahujtsøxpä.

³⁷ Mänitä Jesús miänaañ:

—Høøch ja'a Diosquexypä, jaduhñ mäwínhøch høøch nebiä jaaya'ay hodiøømd tøø wiøjjiäbän. ³⁸ Y hädaa yaabä naaxwiin, jaduhñ mäwíñäts hädaa nebiä naaxän maa ja'a hodiøømd wiøjjiän. Jaaya'ayhajxy hanéhñäbä ja'a Diósäm, jaduhñ mäwíñäts hajxy je'e nebiä hodiøømdän. Jaaya'ayhajxy hanéhñäbä ja'a mõjcu'ugong, jaduhñ mäwíñäts hajxy je'ebä nebiä cizañahujtsän. ³⁹ Y ja'a mõjcu'ugong, jaduhñ mäwíñäts je'e nebiä jaaya'ay ja'a cizañahujts tøø wiøjjiäbän. Coo ja'a naaxwiimbä wyiimbida'añ, jaduhñ mäwíñäts je'e nebiä trigo hajxy yajpädø'quiän møødä cizañahujts. Y ja'a Dios ja'a mioonsähajxy tsajpootypä, jaduhñ mäwíñäts hajxy je'e nebiä jaaya'ay ja'a trigo hajxy yajpädø'quiän. ⁴⁰ Coo ja'a naaxwiimbä jaduhñ wyiimbida'añ, jaduhñ mäwíñäts je'e nebiä cizañahujts hajxy ño'quiän. ⁴¹ Mänitøch nmoonsä nhane'ema'añ coo hajxy ween nõcxy yajpädsømy pønjaty ja'a haxøøgwíinmahñdy møød, møødä pønjaty jaduhñ ja wi'i yhadugaamb ja'a Diosmädia'agy. Jim hajxy yajpädsøma'añii maaçh hänajty nhane'ema'añän, høøch ja'a Diosquexypä. ⁴² Mänit hajxy hänajty quiujuipø'øwa'añii jøønjooty. Jiiby hajxy jio'øwa'añ xiuudsa'añ. ⁴³ Ja'a hajxy jaduhñ howiädijpä, jaanç tehñ miøj jaanç tehñ jiaanç hajxy yhida'añ maa ja'a Tieedyhajxy yhane'ema'añän. Pø jii mmädohndhajxy, mmädówäp hajxy jaduhñ.

⁴⁴ 'Coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ, jaduñ mävínäts je'e nebiä jäya'ay maxiädø'øñ tiajø'øyäbän naaxpa'c. Coo pøn piädät, mänitä tia-jøødiägatsa'añ. Xoonða'agaamb jaduñ. Mänit nøcxy tioogy tijaty jim miøød. Mänitä naax nøcxy jiuy maa ja'a maxiädø'øñ tøø piaadiän.

⁴⁵ 'Coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ, jaduñ mävínäts je'e nebiä perlatsaahajuubiän, ja'a jaanč tehñ yajxonbä. Ja'a perlatsaa, pic je'e møød pioobä. ⁴⁶ Coo jaduñ tu'ug piädät jaanč tehñ chowbä, mänit nøcxy tioogy tijaty jim miøød. Mänitä perlatsaa nøcxy jiuy.

⁴⁷ 'Coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ, jaduñ mävínäts je'e nebiä hacxjohmđ hajxy piädä'aguiäbän mejjiooty coo hacx hajxy hänäjty jiooma'añ madiu'u. ⁴⁸ Coo ja'a hacxjohmđ jaduñ yhúdsät, mänit hajxy yhøxwohm̄bädsømy. Mänitä hacx hajxy wyiimbiy ja'a hojiatypä. Mänit hajxy piädä'agy cachjooty. Mänitä ca'a hojiatypä hajxy ñøøga'adsø'øy. ⁴⁹ Jaduñ mävínäts jiada'añ coo ja'a naaxwiimbä wyiimbida'añ. Mänitä Dios ja'a mioonsähajxy wyiimbiwa'añ ja'a hojiäya'aybä. ⁵⁰ Pøn ca'a hojiäya'ay, je'e hajxy cujuipø'øwáañäp jøønjooty. Jiiby hajxy jio'øwa'añ xiuudsa'añ.

⁵¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, mwijnjuøøby hajxy jaduñä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Wiindsøn, nwiinjuøøby højts jaduñ.

⁵² Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Coo ja'a ley-yajnáhixøøbiähajxy tiägø'øwät habøjpä nebiä Dios yhane'emiän, mejtstu'u ja'a mädia'agy jaduñ jiada'añ møødä jecypiä møødä jem̄ybiä. Jaduñ mävínäts je'e nebiä cudøjc madiu'u miøødhátiäbän, møødä jem̄ybiä møødä jecypiä.

⁵³ Coo ja'a Jesús jaduñ miädiaacpädøøyy, mänit jim chohñ. ⁵⁴ Mänit miejch maa ja'a yhamdsoo cajptän. Mänit tiägøøyy yajnáhixøøbiä tsajtøgooty. Mänitä jäya'ayhajxy jiaanč tehñ yagjuøøyy. Mänit hajxy miänaañ:

—Maa yø'ø wiinmahñdiäda'a tøø yhabøcy. Nebiä hoy-yagjuøøñäjatypä jaduñ yajcähxø'øgy. ⁵⁵ José yhuung yø'ø, yø'ø tsejtspä pujxpä. María ja'a tiaj xiøhaty. Jue'e piuhya'ayhajxy xiøhaty, Jacobo, José, Simón, møødä Judas. ⁵⁶ Yaa hajxy chäna'ay maa højts ngajptän møødä piuhdo'oxyhajxy. Pämaadä yø'ø wiinmahñdy yø'øduhm̄bä tøø yajtsooñ.

⁵⁷ Mänitä Jesús miädia'agy quia'a mabójcäxa. Mänitä Jesús miänaañ:

—Homiaajä ja'a Diosquexy wiädity, cumáayyap jaduñ. Pero cab jim quiumayii maa yhamdsoo naax maa yhamdsoo tøjcän.

⁵⁸ Cabä Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä jim jiaty yajcähxø'ocy, je'eguiøxpä coo ja'a miädia'agy hänäjty quia'a mabójcäxa.

14

¹ Mänitä Herodes miädoyhajty coo ja'a Jesús hänäjty jim wiädity. Ja'a Herodes, jim hänäjty je'e guobernadorhaty Galileanaaxooty. ² Mänitä Herodes ja'a mioonsä ñämaayy:

—Juan mäyajnábejpäda'a je'e. Tøøda'a jiuypioøcy. Paadiä møcmäjaa jiaanč tehñ miøødä.

³⁻⁴ Tøø ja'a Herodes ja'a Juan hänäjty yajtsumyii. Tøø ja'a Juan hänäjty quio'øxoçhii cadenahaam. Paadiä Juan jaduñ chuumä coo ja'a Herodes hänäjty tøø ñäma'ay coo jaduñ quia'a hoyyä coo ja'a Herodes ja'a piuhya'ay tio'oxiøjc miøødsänáayyät. Jue'e ja'a Herodes piuhya'ay hänäjty xiøhaty, Felipe. Jue'e ja'a Felipe tio'oxiøjc hänäjty xiøhaty, Herodías. ⁵ Jaduñä Herodes hänäjty tiajy miay coo ja'a Juan hänäjty yagho'oga'añ. Pero jaanč tehñ

chähgøøby ja'a Herodes hänäjty. Ja'a cu'ug hänäjty chähgøøby je'eguiøxpä coo ja'a cu'ughajxy hänäjty miäna'añ coogä Juan ja'a Diosmädia'agy hänäjty yajwa'xy.

⁶ Mänitä Herodes jiumøjt jaduñ piejtä. Jimä Herodes hänäjty yhäña'ay møødä pawoy pawichpähajxy. Mänit hajxy tiägøøyy wiinhéjtsäbä. Ja'a Herodías yhuung jaduñ tægøøyy hejtspä. Mänitä Herodes xioondaacy nägøø nädecypiä. ⁷ Mänitä Herodes ja'a quixy yajwiinwaanøøyy:

—Hotyijä miich xmiäyujwá'anät, nmó'owäbøch miich jaduñ.

⁸ Mänitä quixy ja'a tiaj hoy yhawaañä. Mänitä tiaj jaduñ miänaañ coo ja'a Juan mäyajnäbejpä quiopc jaduñ miäyujwá'anät. Mänitä quixy ja'a Herodes hoy ñäma'ay:

—Høøchä Juan mäyajnäbejpä quiopc móoyäc texyjooty.

⁹⁻¹⁰ Mänitä Herodes jiootmadiägøøyy nägøø nädecypiä. Pero tøø hänäjty miäna'añ jäya'awyiinduum coog hänäjty yega'añ hotyijatiä. Mänit yhanehmy coo ja'a Juan quiopc yhøxpújxäxät jii by pujxtøgooty. ¹¹ Mänitä Juan quiopc yajnøcxäxä texyjooty maa ja'a Herodeshajxiän. Mänitä quixy miooyä. Mänitä quixy ja'a tiaj hoy mio'oy.

¹² Mänitä Juan ñäxäwa'ay yo'tuc hoy quiøøyyäxä; ja'a Juan miägu'ughajpähajxy jaduñ hoy quiø'oy. Mänitä Juan hajxy hoy yajnaaxtägø'oy. Mänitä Jesús hajxy hoy yhawaañä cooc ja'a Juan hänäjty tøø yagho'ogyii.

¹³ Coo ja'a Jesús jaduñ miädoyhajty cooc ja'a Juan tøø yagho'ogyii, mänit jim chohñ barcojooty nidiuhm. Mänit ñøcxy hanidiuhmduum. Mänitä cu'ughajxy miädoyhajty cooc ja'a Jesús hänäjty jim tøø chooñ. Mänitä Jesús hajxy piadu'ubøjcy cajptooty. Tegy-yo'oy hajxy pianøcxy. Jayøjp hajxy jim miejch maa ja'a Jesús hänäjty ñøcxiän. Mänitä Jesús piamejch høxhaam. ¹⁴ Coo ja'a Jesús piädsøømy barcojooty, mänitä majiäya'ay yhiixy. Mänit ñäxuu'ch. Mänitä pa'amjäya'ay yajmøcpøjcy. ¹⁵ Mänittsuu ja'a Jesús miägu'ughajpähajxy piamejch. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Tøø chuujø'oy y cabä tøjc yaa. Quejxwiimbit yø'ø jäya'ayhajxy; weenä caagy hajxy nøcxy jiuy cajptooty.

¹⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Caj, ween hajxy yhity. Mijts jaduñ ween myajcáyät.

¹⁷ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Cab højts tii nmøødä. Jagooyyä højts ja'a tsajcaagy mägooxyä nmøødä chaadsä hacx metscä.

¹⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mämiñxä yø'ø.

¹⁹ Mänitä Jesús ja'a majiäya'ay ñämaayy coo hajxy ween yhøxta'agy møøwyiing. Mänitä tsajcaagy quiøøchooyy møødä hacx. Mänit yuughee'py cøxp. Mänit miänaañ:

—Dioscujú'uyäp.

Mänitä Jesús ja'a tsajcaagy yhaguidøøyy. Mänitä miägu'ughajpähajxy miooyy. Mänit hajxy hoy yajwa'xy majiäya'ayhagujc. ²⁰ Nägøxiä hajxy jaduñ quiaayy cu'uxiä. Mänitä Jesús miägu'ughajpä tsajcaagyhaguijc hajxy yajpädø'cy majmejtscach. ²¹ Nämägøøxmil hajxy quiaayy haagä ya'adiøjc. Hawiingä to'oxiøjc-hajxy møødä pigäna'c-hajxy.

²² Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpä ñämaayy coo hajxy ween tiägø'oy barcojooty, coo hajxy ween ñøønajxø'ogy. Mänitä Jesús ja'a majiäya'ayhajxy quiejxwiimbijty. ²³ Mänitä Jesús ñøcxy nidiuhm tunnähgøxp Diospa'yaaxpä. Coo quioodsøøyy, jimnä Jesús hänäjty nidiuhm tunnähgøxp. ²⁴ Ja'a Jesús

ja'a miägu'ughajpähajxy, mejyquiujc hajxy hänajty tøø miech barcojooty. Møc hajxy hänajty jiojcujojø'y; paadiä nøø hänajty miøjjädsembejty barcomøjc. ²⁵ Coodsnä Jesús tiu'ubøjcy tecy-yo'oy. Mejywyiing jaduhñ yohy. Mänit miejch maa ja'a miägu'ughajpähajxiän. ²⁶ Coø ja'a Jesús hajxy yhi-jxy coø hänajty yo'oy mejywyiing, mänit hajxy chähgøøbiøjcy. Mänit hajxy chähgøøyaaxy:

—Haañämäda'a yø'ø.

²⁷ Mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'a hajxy mdsähgøø'y. Høøch ja'a Jesús.

²⁸ Mänitä Pedro miänaañ:

—Wiindsón, pø miičh ja'a Jesús, høøch huuc hanéhmac coøch jim mnøcxät yo'oy maa miichän.

²⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Minxä.

Mänitä Pedro piädsøømy barcojooty. Mänit tiägøøyy yohbiä mejywyiing. Jim hänajty ñøcxa'añ maa ja'a Jesúsän. ³⁰ Coø jiäwøøyy coø møc piojy, mänit chähgøøbiøjcy. Mänit tiägøøyy quiimbä. Mänit yaaxy:

—Wiindsón, høøch yajpädsøømac.

³¹ Mänitiä ja'a Jesús ja'a Pedro quiø'ø miajtsä. Mänit miänaañ:

—Caj miich mhuuc mäbøjpä. Tiičh nmädia'agy coø xquia'a mäbøjcä.

³² Coø ja'a Jesús tiägøøyy barcojooty møødä Pedro, mänitä poj yuungøøyy.

³³ Mänitä Jesús hajxy wyiinjiicädaacy. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Tøyhajt miich mDioshuungä.

³⁴ Mänit hajxy miejch mejyhawiimb maa hänajty xiøhatiän Genesaret.

³⁵ Coø ja'a Jesús yhöxcajpä ja'a jäya'ayhajxy jimä, mänitä mädia'agy tiägøøyy wädijpä coø ja'a Jesús jim tøø miech Genesaret. Mänitä pa'amjäya'ayhajxy may yajmejtsä maa ja'a Jesúsän. ³⁶ Mänitä Jesús hajxy miänuu'xtaacy coø ja'a wyitpa'a hajxy ween ñähdoonä. Coø hajxy jaduhñ ñähdoon, mänit hajxy miøcpøjcy.

15

¹ Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a fariseoshajxy näje'e møødä ley-yajnahixøøbiähajxy näje'e. Jerusalén hajxy hänajty choon. Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

²—Yø'ø mmägu'ughajpähajxy, tii ja'a cuhdujt hajxy coø quia'a cudiuñ nebiä jecyjiäya'ayhajxy xyajmämähmøøyyäm. Ja'a jecyjiäya'ayhajxy, cø'øbujp hajxy hijty coø hajxy hänajty quiaya'añ. Jaduhñ hajxy hijty quiuhdujthaty. Pero yø'ø mmägu'ughajpähajxy, cab hajxy jaduhñ quiuhdujthaty.

³ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pero mijts, cabä Dios miädia'agy hajxy myajtuunä. Ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy myajtuumby. ⁴ Ja'a Dios jaduhñ mänaañ coø ja'a ndaj ndeedy hajxy nwiingudsähgøøyyämät. Jaduhñ miänaambä, coø pøn ja'a tiaj ja'a tieedy haxøøg ñänómät, tsipcøxp jaduhñ yho'oga'añ. ⁵⁻⁶ Pero wiing mijts mmänaambä. Mijts jaduhñ mänaamb coø jaduhñ yhooyä coø ja'a mdaj ja'a mdeedy jaduhñ mnämä'awät: “Cábøchä xädø'øn nmøødä coøch mijts nbuhbédät. Tøøchä Dios ngøxy mo'oy mäduhñtiä mijts hijty nmo'owa'añ.” Coø hajxy jaduhñ mmäna'añ, cabä Diosmädia'agy hajxy hänajty myajtuñ. Ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy hänajty myajtuumby. ⁷ Jaduhñ mäwíinäts mijts mnibiäda'agyii nebiä hoyhäna'cän. Pero cab hajxy mhoyhäna'cä. Mijtsøxpä ja'a Isaías Diosquexypä jecy miänaañ:

⁸ Nä'ä mänaamb hajxy jaduhñ cooc tyijy hajxy xwyiingudsähgøøy hamuumdu'joot.

⁹ Xiøøbä hajxy jaduhñ ñä'ä mäna'añ;
cábøch nmädia'agy hajxy xñä'ä panøcxä.
Yhamdsoo wiinmahñdy hajxy yajwiinhixøøby,
nømä Dios miäna'añ.

¹⁰ Mänitä Jesús jäya'ay may miøjyaaxy. Mänit miänaañ:

—Huuc mäadow hajxy, huuc wiinjuø'øw hajxy. ¹¹ Mädyijaty tægøøby mhaawjooty, cab jaduhñ xyajtägóyyät. Je'eduhñ xyajtägóyyäp mädyijaty pädsøømb mhaawjooty.

¹² Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Cabä fariseoshajxy yhojiäwø'øy coo jaduhñ tøø mmäna'añ.

¹³ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Mädyijátyhøch nDeedy tsajpootypä tøø quia'a päda'agy, cab jaduhñ yhoyø'øwa'añ. ¹⁴ Weends yø'ø fariseoshajxy yhity. Jaduhñds hajxy wiädity nebiä Haagä wiindspän coo hajxy ñibiawoyii. Nämetsc hajxy nøcxy wiocca'ay.

¹⁵ Mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Cab højts ndu'jootwiinjuø'øy. Højts capxwíjjäc.

¹⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, ni mijts tii mga'a wiinjuø'øyñä. ¹⁷ Jaduhñds je'e, mädyijaty tægøøby mhaawjooty, jii by jaduhñ yhäda'agy mjoodooty. Mänitä jaduhñ piädsøømdägach. ¹⁸ Pero mädyijaty jaduhñ pädsøømb mhaawjooty, jii by jaduhñ chohnda'agy mgopcooty. Je'eduhñ xyajtägóyyäp. ¹⁹ Haagä jii biä haxøøgwii mahñdy chohnda'agy mgopcooty hoñä'ä mädyiibä. Je'eduhñ xøhajp ja'a haxøøgwii mahñdy, ja'a jäya'ay-yagho'ogyiibä, møødä meečiibä, møød coo wiingjäya'ay tio'oxiøjc mmøødtsänäayyät, møød coo mhøhnda'agät, møød coo häna'c haxøøg mnänómät. ²⁰ Je'eds jaduhñ xyajtägóyyäp. Pero coo mgáyät jaguiø'øbuju, cab jaduhñ ñejpiä; cab jaduhñ xyajtägóyyät.

²¹ Mänitä Jesús jim chohñnä. Mänit ñøcxnä Canaan maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Tiro møødä Sidón. ²² Mänitä Jesús tadjäya'ay tu'ug ñämejtsä. Jim hänajty chäna'ay Canaan. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Wiindsøn, miiçh ja'a David hijty mhaphajpy mdeedyhajpy. Høøch näxúu'tsäc. Tøøch ndo'oxyhuung miaçhii ja'a mõjcu'u. Hanaxiä jaduhñ chaächtiuñii —nøm je'e yaaxy.

²³ Cabä Jesús yhadsooyy. Mänitä ñämaayyä ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Huuc quejxwiimbit yø'ø tadjäya'ay. Tsaaçhyáaxäp jaduhñ xpiawädíjtäm.

²⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Yáayyøçhä Dios tøø xquiexy maa hädaa judíoshajxiän. Cábøch wiingtuum tøø xquiexy.

²⁵ Mänitä tadjäya'ay ja'a Jesús wyiinjjicädaacy. Mänit ñämaayy:

—Wiindsøn, tunä mayhajt. Høøch puhbéjtäc.

²⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cab jaduhñ yhooyä cooçhä huc tsajcaagy nmó'owät mädyii ja'a pigäna'c-hajxy quiayaamby.

Ja'a judíos Jesús yajmäbaat nebiä pigäna'cän. Ja'a ca'a judíoshajxy, je'eduhñ yajmäbaat nebiä hucän. ²⁷ Mänitä tadjäya'ay miänaañ:

—Tøyhajt jaduhñ. Pero quiaaby ja'a huc ja'a tsajcaagyhawaagy coo jim quia'ay maa ja'a wyiindsøn ja'a mieexän.

²⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøyháthøch miiçh nmädia'agy xmiäbøjcä. Weenä mhuung miøcpøcy.

Mänitiä ja'a yhuung jiaançh møcpøjcy.

²⁹ Mänitä Jesús jim chohñnä. Mänit ñøcxnä maa ja'a mejypia'ajän, ja'a xøhajpä Galilea. Mänit hoy piety tunähgøxp. Mänit yhøxtacy.

³⁰ Mänitä jäya'ay may miejch maa ja'a Jesúsän, mөөдä pa'amjäya'ay, mөөдä cө'өmucypiä tecymiucypiä, mөөдä wiindspä, mөөдä huumbä. Mänitä Jesús yajmäbaadөөyy. ³¹ Mänitä jäya'ayhajxy yagjuөөyy coo hajxy jaduһn yhiyx coo ja'a huumbähajxy tөө quiapxө'өgy, coo ja'a cө'өmucypiähajxy tөө yhoyө'өy, coo ja'a tecymiucypiähajxy tөө yo'oyө'өgy, coo ja'a wiindspähajxy tөө yhiyxө'өgy. Mänit hajxy miänaañ coogä Dios miөjjä jiaanchä.

³² Mänitä Jesús miөjyaaxy ja'a miägu'ughajpä. Mänit miänaañ:

—Nnäxúu'chpөch yө'өya'ayhajxy. Tägөөгxө'өjөch hajxy tөө xpiawädity, y cabä caayyөөc hajxy miөөдä. Cábөch hajxy nguejxwiimbida'añ jaguiay maa tiөjcän coo hajxy maa tiu'ugädäwät.

³³ Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy miänaañ:

—Pero maadsä cay hajxy jaduһn nnä'ä páatämät maa yө'өya'aguiөxphajxiän. Pactuumäda'a yaa.

³⁴ Mänitä Jesús miäyajtөөyy ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Naag tsajcaagy hajxy jii mmөөдä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Juxtujc, chaadsä hacxhuung mejtstägөөг.

³⁵ Mänitä Jesús miänaañ coo ja'a jäya'ayhajxy yhöxtá'agät naaxwiin.

³⁶ Mänitä tsajcaagy quioonдsooyy mөөдä hacxhuung. Mänitä Dios ñämaayy:

—Dioscujú'uyäp.

Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpä ja'a tsajcaagy hajxy yajnäguidөөyy mөөдä hacxhuung. Mänit hajxy yajwa'xtägajch maa ja'a jäya'ayhajxiän. ³⁷ Mänit hajxy quiaayy cu'uxiä nägөxiä. Mänitä Jesús miägu'ughajpä ja'a tsajcaagy-haguijc hajxy yajpädө'cy juxtujcach. ³⁸ Nämädaaxmil ja'a ya'adiөjc-hajxy quiaayy. Pagaayy ja'a to'oxiөjc-hajxypä mөөдä pigäna'c-hajxy. Pero cab jaduһn yajnajuө'өy nanaagä hajxy hänajty je'ebä. ³⁹ Mänitä Jesús ja'a jäya'ayhajxy quiejxwiimbijty. Mänit tiägөөyy barcojooty. Mänit ñөcxy Magadánnaaxooty.

16

¹ Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a fariseoshajxy näje'e mөөдä saduceoshajxy. Mänitä Jesús ñämaayyä coo hijxtahnd ween yajcähxө'өgy jim tsajpootyp. Paady hajxy jaduһn miänaañ coo ja'a Jesús hajxy hänajty jia wi'i jiojcapxө'өwa'añ. ² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo hänajty chuujө'өy, mänit hajxy naxy mmäna'añ: “Wa'ads ja'a tsajt; wa'ads jaboom yhida'añ.” ³ Y coo hänajty jiojө'өy, mänit hajxy naxy mmäna'añ: “Tөө wyiimbөcy; tu'uwaamb.” Mnajuөөby hajxy jaduһn nebiä tsajt yhida'añ, pero cabä hijxtahnd hajxy mwiinjuө'өy ja'açh chaa nya-jcäyxө'өpiä. Ja'a jäya'ayhajxy jada'ahatypä, haxөөг hajxy jiäya'ayhajnä; cabä Dios hajxy chocy. ⁴ Hijxtahnd hajxy jaduһn yujwaamb, pero cab hajxy mio'owa'añii. Jagooyyä hajxy jaduһn yaghixa'añii nebiä Jonás jecy jiajty yhabejtiän.

Mänitä Jesús jim jiäwaach. Mänit jim tiu'ubөjcy.

⁵ Mänitä Jesús hajxy miejyñajxy. Pero jiahdiägooyy ja'a quiaayyөөc hajxy, ja'a Jesús miägu'ughajpähajxy. ⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Huuc mäadow hajxy. Cabä fariseos chajcaagychooyhajxy yhooyä, ni ja'a saduceos chajcaagychooyhajxy quia'a hooyä.

⁷ Mänitä miägu'ughajpähajxy tiägөөyy mädiaacpä:

—Paady jaduһn miäna'añ, coo ja'a caayyөөc hajxy nga'a jahmiéjtsäm.

⁸ Ñajuөөby ja'a Jesús hänajty nebiaty hajxy hänajty miädia'agy. Mänit miänaañ:

—Tii hajxy jaduhñ coo mwi'li miädia'agy coo ja'a caayyøøc hajxy mga'a møødä. Cábøchä nmädia'agy hajxy jaduhñ xñä'ägädä mábøjçä. ⁹ Cáhñøch nmädia'agy hajxy xwyiinjuøøyyä. Cab hajxy jaduhñ mjahmiejtsnä nébiøch ja'a mägooxpä tsajcaagy nyajnäwa'xøøyyän ja'a nämägooxmilpä jäya'ay, y coo hajxy maguiach myajpädø'cy. ¹⁰ Ni jaduhñ hajxy mga'a jahmiejtsnä nébiøch ja'a juxtupä tsajcaagy nyajnäwa'xøøyyän ja'a nämädaaxmilpä jäya'ay, y coo hajxy maguiach myajpädø'cumbä. ¹¹ Cooch jaduhñ nmänaañ coo ja'a fariseos chajcaagychooyhajxy quia'a hoyyä, coo ja'a saduceos chajcaagychooyhajxy quia'a hoyyä, cábøch tsajcaagychooy hänajty ndehmñ ñänøømy. Pero caj mijts mwiinjuøøyy.

¹² Mänit hajxy wyiinjuøøñä tii Jesús hänajty miädiaacyy. Ca'a chajcaagychooyä hänajty tiehmñ miädiaacyy, ja'a hajxy yajtsajcaagyquiojpiä. Jaduhñ hänajty miädia'agy cooc ja'a fariseos miädia'agyhajxy quia'a hoyyä, cooc ja'a saduceos miädia'agyhajxy quia'a hoyyä.

¹³ Mänitä Jesús hajxy jimñ miejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Cesarea de Filipo. Mänitä Jesús miäyajtøøyy ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Waambátyhøch ja'a cu'ughajxy xñänøømy pønñhøch høøch ja'a Diosquexypä.

¹⁴ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Näje'e ja'a cu'ughajxy miäna'añ cooc miich mJuan mäyajnäbejpä; näje'e hajxy miänaambä cooc miich mhElíasä; näje'e hajxy miänaambä cooc miich mJeremíasä, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbä; näje'e hajxy miänaambä cooc miich mDiosquexiä.

¹⁵ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mijtsäts, wáambøch mijts xñänøømbä.

¹⁶ Mänitä Simón Pedro miänaañ:

—Miiçh je'e ja'a Cristo. Miiçh ja'a Dios tøø xquiexy, ja'a jimñ tsajpootypä. MDioshuung miiçh.

¹⁷ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Miiçh Simón, Jonás miiçh xyhuunghajp. Caj miiçh pøn tøø xyhawaanä cooch nDioshuungä. Ja'a nDéedyhøch tøø xyhawaanä, ja'a jimñ tsajpootypä. Paady miiçh hoyhajt weenhajt mbaada'añ. ¹⁸ Miiçh jaduhñ nnämaaby coo miiçh mxøhata'añ Pedro; je'edu'unñ ñänøømby “tsaa.” Miiçhcøxpøch ja'a jäya'ay ja'a nmädia'agy hajxy may xmiäbøgaanä. Hoy hajxy cu jia ho'og, cab hajxy jaduhñ quiuhdägoyya'añ. Cøjxta'axiøø hajxy jimñ yhida'añ tsajpootyp. ¹⁹ Nmo'owáambiøch miiçh cuhdujt cooch miiçh nmädia'agy xyajwá'xät nébiøch ja'a jäya'ay ja'a nmädia'agy hajxy jaduhñ xmiäbøjçät. Dios jaduhñ xñajtsapxø'øwáanäp nebiaty ja'a jäya'ayhajxy mhané'emät coo hajxy jaduhñ ween quiudiuñ, coo ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtsixø'øwät.

²⁰ Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpä yhanehmy coo hajxy ween quia'a mädia'agy coo je'e Cristo.

²¹ Mänitxøø ja'a Jesús tiägøøyy hawáanäbä ja'a miägu'ughajpähajxy cooc hänajty jimñ ñøcxa'añ Jerusalén, cooc hänajty jimñ yajtsaachpøga'añijäm ja'a martuumädøjç møødä teedywiindsønñhajxy møødä ley-yajnähixøøbiädøjç. Mänit miänaambä cooc hänajty yagho'oga'añii, pero cumáaxçäc hänajty jiu-jypiøga'añ.

²² Mänitä Pedro ja'a Jesús yajwooduuty. Mänitä Jesús wyiingugapxøøyyä:

—Wiindsønñ, cab jaduhñ yhooyä miäbaadä coo jaduhñ mjädät mhabétät.

²³ Mänitä Jesús wia'wiimbijty. Mänitä Pedro yhojjä:

—Jua'ads jim, møjcu'u. Náxyhøch miich xjiøjcapxø'øy. Jaduhñ miich mwiiinmahñdy nebiä jäya'ayhajxy wyiinmahñdyhatiän. Caj miich mwiiinmahñdy tiuhñä nebiä Dios wyiinmahñdiän.

²⁴ Mänitä Jesús ñämaayy ja'a miägu'ughajpä:

—Pøñhøch nmädia'agy jaduhñ xpiadu'ubøgáanäp, weenä yhamdsoo cuhdujt ñajtshixø'øy; ween jaduhñ chaačhpøjpät nébiøch ndsaačhpøga'añän; weenč nmädia'agy xjiøjtägøøyyä. ²⁵ Pøñ yhamdsoo wiinmahñdy ja wi'i yaghidaamb, cuhdägoyyaamb je'e. Pero coo pøñ jaduhñ yhó'ogät ja'a høøchcøxpä, nä'ägä hodium je'e nøcxy miähmø'owa'añ. ²⁶ Coo pøñ jaduhñ quiuhdägóyyät, hoy jaduhñ yaa tøø jia mäyøøhaty hädaa yaabä naaxwiin, caj tii piaada'añ. Cabä jiuğyhajt jaduhñ piaadaannä, homiäduhñtiä xädø'øñ cu jia yec.

²⁷⁻²⁸ Cädaactägatsáambøch yaa, høøch ja'a Diosquexypä. Ja'a Diosmóonsøch nmøødcäda'agaamb, ja'a hajxy jim tsajpootypä. Møødhøch nDeedy quiuhdujt jaduhñ ngädaactägatsa'añ. Mänitøch ja'a juyhajt hñajty njaac mo'owa'añ pønjaty hñajty hoy tøø wiädity. Pero pønjaty hñajty hoy tøø quia'a wädity, je'eds hajxy hñajty yajcumädowáanäp. Mänitøch ndägø'owa'añ hanehmä. Tøyhajt mijts nnäma'ay, cooç hñajty ngädaactägatsa'añ, mänitøch hajxy näjé'eyyam xyhixa'añ, ja'a hajxy yaa tänaabiä. Cajnä hajxy hñajty yho'ogyñä.

17

¹ Cudädujxøø ja'a Jesús ja'a Pedro wioonøcxy tunñähgøxp møødä Jacobo møødä Jacobo yhuch Juan. Nämädaaxc hajxy jaduhñ ñøcxy møødä Jesús. ² Mänitä Jesús wiing jiajty maa ja'a Pedro wyiinduumhajxiän. Jaduhñsä wyiin jiojpcøjx jiaty nebiä haambän. Mänitä wyit hobioob jiajty. ³ Mänitä Moisés hajxy ñäguehxtøø'xy møødä Elías. Mänitä Jesús hajxy tiägøøyy møødmädiaacpä. Coo hajxy yhiixä, ⁴ mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsøn, hoyøøyy jaduhñ coo højts yaa tøø nbéjtäm. Pø chojpiä mjoot jaduhñ, ween højts tøjquemyhuung tægøøg nhuuc hädiuñ ja'a mijtsøxpä cøjtu'ug; tu'ug miich mje'e, tu'ug ja'a Moisés jie'e, tu'ug ja'a Elías jie'e.

⁵ Mädiaaccujc ja'a Pedrohajxy ñähgädaacejta ja'a näma'a. Hajajp ja'a näma'a hñajty. Mänit hajxy miädooyy quiapxy näma'ajooty:

—Høøch nHuung hädaa; njaanč tehñ chójpjøch. Xyagjootcugóøbiøch. Huuc mädoowä ja'a miädia'agy hajxy.

⁶ Coo ja'a Pedrohajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy miägutscädaacy naaxwiin. ⁷ Mänit hajxy ñähdoonä ja'a Jesús. Mänit hajxy ñämaayyä:

—Pädø'øg hajxy; ca'a hajxy mdsähgø'øy.

⁸ Mänit hajxy piädø'cy. Mänit hajxy yhiixwädijty. Cab hajxy pøñ yhiixy; jagooyyä ja'a Jesús hajxy nidiuhñ yhiixy.

⁹ Mänit hajxy miänajcy tunñähgøxp. Mänitä Jesús ja'a Pedro ñämaayy:

—Cab hajxy pøñ mhawáanät nebiaty hajxy jim tøø mhixy tunñähgøxp, høxtä cóonøch hñajty tøø njujypjøjtägach, høøch ja'a Diosquexypä.

¹⁰ Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Yø'ø ley-yajñähixøøbiädøjc, tii hajxy coo miäna'añ cooc ja'a Elías miejtsø'øga'añ.

¹¹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduhñ coo ja'a Elías hijty miejtsø'øga'añ. Mänit hijty cøxiä wiinä yaghoyø'owa'añ. ¹² Pero mijts jaduhñ nnämaaby coo ja'a Elías tøø jia hoy; pero caj yhøxcajpä. Jaduhñ tiuunä nebiä jäya'ay jioothajxy chojqüän. Jaduhñč hajxy xchaačtiunaambä, høøch ja'a Diosquexypä.

¹³ Mänitä Pedrohajxy wyiinjuøñä coo ja'a Jesús ja'a Juan mäyajnäbejpä hänajty miädia'agy.

¹⁴ Mänitä Jesúsahajxy miejch maa ja'a jäya'ayhajxy miayyän. Mänitä tu'jäya'ay ja'a Jesús wyiinjiçädaacy. Mänitä Jesús ñämaayyá:

¹⁵ —Wiindsón, høøch nhuung näxúu'tsäc. Mayhooc jaduhñ tøø quiäday pojmoød. Hanaxiä jaduhñ chaaçhpøcy. Naxy jiøøngädawø'ø; naxy ñøøgädawø'øy. ¹⁶ Yaaçh tøø nja yajmech maa miich mmägu'ughajpädøjcän, pero cab hajxy hijty yajnahwa'adsa'añ.

¹⁷ Mänitä Jesús miänaañ:

—Caj mijts mnä'ägä mæbøcy. Cábøch nmeex'tugaañnä coøch mijts njaac moødhiät. Mämín ja'a pigäna'c yaa.

¹⁸ Mänitä Jesús ja'a møjcu'u yhojy. Mänitiä ja'a pigäna'c ñähwaach.

¹⁹ Mänitä Jesús hawiing ñämaayyá ja'a miägu'ughajpädøjc.

—Tii højts ja'a møjcu'u hijty coo nga'a yajpædsøma'añ.

²⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Caj mijts hijty mnä'ägädä mæbøcy. Tøyhajt mijts nnäma'ay, coo hajxy jaduhñ mmæböçgät howieeñtiä, mänit hajxy hotyijä mjädät. Høxtáhmäts yø'ø tun, coo yø'ø tun hajxy mnämá'awät: “Jua'ads jim, nøcx wiingtuum”; mänitäts yø'ø tun jiaançh jäwá'adsät. Hotyijä hajxy jaduhñ mjädät coo hajxy tøyhajt mmæböçgät. ²¹ Mänitä møjcu'u hajxy myajpædsømat coo ja'a Dios hajxy mba'yá'axät, coo hajxy mhamajtsch-hädät.

²² Jimä Jesús hajxy hänajty wiädity Galileanaaxooty. Mänitä Jesús miänaañ:

—Xyajcø'ødägø'øwáambøch ja'a cu'ughajxy, høøch ja'a Diosquexypä.

²³ Mänitøch hajxy xyagho'oga'añ. Pero cudägøøgxøøch njujypiojtägatsa'añ.

Mänitä miägu'ughajpädøjc-hajxy jiootmediägøøyy.

²⁴ Mänitä Jesúsahajxy miejch Capernaum. Mänitä Pedro miäyajtøøwä ja'a yajnahjuudiuutpädøjc:

—Nej, cabä mwiindsøn hajxy ñähjuudiu'udy maa ja'a tsajtøjcänä.

²⁵ Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Ñähjuudiuutyp pues.

Mänitä Pedro tiøjtägøøyy maa ja'a Jesús hänajty yhäña'ayän. Mänitä Jesús ja'a Pedro ñämaayy:

—Simón, nej miich mmäna'añ, ja'a gobiernähajxy, pøn hajxy yajnahjuudiuutyp, yhamdsoo cu'ug, tøgä wiingjäya'ay.

²⁶ Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Wiingjäya'ay hajxy yajnahjuudiuutyp.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Entonces, cabä yhamdsoo cu'ug hajxy yajnahjuudiu'udy. ²⁷ Pero cábøch pøn nyagjootma'ada'añ. Nøcx mejypia'a. Jiibiä xuhñdy mnøøwobø'øwät. Coo hacx mxúyät, mänit myajpædsømat. Jiibiä xädø'øñ mbaada'añ hacx-haawjooty. Mädøyhadaamb jaduhñ coo nämetsc nyajniñähjuudiuütämät. Mänitäts nøcx mnähjuudiu'udy.

18

¹ Mänitä Jesús miägu'ughajpädøjc-hajxy miejch maa ja'a Jesús wyiinduumän. Mänitä Jesús miäyajtøøwä:

—Pønjaty ja'a møjtuuñg moød maa ja'a Dios yhane'emiän.

² Mänitä Jesús ja'a pigäna'c tu'ug miøjyaaxy. Mänitä pigäna'c cujc piädaacä.

³⁻⁴ Mänitä Jesús miänaañ:

—Ja'a pigäna'c-hajxy, cabä møjtuuñg hajxy ñiyhøxtáayyäkä. Pøn ja'a møjtuuñg yaa niyhøxtáayyäkäp hädaa yaabä naaxwiin, cab jim tiägø'øwa'añ

maa ja'a Dios wyiinduumän. Pero pøn ja'a mõjtuung jaduñ ca'a høxtaaby, nebiä hädaa pigäna'c jaduñ quia'a høxta'ayän, je'eds ja'a mõjtuung jaduñ jim paadaamb maa ja'a Dios yhane'emiän. Tøyhajt jaduñ. ⁵ Pøn jaduñ mägu'ugpögäp hädaa pigäna'c jaduñmä maa ja'a høøchcøxpän, jaduñ mäwínhøch høøch xmiägu'ughaty.

⁶ Hädaa pigäna'c-høch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcäbä, coo hajxy pønjaty jiojcapxø'øwøøjät, maas hoy hit jaduñ coo ja'a mäjøjcapxøøbiä paan ya-jyo'xodsø'øwøøjät y coo miejjiäwipø'øwøøjät hagogmduum. ⁷ Hanaxiä hajxy yaa chaaçhpøcy ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiin tsänaabiä. Paady hajxy chaaçhpøcy coo ja'a jøjcapxøøbiä hajxy piaady. Pero Dios jaduñ yajcumädowaamb ja'a mäjøjcapxøøbiä.

⁸⁻⁹ 'Coo tii hoyhadsojnä mhíxät, cab jim mmøjhée'pnät ni mga'a nähdonät. Jaduñ mnibiäda'agøøjät nebiä wiindspän, nebiä cø'øducpä. Pø caj, jim haxøøgtuum mga'awa'añ.

¹⁰ 'Ca'a yø'ø pigäna'c hajxy mxøøghaty. Cueendähájtäp hajxy jaduñ. Ja'a Diosmoonsähajxy ja'a Dioswiinduumbä, je'edsä pigäna'c hajxy cueendähajp.

¹¹ Høøch mõjhajp. Yaaçh tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin nébiøch ja'a jäya'ayhajxy nyajnáhwá'adsät coo hajxy hijty quiuhdägoyya'añ.

¹² 'Tsøc mädiäcäm. Jii tu'jäya'ay meeg mägo'x miøødä. Coo tu'ug tiägóyyät, mänit nøcxy yhøxta'ay. Jimä meeghajxy miähmø'øy tunhøjx, ja'a hajxy tøø quia'a tägóyyäbä. ¹³ Y coo piädät, mänit xioonda'aga'añ nägø'ø nädecypiä. Tøyhajt jaduñ. ¹⁴ Jaduñ mäwínäts je'e neby højts nDeedyháltäm ja'a jim tsajpootypä; cabä jioot chocy coo ni mädyii pigäna'c quia'a cuhdägóyyät.

¹⁵ 'Coo ja'a mmäjøøn coo ja'a mmädøjc jaduñ xmiägädiéeyät, mänit hamee'ch mmägäp mhané'emät. Coo jaduñ xmiäbøjcät, mänit jaduñ yhoyø'øwät. ¹⁶ Pero coo jaduñ xquia'a mäbøjcät, mänitä jäya'ay mmøjyá'axät mejtstägøøg neby hajxy jaduñ tiestigohädät waambaty hajxy hänajty mmädia'agy. ¹⁷ Y coo ni jaduñ quia'a mäbøgät, mänitäts ja'a hermanodøjc mhawáa'at. Y coo ni jaduñ quia'a mäbøgät, mänit hajxy mbuhwá'adsät.

¹⁸ 'Tøyhajt mijts nnäma'ay coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yaa myajwá'xät hädaa yaabä naaxwiin nebiä jäya'ayhajxy jaduñ hoy yhidät. Dios hajxy jaduñ xyhané'emäp nebiaty hajxy mmädiá'agät.

¹⁹ 'Jaduñ mijts nnämaabiä, coo hajxy nämetsc mnøcxät tu'ugmädia'agy hädaa yaabä naaxwiin, y cooçh nDeedy hajxy homiädyiibä xmiäyujwáa'at ja'a jim tsajpootypä, mänit jaduñ xmió'owät. ²⁰ Coo hajxy nämetsc nädägøøg tiu'ugmügät maa ja'a høøchcøxpän, jimhøch jaduñ nhidaambä cujc.

²¹ Mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsøn, cooçh nmäjøøn cooçh nmädøjc jaduñ xmiägädiéeyät, naaghóoc-høch jaduñ nmämée'xät. Nej, mädøyyä jaduñ cooçh juxtujc-hooc nmämée'xädä.

²² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cab jaduñ miädøyyä. Cunaaghooc hänajty xmiägädieey, mänit mmämée'xät.

²³ 'Neby hajxy hoy mwiinjuø'øwät nebiä Dios yhane'emiän. Tsøc ya-jmäbáatäm nebiä rey tu'ugän. Mänitä rey wyiinmahñdyhajty coo ja'a mioonsähajxy ñuu'xycápät. ²⁴ Naamnä hänajty ñuu'xycapxtsoon coo ja'a mioonsä tu'ug miejch. Mamyillón hänajty miänuu'xyhadyii. ²⁵ Pero cabä mioonsä xädø'øñ hänajty miøødä neby jaduñ yajnáhwá'adsät. Mänitä rey miänaañ coo ween tioogøøjät møødä yhuung møødä tio'oxy, møødä chømy møødä tiajy, cøxiä nebiä ñuu'xy jaduñ ñähwá'adsät. ²⁶ Mänitä rey wyiinjiçädaacä ja'a mióonsäm. Mänit miänuu'xtaacä: "Wiindsøn, mee'x.

Cøxáambøch nyega'añ.” 27 Mänitä wyiindsøn hojioot ñä'a møødhajty. Mänit miänaañ coo tøø ñähwa'aäch, coo ween yhawa'adspädsømy. 28 Coo ja'a moonsä jim chohñ, mänitiä miämoonsä tu'ug piaaty. Mejtsmil tægøøgmil hänajty miänuu'xyhadyii. Mänitä miämoonsä yo'mämadsøøyy. Mänit miänaañ: “Høøch móoyyác mädúhñtiøch miich xmiänuu'xyhaty.” 29 Mänit wyiinjiicädaacä. Mänit miänuu'xtaacä: “Mee'x, cøxáambøch nyega'añ.” 30 Pero cabä craa hojioot ñä'a møødhajty. Mänitä mähdiøjc yajtsuumä. Jiiby jaduhñ yhida'añ pujxtøgooty høxtä coonä quiøxy yégät. 31 Coo ja'a moonsädøjc-hajxy yhiixy, ja'a hajxy hänajty jaac jim**bä**, mänit hajxy jiootmabiøjcy. Mänitä wyiindsøn hajxy hoy yhawaanä nebiaty hänajty tøø jiaty tøø yhabety. 32 Mänitä rey ja'a mioonsä miøjyaaxy, ja'a hänajty tøø ñähwá'aächäbä. Mänit miänaañ: “Haxøøghána'c miich. Tøøch miich cøxiä nyajñähwa'aäch mädúhñtiøch miich hijty xmiänuu'xyhaty. Páadyhøch miich tøø nyajñähwa'aäch, cooch miich tøø xmiänuu'xta'agy. 33 Jaduhñ miich mmämoonsä cu mnäxuu'ch nébiøch miich tøø nnäxuučhän.” 34 Hoyhoy ja'a rey jaduhñ yhawa'andaacy. Mänit miänaañ coo ja'a mioonsä quiümädówät høxtä coonä hänajty tøø yajñähwa'aäch mäduhñtiä hänajty miänuu'xyhadyii. 35 Jaduhñch nDeedy mijts xyajcumädowaambä, ja'a jim tsajpootypä, coo ja'a mmäjøøn coo ja'a mmädøjc hajxy mga'a mämée'xät hamuumdu'joot.

Mänitä Jesús jaduhñ miädiaacmaayy.

19

1 Mänitä Jesús jim chohñ Galilea. Mänit jim ñøcxy Judeanaaxooty. Jímäts je'e Jordánmøjnøøhawiimb maa ja'a xøø piädsømiän. 2 Mänitä jäya'ayhajxy may piadu'ubøjcy. Mänit hajxy yajmøcpøjcä ja'a Jesúsäm.

3 Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a fariseoshajxy näje'ebä. Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Nej, hoy jaduhñ coo jäya'ay ja'a tio'oxiøjc nä'a nägoobä yhøxmädsädä.

Paady hajxy jaduhñ miänaañ, jia jøjcaxø'øwaan ja'a Jesús hajxy jaduhñ.

4 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nej, cajnä ja'a Diosmädia'agy hajxy mgapxyñä. Jiiby jaduhñ myiñ coo ja'a Dios jäya'ay jecy quiunuu'xy ya'adio'oxy. 5 Paadiä ya'adiøjc ja'a tiaj ja'a tieedy hajxy ñähgueecnä, coo ja'a to'oxiøjc hajxy wyiingpøjnä. Nämetsc hajxy jaduhñ ñimiøødtsäna'awáanänä. 6 Jaduhñ hajxy yhidaannä nebiä tu'que'expän. Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy myajniyhøxmadsøøjät pønjaty ja'a Dios jaduhñ tøø quiunuu'xy coo hajxy ñimiøødtsäna'awóøjät —nømä Jesús miänaañ.

7 Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøgumbä:

—Tii ja'a Moisés jaduhñ coo miänaañ coo ja'a to'oxiøjc yhøxmadsøøjät cuhdujthaam.

8 Mänitä Jesús miänaañ:

—Coo ja'a mgopc-hajxy jaduhñ wyi'i xiexä, paadiä Moisés hajxy jaduhñ xquiuhdujtmoooy coo ja'a mdo'oxiøjc hajxy mhøxmädsät. Pero cabä Dios jaduhñ quiunuu'xy. 9 Cab jaduhñ yhooyä coo wiingto'oxiøjc mwiingpøjtägätsät, pø nä'a nägoobä ja'a mdo'oxiøjc hänajty tøø mhøxmach. Ni jaduhñ quia'a hoyyä coo høxmachtio'oxiøjc mwiingpøgät.

10 Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Maas hoyyäda'a jaduhñ coo mga'a nä'ägädä pøgät.

11 Mänitä Jesús miänaañ:

—Cab hajxy nägøxiä wyiinjuø'øwa'añ hädaaduhmbä. Jayooyyä hajxy jaduhñ wyiinjuø'øwa'añ pønjaty ja'a Dios jaduhñ tøø yajwiinjuø'øy. 12 Näje'e

ja'a ya'adiøjc-hajxy ma'ad myiñguia'ay; paady hajxy quia'a ñibiøgyii. Näje'e hajxy yajtsucy. Coø ja'a Dios hajxy wyiingudsähgø'øwa'añ, paady hajxy näje'e quia'a nibiøgyii. Pøñ jadhun mee'xtugaamb, ween miee'xtucy.

¹³ Mänitä pigäna'c-hajxy näje'e wiomejtsä maa ja'a Jesús wyiindumän nebiä Jesús ja'a hoyhajt jadhun mió'owät. Pero cabä Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy jadhun yhojiäwøøyy. Mänit hajxy yhojjä, ja'a pigäna'c hajxy hänajty tøø wioméchébä. ¹⁴ Mänitä Jesús miänaañ:

—Caj, wéenhøch ja'a pigäna'c-hajxy xñämech. Ca'a hajxy mhojy. Coø ja'a Diosmädia'agy hajxy jadhun mmäbøgät nebiä pigäna'c-hajxy miäbøquiän, mänitä Dios hajxy jadhun xyhuunghädät.

¹⁵ Coø ja'a Jesús ja'a pigäna'c-hajxy hänajty tøø mio'oy ja'a hoyhajt, mänit jim chohñ.

¹⁶ Mänitä Jesús jäya'ay tu'ug ñämejtsä. Mänit miäyajtøøwä:

—Wiindsøn, tii höybøch ndúnäp nébiøch njugyhädät cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatian.

¹⁷ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tiiçh ja'a hoybä coø xmiäyajtøy. Caj pøñ jadhun yhojy; jagooyyä Dios jadhun yhojy. Pø chojpy ja'a mjoot jadhun coø mjugyhädät cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatian, mgudiúnäp ja'a Diosmädia'agy jadhun.

¹⁸ Mänitä craa miänaañ:

—Mädyiibä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Caj mjäya'ay-yaghó'ogät; caj mméedsät; caj pøñ mnähøønó'owät; ¹⁹ mwiingudsähgø'øwäp ja'a mdaj ja'a mdeedy; mmøødnijootpaadøøjöp ja'a mmäjøøn ja'a mmädøjc hamuumdu'joot.

²⁰ Mänitä craa miänaañ:

—Tøøch jadhun ngøxy cudiuñ. Múutsnøch hänajty coøch jadhun ngudi-uundsohñ. Tijátyhøch jadhun nga'a cudiuumyñä.

²¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Pø mjaançh cudiunaamby hoy yajxón, nøcx yø'ø mje'e cøxy toog. Mänitä häyoobädøjc mnä'ä mó'owät cøxiä. Jadhun jim mdägó'owät tsajpootyp. Mänitøch jadhun xpiadu'ubøgät.

²² Coø ja'a craa jadhun miädooyy, mänit jadhun jiootmadiägøøyy. Hix, mäyøø ja'a craa hänajty. Mänit wyiimbijnä.

²³ Mänitä Jesús ñämaayy ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Nä'ägä tøyhajt mijts nnäma'ay, tsip jadhun coø mäyøøhäna'c jim ñøcxät tsajpootyp. ²⁴ Tøyhajt jadhun, cab jadhun jiaty tsipä coø ja'a camello ñáxät xuhñdyjutjooty. Maas tsip coø mäyøøhäna'c jim ñøcxät tsajpootyp.

²⁵ Coø hajxy jadhun miädooyy, mänit hajxy yagjuøøyy. Mänit hajxy ñimiäyajtøøwä:

—Pønds jadhun nähwá'adsäp.

²⁶ Mänit hajxy wyiinhee'ppejtä ja'a Jesúsäm. Mänitä Jesús miänaañ:

—Cabä jäya'ayhajxy jadhun ñä'ä jájpät; pero hotyijä ja'a Dios jadhun jiaty.

²⁷ Mänitä Pedro miänaañ:

—Wiindsøn, tøø højts cøxiä nnähgue'egy nhøxyo'oy. Tøø højts miich nbadu'ubøjnä. Tii højts jadhun nbaadaamby.

²⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nä'ägä tøyhajt mijts nnäma'ay, coø ja'a xøøwiimbä naaxwiimbä cøxiä jieemdagátsät, mänitøch jim nøcxy nhøxta'aga'añ maa ja'a Dios wyiindumän, høøch ja'a Diosquexypä. Jimhøch nhane'ema'añ. Y mijts, jim hajxy jadhun nøcxy mhøxta'agaambä pønjátyhøch yaa tøø xpiawädity. Cødu'ug

hãñaabiejt hajxy jim mbaada'añ, majmetspä. Jim mijts ja'a judíoshajxy mhane'ema'añ, ja'a majmetsc-hagajptpä. ²⁹ Pønjaty ja'a tiøjc jaduhñ tøø ñähgue'egy ja'a høøçhcøxpä, o ja'a piuhya'ay ja'a piuhdo'oxy, o ja'a tiaj ja'a tieedy, o ja'a yhuung ja'a tio'oxy, o ja'a ñaax, majiäduhñtiä pi-aattägatsa'añ, y cøjxta'axiøø jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatian. ³⁰ Ja'a hajxy møjtuungmøødpä jäda'ahaty, nämay ja'a tiuung hajxy yajtägoyya'añ; y ja'a møjtuung hajxy jäda'ahaty ca'a møødpä, nämay hajxy miøjtzuungpaada'añ.

20

¹ 'Maa ja'a Dios yhane'emiän, tsøc yajmäbáatäm nebiä cudsatypcamän tu'ug. Jopy jaduhñ tiu'ubøjcy moonsähøxtaabiä, pøn jaduhñ miøødtúnäp ja'a chaatypcamjooty. ² Coø piaaty, mänit hajxy quiojyquiapxtiuuñ coø ja'a xiøøhajxy jiuyáañäxä mägoøxmiljaty. Mänit hajxy quiejxä tuumbä maa ja'a tsaatypcamän. ³ Møjpetyxiøø ja'a cudsatypcam tiu'ubøjcumbä moonsähøxtaabiä. Mänitä jäya'ay jim yhijxy maa halaplaazän. Nämetsc nädagøøghajxy hãñajty jim tiäna'ay. Cabä tuung hajxy hãñajty miøødä. ⁴ Mänit hajxy ñämaayyä: "Jam hajxy cudún maaçh ndsaatypcamän. Nä'ä mäðyyäjuøøbyhøch jaduhñ njuya'añ." Mänit hajxy ñøcxy cuduumbä. ⁵ Mänitä cudsatypcam yhöoguiumbä moonsähøxtaabiä cujyxiøøho'ogy. Mänit yhöoguiumbä mänacyxiøø. ⁶ Møjmänacyxiøø tiu'ubøjcumbä. Jimä jäya'ay yhijxy halaplaaz. Cabä tuung hajxy hãñajty miøødä. Mänit hajxy ñämaayyä: "Tii mijts coø myaajä. Tii hajxy yaa coø mwi'i xiunaxy." ⁷ Mänit hajxy miänaañ: "Cab højts pøn waamb tøø xñäma'ay." Mänit hajxy ñämaayyä: "Jam hajxy cudún maaçh nnaaxootiän. Nä'ä mäðyyäjuøøbyhøch jaduhñ njuya'añ." ⁸ Coø chuuøøyy, mänitä cudsatypcam ja'a moonsäwiindsøn møjhjäpä ñämaayy: "Mmøjyá'axäp yø'ø moonsähajxy. Mänit hajxy mmäjúyät. Pønjaty høxhaam tøø jiaac tägø'øy cuduumbä, je'eds hajxy jawyiin mmäjjuuchóonäp. Y pønjaty jawyiin tägøøyy cuduumbä, je'eds hajxy høxhaam mmäjúyäp." ⁹ Mänit hajxy yajmäjuuyy. Jawyiin hajxy yajmäjuuyy ja'a hajxy hãñajty tøø tiägø'øyäbä mänacyxiøø. Pedyii hajxy jaduhñ miooyyä mägoøxmiljaty. ¹⁰ Ja'a hajxy hãñajty tøø tiägø'øyäbä jayøjp, jaduhñ hajxy hãñajty tiajy miay coø hajxy maas majiaty mio'owa'añii. Pero jaduhñ hajxy mióoyyäbä mägoøxmiljaty. ¹¹ Coø hajxy jaduhñ yajmäjuuyy tu'cuhdujtä, paadiä cudsatypcam hajxy miäjootma'ty. ¹² Mänit hajxy miänaañ: "Yø'ø hãna'c-hajxy høxhaam tøø jiaac tehñ tiägø'øyäbä, tu'hóráyyä hajxy jaduhñ ñä'ä tuuñ. Pero jaduhñ miich tøø mmäjuy neby højts tøø xmiäjúyyän. Cab jaduhñ yhooyä. Tøø højts tu'xøø nmee'xtucy. Jaanç tehñ yhañ jaduhñ. Hamäjaa højts jaduhñ tøø nmänaxy." ¹³ Mänitä cudsatypcam yhadsooyy: "Mägu'ughjäpä, cábøch miich tøø nyajniwyiindoyii. Jaduhñ ngojyquiapxtiuunäm coøch miich mägoøxmil nmo'owa'añ. ¹⁴ Chaadsä mmäjjuhñdy. Nøcxnä. Chøjpiøch njoot jaduhñ coøch yø'ø craa nmó'owät nébiøch miich tøø nmo'oyän, yø'ø craa høxhaam tøø jiaac tägø'øyäbä. ¹⁵ Nej, cábøch ja'a cuhdujt jaduhñ nmøødä coøch nxädø'øñ jaduhñ nyajwá'xät nébiøch njoot choquiän. Tøgä paady jaduhñ mjootma'adiä, coøch hojioot nmøødä." ¹⁶ Pønjaty høxhaam tägøøby, copc-hadaamb je'e. Pønjaty jawyiin tägøøby, høxhaamø'øwaamb je'ebä. Nämäy hajxy jaduhñ tøø jia møjya'axyii, pero näweeñtiä hajxy tøø wyiimbiyii.

¹⁷ Mänitä Jesús hajxy jim chohñ, ñøcxy hajxy Jerusalén. Nämäy ja'a cu'ughajxy hãñajty ñøcxy. Tu'haamnøcxpä ja'a Jesús hajxy yohwia'xy møødä miägu'ughjäpädøjc-hajxy nämajmetspä. Mänitä Jesús miänaañ:

¹⁸ —Yam hajxy nnøcxäm Jerusalén. Høøch ja'a Diosquexypä, jímhøch hãna'c xyajcø'ødägø'øwa'añ maa ja'a teedywiindsøn hajxiän, maa ja'a

ley-yajnáhixøøbiädøjc-hajxiän. Jimhøch hajxy xyajyagho'oga'añii. ¹⁹ Mänitøch hajxy xyajcø'ødägø'øwa'añ maa ja'a jäya'ayhajxiän, ja'a jäguemnaaxtsohm̄bä. Mänitøch hajxy xwyiinwoona'añ. Mänitøch hajxy xwiobho'oga'añ. Mänitøch hajxy xmiøjpahbeda'añ cruzcøxp. Pero cudägøøgxøøch jaduhñ njujypiøga'añ cooçh hänajty tøø nho'ogy.

²⁰ Jaduhñä Jesús miägu'ughajpähajxy hänajty xiøhaty metscä, Jacobo møødä Juan. Zebedeo ja'a tieedyhajxy hänajty xiøhaty. Coo ja'a Jesús hajxy hänajty ñøcxy Jerusalén, jimä Jacobo tiajhajxy hänajty piawädijpä. Mänit miejch maa ja'a Jesús wyiinduumän. Mänitä Jesús wyiinjiçädaacä, miäyujwaanä ja'a mayhajt.

²¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii mayhájthøch jaduhñ ndúnäp.

Mänitä tajiäya'ay yhadsooyy:

—Coo miich hänajty tøø mgoody maa mhane'ema'añän, mänit mhané'emät cooçh nhuunghajxy yaghøxta'agøøjät hahooyhaampiä møødä hanajtyhaampiä maa miich mwiinduumän.

²² Mänitä Jesús ja'a nämajmetspä ñämaayy:

—Cab hajxy jaduhñ mnajuø'øy tii hajxy jaduhñ myujwaamby. Nej, hoy hajxy jaduhñ mjada'añ mhabeta'añä nébiøch jaduhñ njada'añ nhabeta'añän.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Hoy pues.

²³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nä'ägä tøyhajt jaduhñ coo mijts jaduhñ mjadaambä mhabetaambä nébiøch njada'añ nhabeta'añän. Pero cábøch cuhdujt jaduhñ nmøødä coo hajxy jim mhøxtá'agät maaçh nwiinduumän, hahooyhaampiä møødä hanajtyhaampiä. Pønjátyhøch ja'a nDeedy jaduhñ tøø yajnáhdijy, je'eds jaduhñ jim høxta'agaamb maaçh nwiinduumän.

²⁴ Coo ja'a Jesús miägu'ughajpädøjc-hajxy jiaac mädooyy ja'a jaac nämajcpä, mänitä Jacobo hajxy miäjootma'ty møødä Juan. ²⁵ Mänitä Jesús jiämiøød quiøxy møjyaaxy. Mänit miänaañ:

—Mnajuøøby hajxy coo ja'a gobiernähajxy yhane'emy maa hajxy tiuñän. Ja'a hajxy møjtuungmøødpä, je'eds hajxy maas hanehm̄b. ²⁶ Pero mijts, cab hajxy jaduhñ mhane'ema'añ. Pøn ja'a møjtuunng jaduhñ tsojpp maa mijtsän, tsipcøxp ja'a miägu'ughajpä piuhbédät. ²⁷ Y jaanä jaduhnduhm̄bä, pøn jaduhñ yajcumayaamb maa mijtsän, tsipcøxp ja'a miägu'ughajpä yajtunøøjät. ²⁸ Høøch ja'a Diosquexypä, puhbéjppøch jaduhñ tøø ngäda'agy. Cáboch jaduhñ nyajpuhbeda'añ. Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy nébiøch ja'a jäya'ay jaduhñ may nnähho'tú'udät.

²⁹ Tøø hajxy hänajty quiøody maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Jericó. Coo hajxy quiajptpædsøømy, mänitä jäya'ayhajxy may piadu'ubøjcy. ³⁰ Jimä wiindspähajxy hänajty quiuhxna'ay tu'uba'a nämetscä. Coo ja'a Jesús hajxy miädooyy ñajxy, mänit hajxy yaaxy:

—Wiindsøn, miich ja'a David jecy mhaphajt mdeedyhajt. Højts näxúu'tsäc.

³¹ Mänit hajxy yhojjä ja'a cú'ugäm, ween hajxy jaduhñ yhamoñ. Pero cab hajxy miäbøjcy. Mänit hajxy tehngajnä yáaxy:

—Wiindsøn, miich ja'a David jecy mhaphajt mdeedyhajt. Højts näxúu'tsäc.

³² Mänitä Jesús tiänaaxiøjpy. Mänitä wiindspähajxy miøjyaaxy:

—Tii mayhajt hajxy jaduhñ mdsojpy.

³³ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Højts yaghijxø'cäc.

³⁴ Mänit hajxy ñäxuu'tsä. Mänit hajxy wyiingudsiiwøøyyä. Mänit hajxy jiaanč hijxø'cy. Mänitä Jesús hajxy piadu'ubøjcy.

21

¹ Mäwiingoomb ja'a Jesúshajxy hānajty jim̄ Jerusalén. Mänit hajxy miejch maa ja'a cajpt hānajty xiøhatiän Betfagé, jim̄ mädøyyä maa ja'a Olivostuñän.

² Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpä nämetsc ñāmaayy:

—Nøcx hajxy maa yø'ø cajpt xim̄haampiän. Jim̄ä burrataj hajxy mbaada'añ cuxoch møødä yhuung. Mmäguejø'øwäp hajxy jaduñ. Mänit hajxy yaa mwitsmínät. ³ Coø hajxy pøn waamb xñámá'awät, jaduñ hajxy mnámá'awät coø ja'a wiindsøn jaduñ yajmaajiaty, coø hajxy mänit mmoodiägatsa'añ.

⁴ Jaduñds tiøjiajty nebiä Diosmädia'agy-yajwa'xpä jecy quiujahyyän:

⁵ Jaduñdsä cu'ug hajxy mhawáañät ja'a hajxy jim̄ tsānaabiä Jerusalén:

“Huuc heeb hajxy, xiidsä mgobiernä hajxy jaduñ xñāgoody burrohu-ungnähgøxp møødä burrataj.

Cab jaduñ yajcumaya'añ.”

⁶⁻⁷ Mänitä burrataj hajxy hoy wyich møødä burrohuung, neby hajxy hānajty tøø ñāma'ayijän. Mänitä Jesús miägu'ughajpä wyithajxy yagjābe'enøøyy ja'a burrohuung. Mänitä Jesús yajpejty. ⁸ Jim̄ä cu'ughajxy hānajty may tøø yhamugø'øy. Mänitä wyit hajxy ye'py tu'haam maa ja'a Jesús hānajty ñaxø'owa'añän. Ja'a jäya'ayhajxy näje'ebä, mänitä hujtshaa'x hajxy hoy ñābuxy. Mänitä hujtshaa'x hajxy hoy ñajtswidso'øy tu'haam. ⁹ Mänit hajxy nägøxiä tiägøøyy hayaaxpä:

—¡Viva ja'a rey David yhap yhoc! Tsøg hajxy wiingudsähgøøyyäm, ja'a Dios tøø quiéxiabä. Weenä Dios jim̄ wyiingudsähgø'øyii tsajpootyp.

¹⁰ Mänitä Jesúshajxy quioo'ty Jerusalén. Coø hajxy tiägøøyy cajptooty, mänitä cu'ughajxy tiägøøyy haamhajpä. Mänit hajxy nämay ñimiäyajtøwä:

—Pøn jäya'ay yø'øduñ.

¹¹ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Jesús yø'ø. Nazaret choñ Galileanaaxooty. Ja'a Diosmädia'agy jaduñ yajwa'xyp.

¹² Mänitä Jesús tiägøøyy Diostsajtøgooty. Jiibiä jäya'ayhajxy hānajty may jiuudioogy. Mänit hajxy yhøxquejxpädsøømä. Mänitä xädø'øñguiuwijtspädøjc ja'a mieexä hajxy yajtsitø'cäxä møødä palomatoopädøjc ja'a yhäñaabiejthajxy.

¹³ Mänitä Jesús miānaañ:

—Jaduñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Jue'ečh ndøjc hajxy xwiáañät coøch hajxy jaduñ jiiby xpia'yá'axät.” Dios jaduñ mänaañ; pero mijts jaduñ mwa'añ meedsøhñdy podøhñdy.

¹⁴ Mänitä Jesús ñāmejtsä ja'a wiindspä møødä tecymia'adpä. Jiiby hajxy hānajty ñä'ägä hity tsajtøgooty. Mänit hajxy yajmøcpøjcä yajmäbaadøøyyä.

¹⁵ Jiibiä pigāna'c-hajxy hānajty wyi'i ya'axy tsajtøgooty: “¡Viva ja'a rey David yhap yhoc!” Ja'a teedywiindsøñhajxy møødä ley-yajñähixøøbiädøjc-hajxy, coø hajxy yhijsy nebiä Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hānajty yajcähxø'øguiän, coø hajxy miädooyy coø pigāna'c-hajxy hānajty wyi'i ya'axy, mänit hajxy yhawa'andaacy. ¹⁶ Mänitä Jesús ñāmaayyä:

—Nej, mmädooby jaduñ waambaty hajxy ya'axiä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jexio'ch, nmädóobiøch jaduñ. Pero mijts, nej, cajnä hajxy jaduñ mmädoyhatyñä nebiä Diosmädia'agy myiñän cooc ja'a Dios jaduñ tøø miāna'añ coø ja'a pigāna'c-hajxy ween yhøy maa ja'a Diosøxpän.

¹⁷ Mänitä Jesúshajxy jim chohñ. Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Betania. Jim hajxy jaduñ chuunajxy.

¹⁸ Coo jioðøyy, mänitá Jesúshajxy wyiimbijty. Yáhó'cäp hajxy hánajty.
¹⁹ Tu'haamnøcxpä piids hajxy jaduñ piaaty. Pero cabä tii tøm hánajty miøðä. Haagä haay hánajty je'e. Mänitá Jesús ja'a piids ñämaayy:

—Ni mänaa miich mga'a tømbejtägatsaanä.

Mänitiä ja'a piids jaduñ jiaanç tøøch. ²⁰ Coo ja'a Jesús miägu'ughajpähajxy jaduñ yhijxy, mänit hajxy jiaanç tehñ yagjuøyy. Mänitá Jesús miäyajtøøwä:

—Neby yø'ø piids jaduñ paquiä jiaanç tøøch.

²¹ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Nä'ägä tøyhájthøch mijts nnäma'ay, coo hajxy hamuumdu'joot mjaanç mábøgät, hotyijä hajxy jaduñ mjädät, nébiøch yø'ø piids jaduñ tøm nya-jtøøchän. Coo yø'ø tun hajxy jaduñ mnämä'awät: “Jua'ads jim, nøcx mejjiooty tægø'øw”, mänit jaduñ jiaanç tægø'øwät. ²² Pø mjaanç mábøjp hajxy jaduñ, coo ja'a Dios hajxy tijaty mmäyujwá'anät, mänit hajxy jaduñ xmió'owät.

²³ Mänitá Jesús tiägøøyy tsajtøgooty. Mänit tiägøøyy yajnáhixøøbiä. Mänitá teedywiindsøn hajxy miejch møøðä martuumädøjc. Mänitá Jesús miäyajtøøwä:

—Pøn miich cuhdujt tøm xmió'oy coo miich yaa mhané'emät.

²⁴ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Cooch mijts ja'a tøyhajt xmió'owät nébiøch mijts cham nmäyajtøwa'añän, mänitøch mijts ja'a tøyhajt nmoodiägätsät pønøch ja'a cuhdujt tøm xmió'oy cooch yaa nhané'emät. ²⁵ Pønä Juan jaduñ quejx mäyajnäbejpä, Dios tögä jäya'ayä.

Cab hajxy ñä'a hadsooyy. Mänit hajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiä:

—Coo hajxy nhadsóowämät coo ja'a Dios quiejxy, mänit hajxy xmiäyajtøwáañäm tii ja'a Juan miädia'agy hajxy coo tøm nga'a mábøjcäm. ²⁶ Ni jaduñ quia'a hoyy coo hajxy nhadsóowämät coo jäya'ay jaduñ quiejxy; cabä cu'ughajxy jaduñ yhojiäwø'øwät. Jaduñ hajxy miäna'añ cooc ja'a Juan Dyiosquexiä.

²⁷ Mänitá Jesús ñämaayyä:

—Cab højts nnajuø'øy.

Mänitá Jesús miänaañ:

—Cábøch nnägäpaxaambä pønøch ja'a cuhdujt tøm xmió'oy cooch yaa nhané'emät.

²⁸ Mänitá Jesús miänaañ:

—Chaads mijts cuento tu'ug nyajmøødmädia'aga'añ. Jii jäya'ay hijty tu'ug; metscä yhuung hánajty. Mänitá yhuung ñämaayy tu'ug: “Huong, nøcx jim huuc tun maaç ndsaatypcamän.” ²⁹ Mänitá yhuung yhadsooyy: “Cábøch nnøcxa'añ.” Pero mänit wyiinmahñdyhajty jadähooc coo jaduñ ñøcxáangumbä. ³⁰ Mänitá yhuung tu'ug ñämäaguumbä coo ñøcxät tuumbä. Mänit yhadsooyy coo ñøcxa'añ. Pero cab jaduñ ñä'a nøcxy. ³¹ Mädyii craa jaduñ cudiuñ nebiä tieedy hánajty tøm miäna'añ.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a jawyiinhajpä.

Mänitá Jesús miänaañ:

—Nä'ägä tøyhájthøch mijts nnäma'ay, jawyiin ja'a ya-jnähuudiutpädøjc-hajxy tiägø'øwa'añ Dioswiinduum møøðä cuh-hindo'oxiøjc-hajxy. Pero mijts, høxhaam mijts mdägø'øwa'añ. ³² Ja'a Juan mäyajnäbejpä, hoy mijts xjia yajnáhixøøyy neby hajxy hoy

mwädítát, cab hajxy mmäbøjcy. Ja'a yajnahjuudiutpädøjc-hajxy møødä cuhhindo'oxiøjc-hajxy, je'eds hajxy jaduhñ mäbøjc. Hoy mijts mja hijxy coo hajxy miäbøjcy, caj mijts mwiiinmahñdyhajty jadähooc coo hajxy mmäbøjpät.

³³ 'Chaads mijts cuento tu'ug nyajmøødmädia'agáangumbä. Jii jäya'ay hijty tu'ug naaxmøød. Mänitä tsaatypcam quiojy. Mänit curaa piädaacy. Mänitä tsaatyñøøxee'xøhñdy ñädajøøyy tsaajooty. Mänitä häña'awøhñdy cøxp quiojy.

'Mänitä wiingjäya'ay ja'a tsaatypcam hajxy yaghajoodiujcä. Mänita cudsaatypcam jim chohñ, ñøcxy jäguem. ³⁴ Coo ja'a tsaatyptuc yhabaaty, mänitä cudsaatypcam miejstägajch. Mänitä mioonsä quiejxy coo ja'a tsaatyp hajxy yajmédsät mäduhñtiä hajxy hänajty mio'owa'añii. ³⁵ Mänitä mioonsähajxy miájtsäxä; ja'a naaxhajoodiujpähajxy jaduhñ mämajts. Wojpä mähdiojc tu'ug; yagho'cä tu'ugpä; ca'tsä tu'ugpä. ³⁶ Mänitä cudsaatypcam ja'a mioonsä quiejxy maas may. Jaanä jaduhñ hajxy yhayoowhíxäbä.

³⁷ 'Mänitä yhamdsoo huung jaduhñ quiejxy coo tyijy jaduhñ wyiingudsähgøøyyäxät. ³⁸ Pero coo yhuung jaduhñ yhíxäxä, mänitä naaxhajoodiujpähajxy ñiñämaayy: "Coo yø'ø craa ja'a tieedy yhó'ogät, mänit yø'ø craa ja'a tsaatypcam miämähmø'øwa'añ. Tsøg hajxy yagho'cäm. Mänit højts ja'a tsaatypcam jaduhñ nmämähmøøyyämät." ³⁹ Mänit hajxy jiaanç majch. Mänit hajxy yhøxjuijpädsøømy. Mänit hajxy yagho'cy. ⁴⁰ Hoorä, coo ja'a cudsaatypcam jaduhñ miédsät, nebiä naaxhajoodiujpähajxy tiuna'añii.

⁴¹ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Yagho'tägatsáanäp hajxy jaduhñ je'eguiøxpä coo hajxy quia'awiindøyyä. Mänitä wiingjäya'ay ja'a naax yaghajoodiuga'añ, pønä tsaatyp jaduhñ yegaamb coo ja'a tsaatyptuc yhabáadät.

⁴² Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, cajnä ja'a Diosmädia'agy hajxy mgapxyñä maa jaduhñ myiñän cujaayä:

Ja'a tsaa mädyii ja'a tøjcojpähajxy quia'a nä'ägä cumaayy, je'e nä'ägä tuundsohñ.

Dios jaduhñ pädaac, paady højts njaanç tehñ yagjuø'øy.

(Jesús jaduhñ hamdsoo niyajmäbaatä nebiä tsaajän je'eguiøxpä coo hänajty quia'a tsocy quia'a mee'xyijäm ja'a cu'ug. Pero mo'owáanäp ja'a Jesús ja'a møjtuung ja'a hodiung hänajty.) ⁴³ Paady, xpiøgáanäp ja'a mguhdujt hajxy coo hajxy jim mdägø'øwät Dioswiinduum. Wiingjäyá'ayäts jaduhñ tægø'øwaamb pønjaty jaduhñ howiädijp. ⁴⁴ Pøn jaduhñ cá'awäp yø'ø tsaanähgøxp, tægøyyäp jaduhñ. Y coo pøn jaduhñ ñähgahbedøjät yø'ø tsáajäm, jaanä tægøyyäp je'ebä.

⁴⁵ Coo ja'a teedywiindsøn hajxy jaduhñ miädooyy møødä fariseodøjc-hajxy, mänit hajxy ñajuøøyy coo hajxy hänajty tøø miädia'agyii ja'a Jesúsäm. ⁴⁶ Mänitä teedywiindsøn ja'a Jesús hajxy jia madsaañ; cab hajxy ñä'a majch je'eguiøxpä coo ja'a cu'ug hajxy hänajty chähgø'øy; hix, jaduhñä cu'ughajxy hänajty miäna'añ cooc ja'a Jesús ja'a Diosmädia'agy hänajty yajwa'xy.

22

¹ Mänitä Jesús tiägøøguiumbä mädiaacpä. Mänit miänaañ:

² —Maa ja'a Dios yhane'emiän, jaduhñ mäwínäts je'e nebiä rey tu'ugän. Yajpøgaamby ja'a yhuung hänajty je'e. Yagjadáanäp ja'a cay ja'a hu'ug hänajty je'e. ³ Mänitä mioonsähajxy quiejxy woobä wijtspä; pero cabä jäya'ayhajxy hänajty ñøcxa'añ mägaabiä. ⁴ Mänitä rey ja'a mioonsä quiejxcumbä. Mänit miänaañ: "Nøcx hajxy näma'aw coo ja'a cay ja'a hu'ugy tøø quioønä, coochä waj tøø nyajyagho'ogyii ja'a ni'xpä. Tøø ja'a cayiibä yhabaady; weends

hajxy min quiaay.” ⁵ Pero cabä jäya'ayhajxy ñä'ägädä mäbøjcy. Tu'jäya'ay ñøcxy maa ja'a quiamän; tu'jäya'ay ñøcxy too'pä. ⁶ Mänitä rey mioonsähajxy miájtsäxä ja'a jäya'ayhajxy hänäjty jaac jimbä. Mänit hajxy yaghäyoowhiixy; yagho'cä hajxy jaduhñ. ⁷ Mänitä rey yhawa'andaacy. Mänitä soldadohajxy quiejxä mäyagho'pä. Ja'a hajxy hänäjty tøø mioonsäyaghó'oguiäbä, je'e hajxy nøcxy yagho'ogyii; møødä quiajpthajxy nøcxy ñó'cäxä. ⁸ Mänitä rey ja'a mioonsähajxy ñämaayy: “Tøø jaduhñ yhabaady coochä nhuung jaduhñ piøga'añ. Pero ja'a jäya'ayhajxy tøø nja woy tøø nja wíchäbøch, cab hajxy hawiinmats myínät. ⁹ Nøcx hajxy wow wits pønjaty hajxy mbaatyp jim tu'haam.” ¹⁰ Mänitä mioonsähajxy hoy wioy wyich nägøxiä, pønjaty hajxy jaduhñ piaatyp, møødä hojiäya'ay møødä haxøøgjäya'ay. Mänitädsä tøjc jaduhñ yhujch.

¹¹ 'Mänitä rey tiøjtägøøyy woybä wichpä hijxpä. Mänitä craa tu'ug yhi-jxä, cabä wyit hänäjty yhooyä. ¹² Mänit ñämaayy: “Mägu'ughajpä, cab yø'ø mwit yaa hawiinmäts mmädägø'øwät maa ja'a pøc jaduhñ jiadyiijän.” Pero cabä craa ñä'a hadsoowiimbijty. ¹³ Mänitä rey ja'a mioonsä ñämaayy, ja'a hajxy hänäjty texycøøbiä: “Cø'øxots tecyxiots yø'ø craa. Mänit hajxy mhøxjuipädsómät maa wyiingoodsän. Jim jaduhñ jiø'øwa'añ xiuudsä'añ.” ¹⁴ Nämäy hajxy jia møjya'axa'añii, pero näweeñtiä hajxy jaduhñ wyiim-biwa'añii.

¹⁵ Mänitä fariseoshajxy jim chohñ. Mänit hajxy quiojyquiapxytiuuñ coo ja'a Jesús hajxy jøjcapxø'øwa'añ neby hajxy jaduhñ yajnähdsómät. ¹⁶ Mänitä miägu'ughajpähajxy quiejxy møødä Herodes miägu'ughajpähajxy. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsón, nnajuøøby højts coo miich ja'a tøyhajt myecy, coo ja'a Diostu'u myajnähixø'øy. Caj miich mmøjpäda'agy nebiaty ja'a cu'ughajxy miädia'agy; caj miich mmøjpäda'agy pøn tyijy møjcuhdjtmøød. ¹⁷ Højts capxwíjjäc. Nej, hahixøøby jaduhñ coo ja'a gobiernä xädø'øñ mmó'owädä, ja'a jim tsänaabiä Roma.

¹⁸ Najuøøbiä Jesús hänäjty coo hänäjty jia jøjcapxø'øwa'añii. Mänit miänaañ:

—Haxøøg mijts mwiinmahñdyhajxy, hoy hajxy mja nibiäda'agyii nebiä hojiäya'ayän. Tiich hajxy coo xjia jøjcapxø'øwa'añ. ¹⁹ Tsøgä xädø'øñ tu'ug huuc híjxäm.

Mänitä Jesús wa'xxiädø'øñ miooyy. ²⁰ Mänit miänaañ:

—Pøn yhädiuunnaxy hädaaduhñ; pøn xiøø hädaaduhñ.

²¹ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a gobiernä.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Mmó'owäbä gobiernä hajxy mädyii je'e jie'e; y mmó'owäbä Dios hajxy mädyii je'e jie'e.

²² Coo hajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy yagjuøøyy. Mänit hajxy wyiimbijnä.

²³ Mänitxøø ja'a saduceodøjc-hajxy näje'e miehch maa ja'a Jesúsän. Jaduhñ hajxy hänäjty miäna'añ cooc tyijy hajxy nga'a juyypiøjtägatsáañäm. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

²⁴ —Wiindsón, ja'a Moisés jecy mänaañ, coo ja'a pøcy-ya'adiøjc yhó'ogät, ja'a cajpä yhuung, mänitädsä piuhya'ay ja'a yaamgto'oxy wyiingpøgät, nebiä yaamgto'oxy jaduhñ yhuungpáadät ja'a ya'adiøjcøxpä, ja'a tøø yhó'oguiäbä. ²⁵⁻²⁶ Bueno, näjxujc hajxy hijty tu'que'ex, haagä ya'adiøjc. Ja'a coobhuung, jayøjp jaduhñ piøjcy; mänit yho'cy. Cabä yhuung hänäjty. Mänitädsä jiädsømy ja'a yaamgto'oxy wyiingpøjcy. Mänitäts je'e yhó'cumbä.

Mänítädsä miädägøøgpä jaduhñ jiájcumbä. Jaduhñ hajxy nägøxiä jiajty møødä miäjuxtujcpä. ²⁷ Mänitä to'oxiøjc yho'pä høxhaam. ²⁸ Bueno, coo hajxy jaduhñ jiuypioğät, mädyii tehñ tiøybä hñanjty to'oxiøjc-hadaamb, ja'a näjuxtujcpä puhya'ayhajxy, ja'a hajxy hñanjty tøø jia pøquiäbä.

²⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Caj mijts ja'a tøyhajt mnä'ägädä møødä. Cabä Diosmädia'agy hajxy mhixiä ni ja'a Diosmäjaa. ³⁰ Coo ja'a jäya'ayhajxy jiuypioğa'añ, cab hajxy hñanjty piøga'añ, ni cabä yhuung hajxy hñanjty yajpøga'añ. Jaduhñ hajxy yhida'añ nebiä Diosmoonsähajxiän, ja'a hajxy jim tsajpootypä. ³¹ Hamdsoo ja'a Dios hajxy jaduhñ tøø xñäma'ay cujaayhaam coo ja'a jäya'ayhajxy jiuypioğa'añ: ³² “Xwyiingudsähgøøbiøch ja'a Abraham møødä Isaac møødä Jacob.” Hoorä, wiingudsähgøøyap ja'a Dios ja'a jujcyjiäya'ayhájxiäm. Cab jaduhñ wyiingudsähgøøyii ja'a ho'ogyjiäya'ayhájxiäm.

³³ Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy nebiä Jesús hñanjty yajñahixø'ø, mänit hajxy yagjuøøyy.

³⁴ Coo ja'a fariseoshajxy jaduhñ miädoyhajty coo ja'a Jesús quia'a yajmähädaacy ja'a saduceos, mänitä fariseoshajxy yhamugøøyy. ³⁵ Jimä fariseo hñanjty tu'ug; ley-yajñahixøøby hñanjty je'e. Ja'a Jesús hñanjty jøjcaxø'øwáañäp. Mänitä Jesús miäyajtøøwä:

³⁶ —Wiindsøn, mädyii cuhdujt maas møj maa ja'a ley myiñän.

³⁷ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—“Wiingudsähgøøw ja'a nDioshájtam hamuumdu'joot; mähøjcä ja'a miädia'agy; mjahmiédsäp cøjxta'axiøø.” ³⁸ Hädaa cuhdujt, jawyiin jaduhñ myiñ maa ja'a leyän y maas møj jaduhñ. ³⁹ Jaanä jaduhñ ja'a miämetspä miänaambä: “Møødnijootpaadøø ja'a mmäjøøn ja'a mmädøjc hamuumdu'joot.” ⁴⁰ Hädaa cuhdujt metspä, ja'a ley yhøjx tiecy jaduhñ møødä cøxiä mäduhñtiä ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy tøø miädia'agy.

⁴¹ Jimnä ja'a fariseoshajxy hñanjty tiäna'ayñä. ⁴² Mänitä Jesús miäyajtøøyy:

—Waamb mijts mmäna'añ ja'a Cristocøxpä. Pøñ je'e yhaphajpy tieedyhajpy.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—David yhap yhoc je'eduhñ.

⁴³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Pero ja'a Dioshëpíritucøxpä ja'a David ja'a Cristo ñämaayy: “Wiindsøn.” Jaduhñä David miänaañ:

⁴⁴ Tøøchä Dios ja'a nWiindsøn xñämaayyä:

“Häña'aw yaa hahooyhaamby høxtä coonä ja'a mmädsip jaduhñ quia'a mähädä'agät”,
nømä Dios miänaañ.

⁴⁵ Bueno, pø tøø ja'a David ja'a Cristo ñäma'ay: “Wiindsøn”, nébiäts jaduhñ yhaphat yhoc-hädät.

⁴⁶ Caj pøñ waamb ñä'ägädä hadsooyy. Y cabä Jesús waamb miäyajtøøwänä høxtä coonä hñanjty yho'oga'añ.

23

¹ Mänitä Jesús ja'a cu'ug ñämaayy møødä jiamioødhajxy:

² —Ja'a ley-yajñahixøøbiädøjc møødä fariseoshajxy, cuhdujtmø'oy hajxy jaduhñ coo ja'a Moisés miädia'agy hajxy yajñahixøøyyä. ³ Mgudiünäp hajxy jaduhñ waambaty hajxy xñäma'ay. Pero cab hajxy mbahíxät nebiaty hajxy jiatcø'øy. Cabä yhamdsoo mädia'agy hajxy quiudiuñ. ⁴ Hanaxiä hajxy tsipjaty yajñahixø'øy; y mänaamb hajxy jaduhñ coo ja'a cu'ug tsipcøxp quiudiünät.

Pero cab hajxy hamdsoo quiudiuñ. ⁵ Jaanč tehṁ yajcumayaamb hajxy maa ja'a cu'ugwiinduumän. Paadiä nocyquiujaaabä hajxy yajxon̄ yajni-wyiinnähgopxodsø'øyii; paady hajxy yajniguiø'øxodsø'øyii. Paadiä wit hajxy piägø'øy ja'a høxyoñbä. ⁶ Coö hajxy maa miägay, häña'awaamb hajxy hänajty maa ja'a meexäteecän. Y coö hajxy ñøcxy tsajtøgooty, häña'awaamb hajxy hänajty maa ja'a häñaabiejt yajxonbän. ⁷ Coö hajxy maa wiädity cajptooty, yajwiingudsähgø'øwaamb hajxy hänajty maa ja'a cu'ugän. Yajnama'awaamb hajxy hänajty: “Wiindsøn̄.”

⁸ 'Pero mijts, cab hajxy mmänä'anät coö ja'a cu'ug hajxy xñämä'awät: “Wiindsøn̄.” Tu'ugä mWiindsøn̄hajxy jaduhñ; ja'a Cristo je'e. Jaduhñ hajxy mnijiäwø'øwøjät nebiä tu'que'expän. ⁹ Cab hajxy pøn̄ mnämä'awät: “Teedy”, hädaa yaabä naaxwiimbä. Tu'ugä mDeedyhajxy jim̄ cøxp. ¹⁰ Cab hajxy mmänä'anät coö pøn̄ xñämä'awät coö hajxy xquiopc-hädät. Tu'jaya'ay hajxy jaduhñ xyhané'emät; ja'a Cristo je'e. ¹¹ Pøn̄ jaduhñ puhbejp ja'a jiamiøødhajxy, je'edsä møjtuung jaduhñ paadaamb maa mijtsän. ¹² Hix̄, pøn̄ jaduhñ yajcumayaamb, cabä møjtuung jaduhñ piaada'añ. Pero pøn̄ jaduhñ ca'a yajcumayaamb, je'edsä møjtuung jaduhñ paadaamb.

¹³ Mänitä ley-yajnahixøøbiädøjc-hajxy ñämaayyä møødä fariseoshajxy:

—Jaduhñ mijts mnibiäda'agyii nebiä hoyhäna'cän; pero cab hajxy mhoyhäna'cä. Haxøøg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Cab hajxy jim̄ mdägø'øwa'añ maa ja'a Dioswiinduumän, y cab hajxy jaduhñ mmäna'añ coö wiinghäna'c jim̄ tiägø'øwät, hoy hajxy hänajty hamdsoo jia mäna'añ coö hajxy jim̄ tiägø'øwa'añ.

¹⁴ 'Xiøøbä ja'a Dios hajxy jejcy tøø mnä'ä pa'ya'axy. Mänitä yaamgto'oxy ja'a tiøjc hajxy mbøjcä. Paady hajxy hoyhoy mdsaačhpøga'añ.

¹⁵ 'Wiinduhmyhagajpt jamiøød hajxy naxy mhøxta'ay pøn̄ jaduhñ xmiøødtúnäp maa ja'a mguhdujthajxiän. Y coö hajxy hänajty tøø mbaady, mänitä haxøøgcuhdujt hajxy myajnahixø'øy. Maas haxøøg hajxy jaduhñ jiatcø'øwa'añ quejee mijts.

¹⁶ 'Cab hajxy hoy mnä'ägä yajnahixø'øy. Jaduhñ hajxy mmäna'añ; coö hajxy hänajty tii myajwiinwaanø'øwa'añ, coö ja'a tsajtøjc mgapxpáadät, cab tyijy jaduhñ ñejpiä coö hajxy mga'a cudiúnät neby hajxy hänajty tøø myajwiinwaanø'øyän. Pero jaduhñ hajxy mmänaambä, coö ja'a oro hajxy mgapxpáadät, ja'a jiiby tsajtøgootypä, tsipcøxp hajxy tyijy mgudiúnät. ¹⁷ Mguhmäñøøby hajxy jaduhñ; cab hajxy tii mwiinjuø'øy. Haa ca'a, maas tsoobaatp ja'a tsajtøjc quejee ja'a oro. Hix̄, Dios ja'a tsajtøjc jaduhñ cunuu'x. Ja'a oro, ñä'ä yajmägunuu'xøøyy je'eduhñ. ¹⁸ Jaanä jaduhñ hajxy mmänaambä, coö mgapxpáadät ja'a cuyoxøhñdy, cábac tyijy jaduhñ ñejpiä coö mga'a cudiúnät. Pero jaduhñ hajxy mmänaambä, coö hajxy mgapxpáadät tijaty tøø mguyoxø'øy, tsipcøxpäc tyijy jaduhñ mgudiúnät. ¹⁹ Nej, cab hajxy mnajuø'øyä coö ja'a cuyoxøhñdy miaas tsoobaady quejee tijaty hajxy mguyoxøøby. ²⁰ Pøn̄ jaduhñ capxpaatp ja'a cuyoxøhñdy, jaanä jaduhñ quiapxpaatpä tijatycøxpä ja'a jäya'ayhajxy jiiby tøø quiuyoxø'øy. ²¹ Pøn̄ jaduhñ capxpaatp ja'a tsajtøjcøxpä, jaanä Dios quiapxpaatpä, ja'a jiiby tsänaabiä tsajtøgooty. ²² Pøn̄ jaduhñ capxpaatp ja'a tsajpootyp, jaanä Dios yhäñaabiejt quiapxpaatpä, møødä Dios ja'a jim̄ häñaabiä.

²³ 'Mijts myajcopcøøby mädyii ca'a tsoobaatp coö hajxy hänajty tii mguyoxø'øwa'añ maa ja'a tsajtøjcän. Pero cabä Diosmädia'agy hajxy myajcopcø'øy coö jaduhñ miäna'añ coö mhojiäya'ayhadät, coö hojioot mmøødhädät, coö ja'a Diosmädia'agy mmäbøgät. Maas hoy jaduhñ coö hajxy mgudiúnät ca'xy

pedyii. ²⁴ Jaduhñ mäwíinäts hajxy myajwiinhixø'ø y nebiä wiindspän; cab hajxy myajcopcø'ø y mädyii tsoobaatp.

²⁵⁻²⁸ 'Jaduhñ mijts mja wi'i quiähxø'øga'añ nebiä hoyhäna'cän maa ja'a cu'ugwiinduumän. Pero haxøøgwiinmahñdy hajxy mmøød. Tsipcøxp ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy mnajtshixø'øwät, jaduhñ hajxy tøyhajt hoy mhídat.

²⁹ 'Naxy hajxy yajxón mguhmuuch maa ja'a Diosquexypähajxy jecy ñaaxtägøøyyän. Hojiäya'ayhajxy hijty. ³⁰ Mänit hajxy mmäna'añ: "Coo højts häxøpy jecy tøø njugyhájtäm, cabä nhap ndeedy hajxy häxøpy tøø nbuhbéjtäm coo ja'a Diosquexypä hajxy yagho'cy." ³¹ Cab jaduhñ tiøyyä. Tøø ja'a mhap mdeedy hajxy häxøpy mbajatcøøbiä; ³² y jaduhñ hajxy mjaançh pajatcø'øwaambä.

³³ 'Jaduhñ mäwíinäts hajxy mga'awiindøyyä nebiä tsahñdiän. Hoyhoy hajxy jaduhñ jiiby mdsaaçhpøga'añ møjcu'uhaam. ³⁴ Nguexáambiøch ja'a Diosquexypä maa mijtsän, møødä cuhwijypiä, møødä yajnähixøøbiä. Näje'e hajxy myagho'øga'añ; näje'e hajxy mmøjpahbeda'añ cruzcøxp; näje'e hajxy mwobho'øga'añ tsajtøgooty. Näje'e hajxy mbäbo'owa'añ cajpt-cajpt. ³⁵ Mijts jaduhñ mmøødhadaamby ja'a pojpa coo ja'a hojiäya'ayhajxy nägøxiä yagho'cä møødä Abel møødä Zacarías, ja'a Berequías yhuung. Tsajtøgooty ja'a Zacarías yagho'cä; ja'a mhap ja'a mdeedyhajxy jaduhñ jecy jatcøøyy. ³⁶ Tehñ tiøyhajt jaduhñ, mijts ja'a pojpa mmøødhadaamby.

³⁷ 'Mijts Jerusalénpäjäya'ay, tøø ja'a Diosquexypä hajxy mguhga'açh. Jaduhñ mäwíinhøch mijts mayhooc tøø nja näwa'añ nebiä tsey ja'a yhuung ñähmuhxtägoyyän; pero caj mijts myajnäwa'ana'añ. ³⁸ Mobädájpøch mijts nnähgue'ega'añ, ³⁹ y cábøch jaduhñ xyhixaannä høxtä cóonøch hñajty ngädaactägatsa'añ. Mänit hajxy mmäna'ana'añ: "Tsøc yø'øya'ay wiin-gudsähgøøyyäm, yø'øya'ay Diosquexypä."

24

¹ Mänitä Jesúshajxy piädsøømy tsajtøgooty. Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Huug hix yø'ø møj tsajtøjc.

² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tehñ tiøyhájtøch mijts nnäma'ay, yø'ø møj tsajtøjcä, cøxaamb jaduhñ piuma'añ; cøxaamb jaduhñ quiuhdägoyya'añ.

³ Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a Olivostunän. Mänitä Jesús yhøxtaacy naaxwiin. Mänitä Jesús hamee'ch ñämaayyä ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Højts hawáanäc mänaa yø'ø tsajtøjc jaduhñ piuma'añ. Mädyii hijxtahñd jaduhñ cähxø'øgaamb coo hñajty mgädaactägatsa'añ, coo ja'a naaxwiimbä hñajty wyiimbida'añ.

⁴ Mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'a hajxy myajwiinhøøñ. ⁵ Minaamb hajxy nämay. Jaduhñ hajxy ñibiäda'aga'añii nébiøch høøchän. Jaduhñ hajxy miäna'ana'añ: "Høøch je'e Cristo." Nämayyä jäya'ay yajwiinhøøna'añ. ⁶ Mänit hajxy mmädoyhada'añ coo ja'a tsip jaduhñ tøø piädø'øgy. Pero cab hajxy mdsähgø'øwät. Tsipcøxpä häyohn jaduhñ jiada'añii. Pero cajnä hñajty yhabaady coo ja'a naaxwiimbä hñajty wyiimbida'añ. ⁷ Cajpthaam hajxy jaduhñ ñimiädsibø'øwa'añii. Naxaambä yuuba'am wiinduhmyhagajpt møødä hujx. ⁸ Pero nä'ä tsohñdaacnä ja'a tsø'ty hñajty jaduhñ.

⁹ 'Mänit mijts myaghäyoowhixa'añ myajyagho'øga'añ. Mänit mijts myajmähanhada'añ maa ja'a høøçhcøxpän wiinduhmyhagajpt. ¹⁰ Mänitä Dios

hajxy ñajtshixø'owa'añ nāmay. Mānit hajxy ñimiāhanhada'añii hamiñ haxøpy mөөdā hajxy tijaty yajniñāhdsōma'añii. ¹¹ Wāditaambā hōhndaacpāhajxy hānajty may. Māna'anaamb hajxy hānajty cooc tyijy hajxy wiädity ja'a Dioscōxpā. Nāmayyā cu'ughajxy yajwiinhōona'añ. ¹² Cab hajxy ñimiāgu'ughadāanānā je'eguiōxpā coo ja'a haxōōgpā hānajty jiaanč tehñ wiädity. ¹³ Pero pōnjaty jaduhñ ca'a jōjwa'adsaamb, je'eds ja'a hoybā paadaamb. ¹⁴ Wiinduhmyhagajpt ja'a mādia'agy wiädita'añ mādyii jaduhñ mānaamb coo ja'a Dios ja'a miājaa yajcāhxø'oga'añ. Cōxaambā cu'ughajxy miādoyhada'añ; mānitāts ja'a naaxwiimbā wyiimbida'añ.

¹⁵ '(Pōñ hādaa nocy capxp, ween jaduhñ wyiinjuø'oy.) Ja'a Daniel, Dios jaduhñ jecy quejx. Je'eduhñ cūjahy coo ja'a haxōōgpā miedsa'añ maa ja'a Diostōjcān, y coo mānit jaduhñ yajma'ada'añ. Coo ja'a haxōōgpā hajxy mhíxāt, ¹⁶ mānit hajxy päyø'oguiā mnōcxāt maa ja'a tunān, mijts yaa tsānaabiā Judeanaaxooty. ¹⁷ Y ja'a hajxy hijpā tōjwiing, jaduhyyā hajxy piäyø'tōwāt, cab hajxy jaduhñ tii yajpādsōmāt tōgooty. ¹⁸ Y ja'a hajxy jim hijpā camjooty, jaduhyyā hajxy piäyø'tōōbāt, cab hajxy jaduhñ nōcxy tii wyich maa ja'a tiōjcān. ¹⁹ Pobre ja'a to'oxiōjc-hajxy hānajty maaxhuungmөөdpā, mөөd hajxy hānajty huungyajtsi'tspā. ²⁰ Mmānuu'xtā'agāp ja'a Dios hajxy coo hajxy ween mga'a päyø'ogy coo hānajty tiōōchcā, ni ja'a poo'xxiōōjooty. ²¹ Porque jaanč tehñ miōc ja'a tsaāchpā ñaxa'añ. Ni mānaa jaduhñ tōō quia'a jadyii nebiā jaduhñ jiada'añiijān. Y caj mānaa jiajtāgatsa'añii jadāhoocān. ²² Pero Dios jaduhñ tōō yajnāhdijy coo ja'a tsaāchpā jejcy quia'a jadōōjāt, je'eguiōxpā coo chocy ja'a tōōbā wyiimbíyyābā. Coo hāxøpy jaduhñ tōō quia'a yajnāhdijy, caj pōñ hāxøpy cho'oga'añ.

²³ 'Coo mijts pōñ xñāmá'awāt: “Huug hix, chaadsā Cristo”, o “Huug hix, xiids je'e”, cab hajxy mmābōgāt. ²⁴ Hix, minaambā wiinhōhmbāhajxy; jaduhñ māwiin hajxy ñibiāda'aga'añii nebiā Criston; jaduhñ māwīnāts hajxy ñibiāda'aga'añii nebiā Diosquexypān. Yajcāhxø'ogaamby hajxy ja'a hoy-yagjuōōñājatypā nebiā cu'ug hajxy jaduhñ wyiinhōōnāt; hōxtā ja wiinhōōnāanāp hajxy je'ebā, ja'a Dios tōō wyiimbíyyābā. ²⁵ Chaads mijts nnāma'ay jāguemiā. ²⁶ Coo pōñ xñāmá'awāt: “Huug hix, jim wiädity pactuum”, cab hajxy jim mnōcxāt; o coo hajxy xñāmá'awāt: “Huug hix, jiiby je'e yu'učhtium”, cab hajxy mmābōgāt. ²⁷ Cooč hānajty nwiimbida'añ, hōōč ja'a Diosquexypā, jaduhñ māwiin quiāhxø'oga'añ nebiā wādsucān. Wiinduhmyhagājpthōch ja'a jāya'ayhajxy xyhixa'añ. ²⁸ Tsipcōxp jaduhñ jiada'añii nébiōch chaa nmāna'añ.

²⁹ 'Coo ja'a tsaāchpā hānajty tōō ñajxnā, mānitā hānajty wyiingoodsø'owa'añ; cabā po'o hānajty yhana'añ. Chaadsā madsa'a may quia'awa'añ; chaadsā tsajt chāyuyya'añ. ³⁰ Mānitōch ja'a nhijxtahñd jim quiāhxø'oga'añ tsajpootyp cooč hānajty nwiimbida'añ, hōōč ja'a Diosquexypā. Mānitā jāya'ayhajxy wiinduhmyhagajpt jiø'owa'añ xiuudsā'añ. Mānitōch hajxy xyhixa'añ cooč hānajty ngāda'aga'añ jocjooty. Diosmājaahāamhōch jaduhñ ngāda'aga'añ hajājāp. ³¹ Mānitōch ja'a nmoonsā tsajpootypā nhane'ema'añ coo ween hajxy mōc xiu'uxy xuuxthaam. Mānitōch ja'a nwiimbiybāhajxy xyajtu'ugmugaanā wiinduhmyhagajptpā.

³² 'Tsog ja'a tsø'ty jaduhñ yajmābātām nebiā piidsquepiān. Coo yhaabiādsōmy, mānit hajxy mnajuø'oy coo pioodtāgōōñā. ³³ Jaduhñ māwīnāts je'e, coo ja'a tsø'ty hajxy jaduhñ mhíxāt, mānit hajxy mnajuø'owāt cooč hānajty mobādajpā nwiimbida'añ. ³⁴ Tōyhājāts mijts nnāma'ay, cooč hānajty nwiimbida'añ, cajnā jāya'ayhajxy hānajty quiōxy ho'ogy, ja'a hajxy jāda'ahaty jugyhajpā. ³⁵ Ja'a tsajtwiing jaduhñ tāgoyyaamb mөөdā naaxwiimbā. Tōjiadaamb jaduhñ nébiōch chamñ nmādia'aguian.

³⁶ 'Pero ni pøn jaduhñ quia'a najuø'øy mänaaxøø jiada'añii ni mäduhnajtä. Ni ja'a Diosmoonsä tsajpootypä hajxy quia'a najuø'øy. Ni høøch nga'a najuø'øy, høøch ja'a Dioshuung. Jagooyä Dios jaduhñ ñajuø'øy, ja'a nDeedyhajtäm.

³⁷ 'Cooch jaduhñ nwiimbida'añ, høøch ja'a Diosquexypä, jaduhñ mäwíinäts hänajty jiada'añii nebiä Noé jecy jiajtiän. ³⁸ Cajnä Dios ja'a nøøgomdägoy hänajty quiexyñä. Jimä jäya'ayhajxy hänajty quia'y yhu'ugy, piøcy yhu'ugy, høxtä coo ja'a Noé hänajty tøø tiägø'øy barcojooty. ³⁹ Ni mänit hajxy hänajty quia'a najuø'øyñä høxtä coonä ja'a nøøgomdägoy miejch. Mänit hajxy cøjx chømdu'ubøgyii. Jaduhñ mäwíinäts jiadáanäbä cooch hänajty nwiimbida'añ, høøch ja'a Diosquexypä. ⁴⁰ Mänitxøø ja'a ya'adiøjc-hajxy hänajty nämetsc yhida'añ camjooty. Tu'ug hänajty yajnøcxa'añii; tu'ug hänajty yajmähmø'øwa'añii. ⁴¹ Metscä to'oxiøjc-hajxy hänajty jiøch. Tu'ug hänajty yajnøcxa'añii; tu'ug hänajty yajmähmø'øwa'añii.

⁴² 'Nähix hahixø'ø hajxy mhídät; cab hajxy mnajuø'øy mänaa ja'a mWiindsøn hajxy quiäda'aga'añ. ⁴³ Jaduhñ mäwíinäts ja'a cudøjc-hajxy, coo hajxy jaduhñ ñajuø'øwät mäduhnajtä ja'a mee'tspä miedsa'añ coods, jujcy hajxy jaduhñ yhidät, y cabä mee'tspä hajxy jaduhñ yajtøjtägø'øwät. ⁴⁴ Jaduhñ mäwíinäts mijtspä, nähix hahixø'ø hajxy mhídät. Cábøch mijts xñä'ägä najuø'øwät mänáajøch jaduhñ ngäda'aga'añ, høøch ja'a Diosquexypä.

⁴⁵ 'Ja'a moonsäwiindsøn, je'edsä miämoonsä yajcaaby maa ja'a wyiindsøn tiøjcän. Hoy jaduhñ coo ja'a wyiindsøn miädia'agy miäbøjcät, coo cuhwijy tiünät. ⁴⁶ Coo ja'a wyiindsøn miädsät, jootcuyc ja'a moonsä ñijiäwø'øwa'añii mädyii jaduhñ cudiuumb. ⁴⁷ Tøyhajtäts mijts nnäma'ay, jaduhñä moonsä piäda'aga'añii nebiä wyiindsønän jim maa ja'a wyiindsøn tiøjcän, mäduhñtiä ja'a wyiindsøn hänajty miøødä. ⁴⁸ Pero ja'a moonsä ca'a hoybä, je'eds jaduhñ mäna'anaamb cooc tyijy ja'a wyiindsøn quia'a tsoj medsa'añ. ⁴⁹ Mänitä miämoonsä tiägø'øwa'añ häyoowhijxpä. Mänitä mu'ugyjiäya'ay miøødtägø'øwa'añ caabiä huucpä. ⁵⁰ Cabä wyiindsøn jaduhñ yhuuc jahmiedsaannä coo wyiimbida'añ. Coo ja'a wyiindsøn jaduhñ jiaanç médsät, ⁵¹ mänitäts ja'a craa hoyhoy quiumädowa'añ møødä miäga'awiindøybä. Mänit hajxy jiø'øwa'añ xiuudsa'añ.

25

¹ 'Coo ja'a Dios ja'a miäjaa jaduhñ yajcähxø'øga'añ, jaduhñ mäwíinäts je'e nebiä pøc hu'ug tøø jiadyiijän. Jimä cäxyiidøjc ja'a jamiø'ød hajxy hänajty yhahixy. Nämajc hajxy hänajty. Candilcøn hajxy hänajty yhahixy. ²⁻⁴ Nämägooxc-hajxy, cab hajxy hänajty nähix hahixø'ø tøø tiu'ubøcy. Cabä guiaastä hajxy hänajty nä'ä tægø'øbä tøø jiuy. Pero ja'a jiamiøødhajxy ja'a jaac nämägooxpä, nähix hahixø'ø hajxy hänajty tøø tiu'ubøcy mabøjpä. Nä'ä tægø'øbä ja'a guiaastä hajxy hänajty tøø jiuy. ⁵ Coo ja'a jamiø'ød jaduhñ quia'a tsoj mejch, mänitä cäxyiidøjc-hajxy cøjx miaaho'ogy. ⁶ Coo quiuptsuhmdäjøøyy, mänitä jäya'ay tu'ug yaaxy: "Xiidsä jamiø'ød miech; nøcx hajxy jøjcubaadø'øw." ⁷ Mänitä cäxyiidøjc-hajxy cøjx piädø'øgy. Mänitä quiandilhajxy quiuhdø'xøøyy. ⁸ Mänit hajxy miänaañ, ja'a hajxy hänajty nähix hahixø'ø tøø quia'a tu'ubøquiäbä: "Højtsä gaastä weeñtiä móoyyác; pi'idsaamb højtsä ngandil jaduhñ." ⁹ Mänit hajxy yhadsooyy, ja'a hajxy hänajty nähix hahixø'ø tøø tiu'ubøquiäbä: "Caj, ni jaduhñ quia'a mädyhada'añ maa ja'a højtscøxpän. Nøcx hajxy jaduhñ ñijiúuyyächä maa tiøgyiijän." ¹⁰ Mänit hajxy ñøcxy juubiä. Mänitä jamiø'ød jaduhñ miejch. Ja'a cäxyiidøjc-hajxy gaastämøødpä, mänitä jamiø'ød hajxy miøødtägøøyy tøgooty. Mänitä tøjc hajxy yhagøøñä. ¹¹ Mänitä

cäxyiidøjc-hajxy jia mejtsnä, ja'a gaastä hajxy hoy tøø jiúyyäbä. Mänitä hajxy jia cugapxøøyy: “Wiindsøn, huuc yaghawa'ads hädaa tøjc.” ¹² Mänit hajxy ñämaayyä: “Cábøch mijts jaduhñ nhixiä. Tøyhajt jaduhñ.”

¹³ Coo ja'a Jesús jaduhñ miädiaacpådøøyy, mänit miänaañ:

—Jaduhñ hajxy mnibiäda'agøøjät nähix hahixøø. Caj mijts mnajuøøy mänáajøch nwiimbida'añ, høøch ja'a Diosquexypä.

¹⁴ 'Coo ja'a Dios ja'a miäjaa jaduhñ yajcähxøø'oga'añ, jaduhñ mäwínäts je'e nebiä jäya'ay tu'ugpän. Nøcxaamb hänajty je'e wiingnaaxooty. Mänitä mioonsähajxy miøjyaaxy. Mänitä xiädøøñ yajmämähmøøyy.

¹⁵ 'Tu'ug jaduhñ yajmämähmøøyyä mägooxmillón. Paady may mioooyyä coo hänajty jiaty xädøøñyajmayøøw. Tu'ug jaduhñ yajmämähmøøyyä mejtsmillón. Tu'ug jaduhñ yajmämähmøøyyä tu'millón. Mänitä wiindsøn tiu'ubøjcy. ¹⁶ Jaaya'ay ja'a mägooxmillón wiingpøjcbä, yajtägøøyy jaduhñ niyhajjätbä. Yajmayøøyy ja'a xädøøñ jaduhñ; mägooxmillón jaduhñ jiaac paaty. ¹⁷ Jaanä jaduhñduhmbä, jaaya'ay ja'a mejtsmillón wiingpøjcbä, mejtsmillón jaduhñ jiaac paaty. ¹⁸ Pero jaaya'ay ja'a tu'millón wiingpøjcbä, hoy ja'a jut jaduhñ tiajy. Mänitä wyiindsøn xiädøøñ hoy yú'tsänä jutjooty.

¹⁹ 'Cujecy ja'a wyiindsøn hajxy miejtstägajch. Mänit hajxy tiägøøyy cueentäyajpædsøømbä. ²⁰ Jayøjp jaaya'ay miehch ja'a mägooxmillón hänajty tøø wyiingpøquiäbä. Mänitä wyiindsøn mioooyy cøxiä møødä mägooxmillón tøø jiaac päadiäbä. Mänit miänaañ: “Wiindsøn, mägooxmillónhöch jaduhñ xmioooy; chaads je'e møødä mägooxmillónhöch tøø njaac yajmayøøyäbä.”

²¹ Mänitä wyiindsøn miänaañ: “Hoy miich jaduhñ tøø mgudiuñ. Wéeñtiøch miich nyajmämähmøøyy. Maas máyhøch miich ja'a xädøøñ jaduhñ njaac mo'owa'añ neby jaduhñ mjaac yajmayøøwät. Tøjtägøøw tøgooty, ween nxoondáacäm.” ²² Mänitä craa jiaac miehch ja'a mejtsmillón hänajty tøø wyiingpøquiäbä. Mänit miänaañ: “Wiindsøn, mejtsmillónhöch jaduhñ xmioooy; chaads je'e møødä mejtsmillónhöch tøø njaac yajmayøøyäbä.”

²³ Mänitä wyiindsøn miänáangumbä: “Hoy miich jaduhñ tøø mgudiuñ. Wéeñtiøch miich jaduhñ nyajmämähmøøyy. Maas máyhøch miich ja'a xädøøñ jaduhñ njaac mo'owa'añ neby jaduhñ mjaac yajmayøøwät. Tøjtägøøw tøgooty, ween nxoondáacäm.” ²⁴ Mänitä craa jiaac tehñ miehch ja'a tu'millón hänajty tøø wyiingpøquiäbä. Mänit miänaañ: “Wiindsøn, nnajuøøbiøch coo miich hojioot mga'a møødä. Miich ja'a xädøøñ jaduhñ mbaadaamby maa tøø mga'a tuñän. ²⁵ Páadyhøch hijty ndsähgøøy. Páadyhøch ja'a xädøøñ hoy nyu'uøch naaxjutjooty. Huug hix, chaads je'e.” ²⁶ Mänitä wyiindsøn yhadsooyy: “Caj miich hoy mgudiuñ. Mjaanøch tehñ ñuux miich. Mnajuøøby miich jaduhñ coøch hojioot nga'a møødä, coøchä xädøøñ nbaada'añ maaøch tøø nga'a tuñän. ²⁷ Páadyhøch nxädøøñ jaduhñ cu xpiädaacä bancojooty. Jiiby cu miayøøyy. Mänitøch nxädøøñ cu xmioooy møødä xädøøñhuung.”

²⁸ Mänitä hajxy ñämaayyä, ja'a hajxy jim tanaabiä: “Pøjcä yøø craa xädøøñ hajxy tu'millón; mo'ow yøø craa hajxy ja'a majcmillónmøødpä. ²⁹ Pøñ may nä'ägä møød, maas may jaduhñ mio'owa'añii. Hanaxiä jaduhñ miøødhada'añ. Pero pøñ jaduhñ weeñtiä møød, pøgáanäxäp je'e mäduhñtiä miøødä. ³⁰ Yøø craa jaanøch tehñ ñuuxpä, høxwijspædsøøm hajxy hagogdstuum. Jiiby jaduhñ jioøwa'añ xiuudsä'añ.”

³¹ 'Cooch jaduhñ ngädá'agät hanehmbä, høøch ja'a Diosquexypä, jimhöch jaduhñ nhäña'awa'añ maa ja'a hoyhäñaabiejtän ja'a yajxonbä. Quipxyhøch nmoonsä tsajpootypähajxy xmioødcäda'aga'añ nägøxiä. ³² Mänitøch ja'a jäya'ayhajxy xwyiingumedsøøwa'añ ja'a wiinduhmyhagajptpä. Mänitøch hajxy jaduhñ nyajwa'xa'añ nebiä meegän nebiä chiübän.

33 Nbäda'agáambiøch näje'e maaçh nhahooguiø'øjän, näje'e maaçh nhanajtycø'øjän. 34 Ja'a hajxy hijpä hahooguiø'ø, mänitøch hajxy nnäma'awa'añ: “Min hajxy yam; tøøch mijts nDeedy xwyiimbiy coo hajxy mhané'emät. Jequiän hajxy jaduñ xwyiimbiiy, cajnä ja'a naaxwiin hänajty yhädiuñ. 35 Mänáajøch hijty nyäho'ogyiijän, mänitøch hajxy xyajcaayy. Mänáajøch hijty ndødsø'oyiijän, mänitøch hajxy xyajnøøhuucy. Mänáajøch hijty nwädiän nebiä jäguembäya'ayän, mänitøch hajxy xyaghamejtstaacy. 36 Mänáajøch wit hijty nga'a møødän, mänitøch hajxy xñähxojxy. Mänáajøch hijty mba'amgo'na'ayän, ndsumyhäña'ayän, mänitøch hajxy hoy xquiuhixy.” 37 Ja'a hajxy hijpä hahooguiø'ø, mänit hajxy yhadsowa'añ: “Wiindsøn, mänaa højts miich tøø nyajcay; mänaa højts miich tøø nyajnøøhu'ugy; 38 mänaa højts miich tøø nyaghamejtsta'agy; mänaa højts miich tøø nnähxoxy; 39 mänaa højts miich hoy tøø nguhixy.” 40 Mänitøch nhadsowa'añ: “Tøyhajt mijts nnäma'ay, cooçh mijts ja'a njamiøødhajxy tøø xñäxuu'tsä, hoy hajxy quia'a ja møjtøjcä, jaduñ mäwíinhøch tøø xñäxuu'tspä.”

41 Mänitøch hajxy nnäma'awa'añ ja'a hajxy hanajtycø'øbä: “Jua'ads hajxy jim, mijts haxøøgtuum hijpä. Häda'ag hajxy jilby maa ja'a jøøn mänaa quia'a pi'ichän. Paadiä jøøn tøø piäda'agyii, jiibiä møjcu'uhajxy chaachpøga'añ. 42 Mänáajøch hijty nyäho'ogyiijän, cábøch hajxy xyajcaayy; mänáajøch hijty ndødsø'oyiijän, cábøch hajxy xyajnøøhuucy; 43 mänáajøch hijty nwädiän nebiä jäguembäya'ayän, cábøch hajxy xyaghamejtstaacy; mänáajøch wit hijty nga'a møødän, cábøch wit hajxy xmiooyy; mänáajøch hijty nba'amgo'na'ayän, ndsumyhäña'ayän, cábøch hajxy hoy xquiuhixy.” 44 Mänit hajxy miäna'ana'añ: “Wiindsøn, mänaa højts miich nga'a puhbejty; mänaa højts miich nhixy coo hänajty myäho'ogyii, coo hänajty mdødsø'oyii, coo hänajty mwädity nebiä jäguembäya'ayän, coo wit hänajty mga'a møødä, coo hänajty mba'amgo'na'ay, coo hänajty mdsomyhäña'ay.” 45 Mänitøch nhadsowa'añ: “Tøyhajt mijts nnäma'ay, cooçh mijts ja'a njamiøødhajxy tøø xquia'a näxuu'tsä, hoy hajxy quia'a ja møjtøjcä, jaduñ mäwíinhøch tøø xquia'a näxuu'tspä.” 46 Yø'øds hajxy jilby häda'agaamb maa hajxy chaachpøga'añän cøjxta'axiøø. Pero pønjätyhøch tøø nwiimbiy, je'eds hajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jjugyhatian.

26

1 Coo ja'a Jesús jaduñ miädiaacpädøoyy, mänit ñämaayy ja'a jiamiøødhajxy:

2 —Mnajuøøby hajxy jaduñ coo ja'a pascuaxøø cumaaxc yhadsu-ujø'øwa'añ. Mänitøch hajxy xyajcø'ødägø'øwa'añ, høøch ja'a Diosqueypä. Mänitøch hajxy xmiøjpahbeda'añ cruzcøxp.

3 Mänitä teedywiindsøn hajxy yhamugøøyy møødä ley-yajnahixøøbiähajxy møødä jäya'ayhajxy martuumähajpä maa ja'a judíoshajxiän. Jim hajxy yhamugøøyy maa ja'a Caifás tiøjcän, ja'a hänajty møjcuhdjtmøødpä maa ja'a teedyhajxiän. 4 Mänit hajxy quiojyquiapxyhajty nebiä Jesús hajxy miädsät, neby hajxy jaduñ yaghó'ogät. 5 Mänit hajxy ñiñämaayyá:

—Cab jaduñ yhooyä coo hajxy nmájtsämät ja'a xøøjooty coo ja'a cu'ughajxy ñä'a haamhadät.

6 Jimä Jesús hänajty maa ja'a cajpt jaduñ xiøhatiän Betania, maa ja'a Simón tiøgootiän, ja'a hänajty tøø ñähwa'açhíjábä ja'a haxøøgpa'am. 7 Jimä Jesús hänajty quiaay, mänitä to'oxiøjc tu'ug miejch, perfumecón, ja'a jaançh tehñ chowbä. Mänitä Jesús ja'a perfume yajcuhda'xøøyyä. 8 Coo ja'a Jesús jiamiøødhajxy jaduñ yhixy, cab hajxy jaduñ yhojiäwøøyy. Mänit hajxy miänaañ:

—Tii yø'ø perfume jaduhñ coo yaghäyooyy. ⁹ Coo jaduhñ cu tíoocy, mänitã häyoobäya'ay jaduhñ cu ñä'ägä puhbejty.

¹⁰ Coo ja'a Jesús jaduhñ miädooyy, mänit miänaañ:

—Ca'a yø'ø to'oxiøjc hajxy mhadsipy. Ca'a yhäxøøgpä jaduhñ tøø tiuñ maa ja'a høøchcøxpän. ¹¹ Ja'a häyoobädøjc, homiänaajä mijts jaduhñ xmiøødhida'añ; pero høøch, cábøch mijts jejcy nmøødhida'añ. ¹² Páadyhøch yø'ø to'oxiøjc perfume xyajcuhda'xøøyy, cooch mobädajpä nho'oga'añ. ¹³ Tøyhájtäts mijts nnäma'ay, homiaajä hädaa hoguiapxy hädaa homiädia'agy hajxy yaghawa'xø'øwät maa hädaa yaabä naaxwiinän, mänit hajxy jaduhñ miädia'aga'añ nébiøch yø'ø to'oxiøjc perfume tøø xyajcuhda'xø'øy. Jaduhñds yø'ø to'oxiøjc jahmiedsa'añii.

¹⁴⁻¹⁵ Ja'a Jesús jiamiøødhajxy ja'a nämajmetspä, tu'ug hänajty xiøhaty Judas Iscariote. Mänitã Judas ja'a teedywiindsøñhajxy hoy ñäma'ay:

—Mädúhñtiøch hajxy xmiäjúyät cooch ja'a Jesús hajxy nyajcø'ødägø'øwät.

Mänitã Judas miooyyã hii'xmajc plataxädø'øñ. ¹⁶ Mänit wyiinmahñdyhajty nebiã Jesús yajcø'ødägø'øwät.

¹⁷ Ja'a tehñ xiøøhadsuujø'ø hajxy hänajty quiuhdujthaty coo ja'a tsajcaagy hajxy hänajty quiay ja'a ca'a tsoomiøødpä. Mänitã Jesús ja'a jiamiøød ñämejtsä. Mänit miäyajtøøwä:

—Maa hajxy ndsuugáayyämät ja'a pascuaxøøjooty.

¹⁸ Mänitã Jesús yhadsooyy:

—Nøcx hajxy cajtooty maäch nmägu'ughajpä tiøjcän. Mänit hajxy mnämá'awät: “Nøm højts nWiindsóñ miäna'añ cooc tøø yhabáatäxä, y cooc højts yaa ndsuugaya'añ ja'a pascuaxøøjooty maa miiç mdøgootiän.”

¹⁹ Mänit hajxy jiaanç cudiuuñ neby hajxy ñämaayyän. Mänitã jøø'xy hajxy yhädiuuñ.

²⁰ Coo quioodsøøyy, jimä Jesús hajxy hänajty quiay møødä nämajmetspä.

²¹ Mänitã Jesús miänaañ caaguiujc:

—Tøyhájtäts mijts nnäma'ay cooch mijts mjamiøød tu'jäya'ay xyajcø'ødägø'øwa'añ maäch nmädsipän.

²² Mänit hajxy jiootmadiägøøyy. Mänit hajxy tiägøøyy yajtøøbä:

—Wiindsóñ, nej, høøch je'ejä.

²³ Mänitã Jesús yhadsooyy:

—Ja'aç tu'ugtëxy xmiøødcaamiujpä, je'eçhäts jaduhñ xya-jcø'ødägø'øwaamb. ²⁴ Jadúhñhøch njada'añ nhabeta'añ, høøch ja'a Diosquexypä, nebiã Diosmädia'agy jaduhñ miäna'añän. Pero jaanç tehñ chaaçhpøgaamb jaaya'ay häyoobä ja'aç tøø xyhawaanø'øyäbä. Mejor häxøpy tøø quia'a miñ tøø quia'a ca'ay.

²⁵ Mänitã Judas miänaañ, ja'a hänajty tøø yhawaanø'øyäbä:

—Wiindsóñ, nej, høøch je'ejä.

Mänitã Jesús yhadsooyy:

—Miiç je'e.

²⁶ Jimnä hajxy hänajty quiayñä, mänitã Jesús tsajcaagy quionø'cy. Mänitã Dioscujú'uyäp yejcy. Mänitã tsajcaagy qyijwa'xy. Mänitã jiamiøød miooyy. Mänit miänaañ:

—Cay hajxy; jaduhñ mäwiin hädaa tsajcaagy nébiøchä nni'x nébiøchä ngopcän.

²⁷ Mänitã Jesús taza quionø'cy. Mänitã Dioscujú'uyäp yéjcumbä. Mänitã jiamiøød ja'a taza miooyy. Mänitã Jesús miänaañ:

—Hu'ug hädaa vino hajxy nägøxiä.

Mänitã vino hajxy yhuucmujcy tu'ugtaza.

²⁸ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Jaduhñ mäwiin hädaa vino nébiøchä nnø'tiän. Hijxtahñd jaduhñ cooçhä jemyguiuhdujt nyajwiimbädsøma'añ cooçhä jäya'ayhajxy may nnähho'tu'uda'añ, cooçhä jaduhñ nyajnähwa'adsaanä ja'a piojpä quiädieey.

²⁹ Pero nnämäabiøch mijts cooçhä hädaa vino nga'a huuctägatsa'añ høxtä cóonøch hänäjty tøø nho'ogy. Mänitøch mijts jaduhñ nmøødhuucmujtägatsa'añ jim maachä nDeedy jaduhñ yhane'emiän.

³⁰ Mänitä Dioshøy hajxy yhøøyy. Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a Olivostuñän.

³¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Hädaa coods, cábøch mijts ja'a nmädia'agy hajxy hoy xmiäbøgáañänä. Mänitøch hajxy jaduhñ xñähgue'ega'añ. Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: “Nyagho'ogáambiøch ja'a meegcueendähajpä. Mänitä meeghajxy xii yaa ñøcxø'øwa'añ.” ³² Pero cooçhä hänäjty tøø njujypiøcy, mänitøch nnøcxø'øga'añ jim Galilea; mänit mijts høxhaam mnøcxa'añ.

³³ Mänitä Pedro miänaañ:

—Hoy miich hajxy nägøxiä xjia nähgué'egät, cábøch miich nnähgué'egät.

³⁴ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøyhájthøch miich nnäma'ay, coo ja'a tseey hänäjty quia'a ya'axyñä hädaa coods, tøø miich hänäjty tægøøghooc mnijjogapxyii cóogøch tyijy jaduhñ xquia'a hixiä.

³⁵ Mänitä Pedro miänaañ:

—Høyhøch miich näguipxy nja møødhó'ogät, cábøch jaduhñ nnijjogapxøøjät. Jaduhñ hajxy nägøxiä piamánaambä.

³⁶ Mänitä Jesús hajxy miejch maa hänäjty xiøhatiän Getsemaní. Mänitä Jesús miänaañ:

—Yaa hajxy høxta'ag naaxwiin; nøcxyhøch jimhaamby nhuuc Diospa'ya'axy.

³⁷ Mänitä Jesús ja'a Pedro wioonøcxy hawiing møødä Zebedeo yhuunghajxy nämetscä. Mänitä Jesús tiägøøyy jootmayhajpä hoyhoy. ³⁸ Mänit miänaañ:

—Jaançh tehñ jootmayhájpøch jaduhñ. Jaduhñhøch nnijjåwø'øyyii nebiä ho'ogaambän. Yaa hajxy mmähmø'øwät. Tsøg hajxy jujcy híjtäm.

³⁹ Mänitä Jesús weeñtiä jiaac nøcxy. Mänit miägutscädaacy. Mänit Dyiospa'yaaxy:

—Teedy, miich mee'x, ca'a yhndijy jaduhñ cu ndsaaçhpøjcy. Pero ca'a yhøøchä nguhdujt jaduhñ nyajtunaamby; miichä mguhdujt nyajtunáañäm.

⁴⁰ Mänitä Jesús wyiimbijty maa ja'a nädägøøgpä hänäjty tøø ñähgue'eguiän. Jim hajxy hänäjty mia'ay coo ja'a Jesús jim miejch. Mänitä Pedro ñämaayyá:

—Nej, ni tu'horä hajxy jujcy mga'a hida'añä. ⁴¹ Jujcy hajxy mhídät. MDiospa'yá'axäp hajxy jaduhñ nebiä møjcu'u hajxy jaduhñ xquia'a jøjcapxø'øwät. Jia tsojpiä mjoothajxy jaduhñ coo hajxy jujcy mhídät, pero ja'a mni'x ja'a mgopc-hajxy jaduhñ ca'a mee'xtugaamb.

⁴² Ja'a miämetsc-hoocpä Jesús ñøcxy Diospa'yaaxpä:

—Teedy, miich mee'x, cábøch ndijy jaduhñ cu ndsaaçhpøjcy. Pero ween miichä mguhdujt nyajtunáañäm.

⁴³ Mänit wyiimbjicumbä maa ja'a Pedrohajxiän. Tøø hajxy hänäjty mi-aahó'cumbä. Jaançh tehñ mia'awaamb hajxy hänäjty hanaxiä. ⁴⁴ Mänitä Jesús ñähguéeccumbä. Mänit ñøcxøcumbä miädägøøghoocpä Diospa'yaaxpä. Mänit jaduhyyä miänáangumbä. ⁴⁵ Mänit miéjtscumbä maa ja'a Pedrohajxiän. Mänit miänaañ:

—Ma'awxä hajxy, poo'xxä hajxy. Tøøds je'e yhabaady cooçhä ha-jxy xyajcø'ødägø'øwa'añ maa ja'a cubojpä cugädiejiäya'ayän, høøch ja'a

Diosqueꝝpā. ⁴⁶ Pädø'og hajxy, jamds hajxy. Xiids je'e myiñ ja'a høøch jaduhñ xyegaambä.

⁴⁷ Mädiaacnä ja'a Jesús hänajty coo ja'a Judas miejch, ja'a Jesús hänajty tøø miøødwäditiäbä ja'a miämajmetspä. Jaančh tehñ miay ja'a jäya'ay hänajty miøødä, pujxtmøødpä, paxycappä. Ja'a teedywiindsønñhajxy jaduhñ quejx møødä martuumädøjc. ⁴⁸ Ja'a Judas ja'a Jesús hänajty yegaamb. Tøø ja'a Judas ja'a jäya'ay hänajty ñäma'ay:

—Ja'a høøch hänajty ndsu'xaambiä, je'eds hajxy mmádsäp.

⁴⁹ Mänitä Judas ja'a Jesús ñämejch. Mänitä yajpoo'xy. Mänit chu'xy.

⁵⁰ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mägu'ughajpä, tiich xwia'ana'añ.

Mänitä Jesús hajxy miajch.

⁵¹ Mänitä Jesús jiamiøød ja'a piujxt jiuu'ty. Mänitä teedywiindsønñ mioonsä tu'ug tiaatspujxtúutäxä. ⁵² Mänitä Jesús miänaañ:

—Cuyuugø'ow yø'ø mbujxt. Pønjaty jaduhñ pädø'p pujxthaam, jaanä pu-jxthaam yho'ogaambä. ⁵³ Nej, caj miich mnajuø'oyä, coochä nDeedy jaduhñ nnämä'awät cooch ween xpiuhbety, mänitøch ja'a mioonsä tsajpootypä milhaam xyajnäguéxät. ⁵⁴ Pero cooch jaduhñ nnämä'awät, cabä Diosmädia'agy jaduhñ tiøjiädät maa jaduhñ myiñän cujaay cooch jaduhñ tsipcøxp njada'añ nhabeta'añ.

⁵⁵ Mänitä Jesús ja'a majiäya'ay ñämaayy:

—Pujxtmøød paxycap hajxy tøø mbädø'ogy. Jaduhñhøch hajxy tøø xmiach nebiä mee'tspän. Jabom-jabómhøch mijts hijty nyajnahixø'oy tsajtøgooty, y cábøch hajxy mänaa tøø xmiach. ⁵⁶ Pero páadyhøch jaduhñ njaty nhabetý, jaduhñä Diosmädia'agy jaduhñ tiøjiädät, nebiä Diosqueꝝpähajxy jecy quiujahyyän.

Mänitä Jesús jiamiøødhajxy quiøxy päyø'cy. Nidiuhmä Jesús jaduhñ ñähgueecä.

⁵⁷ Mänitä Jesús yajmejtsä maa ja'a Caifás tiøjcän, ja'a møjcuhdujtmøødpä maa ja'a teedyhajxiän. Jimä ley-yajnahixøøbiähajxy hänajty tøø yhamugø'oy møødä martuumädøjc-hajxy. ⁵⁸ Ja'a Pedro, jäguemjuøøby hänajty pianøcxy. Mänit jii by tiägøøyy maa ja'a Caifás tiøjwiingän. Mänitiä yhøxtaacy maa ja'a policíahajxiän. Yhixaamby hänajty je'e nebiä Jesús hänajty tiuna'añii.

⁵⁹ Ja'a Jesús, tøø hänajty yajtøjtägø'oyii maa ja'a teedywiindsønñhajxy hänajty tøø yhamugø'oyän møødä ley-yajnahixøøbiähajxy møødä møjtøjc-hajxy. Jiiby hajxy hänajty wyiinmahñdyhaty nebiä Jesús hajxy jaduhñ ñähøønó'owät, hoy jaduhñ quia'a ja tøyyä, nebiä Jesús hajxy jaduhñ yajyagho'ogøøjat. ⁶⁰ Pero cabä tøyhajt hajxy piaaty, hoy jäya'ay may jia wi'i ñähøønøøyy. Mänitä hønndaacpä metsc piädsøømy. ⁶¹ Mänit hajxy miänaañ:

—Nøñ yø'ø craa miänaañ coogä Diostøjc jaduhñ yajma'ada'añ; mänitac cumaaxc wiingpä yajpädø'ogáangumbä.

⁶² Mänitä teedywiindsønñ tiänaayyø'cy. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Nej, caj mhadsowa'añä. Tii hajxy jaduhñ coo xñäxø'owø'oy.

⁶³ Pero cabä Jesús waamb ñä'ä mänaañ. Mänitä teedywiindsønñ miänáangumbä:

—Ja'a Dioscøxpä miich ja'a tøyhajt myégät; højts hawáanac pø tøyhajt jaduhñ coo miich ja'a Dios tøø xquieꝝy, coo ja'a Dios xyHuunghaty.

⁶⁴ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøyhajt jaduhñ nej miich mmäna'añän. Jaduhñhøch mijts nnämaabiä, høøch ja'a Diosqueꝝpā, cooch hajxy xyhixa'añ häña'a maa ja'a Dios yha-hooyhaampiän, ja'a mäjaamøødpä; y cooch jaduhñ nmänajtägatsa'añ jocjooty.

⁶⁵ Mänitä teedywiindsón ja'a wyit quiøø'ch. Paady quiøø'ch coo hánajty yhawa'anda'agy. Mänit miänaañ:

—Tøø hädaa craa quiapxtägoy ja'a Dioscøxpä. Tii testigo hajxy njaac wáañämät. Hamdsoo hajxy tøø mmädoy nej tøø quiapxtägoyyän. ⁶⁶ Neby hajxy mmäna'añ.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Tøø jaduhñ quiapxtägoy ja'a Dioscøxpä; ween yho'ogy.

⁶⁷ Mänitä Jesús wyiingudsujøøyyä. Mänit wiojpä. Mänit wyiingugoxøøyyä.

⁶⁸ Mänit ñämaayyä:

—Pø tøyhajt jaduhñ coo Dios tøø xquiexy, najuø'øw pøn tøø xquioxy.

⁶⁹ Jimnä ja'a Pedro hánajty yhäña'ay tøjwiing. Mänitä Pedro ñämejtsä to'oxymoonsä tu'ug. Mänit ñämaayyä:

—Miič ja'a Jesús hijty mmøødwädijpy, túhmäts, ja'a Galileatsohm̄bä.

⁷⁰ Mänitä Pedro ñijjogapxä maa ja'a jäya'ayhajxiän:

—Pätiidä jaduhñ mnä'ä mädiaacypy.

⁷¹ Tøjpadšmáannäp ja'a Pedro hánajty, mänit yhíxägumbä ja'a to'oxymoonsä tu'ug. Mänitä moonsä ñämaayy ja'a hajxy hánajty jim̄bä:

—Yø'ø mixy ja'a Jesús hijty møødwädijp ja'a Nazarettsohm̄bä.

⁷² Jadähooc ja'a Pedro ñijjogapxä:

—Tøyhajt, cáboch ja'a craa nhixiä.

⁷³ Mänitjuøøby ja'a Pedro ñämáayyägumbä, ja'a hajxy hánajty jim̄bä:

—Tøyhajt jaduhñ coo miič ja'a Jesús hijty mmøødwädity; jaduhñ miič mmädiaacpä nebiä Galileatsohm̄bän.

⁷⁴ Mänitä Pedro miänaañ:

—Pø cáboch tøyhajt nmädia'agy, wéenhøch ja'a Dios jaduhñ xyajcumädoy. Cáboch ja'a craa nhixiä.

Tuunä ja'a Pedro jaduhñ ñä'ä mänaañ, mänitiä tseey yaaxy. ⁷⁵ Mänitä Pedro quiøxy jahmiejch nebiaty ja'a Jesús hánajty tøø miäna'añän: “Cajnä ja'a tseey hánajty ya'axy, tøø miič hánajty tægøøghooc mnijjogapxyii cóogøch tyijy xquia'a hixiä.” Mänitä Pedro jim̄ choññ. Mänit tiägøøyy jøøbiä hoyhoy.

27

¹ Coo jiojboøyy, mänitä teedywiindsónhajxy quiojyquiapxytiuuñ møødä martuumädøjc-hajxy nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät. ² Mänitä Jesús hajxy cø'øxoch hoy yajcø'ødägø'oy maa ja'a Poncio Pilatän, ja'a hánajty tuumbä gobernador.

³ Ja'a Judas ja'a Jesús hánajty tøø yhawaanø'øy. Coo ja'a Judas yhijxy coo ja'a Jesús hánajty yagho'oga'añii, cabä jioot jaduhñ ñä'ä møc-hajty. Mänitä hii'xmajcpä plataxädø'øñ hoy yajwiimbity maa ja'a teedywiindsónhajxiän, maa ja'a martuumädøjc-hajxiän. ⁴ Mänit miänaañ:

—Tøøch jaduhñ ngädieey coochä craa ho'cøøc tøø nhawaanø'øy, ja'a cajpä pojpä cädieemiøødpä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ca'a yhøjts ngüeendä yø'øduhñ. Miič mgüeendä yø'øduhñ.

⁵ Mänitä Judas ja'a xädø'øñ ñajtsxäbapøøyy jii by tsajtøgooty. Mänit hoy ñiyo'tøøyyänä.

⁶ Mänitä teedywiindsón ja'a xädø'øñ hajxy pyiwø'cy. Mänit hajxy miänaañ:

—Cab hädaa xädø'øñ hajxy hawiinmats nbädáacämät maa ja'a xädø'øñ hajxy quiuyoxø'øyän, je'eguiøxpä coo jäya'ay jaduhñ tøø tioogyii ho'cøøc.

⁷ Mänit hajxy quiojyquiapxytiuuñ coo ja'a naax hajxy hánajty jiuya'añ, ja'a xøhajpä Tu'tspojtstaact, ja'a xädø'øñhaam ja'a Judas hánajty hoy tøø

ñajtsxäbap'öyäbä. Je'e hajxy hänajty wia'ana'añ cabäsantä maa ja'a jäguembäjäya'ayhajxy ñaaxtäg'öwät. ⁸ Coo ja'a naax hajxy jaduñ jiuuyy ja'a xäd'öñhaam ja'a Judas hänajty hoy t'ö ñajtsxäbap'öyäbä, paady jaduñ xiöhaty N'öñaax höxtä jäda'anäbaadyñä. ⁹ Jaduhñsä tiöjiajty nebiä Jeremías jecy miänaañ, ja'a Diosqueypä: “Mänitä plataxäd'öñ hajxy miooyä hii'xmajc (nebiä judíoshajxy t'ö ñägäpxiän). ¹⁰ Mänitä tu'tspojtstaact hajxy hoy jiuuy nébiöch ja'a Dios t'ö xyhane'emiän.”

¹¹ Mänitä Jesús yajmejtsä maa ja'a gobernadorän. Mänit miäyajt'öwä:

—Nej, miich ja'a judíoshajxy xguiobiernähajpä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Töyhajt jaduñ nej miich mmäna'añän.

¹² Mänitä Jesús ñähwaambejtä ja'a teedywiindsöñhajxy möödä martu-umädöjc-hajxy. Pero cabä Jesús waamb ñä'ägä mänaañ. ¹³ Mänitä Pilato miänaañ:

—Nej, caj miich jaduñ mmädoyyä nebiaty hajxy jaduñ xñänömiänä.

¹⁴ Pero cabä Jesús ñä'a hadsooyy; paadiä gobernador jiaanç tehñ yagjuöoyy. Cab hänajty ñaju'öy nebiaty jaduñ wyiinmahñdyhädät.

¹⁵ Jaduhñsä gobernador hänajty quiuhdujthaty coo ja'a tsumyjiäya'ay hänajty tu'ug yhöxmach xöjooty pöñ ja'a cu'ug jaduñ ñänömäp coo yhöxmadsöjät. ¹⁶ Jiibiä craa hänajty tu'ug chumyçhäna'ay ja'a xöhajpä Barrabás. T'ö ja'a Barrabás xiö hänajty wyi'i wia'xy. ¹⁷ Coo ja'a cu'ughajxy hänajty t'ö quiöxy hamug'öy, mänitä Pilato yajt'öoyy:

—Pöñ mijts jaduñ mnänöömby coöch nhöxmádsät, Barrabás tögä ja'a Jesús ja'a Cristohajpä.

¹⁸ Ñajuöobiä Pilato hänajty coo ja'a Jesús jaduñ yajc'ödägöoyyä je'eguiöxpä coo ja'a quiuhdujt hänajty quia'a yajmädsöjçäxä.

¹⁹ Jimnä ja'a Pilato hänajty yhäña'ayñä maa hänajty tiuñän, mänitä Pilato quiapxyñäguejxä ja'a tio'oxiöjçäm: “Cab jaduñ cu mdsaaçhtiuuñ; hoyhäna'c y'öduñ. T'ööch haamyquiods haxöög nguma'ay y'öögöxpä.”

²⁰ Mänitä teedywiindsöñ ja'a cu'ug hajxy jiojcapxöoyy coo ween hajxy miäna'añ coo ja'a Barrabás yhöxmadsöjät, y coo ja'a Jesús yagho'ogöjät.

²¹ Mänitä gobernador ja'a cu'ug miäyajt'ögumbä:

—Mädyii häna'c mijts mnänöömby coöch nhöxmádsät.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Barrabás.

²² Mänitä Pilato yajt'öoyy:

—Ja'a Jesúsäts, ja'a xöhajpä ja'a Cristo, nébiöch je'e ndúnät.

Mänit hajxy nägöxiä yhadsooyy:

—Möjpahbet cruzcöxp.

²³ Mänitä Pilato miänaañ:

—Tii haxöögpä jaduñ t'ö tiuñ coo jaduñ yagho'ogöjät.

Mänit hajxy jaduñ yáaxcumbä:

—Möjpahbet cruzcöxp.

²⁴ Coo ja'a Pilato jaduñ yhiixy coo ja'a cu'ughajxy hänajty quia'a mädowa'añ, coo hajxy maas hanaxiä yhaamhada'añ, mänitä nöö yujwaañ. Mänit quiö'öbuju cu'ugwiinduum. Mänit miänaañ:

—Ca'a yhööch jaduñ mänaamb coo y'ö hoyhäna'c jaduñ yagho'ogöjät; mijts jaduñ mänaamb.

²⁵ Mänitä cu'ughajxy nägöxiä miänaañ:

—Töyhajt jaduñ. Höjts jaduñ mänaamb mööd höjts nnöox mööd höjts nmajc.

26 Mänitá Pilato ja'a Barrabás yhøxmajch. Mänitá Jesús yajwojpä. Mänit yajcø'ødägøøyy coo nõcxy miøjpahbedyii.

27 Mänitá Jesús yajnøcxä ja'a gobernador soldadohajxy. Mänitá Jesús jiuhibgøøyyä ja'a soldadohajxy nägøxiä. 28 Mänitá wyit yajtsíjjäxä. Mänitá tsaptswit yajpägøøyyä. 29 Mänitá hapticoronä piädaacä maa ja'a quiuhduumän. Mänitá paxy yajcø'øgabøøyyä yhahooyhaampiäcø'ø. Mänit wyiinji-cädaacä. Mänit wyiingapxpejtä:

—¡Viva ja'a judíos ja'a guobiernähajxy, viva!

30 Mänitá Jesús wyiingutsujøøyyä. Mänitá paxy piøjcäxä. Mänit wiojpä quiuhduum. 31 Coo yhuuc wiingapxpejtäbä, mänit tsaptswit yajtsíjjägumbä. Mänit yhamdsoo wit yajpägøøyyägumbä. Mänit yajnøcxänä maa hänajty miøjpahbeda'añiijän.

32 Tu'haamnøcxpä jäya'ay hajxy tu'ug jiøjcubaadøøyy ja'a Cirenetsohmbä. Simón hänajty xiøhaty. Mänitá Simón ja'a cruz hadsip yajcajptsoowä.

33 Mänit hajxy miejch maa jaduhñ xiøhatiän Gólgota. Je'eduhñ ñänøømby: “Maa ja'a ho'ogyjiäya'aguiopc ñähgäda'aguiän.” 34 Mänitá Jesús tsaatyñøø jia yaghuucä ja'a jaanç tehñ tiahmä. Coo jaduhñ yhuucmajch, cab jaduhñ chojcy.

35 Mänitá Jesús miøjpahbéjtänä cruzcøxp. Mänitá soldadohajxy yhäyø'cy dadoshaam nebiä Jesús ja'a wyit hajxy yajwá'xät. Jaduhñsä tiøjiajty nebiä Diosquexypä jecy miänaañän: “Dadoshaam hajxy yhäyø'cy nébiøch nwit hajxy jaduhñ xyajwá'xät.” 36 Mänitá soldadohajxy jim yhøxtaacy nebiä Jesús hajxy jaduhñ wyiinhäñá'awät. 37 Mänit hajxy jim yuugjahy cruzcuhduum tiiguiøxp ja'a Jesús coo tøø miøjpahbedyii: “Jesús hädaa, ja'a judíos guobier-nohajxy.”

38 Jimä mee'tspä metsc miøjpahbéjtäbä. Cujc ja'a Jesús miähmøøyy, tu'ug hanajtyhaamby, tu'ug hahooyhaamby. 39 Ja'a jäya'ayhajxy hänajty najxpä, wyl'i wyiingapxpejpy hajxy hänajty møød hajxy hänajty wyl'i quiuhjägøñ. 40 Jaduhñ hajxy hänajty ñiñäma'ayii:

—Ja'a, miich jaduhñ mänaañ coo mahñdy ja'a tsajtøjc myagjida'añ, y cumaaxc mahñdy mhädiuna'añ wiingpä. Niyajmänacøøjäts hamdsoo pø tøyhajt jaduhñ coo miich Dios xyHuunghaty.

41 Jaduhñ ja'a teedywiindsøñhajxy piamänaambä møødä ley-yajnähiøøbiähajxy, møødä fariseoshajxy, møødä martuumädøjc-hajxy.

42 —Tøø jaduhñ yhuuc wi'i miäyajnähwa'açh, y caj hamdsoo ñiyajnähwa'adsa'añii. Pø tøyhajt jaduhñ coo jaduhñ guobiernähaty maa ja'a judíoshajxiän, ween jaduhñ hamdsoo ñiyajmänaqyii cruzcøxp neby højts jaduhñ nmäbøjcämät. 43 Jaduhñ tøø xnämäayyäm coo yHuunghadyii ja'a Diósäm y coo ja'a Dios jaduhñ cwieendähada'añ. Pø tøyhajt jaduhñ coo ja'a Dios jaduhñ jiaanç tsoy, ween jaduhñ yajnähwä'açh.

44 Jaduhñsä mee'tspähajxy piamänaambä, ja'a hajxy jim møjpahbetypä cruzcøxp.

45 Mänitcujiyxiøø ja'a naaxwiimbä wyiingoodsøøyy. Tägøøghorä jaduhñ yhiyty wiingoods. 46 Mänitmänacyxiøø ja'a Jesús møc yaaxy: “Elí, Elí, lama sabactani”, je'eduhñ ñänøømby: Dios mee'x, Dios mee'x, tiich jaduhñ coo tøø xñajtshixø'øy.

47 Ja'a hajxy hänajty jim wi'i tiänaabiä, coo hajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Elías yø'ø craa jaduhñ jia wi'i miøjyaaxyp.

48 Mänit tu'jäya'ay xo'od hoy quioñ päyø'øguiä. Mänit quiumadsøøyy ja'a tsaatyñøøxunjøoty. Cøjx je'e chomø'øy. Mänit paxy yagjøjwøøñøøyy ja'a xo'od.

Mänitä Jesús yaghaguubøøyyä neby jaduhñ miúugät. ⁴⁹ Mänitä häna'c-hajxy wiingpä miänaañ:

—Huug hahijxnä, ween yhuuc cähxø'øgy pø minaambä Elías yajñähwa'adsa'añ.

⁵⁰ Mänitä Jesús jadähooc møc yáaxcumbä. Mänit yho'nä. ⁵¹ Mänitä tsajtøjc-hadøødiuc quiøø'tswa'xy cujjiä. Cøxp jaduhñ quiøø'tsohñ. Mänitä hujx ñajxy. Mänitä tsaä jaduhñ wia'xy. ⁵² Mänitä ho'ogyjiäya'ajiut may yhawaach. Mänitä ho'ogyjiäya'ayhajxy may jiuypjøjcy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty tøø miäbøquiäbä. ⁵³ Coo ja'a Jesús hänajty tøø jiuypjøjcy, mänitä ho'ogyjiäya'ayhajxy yhawa'adspädsøømy, ja'a hajxy hänajty tøø jiuypjøjcy. Mänitä hajxy quiajptägøøyy Jerusalén. Jim hajxy jaduhñ yhijxä nämäy.

⁵⁴ Jimä soldadowiindsøn ja'a Jesús hänajty cwieendähaty møødä soldadohajxy. Coo ja'a tsø'ty hajxy jaduhñ yhijxy, mänit hajxy jiaanč tehñ chähgøøyy. Mänit hajxy miänaañ:

—Tøyhájtäm hijty coo hädaa craa hijty Dyioshuungä.

⁵⁵ Jimä tajjäya'ay ja'a Jesús hajxy hänajty wyi'i ñäheebø'øgy jäguemduum. Jimä Jesús hajxy hänajty tøø piadsoon Galilea. Tøø hajxy hänajty piuhbety. ⁵⁶ Jimä María hänajtypä ja'a Magdalatsohmbä, møødä María ja'a Jacobo tiajhajxy, møødä Zebedeo tio'oxiøjc. ⁵⁷ Coo quioodsøøyy, mänitä mäyøøjäya'ay tu'ug miejch, ja'a xøhjäpä José. Jim hänajty choon Arimatea. Pianøcxäbä ja'a Jesús miädia'agy hänajty je'e. ⁵⁸ Mänitä José ja'a Pilato cuhdujt hoy miäyujwa'añ coo ja'a ho'ogyjiäya'ay yajmännäcät cruzcøxp. Mänitä José ja'a cuhdujt miooyy. ⁵⁹ Mänitä jaduhñ yajmännäcät. Mänitä poobwit yajñähbijty. ⁶⁰ Mänitä jaduhñ jii by piädaacy tsaajutjooty ja'a naamdaajypä. Paadiä José ja'a tsaajut hänajty tøø yajtajyii, jii by hänajty piäda'aga'añii coo hänajty tøø yho'ogy. Mänitä tsaajut yhähamoomtägøøyy tsaahaam maa ja'a Jesús hänajty tøø ñaaxtägø'øyan. Mänitä José wyiimbijty. ⁶¹ Jimä María Magdalatsohmbähajxy miähmøøyy møødä María tu'ugpä. Jim hajxy hänajty yhäña'ay maa ja'a Jesús hänajty tøø ñaaxtägø'øyan.

⁶² Viernes ja'a Jesús jaduhñ yho'cy. Cujaboom ja'a teedywiindsøn hajxy miejch maa ja'a Pilatän møødä fariseoshajxy. ⁶³ Mänitä Pilato ñämaayyä:

—Miič møjteedy, ja'a craa häxøøy hó'cäbä, tøø hijty miäna'añ cooc tyijy cumaaxc hijty jiuypjøjga'añ. Pero nä'ä høhndaac jaduhñ. ⁶⁴ Entonces, quex ja'a soldado jim maa tøø ñaaxtägø'øyan, jaduhñ hajxy jaduhñ jim yhadäná'awät jadu'tsuhñ. Jaduhñsä Jesús miägu'ughjäpä ja'a ñaaxni'x hajxy nøcxy quia'a yajpädsøømä. Jaduhñsä cu'ug hajxy quia'a nämá'awät cooc tyijy tøø jiuypjøjcy. Maas hanaxiä hajxy jaduhñ cu yhøhndaacy quejee ja'a Jesús hijty yhøhnda'aguiän.

⁶⁵ Mänitä Pilato miänaañ:

—Xiidsä soldadohajxy. Ween hajxy jim nøcxy yhadäna'ay neby jaduhñ quia'a pädsømät.

⁶⁶ Mänitä soldadohajxy jim quiejxä hadänaabiä. Mänitä tsaä hajxy xiøøjøøyy ja'a jim hämoomnaabiä maa ja'a tsaajuthaawän. Mänit hajxy jim miähmøøyy.

28

¹ Cujaboom näxøø jopyñä, mänitä María Magdalatsohmbä jim miejch maa ja'a Jesús hänajty tøø ñaaxtägø'øyan møødä María tu'ugpä. ² Mänitä hujx møc ñajxy. Jimä Dios ja'a mioonsä hänajty tu'ug tiäna'ay. Tsajpootyp hänajty tøø choon. Mänitä tsaä jiohämoomy ja'a hijty hijpä juthaguum. Mänitä yhøxtaacy tsaanähgøxp. ³ Jaanč tehñ yhaamb hänajty je'e. Jaanč tehñ pioob ja'a wyit

hänajty. ⁴ Coo ja'a soldado ja'a Diosmoonsä hajxy yhijsy, mänit hajxy tiägøøyy tsäyuubiä. Jaančh tehñ chähgøøby hajxy hänajty. Mänit hajxy quiädaayy. Jaduhñ hajxy miähmøøyy nebiä ho'ogypiän. ⁵ Mänitä Maríahajxy ñämaayyä ja'a Diosmoonsäm:

—Ca'a hajxy mdsähgø'øy. Nnajuøøbiøch jaduhñ coo ja'a Jesús hajxy mhøxta'ay, ja'a hijty tøø miøjpahbedyíjábä. ⁶ Cabä jii; tøø jiuypioøcy neby hijty tøø miäna'añän. Miñ hajxy huug hiñ maa tøø ñaaxtägø'øyän. ⁷ Coo hajxy jaduhñ mhíxät, mänitä miägu'ughajpä hajxy nøcxy paquiä mhawaanä coo jaduhñ tøø jiuypioøcy, coo jaduhñ ñøcxø'øga'añ Galilea. Jim hajxy jaduhñ mbaada'añ. Jaduhñhøch mijts nhawáañäm.

⁸ Mänitä Maríahajxy hoy yhijsy paquiä maa ja'a Jesús hänajty tøø ñaaxtägø'øyän. Jíibädä hajxy chähgø'øy, jíibädä hajxy xioonnda'agy. Mänitä miägu'ughajpä hajxy hoy yhawaanä päyø'øguiä. ⁹ Tu'haamnøcxpä ja'a Jesús ñäguehxtø'øxy. Mänitä Maríahajxy yajpoo'xä. Mänitä Jesús hajxy wyiingumedsoøyy. Mänit hajxy tiecymiämänenøøyy. Jaduhñ hajxy wyiingudsähgøøyy. ¹⁰ Mänit hajxy ñämaayyä:

—Ca'a hajxy mdsähgø'øy. Nøcxhøch ja'a nmägu'ughajpä hajxy hawáañäc coo hajxy jim ñøcxät Galilea, cooçh hajxy jim xpiaada'añ.

¹¹ Coo ja'a Maríahajxy hänajty tøø wyiimbity maa ja'a Jesús hänajty tøø jiuypioøquiän, mänitä soldadohajxy näje'e ñøcxy cajptooty, ja'a hajxy hänajty tøø yhadáná'ayäbä. Mänitä teedywiindsøn hajxy hoy yhawaanä nebiaty hajxy hänajty tøø yhijsy. ¹² Mänitä teedywiindsøn hajxy hoy miøødmädia'agy ja'a martuumädøjc-hajxy neby hajxy jaduhñ quiojyquiapxytiúnät. Mänitä soldado xädø'øñ hajxy may miooyyä. ¹³ Mänitä soldadohajxy ñämaayyä:

—Jaduhñ hajxy mmáná'anät coo hajxy coods mmaaho'cy, y coo ja'a Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy hoy yajpädsømyii. ¹⁴ Y coodsä gobernador jaduhñ miädoyhädät, højts jaduhñ nyajmäbøgäp. Jaduhñ hajxy xquia'a capxpáadät.

¹⁵ Mänitä soldado ja'a xädø'øñ hajxy wyiingpøjcy. Mänit hajxy hoy jiatcø'øy neby hajxy hänajty tøø ñäma'ayiiñän. Jaduhñsä judíoshajxy miädia'agyñä høxtä jädá'anäbaadyñä.

¹⁶ Mänitä Jesús miägu'ughajpähajxy jim ñøcxy Galilea, ja'a nämajtu'ugpä. Mänit hajxy jim miejch maa ja'a tuñän maa ja'a Jesús hänajty tøø ñägäpxiän.

¹⁷ Coo ja'a Jesús hajxy yhijsy, mänit hajxy wyiingudsähgøøyy, hoy hajxy hänajty näje'e quia'a ja mabøcy hamuumdu'joot. ¹⁸ Mänit hajxy wyiingumedsoøyyä. Mänit hajxy ñämaayyä:

—Tøøçhä Dios cuhdujt cøxiä xmio'oy jim tsajpootyp, møød hädaa yaabä naaxwiin. ¹⁹ Nøcx hajxy wiinduhmyhagajpt. Yajwiingapxø'øw hajxy nébiøch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcät. Jaduhñ hajxy myajnäbétät ja'a Dios-teedycøxpä, møødä høøçhcøxpä, møødä Dioshespíritucøxpä. Høøch ja'a Dios xyHuunghajp. ²⁰ Jaduhñ hajxy myajnähixø'øwät coo hajxy jaduhñ miäbøgät nebiátyhøch mijts tøø nhane'emiän. Mjahmiédsäp hajxy jaduhñ cooçh mijts nmøødhida'añ cøjxta'axiøø høxtä coonä naaxwiimbä wyiimbídät.

San Marcos

¹ Jaduhnä Diosmädia'agy chohnäda'agy ja'a Jesucristocøxpä, neby jiajty, neby yhabejty. Dioshuungä Jesucristo je'eduhn.

² Jaduhn jim cujaay myiñ nocyjiooty, ja'a Isaías jecy quiujáhyyäbä. Ja'a Isaías, je'e ja'a Diosmädia'agy jecy yajwa'x. Jaduhnä Dios ja'a yHuung jecy ñämaayy:

Huuc mädown, chámhøchä nguguexy nguejxø'øga'añ maa miich mnøcxø'øwa'añän.

Je'e ja'a mädia'agy nøcxy yajwa'xa'añ coo miich jim nøcxy mwäditaambä.

³ Mänitä Dios jiaac mänaañ:

“Pactúumhøchä nguguexy nøcxy wiädita'añ. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhn miädoyhada'añ coo ja'a wiingapx jøjcapxøøbiä jim tøø quiäda'agy pactuum,

mänit hajxy nøcxy wyiingapx jøjcapxø'øwa'añii coo ja'a haxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixø'ød,

coo ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy miäbøjcät, ja'a hajxy mWiindsønhadaambiä.”

Ja'a Juan jaduhn nänøømä, ja'a hänäjty mäyajnäbetaambä.

⁴⁻⁵ Mänitä Juan je'e jiaançh tägøøyy mäyajnäbejpä jim jäguemduum, maa ja'a mõjnøø hänäjty xiøhatiän Jordán. Mänitä jäya'ayhajxy may miejch maa ja'a Juan hänäjtian. Jim hajxy hänäjty choon maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Judea, møød jim maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Jerusalén. Mänitä Juan ja'a cu'ug tiägøøyy yajwiingapxøøbiä coo hajxy ñäbétät, weenä jiootä wyiinmahñdy hajxy yajtagach. Jaduhnä Dios ja'a piojpa quiädieey hajxy yajnahwáatsät. Mänitä cu'ugä piojpa quiädieey hajxy ñägapxy. Jaduhn hajxy hänäjty miäna'añ cooc ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy hänäjty ñajtshixø'øwa'añ. Mänit hajxy ñäbejnä.

⁶ Ja'a Juan, camelloøjt hänäjty wyithajpy. Wajhac hänäjty wiøønhajpy. Mu'u hänäjty chu'uchhajpy. Møjtsiinnøø hänäjty yhu'ugyhajpy. ⁷ Mänitä Juan ja'a cu'ug yajwiingapxøøyy: “Jimhøchä njamiøød tu'ug jiaac medsa'añ yajwiingapxøøbiä. Maas mäjaamøød je'e miedsa'añ quejeech høøch. Cábøch cuhdujt jaduhn njaty møødä nebiä cuhdujt je'e miøødän, ja'a jaac medsaambä. ⁸ Coo mijts nyajnäbejty, nøøhaam mijts nyajnäbejty. Pero ja'a jaac minaambä, Dioshespírituhaam hajxy jadähooc xyajnäbejtägatsa'añ.” Jaduhnä Juan miänaañ.

⁹ Cujequiä Jesús jim miejch maa ja'a Juan hänäjty miäyajnäbetiän, jim maa ja'a mõjnøø hänäjty xiøhatiän Jordán. Jimä Jesús hänäjty tøø choon maa ja'a cajpt xiøhatiän Nazaret, jim maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Galilea. Mänitä Juan ja'a Jesús yajnäbejty. ¹⁰ Tuunä Jesús ñä'a tø'ødspädsøømy, mänit yhijxy coo ja'a tsajt yhawaach. Mänitä Jesús ja'a Dioshespíritu yhijxy coo hänäjty ñägäda'agyii nebiä paloman. ¹¹ Mänitä Dios jim quiuhgapxnajxy tsajpootyp. “Høøch miich tu'uquiä nHuunghajpy. Miich njaançh tehñ chojpy. Miich njaançh tehñ quiumaaby.” Jaduhnä Jesús ñämaayyä.

¹² Mänitä Jesús miødhajtä pactuum ja'a Dioshespíritu. ¹³ Mänitä Jesús jim piuhwaatsä. Nidiuhm jim miähmøøyy. Jagooyyä animalhajxy hänäjty jim wiädity. Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a mõjcu'ugong. Mänitä Jesús jia tägøøyyä jøjcapxøøyyäbä. Juxychägui'xxøø ja'a Jesús jim yhijty jäguemduum. Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a Diosmoonsähajxy ja'a jim tsajpootypä. Mänitä Jesús piuhbejtä.

14 Ja'a Juan, cujegy je'e chuumä. Coo je'e jaduñ chuumä, mänitá Jesús jim ñöcxtägajch Galilea. Mänitá Jesús ja'a cu'ug tiägøøyy yajwiingapxøøbiä ja'a Diosmädia'agy cooc hánajty yhabaatná coo ja'a Dios ja'a miøcmäjaa hánajty yajcähxø'øga'añ. 15 “Habáatnáp jaduñ coo ja'a Dios ja'a miøcmäjaa yajcähxø'øga'añ. Paadiä Dios ja'a miädia'agy hajxy mmábøjcät. Weená mjootä mwiinmahñdy hajxy myajtägach. Weená mhaxøøgwiinmahñdy hajxy mnajtshixø'øy.” Jaduñä Jesús miänaañ.

16 Cujequiä Jesús tiägøøyy wädijpä maa ja'a mejy hánajty xiøhatiän Galilea. Jim hánajty wiädity mejypia'a, mänitá jäya'ay metsc yhijsy, ja'a Simón møødä piuhya'ay Andrés. Hacxmats ja'a Simóñghajxy hánajty tiuunghajpy. Jiibiä yhacxjohmd hajxy hánajty piäda'agy mejjiooty. 17 Mänitá Simóñghajxy ñämaayyä:

—Jam hajxy wädijtam. Je'e mijts hijty mduunghajpy, hacxmats. Wiingtuung høøch mijts nmo'owaamby. Nyajnähixø'øwáambiøch mijts nebiä cu'ugä Diosmädia'agy hajxy myajwiingapxø'øwät —nømä Jesús miänaañ.

18 Tuunä jaduñ ñä'ä mänaañ, mänitá Simón ja'a yhacxjohmd hajxy hoy ñajtswidso'øy mejypia'a. Mänitá Jesús hajxy piadu'ubøjcy. 19 Weeñtiä ja'a Jesús hajxy hánajty tøø miejypia'ayo'oy, mänitá Jesús ja'a Zebedeo yhijsy møødä yhuunghajxy, ja'a Santiago møødä Juan. Barcohuungooty ja'a Zebedeohajxy hánajty yhäña'ay. Jiibiä yhacxjohmd hajxy hánajty yhaxodsø'øy. 20 Mänitá Jesús ja'a Santiago miøjyaaxy møødä Juan. Mänitá Santiago ja'a Jesús hajxy piadu'ubøjpä. Ñähgueec ja'a tieedy hajxy jiiby barcohuungooty møødä mioonsähajxy.

21 Mänitá Jesús hajxy jim miejch maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Capernaum. Coo ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänit hajxy jiiby tiägøøyy tsajtøgooty. Mänitá Jesús ja'a cu'ug tiägøøyy yajwiingapxøøbiä. 22 Mänitá cu'ughajxy yagjuøøyy coogä Jesús hánajty hoy yajnähixø'øy nebiä møjcuhdjtmøødpän. Maas hóyyäc hánajty yajnähixø'øy quejee ja'a häna'c-hajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty naxy yajnähixøøbiä tsajtøgooty. 23 Jiibiä mähdiøjc hánajty tu'ug tsajtøgooty, tøø hánajty yajtägø'øyii ja'a møjcu'u. Mänitá møjcu'u tiägøøyy yaaxpä møc:

24 —Miich Jesús, Nazaret miich mdsooñ. Tii højts coo xmiädsibø'øy. Højts jaduñ xjia wi'i yajcuhdägoyyaamb, túhmäts. Nnajuøøbiøch pøn miich. Miichä Dios xyHuunghajp —nømä mähdiøjcä møjcu'u yajmänaañä.

25 Mänitá Jesús ja'a møjcu'u yhojy:

—Hamón, jua'ads jim maa yø'ø mähdiøjcän —nømä Jesús miänaañ.

26 Mänitá møjcu'u ja'a mähdiøjc je'e yajpojpaaty. Yáaxäbä mähdiøjc ñähwaatsä. Ja'a møjcu'u jaduñ yajyaax. 27 Coo ja'a Jesús ja'a mähdiøjc jaduñ yajnähwaach, jiaanç tehñ yagjuøøyy ja'a cu'ughajxy jaduñ nägøxiä. Mänit hajxy tiägøøyy niñamáayyäbä:

—Maa yø'ø craa cuhdjyt jaduñ tøø ñä'ä mahñ piøcy coo yø'ø mähdiøjcä møjcu'u jaduñ yajnähwaatsä. Nej, hawiinjemyguiuhdujtäda'a miøødäjä —nømä Jesús ñänøømä.

28 Paquiä mädia'agy jim wia'xy Galileanaaxooty wiinduhmyhagajpt coo ja'a Jesús ja'a miøcmäjaa hánajty tøø yajcähxø'øgy.

29 Coo ja'a Jesús hajxy jiiby chajtøjpädsøømy møødä jiamiøødtøjc, mänit hajxy jim ñöcxy maa ja'a Simóñghajxy hánajty chána'ayän møødä Andrés. Quipxiä Santiagohajxy hánajty choonä møødä Juan. 30 Ja'a Simón ja'a miø'ødhoc, pa'amgo'naaby hánajty je'e. Tobia'am hánajty miøød. Coo ja'a Jesús jim miejch maa ja'a Simón tiøjcän, mänitá Jesús yhawáañäxä coo ja'a pa'amjäya'ay hánajty jiiby tøgooty. 31 Coo ja'a Jesús tiøjtägøøyy, mänitá pa'amjäya'ay

wyidsø'cy. Mänitiä ja'a tiøy tiøjch. Mänitä Jesús yajcaayyá yaghuucá ja'a Simón ja'a miø'ødhoc.

³² Mänittsuu, coo ja'a xøø hänäjty tøø quiuhnaxy, mänitä Jesús pa'amjäya'ay may yajnämejtsä, jim̄ maa ja'a Simón tiøjcän, møødä møjcu'umøødpähajxy. ³³ Jim̄ä cu'ughajxy hänäjty may tiäna'ay tøgħaawjooty. ³⁴ Mänitä Jesús jäya'ay may yajpa'amnajxy. Madiu'ujä pa'am hajxy hänäjty miøødä. Møødä møjcu'umøødpähajxy, yajnähwaatsä hajxy je'ebä. Mänitä Jesús ja'a møjcu'u yhanehmy coo hajxy quia'a cápxät, je'eguiøxpä coo ja'a Jesús hänäjty ñajuø'yii pøn je'e.

³⁵ Cujaboom, je'enä hänäjty wyiingoodsä, mänitä Jesús piädø'cy. Mänit tiøjpdäsoomy. Mänit jim̄ ñøcxy jäguemduum. Mänitä Tieedy hoy pia'ya'axy. ³⁶ Coo jioðøyy, mänitä Simónghajxy yhijxy coo Jesús hänäjty tøø tiu'ubøcy. Mänit hajxy tiu'ubøjcy høxtaabiä. ³⁷ Coo ja'a Jesús piaatä, mänit ñämaayyá:

—Jim̄ miichä cu'ug xjia wi'i yajtøy maächä ndøjcän.

³⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jam̄ hajxy wiingtuum wädijtäm maa ja'a cajpt wiingonbän. Jadúhñhøchä cu'ugä Diosmädia'agy jim̄ nyajwiingapxøøbiät. Jadúhñhøch nwiinguexiä coöchä Diosmädia'agy wiinduhmyhagajpt nmäwädítät.

³⁹ Mänitä Jesús tiägøøyy wädijpä tsajtøjc-tsjtøjc wiinduhmyhagajpt jim̄ Galileanaaxooty. Ja'a Diosmädia'agy hänäjty yajwiingapxøøby, møødä pa'amjäya'ay hänäjty yajnähwaatspä, ja'a hajxy møjcu'umøødpä.

⁴⁰ Mänitä Jesús pa'amjäya'ay ñämejtsä tu'ug, ja'a leprapa'ammøødpä. Mänitä Jesús wyiinjiicädaacä, miänuu'xtaacä:

—Pø chojpy miichä mjoot jaduhñ, høøch hädaa nba'am yajnähwáatsäc —nømä Jesús ñämaayyá.

⁴¹ Mänitä mähdiøjc ñäxuu'tsä. Mänit ñähdoonä. Mänit ñämaayyá:

—Tii coo quia'a cabä. Tøø jaduhñ mnähwa'aäch.

⁴² Tuunä ja'a Jesús jaduhñ ñä'ä mänaañ, mänitiä mähdiøjcä pia'am ñähwaatsä. ⁴³⁻⁴⁴ Mänit miägäpax yhanehmä:

—Huuc mädown, cab jaduhñ pøn mhawáañät coo tøø mba'amnähwa'aäch. Tu'uda'aquiä jim̄ mnøcxät maa ja'a teediän, ween jaduhñ xyhixy coo tøø mjaançh pa'amnähwa'aäch. Mänit mguyoxó'øwät nebiä Moisés jecy yhanehmiän, jaduhñä cu'ughajxy ñajuø'øwät coo tøyhajtä mba'am tøø jiaançh naxy —nømä Jesús miänaañ.

⁴⁵ Pero cabä craa ñä'ä mädia'agymiäbøjcy, ja'a pia'am hänäjty tøø yajnähwa'aächíjábä. Coo tiu'ubøjcy, mänit tiägøøyy mädiaacpä nebiaty hänäjty tøø jiaty. Wiinduhmyhagajptä mädia'agy jaduhñ wia'xy. Coo ja'a pa'amjäya'ayhajxy jaduhñ miädoyhajty coo ja'a Jesús hänäjty miäyajpa'amnaxy, mänitä Jesús hajxy tiägøøyy høxtaabiä coo ja'a pia'amhajxy yajnájxäxät. Paadiä Jesús hänäjty quia'a cajptägø'øwaanä coo ja'a pa'amjäya'ayhajxy hänäjty jia wi'i ñämech. Paadiä Jesús miähmøøñä jäguemduum maa jäya'ay quia'a hitiän. Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay may ñämejtsä. Wiinduhmyhagajptjaty hajxy hänäjty chooñ.

2

¹ Cujequiä Jesús jadähooc quiajptägøøyy Capernaum. Mänitä mädia'agy wia'xy coo hänäjty jim̄ tøø miéjtscombä. ² Mänitä jäya'ayhajxy may miejch maa ja'a Jesús hänäjty miejtsa'aguiän. Paquiä ja'a tøjc jaduhñ yhujch. Høxtä tøgħubiaady hajxy miejch. Mänitä Jesús ja'a cu'ugä Diosmädia'agy tiägøøyy yajwiingapxøøbiä. ³ Mänitä pa'amjäya'ay tu'ug quiøømiejtsä cø'ømucy tecymiucy. Nämädaaxcä jäya'ayhajxy hänäjty quiø'øy

tsaajiooty. ⁴ Cabä pa'amjäya'ay hänajty hoy yajmedsa'añii maa ja'a Jesúsän, coo ja'a jäya'ayhajxy hänajty jiaanč tehṃ miayyā. Mänitā mähdiøjc miäbejtä cuhjodiøjnähgøxp. Mänitā tøjc hajxy weeñtiä yajcuhwaach, jim mädøyyä maa ja'a Jesús hänajty pia'täna'ayän, mäduhñtiä pa'amjäya'ay hoy ñänaxy. Mänit jaduhñ quiuhdøøñaxä tsaajiooty. Jiiby hoy quiäda'agy maa ja'a Jesús wyiinduumän. ⁵ Paadiä pa'amjäya'ay yajmejtsä maa ja'a Jesúsän, ñajuøøby hajxy hänajty coo ja'a pia'am hänajty yajnaxáanäxä. Coo ja'a Jesús jaduhñ yhiyx coo ja'a miädia'agy hänajty miäbøgáanäxä coo hänajty miäyajtso'oga'añ, mänitā pa'amjäya'ay ñämaayyā:

—Mägu'ughajpä, tøø ja'a mboj tøø ja'a mgädieey xñähwa'ačh —nømä Jesús miänaañ.

⁶ Jiibiä häna'c-hajxy hänajty näje'e piahäña'ay, ja'a Diosmädia'agy hajxy naxy yajnähixøøbiä tsajtøgooty. Jiiby hajxy hänajty miämädoonaabiä. Mänit hajxy näje'e miänaañ quiopcooty: ⁷ “Tii yø'ø craa jaduhñ coo miäna'añ cooc tyijy yø'ø pa'amjäya'ay piojpa quiädieey tøø yajnähwáatsäxä. Cap pøn cuhdujt miøødä coo jäya'ayä piojpa quiädieey yajnähwáatsät; jagooyyä Dios tu'uquiä miøødä.” ⁸ Ñajuøøyy ja'a Jesús jaduhñ waambaty hajxy hänajty miädia'agy quiopcooty. Mänit hajxy ñämaayyā:

—Tii hajxy jaduhñ coo mw'i miädia'agy mgopcooty. ⁹⁻¹¹ Høøčh, Diosquëxyhøch høøčh, páadyhøch cuhdujt nmøødä coočhä jäya'ayä piojpa quiädieeyhajxy yaa nyajnähwáatsät hädaa yaabä naaxwiin. Hädaa mähdiøjc, nyajpa'amnaxáambiøch hädaa. Jaduhñhøch nyajcähxø'oga'añ coočh njaančh Diosquëxiä. Jaduhñä tøyhajt hajxy mmøødhájpät coočh cuhdujt njaančh møødä coočhä jäya'ayä piojpa quiädieeyhajxy nyajnähwáatsät —nømä Jesús miänaañ.

Mänitā pa'amjäya'ay ñämaayyā:

—Tänaayyø'øg. Widsø'øg yø'ø mdsaa. Nøcxnä maa ja'a mdøjcän.

¹² Tuunä ja'a Jesús jaduhñ ñä'a mänaañ, mänitā pa'amjäya'ay jiaančh møcpøjcy. Mänit tiänaayyø'cy. Mänitā chaay wyidsø'cy. Mänit tiu'ubøjnä. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ yhiyx, mänit hajxy nägøxiä jiaančh tehṃ yagjuøøyy. Mänit hajxy miänaañ:

—Ni mänaa højts jaduhñ nga'a híxäm.

Mänitā Dios hajxy wyiingudsähgøøyy.

¹³ Mänitā Jesús ñøcxtägajch maa ja'a mejjiän. Mänitā jäya'ay jim may ñäméjtsägumbä. Mänitā Diosmädia'agy hajxy yajwiingapxøøyyä. ¹⁴ Jimä Jesús hänajty miejypia'ayo'oy, mänitā Leví yhiyx, ja'a Alfeo yhuung. Jim hänajty yhäña'ay meexäpa'a maa hajxy hänajty yajnähjuudiu'udiän. Mänitā Leví ñämaayyā:

—Jam wädíjtäm —nømä Jesús miänaañ.

Mänitā Leví tiänaayyø'cy. Mänit piadu'ubøjcy.

¹⁵ Mänitā Jesús hajxy wioowä mägaabiä maa ja'a Leví ja'a tiøjcän, møødä jiamiøødtøjc. Nämayyā jäya'ayhajxy jim piamejch, ja'a Jesús hajxy hänajty pawädijpä. Jiibiä yajnähjuudiuutpädøjcä Jesús hajxy hänajty may miøødcaamiucy miøødhuucmucy, møødä cuboj cugädieediøjc. ¹⁶ Jiibiä fariseoshajxy hänajty näje'e miähee'pna'ay, møødä häna'c-hajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty naxy yajnähixøøbiä tsajtøgooty. Coo ja'a Jesús hajxy jaduhñ yhiyx coo ja'a yajnähjuudiuutpädøjc-hajxy hänajty miøødcaamiugyii møødä cuboj cugädieejiäya'ayhajxy, mänitā Jesús ja'a jiamiøødhajxy ñämaayyā:

—Yø'ø mwiindsøn, tii yø'ø yajnähjuudiuutpädøjc coo miøødcaamiucy, møød yø'ø cuboj cugädieejiäya'ay —nømä fariseoshajxy miänaañ.

17 Miädoow ja'a Jesús jaduhñ coo hajxy jaduhñ miänaañ. Mänit hajxy ñämaayyä:

—Pøn jaduhñ møc, cab hajxy yajtsooyø'ø. Pøn jaduhñ pa'ammøød, je'eds hajxy jaduhñ yajtsooyøøby. Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin coochä cuboj cugädieebiähajxy nnämä'awät coo ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ween ñajtshixø'ø. Pønäc tyijy pojpa cädieey ca'a møød, cábøch hajxy je'e waamb nnäma'awa'añ —nømä Jesús miänaañ.

18 Cujecy, jimä Juan ja'a jiamiøødhajxy hänajty jaguiay yhity, møødä fariseoshajxy näje'e. Mänitä jäya'ayä Jesús hajxy hoy näje'e miäyajtø:

—Yø'ø Juan ja'a jiamiøødhajxy, jaguiay hajxy yø'ø yhity, møød yø'ø fariseoshajxy. Pero miichä mjamiøødhajxy, cab hajxy jaduhñ yhiypä. Tisän —nømä Jesús ñämaayyä.

19 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo ja'a pøc ja'a hu'ug naxy jiadyii, cabä jäya'ayhajxy yhity jaguiay, ja'a hajxy woybä wichpä, coo ja'a jamiø'ød hajxy hänajty wyiingay wyiinhugy. Cab hajxy hänajty jiootmayhaty. 20 Pero habaadáannäp jaduhñ cooch yaa ndsoonaannä. Mänitøch mäbøjnäbä ja'a njamiøødhajxy yhida'añ jaguiay. Jootmayhadaamb hajxy hänajtiän.

21 'Ni pønä tucwit quia'a hagø'ø'ø jemywyithaam. Ja'a jemywyit, mügäp je'e. Ja'a tucwit, cøødsäp je'ebä. Maas hanaxiä jiaac pagøødsät. 22 Jaanä jaduhñduhmbä, ni pønä jemyvyino quia'a cudemø'ø'ø tucwajhacxujiooty. Jaac xúnäp ja'a jemyvyino jaduhñ. Mägøødsø'øb ja'a tucwajhacxuy jaduhñ. Cøxäp ja'a jemyvyino yhøxyocy. Nä'ägä tågøyyäp jaduhñ nämetsc. Tågøyyäp ja'a tucwajhacxuy. Jaanä tågøyyäbä jemyvyinäbä. Páadiädsä jemyvyino hajxy quiudemø'ø'ø jemywiajhacxujiooty —nømä Jesús miänaañ.

23 Poo'xxiøøjooty hänajty je'e, jimä Jesús hajxy hänajty wiädity trigocamjooty, møødä jiamiøødtøjc. Mänitä jiamiøødhajxy yohguiujc tiägøøyy trigowiingädsujtspä. Je'e hajxy hänajty jiøø'xaamby. 24 Jimä Fariseoshajxy hänajty näje'e piawädijpä. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Tii yø'ø mjamiøødhajxy coo trigowiingädsuch poo'xxiøøjooty. Nej, cab hajxiäda'a ñajuø'ø'yä coo ja'a cuhdujt jaduhñ myiñä coo hajxy jaduhñ mga'a túnät poo'xxiøøjootiä —nømä fariseoshajxy miänaañ.

25 Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, cahnä Diosmädia'agy hajxy mgapxiä coo ja'a Davidhajxy jecy yäho'pøjcä møødä jiamiøødtøjc. 26 Ja'a Abiatar hänajty tuumb teedywiindsøn. Mänitä David jiiby tiägøøyy Diostøgooty. Mänitä tsajcaagy quiaaayy, ja'a teedyhajxy hänajty tøø quiuyoxø'ø'yäbä Dioswiinduum. Mänitä David ja'a jiamiøødtøjc piuhmooyy. Hoorä, cabä cuhdujt hänajty myiñ coo ja'a David ja'a tsajcaagy hajxy jaduhñ quiáyät. Jagooyyä teedy cuhdujt hajxy hänajty miøødä coo hajxy quiáyät.

27 Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Paadiä Dios ja'a poo'xxiøø quiunuu'xy, weenä jäya'ayhajxy mänit pioo'xy. Mijts jaduhñ ja mänaamb, paadiä Dios ja'a jäya'ay piäda'agy cooc tyijy ja'a poo'xxiøø hajxy wyiingudsähgø'øwät. Cab jaduhñ ñä'a tøyyä. 28 Cooch jaduhñ nDiosquexiä, páadyhøch cuhdujt nmøødä cooch nmähané'emät høxtä poo'xxiøøjootypaady —nømä fariseoshajxy ñämaayyä.

3

1 Mänitä Jesús jadähooc tiøjtägøøyy tsajtøgooty. Jimä jäya'ay hänajty tu'ug cø'øma'ad. 2 Jimä fariseos ja'a Jesús hajxy hänajty miähee'pna'ay pø jaançh

mäyajpa'amnaxaamb hänajty je'e poo'xxiøøjooty. Wiinmahñdy hajxy hänajty yhøxtaaby nebiä Jesús hajxy yajtsumøøjät. ³ Mänitä cø'øma'adpä ñämaayyä:

—Tänaayyø'øg. Min yam cujc täna'aw —nømä Jesús miänaañ.

Mänitä mähdiøjc jaduhñ quiudiuuñ. ⁴ Mänitä fariseoshajxy ñämaayyä:

—Nebiä cuhdujt myiñ coo hajxy ndúunämät poo'xxiøøjooty, hoy tøgä haxøøgä. Nej, jaduhñä cuhdujt myiñ coo jäya'ay hajxy nyajtsóocämät poo'xxiøøjootiä, tøgä jaduhñ myiñ coo jäya'ay hajxy nyaghó'cämädä —nømä Jesús miänáangumbä.

Pero cabä fariseoshajxy waamb ñä'ägä hadsooyy. ⁵ Mänit hajxy wyiin-hee'ppejtä, mäduhñtiä Jesús hajxy hänajty jiuhdánaawiädity. Jootmayhajpä Jesús hänajty coo ja'a fariseos ja'a cø'øma'adpä hajxy hänajty quia'a näxuuch. Cabä Jesús hänajty jiootcujcä. Mänitä mähdiøjc ñämaayyä:

—Xajtøw yø'ø mgø'ø.

Mänitä quiø'ø jiaançh xajtøoyy. Tuunä jaduhñ ñä'ä xajtøoyy, mänitiä quiø'ø yhoyøoyy. ⁶ Mänitä fariseoshajxy wyiimbijty. Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a Herodes jiamiøødhajxiän. Ja'a Herodes, gobiernä hänajty tiuumby. Mänitä fariseoshajxy nägøxiä quiojyquiapxyhajty nebiä Jesús hajxy yajyagho'ogøøjät.

⁷ Coo ja'a Jesús hajxy jii by chohñ tsajtøgooty møødä jiamiøødtøjc, mänit hajxy jim ñøcxtägajch maa ja'a mejypia'ajän. Jimä jäya'ayhajxy hänajty may piawädity. Galilea hajxy hänajty chooñ. ⁸ Tøø ja'a mädia'agy hänajty wia'xy wiinduhmyhagajpt coo ja'a Jesús madiu'u hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty yajcähxø'øgy. Coo ja'a jäya'ay ja'a mädia'agy hajxy jaduhñ miädooyy wiinduhmyhagajpt, mänitä Jesús jäya'ay may ñämejtsä. Wiinduhmyhagajpt hajxy hänajty chooñ, møød jim Judeanaaxooty, møød jim Jerusalén, møød jim Idumea, møød jim Jordánmøjnøøhawiiimb, møød jim Tiro, møød jim Sidón. ⁹⁻¹⁰ Coo ja'a pa'amjäya'ayhajxy hänajty may tøø yajmøcpøgyii, paadiä Jesús hänajty jia wi'i ñähdona'añii ja'a jäya'ayhajxy jaac pa'ammøødpä, ween hajxy jaduhñ ñähwaatspä. Høxtä niyhanø'tsmújcäp hajxy hänajty. Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc ñämaayy coo barcohuung hajxy jim nähix hahixø'ø miähäñá'awät, jaduhñä Jesús jii by paquiä piédät coo hänajty pianø'ødsa'añii ja'a cu'ug.

¹¹ Jimä jäya'ayhajxy hänajty wiädijpä ja'a møjcu'umøødpä. Homiaajä Jesús hajxy hänajty yhi xy, mänitä Jesús hajxy hänajty wyiinjiicäda'agy, mänitä Jesús hajxy hänajty ñäma'ay:

—Dios miich xyHuunghajp —jaduhñä møjcu'umøødpähajxy hänajty wyi'i ya'axy.

¹² Mänit hajxy yhanehmä coo ja'a Jesús hajxy quia'a nägäpxät ma-jiäya'ayhagujc. Ja'a Jesús jaduhñ hanehm.

¹³ Mänitä Jesús jim ñøcxy tunguhduum. Mänitä Jesús ja'a jiamiøød miøjyaaxy, pøn hänajty hoy quipxy miøødwäditaamby. Coo hajxy jim quioo'ty maa Jesús hänajtiän, ¹⁴ mänit hajxy nämajmetsc wyiinguejxä coo ja'a Jesús hajxy quipxy miøødwädität, møød coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nøcxy yajwa'xy. ¹⁵ Mänitä cuhdujt hajxy miooyyä coo jäya'ay hajxy yajnáhwá'adsät, ja'a hajxy møjcu'umøødpä. ¹⁶ Jaduhñä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hänajty xiøhaty, ja'a hajxy nämajmetspä. Tu'ug hänajty xiøhaty Simón. Je'e ja'a Jesús yajxøbejt Pedro. ¹⁷ Jimä Zebedeo yhuunghajxy hänajtypä, ja'a Santiago møødä Juan. Jue'e hajxy yajxødägøøyyä Boanerges. Jaduhñ hänajty miädia'agytiägø'øy coo hajxy hänajty paquiä jiaançh tehñ yhawa'anda'agy nebiä häneejän. ¹⁸ Ja'a hajxy hänajty jaac jimä, jaduhñ hajxy hänajty xiøhaty Andrés, møødä Felipe, møødä Bartolomé, møødä Mateo, møødä Tomás, møødä Santiago, ja'a Alfeo

yhuung, mөөдä Tadeo, mөөдä Simón, ja'a hänajty xөhajpä ja'a celote. ¹⁹ Ja'a miämajmetspä hänajty xөhajp Judas Iscariote. Je'e ja'a Jesús cujecy too'c; ja'a Jesús miädsiphajxy cө'ödägөөyyä. ²⁰ Mänitä Jesúshajxy ñөcxy maa tiөjcän mөөдä jiamiөөdhajxy.

Mänitä jäya'ayhajxy may miéjtscombä maa ja'a Jesúshajxy hänajtiän. Paadiä Jesúshajxy hänajty quia'a näbaadөөyyäxä mänaa hajxy jaduhñ quiáyät mөөдä jiamiөөd, coo ja'a pa'amjäya'ayhajxy hänajty wyi'i yhadsipy coo ja'a pia'amhajxy yajnájxäxät. ²¹ Coo ja'a Jesús ja'a jiuuy miägu'ughajxy jaduhñ miädoyhajty coo ja'a Jesús hänajty jiaanç tehñ yhadsibyii, mänitä Jesús hajxy ñämejch. Mänitä Jesús hajxy jia yajnөcxaañ hadsip. Jaduhñ hajxy hänajty miäna'añ cooc tyijy ja'a Jesús hänajty tөө quiuhhiñ.

²² Mänitä häna'c-hajxy näje'e quiädaacy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty naxy yajnahixөөbiä tsajtөгooty. Jerusalén hajxy hänajty tөө chohnda'agy. Mänit hajxy miänaañ:

—Yө'ө Jesús, puhbéjtäp yө'ө ja'a möjcu'ugong, paadiä mäjaa miөөдä coo jäya'ay yajnahwa'açh, ja'a hajxy möjcu'umөөdpä. Haa ca'a, ja'a möjcu'ugong ja'a möjcu'u hajxy wyiindsөnhajpiä —nөmä Jesús wyiingapxpejtä.

²³⁻²⁶ Mänitä yajnahixөөbiädөjc-hajxy miөjyaaxä. Mänitä Jesús tiägөөyy ya-nähixөөbiä cuento yajmäbaadyhaam.

—Coo jäya'ayhajxy ñimiädsibө'өwөөjät quipxyjiaty tu'cajpt, cab hajxy hoy ñimiөөdtunáanänä. Jaanä jaduhñduhmbä, coo jäya'ayhajxy ñimiädsibө'өwөөjät quipxyjiaty tu'que'ex, cab hajxy hoy tөгooty ñimiөөdhidáanänä. Jaanä jaduhñduhmbä, coo ja'a möjcu'uhajxy ñimiädsibө'өwөөjät quipxyjiaty möjcu'u, cab hajxy jaduhñ hoy wiäditaanänä. Cөxäp hajxy jaduhñ quiuhdägoyy. Jaduhñä tөyhajt hajxy mmөөdhádät coochä möjcu'ugong xquia'a puhbety.

²⁷ 'Jaanä jaduhñduhmbä, ni pөnä möcjäya'ay hoy mga'a mäméedsät tijaty jiiby miөөd tiөгooty. Mänit mäbөcypä coo jawyiin mgө'өxots mdecyxiódsät, mänitäs hoy mmäméedsät.

²⁸ 'Tөyhajt jaduhñ coo ja'a Dios jäya'ay miämee'xa'añ nebiatiä pojpä cädieey hajxy miөөдä, waambatiä Dios hajxy tөө miägapxtägoy. ²⁹ Pero pөnä Diosh-espíritu tөө miägapxtägoy, je'e mäbөcypä, cab hajxy mänaa miämee'xáanänä. Homiänaaxөө ja'a piojpä quiädieey hajxy miäwädita'añ —nөmä Jesús miänaañ.

³⁰ Paadiä Jesús jaduhñ miänaañ, coo hänajty tөө ñänөmyii cooc tyijy ja'a möjcu'ugong hänajty miөөdwädity.

³¹⁻³² Jimä Jesús hänajty miädia'agyñä, mänitä tiajhajxy miejch mөөдä piuhya'ayhajxy. Coo jäya'ayhajxy hänajty jiaanç tehñ miayyä tөгooty, paadiä tiajhajxy tөгuum miähmөөyy. Mänitä capxy hajxy quiejxy tөгooty coo ja'a Jesús ween yhuuc pädsөmy. Jiibiä Jesús jäya'ay hänajty may jiuhhäñaawiädityii tөгooty. Mänit hajxy miänaañ:

—Ximä mdaj xwyi'i yajtөy mөөдä mbuhya'ayhajxy mөөдä mbuhdo'oxyhajxy.

³³ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pөñhөch ndajhajpy; pөñhөch nbuhya'ayhajpy.

³⁴⁻³⁵ Mänitä Jesús jäya'ay wyiinhee'ppejty mäduhñtiä hänajty jiuhhäñaawiädityii. Mänit miänaañ:

—Pөñjátyhөch nDeedy miädia'agy cudiúunäp, je'eçh ndajhajpy, je'eçh nbuhya'ayhajpy —nөmä Jesús miänaañ.

4

¹ Mänitä Jesús jadähooc yhädáaccumbä mejypia'a Diosmädia'agy-yajwiingapxөөbiä. Mänitä jäya'ayhajxy may miejch maa je'e hänajtiän. Coo hawa'adspä

hänajty jim quia'a hity pu'uwiing, paadiä Jesús barcohuungooty tiägøøyy mejywyiing. Mänit jii by yhäñaaguiädaacy. Jimä jäya'ayhajxy miähmøøyy pu'uwiing hamädoowhijpä waambatiä Jesús hänajty miädia'agy. ² Mänitä Jesús tiägøøyy yajñähixøøbiä cuento-yajmäbaadyhaam.

³ —Huuc mäadow hajxy, mänitä jäya'ay tu'ug tiu'ubøjcy trigowøjpä. ⁴ Näje'e trigotøømd quiahy tu'haam. Mänitä muuxyhajxy hoy pyiwø'ogy. ⁵ Wiingtuumä trigotøømd hoy quiáhumbä tsaajoot maa naax hänajty quia'a møødän. Paquiä trigotøømd miujxy coo naax hänajty quia'a cøøcä. ⁶ Pero nägooyyä xøø piädsøømy, cøjxä trigohuung tiø'øch coo tyicts hänajty cøøc tøø quia'a häda'agy. ⁷ Wiingtuum hoy quiáhumbä maa hapytj hänajty jiaanč tehñ miayyän. Coo hapytj jaduhñ yee'cy, cøjx jaduhñ ñähdäna'ayii. Ni tiøøm ja'a trigo quia'a pejty. ⁸ Wiingtuum hoy quiáhumbä maa ja'a naax hänajty jiaanč tehñ tioo'quiän. Jaanč tehñ yhoyøøyy ja'a trigo jim. Näje'e hii'xmajcpajc miøødä tu'wipä; näje'e tægøøghii'xpajc miøødä; näje'e mägo'xpajc miøødä tu'wipä.

⁹ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Pøñ hädaaduhñ wiinjuøøby, wéenhøch nmädia'agy xmiäbøjcä.

¹⁰ Coo majiäya'ayhajxy wyiimbijty, jimä Jesús ja'a jiamioød miøødmähmøøyy, ja'a hajxy hänajty nämajmetspä, møødä wiingjäya'ay ja'a näwéeñtiäbä. Mänitä Jesús ñämaayyä coo quiapxtøwät waambaty hänajty tøø miädia'agy. ¹¹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñä Dios jioot chocy coo mijts mwiinjuø'owät nebiä miäjaa yajcähxø'oga'añ. Hijty, cap pøñ hijty wyiinjuø'oy. Yø'ø wiinghäna'c-hajxy, ni yø'øhajxy quia'a wiinjuø'oy. Páadyhøch yø'ø häna'c-hajxy nyajñähixø'oy cuento-yajmäbaadyhaam. ¹² Hoy hajxy jia mädooy, cab hajxy wyiinjuø'oy; jaduhñä Dios hajxy quia'a jøjpxø'owät; jaduhñä piojpa quiädieey hajxy quia'a yajñähwáatsäxät.

¹³ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Mijts, pø cab hajxy jaduhñ hoy mwiinjuø'owa'añ waambátyhøch naamñä tøø ngapxy cuento-yajmäbaadyhaamä, ni jaduhñ hajxy hoy mga'a wiinjuø'owa'añ waambátyhøch njaac yajmøødmädia'aga'añ cuento-yajmäbaadyhaam. ¹⁴ Ja'a jäya'ay trigowøjpä, jaduhñ mäwiinäts miäbaady nebiä Diosmädia'agy-yajwa'xpän. ¹⁵ Ja'a trigotøømd cáhwäbä tu'haam, jaduhñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e jia mädooyyän. Pero nägooyyä ja'a møjcu'u ñämech, mäniä hajxy yagjahdiägóoyyaxä waambaty hajxy tøø yajwiingapxø'oyii. ¹⁶ Ja'a tøømd cáhwäbä tsaajoot, jaduhñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e paquiä miäbøquiän, Jaanč tehñ xioondaacp hajxy jaduhñ. ¹⁷ Pero cab hajxy jejcy miäbøcy. Nägooyyä hajxy jaduhñ chaačhtiuñii ja'a Diosmädia'agyquiøxpä, mäniä hajxy ñajtshixøøñä. ¹⁸ Ja'a tøømd cáhwäbä maa hapytj jiaanč tehñ miayyän, jaduhñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e jia mäbøquiän. ¹⁹ Pero jiaanč tehñ jiahmiejchp hajxy jaduhñ ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä. Je'e hajxy jaduhñ wyi'i ñädajpy wyi'i ñämaaby neby hajxy hoy chänä'awät, neby hajxy hoy yhäyowät, møød maa mäyøøhadyiibän. Yajtägoobiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ. ²⁰ Ja'a tøømd cáhwäbä maa naax jiaanč tehñ tioo'quiän, jaduhñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e hamuumdu'joot miäbøquiän. Hoy hajxy jiaanč tehñ quiuidiuñ. Jaduhñ hajxy miäbaady nebiä trigo hii'xmajcpajc miøødän tu'wipä, møød nebiä tægøøghii'xpajc miøødän, møød nebiä mägo'xpajc miøødän tu'wipä.

²¹ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Coo jäya'ay jøøn hajxy quiudøø'xø'øy, cøxp hajxy yujcoñ. Cab hajxy jiiby quiuhjupy cubetapa'c. Ni jiiby hajxy quia'a päda'agy maabejtpa'c. ²² Jaanä jaduhñduhmbä, tijaty jaduhñ hijp yu'u'ch, tsipcøxp jaduhñ quiøxy cähxø'øga'añ. ²³ Pøñ jaduhñ wiinjuøøby, wéenhøch nmädia'agy xmiäbøjcä.

²⁴ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Huuc wiinjuø'øw hajxy nébiøch cham nyajmøødmädia'aga'añ; pøñ hädaa mädia'agy hoy wiinjuøøby, maas hoy jaduhñ jiaac yajwiinjuø'øwa'añii. ²⁵ Pøñhøch nmädia'agy tøø xmiäbøjcä, je'e'ch njaac yajnähixø'øwaamby. Pero pøñhøch nmädia'agy tøø xquia'a mäbøjcä, cábøch je'e tii nyajnähixø'øwaannä. Høxtä jiahdiägoyyaamby je'e mädyii tyijy tøø jia wiinjuø'øy.

²⁶ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Coo ja'a Dios ja'a miøcmäjaa yajcähxø'øga'añ, jaduhñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ñi'ibiän. ²⁷ Coo ñiippädø'øy, mänit nøcxy miaanä coo tøø quioodsø'øy. Cujaboom, coo jiobö'øy, mänit piädø'cumbä. Pero cab jaduhñ ñajuø'øy nebiä tøømd miuxy. Hix, hamdsoo ja'a tøømd miuxy yeegy. ²⁸ Ja'a tøømd, jiibiä miäjaa piaady naaxooty. Coo miuxy, mänit yeegy. Coo yeegy, mänit piøjy. Coo piøjy, mänit tiøømbety. Coo tiøømbety, mänit miäjay. ²⁹ Coo miäjay, mänit hajxy chucy. Tøø jaduhñ yhabaatnä coo hajxy yajpädø'øgät.

³⁰ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Nebiaduhñ njaac yajmäbáatämät coo ja'a Dios ja'a miøcmäjaa jaduhñ yajcähxø'øga'añ. ³¹⁻³² Coo ja'a Dios ja'a miøcmäjaa yajcähxø'øga'añ, jaduhñ mäwiin miäbaady nebiä mostazapajcän. Jaan'ch tehñ chay ja'abi' mostazapajc jaduhñ. Ni mädyii hujts pjaic jaduhñ quia'a tsayyä nebiä habi' mostazapajc chayyän. Pero coo mni'ibät, jaan'ch tehñ piaquiä jaduhñ yeegy cøxp. Mäjatyjaty yhaa'x yeegy. Høxtä hoyyä muuxyhajxy jim pie'eñ yhaa'xjooty.

³³⁻³⁴ Haagä hädaaduhmbä cuento-yajmäbaadyhaamä Jesús ja'a cu'ug hänäjty yajwiingapxø'øy, mäduhñtiä hajxy hänäjty hoy wyiinjuø'øwa'añ. Pero coo ja'a cu'ug hänäjty tøø wyiimbijnä, mänitä Jesús ja'a jiamiøød hawiing ca'xy quiapxtøønä, ja'a hajxy hänäjty nämajmetspä.

³⁵ Coo chuujøøyy, mänitä Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy:

—Tsøc hajxy jáamäm barcojooty; jam hajxy jimhaamby mejyhawiimb.

³⁶ Jiibiä Jesús hajxy hänäjty yhäña'ay barcojooty møødä jiamiøødhajxy. Mänit hajxy tiu'ubøjcy. Jiibiä jäya'ayhajxy näje'e piadu'ubøjpa wiingbarcojooty. Pero ja'a majiäya'ay, jim hajxy miähmøøyy mejypia'a. ³⁷ Mänit møc tiägøøyy pojpa. Mänitä mejy tiägøøyy ja'tspä. Mänitä barco ñähja'tspejtä. Mänitä nøø com tiägøøyy barcojooty. Høxtä hujts ja'a barco jaduhñ. Quinaambä barco hänäjty. ³⁸ Pero ja'a Jesús, maab hänäjty je'e jiiby barcohøjxhaam. Cuhnø'øxø'øy hänäjty jiiby mia'ay. Jaan'ch tehñ chähgøøbiä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hänäjty. Mänitä Jesús hajxy hoy yuxy. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Wiindsón, nej, caj mdajy mmayyä coo hajxy nguhdägoyyáanämä.

³⁹ Coo ja'a Jesús mia'abiädø'cy, mänitä poj yhojy møødä mejy coo yuungø'øwät. Mänitä poj jiaan'ch mooñ; møødä mejy, yuungøøyy je'ebä.

⁴⁰ Mänitä Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy:

—Tii hajxy hijty coo mwi'i chähgø'øy. Nej, cab hajxy mmäbøquiä coo'ch møcmäjaa nmøødä.

⁴¹ Jaan'ch tehñ chähgøøby hajxy hänäjty. Mänit hajxy hamee'ch ñiñämaayyä:

—Pøñäda'a yø'ø; høxtä poj møødä mejy, cudiúunäxäbä miädia'agy yø'ø.

5

¹ Mänitä Jesús hajxy jim miejch mejyhawiimb, maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Gerasa. ² Coo hajxy miänajcy barcojooty, jimä jäya'ay hänäjty

tu'ug tiäna'ay jäguemjuøøby. Møjcu'u hänajty tøø yajtägø'øyii. ³ Jutjooty hänajty chäna'ay maa ja'a ho'ogyjiäya'ay hajxy hänajty ñaaxtägø'øyän. Jaanč tehñ miøcä craa hänajty. Ni cadenahaamä jäya'ayhajxy hänajty hoy quia'a cø'øxots quia'a tecyxiodsa'añ. ⁴ Mayhooc hajxy hänajty tøø jia cø'øxoch tøø jia tecyxioch cadenahaam. Pero wyl'i yaghapodøøbiä cadena hänajty. Ni pøn hänajty quia'a mäjäda'aga'añ. ⁵ Xøømdsuhñ hänajty jim ya'axy jioey cabäsantäjooty møød tunjooty. Naxy hänajty tsaahaam hamdsoo ñiçhugyii. ⁶ Coø ja'a Jesús jaduhñ yhiyxä jäguem, mänit päyø'øguiä ñänøcxä. Mänit hoy wyiinjiçäda'agyii. ⁷⁻⁸ Mänitä Jesús ja'a mõjcu'u ñämaayy:

—Jua'ads miich jiiyby maa yø'ø craajän.

Mänitä mõjcu'u møc yaaxy:

—Miich Jesús, miichä Dios xyHuunghajp, ja'a jim tsajpootypä. Nej mni-jiäwø'øyii møød høøchcøxpä. Tunä mayhajt, ca'ačh xchaačhtiuñ. Dios, cøxp je'e.

⁹ Mänitä Jesús ja'a mõjcu'u miäyajtøøyy:

—Tii mxøhaty.

Mänitä mõjcu'u yhadsooyy:

—Legiõnghøch nxøhaty. Páadyhøch jaduhñ nxøhaty coø højts jaduhñ njaanč tehñ ñämaysä.

¹⁰ Mänitä Jesús miänuu'xtaacä coø ja'a mõjcu'uhajxy quia'a høxquexøøjät jäguem.

¹¹⁻¹³ Jim wiingón maa ja'a Jesús hajxy hänajtiän, jim mejypia'a, jimä hädsømhajxy hänajty may yuumydiajy tunmøjc. Námejtsmil hajxy hänajty wiädity. Mänitä Jesús jadähooc miänuu'xtaacä coø ja'a mõjcu'uhajxy ween jim quiexyii maa ja'a mayhädsømän, weenä hädsømhajxy nøcxy yajtägø'øyii. Mänitä mõjcu'uhajxy jiaanč quejxä maa ja'a hädsømän. Mänitä craa ñähwaach, ja'a hänajty tøø miøjcu'uyajtägø'øyijäbä. Mänitä hädsømhajxy cøjx yajtägø'øyii. Mänit hajxy päyø'øguiä yhädaacy mejjiooty. Cøjx hajxy jiiyby ñøøji'xø'øy.

¹⁴ Ja'a häna'c-hajxy hänajty jim hädsømgüendähajpä, cøjx hajxy piäyø'øgy. Hoyyä mädia'agy hajxy jim yajwa'xy cajptooty møød cajtpa'a neby hänajty tøø jiadyii tøø tiuñii. Coø ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy hoy yhiyx. ¹⁵ Coø hajxy jim miehch maa ja'a Jesús hänajtiän, mänitä craa hajxy yhiyx, ja'a hijty pa'ammøødpä, coø hänajty tøø ñähwáatsänä ja'a mõjcu'u. Jim je'e hänajty witmøød yhäñaaña. Coø hijty pia'ammøødä, nähwa'ads høxwa'ads hijty wiädity. Tøø hänajty wyiinmahñmejtsnä. Jaanč tehñ yagjuøøyy ja'a cu'ughajxy jaduhñ coø ja'a craa hajxy yhiyx coø ja'a pia'am hänajty tøø ñähwáatsänä. Høxtä tsähgøøyy hajxy jaduhñ. ¹⁶ Mänit hajxy cøjx yajmøødmädia'agyii neby hänajty tøø jiadyii tøø tiuñii. Ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ híjxäbä coø ja'a hädsøm ja'a mõjcu'u hajxy yajtägøøyyä, je'edshajxy jaduhñ mädiaac. ¹⁷ Mänitä cu'ug ja'a Jesús hajxy miänuu'xtaacy coø jim chóonät maa ja'a quiajpthajxiän.

¹⁸ Coø ja'a Jesús hänajty wyiimbidaannä barcojooty, mänit jaduhñ ñämaayyä coø ween piadu'ubøgyii. Ja'a craa jaduhñ mänaañ, ja'a pia'am hänajty tøø yajnájxäxäbä. ¹⁹ Mänitä Jesús ja'a craa ñämaayy:

—Caj, ca'ačh xpianøcxy. Nøcx jim maa ja'a mdøjcän, maa ja'a mjujy maa ja'a mmägu'ugän. Nøcxä mädia'agy yajwa'x coø miichä Dios tøø xñäxuučh, coø miichä Dios ja'a mõjcu'u tøø xyajnähwa'ačh.

²⁰ Mänitä craa jiaanč nøcxy maa ja'a tiøjcän. Mänitä mädia'agy jim tiägøøyy yajwa'xpä maa naax hänajty xiøhatiän Decápolis. Jaduhñ je'e miädia'agytiägø'øy majc-cajpt. Jaduhñä miädia'agy hänajty yajwa'xy coø

ja'a Jesús ja'a mähdiøjc møjcu'umøødpä hänajty tøø yajnahwa'ačh. Coø ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jiaanč tehñ yagjuøøyy.

²¹ Mänitä Jesúshajxy wyiimbijnä barcojooty møødä jiamiøødhajxy. Coø hajxy jim miéjtscombä mejyhawiimb maa hajxy hänajty tøø chohnda'aguiän, mänit hajxy jim biarcomänajcy mejypia'a. Mänitä Jesús jäya'ay may nämejtsä.

²² Mänitä Jesús jäya'ay tu'ug wyiinjiicädaacä. Jairo hänajty xiøhaty. Je'e hänajty jim tuumb wiindsón maa ja'a tsajtøjcän. ²³ Mänitä Jesús miänuu'xtaacä:

—Wiindsón, møjtá'agyhøch nhuung. To'oxiäna'c je'e. Majmetscjumøjt miøødä. Jámhøch nhuung cø'ønähgájpäc, ween jaduhñ miøcpøcy —nømä Jairo miänaañ.

²⁴ Mänitä Jairo ja'a Jesús miødhajty. Jimä jäya'ay ja'a Jesús hajxy hänajty may pianø'øch piabooñ. ²⁵ Jimä tajiäya'ay hänajty tu'ug pa'ammøød majiäya'ayhagujc. Majmetscjumøjtä ñø'ty hänajty tøø xiee'xy jabom-jabom.

²⁶ Tøø ja'a mähdiøjc hänajty jejcy jia yajtsooyø'øy maa ja'a doctorhajxiän. Pero cábädsä pia'am hänajty ñä'ägä yajnáxäxä. Tøø ja'a xiädø'øn hänajty quiøjxnä tii jaduhñ ñä'ä jaac yajniñämäjuyø'øwøøjäp. Coø hänajty jaduhñ ñä'ägä yajtsooyø'øy tehngajnä, maas hanaxiä pia'am hänajty jaduhñ jiaac tehñ miøjta'agy. ²⁷⁻²⁸ Coø ja'a mähdiøjc jaduhñ miädoyhajty coø ja'a Jesús hänajty wiädity mäba'amyajnajxpä, mänit jaduhñ wyiinmaayy quiopcooty:

“Coočh yø'ø wyit häyaa nnä'ä nähdoonät, naxäbøch nba'amäda'a häyaajä.” Mänitä Jesús jioøguyohdiägøøyyä. Mänitä wyit jiaanč nähdoonäxä. ²⁹ Mänitiä tajiäya'ay ñø'ty jiaanč hadujcy. Mänit ñijiäwøøyyä coø ja'a pia'am hänajty tøø ñaxy. ³⁰ Mänitä Jesús ñijiäwøøyyä coø tu'jäya'ay hänajty tøø miøcpøcy ja'a miäjaahaam. Mänitä Jesús ja'a jäya'ay cøjx wyiinhee'ppety. Mänit miänaañ:

—Pøñhøch nwit tøø xñähdoonä.

³¹ Mänitä jiamiøødhajxy yhadsooyy:

—Tii jaduhñ coø myajtøy pø tøø miich jäya'ay mwit xñähdoonä. Haa ca'a, majiäya'ay hajxy jaduhñ xwyi'i pianø'tsämä —nømä Jesús nämaayyä.

³² Pero jimä Jesús hänajty yhøxta'aynä pønä wyit hänajty tøø nähdoonäxä.

³³ Ja'a tajiäya'ayä, jaanč tehñ chähgøøby hänajty je'e. Paady hänajty chähgø'øy coø hänajty ñajuø'øy neby hänajty tøø miøcpøcy. Mänitä Jesús hoy wyiinjiicäda'agyii tsäyúuyyap. Mänitä tajiäya'ay ñägäpaxxy neby hänajty tøø miøcpøcy. ³⁴ Mänitä Jesús miänaañ:

—Huung, paady miich mba'am tøø ñaxy coø tøø mmäbøcy coočh mäjaa nmøødä coočhä jäya'ay tøy njaanč yajpa'amnaxy. Nøcxnä jootcujc.

³⁵ Jimä Jesús hänajty miädia'agynä, mänitä jäya'ayhajxy näje'e miehch. Jim hajxy hänajty tøø chohnda'agy maa ja'a Jairo tiøjcän. Mänitä Jairo nämaayyä:

—Tøø ja'a mhuung yho'nä. Ca'a Jesús mhadsijpnä. Tii jaduhñ jim ñä'ä jaac tünäp. Tøø ja'a mhuung yho'nä.

³⁶ Coø ja'a Jesús jaduhñ yhamädoonajxy, mänitä Jairo nämaayyä:

—Ca'a mga'a mäbøcy. Ca'a mjootmayhaty —nømä Jesús miänaañ.

³⁷ Mänitä Jesús miänaañ coø pøn jim quia'a panøcxät maa ja'a Jairo tiøjcän. Jagóoyyägä Pedrohajxy jim ñøcxät møødä Santiago møødä Juan, ja'a Santiago piuhya'ay. ³⁸ Coø hajxy jim miehch maa ja'a Jairo tiøjcän, jaanč tehñ jioøby jaanč tehñ yaaxpä jäya'ayhajxy hänajty jim. ³⁹ Mänitä Jesúshajxy tiøjtägøøyy. Mänitä Jesús miänaañ:

—Cajxä yø'ø to'oxiäna'c ñä'ä hó'oguiäbä. Tii hajxy coø mwi'i jioøby coø mwi'i ya'axy. Nä'ä maab yø'øduhñ.

⁴⁰ Coø ja'a Jesús jaduhñ miänaañ, mänit näxiicä. Mänitä Jesús ja'a jäya'ay cøjx yhøxquejxpädsømy tøghaguuy. Mänitä Jesús ja'a to'oxiäna'c hajxy ñänøcxy maa to'oxiäna'c hänajty quio'na'ayän, møødä Jesús ja'a jiamiøødhajxy, møødä

to'oxiäna'cä tiaj tieedyhajxy. ⁴¹ Mänitä Jesús ja'a to'oxiäna'c wyidsø'cy. Mänit ñämaayy:

—Quixyhuung, pädø'øg.

⁴² Tuunä ja'a Jesús jaduhñ ñä'ä mänaañ, mänitiä to'oxiäna'c jiaančh pädø'cy. Mänit yo'oyø'cy. Jiaančh tehñ yagjuøøyy ja'a Jairohajxy jaduhñ møødä Jesús ja'a jiamiøødhajxy. ⁴³ Mänitä Jairohajxy yhanehmä coo hajxy jaduhñ quia'a mädiá'agät coogä yhuung hänajty tøø jiuypio'cy. Mänit hajxy ñämáayyäbä coo yhuung hajxy yajcáyät. Ja'a Jesús jaduhñ mänaañ.

6

¹ Coo ja'a Jesúshajxy jim chónhngumbä møødä jiamiøødhajxy, mänit hajxy jim ñøcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Nazaret. Jimä Jesús hänajty ñä'ägädä tsooñ. ² Coo ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänitiä Jesús jim ñøcxy maa ja'a tsajtøjcän. Mänit tiägøøyy yajnähixøøbiä. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jiaančh tehñ yagjuøøyy. Mänit hajxy tiägøøyy niñämáayyäbä:

—Maa yø'ø craa mädia'agy jaduhñbä tøø ñä'ä maañ yhabøcy coo jaduhñ jiaančh tehñ jiaty jiaančh tehñ ñajuø'øy, coo jaduhñ hoy-yagjuøøñäjäty yajcähxø'øgy. Haa ca'a, højts nmägunaaxhajtäm yø'øjä. ³ Je'e yø'ø, ja'a hijty tsejtspä pujxpä. Ja'a María yhuung yø'ø. Hajchhajtäp yø'ø, ja'a Santiago, møødä José, møødä Judas, møødä Simón. Yaa ja'a piuhdo'oxyhajxy chäna'ay maa højts ngajptän.

Coo ja'a Jesús hänajty jim chooñ Nazaret, paady hänajty jim quia'a mämøjø'øy quia'a mämayø'øyii.

⁴ Coo ja'a Jesús jaduhñ miädooyy, mänit miänaañ:

—Homiaajä ja'a Dioswiinguexyypähajxy wyiingudsähgø'øyii. Jagooyyä hajxy jim quia'a wiingudsähgø'øyii maa yhamdsoo cajpthajxiän, maa yhamdsoo tøjc-hajxiän.

⁵ Coo ja'a Jesús hänajty jim quia'a mämøjø'øy quia'a mämayø'øyii, paady hänajty jim madiu'u hoy quia'a yajcähxø'øga'añ. Nämets nädägøøquiä pa'amjäya'ayhajxy jim ñä'ä maañ yajpa'amnajxä cø'ønähgapyhaam. ⁶ Jiaančh tehñ yagjuøøbiä Jesús hänajty jaduhñ coo ja'a miädia'agy jim quia'a jøjpøgøøyyäxä.

Mänitä Jesús ja'a mädia'agy jim tiägøøyy yajwa'xpä mäduhñjatiä cajpthuung wiingonbä. ⁷ Mänitä Jesús ja'a jiamiøød wyiinguejxy, ja'a hajxy hänajty nämajmetspä, coo hajxy wiädität cajpt-cajpt, coo ja'a pa'amjäya'ay hajxy yajnähwá'adsät, ja'a hajxy hänajty møjcu'umøødpä. Nämetscjaty hajxy hänajty wiädita'añ. ⁸ Mänitä Jesús ja'a jiamiøød jiaac nämaayy coo hajxy tii quia'a mänøcxät, ni tsajcaagy, ni morral, ni xädø'øñ. Jagooyyä yomybiaxy hajxy quiábät tu'uquiä. ⁹ Tu'tehñquiä cø'øg hajxy miänøcxät møød tu'xoxyä wit.

¹⁰ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Coo hajxy jim mmédsät homiädyii cajptä, jimä tøjc hajxy tu'ug myu-jwá'anät maa hajxy hänajty mmejtsta'aga'añän. Jimiä hajxy jaduhñ mhídät. Cabä tøjc hajxy myajtägátsät. ¹¹ Majaty mijtsä cu'ugä mmädia'agy hänajty xquia'a jøjpøgø'øwaañä, mänitiä mdecy hajxy mwiinxit mwiinwóbät, weenä naaxoc jaduhñ quiøxy ca'ay. Jaduhñä hijxtahñd miähmø'owät coo ja'a cu'ugä Diosmädia'agy hajxy hänajty tøø quia'a jøjhadsowø'øy. Mänit hajxy jim mdsóonät.

¹² Mänitä Jesús ja'a jiamiøødhajxy tiu'ubøjnä mädia'agy-yajwa'xpä. Jaduhñä cu'ug hajxy hänajty yajwiingapxø'øy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy piadu'ubøjnät, møød coo ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixøøñät.

¹³ Mayyä jäya'ayhajxy hänajty yajnähwa'ačhii, ja'a hajxy hänajty

møjcu'umøødpä. Mayyä pa'amjäya'ayhajxy hänajty yajmøcpøgyii coo hon hajxy hänajty yajnähaaxyii.

¹⁴ Jimä Herodes hänajty guiobiernähaty maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Galilea. Mänitä Herodes miädoyhajty coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty yajcähxø'øgy. Mänitä Herodes miänaañ cooc tyijy ja'a Juan mäyajnäbejpä tøø jiuypiojtägach. Ja'a Juan, je'e ja'a Herodes yhajodhajt cooc tyijy hänajty je'e Jiesúsä; páadiägä hoy-yagjuøøñäjatypä yajcähxø'øgy ja'a wyiinmahñdycøxpä, cooc tyijy hänajty tøø jiuypiojtägach.

¹⁵ Wiingatiä jäya'ayhajxy hänajty miänaambä. Näje'e hajxy hänajty miäna'añ cooc tyijy Jesús hänajty je'e yhElíasä. Näje'e hajxy hänajty miänaambä cooc tyijy ja'a Jesús hänajty wiädity nebiä jecyjiäya'ayhajxy hänajty tøø Dyiosmädia'agy-yajwa'xiän jegyhajty. ¹⁶ Pero ja'a Herodes, tehngajnä je'e hänajty miäna'añ cooc tyijy je'e Jwiangä, ja'a hänajty tøø yajyo'puxyijäbä. Je'eg tyijy jaduñ tøø jiuypiojtägach.

¹⁷⁻¹⁸ Hix, haxøögä Herodes hänajty jiäya'ayhaty; ja'a yhamdsoo puhya'ay tio'oxiojç hänajty miøødtsänäayyap. Felipe ja'a Herodes piuhya'ay hänajty xiøhaty. Herodías ja'a Felipe tio'oxiojç hänajty xiøhjäp, ja'a Herodes hänajty miøødtsänaabiä. Mänitä Juan ja'a Herodes yhojy: “Cab jaduñ yhojy coo ja'a mhamdsoo puhya'ay tio'oxiojç jaduñ mmøødtsänäayyät.” Coo ja'a Herodes jaduñ yhojjä, paadiä Juan yajmajtsä. Mänitä Juan chuumä.

¹⁹ Cabä Herodías hänajty yhojwiø'oy coo ja'a Herodes jaduñ yhojjä, paadiä Herodías ja'a Juan hänajty jia wi'i yajyagho'oga'añii. ²⁰ Pero cabä Herodes hänajty jaduñ miäna'añ coo ja'a Juan yagho'ogøjät. Hix, wyi-ingudsähgøøbiä Herodes ja'a Juan hänajty. Ñajuøøbiä Herodes hänajty coo ja'a Juan hänajty jiaanç tehñ yhojhäna'cä. Jaanç tehñ yhomiädoonä ja'a Herodes ja'a Juan miädia'agy hänajty miädoowä. Pero cabä Herodes hänajty ñajuø'oy neby jiatcø'owät. ²¹ Cabä Herodías wiinmahñdy hänajty ñä'ägädä paady nebiä Juan yajyagho'ogøjät. Mänit yhabaaty coo ja'a Herodes xiøø hänajty jiada'añii. Mänitä Herodes ja'a jiamioødtøjç miøødcaayy miøødhuucy, møødä mioonsähajxy, møødä generalhajxy, møødä mäyøødøjç-hajxy, ja'a hajxy hänajty jim tsänaabiä Galilea. ²²⁻²³ Jim hajxy hänajty quiay yhu'ugy, mänitä Herodías yhuung jii by tiøjtägøøyy. Mänitä quixy tiägøøyy hejtspä pujpä. Jaanç tehñ yajxon yhejch piujty. Jaanç tehñ xioondaac ja'a Herodeshajxy jaduñ møødä wioybä wyichpä. Mänitä Herodes ja'a quixy ñämaayy:

—Tehñ tiøy nnämä'awät, høøch yajmäyujwáañäc tii mdsogaamby, nmó'owäbøch miich je'e, hotyijä, høxtä nmó'owäbøch miich naax cupc maaç yaa ngobiernähatiän.

Paadiä Herodes jaduñ miänaañ, jaanç tehñ xioondaacp hänajty jaduñ coo ja'a quixy hänajty yajxon yhech. ²⁴ Mänitä quixy piädsøømy. Mänitä tiaj hoy miäyajtøy tiig jaduñ yujwá'anap. Mänitä Herodías wiinmahñdy piaaty nebiä Juan mäyajnäbejpä yajyagho'ogøjät. Mänitä yhuung ñämaayy coo ja'a Juan ja'a quiopc yujwáañäxät. ²⁵ Mänitiä quixy ja'a Herodes hoy ñäma'ay:

—Høøchä Juan quiopc móoyyäc texyjooty.

²⁶ Coo ja'a Herodes jaduñ ñämaayy, mänit jiaanç tehñ jiootmadiägøøyy. Mänit jaduñ ñähadsooyy. Hix, tøø hänajty jaduñ miäna'añ cooc hänajty hoy ñä'a tiijä yega'añ. Hix, tøø ja'a wioybä wyichpä hänajty jaduñ yajmädoy. ²⁷ Mänitä Herodes ja'a mioonsä jii by quiejxy pujxtøgooty coo ja'a Juan nøcxy yo'puxyii. ²⁸ Mänit hoy jiaanç yo'puxyii. Mänitä quixy ja'a Juan quiopc hoy yajcø'ødägø'oyii texyjooty. Mänitä tiaj hoy miöodiägach.

29 Coo ja'a Juan jiamiøødhajxy jaduhñ miädoyhajty coo ja'a Juan hñajty tøø yagho'ogyii, mänitã Juan ñi'x hajxy hoy yajpãdø'cã. Mänit hajxy hoy yajnaaxtãgø'øyy.

30 Mänitã Jesús ñämejtstãgajtsã ja'a jiamiøød, ja'a hajxy nämajmetspä. Cøjxã Jesús yhawáanãxã, nebiaty hajxy hñajty tøø miäba'amyajnaaxy, møød waambaty hajxy hñajty tøø yajnähixø'øyy. 31 Jaanç tehñ miayyã Jesús jäya'ay hajxy hñajty ñämeçhii. Wiimbijp hadøjpã majiäya'ayhajxy hñajty. Coo ja'a jäya'ayhajxy may wyi'i miech, paadiã Jesúshajxy hñajty quia'a näbaadøøyyãxã mäduhnajty hajxy quiaay yhu'ugät. Mänitã Jesús miänaañ:

—Jam hajxy paquiã póo'xãm wiingtuum maa majiäya'ay hajxy xquia'a paadãanãm.

32 Mänitã Jesúshajxy tiãgøøyy barcojooty. Tsohn hajxy jimãn. Mänit hajxy jim ñøcxy maa ja'a majiäya'ayhajxy hñajty quia'a jadyhitiãn. 33 Coo ja'a Jesúshajxy jaduhñ yhiixtu'ubøjcã, mänitã majiäya'ayhajxy wyi'i piadu'ubøjpã. Ñajuøøby hajxy hñajty jaduhñ maa ja'a Jesúshajxy hñajty ñøcxa'añ. Päyø'øguiã hajxy jaduhñ ñä'ägã nøcxy. Jawyiin hajxy jim ñä'ägã mejch maa ja'a Jesúshajxy hñajty ñøcxiãn. Wiinduhmyguiajpt hajxy hñajty choonñ.

34 Coo ja'a Jesús jii by piãdsøømy barcojooty, mänitã jäya'ay yaghixøøyy may. Mänit näxuu'tscapxy miøødhajty. Jaduhñ yhiixy nej coo meeg wyiindsøn ca'a hijpãn, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hñajty quia'a yajnähixø'øyyii. Mänitã Jesús madiu'u tiãgøøyy yajnähixøøbiã. 35 Tøø hñajty chuujøøñã. Mänitã Jesús ja'a jiamiøød ñämejtsã. Mänitã Jesús ñämaayyã:

—Jue'e jaduhñ yaa, pactuum. Cabã cajpt yaa maa ja'a cu'ug quiaayyøøc hajxy häyaa jiiyãt. Tøø jaduhñ hoyhoy jiaanç tehñ chuujø'øyy. 36 Näma'aw yø'ø cu'ug, ween hajxy nøcxy quiaayhøxta'ay maa ja'a cajpt yaa wiingonbãn —nømä Jesús ñämaayyã.

37 Mänitã Jesús yhadsooyy:

—Tsøg hajxy nä'ägã yajcãayyãm højtshãjtãm.

Mänit hajxy yhadsoogumbã:

—Haa tii hajxy jaduhñ nhuuc nä'ã yajcãayyãmbãp. Cajx nä'ã caayyøøcpã nä'ã huucøøcpã. Nej, jaduhñ miich mmãna'añã coo højts tsajcaagy nøcxy njuy mejtsmägo'x denario —nømä Jesús jiamiøød ñämãayyãgumbã.

38 Mänitã Jesús miänãanngumbã:

—Huuc mäyãjtøw yø'ø cu'ug pøn caayyøøc møød. Pønjaty jaduhñ møød, ween hajxy yajmucy.

Coo hajxy hñajty tøø yajmujnä, mänitã Jesús ñämaayyã:

—Jagooyyã højts tsajcaagy mägooxyã tøø nbaady møødã hacx metsyã.

39-40 Mänitã Jesús miänaañ coo ja'a cu'ughajxy yhøxtã'agät necchooty tu'hagøøbiãjaty, nämägo'xhaam møød näjuxyçhägui'xmajc-haam. Mänit hajxy jaduhñ jiaanç yhøxtaacy. 41 Mänitã Jesús ja'a tsajcaagy mägooxpä quioondsooyy møødã hacx metspä. Coo çajhee'py, mänitã Dioscuju'uyãp yejcy ja'a tsajcaagy quiøxpã møødã hacx quiøxpã. Mänitã tsajcaagy tiãgøøyy haguiddøøbiã. Mänitã jiamiøød tiãgøøyy moobiã ja'a tsajcaagy møødã hacx, ween hajxy jaduhñ yajwa'xy maa ja'a cu'ugãn. Tehngajnã Jesús ja'a tsajcaagy hñajty yajwa'añguiojy møødã hacx. Jiaac tehñ yajmayøøby hñajty jaduhñ. 42 Cu'uxiã jäya'ayhajxy jaduhñ jiaanç tehñ quiaayy. 43-44 Hoyyã jäya'ayhajxy hñajty jaduhñ jia mayyã, majmetscachã tsajcaagy quiunajxy møødã hacx. Ja'a Jesús jaduhñ yajwa'añguioj. Nämãgooxmil ja'a ya'adiøjc-hajxy jaduhñ quiaayy yhuucy.

45 Mänitiã Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy coo hajxy tiãgø'øwät jii by barcojooty, wéenãc hajxy jim ñøcxø'øgät mejyhawiimb maa ja'a cajpt jaduhñ

xiøhatiän Betsaida. Coogä Jesús ja'a majiäya'ay jaduhñ ñähguéecnät, mänítac hajxy jim ñibiaadóøjät. ⁴⁶ Coo ja'a Jesús ja'a majiäya'ay ñähgueecy, mänit jim ñøcxy tungøxp Diospa'yaaxpä. ⁴⁷⁻⁴⁸ Coo quoodsøøyy, jimä Jesús hánajty tøø miähmø'øyy mejypia'a nidiuhñ. Ja'a barco, jagooyyá hánajty mejyquiuyc tøø ñä'ä mahñ miech. Jaanč tehñ miøcä barco hánajty jiojcubojø'øyyii. Tøø ja'a Jesús jiamiøødhajxy hánajty jiaanč tehñ yhanuu'xøøñä coo ja'a barco hajxy hánajty jia wi'i quiaaby. Coo ja'a Jesús jaduhñ yhijxy coo hajxy hánajty tøø yhanuu'xøøñä, mänit yo'oyhaam tiu'ubøjcy nøøwiing. Mobädajpä hánajty jiojbo'øwaannä, tøø ja'a Jesús ja'a jiamiøød hánajty ñajtspaadøøñä. Wyiin-naxáannäbä Jesús ja'a jiamiøød hánajty jaduhñ. ⁴⁹ Coo ja'a Jesús yhijxä coo hánajty yo'oy nøøwiing, mänitä jiamiøødhajxy miänaañ cooc tyijy hánajty je'e yháañämä. Mänit hajxy møc chaačhyaaxy. ⁵⁰ Nägøxiä hajxy hánajty chähgø'øyy coo ja'a Jesús hajxy jaduhñ yhijxy coo hánajty yo'oy nøøwiing. Cab hajxy choj høxcajpy. Mänitä Jesús miänaañ:

—Møcä mjoot hajxy päda'ag; høøch hädaa; ca'ačh hajxy xchähgø'øyy.

⁵¹ Coo ja'a Jesús tiägøøyy barcojooty, mänitä poj miooñ. Jiaanč tehñ yagiuøøyy ja'a Jesús jiamiøødhajxy jaduhñ coo poj miooñ. ⁵² Hoy hajxy hánajty tøø jia hixy coo ja'a Jesús ja'a tsajcaagy yajwa'añguiojy møødä hacx, cab hajxy hánajty ñajuø'øyy coo ja'a Jesús møcmäjaa miøødä ja'a Dioscøxpä. Jaanč tehñ quiuhxex hajxy hánajty.

⁵³ Coo ja'a Jesús hajxy jim miejch mejyhawiimb maa ja'a naax hánajty xiøhatiän Genesaret, mänitä barco hajxy jim quiuxojch mejypia'a. ⁵⁴ Tuunä hajxy jaduhñ ñä'ä barcopädsøømy, mänitä Jesús yhøxcajpä ja'a cu'ug. ⁵⁵⁻⁵⁶ Paquiä mädia'agy jim wia'xy coo ja'a Jesús hánajty jim tøø miech. Mänit tiägøøyy wädijpä cajpt-cajpt. Mänitä pa'amjäya'ayhajxy tiägøøyy cøømiéjtsäbä tsaajiooty maa ja'a Jesús hánajty wiäditiän. Jimä pa'amjäya'ayhajxy hánajty tøø ñajtsøyyø'øyyii møjtu'uba'a maa ja'a Jesús hánajty ñaxø'øwa'añän. Mänitä Jesús hajxy miänuu'xtaacy coo ja'a pa'amjäya'ayhajxy yajpa'amnaxøøjät. Pønjataiä Jesús wyitpa'a hánajty nä'ä nähdóonäxäp, tehñ ñajxpä pia'amhajxy hánajty mänitä.

7

¹ Mänitä fariseos ja'a Jesús hajxy ñämejch, møødä häna'c ja'a Diosmädia'agy hajxy yajnahixøøbiä. Jim hajxy hánajty chooñ Jerusalén. ² Mänitä fariseoshajxy yhijxy coo ja'a Jesús jiamiøød ja'a cuhdujt hajxy hánajty näje'e quia'a yajtuñ, coo hajxy quia'a cø'øbujy coo hajxy hánajty tiägø'øwa'añ caabiä huucpä. Ja'a fariseoshajxy, jaanč tehñ yhooyä judíocuhdujt hajxy hánajty quiudiuñ. ³ Hix, jaduhñä judíoshajxy hánajty nägøxiä quiuhdujthatyñä nebiä yhapä tieedyhajxy hánajty jegyhajty tøø yajnahixø'øyyii. Naaghooc hajxy hánajty quiaya'añ, tsipcøxpä quiø'ø hajxy hánajty hoyhoy ñä'ägä pujy wa'ads. ⁴ Møød coo hajxy hánajty tøø yhoj halaplaaztøjpa'c, cab hajxy hánajty quiaya'añ jaguiø'øbujy. Madiu'u cuhdujt hajxy hánajty miøødä coo hajxy cøxiä wiinä ñähbujy ñähje'ečh, møødä cayøhñdy hu'ugøhñdy, møødä tu'ts, møødä pu-jxtu'ts. ⁵ Mänitä fariseos ja'a Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Tii yø'ø mjamiøødhajxy jaguiø'øbujy coo quiaay. Cabä jecyquihdujt hajxy yajtuñ neby jäya'ayhajxy hijty jegyhajty quiuhdujthatiän.

⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jue'e mijts, mjaanč tehñ miähane'emaamb mijts, pero cab hajxy mnä'ä cudiuñ waambaty hajxy hamdsoo mja hane'emy. Mijtsøxpä ja'a Isaías jecy quiujahy, mänitä Dios miänaañ:

Hädaa jäya'ayhajxy, ja mänaamb hajxy jaduhñ cóogøch tyijy hajxy xwyiin-gudsähgø'øy,

pero cábøch hajxy hamuumdu'joot xñä'ä tsoy.

⁷ Xiøøbøch hajxy xjia wi'i pia'häyoy.

Jaduhñ hajxy jia mäna'añ cóogøch tyijy nmädia'agy hajxy xjia yajnahixøøyyä, pero yhamdsoo mädia'agy hajxy ñä'ä wi'i miädiaacyy, nømä Isaías jecy quiujahy. ⁸ Mijts, tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy mnajtshixøøñä. Ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy jaduhñ myaghijnäp —nømä Jesús ja'a fariseos ñämaayy.

⁹⁻¹⁰ Mänitä Jesús ñämäaguumbä:

—Paadiä Diosmädia'agy hajxy tøø mnajtshixø'øy, jaduhñä mhamdsoo cuhdujt hajxy hoy myaghida'añ. Jaduhñä Moisés jecy miänaañ coo ja'a mdaj coo ja'a mdeedy hajxy mwiingudsähgø'øwät. Pero pønägä tiaj ja'a tieedy haxøøg nänøømb, yajcuyagho'ogø'øwáañäbäc jaduhñ. ¹¹⁻¹² Pero wiing mijts mja mäna'añ cooc tyijy jaduhñ yhawiinmatsä cooc pønä tiajjä tieedy haxøøg ñämä'awät: “Cábøch mijts nbuhbedaannä. Hix, tøøchä Dios nnäma'ay cooch je'e cøxiä nmo'owa'añ ja'ačh mijts hijty nmo'owaambiä.” ¹³ Coo hajxy jaduhñ mmäna'añ, myajcähxø'py hajxy jaduhñ coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mga'a yajtuunnä, møød coo ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy myajnahixøøñä. Madiu'u hajxy jaduhñ myajcähxø'ogy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø mnajtshixøøñä, møød coo ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy yajtuunnä —nømä fariseohajxy ñämaayyä.

¹⁴ Mänitä Jesús ja'a cu'ug yajwiingapxøøguiumbä:

—Høøch nmädia'agy hajxy hamädoowhíjtäc. ¹⁵ Tijaty hajxy mgaaby mhuucy, cab hajxy xyajcädieey. Pero ja'a haxøøgwiinmahñdy, je'eds hajxy mäböcy xyajcädieeyäp. ¹⁶ Pøn jaduhñ wiinjuøøby, wéenhøch nmädia'agy xmiäböjca.

¹⁷ Coo ja'a Jesús ja'a quiapxy miädia'agy jaduhñ yajmaayy, mänitä cu'ughajxy quiøxy wiimbijnä. Mänitä Jesús hajxy tiøjtägøøñä møødä jiamiøødtøjc, ja'a hajxy hñajty ja'a nāmajmetspä. Mänitä Jesús miäyajtøøwä neby hñajty jaduhñ miädia'agytiägø'øy ja'a hñajty jaduhñ jim tøø miädiä'aguiäbä majiäya'ayhagujc. Ja'a Jesús jiamiøødhajxy jaduhñ yajtøøw yajtøø'x. ¹⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nej, ni mijtshajxy jaduhñ tøø mga'a wiinjuø'øyä waambátyhöch tøø nja mädia'aguiä. Jaduhñds je'e, tijaty hajxy mgaaby mhuucy, cab hajxy xyajcädieey. ¹⁹ Hix, ja'a jøø'xy ja'a pøcy, jii by jaduhñ yhäda'agø'øy maa ja'a mjøø'xytiøjc-hajxiän. Jadähooc nøcxy piädsømy. Cab jaduhñ jii by tiehm tiägø'øy maa ja'a mjuøhñdyhajxiän —nømä Jesús miänaañ.

Jaduhñ hädaaduhñ miädia'agytiägø'øy coo ni mädyii jøø'xy pøcy quia'a hamajtsä. ²⁰ Mänitä Jesús miänāngumbä:

—Pero ja'a haxøøgwiinmahñdy, je'eds hajxy mäböjnäbä xyajcädieeyäp. ²¹⁻²² Coo ja'a jäya'ay haxøøgwiinmahñdy hajxy jiaančh tehñ miøødä, paady hajxy haxøøgiaty jiaančh tehñ jiatcø'øy; paady hajxy miämeech, paady hajxy ñiyagho'ogyii, paadiä jäya'adio'oxiøjc hajxy miøødtsäna'ay, paadiä jäya'ajie'e hajxy yhadsoy, paady hajxy miäwiinhøøñ, paady hajxy ñiñähoyyii, paady hajxy jiaančh tehñ yajcumaya'añ, paady hajxy quia'a nä'ägädä wiinmahñmech. Coo hajxy naxy miu'ugyii, paadiä hadsojwiinmahñdy hajxy miøødä. ²³ Jaduhñds je'e, jaančh tehñ miadiu'u ja'a haxøøgwiinmahñdy jii. Je'eds hajxy jaduhñ mäböcy xyajcädiehby.

Mänitä Jesús miädiacpädøøñä.

²⁴ Coo ja'a Jesús jim chohñ, mänit jim ñøcxy maa ja'a naax jaduhñ xiøhatiän Tiro møød Sidón. Mänitä tøjc tu'ug piaaty maa hänajty miejtsta'aga'añ. Hamee'ch jim jia hidaañ. Pero miädoow ja'a cu'ughajxy jaduhñ coo ja'a Jesús hänajty jim tøø miech. ²⁵⁻²⁶ Jimä tadjäya'ay hänajty tu'ug chäna'ay. Hagriego hänajty miädia'agy. Ca'a hänajty je'e jiidósä. Jimä yhuung hänajty tu'ug, to'oxiäna'c. Tøø ja'a to'oxiäna'c hänajty pia'ambety. Møjcu'u hänajty tøø yajtägø'øyii. Coo ja'a quixiä tiaj jaduhñ miädoyhajty coo ja'a Jesús hänajty jim tøø miech, mänitä Jesús hoy wyiinjiçäda'agyii. Mänitä Jesús miänuu'xtaacä coo ja'a to'oxiäna'c nøcxy yajpa'amnäxäxä. ²⁷ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cab jaduhñ yhahixø'øy cooçhä huc-huung tsajcaagy nmó'owät, ja'a pigäna'c-hajxy hijty quiayaambiä.

Coo ja'a Jesús jaduhñ miänaañ, ja'a judíoshajxy jaduhñ yajmäbaatä nebiä pigäna'cän. Ja'a ca'a judíoshajxy jaduhñ yajmäbaatä nebiä hucän. ²⁸ Mänitä tadjäya'ay yhadsooyy:

—Wiindsón, tøyhajt jaduhñ. Pero jiibiä huc-huunghajxy pia'piy pia'coñ meexäpa'c tijaty ja'a pigäna'c-hajxy yajwiinga'awøøby.

²⁹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Coo jaduhñ tøø mmäna'añ, cähxø'p jaduhñ cooç nmädia'agy xmiäbøjcä. Tøø ja'a mhuungä møjcu'u ñähwáatsänä. Nøcxnä jootcujc maa ja'a mdøjcän.

³⁰ Mänitä tadjäya'ay wyiimbijty. Coo jim miejch maa ja'a tiøjcän, tøø ja'a yhuungä møjcu'u hänajty jiaanç nähwáatsänä. Jimä yhuung hänajty quio'na'ay maabejtcøxp hoy weenän.

³¹ Mänitä Jesús jim wyiimbijtägajch maa ja'a naax xiøhatiän Tiro. Mänit jim ñaxøøyy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Sidón. Mänit jim ñøcxøøyy maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Decápolis. Mänit jim miedsøøyy maa ja'a mejy hänajty xiøhatiän Galilea. ³² Mänitä mähdiøjc tu'ug yajmejtsä maa ja'a Jesús ja'a wyiinduumän. Cabä mähdiøjcä mädia'agy hänajty hoy yhabädsømy, møød hänajty quiuhnata. Mänitä Jesús miänuu'xtaacä coo ja'a quiø'ø yajnähgábät maa ja'a mähdiøjc cuhnatpä. Ja'a mähdiøjcä jiamiøødhajxy jaduhñ mänaañ. ³³ Mänitä Jesús ja'a mähdiøjc jäguemjuøøby miødhajty nidiuhm. Mänitä Jesús ja'a mähdiøjcä tiaatsc piadsihwä. Mänitä Jesús ja'a quiø'øwahxc chujyñähbo'ty. Mänitä mähdiøjc tiaatsc chujyhabo'odøøyyäxä. ³⁴ Mänitä Jesús chajhee'py. Mänit miänaañ: “Efata.” Jaduhñ hädaa miädia'agytiägø'øy: “Hawa'ads.”

³⁵ Tuunä ja'a Jesús jaduhñ ñä'a mänaañ, mäniä mähdiøjc quiapxø'cy miädoowø'cy. Jaanç tehñ yhoy jaduhñ miädiaacnä. ³⁶ Mänitä Jesús miänaañ coo hajxy quia'a mädiä'agät coo ja'a mähdiøjc jaduhñ tøø yhoyø'øy. Pero cab hajxy jaduhñ jiodhajty. Mänitiä hajxy jaduhñ hoy yhamädiaagø'øy. Hoyyä Jesús mayhooc jia hanehmy coo hajxy quia'a hamädiaagø'øwät, maas hanaxiä ja'a mähdiøjc hajxy yhamädiaagøøyy. Cabä Jesús miädia'agy jaduhñ ñä'a yajtúunäxä. ³⁷ Jiaanç tehñ yagjuøøbiä cu'ughajxy hänajty jaduhñ. Mänit hajxy tiägøøyy mänaambä: “Jaanç tehñ miøjmayhajt jaduhñ tiuumby coo ja'a cuhnatpä yajmädoowø'øgy, møød coo ja'a huumbä yajcapxø'øgy.”

8

¹ Cujaboom cumaaxc, mäniä jäya'ayhajxy nämay yhamugøøguiumbä maa ja'a Jesús hänajtiän. Ja yähó'cäp hajxy hänajty, cabä caayyøøc hajxy hänajty ñä'ägädä møødä. Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc yaaxmujcy, ja'a hajxy hänajty nämajmetspä. Mänitä Jesús miänaañ:

² —Nnäxúu'chpøch hädaa jäya'ayhajxy. Tägøøgxøøjoch hajxy tøø xpiawädijnä. Tøø ja'a quiay tøø ja'a yhu'ugyhajxy quiøjxnä. Tii hajxy jaduhñ

ñä'ä jaac cáyap. ³ Cooch hajxy jaguiay nguejxwiimbídät, wehndä hajxy jim tiu'uyuugádawät. Hix, näje'e hajxy jäguem tøø chohnnda'agy.

⁴ Mänitá Jesús yhadsoowä ja'a jiamiøødtøjc:

—Tii hädaa jäya'ay hajxy häyaa nnä'ä yajcáayyamb. Cabä cajpt yaa. Maa tsajcaagy hajxy häyaa nnä'ä páatämät —nømä Jesús jiamiøødhajxy miänaañ.

⁵ Mänitá Jesús ja'a jiamiøødtøjc miäyajtøøyy:

—Naag tsajcaagy hajxy jii mmøødä.

—Juxtujc —nøm hajxy yhadsooyy.

⁶ Mänitá Jesús miänaañ coo ja'a majiäya'ayhajxy yhøxtá'agät naaxwiin. Mänitá Jesús ja'a tsajcaagy quioonsooyy. Mänitá Dioscujú'uyäp yejcy. Mänitá tsajcaagy tiägøøyy haguiddøøbiä. Mänitá jiamiøødtøjc miooyy. Mänitá majiäya'ayhajxy miooyy. Coo ja'a Jesús ja'a tsajcaagy hänajty yhaguidø'øyy, yajwa'añguiojpy hänajty tehngajnä. ⁷ Jimä hacxhuung hajxy hänajty miøødäbä mejtstägøøg. Mänitá Jesús quiunuu'xy. Mänit miänaañ coo ja'a majiäya'ayhajxy mio'owøøjät. Jaduhñ je'e may yajwa'añguiojpä. ⁸ Mänitá jäya'ayhajxy tiägøøyy caabiä. Høxtä cuuxä hajxy hoyhoy. Høxtä jiaac piwø'c hajxy juxtujcach, ja'a hänajty tøø quiunäxiäbä. ⁹ Nämädaaxmil jäya'ayhajxy jaduhñ quiaayy yhuucy. Mänitá Jesús miänaañ coo hajxy wyiimbijnät. ¹⁰ Mänitá Jesús hajxy jadähooc biarcopéjcumbä møødä jiamiøødtøjc. Mänit hajxy jim ñøcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Dalmanuta.

¹¹ Mänitá Jesús ja'a fariseos näje'e ñämejtsä. Mänitá fariseos ja'a Jesús ja'a Diosmädia'agy hajxy miøødyajtsibøøyy. Mänitá Jesús jia nämäaayyä:

—Huuc yajcähxø'øgä hijxtahnd hoy-yagjuøøñäbä ja'a tsajpootypä. Jaduhñ højtsä tøyhajt nmøødhádät coo miichä Diosmäjaa mjaançh møødä —nømä fariseoshajxy miänaañ.

¹² Mänitá Jesús jiootmaxiey. Jootmadiägøøyy jaduhñ. Mänit miänaañ:

—Tii ja'a Diosmäjaa hajxy coo mwi'i yhixa'añ. Tøyhajt mijts nnämä'awät coo hajxy mga'a hixa'añ —nømä fariseoshajxy ñämaayyä.

¹³ Mänitá Jesús hajxy wyiimbijnä møødä jiamiøødtøjc. Mänit hajxy tiägøøyy barcojooty. Mänit hajxy tiu'ubøjcy. Mejyhawiimb hajxy hänajty ñøcxa'añ.

¹⁴⁻¹⁵ Mänitá Jesús ja'a jiamiøødtøjc ñämaayy:

—Mnigwieendähadøøjap hajxy. Ca'a ja'a Herodes chajcaagychooy hajxy mmäwädijtä, ni ja'a fariseos jie'ehajxy.

Mänitá Jesús jiamiøødhajxy yhiixy coo ja'a tsajcaagy hajxy hänajty tøø quia'a jaac juy. Jagooyyä tsajcaagy hajxy hänajty tu'uquiä miøødä barcojooty.

¹⁶ Mänit hajxy tiägøøyy niñämäayyäbä:

—Paady hajxy jaduhñ xñämäayyäm, coo tsajcaagy hajxy tøø njahdiägøoyyäm.

¹⁷ Coo ja'a Jesús jaduhñ yhamädoonajxy waambatiä jiamiøødhajxy hänajty ñiñäma'ayii, mänit hajxy ñämaayyä:

—Nej, jaduhñ hajxy mwiinjuø'øyyä coochä tsajcaagy tøø nmädia'aguiä, ja'a hajxy tøø njahdiägøoyyäbä. Cab hajxy tøø mnä'ägädä wiinjuø'øyy tijátyhøch tøø nmädia'agy. Mjaançh tehñ quiuhxex mijts jaduhñ. ¹⁸ Xiidsä mwiin hajxy mja møødä, cab hajxy tii mhijxmähmø'øyy. Xiidsä mmädohnd hajxy mja møødä, cab hajxy tii mmädoomähmø'øyy. ¹⁹ Mänájøchä nämägooxmilpä jäya'ay nyajcayyän ja'a mägooxtsajcaagy, naac cachä caadiuc hajxy mbiwø'cy.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Majmetsc.

²⁰ Mänitá Jesús miänáangumbä:

—Jaanä mänájøchä nämädaaxmilpä jäya'ay nyajcayyän ja'a juxtujtsajcaagy, naag cach hajxy mbiwø'pä.

Mänit hajxy yhadsóogumbä:

—Juxtujc.

²¹ Mänit hajxy ñämäaayyägumbä:

—Caj mijts tøø mnä'ägä wiinjuø'øy tijátyhøch tøø nmädia'agy —nømä Jesús miänaañ.

²² Mänitä Jesúshajxy jim miejtstägajch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Bet-saida. Mänitä wiinds tu'ug wyitsmejtsä maa ja'a Jesúsän. Mänitä Jesús miänuu'xtaacä coo ja'a wiinds ween ñähdoñii, ween jadhun yhijsø'øgy.

²³ Mänitä Jesús ja'a wiinds wyijtstsooyy. Mänitä wiinds cajtpa'a quipxy miødhajtä. Mänitä wiinds wyiingutsujøøyyä. Mänit wyiingumo'xøøyyä. Mänit miäyajtøøwä pø tøø hänajty yhijsø'øgy. ²⁴ Mänit tiägøøyy hijxø'pä weenjaty. Mänit miänaañ:

—Tøøch weenjaty nhijxø'øgy. Cábøchä jäya'ay hoy nhøxcaba'añ. Nna-juøøbiøch jadhun coo jiäya'ayä, pero jadúhnhøch nhixy nebiä quepychaajän.

²⁵ Mänitä Jesús ja'a wiinds jadähooc wyiingumo'xøøguiumbä. Mänitä wiinds hoy tiägøøñä hijxpä. Hotyijä hänajty jäguemjaty yhijsnä. ²⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tu'uda'aquiä mnøcxät maa ja'a mdøjcän. Ca'a cajptooty mguyo'oy mgubøgø'øy —nømä craa ñämaayyä, ja'a hänajty tøø yhijsø'øguiäbä.

²⁷ Mänitä Jesúshajxy jim tiu'ubøjcy møødä jiamiøødtøjc. Jim hajxy hänajty ñøcxa'añ maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Cesarea de Filipo. Cajpt-cajpt hajxy hänajty wiädita'añ. Tu'haamnøcxpä, jimä Jesús ja'a jiamiøødtøjc miäyajtøøyy:

—Høøch, pønhøchä cu'ugäda'a xtyijp.

²⁸ Mänitä Jesús yhadsoowä:

—Näje'e hajxy miäna'añ cooc tyijy miich mJuan mäyajnäbejpä. Näje'e hajxy miänaambä cooc tyijy miich mhElíasä. Näje'e hajxy jiaac mänaambä cooc tyijy miich mDiosquexiä, cooc tyijy miichä Diosmädia'agy jecy myajwa'xy.

²⁹ Mänitä Jesús yajtøøgumbä:

—Mijtsäts, pønhøch mijtshajxy jadhun xtyijp.

Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Jue'e miich, Cristo. Dios miich tøø xwyiinguexy.

³⁰ Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc ñämaayy coo ja'a Jesús hajxy quia'a mädiä'agät pøn hänajty je'e.

³¹ Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc tiägøøyy yajwiingapxøøbiä:

—Høøch, Diosquexyhøch høøch. Madiú'ujøchä tsaachpä nøcxy nhab-aada'añ. Xmiähanhadáambøchä jäya'ayhajxy, ja'a hajxy jiiby wiindsønhaajpä maa ja'a tsajtøjcän, møødä teedywiindsønhaajxy, møødä häna'c-hajxy jiiby Diosmädia'agy-yajnahixøøbiä maa ja'a tsajtøjcän. Mänithøch hajxy jadhun xjia yajyagho'oga'añii. Pero cooch hajxy hänajty tøø xyajyagho'ogyii, cudägøøgxøøyyä, mänithøch njujypijtägatsa'añ.

³² Howyiinjuøøñä ja'a Jesús jadhun miädiaacy. Mänitä Pedro ja'a Jesús hawiingtuum wioonøcxy. Mänitä Pedro miänaañ:

—Wiindsøn, ca'ads jadhun mwl'i miäna'añ. Caj miich nej mjada'añ mhabeta'añ —nømä Jesús ñämaayyä.

³³ Mänitä Jesús wia'wiimbijty. Mänitä jiamiøødtøjc wyiinhee'ppejty. Mänitä Pedro yhojjä:

—Møjcu'u, jua'ads yaa maaçh nwiinduumän. Jadhun miich mwiinmahñdyhaty nebiä jäya'ayhajxy wyiinmahñdyhajnän. Caj miich jadhun mwiinmahñdyhaty nebiä Dios wyiinmahñdyhatiän —nømä Jesús miänaañ.

³⁴ Mänitä Jesús ja'a cu'ug miøjyaaxy møødä jiamiøødtøjc. Mänitä Jesús miänaañ:

—Põn̄ jioot tsojp cooçh xjamiøødhádát, weená yhamdsoo cuhdujt hajxy ñajtshixø'oy, weená jioot hajxy piáda'agy coo hajxy chaachpójpát nebiøch ndsaachpøga'añän. Wéenhøchä nmädia'agy hajxy tehngajnä xmiäbøjcä. ³⁵ Põn̄ä jioot ja pädaacp coo hajxy hoy jiugyhádát, cab hajxy cøjxta'axiøø jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän. Pero põn̄ä jioot pädaacp coo hajxy yhó'ogät ja'a høøchcøxpä møødä Diosmädia'agyquiøxpä, je'edshajxy homiänaajä jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhatiän. ³⁶ Coø hajxy hodiuum mga'a mähmø'øwät coo hajxy hánajty tøø mho'ogy, cab hajxy jaduhñ mniyaghoyø'øwøjät, hoy hajxy hánajty yaa tøø mja mäyøøhaty hádaa yaabä naaxwiin. ³⁷ Ni tii yaa quia'a nä'ägädä tsoobaady hádaa yaabä naaxwiin nebiä mjugyhajthajxy choobaada'añän, coo hajxy homiänaajä mjugyhádát nebiä Dios jiugyhatiän. ³⁸ Põnhøch xmiädsähdiuumb møødhøchä nmädia'agyquiøxpä maa hádaa jäya'ay wyiinduumhajxiän, hádaa pojmoødpä cädieemiøødpähajxy, hádaahajxy ca'a Diosmädia'agymiäbøjpä, cooçh yaa ngädaactägätsät hádaa yaabä naaxwiin, mänitøch hajxy jadähooc nmädsähdiuundägatsa'añ, põnjátyhøch hánajty yaa tøø xmiädsähdiuñ. Diosquéxyhøch høøch. Diosmøcmäjaamøødhøch hánajty yaa ngäda'aga'añ, näguipxy møødä Diosmoonsähajxy, ja'a hajxy jim̄ hijpä Dioswiinduum —nømä Jesús miänaañ.

9

¹ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Chaads mijts tøyhajt ndehm̄ ñämä'awät, mijts xii tänaabiä, näje'e hajxy hánajty mga'a ho'ogyñä coo hánajty quiähxø'øga'añ coo ja'a Dios hánajty yhane'ema'añ ja'a miøcmäjaahaam.

² Cudädujxøø, mänitä Jesús ja'a Pedro wioonøcxy maa ja'a tun̄ jaançh tehñ quiøxpän, näguipxy møødä Santiago møødä Juan. Nämädaaxyä hajxy hánajty jim̄. Mänitä Jesús wyiin jiojyp wiing jiajty maa ja'a Pedro wyiinduumhajxiän. ³ Høxtä haamb høxtä tsämaambä Jesús hánajty møødä wyit møødä tiucxy. Jaançh tehñ pioobä wyit hánajty nägø'ø nädecypiä. ⁴ Mänitä Elíashajxy jim̄ ñäguehxtøø'xy møødä Moisés. Jim̄ä Jesús hajxy hánajty wyl'i miøødmädia'agy. Nägoojä Pedrohajxy hánajty ñä'ä hijxcäda'agy ñä'ä hee'pcäda'agy. ⁵⁻⁶ Jaançh tehñ chähgøøbiä Pedrohajxy hánajty. Cab hajxy hánajty ñajuø'oy waamb hajxy jaduhñ ñä'ä mäná'anät. Mänitä Pedro nä'ä nägoobä miänaañ:

—Wiindsón, hoyøøyy jaduhñ coo hajxy yaa tøø nbéjtäm. Nhuuc hädiuñ højts tøjquemyhuung tægøøg maa miltshajxy häyaa cødu'ug myaghäña'awø'øwät, møød miüch, møødä Moisés, møødä Elías —nømä Jesús ñämaayyä.

⁷ Tuunä ja'a Pedro jaduhñ ñä'ä mänaañ, mänit hajxy ñäma'anähbejty. Mänitä Dios jiiiby quiapxy näma'ajooty: “Høøch nHuung hádaa. Njaançh tehñ chójpiøch hádaa. Mäbøjcä miädia'agy hajxy.” ⁸ Coø ja'a näma'a chajpejty, tøø ja'a Moisés hajxy hánajty yhadägoyyø'oy møødä Elías. Coø ja'a Pedrohajxy jia hijxwädipty, cabä Moisés hajxy yhiixnä ni ja'a Elías; jagooyyä ja'a Jesús hajxy jiaag hijxy nidiuhñ.

⁹ Jim̄ä Jesús hajxy hánajty wyiinmänacy tun̄nähgøxp møødä jiamiøød nädägøøgpä, mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'a hajxy põn̄ mnä'ägädä hawaanä tijaty hajxy yaa tøø mhixy tøø mmädoy høxtä cøonøch hánajty tøø njujypiojtägach cooçh hánajty tøø nho'ogy. Diosquéxyhøch høøch —nømä Pedrohajxy ñämaayyä.

¹⁰ Coø ja'a Pedrohajxy jaduhñ ñämaayyä, paadiä mädia'agy hajxy jaduhñ miäbøjcy. Jioodhajt hajxy jaduhñ nebiaty hajxy hánajty tøø yhixy tøø miädoy.

Hamiñ haxopy hajxy hānajtj jia ñimiāyajtōyīi waambā Jesús hānajtj jaduhñ jia māna'ana'añ coo jaduhñ miānaañ cooc hānajtj jiuypiojtāgatsa'añ. ¹¹ Mānitā Jesús hajxy miāyajtōōyy:

—Ja'a hāna'c hajxy jiiby yajnahixōōbiā maa ja'a tsajtōjcān, jaduhñ hajxy miāna'añ coogā Elías tsipcōxp jawyiin quiādā'agāt. Mānitāgā Cristo hōxhaam jiaac tehñ quiāda'aga'añ. Tii hajxy jaduhñ coo miāna'añ. Nej, tōyhajt jaduhñ.

¹²⁻¹³ Mānitā Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñā Diosmādia'agy jiaančh māna'añ coogā Elías jawyiin quiāda'aga'añ. Tōyhajt jaduhñ. Mānitāgā cōxiā wiinā yagjema'añ yajtāgatsa'añ. Tōō ja'a Elías jia cāda'agy. Pero tōō jaduhñ jiaančh tehñ chaačhtiuñii nebiatiā jāya'ay jioothajxy chocy. Tōjiajt jaduhñ nebiā Diosquexyhajxy jecy quiujahyyān. Nej, mnajuōōby hajxy jaduhñā waambātyhōčhā Diosmādia'agy xmiādiaacpā, hōōčh ja'a Diosquexypā, coočhā jāya'ayhajxy xchaačhtiuñaambā, mōōd coočh hajxy xquia'a jaac hixaannā.

¹⁴ Coo ja'a Jesúshajxy jiiby quiādaacy maa ja'a jiamiōōdhajxy hānajtj tōō miāhmō'oyān, ja'a hajxy hānajtj jiiby nādaaxtūjpā, mānitā Jesús yhiixy coo ja'a jiamiōōdhajxy hānajtj piquiā tōō piāda'agyīi ja'a majiāya'ay. Jimā hāna'c hajxy hānajtj miōōdnihoyīi, ja'a hāna'c-hajxy jim yajnahixōōbiā maa ja'a tsajtōjcān. ¹⁵ Nāgoo ja'a cu'ugā Jesús hajxy jiojcuhihōōyy, mānit hajxy jiaančh tehñ xioōndaacy. Mānitā Jesús jiojcuāyō'ogōōyyā. Mānit yajpoo'xā. ¹⁶ Mānitā Jesús miānaañ:

—Tii hajxy mwi'i yajniguiuhōjōōyyāp.

¹⁷ Mānit tu'jāya'ay yhadsooyy:

—Wiindsōñ, chaačhā nhuung tōō nja mōōdmech. Mōjcu'u jaduhñ miōōd. Ja'a mōjcu'u wi'i yaguhmb. ¹⁸ Naxy jaduhñ yajcādayīi. Mānit tiāgō'oy hahoo'pā. Mānitā tiōōts tiāgō'oy yajcādaypā. Mānit mōc-hāwōōnā jiaty. Tōōčhā mjamiōōdtōjc nja mānuu'xta'agy coočh nhuung hajxy cu xya-jpa'amnāhwaatsā. Pero cab hajxy tōō miājāda'agy —nōmā Jesús ñāmaayyā.

¹⁹ Mānitā Jesús ja'a jiamiōōdtōjc ñāmaayy:

—Ja'a! Cābōch mijtsā nmādia'agy xñā'ā mābōjcā coočh nDiosquexiā. Tōōčh mijts jecy nja mōōdwādity, y cahnā hajxy tii mnā'āgādā habōcyñā. Jaančh tehñ yhanaxiā mijts jaduhñ mguhxexā. Nébiōch mijts nnā'ā tūnāt. Hoorā, witsmiñxā ja'a pa'amjāya'ay yaa —nōmā Jesús miānaañ.

²⁰ Mānitā Jesús miādia'agy quiūdiūñāxā. Coo ja'a Jesús yhiixā ja'a mōjcu'u, mānitā mādhiōjcā pia'am tiehñ ñāmejtsā. Mānitā mādhiōjc quiādaayy naaxwiin. Mānit piayajch piadōō'py. Mānit tiāgōōyy hahoo'pā. ²¹ Mānitā craa tieedy miāyajtōōwāxā:

—Mānaa hādaa mhuung tōō pia'ambety.

Ja'a Jesús jaduhñ yajtōōw.

—Muutsnā hānajiñā —nōmā craa tieedy yhadsooyy.

²² Mānitā tieedy miānāangumbā:

—Nāxyhōch hādaa nhuung jioōngādaw jioōmbōgō'oy coo pia'am jaduhñ naxy ñāhbaadyīi. Naxy ñōōgādaw ñōōbōgōōbiā. Ja weenjaty jaduhñ quiaa yagho'ogyīi. Tunā mayhajt. Pō jii miīch mōcmājaa mmōōdā, hōjts nāxū'utsāc, hōjts puhbētāc —nōmā Jesús ñāmaayyā.

²³ Mānitā Jesús miānaañ:

—Nej, jaduhñhōch miīch xmiōyajtōōyyā pō nmōōdhōch mōcmājaajā. Pōñ jaduhñ mābōjp, hotyīijā jaduhñ yhoyō'ōwāñāxā.

²⁴ Mānitā pa'amjāya'ay tieedy yaaxy:

—Nmābōjpiōch. Hōōch puhbētāc, jaduhñhōch maas hoy njaac mābōgāt.

²⁵ Jimä jäya'ayhajxy hänajty may wyi'i miamiucy. Coo ja'a Jesús ja'a majiäya'ay jaduhñ yhiijxy, mänitä Jesús ja'a møjcu'u ñämaayy:

—Høøch miičh nghanemby coo hädaa craa mhøxmájtšnät. Cab jaduhñ mänaa mnämejtstägájtšnät. Naxy miičh hädaa mähdiøjc myaghuumy myajnaty —nømä møjcu'u yhojjä.

²⁶ Mänitä mähdiøjc møc yajtsaachyaaxä. Mänit jiäwipø'cy xiäyaayyø'cy. Mänit ñähwaatsä quiuhwaatsä. Nebiä ho'ogypiän jiajty. Coo jaduhñ yhiixä, mänitä jäya'ayhajxy may miänaañ cooc tyijy hänajty tøø yho'ogy. ²⁷ Mänitä Jesús ja'a craa wyidsø'cy. Mänitä craa hoy tiänaayyø'nø.

²⁸ Mänitä Jesús hajxy tiøjtägøøyy møødä jiamiøødtøjc. Mänitä Jesús hamee'ch miäyajtøøwä ja'a jiamiøød:

—Tii højts jaduhñ coo tøø nga'a mäjädaacpä.

²⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo Dios hajxy mjaanč tehñ miänuu'xtá'agät, mänit yø'øduhmbä pa'am hajxy hoy myajnáxät. Pero pø caj, cab hajxy myajnáxät.

³⁰ Coo ja'a Jesús hajxy jim chohñ, mänit hajxy ñøcxy Galilea. Cabä Jesús hänajty yajnajuø'øwa'añii maa hänajty nøcxy wiädita'añ. ³¹ Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc tiägøøyy yajwiingapxøøbiä:

—Høøch ja'a Diosquexypä, nøcxáambøch nniñähduga'añii coočhä jäya'ayhajxy xyaghó'ogät. Y cooč hänajty tøø nho'ogy, cumáaxc-høch hänajty njujypiojtägatsa'añ —nømä Jesús miänaañ.

³² Cabä Jesús ja'a jiamiøødhajxy ñä'ägädä wiinjuøøyy waambatiä Jesús hänajty tøø miädia'agy. Cab hajxy hänajty jia nä'a wi'i miäyajtøøwaambä. Hix, tsähgøøby hajxy hänajty.

³³ Mänit hajxy jim miejch Capernaum maa hajxy hänajty chäna'ayän. Coo hajxy hänajty tøø tiøjtägø'øy, mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc miäyajtøøyy:

—Tii hajxy hijty mwi'i yajcapxiøøby jim tu'haam-miimbä.

³⁴ Pero cab hajxy waamb ñä'ägädä hadsooyy. Hix, jue'e hajxy hänajty tøø yajtsibø'øy tu'haam-miimbä, pønä cuhdujt hänajty maas møc møød. Tsähdiuumb hajxy hänajty, paady hajxy quia'a nä'ägädä hadsooyy. ³⁵ Mänitä Jesús yhäñaaguiädaacy, Mänitä jiamiøødtøjc ñämaayy, ja'a hajxy hänajty nämajmetspä:

—Yam hajxy weeñtiä huuc møjwa'ag. Pøn jaduhñ pøc-juøøby coo møjcuuhdujt miøødhädät, cabä cuhdujt jaduhñ ñä'ägädä møødhada'añ. Moonsä jaduhñ ñä'ägä tunaamby.

³⁶ Mänitä Jesús pigäna'c-huong tu'ug miøjyaaxy. Mänit piädaacy cujc maa ja'a jiamiøødhajxy hänajtiän. Mänit chehñø'cy. Mänitä jiamiøødtøjc ñämaayy:

³⁷ —Pøn hädaa pigäna'c hädaaduhmbä tsojp ja'a høøchcøxpä, jaduhñ mäwínhøch xchojpä. Jaanä jaduhñhöchä nDeedy hajxy xhöjcbä —nømä Jesús miänaañ.

³⁸ Mänitä Juan ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, tøø højts jäya'ay tu'ug nbaady. Jimä pa'amjäya'ay hänajty yajpa'amnaxy, ja'a hajxy møjcu'umøødpä. Miičhä mxøø hänajty xquiapxpáatäp. Mänit højts nnämaayy coo quia'a yajpa'amnáxnät. Paady højts jaduhñ nnämaayy, coo højts näguipxy xquia'a møødwädjätäm.

³⁹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cábäts hajxy waamb cu mnämaayy. Pønhøchä nxøø xquiapxpáatäp coo ja'a hoy-yagjuøøñäbä hänajty yajcähxø'øgy, cábøch jaduhñ xchoj mägapxtägoyya'añ. ⁴⁰ Pøn højts jaduhñ xquia'a mädsiphájtäm, je'eds hajxy jaduhñ xmiägu'ughájtäm. ⁴¹ Coo mijts pøn xyajnoøhú'ugät je'eguiøxpä

cooĉ mijts xpiawädity, hooĉ ja'a Cristo, jimä hoyhajtä weenhajt piaada'añ Dioswiinduum.

⁴² 'Pønjätyhøĉhä nmädia'agy xmiäbójcäp, hoy hajxy quia'a jagä høxpøquiä, coo hajxy jiojcapxø'øwøøjät, ja'a häna'c-hajxy jaduhñ mäjojcapxøøbiä, mejor paandsaa hajxy häxøpy tøø yajyo'xodsø'øyii, jaduhñds hajxy häxøpy tøø miejjiäwipø'øyii. ⁴³⁻⁴⁴ Pø jimä mgø'ø hänajty xyajcädieey, maas hoy jaduhñ coo mnä'ägädä høxpúxät, jaduhñ tehngajnä xquia'a yajcädiéhñät. Jaduhñäts homiänaajä mjogyhädät nebiä Dios jiugyhatiän, hoyyä mgø'ø hänajty metsc mga'a jagä møødä. Hix, coo tehngajnä mjaac cädieeyät, jiiby mhädá'agät haxøøgtuum maa ja'a jøøn mänaa quia'a nä'ägädä pi'ichän, hoyyä mgø'ø hänajty jia ca'xiä. ⁴⁵⁻⁴⁶ Jaaná jaduhñduhmbä, pø jimä mdecy hänajty xyajcädieey, maas hoy jaduhñ coo mnä'ägädä høxpúxät, jaduhñ tehngajnä xquia'a yajcädiéhñät. Jaduhñäts homiänaajä mjogyhädät nebiä Dios jiugyhatiän, hoyyä mdecy hänajty metsc mga'a jagä møødä. Hix, coo tehngajnä mjaac cädieeyät, jiiby mhädá'agät haxøøgtuum, hoyyä mdecy hänajty jia ca'xiä. ⁴⁷ Jaaná jaduhñduhmbä, pø jimä mwiin hänajty xyajcädieey, maas hoy jaduhñ coo mnä'ägädä yajpädsómät, jaduhñ tehngajnä xquia'a yajcädiéhñät. Jaduhñäts homiänaajä mjogyhädät nebiä Dios jiugyhatiän, hoyyä mwiin hänajty metsc mga'a jagä møødä. Hix, coo tehngajnä mjaac cädieeyät, jiiby mhädá'agät haxøøgtuum, hoyyä mwiin hänajty jia ca'xiä. ⁴⁸ Jiiby haxøøgtuum, cabä tøønghajxy jiiby mänaa ñä'ägä ho'ogy, møød cabä jøøn jiiby mänaa ñä'ägä pi'tspä.

⁴⁹ 'Pøn jiiby hijp haxøøgtuum, cab hajxy jaduhñ jiiby mänaa quiøxy toya'añ. Jaduhñ mäwíinäts je'e nebiä tsu'uĉh caanø'oybän, cabä jøøn jaduhñ jiiby mänaa pyi'ich. ⁵⁰ Ja'a caan, tuungpaatp je'e. Pero coo ja'a tiaamdspä quiøxät, cab jaduhñ mänaa tiuungpáatnät. Jaduhñ mäwíinäts miltspä, hoy yajxón hajxy mnimiøødhidøøjät. Cab hajxy jaduhñ mänaa myajniugiudsip myajniugiuma'adø'øwøøjät.

10

¹ Mänitä Jesús jim chónhgumbä Capernaum. Mänit ñøcxy Judea-naaxooty, ja'a xøøbädsømyhaampiä, jim Jordán-møjnøøhawiimb. Mänitä jäya'ay may ñäméjtsägumbä. Mänitä Jesús tiägøøguiumbä yajnähixøøbiä, neby hänajty naxy yajnähixø'øyhatiän. ² Mänitä fariseodøjc-hajxy näje'e miejch. Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Nej, miimbä cuhdujt jaduhñä coo jäya'ayhajxy ñiyhøxmadsoøjädä.

Paadiä Jesús jaduhñ miäyajtøøwä, hijxmadsaanäp hänajty jaduhñ waamb hänajty yhadsowa'añ. ³ Mänitä Jesús yajtøødägajch:

—Nej, jaduhñä Moisés jecy quiujahyyä coo hajxy mniyhøxmadsoøjädä.

⁴ Mänitä fariseoshajxy yhadsooyy:

—Jaduhñä Moisés jecy quiujahy coogä cuhdujt jaduhñ myiñ coo jäya'ayhajxy ñiyhøxmadsoøjät.

⁵ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Coo mijts mjaanĉ tehñ quiuhxexä, paadiä Moisés ja'a cuhdujt jaduhñ jecy yecy coo mdo'oxiøjc hajxy mhøxmádsät. ⁶ Mänaa ja'a naaxwiimbä jecy yhawijy tiøø'xta'aguiän, mänitä Dios jäya'ay metsc quiunuu'xy ya'adio'oxy.

⁷⁻⁸ Coo ja'a Dios ja'a jäya'ay jaduhñ jecy quiunuu'xy ya'adio'oxy, paadiä ya'adiojcaduhñ tio'oxiøjwiingpógät. Jaduhñ hajxy jaduhñ yhiñät nebiä tu'que'expän. Hawiingøøby hajxy jaduhñ. Cab hajxy wioowhíjtänä ja'a tiaj ja'a tiédiäm. ⁹ Pønjätiä Dios jaduhñ tøø quiunuu'xy coo hajxy ñimiøødsäna'awøød nämetsc, cab hajxy jaduhñ ñiyhøxmadsoøjät —nømä Jesús miänaañ.

¹⁰ Mänitä Jesúshajxy tiøjtägøøyy møødä jiamiøødtøjc. Mänitä Jesús jadähooc miäyajtøøwä ja'a jiamiøød waambatiä Jesús ja'a fariseodøjc hänäjty tøø miøødmädia'agy. ¹¹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pønä tio'oxiøjc høxmajtsp, y mänitä wiingto'oxiøjc wyiingpøcy, miägädiehbiä tio'oxiøjc jaduhñ. Haxøøg jaduhñ jiatcø'øy. ¹² Jaanä jaduhñduhmbä, coo ja'a to'oxiøjc ñihyhap yhøxmádsät, y coo wiingya'adiøjc wyiingpøgät, jaduhñä ñihyhap miägädiehbiä. Jaanä haxøøg je'eduhñ jiatcøøbiä —nømä Jesús miänaañ.

¹³ Mänitä Jesús pigäna'c mejtstägøøg yajnämejtsä, coo hajxy ween quiunuu'xyii. Coo ja'a Jesús jiamiøød hajxy jaduhñ yhijxy cooc tyijy ja'a Jesús hänäjty yhadsiba'añii, mänitä pigäna'cä tiajhajxy yhadújcäxä coo ja'a Jesús hajxy jaduhñ quia'a nänócxät. ¹⁴ Coo ja'a Jesús jaduhñ yhijxy coo ja'a pigäna'c-hajxy hänäjty wyi'i yhadugyii, mänitä Jesús ja'a jiamiøød yhojy:

—Ca'a yø'ø pigäna'c hajxy mwi'i yhaducy. Wéenhøch hajxy jaduhñ xñämiñ. Coo mijtsä Diosmädia'agy jaduhñ mmäbøgät neby hädaa pigäna'c-hajxy miäbøquiän, mänit mijtsä Dios jaduhñ xyhuunghädät. ¹⁵ Hiç, ja'a pigäna'c-hajxy, cab hajxy tii quia'a nä'ä mäbøcy. Tsipcøxp hajxy jaduhñ ñä'ägä mäbøcy. Jaduhñds je'e, coo mijts mmäbøgät nebiä pigäna'c-hajxy miäbøquiän, mänit hajxy jaduhñ mjygyhädät cøjxta'axiøø nebiä Dios jiygyhatiän. Tøyhajt jaduhñ —nømä Jesús miänaañ.

¹⁶ Mänitä Jesús ja'a pigäna'c tiägøøyy cunuu'xpä tu'ugjaty-tu'ugjaty. Cø'ønähgäjpäp hajxy hänäjty.

¹⁷ Mänitä Jesús jim chohñ. Jim hänäjty tiu'uyo'oyñä, mänitä Jesús jäya'ay tu'ug päyø'øguiä ñajtspaadøøyyä. Mänit wyiinjiçädaacä. Mänit ñämaayyä:

—Wiindsøn, mjaanç tehñ yhoyhäna'c miich. Nébiøch ngudiúnät cooçh cøjxta'axiøø njygyhädät nebiä Dios jiygyhatiän —nømä Jesús miäyajtøøwä.

¹⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tiich miich jaduhñ coo xñäma'ay cooçh nhoyhäna'cä. Ni pøn jaduhñ quia'a hoyhäna'cä. Jagooyyä Dios tu'uquiä yhoyhäna'cä. ¹⁹ Mnajuøøby miich jaduhñ nebiatiä Moisés cuhdujt jecy yejcy, túhmäts. “Cab hajxy mniyagho'ogøøjat. Cabä wiingto'oxiøjc hajxy mmøødtsänä'awät. Cab hajxy mméedsät. Cab hajxy mhøhndá'agät. Cab hajxy mmäméedsät høhnda'agymiädia'agyhaam. Mwiingudsähgø'øwäbä mdajjä mdeedy hajxy” —nømä Jesús miänaañ.

²⁰ Mänitä Jesús ñämáayyägumbä:

—Pero Wiindsøn, homiänájøch jaduhñ ngudiuñ. Múutsnøçhä hoguiuhdujt nmädsøhndaacy —nømä Jesús ñämaayyä.

²¹ Mänitä Jesús ja'a craa wyiinhee'ppejty. Jiaanç tehñ chójcäbä craa hänäjty je'e. Mänitä Jesús miänaañ:

—Tu'tu'uuyyä mga'a cøxy cudiuñ. Nøcx cøxy toog tijaty jim mmøød, jaduhñds mmó'owät pønjaty hajxy häyoob. Coo jaduhñ mgudiúnät, mänit jim mnócxät Dioswiinduum. Jim miichä hoybä weenbä mbäadät tsajpootyp. Hoorä, høøch padu'ubøjcäc.

²² Coo ja'a craa jaduhñ ñämaayyä, mänit jiootmadiägøøyy. Mänit wyiimbijnä tájjäp máayyäp. Hiç, jaanç tehñ miäyøø hänäjty je'e.

²³ Jimä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hänäjty piadäna'ay. Mänitä Jesús wyiinhee'ppejty. Mänit miänaañ:

—Jaanç tehñ chip jaduhñ coo yø'ø mäyøødøjc-hajxy jim ñócxät Dioswiinduum. Tehñ tiøyhajt jaduhñ.

²⁴ Coo ja'a Jesús jaduhñ miänaañ, jiaanç tehñ yagjuøøyy ja'a jiamiøødhajxy jaduhñ. Mänitä Jesús miänáaḡumbä:

—Mägu'ughajpädøjc, pønjatiä xiädø'ñ hajxy hajoodhajp, jaanč tehñ chip jaduhñ coo hajxy jim ñócxät Dioswiinduum. ²⁵ Maas paquiä camello tu'ug jiiby ñaxø'owät xuhñdyjutooty quejee ja'a mäyøøhäna'c-hajxy jim tiägø'owät Dioswiinduum.

²⁶ Coo ja'a Jesús jaduhñ miänáangumbä, mänitä jiamiøødhajxy maas hanaxiä yagjuøøguiumbä. Mänitä Jesús miäyajtøøwä:

—Pønxada'aduhñ jaanč tøy nähwa'adsaamb.

²⁷ Mänitä Jesús wyiinhee'ppéjcumbä. Mänit miänaañ:

—Ja'a jäya'ayhajxy, cab hajxy hamdsoojoot hoy yajniñähwa'adsøjtät. Pero Dios, je'eds mäyajnähwaatp. Hotyijä Dios jaduhñ jiaty.

²⁸ Mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Huuc mädown, coo højts miich nbadu'ubøjcy, cøjx højts nnähgue'egy tijaty højts hijty nmøød.

²⁹⁻³⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pønjaty cøxiä tøø ñähgue'egy ja'a høøchcøxpä møødä Diosmädia'agyquiøxpä, maas may hajxy jaduhñ jiaac paada'añ hädaa yaabä naaxwiin tijaty hajxy hänajty tøø ñähgue'egy tøø yhøxy'oy, tiøjc, piuhya'ay, piuhdo'oxy, tiaj tieedy, yhuung, ñaax. Møød jim hajxy ñøcxa'añ tsajpootyp. Jim hajxy jaduhñ homiänaajä yhida'añ, hoy hajxy hänajty yaa tøø jia tsaachpøcy ja'a høøchcøxpä hädaa yaabä naaxwiin. Tøyhajt jaduhñ.

³¹ Pønjatiä møjtuung jäda'ahaty ca'a møød, nämay hajxy miøjtägø'owa'añ. Pero pønjatiä møjtuung jäda'ahaty ja møød, nämayyä tiuunghajxy piøgáañäxä —nømä Jesús miänaañ.

³² Mänitä Jesús hajxy jim tiu'ubøjcy møødä jiamiøødtøjc. Jerusalén hajxy hänajty ñøcxa'añ. Jawyiinä Jesús hänajty yo'oy. Mayyä jäya'ayhajxy hänajty pianøcxy møødä Jesús jiamiøødhajxy, ja'a hajxy hänajty nämajmetpä. Jaanč tehñ yagjuøøby hajxy hänajty. Høxtä tsähgøøby hajxy hänajty. Mänitä Jesús ja'a jiamiøød hawiing wioonøcxy. Mänitä Jesús tiägøøyy mädiaacpä nebiaty hänajty jiada'añ yhabeta'añ:

³³ —Huuc mädown hajxy, yam hajxy nnøcxäm Jerusalén. Coo hajxy jim ngoodáañäm, mänitøchä teedywiindsøñhajxy xyajcø'ødägø'owa'añ, møødä häna'cä Diosmädia'agy hajxy jim yajnahixøøbiä tsajtøgooty, høøch ja'a Diosquexypä. Mänitøch hajxy jaduhñ xyajnahdija'añ cooch hajxy xyagho'oga'añ. Mänitøch hajxy xyajcø'ødägø'owa'añ ja'a häna'c-hajxy jim tsohmäbä Roma. ³⁴ Madiú'ujøch hajxy xchaačtiuna'añ. Xñäxi'igáambøch hajxy. Xwyiinwoonáambøch hajxy. Xwyiingutsujø'owáambøch hajxy. Xwiobho'ogáambøch hajxy. Mänitøch hajxy xjia yagho'oga'añ. Pero cudägøøgxøøyyøch njujypiøjtägatsa'añ, —nømä Jesús miänaañ.

³⁵ Mänitä Jesús wyiinguwa'agøøyyä ja'a Santiago møødä Juan. Ja'a Zebedeo yhuunghajxy hänajty je'e. Mänit hajxy miänaañ:

—Wiindsøn, huuc tunä mayhajt ja'a højtscøxpä.

³⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tii mayhájthøch ndúnäp.

³⁷ Mänitä Santiagohajxy miänáangumbä:

—Coo miich hänajty tøø mmøjtägø'øy, coo hänajty tøø mdägø'øy hanehmbä, mänit højts cuhdujt xmió'owät coo højts jim nhäñá'awät miichä mnähmøjc, hahooyhaampiä møød hanajtyhaampiä.

³⁸ Mänitä Jesús yhadsoogumbä:

—Mijts, cab hajxy mnajuø'øy tii hajxy jaduhñ mnänøømby. Nej, mmee'xtúgäp hajxy jaduhmbä nébiøch ndsaačhpøgá'añänä.

³⁹ Mänitä Santiagohajxy yhadsooyy:

—Nmee'xtúgäp hõjts jaduñ.

Mänitá Jesús miänaangumbä:

—Jaduñ mijts mjaanč tsaachpøgaambä nébiøch ndsaachpøga'añän. Tøyhajt jaduñ. ⁴⁰ Pero cábøchä cuhdujt jaduñ nmøødä coo mijtsä cuhdujt nmó'owät coo hajxy jim̄ mhäñá'awät høøchä nnähmøjc mänáajøch hānajtý tøø ndägø'øyän hanehmbä. Dios ja'a cuhdujt møød pøn̄ yajnähdijaamby coo hajxy jim̄ yhäñá'awät. Je'edshajxy jaduñ jim̄ häña'awaamb —nømä Jesús miänaañ.

⁴¹ Coo Jaha Jesús jiamiøødhajxy jaduñ miädooyy, ja'a hajxy hānajtý jaac nāmajcpä, mänitá Santiagohajxy miäjootma'tä møødä Juan. ⁴² Mänitá Jesús miøjyaaxy ja'a hajxy hānajtý jaac nāmajcpä. Mänitá Jesús miänaañ:

—Ja'a gobiernāhajxy, møødä häna'c-hajxy yaa møjtuungmøødpä hädaa yaabä naaxwiin, ja'a häna'cātshajxy jaduñ yaa hanehmb. Mnajuøøby hajxy jaduñ, túhmäts. ⁴³⁻⁴⁴ Pero mijts, cab hajxy mbøc-juó'øwät coo møjtuung hajxy mmøødhädät. Pøn̄ä jioot tsojp coo wyiingudsähgø'øwøøjät, weenä jioot piäda'agy coo jiamiøød piuhbädät. ⁴⁵ Høøchpaady, høøch ja'a Diosquexypä, mähuhbéjpech jaduñ yaa tøø ngäda'agy. Høxtä nnähho'tu'udáambiøchä jäya'ayhajxy nägøxiä. Cáboch jaduñ nmäna'añ coochä jäya'ayhajxy xpiuhbädät.

⁴⁶ Mänitá Jesús hajxy quioo'ty maa ja'a cajpt hānajtý xiøhatiän Jericó. Coo hajxy jim̄ chóhngumbä, mayyä jäya'ay hajxy piadu'ubøjcä. Jimä wiinds hānajtý tu'ug yhäñá'ay tu'haam. Bartimeo hānajtý xiøhatý. Timeo ja'a tieedy hānajtý xiøhatý. Xädø'øñyujwaambä Bartimeo hānajtý. ⁴⁷ Coo ja'a Bartimeo jaduñ miädooyy coo hānajtý je'e Jiesúsä, ja'a hānajtý tsohm̄bä Nazaret, mänitá Bartimeo møc yaaxy:

—Jesús, David miich̄ jecy mhaphajt mdeedyhajt. Høøch näxúu'tsäc.

⁴⁸ Mänitá Bartimeo yhojmujcä nāmāy coo cu yhamooñ. Pero cab jaduñ ñä'ä hamooñ. Tehngajnä maas møc tiägøøyy yaaxpä:

—Jesús, miichä David jecy mhaphajt mdeedyhajt. Høøch näxúu'tsäc.

⁴⁹ Mänitá Jesús tiänaaxiøjpy. Mänit miänaañ coo ja'a Bartimeo miøjya'axøøjät. Mänitá Bartimeo tu'jäya'ay ñāmaayyä:

—Xoon̄da'ag, tänaayyø'øg. Ximä Jesús xmiøjya'axy.

⁵⁰ Mänitá Bartimeo paquiä tiänaayyø'cy. Mänitá yoñwit yajniñahnajptuutä. Mänitá Jesús päyø'øguiä hoy wyiingumedsø'øy. ⁵¹ Mänitá Jesús ja'a Bartimeo miäyajtøøyy:

—Tii mayhajt jaduñ myajtunāanäp.

Mänitá Bartimeo yhadsooyy:

—Wiindsøn̄, høøch yaghijxø'cäc.

⁵² Mänitá Jesús miänaañ:

—Ja'a hoy, tisän coo quia'a cabä. Coochä nmädia'agy tøø xmiäbøjcä, paady tøø mhijxø'nø.

Tuunä Jesús jaduñ ñä'ä mänaañ, mänitiä Bartimeo jiaanč hijxø'cy. Mänitá Jesús piadu'ubøjnä.

11

¹ Jimä Jesús hajxy hānajtý quioodaannä maa ja'a cajpt hānajtý xiøhatiän Betfagé møød Betania, jim̄ mädøyyä maa ja'a tun̄ hānajtý xiøhatiän Olivos. Jim̄ hānajtý miäwiingøn̄ Jerusalén. Mänitá Jesús ja'a jiamiøød metsc ² ñāmaayy:

—Nøcx hajxy jim̄haamby maa yø'ø cajpthuungän. Coo hajxy jim̄ mmedsa'añ, jimä burro hajxy tu'ug mbaada'añ cuxoch. Cahnä pøn̄ yajpejmachñä. Mmägüejeø'øwäp hajxy. Jaduñds hajxy yaa mwitsmínät. ³ Y pø jimä jäya'ay hajxy xmiäyajtøy tii hajxy jaduñ coo mmägüejeø'øy, mänit hajxy

mnámá'awät: “Ja'a nwiindsón hõjts cham yajmaajajp. Paquiä hõjts nnä'ä yajtuna'añ. Mänit hõjts min nnajtswidso'oy.” Jaduhñ hajxy mmäná'anät —nõmä Jesús ñajtsapxøøyy.

4-5 Mänitä burro hajxy hoy jiaanç paady cuxoch jim mõjtu'haam, jim tõjnähmøjc mädøyyä. Jimä jäya'ayhajxy hänajty näje'e tiäna'ay. Coö ja'a Jesús jiamiøødhajxy tiägøøyy burromäguejøøbiä, mänit hajxy ñämaayyä:

—Tii yø'ø burro hajxy jaduhñ coö mmäguejø'øyy.

6 Mänit hajxy jaduhñ yhadsooy waambaty hajxy hänajty tøø yhane'emyii coö hajxy jaduhñ yhadsówät. 7 Mänitä Jesús ja'a burro yajnäméjtsäxä. Mänitä jiamiøødä wyit hajxy jim piädaacy burronähgøxp. Mänitä Jesús jim piejty. 8 Jaanç tehñ miayyä jäya'ayhajxy hänajty pianøcxy. Mänitä wyit hajxy näje'e chijy. Jaduhñds hajxy tu'haam ñajtsye'ebøøyy maa ja'a Jesús hänajty burronähgøxp ñaxø'øwa'añän. Näje'e hujtsaay hajxy hänajty piujxpä. Jim hajxy hänajty piädaacpä tu'haam. 9 Cu'ughagujcä Jesús hänajty ñøcxy. Mänitä cu'ughajxy nägøxiä tiägøøyy yaaxpä jojpä:

—¡Viva Jesús, viva! ¡Gloria a Dios! Diosquexy hädaa Jesús jaduhñ. 10 ¡Gloria a Dios tsajpootypä! Jaduhñ hädaa Jesús yhane'emaambä nebiä David jecy yhanehmiän, ja'a hajxy jecy nhaphajt ndeedyhajtäm.

11 Mänitä Jesúshajxy jim quioo'nä Jerusalén, mõødä jiamiøød ja'a nämajmetspähajxy. Mänit hajxy jim ñøcxøøyy maa ja'a tsajtøjcän. Coö hajxy jiiby chajtøjtägøøyy, mänit hajxy yhiwxwädiyty tijaty hänajty jiiby. Mänit hajxy wyiimbíjcumbä. Mänit hajxy jiiby yhädáaccumbä Betania. Hix, tøø hänajty chuujø'øy, y jiiby hajxy hänajty miejtsta'aga'añ Betania.

12 Cujaboom, mänitä Jesúshajxy jim tiu'ubøjcumbä. Mänitä Jesús yäho'pøjcä.

13 Mänitä piids tu'ug ñäheebøøyy coö hänajty jim tiäna'ay picxumnä. Coö wiingón ñämejch, mänit yhiixy coö tiøøm hänajty quia'a nä'ägädä hity. Haagä haay hänajty je'e. Cahnä yhi'its hänajty yhabaadyñä mänaabä hänajty naxy tiøømbetiän. 14 Mänitä Jesús piids ñämaayy:

—Ni mänaa miich mga'a tøømbejtägatsaanñä.

Coö ja'a Jesús jaduhñ miänaañ, miädoow ja'a jiamiøødhajxy jaduhñ.

15 Coö ja'a Jesúshajxy jim miejtstägajch Jerusalén, mänitä Jesús jiiby chajtøjtägøøguiumbä. Mänitä Jesús ja'a too'pädøjc juubiädøjc tiägøøyy høxpäboobiädsøømbä jiiby tsajtøgooty. Mänitä meexä tiägøøyy høxjuijpä maa xädø'øñ hajxy hänajty quiuwichän, mõødä häñaabiejt maa hajxy hänajty yhäña'ayän coö hajxy hänajty pialomatoogy. 16 Mänitä Jesús tiägøøyy hadujpä coö ja'a jäya'ayä tioogy hajxy jiiby quia'a mädägøøñät tsajtøgooty. 17 Mänitä Jesús tiägøøyy yajwiingapxøøbiä:

—Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Pa'yaaxtäacthøchä ndøjc hajxy nägøxiä xwiáañät, ja'a jäya'ayhajxy wiinduhmyhagajptpä.” Jaduhñä Dios jecy miänaañ. Pero mijts, wiing mijtsä tsajtøjc mwa'añ. Jaduhñ hajxy mwa'añ nebiä mee'tstaactän —nõmä Jesús miänaañ.

18 Coö ja'a teedywiindsøñhajxy jaduhñ miädooy, mõødä häna'cä Diosmädia'agy hajxy hänajty jiiby yajnähixøøbiä tsajtøgooty, mänit hajxy tiägøøyy cojyquiapxytiuumbä nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät. Hix, chähgøøbiä Jesús hajxy hänajty je'eguiøxpä coö ja'a Jesús ja'a miädia'agy hänajty jiaanç tehñ yhamädoowhíjtäxä ja'a cu'ug. 19 Pero coö quioodsøøñä, mänitä Jesúshajxy jiiby yhädáaccumbä Betania.

20 Cujaboomä Jesúshajxy ñøcxtägajch Jerusalén. Coö hajxy jim ñaxøøguiumbä maa ja'a Jesús ja'a piids hänajty tøø ñäbogø'øyän, mänitä piids hajxy yhiixy coö hänajty tøø quiøxy tø'øch. 21 Coö ja'a Pedro jaduhñ jiahmiejtstaacy, mänitä Jesús ñämaayyä:

—Wiindsón, huug hix yø'ø piids. Häxøoy miich yø'ø mnäbogøøyy coo ni mänaa quia'a tømhájnät. Tøø yø'ø quiøxy tøøtsnä —nømä Pedro miänaañ.

²² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Mäbøjcä ja'a Dios miädia'agy coo jiaančh tehñ tiømiädia'aguiä. ²³ Coo hajxy hamuumdu'joot mmäbøgät, høxtä yø'ø tun ja'a mmädia'agyhajxy xquiudiúunäp coo hajxy mnämä'awät coo ween nøcxy miejyquia'awø'øy. Mänitä mmädia'agyhajxy jaduhñ xquiudiúunät coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäbøjcät coo tiømiädia'aguiä. Tøyhajt jaduhñ.

²⁴ Coo mijtsä Dios tijaty mmäyujwá'anät, xmió'owäp hajxy jaduhñ, coo ja'a miädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäbøjcät coo tiømiädia'aguiä.

²⁵ Coo mijtsä Dios hänajty mba'ya'axa'añ, tsipcøxpä häna'c hajxy jayøjp mmämée'xät, ja'a mijts hänajty tøø xñägädieeyø'yäbä, jaduhñä Dios hajxy jaduhñ xmiämée'xpät tijaty hajxy hänajty mgädieeyhajpy. ²⁶ Pero pø cab hajxy mmämee'xa'añ, ni mijtsä mDeedy tsajpootypä xquia'a mäme'e'xtägatsa'añ —nømä Jesús miänaañ.

²⁷ Coo ja'a Jesúshajxy jim quioo'tägajch Jerusalén, mänitä Jesús jadähooč tiägøøyy tsajtøgooty. Jiibiä Jesús hänajty wiädity, mänit nämejtsä ja'a teedywiindsón, møødä häna'c-hajxy jilby yajnahixøøbiä tsajtøgooty, møødä majjäya'adiøjc. ²⁸ Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Pøn miich cuhdujt tøø xmio'oy coo miich häxøoy yaa tsajtøgooty tøø mdsiptuñ.

²⁹⁻³⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nhadsóowäbøch häyaa jaduhñ cooçh mijts häyaa jayøjp xyhadsóowät. Pønä Juan mäyajnäbejpä quejx, Diosä tøgä jäya'ayä. Hadsóowägøch hajxy. Cooçh hajxy häyaa xyhadsóowät, mänitøch mijts häyaa nhadsoodägäjtspät —nømä Jesús miänaañ.

³¹ Cabä teedywiindsønñhajxy hänajty ñajuø'øy waambä Jesús hajxy xyhadsóowät. Mänit hajxy tiägøøyy niñämäayyäbä: “Coo hajxy häyaa nmänáanämät coo ja'a Dios ja'a Juan quiejxy, jaduhñ jadähooč xyhadsowáanäm: Aa, pø tøyhajt jaduhñ coo ja'a Dios ja'a Juan jiaančh quejxy, tii ja'a Juan miädia'agy hajxy coo tøø mga'a mäbøjcä. ³² Y coo hajxy häyaa nmänáanämät coo ja'a Dios ja'a Juan quia'a quejxy, mänitä cu'ug hajxy häyaa xmiädsibøøyyämät.” Hix, jaduhñä cu'ughajxy hänajty miäna'añ coogä Juan hänajty Dyiosquexiä. ³³ Mänitä Jesús hajxy ñämaayy coo hajxy hänajty quia'a najuø'øy. Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pues, ni høøch jaduhñ nga'a nägapxaambä pønñhøchä cuhdujt tøø xmio'oy.

12

¹ Mänitä Jesús tiägøøyy yajnahixøøbiä cuentäyajmäbaadyhaam:

—Mänitä jäya'ay tsaatypcam tu'ug piädaacy. Mänit jiuhguraajøøyy. Mänitä tsaatyñøøxee'xøhñdy ñädajøøyy. Mänitä nähbettøjc tu'ug yhädiuun coo hajxy jim yhäñá'awät coo ja'a tsaatypcam hajxy hänajty cwieendähada'añ. Mänitä wiingjäya'ay ja'a tsaatypcam hajxy yajcø'ødägøøyyäxä coo hajxy cøguipxyjaty cwieendähädät. Mänitä cudsatyp jäguemnaax ñøcxy. ² Coo ja'a tsaatypcuc yhabaaty, mänitä cudsatyp ja'a mioonsä quiejxy coo hajxy cøgujjiä ween yajwa'xy. ³ Coo ja'a craa jim miejch, mänit hoyhoy quioxho'cä. Mänit piäboowyimbijtä cø'øwa'ads. ⁴ Mänitä cudsatyp ja'a mioonsä mäwiingpä jia quéjxcumbä. Maas hanaxiä craa je'e wiobhó'cäbä. Høxtä yajtsäbijtäxä ja'a quiopc jaduhñ. Hoyhoy jaduhñ chaachtuunä. ⁵ Mänitä cudsatyp ja'a mioonsä mäwiingpä jia quéjxcumbä. Mänit hajxy je'e yagho'cy. Maas mayyä mioonsä jia jaac tehñ quiejxy. Näje'e hajxy wiobho'cä; näje'e hajxy yagho'cä.

⁶ Jimä cudsatyp ja'a yhuung hänajty tu'ug. Jiaanč tehṃ chojpiä yhuung hänajty. Mänit ñämaayy: “Nhuuc quéxyhōch miich jim. Wehndä miich hajxy häyaa xñä'a wiingudsähgō'owät.” ⁷ Coo ja'a cudsatyp yhuung jim miejch, mänit hajxy tiägøøyy niñämäayyabä, ja'a tsaatypcam hajxy hänajty tøø miämähmō'oyäbä: “Coo hädaa craa tieedy häyaa ñä'a hó'ogät, hädaa craa jaduhñ cōxiä mämähmō'owaamb mäduhñtiä hädaa tsaatypcam. Tsøc hädaa craa hajxy jaduhñ nä'ägä yaghó'cäm, jaduhñ hōjts hädaa tsaatypcam nje'ehajtämät.” ⁸ Mänitä cudsatyp yhuung miäjtsäxä. Mänit yagho'cä. Mänit hajxy hoy yhøxchømy jäguemjuøby.

⁹ Haa, nebiä cudsatypäda'a hänajty jiatcø'owa'añ. Nøcxaambäda'a hajxy yagho'tägatsa'añii, ja'a hajxy hänajty tøø miäyaghó'oguiäbä. Mänitä wiinghänä'cä tsaatypcam hajxy hänajty yajcø'ødägø'owa'añii.

¹⁰ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: Ja'a tsaa mädyii ja'a tøjmuu'tspädøjc-hajxy quia'a nä'ägä cumaayy, je'e nä'ägä tuundsohñ maa ja'a tøjteecän.

¹¹ Ja'a Dios jaduhñ mänaañ coo ja'a tsaa jaduhñ jim tiuundsóonät. Paady hajxy jaduhñ jaanč tehṃ yajxonñ nhíxäm —nømä Jesús miädiaacy.

¹² Ja'a teedywiindsøn hajxy, ñajuøøby hajxy hänajty jaduhñ coo hajxy hänajty tøø yajmäbaadyii nebiä cahwiindøyhäna'cän, ja'a hajxy hänajty tsaatypcueendähajpä. Coo hajxy jaduhñ ñajuøøyy, paadiä Jesús hajxy hänajty jia wi'i miadsa'añ. Pero cab hajxy jaduhñ ñä'a majch, je'eguiøxpä coo ja'a cu'ug hajxy hänajty chähgø'oy. Mänitä Jesús hajxy ñähgueecnä. Mänit hajxy wyiimbijnä.

¹³ Mänitä fariseoshajxy näje'e wyiinguejxä, møødä Herodes quiu'ughajxy näje'ebä, coo ja'a Jesús hajxy yajcapxtägóyyät, jaduhñ hajxy hoy ñäxø'owø'owät. ¹⁴ Mänitä Jesús ñämejtsä. Mänit ñämaayyä:

—Nñajuøøby hōjts coo miich tøy mjaanč tehṃ miädia'agy. Caj miich jaduhñ mnä'ägä mōjpdäda'agy waambatiä cu'ug xjia näma'ay. Tu'cuhdujt miichä jäya'ay mhixy, pønjaty hajxy mäyøø, pønjaty hajxy häyoob. Tøyhajt hōjts miich xyajnähixø'oy coo hōjts hoy njäya'ayhädät nebiä Dios choquiän. Hoorä, coo hōjtsä gobiernä Rómabä hänajty xyajnähuudiu'uda'añ, nej, hahixøøby jaduhñ coo hōjts nnähjuudiú'udädä —nømä Jesús miäyajtøøwä.

¹⁵ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tiič hajxy jaduhñ coo xjia wi'i yajcapxtägoyya'añ. Høøchä xädø'ønñ tu'ug huuc yaghíxäc.

Paadiä Jesús jaduhñ miänaañ, ñajuøøby hänajty jaduhñ coo hänajty jia wi'i yajcapxtägoyya'añii. ¹⁶ Mänitä Jesús xädø'ønñ jiaanč yaghíxä. Mänit miänaañ: —Pøñ wyiin jiojy yø'øduhñ. Pøñ xiøø yø'øduhñ jim miimb.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a gobiernä wyiin jiojy yø'ø, ja'a jim tuumbä Roma. Jaaya'ay xiøø yø'øbä.

¹⁷ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Tøyhajt jaduhñ. Mo'owxä ja'a gobiernä hajxy pø je'e jie'e yø'ø. Pero mädyii ja'a Dios jie'e, mo'ow hajxy je'ebä.

Coo ja'a Jesús jaduhñ yhadsooyy, jaanč tehṃ yagjuøøyy ja'a fariseoshajxy jaduhñ.

¹⁸ Mänitä Jesús ja'a saduceos näje'e ñämejtsä. Cabä saduceoshajxy hänajty miäböcy coogä ho'ogyjiäya'ayhajxy hänajty jiuypiojtägatsa'añ. Jaduhñä saduceoshajxy hänajty miäna'añ cooc tyijy ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy quia'a ju-jypiojtägatsa'añ. ¹⁹ Mänitä saduceos ja'a Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsón, jaduñä Moisés jecy quiujahy neby hõjts nguhdujthájtämät, hõjts judíojäya'ayhájtäm. Hoorä, coogä ya'adiõjc tu'ug yhó'ogät, coog hánajty piõquiä, pø cáhnäg hajxy hánajty yhuungpaadyñä, pø jímägä piuhya'ay, wéénägä piuhya'ay ja'a yaamgto'oxy wyiingpøcy, jadúhñäc hajxy jaduñ yhuungpaadät. Jadúhñäc quiáhxø'ogät coog hánajty je'e yhuungä, ja'a hánajty tøø yhó'oguiäbä. ²⁰ Hoorä, jii jäya'ayhajxy hánajty näjxutuja'ay, haagä tu'que'ex. Mänitä tehñ quiobhuung tio'oxiõjwiingpøjcy. Cab jecy miøødtsánaayy, mänitä craa yho'cy. Cabä huung hajxy ñä'a paaty. ²¹ Mänitä jiødsømy ja'a yaamgto'oxy wyiingpøjcy. Ni je'ehajxy quia'a huungpaatpä. Mänitä craa yho'pä. Jaduhñä jiødsømy je'ebä jia wiingpøjcumbä. Jaanä jaduhyä je'e jiajpä nebiä yhajchhajxy jiajtiän. ²² Jaduhñ hajxy näjxutujc jia møødtsánaayy, ni pøn je'e quia'a yaghuungpaaty. Nägøxiä hajxy jaduñ yho'cy. Høxtä ja'a to'oxiõjc, jaac tehñ yho'c je'ebä. ²³ Bueno, coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy hánajty nägøxiä jiuypjøjtägatsa'añ, pønda'a je'e tehñ tiøybä møødtsána'awaamb, ja'a hajxy hánajty näjxutujcpä. Hix, näjxutujc hajxy hánajty tøø jia møødtsána'ay. Paady hõjtsä tøyhajt ndsocy —nømä Jesús ñämaayyä.

²⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Caj mijtsä tøyhajt hajxy mnä'ägä møødä, je'eguiøxpä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mga'a nä'ägädä wiinjuø'oy. Møød cab hajxy mnajuøøbiä nebiatiä Dios ja'a miøcmäjaa yajcähxø'ogy. ²⁵ Coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy hánajty jiuypjøjtägatsa'añ, cab hajxy mänit piøga'añ, cab hajxy mänit yhu'uga'añ. Jaduhñ hajxy yhida'añ nebiä Diosmoonsähajxy jim yhitiän tsajpootyp. ²⁶ Tii mijts coo mga'a mæbøga'añ coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy jiuypjøjtägatsa'añ. Jaduhñä Moisés jecy quiujahy coogä Dios tähooc miøødnibiaatä jim pactuum maagä hujts haptymøødpä hánajty tioyyän. Mänitägä Dios ja'a Moisés ñämaayy: “Høøchä Abraham xDyioshajp, møødä Isaac, møødä Jacob.” ²⁷ Coo ja'a Dios jaduñ jecy miänaañ, jaduñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Abrahamhajxy hánajty tøø jiuypjøjtägach, møødä Isaac, møødä Jacob. Hix, jujcyjiäya'ay ja'a Dios jaduñ Dioshájtäp, ca'a yho'oguiäya'ayä. Coo mijts jaduñ mmäna'añ cooc tyijy ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy quia'a jujypjøjtägatsa'añ, caj mijtsä tøyhajt hajxy mnä'ägä møødä —nømä Jesús miänaañ.

²⁸ Jimä jäya'ay hánajty tu'ug yhamädoowhity. Tsajtøgooty hánajty tiuñ. Coo miädooyy coo ja'a Jesús hánajty hoy tøø yhadsoy, mänitä Jesús hoy wyiinguwa'agø'oyii. Mänit ñämaayyä:

—Madiu'u ja'a Moisés hajxy jecy xyhanéhñäm. Mädyii jaduñ maas tuungpaatp —nømä Jesús miäyajtøøwä.

²⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñ je'e miäna'añ: “Pønjetiä Israel jecy haphajt teedyhajt, hamädoowhit hajxy. Ja'a Dios hajxy nWindsønhájtäm. Tu'uquiä Dios jaduñ Dyioshaty. ³⁰ Hamuumdu'jootä Dios hajxy mjaanç tehñ wyiingudsähgø'owät nägø'ø nädecypä. Mæbøjcä miädia'agy hajxy homiänaajä. Jahmiets hajxy jaduñ cøjxta'axiøø.” ³¹ Jaduhñä miämetspä miänaambä: “Mdsögäbä jäya'ay hajxy nägøxiä nej mijts hamdsooyyä mniçhogyiiñ. Ni mädyii mädia'agy jaduñ quia'a mäbaady neby hädaa mädia'agy metspä tiuungpaadiän” —nømä Jesús miänaañ.

³² Mänitä craa miänáangumbä, ja'a hánajty tuumbä tsajtøgooty:

—Wiindsón, jaanç tehñ yhoy miich mhadsooyy. Tøyhajt jaduñ nej miich mmäna'añän coo Dios tiu'uquiä. Cabä wiingDios jyijä. Xjiaanç tehñ

tiuungpáatám hajxy jaduhñ ³³ coo ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot nwiingudsähgøøyyämät, møød coo jäya'ay hajxy nägøxiä ndsójcämät neby hajxy hamdsooyyá nniçhójcäm. Pero cab hajxy xjiaty tuungpáatám coo animal hajxy jiiiby nøcxy nnä'ä hayóxäm tsajtøgooty no'cøøc —nømä Jesús ñämaayyá.

³⁴ Coo ja'a Jesús jaduhñ miädooyy coo ja'a craa hänäjty najuøøyyhaamby tøø quiapxy, ja'a hänäjty tuumbä tsajtøgooty, mänitä craa ñämaayyá:

—Jaac mábøc ja'a Diosmädia'agy hamuumdu'joot, jaduhñds miich jim mnøcxät Dioswiinduum —nømä Jesús miänaañ.

Mänitä häna'c-hajxy yhamoonnä, ja'a Jesús hajxy hänäjty jia wi'i yagho'ogaambä. Cabä Jesús hajxy waamb miäyajtøønä je'eguiøxpä coo ja'a Jesús hajxy hänäjty chähgø'ø.

³⁵ Jiibiä Jesús hänäjty yajnähiçø'ø tsajtøgooty. Mänit miänaañ:

—Yø'ø häna'c-hajxy jii yajnähiçøøbiä tsajtøgooty, tii hajxy jaduhñ coo miäna'añ coogä David ja'a Cristo yhaphaty yhoc-haty. ³⁶ Haa ca'a, jaduhñ jim myiñ cujaayä maa ja'a Diosmädia'aguiän coo ja'a David hamdsooyyá jecy miänaañ:

Mänitøchä Dios ja'a nWiindsøn xñämaayyá:

“Yaa miñ häna'aw maachä nhahooyhaampiän, høxtä cóonøchä mmädsip nga'a yajmäjädaacämät.”

Ja'a Dioshespírituhaamä David jaduhñ jecy miänaañ. ³⁷ Jaduhñä David jecy miänaañ coogä Cristo hänäjty wyiindsønhaty. Hoorä, pø tøyhajt jaduhñ coo ja'a David ja'a Cristo jaduhñ jecy wyiindsønhaty, tii yø'ø jäya'ayhajxy coo miäna'añ coogä David ja'a Cristo ñä'ä haphaty ñä'ä hoc-haty —nømä Jesús miänaañ.

Jaançh tehñ yhomiädoonä ja'a jäya'ayhajxy hänäjty miädoy nebiä Jesús hänäjty yajnähiçø'øyän. Nämayyá jäya'ayhajxy hänäjty.

³⁸ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Yø'ø häna'c-hajxy jii yajnähiçøøbiä tsajtøgooty, cab yø'ø miädia'agy hajxy mmäbójcät. Yoñwitmøød hajxy naxy wiädity cajptooty je'eguiøxpä coo hajxy wyi'i yajcumaya'añ. Wi'i yajwiingudsähgø'øwaamb hajxy jaduhñ. ³⁹ Jiiby hajxy jia wi'i yhäna'awa'añ maa ja'a hänaabiejt yajxonjatypän, hädaa yaabä tsajtøgootypä, møød jim maa ja'a cay hu'ugy naxy jiadyiijän. ⁴⁰ Pero cabä quiuhdujthajxy ñä'ägädä hoyyá. Hiç, pójcäxäbä yaamgto'oxiä tiøjc-hajxy. Hoy hajxy jaduhñ jia jatcø'øy, jecyjiatiä Dios hajxy jia wi'i pia'ya'axy. Pero jaançh tehñ yhoyhoy hajxy jaduhñ yajcumädowna'añii —nømä Jesús miänaañ.

⁴¹ Mänitä Jesús jim mädooyyá hoy yhøxta'agy maa ja'a jäya'ay xädø'øñ hajxy hänäjty naxy quiuyoxø'øyän. Ja'a mäyøøjäya'ayhajxy, majiatiä xädø'øñ hajxy hänäjty piäda'agy. Jimä Jesús hänäjty miähee'pna'ay. ⁴² Mänitä yaamgto'oxy tu'ug miejch. Jaançh tehñ yhäyoob hänäjty je'e. Mejtsmägo'xä häyoobä je'e quiugonøoyy. ⁴³⁻⁴⁴ Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc ñämaayy:

—Huug hiç yø'ø yaamgto'oxy hajxy. Cøxiä yø'øduhñ tøø yecy mäduhñtiä hijty miøødä, ja'a hijty ñägayaambiä. Pero yø'ø mäyøøhäna'c-hajxy, weenñtiä hajxy jaduhñ ñä'ä puhyejcy.

13

¹ Coo ja'a Jesús hajxy jiiiby chajtøjpädsøømy, mänitä jiamiøød tu'ug miänaañ:

—Wiindsøn, huug hiç yø'ø tsajtøjc, jaançh tehñ yajxón yø'øduhñ miuuchä.

² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Hoy huuc tehñ yheeb. Hoy yø'ø tøjc jaduhñ jia cruundä, cøxaamb yø'øduhñ jyida'añ. Haxit hatajø'øy yø'ø muuch jiada'añ.

³ Mänitä Jesúshajxy jim ñøcxy maa ja'a tun hänajty xiøhatiän Olivos, jim Jerusalén-woc-hawiimb. Coö hajxy jim miejch, mänitä Jesús hanidiuhmduum hoy yhöxta'agy. Mänitä Pedro ja'a Jesús hajxy ñänøcxy, møødä Santiago, møødä Juan, møødä Andrés. Mänitä Jesús hajxy miäyajtøoyy:

⁴ —Mänaads yø'ø tsajtøjc jaduhñ jyida'añ. Mädyii hijxtáhñdäts jaduhñ cähxø'øgaamb coö hänajty jaduhñ yhabaada'añ.

⁵ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Mniyajcopcø'øwøøjäp hajxy. Cab hajxy myajwiinhøønät. ⁶ Mayyä jäya'ayhajxy min miäwiinhøøna'añ. Jaduhñ hajxy hänajty miäna'ana'añ: “Høøch je'e Cristo.” Mayyä jäya'ayhajxy hänajty jiaanç tehñ miäbøga'añ.

⁷ 'Coo hajxy mmädoyhädät coö tsip pleetä hänajty xii yaa tøø piädø'øgy, cab hajxy jaduhñ mmäná'anät cooc tyijy ja'a naaxwiimbä hänajty wyiimbida'añ. Homiänaajä tsip pleetä jiadyii. ⁸ Nimiädsibø'øwáañäp hajxy hänajty wiinghagajptjaty. Wiinduhmyhagajpt hujx hänajty ñaxa'añ. Jadáañäbä yuxøø hänajty wiinduhmyhagajpt. Coö jaduhñ jiada'añii, hijxtahñd jaduhñ cähxø'tsoonaamb coö tsø'ty häyohn hoçhähgøøñäjaty hänajty jiada'añii.

⁹ 'Mniyajcopcø'øwøøjäp hajxy mänit. Mäjähñdium hajxy hänajty mhida'añ. Xmiadsaambä mmädsip hajxy hänajty. Mänit hajxy jim xyajnøcxa'añ haguyc. Møød jim maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän, xwiobho'øgaamb hajxy hänajty jim. Xyajnøcxaamb hajxy hänajty jim maa ja'a gobiernä wyiinduumhajxiän, je'eguiøxpä coöch mijts xpiawädity. Jímhøch hajxy jaduhñ xmiädiá'agät gobiernäwiinduum. ¹⁰ Hix, cahnä naaxwiimbä hänajty wyiimbityñä, cøxaambä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy miädowa'añ wiinduhmyhagajpt. ¹¹ Y coö hajxy jim xyajnøcxät haguyc, cab hajxy mänit mnäday mnämáyät waambaty hajxy mhadsówät. Hix, ja'a Dios ja'a mädia'agy hajxy hänajty xmio'owaamb. Cab hajxy hänajty hamdsoo mmädia'aga'añ; ja'a Dioshespíritu hajxy hänajty xyajmädia'agaamb. ¹² Hamiñ haxøpiä jäya'ayhajxy hänajty tu'que'ex ñiñähduga'añii coö hajxy yagho'ogøøjät. Jaanä jaduhñä yhuung hajxy hänajty ñähdugaambä. Ja'a muutsc-häna'c-hajxy, jaanä jaduhñä tieedy hajxy hänajty tiunaambä. ¹³ Nägøxiä mijtsä jäya'ay xmiähanhada'añ je'eguiøxpä coöch mijts xpiawädity. Pero pøn hänajty tøø miee'xtucy, hoy hänajty tøø jia ho'ogy, nähwa'adsaamb hänajty je'e.

¹⁴ 'Habaadaamb jaduhñ coö ja'a haxøøgpä ca'a hoybä miedsa'añ maa ja'a Diostøjcän —pøn hädaa nocy capxp, ween jaduhñ wyiinjuø'øy—. Mänitä Diostøjc jaduhñ yajma'ada'añii. Coö ja'a haxøøgpä hajxy jaduhñ mhixät, mänit hajxy päyø'øguiä mnøcxät tunjoot, pønjaty yaa tsänaaby Judeanaaxooty.

¹⁵ Pønjaty hänajty häñaaby tøjnähgøxp, ween ñä'ägä päyø'øgy, cap nøcxy tii jii by yajpädsømy tøgooty. ¹⁶ Pønjaty hänajty camjooty, cab jaduhñ jim ñøcxät maa ja'a tiøjcän. Cap nøcxy jii by tii yajpädsømy, ni wyit ni tii. ¹⁷ Jaanç tehñ chaächpøgaambä to'oxiøjc-hajxy hänajty, ja'a hajxy hänajty co'na'awaambä, møød ja'a hajxy hänajty huungyajtsi'tspä. ¹⁸ Mmänuu'xtá'agäbä Dios hajxy coö tsø'ty häyohn ween quia'a jadyii coö hänajty jiaanç tehñ tiøøhcä. ¹⁹ Jaanç tehñ yhoyhoyyä jäya'ayhajxy hänajty chaächpøga'añ. Ni mädyii tsaächpä jaduhñ quia'a mäbaada'añ neby hänajty jiada'añiijan, ni ja'a jecy nájxäbä, ni ja'a jaac minaambä. ²⁰ Tøø ja'a Dios jaduhñ miäna'añ coö ja'a jäya'ayhajxy hänajty jecy quia'a tsaächpøga'añ, je'eguiøxpä coö chocy pønjaty jaduhñ tøø wyiimbiy. Coö ja'a Dios häxøpy jaduhñ tøø quia'a mäna'añ, jecy quia'a jäya'ayhajxy häxøpy chaächpøga'añ. Ni pøn häxøpy quia'a nähwa'adsa'añ.

²¹ 'Coo mijts pøn xñämä'awät coog tyijy ja'a Cristo hänajty jii wiädity, cab hajxy mmäbøgät. ²² Hix, mayyä jäya'ayhajxy hänajty wiädita'añ mäwiinhøhmbä, cooc tyijy hajxy hänajty je'e Cristo, møød cooc tyijy hajxy hänajty Dyiosquexiä.

Piayajcähxø'øgaambiä hijxtahnd hajxy hänajty hoy-yagjuøøñäbä. Jaduhñä jäya'ayhajxy hänajty jia wi'i wyiinhøøna'añii, møød ja'a hajxy hänajty Dioswiimbíyyäbä. ²³ Mniyajcopcø'øwøøjäp hajxy. Jäguemiä hajxy chamñ nnäma'ay coo hajxy mniyajcopcø'øwøøjät.

²⁴ 'Mänitxøøbä, coo ja'a tsaächpä hänajty tøø ñajxnä, mänitä xøø wyi-ingoodø'øwahñ møødä po'o. ²⁵ Mänitä mamiadsa'a hänajty quia'awa'añ. Tsäyuyyaamb hänajty jaduhñ, tijaty jimñ cuhdujtmøød tsajtcøxp. ²⁶ Mänitøch hänajty ngäda'aga'añ jocjooty, høøch ja'a Diosquexypä. Møcmäjaamøødhøch hänajty ngäda'aga'añ. Yajxónhøch hänajty mänit ngäda'aga'añ. Mänitøchä jäya'ayhajxy hänajty may xpia'hee'ptägø'øwa'añ. ²⁷ Mänitøchä nmoonsä tsajpootypähajxy hänajty nguexa'añ coo hajxy jaduhñ quiøxy yajtu'ugmúgät pønjátyhøch hänajty tøø nwiimbiy. Wiinduhmyhagajpt hajxy hänajty wiomuga'añii.

²⁸ 'Høxtahmñsä higueraquepy, coo jaduhñ wiámät, hijxtahnd jaduhñ coo hänajty tøø poodtägøøñä. ²⁹ Jaanä jaduhñduhmbä, coo ja'a tsø'ty hajxy jaduhñ mhíxät nébiøch naamñä tøø nmädia'agy, hijxtahnd hänajty jaduhñ cooçh hänajty mobädajpä ngädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, høøch ja'a Diosquexypä. ³⁰ Cøxaamb jaduhñ jiada'añii nébiøch naamñä tøø nmädia'agy, cahnä jäya'ayhajxy hänajty quiøxy ho'ogyñä, ja'a hajxy jäda'ahaty jugyhajpä. Tøyhajt jaduhñ. ³¹ Cuhdägoyyaambä tsajt møødä naaxwiimbä. Pero tsipcøxp jaduhñ tiøjiada'añ nébiøch chamñ nmädia'aguiän.

³² 'Ni pønñ jaduhñ quia'a najuø'øy mänaa jaduhñ jiada'añii. Jagooyyä Dios nidiuhññajuø'øy, ja'a hajxy nDeedyhájtäm. Ni ja'a Diosmoonsähajxy jaduhñ quia'a najuø'øy, ja'a hajxy jimñ tsajpootypä. Ni høøch nga'a najuø'øy, høøch ja'a Diosquexypä.

³³ 'Paady, nähix hahixø'ø hajxy mhídät homiänaajä, je'eguiøxpä coo hajxy mga'a najuø'øy mänaa jaduhñ jiada'añii. ³⁴ Jii jäya'ay hänajty tu'ug, coo hänajty ñøcxa'añ jäguemnaax, mänitä mioonsä ñämaayy coo ja'a tiøjc cwieendähájtäxät. Nägøxiä hajxy jaduhñ yhaagä nä'a tuungmooyyä. Jaduhñä tu'jäya'ay ñämáayyäbä coo jimñ tiúnät maa ja'a tøgħaawän, weenä tøjc yaghawa'açh jopy; tsuu jadähooc yhagøøguiumbät. ³⁵⁻³⁶ Ja'a cudøjcä mioonsähajxy, cab hajxy hänajty ñajuø'øy mänaa ja'a wyiindsønñhajxy hänajty miejtstägatsa'añ, pø coodsøøñäp hänajty jaduhñ, o pø tsuhmdä hänajty, o pø tu'tseey-yaaxø'øgy hänajty, o pø jobøøñäp hänajty. Nähix hahixø'ø ja'a wyiindsønñ hajxy jaduhñ yhahíxät. Pø caj, coo hajxy jaduhñ jaguiapxiä ñähmejtspedøøjät, wehñdä hajxy hänajty mia'ay. Jaduhñ mäwíinäts mijt-spä, cab hajxy jaduhñ mnajuø'øy mänájøch yaa ngädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Paady hajxy nähix hahixø'ø homiänaajä mnä'ägä hídät. ³⁷ Jaduhñhøchä jäya'ayhajxy nägøxiä nnämaabiä coo hajxy nähix hahixø'ø ñä'ägä hídät homiänaajä.

14

¹ Mejtsxøø ja'a pascuaxøø hänajty quia'a habaady mänaa ja'a judíos tsajcaagy hajxy hänajty quiayyän, ja'a cajpä tsoomiøødpä. Ja'a teedy-wiindsønñhajxy, møødä häna'c-hajxy, ja'a hajxy hänajty jiiby yajñähixøøbiä tsajtøgooty, cojyquiapxytiuumb hajxy hänajty jaduhñ nebiä Jesús hajxy yajtsumøøjät høhñda'agymiädia'agyhaam, jaduhñ hajxy jaduhñ hoy yajyagho'ogøøjät. ² Mänit hajxy näje'e ñiñämaayyä:

—Cab hajxy tsøc nej jatcøøyyäm coo ja'a cu'ug hajxy jaduhñ xñä'ä nähbädø'cämät.

³ Tøø ja'a Jesús hänajty yhäda'agy Betania. Jim hänajty miädsuugay maa ja'a Simón tiøjcän, ja'a hijty leprapa'ammøødpä. Mänitä to'oxiøjc tu'ug miejch. Jimä nardoperfume hänajty quiø'øgonhaty alabastro-vidriojooty. Jaanč tehñ chowä nardoperfume hänajty ñøcxy. Mänitä to'oxiøjcä parfume-vidrio piuhy. Mänitä Jesús ja'a parfume yajcuhtemøøyyä. ⁴ Mänitä jäya'ayhajxy näje'e jiootma'ty, ja'a hajxy hänajty jim pahäñaabiä. Mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Cap yø'ø parfume jaduhñ cu yaghäyooyy. ⁵ Coø jaduhñ cu ñä'ägä too'cy, tsoobaadaamb yø'ø hijty, tägøøgmägo'x-xøøguduñ. Jimä häyoobädøjcä chow hajxy jaduhñ cu miooyyä coø jaduhñ cu ñä'ägä too'cy.

Jaduhñä to'oxiøjc yhojjä.

⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Weends yhity. Ca'a hajxy mwili yhojy. Nébiøch yø'ø jaduhñ tøø xtiuñän, cab jaduhñ ñejpiä; hoy jaduhñ. ⁷ Homiänaajä mijtsä häyoobäjäya'ay mhixy. Homiänaajä hajxy jaduhñ mbuhbédät. Pero høøch, cáboch mijts jejcy xyhixa'añ. ⁸ Xwyiingudsähgøøbiøch yø'øya'ay jaduhñ, páadyhøchä parfume jaduhñ xyajcuhtemøøyy. Jaduhñ miäbaady nej coøch häxøpy tøø nho'oguiän. Jaduhñhøch yø'ø hijty xyajnähdema'añ. ⁹ Majatiä Diosmädia'agy wiädita'añ wiinduhmyhagajpt ja'a høøchcøxpä, jaduhñä jäya'ayhajxy miädia'aga'añ nébiøch yø'øya'ay naamnä tøø xtiuñ. Jaduhñ yø'ø homiänaajä jiahmiedsäanänä. Tøyhajt jaduhñ.

¹⁰ Jimä Jesús ja'a jiamiøød hänajty tu'ug xiøhaty Judas Iscariote, ja'a hajxy hänajty nämajmetspä. Mänitä Judas ja'a teedywiindsøn hoy miøødcojyquiapxytiuñ coø ja'a Judas ja'a Jesús hänajty tiooga'añ. ¹¹ Coø ja'a teedywiindsønhajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jaduhñ jiaanč tehñ xioonäacpøjcy. Mänitä Judas yajwiinwaanøøyyä coø xädø'øn hänajty mio'owa'añii. Mänitä Judas tiägøøyy wiinmaabiä nebiä Jesús paquiä yajcø'ødägø'øwät.

¹² Mänitä pascuaxøø yhabaatnä. Jaduhñä judíoshajxy hänajty quiuhdujthaty coø tsajcaagy hajxy naxy quiay, ja'a cajpä tsoomiøødäbä. Jaduhñ hajxy hänajty quiuhdujthajpä coø meeghuung hajxy naxy yoxy ja'a pascuaxøøjooty. Mänitä Jesús ja'a jiamiøød miäyajtøøwä:

—Maada'a yhojyä coø pascuaxøø hajxy häyaa nwiindsuugáayyämät.

¹³ Mänitä Jesús ja'a jiamiøød nämetsc ñämaayy:

—Nøcx hajxy jim Jerusalén. Jimä jäya'ay hajxy tu'ug mbaada'añ nøøgón.

¹⁴ Je'eds hajxy mbadu'ubøgäp. Mänit hajxy mbadøjtägø'øwät. Mänitä cudøjc hajxy mnämä'awät: “Ja'a nWiindsøn højts jaduhñ tøø xwyiinguexy coø højts nyajtøwät maa højtsä pascuaxøø häyaa tsuu nwiindsuugáyät.” ¹⁵ Mänit mijtsä cudøjc cuarto nøcxy xyajnähixø'øwa'añ nähbettøjcøxp. Jaanč tehñ quiäruundä ja'a cuarto jaduhñ møød yajxonä. Jimä cay hu'ugy hajxy mnähix mhahixø'øwät coø hajxy jim ndsuugayáanäm —nømä Jesús miänaañ.

¹⁶ Mänit hajxy nämetsc jiaanč nøcxy jim cajptooty. Jiaanč paat hajxy jaduhñ neby hajxy hänajty tøø ñäma'ayijän. Mänitä tsuugay hajxy tiägøøyy nähix hahixøøbiä.

¹⁷ Coø quioodsøøñä, mänitä Jesús hajxy jim ñøcxy maa ja'a pascuaxøø hajxy hänajty wyiindsuugaya'añän, møødä jiamøødhajxy ja'a jaac nämajcpä. Mänit hajxy tiägøøyy caabiä. ¹⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tú'ughøch mijts mjamiøød xñäxø'øwø'øwa'añ. Quipxy hajxy je'e cham xmiøødcaamiüjcäm. Tøyhajt jaduhñ —nømä Jesús miänaañ.

¹⁹ Mänit hajxy nägøxiä jiootmadiägøøyy. Mänit hajxy tiägøøyy niñämäayyäbä:

—Nej, høøch je'eda'a tyijy xñänøømbä.

²⁰ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Mijts mjamiøød jaduhñ tu'ug jatcø'øwaamb, näguipxiä tsajcaagy hajxy jaduhñ jiiby xmiøødpaguhmä'tsä m texyjooty. ²¹ Høøch, ja'a Diosquexypä, jadúhñhøch njada'añ nhabeta'añ nepy jim myiñän cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän. Tøjiadaambä Diosmädia'agy jaduhñ. Pero ja'a cráajøch jaduhñ xñähdugaambä, jaançh tehñ yhoyhoy jaduhñ chaaçhpøga'añ. Maas hoy häxøpy coo quia'a nä'ägä naaxwiimbädsøømy —nømä Jesús miänaañ.

²² Caabyñä ja'a Jesúshajxy hñajty, mänitá Jesús ja'a tsajcaagy quionø'cy. Mänitá Dios ñämaayy: “Dioscujú'uyäp.” Mänitá jiamiøødä tsajcaagy nägøxiä yajnäguidøøyy. Mänit miänaañ:

—Cay hädaa hajxy; høøch nni'x ngopc hädaa —nømä Jesús miänaañ.

²³ Mänitá Jesús ja'a vaso quionø'cy, ja'a hñajty vinomøødpä. Mänitá Dios ñämáaguiumbä: “Dioscujú'uyäp.” Mänitá Jesús ja'a vino yhuuctsohñ. Mänitá jiamiøød miooyy. Nägøxiä hajxy jaduhñ yhuucy. ²⁴ Mänitá Jesús miänáangumbä:

—Høøch nnø'ty hädaa. Hijxtahñd hädaa jaduhñ coochä nnø'ty nyajxee'xa'añ coochä jäya'ayhajxy hñajty nnähho'tu'uda'añ. Jadúhñhøchä cuhdujt nyajtødiägø'øwa'añ, ja'a Dios ja'a Abraham jecy miøødyajcuhdújcäbä. ²⁵ Tøyhájthøch jaduhñ nnámá'awät, cábøchä vino nhuuctägatsa'añ høxtä cóonøch hñajty jim tøø nnøcxtägach maaçhä nDeediä wyiinduumän. Mänitøchä vino jemýbiä nhuucmadsa'añ —nømä Jesús miänaañ.

²⁶ Mänitá Jesús ja'a Dioshøy hajxy yhøøyy, møødä jiamiøødtøjc. Mänit hajxy jim choñ. Mänit hajxy jim ñøcxy maa ja'a tun hñajty xiøhatiän Olivos.

²⁷ Mänitá Jesús ja'a jiamiøødtøjc ñämaayy:

—Nägøxiøch mijts xñähgue'ega'añ, je'eguiøxpä cooch nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøgaanä. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Nyagho'ogáambiøchä meegcueendähajpä. Cøxaambä meeghajxy piäyø'øga'añ. Xii yaa hajxy ñøcxø'øwa'añ.” ²⁸ Cooch hñajty tøø nho'ogy, mänitøch jadähooc njujypiøjtägatsa'añ. Mänitøch jim nnøcxa'añ Galilea. Mänitøch mijts jim nøcxy xpiaada'añ —nømä Jesús miänaañ.

²⁹ Mänitá Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Høøch mäbøcypiä, cábøch miich mänaa nbuhwa'adsa'añ, hoy miich hajxy nägøxiä xjia puhwá'adsät.

³⁰ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Tøyhájthøch miich nnámá'awät, häyaa coods miich tægøøghooc mniguiugapxa'añii cooch tyjy xquia'a hixiä.

³¹ Pero Pedro, tehngajnä je'e jiaac miänaañ:

—Cábøch mänaa nniguiugapxa'añii cooch tyjy miich nga'a hixiä, hóyhøch miich quipxy nja møødhó'ogät —nømä Pedro miänaañ.

Jaduhñ hajxy nägøxiä piahadsoobä.

³² Mänitá Jesúshajxy jim ñøcxy maa hñajty xiøhatiän Getsemaní. Mänitá Jesús ja'a jiamiøødtøjc ñämaayy:

—Jiids hajxy huuc häña'aw, nøcxy nhuuc Diospa'ya'axy.

³³ Mänitá Jesús ja'a Pedro hawiing miøødnøcxy, møødä Santiago, møødä Juan. Mänitá Jesús hoyhoy jiaançh tehñ jiootmabiøjcy. ³⁴ Mänitá Pedrohajxy ñämaayyä:

—Hoyhóyhøch jaduhñ njaançh tehñ jiootmayhaty. Høxtä ho'ogáambøch nnijiäwø'yii. Huuc mähmø'øw hajxy yaa. Cab hajxy mmaahó'ogät. Jujcy hajxy mhídät —nømä Jesús miänaañ.

³⁵⁻³⁶ Mänitá Jesús weeñtiä jiaac nøcxy. Mänit jaduhñ miägutsädaacy. Mänitá Dios tiägøøyy mänuu'xtaACPä: “Teedy, mee'x, coo miich jaduhñ cu mga'a

mānaañ, cáboch häxopy ndsaačhpøga'añ nébiøch cham nmānaxa'añän. Pero cábočhä nguhdujt yhidät nébiøčhä njoot jia tsoquiän. Miičhä mguhdujt jaduhñ nä'ägädä hidaamb.”

³⁷ Mānitä Jesús jim ñocxtägajch maa ja'a Pedrohajxy hänajty tøø miähmø'øyän. Coö jim miejch, mānit jaduhñ yhijsy coö hajxy hänajty tøø quiøxy maaho'ogy. Mānitä Pedro ñāmaayyā:

—Simón, nej, mmaabä. Nidu'hora miich tøø mga'a mee'xtucy. ³⁸ Jujcy hajxy hit. Tehngajnä ja'a Dios hajxy mba'yá'axät. Jaduhñä møjcu'ugong hajxy xquia'a jøjcapxø'øwät. Jia tsojpiä mjoothajxy jaduhñ coö hajxy jujcy mhidät, pero cabä mni'x ja'a mgopc-hajxy jaduhñ miee'xtuga'añ.

³⁹ Mānitä Jesús ja'a Dios hoy pia'yáaxcumbä. Jaduhñ jadähooc ñāmānaanøøguiumbä. ⁴⁰ Mānit jadähooc miéjtscumbä maa ja'a Pedrohajxy hänajty tøø miähmø'øyän. Tøø hajxy hänajty miaahó'cumbä. Hix, tøø hajxy hänajty jiaanč tehñ yhanuu'xø'øy. Coö hajxy jaduhñ yujxä, cab hajxy hänajty ñä'ägä najuø'øy waamb hajxy yhadsówät. ⁴¹ Coö ja'a Jesús jaduhñ miejch ja'a miädägøøghoocpä, mānit miānaañnä:

—Nej, je'enä hajxy mwi'i mia'ayñä. Ween tiuhñä. Tøø yhabaatnä coočhä cahwiindøyhäna'c-hajxy xquiø'ødägø'øwaañnä, høøch ja'a Diosquexypä. ⁴² Pädø'näts hajxy. Jam hajxy. Ximä craa myiñ ja'ačh jaduhñ xyajcø'ødägø'øwaambä.

⁴³ Jimä Jesús hänajty miädia'agyñä, mānitä Judashajxy miejch, møødä majiäya'ay, haagä espada-cap. Näje'e hajxy hänajty wiojptcappä. Ja'a teedywiindsønñhajxy jaduhñ mäguejx, møødä häna'c-hajxy jiiby yajñähixøøbiä tsajtøgooty, møødä majjäya'adiøjc-hajxy. ⁴⁴ Tøø ja'a Judashajxy hänajty quiojyquiapxytiuhñ: “Ja'ačh hänajty ndsu'xaambiä, je'e hänajty je'e. Mānit hajxy mmádsät. Mānit hajxy nøcxy mdsumy”, nømä Judas hänajty tøø miāna'añ.

⁴⁵ Mānitä Judas ja'a Jesús ñāmejch. Mānit ñāmaayy:

—iWiindsøn!

Mānitä Judas ja'a Jesús jiaanč tsu'xy. ⁴⁶ Mānitä Jesús miajtsä.

⁴⁷ Ja'a Jesús ja'a jiamiøød tu'ug, jimä espada hänajty miøjnädawhaty. Coö jaduhñ yhijsy coö ja'a Jesús hänajty tøø miächii, mānitä yhespada jiuu'pädsøømy. Mānitä teedywiindsønä mioonsä tu'ug tiaatspujxtuutä.

⁴⁸ Mānitä Jesús ja'a majiäya'ay ñāmaayy:

—Tiich hajxy jaduhñ coö tøø xñamiñ espada-cap wojptcap. Tiich hajxy xyhixy, mé'e'tspjä. ⁴⁹ Tiich hajxy jim coö xquia'a majtspä tsajtøgooty. Nébyhøch hajxy jaduhñ høxtä yaa tøø xñamiñ. Nej, ca'a, jabom-jabómhøch hijty jim nøcxy nyajñähixø'øy. Pero páadyhøch cham njaty nhabety, jaduhñä Diosmädia'agy tiøjiädät ja'a høøchcøxpä.

⁵⁰ Nidiuhmä Jesús hänajty jiaac mädia'agy. Tøø ja'a jiamiøødhajxy hänajty quiøxy päyø'øgy. ⁵¹ Jimä høxcujc-häna'c ja'a Jesús hänajty tu'ug piawädijpä, poobwit-nähcäjeenä. Mānit jaduhñ jia madsaanä. ⁵² Mānitä poobwit yajñiñähnajptuutä. Nähwa'ads høxwa'ads je'e piäyø'cy.

⁵³ Mānitä Jesús yajñøcxä maa ja'a teedywiindsønñ wyiinduumän, ja'a jaac tehñ miøjpä. Mānitä teedywiindsønñhajxy jiaac tehñ miejch, møødä majjäya'adiøjc-hajxy, møødä häna'c-hajxy jiiby yajñähixøøbiä maa ja'a tsajtøjcän. ⁵⁴ Jimä Pedro hänajty jäguemjuøøby piadäna'ay maa ja'a teedywiindsønñ tiøjwiingøn. Mānit jim piahøxtaacy maa ja'a hadänaabiähajxy hänajty jiøømba'axamiän.

⁵⁵ Jimä teedywiindsønñhajxy hänajty jia wi'i wyiinmahñdyhaty nebiä Jesús hajxy yajyagho'ogøøjät. Pero cab hajxy hänajty ñä'ägä wiinmahmybiaady.

⁵⁶ Hix, hoyyä Jesús hajxy hänajty nämay jia nähøøno'øy, wiingaty hajxy

hänajty miädia'agy; cab hajxy hänajty tiu'ugmädia'aguiä. ⁵⁷⁻⁵⁸ Mänitä wi-
inghänä'c-hajxy tiänaayyø'cy; nøm hajxy je'e miänaambä:

—Tøø højts jaduñ nmädoy coo jaduñ miänaañ: “Hädaa tsajtøjc,
jäya'ayhajxy hädaa hädiuun. Pero høøch, nyajnajtsjidø'owäbøch hädaa.
Cudägøøgxøøyyøchä wiingpä nhädiuundägätsät. Ca'a jäya'ayhajxy je'e
hädiünäp” —jaduñ hajxy je'e yhöñdaacpä.

⁵⁹ Ni je'e hajxy hänajty quia'a tu'ugmädiä'aguiäbä.

⁶⁰ Mänitä teedywiindsøn tiänaayyø'cy majiäya'ayhagujc, ja'a tehñ miøjpä.
Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Nej, cab jaduñ mnä'ä hadsowa'añä waambaty hajxy miäna'añä.

⁶¹ Pero cabä Jesús waamb ñä'ägä hadsooyy. Mänit ñämäayyägumbä:

—Nej, tøyhajt jaduñä coo miichä Dios tøø xquiexiä, Nej, miichä Dios
xyHuunghajpä.

⁶² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduñ. Høøch je'e. Xyhixáambøch mijts jaduñ cooch jim
nhäna'awa'añ Dioswiinduum, maa ja'a yhahooyhaampiän. Mänitøch hajxy
jadähooc xyhixáangumbä cooch hänajty yaa ngädaactägätsa'añ hädaa yaabä
naaxwiin. Jocjótyhöch hänajty nmänaca'añ.

⁶³ Mänitä teedywiindsøn ja'a wyit quiøø'ch. Paady jaduñ jiatcøoyy coo
hänajty jiaanç tehñ jiootma'ady. Mänit miänaañ:

—Tii testigo hajxy jaduñ nnä'ä jaac wáanämät. ⁶⁴ Tøø hajxy jaduñ
mhamdsoo mädoy coo ja'a Dios tøø miägäpxtägoy. Waamb hajxy jaduñ
mmäna'añ, neby hajxy ndúunämät.

Haagä jaduñ hajxy miänaañ cooc tyijy ja'a Jesús tøø quiädieey, møød cooc
ween yagho'ogyii.

⁶⁵ Mänitä Jesús tiägøøyyä wiingutsujøøyyäbä. Mänit wyiinguxødsøøyyä.
Mänit wyiingutexøøyyä. Mänit ñämaayyä:

—Najuø'ow pøn xquiojx.

Mänitä hadänaabiädøjc ja'a Jesús hajxy wyiingula'abøøyy.

⁶⁶⁻⁶⁷ Y ja'a Pedro, jiiiby hänajty je'e hanaaxyp jiøømba'axamy maa ja'a
tøjwiingän. Mänitä teedywiindsønä qyixymoosä tu'ug miejch maa ja'a Pedro
hänajtiän. Coo ja'a Pedro jaduñ yhiixä, mänit wyiinhee'ppejtä. Mänit
ñämaayyä:

—Naxy miiich yø'ø Jesús mmøødwädity, túhmäts. Haagä Nazaret hajxy
mdsoon nämetsc, túhmäts.

⁶⁸ Mänitä Pedro ñijiogapxä:

—Ni nga'a híxiøch yø'ø. Ni nga'a najuø'øyhøch jaduñ tiich jaduñ xjia wi'i
yajmøødmädiacp —nømä Pedro yhöñdaacy.

Mänitä Pedro quiuraabädsøømy. Mänitiä tsey tu'ug jiaanç yaaxø'cy.

⁶⁹ Mänitä quixymoosä ja'a Pedro yhiixcumbä. Mänitä jäya'ayhajxy ñämaayyä,
ja'a hajxy hänajty jim jaac padänaabiä:

—Xii Jesús jiamiøød tu'ug. Je'e yø'ø —nømä quixymoosä miänaañ.

⁷⁰ Mänitä Pedro jadähooc ñiguiugäpxägumbä. Cab jaduñ ñä'ä jegøøyy,
mänitä Pedro ñämäayyägumbä:

—Mbawädijpy miiichä Jesús pä, túhmäts. Nyo'mädooby højts jaduñ coo
miich jim mdsoon Galilea.

⁷¹ Mänitä Pedro jadähooc miänáangumbä:

—Tøyhajt, cábøch jaduñ nnä'ägä híxiä pøn hajxy jaduñ mja mädiacp.

Tähoocapxiä ja'a Pedro jaduñ miänaañ cooc tyijy ja'a Jesús hänajty quia'a
nä'ägädä híxiä. ⁷² Mänitiä tsey miämetsc-hoocpä yáaxcumbä. Mänitä Pedro
jiahmiejtstaacy coo ja'a Jesús hänajty tøø miäna'añ: “Cahnä tsey hänajty

miämetsc-hoocpä ya'axy, tøø miich hänajty tågøøghooc mniguiugapxyii cooch miich hänajty xquia'a hixiä.” Mänitä Pedro jioøguioo'ty coo ja'a tseyy miämetsc-hoocpä jiaanč yaaxy.

15

¹ Coo jioøøyy, mänitä teedywiindsøn hajxy nägøxiä yhamugøøguiumbä, møødä majjäya'adiøjc-hajxy, møødä häna'c-hajxy jii by yajnähiøøbiä tsajtøgooty. Mänit hajxy quiojyquiapxytiuuñ nebiä Jesús hajxy hänajty tiuna'añ. Mänitä Jesús hajxy quiø'øxojch. Mänitä Pilato hajxy hoy yajcø'ødägø'øy maa je'e hänajty guobiernähatiän. ² Mänitä Pilato ja'a Jesús miäyajtøøyy:

—Nej, tøyhajt jaduhñä coo miichä judíoshajxy xguobiernähatiä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduhñ.

³ Madiu'ja ja'a teedywiindsøn ja'a Jesús hajxy hänajty jia wi'i ñäxø'øwø'øy. Pero cabä Jesús hänajty waamb ñä'ägä hadsooyy. ⁴ Mänitä Pilato miänáangumbä:

—Nej, caj mhadsowa'añä. Madiu'ja miich hajxy xjia wi'i ñäxø'øwø'øy —nømä Jesús ñämaayyä.

⁵ Pero cabä Jesús waamb ñä'ägädä hadsooyy. Jiaanč tehñ yagjuøøyy ja'a Pilato jaduhñ coo ja'a Jesús jaduhñ quia'a nä'ägädä hadsooyy.

⁶ Jaduhñä Pilato hänajty jomøjt-jomøjt quiuhdujthaty coo xøø hänajty jia adyii, mänitä tsumyjiäya'ay naxy tu'ug yajpädsømy, ja'a judíoshajxy hänajty yajnähdijpiä. ⁷ Jiibiä jäya'ayhajxy hänajty näje'e chumyčhäna'ay. Tsip hajxy hänajty tøø yagjadyii. Tøø hajxy hänajty miäjäya'ay-yagho'ogy. Tu'ugä tsumyjiäya'ay hänajty xiøhaty Barrabás. ⁸ Coo ja'a cu'ughajxy jim miejch maa ja'a Pilato wyiinduumän, mänitä Pilato hajxy jaduhñ ñämaayy coo ja'a tsumyjiäya'ay tu'ug yhøxmádsät. ⁹ Mänitä Pilato yhadsooyy:

—Nej, jaduhñ hajxy mmäna'añä coochä Jesús nhøxmádsädä, ja'a tyijy hajxy mgobiernähajpiä.

¹⁰ Paadiä Pilato jaduhñ miänaañ, ñajuøøby hänajty je'eduhñ tiiguiøxpä ja'a Jesús coo yajcø'ødägøøyyä ja'a teedywiindsøn. Paadiä Jesús jaduhñ yajcø'ødägøøyyä je'leguiøxpä coo ja'a miädia'agy hänajty quia'a yajmädsójcäxä.

¹¹ Mänitä teedywiindsøn ja'a cu'ug hajxy jiojcapxøøyy coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miäná'anät coo ja'a Jesús ween quia'a høxmächii, weenä Barrabás ñä'ägä høxmächii. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ jiaanč mänaañ, ¹² mänitä Pilato ja'a cu'ug jadähooc miäyajtøøyy:

—Y yø'ø Jesúsäts, ja'a tyijy hajxy mgobiernähajpiä, neby hajxy yø'ø myänähdiijy nébiøch yø'ø ndúnät.

¹³ Mänitä cu'ughajxy møc yaaxy:

—Møjpahbet hajxy cruzcøxp.

¹⁴ Mänitä Pilato miänáangumbä:

—¡Pero tisän! Tii tøø quiädieey.

Mänit hajxy maas møc yáaxcumbä:

—Møjpahbet hajxy cruzcøxp.

¹⁵ Mänitä Pilato jiaanč mänaañ coo ja'a Barrabás hajxy ween nøcxy yajpädsømy pujxtøgooty. Hix, cabä Pilato ja'a cu'ug hänajty yagjootma'ada'añ. Mänitä Pilato miänaañ coo ja'a Jesús wiobho'ogøøjät. Mänit miänáangumbä coo ja'a Jesús hajxy nøcxy cruzcøxp miøjpahbety.

¹⁶ Mänitä soldado ja'a Jesús hajxy yajnöcxy maa ja'a haguycän. Mänitä soldado ja'a jiamioød hajxy quiøxy mõjyaaxy. ¹⁷ Mänitä Jesús hucywyit

yajnähtämoogooŷy. Mänitä hapticorona yajcuhjenooŷy. ¹⁸ Mänitä Jesús tiägooŷy wiinyáaxäbä:

—¡Viva ja'a Jesús, ja'a judíoshajxy jaduhñ guibiernähajpiä! ¡Viva!

Jaduhñä Jesús hänajty wyiinwooñii. ¹⁹ Mänit hoyhoy wiojpa quiuhduum paxyhaam. Møød wyiingutsujooŷy. Mänit wyiinjiicädaacä. Jaduhñä soldadohajxy hänajty jiatcø'oy nebiä wyiingudsähgøøbiän. ²⁰ Pero wyiinwohm̄biä Jesús hajxy hänajty jaduhñ. Mänitä hucywyit hajxy yajtsijy. Mänitä yhamdsoo wit yajpøgøŷyaxä. Mänit hajxy yajnøcxy maa hajxy hänajty miøjpahbeda'añän.

²¹ Mänitä jäya'ay hajxy tu'ug jiojcubaadooŷy. Camjooty hänajty tøø yhoy. Simón hänajty xiøhaty. Jim hänajty chooñ Cirene. Jue'e yhuunghajxy hänajty xiøhaty Alejandro møødä Rufo. Jimä Jesús cruz hänajty chømä. Mänitä Simón hadsip ñämaayyä coo ja'a Jesús ween piuhdsømø'oy. Mänitä Simón ja'a cruz jiaančh tsømø'cy.

²² Mänitä Jesús yajmejtsä maa ja'a nähgaphuung hänajty xiøhatiän Gólgota. Jaduhñä nähgaphuung hänajty quiähxø'ogy nebiä ho'ogyjiäya'aguiopcän, paady hajxy jaduhñ yajxøbejty Gólgota. ²³ Mänitä Jesús vino jia mooyyä. Mirra ja'a vino hajxy hänajty tøø yajmädemø'oy. Pero cabä Jesús jaduhñ ñä'ägä huucy. ²⁴⁻²⁵ Mänitä Jesús miøjpahbejtä cruzcøxp. Møjpetyxiøø hänajty jaduhñ. Tøø ja'a Jesús ja'a wyit hänajty jadähooc yajtsijjähä. Mänitä soldado ja'a Jesús ja'a wyit hajxy tiägooŷy yajniguiuhäyø'cäbä. ²⁶ Mänit hajxy jim yuugjahy cruzcopcuhduum tiiguiøxpä ja'a Jesús jaduhñ coo miøjpahbejtä: “Hädaa ja'a judíoshajxy guibiernähajpy”, nøm hajxy jim quiujahy. ²⁷ Mänitä mee'tspähajxy nämetsc miøjpahbéjtäbä. Tu'jäya'ay miøjpahbejtä maa ja'a Jesús yhahooyhaampiän. Jatu'ug miøjpahbéjtäbä maa ja'a Jesús yhanajtyhaampiän. Cujcä Jesús jaduhñ hoy piäda'agyii. ²⁸ Coo ja'a Jesús ja'a mee'tspä jaduhñ näguipxy miøødhø'cy, jaduhñä Diosmädia'agy tiøjiajty maa jaduhñ myiñän cujaay: “Haxøøghäna'c jaduhñ pianänøømä.”

²⁹ Ja'a jäya'ayhajxy hänajty jaduhñ jim naxøøbiä, høxtä yagjuøøby hajxy hänajty coo ja'a Jesús hajxy jim yhijxy cruzcøxp. Møød hajxy hänajty wyiinwooñ:

—Ja'a, miich mahñdy ja'a tsajtøjc mwi'li yagjidaamby, y cudägøøgxøøyyä mahñdy miich je'e mhädiuundägätsät. ³⁰ Pø tøy miich møcmäjaa mjaančh møødä, tiids miich jim coo mga'a mänacy cruzcøxp. Jaduhñäts mbäyø'ogät —nømä Jesús ñämaayyä.

³¹ Jaanä jaduhñä teedywiindsønähajxy hänajty miäwiingapxpejpä, møødä häna'c-hajxy hänajty jim yajnähixøøbiä maa ja'a tsajtøjcän. Jaduhñ hajxy hänajty ñiñäma'ayii:

—Tøø yø'ø wiinghäna'c may yajnähwa'ačh, pero caj yø'ø hamdsoo hoy yajniñähwa'adsa'añii. Jaduhñ hijty ñibiäda'agyii nebiä Dioshuungän. Jaduhñ hijty niñänømyii cooc tyijy ja'a judíoshajxy guibiernähaty. ³² Mänit hajxy häyaa njaančh mabøjcamät, nägooyyä jim miänácät cruzcøxp.

Jaanä jaduhñä mee'tspähajxy hänajty miäwiingapxpejpä, ja'a Jesús hajxy hänajty näguipxy tøø miøødmøjpahbedyijäbä.

³³ Nägooyyä quiujyxiøøjooŷy, mänit jaduhñ cøjx wyiingoodsø'oy. Tägøøghora jaduhñ yhijty wiingoods. ³⁴ Coo ja'a xøø jaduhñ wyiinajtuutcumbä, mänitä Jesús møc yaaxy: “Eloi, Eloi, lema sabactani.” Jaduhñ miädia'agytiägø'oy: “Diosteedy, Diosteedy, tiich coo tøø xñähgue'egy.”

³⁵ Jimä jäya'ayhajxy hänajty näje'e miähee'pna'ay. Coo hajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy miänaañ:

—Mädow, Elíasäda'a møjyáaxäp.

³⁶ Mänit tu'jäya'ay esponja hoy quioñ päyø'øguiä. Mänit jii by piama'tsnajxy xunvinojooty. Mänitä esponja yujxojch paxyjøbhaam. Mänitä Jesús yagha-gaabøøyyä coo jaduhñ wyiinmúugät. Mänit jaaya'ay miänaañ:

—Tsøc huuc híxäm pø minaambä Elías, pø yajmänacáañäbä Jesús cruzcøxp.

³⁷ Mänitä Jesús møc yáaxcumbä. Mänit yho'nä. ³⁸ Tuunä ja'a Jesús jaduhñ ñä'ä ho'cy, mänitä tsajtøjc-hadøødiujt cujjiä quiøø'tswa'xy. Quiuhduum chohñdaacy, høxtä yhøxhaam jaduhñ yhagøødsøøyy. ³⁹ Jimä capitán ja'a Jesús hänajty tu'ug wyiindäna'ay. Coo yhiyx coo ja'a Jesús hänajty tøø yho'ogy, mänit miänaañ:

—Tøyhajt yø'øduhñ hijty Dyioshuungä.

⁴⁰ Jimä tajiäya'ayhajxy hänajty näje'e miähee'pna'ay jäguemjuøøby. Jimä María hänajtypä, ja'a hänajty jim tsohm̄bä Magdala, møødä Salomé. Ja'a María, ja'a Santiago møødä José tiaj, jim hänajty je'ebä. Ja'a muutspä Santiago jaduhñ ñänøømby. ⁴¹ Hädaa tajiäya'ayhajxy, quipxiä Jesús hajxy hänajty tøø piawädity jim Galilea. Tøø hajxy hänajty piuhbety mänaa hänajty jim tøø yhitiän. Y coo ja'a Jesús jaduhñ piejnä Jerusalén, quipxy hajxy piabejty, näguipxy møødä wiingjäya'ayhajxy nämay.

⁴²⁻⁴³ Ja'a viernes hänajty tsuujøøby. Ja'a poo'xxiøø hänajty tsohñda'agaamb, ja'a pascuaxøø. Ñähix yhahixøøbiä judíoshajxy hänajty ja'a pascuaxøøgøxpä. Jimä jäya'ay hänajty tu'ug chooñ Arimatea. José hänajty xiøhaty. Jim hänajty miøjtuungmøødä tsajtøgooty. Jaançh tehñ yhojiäya'ayä José hänajty. Jiøbhixyp hänajty jaduhñ coo ja'a Dios ja'a møcmäjaa hänajty yajcähxø'øga'añ. Mänitä José ja'a Pilato ja'a Jesús ñaaxni'x hoy miäyujwaanä. Hix, cabä José ja'a Pilato hänajty chähgø'øy. ⁴⁴ Cahnä Pilato hänajty miädoyhatyñä coo ja'a Jesús hänajty tøø yho'nä. Yagjuøøyy je'eduhñ coo ja'a Jesús paquiä yho'cy. Mänitä Pilato ja'a capitán miøjyaaxy. Mänit miäyajtøøyy mäduhnajtä ja'a Jesús yho'cy. ⁴⁵ Coo ja'a Pilato jaduhñ yhawáañäxä coo ja'a Jesús hänajty tøø jiaançh ho'ogy, mänit miänaañ coo ja'a José ja'a ho'ogyjiäya'ay ween yajmänacy cruzcøxp. ⁴⁶ Mänitä José sábana hoy jiuu. Mänitä Jesús hoy yajmänacy cruzcøxp. Mänit ñähbijty ñähmojch sábanahaam. Mänit hoy yajnaaxtägø'øy tsaajutjooty. Mänitä tsaajut ja'a tsaajut hajxy yaghadäguejtägooy. ⁴⁷ Jimä Maríahajxy hänajty miähee'pna'ay, møødä Magdala-tsohm̄bä, møødä José tiaj.

16

¹ Coo ja'a poo'xxiøø hänajty tøø ñajxnä, mänitä María perfume hajxy hoy jiuu, møødä Magdala-tsohm̄bä, møødä Santiago tiaj, møødä Salomé. Ja'a Jesús ja'a perfume hajxy hänajty yajnähjaaxaamby. ² Cujaboom jopy ja'a Maríahajxy jim ñøcxy maa ja'a Jesús hänajty tøø ñaaxtägø'øyän. Näxøø hänajty je'e. Tøø ja'a xøø hänajty piädsøømnä. ³ Tu'haamnøcxpä hajxy tiägøøyy niñamäyaybä:

—Pøñä tsaajut häyaa hadäguejtú'udäp.

⁴ Tehñ miejtsp hajxy hänajty jim, mänitä tsaajut hajxy yhiyx coo hänajty yhawa'adsän. Tøø häna'cä tsaajut hänajty yagjua'açh, hoyyä tsaajut hänajty jia cruundä. ⁵ Coo hajxy jii by chaajuttägøøyy, mänitä muutsc-häna'c hajxy tu'ug yhiyx. Jii by hänajty yhäña'ay hahooyhaamby. Yomybioobwit hänajty miøød. Coo ja'a Maríahajxy jaduhñ yhiyx, mänit hajxy chähgøøyy. ⁶ Mänit hajxy ñämaayyä:

—Ca'a hajxy mdsähgø'øy. Ja'a Jesús hajxy mhøxtaaby, ja'a jim tsohm̄bä Nazaret, ja'a tøø miøjpahbedyíjábä cruzcøxp. Tøø jiuujpíøjtägach. Tøø yaa chohñnä. Huuc tehñ yhiyx hajxy, cab je'e yaajän maa je'e piädaacän. ⁷ Nøcx ja'a jiamíøød hajxy hawaanä. Møødä Pedro, mhawaanäp je'ebä. Jaduhñ

hajxy mhawáanät cooc jim ñøcxa'añ Galilea. Jimäc hajxy nøcxy piaady, neby hajxy hijty tøø yajmøødmädia'agyijän —nømä muutsc-häna'c miänaañ.

⁸ Päyø'øguiä Maríahajxy jiutpädsøømy. Tsähgøøyyäp tsäyúuyyap hajxy piädsøømy. Cab hajxy jaduñ pøn ñä'ägädä hawaanä. Hix, jaančh tehñ chähgøøby hajxy hänajty.

⁹ Näxøø jopy ja'a Jesús jiuypiojtägajch. Mänitä María jayøjp yhjxtsohñnä, ja'a hänajty jim tsohmä Magdala, ja'a mõjcu'u juxtujc-hooc yajnähwáatsäbä. Ja'a Jesús jaduñ mäyajnähwaats. ¹⁰ Mänitä María ja'a Jesús jiamiøød hoy jia hawaanä. Wi'i jioøby wi'i xiuu'tsp ja'a Jesús jiamiøødhajxy hänajty. ¹¹ Hoy hajxy jia nämaayä coogä Jesús hänajty tøø jiuypiojcy, møød coogä María hänajty tøø yhixy hajujcy, cab hajxy ñä'ägä mabøjcy.

¹² Cujecy, jimä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hänajty nämetsc ñøcxy camjooty. Mänitä Jesús ñäguehxtøø'xy maa wyiinduumhajxiän. ¹³ Mänitä jiamiøød hajxy hoy jia hawaanäbä. Ni je'e ja'a miädia'agyhajxy jaduñ quia'a mabøjcäxä.

¹⁴ Cujequiä Jesús jiamiøødhajxy hänajty quiaay, ja'a hajxy hänajty nämajtu'ugpä. Mänitä Jesús jim ñäguehxtøø'xcumbä maa hajxy hänajty quiaayän. Mänit hajxy jaduñ ñämaayä:

—Tii mijtsä miädia'agy hajxy coo tøø mga'a mabøjcä, ja'a mijts tøø xjia hawaanäbä cóogøch hajxy tøø yhixy hajujcy, cóogøch tøø njuypiojtägach.

¹⁵ Nøcx hädaa mädia'agy hajxy yajwa'x wiinduhmyhagajpt. Jaduñnä jäya'ay hajxy nägøxiä myajwiingapxø'øwät neby hajxy ñähwá'adsät.

¹⁶ Pønjaty jaduñ mabøjp, pønjaty jaduñ näbejp, je'edshajxy jaduñ nähwa'adsaamb. Pero pønjaty jaduñ ca'a mabøjp, haxøøgtuum hajxy je'e miähmø'øwa'añ. ¹⁷ Pønjaty jaduñ mabøjp, hijxtahñd hajxy yajcähxø'øgaamby hoy-yagjuøñäbä. Ja'a høøhcøxpä, jaduñnä pa'amjäya'ay hajxy yajnähwá'adsät, ja'a hajxy mõjcu'umøødpä. Wiinghayuuc hajxy miädia'agáannäp.

¹⁸ Hoyyä tsahñdy hajxy tiehñ wyidsø'øgät, cab hajxy nej tiunøøjät. Hoyyä veneno hajxy tiehñ yhú'ugät, ni jaduñ hajxy nej quia'a jádät. Ý coo ja'a pa'amjäya'ay hajxy quioø'nähgábät, náxäbä pia'amhajxy.

¹⁹ Coo ja'a Jesús ja'a jiamiøødtøjc miøødmädiaacpädøøyy, ja'a hajxy nWiindsønähjtämbä, mänit ñøcxnä tsajpootyp. Mänit hoy yhøxta'agy maa ja'a Tieediä yhahooyhaampiän. ²⁰ Mänitä jiamiøødhajxy jiaančh tu'ubøjcy. Mänitä mädia'agy hajxy hoy yajwa'xy wiinduhmyhagajpt. Piuhbejpiä Jesús ja'a jiamiøødtøjc hänajty. Majaty hajxy hänajty wiädity, yajcähxø'piä hijxtahñd hajxy hänajty hoy-yagjuøñäjaty. Jaduñ hänajty yajnajuø'øy coo hajxy hänajty tiømiädia'agy. Amén.

San Lucas

¹⁻⁴ Mägu'ughajpä Teófilo, miihcøxpøch hädaa nocy nhädiuñ nej miiçh ja'a tøyhajt jaduhñ mmøødhädät ja'a Jesucristocøxpä, nej jiajty nej yhabejty, nej ñibianøcxyii. Pedyijøch jaduhñ tøø nhabøcy. Jaduhñ miiçh tøø mmädoyhajpä. Nämay jäya'ay ja'a nocy capxy hajxy tøø yajpädø'øgy ja'a Jesucristocøxpä. Ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy, je'eds hajxy jaduhñ tøø xyajmädoyhajtäm. Yhamdsoo wiinhaam hajxy tiehmñ yhijxy.

⁵ Coo ja'a Herodes hänajty jimñ guiobiernähaty Judeanaaxooty, jimä jäya'ay hänajty tu'ug xiøhaty Zacarías. Teedy ja'a Zacarías hänajty tiuumby maa ja'a judíos ja'a quiuhdujthajxy hänajty myiñän. Ja'a Abías ja'a quiuhdujt hänajty yajtúunäxäp neby hänajty jecy tøø yhane'emiän. Ja'a Zacarías ja'a tio'oxiøjc, Elisabet hänajty xiøhaty. Ja'a Aarón yhap yhoc ja'a Elisabet jaduhñ. ⁶ Pedyii ja'a Zacaríashajxy hänajty quiudiuñ ja'a Diosmädia'agy. Hoy hajxy hänajty yajtuñ nebiä Dios choquiän. ⁷ Pero cabä yhuunghajxy hänajty nitu'ugtä. Cahnä Elisabet hänajty ñä'ägädä huungpaadyñä. Tøøds hajxy hänajty miäjaanä.

⁸ Tu'ugxøøbä, jiibiä Zacarías hänajty tiuñ mõjtsajtøgooty. ⁹ Mänitä piaatä coo ja'a poom jiiby jiógät maa ja'a poomjojtaactän, jimñ Dioswiinduum. Jaduhñä teedyhajxy hänajty quiuhdujthaty. ¹⁰ Mänit yhabaaty coo ja'a Zacarías ja'a poom hänajty jiiby jioga'añ. Mänitä cu'ughajxy yhamugøøyy mõjtsajtøghaguuy. Mänit hajxy tiägøøyy Diospa'yaaxpä. ¹¹ Jimä Zacarías hänajty piomjocy, mänitä Dios mioonsä tu'ug ñäguehxtøø'xy hahooyhaamby maa ja'a poom hänajty jioquiän. Jimñ hänajty tøø chooñ Dioswiinduum. ¹² Coo ja'a Zacarías jaduhñ yhijxy, mänit chähgøøyy. Cabä wiinmahñdy piaaty nej jiatcø'owät. ¹³ Mänit ñämaayyä:

—Zacarías, ca'a mdsähgøøy. Tøø ja'a Dios miädoy nej tøø mmägapxiän coo huung xmió'owät. Huungpaadaamb ja'a mdo'oxiøjc jaduhñ. Juan ja'a mhuung myajxøhätät. ¹⁴ Mxoonda'agaamb miiçh jaduhñ ja'a mhuungcøxpä. Nämay ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ xioonda'agaambä coo mhuung myínät miédsät. ¹⁵ Cumay ja'a mhuung piädsøma'añ ja'a Dioscøxpä. Miøødhadaambiä Dioshespíritu; jaduhñ miämín miäga'awa'añ. Cabä jocnøø yhu'uga'añ ni ja'a vino. ¹⁶⁻¹⁷ Jaduhñsä cuhdujt miøødhada'añ nebiä Elías jecy miøødhajtiän. Ja'a Diosmädia'agy jaduhñ yajwa'xaamby. Mänitä judíos ja'a Dios hajxy jiahmiejtstaactägatsa'añ jadähooc. Jaduhñä Juan yajwiingapxø'owa'añ coo ja'a yhuung hajxy quia'a mõødnimiädsiphajtänät, y coods hajxy miäbøjnät ja'a hoguiapxy ja'a homiädia'agy pøñ yhamdsoo cuhdujt ja wi'i yajtunaamb. Coo hajxy jaduhñ quiudiúnät, mänitä Dios jaduhñ quiuhbøga'añ.

¹⁸ Mänitä Zacarías miänaañ:

—Nébiøch ja'a tøyhajt jaduhñ nmøødhädät cooch nhuung myina'añ. Tøø højts nmäjaanä mõødhøch ndo'oxiøjc.

¹⁹ Mänitä Dios mioonsä yhadsooyy:

—Gabriélhøch nxøhaty. Jímhøch ndsooñ Dioswiinduum. Je'eçh tøø xquiexy cooch miiçh minñ nhawaanä coo ja'a mhuung jaduhñ myina'añ. ²⁰ Cooch miiçh ja'a nmädia'agy tøø xquia'a mæbøjcä, huum miiçh mmähmø'owa'añ. Høxtä coonä ja'a mhuung myínät, mänit mgapxø'øga'añ. Tøjiadaamb jaduhñ nébiøch chamñ nmädia'aguiän.

²¹ Jimä cu'ug ja'a Zacarías hajxy hänajty jia wi'i yhahixy mõjtsajtøghaguuy. Yagjuøøby hajxy hänajty coo ja'a Zacarías jiiby wyi'i jiecycy tsajtøgooty. ²² Coo ja'a Zacarías tiøjpädsøømnä, tøø hänajty jiaançh huumy. Mänitä cu'ughajxy

ñajuøøyy coo ja'a Zacarías ja'a tsø'ty hánajty tøø yhixy. Hix, cø'øhaam ya-jnähixøøñä.

²³ Hoorä, coo ja'a Zacarías yaghabejty mäduhñtiä hánajty tiuna'añ tsajtøgooty, mänit ñøcxnä maa ja'a quiajptän. ²⁴ Mänitä tio'oxiøjc jiaančh mähmøøyy maaxhuungmøød. Jiiby ñä'ägä mähmøøyy tøgooty mägooxpo'o. Caj ñä'ägä tøjpädsøømnä. Jaduhñ hánajty wyi'i miädiaacta'agy quioopcooty: ²⁵ “Páadyhøch ja'a Dios jaduhñ tøø xñäxuučh nébiøch ja'a cu'ughajxy jaduhñ xquia'a péjxnät.”

²⁶ Tädujpo'o ja'a Elisabet hánajty tøø yhity maaxhuungmøød, mänitä Dios ja'a Gabriel quiejxcumbä. Jimä Gabriel quiejxä maa ja'a cajpt xiøhatiän Nazaret jim Galileanaaxooty. ²⁷ Ja'a María jaduhñ yajnäguejxä. Cäxyihajpnä hánajty je'enä. Tøø hánajty tiødiägø'oy coo ja'a José hánajty piøga'añ. Jue'e ja'a José, David yhap yhoc je'e, ja'a hijty jegyhajty gobiernätuumä. ²⁸ Mänitä Gabriel tiøjtägøøyy maa ja'a María hánajtiän. Mänitä María ñämaayyä:

—Diøshøch tøø xquiexy cooçh miich jaduhñ nmägápxät. Miiçhcøxpä ja'a Dios ja'a mayhajt tiuna'añ. Xmiøødhijp miich ja'a Dios. Maas hoy miich ja'a Dios xyhixy quejee ja'a mmädo'oxiøjc-hajxy.

²⁹ Cabä María hánajty ñajuø'oy tii jaduhñ coo tøø ñäma'ayii ja'a Dioscøxpä. Tsähgøøyy jaduhñ siémpräm. ³⁰ Mänitä ñämáayyägumbä:

—María, ca'a mdsähgø'oy. Møj ja'a Dios ja'a mayhajt tiuna'añ ja'a miiçhcøxpä. ³¹ Mhuungpaadaamb miich jaduhñ. Jesús ja'a mhuung mya-jxøhata'añ. ³² Møj jaančh jaduhñ yhida'añ. Høxcabáanäp jaduhñ coo Dyioshuungä. Dios jaduhñ päda'agaamb gobiernä nebiä David jecy tiuuñän, ja'a Jesús yhap tieedy. ³³ Paady jaduhñ piäda'aga'añii gobiernä nebiä judiøshajxy yhané'emät cøjxta'axiøø. Nimänaa jaduhñ quia'a hanehmbädø'owa'añ.

³⁴ Mänitä María yajtøøyy:

—Nébiøch jaduhñ nnä'ä huungpáadät; cáhnøch ya'adiøjc nhixyhatyñä.

³⁵ Mänitä Gabriel yhadsooyy:

—Minaambä Dioshespíritu xyhuungmo'owa'añ. Dioshuung jaduhñ mi-naamb ca'awaamb. Cabä pojpä cädieey mänaa tiuna'añ. ³⁶ Y miich mhoc-maam, ja'a Elisabet, jaduhñ je'e miaaxhuungpaadaambä, hoy jaduhñ jia majjä jia petiä. Tädujpo'ohájnpä je'e. Cábäc tyijy hijty miaaxhuungpaada'añ; jaduhñä cu'ughajxy hijty miäna'añ. ³⁷ Pero cabä Dios tii tsip ñä'ägä juø'oy. Hotyijä jaduhñ tiuna'añ.

³⁸ Mänitä María miänaañ:

—Wéenhøch ja'a Dios jaduhñ xñä'ägä moonsähaty. Wéenhøch jaduhñ njaty nébiøch tøø xñäma'ayän.

Mänitä Gabriel wyiimbijnä.

³⁹⁻⁴⁰ Mänitiä ja'a María ñøcxy maa ja'a Elisabethajxiän. Judeanaaxooty hajxy hánajty chána'ay tunjooty. Mänitä María tiøjtägøøyy. ⁴¹ Mänitä Elisabet yajpoo'xä. Mänitä maaxhuung jiiby yu'xy Elisabet jioodooty. Mänitä Elisabet ja'a Dioshespíritu ñämejtsä. ⁴² Mänitä Elisabet møc yaaxy:

—Maas hoy miich ja'a Dios xyhixy quejee ja'a mmädo'oxiøjc-hajxy. Jaduhñ miich mhuung xyhixáanabä. ⁴³ Ja'a miich mhuung, nwiindsønhadáambiøch je'e. Nyagjuøøbiøch jaduhñ cooçh miich xwyiingudsähgø'oy. ⁴⁴ Túunøch miich xñä'ä yajpoo'xy, mänitiøch nhuung yaaby jiaančh tehñ yu'xy njoodótyhøch. Jootcuyc jaduhñ ñijiäwø'oyii, paady yu'xy. ⁴⁵ Tøjjiadaamb jaduhñ nej miich ja'a Dios tøø xñäma'ayän. Coo jaduhñ mmäbøcy, jootcuyc mhida'añ —nømä Elisabet ja'a María ñämaayy.

⁴⁶ Mänitä María miänaañ:

Tøyhajtä Dios miøjjä jiaančhä.

47 Jootcujc-høch nnijiäwø'oyii cooçh je'e xyhixy.

48 Xjiahmiéjtspøch jaduhñ, hóyhøch nja häyoy.

Jootcujc-høch ja'a jäya'ayhajxy xñä'ägä nänømaanä,

49 je'eguiøxpä cooçh ja'a Dios tøø xyhuungmo'oy.

Møj jaançh ja'a Dios.

50 Pønjaty ja'a Dios jaduhñ wiingudsähgøøby,

Dios jaduhñ näxuudsaañb cøjxta'axiøø.

51 Tøø ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øgy;

tøø hajxy quia'a mäjäda'agy, ja'a hajxy hijty yajcumayaambä.

52 Tøø ja'a gobiernä quiuhdujthajxy piøjcäxä,

tøø ja'a häyoobäjäya'ayhajxy miøjtägø'øgy.

53 Tøø ja'a häyoobäjäya'ayhajxy cøxiä wiinä mio'oyii;

cabä mäyøøjäya'ayhajxy tii tøø piaady.

54 Piuhbejt ja'a Dios ja'a judíoshajxy.

Cøjxta'axiøø ñäxuuch pia'häyoy,

55 nebiä Abrahamhajxy jecy ñämaayän,

ja'a nhaphájtäm ja'a ndeedyhájtäm.

56 Tägøøgpo'o ja'a María jim jiaac hijty maa ja'a Elisabetän. Mänit yhädaacnä maa ja'a quiajptän.

57 Mänitä Elisabet miaaxhuungpaatnä; ya'ayhäna'c jaduhñ miingahw.

58 Mänitä Elisabet hoy quiuhixyijäm ja'a jiuju ja'a miägu'ughajxy møødä miädøjc-hajxy. Mänit hajxy nägøxiä xioondaacy coo Dios ja'a mayhajt jaduhñ tøø tiuñ. 59 Cuctujxøø ja'a pigäna'c hajxy hoy yajcircuncidarhadyii nebiä judíoshajxy hänajty quiuhdujthatiän. Mänit hajxy jia yajxøhataañ Zacarías nebiä tieedy hänajty xiøhatiän. 60 Mänitä tiaj miänaañ:

—Cábøch jaduhñ nyajxøhata'añ. Juánhøch jaduhñ nyajxøhata'añ.

61 Mänitä Elisabet ñämaayä:

—Tii jaduhñ coo myajxøhata'añ. Caj pøn jaduhñ xiøhaty maa miiçh mjuju maa miiçh mmägu'ugän.

62 Mänitä Zacarías miäyajtøøwä cøøhaam nebiä yhuung xiøhátät. 63 Mänitä pu'uyhuung ñädsiiwøøyy coo mio'owøøjät. Mänit yuugjahy pu'uguiøxp: “Juan xiøhata'añ.” Mänit hajxy nägøxiä yagjuøøyy. 64 Mänitä Zacarías quiapxø'nä. Mänitä Dios Dioscujú'uyäp miooyy. 65 Jaançh tehñ yagjuøøyy ja'a cu'ughajxy jaduhñ. Mänitä mädia'agy tiägøøyy wädijpä jim Judeanaaxooty jim tunjooty nebiaty ja'a Zacarías tøø jiaty. 66 Coø ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä miädoyhajty, mänit hajxy tiägøøyy najuøødiaacpä. Mänit hajxy miänaañ:

—Pätiidä yø'ø pigäna'c tiunaamby coo hänajty tøø yeegy.

Tøyhajtä Dios hänajty piuhbeda'añ.

67 Mänitä Zacarías ñämejtsä ja'a Dioshespíritu. Mänitä Zacarías jimädiaacnajxy neby hänajty tøø miøødmädia'agyijän ja'a Diósäm:

68 Møj jaançh ja'a Dios;

paady jaduhñ tøø quiäda'agy coo højts xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsáañäm, højts judíoshájtäm.

69 Tøø højts ja'a yajnáhwaatspä yajcuhwaatspä xyajnäguéjxäm;

je'edsä møjcuhdijt jaduhñ møød; ja'a David yhap yhoc je'e.

70-73 Jaduhñä Dios jecy miänaañ coo højts xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsáañäm højts nmädsiphájtäm.

Jaanä jaduhñ miänaambä coo xñäxuuds xpia'häyowáañäm.

Yajtøjiadaamby jaduhñ nebiä Abrahamhajxy jecy miøødyajcuhdujquiän,

ja'a nhap ja'a ndeedyhájtämhajxy.

Ja'a Diosquexyhajxy jaduhñ jømädiaacnajx.

⁷⁴ Coo ja'a Dios hajxy jaduhñ xñáwáanäm maa ja'a nmädsiphajtämhajxiän, paady hajxy nga'a tsähgøøyyänä. Hooýä Dios hajxy nbanøcxämät.

⁷⁵ Hawa'adstuum hajxy xyaghidáanäm cøjxta'axiøø.

⁷⁶ Huung, miich nnämaaby coo Diosmädia'agy-yajwa'xpä mwädita'añ.

⁷⁷ Myajwiingapxø'øwaamby ja'a Dios quiu'ughajxy neby hajxy jaduhñ ñähwa'ads quiuhwá'adsät.

Coo ja'a Dios ja'a piojpä quiädieey hajxy yajmøødmädiá'agät, mänit hajxy yajnähwa'ads yajcuhwa'adsøjät.

⁷⁸ Xñäxúu'tsäm ja'a Dios hajxy jaduhñ, paadiä yajnähwaatspä yajcuhwaatspä quiejxy.

⁷⁹ Xpiädáacäm hajxy hawa'adstuum, xmióoyyäm ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy, nømä Zacarías miänaañ.

⁸⁰ Hoorä, yee'c møjjøøyy ja'a Juan jaduhñ. Wiinmahñdymejts jaduhñ. Ñajuøøyy jaduhñ mädyii hoy mädyii mäbaad. Miøødhajt ja'a Dioshespíritu jaduhñ. Coo miøjjøøyy, mänit tiägøøyy wädiypä haniduihmduum. Jim yhiyty høxtä coonä tiägøøyy Diosmädia'agy-yajwa'xpä.

2

¹ Coo ja'a xøø jomøjt yhabaaty, mänitä gobiernä Augusto yhanehmy coo ja'a jäya'ayhajxy ween nøcxy nägøxiä ñiguiujaayii maa ja'a yhamdsoo cajpthajxiän, ja'a hajxy wiinduhmyhagajtpä. ² Ja'a Augusto jaduhñ hanehmduum; cahnä pøn hänajty jaduhñ yhane'emyña. Ja'a Cirenio, je'e hänajty jim tuumb gobernador Sirianaaxooty. ³ Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä jiaançh cudiuuñ nebiä Augusto hänajty tøø yhane'emiän. ⁴⁻⁵ Jue'e ja'a José hänajty, ja'a David yhap yhoc hänajty je'e. Belén ja'a cajpt hänajty xiøhaty maa ja'a David hänajty tøø myiñ tøø quia'ayän, jim Judeanaaxooty. Coo ja'a David hänajty jim tøø myiñ tøø quia'ay, paadiä Joséhajxy hänajty jim nøcxy ñiguiujaaya'añii møødä María. Tøø hänajty tiødiägøøñä coo hajxy hänajty piøgaanä. Maaxhuungmøød ja'a María hänajty. Galileanaaxooty hajxy hänajty tøø chohnda'agy maa ja'a cajpt xiøhatiän Nazaret. ⁶ Coo hajxy jim miehch Belén, mänitä María miaaxhuungpaaty. ⁷ Ja'a quioobhuung jaduhñ miingahw. Mänitä María ñähbijty ñähmojch. Mänit quiugo'ogøøyy wajjøø'xøhñdyjooty. Hix, cabä mejtstaact hajxy hänajty maa tøø ñä'ägädä paady jim cajpooty. Paady hajxy jim ñä'a nøcxøøyy tøjpa'c maa häna'c ja'a waj hajxy hänajty yajtana'ayän.

⁸ Jim häna'c-hajxy hänajty näje'e mieegcueendähaty cajtpa'a. Coods hänajty je'e. ⁹ Mänitä Dios ja'a cujajpä cudøø'xpä yajcähxø'cy maa hajxy hänajty mieegcueendähatiän. Mänitä Diosmoonsä tu'ug ñäguehxtøø'xy maa wyiinduumhajxiän; jim hänajty tøø choon tsajpootyp. Mänit hajxy chähgøøyy. ¹⁰⁻¹¹ Mänit hajxy ñämaayyä:

—Ca'a hajxy mdsähgøøy. Naamñä ja'a Cristo tøø myiñ tøø quia'ay jim Belén. Mijts jaduhñ xyajnähwa'ads xyajcuhwa'adsaamb. MWiindsønhadaamby hajxy jaduhñ. Páadyhøch nhawáanäm nebiä jäya'ayhajxy nägøxiä xioondá'agät. ¹² Coo ja'a pigäna'c hajxy jaduhñ mbáadät nähbity nähmoch wajjøø'xøhñdyjooty, jaduhñ hajxy mnajuø'øwät coo hänajty jie'ejä.

¹³ Mänitä Diosmoonsähajxy nämay jiaac näguehxtøø'xy; haagä jim hajxy hänajty tøø choon tsajpootyp. Mänit hajxy miänaañ:

¹⁴ Møj jaançh ja'a Dios; tsajpootyp jaduhñ yhity.

Jootcuyc ja'a jäya'ayhajxy yaa yhida'añ hädaa yaabä naaxwiin pønjaty ja'a Dios quiumaaby.

¹⁵ Mänitä Diosmoonsä hajxy wyiimbijnä, ñøcxnä hajxy tsajpootyp. Mänitä meegcueendähajpähajxy ñiñämaayyä:

—Jam hajxy híxäm Belén nebiä Diosmoonsä hajxy tøø xyhawáañäm.

¹⁶ Päyø'øguiä hajxy tiu'ubøjcy. Mänitä Jesucristo hajxy hoy jiaanč paady møødä María møødä José. Jiibiä Jesucristo hänajty quio'na'ay nähbity nähmoch wajjøø'xøhñdyjooty. ¹⁷ Mänitä mädia'agy hajxy hoy yajwa'xy nebiaty hajxy hänajty tøø yhixy tøø miädoy ja'a Jesucristocøxpä. ¹⁸ Ja'a jäya'ayhajxy jaac mädoyhájtäbä, yagjuøøyy hajxy jaduhñ. ¹⁹ Pero cabä María jaduhñ yagjuøøyy. Tøø hänajty miøødmädia'agyii coo jaduhñ jiada'añ yhabeta'añ. Jiiby quiopcooty miädiaactaacy. Caj pøn yajmøødmädiaacy. ²⁰ Haa ja'a meegcueendähajpähajxy, mänit hajxy wyiimbijnä, ñøcxnä hajxy. Mänitä Dios ja'a Dioscujú'uyäp hajxy miooyy coo hajxy tøø yhixy tøø miädoy nebiaty hajxy hänajty tøø miøødmädia'agyii.

²¹ Cuductujxøø ja'a Jesús hajxy yajcircuncidarhajtä. Mänit hajxy yajxøbejty Jesús nebiä María hänajty tøø ñäma'ayii coo hänajty quia'a huungmo'oyiinä. Ja'a Diosmoonsä tsajpootypä hänajty hoy tøø ñäma'ay.

²² Coo ja'a xøø hänajty tøø yhabejnä, mänit hajxy hoy chi'iy nebiä ley myiñän, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Mänitä Jesús hajxy jiiby chehñhádaacy Jerusalén jim møjtsajtøgooty. ²³ Jaduhñ jiiby myiñ maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Ja'a coobhuung ya'ayhäna'cpähajxy, Diostuung hajxy tiunaamby.” ²⁴ Mänitä paloma hajxy metsc yojxy nebiä jiiby myiñän cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän.

²⁵ Jimä jäya'ay hänajty tu'ug chäna'ay Jerusalén; Simeón hänajty xiøhaty. Hojiäya'ay hänajty je'e. Hoyyä Dios hänajty wyiingudsähgø'øyy. Miøød ja'a Dioshespíritu hänajty je'e. ²⁶ Tøø hänajty miøødmädia'agyijäm ja'a Dioshespíritu coo hänajty quia'a tsoj ho'oga'añ høxtä coonä ja'a Cristo hänajty tøø yhamdsoo hixy, ja'a Dios hänajty quiexaambä. ²⁷ Mänitä Simeón ñämaayyä ja'a Dioshespíritu coo jim ñøcxät tsajtøgooty. Mänitä Jesús hoy jiiby piaady møødä tiajhajxy. Cahnä hajxy hänajty wyiimbityñä. ²⁸⁻²⁹ Mänitä Simeón ja'a Jesús chehñdsooyy. Mänitä Simeón miänaañ: Diosteedy, Dioscujú'uyäp, jootcújc-høch nhó'ogät, je'eguiøxpä coo tøø myajtøjiaty nébiøch hijty tøø xmiøødmädia'aguiän.

³⁰ Hamdsóojøch tøø nhixy ja'a yajnahwaatspä, ja'a yajcuhwaatspä,

³¹ ja'a miič tøø mguéxiäbä hádaa yaabä naaxwiin.

³² Ja'a hajxy ca'a judíospä, yajwiingapxø'øwáañäp ja'a hoguiapxy ja'a homiädia'agy hajxy.

Ja'a judíoshajxy, cumayáañäp hajxy je'e;

møj jaanč hajxy piäda'aga'añii.

³³ Mänitä Jesús tiajhajxy yagjuøøyy coo yhuunghajxy hänajty jaduhñ tøø ñänøømäxä. ³⁴⁻³⁵ Mänit hajxy ñämaayyä:

—Weenä Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt xmio'oy.

Mänitä María nidiuhñ ñämaayyä:

—Näje'e ja'a judíoshajxy yhida'añ tu'ugmädia'agy møød miič mhuung. Piaadaamby ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy je'e. Pero nämay hajxy jaduhñ quia'a møødhida'añ tu'ugmädia'agy. Nähwaambedaamby hajxy je'e. Tu'udägoyyaamb hajxy jaduhñ. Cähxø'øgaambä wyiinmahñdyhajxy jaduhñ neby hajxy tiajy miay.

³⁶⁻³⁷ Jiibiä yaamgto'oxy hänajty tu'ug tsajtøgooty; Ana hänajty xiøhaty. Fanuel ja'a tieedy hänajty tøø xiøhaty. Aser ja'a yhap ja'a tieedy jegyhajt xiøhaty. Juxtujcjomøjt ja'a ñihyhap hänajty tøø miøødtsäna'ay. Mänitä ñihyhap yho'nä. Mänitäts hänajty tøø jiaac jugyhaty mädaaxc-hii'xcumädaaxcjomøjt

nidiuhm. Tøø hānajtj miājaanā. Ja'a Diosmädia'agy hānajtj yajwa'xyp. Jiiby hānajtj ñä'ägä tuñ tsajtøgooty. Xøømdsuhm ja'a Dios hānajtj wyiingudsähgø'oy. Hayuu hānajtj yhity tähoocjaty nebiä Diosmädia'agy jaduhñ maas hoy wyiinjuø'øwät. ³⁸ Coø ja'a Ana jaduhñ miädooyy nebiä Simeón ja'a Jesús ñänøømiän, mänitā Dios miooyy Dioscujú'uyāp. Mänitā mädia'agy tiägøøyy yajwa'xpä jim Jerusalén coø ja'a Cristo tøø quiäda'agy. Nägøxiä jäya'ayhajxy miädoyhajty, ja'a Cristo hajxy hānajtj yhahijxypä.

³⁹ Coø ja'a Mariāhajxy hānajtj tøø quiudiuñ nebiä Diosley myiñän, mänit hajxy wyiimbijnä, yhädaacnä hajxy Nazaret jiiiby Galileanaaxooty, maa hajxy hānajtj tøø chooñän. ⁴⁰ Yee'c møjjøøyy ja'a Jesús jaduhñ. Wiinmahñdymejts jaduhñ. Dios jaduhñ mooyy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt.

⁴¹ Wiingujomøjt ja'a judíos ja'a xøø hajxy hānajtj yagjadyii jim Jerusalén mänaabä ja'a meeghuung hajxy hānajtj yoxiän. ⁴² Coø ja'a Jesús majmetsjomøjt yaghabejty, mänitā Mariāhajxy ñøcxy xøøhajpä Jerusalén møødä Jesús, nebiä cuhdujt hajxy hānajtj miøødän. ⁴³ Coø ja'a xøø hānajtj tøø miāañä, mänit hajxy wyiimbijnä. Pero ja'a Jesús, jim je'e miähmøøyy Jerusalén nidiuhm. Cabä tiajhajxy hānajtj ñajuø'oy pø tøø miähmø'oy. ⁴⁴ Jaduhñ hajxy hānajtj miäna'añ cooc tyijy hajxy hānajtj jim piamānaqyii møødä miägu'ughajpähajxy. Tu'xøø ja'a Mariāhajxy hānajtj tøø tiu'uyo'oy, mänitā Jesús hajxy yhixpaaty coø hānajtj jim quia'a pamānacy høxhaam. Mänit hajxy jia høxtaayy maa ja'a jiuju ja'a miägu'ughajxiän. ⁴⁵ Coø hajxy quia'a paaty, mänit hajxy wyiimbijcumbä. Mänit hajxy ñøcxtägajch Jerusalén jadähooc.

⁴⁶ Jimä Jesús hajxy jiaanč paaty tsajtøgooty. Miädägøøgxøøbä hānajtj jim tøø yhity. Jiiby hānajtj yhäñ'a'ay maa ja'a ley-yajñähixøøbiädøjc-hajxiän, ja'a hajxy jiiiby tsajtøgootypä. Jiibiä capxy mädia'agy hānajtj miämädoona'ay. Cøxiä wiinä hānajtj yajtøy. ⁴⁷ Jaduhñ hānajtj yhadsoy nebiä jajpän, nebiä tøøbä quiapxtä'aguiäbän. Yagjuøøby hajxy hānajtj, ja'a hajxy hānajtj jiiiby häñaaabiä tsajtøgooty. ⁴⁸ Coø ja'a Jesús jaduhñ piaatä ja'a tiajhajxy, mänit hajxy yagjuøøyy. Mänitā tiaj miānaañ:

—Huong, tii højts jaduhñ coø tøø xyhäyoowhixy coø tøø mmähmø'oy. Jiiby højts miich nja wi'i yhäxta'ay.

⁴⁹ Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Tiič mijts coø xyhäxta'ay. Nej, cab hajxy mnajuø'oyä cooč tsipcøxp nduna'añ maäch nDeedy tiøjcänä. Haa ca'a, Dióshøch jaduhñ nDeedyhajpiä.

⁵⁰ Pero cabä tiajhajxy wyiinjuøøyy tii jaduhñ coø tøø miäna'añ.

⁵¹ Mänitā Jesús jiaanč padu'ubøjnä, piahädaacy jiiiby Nazaret. Hix, jiaac mähøjcäp ja'a tiaj miädia'agyhajxy hānajtj. Y ja'a Mariā, jiiiby hānajtj yajnøcxy yagjuø'oy quiopcooty nebiä yhuung hānajtj tøø xyi'igy tøø miädia'agy jiiiby tsajtøgooty. ⁵² Yee'c-habejt ja'a Jesús jaduhñ; jaac wiinmahñdymejts jaduhñ. Quiumaayy ja'a Dios jaduhñ møødä tsaan møødä cu'ug.

3

¹⁻² Coø ja'a Juan hānajtj tøø miøjjøøñä, ja'a Zacarías yhuung, mänit miägäpxä ja'a Diósäm. Mänit tiägøøyy wädijpä hanidiuhmduum. Majmocxjomøjt ja'a Tiberio hānajtj tøø guobiernähaty. Ja'a Poncio Pilato hānajtj tuumb gobernador Judeanaaxooty. Ja'a Herodes hānajtj tuumb gobernador Galileanaaxooty. Ja'a piuhya'ay Felipe hānajtj tuumb gobernador Itureanaaxooty møødä Traconitenaaxooty. Ja'a Lisanas hānajtj tuumb gobernador Abiliniaanaaxooty. Ja'a Anás hānajtj tuumb teedywiindsón møødä Caifás. ³ Mänitā Juan ñøcxøøyy maa ja'a Jordánmøjnøø mäwiingonän. Jaduhñä tsaangu'ug hānajtj yajwiingapxø'oy coø hajxy ñäbétät, coø ja'a yhäxøøgwiinmahñdy hajxy

ñajtshixó'owät, nebiä piojpä quiädieey hajxy jaduhñ ñähwá'adsät. ⁴⁻⁵ Tøjiajt jaduhñ nebiä Isaías ja'a Diosquexypä jecy jiahyän:

Jimä jäya'ay tu'ug yaaxwädity hanidiuhmduum:

“Najtshixó'ow ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy.

Jaduhñ ja'a mWiindsón hajxy hoy mhahíxät;

jaduhñ hajxy hoy mwiingudsähgó'owät.

⁶ Nägøxiä jäya'ayhajxy jaduhñ ñajuø'owa'añ neby hajxy yajnáhwa'adsóøjät ja'a Díósäm.”

⁷ Coö ja'a tsaangu'ughajxy hánajty yajnábeta'añíjäm ja'a Juángäm, jaduhñ hajxy hánajty ñäma'ayii:

—Haay møjcu'u, caj mijts hoguiuhdujt mnä'ägä møødä. Paady hajxy jaduhñ mhuuc näbetaambä nebiä Dios hajxy jaduhñ xquia'a yajcumädówät, túhmäts. ⁸ Hoy hajxy mwädítät neby jaduhñ quiähxó'ögät coö ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy hánajty tøø mnajtshixøøñä. Y cab hajxy jaduhñ mmáná'anät: “Abrahámhøch nhaphajt ndeedyhajt, páadyhøch ja'a Dios xquia'a yajcumädowa'añ.” Mänitä Dios hajxy xyajnáhwá'adsät coö ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy mnajtshixó'owät; ca'a jie'eguiøxpä coö Abraham hajxy mhaphajty mdeedyhajty. ⁹ Hoy hajxy mwädítät nebiä Dios hajxy jaduhñ xquia'a pädá'agät haxøøgtuum. Pøn hoy ca'a wädijp, jaduhñ mäwíinäts je'e nebiä quepychaa ca'a tøømhajpä. Piuxaamby hajxy je'e; mänit hajxy ño'oga'añ.

¹⁰ Mänitä tsaangu'ughajxy miänaañ:

—Neby højts ndúnät coö højts hoy nwädítät.

¹¹ Mänitä Juan yhadsooy:

—Pøn camiixy metsc møød, ween tu'ug ñä'ä mo'oy pøn quiamiixy ca'a hijp. Jaanä jaduhñduhmbä, pøn jøø'xypøcy møød, ween mio'oy pøn mähdiøjc ca'a møød —nømä Juan miänaañ.

¹² Naje'e ja'a yajnáhuudiutpähajxy miejtspä näbejpä. Mänitä Juan hajxy ñämaayy:

—Wiindsón, højtsäts, neby højts jaduhñ ndúnät.

¹³ Mänitä Juan yhadsooy:

—Cab hajxy nä'ä tägø'øbä myagjuuñáxät.

¹⁴ Jaanä jaduhñä policíahajxy näje'e yajtøøbä. Mänitä Juan yhadsooy:

—Cabä xädø'øñ pøn mbójcät nä'ä nagoobä. Y caj pøn mnähwaambédät nä'ä nagoobä. Mjootcädá'agäp ja'a mmäjuhñdy hajxy.

¹⁵ Ja'a tsaangu'ughajxy, jaduhñ hajxy hánajty wyi'i yajtøy wyi'i yajtø'xy pø Cristo je'e ja'a Juan. Paady hajxy hánajty wyi'i yajtøy, coö ja'a Cristo hajxy hánajty yhaixy. ¹⁶ Mänitä Juan yhadsooy:

—Nøøháamhøch mijts chaa nyajnábetý. Pero xiiçhä jäya'ay tu'ug xjiaac pamiñ. Je'eds mijts mabøcy xmio'owaamb ja'a Dioshespíritu. Xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsaamb hajxy jaduhñ. Maas møc cuhdujt jaaya'ay miøødä quejeeç høøch. Cábøçhä cuhdujt nnä'ägä møødä ni weeñtiä maa jaaya'aguixpän. ¹⁷ Pøn ja'a haxøøgwiinmahñdy jaduhñ ca'a najtshixó'owaamb, haxøøgtuum piäda'aga'añii. Cøjxta'axiøø jiiby chaachpøga'añ. Pero pønä homiädia'agy pawädijp, cøjxta'axiøø hajxy jim yhida'añ tsajpootyp.

¹⁸ Madiu'u ja'a Juan ja'a cu'ug hánajty yajwiinxiiç yajwiingapxø'oy ja'a Diosmädia'agy. Møc hánajty jiaanç tehñ miädia'agy. ¹⁹ Mänitä Juan ja'a Herodes hoy yhojy, ja'a hánajty tuumbä gobernador. Paadiä Herodes yhojjä coö yhamdsoo puhya'ay ja'a tio'oxiøjc hánajty miøødtsänaayy. Felipe ja'a piuhya'ay hánajty xiøhaty. Jiinä hánajty jiugyhatyñä. Herodías ja'a Felipe tio'oxiøjc hánajty xiøhaty. Madiu'u ja'a Herodes hánajty jiatcø'oy haxøøg.

²⁰ Coo ja'a Herodes jaduñ yhojjä, mäniä Herodes ja'a Juan yajtsuumä. Hix, haxøøgwinnmahñdy ja'a Herodes hänajty miøød.

²¹ Coo ja'a Juan hänajty quia'a tsumyiinä, jimä cu'ug hänajty yajnäbety. Mäniä Jesús miehch näbejpä. Juan hänajty je'e yajnäbetaamb. Jimä Jesús hänajty Dyiospa'ya'axy, mäniä tsajpootyp yhawaach. ²² Mäniä Dioshespíritu ja'a Jesús ñägädaacy nebiä paloman. Mäniä hoy yhäñaaxiøpy ja'a Jesús ja'a quiuhduum. Mäniä Dios jim quiapxy tsajpootyp:

—NHuunghápiøch miich. Njaanç tehñ chójpiøch miich. Jootcuç-høch jaduñ nniñiawø'øyii maa miichcøxpän.

²³ Hii'xmajcjomøjt ja'a Jesús hänajty miøødä mänaabä tiägø'øyän yajnähixøøbiä. Ja'a cu'ug jaduñ mänaañ cooc tyijy ja'a Jesús ja'a José hänajty tieedyhaty. Ja'a José yhap tieedyhajxy, jaduñä xiøøhajxy ñibianøcxä: Elí ja'a José tieedy xiøhajty. ²⁴ Ja'a Elí tieedy, Matat je'e xiøhajty. Ja'a Matat tieedy, Leví je'e xiøhajty. Ja'a Leví tieedy, Melqui je'e xiøhajty. Ja'a Melqui tieedy, Jana je'e xiøhajty. Ja'a Jana tieedy, José je'e xiøhajty. ²⁵ Ja'a José tieedy, Matatías je'e xiøhajty. Ja'a Matatías tieedy, Amós je'e xiøhajty. Ja'a Amós tieedy, Nahúm je'e xiøhajty. Ja'a Nahúm tieedy, Esli je'e xiøhajty. Ja'a Esli tieedy, Nagai je'e xiøhajty. ²⁶ Ja'a Nagai tieedy, Maat je'e xiøhajty. Ja'a Maat tieedy, Matatías je'e xiøhajty. Ja'a Matatías tieedy, Semei je'e xiøhajty. Ja'a Semei tieedy, Josec je'e xiøhajty. Ja'a Josec tieedy, Judá je'e xiøhajty. ²⁷ Ja'a Judá tieedy, Joanán je'e xiøhajty. Ja'a Joanán tieedy, Resa je'e xiøhajty. Ja'a Resa tieedy, Zorobabel je'e xiøhajty. Ja'a Zorobabel tieedy, Salatiel je'e xiøhajty. Ja'a Salatiel tieedy, Neri je'e xiøhajty. ²⁸ Ja'a Neri tieedy, Melqui je'e xiøhajty. Ja'a Melqui tieedy, Adi je'e xiøhajty. Ja'a Adi tieedy, Cosam je'e xiøhajty. Ja'a Cosam tieedy, Elmodam je'e xiøhajty. Ja'a Elmodam tieedy, Er je'e xiøhajty. ²⁹ Ja'a Er tieedy, Josué je'e xiøhajty. Ja'a Josué tieedy, Eliezer je'e xiøhajty. Ja'a Eliezer tieedy, Jorim je'e xiøhajty. Ja'a Jorim tieedy, Matat je'e xiøhajty. ³⁰ Ja'a Matat tieedy, Leví je'e xiøhajty. Ja'a Leví tieedy, Simeón je'e xiøhajty. Ja'a Simeón tieedy, Judá je'e xiøhajty. Ja'a Judá tieedy, José je'e xiøhajty. Ja'a José tieedy, Jonam je'e xiøhajty. Ja'a Jonam tieedy, Eliaquim je'e xiøhajty. ³¹ Ja'a Eliaquim tieedy, Melea je'e xiøhajty. Ja'a Melea tieedy, Mena je'e xiøhajty. Ja'a Mena tieedy, Matata je'e xiøhajty. Ja'a Matata tieedy, Natán je'e xiøhajty. ³² Ja'a Natán tieedy, David je'e xiøhajty. Ja'a David tieedy, Isaí je'e xiøhajty. Ja'a Isaí tieedy, Obed je'e xiøhajty. Ja'a Obed tieedy, Booz je'e xiøhajty. Ja'a Booz tieedy, Sala je'e xiøhajty. Ja'a Sala tieedy, Naasón je'e xiøhajty. ³³ Ja'a Naasón tieedy, Aminadab je'e xiøhajty. Ja'a Aminadab tieedy, Admin je'e xiøhajty. Ja'a Admin tieedy, Esrom je'e xiøhajty. Ja'a Esrom tieedy, Fares je'e xiøhajty. Ja'a Fares tieedy, Judá je'e xiøhajty. ³⁴ Ja'a Judá tieedy, Jacob je'e xiøhajty. Ja'a Jacob tieedy, Isaac je'e xiøhajty. Ja'a Isaac tieedy, Abraham je'e xiøhajty. Ja'a Abra'am tieedy, Taré je'e xiøhajty. Ja'a Taré tieedy, Nacor je'e xiøhajty. ³⁵ Ja'a Nacor tieedy, Serug je'e xiøhajty. Ja'a Serug tieedy, Ragau je'e xiøhajty. Ja'a Ragau tieedy, Peleg je'e xiøhajty. Ja'a Peleg tieedy, Heber je'e xiøhajty. Ja'a Heber tieedy, Sala je'e xiøhajty. ³⁶ Ja'a Sala tieedy, Cainán je'e xiøhajty. Ja'a Cainán tieedy, Arfaxad je'e xiøhajty. Ja'a Arfaxad tieedy, Sem je'e xiøhajty. Ja'a Sem tieedy, Noé je'e xiøhajty. Ja'a Noé tieedy, Lamec je'e xiøhajty. ³⁷ Ja'a Lamec tieedy, Matusalén je'e xiøhajty. Ja'a Matusalén tieedy, Enoc je'e xiøhajty. Ja'a Enoc tieedy, Jared je'e xiøhajty. Ja'a Jared tieedy, Mahalaleel je'e xiøhajty. Ja'a Mahalaleel tieedy, Cainán je'e xiøhajty. ³⁸ Ja'a Cainán tieedy, Enós je'e xiøhajty. Ja'a Enós tieedy, Set je'e xiøhajty. Ja'a Set tieedy, Adán je'e xiøhajty. Ja'a Adán, Dios jaduñ cunuu'x pädaac.

4

¹ Jimä Jesús hänajty maa ja'a Jordánmøjnøøjän. Miøødä Jesús ja'a Diosh-espíritu hänajty. Mänitä Jesús wioonøcxä hanidiuhmduum ja'a Dioshespíritu.

²⁻³ Jim jaduhñ yhiyty juxychägui'xxøø. Hayuu hänajty ñä'ägä hity. Jimä Jesús hänajty jia jøjcapxø'øwa'añii ja'a møjcu'ugóngäm coog tyijy cu tiu'udägooyy. Mänitä Jesús yuu piaatä. Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a møjcu'ugóngäm:

—Pø tøy miich ja'a Dios xyHuunghaty, yajwa'añguiøj yø'ø tsaä nebiä tsaj-caaguiän —ja jøjcapxø'øwaanä ja'a Jesús jaduhñ, paady jaduhñ ñämaayyä.

⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: “Ca'a quiaaguiä ja'a jäya'ayhajxy miäjuyghädät hädaa yaabä naaxwiin; møødä Diosmädia'agy hajxy miäjuyghädät.”

⁵ Mänitä møjcu'ugong ja'a Jesús wioonøcxy maa ja'a tun jaançh tehñ quiøxpän. Mänitä Jesús tu'habaquiä yajnäheebøøyyä ja'a naax ja'a cajpt cøxiä hädaa yaabä naaxwiin. ⁶⁻⁷ Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Høøch nje'e yø'øduhñ cøxiä mäduhñtiä jii quiähxø'øgy. Yajxón yø'ø cajpt jaduhñ. Møj jaançh ja'a jäya'ayhajxy, ja'a hajxy xiiby tsänaabiä. Høøch jaduhñ cøxiä tøø xquiøxy cø'ødägø'øgy. Nmøødhøch ja'a cuhdujt jaduhñ cooçh hopiønä nyajcø'ødägø'øwät. Y cooçh miich jaduhñ xwyiingudsähgø'øwät, mänitøch miich ngøxy mó'owät.

⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: “Mwiingudsähgø'øwäp ja'a Dios; je'eduhñ mWiindsønähädäp. Cab jaduhñ wiingpä mwiindsønähädät.”

⁹ Mänitä møjcu'ugong ja'a Jesús wioonøcxy jim Jerusalén-cajptooty. Mänit miøødwiimbejty møjtsajtøjcuhduum. Mänitä møjcu'ugong miänaañ:

—Pø tøy miich ja'a Dios xyHuunghaty, cuhdøpxnaç jiiiby naaxwiin. ¹⁰ Caj miich nej mjädät. Jaduhñ jiiiby myiñ maa ja'a Diosmädia'aguiän: Dios hane'emaamb ja'a mioonsähajxy tsajpootypä coo miich xcwieendähädät.

¹¹ Xchehñhidaamb miich hajxy jaduhñ nej miich tsaajooty jaduhñ mga'a cuhnébät.

¹² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñä Diosmädia'agy miänaambä: “Cabä Dios mjøjcapxø'øwät, ja'a mWiindsønähajpiä.”

¹³ Coø ja'a møjcu'ugong miädia'agy hänajty quia'a jøjtägø'øwáanäxä, mänit ñähgueecnä. ¹⁴ Mänitä Jesús yhädaactägajch Galileanaaxooty. Diosmäjaa hänajty miøød. Mänitä mädia'agy wiädijty ja'a Jesús cøxpä wiinduhmyhagajpt.

¹⁵ Cajpt-cajpt ja'a Jesús hänajty wiädity yajnähixøøbiä tsajtøgooty. Mänitä Jesús quiumaayyä ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä.

¹⁶ Mänitä Jesús miehch Nazaret maa hänajty tøø miuutsc-hatiän. Coø ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänit tiägøøyy tsajtøgooty. Jaduhñ hänajty ñä'ägä cuhdujthaty ja'a poo'xxiøøjooty. Mänit ñämaayyä coø ja'a Diosmädia'agy quiäpxät. Coø tiänaayyø'cy majiäya'awyiinduum, ¹⁷ mänitä libro miooyyä, ja'a Isaías hänajty jegyhajty tøø jiäayäbä, ja'a Diosquexyypä. Mänitä libro quiejtøøyy. Mänit tiägøøyy capxpä:

¹⁸ Ja'a Dioshespíritøch nmøød.

Je'eçh tøø xpiäda'agy cooçhä häyoobäya'ayhajxy nhawáanät coø hajxy yaghoyø'øwa'añii.

Jaduhñhøch tøø xwyiinguexy cooçhä jäya'ayhajxy nhawáanät nebiä piojpä quiädieey hajxy ñähwa'ads quiuhwá'adsät,

nebiä Diosmädia'agy hajxy pedyii quiudiúnät.

¹⁹ Tøø jaduhñ yhabaady coø ja'a Dios ja'a mayhajt jaduhñ tiuna'añ møj may.

²⁰ Mänitá Jesús ja'a libro yhabädijnä. Mänitá tsajtøjyohbiä jaduhñ miooyyá. Mänitá Jesús yháñaaguiädaacy. Wyi'i wyiinhee'ppejpy ja'a cu'ug ja'a Jesús hajxy hánajty. ²¹ Mänitá Jesús miänaañ:

—Tøø ja'a Diosmädia'agy tiøjiaty nébiøch tøø ngapxiän.

²² Mänitá cu'ughajxy yagjuøøyy coo ja'a Jesús hánajty hoy tøø quiapxy. Hoy ja'a Jesús hajxy hánajty ñänømy:

—Maa yø'ø capxy yø'ø mädia'aguiäda'a tøø yhuug habøjpä. Haa ca'a, ja'a José yhuung yø'øduhñ, cabä —nøñ hajxy hánajty miäna'añ.

²³ Mänitá Jesús miänaañ:

—Jadúhñhøch mijtsäda'a xñäma'awa'añ: “Huuc yajcähxø'øg ja'a hijxtahñd yaa maa ja'a mhamdsoo cajptän nej miich jim tøø mhuuc yajcähxø'pän jim Capernaum.”

²⁴ Mänitá Jesús jiaac mänaañ:

—Pero høøch jaduhñ mänaamb, ja'a Diosquexypähajxy, cabä miädia'agyhajxy miäbøgáanäxä maa yhamdsoo cajpthajxiän. Tehñ tiøyhajt jaduhñ. ²⁵⁻²⁶ Coo ja'a Elías hánajty jegyhajty wiädity Diosmädia'agy-yajwa'xpä yaa Israelpä-naaxooty, tægøøgjomøjtä cupc caj ñä'ägädä tuuyy. Chaadsä yuuxøø jiaanç tehñ jiajtä. Mänitá Dios ja'a Elías quiejxy maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Sarepta, jim Sidón mäwiingón. Jimä Elías ja'a yaamgto'oxy hoy tu'ug piuhbety. Pero ja'a yaamgto'oxyhajxy yaabä, cab hajxy yajnäguejxä, hoy hajxy hánajty jia nämayyá. ²⁷ Jaaná jaduhñduhmbä, jii haxøøgpa'ammøødpähajxy hánajty nämay yaa Israelpä-naaxooty mänaa ja'a Eliseo hánajty yaa wiäditiän Diosmädia'agy-yajwa'xpä. Pero cabä pia'amhajxy jaduhñ yajnajx yajmáayyaxä. Jagooyyá Naamán pia'am nidiuhñ ñajxy miaayy, y jäguem hánajty chána'ay jim Sirianaaxooty, ca'a yaajä.

²⁸ Coo ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ miädooyy nebiä Jesús miänaañän, ja'a hajxy hánajty jii by tsajtøgootypä, cøjx hajxy jiootma'ady. ²⁹ Mänitá Jesús hajxy ñädánaayyø'cy. Mänitá Jesús hajxy jim yajnøcxy tunguhduum jim cajtpa'a. Jimä Jesús hajxy hánajty quihjuipnaxa'añ. ³⁰ Pero cabä Jesús hajxy nej ñä'ä tuuñ. Jaduhyyä je'e yajyohñajxy majiäya'ayhagujc. Mänit jim wyiimbijnä.

³¹ Mänitá Jesús ñøcxy Capernaum, jim Galileanaaxooty. Coo ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänitá Jesús ja'a cu'ug tiägøøyy yajnähixøøbiä tsajtøgooty. ³² Jaduhñä Jesús hánajty yajnähixø'øy nebiä capxta'agypiän, paadiä cu'ughajxy hánajty yagjuø'øy.

³³ Jiibiä jäya'ay hánajty tu'ug ja'a møjcu'uba'ammøødpä. Mänit møc yaaxy:

³⁴ —Ween højts nhity. Tii jaduhñ mhøxtaaby maa højtsän. Nej, xya-jcuhdägoyyaamb højtsä. Nhíxyhøch miich. Jesús mxøhaty. Nazaret mdsooñ. Nnajuøøbiøch jaduhñ coo miichä Dios xyHuunghaty.

³⁵ Mänitá Jesús ja'a møjcu'u yhojy:

—Hamón, jua'ads jim maa yø'ø craajän.

Mänitá mähdiøjc quiädaayy naaxwiin maa ja'a jäya'ay wyiinduumhajxiän. Mänitá møjcu'u piädsøømy. Cabä mähdiøjc nej jiajnä. ³⁶ Mänitá jäya'ayhajxy nägøxiä chähgøøyy. Mänit hajxy ñiñämaayyá:

—Høxtahñds jaduhñ quiapxy miädia'agy. Cuhdujtmøødäda'a yø'øduhñ maa ja'a møjcu'uhajxiän. Jaanç pädsøømb hajxy jaduhñ coo hajxy ñäma'ayii coo hajxy piädsøømat.

³⁷ Mänitá mädia'agy tiägøøyy wädijpä ja'a Jesúsøxpä jim wiin-duhmyhagajpt.

³⁸ Mänitá Jesús piädsøømy tsajtøgooty. Mänit ñøcxy maa ja'a Simón tiøjc-hajxiän. Jiibiä Simón miø'ødhoc hánajty pia'amgo'na'ay tomiøød. Mänitá

Jesús hajxy miänuu'xtaacy coo ja'a toy ween yajtójsäxä. ³⁹ Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay wyiinguwoodsøyy. Mänit miänaañ coo ja'a toy ween ñähwa'achii. Mänitiä ja'a toy jiaanč tøjtsnä. Mänitä pa'amjäya'ay piädø'cy. Mänit tiägøøyy mayhajt-tuumbä maa ja'a Jesúshajxiän.

⁴⁰ Coo chuujøøyy, mänitä pa'amjäya'ayhajxy may wiomejtsä maa ja'a Jesúsän. Madiu'u ja'a pa'am hajxy hänajty miøødä. Mänitä Jesús nägøxiä quiø'nähgajpy tu'ugjaty-tu'ugjaty. Jaduhnä pia'amhajxy ñähwaats quiuhwaatsä. ⁴¹ Nämäy hajxy hänajty miøjcu'uba'ammøødä. Coo ja'a møjcu'uhajxy piädsøømy, mänit hajxy yhayaaxy:

—Dios miič xyHuunghajp.

Mänitä Jesús ja'a møjcu'u yhojy. Cab hajxy ñä'ägä yajcapxä. Hix, ñajuøøby hajxy hänajty coo ja'a Jesús jie'ejä ja'a Cristo, ja'a Dios tøø quiéxiäbä.

⁴² Coo jiojøøyy, mänitä Jesús ñöcxy cajtpa'a hanidiuhmduum. Jimä cu'ug ja'a Jesús hajxy hänajty yhöxta'ay. Coo hajxy piaaty, mänit hajxy jia yajmähmø'øwaañ. ⁴³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Páadyhöch ja'a Dios yaa tøø xquiexy hädaa yaabä naaxwiin cooöch wiinduhmyhagajpt nwädítät, cooöch nyajwiingapxø'øwät coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øgaanä. Paady, cábøch yaa nmähmø'øwa'añ.

⁴⁴ Jaduhnä Jesús hänajty wiädity yajnähixøøbiä jim Galileanaaxooty. Wiinduhmyčhajtøjc hänajty wiädity.

5

¹ Mänitä Jesús hänajty jim tiäna'ay Genesaretmejypia'a. Mänitä jäya'ayhajxy may miejch Diosmädia'agymiädoobä. Nø'øčhpän ja'a jäya'ayhajxy hänajty tiäna'ay maa ja'a Jesúsän. Cabä hawa'adspä hänajty maa. ² Mänitä Jesús barco yhiijxy metsc jim mejypia'a. Yajwa'adsä barco hänajty. Jimä cubar-cohajxy hänajty quiuhjuijptsaauijy mäwiingón. ³ Mänitä Jesús ja'a barco tu'ug yajpejty ja'a Simón jie'e. Mänitä Jesús ja'a Simón ñämaayy coo barco weenä yajmäwiingónät wiinduum. Jimä Simón ja'a Zebedeo yhuunghajxy hänajty miøødä nämetscä. Jacobo hänajty tu'ug xiøhaty. Tu'ug hänajty xiøhajpä Juan. Mänitä Jesús yhäñaaguiädaacy barcojooty. Mänitä cu'ughajxy tiägøøyyä yajwiingapxøøyyäbä. ⁴ Coo ja'a Jesús jaduhn quiapxpädøøyy, mänitä Simón ñämaayyä:

—Yajmøjyo'oy ja'a mbarco ja ween comduum. Jiibiä mguhjuijptsaa y hajxy mbädá'agät.

⁵ Mänitä Simón yhadsooyy:

—Wiindsón, tu'tsuhm højts tøø nja cuhjuipy. Cab højts tii tøø nnä'ägädä mach. Pero cooöch miič jaduhn tøø xñäma'ay, nócxyhøch nhuuc jaac juipy.

⁶ Coo hajxy jaduhn jiaanč cudiuuñ, mänitä hacx hajxy may miajch, høxtä tsøømgøø'tsä ja'a cuhjuijptsaa y jaduhn. ⁷ Mänitä miägu'ughajpä hajxy miøjyeemy, ja'a hajxy hänajty wiingbarcojootypä, coo hajxy min piuhbodyii. Mänitä barco hajxy metsc yaghujch. Ja weenjaty hajxy quia'a mäguiinä. ⁸⁻¹⁰ Mänit hajxy yagjuøøyy coo hacx hajxy may miajch. Mänit hajxy ñajuøøyy coo ja'a Jesús ja'a hijxtahnd jaduhn yajcähxø'cy hoy-yagjuøøñä. Mänitä Simón Pedro ja'a Jesús wyiinjičdaacy. Mänit miänaañ:

—Wiindsón, cábøch miič hawiinmats xmiøødhídät. Cábøch hoguiuhdujt nmøødä.

Mänitä Jesús ja'a Simón ñämaayy:

—Ca'a mdsähgø'øy. Wiingtuung mbanøcxáanpä. Myajwiin-gapxø'øwaambiä cu'ug ja'a Diosmädia'agy.

11 Mänitā barco hajxy yajmøjyohbiejty mejypia'a. Mänitā Jesús hajxy piadu'ubøjcy. Nāhgueecy hajxy jaduhñ cøxiä.

12 Mänitā Jesús wiingcajpt miejch. Jimä jäya'ay hänajty tu'ug haxøøgpu'udsmøød. Coø ja'a Jesús yhiixä, mänit wyiinjiicadaacä. Mänit ñämaayyä:

—Wiindsón, miich nnämaaby, høøch nbu'uds yajtsóocäc.

13 Mänitā Jesús ja'a mähdiøjc ñähdoonñ. Mänitā Jesús miänaañ:

—Tøø jaduhñ mdso'ogy.

Tuunä ja'a Jesús jaduhñ ñä'ä mänaañ, mänitiä ja'a mähdiøjc choocy.

14 Mänitā Jesús miänaañ:

—Caj pøn mhawáañät coø tøø mdso'ogy. Nøcx tu'uda'aquiä maa ja'a teediän. Jimä xädø'øn mguyoxø'øwät nebiä Moisés jecy yhanehmiän. Paadiä xädø'øn mguyoxø'øwät, jaduhñ hijxtahnd myajcähxø'øgät coø tøø mdso'ogy.

15 Mänitā mädia'agy hajxy yajwädiyty jäguembaady cooc ja'a Jesús ja'a hijxtahnd tøø yajcähxø'øgy. Mänitā jäya'ayhajxy maas may jiaac hamugøøyy maa ja'a Jesúsän. Ja'a Jesús miädia'agy hajxy hänajty yhamädoowhidäänäp. Møødä pia'amhajxy hänajty yajnaxäänäxä. 16 Coø ja'a jäya'ayhajxy hänajty wyi'i yhamugø'øyy maa ja'a Jesúsän, paadiä Jesús hanidiuhmduum ñøcxy Diospa'yaaxpä.

17 Wiinghoocä Jesús ja'a cu'ug hänajty yajwiingapxø'øyy. Jaanç tehñ yhujts ja'a tøjc hänajty. Jiibiä fariseoshajxy hänajty yhäña'ay møødä ley-yajnahixøøbiähajxy. Wiinduhmyhagajpt hajxy hänajty choonñ Galileanaaxooty møødä Judeanaaxooty møødä Jerusalén. Miøødä Jesús ja'a Diosmäjaa hänajty nebiä pa'am jaduhñ yajnaxät. 18 Mänitā cø'ømucypiä tecymiucypiä tu'ug quiøømiejtsä tsaajiooty. Jiiby hajxy jia yajtøjtägø'øwaañ maa ja'a Jesús hänajty miädia'aguiän. 19 Pero jaanç tehñ yhujts ja'a tägø'øwøødiaact hänajty. Mänit hajxy ñiñämaayyä coø hajxy jim yaghawa'adsa'añ tøjnähgøxp. Mänit pa'amjäya'ay hajxy quiuhdøøñajxy tøjcuhduum maa ja'a Jesús hänajty pia'täna'ayän. 20 Coø ja'a Jesús ñajuøøyy coø ja'a miädia'agy hänajty miäbøgäänäxä, mänitā cø'ømucypiä tecymiucypiä ñämaayyä:

—Mägu'ughajpä, miich nnämaaby coø ja'a mbojpä mgädieey tøø xñähwa'açh tøø xquiuhwa'açh.

21 Mänitā fariseoshajxy quiopcooty tiägøøyy mädiaactaACPä møødä ley-yajnahixøøbiä: “Tii yø'ø craa jaduhñ coø miäna'añ. Capxtägooby yø'øduhñ. Jagooyyä Dios ja'a cuhdujt jaduhñ miøødä coø ja'a pojpa cädieey mié'e'xät.”

22 Mänitā Jesús ñajuøøyy nebiaty hajxy hänajty miädiaacta'agy quiopcooty. Mänit miänaañ:

—Tii hajxy jaduhñ coø mmädiaacta'agy mgopcooty. 23 Nej, maas páquiøch yø'ø mähdiøjc nnämä'awädä: “Tøøch miich mbojpä mgädieey nmämee'xy”, tøgä maas páquiøch jaduhñ nnämä'awädä “Tänaayyø'øgy, yo'oyø'øgy.” 24 Mhuug hixäp hajxy nébiøch hädaa mähdiøjc nyajmøcpøga'añ. Jaduhñ hajxy mna-juø'øwät coöchä cuhdujt jaduhñ nmøødä hädaa yaabä naaxwiin coöchä pojpa cädieey jaduhñ nmé'e'xät, høøch ja'a Diosquexypä.

Mänitā mähdiøjc ñämaayyä:

—Tänaayyø'øgy; widsø'øgy yø'ø mdsaa; nøcxnä maa ja'a mdøjcän.

25 Mänitiä ja'a mähdiøjc jaduhñ tiänaayyø'ocy maa ja'a wyiinduumhajxiän. Mänitā tsaay wyidsø'ocy maa hänajty tøø quio'na'ayän. Mänit ñøcxnä maa ja'a tiøjcän. Mänitā Dios Dioscujú'uyäp miooyy. 26 Mänit hajxy nägøxiä jiaanç tehñ yagjuøøyy. Jaanç tehñ chähgøøyy hajxy jaduhñ. Mänitā Dios Dioscujú'uyäp hajxy miooyy. Mänit hajxy miänaañ:

—Tøødsä hoy-yagjuøøñäbä hajxy nhíxäm jäda'a.

²⁷ Mänitä Jesús wyiimbijnä. Mänitä jäya'ay tu'ug yhiixy, ja'a Levíhajpä. Jimä Leví hänajty yhäña'ay maa hajxy hänajty yajnahjuudiu'udiän. Je'e ja'a Leví hänajty tiuunghajpy. Mänitä Jesús ja'a Leví ñämaayy:

—Høøch pamíñäc.

²⁸ Mänitä Leví tiänaayyø'cy, pianøcxy ja'a Jesús. Cøjx jaduññ ñähgue'egy mäduññtiä hänajty miøødä.

²⁹ Mänitä Leví ja'a xøø yagjajtä maa ja'a tiøjcän ja'a Jesúscøxpä. Jiibiä yajnahjuudiuutpähajxy hänajty nämay miägaabiä møødä wiinghäna'c-hajxy.

³⁰ Jiibiä fariseoshajxy hänajty miägaabiä møødä ley-yajnahixøøbiähajxy. Mänitä Jesús jiamiøødhajxy ñämaayyä ja'a fariseoshajxy:

—Tii yø'ø yajnahjuudiuutpä hajxy coo mmøødcay coo mmøødhu'ugy. Haa ca'a, jue'e yø'ø hajxy, pojpäya'ay cädieejäya'ayhajxy jaduññ.

³¹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pøñ møc, cab hajxy yajtsooyø'øy. Pøñ pa'ammøød, je'eds hajxy yajtsooyøøby. ³² Jaduññ mäwíñäts høøch ja'a pojpäya'ay cädieejäya'ay nyajñhwa'aäch nyajcuhwa'aäch. Pero mijts jaduññ mänaamb cooc tyijy pojpä cädieey hajxy mga'a møødä. Páadyhöch mijts waamb nga'a nämä'ay.

³³ Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Ja'a Juan jiamiøødhajxy, naxy hajxy yhity hayuu; naxiä Dios hajxy pia'ya'axy. Jaduññä fariseos jiamiøødhajxy naxy quiudiuumbä. Pero miich mjamiøødhajxy, nä'ä caaby nä'ä huucp hajxy je'e. Cab hajxy yhity hayuu. Cab jaduññ yhooyä.

³⁴ Mänitä Jesús miänaañ:

—Coo ja'a pøc hu'ug maa jiadyii, cabä woybä wichpähajxy hayuu wyiimbity. Jaduññ mäwíñäts høøch nebiä jamiø'ødän ja'a pøgaambä. Páadyhöch njamiøødhajxy hayuu quia'a hity. ³⁵ Habaadääñnap jaduññ cooch yaa nd-soonaañnä. Mänitøch njamiøødhajxy yhida'añ hayuu mäböcypiä.

³⁶ Mänitä Jesús jadähooc wyiingapxøøguiumbä:

—Cabä tucwit pøñ yhägø'yø'øy jemýwyithaam. Cøødsäp ja'a jemýwyit jaduññ; cab jaduññ ñibiaada'añii møødä tucwit. ³⁷ Jaaná jaduññduhmbä, cabä jemývyino pøñ quiudemø'øy ja'a tucwajhacxujiooty. Cøødsäp ja'a tucwajhacxuyjaduññ; høxyógäp ja'a vino jaduññ. Haagä tågöyyäp ja'a tucwajhacxuyjaduññ møødä vino. ³⁸ Pero jiibiä jemývyino hajxy quiudemø'øy ja'a jemýwiajhacxujiooty. Cab jaduññ tii mia'ady, ni ja'a jemývyino, ni ja'a jemýwiajhacxuy. ³⁹ Cabä jemývyino pøñ hoyhuucnä jäwø'øy coo ja'a vino hänajty tøø yhu'ugy ja'a tehñ jiecypiä. “Maas hoyhuucnä ja'a jecyvyino” —nømä jäya'ayhajxy miäna'añ.

6

¹ Mänitxøø ja'a Jesúshajxy hänajty wiädity trigoni'ibyquiujc. Poo'xxiøøjooty hänajty je'e. Mänitä jiamiøød ja'a trigo hajxy tiøjy. Mänit hajxy ñähxajtstuuty. Mänit hajxy jiøø'xy. ² Mänitä fariseoshajxy näje'e miänaañ:

—Cabä cuhdujt jaduññ myiñ coo hajxy jaduññ mdúnät ja'a poo'xxiøøjooty.

³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, cahnä ja'a Diosmädia'agy hajxy mgapxiä nebiä David tiuun coo hänajty yäho'ogyii møødä jiamiøødhajxy. ⁴ Mänit hajxy jiiby tiägøøyy tsajtøgooty. Mänitä tsajcaagy hajxy quiaayy ja'a teedyhajxy hänajty tøø quiuyoxø'øyabä. Cabä David ja'a cuhdujt hajxy hänajty miøødä coo hajxy jaduññ quiáyät. Jagooyyä teedy ja'a cuhdujt hajxy hänajty miøødä coo hajxy

quiáyät. ⁵ Høøch ja'a Diosquexypä, jadúhnhøch høøchpä, nmøødhøch ja'a cuhdujt jaduhmbä høxtä maa ja'a poo'xxiøøbaadiän —nømä Jesús miänaañ.

⁶ Jatu'ugpä poo'xxiøøjootypä ja'a Jesús tiägøøyy tsajtøgooty. Mänit tiägøøyy yajwiingapxøøbiä. Jiibiä mähdiøjc hänajty tu'ug hadu'ugcø'øddø'øds ja'a yhahooyhaampiä. ⁷ Jiibiä fariseoshajxy hänajty tiäna'ay møødá ley-yajnáhixøøbiähajxy. Jiibiä Jesús hajxy hänajty wyi'i yheeby. Yhijxmajchp ja'a Jesús hajxy hänajty pø yajnaxaambiä pa'am ja'a poo'xxiøøjooty.

Yhøxtaabiä fariseos ja'a wiinmahñdy hajxy hänajty nebiä Jesús hajxy yajtsumøøjät coo ja'a pa'amjäya'ay hänajty yajmøcpøgyii ja'a poo'xxiøøjooty. ⁸ Ja'a Jesús, ñajuøøby hänajty je'e nebiä fariseoshajxy hänajty tiajy miay. Mänitä Jesús ja'a mähdiøjc ñämaayy ja'a hadu'ugcø'øddø'ødspä:

—Tänaayyø'øg, miñ huuc täna'aw cujc.

Mänit jiaanč tänaayyø'ocy. ⁹ Mänitä Jesús ñämaayy ja'a fariseoshajxy:

—Mijts nmäyajtøøby, nej, yejpiä Dios ja'a cuhdujt jaduhñ coo hajxy hoy ndúunämät ja'a poo'xxiøøjootiä, tøgä yejpiä cuhdujt coo hajxy haxøøg ndúunämät ja'a poo'xxiøøjootiä. Jaanä jaduhñduhmbä, nej, yejpiä Dios ja'a cuhdujt coo ja'a jäya'ay hajxy nyajnáhwáatsämät ja'a poo'xxiøøjootiä, tøgä yejpiä cuhdujt coo jäya'ay hajxy nyajcuhdägóoyyämät ja'a poo'xxiøøjootiä.

¹⁰ Mänitä Jesús ja'a jäya'ay wyiinhee'ppejty nägøxiä. Mänitä Jesús ja'a mähdiøjc ñämaayy:

—Xajtøw yø'ø mgø'ø.

Mänitä quiø'ø jiaanč xajtøøyy. Mänitä quiø'ø hoy jiajnä. ¹¹ Mänitä fariseoshajxy jiootma'ty hoyhoy. Mänit hajxy quiojyquiapxyhajty nebiä Jesús hajxy tiuna'añ.

¹² Cujaboongumaaxc ja'a Jesús ñøcxy tunghduum. Tu'tsuhmä Tieedy pia'yaaxy. ¹³ Coo jioobøøyy, mänitä jiamiøødhajxy miøjyaaxy. Mänitä nämajmetspähajxy wyiimbiiwä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät.

¹⁴ Jaduhñdsä nämajmetspähajxy hänajty xiøhaty: Simón, ja'a Jesús hänajty tøø yajxøbétiäbä Pedro, møødá piuhya'ay Andrés, møødá Jacobo, møødá Juan, møødá Felipe, møødá Bartolomé, ¹⁵ møødá Mateo, møødá Tomás, møødá Jacobo, ja'a Alfeo yhuung, møødá Simón ja'a celote, ¹⁶ møødá Judas, ja'a Jacobo yhuung, møødá Judas Iscariote; je'e ja'a Jesús hänajty yajcø'ødägø'øwaamb ho'cøøc maa ja'a fariseoshajxiän.

¹⁷ Mänitä Jesús hajxy miänajnä tunghduum. Mänit hajxy hoy ñaaxoguiädaacnä. Jimä Jesús jiamiøødhajxy hänajty nämay. Jimä jäya'ayhajxy hänajty may tøø miech. Ja'a Jesús miädia'agy hajxy hänajty yhamädoowhidáañäp. Yajnaxáañäxäp ja'a pia'amhajxy hänajty. Jäguembaady hajxy hänajty tøø chooñ Judeanaaxooty, møødá Jerusalén, møødá mejypia'a jim Tiro møød jim Sidón. ¹⁸ Ja'a jäya'ayhajxy hänajty møjcu'uba'ammøødpä, yajnájxäxä ja'a pia'amhajxy je'ebä. ¹⁹ Nägøxiä ja'a Jesús hajxy hänajty ñähdona'añ. Mänitä pia'amhajxy yajnájxäxä ja'a Jesús miäjaahaam.

²⁰ Mänitä Jesús wyiinhee'ppejty ja'a jiamiøødhajxy. Mänit miänaañ:

—Jootcujc mijts mhity, mijts häyoobädøjc. Paady hajxy jootcujc mhity coo hajxy jim mnøcxa'añ maa ja'a Diosän.

²¹ Jootcujc mijts mhity, mijts yajmaajiajpä. Paady hajxy jootcujc mhity coo ja'a Dios hajxy cøxiä wiinä xmio'owa'añ.

Jootcujc mijts mhity, mijts jøøbiä xuu'tspä. Paady hajxy jootcujc mhity coo hajxy mxi'ig mxoonða'aga'añ.

²² Jootcujc mijts mhity, hoy mijts jäya'ay xjia mähanhaty ja'a høøchcøxpä, hoy mijts jäya'ay xquia'a ja tsocy xquia'a ja mee'xy, hoy mijts xjia nänømy, hoy mijts xjia pexy. ²³ Mxi'ig mxoonða'agäp hajxy jaduhñ. Mbaadaambiä

hoyhajt ja'a weenhajt hajxy jim tsajpootyp. Jaduhñ hajxy jiajpä yhabejpä, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy tøø yajwá'xiäbä.

²⁴ 'Pero mijts mäyøøjäya'ayhajxy, ja'a tsaächpä hajxy mbaadaamby. Cab hajxy mxoonða'agaannä neby hajxy hijty mxoonða'aguiän.

²⁵ 'Hoy mijts tii hamaay mga'a ja juø'øy, myajmaajiadaamby hajxy jaduhñ. 'Hoy mijts mja xi'igy mja xoonða'agy, pero mnä'ägädä jø'øw mnä'ägädä xuudsaañb hajxy.

²⁶ 'Tsipcøxpä tsaächpä hajxy mbaada'añ, hoyyä cu'ug hajxy xjia cumay. Jaduhñä jäya'ayhajxy hijty yajcumay ja'a hajxy hijty jegyhajty nä'a wädijpä høhndaacpä. Nä'a mänaamb hajxy hijty jaduhñ cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy.

²⁷ 'Huuc mäadow hajxy, mdsógäp hajxy pøñ jaduhñ xmiädsiphajp hädaa yaabä naaxwiin; mmée'xäp hajxy pøñ jaduhñ xmiähanhajp. ²⁸ Mmänuu'xtá'agäp ja'a Dios hajxy coo ja'a Dios ween mio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt pøñjaty mijts jaduhñ xyhäyoowhijxp, pøñjaty mijts jaduhñ haxøøg xñänøømb. ²⁹ Coo pøñ xyhatejxø'øgät tu'nax, mmøjcoogumbäp jadu'nax; ween jaduhñ jadu'nax xjiaac tehñ yhatejxø'øgy. Coo pøñ mjocxwit xpiøjcät, mänitä mgamiixy mjaac tehñ mió'owät. ³⁰ Coo pøñ tii jaduhñ xmiäyujwá'anät, mmó'owäp jaduhñ. Y coo pøñ tii xpiøjcät, cab je'e mmäyujwaanðägájtñät. ³¹ Jaduhñds mijts wiinghäna'c mnäxúudsät nej mijts hänajty myajnäxuudsä'añän.

³² 'Coo ja'a mmägu'ughajpähajtiä hajxy mmøødnijootpaadøøjät, cab hajxy tii mbáadät; jaduhñdsä pojpyäya'ay cädieejäya'ayhajxy ñichójcäbä. ³³ Coo hajxy jagooyyä mmøødniñäxuudsøøjät pøñjaty jaduhñ xñäxuu'tsp, cab hajxy tii mbáadät; jaduhñdsä pojpyäya'ay cädieejäya'ayhajxy ñiñäxúu'tsäbä. ³⁴ Coo jagooyyä xädø'øñ hajxy myaghanúu'xät pøñ jaduhñ mnajuøøby xmioodiägatsaamb pedyii, cab hajxy tii mbáadät; jaduhñdsä pojpyäya'ay cädieejäya'ay xädø'øñ hajxy yajnimiähanúu'xäbä. Ñajuøøby hajxy jaduhñ coo hajxy pedyii mioodiägatsa'añii. ³⁵ Mdsógäp hajxy pøñ jaduhñ xmiädsiphajp. Mnäxúudsäp hajxy jaduhñ. Coo pøñ xädø'øñ xmiäyujwá'anät, mnä'a mó'owäp jaduhñ. Mänitä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy mbáadät may. Mänitä Dios hajxy xyhuunghädät jim tsajpootyp. Hix, Dios, ñäxuu'chp ja'a jäya'ayhajxy høxtä ja'a jäya'ayhajxy ja'a Dioscuju'uyäp hajxy quia'a yejpiä, møød ja'a hojiot hajxy ca'a møødpä. ³⁶ Mmøødhädäp ja'a hojiot hajxy jaduhñ nebiä nDeedy hojiot miøødhájtäm.

³⁷ 'Cabä wiinghäna'c hajxy mnähójät coo ja'a Dios hajxy xyajcumädówät. Pero mmämée'xäp hajxy jaduhñ; mänitä Dios hajxy jaduhñ xmiämée'xpät. ³⁸ Mäduhñtiä wiinghäna'c hajxy mmo'oy, nä'a tægø'øbä hajxy mbaattägatsa'añ. ³⁹ Jaduhñhöch mijts nyajmäbáadät nebiä wiindspän. Coo ja'a wiindspähajxy ñiwyitswädityii, tsipcøxp hajxy jjutca'ay. Paady mijts jaduhñ mga'a wädität nebiä wiindspän. ⁴⁰ Cabä capxtaacpäna'c-hajxy jiaty jaty nebiä wyiindsøñhajxy jiatian. Coo hajxy nägø'ø nädecypiä quiapxtá'agät, mänit hajxy jaduhñ ñajtspaadø'owät.

⁴¹⁻⁴² 'Coo ja'a mmägu'ughajpä weeñtiä quiädiéeyät, y coo miich hänajty maas hanaxiä tøø mgädieey, cabä mmägu'ughajpä hawiinmats waamb mnä'ägädä nämá'awät. Coo miich hänajty tøø mnähwa'aäch, mänitä mmägu'ughajpä hawiinmats mwiingapx mjøjcaxø'owät.

⁴³ 'Mädyii quepychaa pa'ag nä'ägädä tøømbejp, ni mänaa ja'a tiøøm quia'a xunä. Jaaná jaduhñduhmbä, mädyii quepychaa xunä nä'ägädä tøømbejp, ni mänaa ja'a tiøøm quia'a pa'agø'øy. Tøyhajt jaduhñ. ⁴⁴ Mnajuøøby hajxy jaduhñ mädyii quepychaa hoy tøømhajp. Ja'a hapy, cab jaduhñ tiøømhaty nebiä piidsän. Y ja'a wädsats, cab jaduhñ tiøømhaty nebiä tsaatypän.

⁴⁵ Jaduhñ mäwíinädsä hojiäya'ay ja'a howyiinmahñdy miøødä. Hoy jaduhñ wiädity. Pero ja'a ca'awiindøjiäya'ayhajxy, cabä howyiinmahñdy hajxy miøødä. Haxøøgwiinmahñdy hajxy miäwädiipy. Haxøøg hajxy jaduhñ ñä'ägädä capxy ñä'ägädä mädia'agy.

⁴⁶ 'Wiindsónhøch mijts xwyi'i ñäma'ay; pero cab hajxy jaduhñ mgudi-una'añ nébiøch mijts nja hane'emiän. ⁴⁷ Pónhøch nmädia'agy xmiädóowäp, pónhøch nmädia'agy xmiäbøjcäp, jaduhñ mäwíinäts je'e ⁴⁸ nebiä jäya'ay tiøcojiän. Cøøc jaduhñ tiajøøyy. Tsaawiing jaduhñ miuu'tsø'cy. Coø ja'a nøøgomdägoy quiädaacy, coø ja'a tøjc jaduhñ ñøønähgoombejty, cab jaduhñ piädø'cy, je'eguiøxpä coø hänäjty cøøc miuu'tsø'øguiä. ⁴⁹ Pero pónhøch nmädia'agy jaduhñ xquia'a mäbøjcäp, jaduhñ mäwíinäts je'e nebiä jäya'ay tiøc cøøc quia'a muu'tsø'quiän. Coø ja'a tøjc ñøønähgoombejty, pädø'c jaduhñ; cøjx jaduhñ quiäday.

7

¹ Coø ja'a Jesús miädiaacpädøøyy, mänit quiajptägøøyy Capernaum. ² Jimä soldadowiindsón hänäjty tu'ug. Roma hänäjty chooñ. Tøø ja'a mioonsä hänäjty tu'ug pia'ambety. Jaduhñ hänäjty jiäwø'øy nebiä yhamdsoo puhya'ayän. Nä'ägädä ho'ogáannäp hänäjty je'e. ³ Coø ja'a soldadowiindsón miädoyhajty coø ja'a Jesús ja'a pa'amjäya'ay hänäjty yajmøcpøcy, mänitä majtøjc näje'e quiejxy maa ja'a Jesúsän. Judíos hajxy je'e. ⁴ Mänitä Jesús hajxy hoy miänuu'xta'agy coø ja'a pa'amjäya'ay ween nøcxy yajmøcpøcy. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Ja'a soldadowiindsón, hojiäya'ay je'e. Hahixøøby jaduhñ coø mbuhbédät.

⁵ Xhójcäm hajxy jaduhñ. Tøø højts ndsajtøjc xyajcójjäm.

⁶⁻⁷ Mänitä Jesús ja'a majtøjc miøødtu'ubøjcy. Ja ween hajxy hänäjty quia'a coody maa ja'a soldadowiindsón tiøjcän, mänitä soldadowiindsón ja'a Jesús capxy yajnäguejxy:

—Wiindsón, jaduhyyä mmäná'anät cooçh nmoonsä miøcpøgät. Cábøch cuhdujt nmøødä nej miich cuhdujt mmøødän; paady jaduhñ caj yhawinmatsä coø mdägó'owät maaçh ndøgootiän. Páadyhøch miich hamdsoo tøø nga'a mägapxy. ⁸ Hix, hané'emyhøch nhity; y cooçh nsoldado howiaambä nhané'emät møødhøch nmoonsä, xquiudiúunäbøch nmädia'agy hajxy —nømä soldadowiindsón ja'a Jesús quiapxyñäguejxy.

⁹ Jaançh tehñ yagjuøøyy ja'a Jesús jaduhñ coø jaduhñ ñämaayyä. Mänitä cu'ug wyiinhee'ppejty. Mänit miänaañ:

—Cábøch nmägunaaxhajxy jaduhñ miäbøcy nej yø'ø craa miäbøquiän, y jäguem chooñ.

¹⁰ Ja'a majtøjc hänäjty tøø quiexyíijäbä maa ja'a Jesúsän, mänit hajxy wyiimbijnä. Coø hajxy miejtstägajch maa ja'a soldadowiindsón tiøjcän, tøø ja'a soldadowiindsón mioonsä hänäjty miøcpøjnä.

¹¹ Mänitä Jesús hajxy nøcxy maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Naín møødä miägu'ughajpähajxy. Nämayyä jäya'ayhajxy hänäjty pianøcxy. ¹² Jim hajxy hänäjty miäwiingoñ cajtpa'a, mänitä ho'ogyjiäya'ay hajxy hoy jiojcubaadø'øy. Cabäsantä hänäjty nøcxy ñaaxtägø'øy. Tu'ughuung hänäjty je'e. Yaamgto'oxy ja'a tiaj je'ebä. Majiäya'ay hänäjty panøcxp. ¹³ Coø ja'a Jesús ja'a yaamgto'oxy yhiijxy, mänit ñäxuu'ch. Mänit ñämaayy:

—Ca'a mjø'øy ca'a mxuuçh.

¹⁴ Mänitä Jesús miänaañ coø hajxy yhuuc yaghahíxät. Mänitä cøøbiädøjc-hajxy tiänaaxiøjpy. Mänitä Jesús ja'a ho'ogyjiäya'aguiajä hoy ñähdoñ. Mänitä ho'ogyjiäya'ay ñämaayy:

—Jexy, pädø'øg.

¹⁵ Mänitā craa yhäñaayyø'cy. Mänit quiapxø'cy. Mänitā tiaj miødhajnä.

¹⁶ Mänitā jäya'ayhajxy nägøxiä jiaanč tehṃ yagjuøøyy. Mänitā Dios hajxy ñämaayy:

—Dioscujú'uyäp.

Mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Diosquexy yø'ø craa. Møj jaanč yø'øduhṃ. Paadiä Dios tøø quiexy, piuhbedaamby ja'a quiu'ug jaduṃ, ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä.

¹⁷ Mänitā mädia'agy tiägøøyy wädijpä jim Judeanaaxooty coo ja'a Jesús ja'a ho'ogyjiäya'ay tøø yagjujypiøcy. Wiinduhmyhagajpt ja'a mädia'agy jaduṃ wiädijty.

¹⁸ Ja'a Juan, tøø je'e hänajty chumyii. Coo ja'a miägu'ughajpähajxy miädoyhajty nebiatiä Jesús hänajty tiuñ, mänitā Juan hoy yhawáanäxä.

¹⁹⁻²⁰ Mänitā Juan ja'a miägu'ughajpä metsc miøjyaaxy. Mänit hajxy quiejxä maa ja'a Jesúsän. Coo hajxy jim miejch, mänitā Jesús hajxy ñämaayy:

—Juan mäyajnäbejpä højts tøø xquiexy coo højts miich nmäyjtówät pøn miich. Nej, miich ja'a Dios hijty jaduṃ xquiexaambä, tøgä wiinghänä'c je'ejä.

²¹ Jimä Jesús ja'a pa'amjäya'ay hänajty yajmøcpøcy. Madiu'u ja'a pa'am hajxy hänajty miøødä møødä møjcu'u. Møødä wiindspähajxy hänajty nämay yaghixø'øgyii. ²² Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Nøcxä Juan hajxy hawaanä nebiaty hajxy yaa mhixy mmädoy. Hijxø'p ja wiindspähajxy, yo'oyø'p ja'a tecymia'adpähajxy, nähwaatsp ja'a haxøøgpa'ammøødpähajxy, mädoowø'p ja'a cuhnatpähajxy, jujypiøjp ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy, yajwiingapxøøyyäp ja'a häyoobäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy. ²³ Pønjätyhöch nmädia'agy xmiäbøjcäp tehngajnä, jootcujc hajxy jaduṃ ñijiäwø'øyii —nømä Jesús miänaañ.

²⁴ Coo ja'a Juan miägu'ughajpähajxy wyiimbijnä, mänitā Jesús miänaañ:

—Coo hajxy tøø mhoy pactuum, Juan miädia'agy hajxy hänajty mmädowáanäp, túhmäts. Cabä tsajcapy pojyu'xpä hajxy hoy mhixy. Caj pues, paady hajxy jim tøø mhoy coo ja'a Juan ja'a miädia'agy hajxy hänajty mmädowaanä. ²⁵ Diosquexy je'e, paady hajxy hoy tøø mmädoowä, hoyyä howyit je'e quia'a ja møødä nebiä mäyøøjäya'ayhajxy miøødän. ²⁶ Tøyhajt jaduṃ coo ja'a Juan ja'a Diosmädia'agy yajwa'xy. Maas may ja'a Dios ja'a Juan cuhdujt tøø mio'oy quejee ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä. ²⁷ Ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy jecy nägäpxäbä, Juan je'e. Jaduṃnä Dios jecy miänaañ coo ja'a quiuguexy hänajty jayøjp quiexa'añ coo ja'a cu'ug ween yajwiinxiic yajwiingapxø'øy coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixó'owät. Høxháamhöch hijty ngäda'aga'añ. Jayøjpä Juan quiejxä; høxháamhöch njaanč cädaacy. ²⁸ Ni pøn jaduṃ jäda'ahaty quia'a mäbaady hädaa yaabä naaxwiin nebiä Juan mäyajnäbejpä ja'a cuhdujt miøødän. Tøyhajt jaduṃ. Pero cooč hänajty tøø nho'nä, cooč hänajty tøø nnøcxtägach maač nhuuc tsohmbän, pønjaty ja'a Diosmädia'agy hänajty mæbøgaamb ja'a høøhcøxpä, maas may ja'a cuhdujt hajxy hänajty miøødhada'añ quejee ja'a Juan jäda'ahaty miøødän, hoyyä møjcuhdujt hajxy hänajty quia'a ja møødä.

²⁹ Coo ja'a cu'ughajxy jaduṃ miädooyy møødä yajnähuudiutpædøjc-hajxy, mänitā Dios hajxy quiapxpaaty coo yhooyä, je'eguiøxpä coo hajxy hänajty tøø yajnäbetyii ja'a Juárez. ³⁰ Pero ja'a fariseoshajxy møødä ley-yajnähixøøbiähajxy, cab hajxy hänajty tøø yajnäbetyii ja'a Juárez. Paadiä Dios hajxy quia'a jøjpøgøøyy. Cabä joot hajxy hänajty chocy coo hajxy yajnähwa'adsøøjät ja'a Diósäm. ³¹ Mänitā Jesús miänaañ:

—Nhuuc yajmäbáadyhøch ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä. ³² Cab hajxy tii yhojiäwø'owa'añ. Jaduhñ mäwínäts hajxy je'e nebiä pigäna'c-hajxy wiin-hecpän. Coö hajxy naxy miech häyø'pä tøjpa'c, mänitä miäbigäna'c hajxy ñäma'ay: “Tøø højts nja xu'uxy, pero cab hajxy tøø mhech. Tøø højts hojiøøñä nja høy, pero cab hajxy tøø mjø'øy.” ³³ Hoorä, coö ja'a Juan mäyajnäbejpä miejch, cabä tsajcaagy hänajty quiaya'añ, ni ja'a vino hänajty quia'a hu'uga'añ. Y mijts jaduñ mänaamb coö quiuhmäñø'øy. ³⁴ Y coöch nbamejtpä, høøch ja'a Diosquexypä, mänitøch ndägøøyy caabiä huucpä. Jaduhñch mijts xñänøømbä coöch nwi'i quiaya'añ, coöch nwi'i yhu'uga'añ, coöchä pojpyä'ay cädieejäya'ay nmägu'ughaty møødä yajnähuudiutpädøjc. ³⁵ Pønjaty ja'a Dios jaanç jahmiejts, yajcähxø'py hajxy jaduñ coö ja'a Dioswiinmahñdy hajxy miøødä.

³⁶ Mänitä fariseo ja'a Jesús tu'ug hoy wioy caabiä. Simón hänajty xiøhaty. Mänit hajxy yhäñaaguiädaacy caabiä maa ja'a Simón tiøjcän. ³⁷ Mänitä to'oxiøjc tu'ug miejch cuhhiñbä. Haxøøgcuhdujt hänajty miøød. Tøø hänajty miädoyhaty coö ja'a Jesús jii by tøø miech maa ja'a Simón tiøjcän. Perfume quionmejts alabastrofrascoty. ³⁸ Mänit tiägøøyy jøøbiä. Mänitä Jesús tiecypiuju wyi-innøøhaam. Mänit tiecymieexy quiuhwaayhaam. Mänit tiecychu'xy. Mänit tiecynähjahxy perfumehaam. ³⁹ Mänitä Simón tiägøøyy tajpä maabiä: “Coö ja'a Jesús häxøpy quiunajuøhñdiä, tøø häxøpy ñajuø'øy coö yø'ø to'oxiøjc quiuhhiñä.” ⁴⁰ Mänitä Jesús ja'a Simón ñämaayy:

—Simón, tsøg mädiäacäm.

Mänitä Simón yhadsooyy:

—Wiindsøñ, tsøc.

⁴¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Jimä jäya'ay hijty tu'ug miänuu'xyhadyii jäya'ay metscä. Tu'jäya'ay hänajty miänuu'xyhaty mägoøxmägo'x denarios. Jatu'ug, juxychägui'xmajc.

⁴² Cab hajxy hänajty tii miøødä nebiä ñuu'xy hajxy yajnähwá'adsät. Mänit hajxy ñämaayy: “Weends yhity.” Hoorä, pønäda'a maas mädsögäp.

⁴³ Mänitä Simón yhadsooyy:

—Jue'eda'a, ja'a craa ja'a ñuu'xy maas may hijty miøødpä.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Je'e pues.

⁴⁴ Mänitä Jesús ja'a to'oxiøjc miøjhee'py. Mänitä Simón ñämaayy:

—Cooch yaa ndägøøyy maa miich mdøgootiän, cábøch miich nøø tøø xmio'oy coöch ndecypiujät. Jaduhñ hajxy naxy nguhdujthájtäm. Pero yø'ø to'oxiøjc, wyiinnøøháamhøch ndecy tøø xpiujjä, quiuhwaayháamhøch ndecy tøø xmieexä. ⁴⁵ Cábøch miich tøø xchu'xy, pero yø'ø to'oxiøjc, tehngájñøch ndecy xwyi'i chu'xä. ⁴⁶ Cábøch miich ja'a nguhwaay tøø xyhoonä. Jaduhñ hajxy naxy nguhdujthájtäm. Pero yø'ø to'oxiøjc, perfumeháamhøch ndecy tøø xyhoonä. ⁴⁷ Xjiaanç tehñ chójpøch yø'øduhñ; paadiä piojpä quiädieey yajnähwáatsäxä, hoy hijty may jia møødä. Pero pønä pojpyä cädieey hijty ca'a jaty møød, cábøch jaduñ xjiaty wiingudsähgø'øy.

⁴⁸ Mänitä Jesús ja'a to'oxiøjc ñämaayy:

—Tøøch miich ja'a mbojpä mgädieey nyajnähwáatsäm.

⁴⁹ Ja'a hajxy hänajty jii by pahäñaabiä, mänit hajxy tiägøøyy niñämäayyäbä:

—Maa ja'a cuhdujtäda'a tøø yhuuc paatpä coö ja'a pojpyä cädieey yajnähwä'açh.

⁵⁰ Mänitä Jesús ja'a to'oxiøjc ñämäaguiumbä:

—Cooch nmädia'agy tøø xmiäbøjcä, päadyhøch ja'a mbojpä mgädieey tøø nyajnähwä'açh. Nøcxnä jootcuyc.

8

¹ Mänitä Jesúshajxy tiägøøyy wädijpä wiinduhmyhagajpt møødä jiamioødhajxy ja'a nämajmetspä. Diosmädia'agy-yajwa'xpä hajxy hänajty wiädity. Jaduhñä Jesús hänajty miäna'añ cooc ja'a Dios ja'a miäjaa hänajty yajcähxø'øgaannä. ² Quipxiä to'oxiøjc-hajxy hänajty nämay piawädijpä, ja'a Jesús hänajty tøø yajpa'amnáxiäbä, møød ja'a møjcu'u hajxy hänajty tøø yajnähwa'açhíjibä. Paadiä Jesús hajxy hänajty piawädity, mioobiä Jesús hajxy hänajty tijaty je'e hänajty miäjugyhajpy. María ja'a to'oxiøjc hänajty tu'ug xiøhaty ja'a Magdalatsohm̄bä. Juxtujc ja'a møjcu'u hänajty tøø yajnähwa'açhii. ³ Jatu'ug hänajty xiøhaty Juana, ja'a Cuza tio'oxiøjc. Ja'a Cuza hänajty copc-hajp maa ja'a Herodes hänajty yhane'emiän. Møødä Susana hänajty piawädijpä.

⁴ Mänitä Jesús jäya'ay may ñänøcxä. Mayhagajpt hajxy hänajty chooñ. Cooc hajxy hänajty may tøø yhamugø'øy, mänitä Jesús tiägøøyy yajwiingapxøøbiä yajmäbaadyhaam:

⁵ —Mänitä jäya'ay tu'ug tiu'ubøjcy niippä. Cooc ja'a tøømd tiägøøyy wøjpä, näje'e ja'a tøømd quiahy tu'haam. Mänitä muuxyhajxy hoy yajpädø'øgy. Mäduhñtiä ja'a muuxyhajxy quia'a yajpädø'cy, je'edsä jäya'ay jiaac yajtehn̄. ⁶ Näje'e ja'a tøømd quiahy tsaanähgøxp. Ja mujx je'eduhñ, pero tøøts. Hix̄, weeñtiä ja'a naax̄ jim̄ tsaanähgøxp. ⁷ Näje'e ja'a tøømd quiahy haptiooty. Ja mujx je'eduhñ. Ja yee'c, pero caj ñä'ä tøømbejty. Hix̄, ja'a hapy je'e xaam. ⁸ Näje'e ja'a tøømd quiahy maa ja'a hoñaax̄än. May je'e tiøømhajty høxtä mägo'xhaam.

Mänitä Jesús møc miänaañ:

—Pøñ hädaa wiinjuøøby, wéenhøch hädaa nmädia'agy xmiäbøjcä.

⁹ Mänitä Jesús miäyajtøøwä neby jaduhñ miädia'agytiägø'øy. Ja'a miägu'ughajpähajxy jaduhñ yajtøøw. ¹⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Chojpiä Dios jioot jaduhñ cooc mijts mwiinjuø'øwät nebiä miäjaa yajcähxø'øgaañ. Pero ja'a häna'c-hajxy jaac yaabä, cabä Diosmädia'agy hajxy tiu'joottocy. Hoyyä mädia'agy hajxy jia mädooy, pero cab hajxy wyiinjuø'øy tii jaduhñ jia mädiaacyy.

¹¹ 'Jaduhñds miädia'agytiägø'øy nébiøch hajxy tøø nyajwiingapxø'øyän. Jaduhñdsä tøømd miäbaady nebiä Diosmädia'aguiän. ¹² Ja'a tøømd cáhwäbä tu'haam, jaduhñ miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy jia mädooyän. Cooc ja'a møjcu'u miech, mänit hajxy wyiinhøøñii neby hajxy jaduhñ quia'a mäbøgät, nebiä piojpa quiädieeyhajxy jaduhñ quia'a nähwá'adsät. ¹³ Y ja'a tøømd cáhwäbä tsaanähgøxp, jaduhñds je'e miäbaatpä neby hajxy jia mädooyän. Tu'habaquiä hajxy jaduhñ xiooñda'agy. Pero cab hajxy hamuumdu'joot pianøcxy. Cooc hajxy cøxypänejpiä tiuñii, mänit hajxy ñajtshixøøñä. ¹⁴ Y ja'a tøømd cáhwäbä haptiooty, jaduhñds je'e miäbaatpä neby hajxy jia mädooyän. Pero cabä yhamdsoo cuhdujt hajxy ñajtshixø'øwa'añ møødä miäyøøhajt. Cabä Diosmädia'agy hajxy hoy quiudiuna'añ. ¹⁵ Y ja'a tøømd cáhwäbä hoñaaxooty, jaduhñ miäbaady nebiä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mäbøjpän. Jaanç tehñ yhoy hajxy jaduhñ quiuidiñ.

¹⁶ 'Cooc jäya'ay jøøñ hajxy quiuhno'ogø'øy, cøxp hajxy yujcoñ neby hajxy quiudøø'xøøjät, ja'a hajxy tøjtagøøbiä. Cabä pøñ jøøñ quiuhjupy, ni maabejtpa'c hajxy quia'a päda'agy. ¹⁷ Jaduhñ mäwíñäts mijts ja'a nmädiä'agyhøch hajxy xwyiinjuø'øwaanä, ja'a tsipjátypøch jaduhñ tøø nyajwiingapxø'øyäbä.

¹⁸ 'Huuc wiinjuø'øw hajxy hoy. Pøñhøch nmädia'agy tøø xmiäbøjcä, njaac yajnähixø'øwáambiøch je'e. Pøñhøch nmädia'agy tøø xquia'a mäbøjcä, cábøch

tii nyajnáhixø'øwaanä. Høxtä jiahdiägoyyaamby hajxy je'e mädyii tyijy ja'a tøø wyiinjuø'øy.

¹⁹ Mänitá Jesús ñámejtsä ja'a tiaj møødä piuhya'ayhajxy. Cab hajxy hoy tiehm wyiingumedsøøyy, je'eguiøxpä coo ja'a jäya'ayhajxy hánajty ñámayyá jiiby tøgooty maa ja'a Jesús hánajtiän. ²⁰ Mänitá Jesús ñámaayyá:

—Ximä mdajhajxy tøghaguuy møødä mbuhya'ayhajxy. Miičh hajxy xjia wi'i miøødmädia'agaamb.

²¹ Mänitá Jesús miänaañ:

—Pønä Diosmädia'agy jaduhñ mábøjp, pøn jaduhñ cudiumb, je'ečh ndajhajpy, je'ečh nbuhya'ayhajpy.

²² Miäwiinghoocpä ja'a Jesúshajxy tiägøøyy barcojooty møødä miägu'ughajpähajxy. Mänitá Jesús miänaañ:

—Jam hajxy jim mejyhawiimb.

Mänit hajxy jiaančh tu'ubøjcy. ²³ Nøcxnä hajxy hánajty jaduhñ, mänitá Jesús miaaho'cy. Mänitá poj møc piädø'cy. Mänitá nøø quiubojøøyy barcojooty. Hújtsnäp ja'a barco hánajty. ²⁴ Mänitá Jesús hajxy hoy yuxy. Mänit hajxy ñámaayy:

—Wiindsón, Wiindsón, pädø'øg, quinaambä barco cham.

Mänitá Jesús piädø'cy. Mänitá poj yhojy møødä nøø. Mänitá poj yuungøøyy. Moñdiucy jaduhñ jiajnä. ²⁵ Mänitá Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy ñámaayy:

—Tii hajxy coo mwi'i chähgø'øy. Nej, cab hajxy mnajuø'øyá coočh mijts homiänaajä ngüeendähada'añ.

Jaančh tehñ yagjuøøyy hajxy jaduhñ. Mänit hajxy hamiñ haxøpy ñiñámaayyá:

—Pønäda'a yø'øduhñ coo ja'a miädia'agy miäbøjcäxä ja'a poj møødä nøø.

²⁶ Mänit hajxy miejyhawiimpädsøømnä jim maa ja'a naax hánajty xiøhatiän Gadara, jim jaduhñ mejyhawiimpä maa ja'a Galileanaaxootiän. ²⁷ Coo ja'a Jesús biarcopädsøømy, mänitá jäya'ay tu'ug miejch Jesús wyiinduum, ja'a jim cajptooty tsánaabiä. Tøø hánajty jieğø'øy mänaa ja'a mähdiøjc møjcu'u hánajty tøø ñámečhiijän. Cabä wit hánajty miøødhajnä, ni quia'a häña'ay hánajty tøgooty. Jim hánajty yhity maa ja'a cabäsantän. ²⁸ Coo ja'a Jesús yhiixy, mänit wyiinjiicädaacy. Mänitá møjcu'uhajxy yaaxy:

—Jesús, tii højts xwia'ana'añ. Dios miičh xyHuunghajp ja'a tsajpootypä. Tunä mayhajt, ca'a højts jiiby xquiexy maa jiaančh tehñ chaačhpän.

²⁹ Paadiä mähdiøjc jaduhñ yaaxy, je'eguiøxpä coo ja'a Jesús ja'a møjcu'u hánajty tøø yhane'emy coo ñähwa'adsøøjät. Mayhooc ja'a mähdiøjc hánajty tøø ñámečhiijä ja'a møjcu'ujäm. Paadiä jäya'ayhajxy hánajty jia wi'i yaghida'añ cø'øxoch tecyxioch cadenahaam neby jaduhñ hoy yhidät. Pero nimiäpodøøyyäp hánajty je'e, y yajnöcxäp hánajty pactuum ja'a møjcu'ujäm.

³⁰ Mänitá Jesús ja'a mähdiøjc miäyajtøøyy:

—Tii mxøhaty.

Mänit yhadsooyy:

—Legiónhøch nxøhaty.

Paady jaduhñ miänaañ coo ja'a møjcu'u hánajty may miøødä. ³¹ Mänitá møjcu'u ja'a Jesús hajxy miänuu'xtaacy coo hajxy jiiby quia'a quexøøjät møjcu'uhaam maa jiaančh tehñ chaačhpän. ³² Jimä mayhädsøm hánajty yuummy tunmøjc. Mänitá møjcu'u ja'a Jesús hajxy miänuu'xtáaccumbä coo hajxy jim quieçøøjät maa ja'a mayhädsøm hánajtiän. Mänitá Jesús cuhdujt miooyy. ³³ Mänitá mähdiøjc ja'a møjcu'u ñähwáatsänä. Mänitá hädsømhajxy hoy ñámečhiijä. Mänit hajxy wyiinmänacpäyø'cy. Mänit hajxy quiuhgahnajxy naaxøjpcøxp mejjiooty. Jiiby hajxy cøjx ñøøho'ogø'øy.

³⁴ Coo ja'a hädsømgüeendähajpähajxy jaduhñ yhijsy, mänit hajxy piäyø'cy. Mänitå cu'ug hajxy hoy yhawaanå cajptooty møødå cajtpa'a. ³⁵⁻³⁶ Mänitå cu'ughajxy hänajty nøcxy yhixa'añ neby hänajty tøø jiadyiijån. Mänit hajxy miejch maa ja'a Jesús hänajtiån. Jiibiå mähdiøjc ja'a Jesús hänajty wyiin-håña'ay, ja'a møjcu'u hänajty tøø ñåhwa'achíjåbå. Tøø wit hänajty piågøøñå. Tøø hänajty wyiinmahñdymejtsnä. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ yhijsy, mänit hajxy chåhgøøbiøjcy. Paady hajxy chåhgøøyy, haxøøgjåya'ay tyjy ja'a Jesús. Mänitå cu'ughajxy yhawaanåxå nebiå mähdiøjc ja'a møjcu'u hänajty tøø ñåhwa'achíjån. Ja'a hajxy hänajty tøø yhixiåbå, je'e hajxy jaduhñ någapx. ³⁷⁻³⁹ Mänitå Jesús hajxy tiågøøyy mänuu'xtaacpä coo jim chøonåt Gadara. Hix, jaanç tehñ chåhgøøby hajxy hänajty. Jim tyjy ja'a Jesús cøxypånejpå jiaac jatcø'owa'añ. Ja'a mähdiøjc hänajty tøø ñåhwå'achåbå, mänitå Jesús miånuu'xtaacy coo cu miødhajty. Mänitå Jesús yhadsooyy coo miåhmø'owåt maa quiajptån:

—Nøcx maa ja'a mdøjcån; mädia'ag nebiaty ja'a Dios tøø xpiuhbety.

Mänitå craa jiaanç nøcxy, miådiaacy jilby cajptooty nebiaty hänajty tøø piuhbedyijäm ja'a Jesús. Mänitå Jesús biarcotågøøñå, wyiimbijnå.

⁴⁰ Coo ja'a Jesús jim miejtstågajch mejyhawiimb, jimå cu'ughajxy hänajty yhahixy. Mänit hajxy xioondaacy. ⁴¹ Mänitå jäya'ay tu'ug miejch ja'a xøhajpä Jairo. Tsajtøjwiindsøn hänajty tiuumby. Mänitå Jesús wyiinjiicådaacy. Mänit miånuu'xtaacy coo ñøcxåt maa ja'a tiøjcån. ⁴² Jimå Jairo yhuung hänajty yho'ogaannå. Tiu'ughuung hänajty je'e. Majmetscjomøjt ja'a to'oxyhåna'c hänajty miøødå. Mänitå Jesús tiu'ubøjcy. Mayyå jäya'ayhajxy piadu'ubøjcy, høxtå yhanø'tsmujpy ja'a Jesús hajxy hänajty.

⁴³⁻⁴⁴ Mänitå Jesús ja'a tåjjåya'ay tu'ug jiøguyohdiågøøyyå. Pa'ammøød hänajty je'e. Majmetscjomøjt ja'a pa'am hänajty tøø miåhäyoy. Ñø'ty hänajty wi'i xiee'xp, pero weenjaty weenjaty. Ni pøn hänajty quia'a najuø'oy nebiå choomiåyåt. Mänitå Jesús wyitpa'a nåhdøonåxå. Mänitiå ja'a tåjjåya'ay ñø'ty yhadujnä. ⁴⁵ Mänitå Jesús miånaañ:

—Pøñhøch xñåhdoon.

Ni pøn quia'a mänaañ coo hajxy ñåhdooñ. Mänitå Pedrohajxy miånaañ:

—Wiindsøn, xjiaanç tehñ yhanø'tsmujp miich ja'a cu'ug. Tii nyajna-juøøyyäm pøn tøø xñåhdoñ.

⁴⁶ Mänitå Jesús miånáangumbå:

—Nnajuøøbiøch coo pøn tøø miåbaadø'oy høøch nmåjaahaam. Páadyhøch jaduhñ tøø nnå'å najuø'oy cooç hajxy tøø xñåhdoñ.

⁴⁷ Mänitå tåjjåya'ay jaduhñ ñajuøøyy coo ja'a Jesús hänajty ñajuø'oy coo je'e hänajty tøø miånåhdoñ. Mänitå Jesús wyiingumedsøøyy tsåyúuyyåp. Mänitå Jesús wyiinjiicådaacy. Mänit ñågapxy cu'ughagujc cooc ja'a Jesús wyit hänajty tøø ñåhdoonå, y cooc mänitiå pia'amnajxy. ⁴⁸ Mänitå Jesús ja'a tåjjåya'ay ñåmaayy:

—Huung, paady miich tøø mba'amnaxy coo tøø mmåbøcy. Nøcxnä jootcujc.

⁴⁹ Jimå Jesús hänajty miådia'agyñå, mänitå jäya'ay tu'ug miejch. Jim hänajty tøø chohnda'agy maa ja'a Jairo tiøjcån. Mänitå Jairo ñåmaayyå:

—Tøø ja'a mhuing yho'ogy. Cabå wiindsøn mhadsípnåt.

⁵⁰ Miådoow ja'a Jesús jaduhñ. Mänitå Jairo ñåmaayy:

—Ca'a mjootmayhaty. Måbøc. Jujypiøgåp ja'a mhuing häyaa.

⁵¹ Mänit hajxy jim miejtsnä maa ja'a Jairo tiøjcån. Coo ja'a Jesús tiøjtågøøyy, caj pøn miøødtøjtågøøyy, jagooyyå Pedro møødå Juan møødå quixy tiaj tieedy. ⁵² Tøghaguuy ja'a cu'ughajxy miåhmøøyy jøøbiå xuu'tspå. Mänitå Jesús miånaañ:

—Ca'a hajxy mwi'li jiø'øy mwi'li xiuuĉ. Caj tøø yho'ogy, nä'ä maab jaduhñ.

⁵³ Mänitä Jesús ñäxiicä. Ñajuøøby hajxy hänäjty coo ja'a quixy hänäjty tøø yho'ogy. ⁵⁴ Mänitä Jesús ja'a quixy quiø'ø miajtsä. Mänitä Jesús møc miänaañ:

—Huung, pädø'øg.

⁵⁵ Mänitä quixy jiuypiojcy. Mänit piädø'cy. Mänitä Jesús miänaañ coo hajxy yajcáyät. ⁵⁶ Jaanĉ tehñ yagjuøøyy ja'a tiaj ja'a tieedy jaduhñ. Mänitä Jesús miänaañ coo hajxy pøñ quia'a yajmøødmädiá'agät neby hänäjty tøø jiatiän.

9

¹ Mänitä Jesús ja'a jiamiøød miøjyaaxy ja'a hajxy nämajmetspä. Mänitä cuhdujt hajxy miooyyä coo ja'a møjcu'uba'ammøødpä hajxy nägøxiä yajñähwá'adsät. Møødä mäjaa hajxy mióoyyäbä coo ja'a pa'amjäya'ay hajxy yajmøcpøgät. ² Mänit hajxy wyiinguejxä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät, coo ja'a pa'amjäya'ay hajxy yajmøcpøgät. Jaduhñ hajxy miädiá'agät coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ. ³ Mänit hajxy ñämaayyä:

—Cab hajxy tii mmänøcxät, ni cuhdajt, ni pijty, ni tsajcaagy, ni xädø'øñ. Tu'xojaxc-hajtiä ja'a mwit hajxy mmänøcxät, ca'a mietscä. ⁴ Homiädyyi tøjcä hajxy mmejtstá'agät, jim hajxy mmähmø'øwät høxtä coonä hajxy jim jadähooc mwiimbídät. ⁵ Y coo hajxy maa xquia'a yajtøjtägø'øwá'anät, mänit hajxy jim mdsóonät maa ja'a cajptän. Mänitä mdecy hajxy mwiinwóbät nebiä hijxtahñd jaduhñ miähmø'øwät coo mijts tøø xquia'a yajtøjtägø'øy —nømä Jesús miänaañ.

⁶ Mänit hajxy tiu'ubøjcy. Wiinduhmyhagajpt hajxy hänäjty wiädity Diosmädia'agy-yajwa'xpä, pa'amjäya'ay-yajmøcpøjpä.

⁷ Ja'a Herodes hänäjty jim tuumb gobernador. Mänit miädoyhajty nebiatiä Jesús ja'a hijxtahñd hänäjty yajcähxø'øguiän. Cab hänäjty ñajuø'øy nebiä wyiinmahñdyhädät. Hiñ, näje'e hajxy hänäjty miäna'añ cooc tyijy ja'a Juan hänäjty tøø jiuypiojcy. Hiñ, tøø ja'a Juan hänäjty yagho'ogyii. ⁸ Näje'e hajxy hänäjty miänaambä cooc tyijy je'e Elías, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbä. Näje'e hajxy hänäjty jiaac mänaambä cooc tyijy ja'a jecyjiäya'ay tøø jiuypiojcy, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbä. ⁹ Mänitä Herodes miänaañ:

—Høøchä Juan nyajyo'pujxä. Pøñäda'a jaduhñ wädiyp. Madiú'ujøch jaduhñ nmädoy yajcähxø'øgy.

Jiaanĉ tehñ yhixaambiä Herodes ja'a Jesús hänäjty.

¹⁰ Coo ja'a Jesús jiamiøødhajxy wyiimbijtagajch, mänitä Jesús hajxy yajmøødmädiacy nebiaty hajxy hänäjty tøø wiädity. Mänit hajxy miøødnøcxä pactuum, jim mäwiingón maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Betsaida. ¹¹ Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädoyhajty, mänitä Jesús hajxy jim piamejch. Mänit hajxy ñämaayyä coo hajxy jim miähmø'øwät. Mänitä Diosmädia'agy hajxy yajmøødmädiacä cooc ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ. Møødä pa'amjäya'ayhajxy may yajmøcpøjcä.

¹² Tsuujoøñäp hänäjty, mänitä Jesús wyiingumedsøøyyä ja'a jiamiøødhajxy ja'a nämajmetspä. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Näma'aw yø'ø jäya'ayhajxy coo hajxy nøcxy pioo'xnä, coo hajxy nøcxy quiayhøxta'ay wiingtuum maa ja'a cajpt miäwiingonän. Yaa maa hajxy nhjätäm, cabä tii yaa.

¹³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Huuc yajcay mijts.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Cab hõjts tii nmøødä; jagooyyä hõjts tsajcaagy mägooxc nmøødä møødä hacx metscä. Tøgä nõcxäp hõjts njuuyyä ja'a hajxy quiayaambiä, hoy hajxy jia nämayyä.

¹⁴ Nämägooxmil ja'a ya'adiøjc-hajxy hänajty nägøxiä. Mänitä Jesús ñämaayy ja'a jiamiøødhajxy:

—Näma'aw hajxy ween hajxy yhäñaaguiäda'agy naaxwiin näjuxychägui'xmajcjaty.

¹⁵ Mänit hajxy ñämaayy coo hajxy jaduhñ yhäñaaguiädá'agät. Mänit hajxy yhäñaaguiädaacy nägøxiä. ¹⁶ Mänitä Jesús ja'a mägooxpä tsajcaagy quioonndsooyy møødä metspä hacx. Mänit chajhee'py. Mänitä Dios pia'yaaxy, miänaañ:

—Dioscujú'uyäp coo hõjts hädaa tøø xmio'oy.

Mänit jaduhñ yhaguidøøyy. Mänitä jiamiøød miooyy coo hajxy jaduhñ yajwá'xät maa ja'a cu'ugän. ¹⁷ Mänit hajxy nägøxiä quiaayy cu'uxiä. Majmejtscach ja'a caadiuc quiunajxy.

¹⁸ Wiingxøø hänajty je'ebä, jimä Jesús ja'a Tieedy hänajty pia'ya'axy hanid-iuhmduum. Jimä jiamiøødhajxy hänajty miøødä. Mänitä Jesús yajtøøyy:

—Nébyhøch ja'a cu'ughajxy xñänømy pøñhøch høøch.

¹⁹ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Näje'e hajxy miäna'añ cooc tyijy miičh mJuangä ja'a hijty mäyajnäbejpä. Näje'e hajxy miänaambä cooc tyijy miičh mhElíasä. Näje'e hajxy jiaac mänaambä cooc tyijy ja'a jecyjiäya'ay tøø jiuypioçy, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbä, y cooc tyijy miičh mje'ejä.

²⁰ Mänitä Jesús yajtøøgumbä:

—Míjtsäts, nej mijts mmänaambä pøñ xtyijy høøch.

Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Diosquexy miičh.

²¹ Mänitä Jesús møc miänaañ coo hajxy quia'a nägäpxät pøñ hänajty je'e.

²² Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Høøch ja'a Diosquexypä, hoyhóyhøch njaanč tehñ chaachpøga'añ. Cábøch ja'a tsajtøjwiindsønñhajxy xñä'ägädä wiingudsähgø'øwa'añ, ni ja'a teedywiindsønñhajxy, ni ja'a jäya'ayhajxy jimñ cuhdujtmøødpä tsajtøgooty. Xyagho'ogáambøch hajxy, pero cudägøøgxøøjøch njuypioçga'añ.

²³ Mänit jiaac mänáangumbä:

—Pøñjátyhøch nmädia'agy xpiadu'ubøgáañäp, ween yhamdsoo cuhdujt hajxy ñajtshixø'øy, ween hajxy chaachpøjpä jabom-jabom nébiøch nd-saačhpøga'añän. Jadúhñhøch nmädia'agy hajxy hoy xpianøcxät. ²⁴ Pøñ jiuçyhajt ja wi'i yaghoyø'øwaamb, nä'ägä cuhdägoyyaamb je'e. Pero pøñ jiuçyhajt jaduhñ yajtägoyyaamb ja'a høøchcøxpä, nä'ägä hodium je'e miähmø'øwa'añ. ²⁵ Coo hajxy hodium mga'a mmähmø'øwät, cab hajxy jaduhñ mniyaghoyø'øwøjät, hoy hajxy mja mäyøøjä hädaa yaabä naaxwiin.

²⁶ Pøñhøch xmiädsähdiuumb møødhøch nmädia'agyquiøxpä, mänitøch jaduhñ nmädsähdiunaambä coøch hänajty ngädaactägatsa'añ. Hajajaamb hänajty yaa neby jimñ yhajjiän tsajpootyp maačh nDeedy yhitiän, maa ja'a mioonsähajxy yhitiän. ²⁷ Tøyhájthøch jaduhñ nmäna'añ, ja'a hajxy yaa tänaabiä, näje'e hajxy jaduhñ quia'a tsoj ho'oga'añ høxtä coonä ja'a Dios ja'a miäjaa hänajty yajcähxø'øga'añ.

²⁸ Cuductujxøø ja'a Jesús ja'a Pedro miøødwiimbejty tunghduum Diospa'yaaxpä, møødä Juan møødä Jacobo. ²⁹ Jimä Jesús ja'a Tieedy hänajty pia'ya'axy, mänitä wyiin jioçp høxtä haamb høxtä tsämaamb quiähxø'cy. Jaanč tehñ pioob ja'a wyit jaduhñ jiajnä. ³⁰⁻³¹ Mänitä Moisésahajxy

ñäguehxtø'xy maa jiajy maa chämamiän mөөдä Elías. Mänitä Jesús hajxy miөөдtägөөyy mädiaacpä. Je'e hajxy hänajty miädiaacy coo ja'a Jesús hänajty jim nõcxy yho'oga'añ Jerusalén. ³² Hoyyä Pedrohajxy hänajty jia wi'i mia'awa'añ, cab hajxy ñä'ägädä maaho'cy. Mänit hajxy yhiijy coo ja'a Jesúshajxy hänajty jiajy chämamy mөөдä Moisés mөөдä Elías. ³³ Coo ja'a Moisés hajxy hänajty wyiimbidaannä, coo ja'a Jesús hajxy hänajty piuhwa'adsaannä, mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, hoyөөyy jaduhñ coo hajxy yaa tөө nbéjtäm. Ween hөjts tөjquemy tэгөөг cu nhädiuñ, tu'ug miich mje'e, tu'ug Moisés jie'e, tu'ug Elías jie'e.

Nä'a nagoobä ja'a Pedro jaduhñ miänaañ. ³⁴ Mänitä näma'a tehñ miapxy quiädaacy maa hajxy hänajtiän. Nädägooyy hajxy jaduhñ. Mänitä Pedrohajxy chähgөөbiөjcy. ³⁵ Mänit hajxy miädooyy ja'a Dios quiapxy näma'ajooty:

—Hөөч nHuung hädaa. Hөөч tөө nwiinguexy. Mhamädoowhijtäp ja'a miädia'agy hajxy.

³⁶ Mänitä Jesús hajxy yhiijy coo hänajty nidiuhñ tiänaañä. Hamoñ hajxy jaduhñ miähmөөñä. Cab hajxy pөñ yajmөөdmädiaacy nebiaty hajxy hänajty tөө yhiixy.

³⁷ Cujaboom hajxy jim wyiimbijnä tunguhduum. Mänitä Jesús jäya'ay may jiojcubaadөөyyä. ³⁸⁻³⁹ Mänit tu'jäya'ay mөc quiapxy maa ja'a cu'ugän:

—Wiindsón, tú'uquiөch nhuung. Náxyhөch nhuung möjcu'u xjiaanчh tehñ ñämejtsä. Mөc jaduhñ ya'axy, mөc chäyuy. Hөxtä hahoo'p jaduhñ. Hanaxiä jaduhñ chaächtiüñii, y cab jaduhñ ñä'ägädä nähwa'aчh. Wiindsón, tunä mayhajt, yajnähwáatsägөch nhuung. ⁴⁰ Tөөч ja'a mjamiөөд nja wi'i miänuu'xta'agy coөch nhuung hajxy xyajnähwáatsät, pero cab hajxy jaduhñ ñä'a jajty.

⁴¹ Mänitä Jesús ja'a jiamiөөд ñämaayy:

—Nej, cájtäm mijts mänaa mmäböga'añä. Pämädühñtiөch mijts jaduhñ njaac mämee'xtuga'añ.

Mänitä cuhuung ñämaayy:

—Woomiñxä mhuung.

⁴² Cahnä craa hänajty miechñä maa ja'a Jesúsän, mänit yajcädaawä ja'a möjcú'ujäm. Mänit yajtsäyuyy. Mänitä Jesús ja'a möjcu'u yhөxquejxy. Mänitä craa nähwaach. Mänitä tieedy yajcө'ödägөөyyä. ⁴³ Mänitä cu'ughajxy nägөxiä yagjuөөyy coo ja'a Dios miөjjä jiaanчhä, nebiä Jesús ja'a hijxtahñd hänajty yajcähxө'ögüiän.

Mänitä Jesús ñämaayy ja'a jiamiөөdhajxy:

⁴⁴ —Hoy hajxy wiinjuө'өw; ca'a hajxy mjahdiägoy; hөөч ja'a Diosquexypä, nmädsíphөch hajxy jim xyajcө'ödägө'өwaamb maa ja'a cu'ughajxiän nägөxiä.

⁴⁵ Pero cabä jiamiөөdhajxy ñä'ägädä wiinjuөөyy neby hajxy hänajty tөө miөөdmädia'agyijän. Hix, Jesús jaduhñ ca'a yajwiinjuөөyy. Cab hajxy jaduhñ yajtөөyy. Tsähgөөby hajxy hänajty.

⁴⁶ Mänit hajxy tiägөөyy yajtsiptaacpä pөñ cuhdujt maas möj mo'owáanäp.

⁴⁷ Ñajuөөbiä Jesús hänajty nebiaty hajxy hänajty tiajy miay. Mänitä pigäna'c hoy tu'ug wioy, piädaacy miөjc-haamby. ⁴⁸ Mänit miänaañ:

—Pөñ hädaa pigäna'c jaduhñ tsögäp ja'a hөөчhөxpä, jaduhñ mäwíinäts hөөч xchojpä. Y pөñhөch jaduhñ xchojp, je'eч nDeedy jaduhñ xjiah-miéjtsäp ja'aч jaduhñ tөө xquiéxiäbä. Pөñ ja'a möjcuhdujt ca'a tsogaamb maa mijtsän, je'eds ja'a möjcuhdujt jaduhñ nä'ägädä mo'owáanäp.

⁴⁹ Mänitä Juan miänaañ:

—Wiindsón, tøø højts tu'jäya'ay nhixy. Miihcøxpä ja'a møjcu'u hijty yhøxquexy. Mänit højts jaduhñ nnämaayy coo quia'a høxquéjxnät, je'eguiøxpä coo højts xquia'a møødwädíjtäm.

⁵⁰ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cab hajxy jaduhñ cu mnämaayy. Pøñ højts jaduhñ xquia'a mädsiphájtäm, je'e højts jaduhñ xmiägu'ughájtäm.

⁵¹ Tøø hänajty miäwiingooñnä coo ja'a Jesús hänajty ñøcxaannä tsajpootyp, mänitä jioot yajmøødmädiaacy coo jim ñøcxnät Jerusalén. ⁵² Mänitä jiamiøød mejtstägøøg quiejxø'cy. Mänitä mejtstaact hajxy hoy jia høxta'ay maa ja'a cajpthuung tu'ugän jim Samarianaaxooty. ⁵³ Pero cab hajxy jaduhñ ñä'ä tøjmooyä, je'eguiøxpä coo hajxy hänajty jim jiaac nøcxa'añ Jerusalén. Hix, cabä Samariabä-jäya'ayhajxy hänajty miøødnijootpaadyii ja'a jäya'ayhajxy hänajty tsänaabiä Jerusalén. ⁵⁴ Coo ja'a Jacobo jaduhñ miädooyy møødä Juan, mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsón, tähooc ja'a Elías jøøn jim miøjyaaxy tsajpootyp nebiä haxøøgjäya'ayhajxy jaduhñ tióyät. Nej, mmäná'anäp miiçh jaduhñ coo højts jøøn jim nmøjyáxpät tsajpootyp neby hajxy jaduhñ tióobiät ja'a højts jaduhñ xquia'a tøjmo'owaambä.

⁵⁵ Mänitä Jesús wyiinhee'ppejty; mänit yhojy:

—Mijts, cab hajxy mnajuø'øy coo haxøøgwiinmahñdy hajxy mmøødä. ⁵⁶ Páadyhöch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin nébiøch ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ nyajnáhwa'ads nyajcuhwá'adsät. Cábøch hajxy jaduhñ nyajcuhdägoyya'añ.

Mänit hajxy jim tiu'ubøjnä, ñøcxy hajxy wiingcajpt.

⁵⁷ Jim hajxy hänajty tiu'uyo'oyñä, mänitä jäya'ay hajxy tu'ug piaaty jim tu'haam. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Wiindsón, nja wi'i pianøcxáambiøch miiçh majaty miiçh mnøcxa'añän.

⁵⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Ja'a xøøgaa, jimä jiut je'e; ja'a muuxy, jimä pie'eñ je'e; pero høøch ja'a Diosquexypä, cábøch ndøjc jaduhñ maaçh nboox nhäñá'awät.

⁵⁹ Mänitä Jesús wiinghäna'c ñämáaguiumbä:

—Høøch padu'ubøjcäc.

Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Mänitøch miiçh nbadu'ubøgät cooch ndeedy hänajty tøø yho'nä, cooch hänajty tøø nyajnaaxtägøøñä.

⁶⁰ Mänitä Jesús miänaañ:

—Ja'a jäya'ayhajxy ca'a mabøjpä, je'e miiçh ja'a mdeedy hajxy xyaj-naaxtägø'øwáañäp. Pero miiçh, nøcx ja'a Diosmädia'agy yajwa'x coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ.

⁶¹ Mänitä Jesús ñämaayyä wiingjäyá'ayägumbä:

—Wiindsón, nja wi'i pianøcxáambiøch miiçh, pero nøcxyhöch ja'a njujy nmägu'ug nhuuc hawaanä jayøjp cooch miiçh jaduhñ nbadu'ubøgaannä.

⁶² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pøñhöch jaduhñ xjia wi'i piawäditaamb, cooch nmädia'agy hamuumdu'joot xquia'a mabøjcät, cábøch jaduhñ hoy xpianøcxät.

10

¹ Mänitä Jesús jäya'ay jiaac wiimbiiyy nädägøøghii'xcumajc. Mänit hajxy metscaty metscaty quiejxø'cä majaty ja'a Jesús hänajty ñøcxa'añän. ² Mänit hajxy ñämaayyä:

—Nämayyä jäya'ayhajxy jia mabøga'añ; je'eds ca'a hijp pøn ja'a Diosmädia'agy yajwá'xäp. Mänuu'xta'ag ja'a Dios hajxy coo ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpä jiaac quéxät. ³ Nøcx hajxy. Mnigwieendähadøøjäp hajxy. Ca'awiindøyhäna'c-hagujc hajxy mwädita'añ. ⁴ Cabä xuumy hajxy mmänøcxät, ni xädøøñ. Tu'tehngä cø'øg hajxy mmänøcxät. Cab hajxy pøn mwiindänaaxiøbät tu'haam. ⁵ Coo hajxy muum maa mhamejtstä'agät, myajpoo'xäp ja'a cudøjc hajxy. “Weenä Dios hajxy xmio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt.” Jaduhñ hajxy mnämä'awät. ⁶ Pø hojiäya'ay ja'a cudøjc-hajxy jaduhñ, mänitä Dios jiaançh mó'owät ja'a hoyhajty ja'a weenhajt; pø caj, cab hajxy jaduhñ mio'owøøjät. Y cab hajxy jim mnä'ägä mähmø'owät. ⁷ Cab hajxy tøjc-tøjc mwädität. Jim hajxy mnä'ägädä hidät maa hajxy hänajty tøø mmejtsta'aguiän. Jim hajxy mmähu'ug mmägáyät. Je'e hajxy jaduhñ mhú'ugäp mgáyäp tijaty hajxy jaduhñ xmiooby. Hawiinmats jaduhñ coo hajxy jaduhñ xmió'owät, je'eguiøxpä coo hajxy mwiinguexiä. ⁸ Homiädyyi cajptä hajxy jaduhñ xtiøjmó'owät, mgáyäp hajxy jaduhñ tijaty hajxy xmiooby. ⁹ Myajmøcpøgäp ja'a pa'amjäya'ay hajxy maa ja'a cajptän. Jaduhñ hajxy mnämä'awät: “Tøø miäwiingoonnä coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ ja'a mijtsøxpä.” ¹⁰ Pero homiädyyi cajptä hajxy jaduhñ xquia'a tøjmó'owät, callejooty hajxy nøcxy mya'axy: ¹¹ “Hädaa cajpt yaabä, cabä quiuhdujthajxy yhooyä. Paady højts ndecy nwiinwoba'añ. Jaduhñä hijxtahñd miähmø'owät coo ja'a mguhdujthajxy quia'a hoyyä. Mjahmiédsäp hajxy jaduhñ coo miäwiingoonnä coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ ja'a mijtsøxpä.” ¹² Tøyhájthøch jaduhñ nmäna'añ, coo ja'a naaxwiimbä hänajty wyiimbida'añ, maas hanaxiä ja'a cajpt jaduhmbä chaachpøga'añ quejee ja'a Sodomacajpt jecy chaachpøjquiän.

¹³⁻¹⁴ 'Mjaançh tehñ chaachpøgaamb hajxy pønjaty jim tsänaaby Corazíncajptooty møødä Betsaidacajptooty. Maas hanaxiä hajxy mdsaaçhpøga'añ quejee ja'a jäya'ayhajxy jecy chaachpøjquiän, ja'a hajxy jecy tsänäayyabä Tirocajptooty møødä Sidóncajptooty. Coe je'e hajxy cu yhijxy ja'a hijxtahñd nej mijts mja hixiän, cu ñajtshixøøyy ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy; cu jioøyy cu xiuu'ch hajxy jaduhñ. ¹⁵ Y mijts jim tsänaabiä Capernaum, haagä jiiby mijts mhäda'aga'añ møjcu'uhaam. Cab hajxy jim mnøcxa'añ tsajpootyp neby hajxy mdijjiän.

¹⁶ Mänitä Jesús ñämaayy ja'a jiamiøødhajxy ja'a nädägøøghii'xcumajcpä:

—Pønjaty mijts mmädia'agy xyhamädoowhíjtäp, jaanä jaduhñhøch nmädia'agy hajxy xyhamädoowhíjtäbä. Pero pønjaty mijts mmädia'agy xquia'a hamädoowhíjtäp, ni høøch nmädia'agy hajxy xquia'a hamädoowhíjtäbä; ni ja'a nDéedyhøch miädia'agy xquia'a hamädoowhíjtäbä, ja'açh tøø xquiéxiäbä.

¹⁷ Mänitä nädägøøghii'xcumajcpähajxy tiu'ubøjcy Diosmädia'agy-yajwa'xpä. Cujecy hajxy wyiimbijtagajch. Jaançh tehñ jiootcujc hajxy hänajty. Mänit hajxy miänaañ:

—Wiindsón, høxtä ja'a møjcu'u højts nmädia'agy hajxy tøø xmiäbøjcä ja'a miiçhcøxpä.

¹⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøyhajt jaduhñ. Nhíjxhøch ja'a Satanás coo jim quiahy tsajpootyp. Nebiä wädsucän jaduhñ jiatcøøyy. ¹⁹ Huuc mädown hajxy, tøøch mijts ja'a mäjaa nmo'oy coo mijts tsahñdy myajtéénät møødä caa'pty, y coo ja'a møjcu'u hajxy mga'a yajmäjädá'agät; y cab hajxy nej mjada'añ. ²⁰ Paady hajxy mxoondá'agät coo ja'a mxøøhajxy jim yhity cujaay tsajpootyp. Cab jaduhñ ñejpiä pø tøø ja'a møjcu'u ja'a mmädia'agyhajxy xmiäbøjcä.

21 Mänitá Jesús jiaanch tehñ yajxoondaacpøjcä ja'a Dioshespíritu. Mänitá Jesús miänaañ:

—Teedy, míchäts jim Wiindsønhajp tsajpootyp møød hädaa yaabä naaxwiin. Choippy miich mjoot jaduñ coo ja'a hajxy ca'a høxpøcypiä wyiinjuø'øwät tijaty ja'a hajxy høxpøcypiä tøø mga'a yajwiinjuø'øy. Páadyhøch miich hoy nnänømy.

22 Mänitá Jesús ñämaayy ja'a jiamiøødhajxy:

—Tøøch nDeedy ja'a cuhdujt xquiøxy mo'oy. Cábøch pøn xñajuø'øy pøn høch høøch, jagóoyyøch nDeedy jaduñ xñajuø'øy. Y jagóoyyøch nDeedy nnajuøøbiä. Ñajuøøby hajxy je'ebä pønjátyhøch tøø nyajnáhdijy coo hajxy ñajuø'øwät.

23 Mänitá Jesús ja'a jiamiøød wyiinhee'ppejty ja'a hajxy nämajmetspä. Mänit hajxy hawiing ñämaayyá:

—Jootcujc hajxy jaduñ mhídät je'eguiøxpä cooch mijts ja'a hijxtahñd may tøø nyajnáhixø'øy. 24 Tøyhájt høch jaduñ nmäna'añ. Ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy møødä gobiernähajxy, nämay hajxy jia hixaañ tijaty mijts mhijxyp. Nämaj hajxy jia mäadowaañ tijaty mijts mmádooby.

25 Mänitá ley-yajnáhixøøbiä tu'ug tiänaayyø'cy. Mänitá Jesús hoy miäyajtøy:

—Wiindsøn, tiich ngudiúnäp nébiøch cøjxta'axiøø njugyhádät nebiä Dios jiugyhatiän.

Paadia Jesús jaduñ ñämaayyá, nä'ä mädia'agyhixáañäp hánajty je'e waamb hánajty yhadsowa'añ. 26 Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Neby jaduñ jim myiñ cujaay maa ja'a leyän. Neby jaduñ mwiinjuø'øy.

27 Mänitá ley-yajnáhixøøbiä yhadsooyy:

—Jaduñ jim myiñ maa ja'a leyän coo ja'a Dios mwiingudsähgø'øwät hamuumdu'joot. Jaaná jaduñ jim myiimbä coo hopiønä mdsógät mba'häyówät nebiä mni'x nebiä mgopc mdsoquiän.

28 Mänitá Jesús miänaañ:

—Hoy jaduñ tøø mhadsoy; coo jaduñ mgudiúnät, mänit jim mnøcxät tsajpootyp.

29 Pero yajcumayaambä ley-yajnáhixøøbiä hánajty. Mänit miänáangumbä:

—Pøn jaduñ mnänøømy cooch hopiønä ndsógät nba'häyówät.

30 Mänitá Jesús yhadsóogumbä:

—Nhuuc yajmøødmädiá'agyhøch mädia'agy tu'ug, nej miich jaduñ hoy mwiinjuø'øwät. Jiibiä jáya'ay hánajty tu'ug yháda'agy Jericó. Jerusalén hánajty tøø choñda'agy. Tu'haamhádaacpä ja'a mee'tspä piaaty. Cøjx jaduñ miée'tsäxä møødä wyit. Mänit hoyhoy wiobho'cä. Nebiä ho'ogypian hajxy jaduñ ñähgueecy. 31 Mänit teedywiindsøn tu'ug ñajxy. Coo ja'a mähdiøjc jaduñ yhijxy, cab jaduñ tiänaaxiøjpy. Jiuhyohy jaduñ. 32 Jaduñdsä tsajtøjcueendähajpä tu'ug ñajxpä; jaduñ je'e jiuhyohbiä. 33 Mänitá Samariabäya'ay tu'ug ñajxpä. Coo jaduñ yhijxy, mänitá hojiot miøødhajty. 34 Mänitá mähdiøjc chooyøoyy aceitehaam møødä vinohaam. Mänit yhamäguijty withaam maa hánajty tøø jiotiän. Mänitá yhamdsoo jáyujcøxp yujtsehñ. Mänitá mähdiøjc hoy ñajtsømo'øyii maa ja'a mejtstaactän. Mänit jim yhiixä. 35 Cujaboomä Samariabäya'ay ja'a cudøjc plataxädø'øñ metsc miooyy. Mänit ñämaayy: “Tunä mayhajt, huuc cueendähat yø'ø mähdiøjc. Mäduhñtiä xädø'øñ mjaac yajtuñ, mänitøch jaduñ nmoodiägátsät cooch nwiimbijtagátsät.”

36 Mänitá Jesús ja'a ley-yajnáhixøøbiä miäyajtøoyy:

—Pøn maas hoyhána'c tøø piädsømy yø'ø nädägøøgpähajxy.

37 Mänitá ley-yajnáhixøøbiä yhadsooyy:

—Ja'a häna'c hojiot møødhájtäbä.

Mänitá Jesús miänaañ:

—Nøcx, y jadhun miich hojioot mmøødhájpät.

³⁸ Mänitá Jesús hajxy tiu'ubójcumbä. Mänit hajxy mieh wiingcajptooty. Mänitá Jesús yajtøjtägøøyyä ja'a to'oxiøjc tu'ug ja'a xøhjäpá Marta. ³⁹ Jimä Marta piuhdo'oxy hánajty tu'ug ja'a xøhjäpá María. Mänitá María ja'a Jesús wyiinhøxtaacy. Yhamädoowhidaamby hánajty je'e waambaty ja'a Jesús hánajty miädia'aga'añ. ⁴⁰ Pero wyi'i jioodhadøøtsäp ja'a Marta tiuung hánajty. Mänitá Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, nej miich jadhun mnijiäwø'oyii cooch nbuhdo'oxy ja'a tuung tøø xyajmänähgueegø'oy. Huuc näma'aw weenç xpiuhbety.

⁴¹ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Marta, Marta, madiu'u miich mwi'i tiajy mwi'i miay. ⁴² Tu'tu'uyyá jadhun yhawiinmatsä. Hoyyá mbuhdo'oxy jadhun quiudiuñ. Cabä María ja'a cuhdujt jadhun pøn piögáañäxä cooch nmädia'agy jadhun xyhamädoowhíjtät.

11

¹ Wiingtuumä Jesús ja'a Dios hánajty pia'ya'axy. Coö pia'yaaxpádøøyy, mänitá jiamiøød tu'ug miänaañ:

—Wiindsón, højts Diospa'ya'ax yajnähixøøyyäc nebiä Juan ja'a jiamiøød yajnähixøøyyän.

² Mänitá Jesús miänaañ:

—Coo ja'a Dios hajxy hánajty mba'ya'axa'añ, jadhun hajxy mmäná'anät: Dios, miich højts nDeedyhajpy. Jim mhity tsajpootyp.

Weenä jäya'ayhajxy nägøxiä xwyiingudsähgø'oy. Weenä mmäjaa myajcähxø'ogy.

Weenä nmädia'agy hajxy yaa xmiäbøjcä hädaa yaabä naaxwiin neby hajxy jim xmiäbøjcän tsajpootyp.

³ Móoyyäc højts ja'a cay jäda'axøø neby højts cu'uxiä ngáyät.

⁴ Højts ja'a pojpä cädieey mämée'xäc neby højts jadhun nmämee'xiän pønjaty højts xñägädieeyøøby.

Cabä møjcu'ugong cuhdujt mmó'owät coö højts xjiøjcapxø'owät, coö højts ja'a haxøøgpä xyajnähdíjtät.

⁵ Mänitá Jesús miänáangumbä:

—Tsøg hajxy jadhun mänáañäm coö mijts mmägu'ughajpä mmøødá tu'ug. Coö miich cuptsuhmdä nøcxy mnäma'ay: “Mägu'ughajpä, høøchä tsajcaagy tægøøg yajyujwáañäc. ⁶ Ja'a nmägu'ughájjøch tu'ug tøø mieh. Jäguem chooñ. Cábøch tii nmøødá tiich jadhun nnä'ä mó'owäp.” ⁷ Wehndä mmägu'ughajpä jiiby tøgooty xyhadsówät: “Ca'a xyhadsipy. Hagø'oy ja'a tøjcän. Tøø højts ngøxy maaho'nä møødhøch nhuunghajxy. Cábøch nbädø'ogaañnä cooch miich jadhun tijaty nmó'owät.” ⁸ Tøyhájthøch jadhun nmäna'añ, hoy jadhun xjia mägu'ughaty, cab jadhun xñä'ä näbädø'ogáambät coö miich tijaty xmió'owät. Pero coö miich tehngajnä mwi'i ñé'emät, mänit jadhun piädø'ogät, mänit jadhun xmió'owät tijaty miich hánajty myajmaajiajpy. ⁹ Tøyhájthøch jadhun nmäna'añ, coö mijts ja'a Dios tijaty mmäyujwá'anät tehngajnä, tsipcøxp jadhun xñä'ägädä mó'owät. ¹⁰ Coö pønä Dios tijaty miäyujwá'anät tehngajnä, tsipcøxp jadhun ñä'ägädä mo'owa'añii.

¹¹ 'Pø jim mhuunghajxy, coö tsajcaagy xmiäyujwá'anät, cabä tsaa mmo'owa'añ; coö hacx xmiäyujwá'anät, cabä tsahñdy mmo'owa'añ. ¹² O coö tseediu'udy xmiäyujwá'anät, cabä caa'pty mmo'owa'añ. ¹³ Hojiatypä ja'a mhuung hajxy jadhun mmooby, hoy hajxy mja ca'awiindøyyä. Mänaxiä ja'a

mDeedyhajxy jim̄ tsajpootypä xmió'owät ja'a yhEspíritu coo mijts jaduñ mmäyujwá'anät.

¹⁴ Wiinghoocä Jesús ja'a mójcu'u hánajty yhøxquexy. Tøø jäya'ay hánajty tu'ug yaghuumyii. Coó ja'a máhdiojc ñähwaatsnä, mänit quiapxø'nä. Yagjuøøyy ja'a jäya'ayhajxy jaduñ. ¹⁵ Pero näje'e hajxy jaduñ miänaañ:

—Yø'ø craa, ja'a mójcu'ugongä miäjaa jaduñ miøødhájtäp, paadiä mójcu'u yhøxquexy. Ja'a mójcu'ugong, ja'a mójcu'u wyiindsøn̄hajxy je'e.

¹⁶ Näje'e häna'c ja'a Jesús hajxy hánajty ñäma'ay coo hijxtahnd ween yajcähxø'øgy, ja'a jim̄ tsajpootypä. Wyiinmahñdyhixaambiä Jesús hajxy hánajty.

¹⁷ Pero ñajuøøbiä Jesús hánajty nebiaty hajxy hánajty wyl'i tiajy wyl'i miay. Mänit miänaañ:

—Homiädyii cajptä, coo ja'a cu'ughajxy ñiyhawiingpäda'agóøjät, coo hajxy tu'tøjc ñimiädsibø'øwøøjät, cuhdägóyyäp ja'a chäna'ahajxy jaduñ. ¹⁸ Jaanä jaduñduhmbä, coo Satanáshajxy ñimiädsibø'øwøøjät, cuhdägóyyäp hajxy je'ebä. Mijts jaduñ mänaamb cooch tyijy ja'a mójcu'uhajxy nhøxquexy ja'a mójcu'ugongä miäjaagøxpä. ¹⁹ Pero coo häxøpy jaduñ tiøyyä, maa mijts mjamiøød ja'a mäjaa hajxy yhuuc paatpä coo ja'a mójcu'u hajxy yhøxquexy. Cähxø'p jaduñ coo mijts ja'a tøyhajt hajxy mga'a møødä. ²⁰ Pero høøch, ja'a Diosmäjaagøxpøch ja'a mójcu'uhajxy nhøxquexy. Y cähxø'p jaduñ coo miäwiingoonnä coo Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ ja'a mijtsøxpä.

²¹ 'Tsøg jaduñ mänáanäm, coo ja'a jäya'ay jaanç møcpä cwieendähádät ja'a yhamdsoo tøjc, coo pujxt coo wojpt hánajty miøødä, cabä mee'tspä jaduñ tiägø'owät. ²² Pero coo jäya'ay maas ca'awiindøybä miédsät, cabä cudøjc jaduñ miäjädá'agät. Pøjcäxäp ja'a piujxt ja'a wiojpt jaduñ ja'a tyijy yajmäjäda'agaambiä. Møød jaduñ piøjcäxäbät tijaty jiiby miøød tøgooty. Y høøch, jaduñ mäwíinäts høøch ja'a mójcu'ugong nga'a yajmäjäda'agy.

²³ 'Pøñhøch jaduñ xquia'a møødpädø'p, høøch nmädsip je'eduhñ. Y pøñhøch jaduñ xquia'a møødtuumb, je'e jaduñ yajma'p pønjátyhøch nmädia'agy xjia wi'i miäbøgáanäp.

²⁴ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Tsøg jadähooc mädiáaccumbä. Coó ja'a mójcu'u piädsómät maa jäya'ay tu'ugän, mänit tiägø'øyy poo'xtaacthøxtaabiä pactuum. Y coo jaduñ quia'a páadät, mänit miäna'añ cooc jim̄ wyiimbida'añ maa tøø yhuuc pädsøømbän.

²⁵ Coó jim̄ mietstägátsät maa ja'a jäya'ayän, tøø ja'a jäya'ay hánajty wyiinmahñdymech nebiä tøjc wa'adspän. ²⁶ Mänitä mójcu'u ja'a jiamioød nøcxy wioy juxtujc ja'a maas haxøøgpä. Mänit hajxy nägøxiä tiägø'øyy maa ja'a jäya'ayän tsänaabiä. Y maas haxøøg ja'a jäya'ay ñä'ägä jaty quejee hánajty.

²⁷ Jim̄ä Jesús hánajty miädia'agyñä, mänitä to'oxiojc tu'ug yaaxy cu'ughagujc:

—Jootcujc miich mdaj mdsi'tsc jaduñ yhity je'eguiøxpä coo miich tøø xyajtso'ogy tøø xyajyeegy.

²⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Je'eds maas jootcujc hijp, pønjetiä Diosmädia'agy cudiumb.

²⁹⁻³⁰ Tehngajnä ja'a Jesús ja'a cu'ug hánajty jiaanç tehñ ñämugø'øyyii may. Mänitä Jesús miänaañ:

—Cabä jäya'ay howyiinmahñdy hajxy miøødä, ja'a hajxy jäda'ahatypä. Ja'a hijxtahnd hajxy jia wi'i yhixaamby, ja'a hoy-yagjuøøñäbä. Pero cab hajxy jaduñ yaghixa'añii. Jagooyyä hajxy jaduñ yhixa'añ cooch høøch jaduñ njada'añ nebiä Jonás jecy jiajtiän mänaa jim̄ quiexyijän Nínivecajptooty. Dios jaduñ quejx. ³¹ Coó jaduñ yhabáadät coo ja'a jäya'ayhajxy hánajty yajnähdija'añii, mänitä to'oxiojc piädø'øga'añ, ja'a jecy hanéhmäbä jim̄

jäguemnaax ja'a jøømbojmanajpä. Je'e jaduñ mäna'anaamb coo ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä piäda'agóójät haxøøgtuum. Je'eds ja'a Salomón hoy tøø miämädoona'ay, je'eguiøxpä coo ja'a Salomón hänajty jiaanč tehñ quiuh-wijjiä. Y cabä Salomón cuhdujt hänajty jiaty møødä nébiøch høøch jaduñ nmøødän. ³² Y ja'a jäya'ayhajxy jecy tsänäaayyabä Nínivecajptooty, jaduñ hajxy miäna'anaambä coo ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä piäda'agóójät haxøøgtuum. Coo ja'a Jonás ja'a Diosmädia'agy hoy yajwa'xy jim Nínivecajptooty, mäniä jäya'ay ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixøøyy. Y cabä Jonás cuhdujt hänajty jiaty møødä nébiøch høøch nmøødän.

³³ 'Coo ja'a jäya'ay jøøn hajxy quiuhno'ogø'øy, cøxp hajxy jaduñ piäda'agy, nebiä jäya'ayhajxy jaduñ quiudøø'xóójät ja'a hajxy tøjtagøøbiä. Cabä jøøn hajxy yu'učh, ni cab hajxy quiuhjupy cajónghaam. ³⁴⁻³⁶ Cooch mijts ja'a nmädia'agy hamuumdu'joot xmiäbójcät, hoy hajxy jaduñ mwädität homiänaajä. Pero cooch nmädia'agy hajxy xquia'a mäbójcät, hagoodstuum hajxy jaduñ mhídät. Homiänájøch nmädia'agy hajxy xmiäbójcät neby hajxy hagoodstuum mga'a cá'awät.

³⁷ Coo ja'a Jesús miädiaacpädøøyy, mäniä Jesús wioonøcxä mägaabiä ja'a fariséwäm. Coo jim miejch maa ja'a fariseo tiøjcän, mäniä yhäñaaguiädaacy me-exäwiinduum. ³⁸ Jaguiø'øbuju ja'a Jesús yhäñaaguiädaacy. Caj quiø'øbuju nebiä judíoshajxy hänajty quiuhdujthatiän. Coo hajxy hänajty tiägø'øwa'añ caabiä, mäniä hajxy hänajty quiø'øbuju. Coo ja'a Jesús quia'a cø'øbuju, yagjuøøyy ja'a fariseo jaduñ. ³⁹ Mäniä Jesús miänaañ:

—Mijts fariseodøjc, jaduñ hajxy mja wi'i quiähxø'øga'añ nebiä hoyhäna'cän jim cu'ughagujc. Pero cabä mjoot cabä mjuøhñdyhajxy yhooyä, je'eguiøxpä coo hajxy mw'i' mieeč mw'i' pioty. ⁴⁰ Caj mijts mwiinmahñdy yhooyä. Tøø ja'a Dios ja'a mni'x ja'a mgopc-hajxy xquiunuu'xä. Tøø ja'a mjoothajxy xjia cunúu'xäbä coo ja'a mjuøhñdyhajxy hoy cu mhijty. ⁴¹ Coo ja'a häyoobäya'ay hajxy mbuhbédät hamuumdu'joot, mäniä hajxy jaduñ mnähwá'adsät.

⁴² 'Mijts fariseodøjc, haxøøg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Xiøøbä hajxy mja nä'ä wi'i quiuyoxø'øy yø'øbi'c jøø'xychooy jiiby tsajtøgooty. Pero cabä Diosmädia'agy hajxy mgudiuna'añ maa jaduñ myiñän coo hajxy hoy mwädität, coo ja'a Dios hajxy mwiingudsähgø'øwät. Pedyii ja'a Diosmädia'agy hajxy mgudiúnät.

⁴³ 'Mijts fariseodøjc, haxøøg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Mjaanč tehñ yajcumayaamb hajxy jaduñ. Jiiby hajxy mja wi'i yhäña'awa'añ maa ja'a häñaabiejt hojiatypän jiiby tsajtøgooty. Y chojpy ja'a mjoothajxy jaduñ coo ja'a cu'ug hajxy xi'ig xon xwyiingudsähgø'øwät jiiby halaplaaz.

⁴⁴ 'Mijts fariseodøjc, mijts ley-yajnähiøøbiädøjc, mhøhndaacp hajxy jaduñ. Cab hajxy myajcähxø'øgy coo ja'a mguhdujthajxy quia'a hoyyä. Y pønjaty ja'a mmädia'agyhajxy xpianócxäp, tu'udägooby hajxy je'ebä, je'eguiøxpä coo hajxy quia'a najuø'øy coo mijts mguhdujt jaduñ yhaxøøgä.

⁴⁵ Mäniä Jesús ñämaayyä ja'a ley-yajnähiøøbiä tu'ug:

—Wiindsón, coo jaduñ mmäna'añ, haxøøg højts jaduñ xñänøømbä.

⁴⁶ Mäniä Jesús miänaañ:

—Mijts ley-yajnähiøøbiädøjc, jaanä haxøøg mijts mjadaambä mhabetaambä. Hanaxiä mijts ja'a tsipjatypä myajnähiøø'øy. Ni pøn jaduñ quia'a jada'añ nej mijts myajnähiøø'øyän. Y cab hajxy hamdsoo mgudiuna'añ neby hajxy myajnähiøø'øyän ni weeñtiä.

⁴⁷⁻⁴⁸ 'Haxøøg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Haxøøg mijts mguhdujt nebiä mhap ja'a mdeedyhajxy hijty chäna'ay yhäyoyyän jegyhajty. Je'eds hajxy

jaduhñ yagho'c ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä. Y mijts ja'a tiöjc-huunghajxy myajcójjäp maa hajxy jecy ñaaxtägøøyyän. Myajcähxø'py hajxy jaduññ coo ja'a mhap ja'a mdeedy hajxy tu'ugwiinmahñdy mmøødhity.

⁴⁹ 'Ñajuøøbiä Dios jaduññ. Je'e jaduññ mänaañ: "Nguexáambiøch nguguexyhajxy maa yø'ø häna'c-hajxiän. Näjë'ejøch nguguexyhajxy xyagho'ogaanä. Näje'e hajxy ñä'ä tsaächtiuna'añii." ⁵⁰ Ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä, pojpatuum cädieediuum hajxy jaduññ miähmø'øwa'añ ja'a Dios quiuguexyxcøxpähajxy, ja'a hajxy tøøbä yagho'ogyíjábä nägøxiä. Mänit hajxy tiägøøyyä yagho'cäbä mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. ⁵¹ Møødä Abel yagho'cäbä møødä Zacarías. Tsajtøghaguuy ja'a Zacarías yagho'cä jim mädøyyä maa ja'a altarän. Tøyhajt jaduññ coo ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä miähmø'øwa'añ pojpatuum cädieediuum.

⁵² 'Mijts ley-yajñähixøøbiädøjc, haxøøg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Cabä cu'ug ja'a tøyhajt hajxy mnä'ä mo'owa'añ. Cabä tøyhajt hajxy hamdsoo mnä'ä tsocy. Mijts ja'a cu'ug mwi'i quiapxhiimby nebiä tøyhajt hajxy jaduññ quia'a páadät.

⁵³ Mänitä Jesús jiaančh tehñ miäjootma'tä ja'a fariseodøjc møødä ley-yajñähixøøbiädøjc. Mänit hajxy tiägøøyy mäyajtøøbä madiu'u. ⁵⁴ Jia wiinmahñdyhixaan ja'a Jesús hajxy jaduññ neby hajxy jaduññ cu yajñähdsøømy.

12

¹ Mänitä jäya'ayhajxy yhamugøøyy milhaam høxtä niñø'tsmujcä hajxy jaduññ. Mänitä Jesús ja'a jiamiøød hawiing ñämaayy:

—Cabä fariseos miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Nämay häna'c jaduññ tiu'udägoy coo ja'a fariseos miädia'agy hajxy miäbøjcä. Hix, høhndaacp ja'a fariseoshajxy jaduññ. Yajñajuø'øwaamb jaduññ tsipcøxp coo hajxy jaduññ yhöhnda'agy. Hoy hajxy hoy jia capxy jia mädia'agy, cab hajxy hamdsoo hoy quiudiuñ. ² Hix, cab jaduññ tii ñä'ägädä mähmø'øwa'añ jañägäpxy. Haagä cähxø'øgaamb jaduññ cøxiä. ³ Jaanä jaduññduhmbä ja'a mi-jtscøxpä, waambaty hajxy tøø mmäna'añ hamee'ch, yajmädowaamb jaduññ cu'ughagujc.

⁴ 'Mägu'ughajpädøjc, cab hajxy mdsähgø'øwät pøn ja'a mni'x ja'a mgopc xyaghó'cäp. Cab jaduññ nej xjiaac túnät. ⁵ Pero ja'a Dios hajxy jaduññ mdsähgø'øwäp. Je'edsä cuhdujt møød coo ja'a mjogyhajthajxy xyajcuhdägóoyyät, y coo hajxy xpiädá'agät haxøøgtuum.

⁶ 'Høxtahmäsä muuxyhuunghajxy, hoy hajxy yaa tii quia'a ja wa'añ, jiahmiejchpä Dios je'e. ⁷ Mänaxiä mijts ja'a Dios xquia'a jahmiédsät. Paady hajxy jaduññ mga'a tsähgø'øwät. Xjiaančh tehñ chojp mijts ja'a Dios høxtä xmiooby hajxy tijaty hajxy myajmaajijpy.

⁸ 'Tøyhájhøch jaduññ nmäna'añ, høøch ja'a Diosquexyypä, pøn høch xquiapxpaatp cu'ughagujc, je'ečh jaduññ ngapxpaattägatsaamb by jim tsajpootyp ja'a Diosmoonsäwiinduum. ⁹ Pero pøn høch jaduññ xquia'a capxpaatp cu'ughagujc, ni je'ečh jaduññ nga'a capxpaadaambä ja'a Diosmoonsäwiinduum.

¹⁰ 'Pøn høch haxøøg xñänøømb, mee'xáanäp je'e. Pero coo ja'a Dioshespíritu hajxy haxøøg ñänómät, cab hajxy jaduññ mié'e'xänät.

¹¹ 'Coo mijts häna'c mädsibø'øbä xyajñøcxät tsajtøgooty o jim maa ja'a hagu-jtøjcän, cab hajxy mdaj mmáyät waamb hajxy mmädiá'agät, ¹² je'eguiøxpä coo ja'a Dioshespíritu hajxy xñajtsapxøøyyät waambaty hajxy jaduññ mhadsówät.

¹³ Mänitä Jesús ñämaayyä tu'jäya'ay maa ja'a cu'ugän:

—Wiindsón, nämáayyägøch nbuhya'ay cooçhä nnádeedyñaax xpíuhmó'owät.

¹⁴ Mänitá Jesús miánaañ:

—Pønhøch tøø xquiuhdujtmó'oy cooçh mijts nhané'emät.

¹⁵ Mänitá Jesús miánaangombä:

—Mnigwieendähadøøjäp hajxy coo hajxy tii mga'a hadsógät. Cab hajxy nõcxy mdajy mmay coo hajxy cøxiä mga'a møødä.

¹⁶ Mänit miánaangombä:

—Tsøg hajxy mänáanäm, jii jäya'ay hijty tu'ug jaançh tehñ miäyøø. Mänitá ñøø miooc may yajpádø'cy. ¹⁷ Mänit tiägøøyy tajpä maabiä: “Nébiøch nnøø nmooc ndúnät. Maaçh jaduhñ nnä'a pädá'agät.” ¹⁸ Mänit miánaangombä: “Tøøch nnajuø'øy maaçh nbädá'agät. Nyajmä'adäbøch yø'ø ndsehç. Maas crúundøch ngójtät. Jíbyhøch nnøø nmooc ngøxy pädá'agät, mäduhñtiøch nmøødä. ¹⁹ Cábøch jaduhñ tii ndájñät nmáañät. Jootcuje-høch jaduhñ ndsánaañät nhäyóonät majiomøjt. Poo'xáambøch, cayáambøch hu'ugáambøch, xoonða'agáambøch.” ²⁰ Mänitá Dios ja'a craa ñämaayy: “Miich, cab jaduhñ mnä'ägä mäbøcy. Jäda'a coods mho'oga'añ. Yø'øduhñ tøø mwi'i piädá'aguiäbä, pøn jaduhñ mämähmø'øwaamb.” ²¹ Jaduhñdsä mäyøøjäya'ayhajxy jiaty yhabety pønjaty maxiädø'øñ jaduhñ tehngajnä yajmujp yhamdsoogøxpähajxy. Pero maa ja'a Dioswiinduumän, häyoob hajxy jaduhñ.

²² Mänitá Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy:

—Ca'a hajxy mdajy mmay tii hajxy mnäjyghadaamby, tii hajxy mgayaamby, tii hajxy mwithadaamby. ²³ Cab hajxy nõcxy mdajy mmay coo hajxy cøxiä wiinä mga'a møødä. ²⁴ Høxtahmðs yø'ø muuxyhajxy, cab hajxy tiuñ xiajy. Cab hajxy tii ñi'iby; cab hajxy tii yajpádø'øgy; cabä tsehç hajxy miøødä. Ja'a Dios jaduhñ yagjøø'xp. Y mijts, mmaas tsoobaatp hajxy quejee ja'a muuxyhajxy. ²⁵ Hoy hajxy mäduhñtiä mja taj mja máyät, cab hajxy hamdsoo mniyayjeegøøjtät ni weeñtiä. ²⁶ Pø cab hajxy hoy hamdsoo mniyayjeega'añii, cab hajxy tii mdaj mmáyät.

²⁷ 'Høxtahmðs yø'ø pøjy, yee'p yø'ø. Pero cab tiuñ xiajy; cab pyiidyhädiuñ. Tøyhajt jaduhñ, ni ja'a rey Salomón jecy quia'a nä'ägä mäbaaty nej yø'ø pøjjiän, hoy howyit hánajty jia møødä. ²⁸ Hoyyá Dios yø'ø pøjy yajxon jia cunuu'xy, cab jecy. Mänaxiä mijts ja'a Dios xquia'a witmó'owät, hoy mijts jaduhñ mga'a ja mäbøcy. ²⁹ Ca'a hajxy mwi'i tiajy mwi'i miay tii hajxy mgayaamby mh'uugaamby. ³⁰ Ja'a hajxy jaduhñ ca'a mäbøjpä, je'eds hajxy wyi'i tiajpy wyi'i miaaby. Pero mijts, ñajuøøbiä mDeedyhajxy tijaty hajxy myajmaajiajpy. ³¹ Taj may hajxy nebiä Diosmädia'agy hajxy hoy mgudiúnät, mänitá Dios cøxiä xmió'owät.

³² 'Mägu'ughajpádøjc, ca'a hajxy mdsähgø'øy, hoy hajxy jaduhñ mja nä'a weeñtiä. Chojiä mDeedy jioot jaduhñ coo mijts xyhuunghädät. ³³ Mdóogäp hajxy mäduhñtiä hajxy mmøødä; mänitá häyoobäya'ay hajxy mnä'a mó'owät cøxiä. Jaduhñ mijts hoyhajt weenhajt jim mbáadät tsajpootyp. Cab jaduhñ pøn jim tii xpíøjcät. ³⁴ Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiúnät, mbáadäp ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy jaduhñ. Coo ja'a yaabä naaxwiimbä hajxy mbøcjuø'owät, cab hajxy tii mbáadät.

³⁵⁻³⁶ Mänitá Jesús tiägøøyy mädiaacpä nebiä jiamiøødhajxy nähix hahixø'ø yhidät coo hánajty quiädaactägatsa'añ jadähooc. Mänit miánaañ:

—Nähix hahixø'ø hajxy mhídät nebiä homioonsähajxiän coo ja'a wyiindsøn hajxy wyiimbídät mägaabiä mähuucpä maa ja'a pøc hu'ug jiadyiijän. Jøønmøød hajxy jaduhñ yahixy. Coo ja'a wyiindsøn hajxy miech maa ja'a tiøjcän, mänit hajxy yajtøjtägø'øy. ³⁷⁻³⁸ Pø jujyñä ja'a mioonsähajxy hánajty,

hoy ja tsuhmdä, hoy ja moññä, cumayaambä wyiindsón jaduhñ. Tøyhajt jaduhñ. Høxtä yajcayøøjäp hajxy ja'a yhamdsoo wiindsón. ³⁹ Y jaanä jaduhñduhmbä, coo ja'a cudøjc jaduhñ ñajuø'owät mäduhnajtä ja'a mee'tspä miédsät, cab jaduhñ ñä'ägä maahó'ogät nebiä mee'tspä jaduhñ quia'a tøjtagø'owät. ⁴⁰ Jaduhñ mijts nähix hahixø'ø mhíjpät. Cab hajxy mnä'ägä najuø'owät mänáajøch ngädaactägatsa'añ, høøch ja'a Diosquexypä.

⁴¹ Mänitä Pedro yajtøyy:

—Wiindsón, pøn miich hädaa myajmøødmädiaacyy, højtsyähajtiä tögä nägøxiä.

⁴² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pøn jaduhñ cudiumb nebiatiä wyiindsón yhane'emiän, je'eds jaduhñ hoy copc-hajp maa ja'a wyiindsón tiøjcän. Coo ja'a wyiindsón maa ñøcxy, je'eduhñ mähmøøby coo jaduhñ yajcáyät pøn jiiby hijp tøgooty. ⁴³ Pø cudiumbä copc-hajpä hänajty hoy, coo ja'a wyiindsón wyiimbijtagätsät, cumayáanäp jaduhñ ja'a wyiindsón. ⁴⁴ Mänitä wyiindsón yajnähdiä'añii coo jaduhñ quiopc-hädät mäduhñtiä ja'a wyiindsón miøødä cøxiä. ⁴⁵ Pero coo ja'a copc-hajpä miäná'anät coo ja'a wyiindsón quia'a tsoj medsa'añ, coo ja'a miämoonsä yhäyoowhixät, coo tiägø'owät huucpä caabiä, coo miu'ugøøjät, ⁴⁶ mänitä wyiindsón miejtstägatsa'añ jaguiapxy, mänit jaduhñ jiaanç tehñ chaaçhtiuna'añii neby hajxy chaaçhtiunijän ja'a hajxy ca'a mæbøjpä.

⁴⁷ 'Mädyii moonsä jaduhñ ca'a mädia'agymiäbøjp, hoy jia najuø'øy nebiaty ja'a wyiindsón yhane'emyii, jaanç tehñ chaaçhtiunáanäp je'e. ⁴⁸ Pero mädyii moonsä ca'a mädia'agymiäbøjp je'eguiøxpä coo quia'a najuø'øy, cab jaduhñ jiaty tsaaçhtiuna'añii. Pøn madiuung jaduhñ yajcø'ødägøøyyäp, tsipcøxp jaduhñ quiudiúnät nebiaty yhane'emyii.

⁴⁹ 'Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin nebiä tsip jaduhñ piädø'ogät. Weenä jäya'ayhajxy ñimiädsibø'øyii. ⁵⁰ Mobadäjpøch nho'oga'añ. Jiaanç tehñ chøjpiøch njoot coo paquiä yhabáadät. ⁵¹⁻⁵² Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin nebiä jäya'ayhajxy ñimiädsibø'owøøjät. Cabä jäya'ayhajxy jootcuyc ñä'ägä hidaannä. Nimiädsibø'owáanäp hajxy tu'ugtøgooty. Nädägøøgpäna'c-hajxy yajmuga'añ ja'a nämetspäya'ay. ⁵³ Miøødnimiädsibø'owáanäp ja'a tiaj ja'a tieedyhajxy. Miøødhoc jiaxie'ebhajxy ñimiädsibø'owa'añii.

⁵⁴ Mänitä Jesús ja'a cu'ug ñämaayy:

—Coo ja'a joc piädø'ogy maa ja'a xøø quiuhnaxiän, hijxtahñd je'e coo tiu'uwa'añ. ⁵⁵ Y coo jioømbojy, hijxtahñd jaduhñ coo han yhida'añ. Y mnajuøøby hajxy jaduhmbä. ⁵⁶ Tøyhajt jaduhñ, mnajuøøby hajxy jaduhñ nebiä xøø ñaxa'añ, pero cab hajxy mnajuø'øy tijaty jadáannäp habetáannäp. Hix, hamdsoo ja'a mjoothajxy quia'a tsoy coo hajxy jaduhñ mnajuø'owät.

⁵⁷ 'Tii hoguiuhdujt hajxy hamdsoo coo mga'a jada'añ. ⁵⁸ Coo pøn hänajty tøø xñäxø'owø'øy, coo hänajty xyajnøcxy haguyc, tu'haamnøcxpä myajtødiägø'owät. Pø caj, xchúmäp hajxy jaduhñ. ⁵⁹ Y cab jaduhñ mdsoj pädsómät høxtä coonä mnuu'xy myajnähwá'adsät pedyii. Jaduhñ mäwíinäts Dios hajxy xyajcumädowät.

13

¹ Mänitiä ja'a Jesús yhawáanäxä coo ja'a Pilato ja'a Galileabäya'ay hänajty näje'e tøø yajyagho'ogyii tsajtøghaguuy. Animalyøjxpä Galileabäya'ayhajxy hänajty. Jaduhñ hajxy hänajty quiuhdujthaty. ² Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, mmánaamb hajxy jaduhñä, paady yø'ø häna'c-hajxy yagho'cä je'eguiøxpä coo maas may ja'a pojpä cädieey hajxy hänajty tøø tiuñ quejee

ja'a miägunaaxhajxiä. ³ Høøch jaduhñ mänaamb, caj. Y coo mijts ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mga'a najtshixø'øwät, jaduhñ hajxy mjájpät nägøxiä. ⁴ Y yø'ø häna'c-hajxy nämajmocxtägøøgpä tøø yhó'oguiäbä jim Siloé mänaa ja'a mõj torre tøø ñähgahbetiän, nej, mmänaamb mijts jaduhñä coo maas may pojpä cädieey hajxy hänajty tøø tiuñ quejee ja'a jiamiøødhajxy jim tsänaabiä Jerusalén. ⁵ Høøch jaduhñ mänaamb, caj. Y coo mijts ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mga'a najtshixø'øwät, jaduhñ hajxy mjájpät nägøxiä.

⁶ Mänitä Jesús miänáangombä:

—Tsøc mädiáacäm, jii jäya'ay piids hijty tu'copc miøødä maa ja'a ñaaxän. Mänit hoy jia hixø'øy pø tøø tiøømbety. Cahnä hänajty tiøømbetyñä. ⁷ Mänitä mioonsä ñämaayy: “Huug hix yø'ø piids, tøø ndijy häxøpy tiøømbejnä cudägøøgjomøjt, y cahnä ñä'ägädä tøømbetyñä. Púxäts, xiøøbä jim ñä'a naaxñähdäna'ay.” ⁸ Mänitä mioonsä miänaañ: “Wiindsøn, ween jiaac täna'ay tu'jomøjt. Nhuuc nä'a juhdajtú'udyhøch. Nhuuc tsooyø'øyhøch abonohaam. ⁹ Wehñdä jaduhñ ñä'a tøømbédät. Pø caj, mänitøch nbúxät.”

¹⁰ Wiinghooçä Jesús hänajty jii by yajwiingapxø'øy tsajtøgooty. Poo'xxiøøjooty hänajty je'e. ¹¹ Jiibiä tajiäya'ay hänajty tu'ug. Majmocxtägøøgjomøjt ja'a pa'am hänajty tøø miähäyoy. Jøney ja'a mähdijc hänajty tøø yagjadyii ja'a mõjcú'ujäm; ni cab hänajty hoy ñä'ägä tøwa'añ. ¹² Coo ja'a Jesús ja'a tajiäya'ay yhiixy, mänit miøjyaaxy. Mänit miänaañ:

—Pi'maam, tøø ja'a mba'am jaduhñ xñähwa'açh.

¹³ Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay ñähdoon. Mänitiä ja'a mähdijc tiøøyy. Mänit miänaañ coo ja'a Dios miøjja jiaançhä. ¹⁴ Mänitä tsajtøjwiindsøn jiootma'ty je'eguiøxpä coo ja'a Jesús ja'a pa'am yajnajxy ja'a poo'xxiøøjooty. Mänitä cu'ug ñämaayy:

—Tädujxøø ja'a Dios tøø quiunuu'xy coo hajxy ndúunämät. Mänitä mba'am hajxy min myajniñähwa'açhii. Pero cab hajxy myajniñähwa'adsøøjät ja'a poo'xxiøøjooty.

¹⁵ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mhøhndaacp mijts jaduhñ. Nej, caj mijts mweey mburro hajxy myajnohu'ugy ja'a poo'xxiøøjootiä. Hoy hajxy hoy mja capxy mja hane'emy, cab hajxy hamdsoo hoy mgudiuñ. ¹⁶ Y hädaa tajiäya'ay, Abraham yhap yhoc hädaaduhñ. Majmocxtägøøgjomøjt hijty tøø yaghidyii pa'ammøød ja'a mõjcú'ujäm. Nej, cáboch ja'a cuhdujt hijty nmøødä cooçh poo'xxiøøjooty tøø nyajñähwa'açhä.

¹⁷ Mänitä Jesús miädsiphajxy chähdiuñ. Pero ja'a cu'ug, jaançh tehñ xioondaac hajxy jaduhñ je'eguiøxpä coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty tøø yajcähxø'øgy.

¹⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Coo ja'a Dios ja'a miäjaa hänajty yajcähxø'øga'añ, jadúhnhøch nya-jmäbaada'añ ¹⁹ nebiä habi'c mostazapajcän. Coo jäya'ay jaduhñ ñí'ibät maa ja'a ñaaxän, cøxp jaduhñ yéegät. Høxtä pe'eñhädiúnäp ja'a muuxyhajxy yhaa'xcøxp.

²⁰ Mänitä Jesús miänáangombä:

—Coo ja'a Dios ja'a miäjaa hänajty yajcähxø'øga'añ, jadúhnhøch nya-jmäbaada'añ ²¹ nebiä to'oxiøjc tsajcaagychooy hajxy yajtuñän coo tsajcaagy hajxy yhädiuñ. Tägøøgquipxøhñdy ja'a harina hajxy yajmäbädaagø'øy ja'a tsajcaagychooy. Mänit jaduhñ hoy piädø'øgy.

²² Mänitä Jesús tiu'ubøjcy. Jerusalén hänajty ñøcxa'añ. Tu'haamnøcxpä ja'a Jesús hänajty yajñähixø'øy maa ja'a cajpthuungän. ²³ Mänitä Jesús miäyajtøøwä:

—Nej, näweeñtiä hajxy ñähwa'adsa'añ ja'a piojpa cädieeyhajxiä.

Mäniä Jesús yhadsooyy:

²⁴ —Tsipcøxpä Diosmädia'agy hajxy hoy mgudiúnät nebiä cuhdujt hajxy hoy mmøødhädät neby hajxy jim mdägø'owät tsajpootyp. Nämay hajxy jia wi'i tiägø'owa'añ, pero cab hajxy hänajty yajtägø'owa'añii coo cuhdujt hajxy hänajty quia'a møødá. ²⁵ Coö ja'a Dios ja'a tøjc hänajty tøø yhagøøñä, mäniä tøghagø'ow hajxy hänajty jia wi'i quiojxnoga'añ, pønjaty tøba'am hänajty tøø miähmø'oy. Mäniä hajxy hänajty jia wi'i miäna'ana'añ: “Dios, yaghawa'ads yø'ø tøjc.” Mäniä Dios yhadsowa'añ: “Cábøch mijts nhixiä.” ²⁶ Mäniä hajxy hänajty miäna'anáangombä: “Pero tøøds miiçh nmøødcay nmøødhu'ugy; tøøds miiçh mmädia'agy xyajnähiç'oy mänaa jim mhitiän maa højts ngajptän.” ²⁷ Mäniä Dios hänajty yhadsowáangombä: “Tøø hajxy nnäma'ay coo hajxy nga'a hixiä. Wiimbit hajxy. Caj mijts mguhdujt ñä'ägä hoyyá.” ²⁸ Mäniä Abraham hajxy hänajty jim mhixa'añ tsajpootyp jim Dioswiinduum møødá Isaac møødá Jacob møødá Diosquexyhajxy nägøxiä. Mäniä hajxy mjø'owa'añ mxuudsa'añ coö ja'a Dios hajxy tøø xquia'a yajtägø'oy. ²⁹ Nøcxaambä jäya'ayhajxy miägaya'añ Dioswiinduum ja'a hajxy wiinduhmyhagajpt-tsohmä. ³⁰ Jaaya'ayhajxy jäda'ahaty péjxäbä, näje'e møjtuung hajxy piaada'añ. Y jaaya'ayhajxy jäda'ahaty møjtuungmøødpä, näje'e tiuunghajxy piögáañäxä.

³¹ Mäniäxøøbä ja'a fariseoshajxy näje'e miejch maa ja'a Jesúsän. Mäniä Jesús hajxy ñämaayy:

—Mdsónäp yaa coö ja'a Herodes xjia wi'i yajyagho'oga'añii.

³² Mäniä Jesús yhadsooyy:

—Ca'awiindøyyä Herodes jaduñ. Nøcx hajxy näma'aw coöch mejtsxøø tägøøgxøø njaac tuna'añ. Njaac høxquexáambiøch ja'a møjcu'uhajxy. Njaac yajmøcpøgåambiøch ja'a pa'amjäya'ayhajxy. Mäniä tøch nduumbädø'owa'añ. ³³ Jexioo, mejtsxøø tägøøgxøøjøch njaac tu'uyo'oya'añ. Mäniä tøch jim nmedsa'añ Jerusalén. Cab jaduñ yhawiinmatsä coö ja'a Diosquexy wiingtuum yhö'ogät.

³⁴ Mäniä Jesús miänáangombä:

—Ja'a häna'c-hajxy jim tsänaabiä Jerusalén, tøø ja'a Diosquexy hajxy may quiuhga'açh. Tøøch mayhooc nja wi'i ñäma'ay coö ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'owät; pero cab hajxy ñä'a najtshixø'owa'añ. ³⁵ Cooch jim ngóodät Jerusalén, páquiøch jim nhida'añ. Mäniä tøch mijts jim nnähgue'egáangombä. Cábøch hajxy xyhixaañnä høxtä cóonøch hänajty ngädaactägatsa'añ. Mäniä hajxy hänajty mmäna'ana'añ: “Jaançh tehñ miøj jaançh tehñ jiaançh ja'a Dios tøø quiéxiäbä.”

14

¹ Wiinghoocä Jesús ñøcxy mägaabiä maa ja'a fariseowiindsønä tiøjcän. Poo'xxiøøjooty hänajty je'e. Jiibiä Jesús hänajty miähixna'ayijäm tøgooty ja'a fariseoshajxy. ² Jiibiä mähdiojc hänajty tu'ug qui'ixypa'ammøød. Jesúswiinduum hänajty tiäna'ay. ³ Mäniä Jesús miäyajtøoy ja'a ley-yajnähiçøøbiähajxy møødá fariseoshajxy:

—Nej, jii cuhdujt jaduñ coö ja'a pa'amjäya'ay myajmøcpøgät poo'xxiøøjootiä.

⁴ Pero cab hajxy waamb ñä'a hadsooyy. Mäniä Jesús ja'a pa'amjäya'ay ñähdoon, yajmøcpøjcy. Mäniä ñämaayy coö wyiimbídät. ⁵ Mäniä fariseoshajxy ñämáayyägombä:

—Coo mijts mburro mweey quiuga'awó'owät nøøjutjooty, nej, cab hajxy mänitiä myajpädsómädä, hoy hänajty jia poo'xxiøøjootiä.

⁶ Cab hajxy waamb ñä'ägä hadsooyy.

⁷ Mänitä Jesús yhiijxy coo ja'a woybä wichpä hoyhänäabiejt hajxy jia wi'i yhxta'ay. Mänit miänaañ:

⁸ —Coo ja'a pøc ja'a hu'ug hänajty mänaa jiadyii, coo mijts myajwówät, cabä hoyhänäabiejt hajxy myaghänä'awó'owät. Hix, coo häna'c maas cuhdujtmøødpä jiaac médsät, ⁹ mänitä cudøjc xñámá'awät: “Pädø'øg, mo'ow yø'ø hänäabiejt yø'ø häna'c tøø jiaac méchäbä.” Xyajtsähdiúnäp jaduhñ. Mänit nøcxy mhänä'ay maa ja'a hänäabiejt ca'a hojiatypän. ¹⁰ Pero jayøjp mhøxtá'awät ja'a hänäabiejt ca'a hojiatypä. Mänitä cudøjc xñámá'awät: “Mägu'ughajpä, yaa naḡ maa hädaa hänäabiejt hojiatypän.” Xquiumáyäp ja'a jäya'ayhajxy ja'a hajxy jim hänäabiä. ¹¹ Pøn ja wi'i yajcumayaamb, yajpexaamb je'eduhñ. Pøn ca'a yajcumayaamb, je'eds jaduhñ mõjtägø'øwaamb.

¹² Mänitä Jesús ja'a fariseowiindsøn ñämaayy, ja'a hänajty tøø miäwóyyäbä:

—Coo ja'a tsuunax hänajty mänaa myagjada'añii, cabä mmägu'ughajpähajxy mwówät, ni ja'a mbuhya'ayhajxy, ni ja'a mjujy ja'a mmägu'ughajxy, ni ja'a mmäjøøn ja'a mmädøjc-hajxy ja'a mäyøøbä. Xwioodägátsäp hajxy je'e ja'a miich hänajty tøø mwóyyäbä. ¹³ Pero je'eds mwówäp ja'a häyoobä, ja'a ca'a hoybä, ja'a tecymia'adpä, ja'a wiindspä. ¹⁴ Hoy miich jaduhñ xquia'a ja woodägátsät, jootcujc mhídät jadähooc je'eguiøxpä coo ja'a hoyhajt ja'a weenhajt mbaada'añ mänaa ja'a jäya'ayhajxy hänajty jiuypijøjtägatsa'añän, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty tøø quiudiúñäbä.

¹⁵ Jimä jäya'ay hänajty tu'ug yhäñä'ay meexäwiinduum. Mänitä Jesús ñämaayy:

—Jootcujc je'e, pøn mägayaamb Dioswiinduum.

¹⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tsøc mädiácäm. Jaduhñä jäya'ay tsuunax tu'ug yagjajtä. Mänitä jäya'ay may yajwoowä. ¹⁷ Coo hänajty tøø yhabaady, mänitä mioonsä ñämaayy: “Nøcx ja'a woybä wichpähajxy näma'aw coo hajxy yhadø'ødsät, coo ja'a cay tøø yhabaatnä.” ¹⁸ Pero mänit hajxy nägøxiä yhadsooyy cooc hajxy quia'a näbaadø'øwáañäxä. Tu'jäya'ay miänaañ: “Tøøchä naax njuy; nøcxáambøch cham nhixa'añ. Huuc mee'x, cábøch xñäbaadø'øwaanä.” ¹⁹ Mänit wiingpä miänáangombä: “Tøøchä waj njuy mägooxmancuerno. Je'ech nøcxy nya-jtuunghabøga'añ. Huuc mee'x, cábøch xñäbaadø'øwaanä.” ²⁰ Mänitä wiingpä jiaac mänáangombä: “Naambøcyhøch høøch; páadyhøch nga'a nøcxa'añ mägaabiä.” ²¹ Coo ja'a moonsä wyiimbijtagajch, mänit je'e cøjx ñägapy waambaty hajxy yhadsooyy. Mänitä wyiindsøn jiaanç tehñ jiootma'ty. Mänitä mioonsä ñämáaguioombä: “Nøcx jim päyø'øguiä maa ja'a mõjtu'ujän. Pønjaty jim mbaatyp, ja'a häyoobä, ja'a ca'a hoybä, ja'a tecymia'adpä, ja'a wiindspä, je'e jaduhñ mwoomínäp.” ²² Coo ja'a moonsä jadähooc wyiimbijtagajch, mänit miänaañ: “Wiindsøn, Tøøch ngudiuñ nébiøch miich tøø xyhane'emiän. Pero xiinä hawa'adspä.” ²³ Mänitä wyiindsøn yhadsooyy: “Nøcx jim maa ja'a xu'udstu'ujän, maa ja'a padu'ujän; pønjaty jim najxp, mnámá'awäp hadsip coo hajxy myínät, nébiøch ndøjc jaduhñ yhúdsät. ²⁴ Pero pønjátyhøch tøø nja yajwoyii, cab hajxy min quiaya'añ maaçh ndsuunax nyagjadyiijän.”

²⁵ Nämayyä jäya'ay ja'a Jesús hänajty pianøcxy. Mänitä Jesús wia'wiimbijty. Mänit miänaañ:

²⁶⁻²⁷ —Pønjátyhøch xpianøcxaamb, wénehøch xmiaas tsocy quejee ja'a tiaj ja'a tieedyhajxy chocy, mõødä yhuch ja'a piuhya'ay; quejee ja'a yhuungä

tio'oxy chocy. Pø caj, cáboch hoy xpianócxät. Pøñ ja'a jiugyhajt ca'a nähdujp, cáboch jaduñ hoy xpianócxät. ²⁸ Coo pønä tøjc hánajty quioja'añ, jayøjpä xiädø'øñ miächoy pø pedáañap jaduñ. ²⁹ Pø caj, mänit jaduñ ñäxi'igóøjät coo hánajty quia'a maya'añ. ³⁰ Jaduñ hajxy miáná'anät: "Xiøøbä yø'ø craa ñä'ä yajtsohndaacy; maa jaduñ ñä'ä yajmaayy." ³¹ Coo ja'a reyhajxy hánajty ñimiädsibø'øwa'añii, jayøjp hajxy yhahixø'øy pø mäjäda'agaamb coo nämajcmil soldado jia møødä, coo ja'a miädsip ja'a soldado nähii'xmil miøødä. ³² Pø caj, jäguemiä ja'a quiuguexy quiéxät weenä miädsip jaduñ miee'xy. ³³ Jaaná jaduñ mijtspä, coo hajxy cøxiä wiinä mga'a najtshixø'øwät ja'a høøchcøxpä, cáboch hajxy hoy xpianócxät.

³⁴ 'Tuungpaatpä caan hit. Pero coo jiø'øwät, cab jaduñ mänaa yhoyøøñät. ³⁵ Cab jaduñ tiuungpaadaañä. Nä'ä tägooby jaduñ. Pø mwijnjuøøby hajxy, wéenhøch hädaa nmädia'agy xmiäbøjcä.

15

¹ Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a yajnähjuudiutpähajxy nämay møødä cubojpä cugädieeybähajxy. Miädowaambiä miädia'agy hajxy hánajty. ² Mänitä fariseos ja'a Jesús hajxy tiägøøyy mädiaacpä møødä ley-yajnähixøøbiähajxy:

—Cab jaduñ yhoyyä coo yø'ø craa ja'a cubojpä ja'a cugädieeybä miägu'ughädät, coo miøødcáyät.

³ Mänitä Jesús tiägøøyy mädiaacpä:

⁴ —Tsøc mänáañäm, pøñ meeg hánajty møød mägo'x, coo tu'ug tiägóyyät, nej, cabäda'a nägø'ø nädecypä mhøxtá'awädä. ⁵ Y coo mbáadät, mänit mxoondá'agät. Mänitä meeg mdsehñó'ögät. Mänit mdsehñnócxät maa ja'a mdøjcän. ⁶ Coo jim mmédsät, mänit mmäjøøn mmädøjc mwoomúgät møødä mmägu'ughajpähajxy. Mänit mmáná'anät: "Tsøg hajxy xoondáacäm; tøøchä meeg nbaady ja'a hijty tøø tiägóyyäbä." ⁷ Tøyhajt, jaaná jaduñ hajxy jim xioonda'agaambä tsajpootyp coo ja'a cubojpä cugädieeybä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'øwät. Ja'a jaac nämädaaxc-hii'x-cumajmocxmädaaxc jäya'ayhajxy, ja'a hijty tøø quia'a tu'udägóyyäbä, cab hajxy jiaty näxoonda'aga'añii.

⁸ 'Tsøg jaac mänáañäm, mädyii to'oxiøjc xädø'øñ majc møød, coo tu'ug tiägóyyät, mänitä jøøn quiudøø'xø'øy. Mänit tiägø'øy tøjpeetpä hodia'agyhaamby, cham jaduñ yhøxta'ay. ⁹ Coo ja'a xädø'øñ piaady, mänitä miäjøøn miädøjc wioomucy møødä miägu'ughajpähajxy. Mänit miána'añ: "Tsøg hajxy xoondáacäm; tøøchä xädø'øñ nbaady ja'a hijty tøø tiägóyyäbä."

¹⁰ Tøyhajt jaduñ, jaaná jaduñ ja'a Diosmoonsähajxy jim xioonda'agaambä tsajpootyp coo ja'a cubojpä cugädieeybä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'øwät.

¹¹ Mänitä Jesús jadähooc miánáangombä:

—Tsøc mädiáacäm, jaduñä jäya'ay hánajty tu'ug, metsc yhuung. ¹² Mänitä muutspä ñämaayy ja'a tieedy: "Teedy, høøchä xädø'øñ móoyyác mädúhñtiøch hijty tøø xyajnähdiyy." Mänitä yhuunghajxy miooyy ja'a xädø'øñ. ¹³ Cujaboom cumaaxcä craa muutspä tiu'ubøjnä. Cøjxä xiädø'øñ miädu'ubøcy. Mänit ñøcxy jäguemnaax. Mänitä xiädø'øñ cøjx ñähaduñ ñähänäma'awø'øy. Haxøøg hánajty wiädity. ¹⁴ Coo ja'a xiädø'øñ hánajty tøø quiøjxnä, mänitä yuu miejch maa ja'a craa hánajtiän. Mänitä yuu hoyhoy piátänä. ¹⁵ Mänitä tuung hoy piaady mähädsømyagjøø'x. ¹⁶ Jia wi'i jiøø'xaamby hánajty ja'a hädsøm hánajty jiøø'xypä, pero cab hánajty tii ñä'ägä mo'oyii. ¹⁷ Mänit wyiinmahñdymejch: "Jim maäch ndeedy tiøjcän, jaanç tehñ quiu'uxiä ja'a moonsähajxy jim quiay yhu'ugy. Y høøch, coøch yaa nmähmø'øwät, yuuhó'ogäbøch häyaa. ¹⁸ Nnä'ägä nócxyhøch jim maäch ndeedy tiøjcän.

Jadúhnhøch nnäma'awa'añ: Teedy, tøøch ngädieey ja'a Dioscøxpä møødä miichcøxpä. ¹⁹ Cábøch miich hawiinmats xyhuunghájnät. Hóyhøch miich xñä'a wá'anät moonsä." ²⁰ Mänitä craa wyiimbijty, ñøcxtägajch maa ja'a tieedy tiøjcän.

'Møjnä hänäjty quia'a mech, mänitä tieedy jiojcuheebøøyyä. Mänitä tieedy jioot xiuu'tspøjcy jadähooc. Mänit päyø'øguiä hoy jiojcubaadø'øy. Mänit ñähmäneeñ quiuhmäneeñ. Mänit chu'xy. ²¹ Mänitä yhuung miänaañ: "Teedy, tøøch ngädieey ja'a Dioscøxpä møødä miichcøxpä. Cábøch miich hawiinmats xyhuunghájnät." ²² Mänitä tieedy ja'a moonsä tu'ug ñämaayy: "Tsögäm, nøcx ja'a howyit yajpädsøm. Yajniguiubøgøø. Pädaacä cø'øjädsøhñdy tu'ug møødä xäguiø'øg. ²³ Nøcxä wajhuung hajxy yagho'og ja'a ni'xpä. Tsögä xøø hajxy yagjáltäm. Tsög hajxy caayy tsög hajxy húucäm. ²⁴ Jadúhnhøch hädaa nhuung hijty nebiä ho'ogypian nebiä tågoybän. Pero tøøch jadähooc xyhajuø'øy. Y chaach tøø xñämech." Mänitä xøødsuu hajxy yagjältä.

²⁵ Ja'a craa møjpa, jim hänäjty je'e camjooty. Mänit wyiimbijty. Coö hänäjty miedsaannä maa tøjcän, mänit miädooyy coö hajxy wyi'i xiu'uxy, coö hajxy wyi'i yhech wyi'i piuty. ²⁶ Mänitä moonsä tu'ug miøjyaaxy. Mänit miäyajtøøyy: "Tii jaduhñ jältäp." ²⁷ Mänit ñämaayy: "Tøø ja'a mhuch miech hoy ween. Paadiä mdeedy ja'a wajhuung ni'xpä tøø yajyagho'ogyii." ²⁸ Mänitä craa møjpa jiootma'ty. Cab hänäjty tiøjtägø'owa'añ. Mänitä tieedy tiøjpädsøømy. Mänit hoy miänuu'xta'agyii coö tiägø'owät. ²⁹ Mänitä craa ja'a tieedy ñämaayy: "Tøøch miich majiomøjt nja møødtuñ. Homiänáajøch miich mmädia'agy tøø nmäbøjcäm. Pero cábøch miich mänaa tii tøø xñä'ägä mo'oy, nébiøchä xøø jaduhñ nyagjadøøjät møødhøch nmägu'ughajpädøjc-hajxy. ³⁰ Pero xiidsä mhuung tøø miech. Tøø miich mxädø'øñ xñä'a yaghäyø'cä maa ja'a cuhhindo'oxiøjcän. Y yø'ø craagøxpä miichä wajhuung ni'xpä tøø myajyagho'ogyii." ³¹ Mänitä tieedy miänaañ: "Huung, homiänáajøch miich tøø xmiøødhity. Y haagä miich mje'e jaduhñ mädúhñtiøch jii nmøødä. ³² Pero hawiinmats jaduhñ coö ja'a xøø nyagjältämät, coö nxoonäacämät, je'eguiøxpä coö yø'ø mhuch tøø miech. Jaduhñ hijty nebiä ho'ogypian nebiä tågoybän. Pero tøøds jadähooc xyhajuøøyyäm."

16

¹ Mänitä Jesús ja'a jiamioød ñämaayy:

—Jaduhñsä mäyøøjäya'ay hänäjty tu'ug. Mänit hoy yhawáañäxä coö ja'a xiädø'øñ hänäjty yajtúunäxä ja'a mioonsä. ² Mänitä mioonsä miøjyaaxy: "Nej, tøyhajt jaduhñ coöch miich ja'a nxädø'øñ xwyi'i yajtúunäjä. Hoorä, høøch móoyyác mädúhñtiøch miich hijty tøø nyajcø'ødägø'øy. Cábøch miich nmoonsähadaannä." ³ Mänitä craa tiägøøyy tajpä maabiä: "Nébiøch jaduhñ nnä'a jatcø'owät. Xpiøgáañbøch ja'a nduunø jaduhñ. Cábøch møcmäjaa nmøødä coöch nyu'uw coöch nbúxät. Tsähdiünäbøch jaduhñ coöch ndägø'owät xädø'øñyujwaambä. ⁴ Tøøch nnajuø'øy nébiøch njatcø'owät, nébiøchä jäya'ayhajxy xtiøjmo'owät, coöch nduunø hänäjty tøø xpiøjcä." ⁵ Mänit tu'ugjaty tu'ugjaty miøjyaaxy pønjaty ja'a wyiindsøn hänäjty mänuu'xyhajp. Mänitä tu'jäya'ay jayøbajt miäyajtøøyy: "Mädúhñtiøch yø'ø nwiindsøn xmiänuu'xiä." ⁶ Mänit yhadsooyy: "Mägo'xlatä acéitøch nmänuu'xiä." Mänitä craa miänaañ: "Hädaa nocy jaduhñ mänaamb coö miich mägo'xlatä mmänuu'xyhaty. Chaadsä nocy wiingpä. Huug hädiuunägats coö juxychägui'xmajc-latä mmänuu'xyhaty." ⁷ Mänitä tu'ug miäyajtøøgombä: "Míichäts, mädúhñtiä mnuu'xy." Mänit yhadsooyy: "Mägo'xquipxøhñdyhøchä trigo nmänuu'xyhaty." Mänitä craa miänaañ:

“Chaadsä nocy wiingpä. Huug hädiuundägats coo mädaaxc-hii'x mmänuu'xyhaty.”⁸ Manitä mäyøøjäya'ay ja'a mioonsä quiumaayy coo quiuhwijjiä. Maas cuhwijy ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä maa ja'a tiuunghajxiän quejee yø'ø Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä.

⁹ Tsipcøxpä xädø'øñ quiøxa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Myajtünäp hajxy jaduhñ nebiä jäya'ay hajxy jaduhñ xmiägu'ughädät. Coo hänajty tøø mho'nä, mänitä Dios jim xwyiingpøgät tsajpootyp.

¹⁰ Pønä xädø'øñ hoy yajtuumb, hoy jia weeñtiä, coo ja'a xädø'øñ hänajty miayyä, manit hoy yajtuungombät. Pero pønä xädø'øñ hoy ca'a yajtuumb coo hänajty weeñtiä, ni jaduhñ hoy quia'a yajtúnät coo hänajty miayyä.

¹¹ Jaduhñds je'e, coo mijts ja'a xädø'øñ hoy mga'a yajtúnät hädaa yaabä naaxwiin, caj mijts ja'a Dios xyajcø'dägø'øwät mädyii jaanç tsoobaadaamb.

¹² Y coo wiingjäya'ay xiädø'øñ hajxy hoy mga'a yajtúnät, cabä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy jim mbáadät tsajpootyp.

¹³ Coo ja'a moonsä ja'a wyiindsøn metsc miädúnät, ja'a tu'jäyá'ayäbä, je'e miädia'agy hoy quiudiúunäp; ja'a tu'jäyá'ayäbä, cabä miädia'agy miäbøjcät. Jaanä jaduhñduhmbä, coo ja'a xädø'øñ hajxy mwi'i chógät, cabä Dios hajxy hoy mmädúnät.

¹⁴ Jimä fariseoshajxy hänajty näje'e miämädoona'ay. Jiaanç tehñ piøcjuøøbiä fariseos ja'a xädø'øñ hajxy hänajty. Manitä Jesús hajxy ñäxiicy.

¹⁵ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mijts, mjaanç tehñ yajcumayaamb hajxy jaduhñ maa ja'a cu'ughagujcän. Pero xñajuøøyyäp ja'a Dios ja'a mwiinmahñdyhajxy. Mädyijaty ja'a jäya'ayhajxy quiumaaby, je'edsä Dios jaduhñ piejxyp.

¹⁶ Ja'a Moisés miädia'agy hijty cudiuunäxäp møødä Diosquexy miädia'agyhajxy. Pero coo ja'a Juan ja'a Diosmädia'agy tiägøøyy yajwa'xpä, nägøxiä jäya'ayhajxy jia wi'i tiägø'øwa'añ maa ja'a Diosmädia'aguiän.

¹⁷ Pero cabä Moisés miädia'agy tiägoyya'añ. Maas paquiä ja'a tsajpootyp tiägóyyät møødä naaxwiin quejee ja'a Moisés miädia'agy.

¹⁸ Pønä tio'oxiøjc høxmajtsp, tu'udägooby jaduhñ coo wiingto'oxiøjc wyiingpøjnät. Jaanä jaduhñ tiu'udägoobiä pønä to'oxiøjc wiingpøjp ja'a tøø yhøxmachíjábä.

¹⁹ Jaduhñdsä mäyøøjäya'ay hänajty tu'ug. Jaanç tehñ yajxon ja'a wyit hänajty miøødhaty. Jabom-jabom ja'a xøø hänajty yagjadyii jaanç tehñ yajxon.

²⁰ Jimä mähdiøjc hänajty tu'ug xiøhaty Lázaro. Jaanç tehñ ñähbu'uds jaanç tehñ quiuhbu'udsä Lázaro hänajty. Jim naxy yhäña'ay naaxwiin maa ja'a mäyøøhäna'c tiøghaawän.

²¹ Je'e ja'a Lázaro hänajty jia wi'i quiayaamby tijaty jii by cahb naaxwiin maa ja'a mäyøøjäya'ay mie-exän. Høxtä nähwéhyyäxäbä Lázaro piu'uds hänajty ja'a húcäm.

²² Mänitä Lázaro yho'nä. Mänitä yháañämä yajnøcxäxä tsajpootyp maa ja'a Abraham wyiinduumän. Ja'a Diosmoonsä yajnøcx. Mänitä mäyøøjäya'ay yho'pä.

Mänit yajnaaxtägøøyyä. ²³ Mänitä yháañämä yhádaacy møjcu'uhaam. Mänit tiägøøyyä tsaachtuunäbä. Mänit chajhee'py. Jimä Abraham ñäheebøøyy møødä Lázaro.

²⁴ Mänit yaaxy: “Abraham, høøch näxúu'tsäc. Høøchä Lázaro yajnäguéjxäc. Weenä quiø'øjyjp yajxoogy wéenhøch ndoots min xyajtøjtsä.

Jaanç tehñ chaächpøjyøch yaa jøønjooty.” ²⁵ Mänitä Abraham yhadsooyy: “Huung, jahmiets jaduhñ nej tøø mdsäna'ay nej tøø mhäyoyyän yajxon.

Pero Lázaro, jaanç tehñ yhäyoob je'e hijty. Pero coo yaa tøø quioo'nä, jootcuyc yhiñä. Miiçhäts jii by tsaächpøjynäp. ²⁶ Y chaads je'ebä, cabä najxtaact maa, coo ja'a Lázaro jii by yhadá'agät, ni coo miich yaa mbédät.”

²⁷ Mänitä mäyøøjäya'ay miänaañ: “Abraham, tunä mayhajt, huuc quex ja'a

Lázaro jim̄ maačh ndeediän. ²⁸ Mägóoxc-høch nbuhya'ay jim̄. Weenä Lázaro nõcxy ñäma'ay coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixó'owät, neby hajxy yaa min̄ quia'a tsaachpójpät." ²⁹ Mänitä Abraham miänaañ: "Jim̄ hajxy je'e miøødä ja'a Moisés miädia'agy møødä Diosquexy miädia'agyhajxy. Je'e hajxy quiudiünäp." ³⁰ Mänitä mäyøøjäya'ay miänáangombä: "Abraham, tøyhajt jaduhñ, pero coo ja'a ho'ogyjiäya'ay jim̄ miédsät maačh ndeedyhajxiän, mänit mähøcypiä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixó'owät." ³¹ Mänitä Abraham yhadsoogombä: "Pø cab hajxy quiudiuna'añ nebiä Moisés jia hanehmiän, nebiä Diosquexyhajxy jia hanehmiän, nej, je'e hajxy nõcxy ñä'a mähøquiä coo ja'a ho'ogyipiä jia médsädä."

17

¹ Mänitä Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy:

—Tsipecøxpä jäya'ay hajxy xjia wi'i yajtu'udägoyya'añ. Pero pøn jaduhñ jatcøøby, haxøøg jiada'añ. ²⁻³ Nägüeentä hajxy mwädítät. Coo pøn yø'ø pigäna'c yajtu'udägóyyät, haxøøg jaduhñ jíädät. Mejor ñä'ägä mejjwyipø'owøøjät molinopaanyo'xodsø'øy.

'Coo ja'a mbuhya'ay xñägädieeyó'owät, mhójäp jaduhñ. Y coo xñämä'awät coo mmée'xät, mmée'xäp jaduhñ. ⁴ Coo juxtujc-hooc xñägädieeyó'owät tu'xøøbä, y coo juxtujc-hooc xñämä'awät coo quia'a jatcø'owaannä jaduhñ, mmée'xäp jaduhñ.

⁵ Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a jiamiøødhajxy:

—Højtsä mäjaa jaac móoyyác neby højts maas hoy nmähøgät.

⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo mijts häxøpy mmähøcy hoy jia tu'lii'xiä, coo yø'ø quepychaa hajxy mnämä'awät coo nõcxy ñimiejwyipø'øyii, xquiudiüunäbä mmädia'agyhajxy jaduhñ.

⁷ 'Tsøg jaduhñ mänáanäm, coo ja'a mmoonsä tu'ug wyiimbídät camjooty, nej, jaduhñ mnämä'awädä: "Min̄ cay." ⁸ Caj pues, cab jaduhñ mnämä'awät. Jaduhñ mnämä'awät: "Høøch njøø'xy hädiüünäc, høøch puhbéjtäc maačh cham̄ ngaya'añ nhu'uga'añän. Mänit miich häyaa høøxhaam mgáyät mhú'ugät." ⁹ Ni mga'a Diosmó'owät coo ja'a mmädia'agy hänäjty tøø xquiudiüunä. ¹⁰ Jaanä jaduhñ mijtspä, coo hajxy hänäjty tøø mgudiuñ nebiatiä Dios hänäjty tøø xyhane'emiän, jaduhñä Dios hajxy mnämä'awät: "Cab højts hawiinmats xmió'owät Dioscujú'uyäp. Jaduhyyä højts tøø ngudiuñ neby højts miich tøø xyhane'emiän" —nømä Jesús miänaañ.

¹¹ Tu'uyóhñäbä Jesús hajxy hänäjty. Jerusalén hajxy hänäjty nõcxy. Mänit hajxy jim̄ miejch maa ja'a Samarianaax miøødnibiaadyiijän ja'a Galileanaax. ¹² Mänit hajxy miejch maa ja'a cajpthuung tu'ugän. Mänitä Jesús jiojcubaadøoyyä ja'a häna'c nämajcpä ja'a haxøøgpu'udsmøødpä. Pero cabä Jesús wiingón tiehm̄ ñämejtsä. ¹³ Mänit hajxy yaaxy:

—Jesús, Wiindsøn, højts näxú'utsäc.

¹⁴ Coo ja'a Jesús jaduhñ yhiijxy, mänit miänaañ:

—Nøcx hajxy niyajcähxø'øggøø maa ja'a teedyhajxiän.

Coo hajxy wyiimbijty, mänit hajxy cøjx ñähwa'ačh ja'a piu'uds. ¹⁵ Coo hajxy yhiijxy coo hajxy hänäjty tøø ñähwa'ačh, mänit tu'jäya'ay wyiimbíjcumbä. Mänit møc yaaxy coo ja'a Dios miøjjä jiaančhä. ¹⁶ Mänitä Jesús hoy wyiinji-jcäda'agy. Høxtä mägujtsädaac naaxwiin. Mänitä Jesús Dyiosmooyy. Samaria ja'a craa hänäjty chooñ. ¹⁷ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nämäjc ndijy hajxy tøø ñähwa'aäch. Maa ja'a jiamiøødhajxy ja'a nädaaxtujcpä. ¹⁸ Jagooyä hädaa craa nidiuhm tøø wyiimbity Diospa'yaaxpä, y Samaria choon.

¹⁹ Mänitä Jesús ja'a craa ñämaayy:

—Tänaayyø'og, nøcxnä. Coo tøø mmäbøcy, paadiä mbu'uds tøø cho'ogy.

²⁰ Mänitä fariseos ja'a Jesús hajxy miäyajtøøyy mänaa hänajty yhabaada'añ coo ja'a Dios ja'a miäjaa hänajty yajcähxø'oga'añ. Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cab jadhuh yaghixa'añ mänaa jadhuh yhabaada'añ. ²¹ Cab hajxy jadhuh miäna'ana'añ: “Xiids je'e”, o “Chaads je'e.” Tøø yhabaatnä coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'oga'añ.

²² Mänitä Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy:

—Habaadaamb jadhuh cooch mijts xjia wi'i yhiixtägatsa'añ, høøch ja'a Diosquexypä; pero cábøch hajxy xyhixa'añ. ²³ Mänitä cu'ughajxy miäna'ana'añ cóogøch tyijy tøø ngäda'agy; pero cab hajxy mmäbøgät.

²⁴ Jadhuhhøch ngäda'aga'añ nebiä wädsucän coo xim yam tiägø'oy hajajpä.

²⁵ Pero jaanç tehñ chaachpøgáambøch jayøjp. Cábøch jäya'ayhajxy xmiee'xa'añ ja'a hajxy jäda'ahatypä. ²⁶ Cooch hänajty ngädaactägatsa'añ, jadhuhä jäya'ayhajxy hänajty jiatcø'owa'añ nebiä jecyjäya'ayhajxy hänajty jiatcø'oyän mänaa ja'a Noé hänajty jyijän. ²⁷ Wi'i quiaaby wi'i yhuucp hajxy hänajty, wi'i piøjp wi'i yhuucp hajxy hänajty. Mänitä Noé tiägøøyy barcojooty. Mänitä Dios ja'a nøøgomdägoy quiejxy. Cøjx hajxy jadhuh yho'ogy. ²⁸ Jadhuh hajxy hänajty jiatcøøbiä mänaa ja'a Lot hänajty jyijän. Wi'i quiaaby wi'i yhuucp hajxy hänajty, wi'i jiuuby wi'i tioo'p hajxy hänajty, wi'i ñiip hajxy hänajty, wi'i tiøjcojp hajxy hänajty. ²⁹ Coo ja'a Lot jim chohñ maa ja'a Sodomacajptootiän, mänitä jøøn tiägøøyy cahbä møødä azufre. Cøjxä jäya'ayhajxy yho'ogy. ³⁰ Jadhuhä jäya'ayhajxy hänajty jiatcø'owáangombä cooch hänajty ngädaactägatsa'añ, høøch ja'a Diosquexypä.

³¹ 'Mänitxøø, pøn hänajty hijp tøjwiing, caj tiøjtägø'owät coo cøxiä wiinä yajpädsömät; jadhuyyä piäyø'ogät. Y pøn hänajty hijp camjooty, caj wyiimbídät maa ja'a tiøjcän; jadhuyyä tiu'ubøjtøwät. ³² Høxtahmäsä Lot tio'oxiøjc jiajty. ³³ Pønä jiugyhajt hädaa yaabä naaxwiin ja wi'i yaghoyø'owaamb, haxøøgtuum piäda'aga'añii. Pero pønä jiugyhajt nähdugaamb, hodium je'e ñä'ägä nøcxa'añ.

³⁴ 'Tøyhajt jadhuh, mänitcoods, nämetsc hajxy hänajty mia'awa'añ tu'ugmaabejt. Tu'ug yajnøcxa'añii, tu'ug yajmähmø'owa'añii. ³⁵ Jadhuhä to'oxiøjc-hajxy hänajty jiojtspä nämetsc. Tu'ug yajnøcxa'añii, tu'ug yajmähmø'owa'añii. ³⁶ Jadhuhä ya'adiøjc-hajxy hänajty nämetsc tiuumbä camjooty. Tu'ug yajnøcxa'añii, tu'ug yajmähmø'owa'añii.

³⁷ Mänitä Jesús miäyajtøøwä:

—Wiindsøn, maa jadhuh jiada'añii.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tsipçøxp jadhuh jiada'añii nébiøch cham nmädia'aguiän.

18

¹ Mänitä Jesús tiägøøyy yajwiingapxøøbiä coo hajxy tehngajnä Dyiospa'yá'axät, coo hajxy mänaa quia'a jootmayhädät, hoyyä Dios quia'a ja tsoj hadsówät. ² Mänit miänaañ:

—Tsog hajxy mädiácäm. Jadhuhä jäya'ay hijty tu'ug quiuduunghaty. Cabä Dios hänajty wyiingudsähgø'oy ni ja'a miägajptjäya'ay. ³ Jimä yaamgto'oxy hänajty tu'ug maa ja'a cajptän. Ja'a miädsip hänajty jia wi'i ñäxø'owø'owaamb.

Paady hānajt̃ jabom̃-jabom̃ ñøcxy maa ja'a cuduungān neby jaduhñ piuhbedøøjät. ⁴ Cabä yaamgto'oxy miädia'agy hānajt̃ ñä'ägä cudiunānāxä. Mānitä cuduung tiägøøyy tajpä maabiä: “Cábøch pøñ nwiingudsähgø'øy ni ja'a Dios ni ja'a jäya'ay. ⁵ Pero cooçh yø'ø yaamgto'oxy xwyi'i yhadsipy, ngudiunānābøçhā miädia'agy jaduhñ, nébiøch miñ xquia'a wi'i yhadsijpnät. Pø caj, jootmä'adäbøch häyaa.”

⁶ —Nømä cuduung miānaañ, ja'a Dios ca'a wiingudsähgøøbiä. ⁷ Jaduhñä Dios ja'a yhuung piuhbedaambä, ja'a hajxy xøømdsuhñ pa'yaaxpä. ⁸ Paquiä yhadsowa'añ. Pero høøch ja'a Diosquexypä, cooçh yaa ngädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin, nej, je'enä ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy hānajt̃ miäbøcyñjä.

⁹ Jimä jäya'ayhajxy hānajt̃ näje'e, wi'i yajcumayaamb hajxy hānajt̃. Wyi'i piejxyp wyi'i tiehmby ja'a miägu'ughajpä hajxy hānajt̃. Mānitä Jesús miānaañ:

¹⁰ —Tsøg hajxy mädiāacām. Jaduhñä jäya'ay metsc ñøcxy tsajtøgooty Diospa'yaaxpä. Tu'ug hānajt̃ tiuñ fariseo, tu'ug hānajt̃ tiuñ yajnähuudiuutpä. ¹¹ Ja'a fariseo, täna'a hānajt̃ Dyiospa'ya'axy: “Haay Dios, Dioscujú'uyäp cooçh nguuhdujt quia'a haxøøgä. Cábøch nmeeçh cábøch nboty, cábøchä to'oxiøjc nmøødä wiingpä. Cábøch jaduhñ njatcø'øy nej yø'ø yajnähuudiuutpä. ¹² Hayúujøch naxy nhity metsc-hooc tu'ugpä semana. Nyéjpiøçhä diezmo homiānaajä.” ¹³ Jäguemjuøøbiä yajnähuudiuutpä hānajt̃ tiāna'ay. Cab hānajt̃ ñä'ägä tsajheeby. Jaançh tehñ jiootmayhajp hānajt̃ je'e. Jaduhñ hānajt̃ miāna'añ: “Haay Dios, høøch näxúu'tsäc. Nnajuøøbiøch cooçh ngubojpä cooçh ngugädieeyä.” ¹⁴ Tøyhajt jaduhñ, coo ja'a yajnähuudiuutpä wyiimbijnä, tøø ja'a piojpä quiädieey hānajt̃ yajnähwa'açhíijäm ja'a Diósäm. Pero ja'a fariseo, cab jaduhñ yajnähwaatsä. Pøñ ja wi'i yajcumayaamb, cabä Dios quiumay. Pero pøñ ca'a yajcumayaamb, je'edsä Dios jaduhñ quiumaaby.

¹⁵ Mānitä pigāna'c-huunghajxy näje'e wiomejtsä maa ja'a Jesúsän, nebiä Jesús jaduhñ quiunúu'xät. Coo ja'a jiamiøødhajxy jaduhñ yhijxy, mānit hajxy tiägøøyy hojpä ja'a pigāna'c-hajxy tøø wiomeçhíijäbä. ¹⁶⁻¹⁷ Mānitä Jesús ñāmaayy ja'a jiamiøødhajxy:

—Weençh yø'ø pigāna'c-hajxy xñāmiñ. Ca'a hajxy mhaducy. Yø'ø pigāna'c-hajxy, chojpiä jioothajxy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy miäbøgät. Cab hajxy yajcumaya'añ. Pøñä jioot jaduhñ tsojpa coo ja'a Diosmädia'agy miäbøgät, pøñ ca'a yajcumayaamb, je'eds jim nøcxaamb maa ja'a Dioswiinduumän. Tøyhajt jaduhñ.

¹⁸ Mānitä Jesús miäyajtøøwä ja'a copc-hajpä tu'ug:

—Wiindsøn, mhoyhāna'c miich. Tiiçh ngudiúnäp nébiøch cøjxta'axiøø njugyhädät nebiä Dios jiugyhatiän.

¹⁹ Mānitä Jesús yhadsooyy:

—Tiiçh coo xñāma'ay cooçh nhoyhāna'cä. Jagooyyä Dios tu'ug yhoyyä. ²⁰ Mjajpy jaduhñ nebiä Dios tøø xyhanéhäm, tuhmds: “Cabä to'oxiøjc wiingpä mmøødhädät; ca'a mjäya'ay-yagho'ogy; ca'a nmeeçh; ca'a mhøhnda'agy; mwiingudsähgø'øwäp ja'a mdaj ja'a mdeedy.”

²¹ Mānitä copc-hajpä miānaañ:

—Ngudiúumbiøch jaduhñ. Chúucnøch jaduhñ nmädsøhndaacy ja'a wiinmahñdy hoybä.

²² Mānitä Jesús miānaañ:

—Jadu'tu'uyyā mga'a yajpedyī. Cøx toog māduhñtiā mmøødä; mänitā häyoobäya'ay mnä'ä mó'owät. Coö jaduhñ mgudiúnät, mänit jim mdägó'owät tsajpootyp. Hoorä, høøch padu'ubójcäc.

²³ Mänitā craa jiootmabiøjcy, je'eguiøxpä coö hānajtj jiaančh tehñ miäyøøjä. ²⁴ Coö ja'a Jesús yhiijxy coö ja'a craa hānajtj tøø jiootmabiøcy, mänit miānaañ:

—Jaančh tehñ chip jaduhñ coö ja'a mäyøøjäya'ayhajxy jim tiägó'owät Dioswiinduum. ²⁵ Maas paquiä ja'a camello ñaxó'owät ja'a xuhñdyjutjooty quejee ja'a mäyøøjäya'ayhajxy jim tiägó'owät Dioswiinduum.

²⁶ Mänitā jäya'ayhajxy miānaañ, ja'a hajxy hānajtj jim māmādoonaabiä:

—Pønāda'a jim nä'ä tägó'owäp Dioswiinduum.

²⁷ Mänitā Jesús miānaañgombä:

—Mädyī ja'a jäya'ayhajxy quia'a jadaamby, Dios mäsøcypiä jadaamby.

²⁸ Mänitā Pedro miānaañ:

—Tøøds højts ngøxy najtshixø'øy māduhñtiā højts hijty nmøødä, neby højts miich hoy nbanócxät.

²⁹ Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduhñ, pønā tiøjc najtshixø'øwaamby, o ja'a tiaj ja'a tieedy, o ja'a piuhya'ay, o ja'a yhuung ja'a tio'oxy, ja'a Diosmädia'agyquiøxpä, ³⁰ piaadaamby ja'a maas hoybä ja'a maas weenbä hädaa yaabä naaxwiin. Y coö hānajtj tøø yho'nä, mänit hānajtj cøjxta'axiøø jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän.

³¹ Mänitā Jesús ja'a jiamjøød hawiing wioonøcxy ja'a nāmajmetspä. Mänit miānaañ:

—Yam hajxy nnócxäm Jerusalén. Jímhøch njada'añ nhabeta'añ nébiøchä Diosquexyhajxy jecy xmiädiaaqiän, høøch ja'a Diosquexypä.

³² Xquiø'ødägø'øwäambøch ja'a teedywiindsøn hajxy ja'a jäguembäya'ayhajxy. Xñäxi'igäambøch hajxy. Xwyiinwoonäämbøch hajxy. Xwyiingut-sujø'øwäambøch hajxy. ³³ Xwiobho'ogäämbøch hajxy. Mänitøch hajxy xyagho'ogaañä. Y cudägøøgxøøjøch njujyipiøga'añ.

³⁴ Cabä Jesús ja'a jiamjøødhajxy hānajtj ñä'ägä wiinjuø'øy nebiä Jesús hānajtj miädia'agy. Tsip hānajtj miädia'agy.

³⁵ Coö ja'a Jesús hajxy hānajtj tøø miäwiingoonä maa ja'a cajpt hānajtj xiøhatiän Jericó, jimä wiindspä hānajtj tu'ug yhäña'ay tu'haam. Xädø'øñ hānajtj yujwaamby. ³⁶ Coö miädooyy coö jäya'ay hānajtj may wyi'i ñaxy, mänit yajtøoyy tii jājtäp. ³⁷ Mänitā yhawäänäxä coö ja'a Jesús hānajtj ñaxy, ja'a Nazaret-tsohmbä. ³⁸ Mänitā wiindspä yaaxy:

—Jesús, miichä David xyhaphajp xyhoc-hajp. Høøch hii näxú'utsäc.

³⁹ Ja'a hajxy hānajtj jawyiin najxpä, mänit hajxy yhojy coö yhamónät. Pero maas møc jaduhñ jāaac yaaxy:

—Miičhä David xyhaphajp xyhoc-hajp. Høøch hii näxú'utsäc.

⁴⁰ Mänitā Jesús tiānaaxiøjpy. Mänit miānaañ:

—Yajmets yø'ø wiindspä yaa.

Coö ja'a mähdiøjc yajmejtsä maa ja'a Jesúsän, mänitā Jesús ja'a wiindspä miäyajtøoyy:

⁴¹ —Nébiøch miich nbuhbédät.

Mänitā mähdiøjc yhadsooyy:

—Wiindsón, høøch hii yaghijxó'cäc.

⁴² Mänitā Jesús miānaañ:

—Tøø jaduhñ mhijxø'øgy coö tøø mmäbøcy.

⁴³ Mänitiä ja'a wiindspä jiaanč hijxø'cy. Mänitä Jesús piadu'ubøjcy. Mänit tiägøøyy mänaambä coo ja'a Dios miøjjä jiaančhä. Ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ hijxäbä, jaduhñ hajxy miänaambä nägøxiä coo ja'a Dios miøjjä jiaančhä.

19

¹ Mänitä Jesús quiajptägøøyy Jericó. Mänit ñajxy cajptooty. ² Jimä mäyøøjäya'ay hänajty tu'ug ja'a xøhajpä Zaqueo. Wiindsón hänajty tiuumby maa ja'a yajnähjuudiutpähajxiän. ³ Ja'a Zaqueo, jia wi'i yhixaambiä Jesús hänajty, pero cab hänajty hoy yhixa'añ je'eguiøxpä coo hänajty jiaanč tehñ ñaaxypä, møødä jäya'ayhajxy hänajty jiaanč tehñ miayy. ⁴ Mänit päyø'øguiä ñøcxy maa ja'a Jesús hänajty ñaxø'øwa'añän. Mänit piejty quepyquiøxp, nebiä Jesús jaduhñ hoy yhíxät. ⁵ Coo ja'a Jesús jim ñajxy, mänit yuughee'py maa ja'a Zaqueo hänajty yhäña'ayän. Mänitä Jesús miänaañ:

—Zaqueo, tsógämäts, mänácäts, mejtsta'agáambøch jim maa miich mdøjcän.

⁶ Mänitiä ja'a Zaqueo miänajcy. Mänitä Jesús hoy yajtøjtägøøy jootcuyc. ⁷ Coo ja'a cu'ug jaduhñ yhjxy, mänit hajxy tiägøøyy mänaambä cooc jaduhñ quia'a hoyy coo ja'a Jesús jim miejtstä'agät maa ja'a cubojpäya'ay cugädieejäya'ay tiøjcän. ⁸ Mänitä Zaqueo tiänaayyø'cy. Mänitä Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, huuc mäadow, mäduhñtiøch nmøødä, cúpc-høchä häyoobäya'ay nnä'a mo'owa'añ. Pønjátyhøch tøø nmämeech høhnda'agy miädia'agyhaam, mädaaxcjaduhñtiøch nyajwiimbida'añ.

⁹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Jädä'ajøchä piojpä quiädieeyhajxy nyajnähwa'adsaanä hädaa tøgootypä, je'eguiøxpä coo yhAbraham yhap yhocä hädaa craabä, hoy jia nä'a yajnähjuudi'udy. ¹⁰ Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin, høøch ja'a Diosquexypä, nébiøchä jäya'ay piojpä quiädieeyhajxy jaduhñ nyajnähwá'adsät. Jaduhñhøch njoot chocy.

¹¹ Mäwiingóonnäbä Jesúshajxy hänajty Jerusalén. Miädóowäbä cu'ugä Jesús miädia'agy hänajty. Jaduhñ hajxy hänajty miäna'añ cooc hänajty tøø yhabaatnä coo ja'a Dios ja'a miäjaa hänajty yajcähxø'øga'añ. ¹² Paadiä Jesús tiägøøyy mädiaacpä:

—Jaduhñä mäyøøhäna'c hänajty tu'ug. Nøcxaamb hänajty jäguemnaax coo hänajty mio'owa'añii møjtuung maa ja'a yhamdsoo cajptän. Mänit hänajty wyiimbida'añ. ¹³ Coo hänajty tiu'ubøga'añ, mänitä mioonsä ja'a majcpä miøjyaaxy. Mänitä maxiädø'øñ hajxy nägøxiä yajcø'ødägøøyyä. Mänitä mäyøøjäya'ay miänaañ: “Mäduhñtiøch jäguem nhida'añ, myajmayø'owäp hädaa xädø'øñ hajxy.” Mänitä craa tiu'ubøjcy. ¹⁴ Jaanč tehñ xiøøghájtäbä craa jim maa ja'a yhamdsoo cajptän. Mänitä cu'ugä capxy quiejxy coo hajxy hänajty quia'a tsoy coo ja'a craa jim quiopc-hádät maa ja'a quia-jpthajxiän. ¹⁵ Coo ja'a craa hänajty tøø tiuungwiingpøjnä, mänit wyiimbijnä maa ja'a quiajptän. Mänitä mioonsä miøjyaaxy ja'a xädø'øñ hajxy hänajty tøø yajcø'ødägø'øyijäbä. Yajtøwaambiä craa hänajty mäduhñjaty hajxy hänajty tøø yajmayø'øy. ¹⁶ Mänit tu'ug miejch. Mänit miänaañ: “Wiindsón, majc-jaduhñtiä ja'a mxädø'øñ tøø miayø'øy.” ¹⁷ Mänitä craa yhadsooyy: “Jaanč tehñ yhoy miich tøø mgudiuñ. Wéñtiøch miich hijty tøø nyajcø'ødägø'øy. Coo hoy tøø mgudiuñ, páadyhøch miich nyajnähdiy coo mgopc-hádät maa yø'ø majcpä cajptän.” ¹⁸ Mänitä wiingpä miejtpä. Mänit miänaañ: “Wiindsón, mägooxcjaduhñtiä ja'a mxädø'øñ tøø miayø'øy.” ¹⁹ Mänitä craa yhadsoogombä: “Jim miich mgopc-hada'añ maa ja'a mägooxpä cajptän.” ²⁰ Mänitä wiingpä jiaac mejtspä. Mänit miänaañ: “Wiindsón, chaadsä mxädø'øñ. Paayyäjóotyhøch hijty nyaghity. ²¹ Míichhøch hijty ndsähgøøby

je'eguiøxpä coo miich mjootmøjjä, coo miich myajpädø'øgy maa hijty tøø mga'a päda'aguiän." ²² Mänitä mäyøøhäna'c miänaañ: "Caj miich hoy tøø mgudiuñ. Hamdsoo miich mmäna'añ cooch njootmøjjä, cooch nyajpädø'øgy maačh hijty tøø nga'a päda'aguiän. ²³ Jimhøch nxädø'øñ häxøpy tøø xpiädaacä maa ja'a bancon, neby jaduhñ cu miayøøyy, mädühñtiøch hoy jäguem tøø nwädity." ²⁴ Mänitä craa ja'a jäya'ay ñämaayy ja'a hajxy hänajty jii by tänaabiä: "Pøjcä yø'ø craa yø'ø xädø'øñ. Mo'ow yø'ø craa ja'a xädø'øñ majcjaduhñtiä tøø yajmayó'øyäbä." ²⁵ Mänit hajxy yhadsooyy: "Wiindsón, tisän, ximä xädø'øñ may miøødäbä." ²⁶ Mänitä mäyøøhäna'c yhadsooyy: "Høøch jaduhñ mänaamb; pøn may møød, maas may mio'owa'añii. Pero pøn weeñtiä møød, pøgáanäxäp cøxiä mäduhñtiä miøødä. ²⁷ Y ja'a nmädsiphøchhajxy, ja'a høøch hajxy xxiøøghajpä, yajmín hajxy yaa; yagho'og hajxy yaa maačh nwiindumän" —nømä Jesús miänaañ.

²⁸ Mänitä Jesúshajxy tiu'ubøjcombä. Jerusalén hajxy hänajty ñøcxy. ²⁹ Mäwiingomb hajxy hänajty maa ja'a cajpt hänajty metsc xiøhatiän Betfagé møødä Betania, mäwiingón maa ja'a tun hänajty xiøhatiän Olivos. Mänitä Jesús ja'a jiamiøød metsc ³⁰ ñämaayy:

—Nøcxø'øg hajxy jim maa yø'ø cajptän. Jim cajtpa'a ja'a burrohuung hajxy tu'ug mbaada'añ cuxoch. Cahnä pøn ñä'ägä yaghäñaabietyñä.

Mmäguejø'owäp hajxy; mänit hajxy yaa mmämínät. ³¹ Coo pøn xmiäyajtöwät tii ja'a burro hajxy coo mmäguejø'øy, mänit hajxy mhadsówät cooch høøch jaduhñ nmäna'añ.

³² Mänitä burro hajxy hoy jiaanč paady nebiä Jesús hänajty tøø miäna'añän. ³³ Jimä burro hajxy hänajty miäguejø'øy, mänit hajxy ñämaayyä ja'a cuburrohajxy:

—Tii yø'ø burro hajxy coo mmäguejø'øy.

³⁴ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Højts nwiindsón jaduhñ mänaamb.

³⁵ Mänitä burro hajxy yajnøcxy maa ja'a Jesúsän. Mänitä wyit hajxy piädaacy burronähgøxp. Mänitä Jesús hajxy yajpejty burronähgøxp.

³⁶ Mänitä cu'ugä wyit hajxy tiägøøyy najtswidsoøbiä tu'haam maa ja'a Jesús hänajty ñaxø'øwa'añän. ³⁷ Olivostunmøjcä tu'u hänajty ñaxø'øy. Coo hajxy miejtsnä maa ja'a wiinmänacän, mänitä Jesús jiamiøødhajxy tiägøøyy yaaxpä jojpä je'eguiøxpä coo hajxy hänajty xioonda'agy. Nämayyä Jesús jiamiøødhajxy hänajty. Jaduhñ hajxy hänajty ya'axy coo ja'a Dios miøjjä jiaančhä, coo hajxy hänajty tøø yhixy ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä ja'a Jesús hänajty tøø yajcähxø'øguiäbä:

³⁸ —Møj jaanč hädaa gobiernä; Diosquexy hädaaduhñ. Møj jaančhä Dios jim tsajpootypä; ween hajxy jim xioonda'agy —nøm hajxy hänajty ya'axy.

³⁹ Jimä fariseoshajxy hänajty näje'e piadäna'ay. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsón, mhójäp yø'ø mjamiøødhajxy.

⁴⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Hóyhøch yø'ø häna'c cu nja hoj, cab häna'c häyaa ñä'ä hamóombät; maas møc hajxy ñä'ägä yá'axät.

⁴¹ Coo ja'a Jesús hänajty jim miedsaannä Jerusalén, coo jaduhñ ñäheebøøyy, mänit tiägøøyy jøøbiä. ⁴² Mänit miänaañ:

—Yø'ø Jerusalénpäya'ayhajxy, cooch hajxy cu xchojcy, jootcuyc hajxy häxøpy yhity. Tøø yhabaady coo ja'a cu'ughajxy cu jiootcugøøyy. Pero cab hajxy wyiinjuø'øwa'añ. Cábøch hajxy xchoga'añ xmiee'xa'añ. ⁴³ Haxøøg hajxy jiada'añ yhabeta'añ. Medsaambä miädsiphajxy. Mänit hajxy jiuhguraajø'øwa'añii piquiä. ⁴⁴ Cab hajxy yajmäjäda'aga'añii. Yagho'ogáanäp hajxy

jaduhñ. Mänitá quiajpthajxy quiuhdägoyya'añ. Paady hajxy jaduhñ jiada'añ yhabeta'añ cooçh hajxy jaduhñ xquia'a tsoga'añ.

⁴⁵ Coo ja'a Jesús miejch cajptooty, mänit tiägøøyy tsajtøgooty. Mänit tiägøøyy høxquejxpädsøømbä pønjaty jiiby juuby too'p. ⁴⁶ Mänit miänaañ:

—Jim jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Jue'eçh ndøjc hajxy xwiäaãät cooçh hajxy jiiby xpia'yá'axät.” Ja'a Dios jaduhñ mänaañ. Pero mijts, jaduhñ hajxy mwa'añ meedsøhñdy.

⁴⁷ Najxpäxøø ja'a Jesús hänäjty jiiby yajnähiçø'øyy tsajtøgooty. Pero ja'a teedywiindsønñhajxy møødä ley-yajnähiçøøbiähajxy, quiojyquiapxytiumby hajxy hänäjty nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät, møødä cu'ugwiindsønñhajxy. ⁴⁸ Pero cab hajxy hänäjty ñajuø'øyy neby hajxy jiatçó'øwät je'eguiøxpä coo ja'a cu'ug ja'a Jesús miädia'agy hajxy hänäjty jiaançh tehñ miämädoonaayyá.

20

¹ Jiibiä Jesús ja'a cu'ug ja'a Diosmädia'agy hänäjty yajnähiçø'øyy tsajtøgooty, mänitá Jesús ñämejtsä ja'a teedywiindsønñhajxy møødä ley-yajnähiçøøbiähajxy møødä copc-hajpähajxy. ² Mänit hajxy miänaañ:

—Pønä cuhdujt tøø xmio'oy coo ja'a cu'ug tøø mhøxquejxpädsømy tsajtøgooty, y coo tøø mdägø'øyy yajnähiçøøbiä.

³ Mänitá Jesús miänaañ:

—Chaads mijts nmäyajtøwaambä. Mhadsówäp hajxy jaduhñ: ⁴ Coo ja'a Juan hijty wiädity mäyajnäbejpä, pøn jaduhñ quejx, Dios tøgä jäya'ayä.

Cab hajxy ñä'ä hadsooyy. ⁵ Mänit hajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiä:

—Neby hajxy nnä'ä hadsóowämät; coo hajxy nmänáañämät coo ja'a Dios quiejxy, mänit yhadsowa'añ: “Tii hajxy coo mga'a mäbøjcä.” ⁶ Y coo hajxy nmänáañämät coo jäya'ay quiejxy, mänitá cu'ug hajxy xquiuhgá'tsämät. Hiç, haagä mänaamb hajxy jaduhñ coo ja'a Juan tøø quiexyíijäm ja'a Dios.

⁷ Mänit hajxy yhadsooyy coo hajxy quia'a najuø'øyy pønä Juan quejx mäyajnäbejpä.

⁸ Mänitá Jesús miänaañ:

—Ni høøçh nga'a nägapxa'añ pønñhøch ja'a cuhdujt tøø xmio'oy.

⁹ Mänitá Jesús ja'a cu'ug tiägøøyy møødmädiaacpä:

—Jaduhñä jäya'ay tsaatypcam piädaacy maa ja'a ñaaxän. Mänit yhadoo'tujcy. Mänit tiu'ubøjcy. Jäguem ñøcxy. Jegaamb hänäjty jim. ¹⁰ Coo ja'a tsaatypcam yhabaaty, mänitá mioonsä tu'ug quiejxy coo ja'a tsaatypcam piuhmo'owøøjät. Mänitá mioonsä quioxhó'cäxä. Caj tii yajmäwiimbijtä. ¹¹ Mänitá mioonsä tu'ug quiejxcumbä. Jaduhñä mähdiøjc quioxhó'cägombä. Haxøøgjaty jaduhñ ñämaayyá. Ni je'e tii quia'a mooyyá. ¹² Mänitá wiingpä jiaac quiejxcombä. Nähdsäbit cuhdsäbit ja'a mähdiøjc piädáacänä.

¹³ Mänitá cudsatypcam miänaañä: “Nébiøch nnä'ä jatçó'øwät. Tøøçh chamñ najuø'øyy. Hädaa nhúunghøch, njaançh tehñ chøjpiøch njaançh tehñ pia'häyóobiøch hädaa. Nhuuc quéxyhøch hädaa. Coo yhøxcabøøjät, wehñdä wyiingudsähgø'øwøøjät.” Mänitá yhuung quiejxy. ¹⁴ Coo yhøxcajpä, mänit hajxy tiägøøyy ñiñämäayyäbä, ja'a tsaatypcam hajxy hänäjty hajoodiujpä: “Ja'a cudsatypcam yhuung yø'ø. Coo yø'ø tieedy jaduhñ yhó'ogät, yø'ø mähmø'øwaamb cudsatypcam. Tsøg hajxy yaghó'cäm neby hajxy jaduhñ nmämähmøøyyämät.” ¹⁵ Mänitá cudsatypcam yhuung yhøxwijtspädsøømäxä. Mänit hajxy yagho'cy.

Mänitá Jesús yajtøøyy:

—Nebiä cudsaatypcam jiatcø'owa'añ coo yhuung yaghó'cäxä. ¹⁶ Nøcxaamb yagho'tägatsa'añ ja'a yhuung tøø yaghó'cäxäbä. Mänitä wiinghäna'c ja'a tsaatypcam yaghajoodiuga'añ.

Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy miänaañ:

—Ni ja'a Dios jaduhñ quia'a mäná'anät.

¹⁷ Mänitä Jesús ja'a cu'ug wyiinhee'ppejty. Mänit miänaañ:

—Nej mijts ja'a Diosmädia'agy myajmädia'agytiägø'oy coo miäna'añ:

Ja'a tsaamädyii ja'a tøjcojpa hajxy quia'a nä'ägä cumaayy, je'e nä'ägä tuundsohñ.

(Jesús hamdsoo niñänøømä nebiä tsaajän je'eguiøxpä coo hänajty quia'a tsoey quia'a mee'xyijäm ja'a cu'ug. Pero mo'owäänäbä Jesús hänajty mõjtuung.)

¹⁸ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Pøn jaduhñ cá'awäp yø'ø tsaanähgøxp, tägóyyäp jaduhñ. Y coo pøn ñähgahbedøøjät yø'ø tsaam, tägóyyäp je'ebä.

¹⁹ Mänitiä ja'a Jesús jia madsaanä ja'a teedywiindsøñhajxy mõødä ley-yajnahixøøbiähajxy. Ñajuøøby hajxy hänajty coo hajxy hänajty tøø miädia'agyii. Pero cabä Jesús ñä'ä majtsä je'eguiøxpä coo ja'a cu'ug hänajty chähgø'oyijäm ja'a teedywiindsøñhajxy. ²⁰ Mänitä häna'c hajxy yajnahdijy coo hajxy ñibiäda'agøøjät nebiä hoyhäna'cän. Nøcxäp hajxy miädoy nebiaty ja'a Jesús hänajty miädia'aga'añ. Coo ja'a Jesús quiapxtägóyyät, mänit hajxy ñäxø'owø'owa'añ maa ja'a gobernadorän. ²¹ Mänitä Jesús hajxy miäyajtøoyy:

—Wiindsøn, nnajuøøby højts coo miichä tøyhajt myajnahixø'oy ja'a Diosmädia'agy. Hopiønä miich mmøødmädia'agy; y caj miich pøn mmøjpäda'agy, hoy pøn mõjtuung jia mõødä. ²² Højtsä tøyhajt móoyyác. Coo højtsä gobiernä hänajty xyagjuy xyajmo'ona'añ, nej, hoyyada'a jaduhñ coo højts njúyädä.

²³ Pero ñajuøøbiä Jesús hänajty coo hänajty jia yajcapxtägoyya'añii. Mänit miänaañ:

—Tiiç hajxy coo xjia wi'i jøjcapxø'owa'añ. ²⁴ Høøchä xädø'øñ tu'ug yaghíxác. Pøn yhajahñaxy yø'øduhñ, pøn xiøø yø'øduhñ.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a gobiernä.

²⁵ Mänitä Jesús miänáangombä:

—Pues, mmó'owäp ja'a gobiernä hajxy tijaty yø'ø jie'ehajpy. Y mmó'owäbä Dios hajxy tijaty yø'ø jie'ehajpy.

²⁶ Cabä Jesús hajxy hänajty hoy yajcapxtägoyya'añ cu'ughagujc. Yagjuøøyy hajxy jaduhñ coo hoy yhadsooyy. Y cab hajxy waamb miänaañnä.

²⁷ Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a saduceoshajxy näje'e, ja'a hajxy jaduhñ mänaambä cooc tyijy ni pøn quia'a jujypiøga'añ. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

²⁸ —Wiindsøn, jaduhñdsä Moisés jecy quiujahy, cooc ja'a ya'adiøjc hänajty tu'ug tøø yho'ogy, y cooc ja'a yaamgto'oxy ja'a huung quia'a mõødä, mänitägä quiapy wyiingpøgät, nébiägä yhuung jaduhñ miähmø'owät ja'a piuhya'aguiøxpä. ²⁹ Jaduhñä häna'c-hajxy hänajty, näjxutjuc tu'que'ex. Ja'a craa mõjpä, mänit jia pøjcy. Mänit yho'cy. Nitu'ugtä yhuung quia'a mähmøøyy.

³⁰ Mänitä jiodsømy ja'a yaamgto'oxy jia wiingpøjcombä. Mänit je'e yhó'combä. Nitu'ugtä yhuung quia'a mähmøøbiä. ³¹ Mänitä yaamgto'oxy ja'a quiapy jia wiingpøjcombä jatu'ug. Jaanä jaduhñ yhó'combä. Nägøxiä ja'a yaamgto'oxy ja'a quiapy jia mõødtsänaayy ja'a näjxutjupä; cøjx hajxy yho'ogy, y ni pøn yhuung quia'a mähmøøyy. ³² Mänitä yaamgto'oxy jiaag ho'pä. ³³ Hoorä, coo hajxy hänajty tøø jiuypjønä, pønä to'oxiøjc tøyhajt mõødtsäna'awaamb ja'a näjxutjupä, jim tsajpootyp.

³⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Hädaa yaabä naaxwiin, pøjp huucp ja'a jäya'ayhajxy yaa. ³⁵ Pero pønjaty jujyipiøgaamb, pønjaty nøcxaamb tsajpootyp, cab hajxy jim piøgaannä yhu'ugaannä. ³⁶ Cab hajxy mänaa yho'tägatsaanä. Coö hajxy hänajty tøø jujyipiøjnä, jaduhñ hajxy miähmø'øwaannä nebiä Dioshuungän, nebiä Diosmoonsän. ³⁷ Hamdsoo ja'a Moisés hajxy xyajnähixøøyyäm coö ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy jujyipiøga'añ, jiiby maa jaduhñ myiñän coö ja'a hu-jtshuung hänajty tiøy tu'ug. Jaduhñ jiiby myiimbä coö ja'a Dios wyiingudsähgø'øyiijäm ja'a Abraham møødä Isaac møødä Jacob. ³⁸ Cabä Dios wyiingudsähgø'øyiijäm ja'a ho'ogypiähajxy. Ja'a jujcyjiäya'ayhajxy, je'eds hajxy jaduhñ wiingudsähgøøby ja'a Dios.

³⁹ Mänitä ley-yajnähixøøbiähajxy näje'e miänaañ:

—Wiindsón, yajxon miich jaduhñ mmädia'agy.

⁴⁰ Cabä Jesús hajxy waamb ñämaañä je'eguiøxpä coö hajxy hänajty chähgøøñä.

⁴¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii hajxy coö mmäna'añ cooc ja'a David yhuunghaty ja'a Diosquexy.

⁴² Hamdsoo ja'a David miänaañ maa ja'a Salmos quiujahyyän:

Mänitøchä Dios ja'a nwiindsón xñämaayyä:

“Yaads min häña'aw nhahooguiø'øháampiøch,

⁴³ høxtä cóonøchä mmädsip tøø nga'a yajmäjädáacäm.”

⁴⁴ Coö ja'a David ja'a Diosquexy hamdsoo ñämaayy “wiindsón”, nébiäts jaduhñ ñä'a huunghädät.

⁴⁵ Jimä cu'ughajxy hänajty nägøxiä miämädoona'ay, mänitä Jesús ñämaayy ja'a jiamiøødhajxy:

⁴⁶ —Ca'a yø'ø ley-yajnähixøøbiä miädia'agy hajxy mmäbøjcä. Yoñwitmøød hajxy wyi'i wiädity je'eguiøxpä coö hajxy wyi'i yajcumaya'añ. Jaduhñä jioothajxy jia tsocy coö hajxy jim wyiingudsähgø'øwøøjat halaplaaz. Jiiby hajxy yhäña'awa'añ maa ja'a häñaabiejt yajxonjatypän jiiby tsajtøgooty, chaads jim maa ja'a xøø jiadyiijän. ⁴⁷ Y piøjcäbä yaamgto'oxy ja'a tiøjc hajxy. Wi'i yajcumayaamb hajxy, paady hajxy wyi'i Dyiospa'ya'axy jeicyjiaty. Hanaxiä hajxy chaaçhtiuna'añii.

21

¹ Tsajtøgootiä Jesús hänajty, mänitä mäyøøjäya'ay yhijxy coö xädø'øñ hajxy hänajty quiuyoxø'øy. ² Mänitä yaamgto'oxy tu'ug yhiixpä ja'a jaanç tehñ yhäyoobä. Jagooyyä xädø'øñhuung hänajty miøødä metsc. Je'eduhñ cøjx yecy.

³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøyhajt jaduhñ, maas may hädaa yaamgto'oxy häyoobä ja'a xädø'øñ tøø quiuyoxø'øy quejee yø'ø mäyøøjäya'ayhajxy. ⁴ Yø'ø mäyøøjäya'ayhajxy, je'e hajxy quiuyoxøøyy mäduhñtiä hajxy tøø yajcunaxy. Pero hädaa yaamgto'oxy, je'e cøjx quiuyoxø'øy mäduhñtiä hijty ñägaya'añ.

⁵ Jiibiä jäya'ayhajxy hänajty näje'e tsajtøgooty. Jaduhñ hajxy hänajty miädia'agy coö ja'a tsaä jiaanç tehñ yajxonjatiä, coö hajxy tøgooty yajxon jiaanç tehñ yhiixy nebiatiä jäya'ayhajxy hänajty tøø piäda'aguiän. Mänitä Jesús miänaañ:

⁶ —Habaadaamb jaduhñ coö hädaa tsajtøjc jyida'añ cøxiä.

⁷ Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Wiindsón, mänaa jaduhñ jiada'añii. Tii hijxtahñd jaduhñ naxaamb coö hänajty tøø yhabaatnä.

⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Mniyajcopcø'owøjöp hajxy, cab hajxy myajwiinhóønät. Nämáy hajxy wiädita'añ. Jaduhñ hajxy miána'ana'añ: “Høøchä Dios tøø xquiexy”, y “Tøø yhabaatnä.” Pero cab hajxy mmäbógät. ⁹ Coø hajxy jaduhñ mmädoyhádät coø tsip piädø'oga'añ, cab hajxy mdsähgø'owät. Jayøjpä tsip jiada'añii, cahnä hänajty yhabaadyñä.

¹⁰ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Nimiädsibø'owáañäbä wiingcajptjaty. ¹¹ Møc hujx jiädita'añ. Jadáañäbä yuuxøø møødä pa'am wiinduhmyhagajpt. Y jimä høchähgøøñäjatypä quiähxø'oga'añ tsajtwiing.

¹² 'Pero cahnä hänajty yhabaadyñä, xmiadsaamb mijts ja'a jäya'ayhajxy. Xyajnøcxaamb hajxy maa ja'a tsajtøjcän. Jiiby hajxy xñäxø'owø'owa'añ. Xchumaamb hajxy jaduhñ. Xyajnøcxaamb hajxy maa ja'a gobiernäwiinduumhajxiän. Ja'a høøhcøxpä hajxy xchaachtuuna'añ. ¹³ Coø hajxy jaduhñ mjádät mhabétät, mänitøch hajxy xmiädiá'agät. ¹⁴ Wiinjuø'ow hajxy jaduhñ. Cab hajxy jäguemiä mwiinmahñdyhádät waambaty hajxy mhadsówät. ¹⁵ Høøch mijts nbuhbedaamb. Nmo'owáambiøch mijts ja'a wiinmahñdy nebiä mmädsip hajxy mga'a yajmäjädá'agät. ¹⁶ Høxtä xñähdugaambä mdeedy hajxy møødä mbuhya'ayhajxy møødä mjujy mmägu'ughajxy møødä mmägu'ughajpähajxy. Nájé'eyyäm mijts häna'c xyagho'oga'añ. ¹⁷ Nägøxiä hajxy xxiøøghada'añ maa ja'a høøhcøxpän. ¹⁸ Hoy hajxy cøxypänejpä cu mja jat cu mja habet, tsipcøxp hajxy hodium mnøcxa'añ. ¹⁹ Coø hajxy hamuumdu'joot mmee'xtúgät, mdägø'owäp hajxy jim tsajpootyp.

²⁰ 'Coø hajxy mhíxät coø ja'a Jerusaléncajpt hänajty tøø jiuhibgø'oyíjäm ja'a miädsip, mänit hajxy mnajuø'owät coø hänajty tøø yhabaatnä coø Jerusalén quiuhdägoyya'añ. ²¹ Pønjaty hänajty yaa hijp Judeanaaxooty, tsipcøxp hajxy piäyø'ogät, nõcxäp hajxy jim maa ja'a tunän. Pønjaty hänajty yaa hijp Jerusaléncajptooty, tsipcøxp hajxy yaa chóonät. Pønjaty hänajty hijp camjooty, cab hajxy ñøcxtägátsät quiajptootyhajxy. ²² Jaançh tehñ chaaçhpøgaambä jäya'ayhajxy nägø'ø nädecypä. Jadáañäp jaduhñ nebiaty jiiby myiñän cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coø jiada'añii. ²³ Jaançh tehñ chaaçhpøgaambä to'oxiøjc-hajxy hänajty, ja'a hajxy hänajty moxtsa'amhjäp, ja'a hajxy hänajty maaxhuungmøødpä. Hoyhoyyä jäya'ayhajxy yaa chaaçhpøga'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jaançh tehñ yajcumädozáañäp hajxy jaduhñ. ²⁴ Nájé'e hajxy yho'oga'añ coø ja'a tsip jiada'añii. Nájé'e hajxy miadsa'añii. Mänit hajxy yajnøcxa'añii wiinduhmyhagajpt. Minaambä jäguemjäya'ay ja'a Jerusaléncajpt hajxy yajma'ada'añ, høxtä coonä yhabétät coø ja'a cuhdujt hajxy piøjcäxät coø hajxy jaduhñ quia'a jatcøøñät.

²⁵ 'Cähxø'ogaambä hijxtahñd maa ja'a xøøjän, maa ja'a po'ojän, maa ja'a madsa'ajän. Pädo'ogaambä mejy; jäditaamb jaduhñ. Paadiä cu'ughajxy chähgø'owa'añ wiinduhmyhagajpt. ²⁶ Wiinmahñtiägoyyaambä jäya'ayhajxy coø høchähgøøñä yaa jiada'añii hädaa yaabä naaxwiin. Tsäyuyyaambä xøø chaadsä po'o chaadsä madsa'a. ²⁷ Mänitøch ngädaactägatsa'añ joc-hagujc, høøch ja'a Diosquexypä. Hajájäbøch ngäda'aga'añ mäjaamøød. Xyhixáambøchä jäya'ayhajxy. ²⁸ Coø jaduhñ jiadøøjät, mänit hajxy mjootcugø'owät. Mänit hajxy mbädsøma'añ hawa'adstuum.

²⁹ Mänitä Jesús miänáangombä:

—Høxtahñdsä quepychaa, ³⁰ coø hajxy mhixy coø wiamy, mnajuøøby hajxy coø piøødtägøøñä. ³¹ Jaduhñ mäwíinäts je'e coø ja'a hijxtahñd hajxy mhijxtsóonät, mnajuø'owäp hajxy jaduhñ coø yhabaatnä coø Dios ja'a miäjaa yajcähxø'oga'añ.

³² 'Coo jaduhñ yhabáadät nébiøch cham nmädia'aguiän, cahnä jäya'ayhajxy hänajty quiøxy ho'ogyñä ja'a hajxy jäda'ahatypä. Tøyhajt jaduhñ. ³³ Tägoyyaambä tsajtwiing mөөдä naaxwiin, pero tøjiadaamb nébiøch cham nmädia'aguiän.

³⁴⁻³⁵ 'Mniyajcopcø'øwøøjäp hajxy. Cab hajxy mnajuø'øy mänájøch ngädaactägatsa'añ. Paady hajxy hoy mhídät. Cab hajxy mh'uug cab hajxy mjøø'xät. Cab hajxy tii mhadsógät hädaa yaabä naaxwiin. Pønajat jaduhñ ca'a cudiumb, haxøøg hajxy jiada'añ yhabeta'añ, høxtä hoy hajxy maa cu jia tsäna'aw. ³⁶ Nähix hahixø'ø hajxy mhídät. Homiänaajä hajxy mDiospa'yá'axät neby hajxy haxøøg mga'a jat mga'a habétät, nébiøch hajxy hoy xwyiingudsähgø'øwät, høøch ja'a Diosquexypä.

³⁷ Xøømbaadiä Jesús hänajty yajnahixø'øy tsajtøgooty. Coodsaady hänajty wiädity maa ja'a tun xiøhatiän Olivos. ³⁸ Jopyñä ja'a jäya'ayhajxy hänajty quiøxy hamugø'øy tsajtøgooty coo ja'a Jesús miädia'agy hajxy hänajty wyl'i yhamädoowhidaañä.

22

¹ Tøø ja'a pascuaxøø hänajty miäwiingoonnä mänaa ja'a tsajcaagy hajxy hänajty quiayyän ja'a cajpä tsooy miøødäbä. ² Jia wyl'i xyiictaacypy jia wyl'i miädiaactacypy ja'a teedywiindsønñhajxy hänajty mөөдä ley-yajnahixøøbiähajxy nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät. Pero chähgøøbiä cu'ug hajxy hänajty.

³ Mänitä Judas Iscariote ja'a Satanás jioottägøøyy quiøptägøøyyä. Jesús jiamiøød hänajty je'e tu'ug maa ja'a nämajmetspän. ⁴ Mänitä Judas ja'a teedywiindsønñ hoy miøødmädia'agy mөөдä møjhjäp hajxy maa ja'a tsajtøjcän. Je'e yajmøødmädiac nebiä Jesús yajcø'ødägø'øwät. ⁵ Mänitä teedywiindsønñhajxy xioondaacy. Mänitä Judas hajxy ñämaayy coo xädø'øñ hajxy mio'owa'añ. ⁶ Mänitä Judas ñähadsooyy. Mänit tiägøøyy wiinmahñdyhjäp nebiä Jesús yajcø'ødägø'øwa'añ, mänaa ja'a cu'ughajxy hänajty quia'a jaty mayyän.

⁷ Mänitä pascuaxøø yhabaatnä mänaa ja'a tsajcaagy hajxy quiayyän, ja'a cajpä tsooy miøødäbä. Yojaxypä meeghuung hajxy hänajty ja'a pascuaxøøjooty.

⁸ Mänitä Jesús ñämaayy ja'a Pedro mөөдä Juan:

—Nøcx ja'a tsuugay hajxy yaghoyø'øw. Tøø yhabaady coo hajxy ndsuugayáanäm ja'a pascuaxøøgøxpä.

⁹ Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Maa højts nyaghoyø'øwät.

¹⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo hajxy mgajptägø'øwät, mbaadaambiä jäya'ay hajxy tu'ug matjón. Mbanøcxäp hajxy maa tiøjtägø'øwa'añän. ¹¹ Mänitä cudøjc hajxy mnämä'awät: “Højts nWiindsønñ tøø xquiexy coo højts miich nmäyajtøwät maa hawa'adspä jii maa højts ndsuugáyät ja'a pascuaxøøgøxpä.” ¹² Mänitä hawa'adspä hajxy xmio'owa'añ cruundä jim cøxp. Tøø hajxy hänajty hoy yajxón yaghoyø'øy. Jimä tsuugay hajxy myaghoyø'øwät.

¹³ Mänit hajxy hoy piaady nebiatiä Jesús hänajty tøø miäna'añän. Mänitä tsuugay hajxy yaghoyøøyy ja'a pascuaxøøgøxpä.

¹⁴ Coo yhabaatnä, mänitä Jesús hajxy yhäñaaguiädaacy meexäwiinduum mөөдä jiamiøødhajxy. ¹⁵ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cooch nho'ogaannä, jootcújc-høch nnijiäwø'øyii cooch mi-jts nmøødtsuugaya'añ ja'a pascuaxøøgøxpä. ¹⁶ Cábøch mijts nmøødtsuugaadiägatsa'añ høxtä coonä yhabáadät mänaa ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añän. Tøyhajt jaduhñ.

17 Mänitá Jesús ja'a vaso tu'ug quionø'cy vinomøød. Mänitá Dioscujú'uyäp yejcy. Mänit miänaañ:

—Huucmuc hajxy hädaa nägøxiä. 18 Cábøchä vino nhuuctägatsa'añ høxtä coonä yhabáadät coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ.

19 Mänitá Jesús tsajcaagy quionø'cy. Mänitá Dioscujú'uyäp yéjcombä. Mänitá tsajcaagy qyijwa'xy. Mänitá jiamiøød miooyy. Mänit miänaañ:

—Høøch nni'x ngopc hädaa. Ja'a mijtsçøxpøch nniñähduga'añii cooçh mijts nnähho'tu'uda'añ. Naaghóoc-høch mijts xjiahmiejsta'agy, jaduhñä tsajcaagy hajxy mgäyät.

Coo hajxy quiaabiädøøyy, mänitá Jesús ja'a vaso quionø'cy, ja'a hänäjty vinomøødpä. Mänit miänaañ:

20 —Hädaa vino, hijxtahñd jaduhñ miähmø'øwa'añ nébiøch nnø'ty nyaghäyowa'añän cooçh mijts nnähho'tu'uda'añ.

21 'Pero ja'a craa xyegáambøchä, yaaçh jaduhñ xmiøødhäña'ay maa hädaa meexän. 22 Tsipcøxpøch nho'oga'añ nébiøchä Dios tøø xyajnähdijjiän, høøch ja'a Diosquexypä. Pero ja'a craa xyegaambä, maas haxøøg jiada'añ yhabeta'añ.

23 Mänitá Jesús jiamiøødhajxy tiägøøyy nimiäyajtøøwäbä hamiñ haxøpy pønä Jesús yegaamb.

24 Mänit hajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiä pøn møjtuuñg mo'owáañäp. 25 Mänitá Jesús miänaañ:

—Hädaa hajxy yaa gobiernähajpä hädaa yaabä naaxwiin, nä'a hanehmb hajxy. Tsipcøxpä cu'ughajxy quiudiuñ neby hajxy yhane'emyiijän. 26 Pero mijts, cab hajxy mnibiäda'agøøjät nebiä gobiernän. Pøn møjtuuñg møød maa mijtsän, ween ñibiäda'agyii nebiä tuuñg møj ca'a møødpän. Pøn hanehmb maa mijtsän, ween ñibiäda'agyii nebiä moonsän. 27 Pøn møjtuuñg møød, ja'a craa caabiä, tøgä craa mäyajcaabiä. Ja'a craa caabiä, je'eds møjtuuñg møød. Pero høøch mijts nyajcaaby, hóyhøch møjtuuñg nja møødä.

28 'Tøøch mijts xmiøødyo'oy xmiøødnaxy tsip xex. 29 Páadyhøch mijts møjtuuñg nmo'owa'añ, nébiøch nDeedy tøø xmio'oyän, 30 neby hajxy jim mgay mhú'ugät maaçh nmeexäwiinduumän maaçh ngobiernähada'añän, nebiä hoyhäñaabiejt hajxy myaghäña'awø'øwät mänaa ja'a judíos hajxy mhane'ema'añän, ja'a nämajmetsc-hagajtpä.

31 Mänitá Jesús ja'a Pedro ñämaayy:

—Simón, Simón, mniyajcopcø'øwøøjäp. Tøøchä Satanás cuhdujt xjia mäyujwa'añ coo mijts xyajtu'udägøyyät. 32 Pero tøøchä Dios nmänuu'xta'agy ja'a miichcøxpä nébiøch miich nmädia'agy homiänaajä xmiäbøjçät. Coo miich hänäjty tøø mwiiinmahñdymejtsnä, mjoodcapxmøcpøgäp ja'a mjiamiøødtøjc neby hajxy jaduhñ quia'a tu'udägøyyät.

33 Mänitá Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Homiäajøch miich nbanøcxät, hoy jia pujxtøgootiä. Høxtä näguipxy jaduhñ nmøødhó'ogät.

34 Mänitá Jesús miänaañ:

—Pedro, chamñ nnäma'ay, cahnä tseey hänäjty ya'axyñä, tøø miich hänäjty tægøøghooc mnijjögapxyii cooçh tyijy xquia'a hixiä.

35 Mänitá Jesús miäyajtøøyy ja'a jiamiøødhajxy:

—Cooçh mijts nguejxy Diosmädia'agy-yajwa'xpä, mänitøch mijts nnämaayy coo hajxy tii mga'a wähátät, ni xuummy, ni xädø'øñhidøhñdy, ni cø'øg. Y tii hajxy myajmaajiajt.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ni tii.

³⁶ Mänitá Jesús miänaañ:

—Pero chaaçh nmänaannä coo xuummy hajxy mwähátät mөөдä xädø'õñhidøhñdy. Põn espada ca'a mөөд, weenä wyit tioogy nebiä espada jiúyät. ³⁷ Tsipcøxp tiøjiada'añ neby jim myiñän cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän ja'a hөөçhcøxpä: “Ca'awiindøyhäna'c jaduñ tyijjä.” Cøxiä jaduñ tiøjiada'añ neby jim myiñän cujaay ja'a hөөçhcøxpä.

³⁸ Mänit hajxy miänaañ:

—Chaa højts espada metsc nmөөдä.

Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Mädøyyä jaduñ.

³⁹ Mänitá Jesús tiu'ubøjcy. Mänit ñøcxy maa ja'a Olivostunän neby hänajty ñä'ägä cuhdujthatiän. Quipxiä jiamiøødhajxy pianøcxy. ⁴⁰ Coo hajxy jim miejch, mänitá Jesús miänaañ:

—Tsögä Dios hajxy pa'yáaxäm; jaduñ hajxy mga'a tu'udägóyyät.

⁴¹ Mänitá Jesús ñøcxy jäguemjuøøby nidiuhm Diospa'yaaxpä. Mänit jyi-jcädaacy. ⁴² Mänit miänaañ:

—Teedy, coo miich jaduñ mmäná'anät, cábøch hädaa tsaachpä peenä nmänáxät. Pero ca'a yhөөçh nguhdujtä nyaghidaamby; miich mguhdujt hidaamb.

⁴³ Mänitá Diosmoonsä tu'ug ñäguehxtøø'xy. Tsajpootyp hänajty chooñ. Ja'a Jesús ja'a mäjaa hoy mio'oy. ⁴⁴ Jaançh tehñ chaaçhpøjpa Jesús hänajty. Mänitá Dios miänuu'xtaacy nägø'ø nädecypiä. Mänit xiäbitnøø tiägøøyy ta'xpä naaxwiin nebiä nø'tiän.

⁴⁵ Coo ja'a Jesús Dyiospa'yaaxpädøøyy, mänit tiänaayyø'cy. Mänitá jiamiøødhajxy hoy yhixø'øy. Haagä maab hajxy hänajty je'eguiøxpä coo hajxy hänajty jiaançh tehñ jiootmayhaty. ⁴⁶ Mänitá Jesús miänaañ:

—Tii hajxy coo mwi'i mia'ay. Pädø'øg hajxy. MDiospa'yá'axäp hajxy; jaduñ hajxy mga'a tu'udägóyyät.

⁴⁷ Jimnä ja'a Jesús hänajty miädia'agyñä, mänitá cu'ug miejch. Ja'a Judas hänajty copc-hajp maa ja'a cu'ughajxiän. Je'e ja'a Jesús hänajty tøø jiamiøødhaty maa ja'a nämajmetspähajxiän. ⁴⁸ Mänitá Jesús hoy chu'xy. Mänitá Jesús miänaañ:

—Judas, nej, tsu'xyháamhøch miich xyega'añä, hөөçh ja'a Diosquexypä.

⁴⁹ Mänitá Jesús jiamiøødhajxy miänaañ:

—Wiindsøn, nej, pädø'ögäp højts espadahaamä.

⁵⁰ Mänitá Jesús jiamiøød tu'ug tiaatspujxtuuty ja'a teedywiindsøn mioonsä. Ja'a hahooybä taatsc ñäbujx. ⁵¹ Mänitá Jesús miänaañ:

—Ween hajxy yhity. Ween tiuhñä.

Mänitá Jesús ja'a craa tiaatsc piädaacä. Tsooc je'e. ⁵² Mänitá Jesús ñämaayy ja'a teedywiindsøñhajxy, mөөдä tsajtøjwiindsøñhajxy, mөөдä mõjtøjc-hajxy, ja'a Jesús hajxy hänajty yajpädø'øgaambä:

—Nej, méé'tspøch hajxy jaduñ xtyijjiä coo espada coo wojpt hajxy mmäbädø'øguiä. ⁵³ Cooch mijts hijty nmөөdhity tsajtøgooty najxpäxøø, cábøch mijts hijty nej xtiuñ. Pero tøø yhabaatnä cooch mijts xmiädsät ja'a haxøøgpä miäjaagøxpä.

⁵⁴ Mänitá Jesús hajxy miajch. Mänit hajxy yajnøcxy maa ja'a teedywiindsøn tiøjcän. Jäguemjuøøbiä Pedro hänajty piayo'oy. ⁵⁵ Mänitá soldado jøøn hajxy tiägøøyy yajmøjjøøbiä jim tøba'amhagujc. Mänit hajxy yhøxtaacy piquiä jøømba'axaambä. Mänitá Pedro piahøxtaacpä. ⁵⁶ Mänitá to'oxymoonsä ja'a Pedro yhijxy coo jiiby piahäñaabiä. Mänit miänaañ:

—Yø'ø mixy, ja'a Jesús jiamiøød yø'ø.

57 Mänitä Pedro ñijjogapxä:

—Pi'muuxy, cábøchä Jesús nhixiä.

58 Mänitä Pedro yhöxcájpägombä wiinghäna'c. Mänit ñämaayyä:

—Miičh mjamiøød je'e, tuhmds.

Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Joom, caj tiøyyä.

59 Tøø hänajty tu'horä yhity, mänitä Pedro ñänøømä:

—Tøyhajt jaduħn coo ja'a Jesús jiamiøød yø'ø. Galilea yø'ø craa choħmbä.

60 Mänitä Pedro miänaañ:

—Joom, pätiidä miičh jaduħn mnä'ä mädiaacyy.

Tuunä Pedro jaduħn ñä'ä mänaañ, mänitiä ja'a tseej jiaančh yaaxy.

61 Mänitä Jesús ja'a Pedro miøjhee'py. Mänitä Pedro cøjx jiahmiech waambaty hänajty tøø ñäma'ayijäm ja'a Jesús: “Cahnä tseej hänajty ya'axyñä, tøø miičh hänajty tägøøghooc mnijjogapxyii cóogøch tyijy xquia'a hixiä.” 62 Mänitä Pedro wyiimbijnä. Mänit hoyhoy jiøøyy.

63 Mänitä Jesús tiägøøyyä näxícäbä näyáaxäbä ja'a häna'c-hajxy hänajty hadänaabiä. Mänit tiägøøyyä wobhó'cäbä. 64 Mänit hajxy wyiinguxodsøøyy. Mänit hajxy wyiinguwobøøyy. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Najuø'øw pøn tøø xwiopy.

65 Jaančh tehñ yhaxøøgjatiä Jesús ñämaayyä.

66 Coo jiobøøyy, mänitä judíoshajxy yhamugøøyy, møødä møjtøjc-hajxy, møødä teedywiindsønħajxy, møødä ley-yajnahixøøbiähajxy. Mänitä Jesús hajxy yajnøcxy maa junta hajxy hänajty yagjadyiijän. Mänit hajxy miäyajtøøyy:

67 —Højtsä tøyhajt móoyyác, nej, miičh Dios tøø xquiexiä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Hóyhøch jaduħn cu nja mäna'an, cábøch mijts häyaa xñä'ä mabójcäbät.

68 Y cooçh mijts waambaty nmäyajtówät, cábøch hajxy xyhadsówät, ni cábøch hajxy xyhöxmádsät. 69 Tøø yhabaatnä cooçh jim nnøcxaannä maa ja'a Diosän, ja'a møjcuħdujtmøødpä. Jimħøch nøcxy nhäña'awa'añ maa ja'a yhahooy-haampiän, høøch ja'a Diosquexyypä.

70 Mänit hajxy wyi'i miäyajtøøyy:

—Nej, miičhä Dios xyHuuñghajpä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduħn nej mijts mmäna'añän.

71 Mänit hajxy miänaañ:

—Tii testigo hajxy nnä'ä jaac wáañämät. Hamdsoo hajxy tøø nmädóowäm coo hamdsoo tøø ñimiädia'agyii.

23

1 Mänit hajxy nägøxiä tiänaayyø'cy. Mänitä Jesús hajxy yajnøcxy maa ja'a Pilato wyiinduumän. 2 Mänit hajxy tiägøøyy nähwaambejpä:

—Jim hädaa craa ja'a cu'ug hijty wyl'i quiapxhiñ. Nøm hijty miäna'añ coo højtsä gobiernä xädøøñ nga'a mó'owät ja'a jim tsänaabiä Roma. Jaduħn hijty miänaambä cooc tyijy ja'a Dios tøø quiexyii gobiernähajpä.

3 Mänitä Pilato ja'a Jesús miäyajtøøyy:

—Nej, jaduħn miičh mnibiäda'agyii nebiä gobiernän maa hädaa judíoscájpätänä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduħn nej miičh mmäna'añän.

4 Mänitä Pilato ñämaayy ja'a teedywiindsønħajxy møødä cu'ug:

—Cábøch hädaa craa nhixy coo tii pojpä quia'a møødä.

⁵ Mänit hajxy tehngajnä wyi'i ya'axy:

—Høhnda'agymiädia'agyhaam yø'ø craa yajnahixø'øy ja'a Jude-abä-jäya'ayhajxy. Jim yajtsohndaacy Galilea. Yaa tøø miech. Jaduhn yaa jiatcøøbiä.

⁶ Coo ja'a Pilato jaduhn miädooyy, mänit yajtøøyy pø jimä Jesús jiaančh tsooñ Galilea. ⁷ Coo ja'a Pilato yhawáanäxä cooc ja'a Jesús jim chooñ, mänitä Pilato ja'a Jesús quiejxy maa ja'a Herodes wyiinduumän. Hix, gobernador ja'a Herodes hänajty jim tiuumby Galilea. Tøø hänajty quiody Jerusalén xøøhajpä. ⁸ Coo ja'a Herodes ja'a Jesús yhijxy, mänit jiootcugøøyy je'eguiøxpä coo hänajty jia wi'i yhixa'añ. Tøø hänajty miädohyaty coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñajatypä hänajty tøø yajcähxø'øgy. Jaduhnä Herodes hänajty jia wi'i yhixa'añ coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäbä yajcähxø'øgät. ⁹ Mänitä Herodes ja'a Jesús madiu'u jia wi'i miäyajtøøyy, pero cabä Jesús ñä'ägä hadsooyy. ¹⁰ Tehngajnä ja'a Jesús hänajty ñähwaambedyijäm ja'a teedywiindsønhajxy møødä ley-yajnahixøøbiähajxy. ¹¹ Mänitä Herodes ja'a Jesús hajxy tiägøøyy näxiicpä näyaaxpä møødä soldadohajxy. Mänitä wit hajxy yajpägøøyy yajxonbä nebiä rey wyitän. Mänitä Herodes ja'a Jesús quiejxwiimbijty maa ja'a Pilatän. ¹² Mänitxøø ja'a Pilato ja'a Herodes miøødnimiägu'ughajpøjcä. Nimiädsiphájtäp hajxy hänajty.

¹³ Mänitä Pilato yaaxmujcy ja'a teedywiindsønhajxy møødä copc-hajpähajxy møødä cu'ughajxy. ¹⁴ Mänit miänaañ:

—Míjtshøch hädaa craa tøø xyajnämech. Mmänaamb mijts jaduhn coo ja'a cu'ug hijty quiapxhiñ. Tøøch nja yajmäyach maa mijts mwiinduumhajxiän, y tøø hajxy mhixy mmädoy coo ja'a pojpa quia'a møødä nej mijts tøø mja nähwaambetiän. ¹⁵ Ni ja'a Herodes quia'a mäna'añ coo ja'a pojpa miøødä, paady tøø quiejxwiimbity. Tøø hajxy mhixy coo ja'a pojpa quia'a møødä. Paady, cábøch nyajyagho'oga'añii. ¹⁶ Jayójpøch nyajcumädowa'añ, mänitøch nhøxmadsaanä.

¹⁷ Jaduhn hajxy hänajty quihdujthaty coo ja'a tsumyjiäya'ay hajxy hänajty tu'ug yhøxmach ja'a pascuaxøøjooty. ¹⁸ Mänit hajxy nägøxiä yaaxy:

—Ca'a yø'ø craa mhøxmach. Jue'e mhøxmádsäp ja'a craa Barrabáshajpä.

¹⁹ Paadiä Barrabás hänajty tøø chumyii coo ja'a tsip hänajty tøø yajpädø'øgy cajptooty, møød coo hänajty tøø miäjäya'ay-yagho'ogy. ²⁰ Jia wi'i yhøxmadsaamby ja'a Pilato ja'a Jesús hänajty. Jaduhnä cu'ug jia nämáaguiombä.

²¹ Mänitä cu'ughajxy maas møc jiaac yaaxy:

—Møjpahbet hajxy cruzcøxp, møjpahbet hajxy cruzcøxp.

²² Miädägøøghoocpä ja'a Pilato jia mänáangombä:

—Pero nébiämäts jaduhn tøø jiatcø'øy. Cabä pojpa tii miøødä. Nébiøch nyajyagho'ogøøjät. Nyajcumädowáambiøch. Mänitøch nhøxmadsaanä.

²³ Pero tehngajnä hajxy jiaančh tehñ ya'axy coo ja'a Jesús miøjpahbedøøjät cruzcøxp. Jaduhnä teedywiindsønhajxy yaaxpä. Mäjädaac hajxy jaduhn neby hajxy hänajty miäna'añän. ²⁴ Mänitä Pilato miänaañnä coo ja'a Jesús miøjpahbedøøjät cruzcøxp. ²⁵ Mänit Barrabás yhøxmajch, ja'a cu'ughajxy hänajty tøø yajnahdíjiäbä, ja'a hänajty tøø chumyíjiäbä je'eguiøxpä coo tsip hänajty tøø yajpädø'øgy, møød coo hänajty tøø miäjäya'ay-yagho'ogy. Mänitä Pilato yhanemy coo ja'a Jesús miøjpahbedøøjät cruzcøxp.

²⁶ Jimä soldado ja'a Jesús hajxy hänajty yajnøcxy maa hajxy hänajty miøjpahbedä'añän. Mänitä jäya'ay hajxy tu'ug miajch, ja'a xøhajpä Simón, ja'a Cirenetsombä. Camjootiä Simón hänajty tøø yhoy. Mänitä cruz hadsip yajtsømdu'ubøjcä. Høxhaamä cruz miäyohy.

²⁷ Jaančh tehñ ñämay hajxy hänajty pianøcxy møødä to'oxiøjc-hajxy. Jöøyyäp yáaxäbä to'oxiøjc-hajxy hänajty ñøcxy. Jootmayhajp hajxy hänajty ja'a Jesúscøxpä. ²⁸ Mänitä Jesús ja'a to'oxiøjc-hajxy miøjhee'ppejty ja'a hajxy tsohm̄bä Jerusalén. Mänit hajxy ñämaayyá:

—Ca'ačh hajxy xñäjø'øy. Mijts hamdsoo mniñäjø'øwøøjäp møødä mhuung-hajxy. ²⁹ Habaadaamb jaduhñ coo ja'a jäya'ayhajxy miäna'ana'añ: “Jootcujcä to'oxiøjc-hajxy yhity ja'a yhuung ca'a hijpä.” ³⁰ Mänitä jäya'ay ja'a tun hajxy ñäma'awa'añ: “Højts nähgabhéjtäc, højts yú'tsäc.” ³¹ Xchaačhtiunáambøch ja'a jäya'ayhajxy, hóyhøchä pojpä cädieey nga'a ja møødä. Maas hanaxiä mijts mjada'añ mhabeta'añ.

³² Metscä mee'tspädøjc ja'a Jesús hänajty quipxy nøcxy miøødmøjpahbeda'añii. ³³ Coo hajxy jim̄ miejch maa hänajty xiøhatiän “Maa ja'a Ho'ogyjiäya'aguiopc Ñähgädá'aguiän”, mänitä Jesús miøjpahbejtä cruzcøxp møødä mee'tspädøjc, tu'ug hanajtyhaamby, tu'ug hahooyhaamby. ³⁴ Jim̄nä ja'a Jesús hänajty miøjpahbedyiinä, mänit miänaañ:

—Teedy, mee'x yø'ø häna'c-hajxy; cab hajxy ñajuø'øy tii hajxy jaduhñ coo jiatcø'øy.

Mänitä soldado ja'a Jesús wyit hajxy tiägøøyy yajniguiuhäyø'cäbä. ³⁵ Jim̄ä cu'ughajxy hänajty miähee'pna'ay møødä tuungmøødpähajxy. Jim̄ä Jesús hajxy hänajty wyi'i ñäxi'igy:

—Yajnähwaachp yø'ø craa hijty wiinghäna'c. Ween hamdsoo yajniñähwa'ačhii pø tøy jaduhñ Dyioshuungä, pø tøy jaduhñ Dyiosquexiä.

³⁶ Jaanä jaduhñä soldadohajxy wyi'i ñäxiicpä. Mänitä Jesús vinagre yaghuuca. ³⁷ Mänit ñämaayyá:

—Pø tøy miichä judíoshajxy xquiobiernähaty, hamdsods yajniñähwa'adsøø.

³⁸ Mänitä soldado pu'uyhuung hajxy jim̄ yujpahy cruzcuhduum. Tägøøgtu'u hayuuc hänajty miøødä cujaay: “Hädaadsä judíoshajxy quiobiernähajpy.” Griegohaam hänajty quiujaayä, møødä latínhaam, møødä hebreohaam.

³⁹ Mänitä mee'tspä tu'ug miänaañ, ja'a hänajty tøø miøjpahbéjtäbä cruzcøxp: —Pø tøyä Dios tøø xquiexy, hamdsods yajniñähwa'adsøø, y yajnähwáatsägäts højtspä —nømä Jesús ñämaayyá.

⁴⁰⁻⁴¹ Mänitä craa yhojjä jiamiøød:

—Nej, cájtämä Dios mwiingudsähgø'øyä. Paady højts ngumadowáañäm coo tøø ngädiéhyäm. Pero hädaa craa, caj nej tøø jiatcø'øy.

⁴² Mänitä Jesús ñämaayyá:

—Jesús, høøch xjiahmiédsäp coo miich hänajty mdägø'øwa'añ gobiernähajpä.

⁴³ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduhñ nnäma'ay, jädá'ajøch miich jim̄ xmiødhada'añ tsajpootyp.

⁴⁴ Cujyxioø hänajty je'e, mänit wyiingoodsøøyy wiinduhmyhagajpt. Tägøøghorä yhijty wiingoods. ⁴⁵ Cabä xøø hänajty maa ñä'a hañ. Mänitä tsajtøjc-hadøødiuc quiøø'tswa'xy cujjiä. ⁴⁶ Mänitä Jesús yaaxy:

—Teedy, høøch miich njoot njuøhñdy nyajcø'ødägø'øwaamby.

Jagoo jaduhñ jiaac mänaañnä, mänitiä yho'nä.

⁴⁷ Mänitä soldadowiindsón yhijxy nebiä Jesús jiajtiän. Mänit jia mänaañ coo ja'a Dios miøjjä jiaančhä, coo ja'a Jesús ja'a pojpä hijty quia'a møødä.

⁴⁸ Coo ja'a cu'ughajxy yhijxy nebiä Jesús jiajtiän, mänit hajxy wyiim-bijnä jootmayhájtäp. ⁴⁹ Jim̄ä Jesús miägu'ughajpähajxy hänajty tiäna'ay

jäguemjuøøby møødä to'oxiøjc-hajxy, ja'a hajxy hänajty jim tøø piadsóõñäbä Galilea. Yhijx hajxy je'ebä nebiä Jesús jiajtiän.

⁵⁰ Jimä hojiäya'ay hänajty tu'ug ja'a xøhappä José. Arimatea hänajty chooñ jim Judeanaaxooty. Møjtuung hänajty miøød maa ja'a judíoscajptän. ⁵¹ Pero cab jaduhñ piamänaañ coo ja'a Jesús cu yagho'cä. Jiøbhijxyp hänajty je'e coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ. ⁵² Mänitä José ja'a Pilato ja'a cuhdujt hoy miäyujwa'añ coo ja'a ho'ogyjiäya'ay yajmänácät cruzcøxp. ⁵³ Coo ja'a cuhdujt jaduhñ miooyyä, mänit yajmänajcy. Mänitä poobwit yajnähbijty. Mänit hoy yajnaaxtägø'øy maa ja'a tsaajutän ja'a naamhädiúñäbä. ⁵⁴ Mänacyxiøø hänajty je'e mänaa ja'a Jesús ñaaxtägø'øyän. Viernes hänajty je'e. Hadsuujøøñäp hänajty; ja'a poo'xxiøø hänajty habáatnäp.

⁵⁵ Ja'a to'oxiøjc-hajxy, ja'a Jesús hajxy hänajty tøø piadsóõñäbä Galilea, mänitä Jesús hajxy hoy yhiyx maa hänajty tøø ñaaxtägø'øyän. ⁵⁶ Coo hajxy wyiimbijty, mänitä pa'agxuu'pähon hajxy hoy jiuy. Mänit hajxy pioo'xnä ja'a poo'xxiøøjooty neby hajxy hänajty quiuhdujthatiän.

24

¹ Näxøøjopiä to'oxiøjc-hajxy ñøcxtägajch maa ja'a Jesús hänajty tøø ñaaxtägø'øyän møødä jiamiøødhajxy wiingpä. Pa'agxuu'pähongón hajxy ñøcxy ja'a hajxy hänajty tøø jiüyyäbä. ² Coo hajxy jim miejch, mänit hajxy yhiyx coo ja'a tsaajut hänajty tøø yhawa'açh. ³ Mänit hajxy jiiby tiägøøyy. Cab hajxy jiiby pøn piaaty. ⁴ Mänit hajxy chähgøøyy. Cab hajxy hänajty ñajuø'øy neby hajxy jiatcø'øwät. Mänit hajxy yhiyx coo ja'a jäya'ay hajxy hänajty metsc miøødtäna'ay. Yajxonjatiä wyithajxy hänajty. Høxtä haambä wyithajxy hänajty. ⁵ Mänitä to'oxiøjc-hajxy ñaaxcooyy je'eguiøxpä coo hajxy hänajty chähgø'øy. Mänit hajxy ñämaayyä:

—Tii ja'a Jesús hajxy yaa coo mhøxta'ay maa ja'a ho'ogyjiäya'ayhagujcän. ⁶ Cab je'e yaajän. Tøø jiuypiojñä. Nej, cab hajxy mjahmiechä neby hajxy jiiby tøø xyajmøødmädia'aguiän Galilea. ⁷ Nømä Jesús ja'a Diosquexypä hajxy xyhawaanä cooc hijty quiø'dägø'øwa'añii ja'a cubojpäya'ay ja'a cugädieejäya'ay, cooc hijty miøjpahbeda'añii cruzcøxp, cooc cudägøøgxøø hijty jiuypiojga'añ.

⁸ Mänit hajxy jiaançh jahmiejtsnä neby hajxy hänajty tøø ñäma'ayiiñän Jesúsäm. ⁹ Mänit hajxy wyiimbijnä. Mänitä jiamiøød hajxy hoy yhawaanä ja'a nämajtu'ugpä møødä nämaybä. ¹⁰ Ja'a to'oxiøjc ja'a mädia'agy hajxy mäméjtsäbä, jue'e hajxy hänajty näje'e xiøhaty María Magdalatsohmä, møødä Juana, møødä María ja'a Jacobo tiaj. ¹¹ Pero cabä to'oxiøjc ja'a miädia'agyhajxy miäbøjcäxä ja'a Jesús jiamiøødhajxy. Nebiä cuhhiimbä-mädia'aguiän hajxy jaduhñ miädooyy.

¹² Pero ja'a Pedro, miäbøjc je'e. Päyø'øguiä ñøcxy maa ja'a Jesús hänajty tøø ñaaxtägø'øyän. Coo jiiby quiuwoodsøyy, mänitä poobwit yhiyx coo wiingtuum yhiñä. Mänit wyiimbijnä. Yagjuøøyy jaduhñ neby hänajty tøø jiadyiiñän.

¹³ Mänitxøøbä ja'a Jesús jiamiøødhajxy hänajty metsc ñøcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Emaús. Majtu'ugkilómetro hänajty jiäguemä maa ja'a Jerusaléncajptän. ¹⁴ Mädiäacäp hajxy hänajty tiu'uyo'oy tijaty tøø jiadyii. ¹⁵ Mänit hajxy wyiingumedsøyyä ja'a Jesús. Mänit hajxy miøødtu'ubøjcy. ¹⁶ Hoy hajxy jia hijxy, cab hajxy yhøxajpy. ¹⁷ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii hajxy mmädiaacy. Tii hajxy coo mdajy coo mmay.

¹⁸ Tu'jäya'ay hänajty xiøhaty Cleofas. Mänit yhadsooyy:

—Hopioñä ñajuø'oy tii jim tøø jiadyii Jerusalén jada'a xøøbä. Nej, miich nidiuhm mga'a najuøøby tii jim tøø jiadyiijä, hoy miich jim tøø mja hijpä.

¹⁹⁻²⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tii jaduhn tøø jiadyii.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a Jesús tøø yagho'ogyii cruzcøxp. Ja'a teedywiindsøn_hajxy yejc møød højts ngopc-hajpä. Diosquexy hijty wiädity. Hoy-yagjuøøñäjatypä hijty yajcähxø'py. Hoy hijty miädia'agy ja'a Dioscøxpä cu'ughagujc. ²¹ Jaduhñ højts njoot hijty chocy coo ja'a Jesús ja'a gobiernä Rómaba ja'a quiuhdujt cu piøjcä nebiä gobiernä yaa quia'a hanéhmnät maa højts ngajptän, højts judíosjäya'ayhajxy. Maaxtøjcy mädägøøy jaduhn yagho'cä. ²² Haamiän ja'a to'oxiøjc-hajxy näje'e yhooyy maa ja'a Jesús hänajty tøø ñaaxtägø'oyän. ²³ Pero cábac hajxy piaaty. Mänitägä Diosmoonsä hajxy metsc yhiixy ja'a tsajpootypä-tsohmä. Mänitac hajxy yhawáañäxä cooc ja'a Jesús hänajty tøø jiuypiojnä. Hoy-yagjuøøñä højts hajxy xyajmøødmädiaacy. ²⁴ Mänit højts njamiøødhajxy hoy yhiixpä. Jaduhñac hajxy piaatpä nebiä to'oxiøjc-hajxy hänajty tøø ñägapxiän. Ni jé'egädsä Jesús hajxy quia'a hijxy.

²⁵ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, cab hajxy mnä'ägä wiinjuø'oyä, cab hajxy mnä'ägä mabøquiä nebiä Diosquexyhajxy jecy miänaañän. ²⁶ Tsipcøxpä Diosquexy chaaçhpøga'añ coo hänajty jim ñøcxaannä tsajpootyp.

²⁷ Mänit tiägøøyy yajwiingapxøøbiä ja'a Diosmädia'agy majaty miädia'agyijän. Jim quiapxtsohñ maa ja'a Moisés hänajty tøø quiujaayän. Cøjx quiapxy mäduhñtiä ja'a Diosquexyhajxy quiujahyyän.

²⁸ Cooc hajxy jim miejch Emaús, mänitä Jesús miänaañ cooc jiaac yo'oya'añ.

²⁹ Mänit hajxy ñämaayyho'cy:

—Huuc mähmøøw yaa maa højtsän. Tøø chuujøøñä. Coodsøøñap jaduhn.

Mänitä Jesús jiaanç mähmøøyy. Mänit hajxy tiøjtägøøyy. ³⁰ Mänit hajxy yhäñaaguiädaacy meexäwiinduum. Mänitä Jesús tsajcaagy quionø'cy. Mänitä Dioscujú'uyäp yejcy. Mänitä tsajcaagy qyijwa'xy. Mänitä jiamiøød miooyy. ³¹ Mänitnäs hajxy yhøxcajpnä. Mänitä Jesús yhadägoyyøøñä. ³² Mänit tu'jäya'ay miänaañ:

—Wíinghøch hijty nnijiwø'oyii tu'haambejpä coo ja'a Diosmädia'agy xya-jmøødmädiáacäm.

³³ Mänitiä hajxy wyiimbijnä, ñøcxtägajch Jerusalén. Mänitiä jiamiøød hajxy hoy piaady maa hajxy hänajty tøø yhamugø'oyän, ja'a nämajtu'ugpä møød hajxy nämaybä. ³⁴ Mänit hajxy nämetspä ñämaayyä:

—Tøyhajt jaduhn coo ja'a nWiindsøn_hájtäm tøø jiuypiojcy. Ja'a Simón jaduhn tøø yhiixy.

³⁵ Mänit hajxy je'e ñägapxpä cooc ja'a Jesús hajxy tøø piaady tu'haam. Mänitac hajxy yhøxcajpnä coogä Jesús ja'a tsajcaagy qyijwa'xy.

³⁶ Jiiby hajxy hänajty miädia'agyñä, mänitä Jesús ñäguehxtøø'xy maa hajxy hänajty yhäña'ayän. Mänit yajpoo'xy ja'a jiamiøødhajxy. ³⁷ Mänit hajxy jiaanç tehñ chähgøøyy. Háañämä tyijy hajxy nämejtsä. ³⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii hajxy coo mwli' chähgøøy. Tiich hajxy coo xquia'a høxcapy.

³⁹ Høxtáhmdsøch hädaa ngø'ø, høxtáhmdsøch hädaa ndecy. Høøch je'e Jesús. Høøch hajxy nähdoónäc. Cabä háañämä ni'x copc miøødä nébiøch høøch nmøødän.

⁴⁰ Mänitä Jesús ja'a quiø'ødiecy yaghijxy ja'a jiamiøødhajxy. ⁴¹ Pero cab hajxy hamuumdu'joot ñä'ägä mabøjcy. Xoondaacp hajxy hänajty møød hajxy hänajty yagjuø'oy. Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii hajxy jii mmøød cooçh ngáyät.

⁴² Mänitä hacxtsa'ay hajxy miooyy møødä møjtsiinjøødy. ⁴³ Mänitä Jesús quioonđsooyy. Mänit quiaayy maa ja'a wyiinduumhajxiän. ⁴⁴ Mänit miänaañ:

—Nébiøch tøø njatiän, tøøds hajxy hijty nhawáañäm mänaa hajxy quipxy tøø nhíjtäm. Tøjiajt jaduhñ ja'a høøçhcøxpä neby jii by myiñän cujaay maa ja'a Moisés miädia'aguiän, chaads jii by maa ja'a Sálmosän, chaads jii by maa ja'a librän ja'a Diosquexyhajxy jecy jiáhyyäbä.

⁴⁵ Mänitä Diosmädia'agy quiapxtøøyy:

⁴⁶ —Jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän cooc ja'a Diosquexy tsipcøxp yho'oga'añ, y cooc cudägøøgxøø jiuypiojtägatsa'añ, ⁴⁷ y cooc miädia'aga'añii wiinduhmyhagajpt. Yaa Jerusalén miädiaactsoona'añii. Jaduhnä cu'ughajxy yajwiingapxø'øwa'añii coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtsixó'øwät. Mänit hajxy yajnähwa'adsa'añii ja'a piojpä quiädieey hajxy. ⁴⁸ Hamdsoo hajxy tøø mhixy tøø mmädoy nébiøch cham nmädia'aguiän. ⁴⁹ Nyajnäguexáambiøch mijts ja'a Dioshespíritu ja'a nDéedyhøch tøø xyajwiinwaanø'øyäbä cooçh mijts nmó'owät. Jim choona'añ tsajpootyp. Yaa hajxy mmähmø'owät Jerusalén høxtä coonä ja'a Dioshespíritu hajxy hänajty tøø xñägäda'agy.

⁵⁰ Mänitä Jesús miøødcajptpädsøømy ja'a jiamiøødhajxy. Mänit hajxy miejch maa ja'a cajpt xiøhatiän Betania. Mänitä Jesús ja'a quiø'ø chajxajy. Mänitä Dioscujú'uyäp yecy ja'a jiamiøødcøxpähajxy.

⁵¹ Mänit hajxy ñähguécänä. Mänitä Jesús jim ñøcxy tsajpootyp. ⁵² Mänitä Jesús hajxy wyiingudsähgøøyy. Mänit hajxy wyiimbijnä jaançh tehñ jiootcujc. Mänit hajxy ñøcxy Jerusalén. ⁵³ Jabom-jabom hajxy hänajty ñøcxy tsajtøgooty. Nøcxy hajxy hänajty quiapxy miädia'agy coo ja'a Dios miøjjä jiaançhä. Amén.

San Juan

¹ Ja'a Dioshuung, je'e hajxy xyajnahixóoyyäm nebiä Dios jiäya'ayhatiän. Jiyyäm hänajty je'e mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiø'xta'aguiän. Jiyyäm hänajty je'e møødä Dios; Diósäts je'e. ² Jim hänajty je'e møødä Dios mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiø'xta'aguiän. ³ Jaaya'ay jaduhñ hädiuun cøxiä. Nidiuhm yhädiuun. ⁴ Ja'a Dioshuung, yejpy ja'a jugyhajt je'e. Jaduhñ mäwiin je'e nebiä cujajpä nebiä cudø'xpän. Xyajpädsómäm hajxy hagoonstuum. ⁵ Coø jøøn yhajajy hagoonstuum, hoy jaduhñ nhíjxäm. Ja'a Dioshuung, jaduhñ mäwiinäts je'e nebiä jøønän coø xyaghíjxäm neby hajxy hoy nwädíjtämät.

⁶ Mänitä Dios jäya'ay tu'ug quiejxy, ja'a xøhajpä Juan. ⁷ Paadiä Juan quiejxä, jaduhñä Dioshuung ñägápxät, jaduhñä jäya'ayhajxy nägøxiä miäböğät. ⁸ Ja'a Juan, ca'a je'e Dyioshuungä. Nä'ä nägapxpä jaduhñ quiejxä. ⁹ Tøø ja'a Dioshuung hänajty yaa miejtsnä hädaa yaabä naaxwiin. Je'e ja'a tøyhajt hajxy xmióoyyäm nägøxiä maa hajxy yaa ndsänáayyäm hädaa yaabä naaxwiin. Cøxiä xyajnahixóoyyäm.

¹⁰ Coø yaa miejch hädaa yaabä naaxwiin, cabä miädia'agy miäböjçäxä, hoy hänajty cøxiä tøø jia hädiuñ. ¹¹ Jim je'e jia medsooyy maa ja'a yhamdsoo cajptän, pero cab jim chojcä. ¹² Pero näje'ejaty hajxy chojcy. Pøn jaduhñ tsojç, pøn ja'a miädia'agy mäböjçä, je'edsä cuhdujt hajxy mooyyä coø hajxy yhidät nebiä Dioshuungän. ¹³ Cab hajxy xyhuunghájtäm nebiä yaabä teedy hajxy xyhuunghájtäm. Pero coø hajxy nmäböjçämät ja'a Dios ja'a miädia'agy, mänit hajxy jaduhñ xyhuunghájtämät.

¹⁴ Ja'a Dioshuung, jäya'ayhajt je'e neby højts chaa njäya'ayhájtäm. Hädaa yaabä naaxwiin je'e chänaayy maa højtshájtäm. Tøø højts nhixy coø je'e miøjjä jiaançhä. Paady miøjjä jiaançhä coø je'e Dyioshuungä. Tiumby je'e ja'a mayhajt homiänaajä. Tømiädiacp je'e homiänaajä. ¹⁵ Jaayá'ayädsä Juan jaduhñ ñägäpx:

—Yø'ø'yá'ayhøch hijty nnägäpxyp, yø'ø høxhaam tøø jiaac méchäbä. Høøch hijty jayøjp tøø nmech. Yø'ødsä mõjçuhdujt nä'ägädä møød. Høøch, cáböçhä cuhdujt jaduhñ nmøødä neby yø'øya'ay miøødän. Jímiam yø'øya'ay hänajty coøch yaa nmiiñ ngahy.

¹⁶ Jaayá'ayäts ja'a mayhajt tuumb ja'a højtscøxphájtäm homiänaajä. ¹⁷ Dios ja'a Moisés ja'a cuhdujt jaduhñ mooyy. Højts ja'a Moisés ja'a cuhdujt xmiöödiägájtsäm. Pero xhöjçäm ja'a Dios hajxy møød xmióoyyäm ja'a tøyhajt. Paadiä Jesucristo yaa quiejxä. ¹⁸ Ni pøn ja'a Dios quia'a hixyñä. Ja'a yHuung, je'e hajxy xyhawáanäm nebiä Dios jiäya'ayhatiän. Jiaanç tehñ chojpy ja'a Dios ja'a Jesucristo. Tu'ughuunghajp ja'a Jesucristo.

¹⁹ Mänitä teedyhajxy näje'e jim quiejxä møødä levitashajxy maa Juangän. Ja'a levitashajxy, tsajtøjçueendähajpä hajxy hänajty tiuunghajpy. Jim hajxy chohndaacy maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Jerusalén. Ja'a judíos wyiindsøn hajxy jaduhñ mäguejx. Paadiä teedyhajxy jaduhñ quiejxä coø ja'a Juan hajxy ween nøcxy tøyhajtmädoy pøn je'e. ²⁰ Coø ja'a Juan jaduhñ miäyajtøøwa, yejç je'e ja'a tøyhajt. Caj yhøhndaacy:

—Ca'a yhøøchä je'e ja'a Cristo, ja'a hajxy nhahíjxämbä, ja'a Dios tøø wyiin guéxiäbä coø hajxy xyhanéhmämät.

²¹ Mänitä jadähooc miäyajtøøwägumbä:

—Pøn miich. Nej, miich Elíashajpä ja'a mináambäjä.

Mänitá Juan yhadsooyy:

—Caj.

Mänitá miäyajtóowägumbä:

—Nej, tögä miich ja'a Diosmädia'agy jecy tøø mhuuc mäwädijpä.

Mänitá Juan yhadsóogumbä:

—Cábämäts.

²² Mänitá miäyajtóowägumbä:

—Pøn miich. Højts ja'a tøyhajt móoyyác neby højts ja'a nwiindsøn häyaa nhawaandägájsät pøn miich.

²³ Mänitá Juan yhadsooyy:

—Høøch, nyajcapxøøbiøch ja'a Diosmädia'agy møc pactuum. Panøcx ja'a Diostu'u hajxy nebiä Isaías jecy miänaañän coo hajxy mbanøcxät. Diosmädia'agy ja'a Isaías jecy yajwa'x.

²⁴ Ja'a hajxy hänajty tøø quiexyíjábä maa ja'a Juangän, näje'e hajxy hänajty pianøcxä ja'a fariseos ja'a miädia'agy hajxy.

²⁵ Mänitá Juan miäyajtøøwa:

—Tii miich coo mnä'ä mäyajnäbejpä pø cá'adäm miich mGristäjä, pø cá'adäm miich ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy jecy tøø yajwá'xiäbä.

²⁶ Mänitá Juan yhadsooyy:

—Høøch, nøøháamhøch nmäyajnäbety. Pero xima jäya'ay tu'ug ma-jiäya'ayhagujc. Cahnä hajxy mhixyhatyñä. ²⁷ Jayójpøch nmejch. Mänit yø'øya'ay høxhaam jiaac mejch. Møjcuhdajt yø'øya'ay miøød quejeech nmøødä.

²⁸ Jimä Juan hänajty miäyajnäbety maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Betábara, ja'a Jordánpä mõjnøøhaawiimbä jaduhñ maa ja'a xøø piädsømiän.

²⁹ Cujaboom ja'a Juan ja'a Jesús yhijxy. Jimä Jesús hänajty miänacy maa ja'a Juan hänajty tiäna'ayän. Mänitá Juan miänaañ:

—Huug hix hajxy, xii jäya'ay tu'ug miänacy. Yø'ø jaduhñ xøhajt ja'a Meeghuung ja'a Dios tøø quiéxiäbä. Yø'øds hajxy je'e xñähho'tu'udáañäm. Yø'øds hajxy je'e xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsáañäm ja'a nbojpä ngädieeyhajtäm.

³⁰ Yø'øch hijty nnänøømby ja'a høxhaam tøø jiaac méchäbä. Høøch hijty jayøjp tøø nmech. Yø'øds je'e ja'a mõjcuhdajt møød quejeech nmøødä. Jímiäm yø'øya'ay hänajty mänaäch nmiñ nga'ayän. ³¹ Cábøch hijty nnajuø'øy pøn jaduhñ tunaamb nébiøch tøø nmädia'aguiän. Pero páadyhøch tøø nmech mäyajnäbejpä nøøhaam neby hajxy jaduhñ mnajuø'øwät pøn je'e, mijts judíos.

³² Mänitá Juan miänáangumbä:

—Tøøchä Dioshespíritu nhixy coo jim tøø choñ tsajpootyp. Mänitøch nhijxy coo hänajty miänacy nebiä palomän. Mänitá ñaaxcädaacy. Mänitá jim yhøxtacy yø'øya'ay quiuhduum. ³³ Cahnøch hänajty nnajuø'øy pøn je'e. Pero jaayá'ayhøch tøø xquiéxiäbä mäyajnäbejpä nøøhaam, je'e ch jaduhñ xñämaayy: “Mhixaambiä Dioshespíritu maa je'e miänacø'øwa'añän. Jim jaduhñ miähmø'øwa'añ maa tu'jäya'ay quiuhduumän. Jaayá'ayäts ja'a Diosh-espíritu jaduhñ yegáañäp.” ³⁴ Tøøch njaanç hixy. Tøøch nnägapxy coo yø'øya'ay jiaanç Dioshuungä. Nyéjpiøch ja'a tøyhajt jaduhñ.

³⁵ Cujaboom ja'a Juan hänajty jim tiänáaguiumbä møødä jiamiøød metscä.

³⁶ Jimä Jesús hänajty wiädijpä. Coo ja'a Juan ja'a Jesús miøjhee'py, mänitá Juan miänaañ:

—Yø'øds jaduhñ xøhajt ja'a Meeghuung ja'a Dios tøø quiéxiäbä.

³⁷ Coo ja'a Juan ja'a jiamiøødhajxy jaduhñ miädooyy, mänitá Jesús hajxy piadu'ubøjcy nämetscä. ³⁸ Coo Jesús jiäwøøyy coo hänajty pianøcxyii, mänitá

wia'wiimbijty. Mänitá yhijsy coo hánajty nāmetscä pianøcxyii. Mänitá miänaañ:

—Tii hajxy mhøxtaaby.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Wiindsón, maa miich tøø mmejtsta'agy.

³⁹ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Jam huug híxäm.

Mänit hajxy hoy jiaançh hixy maa Jesús hánajty tøø miejtsta'aguiän. Tøø hánajty miänacyxiøjøøñä. Jim hajxy miähmøøñä maa Jesúsän.

⁴⁰ Tu'ugä Juan ja'a jiamiøød hánajty xiøhaty Andrés, ja'a Simón Pedro piuhya'ay. Je'eds ja'a Jesús hánajty tøø piadu'ubøcy møødä jiamiøød tu'ug.

⁴¹ Mänitiä Andrés ja'a piuhya'ay hoy piaady, ja'a xøhajpä Simón. Mänitá Simón ñämaayy:

—Tøø højts ja'a Mesías nbaady —je'e jaduñ ñänøømby ja'a Cristo, ja'a Dios tøø wyiinguéxiäbä coo hajxy yaa xyhanéhmämät.

⁴² Mänitá Andrés ja'a Simón jim wioonøcxy maa ja'a Jesús hánajtiän. Coo ja'a Jesús ja'a Simón yhijsy, mänit miänaañ:

—Miich, Simón miich mxøhaty. Jonás miich mdeedyhajpy. Pero Pedro mxøhataañä —je'e jaduñ ñänøømby tsaa.

⁴³ Cujaboom ja'a Jesús hánajty ñøcxa'añ Galilea. Mänitá Felipe hoy piaady. Mänitá Felipe ñämaayy:

—Jámhøch quipxy møødwädíjtäc. Høøchä nmädia'agy habøjçäc.

⁴⁴ Jimä Felipe hánajty chooñ maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Betsaida. Jim ja'a Andrés hánajty chohm̄bä møødä Pedro. ⁴⁵ Mänitá Felipe ja'a Natanael hoy piaady. Mänitá Natanael ñämaayy:

—Tøø højts jaaya'ay nbaady ja'a Moisés tøø ñägäpxiäbä maa ja'a nocy piädø'quiän, ja'a Diosmädia'agymiäwädijpähajxy tøø ñägäpxiäbä. Jesús jaduñ xiøhaty. José yhuung je'eduhñ. Jim jaduñ chooñ Nazaret.

⁴⁶ Mänitá Natanael miänaañ:

—Nazaretä. Cabä ndijy hoybäda'a jim Nazaret.

Mänitá Felipe yhadsooyy:

—Jam huug híxäm.

⁴⁷ Jimä Natanael ja'a Jesús hánajty ñämech. Coo Jesús ja'a Natanael yhijsy, mänitá Jesús miänaañ:

—Yø'ø judío xii miimbä, hamuumdu'joot ja'a Diosmädia'agy quiudiuñ. Ni mänaa quia'a høhnda'agy.

⁴⁸ Mänitá Natanael ja'a Jesús miäyajtøøyy:

—Maaçh miich tøø xyhixy cooçh miich jaduñ tøø xyhøxcapy.

Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Jiiby miich hánajty mdäna'ay piidspa'c. Cahnä Felipe hánajty xmiägäpxy.

⁴⁹ Mänitá Natanael miänaañ:

—Wiindsón, Dios miich xyhuunghajp. Mhanehm̄by miich ja'a judíosahajxy.

⁵⁰ Mänitá Jesús miänaañ:

—Päadyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjçä cooçh jaduñ nmänaañ cooçh miich jiiby tøø nhixy piidspa'c. Pero mhixaam̄by cooçh maas hoy-yagjuøøñäjatypä nyajcähxø'øga'añ.

⁵¹ Mänitá Jesús miänáangumbä:

—Chaads mijts nnämä'awät, mhixaam̄by hajxy coo ja'a tsajpootyp yhawa'adsa'añ. Mhixaam̄by ja'a Diosmoonsä hajxy ja'a tsajpootypä coo hajxy chajpeda'añ coo hajxy ñaaxcäda'aga'añ maaçhä nwiinduumän, høøch ja'a Diosquexypä.

2

¹ Cumaaxc ja'a pøc hu'ug hānajtj jiada'añii maa ja'a cajpt hānajtj xiøhatiān Caná de Galilea. Jimā Jesús ja'a tiaj wioowä ² møødä Jesús møødä jiamioødhajxy. ³ Mānitā vino quiøjxy. Mānitā Jesús ñāmaayyā ja'a tiaj coog ja'a vino tøø quiøxy. ⁴ Mānitā Jesús yhadsooyy:

—Maam, ca'a mhaaw mbāda'agy. Ca'a myiichā mgüeendā. Høøch nna-juøøby. Cahnā yhabaadyñā cooch nmayhajtúnāt.

⁵ Mānitā Jesús ja'a tiaj miānaañ, ñāmaayyā ja'a moonsāhajxy:

—Naxy hajxy mdehm miäbøgāt coo Jesús hajxy xmiägäp xyané'emāt.

⁶ Jimā hamøj tsaanøøgow hānajtj quiärumna'ay tädujcā. Tägø'øwaamb jii by tu'nøøgow mādaaxc-hii'xlitro o māgo'xlitro. Jue'e ja'a judíos hajxy hānajtj wia'añ, cø'øbujnøøhidøhñdy. Jaduhñ hajxy hānajtj quiuhdujthaty. ⁷ Mānitā Jesús miānaañ, ñāmaayyā ja'a moonsāhajxy:

—Cudemø'ow nøø hajxy nøøgowooty. Cøxy yaghuts hajxy.

Mānit hajxy jiaanč yaghujch. ⁸ Mānit Jesús miānāngumbā:

—Jee'ppädsøm nøø hajxy weeñtiā. Nøcx ja'a mwiindsøn hajxy mo'ow.

Mānit hajxy jaduhñ quiudiuuñ. ⁹ Tøø ja'a nøø hānajtj wia'añguiojy vino. Jesús jaduhñ yajwa'añguioj. Mānitā moonsäwiindsøn ja'a vino quiøøchooyy. Mānit yhuucmajch. Cab hānajtj ñajuø'oy maa ja'a vino tøø chooñ. Pero ñajuøøby ja'a moonsāhajxy hānajtj; hix, je'e ja'a nøø hajxy hānajtj tøø jie'ppädsømy. Mānitā moonsäwiindsøn ja'a jamiø'ød miøjyaaxy. ¹⁰ Mānit ñāmaayyā:

—Jayøjp ja'a hovyino hajxy naxy ñā'ägädä temy. Coo ja'a woybā wichpähajxy hānajtj com tøø yhu'ugy, mānit hajxy hānajtj jiaac tema'añ ja'a vino ca'a jaty hoybā. Pero miič, cahnā hovyino mdemyñā.

¹¹ Coo Jesús ja'a vino yajwa'añguiojy jim Caná de Galilea, hijxtahnd jaduhñ yajcähxø'tsohñ coo miøjjā coo jiaančā. Coo Jesús ja'a jiamioødhajxy jaduhñ yhi jxy coo Jesús ja'a vino yajwa'añguiojy, paadiā Jesús miādia'agy miäbøjcäxā.

¹² Mānitā Jesús hajxy jii by yhädaacy maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiān Capernaum, møødä tiaj, møødä piuhya'ayhajxy, møødä jiamioødhajxy. Coo hajxy jii by quiādaacy, mejtsxøø tægøøgxøø hajxy jii by yhi jty.

¹³ Jadāanāp ja'a pascuaxøø hānajtj jim maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiān Jerusalén. Ja'a judíoshajxy hānajtj jim yagjadāanāp. Mānit Jesús jim ñøcxy Jerusalén. ¹⁴ Coo jim quioo'ty, mānit jii by tiøjtägøøyy maa ja'a tsajtøjc hamøjpān maa ja'a judíos ja'a Dios hajxy hānajtj wyiingudsāhgø'oyän. Jii by ja'a wajtoø'pāhajxy hānajtj møødä meegtoø'pā møødä palomatoø'pā. Jaanā jii piā xädø'øñguiuwijtspāhajxy hānajtj yhäñaabiā. ¹⁵ Coo Jesús jaduhñ yhi jxy, mānitā xaäch wyidsø'cy. Mānitā ju'xt yhädiuuñ. Mānitā jäya'ayhajxy cøjx yhäxpäbo'oyii jii by tsajtøgooty møødä waj møødä meeg cøxiā. Mānitā Jesús yajtsitø'cy ja'a xädø'øñguiuwijtspā mieexāhajxy. Cøjx ja'a xiädø'øñhajxy yhöxxity.

¹⁶ Mānitā palomatoø'pāhajxy ñāmaayyā:

—¡Yajpädsøm yø'ø mbaloma hajxy! ¡Cábøch nDeedy ja'a tiøjc hajxy xwiāanāt halaplaaz!

¹⁷ Mānitā jiamioødhajxy jiahmiejtstaacy coo jaduhñ yhity cujaay: “Mjaanč tehñ cwieendhadāanābøch hädaa miič mdøjc nägø'ø nädecypiā, hóyhøch hajxy cu xjia yajcuyagho'ogø'ow.”

¹⁸ Mānitā judíoshajxy miānaañ, ñāmaayyā Jesús:

—Tii hijxtahnd højts xyajcähxø'ogānāp hoy-yagjuøøñājatypā pø mmøød miič cuhdujt jaduhñ coo yø'øya'ayhajxy tøø mgøxy høxpäbo'oy.

¹⁹ Mānitā Jesús yhadsooyy:

—Coo hädaa tsajtøjc hajxy myagjidät, pues cudägøøgxøøyyøch nyaghoyøødiägätsät.

²⁰ Mänitä judíoshajxy miänaañ:

—Cujuxychägui'xtädujcumøjt hädaa tsajtøjc jecy miaaay y tægøøgxøøyyä miich myaghoyøødiägätsa'añ. Cab højts jaduñ nmäbøcy.

²¹ Pero jue'e Jesús hänajty ñänøømby “ja'a tsajtøjc”, ja'a yhamdsoo ni'x ja'a yhamdsoo copc. ²² Coo Jesús hänajty kujecy tøø jiaanç jujypiøcy, mänitä jiamíøødhajxy jiahmiejtstaacy nebiaty hänajty tøø miäna'añän. Mänitä Diosmädia'agy hajxy miäbøjnä møødä Jesús ja'a miädia'agy.

²³ Mänaa ja'a Jesús jim yhiñän Jerusalén ja'a pascuaxøøjooty, mänitä cu'ugä Jesús hajxy yhiñy coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty yajcähxø'øgy. Mänitä Jesús ja'a miädia'agy miäbøjcäxä nämøj nämay. ²⁴ Pero cabä Jesús hänajty yajwiinhøøñ, je'eguiøxpä coo hänajty ñajuø'øy hamdsoohaamby coo ja'a cu'ughajxy hänajty hamuumdu'joot quia'a mäbøcy. ²⁵ Hix, hamdsoohaambiä Jesús hänajty ñajuø'øy coo hajxy haxøøg nwiinmahñdyhajtäm nägøxiä. Cabä Jesús hänajty pøn miäyajtøy neby hajxy nwiinmahñdyhajtäm.

3

¹⁻² Coo maxiøø hänajty tøø yhiñä, mänitä copc-hajpä jim tu'ug miejch maa Jesúsän. Nämay hajxy hänajty quiopc-haty maa judíoshajxiän. Nicodemo ja'a copc-hajpä hänajty xiøhaty. Pianøcxäp ja'a fariseos miädia'agyhajxy hänajty. Tøø hänajty quioodsø'øy coo jim miejch maa Jesúsän. Mänit Jesús ñämaayyä:

—Wiindsøn, nnajuøøby højts coo miichä Dios tøø xquiexy yajnähixøøbiä. Coo miichä Dios häxøpy xquia'a puhbety, caj miich hoy-yagjuøøñäjatypä häxøpy myajcähxø'øgy.

³ Mänit Jesús miänaañ:

—Chaads miich tehñ tiøyhajt nnämä'awät, coo mga'a miindägats mga'a cahdägätsät, cabä Dios xyhané'emät.

⁴ Mänit Nicodemo yajtøøyy:

—Pero neby jaduñ mmiindägats mgahdägätsät coo hänajty tøø mmäjaanä. Neby jiiby mdägøødiägätsät ja'a mdaj jioodooty coo jiiby jadähooc mmaaxhuunghädät.

⁵ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Pues caj. Chaads miich tehñ tiøyhajt nnämä'awät, coo mga'a miindägats mga'a cahdägätsät nøøhaam møødä Dios yhEspirituhaam, cabä Dios xyhané'emät. ⁶ Coo tøø mmiñ tøø mga'ay nebiä maaxhuungän, Dios je'e xmiooyy ja'a mni'x ja'a mgopc møødä mjuøhñdy. Y jaduñ mäwíinäts je'e, coo DioshEspiritu mbadu'ubøgät, nebiä miindägach cahdägachpäñ mmähmó'øwät.

⁷ Ca'a myagjuø'øy cooçh jaduñ nnäma'ay coo tsipcøxp mmiindägats mgahdägätsät. ⁸ Coo poj jaduñ xiämemy, cab hajxy nnajuøøyyäm maa myinø'øy maa ñøcxø'øy. Homiaajä poj xiämemy. Mmädówäp jaduñ pero caj mhíxät. Jaduñ mäwíinäts ja'a Dios yhEspiritu coo xjioottägø'øw coo xquioptägø'øwät. Coo jaduñ mmäbøgät hamuumdu'joot, jaduñ mjädät nebiä miindägach cahdägachpäñ —nømä Jesús miänaañ.

⁹ Mänitä Nicodemo yajtøøgumbä:

—Neby je'eduhñ mnänømy.

¹⁰ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Yajnähixøøbiä miich mduunghajpy maa ja'a judíoshajxiän pero cáhnøch nmädia'agy xwyiinjuøøyyäbä. ¹¹ Chaads miich tehñ tiøyhajt nnämä'awät. Nmädiaacypy højts mädyijaty højts nnajuøøby y nnägapxyp højts mädyijaty højts tøø nhixy. Pero mijts, cab højts mijts nmädia'agy xñä'ägädä mäbøjcä.

12 Tøø hajxy nja yajmøødmädia'agy tijaty yaa ja hijp hädaa yaabä naaxwiin, pero cab hajxy mmäbøcy. Hoorä, cooçh ja'a tsajpootypä hajxy nya-jmøødmädiá'agät, ni je'e hajxy mga'a wiinjuó'øwät.

13 'Ni pøn jim quia'a hoyñä tsajpootyp. Jagóoyyøch jim nidiuhm nd-sooñ, høøch ja'a Diosquexypä. Páadyhøch ja'a tøyhajt nmøødä neby jim. 14 Ja'a Moisés, jimä tsahñdyhahädiuunnaxy yujpahy quepyquiøxp jim pactuum. Jaanä jadúhnhøch jäya'ay xyujpa'awaambä, høøch ja'a Diosquexypä. 15 Pønjátyhøch nmädia'agy xmiäbøjcäp, cabä yháañämähajxy mänaa quiuhdägoyya'añ. Cøjxta'axiøø hajxy jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän —nømä Jesús miänaañ.

16 Xjiaançh tehñ chojc xjiaançh tehñ pia'häyóowäm ja'a Dios hajxy nägøxiä, mäduhñtiä hajxy yaa nhjätäm hädaa yaabä naaxwiin; paadiä tiu'ughuung ñähdujcy. Coø ja'a mädia'agy hajxy hamuumdu'joot nmäbøjcämät ja'a Dioshuungcøxpä, cabä nháañämähajxy mänaa quiuhdägóoyyämät. Jaduhñ hajxy cøjxta'axiøø njugyhájtämät nebiä Dios jiugyhatiän. 17 Paadiä Dios ja'a yHuung yaa tøø quiexy hädaa yaabä naaxwiin coø hajxy jaduhñ ween xñähho'túutäm. Cab hajxy jaduhñ xyajcumädowáañäm.

18 Pønjatiä Dios yHuung ja'a miädia'agy mäbøjcäxäp, cab hajxy je'e yajcumädowá'añii. Pønjaty ca'a mäbøjp, tøø Dios miäna'añ cooc hajxy yajcumädowá'añii, coogä Dios ja'a yHuung ja'a miädia'agy quia'a mäbøjcäxä.

19 Coø Dios yHuung yaa yhooyy hädaa yaabä naaxwiin, hagoonstuum jäya'ayhajxy hñajty yhity. Paady hajxy hñajty yhity hagoonstuum coø haxøøgwiinmahñdy hajxy hñajty tiuñ. Cabä Dios yHuung miädia'agy hñajty miäbøjcäxä. Jaduhñ mäwíinäts je'e nebiä jøønän. Paady jaduhñ nebiä jøønän, jaduhñ jäya'ayhajxy piädsømät hagoonstuum. Pønjaty hagoonstuum mähmø'øwaamb, je'eds Dios ñänøømby coø hajxy yajcumädowá'añii. 20 Pønjaty haxøøgwiinmahñdy tuumb, cab hajxy chocy maa jiajjiän. Cähxø'øgaamb yhaxøøgwiinmahñdyhajxy je'e, paady hajxy quia'a pädsøma'añ jajtuum. 21 Pønjaty panøcxaamb ja'a tømiädia'agy, je'eds jaduhñ pädsømaamb jajtuum. Paady hajxy jaduhñ piädsøma'añ, jaduhñ quiähxø'øga'añ coø Dios hajxy tøyhajt jiaançh puhbedyii.

22 Mänitä Jesús hajxy jim ñøcxy Judeanaaxooty møødä jiamiøødhajxy. Coø hajxy jim miejch, mänit hajxy tiägøøyy mäyajnäbejpä. Maxiøø hajxy jim yhjity mäyajnäbejpä. 23 Jaanä jimä Juanghajxy hñajty miäyajnäbejpä maa ja'a cajpt hñajty xiøhatiän Enón. Salim cajpt mäwiingón jaduhñ. Comä nøø hñajty jim. Mejtsp jäya'ayhajxy hñajty jim näbejpä. 24 Cahnä Juan hñajty chumyii.

25 Mänitä Juan ja'a jiamiøødhajxy tiägøøyy mädiaacpä møødä judíoshajxy nämejtsc nädägøøg. Je'e hajxy hñajty miädiaacy py neby hajxy ñäbétät. 26 Mänit Juan hoy ñäma'ayii:

—Wiindsón, xiiby yø'øya'ay miäyajnäbety, ja'a miich hijty jim xmiøødhijpä ja'a Jordángpä mõjnøøhawimb, ja'a miich tøø mnägápxiäbä coø Dios tøø quiexy. May jäya'ay tøø ñämech maa miäyajnäbetiän.

27 Mänit Juan miänaañ:

—Coø ja'a Dios jaduhñ tøø miäna'añ, paadiä Jesús miädia'agy pianøcxäxä nämay. 28 Tøø hajxy mmädoy cooçh nga'a Cristo. Jawyíinhøch Dios xquiejxy. Páadyhøch jawyiin xquiejxy cooçh mädia'agy nyajwá'xät yø'ø Jesús cøxpä. 29 Coø ja'a pøc hu'ug maa jiadyii, ja'a jamiø'ød, je'eds ja'a jaxie'eb møød. Ja'a jamiø'ød ja'a miägu'ughajpä jii hijpä, xoonäacp je'eduhñ coø jamiø'ød quiapxy. Jaanä xoonäacpøch høøchpä je'eguiøxpä coø Jesús miädia'agy

pianócxäxä nämay. ³⁰ Tehngahnä hajxy miayø'owa'añ, ja'a Jesús miädia'agy hajxy panócxäbä. Pero pønjátyhøchä nmädia'agy xpianócxäp, haweenø'øwaamb hajxy je'e.

³¹ Xyhanéhäm hajxy je'e nägøxiä, jaaya'ay jim tsohm̄bä tsajpootyp. Yaayyä hajxy ndsänäayyäm hädaa yaabä naaxwiin, y hädaa yaabä naaxwiimbä mädia'agy hajxy nmädiácäm. Pero jaaya'ay jim tsohm̄bä tsajpootyp, ³² je'eduhñ miädiaacyy nebiaty jim tøø yhixy tøø miädoyyän tsajpootyp. Pero cabä miädia'agy miäbøjcäxä nämay. ³³ Pønjetiä Jesús miädia'agy mäsøjcäp, je'eds tøyhajt yejp coo Dios tiømiädia'agy. ³⁴ Jaaya'ay Dios tøø quiéxiäbä, Diosmädia'agy je'eduhñ miädiaacyy. Hamuumdu'joot Dios ja'a Jesús ja'a Dioshespíritu miooyy nebiä Jesús jaduñ miädiaactägätsät. ³⁵ Chojpy ja'a Dios ja'a yHuung; paadiä cøxiä wiinä tøø yajcø'ødägø'y. ³⁶ Pønä Dios yHuung ja'a miädia'agy mäsøjcäp, je'eds cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhatiän. Ja'a hajxy ca'a mäsøjpä, cab hajxy jaduñ jugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän; yajcumädowáanäp hajxy je'e ja'a Diósäm.

4

¹⁻³ Coo Jesús miädoyhajty coogä fariseoshajxy hänajty tøø miädoyhaty coogä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hänajty maas may yajmäsøcy y yajnäbety quejee Juan, mänit Jesús hajxy wyiimbijty Judea. Galilea hajxy ñøcxtägajch.

⁴ Jim hajxy ñaxøoyy Samarianaaxooty. ⁵ Mänit hajxy jim miejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Sicar jim Samarianaaxooty, mäwiingón maa José ñädeedyñaaxän. Ja'a tieedy jaduñ jecy xøhajt Jacob. ⁶⁻⁸ Jimä nøøjut mädyii José yajmämähmøoyy coo Jacob yho'cy. Coo Jesús hajxy jim miejch maa nøøjutän, tøø Jesús hänajty yhanuu'xø'y. Mänit Jesús yhøxtaacy nøøjutpa'a. Tøø hänajty quiujyxixøjø'y. Mänit jiamiøødhajxy ñøcxy cajptooty juuguaabiä. Mänit to'oxiøjc tu'ug quiädaacy nøøgoombä; Samaria hänajty chooñ. Mänit Jesús to'oxiøjc ñämaayy:

—Høøchä nøø móoyyác.

⁹ Mänit Jesús ñämaayyä:

—Tiiçh miich nøø coo xmiäyujwa'añ. Jue'e miich mdsooñ Judea. Høøch, yaach ndsooñ Samaria.

(Ix, cabä Judéabä jäya'ayhajxy hänajty miøødnijootpaadyii ja'a Samáriabä jäya'ayhajxy.) ¹⁰ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Coo häxøpy mnajuø'y tii mayhajt Dios tiunaamby maa miiçhcøxpän y pønch høøch cooçh ja'a nøø tøø nja yujwa'añ, mänitøch cu xmiäyujwaañ ja'a nøø ja'a ni mänaa ca'a tøøtpä.

¹¹ Mänit to'oxiøjc yhadsooyy:

—Tsäguhñ, cøøc hädaa nøøjut. Caj miich tii mmøødä coo ja'a nøø mya-jwohm̄bädsómät. Maa tyijy miich ja'a nøø mbáadät, ja'a ni mänaa ca'a tøøtpä. ¹² Nejy, maas móctäm miich cuhdujt mmøødä quejee Jacob cuhdujt jegyhajty miøødä, ja'a hajxy hijty nhaphajt ndeedyhajtäm. Je'e hädaa nøøjut xyajmämähmøoyyäm. Yaa jecy ñøøhuucy møødä yhuunghajxy møødä yhani-malhajxy.

¹³ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Coo hädaa nøø hajxy yhu'ugy, najxp tiødsø'øhajxy jaduñ. Mänit hajxy tiødsø'øbátägumbä cujaboom cumaaxc. ¹⁴ Høøch, nyéjpiøch ja'a nøø, ja'a ni mänaa ca'a tøøtpä. Coo hajxy yhú'ugät, ni mänaa ja'a tødsø'ø hajxy quia'a paattägätsänät. Cøjxta'axiøø hajxy jaduñ jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän.

15 Cahnä to'oxiøjc ja'a mädia'agy hänajty wyiinjuø'oyñä nebiä Jesús ja'a nøø ñägapxiän. Jue'e Jesús jaduñ ñänøøm ja'a mayhajt ja'a Dios jaduñ tiunaamby maa højtscøxpän. Mänit to'oxiøjc miänaañ:

—Høøchä nøø móoyäc nébiøch tødsø'ø xquia'a páatnät. Jadúñhøch yaa min nga'a nøøwóhñät.

16 Mänit Jesús miänaañ:

—Nøcx ja'a mnihyhap møjya'ax; mänit yaa mwoomínät.

17 Mänit to'oxiøjc yhadsooyy:

—Cábøch nnihyhap.

Mänit Jesús miänaañ:

—Tehm tiøyhajt miich jaduñ mmäna'añ coo nihyhap mga'a møødä.

18 Mägoøxcä mnihyhap tøø mmøødsäna'ay, y yø'ø ya'adiøjc xim mmøødpä, tøyhajt, ca'a myiichä mhamdsoo nihyhap yø'ø.

19 Mänit to'oxiøjc miänaañ:

—Tsäguhm, nyo'mädóobiøch jaduñ coo miich ja'a Dioshespíritu mmøødä.

20 Jim højts nhap ndeedy ja'a Dios hajxy hijty jecy wyiingudsähgø'oy maa yø'ø tunän. Pero mijts mänaamb coo hajxy jim nwiingudsähgøøyyämät jim Jerusalén.

21 Mänit Jesús yhadsooyy:

—Muuxy, mæbøjcægøch nmädia'agy. Habaadáannäp je'ejän coo mijts ja'a Diosteedy homiaajä mwiingudsähgø'øwaañä. Ca'a ñä'ä jiiyyä hajtiä mwiingudsähgø'øwa'añ maa yø'ø tunän ni jim Jerusalén. 22 Hoy Dios hajxy mja wiingudsähgø'oy, cab hajxy mhixiä. Højts, nhixy højts ja'a Dios. Jaduñ ja'a Diosmädia'agy miäna'añ coo ja'a judíos jäya'ay tu'ug yajnähwa'ads yajcuhwa'adsa'añ. 23 Pøn ja'a Dios tehñ tiøyhajt wiingudsähgøøñäp, je'eds hamuumdu'joot wiingudsähgøøby. Jadúñäts ja'a Dios chocy coo wyiingudsähgø'øwøød hamuumdu'joot. 24 Jaduñä Dios nebiä poj nebiä täxa'ajän. Tsipcøxp hit ja'a Dios hajxy nwiingudsähgøøyyämät.

25 Mänit to'oxiøjc miänaañ:

—Ja'a Cristo, ja'a Dios quiexaambiä, je'e højts nahíjxäm. Coo je'e quiäda'aga'añ, mänit højts je'e cøxiä xyhawaañäñäm.

26 Mänit Jesús miänaañ:

—Høøchäts je'e ja'a Cristo.

27 Mänit Jesús jiamiøødhajxy miehch. Coo hajxy yhijxy coo Jesús ja'a to'oxiøjc hänajty miøødmädia'agy, yagjuøøyy hajxy jaduñ. Pero cab hajxy yajtøøyy tiiguiøxpä Jesús ja'a to'oxiøjc hänajty coo miøødmädia'agy. 28 Mänitä to'oxiøjc jiiiby chohñ maa hajxy hänajty miädia'aguiän. Jiibiä miajt ñähgueecy, ñøcxy je'e cajptooty, hoy ja'a cu'ughajxy ñäma'ayii:

29 —Jam jäya'ay hajxy tu'ug huug híjxäm. Tøøch je'e xñajuø'oy nebiátyhøch haxøøgpä tøø nduñ. Jadúñhøch je'e tøø xyhawaañä. Je'e ndijjiäda'a je'e ja'a Cristo.

30 Mänitä cu'ughajxy tiu'ubøjcy cajptooty, ñänøcxy ja'a Jesús hajxy. 31 Jimä Jesús hänajty ñäma'ayii ja'a jiamiøødhajxy:

—Wiindsøn, cay.

32 Mänit Jesús yhadsooyy:

—Xiiich jøø'xypøcy nmøødä. Cab hajxy mnajuø'oy tii je'eduhñ.

33 Mänitä jiamiøødhajxy ñiñämaayyä:

—Nejy, tøø jiiøø'xypøquiäda'a yajméjtsäxä.

34 Mänit Jesús miänaañ:

—Cooch jaduñ nmänaañ cooch jøø'xypøcy nmøødä, je'eçh hänajty jaduñ nnänøømby cooch njootcujä, cooch ngudiúnät nébiøch Dios tøø

xyhane'emiän, cooch tiuung nyajmäayyät; je'ečh jaduñ tøø xquiexy. ³⁵ Huug hiḡ yø'øya'ay hajxy xii mänajpä. Xmiäbøgáañäbøch nmädia'agy hajxy yø'ø. Jaduñ mäwínäts høøčhä nmädia'agy nebiä tøømd paquiä miayø'øyän. Tehm quiähxø'p jaduñ. Cab hajxy jaduñ mdehm miäná'anät nebiä niippädøjc-hajxy miäna'añän cooc mädaaxpo'o yhabety, mänítac hajxy je'e yajpädø'oga'añ. ³⁶ Póñhøch jäya'ay ja'a nmädia'agy xyajmäbøgáañäp, xoonḁa'agaamb hajxy je'e coo hajxy je'e may miäbøga'añ. Quipxy hajxy miøødxoonḁa'aga'añ ja'a Diosmädia'agy hajxy jayøbajt yaghawa'xøøchóñnäbä. Ja'a hajxy yajmäbøgáañäbä, je'edshajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiuḡyhatiän. ³⁷ Tøyhajt je'eduhñ nebiä jäya'ayhajxy miäna'añän: “Wiingpä je'e niip, y wiingpä je'e yajpädø'p.” ³⁸ Tøøch mijts nwiinguexy coo mijts jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy myajmäbøgät, ja'a hajxy hijty tøø miädoyhátíäbä. Wiingpä hajxy jayøbajt yajmädoyhajt; mijts høxhaam myajmäbøgaamby —nøm Jesús miänaañ.

³⁹ Ja'a Sicarpä jäya'ayhajxy, nämay hajxy je'eduhñ miäbøjcä ja'a Jesús miädia'agy. Paady hajxy je'eduhñ miäbøjcy coo ja'a to'oxiøjc hñajty jaduñ tøø ñägäpxy cooc yhaxøøgwiinmahñdy cøjx ñajuøøyyäxä, møød cooc cøjx yhawaandøøwäxä. Jimä Sicarpä jäya'ayhajxy hñajty xiøønaxy Samarianaaxooty. ⁴⁰ Mänit Jesús hoy miänuu'xta'agyii coo jim miähmø'owät maa quia-jpthajxiän. Mänit jiaanč mähmøøyy. Mejtsxøø je'eduhñ jim yhijty. ⁴¹ Coo Jesús jiaac yajmøødmädiaacy ja'a jäya'ayhajxy, nämay ja'a miädia'agy jiaac mäbøjcäxä. ⁴² Mänitä to'oxiøjc hajxy ñämaayy:

—Høxtahmḁs miičh jim hoy mnägäpxiän cajptooty, cab højts tu'joot nmäbøjcy. Pero coo højts jiiby ngädaacy, mänit højts je'e xtiehm yhamdsoo møødmädiaacy. Mänit højts nmäbøjcy. Mänit højts nnajuøøyy coo yø'øyá'adiäm Cristohaty. Yø'øds hajxy xyajnähwa'ads xyajcuhwa'adsaañäm nägøxiä mäduhñtiä hajxy yaa ndsänáayyäm hädaa yaabä naaxwiin.

⁴³ Nägooyä mejtsxøø yhabety, mänit Jesús hajxy tiu'ubøjnä, ñøcxnä hajxy jim Galilea. ⁴⁴ Hamdsoo Jesús je'eduhñ miänaañ cooc hajxy quia'ä wiingudsähgø'øyii maa yhamdsoo cajptän, ja'a Diosmädia'agy hajxy yaghawa'xøøbiä. ⁴⁵ Pero coo Jesús jim miejch Galilea maa yhamdsoo cajptän, mänit yajpoo'xä haxi'ig haxón. Paadiä Jesús yajpoo'xä, coo jäya'ayhajxy hñajty tøø yhiḡy hoy-yagjuøøñäjatypä, nebiaty Jesús jim tøø tiuñ tøø yajcähxø'øgy Jerusalén ja'a pascuaxøøjooty.

⁴⁶ Mänit Jesús jim jadähooc miéjtscumbä Caná de Galilea maa ja'a nøø hñajty tøø yajwa'añguiojjiän vino. Jimä gobiernä mioonsä hñajty tu'ug tøø miech. Tu'ugä yhuung hñajty tøø pia'ambety jim Capernaum. ⁴⁷ Coo ja'a gobiernä mioonsä miädoyhajty coo Jesús hñajty tøø miech jim Galilea, mänit Jesús hoy miänuu'xta'agyii coo yhuung nøcxy yajmøøcpøjcäxä. Møjta'agy yhuung hñajty. ⁴⁸ Mänitä gobiernä mioonsä ñämaayyä:

—Mijts, cahnä hajxy mmäbøcyñä, hoy hajxy tøø mja mädoxyaty cooch hoy-yagjuøøñäjatypä tøø nduñ. Mänit hajxy mmäbøga'añ coo hajxy mhuuc tehñ yhixa'añ.

⁴⁹ Mänitä gobiernä mioonsä miänaañ:

—Tsógäm, jam hadø'øčhä; chámhøch nhuung yho'ogaañnä.

⁵⁰ Mänit Jesús miänaañ:

—Wiimbit jootcujc. Cabä mhuung yho'oga'añ.

Mänit Jesús miädia'agy jiaanč mäbøjcäxä. Mänit gobiernä mioonsä jiaanč wiimbijty. ⁵¹ Tu'haamhädaacpä ja'a mioonsähajxy jiojcuabaadøøyyä. Mänit yhawáañäxä cooc yhuung hñajty tøø jiaanč møøcpøcy.

⁵² Mänit yajtøøyy mäduñajtä hñajty tøø miøøcpøcy. Mänit ñämaayyä:

—Häxøoy ja'a tiøy tiøjch cujyxiøøho'ogy.

⁵³ Mänit ja'a gobiernä mioonsä jiaanč jahmiejch coo Jesús hänajty häxøoyhajty cujyxiøøho'ogy tøø miäna'añ cooc yhuung miøcpøga'añ. Mänit Jesús ja'a miädia'agy cøjx miäbøjcäxä mäduhñtiä hajxy tiu'ugtøjcä.

⁵⁴ Miämetsc-hoocpä Jesús je'eduhñ yajcähxø'cy ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä jim Galilea. Mänit je'eduhñ yajcähxø'cy coo hänajty tøø yhoy Judea.

5

¹ Mänit Jesús ñöcxumbä jim Jerusalén xøøhajpä. Ja'a judíos xiøøhajxy hänajty jadaañäp. ² Jimä tsiidaact jaduñ tu'ug xiøhaty Betzata, ja'a hebreohayuuc-haamby. Jimä tsiidaact mädooyä maa ja'a meegtootaactän. Mägooxc-hit ja'a tøjwiing wäditiä jim maa ja'a tsiidaactän. ³ Mayyä pa'amjäya'ay hänajty jim quio'na'ay møødä wiindspä møødä tecymia'adpä møødä tecymiucypä. Jim hajxy hänajty yhahixy coo ja'a nøø jaduñ jädsenyó'oyät. ⁴ Wiingumänaa ja'a Dios mioonsä tsajpootypä hänajty tu'ug quiäda'agy nøoyagjädsenyohbiä maa ja'a tsiidaactän. Pero cab hänajty quiähxø'ogy. Nägooyä ja'a nøø hajxy hänajty jaduñ yhixy tiägø'øy jädsenyohbiä, mänitä pa'amjäya'ayhajxy tiägø'øy nøøjooty. Ja'a hänajty jayøbajt tehñ tiägøøchömbä, je'eds hänajty jaduñ møcpøjp nidiuhñ. Hoy tyii pa'amä hänajty jia møødä, yajnaxyp je'e. ⁵ Jim jäya'ay hänajty tu'ug pia'amgo'na'ay. Miähii'xmajmocxtägøøgjumøjtpä hänajty jim tøø yhity. ⁶ Coo Jesús ja'a pa'amjäya'ay jaduñ yhixy, mänit Jesús yajtøoyy:

—Nejy, mmøcpøgaambä.

⁷ Mänitä pa'amjäya'ay yhadsooyy:

—Cábøch nbøn pønñøch xpiädá'agäp nøøjooty coo ja'a nøø tiägø'øy jädsenyohbiä. Coočh hänajty jii by nja tägø'øwa'añ, tøø wiingpä hänajty tiägøøñä.

⁸ Mänit Jesús miänaañ:

—Pädø'og, yajpädø'og mdo'ogy, yohñä.

⁹ Mänitiä pa'amjäya'ay jaduñ jiaanč møcpøjcy. Mänitiä miaabejt jiaanč yajpadø'cy yo'oyø'cy. Poo'xxiøøjooty hänajty je'e. ¹⁰ Mänitiä judíoshajxy miänaañ, ñämaayyä ja'a craa ja'a hänajty tøø yajmøcpøgyíjábä:

—Poo'xxiøø jäda'a. Cabä cuhdujt jaduñ myiñ coo yø'ø mdo'ogy jäda'a mgapwädität.

¹¹ Mänit jäya'ay yhadsooyy ja'a hänajty tøø miøcpøquiäbä:

—Jaayá'ayhøch tøø xyajmøcpøquiäbä, je'ečh jaduñ xñämaayy cooçh ndo'ogy nyajpädø'ogät.

¹² Mänit miäyajtøøwa:

—Pøn jaduñ tøø xñäma'ay coo mdo'ogy myajpädø'ogät, coo myo'oyø'ogät.

¹³ Cabä mähdiøjc ñä'ä hadsooyy. Hix, jaanč tehñ ñämay jäya'ayhajxy hänajty jim. Tøø Jesús hänajty yhjxtägóoyänä. Paadiä mähdiøjc hänajty quia'a najuø'øy waamb yhadsówät. ¹⁴ Mänit cueeñtiä, mänit Jesús yhíjxcumbä maa ja'a tsajtøjc hamøjpän. Mänit Jesús miänaañ:

—Huuc mäadow, chaa miich nnämä'awät, tøø miich mmøcpøcy. Ca'a tii pojpä cädieey mduñ coo maas haxøøg mjädät.

¹⁵ Mänitiä mähdiøjc hoy ñägapxy maa ja'a judíoshajxiän cóodäm Jesús je'e, ja'a hänajty tøø miäyajmøcpøquiäbä. ¹⁶ Coo Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä yajcähxø'cy ja'a poo'xxiøøjooty, paadiä judíos Jesús hajxy miädsiphajty; paady hajxy wyiinmaayy nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät. ¹⁷ Mänit Jesús miänaañ, ñämaayyä ja'a judíoshajxy:

—Cábøch nDeedy mänaa tiuum**ba**dø'oy. Jäda'anäbaadyñä tiuñ. Páadyhøch jaduhñ nbaduum**bä**, hoy jaduhñ jia poo'xxiøjootiä.

¹⁸ Paady hajxy jia wiinmaaxy nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät, coo Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä yajcähxø'cy ja'a poo'xxiøjooty, møød coo jaduhñ miänaañ cooc Dios Tieedyhaty, møød coo yajnimiäbaatä nebiä Diosän.

¹⁹ Mänit Jesús miänaañ, ñämaayyä ja'a judíoshajxy:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, cábøch nhamdsoo tuung nduñ; jadúhñhøch nduñ nébiøch nDeedy jim tiuñän. Nebiätühøch nDeedy tiuñ, jadúhñhøch nduum**bä**. ²⁰ Xchójpøch nDeedy. Xyajnähixøøbiøch nebiaty je'e tiuñ. Maas hoy-yagjuøøñätyhøch nDeedy xyajnähixø'øwa'añ neby hajxy myagjuø'øwät. ²¹ Yagjujypiøjpøch nDeedy ja'a ho'ogyjiäya'ay. Jaanä jadúhñhøch nyagjujypiøgaambä, pønjátyhøch nyajnáhdíjap. ²² NDéedyhøch, cab je'e pøn yajcumädowa'añ. Høøch je'e tøø xquihdujtmø'oy coöch jäya'ay nyajcumädowät, ja'a hajxy ca'a mädia'agymiäbøjpä. ²³ Páadyhøch jaduhñ tøø xquihdujtmø'oy coöchä jäya'ayhajxy ween xwyiingudsähgø'oy nébiøch nDeedy wyiingudsähgø'oyiijän. Pønjátyhøch hajxy xquia'a wiingudsähgøøby, ni nDeedyhøch hajxy xquia'a wiingudsähgøøyyäbä, ja'açh tøø xquieñiäbä.

²⁴ 'Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, pønjaty højts nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanäp møødhøch nDeedy, tøø ja'a haxøøgpä hajxy quiøxy najtshixøøñä. Je'eds hajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiu-gyhatiän. Cab hajxy je'e mänaa quiumädowa'añ. ²⁵ Ja'a hajxy ca'a mäbøjpä, tøø yhabaady coöchä nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanä. Coöchä nmädia'agy hajxy jaduhñ xmiäbøjcät, jaduhñ hajxy jiugyhada'añ cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän. ²⁶ Miøødhøch nDeedy cuhdujt coo jäya'ayhajxy ñämä'awät coo hajxy jaduhñ jiugyhádat tsajpootyp cøjxta'axiøø. Je'eçh cuhdujt tøø xmio'oy coöchä jäya'ayhajxy jaduhñ nnämä'awät coo hajxy jim yhidät cøjxta'axiøø. ²⁷ Coöch je'eduhñ tøø xwyiinguexy, páadyhøch jaduhñ tøø xquihdujtmø'oy coöch nyajnáhdíjät nebiaty jäya'ayhajxy jíädät. ²⁸ Ca'a hajxy myagjuø'oy. Habaadaamb je'e coöchä ho'ogyjiäya'ayhajxy nyaaxpádsøma'añ. Mänitøch nmädia'agy hajxy xmiädowaanä. ²⁹ Mänit hajxy nägøxiä quiøxy jutpádsøma'añ mäduhñtiä hajxy hánajty tøø yho'ogy. Ja'açh nmädia'agy hajxy hánajty tøø xmiäbøjcäbä, je'eds hajxy nøcxaamb tsajpootyp. Ja'açh nmädia'agy hajxy hánajty tøø xquia'a mäbøjcäbä, je'eds hajxy ca'awaamb haxøøgtuum.

³⁰ Nyajtødiägøøbiøch nébiøch nDeedy xñäma'ayän. Ca'a yhøøchä nhamdsoo wiinmahñdy nyaghijpy. Ngudiúumbiøch jaduhñ nébiøch nDeedy xmiägapxy xyhane'emiän. Coöch jaduhñ ngudiuñ, páadyhøch ja'a tøyhajt nyecy coöch nyajtødiägø'oy. ³¹ Coöch häxøpy hamdsoo nniñägapxyii, mänit hajxy cu mmänaañ coöchä tøyhajt nga'a mädia'agy. ³² Jiichä wiingpä xñägapxy; nna-juøøbiøch coo ja'a tøyhajt je'eduhñ yecy. Díøshøch je'e xñägapxp. ³³ Tøøch mijts hoy xyajtøy maa Juangän pø Díøshøch tøø xjiaançh quexy. Mänitä Juan ja'a tøyhajt hajxy xmiooy. ³⁴ Pero høøch, ca'a jäyá'ayhøch tøø xyhawaanä coöch Dios tøø xquiexy. Nyagjahmiéjchpøch mijts nebiä Juan hajxy tøø xyhawaanän coöch Dios tøø xquiexy, neby hajxy jaduhñ mnähwa'ads mguhwá'adsät. ³⁵ Yajwa'xyp ja'a Juan ja'a Diosmädia'agy hijty. Xyajnähixøøby hajxy hijty neby hajxy mnähwa'ads mguhwá'adsät. Hoy ja'a miädia'agy hajxy hijty mmädóowä. Pero cabä miädia'agy hajxy hijty mmäbøgaanä. ³⁶ Ndúumbiøch nébiøch nDeedy tøø xyhane'emiän. Coöch jaduhñ nduñ, cähxø'p jaduhñ coöch nDeedy tøyhajt tøø xquiexy. Coöch hajxy jaduhñ xyhixy nébiøch nduñän, páquiøch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcät, hoy ja'a Juan ja'a miädia'agy hajxy tøø mga'a ja mäbøjcä ja'a høøchcøxpä coöch xñägapxy. ³⁷ Ja'a

nDéedyhøch, ja'ačh tøø xquiéxiäbä, høøchcøxpä jiiby tøø xyajcujaayii maa Diosmädia'aguiän. Pero cab hajxy mnajuø'øyy cooçh nDeedy ja'a miädia'agy jaduhñ nmädiaacä. Cab hajxy mnajuø'øyy cooçh jaduhñ nduñ nébiøch nDeedy tiuñän. ³⁸ Pero cábøch mijts nDeedy ja'a miädia'agy tøø xmiäbøjcä, ja'ačh tøø xquiéxiäbä. Coø hajxy häxøpy tøø mmäbøcy, cu xmiäbøjcøch mijts ja'a nmädia'agy. ³⁹ Myajmädiaac-ho'py ja'a Diosmädia'agy hajxy, ja'a jecy mähmøøyyäbä cujaay. Paady hajxy jaduhñ myajmädiaac-ho'ogy coo tyijy hajxy jaduhñ mjugyhádat nebiä Dios jjugyhatiän. Chaads mijts hajxy nnämä'awät, cooçh nmädia'agy hajxy xyajtúuñät, mänit hajxy jaduhñ mjugyhádat. Pero hóyhøch Diosmädia'agy xjia nägapxy, ⁴⁰ cábøch mijts ja'a nmädia'agy xmiäbøgaanä. Cooçh mijts nmädia'agy hamuumdu'joot xmiäbøjcät, mänit hajxy mäbøcy mjugyhádat nebiä Dios jjugyhatiän.

⁴¹ 'Cábøch nmøjpäda'agy, hóyhøch jäya'ayhajxy xquia'a ja wiingudsähgø'øyy. ⁴² Nnajuø'øbiøch coo mijts Dios mga'a tsoy. ⁴³ NDéedyhøch tøø xjia hamdsoo quexy. Pero cábøch mijts nmädia'agy xmiäbøgaanä. Coø wiingpä miédsät, je'eds mijts ja'a miädia'agy paquiä mmäbøgáanäp. ⁴⁴ Cábøch mijts nmädia'agy hoy xmiäbøgaanä. Jia tsojpy ja'a mjoothajxy jaduhñ coo jäya'ay hajxy xwyiingudsähgø'øwät. Pero cabä mjoothajxy chocy coo Dios hajxy xchógät. ⁴⁵ Ca'a yhøøchä mijts jimñ nnäxø'øwø'øwaamby maa Dios wyiinduumän. Ja'a Moisésäts mijts jaduhñ xñäxø'øwø'øwaamb. Mmänaamb hajxy jaduhñ coo tyijy Diosmädia'agy hajxy mmäbøcy, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. ⁴⁶ Coø mijts cu mjaançh mäbøjcy, cu xmiäbøjcøch nmädia'agy hajxypä. Høøchcøxpä Moisés jaduhñ jecy quiujahy. ⁴⁷ Pero pø cab hajxy mmäbøga'añ nebiä Moisés jecy quiujahyyän, ni høøchä nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøgáanäbä.

6

¹ Cumejtspo'o cudägøøgpø'o Jesús jimñ ñøcxy mejyhawiimb. Mejtstu'u ja'a mejy xiøhaty Galilea møød Tiberias. ² Nämäy Jesús hänajty pianøcxyii jäya'ayhajxy. Paady hänajty pianøcxyii coo hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty tøø yajcähxø'øgy, møød coo pa'amjäya'ay hänajty tøø yajmøcpøcy. ³ Mänit Jesús hajxy jimñ wyiimbejty maa ja'a tunghduumän møødä jiamiøødhajxy. Mänit hajxy jimñ yhøxtaacy tunghduum. ⁴ Mäwiingooomb ja'a pascuaxøø hänajty, ja'a judíoshajxy yagjätbä. ⁵ Mänit Jesús wyiinhee'ppejty coo jäya'ay hänajty may pianøcxyii. Mänit Jesús ja'a Felipe ñämaayy:

—Maa ja'a caayyøøc hajxy nbáatämät coo yø'øya'ay hajxy nyajcáayyämät nämäy.

⁶ Paadiä Jesús jaduhñ miänaañ, yhuuc nä'ä mädia'agyhixaamby hänajty waambä Felipe hänajty yhadsowa'añ. Tøø Jesús hänajty hamdsoo wyiinmay nebiä jäya'ayhajxy hänajty yajcaya'añii. ⁷ Mänitä Felipe yhadsooyy:

—Ni mejtsmägo'x denariojuy ja'a tsajcaagy quia'a mäðyhadät, hoy hajxy tu'lii'xyjaty cu nja móoyyäm.

⁸ Andrés ja'a Jesús ja'a jiamiøød hänajty tu'ug xiøhaty, ja'a Simón Pedro piuhya'ay. Mänitä Andrés ja'a Jesús ñämaayy:

⁹ —Chaadsä pigäna'c ja'a cebadatsajcaagy miøødä mägoøxcä, møødä hacx metscä. Pero cab jaduhñ miäðyhadät. Hix, majiäya'ay yø'øduhñ.

¹⁰ Mänit Jesús miänaañ:

—Näma'aw hajxy ween hajxy yhøxta'agy.

Møj jimñ miøøjiootä. Jimñ hajxy yhøxtaacy ja'a mägoøxmilpä ya'adiøjc-hajxy møødä to'oxiøjc-hajxy hawiing. ¹¹ Mänit Jesús ja'a tsajcaagy quiooñdsooyy. Mänit Jesús Dios jaduhñ ñämaayy: “Dioscujú'uyäp.” Mänit Jesús ja'a jiamiøød ja'a tsajcaagy miooyy. Mänitä jiamiøød ja'a tsajcaagy hajxy tiägøøyy

yajwa'xpä maa jäya'ayhajxy hänajty yhäña'ayän. Møødá hacx hajxy yajmäwa'xøøbiä. Jaduhñtiä jäya'ayhajxy miooyä mäduhñtiä hajxy hänajty quiaya'añ. ¹² Coo hajxy quiaabiädøøyy, mänit Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy:

—Yajpädø'og tsajcaagyquiaadiuc hajxy møødá hacxtsu'tstuc, neby hajxy jaduhñ nga'a nähguéecämät.

¹³ Mänit ja'a tsajcaagyquiaadiuc hajxy cøjx yajpädø'ogy møødá hacxtsu'tstuc. Majmetscach hajxy yaghujch ja'a tsajcaagyquiaadiuc. ¹⁴ Coo jäya'ayhajxy yhiijxy nebiä Jesús ja'a tsajcaagy hänajty tøø yajwa'añguiojjiän, mänit hajxy tiägøøyy mänaambä:

—Pues tehñ tiøyhajt, yø'øds je'e, ja'a hajxy hijty nhahíjxämbä coo hajxy hijty xñämedsáanäm nebiä Diosmädia'agy miäna'añän.

¹⁵ Coo Jesús ñajuøøyy coo hänajty nøcxy piäda'aga'añii gobiernä mädsibø'øbä, mänit jim chohñnä. Mänit jim ñøcxnä nidiuhñ tunjoot.

¹⁶ Coo chuujøøyy, mänitä Jesús jiamiøødhajxy yhädaacy mejypia'a. ¹⁷ Mänit hajxy tiägøøyy barcojooty. Mänit hajxy tiu'ubøjcy. Jim Capernaum hajxy hänajty ñøcxa'añ mejyhawiimb. Wiingoods hänajty. Cahnä Jesús ja'a jiamiøød hänajty piaadyñä. ¹⁸ Mänitä poj piädø'cy møc. Mänitä mejy chajcuju cøxp.

¹⁹ Mägooxkilómetro tädujkilómetro hajxy hänajty tøø ñøcxy, mänitä Jesús hajxy yhiijxy coo ja'a barco hänajty tøø ñajtspaadø'oy. Yohby Jesús hänajty mejywyiing. Mänitä jiamiøødhajxy chähgøøbiøjcy. ²⁰ Mänit hajxy ñämaayyä:

—Ca'a hajxy mdsähgø'oy; Jesús høch høøch.

²¹ Mänit hajxy jiootcugøøyy. Mänitä Jesús yajtägøøyyä barcojooty. Mänitä hajxy jim miejtsnä mejypia'a maa hajxy hänajty ñøcxiän.

²² Cujaboom, jimnä majiäya'ayhajxy hänajty mejyhawiimbnä, maa hajxy hänajty tøø yajcayiiän. Ñajuøøby hajxy hänajty coo Jesús hänajty tøø quia'a møødu'ubøgyii ja'a jiamiøødhajxy quipxy. Hijxä ja'a Jesús jiamiøødhajxy coo hajxy tiu'ubøjcy barcojooty ja'a majiäya'ayhajxy. Jagoo barco hänajty tu'ug; je'e hajxy hänajty tøø yajtu'ubøcy. ²³ Mänitä barco hajxy yajmejch wiingpä, ja'a Tiberiastsohmä. Jim hajxy miedsøøyy maa jäya'ayhajxy hänajty tøø chajcaagyquiayyän, mänaa Jesús ja'a Dioscujú'uyäp yequiän. ²⁴ Coo ja'a majiäya'ayhajxy yhiijxy coo Jesús hajxy quia'a jiiän, mänit hajxy tiägøøyy barcojooty. Mänit hajxy tiu'ubøjcy Jesús høxtabiä. Jim hajxy ñøcxy mejyhawiimb jim Capernaum.

²⁵ Coo hajxy jim miejch mejyhawiimb, mänitä Jesús hajxy jim piaaty. Mänit Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsón, mänaa mmejch.

²⁶ Mänit Jesús miänaañ:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, páadyhøch mijts hijty xyhøxta'ay coöch mijts je'e cu'uxiä nyajcaayy. Cábøch mijts je'e xmiäyajtøwa'añ tiiguiøxpøch ja'a hoy-yagjuøøñäbä coo nyajcähxø'cy.

²⁷ Paady hajxy mduñ, jaduhñä cay hu'ugy hajxy mbaady. Pero chaads mijts nnämä'awät jadunajtä coo hajxy mhøxtá'awät neby hajxy mjugyhádat nebiä Dios jiugyhatiän. Høøch mijts cuhdujt nmo'owaamby coo hajxy jaduhñ mjugyhádat. Páadyhøch mijts jaduhñ nmo'owa'añ, coöchä Dios tøø xquiuhdujtmø'oy, høøch ja'a Diosquexypä.

²⁸ Mänit Jesús miäyajtøøwa:

—Neby højts ngudiünät nebiä Dios choquiän.

²⁹ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Chojpy ja'a Dios coöch mijts ja'a nmädia'agy xmiäbøjcat, ja'aäch tøø xquiéxiäbä.

³⁰ Mänitä Jesús miäyajtøøwägumbä:

—Tii hijxtahnd hoy-yagjuóñäbä myajcähxø'øgaamby neby hōjts miich ja'a nmädia'agy jaduhñ nmäbójcät coo miich ja'a Dios tøø xquiexy. ³¹ Ja'a hajxy hijty nhaphájtäm ndeedyhájtäm ja'a jecypiä, jimä maná hajxy quiaaayy maa hñajty pøn quia'a tsäna'ayän. Moisés ja'a maná yajwa'añguioj. Ja'a maná, nebiä tsajcaaguiän je'e. Jiiby jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Yajcaayyä jäya'ayhajxy ja'a tsajcaagyhajpä ja'a tsajpootyptsohmä. Dios jaduhñ quejx.”

³² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät: Caha Mioisésä mijts ja'a tsajcaagy xyajnäguejx ja'a tsajpootyptsohmä. Dios, je'eds hajxy je'e xyajñäguejx. Je'eds hajxy je'e xquihdujtmó'owaamb coo hajxy jim mdägó'owät tsajpootyp. ³³ Ja'a Dios tøø quiéxiäbä, jim tsajpootyp je'e tøø chooñ. Paady je'e yaa tøø quiäda'agy ney mijts xquihdujtmó'owät coo hajxy mjugyhádat nebiä Dios jiugyhatiän.

³⁴ Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Hōjts yø'ø tsajcaagy móoyyác cōjxta'axiøøbä, ja'a tsajpootyptsohmä.

Paady hajxy jaduhñ miänaañ coo hajxy quia'a wiinjuøøyy coo Jesús jaduhñ ñiñänøøma hamdsoo coo je'e tøø quiexyii ja'a Dios.

³⁵ Mänitä Jesús miänaañ:

—Høøch je'e, ja'a Dios tøø quiéxiäbä. Cuhdujtyéjpøch coo hajxy jim tiägó'owät tsajpootyp pønjátyhöch ja'a nmädia'agy xmiäbójcäp. Cōjxta'axiøø hajxy jim yhidät. ³⁶ Pero mijts, cábøch ja'a nmädia'agy hajxy tøø xmiäbójcä, hoy hajxy tøø mja hixy coöchä hoy-yagjuóñäbä tøø nja yajcähxø'øgy. ³⁷ Pønjátyhöch ja'a nDeedy jaduhñ xyajcø'øwaanøøby, je'eächä nmädia'agy xmiäbøgåanäp. Nguhbøgåambiøch hajxy je'e. ³⁸ Páadyhöch tøø ndsooñ tsajpootyp coöch ngudiünät nébiøch nDeedy xyhane'emiän, ja'aäch tøø xquiéxiäbä. Cábøch ja'a nhamdsoo wiinmahñdy nyaghida'añ. ³⁹ Cábøchä nDeedy miäna'añ coo hajxy haxøøgtuum quiá'awät, ja'aäch hajxy tøø xyajcø'øwaanø'øyäbä, coo ja'a xøø jumøjt jaduhñ yhabéjñät. Pero jaduhñ miäna'añ coöch hajxy nyajnøcxät tsajpootyp. ⁴⁰ Jadúhnhøch ja'a nDeedy miäna'añ coo hajxy cōjxta'axiøø jiugyhádat neby jaaya'ay jiugyhatiän, pønjaty jaduhñ najuøøby coöchä Dios xyHuunghaty, pønjátyhöch ja'a nmädia'agy xmiäbójcäp. Je'eäch hajxy jim nyajnøcxaamby tsajpootyp coo ja'a xøø jumøjt yhabéjñät.

⁴¹ Coo Jesús miädiaacpädøøyy, mänit tiägøøyyä wiingapxpéjtäbä ja'a judíoshajxy. Paadiä wyiingapxpejtä coo hñajty tøø miäna'añ coo jim chooñ tsajpootyp. ⁴² Jaduhñ hajxy ñiñämaayyä:

—Jesús yø'øya'ay xiøhaty; José yhuung yø'ø. Nhixyhájtäm ja'a tiaj tieedy yø'ø. Høhndaacp yø'øduhñ cooc tyijy jim tøø chooñ tsajpootyp.

⁴³ Mänitä Jesús ja'a judíos yhojy:

—Ca'a hajxy mgapxtägoöñä. ⁴⁴ Pøñhöch ja'a nDeedy yajnähdiipy, je'eächä nmädia'agy xmiäbøgåanäp. Je'eäch nyajnøcxaamby tsajpootyp coo ja'a xøø jumøjt yhabéjñät. ⁴⁵ Jiiby jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo Dios jäya'ay nägøxiä yajnähixø'øwa'añ. Pønjátyhöch ja'a nDeedy ja'a miädia'agy tøø xwyiinjuøøyyä tøø xyhabøjcä, jé'edshøch ja'a nmädia'agy tøø xmiäbøjcä.

⁴⁶ 'Cábøch nDeedy mänaa yhixyii jäyá'ayäm; høøch nidiuhñ tøø nhixy. Jimhöch ndsooñ Dioswiinduum. ⁴⁷ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, pøñhöch nmädia'agy xmiäbójcäp, je'eds jugyhadaamb cōjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän. ⁴⁸ Høøch hajxy jaduhñ jim nyajtägø'øwaamby. ⁴⁹ Ja'a nhaphájtäm

ndeedyhájtámhajxy, ho'c hajxy je'e, hoy ja'a maná hajxy jia caayy pactuum. Ja'a maná, májaayejc jaduhñ. Pero paquiä ja'a miäjaahajxy quiøjxy.

⁵⁰⁻⁵¹ Høøch, páadyhøch tøø ndsooñ jim tsajpooty nébiøch jáya'ayhajxy jim nyajtägø'owät. Jim hajxy yhida'añ cøjxta'axiøø pønjátyhøch nmädia'agy xmiäbøjcäp. Nnähdugáambiøch ja'a nni'x ja'a ngopc. Nnähho'tu'udáambiøch jáya'ayhajxy nägøxiä.

⁵² Mänitá judíoshajxy yajcapxiøøyy ja'a Jesús ja'a miädia'agy:

—Nejy, xmio'owáañäm yø'øya'ay ñi'x quiopcäda'a coo ndsú'tsamädä.

⁵³ Mänitá Jesús ñämaayy ja'a judíoshajxy:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät, høøch ja'a Diosquexypä, cooçh mijts ja'a nni'x ja'a ngopc xquia'a tsú'tsät, cooçh mijts ja'a nnø'ty ja'a njoot xquia'a húucät, cab hajxy jim mdägø'owät maa Dioswiinduumän. ⁵⁴ Pønjátyhøch ja'a nni'x ja'a ngopc xchú'tsäp, pønjátyhøch ja'a nnø'ty ja'a njoot xyhúucäp, je'eds je'e hidaamb cøjxta'axiøø jim tsajpootyp. ⁵⁵ Tsu'tsøøc-høch ja'a nni'x ja'a ngopc; huucøøc-høch ja'a nnø'ty ja'a njoot. ⁵⁶ Pønjátyhøch ja'a nni'x ja'a ngopc xchú'tsäp, pønjátyhøch ja'a nnø'ty ja'a njoot xyhúucäp, je'eçh jaduhñ nnänøømby ja'a nmädiá'agyhøch hajxy xmiäbøjcäp. Je'eçh hajxy nguhdujtmo'owaamby coo hajxy yhidät cøjxta'axiøø jim tsajpootyp. Tu'ugmädiá'agyhøch hajxy nmøødhida'añ. ⁵⁷⁻⁵⁸ Ja'a nDéedyhøch, ja'açh tøø xquiéxiäbä, je'eçh jaduhñ tøø xquiuhdujtmoy cooçh jáya'ayhajxy jim nyajnócxät tsajpootyp, pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp. Jim hajxy yhida'añ cøjxta'axiøø. Ja'a nhaphájtäm ja'a ndeedyhájtäm, ho'c hajxy je'e jequiän, hoy ja'a maná hajxy jia caayy. Pero pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp, cab hajxy quia'awa'añ haxøøgtuum mänaa.

⁵⁹ Jaduhñ Jesús jim miädiaacy Capernaum coo hänäjty yajnähixø'øyy tsajtøgooty maa ja'a judíos ja'a Dios hajxy hänäjty wyiingudsähgø'øyan.

⁶⁰ Coo Jesús ja'a jiamiøødhajxy jaduhñ jim miädooyy, mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Cab hajxy jaduhñ nguhbøjcämät; tsip xex yø'ø mädia'agy jaduhñ.

⁶¹ Ñajuøøyy Jesús jaduhñ nebiaty hajxy hänäjty miädia'aguiän. Mänit hajxy ñämaayyä:

—Nejy, cábøçhä nmädia'agy hajxy xjiøjpøgø'owáañjä. ⁶² Cooçh mijts xyhíxät cooçh hänäjty jim nnøcxy tsajpootyp, mänitøch mijts ja'a nmädia'agy xmiäbøgaanä cooçh jim ndsooñ tsajpootyp, høøch ja'a Diosquexypä. ⁶³ Ja'a mjuøhñdyhajxy, je'eds hajxy yaa xyagjugyhajp. Ja'a mni'x ja'a mgopc-hajxy, cab hajxy je'e yaa xyagjugyhaty. Cooçh mijts ja'a nmädia'agy xmiäbøjcät, mänit hajxy mdägø'owät jim tsajpootyp. ⁶⁴ Pero cahnä hajxy nägøxiä mmäbøcyñä.

Paadiä Jesús jaduhñ miänaañ, ñajuøøby hänäjty jaduhñ pønjaty hänäjty je'e ca'a mädia'agymiäbøgaamb. Ñajuøøby hänäjty je'ebä pøn hänäjty yegáañäp ho'cøøc. Jäguemiä Jesús jaduhñ ñajuøøyy mänaa ja'a miägu'ughajpähajxy tiägø'øyan yajnähixøøbiä. ⁶⁵ Mänit Jesús miänáangumbä:

—Páadyhøch mijts jaduhñ nnämaayy: “Pøñhøch ja'a nDeedy yajnähdiypy, je'eçhä nmädia'agy xmiäbøgáañäp.”

⁶⁶ Coo Jesús jaduhñ miädiaacpædøøyy, mänitá jiamiøødhajxy nämay wyiimbinjä. Cabä Jesús hajxy hänäjty miøødwäditaañä. ⁶⁷ Mänitá Jesús ja'a jiamiøød miäyajtøøyy ja'a nämajmetspähajxy:

—Nejy, xpiuhwa'adsáambøch mijtspä.

⁶⁸ Mänitá Simón Pedro yhadsooyy:

—Wiindsón, caj. Tii højts miich coo nnä'a puhwá'adsät. Miich højts je'e xyajnáhixøøby neby højts jim ndägó'owät tsajpootyp. ⁶⁹ Nmábójcáp højts miichä mmädia'agy. Nnajuøøby højts coo jim tøø mdsoon maa Diosän, coo mGristähaty, ja'a højts hijty nahijxypä, ja'a Dios hijty quiexaambiä.

⁷⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Páadyhøch mijts tøø nwiimbiy nébiøch hajxy jaduhñ xmiøødwädítät, mijts ja'a nämajmetspä. Pero xii hajxy tu'jäya'ay mmøødä, ja'a møjcu'uwiinmahñdymøødpä.

⁷¹ Ja'a Judas jaduhñ nänøøma, ja'a Simón Iscariote yhuung. Ja'a Judas, je'edsä Jesús hánajty yegaamb ho'cøøc, hoy ja'a Judas ja'a Jesús hánajty jia møødwädity møødä nämajtu'ugpähajxy.

7

¹ Mänitä Jesús tiägøøyy cajphayohbiä jim Galilea. Cab hánajty jim wiäditaanä jim Judea, je'eguiøxpä coo ja'a judíoshajxy hánajty yhøxta'ay nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät. ² Jadáanäp ja'a judíos xiøøhajxy hánajty coo ja'a ramada hajxy yhädiuñ. Jim hánajty jiada'añii Jerusalén. ³ Mänitä Jesús ñämaayyá yhuchhajxy:

—Ca'a yaa mmähmø'øy. Nøcx jim Judea. Ween ja'a mmägu'ughajpähajxy jimä yhuug hijxpä ney miich ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä myajcähxø'øguiän. ⁴ Myajcähxø'py miich hijty maa jäya'ay quia'a mayyän. Pero pø chojpy ja'a mjoot jaduhñ coo ja'a mmädia'agy wiädítät ja'a miichcøxpä, mänit hijxwiinduudum myajcähxø'øgät majiäya'ayhagujc.

⁵ Cabä Jesús ja'a miädia'agy hánajty miábójcäxä ni ja'a yhamdsoo huchhajxy. Paady hajxy jaduhñ miänaañ. ⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cahnä yhabaadyñä coöch jäya'ayhajxy nhawáanät pøñhøch høøch. Pero mijts, homiänaajä hajxy jim mnøcxät Jerusalén. ⁷ Caj mijts cu'ug xmiähanhaty. Pero høøch, xmiähanhájpøch cu'ug. Páadyhøch hajxy xmiähanhaty coöch nnägapy coo hajxy yhaxøøgwädity. ⁸ Nøcx mijts xøøhat. Cábøch nnøcxa'añ høøch. Cahnä yhabaadyñä coöch jäya'ayhajxy nhawáanät pøñhøch høøch.

⁹ Mänit Jesús miädiaacpádøøñä. Mänit jim jiaançh mähmøøñä jim Galilea.

¹⁰ Mänit Jesús yhuchhajxy jim ñøcxy xøøhajpä Jerusalén. Mänit Jesús jim pianøcxy hamee'ch. ¹¹ Jimä judíos ja'a Jesús hajxy hánajty yhøxta'ay maa ja'a xøø hánajty jiadyijän. Jaduhñ hajxy hánajty miäna'añ:

—Maada'a tyijy je'e.

¹² Mädiäacp ja'a Jesús hánajty ja'a majiäya'ayhajxy. Näje'e hajxy hánajty miäna'añ cooc yhojiäya'ayä. Näje'e hajxy hánajty miänaambä cooc tyijy yhaxøøgjäya'ayä, cooc tyijy hánajty wiädity cu'ugwiinhøhmbä.

¹³ Pero hamee'ch hajxy hánajty miädia'agy. Hix, chähgøøby hajxy hánajty ja'a judíos wyiindsøn hajxy.

¹⁴ Mägujnä xøø hánajty jiadyii, mänit Jesús tiägøøyy tsajtøgooty yajnáhixøøbiä. ¹⁵ Mänitä judíoshajxy yagjuøøyy, miänaañ hajxy:

—Tii yø'øya'ayäda'a coo jiaançh tehñ jiaty madiu'u y caj yhøxpøquiä.

¹⁶ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Ca'a yhøøchä nhamdsoo mädia'agy hädaa; nDéedyhøch miädia'agy hädaa jaduhñ, ja'açh tøø xquiéxiäbä. ¹⁷ Pøn jaduhñ cudiunaamb nebiä Dios miäna'añän, je'e najuø'øwaamb coo quia'a yhøøchä nhamdsoo mädia'agy hädaa, coo Diosmädia'agy hädaa. ¹⁸ Pøn jioot jaduhñ tsojp coo yajcumáyät, je'edsä yhamdsoo mädia'agy mädiaacp. Pero chójpjøch njoot coo Dios wyiingudsähgø'øwøøjät, ja'açh tøø xquiéxiäbä. Nmøødhøch ja'a tøyhajt; cábøch nhøhnda'agy.

¹⁹ Tøyhajt coo Moisés ja'a ñocy jecy yejcy, túhmäts. Jiiby jaduñ miäna'añ ñocyjooty coo hajxy hoy mjäya'ayhädät. Pero cab hajxy mgudiuñ. Mmänaamb hajxy jaduñ cooch hajxy xyagho'oga'añ.

²⁰ Mänitä cu'ug yhadsooyy:

—Nej, mguhmäñøöbiä coo jaduñ mmäna'añ coo højts miich nyagho'oga'añ. Pøndsän miich xyagho'ogaamb.

²¹ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Tähóoc-høch ja'a hoybä tøø nduñ ja'a poo'xxiøjooty; mänit hajxy myagjuøøyy nägøxiä. Mmänaamb hajxy jaduñ coo hajxy tii nga'a túunämät ja'a poo'xxiøjooty; paady hajxy myagjuøøyy. ²² Moisés ja'a cuhdujt jecy yejcy coo hajxy mnicircuncidarhadøjät. (Ca'a Mioisésä yajtsohndaac; yhaphajpä tieedyhajpähajxy jecy yajtsohndaac.) Paadiä mhuung hajxy mcircuncidarhaty hoy jia poo'xxiøjootiä. ²³ Mgudiuumby hajxy jaduñ nebiä Moisés ja'a cuhdujt jecy yejquiän; pero mjootma'p hajxy coochä jäya'ay tøø nyajmøcpøcy ja'a poo'xxiøjooty. ²⁴ Cabä jäya'ay hajxy paquiä mwiinmahñdyhixät nebiä wyiinmahñdy je'e. Coo jecy mmøødhidät, mänitäts ja'a wyiinmahñdy je'e mhixät. Coochä pa'amjäya'ay tøø nyajmøcpøcy ja'a poo'xxiøjooty, paady hajxy jaduñ mmäna'añ cóogøch tyijy ja'a haxøøgwiiinmahñdy nmøødä. Mmänaamb hajxy jaduñ coo tii nga'a túunämät ja'a poo'xxiøjooty. Pero Dios mänaamb coo yhahixø'øcy coo hajxy ndúunämät.

²⁵ Mänitä Jerusaléngpä jäya'ayhajxy näje'e tiägøøyy mänaambä:

—Yø'øds hajxy yhøxtaaby coo hajxy yagho'oga'añ. ²⁶ Xiidsä quiapxy majiäya'ayhagujc, y caj waamb ñäma'ayii. Nej, mänaamb højts nwiindsønñajtämhajxiäda'a coo yø'ø Miesiasä, ja'a hajxy nahíjxämbä. ²⁷ Nnajuøøyyäm hajxy maa yø'øya'ay chooñ. Pero ja'a Mesías, ja'a gobiernähadaambä, cab hñajty yajnajuø'øwa'añ maa hñajty chooñ.

²⁸ Jiibiä Jesús hñajty yajnähixø'øcy tsajtøgooty. Coo jaduñ miädooyy waambaty hajxy hñajty miäna'añ, mänitä møc miänaañ:

—Xyhixyhájpøch hajxy. Mnajuøøby hajxy maaçh ndsooñ. Pero ca'a yhøøchä hamdsoo tøø nwiinmay cooch yaa ngädá'agät. Ja'a nDéedyhøch tøø xquiexy. Pero cab hajxy mnajuø'øcy. ²⁹ Nhixyhøch je'e. Jímhøch ndsooñ. Je'eçh jaduñ tøø xquiexy.

³⁰ Coo Jesús jaduñ miänaañ, mänitä jia madsaanä. Pero caj ñä'a yajmajch. Cajnä hñajty yhabaadyñä coo Jesús yagho'ogøjät. ³¹ Hoy ja'a Jesús hñajty jia madsa'añii, nämay ja'a Jesús ja'a miädia'agy hñajty miäböjçäxä. Mänit hajxy miänaañ:

—Coo ja'a Mesías jaduñ miédsät, ja'a hajxy nahíjxämbä, nej, maas hoy-yagjuøøñäjaty ja'a Mesíasäda'a yajcähxø'øga'añ quejee nej yø'øya'ay jaduñ yajcähxø'øguiän.

³² Mänitä fariseoshajxy jaduñ miädoyhajty waambaty Jesús hñajty miädia'agyii. Mänitä policiahajxy quiejxä coo Jesús hajxy miädsät. Ja'a fariseoshajxy jaduñ mäguejx møødä teedywiindsønñhajxy. ³³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cábøch mijts jecy nmøødhidaannä. Nøcxáannøbøch maachä ndsohñän. ³⁴ Xjia høxta'awáambøch hajxy, pero cábøch hajxy xpiaada'añ. Cab hajxy jim hoy mnøcxät maaçh nhida'añän.

³⁵ Mänitä judíoshajxy ñiñämaayyä:

—Maa yø'øya'ayäda'a ñøcxa'añ coo hajxy jaduñ nga'a páatämät. Nej, nøcxaambäda'a jim maa ja'a judíoshajxy wa'xyjaty chäna'ayän maa ja'a hajxy ca'a Israelpähajpän, coo Diosmädia'agy yajnähixø'øwät ja'a hajxy ca'a

judíoshajpä. ³⁶ Tiida'a tyijy coo miäna'añ cooc hajxy nja høxta'awáañäm, pero cábác hajxy nbaadaañäm, y cooc hajxy hoy nga'a nõcxämät maa yhida'añän.

³⁷ Coo ja'a xøø hñajty miayaañä, ja'a mõjxøøjooty, mänitä Jesús tiänaaayyø'cy. Mänitä mõc miänaañ:

—Pøn tõdsøøyyäp, ween yaa myiñ maach høøchän, ween min yhu'ugy mädyíibøch nmo'owaamby.

Jaduhñ Jesús yajnimiäbaatä nebiä mõjnøøgopcän. Mänitä miänaañgumbä:

³⁸ —Pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp, je'echá nmädia'agy xya-jwa'xtägátsäp, nebiä Diosmädia'agy miäna'añän.

³⁹ Jaduhñ Jesús miänaañ, pønjaty ja'a miädia'agy mábøgáañäp, mänitä Diosh-espíritu mio'owa'añii. Cahnä Dioshespíritu hñajty quiäda'agyñä. Cahnä Jesús hñajty yagho'ogyii; cahnä hñajty yhoodiägachñä maa ja'a Tieediän.

⁴⁰ Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy nebiä Jesús hñajty tøø miädia'aguiän, mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Tehm tiøyhajt ja'a Dios ja'a quiugapxy yø'ø, ja'a Dios hijty quiexaambiä.

⁴¹ Näje'e hajxy miänaambä:

—Ja'a Mesías yø'ø, ja'a gobiernähadaambä.

Pero näje'ehajxy miänaambä:

—Pero cabä Mesías jim choona'añ Galilea. ⁴² Jaduhñ Diosmädia'agy miäna'añ cooc ja'a Mesías ja'a David yhaphada'añ tieedyhada'añ, y cooc jim choona'añ Belén maa ja'a David jecy chänaayyän.

⁴³ Coo hajxy hñajty jaduhñ miädia'agy, cab hajxy hñajty tu'ugmädia'agy ñibiaadyii ja'a Jesúscøxpä. ⁴⁴ Näje'e ja'a Jesús hajxy hñajty jia madsa'añ, pero caj pøn ñä'ä majch.

⁴⁵ Mänitä policíahajxy wyiimbijty maa ja'a teedywiindsøñhajxiän, maa ja'a fariseoshajxiän. Mänitä policíahajxy ñämaayyä:

—Tii hajxy coo mga'a yajmejch.

⁴⁶ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Cab jaduhñ pøn mänaa miädia'agy nej yø'øya'ay miädia'aguiän.

⁴⁷ Mänitä fariseoshajxy miänaañ:

—Cab jaduhñ yhooyä coo mijts jaduhñ tøø myajwiinhøhmbä. ⁴⁸ Caj yø'øya'ay ja'a miädia'agy miäbøjcäxä ja'a wiindsøñhajxy mõødä fariseoshajxy. ⁴⁹ Pero yø'ø cu'ughajxy, cabä jecyquiuhdujt hajxy jiaty. Ween hajxy chaächpøcy.

⁵⁰ Jimä Nicodemo hñajty, ja'a Jesús hñajty tøø ñähóyyäbä. Fariseohajp hñajty je'ebä. Mänitä Nicodemo miänaañ:

⁵¹ —Cab højts nguhdujthájtäm jaduhñ myíinäm coo jäya'ay nyajcumädóowämät coo hñajty tøø nga'a mädia'agymiädóowäm jayøjp.

⁵² Mänitä Nicodemo wyiinwohñä ñämaayyä:

—Jaduhñ miich mbamädiaacpä nebiä Galileabä jäya'ayhajxy miädia'aguiän. Huuc tehñ yajmädia'ag ja'a Diosmädia'agy. Cab jaduhñ jiiby maa myiñ coo ja'a Dios ja'a quiugapxy jim choona'añ Galilea.

⁵³ Mänit hajxy ñøcxnä maa ja'a tiøjc-hajxiän.

8

¹ Mänitä Jesús jim ñøcxy maa ja'a tun jaduhñ xiøhatiän Olivos. ² Cujaboom jopyjiajjø'ogyñä, mänitä Jesús ñøcxy maa ja'a tsajtøjcän. Mänitä Jesús ja'a cu'ug ñämejtsä. Mänitä Jesús yhäñaaguiädaacy, tiägøøyy yajnähixøøbiä. ³ Mänitä to'oxiøjc tu'ug yajmejtsä maa Jesúsän. Ja'a cuhdujtyajnähixøøbiähajxy mäyajmejts mõødä fariseoshajxy. Paadiä to'oxiøjc hñajty tøø miächii coo hñajty tøø tiu'uma'ady tøø tiu'udägy. Mänitä

to'oxiøjc jim yajnøcxä maa ja'a cu'ughagujcän. ⁴ Mänitä cu'ug ja'a Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsón, paady hädaa to'oxiøjc tøø miächii coo tøø piaadyii wiingya'adiøjmoød. ⁵ Jiiby maa ja'a Diosmädia'aguiän, jiibiä Moisés hajxy xyhanéhäm coo ja'a to'oxiøjc jaduhmbä hajxy nguhgä'tsamät. Míichäts, waamb miich mmänaambä.

⁶ Paady hajxy jaduhñ yajtøøyy, coo hajxy hñajty miädowa'añ pø tu'ugmädia'agy ja'a Jesús hñajty moødä Diosmädia'agy. Yhøxtaaby hajxy hñajty nebiä Jesús hajxy ñähwaambédät coo häxøpy quia'a tu'ugmädia'aguiä. Pero cabä Jesús waamb yhadsooyy. Mänitä Jesús ñaaxcooyy. Mänitä tiägøøyy jahbiä cø'øhaam naaxwiin. ⁷ Mänitä Jesús jaduhñ miäyajtøøwägumbä. Mänit yhäñaaguiugøøyy. Mänit miänaañ:

—Pønä pojpä cädieey ca'a moød, ween quia'ttsooñ.

⁸ Mänitä Jesús ñaaxcøogumbä. Mänit tiägøøguiumbä jahbiä naaxwiin. ⁹ Coo hajxy jaduhñ miädooyy nebiä Jesús hñajty tøø miäna'añän, mänit hajxy je'e tiu'ubøjnä hanidiuhmjaty. Ja'a møjpä, je'e jawyiin tehñ tiu'ubøjtsohñ. Niñajuøøyyä hajxy hamdsoo coo ja'a pojpä cädieey hajxy hñajty miøødä, paady hajxy tiu'ubøjcy. Mänämetscä Jesús ja'a to'oxiøjc miøødmähmoøyy. Jimä to'oxiøjc hñajty tiäna'ay Jesús ja'a wyiinduum. ¹⁰ Mänitä Jesús yhäñaaguiugøøyy. Mänitä Jesús ja'a to'oxiøjc ñämaayy:

—Maa jaaya'ayhajxy, ja'a hajxy hijty xquiuhga'adsaambä. Nej, caj pøn tøø xñä'ä cuhga'açhä.

¹¹ Mänitä to'oxiøjc yhadsooyy:

—Wiindsón, caj.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Ni høøch jaduhñ nga'a mänaambä coo miich myajcuhgä'adsät. Nøcx; cab jaduhñ haxøøg mjatcøøñät.

¹² Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Jaduhñ mäwíinhøch nyajnimiäbaadyii nebiä jøønän coochä jäya'ayhajxy nyajnahixø'øyy ja'a tu'u hoybä. Pønjaty ja'a nmädia'agy xpianøcxáañäp, cab jaduhñ wiädita'añ hagoonstuum. Cøjxta'axiøø jim yhida'añ tsajpootyp.

¹³ Mänitä fariseos ja'a Jesús hajxy ñämaayy:

—Hamdsoo miich mniñänømyii. Pero caj miich mnä'ä tømiädia'agy.

¹⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tømiädíacpøch, hóyhøch hamdsoo nja niñänømyii. Nñajuøøbiøch maäch ndsooñ maäch nnøcxy. Pero mijts, cab hajxy mnajuø'øyy. ¹⁵ Nä'ä nägøobøch mijts xñä'ä nähwaambety. Pero høøchä, cábøch jäya'ay nä'ä nägoobä nnähwaambety. ¹⁶ Tøyhájthøch nnä'ägädä mädia'agy. Ca'a yhøøchä nhamdsoo mädia'agy hädaa; ja'a nDéedyhøchä miädia'agy hädaa, ja'açh tøø xquiéxiäbä. ¹⁷ Miimb jaduhñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän, coo jäya'ayhajxy tiu'ugmädia'aguiä nämetscä, pues tøyhajt hajxy jaduhñ yeypy. ¹⁸ Pues højts, tu'ugmädia'agy højts moødhøch nDeedy cooch je'e tøø xquiexy.

¹⁹ Mänitä fariseoshajxy miänaañ:

—Maa mDeedy.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cábøch mijts xñajuø'øyy; ni ja'a nDéedyhøch hajxy xquia'a najuøøyyä. Cooch mijts häxøpy xñajuø'øyy, xñajuøøyyäbøch ja'a nDeedy hajxy häxøpy.

²⁰ Yajnahixøøguiujc ja'a Jesús jaduhñ miänaañ jiiby tsajtøgooty, jiiby mädoøyyä maa ja'a cajän maa ja'a xädø'øñ hajxy hñajty yajnahgäda'aguiän. Pero cabä Jesús hñajty pøn miadsa'añii, hoy hñajty jia mädia'agy cu'ughagujc. Cahnä hñajty yhabaady coo je'e miadsøøjät.

²¹ Mänitá Jesús miänáangumbä:

—Nøcxáanñbøch høøch. Xjia høxta'awáambøch mijts, pero cábøch hajxy xpiaada'añ. Cab hajxy hoy mnøcxät maäch nnøcxa'añän. Coø hajxy mho'oga'añ, jiiby hajxy mga'awa'añ haxøøgtuum.

²² Mänitá judíoshajxy ñiñämaayyá:

—Nej, hamdsooda'a ñiyagho'oga'añii, coø hajxy jadhun nga'a nøcxämät maa ñøcxä'añän.

²³ Mänitá Jesús miänaañ:

—Yaa mijts mdsooñ, hädaa yaabä naaxwiin. Pero høøch, tsajpóotypøch ndsooñ, ca'a yaajä. ²⁴ Tøøch mijts jadhun nnäma'ay, coø hajxy hánajty tøø mho'ogy, cahnä mbojpa mgädieey hajxy hánajty xñähwa'açhñä. Cabä mbojpa mgädieey hajxy xñähwa'adsa'añ coöchä nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøjcät põnhøch høøch.

²⁵ Mänitá Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Pønäsän miich.

Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Tøøch mijts nja hawáañäm põnhøch høøch. ²⁶ Madiú'ujøch nnägápxät coø hajxy haxøøg mjäya'ayhaty. Cáboch mijts ja'a nmädia'agy xmiäbøjcä. Nhawáañäm mijts jadhun nebiátyhøch jaaya'ay tøø xñajtscapxøøyyän, ja'açh tøø xquiéxiäbä.

²⁷ Pero cab hajxy wyiinjuøøyy coø Jesús ja'a Tieedy jadhun ñägapxy.

²⁸ Mänitá Jesús miänaañ:

—Cooch mijts hánajty tøø xmiøjpahbety, mänit hajxy mnajuø'owa'añ põnhøch høøch, y coöchä nhamdsoo cuhdujt nga'a yajtuñ. Pero jadhun nhawáañäm nebiátyhøch ja'a nDeedy tøø xyajnahixø'oy. ²⁹ Xmiøødwädíjpøch je'e, ja'açh tøø xquiéxiäbä. Cáboch nidiuhm tøø xñähgue'egy je'eguiøxpä coöch homiänaajä ngudiuñ nébiøch tøø xyhane'emiän.

³⁰ Coø ja'a Jesús jadhun miädiaacy, mänitá miädia'agy miäbøjcäxä nämay.

³¹ Mänitá Jesús ñämaayy ja'a judíoshajxy, ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy hánajty tøø miäbøjcäbä:

—Cooch mijts ja'a nmädia'agy xquiudiúunät homiänaajä, mänitøch mijts hamuumdu'joot xmiøødwädítät. ³² Jadhun dsä tøyhajt hajxy mmøødhádät coöch ja'a Dios tøø xquiexy. Jadhun dsä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy mnajtshixø'owät, nebiä møjcu'ugong hajxy jadhun xquia'a hané'emät.

³³ Mänitá judíoshajxy yhadsooyy:

—Abraham højts hijty nhaphajpy ndeedyhajpy. Cab højts põn xyhane'emy. Tii jadhun coø mmäna'añ coø højts ja'a møjcu'ugong xquia'a hané'emät.

³⁴ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, põnjaty ja'a pojpa cädieey jadhun møød, møjcu'ugong jadhun hanehmb. ³⁵ Ja'a moonsähajxy, cab hajxy jim yhity øjxta'axiøø maa hajxy quiuduñän. Pero ja'a cumoonsä yhuungä, je'eds jim nä'ägä hijp maa ja'a tiøjcän. ³⁶ Høøch, nbuhbédäbøch mijts jadhun nebiä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy mnajtshixø'owät, nebiä møjcu'ugong hajxy jadhun xquia'a hané'emät. ³⁷ Nnajuøøbiøch jadhun coø Abraham hajxy hijty mhaphaty mdeedyhaty. Pero xyagho'ogáambøch mijts, je'eguiøxpä coø hajxy tu'joot mga'a tuna'añ nébiøch mijts nja näma'ayän. ³⁸ Nmädiäacypiøch nébiøch ja'a nDeedy tøø xyajmøødmädia'aguiän. Pero mijts, jadhun mijts mjäya'ayhaty nebiä mdeedy yaa jiäya'ayhatiän hädaa yaabä naaxwiin, nebiä cu'ug yhane'emiän.

³⁹ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Abraham højts hijty nhaphajpy ndeedyhajpy.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Pø tøyhajt ja'a Abraham hajxy hijty mhaphaty mdeedyhaty, jaduñ hajxy mjäya'ayhájpät nebiä Abraham jecy jiäya'ayhajtjän. ⁴⁰ Pero xyagho'ogáambøch mijts, hóyhøch mijts ja'a tøyhajt tøø nja yajmøødmädia'agy, mädyíibøch ja'a Dios tøø xyajmøødmädia'agy. Cábøchä Abraham häxøpy xyagho'oga'añ. Caj mijts mjäya'ayhaty nebiä Abraham jecy jiäya'ayhajtjän. ⁴¹ Jaduñ mijts mjäya'ayhaty nebiä mdeedyhajxy jiäya'ayhatiän.

Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Tøyhajt højts ja'a Abraham hijty nhaphaty ndeedyhaty. Jaduñ højts njäya'ayhaty nebiä Abraham jecy jiäya'ayhajtjän. Tu'ug højts nDeedy; Dios je'e.

⁴² Mänitä Jesús miänaañ:

—Coo Dios hajxy häxøpy tøyhajt mDeedyhaty, xchójpøch mijts häxøpy yaabä. Jiménez tøø ndsooñ maa Diosän; pero yaaç nhijnä hädaa yaabä naaxwiin. Ca'a yhamdsoo jóthøch yaa tøø ngäda'agy. Dióshøch xquiejx. ⁴³ Xióøbøch yaa nja mädia'agy; cábøch mijts ja'a nmädia'agy xñä'ä cudiunaanä. ⁴⁴ Ja'a møjcu'ugong hajxy mdeedyhajpy. Jaduñ hajxy mjäya'ayhaty nebiä mdeedy jiäya'ayhatiän. Mänit je'e tiägøøyy jäya'ay-yagho'pä mänaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Cabä tiømiädia'agy. Cabä hädaa yaabä naaxwiin hoy jiäya'ayhaty. Høhndaacp je'e; jaduñ ñä'ägä cuhdujthaty. Jaduñ jäya'ayhajxy yaa yajnähixø'øyii ja'a møjcu'uwiinmahñdy. ⁴⁵ Pero høøch, coøch mijts ja'a tøyhajt nyajmøødmädia'agy, cábøch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcä. ⁴⁶ Hopiønä ñajuø'øy coøchä pojpa cädieey nga'a møødä. Jaduñ hajxy mnajuø'øwät coøchä tøyhajt nmädia'agy. ⁴⁷ Ja'a Dios ja'a yhuungä, miädóowäp je'e ja'a Dios ja'a miädia'agy. Pero mijtsä, caj mijts Dios xyhuung-haty; paadiä Dios miädia'agy hajxy mga'a mädownä.

⁴⁸ Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a judíoshajxy:

—Nej, cab jaduñ tiøyyä coo jim mdsooñ Samaria, coo møjcu'ugong tøø xyajtägø'øyä.

⁴⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cábøchä møjcu'ugong tøø xyajtägø'øy. Nwiinguhdsähgøøbiøch ja'a nDeedy. Pero cábøch mijts xwyiingudsähgø'øy. ⁵⁰ Cábøch hamdsoo nmäna'añ coøch hajxy xwyiingudsähgø'øwät. Ja'a nDeedyhøch jaduñ mänaamb. Yajcumädownaamby je'e pønhøch haxøøg xñänøømb. ⁵¹ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, coøchä nmädia'agy pøn xmiäbøjcät, ni mänaa quia'a hó'ogät.

⁵² Mänitä judíoshajxy yhadsooyy:

—Hoorá sí, tøø højts nnajuø'øy coo møjcu'ugong tøø xyajtägø'øy. Tøø ja'a Abraham yho'ogy møødä Dios ja'a quiugapxyhajxy. Pero miich mänaamb coo mmädia'agy pøn xmiäbøjcät, ni mänaa quia'a hó'ogät. ⁵³ Nej, maas møc miichä cuhdujt mmøødä quejee ja'a Abraham jecy miøødhajty, ja'a hajxy hijty nhaphajtäm ndeedyhajtämbä. Tøø je'e yho'ogy. Jaduñ ja'a Dios ja'a quiugapxyhajxy tøø yho'pä. Pøn tyijy miich coo jaduñ mniñänømyii.

⁵⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cab jaduñ yahixø'øy coøch hamdsoo nniguiumayøøjät. Pero Dióshøch xquiumaaby, ja'a tyijy mijts mDioshajpy. ⁵⁵ Cahnøch nDeedy hajxy xñajuøøyyä. Pero høøch, nhíxyhøch høøch. Coøch nmäná'anät coøch nga'a hixiä, høhndá'agäbøch jaduñ nej mijts mhøhnda'aguiän. Pero nhíxyhøch høøch. Nmäbøjcäbøch ja'a miädia'agy je'e. ⁵⁶ Ja'a Abraham, ja'a hajxy jecy nhaphajtäm ja'a ndeedyhajtämbä, xoondaacp je'e hijty coøch hñajty

xyhixa'añ mänáajøch hänajty nhida'añän hädaa yaabä naaxwiin. Tøøch je'e xjiaanč hixy. Mänit jiaanč xoondaacy.

⁵⁷ Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a judíoshajxy:

—Je'enä jaduñ mdsaanä. Nej, tøø ja'a Abraham mhixiä.

⁵⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, jíyyämøch hänajty; cahnä Abraham hänajty jiinä.

⁵⁹ Mänitä tsaajajxy quionø'cy; Jesús hajxy hänajty quiuhga'adsaamby. Pero tøø ja'a Jesús hänajty ñiguiu'uchii. Mänit piädsøømnä tsajtøgooty.

9

¹ Jimä Jesús hänajty ñaxy. Mänitä wiindspä tu'ug yhiixy. Jaduhñä mähdiøjc ñä'ägä maaxhuunghajty wiinma'ad. ² Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a jiamiøødhajxy:

—Wiindsøn, tii yø'øya'ay wyiinäda'a coo mia'adä. Pønä pojpä cädieeyäda'a tøø tiuñ, yø'øya'ayä, tøgä tiaj tieediä.

³ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ni pøn. Paady yø'øya'ay wyiin mia'adä nebiä Dios ja'a miäjaa jaduñ quiähxø'øgät maa yø'øya'aguiøxpän. ⁴ Tsøc Diostuunghajxy túunäm, ja'ačh tøø xquiéxiäbä, mäduhñtiä jugyhajt hajxy nmøødhajtäm. Coo hajxy nhó'cänät, cab hajxy jaduñ mänaa ndúunänät. ⁵ Cooch yaa nhity hädaa yaabä naaxwiin, nyajcähxø'piøch jäya'ay piojpä quiädieeyhajxy.

⁶ Mänitä Jesús ñajtsujøøyy naaxwiin. Mänitä chujy yajmo'ondscojy. Mänitä pyiinø'cy. Mänitä wiindspä yajwiingupiinøøyy ja'a chujy, ja'a hänajty tøø mio'ondscójiäbä. ⁷ Mänitä Jesús ja'a wiindspä ñämaayy:

—Nøcx niwyiimbujøø maa ja'a tsiidaact jaduñ xiøhatiän Siloé —je'e jaduñ ñänøømby, Quexy.

Mänitä wiindspä hoy jiaanč niwyiimbujyii. Coo wyiimbijnä, tøø hänajty wyiindøø'xø'nä. ⁸ Mänitä mähdiøjc yhiixä ja'a miädøjc-hajxy møødä hajxy hijty yhiixypä coo hänajty xiädø'øñyujwa'añ. Mänitä hajxy miänaañ:

—Nej, caj jie'e yø'øjä, ja'a hijty naxy xädø'øñyujwaambä häña'a.

⁹ Näje'e hajxy hänajty miäna'añ:

—Jaanč je'e yø'ø.

Näje'e hajxy hänajty miäna'añ:

—Ca'a jie'ejä; pero tehñ jiaduhñ quiähxø'øgy.

Pero ja'a mähdiøjc, hamdsoo hänajty ñiñänømyii:

—Høøch je'e hijty wiinds.

¹⁰ Mänitä miäyajtøøwa:

—Nejy mwiindøø'xø'cy.

¹¹ Mänit yhadsooyy:

—Jaaya'ay ja'a Jesúshajpä, jaaya'ay ja'a chujy yajmo'ondscoj. Mänitøch xyajwiingubiinøøyy. Mänitøch xñämaayy cooch nøcxy nniwyiimbujyii maa ja'a tsiidaact jaduñ xiøhatiän Siloé. Mänitøch hoy njaanč niwyiimbujyii. Mänitøch nwiindøø'xø'cy.

¹² Mänitä miäyajtøøwägumbä:

—Maa jaaya'ayäda'a.

Mänit yhadsooyy:

—Pämäadädä.

¹³ Mänitä mähdiøjc yajnøcxä maa ja'a fariseos wyiinduumhajxiän, ja'a hänajty tøø wyiindøø'xø'øguiäbä. ¹⁴ Poo'xxiøøjooty ja'a Jesús ja'a chujy yajmo'ondscojy, yajwiindøø'xø'cy ja'a wiindspä. ¹⁵ Mänitä mähdiøjc miäyajtøøwägumbä ja'a fariseoshajxy:

—Nejy mwiindøø'xø'cy.

Mänit yhadsooyy:

—Chujy jaaya'ay yajmo'ondscoj; je'ečh je'e xyajwiingubiinøøyy. Mänitøch hoy nniwyyiimbujy. Mänitøch nwiindøø'xø'nä.

¹⁶ Mänitä fariseoshajxy näje'e miänaañ:

—Ca'a yø'øya'ay Dyiosquexiä. Tuumb yø'øduhñ poo'xxiøøjooty. Cabä cuhdujt miøødä coo jaduhñ tiünät poo'xxiøøjooty.

Pero näje'e hajxy hänajty miäna'añ:

—Pero nebiä cuboj cugädieejäya'ay ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä jaduhñ ñä'ä yajcähxø'øgät.

Cab hajxy hänajty tu'ugmädia'agy ñibiaadyii. ¹⁷ Mänitä mähdiøjc ñämaayyä, ja'a hänajty tøø wyiindøø'xø'øguiäbä:

—Míichäts, waamb miičh mmäna'añ. Nejy yø'øya'ay mnänømy, ja'a tøø xyaghijxø'øguiäbä.

Mänit yhadsooyy:

—Dios je'e tøø quiexy.

¹⁸ Cabä judíoshajxy hänajty miäbøga'añ coo jaaya'ay hijty wyiindsä, coo jaaya'ay hijty tøø wyiindøø'xø'øgy. Paady hajxy miøjyaaxy jaaya'ay tiaj tieedy.

¹⁹ Mänit hajxy miäyajtøøwa:

—Nej, mijts ja'a mhuung yø'ø, ja'a hajxy mnänøømbiä coo hijty wiinds tøø miaaxhuunghatiä. Nebiäda'a tøø yhijxø'øgy.

²⁰ Mänitä tiaj tieedyhajxy yhadsooyy:

—Højts nhuung jaančh yø'ø. Wiinds jiaančh maaxhuunghajty. ²¹ Pero cab højts nnajuø'øy nejy tøø yhijxø'øgy o pøn jaduhñ tøø yaghijxø'øgy. Yø'ø hajxy mäyajtøw. Møj yø'øjän. Ween hamdsoo ñägapxy.

²² Paady hajxy jaduhñ miänaañ, coo ja'a teedywiindsøn hajxy hänajty chähgø'øy. Tøø ja'a teedywiindsøn hajxy hänajty quiojyquiapxyhaty coo hajxy hänajty yajpädsøma'añ tsajtøgooty pøn jaduhñ mäna'anaamb cooc Jesús Miesiashaty. Nägooyyä hajxy hänajty yajtøjpädsøma'añ, cab hajxy hänajty yajtøjtägø'øwaañnä tsajtøgooty. ²³ Paady jaaya'ay tiaj tieedyhajxy miänaañ: “Yø'ø hajxy mäyajtøw. Møj yø'øjän.”

²⁴ Mänitä mähdiøjc miøjyáaxägumbä, ja'a hänajty tøø yhijxø'øguiäbä. Mänitä ñämaayyä:

—Højts tøyhajt móoyyác. Nnajuøøby højts coo Jesús quiuboj quiugädieeyä.

²⁵ Mänit yhadsooyy:

—Cábøch nnajuø'øy pø cuboj pø cugädieey je'e. Pero nnajuøøbiøch coočh tøø nhijxø'øgy, hóyhøch hijty nja wiindsä.

²⁶ Mänit ñämaayyä:

—Nej xyaghijxø'cy.

²⁷ Mänit yhadsooyy:

—Tøøds mijts nja hawáañäm. Pero cab hajxy mmäbøjcy. Tii hajxy coo mmädowáañgombä. Nej, mbanøcxáañp ja'a miädia'agy hajxypä.

²⁸ Mänit yhojjä ñämaayyä:

—Miičh jaduhñ mbanøcxäp ja'a miädia'agy. Højtsä, Moisés ja'a miädia'agy nbanøcxäp. ²⁹ Nnajuøøby højts coo Dios ja'a Moisés miøødmädiaacy jequiän. Pero jaaya'ayä, cab højts nnajuø'øy maa chooñ.

³⁰ Mänitä mähdiøjc yhadsooyy:

—Hoy-yagjuøøñä jaduhñ. Cab hajxy mnajuø'øy maa jaaya'ay chooñ, hóyhøch tøø xjia yaghijxø'øgy. ³¹ Hoy piønä jaduhñ ñajuø'øy coo Dios jaduhñ quia'a mädoowa ja'a miädia'agy ja'a cuboj ja'a cugädieey. Pero pøn ja'a Dios jaduhñ wiingudsähgøøby, pøn jaduhñ cudiumb nebiä

Dios yhane'emiän, je'e ja'a miädia'agy jaduñ mädóowäxäp ja'a Diósäm.
³² Høxtahm̄ds ja'a naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän, ni mänaa jaduñ quia'a yajmädohyaty coo jäya'ay yaghixø'øgyii, ja'a wiinds tøø miaaxhuunghátiäbä, høxtä jäda'anäbaady. ³³ Coo jaaya'ay häxøpy quia'a Diosquexiä, cab jaaya'ay cu yajcähxø'cy hoy-yagjuøñäbä.

³⁴ Mänitä mähdiøjc yhojjä:

—Nej, xyajnähiø'øwaamb højts miichä. Pojpatuum cädieedium miich tøø mmaaxhuunghaty.

Mänitä mähdiøjc je'e yajpädsøøma tsajtøgooty.

³⁵ Mänitä Jesús miädohyaty coo ja'a mähdiøjc hänajty tøø yajpädsøømyii tsajtøgooty. Mänitä Jesús ja'a mähdiøjc yhöxtaayy. Mänit jiaanč paaty. Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, mmäbøjcäp ja'a miädia'agy, ja'a Dios tøø quiéxiäbä.

³⁶ Mänitä mähdiøjc yhadsooyy:

—Wiindsøn, pøn jaduñ mnänøømby. Høøch hawáanäc nébiøch ja'a miädia'agy nmäbøjcät.

³⁷ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøø je'e mhixy. Høøch je'e.

³⁸ Mänitä mähdiøjc miänaañ:

—Wiindsøn, mäbøjpøch.

Mänitä Jesús wyiinijcädaacä, wyiingudsähgøøyyä.

³⁹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Päadyhöch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin neby hajxy jaduñ yhiø'øgät, ja'a hajxy hijpä nebiä wiindspän; møød neby hajxy jaduñ wyiindsø'øwät, ja'a hajxy hijpä nebiä hijxpän.

⁴⁰ Jimä fariseoshajxy hänajty näje'e tiäna'ay maa Jesús hänajty mädøyyän. Coo hajxy jaduñ miädooyy nebiä Jesús miänaañän, mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Nej, mmänaamb miich jaduñä coo højts jaduñ nhijpä nebiä wiindspän.

⁴¹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo hajxy häxøpy mhity nebiä wiindspän, cabä pojpä cädieey hajxy häxøpy mhixyhaty. Pero coo hajxy jaduñ mmäna'añ coo hajxy mhity nebiä hijxpän, paadia mbojpa ja'a mgädieey hajxy xquia'a nähwa'ačhñä.

10

¹ Mänitä Jesús miänáangombä:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät: cabä mee'tspähajxy jiiiby tiägø'øwø'øy maa ja'a meegcuraahaawän. Wiingtuum hajxy je'e tiägø'øwø'øy maa ja'a curaahaaw quia'a hitiän. ² Pero ja'a cumeeg, je'eds jiiiby tægø'øwøøby maa ja'a curaahaawän. ³ Yajtägøøby ja'a curaagüendähajpä ja'a cumeeg jiiiby curaajooty. Coo hänajty mieegmøjya'axa'añ, mänitä mieeg quiøxy xøøguya'axy. Yo'mädooby ja'a meeg ja'a wyiindsøn hajxy. Mänitä cumeeg yhöxwoobädsømy. ⁴ Coo ja'a meeghajxy hänajty tøø piädsømy, mänitä wyiindsøn hajxy cøjx piadu'ubøcy. Paady hajxy jaduñ piadu'ubøcy coo ja'a wyiindsøn hajxy yo'mädoy. ⁵ Cabä wiingjäya'ay hajxy pianøcxa'añ. Coo wiingjäya'ay hajxy yo'mädoy, cøjx hajxy chähgø'øbäyø'øgy.

⁶ Ja'a Jesús, yajmäbaadyhaam hänajty miädia'agy; pero cabä miädia'agy hänajty wyiinjuøøyyäxä.

⁷ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Chaads mijts tehñ tøyhajt nnämä'awät: Øøch, jaduñ mäwínhöch nebiä curaahaawän maa ja'a meeghajxy tiägø'øwø'øyän. ⁸ Cahnøch hänajty nmech,

tøø jäya'ayhajxy hänajty may miech hōhndaacpä. Jaduhñ hajxy ñibiäda'agyii nebiä Diosquexypän. Jaduhñ mäwínäts hajxy miäbaady nebiä meeg-mee'tspän. Pero cabä miädia'agyhajxy miäböjcxä. Jaaya'ayädhajxy jaduhñ ca'a mäböjc, pōnjátyhōch nmädia'agy xmiäböjcäp. Jaduhñ mäwínäts hajxy je'e miäbaatpä nebiä meeg mädia'agymiäböjpän. ⁹ Ja'a meeghajxy, jii hajxy je'e tiägø'owø'øy maa ja'a curaahaawän. Høøch, jaduhñ mäwínhōch nebiä curaa-haawän. Pōnhōch ja'a nmädia'agy xmiäböjcäp, je'ečh ngüeendähadaamby.

¹⁰ 'Ja'a hajxy jäya'awyiinhōhmbä, Diosmädiá'aguiäc tyijy hajxy je'e yajwa'xyp. Yhamdsoo copcooty ja'a mädia'agy hajxy hänajty yajpädsømy. Pero høøch, páadyhōch tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin nebiä jäya'ayhajxy jaduhñ jim ñōcxät tsajpootyp, neby hajxy jaduhñ jim yhidät cōjxta'axiøø.

¹¹ Ja'a cumeeg, cwieendähajpy ja'a mieeg je'e. Jaduhñ mäwínhōch je'e, ngüeendähadáambiōch ja'ačh nmädia'agy hajxy xmiäböjcäbä. Jaaya'ay ja'a meeg jaančh tehñ chojpä, høxtä ñähho'tú'udäp ja'a mieeg. ¹²⁻¹³ Ja'a moonsähajxy, cabä meeg hajxy tu'joot cwieendähaty. Paady hajxy je'e tu'joot quia'a cueendähaty, coo hajxy je'e quia'a yhamdsoo je'ejä. Mäjuy hajxy je'e jia cuduñ. Coo ja'a pahuc miech meegtsu'tspä, mänitä moonsähajxy piäyø'ogy. Mänitä meeg mähdiōjc-hajxy ñä'ägä mačhi. Mänit hajxy chähgø'øbäyø'ogy.

¹⁴⁻¹⁵ 'Pero høøch, jaduhñ mäwínhōch nebiä jäya'ay meeg hajxy jaančh tehñ chojpän. Xyhixyhájpočh ja'a nDeedy, y nhixyhájpiōch je'ebä. Jaanä jaduhñds je'e, jaanä nhixyhájpiōch pōnjátyhōch nmädia'agy hajxy xmiäböjcäp. Nñähho'tu'udáambiōch hajxy je'e. ¹⁶ Jaanä xmiäböggáanäbōch ja'a nmädia'agy hajxy, ja'a jäya'ayhajxy tsänaabiä wiinghagajpt. Tu'ugmädia'agy hajxy yhida'añ møød hädaa jäya'ayhajxy yaabä. Tu'cuhdújhōch ja'a nmädia'agy hajxy xmiäböggáanä nägøxiä.

¹⁷ 'Páadyhōch ja'a nDeedy xchocy coōch jaduhñ nmäna'añ coōch häna'c ween xyagho'ogy nébiōch jaduhñ njujypiōgät jadähooc. ¹⁸ Høøch, hamdsoōch nmäna'añ coōchä jäya'ay xyaghó'ogät. Coōch häxøpy nga'a mänaambä, cábōchä jäya'ay häxøpy xyagho'oga'añ. Nmøødhōch cuhdujt coōch nhó'ogät; y nmøødhōch cuhdujt coōch njujypiōgät jadähooc. Páadyhōch ja'a nDeedy tøø xwyiinguexy coōch nhó'ogät, coōch njujypiōgät.

¹⁹ Coo Jesús jaduhñ miädiaacy, paadiä judíoshajxy tu'ugmädia'agy quia'a nibiaatä. ²⁰ Mänit hajxy nämay miänaañ:

—Møjcu'uda'a miøød. Cuhmäñøøbiäda'a jaduhñ. Tii yø'ø miädia'agy hajxy coo mmädowaanä.

²¹ Mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Cabä møjcu'umøødpä jaduhñ miädiá'agät. Cabä møjcu'u ja'a wiindspä jaduhñ yaghijxó'ogät.

²² Jájtäbä xøø hänajty jim Jerusalén, ja'a xøhajpä ja'a Dedicación. Tøøchpojooty hänajty. ²³ Jiibiä Jesús hänajty wiädity tsajtøgooty, jiiby maa ja'a tøjwiingän, ja'a xøhajpä Salomón. ²⁴ Mänitä judíoshajxy jim yhamugøøyy maa Jesús hänajty wiäditiän. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Mänaa højts xyhawaanaañä pø tøyhajt mMesiashaty.

²⁵ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøøds mijts nja hawáañäm, pero cab hajxy mmäböjcy. Coōch jaduhñ ngudiuñ nébiōch ja'a nDeedy tøø xyhane'emiän, cähxó'pōch jaduhñ coōch nGristohaty. ²⁶ Pero, coōch mijts ja'a nmädia'agy hajxy xquia'a panøcxä, páadyhōch ja'a nmädia'agy hajxy xquia'a mäböggáanä. ²⁷ Nhixyhájpiōch pōnhōch ja'a nmädia'agy xmiäböjcäp; je'ečh ja'a nmädia'agy xpianócxäp.

²⁸ Nyajnøcxáambiōch hajxy jim tsajpootyp. Jim hajxy yhida'añ cōjxta'axiøø. Cáboch hajxy je'e pōñ xpíōjcät. ²⁹ Miøødhōch ja'a nDeedy ja'a mäjaa. Cabä

põn ja'a mäjaa jaduhñ miøødä nébiøch ja'a nDeedy miøødän. Ja'a nDéedyhøch jaduhñ tøø miäna'añ cooçh jaaya'ay ja'a nmädia'agy hajxy xmiäbøjcät. Cábøch ja'a nDeedy jaaya'ayhajxy mänaa piøgáanaxä. ³⁰ Høøch møødhøch ja'a nDeedy, tu'ugmädia'agy højts nhity.

³¹ Mänitä judíoshajxy tiägøøguiombä tsaagonø'pä. Jesús hajxy hänäjty quia'adsaamby. ³² Mänitä Jesús ja'a judíos ñämaayy:

—Madiú'ujøch ja'a hoybä tøø ngudiuñ nébiøch ja'a nDeedy tøø xyhane'emiän. Tiiguiøxpøch mijts coo xquia'adsa'añ.

³³ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Paady højts miich nga'adsa'añ coo Dios haxøøg mnänømy, coo mnibiäda'agyii nebiä Diosän; ca'a jie'eguiøxpä coo hodiung jaduhñ tøø mduñ.

³⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jiiby jaduhñ myiñ maa mijts mguhdujtän coo Dios jaduhñ miänaañ: “Mdioshajp hajxy.” ³⁵ Tøyhajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ ñä'ägädä mädia'agy. Jaduhñ miäna'añ cooc hajxy jaduhñ dyioshaty, ja'a jäya'ayhajxy tøø wyi- ingpøquiäbä ja'a Diosmädia'agy. ³⁶ Hoora, Diøshøch tøø xquiunuu'xy tøø xpiäda'agy. Yaaçh tøø xquiexy hädaa yaabä naaxwiin. Cábøch Dios tøø nwi- ingapxpety cooçh nmänaañ cooçhä Dios xyHuunghaty. Tøyhájthøch jaduhñ xyHuunghaty. ³⁷ Cooçh häxøpy nga'a tuñ nébiøch ja'a nDeedy tiuñän, cábøçhä nmädia'agy hajxy häxøpy xmiäbøjcä. ³⁸ Pero jaançh túumbøch jaduhñ. Mmábøgäp hajxy jaduhñ cooçhä Dios tøø xquiexy, hóyhøçhä nmädia'agy hajxy xquia'a ja mäbøjcä. Jaduhñds hajxy mnajuøøñät coo højts tu'ugjäya'ay nhity møødhøçhä nDeedy.

³⁹ Mänitä Jesús jia madsáanägumbä. Pero cabä ñä'ä yajmajch.

⁴⁰ Mänitä miøjnøønájxcumbä ja'a Jordánpä møjnøøbä maa ja'a Juan miäyajnäbejtsøhñän. ⁴¹ Mänitä Jesús hajxy ñämejch nämay. Mänit hajxy miänaañ:

—Cabä Juan ja'a hoy-yagjuøøñäbäjaty ñä'ä yajcähxø'cy. Pero tøyhajt jaduhñ cøxiä nebiä Juan yø'øya'ay tøø ñägäpxiän.

⁴² Mänitä Jesús ja'a miädia'agy hajxy jim miäbøjcä nämay.

11

¹ Tu'ug jäya'ay hänäjty xiøhaty Lázaro. Tøø hänäjty pia'ambety. Jim hänäjty chäna'ay Betania møødä piuhdo'oxyhajxy, ja'a María møødä Marta. ² Cahnä hänäjty yhabaady mänaa María ja'a Jesús ja'a perfume hänäjty yajte- cytia'xø'øwa'añ, mänaa María ja'a Jesús hänäjty tiecymie'exa'añ ja'a quiuh- waayhaam. ³ Coo Lázaro hänäjty tøø pia'ambety, mänitä piuhdo'oxy ja'a capxy hajxy quiejxy maa Jesúsän coogä Lázaro tøø pia'ambety. Jesús ja'a miägu'ughajpä hänäjty je'e. ⁴ Coo Jesús ja'a mädia'agy jaduhñ miädooyy, mänit miänaañ:

—Cabä mähdijc tiehm yho'oga'añ. Paady tøø pia'ambety neby jaduhñ quiähxø'øgät coo Dios miøjjä jiaançhä, neby jaduhñ quiähxø'øgät cooçh nmøjjä njaançhä. Diøshøch xyHuunghajp.

⁵ Hoy ja'a Jesús hänäjty jia jaançh tehñ miøødnijootpaadyi ja'a Lázarohajxy, ⁶ mejtsxøø jim jiaag hijty maa hänäjty ñä'ägä hitiän. ⁷ Mänitä Jesús ja'a jiamioød ñämaayy:

—Jamds hajxy jadähooc Judea.

⁸ Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsøn, cahnä jiegø'øy mänaa ja'a judíoshajxy xjia cuhga'adsa'añän. Tii jim coo mnøcxtägatsa'añ.

9-10 Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Ja'a Diostuung hajxy tuumbä, coo ja'a tiuunghajxy je'e quia'a mayñä, cahnä hajxy je'e yho'oga'añ. Jaduhñ mäwínäts hajxy je'e nebiä xøømbä tiu'uyo'oyän. Cab hajxy je'e quiuhnepy. Hoy hajxy je'e yhixy.

11 Mänitá miänáangombä:

—Tøø hõjts nmägu'ughajpä Lázaro miaahó'cäm. Nøcxáambøch cham nyuxa'añ.

12 Mänitá jiamiøødhajxy miänaañ:

—Pero, wiindsón, pø nä'a maaho'c jaduhñ, møcpøjtägatsaambäda'a jaduhñ, cabä.

13 Coo Jesús jaduhñ miänaañ cooc Lázaro miaaho'cy, jaduhñ hánajty miäna'anaañ cooc tøø yho'ogy. Pero cabä jiamiøødhajxy jaduhñ wyiinjuøøyy coo Lázaro tøø yho'ogy. Jaduhñ hajxy wyiinjuøøyy coo tøø miaaho'ogy.

14 Mänitá Jesús howyiinjuøøñä tiehm ñägäpnä:

—Tøø ja'a Lázaro yho'ogy. 15 Xoondáacpøch jaduhñ cooch hánajty nga'a jimä. Coo hajxy jaduhñ mhixa'añ nébiøch nduna'añän, mänitøch mijts ja'a nmädia'agy xmiaas mæbøgaanä. Páadyhøch jaduhñ nxoonða'agy. Jamds hajxy jim maa Lázaran.

16 Tu'ugä Jesús ja'a jiamiøød hánajty xiøhaty Tomás, ja'a hajxy hánajty ñänøømbiä hametsc-huang. Mänitá Tomás ñämaayy ja'a jiamiøødhajxy:

—Jamxä Jesús hajxy møødhó'cäm.

17 Coo hajxy jim miejch Betania, mänitá Jesús yhawáanäxä coo ja'a Lázaro hánajty jii by tøø yhity mädaaxxøø jutjooty maa cabäsaantän. 18 Mäwiingón Betania hánajty jim Jerusalén. Jaduhnda'a jiäguema, mejtskilómetro ja cupcäda'a.

19 Nämäy ja'a judíoshajxy hánajty tøø ñämech ja'a Marta møødä María. Capxmøcpøgáanäp hajxy hánajty coo ja'a piuhya'ayhajxy hánajty tøø yho'ogy.

20 Coo ja'a Marta jaduhñ miädoyhajty coo Jesús hánajty miäwiingoñ, mänit hoy jiojcubaadø'oy. Pero María, jii by miähmøøyy maa ja'a tiøgootyhajxiän. 21 Mänitá Marta ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, coo häxøpy myaajä, cábøchä nbuhya'ay häxøpy tøø yho'ogy.

22 Nnajuøøbiøch jaduhñ, hoytyijä Dios mmäyujwá'anät, xmió'owäp je'e.

23 Mänitá Jesús ja'a Marta ñämaayy:

—Jujypiøgaambä mbuhya'ay.

24 Mänitá Marta miänaañ:

—Nnajuøøbiøch coo jiiujypiøga'añ coo ja'a naaxwiimbä hánajty wyiimbida'añ, coo hajxy nägøxiä njujypiøgáanäm.

25-26 Mänitá Jesús miänaañ:

—Nyagjujypiøgáambiøch hajxy je'e pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp. Nyajnøcxáambiøch hajxy je'e jim tsajpootyp, hoy hajxy hánajty jia jujcyñä, hoy hajxy hánajty tøø jia ho'ogy. Nejy, mmäbøjpy jaduhñä.

27 Mänitá Marta miänaañ:

—Wiindsón, nmäbøjpiøch coo miich ja'a Dios xyHuunghaty, coo mMesíashaty, coo miich ja'a Dios tøø xquiexy hädaa yaabä naaxwiin.

28 Mänitá Marta ja'a piuhdo'oxy hamee'ch hoy ñäma'ay:

—Tøø ja'a nWiindsønhtëm miéjtsäm. Miich xyajtøøb.

29 Coo ja'a María miädooyy, mänitiä tiänaayyø'cy. Mänitá María ja'a Jesús ñänøxy. 30 Jimä Jesús hánajty tøø miähmø'oy maa ja'a Marta hánajty hoy tøø miøødmädia'aguiän. Cahnä Jesús hánajty quiajptägø'oy. 31 Ja'a judíoshajxy hánajty jii by maa ja'a María tiøgootyhajxiän, coo hajxy yhiixy coo María tiänaayyø'cy, coo tiøjpädsøømy, mänitá María hajxy piadøjpdädsøømy. Jim tyijy María hánajty ñøxy cabäsaantä jøøbiä xuu'tspä.

³² Coo ja'a María jim miejch maa ja'a Jesús hänajty tøø miähmø'øyän, mänitä Jesús yhijsy. Mänitä María ja'a Jesús wyiinjiicädaacy. Mänitä María miänaañ:
—Wiindsón, coo miich häxøpy myaajä, cábøchä nbuhya'ay häxøpy tøø yho'ogy.

³³ Coo Jesús jadhun yhijsy coo María hänajty jiø'øy møødä judíoshajxy, ja'a hänajty tøø piamechíjábä, mänitä Jesús jiootmabiøjcy. ³⁴ Mänit miänaañ:

—Maa hajxy tøø myajnaaxtägø'øy.

Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Wiindsón, jam nyajnahixø'øy.

³⁵ Mänitä Jesús jiøøyy. ³⁶ Mänitä judíoshajxy miänaañ:

—Høxtahmds jiø'øy coo Lázaro hijty jiaanč tehñ miøødnijiootpaadyii.

³⁷ Mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Tisän yø'øya'ay ja'a Lázaro coo quia'a yajmøcpøjcy. Tøø yø'øya'ay ja'a wiindspä yaghijxø'øgy, túhmäts.

³⁸ Mänitä Jesús jiootmabiøjcombä. Mänit jim ñøcxy maa ja'a naaxjutän maa ja'a Lázaro hänajty tøø ñaaxtägø'øyän. Jimä tsaa ja'a jut hänajty yhadäguéc-haty.

³⁹ Mänitä Jesús ñämaayy ja'a hajxy hänajty jim tänaabiä juthaguum:

—Hadäguejtu'ud yø'ø jut hajxy.

Jimä cuhäyohnd hänajty tiänaabiä, ja'a Martahajpä. Mänitä Marta ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, pero mädaaxxøø jiiby tøø yhity jutjooty. Haxøøgxuu'päda'a yø'øjän.

⁴⁰ Mänitä Jesús ja'a Marta ñämaayy:

—Tøøch miich nhawáañäm, coo mmäbøgät, mänit mhíxät coo Dios miøjjä jiaančhä.

⁴¹ Mänitä jut hajxy jiaanč yhadäguejtuuty. Mänitä Jesús chajhee'py. Mänit miänaañ:

—Teedy, Dioscujú'uyäp cooch miich ja'a nmädia'agy tøø xmiädoowa.

⁴² Nnajuøøbiøch jadhun cooch miich ja'a nmädia'agy hoymiänaajä xmiädoowa. Páadyhøch miich tøø nnäma'ay “Dioscujú'uyäp” neby hajxy miäbøgät cooch miich tøø xquiexy, yø'øya'ayhajxy xii tänaabiä.

⁴³ Mänitä Jesús møc yaaxy:

—¡Lázaro, pädsømäts!

⁴⁴ Mänitä Lázaro jiaanč pädsøømy, ja'a hänajty tøø yho'oguiäbä. Nähbity nähmoch piädsøømy. Mänitä Jesús ñämaayy ja'a hajxy hänajty jim tänaabiä:

—Nähbijtu'ud yø'ø hajxy. Ween ñøcxy maa ja'a tiøjcän.

Mänitä Lázaro hajxy jiaanč nähbijtuuty. Mänit ñøcxy maa ja'a tiøjcän.

⁴⁵ Mänitä Jesús ja'a miädia'agy miäbøjçäxä nämay ja'a judíoshajxy, ja'a María hajxy hänajty tøø miøødhítiäbä maa ja'a tiøjc-hajxiän, ja'a hajxy hänajty tøø yhíxiäbä coo ja'a Jesús ja'a ho'ogyjiäya'ay yagjujypiøjcy. ⁴⁶ Pero cab judíos hajxy näje'e miäbøjcy. Paady ja'a fariseos hajxy hoy yhawaañä nebiä Jesús hänajty tøø tiuñ. ⁴⁷ Mänitä teedywiindsøn hajxy yhamugøøyy møødä fariseoshajxy møødä tuuñgmøødpähajxy. Mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Neby hajxy nwiinmahñdyhajtämät. Madiu'u jaaya'ay ja'a hoy-yagjuøøñäbäjaty tøø yajcähxø'øgy. ⁴⁸ Coo hajxy nga'a májtsämät, mänitä miädia'agy miäbøgáañäxä nägøxiä. Minaambä romano jäya'ayhajxy ja'a møjcuhdujtmøødpä. Mänitä ndsajtøjc hajxy xyajma'adáañäm. Mänitä nguhdujt hajxy xpiøgáañäm.

⁴⁹ Caifás ja'a teedywiindsón hänajty xiøhaty ja'a møjcuhdujtmøødpä. Mänit miänaañ:

—Cab hajxy tii mjaty mnajuø'øy. ⁵⁰ Cab hajxy mwiinjuø'øy coo maas hoy hit jaduñ coo ja'a cu'ug tu'jäya'ay xñäho'túutämät. Cab hajxy jaduñ nägøxiä nguhdägooyämät.

⁵¹ Ca'a Quiaifás ja'a yhamdsoo wiinmahñdy jaduñ. Pero coo hñajty tiuñ teedywiindsøn møjcuhtujtmøødpä, paadiä Dios ja'a Caifás jaduñ yajñägapxy coo ja'a Jesús ja'a judíos hñajty ñähho'tu'uda'añ, ⁵² møød hajxy nägøxiä, ja'a Dios hñajty tøø wyiimbíyyäbä, ja'a wiinghagajptjaty. ⁵³ Mänitä møjcuhtujtmøødpähajxy quiojyquiapxyhajty coo Jesús hajxy hñajty yagho'oga'añ.

⁵⁴ Paadiä Jesús hñajty jim quia'a wäditaannä mayjiäya'ayhagujc maa ja'a Israelpähajxiän. Mänitä Jesús hajxy jim chohñ jim Judea, ñøcxy hajxy jim maa ja'a cajpt jaduñ xiøhatiän Efraín. Jimä Jesús hajxy miähmøøyy møødä jiamiøødhajxy. Mäwiingón ja'a cajpt hñajty tø'ødsnähgäp.

⁵⁵ Habaadäännäp ja'a pascuaxøø hñajty, ja'a judíoshajxy yagjätäbä. Nämay hajxy jim ñøcxy xøøhajpä jim Jerusalén, ja'a hajxy jim tsohmä maa ja'a cajpthuangän. Cahnä xøø hñajty jim chohnda'agy coo hajxy jim quioo'ty. Jayøjp hajxy hñajty yhuuc tsi'iwa'añ. Jadúñäc tyijy hajxy hñajty ñähwa'adsa'añ ja'a piojpä quiädieey. ⁵⁶ Jiibiä Israelpäjäya'ay ja'a Jesús hajxy hñajty yajcopcø'øy tsajtøgooty. Jiiby hajxy hñajty ñimiäyajtøyii:

—Nej, cabä Jesúsäda'a miedsa'añ xøøhájpjä.

⁵⁷ Tøø ja'a teedywiindsøn hajxy hñajty yhane'emy møødä fariseoshajxy, coo Jesús pøn yhíxät, mänit hajxy ñägäpxät, nebiä Jesús hajxy jaduñ miädsät.

12

¹ Ja tädujxøø ja'a pascuaxøø hñajty quia'a habaady. Mänitä Jesús jim ñøcxy Betania, maa Lázaro hñajty chäna'ayän, ja'a Jesús hñajty tøø yagjujypiøquiäbä coo hñajty tøø yho'ogy. ² Nämäyvä jäya'ayhajxy jiiby yhamugøøyy tsuugaabiä ja'a Jesúscøxpä. Ja'a Marta hñajty texyhabøgøøby. Jiibiä Lázaro ja'a Jesús hñajty miøødtsuugay tøgooty. ³ Mänitä María ja'a perfume quionmejch cuplitro. Haagä nardopøyy ja'a perfume hñajty ja'a tsowjatypä. Mänitä María ja'a Jesús yajtecytia'xøøyy ja'a perfume. Mänitä María ja'a Jesús tiecymieexy quihwaayhaam. Mänitä perfume tiägøøyy pu'xø'pä tøgooty. ⁴ Jiibiä Judas hñajty, ja'a Simón Iscariote yhuung. Jesús ja'a jiamiøød hñajty je'ebä. Je'edsä Jesús hñajty yegaamb coo hñajty yajcø'dägø'owa'añii maa ja'a soldadohajxiän. Mänitä Judas miänaañ:

⁵ —Maas hoy hijty coo yø'ø perfume cu ndóo'cäm nebiä häyoobädøjc ja'a xädø'øñ cu nnä'a móoyäm.

⁶ Pero cabä Judas ja'a häyoobädøjc hñajty ñä'ägädä näxuuch. Je'e ja'a xädø'øñ hñajty yajconwädíjtäp. Pero hamdsoo hñajty wyl'i yajpädsømy. Paady jaduñ miänaañ coo ja'a perfume hajxy cu tiøo'cy nebiä xädø'øñ jaduñ miéedsät. ⁷ Mänitä Jesús ja'a Judas ñämaayy:

—Ween yø'ø to'oxiøjc yhity. Ca'a waamb mnäma'ay. Ween yø'ø perfume yaghity høxtä cóonøch nhó'ogät. Mänitøch yø'ø perfume xyajñähjáaxät. ⁸ Hoymiänaajä mijts ja'a häyoobädøjc xmiøødhida'añ. Pero høøch, cáboch mijts hajxy jejcy nmøødhida'añ.

⁹ Nämäyvä Israelpä jäya'ayhajxy miädoyhajty coogä Jesús hñajty jim tøø miech Betania. Mänitä Jesús hajxy hoy yhixy møødä Lázaro, ja'a Jesús hñajty tøø yagjujypiøquiäbä. ¹⁰⁻¹¹ Coo Jesús ja'a Lázaro hñajty tøø yagjujypiøcy, paadiä Israelpä jäya'ay ja'a Jesús hajxy hñajty tøø piadu'ubøcy nämay. Y paadiä Jesús ja'a miädia'agy hajxy hñajty tøø miäbøjcäxä nämay. Coo ja'a teedywiindsøn ja'a miädia'agyhajxy hñajty quia'a jaty panøcxäxä, paady

hajxy quiojyquiapxytiuuñ coo ja'a Lázaro hajxy ween yagho'ogy nebiä Jesús hajxy hānajty yagho'oga'añän.

¹² Nāmāyā jāya'ayhajxy hānajty jim̄ tøø miech Jerusalén pascuaxøøhajpä. Cujaboom hajxy miādoyhajty coo ja'a Jesús hānajty miedsa'añ cajptooty.

¹³ Mānitä xi'iwhaay hajxy hoy piuxy. Mānitä Jesús hajxy hoy jiojcubaadøøxy xi'iwhaaguiaap. Yáaxäp ja'a Jesús hajxy hānajty ñänøcxy:

—¡Viva Jesús! Tsøc yø'øya'ay hajxy wiingudsähgøøyyäm, yø'ø Dios tøø quiéxiäbä. Paadiä Dios tøø quiexy coo hajxy ngobiernähájtämät, højts ja'a Israelpäjäya'ayhájtäm.

¹⁴ Mānitä Jesús ja'a burrohuung tu'ug piaaty. Mānit yajpejty. Jaduhñ jiiiby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

¹⁵ Ca'a hajxy mdsähgøøxy, mijts jim̄ tsānaabiä Jerusalén.

Huug hix̄ hajxy, xiidsä mgobiernähajxy piety burrohuungnähgøøxp.

¹⁶ Cabä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hānajty ñajuø'øxy pøn̄ jaduhñ ñänøømby coo miedsa'añ burrohuungnähgøøxp, ja'a Dios quiexaambiä. Pero kujecy, coo Jesús hānajty tøø jiuypiojnä, coo hānajty tøø ñøcxnä tsajpootyp, mānitä jiamiøødhajxy jahmiejtstaacnä coo jaduhñ jiaanč miñ cujaay ja'a Jesúscøøxpä y coo Jesús hajxy hānajty tøø piuhbety.

¹⁷ Mādiaacp hajxy hānajty neby hajxy hānajty jim̄ tøø yhixy mānaa Jesús ja'a Lázaro jiiiby yhøyaaxpādsømiän tsaajutjooty. Ja'a hajxy hānajty tøø quia'a yhíxiäbä, je'eds hajxy hānajty miøødmādiaacypy. ¹⁸ Coo jaduhñ yajmādoyhajty nebiä Jesús ja'a Lázaro hānajty tøø yagjuypioquiän, paadiä Jesús hajxy hānajty nøcxy jiojcubaadøøxy mayjiäya'ay.

¹⁹ Mānitä fariseoshajxy ñiñāmaayyā:

—Nejy yø'øya'ay ndúunämät coo jaduhñ piawädityii nāgøxiä.

²⁰ Tøø ja'a ca'a Israelpähajpähajxy hānajty naje'e quioo'pä xøøhajpä. Dioswiingudsähgøøbiä hajxy hānajty tøø quioody. ²¹ Mānitä Felipe hajxy hoy ñāmech. Betsaida Felipe hānajty chooñ jim̄ Galileanaaxooty. Mānitä Felipe ñāmaayyā:

—Tsäguhñ, maa ja'a Jesús. Je'eds højts nja møødmādia'agaan.

²² Mānitä Felipe ja'a Andrés hoy yhawaanä coogä Jesús hajxy hānajty hoy tøø jia møødmādia'aga'añ. Mānitä Felipe ja'a Jesús hajxy hoy yhawaandägajtsä møødä Andrés. ²³ Mānitä Jesús miānaañ:

—Tøø yhabaady cooçh nhó'ogät. Páadyhøch Dios tøø xquiexy. ²⁴ Chaads mi-jts tehñ tiøyhajt nnámá'awät, coo jāya'ay ja'a trigo hajxy ñi'iby, mānitä tøømd tyictspādsømy yhaabiādsømy. Coo jaduhñ tyictspādsømät yhaabiādsømät, mānit hoy tiägøøñä yee'pä. Mayø'øb ja'a trigo jaduhñ. Pero coo quia'a tictspādsømät quia'a haabiādsømät, jaduhyyä piú'udsät. Cabä miúxät. Cabä trigo miayø'øwät. ²⁵ Pøñjátyhøchä nmādia'agy xquia'a mabøgáanäp, cab hajxy jim̄ ñøcxät tsajpootyp. Páadyhøchä nmādia'agy hajxy xquia'a mabøgáanä coo hajxy chähgøøxy coo hajxy yagho'oga'añii. Pøñjátyhøchä nmādia'agy xmiäbøjcäp, je'eds hajxy jim̄ nøcxaamb tsajpootyp, hoy hajxy jia yagho'ogyii ja'a høøchcøøxpä. ²⁶ Pø xWyiindsønhadáambøch hajxy je'e, weenhøchä nmādia'agy hajxy xpianøcxä. Nwøwhídäbøch hajxy je'e. NDéedyhøch pāda'agaamb coo hajxy wyiingudsähgøøwøød wiingjäya'aybä.

²⁷ 'Jootmayhájpøch cham̄. Cab jaduhñ yhahixø'øxy cooçhā nDeedy nnámá'awät ween xyajtso'ogy cooçh hānajty yaa nho'oga'añ hädaa yaabä naaxwiin. Páadyhøch yaa tøø ngāda'agy cooçh yaa nhó'ogät. ²⁸ Teedy, yajcähxø'øgy ja'a mmājaa.

Mānitä Dios jim̄ yhadsooyy tsajpootyp:

—Tøøçh tähooc nyajcähxø'øgy. Nyajcähxø'øgáambiøch jadähooc.

²⁹ Ja'a hajxy hānajty jim tanaabiä nāmay maa ja'a Jesús ja'a wyiinduumän, jia madoow hajxy, pero cab hajxy wyiinjuøøyy. Näje'e hajxy miānaañ cooc tyijy hānee yaaxy. Näje'e hajxy miānaañ cooc tyijy ja'a Dios ja'a mioonsä jim tsajpootyp tu'ug quiapxy. ³⁰ Mānitä Jesús miānaañ:

—Ca'a yhøøchcøxpä ja'a Dios jaduhñ miānaañ. Paady jaduhñ miānaañ nej mijts mnajuó'øwät cooch jaduhñ xmiägäpxy. ³¹ Cooch nhó'ogät, cáboch ja'a møjcu'ugong nyajmäjäda'aga'añ, jaaya'ay hanehmbä hädaa yaabä naaxwiin. Dios jaduhñ mānaamb coo hajxy ween yajcumädoy, ja'a høøchä nmädia'agy hajxy xquia'a mabójcäbä. ³² Høøch, cooch nyajmøjpahbedät cruzcøxp, mäníthøchä nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanä, ja'a hajxy tsānaabiä wiinduhmyhagajpt.

³³ Paadiä Jesús jaduhñ miānaañ, neby hajxy ñajuó'øwät neby hānajty yagho'oga'añii. ³⁴ Mānitä Jesús ñāmaayyā:

—Jiiby jaduhñ myiñ maa hōjts nguhtujtän coo jaaya'ay hānajty yhane'ema'añ mayjiomøjt, ja'a Dios quiexaambiä, ja'a hōjts nhahijxypä. Pero miich jaduhñ mānaamb coo tsipcøxp ja'a Diosquexypä yajmøjpahbedä'añ cruzcøxp. Pøn miich jaduhñ mnänøømby ja'a Diosquexypä.

³⁵⁻³⁶ Mānitä Jesús miānaañ:

—Cábøch mijts hajxy jejcy nmøødhida'añ. Jaduhñ māwínhøch mijts ngudøø'xy nebiä jøønän. Mäbójcägøch ja'a nmädia'agy hajxy, mādúhñtiøch hädaa yaabä naaxwiin nhidät, nébyhøch mijts jaduhñ hoy xpianøcxät, neby hajxy mga'a hidät hagoodstuum. Pøn hajxy jaduhñ hijp hagoodstuum, tægodiuum hajxy ñä'ägädä hity. Høøch, nøcxáannäbøch. Cábøch ja'a nmädia'agy hajxy xmiädowáañänä.

Coo ja'a Jesús jaduhñ miädiaacpādøøyy, mānitä tiu'ubøjnä. Mānit ñiguii'tsä.

³⁷ Cabä Jesús ja'a miädia'agy hānajty miäbøgáañäxä, hoy hānajty ma-diu'u hoy-yagjuøøñajaty tøø jia yajcähxø'øgy. ³⁸ Paady hajxy hānajty quia'a mabøga'añ nebiä profeta Isaías ja'a miädia'agy jaduhñ tiøjiädät, nebiä jecy quiujahyyän:

Dios, cab hōjts ja'a nmädia'agy pøn tøø xmiäbøjcä.

Tøø ja'a mmäjaa mja yajcähxø'øgy, pero cab hajxy tøø xmiøjpäda'agy.

³⁹ Cabä Jesús ja'a miädia'agy miäbøgáañäxä nebiä Isaías wiingtuum quiujahyyän:

⁴⁰ Tøø ja'a Dios miāna'añ:

Tøøchä quiopc-hajxy nyajxejxä nébyhøchä nmädia'agy hajxy xquia'a wiinjuøøyyät,

nebiä yhaxøøgwíinmahñdy hajxy quia'a najtshixø'øwät.

Cábøch ja'a piojpä quiädieey hajxy nyajnähwáatsät.

⁴¹ Jaduhñä Isaías jecy quiujahy nebiä Isaías ja'a Jesús hānajty tøø yhixiän tsajpootyp. Cahnä Jesús hānajty yaa quiäda'agy hädaa yaabä naaxwiin.

⁴² Siémpräm ja'a Israelpä jäya'ay ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy miäbøjcä, møødä copc-hajpähajxy nāmay. Pero hamee'ch hajxy miäbøjcy. Cabä Jesús hajxy hānajty quiapxpaady mayjiäya'ayhagujc. Tsähgøøby hajxy hānajty coo hajxy yajpädsømøød maa ja'a chajtøjc-hajxiän ja'a fariseoshajxy. ⁴³ Ja'a judíoshajxy, cab hajxy chocy coo hajxy quiumayøød ja'a Dios. Je'e hajxy chojpy coo hajxy ween wyiingudsähgø'øyii ja'a cu'ug.

⁴⁴ Mānitä Jesús møc miānaañ:

—Pønñøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp, jaanä xmiäbøjcäbøchä nDeedy ja'a miädia'agy hajxypä, ja'a'ch yaa tøø xquiéxiäbä hädaa yaabä naaxwiin.

⁴⁵ Pønñøch jaduhñ xyhijxp, jaanä xyhíxäbøchä nDeedy hajxypä. ⁴⁶ Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin, neby hajxy quia'a mähmø'øwät

hagoodstuum pønjátyhøch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcäp. Jaduhñ mäwínhøch ngudøø'xy nebiä jøønän neby hajxy hoy yhíxät. ⁴⁷ Ca'a yhøøchä hajxy nyajcumädowaamby, ja'a nmädiá'agyhøch hajxy xquia'a mäbøjcäbä, hoy hajxy jaduhñ tøø jia mädoyhaty. Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin, nébyhøch ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ nnähho'tú'udät. Ca'a yhøøchä hajxy je'e nyajcumädowaamby. ⁴⁸ Pøñhøchä nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøjcäp, mänit hajxy quiumädowa'añ coo ja'a naaxwiimbä hänäjty wyiimbida'añ. Paady hajxy quiumädowa'añ, coochä nmädia'agy hajxy hänäjty tøø xquia'a mäbøjcä. ⁴⁹ Ca'a yhøøchä nhamdsoo mädia'agy jaduhñ tøø nyaghity. Ja'a nDéedyhøch, ja'aäch tøø xquiéxiäbä, je'eäch jaduhñ tøø xyhane'emy nebiätyhøch nmädiá'agät. ⁵⁰ Høøchä, nmøødhøch ja'a tøyhajt jaduhñ coo hajxy jim yhida'añ tsajpootyp cøjxta'axiøø, pønjátyhøch ja'a nDeedy ja'a miädia'agy mäbøjcäp. Nmädiáacypiøch nébyhøchä nDeedy tøø xyhane'emiän.

13

¹ Mänitä pascuaxøø hänäjty tiehm yhadsooy. Tøø ja'a Jesús hänäjty ñajuøø'oy coo hänäjty tøø yhabaady coo hänäjty yaa choonaannä hädaa yaabä naaxwiin, coo hänäjty jim ñøcxaannä maa ja'a Tieediän. Chojpy ja'a Jesús ja'a jiamiøød hänäjty hamuumdu'joot hädaa yaabä naaxwiin.

² Coo ja'a Jesús hajxy hänäjty chuugaya'añ, tøø Judas hänäjty wyiinmahñdyhaty, ja'a Simón Iscariote yhuung, coo Jesús hänäjty yajcøø'owaanøø'owa'añii maa ja'a soldadohajxiän. Ja'a møjcu'ugong ja'a Judas jaduhñ yajwiinmahñdiägooy. ³ Ñajuøøbiä Jesús hänäjty nebiaty ja'a cuhdujt hänäjty tøø mio'oyii ja'a Tieedy. Ñajuøøby hänäjty coo hänäjty jim tøø choon maa ja'a Tieediän, coo hänäjty jim ñøcxáangombä jadähooc. ⁴ Coo hajxy hänäjty tøø chuugaabiädøøñä, mänitä Jesús tiänaayyø'cy. Mänitä wyit chijy. Mänitä cuhbe'en tu'ug yajnimioxmäguitøøyyä. ⁵ Mänitä nøø quiudemøøyy palanganajooty. Mänitä Jesús tiägøøyy tecypiujpä ja'a jiamiøød. Coo tiecypiujpädøøyy, mänit tiecymiéxcombä.

⁶ Coo ja'a Jesús ja'a Simón Pedro hänäjty tiecypiuja'añ, mänitä Simón Pedro miänaañ:

—Nej, xtiēcypiujáambøch høøchpäjä.

⁷ Mänitä Jesús yhadsooy:

—Miič, caj miič mnajuøø'oy tiiguiøxpøch miič coo ndecypiujuj. Mänit jaduhñ mnajuøø'owa'añ cooch jaduhñ njädät nhabétät.

⁸ Mänitä Pedro miänaañ:

—Cab jaduhñ yahixøø'oy cooch miič jaduhñ xtiēcypiuját.

Mänitä Jesús yhadsooy:

—Pø cájtäm miič myajtecypiuja'añ, cájtämøch miič hoy xjamiøødhadaañä.

⁹ Mänitä Simón Pedro miänaañ:

—Bueno, Wiindsón, cøxiøch jaduhñ xpiújtät møødhøchä ndecy, møødhøchä ngøø, møødhøchä ngopc.

¹⁰ Mänitä Jesús yhadsooy:

—Pøn tøø chi'iy, wa'ads ja'a ñi'x ja'a quiopc je'e. Jagoo ja'a tiecy piújtät. Mijts, mwa'ads mijts hajxy, pero cab hajxy nägøxiä mwa'adsä.

¹¹ Ñajuøøbiä Jesús hänäjty pøn hänäjty yajcøø'owaanøø'owaañäp. Paady jaduhñ miänaañ coo tu'jäya'ay hänäjty quia'a wa'adsä.

¹² Coo ja'a Jesús cøjx tiecypiujpädøø'oy ja'a jiamiøødhajxy, mänitä Jesús wyitpägøøñä. Mänit yhøxtaecnä. Mänit miänaañ:

—Chójpiøchä njoot jaduñ coo hajxy mnajuø'øwät tiiguiøxpøch mijts coo tøø ndecypiujuj. ¹³ Hoy jaduñ cooç mijts jaduñ xñäma'ay: “Wiindsøn.” Tøyhájthøch mijts hajxy jaduñ xWyindsønhaty. ¹⁴ Tøøch mijts hajxy ndecypiujuj, hóyhøch Wiindsøn nja tuñ. Jaaná jaduñ mijtspä, mnidiecypiujøøb hajxy hamiñ haxøpy. ¹⁵ Mbahíäp hajxy jaduñ nebiátyhøch mijts tøø nduñ. ¹⁶ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät, cabä moonsä cuhdujt møc miøødä quejee ja'a wyiindsøn. Jaaná jaduñ je'ebä ja'a tøø quiexyíjábä, cabä cuhdujt je'e møc miøødäbä quejee ja'a tøø miäguéxiäbä. ¹⁷ Cooçhä nmädia'agy hajxy xwyiinjuøyyät, coo hajxy jaduñ mgudiúnät, jootcuje hajxy jaduñ mhídat.

¹⁸ Cábøch mijts nägøxiä nnägäpaxy. Nnajuøøbiøch pønjátyhøch tøø nwiimbiy. Pero tøjiajpä Diosmädia'agy maa jaduñ miäna'añän: “Ja'a craaç tu'ugmucy xmiøødcaabiä, tøøch je'e xmiädsibø'øy.” ¹⁹ Jäguémioch mijts chaa nhawáanam cooç haxøøg njada'añ nhabeta'añ. Cooç jaduñ njaanç jádat njaanç habétät, mänit hajxy mhuuc mábögät cooçhä Dios tøyhajt tøø xjiaanç quexy. ²⁰ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät, pøn hajxy mägu'ugpøgaamb ja'aç nguexaambiä, møød høøch jaduñ xmiägu'ugpøgaambä. Jaaná jaduñds je'ebä, pønhoch je'e xmiägu'ugpøgaamb, møødä Dios jaduñ miägu'ugpøgaambä, ja'aç tøø xquiéxiäbä.

²¹ Coo ja'a Jesús miädiaacpädøøñä, mänit jiootmadiägøøñä. Mänit miänaañ:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät cooç mijts ja'a mjamiøød tu'ugxyega'añ ho'cøøc.

²² Mänitä jiamiøødhajxy ñiwyiinhee'ppejtä. Cab hajxy hänajty ñajuø'øy pøn ja'a Jesús hänajty jaduñ ñänøømby. ²³ Jimä Jesús ja'a jiamiøød hänajty yhäña'ay tiehm ñähmøjc. Jaanç tehñ yhoy ja'a Jesús hänajty miøødnijiootpaadyi. ²⁴ Mänitä Simón Pedro ja'a craa miäwø'xy. Mänit hamee'ch ñämaayy:

—Huuc mäyajtøw pøn jaduñ ñänøømby.

²⁵ Mänitä craa ja'a Jesús tiaatsmägowøøyy. Mänit miäyajtøøyy:

—Pøn jaduñ mnänøømby.

²⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nbama'tsnaxáambiøch hädaa tsajcaagyhaguijt. Mänitøch ja'a craa nmo'owa'añ, ja'aç xyegaambä ho'cøøc.

Mänitä Jesús ja'a tsajcaagyhaguijt jiaanç pama'tsnajxy. Mänitä Judas yajcø'ogonøøyy, ja'a Simón Iscariote yhuung. ²⁷ Tuunä Judas ja'a tsajcaagy ñä'a coonðsooyy, mänitiä miøjcu'ujooçtägøøyyä. Mänitä Jesús ja'a Judas ñämaayy:

—Tsógäm. Nøcx jatcø'øw ney mjatcø'øwa'añän.

²⁸ Ja'a hajxy hänajty jim caabiä, cab hajxy hänajty ñajuø'øy tiiguiøxpä Jesús jaduñ coo miänaañ. ²⁹ Näje'e hajxy hänajty wyiinmahñdyhaty coo tyijy ja'a Jesús ja'a Judas hänajty quiexy juubiä mädyijaty tyijy hänajty yajtunaamby xøøjooty. Näje'e hajxy hänajty wyiinmahñdyhajpä coo tyijy Jesús ja'a Judas ja'a häyoobäya'ay hänajty yajmo'owa'añ xädø'øñ. Paady hajxy hänajty wyiinmahñdyhaty, coo ja'a Judas ja'a xädø'øñ hänajty yajwijtswädityi. ³⁰ Tuunä Judas ja'a tsajcaagy ñä'a coonðsooyy, mänitiä tiøjpädsøømy. Tøø hänajty quioodsøøñä.

³¹ Coo ja'a Judas tiøjpädsøømy, mänitä Jesús miänaañ:

—Tøø yhabaady cooç ngähxø'øga'añ cooç nmøjjä njaançhä. Høøchcøxpä Dios jaduñ quiähxø'øga'añ coo miøjjä jiaançhä. Diøshøch tøø xwyiinguexy.

³² Nyajcähxø'øgáambiøch ja'a Dios coo miøjjä jiaançhä. Mobädájpøch ja'a Dios xyajcähxø'øgaambä cooç nmøjjä njaançhä. ³³ Mägu'ughajpäðøjc, cáboch mijts jejcy nmøødhida'añ. Xjia høxta'awáambøch mijts, pero cáboch hajxy xpiaada'añ. Chaads mijts hajxy nnámá'awät nébyhøchä Israelpä

jäya'ayhajxy tøø nnäma'ayän: Cab hajxy jim hoy mnócxät maačh nhida'añän.
³⁴ Chaads mijts hajxy ja'a hawiinjemyguiuhdujt nmó'owät coo hajxy hamiñ haxøpy mničhogøød nébyhøch mijts ndsoquiän. ³⁵ Coo hajxy mničhogøød mnibia'häyowøød, cähxó'øgäp jaduñ cooçh mijts ja'a nmädia'agy xjiaančh panøcxä. Xyhíxäp ja'a jäya'ayhajxy jii nägøxiä.

³⁶ Mänitä Simón Pedro ja'a Jesús miäyajtøøyy:

—Wiindsón, maa mnøcxa'añ.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cábøch miich jadunajtä hoy xpianócxät maačh nnøcxa'añän. Miich, høxhaam miich mnócxät.

³⁷ Mänitä Pedro ja'a Jesús miäyajtøøgumbä:

—Tiich miichäda'a jadunajtä hoy coo nga'a panøcxät. Nñäho'tú'udäbøch miich häyaa.

³⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaančhä; cabä ndijy miichäda'a xñäho'tú'udät. Chaads miich jadunajtä nnämä'awät, cahnä tseey hñajty ya'axyñä, tøø miich hñajty tägøøghooc mnijjogapxyii cooçh tyijy miich hñajty xquia'a hixiä.

14

¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'a hajxy mwil'i tiajy mwil'i miay. Mäbøjcä ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy, y mäbøjcägøch ja'a nmädia'agy hajxypä. ² Jim tsajpootyp maačhä nDeediän, mayyä tsäna'awøhñdy jim. Coo häxøpy quia'a tøyyä, cab hajxy cu nhawáañäm. Nøcxáambøch ja'a tsäna'awøhñdy nbäda'aga'añ nähix hahixø'ø maa mijts mhídat. ³ Cooçh jim nnøcxa'añ, cädaactägatsáambøch jadähóocägumbä. Mänitøch mijts jim ngøxy woonøcxa'añ maačh nhida'añän. Näguipxy hajxy jim nhidáañäm. ⁴ Mnajuøøby hajxy maačh nnøcxa'añ. Jaduñ hajxy mnajuøøbiä neby hajxy jim mnócxät.

⁵ Mänitä Tomás ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, pero cab højts nnajuø'øy maa miich mnøcxa'añ. Neby højts jaduñ jim nnä'ä nøcxät.

⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduñ mäwíinhøch høøch nebiä tu'ujän. Høøchcøxpä hajxy jim mgooda'añ pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp. Høøchcøxpä hajxy jim mhida'añ cøjxta'axiøø. Paady hajxy jim mhida'añ cooçhä tøyhajt nyajcähxø'øgy ja'a Dioscøxpä. ⁷ Pønjátyhøch je'e xyhixyhajp, jaanä xyhixyhajtäbøch ja'a nDeedy je'ebä. Tøø hajxy mhixy.

⁸ Pero cab hajxy wyiinjuøøyy waambä Jesús jaduñ jia mänaañ. Mänitä Felipe ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, ween højts ja'a mDeedy xyhuuc yaghíxät. Mänit højts jootcuic nmähmø'øwät.

⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Felipe, tii jaduñ coo mmäna'añ. Tøøch miich jejcy xpiawädity. Xyhixyhajpøch miich jaduñ. Pønch xyhixp, jaanä xyhixäbøch ja'a nDeedy je'ebä. Tiičh miich jaduñ coo xñäma'ay cooçh mijts ja'a nDeedy nyaghíxät.

¹⁰ Nej, cab jaduñ mmäbøquiä cooçhä nDeedy tu'ugmädia'agy nmøødhity. Ja'a nDéedyhøch miädia'agy, je'ečh jaduñ nmädiácäp; ca'a yhøøchä nhamdsoo mädia'agy nmädiaacy. Ja'a nDéedyhøch ja'a mäjaa jaduñ xmiooby; je'ečh ja'a tiuung jaduñ ndúunäp. ¹¹ Mäbøjcägøch ja'a nmädia'agy hajxy cooçhä nDeedy jaduñ tu'ugmädia'agy nmøødhity. Hoy hajxy mwiiinjuø'øy mga'a ja wiinjuø'øy, mmäbøgäp hit hajxy jaduñ. Páadyhøch hit hajxy ja'a nmädia'agy xmiäbøjcät, cooçh hoy-yagjuøøñäjatypä nyajcähxø'øgy. ¹² Chaads mijts tehñ

tiøyhajt nnämäaguombä, pónhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp, jaanä yajcähxø'øgaamby je'ebä ja'a hoy-yagjuøøñäjaty. Maas hoy-yagjuøøñäjatypä je'e yajcähxø'øga'añ quejeech nyajcähxø'øgy. Paady jaduhñ yajcähxø'øga'añ cooçh jimñ nnøcxa'añ maächä nDeediän. ¹³⁻¹⁴ Coo hajxy mmäbøgät cooçh ja'a cuhdujt tøyhajt nmøødä, coo hajxy hänäjty tii myujwa'ana'añ, ngudiünäbøch jaduhñ neby jaduhñ quiähxø'øgät cooçh nDeedy je'eduhñ miøjjä jiaançhä.

¹⁵ 'Pø xchøjpøch mijts, mänitøch mijts ja'a nmädia'agy xquiudiüunät nebiátyhøch mijts tøø nmägapy tøø nhane'emiän. ¹⁶ Nnämäabiøch ja'a nDeedy coo mijts ja'a jootcapxmøcpøjpä wiingpä xyajnäguéxät, ja'a tømüdiaacpä. Ja'a Dioshèspüritu je'e. Cøjxta'axiøø hajxy jaduhñ xmiøødhida'añ. ¹⁷ Pønjaty ja'a Diosmädia'agy ca'a mäbøjp, cabä Dioshèspüritu hajxy choga'añ. Cab hajxy mänaa yhixyhada'añ. Pero mijts, mobädajpä hajxy je'e mhixyhada'añ. Xmiøødhidäännäp hajxy je'e. Jiiby hajxy mmøødhada'añ mjoodootyhajxy. ¹⁸ Cábøch mijts je'e nnähguel'ega'añ nidiuhñ nämetsc. Cädaactägatsáambøch yaa jadähooc maa mijtsän. ¹⁹ Mejtsxøø tægøøgxøøch ja'a jäya'ayhajxy xjiaag hixa'añ. Cábøch hajxy hänäjty yaa xyhixaannä cooçh yaa ndsoonaannä. Cooçh cøjxta'axiøø nhida'añ, paady mijts cøjxta'axiøø mhidaambä. ²⁰ Mobädajpä hajxy jaduhñ mnajuø'øwa'añ cooçh nDeedy tu'ugmädia'agy nmøødhity. Jaanä tu'ugmädia'agy hajxy jaduhñ nhidäännämbä. ²¹ Pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xquiudiüunäp nébiøch tøø nmägapy tøø nhane'emiän, xchøjpøch je'e. Jaanä ndsojpy højts je'ebä møødhøch ja'a nDeedy. Nyaghixáambiøch ja'a nwiinmahñdy hajxy.

²² Jii Jesús ja'a jiamiøød hänäjty tu'ug xiøhaty Judas. Pero ca'a je'e yhIscariote. Mänitä Judas ja'a Jesús miäyajtøøyy:

—Wiindsón, tii højts ja'a mwiinmahñdy coo xyaghixa'añ, pero cabä cu'ughajxy myaghixa'añ.

²³ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pónhøch xchojp, xquiudiüunäbøch ja'a nmädia'agy je'e. Y chøjpiøchä nDeedy je'ebä. Tu'ugmädia'agy højts nmøødhida'añ møødhøch ja'a nDeedy. ²⁴ Pónhøch jaduhñ xquia'a tsojp, cábøchä nmädia'agy xyajtuunä. Ca'a yhøøchä nhamdsoo mädia'agy hädaa, hädaa hajxy nyajmøødmädiacypiä. Ja'a nDéedyhøch miädia'agy hädaa, ja'açh tøø xquiéxiäbä.

²⁵ 'Mijts, nyajmøødmädiacypiøch mijts jaduhñ mäduhñtiä hajxy yaa nmøødhitiän. ²⁶ Nägøoyyøch nnøcxaannä ndu'ubøgaannä, mänitøch ja'a nDeedy yhEspüritu quiexa'añ maa mijtsän. Je'eçh jaduhñ nguwitshadaamby. Mijts jaduhñ xjootcapxmøcpøgaamb. Cøxaamb hajxy xyajnähixø'øwa'añ. Cøxaamb hajxy xyagjahmiejtsta'aga'añ nebiátyhøch mijts yaa tøø nyajmøødmädia'agy.

²⁷ 'Jootcüjc-høch mijts nyajmähmø'øwa'añ. Cab mijtsä cu'ug xyagjootcugø'øwät nébiøch mijts jootcüjc tøø nyaghitiän. Ca'a hajxy tii mnädajy mnämay. Ca'a hajxy mdsähgø'øy mdsähdiuñ. ²⁸ Tøøch mijts nhawáañäm cooçh nnøcxa'añ ndu'ubøga'añ. Pero cädaactägatsáambøch jadähooc. Pø xchøjpøch mijts tøyhajt, mxoondá'agäp hajxy coo nhawáañäm cooçh jimñ nnøcxa'añ maächä nDeediän. Mias møødä mäjaa je'e quejeech nmøødä. ²⁹ Tøøch mijts jäguemiä nhawáañäm nébiøch yaa njada'añ hädaa yaabä naaxwiin y cooçh jimñ nnøcxaannä maächä nDeediän. Cooçh jaduhñ njádät, cooçh jimñ nnøcxät, mänit hajxy mhuuc tehñ miäbøgät.

³⁰ 'Tu'habáquiøch mijts nhuuc jaac møødmädia'agyñä. Medsaambä møjcu'ugong, ja'a yaa cu'ughanehmä; pero cabä cuhdujt miøødä maäch høøchcøxpän. ³¹ Ngudiunäännäbøch nébiøch ja'a nDeedy tøø xmiägapy tøø

xyhane'emiän. Páadyhøch jaduñ ngudiuna'añ neby jaduñ quiähxó'øgät coöchä nDeedy tøyhajt njaançh tsoey. Tänaayyø'øg hajxy. Jam hajxiän.

15

¹ 'Høøch, jaduñ mäwíinhøch høøch nebiä tsaatptequiän ja'a tøyhajtpä. Ja'a nDéedyhøch, jaduñ je'e nebiä cudsatypcamän. ² Ja'a nDéedyhøch, xyhøxpújxäbøch ja'a nhaads mädyii ca'a tømbejp; pero mädyiids jaduñ tømbejp, je'eds jaduñ weenjaty yhøxpuxyp, nebiä maas majiaty tiømbédät. ³ Coö hajxy jaduñ tøm mmäbøcy nebiátyhøch mijts je'e tøm nyajnáhixø'øyän, jadúhnhøch ja'a nDeedy mijts tøm xyajnáhwa'açh ja'a mhaxøøgwiinmahñdyhajxy. Jaduñ mäwíinäts je'e nebiä tsaatyp hajxy jiojpuxiän. ⁴ Tehngájnoch ja'a nmädia'agy hajxy xpianøcxät; tehngájnoch mijts nbuhbeda'añ. Ja'a tsaatphaads, cab je'e tiømbeda'añ coö ja'a yhøjxä tiecy hánajty quia'a hity. Jaduñ mäwíinäts mijtspä, pø cáboch ja'a nmädia'agy hajxy tehngajnä xpianøcxaanä, cab hajxy hoy mwädítät.

⁵ 'Høøch, jaduñ mäwíinhøch høøch nebiä tsaatptequiän. Høøch mijts jaduñ nhaadshajpy. Coöchä nmädia'agy hajxy tehngajnä xpianøcxät, mänit hajxy hoy mwädítät. Nbuhbédäbøch mijts jaduñ. Coöch mijts nga'a puhbédät, cab hajxy tii hoy mduna'añ. ⁶ Pønhøchä nmädia'agy xquia'a panøcxäp, jaduñ mäwíinäts je'e nebiä tsaatphaads hajxy yhøxpuxiän. Coö jaduñ tiø'øch, mänit hajxy yajpädø'ogy; mänit hajxy ño'ogy.

⁷ 'Coöchä nmädia'agy hajxy tehngajnä xpianøcxät, coö hajxy mga'a jahdiägóyyät nebiátyhøch mijts tøm nyajnáhixø'øy, ngudiúnäbøch jaduñ mädyiibäjaty mijts xmiäyujwa'anaamb. ⁸ Coö hajxy hoy mwädítät, cähxó'øgäp jaduñ coöchä nmädia'agy hajxy tøyhajt xpianøcxä. Jaanä cähxø'øgaamb jaduñmä coöchä nDeedy je'e miøjja jiaançhä. ⁹⁻¹⁰ Nébiøchä nDeedy xchoquiän, jadúhnhøch mijts ndsojpa. Coöchä nmädia'agy hajxy xyajtúunät, ngumáyäbøch mijts jaduñ; hoy miänájøch mijts ndsögät. Jadúhnhøchä nDeedy xchocy coöchä miädia'agy nyajtúunäbä.

¹¹ 'Páadyhøch mijts jaduñ nyajmøødxiligy nyajmøødmädia'agy coö hajxy tehngajnä mxoondá'agät nébiøch nxoonda'aguiän. ¹² Mijtsøch jaduñ nmägapxyp nhanehmby coö hajxy hamiñ haxøpy mniçhogøød mnibia'häyowøød nébiøch mijts ndsoquiän. ¹³ Pøñ jaduñ jaançh tehñ chójcäp, coö hánajty yagho'oga'añii, nähho'tu'udøøb je'e ja'a miägu'ughajpá. ¹⁴ Coö hajxy mgudiúnät nebiátyhøch mijts tøm nmägapxy tøm nhane'emy, xmiägu'ughajpøch mijts hánajty jaduñ. ¹⁵ Cáboch mijts nnäma'awaanä "moonsä." Ja'a moonsä, cabä ñajuø'øy tii ja'a wyiindsøn tiuumby. Pero mijts, tøm mijts ngøxy hawáanäm nebiátyhøch ja'a nDeedy je'e tøm xyhawaanä. Páadyhøch mijts nnäma'awaanä "mägu'ughajpá." ¹⁶ Ca'a yhøøch mijts je'e tøm xwyiimbiy; høøch mijts je'e tøm nwiimbiy. Tøøch mijts jaduñ nwiinguexy coö hajxy hoy mwädítät, coö Diosmädia'agy hajxy myajwá'xät, neby hajxy jaduñ mmayø'øwät. Weenä Diosmädia'agy hajxy tehngajnä pianøcxpä; ween hajxy hoy wiädijpá. Jadúhnhøch mijts nDeedy xmió'owät tijaty mijts hánajty mdsogaamb, coöchä nmädia'agy hajxy hánajty xmiäbøjca. ¹⁷ Chámhøch mijts jadähooc nmägapxy nhane'emy coö hajxy mniçhogøød mnibia'häyowøød hamiñ haxøpy.

¹⁸ 'Mijts, xmiähanhadaamb ja'a tsaan ja'a cu'ug hajxy. Moorä høøch hajxy tøm xmiähanhajpá. ¹⁹ Xmiähanhadaamb mijts je'e, ja'a hajxy haxøøgwädijpá. Paady mijts xmiähanhada'añ coö mijts ja'a haxøøgpä tøm mgøxy najtshixøøñä. Tøm mijts ja'a mbojpa mgädieey nyajnáhwáatsäm. Coö mijts haxøpy tøm mga'a najtshixø'øy ja'a haxøøgpä, cu xmiägu'ughajty jäya'ay hajxy may. ²⁰ Huuc

jahmiets hajxy nejjy mijts tøø nnäma'ayän, cabä moonsähajxy quiuhdujtmøød quejee wyiindsøn21 Høøhcøxpä mijts ja'a cu'ug xmiädsiphada'añ, je'eguiøxpä coochä nDeedy hajxy xquia'a hixyhajtä, ja'açh tøø xquiéxiäbä.

²² 'Tøøch jäya'ay ja'a nmädia'agy hajxy hoy nyajmädojhaty. Coochä nmädia'agy hajxy tøø xquia'a mabøjca, paady hajxy quiumädowna'añ. Coochä nmädia'agy hajxy häxøpy tøø xquia'a mädojhajtä, cab hajxy häxøpy quiumädowna'añ. ²³ Pøñhøch xmiähahajp, jadúhnhøchä nDeedy xmiähahajtäbä. ²⁴ Tøøchä hoy-yagjuøøñajatypä nyajcähxø'ogy. Caj pøn jaduhñ yajcähxø'ogy hädaa yaabä naaxwiimbä. Hoy jäya'ayhajxy tøø jia hixy tøø jia mädoj, xmiähahajp højts møødhøchä nDeedy. Paady hajxy je'e quiumädowna'añ. Coochä hoy-yagjuøøñajatypä häxøpy tøø nga'a yajcähxø'ogy, cab hajxy häxøpy quiumädowna'añ. ²⁵ Coochä jäya'ayhajxy xmiähahaty, tøjiajp jaduhñ nebiä Diosmädia'agy myiñän, neby hajxy jecy quiujahyyän: "Pues, nä'ä nägøobøch hajxy xmiähahaty."

²⁶ 'Nguexáambiøch ja'a Dioshespíritu, ja'a mijts xjiotcapxmøcpøgaambä, ja'a tømüdiaacpä. Jim jaduhñ choona'añ maachä nDeediän. Coo quiäda'aga'añ, mänitøch je'e xñägäpaxa'añ. ²⁷ Jadúhnhøch mijts xñägäpaxaambä, nebiätühøch mijts yaa tøø nmøødwädity. Høxtáhmdsøchä jäya'ayhajxy nyajnahixøøchooñän, quípxyhøch mijts nmøødtägøøyy wädijpä høxtä jäda'anäbaadyñä.

16

¹ 'Páadyhøch mijts cham nyajmøødx'iigy nyajmøødmädia'agy, cooch mijts ja'a nmädia'agy ni mänaa xquia'a najtshixøøyyät, hoy mijts jäya'ay mäduhñtiä xjia mädsiphaty xjia mähanhaty. ² Xyajpädsømaamb mijts je'e tsajtøgooty. Høxtä habaadaamb jaduhñ coo mijts xyagho'oga'añ je'eguiøxpä cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy quiudiuñ. ³ Paady mijts je'e xmiädsiphada'añ coo højts je'e xquia'a hixiä møødhøchä nDeedy. ⁴ Coo hajxy jaduhñ mjädät mhabétät, mänit hajxy jaduhñ mjahmiédsät coo hajxy nhawáañäm. Paady cham nhawáañäm.

'Cooch mijts hijty quipxy nmøødwädity, paady hajxy hijty nga'a hawáañäm. ⁵ Nøcxáannäbøch jim maachä nDeediän, ja'açh tøø xquiéxiäbä. Jimhøch nhidaañä. Pero cábøch mijts xmiäyajtøy maaçh nnøcxa'añ. ⁶ Mjootmayhajp mijts jaduhñ cooch mijts jaduhñ tøø nyajmøødmädia'agy. ⁷ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, hoyø'øwaamb jaduhñ mijtsøxpä cooch nnøcxa'añ. Nguexáambiøch pøn mijts xjiotcapxmøcpøgaamb. Cooch nga'a nøcxät, cab jaduhñ quiädá'agät maa mijtsän. ⁸⁻⁹ Tsipcøxp jaduhñ ñä'ägä cáda'aga'añ. Mänitä jäya'ayhajxy yajwiinjuø'øwa'añii coo pojpa cádieey hajxy tøyhajt jiaañch møødä. Paady hajxy miøødä, coochä nmädia'agy hajxy tøø xquia'a mabøjca. Paady hajxy yajcumädowna'añii ja'a Diósäm. ¹⁰ Jaduhñ hajxy yajwiinjuø'øwáañäbä cooch ja'a pojpa cádieey nga'a møødä. Nøcxáambøch jim maachä nDeediän; cábøch mijts yaa xyhixaañä. ¹¹ Jaduhñ hajxy yajwiinjuø'øwáañäbä coo hajxy yajcumädowna'añii ja'a Diósäm, pønjaty ja'a møjcu'ugong ja'a miädia'agy panøcxäp, ja'a yaa hanehmbä hädaa yaabä naaxwiin. Tøø ja'a Dios miäna'añ coo ja'a møjcu'ugong quiumädowna'añ.

¹² 'Madiu'u mijts nja hawaañáañäm, pero cab hajxy mwiinjuø'øwät. ¹³ Coo ja'a Dioshespíritu hñajty quiäda'aga'añ, mänit mijts ja'a tøyhajt xquiøxy yajwiinjuø'øwa'añ. Ca'a yhamdsoo mädia'agy je'e

miädia'agaamby. Piamädia'agaamby jaduñ nebiaty je'e tøø miädoj. Je'e mijts xyajmädoyhadaamb tijaty jadaan tunáañp. ¹⁴ Xñägapxáambøch je'e cooch nmøjjä njaančhä. Mijts xyajmädoyhadaamb nebiátyhøch je'e tøø nnäma'ayän. ¹⁵ Coø højts nhity tu'ugmädia'agy móødhøchä nDeedy, páadyhøch mijts cham nnäma'ay coø mijts ja'a Dioshespíritu xyajmädoyhadaañ nebiátyhøch je'e tøø nnäma'ay.

¹⁶ 'Mobädájpøch jim nnøcxaannä maachä nDeediän. Pero cábøch njega'añ; mänítøch mijts hánajty xyhijxtägatsa'añ.

¹⁷ Mänitä Jesús ja'a jiamiøødhajxy näje'e ñiñämaayyá:

—Pätiidä yø'øya'ay jaduñ coø ñä'ä mäna'añ cooc mobädajpä ñøcxaannä; cábác jaduñ jiega'añ. Mänitác nhixáanägombä. Pätiidä coø ñä'ä mäna'añ cooc ñøcxa'añ maa ja'a Tieediän. ¹⁸ Pätiidä coø ñä'ä mäna'añ “mobädajpä.” Päwaambtä jaduñ jia mäna'ana'añ.

¹⁹ Najuøøbiä Jesús hánajty coø hánajty miäyajtøwa'añii. Mänit miänaañ:

—Xmiäyajtøwáambøch mijts tijátyhøch jaduñ tøø nja mädia'agy, túñnämäts. ²⁰ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät, mjø'øwaamb mxuudsamb mijts ja'a høøchcøxpä. Pero yø'ø cu'ughajxy, jaanč tehñ xioonda'agaamb hajxy. Pero cab hajxy jejcy mjootmayhada'añ. Paquiä hajxy mjootcugø'øwáangombä. ²¹ Coø ja'a to'oxiøjc ja'a xiøøbio'ohajxy piedyii, mänitä jioothajxy piädø'øgy. Nägooyyá ja'a yhuunghajxy je'e miejtsnä, hagádaacp ja'a jioothajxy je'e. Cab hajxy je'e jahmiejtsnä coø ja'a jioothajxy hánajty tøø piädø'øgy. Xoondáacnáp hajxy coø yhuunghajxy hoy ween tøø myiñ tøø quia'ay. ²² Jaduñ mäwíinäts hajxy mjootmayhaty nebiä to'oxiøjc ja'a jioothajxy piädø'øguiän. Pero nägooyyá højts nniyhíxägumbä, mänit mijts mxoonda'aga'añ. Caj mijts pøn xyagjootmayhadaannä.

²³ 'Cábøch mijts hánajty tii xmiäyujwa'anaannä. Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät, cooch mijts nDeedy hánajty tijaty xmiäyujwa'anaañ, xmio'owaamb mijts je'e ja'a høøchcøxpä. ²⁴ Cahnä hajxy tii mhuuc yujwa'añ ja'a høøchcøxpä. Coø hajxy tijaty myujwá'anät, xñä'ägä mo'owaamb hajxy je'e. Jaduñ hajxy hoy jootcujc mhídät.

²⁵ 'Yajmäbaadyháamhøch mijts tøø nmøødmädia'agy. Habáatnáp jaduñ cooch nga'a mädia'agaannä yajmäbaadyhaam. Howyiinjuøøñøch ja'a nDeedy nmädia'agaannä. ²⁶⁻²⁷ Mänitøch mijts ja'a nDeedy hoy tyiijä xmiäyujwa'anaañ ja'a høøchcøxpä. Mänit hajxy xmio'owa'añ. NDéedyhøch mijts xyhamdsoo mäyujwa'anáañp je'eguiøxpä cooch mijts nDeedy xjiaanč tehñ chocy. Paady mijts xchocy cooch mijts xchojpä, cooch mijts ja'a nmädia'agy hajxy tøø xmiäbøjcä cooch jim tøø ndsoon maachä nDeediän. Hamdsoo hajxy mmäyujwa'ana'añ; cábøch waamb nmäna'ana'añ. ²⁸ Høøch, jimhøch tøø ndsoon maachä nDeediän. Yaach tøø ngáda'agy hádaa yaabä naaxwiin. Pero tsoonáambøch yaa jadähóocägumbä. Nøcxtägatsáambøch jimägumbä maachä nDeediän.

²⁹ Mänitä Jesús ja'a jiamiøødhajxy miänaañ, ñämaayyá Jesús:

—Hoorá sí, howyiinjuøøñä miich mmädiaacnä. ³⁰ Tøø højts nnajuø'øy. Cab højts miich tii nmäyajtøwaannä. Nmäbøjnáp højts jaduñ cóodäm miich jim mjaanč tsoon maa Diosän.

³¹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Mjaanč mäbøjpiäda'a tyijy hajxiä. ³² Habáatnáp jaduñ coø mijts ja'a cu'ug xquiøxy päboowia'xa'añ. Mänit hajxy jim nnøcxaannä maa mdøjc-hajxiän. Nidiúhmhøch hajxy yaa xñähgue'egaannä. Pero cábøch nidiuhñ tøyhajt nhida'añ. Ja'a nDéedyhøch jaduñ xmiøødhidaamb. ³³ Páadyhøch mijts jaduñ cham nyajwiinxiic nyajwiingapxø'øy coø mijts ween jootcujc

mhíjnät coochä nmädia'agy hajxy xmiäbøjçät. Mbaadaambiä tsaächpa peenä hajxy hädaa yaabä naaxwiin. Pero ca'a hajxy tii mdajy mmay; cábøchä møjcu'ugong nyajmäjäda'aga'añ.

17

¹ Nägooyä Jesús miädiaacpädøøyy, mänit yuughee'py tsajpootyp. Mänit miänaañ:

—Teedy, tøø yhabaatnä. Huuc yajcähxø'øg cooch nmøjjä cooch njaançhä. Jaduhñhøch nyajcähxø'øgaambä coo miich mmøjjä coo miich mjaançhä. ² Tøøch miich cuhdujt jaduhñ xmiø'oy coochä jäya'ayhajxy nägøxiä nguhdujtmó'owät coo hajxy jim jaduhñ ween yhity maa miichän cøjxta'axiøø, pønjätyhøch miich tøø xyajcø'øwaanø'øy. ³ Jaduhñ hajxy jim cøjxta'axiøø yhida'añ maa miichän, coo højts ja'a nmädia'agy jaduhñ xmiäbøjçämät coo miich nidiuhñ mDioshaty, coo miich mdømiädia'agy, cooch miich yaa tøø xquiexy hädaa yaabä naaxwiin.

⁴ 'Høøch, ngudiúumbiøch hädaa yaabä naaxwiin nébiøch miich tøø xyhane'emiän. Nyajcähxø'piøch jaduhñ coo miich ja'a mäjaa tøyhajt mmøødä. ⁵ Teedy, høøchä nmäjaa yajcähxø'cäc jim maa miichä mwiinduumän nébiøchä mäjaa hijty jim nmøødän mänaabä hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän.

⁶ 'Pønjaty miich yaa tøø mwiimbiy hädaa yaabä naaxwiin, je'eçhajxy jayøjp nyajmädoyhajt coo miich nidiuhñ mDioshaty, coo miich mdømiädia'agy. Miichä mgø'øjooty hajxy je'e hijty. Pero jadähóoc-høch miich je'e tøø xyajcø'øwaanøøguiumbä. Tøø ja'a mmädia'agy hajxy je'e xmiäbøjçä xquiudiuunä. ⁷ Najuóñäp hajxy cooch miich jaduhñ tøø xmiø'oy mädúhñtiøch nmøødä. ⁸ Tøøch hajxy ngøxy yajnähixø'øy nebiätyhøch miich tøø xyajnähixøøbiän. Najuóñäp hajxy cooch jim tøyhajt ndsoon maa miichän. Tøøchä nmädia'agy hajxy jaduhñ xmiäbøjçä cooch miich tøø xquiexy.

⁹ Teedy, tunä mayhajt. Cueendähat hädaa jäya'ayhajxy, hädáajøch miich tøø xyajcø'øwaanø'øyabä. Ca'a jie'emøødøch jaduhñ nnänømy ja'a mmädia'agy hajxy tøø xquia'a mäbøjçäbä. ¹⁰ Højts hädaa jäya'ay nje'ehajmúçäm; páadyhøch miich nnäma'ay coo mgüeendähädät. Hädaa jäya'aguiøxpä jaduhñ quiahxø'øga'añ coo højts nmøjhajtäm coo højts njaançhhajtäm.

¹¹ 'Cábøch yaa nhidaañnä hädaa yaabä naaxwiin. Nøcxáañnæbøch jim maa miichän. Pero yaächä njamiøødhajxy miähmø'øwa'añ. Cueendähat hajxy neby hajxy jaduhñ yhidät tu'ugmädia'agy neby højts nhijtäm tu'ugmädia'agy. Miichä mmäjaagøxpä mgüeendähädät. Miichhøch hajxy tøø xyajcø'øwaanø'øy. Jaançh tehñ wia'ads miichä mjoot miichä mwiinmahñdy. ¹² Høxtä jäda'anäbáadyñøch hajxy ngüeendähaty miichä mmäjaagøxpä. Caj miichä mmädia'agy hajxy nägøxiä tøø xñajtshixøøyyä. Jagooyä tu'jäya'ay ja'a mmädia'agy tøø xñajtshixøøyyä, ja'a hijty nä'ägä tu'udägoyyaambä. Paady jaduhñ tiu'udägooyy nebiä mmädia'agy jaduhñ tiøjiädät nebiä cujaaybä miähmøøyyän.

¹³ 'Høøch, nøcxáañnæbøch jim maa miichän. Páadyhøch miich jaduhñ cham nyajmøødmädia'agy hädaa jäya'ay wyiinduumhajxy neby hajxy jaduhñ xioondäacpät nébiøch nxoonða'aguiän. ¹⁴ Tøøch miichä mmädia'agy hädaa jäya'ayhajxy nyajmøødmädia'agy. Paady hajxy yaa miähanhadyii hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy haxøøgtuum quia'a wädijnä. Høøch hajxy xpiahi-jxp cooch haxøøgtuum nga'a wädity. ¹⁵ Chaads miich nnämä'awät coo miich hädaa jäya'ayhajxy mgüeendähädät maa ja'a møjcu'ugongän. Cábøch jaduhñ nmäna'añ coo hajxy yaa chónät hädaa yaabä naaxwiin. ¹⁶ Hoy

hajxy jaduhñ wiädity nébiøch nwäditiän. ¹⁷ Cunuu'x hädaa jäya'ayhajxy ja'a miichä mhomiädia'agyhaam nebiä mmädia'agy hajxy tehngajnä xpianócxät xquiudiúunät. Mäduhñtiä miichä mmädia'aguiä, tøyhajt je'e. ¹⁸ Høøch, hädaa yaabä naaxwíinhøch miich tøø xquiexy nébiøch miich ja'a jäya'ay ja'a mmädia'agy hajxy nyajmädoyhädät. Jadúhñhøch yø'øya'ayhajxy nwiinguexaambä nebiä mmädia'agy hajxy xyaghawa'xóøyyät. ¹⁹ Nnähho'tu'udáambiøch hädaa jäya'ayhajxy nejy miichä mmädia'agy hajxy tehngajnä xpianócxät xquiudiúunät.

²⁰⁻²¹ 'Jadúhñhøch nmánaambä coo jäya'ayhajxy ween yhity tu'ugmädia'agy nägøxiä mäduhñtiøch ja'a nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanä majatyhagájpthøchä njamiøød ja'a nmädia'agy hajxy xyajwa'xaanä. Ween hajxy xmiøødhjätäm tu'ugmädia'agy neby højts nhjätäm tu'ugmädia'agy. Jaduhñdsä jäya'ayhajxy miäbøga'añ cooch miich tøyhajt tøø xjiaanç quexy. ²² Tøøch hajxy nguhdujtmø'oy coo hajxy yhidät tu'ugmädia'agy, nébiøch miich tøø xquihdujtmø'oyän coo nhjätämät tu'ugmädia'agy. ²³ Tu'ugmädiä'agyhøch hajxy xmiøødhity nébiøch miich nmøødhitiän tu'ugmädia'agy. Nägøxiä hajxy jaduhñ yhidät tu'ugmädia'agy, ja'a nmädiä'agyhøch hajxy tøø xmiäbøjcäbä. Jaduhñdsä jäya'ayhajxy ñajuø'owa'añ nägøxiä cooch miich tøø xquiexy, coo miich hajxy jaduhñ mdsocy nébiøch miich xchoquiän.

²⁴ 'Teedy, mänáambøch jaduhñ cooch hajxy jim ween xmiøødhity maaçh nhida'añän, ja'açh miich tøø xyajcø'owaanø'oyäbä. Jadúhñhøch nmánaambä coo ja'a mäjaa hajxy ween yhiçy, ja'açh miich tøø xmiø'oyäbä. Xjiaanç tehñ chójpøch miich hñajty mänaabä hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Høxtä jäda'anäbáadyñøch miich xchocyñä. ²⁵ Teedy, tøyhajt miich mnä'ägädä mädia'agy. Ja'a cu'ughajxy, cab hajxy wyiinjuø'oy coo miich mdømiädia'agy. Pero høøch, nhíxyhøch miich. Hädaa njamiøødhøch hajxy chaa tänaabiä, ñajuøøby hajxy je'e cooch miich tøø xquiexy. ²⁶ Tøøch hajxy je'e nyajmøødmädia'agy coo miich nidiuhñ mDioshaty, coo miich mdømiädia'agy. Tehngájñøch jaduhñ nyajmøødmädia'aga'añ neby hajxy jaduhñ ñichogøød ñibia'häyowøød nébiøch miich xchoquiän. Wéenhøch hajxy tu'ugmädia'agy xmiøødhity.

Mänitä Jesús miädiaacpädøøyy.

18

¹ Coo Jesús miädiaacpädøøyy, mänitä Jesúshajxy chohñ cajptooty møødä jiamiøødhajxy. Mänitä woc hajxy yajnajxy, ja'a hñajty xøhajpä Cedrón. Mänit hajxy tiägøøyy olivocamjooty. ² Ja'a Judas, yhiçy hñajty je'e jiiby olivocamjooty. Mayhooc ja'a Jesúshajxy hñajty jiiby tøø yhamugø'oy. Ja'a Judas ja'a Jesús hñajty yegaamb. Ja'a Jesús ja'a miädsiphajxy hñajty yajcø'ødägø'owáañäp. ³ Mänitä Judas ja'a soldadohajxy hoy wioy. Møødä policíahajxy hoy wioy maa ja'a teedywiindsøñhajxiän, maa ja'a fariseosha-jxiän. Mänitä Jesús jiiby ñägädaacä olivocamjooty, ja'a Judashajxy møødä soldado møødä policia. Tøø hñajty quioodsøñä. Møødä jiøøn møødä quihmd hajxy quiädaacy. ⁴ Ja'a Jesús, ñajuøøby hñajty je'e nebiaty hñajty je'e tiuna'añii. Mänitä Jesús hoy jiøjcuyo'oyø'oy ja'a Judashajxy. Mänit miäyajtøøyy:

—Pøñ hajxy mhøxtaaby.

⁵ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Jesús Nazaretpä højts nhøxtaaby.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Høøch jaduhñ xøhajp.

6 Coo ja'a soldadohajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jaduhyyä yhøxtägø'owa'cy. Jaduhyyä hajxy cøjx quiäday. 7 Mänit Jesús miäyajtøøgumbä:

—Pøñ hajxy mhøxtaaby.

Mänitä Judashajxy yhadsoogumbä:

—Ja'a Jesús Nazaretpä højts nhøxtaaby.

8 Mänit Jesús miänaañ:

—Tøøds mijts nja hawáañäm. Høøchämäts je'e. Pø høøchtiäm mijts xyhøxtaaby, wéenhøchä njamiøødhajxy wyiimbity.

9 Paadiä Jesús jaduhñ miänaañ neby jaduhñ tiøjiädät nebiä Tieedy hänajty tøø ñäma'ayän: “Pøñhøch miich tøø xyajcø'owaanø'øy, cáboch pøñ xpiøgaanä. Cab hajxy nej jiada'añ.” 10 Mänitä Simón Pedro ja'a espada jiädujpädsøømy. Mänitä teedywiindsøn ja'a mioonsä tiaatsc ñä'ä pújxäxä, ja'a hahoodiaatsc. Malco hänajty xiøhaty. 11 Mänitä Jesús ja'a Pedro yhojy:

—Cuyuugø'ow yø'ø mhespada. Tsipcøxpøch nho'oga'añ nébiøchä nDeedy tøø xñäma'ayän.

12 Mänitä Jesús miajtsä quiø'øxojsä. Ja'a soldadohajxy jaduhñ jatcøøyy møødä wyiindsøn hajxy møødä policiahajxy, ja'a judíoshajxy hänajty tøø quiéxiäbä. 13 Mänitä Jesús yajnøcxä maa ja'a Anás ja'a tiøjcän. Ja'a Anás ja'a Caifás hänajty miø'ødhajpy. Teedywiindsøn ja'a Caifás hänajty tiuumby. 14 Ja'a Caifás, je'e ja'a judíoshajxy hänajty tøø ñäma'ay cooc yhahixø'øy jaduhñ coo tu'jäya'ay ja'a cu'ug ñähho'tú'udät.

15 Høxhaam ja'a Simón Pedro ja'a Jesús hajxy hänajty pianøcxy nämetscä. Ja'a Jesús ja'a jiamiøødhajxy nämetscä. Ja'a Simón Pedro miägu'ughajpä, yhixy ja'a teedywiindsøn hänajty je'e. Mänit Jesús piadägøøyyä ja'a Simón Pedro miägu'ughajpä maa ja'a teedywiindsøn tiøghawa'adsän. 16 Ja'a Pedro, jim je'e miähmøøyy tøghawa'adshaguum. Mänitä Pedro miägu'ughajpä piädsøømy. Mänitä to'oxymoonsä miägapy ja'a tøjcueendähajpä. Mänitä Pedro quiuwowøøyyäbä tøghawa'ads ja'a yhamdsoo mägu'ughajpä. 17 Mänitä to'oxymoonsä ja'a Pedro miäyajtøøyy:

—Miich yø'øya'ay mmøødwädiypy, túhñämäts.

Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Ca'a yhøøchä.

18 Jimä policiahajxy hänajty jiøømba'axamy møødä moonsähajxy. Tøøchc hänajty. Paady hajxy hänajty tøø jiøønyajmøjjø'øy. Jimä Pedro hänajty jiøømba'axaambä.

19 Mänitä Jesús miäyajtøøwa ja'a jiamiøødcøxpä møødä miädia'agyquiøxpä. Ja'a teedywiindsøn jaduhñ yajtøøw. 20 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jímhøch hijty tøø nmädia'agy majiäya'ayhagujc. Jímhøch hijty nmäyajnähixø'øy Diostøgooty møød tsajtøgooty maa ja'a judíoshajxy naxy yhamugø'øyän. Cáboch jim mänaa pactuum tøø nmädia'agy. 21 Tiiçh miich coo xmiäyajtøy. Yø'øya'ayahajxy mmäyajtøwäp yø'ø nmädiä'agyhøch hajxy tøø xmiädóowäbä. Yø'øhajxy je'e najuøøby nebiátyhøch jim tøø nmädia'aguiän.

22 Tuunä Jesús jaduhñ ñä'ä hadsooyy, mänit yhala'abø'cä. Policía jaduhñ tu'ug jatcøøyy. Mänitä policía Jesús ñämaayy:

—Cab jaduhñ yhojy coo ja'a teedywiindsøn jaduhñ mhadsówät.

23 Mänitä Jesús miänaañ:

—Pø tøøch ngapxtägoy, yec ja'a tøyhajt yaa. Pø caj, cab jaduhñ yhojy cooch miich nä'ä nägoobä xñä'ä hala'abø'øgät.

24 Mänitä Anás ja'a Jesús quiejxy cø'øxoch maa ja'a Caifás ja'a wyiinduumän. Caifás hänajty teedywiindsøn tuumb.

25 Ja'a Simón Pedro, jim hänajty jiøømba'axamy. Mänit miäyajtøøwa:

—Miičh yø'øya'ay mmøødwädiipy, túhnämäts.

Mänitä Pedro ñiguiugapxä:

—Ca'a yhøøchä.

²⁶ Mänitä Pedro miäyajtøøwägumbä:

—Tøøch miičh jii by nhixy olivocamjooty møød yø'øya'ay, túhnämäts.

Ja'a teedywiindsøn ja'a mioonsä jaduñ mäyajtøøw, jaaya'ayä jiuju miägu'ug ja'a tiaatsc hñajty tøø ñä'a pújxäxä ja'a Pedro. ²⁷ Mänitä Pedro ñiguiugápaxägumbä. Tuunä jaduñ ñä'a mänaañ, mänitä tsee yaaxy.

²⁸ Mänitä Jesús yajnøcxä maa ja'a gobernador tiøjcän. Pilato hñajty tuumb gobernador. Jobø'øwaamb hñajty. Coø hajxy jim quioo'ty, cabä teedywiindsøn hajxy ñä'a tøjtagøøyy. Cabä Israelpä quiuhdujthajxy hñajty jaduñ myiñ coø hajxy jii by tiøjtägø'øwät maa ja'a tiøjc-hajxiän, ja'a hajxy ca'a Israelpähajpä, ja'a pascuaxøøjooty. Coø hajxy jii by tiøjtägø'øwät, cädiéeyäp hajxy jaduñ. Coø hajxy jaduñ quiädiéeyät, cab hajxy miägáyät ja'a pascuaxøøjooty. Paady hajxy jii by quia'a tægøøyy Pilato tiøgooty. ²⁹ Coø Pilato miädooyy coø hajxy hñajty tøø quioody, mänit hajxy ñädøjpädsøøma. Mänitä Pilato miänaañ:

—Tii mijts yø'øya'ay myajcuxø'øwø'øwaamby.

³⁰ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Coø hädaa jäya'ay häxøpy tøø quia'a cädieey, cab højts miičh häxøpy tøø nyajnägoody.

³¹ Mänitä Pilato miänánañgumbä:

—Yajwiimbit yø'øya'ay hajxy. Nøcx mijts mädia'agymiädo w nej mijts ja'a mguhdujt myiñän pø tøø quiädieey.

Mänitä judíoshajxy yhadsooyy:

—Ja mäná'anäp højts jaduñ coø yagho'ogøød; pero højts, cab højts ja'a cuhdujt jaduñ nmøødä coø højts jäya'ay nyaghó'ogät.

³² Paady hajxy jaduñ yhadsooyy, ween ja'a Pilato jaduñ ñägäpax pø tøø Jesús tøyhajt jiaanč cädieey. Tøjiajt jaduñ nebiä Jesús hñajty tøø miäna'añän coø hñajty yega'añii maa ja'a ca'a Israelpähajxiän, coø hñajty yagho'oga'añii cruzøxp. ³³ Mänitä Pilato tiøjtägøøyy. Mänitä Jesús quiuyaaxøøyyä tøgooty. Mänit miäyajtøøwa:

—Nej, miičhä judíoshajxy xguiobiernähajpä.

³⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pøn jaduñ xñämaayy. Tøgä miičhä mhamdsoo copcooty mnä'a yajcojjiä.

³⁵ Mänitä Pilato jadähooc yhadsoogumbä:

—Tiičh nyajnajuo'øb. Ca'a yhøøchä Israelpäjäya'ay. Miičhä mhamdsoo mägunáaxhøch miičh tøø xyajnägoody møødä teedywiindsøn hajxy. Tii jaduñ tøø mgädieey.

³⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Høøch, cáboch yaa nduñ gobiernä hädaa yaabä naaxwiin. Coøch häxøpy nduñ, tøøchä nmoonsähajxy häxøpy xñäwa'añ. Cábochä judíoshajxy häxøpy tøø xñä'a mach. Cáboch yaa nduñ gobiernä.

³⁷ Mänitä Pilato miänaañ:

—Mduumbäda'a gobiernä.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Jexioo, túumbøch jaduñ. Høøch, nmädiácypioch ja'a tøyhajt hädaa yaabä naaxwiin. Páadyhøch yaa tøø nmiñ tøø nga'ay. Pønjaty ja'a tømiaadia'agy mäbøjp, je'ečhä nmädia'agy xmiäböjçäp.

³⁸ Mänitä Pilato miänaañ:

—Pätiidä miičh jaduñ mnänøømby ja'a tøyhajt.

Mänitá Pilato tiõjpádsóõmgumbä. Mänitá judíoshajxy ñämaayyá:

—Høøch, cábøch yø'øya'ay tøø nhamdsoo hixy tøø nhamdsoo paady pø tøø quiädieey. ³⁹ Jii mijtsä mguhdujt jaduñ cooçh mijts ja'a jäya'ay tu'ug nhøxmájtsämät ja'a pascuaxøøjooty. Nej, mmánaamb hajxy jaduñä coo ja'a mgobiernähajxy nhøxmájtsämät.

⁴⁰ Mänit hajxy møc yhadsooyy:

—¡Ca'a yø'øya'ay mhøxmach! ¡Høxmats ja'a craa Barrabáshajpä!

Paadiä Barrabás hánajty chumyçhänä'ay coo hánajty tøø mieeçh tøø pioty. Mänitá Pilato tiøjtägøøñä.

19

¹ Mänitá Pilato ja'a Jesús yajwojpä. ² Mänitá soldado ja'a wädsatscorona hajxy yhädiuuñ. Mänitá Jesús ja'a quiuhduum piädáacäxä. Mänitá Jesús ja'a hucywyit yajnähgäjenøøyyä nebiä gobiernähajxy hánajty wyithatiän. Paadiä Jesús jaduñ tiuunä, neby hajxy hánajty ñä'ä wi'i ñäxi'iga'añ ñä'ä wi'i ñäya'axa'añ. Paady hajxy hánajty ñä'ä wi'i ñäxi'iga'añ coo ja'a Pilato hánajty tøø miäna'añ coogä Jesús hánajty guiobiernähaty. ³ Mänitá Jesús miäwiingoonä. Mänit ñäxiicä:

—¡A poco miich tuumb gobiernäjä!

Mänitá Jesús tiägøøyyä coxhó'cäbä.

⁴ Mänitá Pilato tiõjpádsóõmgumbä. Mänitá judíoshajxy ñämaayyá:

—Nyajtõjpádsómáambiøch yø'øya'ay nebiä tøyhajt hajxy jaduñ mmøødhädät cooçh tøø nhixy tøø nbaady coo tøø quia'a cädieey.

⁵ Mänitá Jesús piadõjpádsøømy hucywyitmøød, coronamøød. Mänitá Pilato ñämaayy ja'a Israelpäjäya'ayhajxy:

—Xiids yø'øya'ay tøø tiõjpádsøømy.

⁶ Coo Jesús jaduñ yhiçxä ja'a teedywiindsøñhajxy møødä policíahajxy, mänit hajxy ñäyaaxøøyy:

—¡Møjpahbétäts hajxy cruzcøxp! ¡Møjpahbétäts hajxy!

Mänitá Pilato miänaañ:

—Hamdsoo hajxy mmøjpahbédät. Høøch, cábøch jaduñ nmäna'añ coo tøø quiädieey.

⁷ Mänitá Israelpäya'ayhajxy yhadsooyy:

—Jaduñ højts nguhdujt myiñ coo yø'øya'ay ween yagho'ogyii je'eguiøxpä coo tøø miäna'añ coogä Dios Tieedyhaty.

⁸ Coo Pilato jaduñ miädooyy, mänitá chähgøøbiøjcy. ⁹ Mänitá Pilato ja'a Jesús miøødtøjtägøøñä. Mänitá miäyajtøøyy:

—Maa miich mjaançh tsooñ.

Pero cabä Jesús waamb miänaañ.

¹⁰ Mänitá Pilato miänáangumbä:

—Nej, cábøch xñä'ägä hadsowa'añä. Nej, caj miich mnajuø'øyä cooçhä cuhdujt nmøødä cooçh miich nhøxmádsät, ó cooçh miich nyajmøjpahbedøød.

¹¹ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Coo Dios miich cuhdujt häxøpy tøø xquia'a mo'oy, caj miich ja'a cuhdujt häxøpy mmøødä maaçh høøchcøxpän. Paady miich ja'a pojpä caj mjaty møødä quejee ja'a teedywiindsøn, ja'a høøch yaa tøø xyajméçhäbä maa miichä mwiinduumän.

¹² Mänit Pilato jia wiinmahñdyhajty nebiä Jesús yhøxmádsät. Pero mänitá Israelpäya'ayhajxy ñäyaaxøøguiumbä:

—¡Pø mmägu'ughajpy miich ja'a gobiernä César, caj miich yø'ø craa mhøxmádsät! Pøn jaduñ wi'i ñibiädáacäp nebiä gobiernän, je'edsä gobiernä César møøtnimiädsiphajtäp.

13 Coo Pilato jaduhñ miädooyy, mänitä Jesús miøødtøjpädsøømägumbä. Mänitä Pilato yhoxtaacy hññaabiejtçøxp maa hajxy hñnajty xiøhdaacthatiän. Jue'e hñnajty jim xiøhaty Gabata, hebreohayuuc-haamby. Je'eduhñ ñänøømby “maa ja'a tsaa quiøøña'ayän.” 14 Tøø hñnajty quiujyxiøøjø'y. Hadsuujø'owaambä pascuaxøø hñnajty. Mänitä Pilato ñämaayy ja'a Israelpäya'ayhajxy:

—¡Xiidsä mgobiernähajxy!

15 Mänit hajxy ñäyaaxøøguiumbä:

—¡Ween yho'ogy! ¡Ween yho'ogy! ¡Nøcx hajxy møjpahbet!

Mänit Pilato miänaañ:

—Nej, mmáná'anäp mijts jaduhñä coo mijts ja'a mgobiernä nmøjpahbéjtämät.

Mänit teedywiindsønñhajxy yhadsooyy:

—César højts ngobiernähajpy. Ca'a wyiinghäna'cä.

16 Mänitä Pilato Jesús yajcø'ødägøøyy maa ja'a Israelpähajxiän, coo Jesús miøjpahbedøød.

17 Mänitä Jesús jim yajnøcxä maa jaduhñ xiøhatiän “Maa ja'a Ho'ogyjiäya'aguiopcän.” Gólgota jim xiøhaty hebreohayuuc-haamby. Yhamdsoo cruz je'e yajquejyquiaphajtä. 18 Jimä Jesús hoy miøjpahbedyii. Metscä jäya'ay jim miøjpahbéjtäbä Jesús ja'a ñähmøjc. Cujc ja'a Jesús quiuba'awøøyyä. 19 Mänitä Pilato yagjahyyä pu'uyhuungcøxp: “Jesús Nazaretpä, ja'a Israelpäjäya'ay ja'a guiobiernähajxy.” Mänitä pu'uyhuung yajyujpahwa cruzcuhdum. 20 Tägøøghayuuc-haamby jaduhñ yagjahyyä, møødä hebreo, møødä griego, møødä latín. Cajptmäwiingón Jesús miøjpahbejtä. Paadiä judíoshajxy nämay yajmädiaacy nebiä Pilato hñnajty tøø yajyuugjaayiiyän cruzcøxp. Mänitä teedywiindsønñ ja'a Pilato hajxy ñämaayy:

21—Cab hijty jaduhñ yhahixø'y coo jaduhñ cu mjahy: “Ja'a Israelpäjäya'ay ja'a guiobiernähajxy.” Jaduhñ cu mjahy: “Nä'a nibiädáacäp jaduhñ nebiä Israelpäjäya'ay ja'a guiobiernähajxiän.”

22 Mänitä Pilato yhadsooyy:

—Tøøch jaduhñ njaay; cábøch nyajtägatsa'añ.

23 Coo Jesús hñnajty tøø miøjpahbedyii, mänitä soldado ja'a Jesús ja'a wyit hajxy yajpædø'cä. Nämädaaxc ja'a soldadohajxy hñnajty. Mänitä wit hajxy yajwa'xy cødu'ug. Jii Jesús ja'a yoñwit hñnajty tu'ug. Tu'ugwit hñnajty tøø quiojy; cab hñnajty maa xiuyyä.

24 Mänitä soldadohajxy ñiñämaayyä:

—Cab jaduhñ yhooyä coo hädaa wit hajxy nhagøødsøøyyämät. Tsøg hajxy häyø'cäm. Pøn hädaa wit jaduhñ cuhäyø'øgäp, je'e jaduhñ je'ehädäp.

Mänitä soldadohajxy jaduhñ jiaançh häyø'cy. Jaduhñdsä Diosmädia'agy tiøjiajty maa jaduhñ cujaay myiñän: “Xyajwá'xøch ja'a nwit hajxy; xquiuhäyø'cøch ja'a nwit hajxy jaduhñ.”

25 Jimä Jesús ja'a tiaj hñnajty tiäna'ay maa hñnajty mädooyyä tøø miøjpahbedyiijän, chaadsä tiaj ja'a piuhdo'oxy, chaadsä María ja'a Cleofas ja'a tio'oxiøjc, chaadsä María Magdalena. Jimä Jesús ja'a miägu'ughajpä hñnajty tu'ug tiäna'ay maa ja'a Jesús tiaj mädooyyän, ja'a Jesús hñnajty jiaançh tehñ chojpiä. 26 Coo hajxy yhiixä ja'a Jesús, mänitä Jesús ja'a tiaj ñämaayy:

—Maam, hädaads mhuunghädäp.

27 Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpä ñämaayy:

—Hädaads mdajhädäp, ja'a høøchä ndaj.

Mänit jiaançh tajnäbøjcy.

28 Mänitä Jesús miänaañ:

—Tødsøyyäbøch.

Tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduñ. Ñajuøøbiä Jesús hänajty coo hänajty tøø yhabejnä. ²⁹ Jimä texy hänajty tu'ug quiøøña'ay vinoxunmøød. Mänitä xo'od hajxy quiugonøøyy vinojooty. Cøjx je'e chomø'øy. Mänitä paxy hajxy yagjøjwøønøøyy ja'a xo'od. Mänitä Jesús ja'a xo'od hajxy yaghayuugøøyy.

³⁰ Coo Jesús ja'a vino miuu'cy, mänitä miänaañ:

—Tøøds jaduñ miaañä.

Mänitä quiopc yagjänaañä. Mänit yho'nä.

³¹ Mänaa ja'a Jesús yho'oguiän, ja'a pascuaxøø hänajty tehñ yhaduujøøby. Cujaboom ja'a mõjpasuaxøø hänajty jiada'añii, poo'xxiøøjooty. Jaduhñdsä judíoshajxy hänajty quiuhdujthaty, cabä ho'ogyjiäya'ay hajxy hänajty jim yajmähmø'øy cruzcøxp ja'a poo'xxiøøjooty. Mänitä Israelpä ja'a Pilato hajxy hoy ñäma'ay coo soldado quiéxät weenä Jesús ja'a tiocyhajxy nõcxy tiøjjäxä neby hajxy paquiä yho'ogät. Nägooyyä hajxy jaduñ yho'ogät, mänit hajxy yajmänacøød cruzcøxp. ³²⁻³³ Mänitä Pilato ja'a soldado jiaanč quejxy. Coo ja'a soldadohajxy jim miejch, mänit hajxy yhiijxy coo ja'a Jesús hänajty tøø yho'ogy. Cabä tiocy hajxy je'e ñä'a tøjjä. Mänitä ñähmøjcpähajxy tiocytiøjjä nämetscä. Cahnä hajxy hänajty yho'ogy.

³⁴ Mänitä Jesús quiaačhmägumøøyyä cuhmdhaam. Soldado jaduñ tu'ug jatcøøyy. Mänitä nõty piädsøømy chaadsä nõø. ³⁵ Høøch, tøyhájthøch jaduñ tøø nhixy. Páadyhøch mijts jaduñ nyajmädojhaty neby hajxy jaduñ mmäbøgät. ³⁶⁻³⁷ Jecy hajxy jaduñ quiujahy Diosmädia'agyjooty ja'a Jesúscøxpä: “Cabä piajc tiøjáañäxä.” Jaduhñ hajxy quiujahbiä ja'a Jesúscøxpä: “Wyiinhee'ppedaamby hajxy, ja'a hajxy hänajty tøø quiúmiäbä.” Coo ja'a Jesús ja'a tiocyjaduhñ quia'a jaanč tøjjäxä, coo jaduñ jiaanč cuuma, tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduñ.

³⁸ Tu'ugä jäya'ay hänajty jim choñ Arimatea. José hänajty xiøhaty. Hamee'ch ja'a Jesús hänajty miøødnimiägu'ughadyii. Chähgøøbiä José ja'a judíos hänajty. Paadiä Jesús hänajty hijxwiinduum quia'a møødwädityii. Mänitä José ja'a cuhdujt hoy yajpädsømy maa ja'a Pilatän coo ja'a Jesús yajmänaca'añ cruzcøxp. Mänitä Pilato ja'a cuhdujt jiaanč yejcy. Mänitä José ja'a Jesús yajmänajcy cruzcøxp. ³⁹ Mänitä Nicodemo ja'a perfume miämejch hii'xmajc kilo. Mäyäbicø'øy miämejch møødä mirra møødä áloes. Tøø hänajty jieğø'øy coo ja'a Nicodemo hänajty tøø yhuug hoobiä coods maa ja'a Jesúsän. ⁴⁰ Mänitä José ja'a Jesús hajxy ñähbijty møødä Nicodemo. Jiibiä perfume hajxy yajmänähbidøøyy. Jaduhñdsä judíoshajxy hänajty quiuhdujthaty. Perfumemänähbidø'øy ja'a ho'ogyjiäya'ay hajxy hänajty yajnaaxtägø'øy. ⁴¹ Jimä olivocam hänajty tu'ug mäwiingón maa ja'a Jesús hänajty tøø miøjpahbedyijän. Jiibiä tsaajut hänajty tu'ug olivocamjooty wiinmøjtuum. Naamba'ay ja'a tsaajut hänajty. Cahnä ho'ogyjiäya'ay hänajty jiiby piädaactsooñiinä. ⁴² Ja'a judíoshajxy, tsuu ja'a pioo'xxiøø hajxy hänajty yajtsohnda'agy. Cab hajxy hänajty quiuhdujthaty coo hajxy tii tiúnät ja'a poo'xxiøøjooty. Ja ween ja'a poo'xxiøø hänajty quia'a habaady, paadiä Joséhajxy quia'a näbaadøøyyä coo hajxy hoy jäguem cu yajnaaxtägøøyy. Paady hajxy jimä ñä'a pädaacy tsaajutjooty ja'a olivocamjootypä.

20

¹ Cumaaxc, näxøø hänajty je'e. Mänitä María Magdalenahajxy jim nõcxy maa ja'a tsaajutän, maa ja'a Jesús hänajty tøø ñaaxtägø'øyän. Cahnä hänajty hoy jiajjø'øgyñä. Coodsjuøøbyñä hänajty. Mänit hajxy yhiijxy coo ja'a tsaajut jim tøø jiowa'ačh juthaguuy. ² Coo ja'a María yhiijxy coo ja'a tsaajut quia'a jimän

juthaguuy, mänit wyiimbijty päyø'øguiä. Mänitä Simón Pedrohajxy piaata chaadsä Jesús ja'a miägu'ughajpä, ja'a Jesús hänajty jiaančh tehṁ chojpiä. Mänitä María miänaañ:

—Tøø ja'a nWiindsøn hájtäm hajxy xyajpädsøṁmäm tsaajutjooty. Cab højts nnajuø'øy pämaadä hajxy tøø piäda'agy.

³ Coo ja'a Pedrohajxy jaduhṁ miädooyy, mänit hajxy jimṁ ñøcxy päyø'øguiä maa ja'a tsaajutän. Mänitä María jadähooc pianøcxumbä. ⁴ Mänitä Pedro yhøxpäyø'cä. Jayøjp ja'a Pedro jiamiøød jimṁ miejch maa ja'a tsaajutän. ⁵ Mänit jii by quiuwoodsøyy tsaajutjooty. Mänitä wit yhiixy coo jii by yhohxna'ay jutjooty. Pero cab jii by tiehṁ tiägøøyy. Nä'ä cuhixøøyy jaduhṁ. ⁶ Mänitä Simón Pedro høxhaam jiaac mejch. Tu'uda'aquiä jii by tiägøøyy tsaajutjooty. Jaduhṁä wit yhiixpä coo jii by yhohxna'ay. ⁷ Mänitä paayyä yhiixy, ja'a Jesús hajxy hänajty tøø yajcuhmäguítiäbä. Hawiing hänajty jimṁ ñe'na'ay. ⁸ Mänitä Pedro jiamiøød piädägøøbiä, ja'a hänajty jayøjp tøø miéchäbä. Mänitä paayyä yhiixpä coo hawiing ñe'na'ay. Paady jaduhṁ miäbøjcy coo ja'a Jesús hänajty tøø jiuypioocy. ⁹ Cahnä Diosmädia'agy hajxy hänajty hoy wyiinjuø'øyñä ja'a jecypiä maa jaduhṁ myiñän coo ja'a Jesús hänajty jiuypioğa'añ coo hänajty tøø yho'ogy. ¹⁰ Mänitä Pedrohajxy wyiimbijnä, ñøcxnä hajxy maa ja'a tiøjc-hajxiän.

¹¹ Tøø ja'a María hänajty piaméjtscumbä høxhaam maa ja'a tsaajutän. Coo ja'a Pedrohajxy wyiimbijnä, mähmøøyy ja'a María jimṁ nidiuhṁ. Wi'i jioøby hänajty. Mänit jii by quiuwoodsøøguiumbä tsaajutjooty. ¹² Mänitä Diosmoonsä metsc yhiixy, ja'a tsajpootyptsohmbä. Haagä nähboobwit hajxy hänajty. Jii by hajxy hänajty yhäña'ay maa ja'a Jesús hänajty tøø wyijtsna'ayän. Tu'jäya'ay hänajty yhäña'ay maa ja'a Jesús ja'a quiopc hänajty tøø quioonna'ayän. Y tu'jäya'ay hänajty yhäña'ay maa ja'a Jesús ja'a tiecy hänajty tøø quiajpna'ayän.

¹³ Mänitä María miäyajtøøwa:

—Muuxy, tii coo mwi'i jioø'øy.

Mänitä María yhadsooyy:

—Tøøchä nWiindsøn hajxy xyajpädsøṁmä. Pämaadä hajxy tøø piäda'agy.

¹⁴⁻¹⁵ Tuunä María jaduhṁ ñä'ä hadsooyy, mänitä wia'wiimbijty. Mänitä Jesús yhiixy. Jimṁ hänajty tiäna'ay; pero cab jaduhṁ yhøxcajpy. Olivo-camgüeendähajpä je'e yhajoodhajt. Mänitä Jesús miänaañ:

—Muuxy, tii coo mwi'i jioø'øy. Pøn mhøxtaaby.

Mänitä María yhadsooyy:

—Tsäguhṁ, pø miich tøø myajpädsøṁy, høøch hawáanäc maa tøø mbäda'agy nébiøch häyaa nøcxy nyajpädø'øgy.

¹⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—¡María!

Tuunä María jaduhṁ ñä'ä nämaayyä, mänitä wyiinhee'ppejty. Mänitä yhøxcajpy coo je'e Jiesúsä. Mänitä jaduhṁ miänaañ hebreohayuuc-haamby:

—¡Raboni! —je'e jaduhṁ ñänøøṁby “Wiindsøn.”

¹⁷ Mänitä María ja'a Jesús jia mats jia mäneñaañ. Mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'ačh xmiach. Cahnøch jimṁ nhoyñä maächä nDeediän. Nøcxhøchä njamiøødhajxy hawáanäc coöch jimṁ nnøcxa'añ maächä nDeediän, maächä nDiosän. Jaanä je'e mijts mDeedyhajpä mDioshajpä.

¹⁸ Mänitä María ja'a Jesús ja'a jiamiøødhajxy hoy jiaančh näma'ay:

—Tøøch je'e nhixy, ja'a hajxy nWiindsøn hájtämbä.

Mänit hajxy cøjx yhawáanäxä nebiaty ja'a María hänajty tøø ñäma'ayii.

19 Coo quioodsøñä, mänitä Jesús ja'a jiamiøødhajxy ñiyhagøøyyänä. Hix, chähgøøby ja'a judíos hajxy je'e hānajtj; paady hajxy ñiyhagøøyyä. Mänitä Jesús jiiby ñäguex̄tøø'xy haguyc hawa'ads. Mänitä Jesús miānaañ:

—Mäguieppe hajxy. Ca'a hajxy tii mdajy mmay.

20 Mänitä Jesús yajcähxø'cy ja'a quiø'øjoot møødä quiaačhhac maa hānajtj tøø jiotiän. Coo hajxy yhjxy, mänit hajxy ñajuøøyy coo je'e Jiesúsä. Mänit hajxy xiooñdaacy. 21 Mänitä Jesús miānaañ:

—Ca'a hajxy tii mdajy mmay. Nébiøčhä nDeedy tøø xwyiinguex̄iän, jaanä jadúhñhøch mijts nwiinguexaambä.

22 Mänitä Jesús ñäbäxujy ja'a jiamiøødhajxy. Mänitä miānaañ:

—Wiingpøc ja'a Dioshespíritu hajxy. 23 Høøch mijts ja'a mājaa nmo'owaamby. Pønjatj mijts mhawáanäp coo Dios ja'a piojpa quiädieeyhajxy tøø yajnähwa'ačh, pues tøyhajt jaduhñ coo Dios tøø yajnähwa'ačh. Pønjatj mijts mhawáanäp coo Dios tøø quia'a yajnähwa'ačh, pues tøyhajt jaduhñ coo Dios tøø quia'a yajnähwa'ačh.

24 Majmetscjäya'ay ja'a Jesús hānajtj tøø miøødwädity. Tu'ug hānajtj xiøhaty Tomás, ja'a hajxy hānajtj ñänøømbiä “Hametsc-huung.” Mānaa ja'a Jesús ñäguex̄tøø'xtsooñän jayøbajt, cabä Tomás hānajtj jim. 25 Mänitä Tomás ñāmaayyä ja'a jiamiøødhajxy:

—Tøø højts nhixy, ja'a hajxy nWiindsøñhajtämbä.

Mänitä Tomás miānaañ:

—Mänitøch nmäbøgät cooçh ndehm yhixät pø jaančh jot ja'a quiø'ø, cooçhä ngø'ø jiiby nhuuc tehñ piädá'agät maa ja'a quiaačhmøjc jiuatän. Pø cabä, cáboçh jaduhñ nnä'ägä mäbøgät.

26 Cuductujxøø, jiibiä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hānajtj tøgóotiägumbä. Jiibiä Tomás hānajtjypä. Tøø ja'a tøjc hajxy hānajtj yhagøøguiumbä. Mänitä Jesús jiiby ñäguex̄tøø'xcumbä haguyc hawa'ads. Mänitä miānaañ:

—Mäguieppe hajxy. Ca'a hajxy tii mdajy mmay.

27 Mänitä Tomás ñāmaayy:

—Tehñ quiudsiwø'øw yø'ø mgø'ø yaaby ngø'øjóotyhøch maa ja'a clavo-haawän. Hixägøçh hädaa ngø'ø. Pāda'ag yø'ø mgø'ø yaaby ngaachmøjc-høch. Miičh, caj miičh hijty mmäbøcy. Chaačh miičh nnämä'awät coo mmäbøgät.

28 Mänitä Tomás yhadsooyy:

—Miičhøch nWiindsøñhajpy, nDioshajpy.

29 Mänitä Jesús miānaañ:

—Cooçh miičh tøø xyhixy, paady jaduhñ mmäbøcy. Jootcuyc hajxy je'e, ja'a hajxy tøø miäbøquiäbä, hóyhøch hajxy je'e tøø xquia'a ja hixy.

30 Madiu'u ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjätypä yajcähxø'cy ja'a jiamiøødä wyiinduumhajxy. Cab yam cøxiä quiujaayä hädaa librocøxp. Cujwa'xy je'e yam quiujaayä. 31 Paady yam quiujaayä neby hajxy jaduhñ mmäbøgät coo Jesús ja'a Dios Tieedyhaty, coo Jesús je'e Miesiashaty, coo ja'a Dios jaduhñ tøø quiexy. Coo ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy mmäbøjcät, mhídäp hajxy jim tsajpootpy cøjxta'axiøø.

21

1 Jadähooc ja'a Jesús yhixägumbä ja'a jiamiøødhajxy jim mejypia'a ja'a xøhajpä Tiberias. 2 Jimä Simón Pedrohajxy hānajtj møødä Tomás, ja'a hajxy hānajtj ñänøømbiä “Hametsc-huung”, møødä Natanael ja'a Caná de Galilea tsohm̄bä, møødä Zebedeo yhuunghajxy, møød hajxy jaac nämetspä. Haagä Jesús ja'a jiamiøødhajxy jaduhñ. 3 Mänitä Simón Pedro miānaañ:

—Nøcxy nhuuc jaac hacxmach.

Mänitä jiamiøødhajxy miänaañ:

—Ween hajxy nnøcxäm.

Mänit hajxy jiaančh nøcxy mejypia'a. Mänit hajxy biarcotägøøyy. Mänit hajxy hoy jia hacxmadsa'añ. Tu'tsuhm hajxy jaduhñ jia wädijty. Pero cab hajxy tii ñä'ägä paaty. ⁴ Coö jiojøøyy, jimä Jesús hänajty tiäna'ay pu'uwiing. Pero cabä Jesús yhøxcapjä ja'a jiamiøødhajxy. ⁵ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mägu'ughajpädøjc, nej, cab hajxy tii tøø mnä'ägä paadiä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Joom mägu'ughajpä, cab højts tii tøø nnä'ägä paady.

⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Päda'ag yø'ø mdsaa y hajxy jimhaamby ja'a barcohahooyhaampiä pa'ahaam. Mänit hajxy jaduhñ mbáadät.

Mänitä chaay hajxy jim jiaančh pädaacy. May ja'a hacx hajxy jiaančh tehñ yaghadjy. Cab hajxy hänajty miaya'añii coö ja'a tsaay hajxy hänajty jia wijtspädsøma'añ nøøjooty. ⁷ Mänitä Pedro ñämaayy ja'a Jesús ja'a jiamiøød, ja'a Jesús hänajty jiaančh tehñ chojpiä:

—Ja'a nWiindsønhtëämhajxy yø'ø!

Tuunä Pedro jaduhñ ñä'ä mädooyy coö je'e Jiesúsä, mänitä wyitpägøøyy. Høxyø'øhuungmøød hajxy hänajty yhacxmach. Mänitä quiuhtøpxnajxy nøøjooty. Nøcxaamb hänajty pu'uwiing maa ja'a Jesúsän. ⁸ Ja'a jiamiøødhajxy, jiiby hajxy miähmøøyy barcojooty. Mejypia'a mäwiingón hajxy hänajty yhacxjoomy. Jaduhñäda'a ja'a mejypia'a hajxy hänajty tøø ñähgue'egy mägo'xmetro. Hujts ja'a tsaay ja'a hacx hänajty miøødä. Mänitä tsaay hajxy pawich yajnøcxy mejypia'a barcojooty. ⁹ Mänit hajxy biarcopädsøømy. Mänitä juhñdy hajxy yhiixy coö jim wyi'i tioy pu'uwiing. Jimä Jesús hänajty yhacxtsa'ay. Jimä tsajcaagy hänajty yajcoonna'ay. ¹⁰ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mämín ja'a hacx hajxy mejtstägøøg, ja'a hajxy tøø mmächäbä.

¹¹ Mänitä Pedro tiägøøguiumbä barcojooty. Mänitä tsaay pawich yajmejch mejypia'a. Mägo'x cu juxychägui'xmajtägøøg ja'a hacx hänajty jilby tsaajiooty, haagä majatypä. Hujts ja'a tsaay hänajty, pero cabä hacx yajcøø'ch. ¹² Mänitä Jesús miänaañ:

—Minds hajxy cay.

Cab hajxy miäyajtøøyy pøn je'e. Tøø hajxy hänajty yhøxcapy coö je'e Jiesúsä.

¹³ Mänitä Jesús ja'a jiamiøød ja'a tsajcaagy hajxy miooyy møødä hacxtsa'ay.

¹⁴ Miädägøøghoocpä ja'a Jesús hajxy hänajty tøø yhiixy mänaa hänajty tøø jiuypioquiän.

¹⁵ Coö hajxy quiaabiädøøyy, mänitä Jesús ja'a Simón Pedro ñämaayy:

—Simón, Juan miich mdeedyhajpy. Pøñhöchäda'a xmiaas tsojp, yø'ø njamiøødhäjtäm o miich.

Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Mnajuøøby miich coöch miich njuø'øy nebiä hajch nebiä puhya'ayän.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Yaghójcägøøchä nmeeghuunghajxy.

Ca'a mieeghuungä ja'a Jesús jaduhñ tiehm ñänøøm. Je'eduhñ ñänøøm coö ja'a Simón Pedro ja'a jäya'ayhajxy yajnähixó'owät, ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy panøcxäbä. ¹⁶ Mänitä Jesús miänäänqumbä:

—Simón, nej, xchójpøch miichä.

Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Mnajuøøby miich coöch miich njuø'øy nebiä hajch nebiä puhya'ayän.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Cueendähäjtägøøchä nmeeghajxy.

¹⁷ Ja'a miädägøøghoocpä ja'a Simón Pedro ñämäaaygumbä:

—Simón, nej, jaduhñch xjwiø'øyä nebiä hajch nebiä puhya'ayän.

Mänitä Pedro jiootmadiägøøyy coo miäyajtøøwa ja'a miädägøøghoocpä.

Mänitä Pedro yhadsooy:

—Cøxiä miich mnajuø'øy. Mnajuøøby jaduhñ cooçh miich njuø'øy nebiä hajch nebiä puhya'ayän.

Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Pues, yaghójcägøch ja'a nmeeghajxy. ¹⁸ Tehm tiøyhájthøch miich chaa nnámá'awät, coo hijty mdsucywiajyhatyñä, hamdsoo ja'a mwit hijty mbägø'øy. Mwädiyp hijty maa ja'a mjoot hijty choquiän. Pero coo hänajty tøø mmäjaanä, mänit mgø'ø mxajtøwa'añ. Mänitä wiinghäna'c ja'a mwit xyajpägø'øwa'añ. Mänit xyajnøcxa'añ maa ja'a mjoot hänajty quia'a tsoquiän.

¹⁹ Paadiä Jesús jaduhñ miänaañ nebiä Pedro jaduhñ ñajuø'øwät neby hänajty yagho'oga'añii, nebiä Dios ja'a miäjaa jaduhñ yajcähxø'øgät ja'a Pedrocøxpä. Mänitä Jesús ja'a Pedro ñämaayy:

—Jam hajxy wädjätäm.

²⁰ Mänitä Pedro quiowwiimbijty. Mänitøch xyhijxy cooçhä Jesús hänajty nbanøcxpä. Høøch, Juárezhøch høøch. Høøchä Jesús hijty xjiaançh tehñ chojp. Høøch je'le häñaayy ja'a Jesús ja'a ñähmøjc mänaa højts ndsuugayyän. Høøch jaduhñ nyajtøøw: “Wiindsón, pøñ miich jaduhñ xyegaamb.” ²¹ Cooçhä Pedro xyhijxy, mänitä Jesús miäyajtøøyy:

—Wiindsón, yø'øyá'ayäts, nej yø'øya'ay jiada'añ.

²² Mänitä Jesús yhadsooy:

—Ca'a myiichä mgüeentä yø'ø pø chójpiøchä njoot jaduhñ coo yø'øya'ay hänajty jiinä cooçhä ngädaactägätsät. Pero miich, panøcxägøch ja'a nmädia'agy.

²³ Mänitä mädia'agy jii wiädipty maa ja'a jäya'ayhajxiän ja'a Diosmädia'agy hajxy panøcxpä cóogøch tyijy nga'a ho'oga'añ. Pero cabä Jesús jaduhñ miänaañ cóogøch nga'a ho'oga'añ. Nøñ jaduhñ miänaañ: “Ca'a myiichä mgüeentä yø'ø pø chójpiøch ja'a njoot jaduhñ coo yø'øya'ay hänajty jiinä cooçhä ngädaactägätsät.”

²⁴ Høøch, Juárezhøch høøch. Tehm tiøyhájthøch jaduhñ tøø nhixy nébiøch chaa ngujaayän. Ñajuøøbiøchä njamiøødhajxy cooçhä tøyhajt nmøødä.

²⁵ Madiu'u ja'a Jesús jaduhñ jiaançh tuuñ. Cábøch yam cøxiä tøø ngujaay. Cooçhä häxøpy cøxiä tøø ngujaay, cabä ndijy hädaa naaxwiimbä miädøyhädät. Amén.

Hechos

¹ Mägu'ughajpä Teófilo, mänáajøch miičh jayøbajt nnäjaayø'øyän, mänitøch ngøxy cujahy nebiatiä Jesús yaa wiädipty hädaa yaabä naaxwiin, møød nebiaty yajnähixøøyy, ²⁻⁴ mänaa jaduħn tiägø'øyän wädiypä høxtä coonä hänajty ñøcxtägätsa'añ tsajpootyp. Cahnä Jesús hänajty yho'ogyñä, tøøyyämä jiamioød hänajty wyiinguexy coo miädia'agy yajwá'xäxät wiinduhmyhagajpt. Coo Jesús yho'cy, mänit jiuypiojtägajch. Coo Jesús jaduħn yhiixä ja'a jiamioødhajxy, jaduħnä tøyhajt hajxy miøødhajty coo Jesús hänajty tøø jiaančh juyypiojtägach. Coo Jesús jaduħn jiuypiojtägajch, mänitä jiamioød jiaac møødwädipty juxychägui'xxøø. Jaduħnä Jesús hänajty yajnähixø'øy coo Dios hajxy xyhanéhmäm ja'a miøcmäjaahaam. Coo juxychägui'xxøø yhabejty, mänitä Jesús ja'a jiamioød miøødhamugøøyy maa tun hänajty xiøhatiän Olivostún. Mänitä Jesús tiägøøyy haneħmbä ja'a Dioshespíritu miäjaahaam. Mänit miänaañ:

—Coo hajxy jim mnøcxtägätsät Jerusalén, cab hajxy jim mdsøhndägätsät. Jim hajxy jaduħn mjøbhixøt cooħh mijtsä nDeedy ja'a yhEspíritu xyajnäguexät nej mijts tøø nnäma'ayän. Tøøch mijtsä nDeedy xyhuuc yajwiinwaanøøbiä coo hajxy jaduħn xyajnäguexa'añ. ⁵ Ja'a Juan, nøøhaam hijty miäyajnäbety. Tøyhajt jaduħn. Pero jaboom juxtøpc mijtsä Dios ja'a yhEspíritu xjiaančh yajnäguexa'añ. Ja'a yhEspírituhaam hajxy jaduħn xyajnäbeta'añ —nømä Jesús ja'a jiamioød ñämaayy, ja'a hajxy hänajty tøø yhamugø'øyäbä.

⁶ Mänitä Jesús miäyajtøøwä:

—Wiindsøn, nej, jaduħn miičh tøø mwiiinmahñdyhatiä coo højtsä nmädsip mga'a yajmäjädaacnädä, højts judíos, møød coo højtsä nhamdsoo mägunaax ngobiernähájnät.

⁷ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ja'a nDéedyhöchä tøyhajt møød mänaa jaduħn yajtøjiada'añ nej mijts myajtøyyän. Je'e cuhdujt nidiuhm møød coo jaduħn yajtøjiädät. Pero mijts, caj yhahixø'øy coo mijtsä tøyhajt mmøødhädät. ⁸ Coo mijtsä Dioshespíritu xñägädá'agät, mänitä mäjaa hajxy xmio'owa'añ. Mänitøch hajxy jim xmiädiá'agät Jerusalén cooħh tøø njuypiojtägach, hóyhøch hänajty tøø nja ho'ogy. Møød jim hajxy xmiädiáacpät Judea-naaxooty, møød jim Samaria-naaxooty, møød jim wiinduhmyhagajpt høxtä mäduħñtiä cajpt quiugøxø'øyän.

⁹ Mänitä Jesús miädiaacpädøøyy. Jimä Jesús hänajty wyiinhee'ppedyii ja'a jiamioødhajxy, mänitä Jesús nä'ä nägoobä chajpejty. Mänit hoy tiägø'øy jocjooty. Mänitä Jesús yhiixtägooyy ja'a jiamioødhajxy. ¹⁰ Jim hajxy hänajty chajheebyñä, mänitä jäya'ayhajxy metsc ñäguehxtøø'xy jim maa Jesús ja'a jiamioødä wyiinduumhajxiän. Nähboobwit hajxy hänajty nämetsc. ¹¹ Mänitä Jesús ja'a jiamioødhajxy ñämaayyä:

—Mägu'ughajpädøjc, jim hajxy mdsooñ Galilea maa Jesús chooñän. Mijtsä mmägunaax yø'ø. Quipxy hajxy hijty mmøødwädity. Ca'a hajxy mwi'i yuugheeby. Ca'a hajxy mwi'i tiajy mwi'i miay. Tøø Jesús jaduħn ñøcxnä tsajpootyp. Pero coo yhabädät, mänit jaduħn wyiimbijtagätsa'añ neby hajxy tøø mhijxnøcxian.

¹² Mänitä Jesús ja'a jiamioødhajxy jim chohñ maa tun hänajty xiøhatiän Olivos. Mänit hajxy ñøcxy Jerusalén. Tu'kilómetro hänajty jiäguemä. ¹³ Jue'e Jesús ja'a jiamioødhajxy hänajty xiøhaty: Pedro, Juan, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, Simón ja'a Celote, møødä Judas. Nämetsc hajxy hänajty

xiøhaty Santiago. Judas ja'a piuhya'ay je'e ja'a tu'jäya'aybä. Alfeo ja'a Judas ja'a tieedyhajxy hänajty xiøhaty. ¹⁴ Naxy hajxy hänajty yhamugø'øy Diospa'yaaxpä nägøxiä, näguipxy møødä Jesús ja'a tiaj María, møødä Jesús ja'a piuhya'ayhajxy, møødä to'oxiøjc-hajxy, ja'a Jesús hänajty quipxy tøø piawädityíjábä.

¹⁵ Cujaboom cumaaxc, mänitä mæbøjpädøjc-hajxy yhamugøøyy. Nämägo'x-cu-ii'x hajxy hänajty. Mänitä Pedro tiänaayyø'cy. Mänit miänaañ:

¹⁶⁻²⁰ —Mägu'ughajpädøjc, jéquiänä David quiujahy salmosjooty ja'a Judascøxpä, nebiatiä Dioshespíritu ñajtscapxøøyyä: Pactsacä tiøjc jiada'añ; caj pøn jim chäna'awaannä. Ja'a Judas ja'a tiøjc jaduhñ nänøømäxä. Jaduhñ jim miänaambä coogä Judas wiingjäya'ay hänajty ñähduundu'uda'añii. Jaančh tøjiajt jaduhñ ja'a Judascøxpä nebiatiä David jecy quiujahyyän. Näguipxy højtsä Judas hijty xmiøødwädíjtäm. Näguipxy højts hijty xmiøødtuunmüjcäm. Mänitä Judas wyiinmahñdyhajty coo Jesús ñähdúgät. Mänitä Judas ja'a jäya'ay wioomejch maa Jesús hänajtiän, ja'a Jesús hajxy hänajty madsaambä. Coo Judas jaduhñ haxøøg jiatcøøyy, mänit miäjuuuyä. Mänitä naax hoy jiuuy. Mänit hoy quiuhgahnaxy cuhmänac. Coo mioxtsäbijty, mänitä tyi-inčh yhøxhänøømbädsøømy. Coo jäya'ayhajxy jaduhñ miädoyhajty, ja'a hajxy hänajty jim tsänaabiä Jerusalén, coo ja'a Judas hänajty tøø yho'ogy, mänitä naax hajxy yajxøbejty Acéldama, ja'a Judas hänajty tøø jiuuyäbä; jaduhñ miädia'agytiägø'øy yhamdsoo hayuuc-haambyhajxy, Nø'ñaax.

²¹⁻²² 'Jii højtsä nmägu'ughajpähájtäm, näguipxy hajxy tøø xmiøødwädíjtäm mänaa Jesús hijty jiiän, mänaa Juan ja'a Jesús yajnäbetiän, høxtä coo Jesús chajpejty cøxp. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy tu'jäya'ay nwiinguéjxämät, ja'a Judas nähduundu'udaambä. Näguipxiä mädia'agy hajxy xmiøødyajwá'xämät coo Jesús tøø jiuuypiøcy —nømä Pedro miänaañ.

²³ Mänitä jäya'ay metsc ñänøømä. Tu'ug hänajty xiøhaty Matías. Jatu'ugpä, tægøøgtu'u hänajty xiøhaty: José, Barsabás, Justo. ²⁴ Mänitä Pedrohajxy tiägøøyy Diospa'yaaxpä:

—Teedy, miičh mnajuøøby neby højts nägøxiä nwiinmahñdyhatiän. Højts hawáanac mädyii miičh tøø mwiimbiy hädaahajxy nämetspä, ²⁵ mädyiibä Judas jaduhñ nähduundú'udäp. Coo Judas jaduhñ quiädiehy, paadiä tiuunq yajtägooyy. Paady jiiiby yhädaacy haxøøgtuum —jaduhñä Dios hajxy pia'yaaxy.

²⁶ Mänit hajxy yhäyø'cy suertehaam mädyii hänajty tuungtägø'øwaamb. Mänitä Matías piaatä. Mänitä Matías hajxy quiumaayy, ja'a hajxy hänajty nämajtu'ugpä.

2

¹ Coo Pentecostés-xøø yhabaaty, mänitä mæbøjpädøjc-hajxy nägøxiä yhamugøøyy. ² Jiiby hajxy hänajty tøgooty yhäña'ay. Mänit hajxy miädooyy nebiä poj yhamuuyän coo møc piojy. Cøxp jaduhñ chohndaacy. Møc jiiby yhawaandsøøyy tøgooty. ³ Mänit hajxy nägøxiä ñägädaacä hanidiuhmjaty ja'a Dioshespíritäm. Jaduhñ hänajty quiähxø'øgy nebiä tootsän, nebiä jøønhaayän. ⁴ Mänit hajxy nägøxiä yhadägøøyyä jioottägøøyyä ja'a Dioshespíritäm. Mänit hajxy tiägøøyy mädiaacpä wiinghayuucjaty. Ja'a Dioshespíritu hänajty jaduhñ yajmädiaacp.

⁵ Tøø judíoshajxy hänajty nämay miech Jerusalén xøøhajpä. Wiin-duhmyhagajpt hajxy hänajty chooñ. Paady hajxy miejch Jerusalén xøøjooty, quiudiunaambiä quiuhdujt hajxy hänajty jaduhñ neby hajxy hänajty quiuhdujthatiän. ⁶⁻⁷ Coo judíoshajxy miädooyy coo poj hänajty møc yhamuuy jiiby tøgooty maa mæbøjpädøjc-hajxy hänajty tøø yhamugø'øyän,

mänitä judíoshajxy jiiby tiøjtägøøyy. Coo judíoshajxy jaduhñ miädooyy coo mæbøjpädøjc-hajxy hånajty quiapxy miädia'agy wiinghayuucjaty, mänitä judíoshajxy wyiinjuøøyy yhamdsoo hayuuc-haamby neby hajxy hånajty miädia'aguiän majaty hajxy hånajty chooñ wiinduhmyhagajpt. Coo hajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jiaanč tehñ yagjuøøyy nägø'ø nädecypiä. Mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Yø'ø jäya'ayhajxy xiiby capxpä mädiaacpä, haagä Galilea yø'ø hajxy chooñ. ⁸ Tii hajxiäda'a coo tøø nmädóowäm nebiaty hajxy cøjwiinghayuuc tøø nmämín tøø nmäga'awøøyyäm. ⁹ Hix, wiinduhmyhagajpt hajxy ndsóhñäm, Partia, Media, Elam, Mesopotamia, Judea, Capadocia, Ponto, Asia, ¹⁰ Frigia, Panfilia, Egipto, møød jim Libia, Cirene mäwiingón. Høxtä Roma hajxy näje'e ndsóhñäm, ¹¹ møød Creta, møød Arabia. Näje'e hajxy judíos nmämín nmäga'awøøyyäm. Näje'e ja'a judíos quiuhdujt wyiinmahñdy hajxy tøø njøjpøgøøyyäm neby hajxy quiuhdujthatiän. Coo yø'ø Galileabä-jäya'ayhajxy jaduhñ tøø quiapxy tøø miädia'agy wiinghayuucjaty nebiatiä Dios ja'a hoy-yagjuøøñäbä tøø yajcähxø'øgy, jaduhñ hajxy tøø nwiinjuøøyyäm ja'a nhamdsoo hayuuc-haamby cøjwiinduum —nømä judíoshajxy ñiñämaayyä.

¹² Coo judíoshajxy jaduhñ wyiinjuøøyy ja'a yhamdsoo hayuuc-haamby, paady hajxy jiaanč tehñ yagjuøøyy nägø'ø nädecypiä. Mänit hajxy ñimiäyajtøøwä:

—Tii yø'ø jäya'ayhajxy coo quiapxy coo miädia'agy wiinghayuucjaty, yø'ø hajxy tsohm̄bä Galilea.

¹³ Mänit hajxy näje'e yhadsooyy xi'igy hanähaty:

—Múucäp hajxiäda'a.

¹⁴⁻¹⁵ Mänitä Pedrohajxy tiänaayyø'cy møødä jiamiøødhajxy ja'a nämajtu'ugpä, ja'a hajxy hånajty jaduhñ Dioswiinguexypä. Mänitä Pedro møc tiägøøyy mädiaacpä:

—Mägu'ughajpädøjc, nägøxiä hajxy njudíoshájtäm mäduhñtiä hajxy yaa nyajpáatäm, mäduhñtiä hajxy jäguem mdsooñ, møød mijts yaa tsohm̄bä Jerusalén. Näje'e mijts mmäna'añ cooc tyijy højts nmu'ugyii. Pero cab jaduhñ tiøyyä. Cab jaduhñ pøn yhu'ugy jopyñä. ¹⁶ Coo hajxy tøø mhixy tøø mmädoy coo højts tøø ngapxy tøø nmädia'agy wiinghayuucjaty, jaanč tøjiajt jaduhñ nebiä Joel jecy quiujahyyän ja'a Dioscøxpä. Diosquexiä Joel hånajty. Jaduhñä Joel jecy quiujahy:

¹⁷ Jaduhñä Dios miänaañ: Coo hånajty yhabaadaañnä coo naaxwiimbä hånajty wyiimbidaañnä,

mänithøchä nhEspíritu nguexa'añ maa jäya'ayhajxy nägøxiän, mäduhñtiä hajxy yaa yhity hädaa yaabä naaxwiin.

Y mijtsä mnøøx mmajc-hajxy, mänithøchä nmädia'agy hajxy xyajwa'xaanä.

Ja'a høxcujc-häna'c-hajxy, hoy-yagjuøøñäjátyhøch hånajty nyajwiinhixa'añ.

Jaanä jaduhñä majjäya'adiøjc-hajxypä, nyajcuma'awáambiøch hajxy hånajty hoy-yagjuøøñäjaty.

¹⁸ Coo hånajty yhabaada'añ, mänithøchä nhEspíritu nyajnäguexaambä ja'a nmoonsähajxy, ja'a ya'aybä, ja'a to'oxypä.

Mänithøchä nmädia'agy hajxy xyajwa'xáanäbä.

¹⁹ Nyajcähxø'øgáambiøchä hijxtahñd hoy-yagjuøøñäjatyypä jim tsajtcøxp møød hädaa yaabä naaxwiin.

Hochähgøøñäjátyhøch jaduhñ nyajcähxø'øga'añ nebiä nø'tiän, nebiä jøønän, nebiä jøønjocän.

²⁰ Wiingoodsø'øwaambä xøø hånajty.

Ja'a po'lo, tsapts hånajty yhana'añ nebiä nø'tiän.

Ja ween hänajty quia'a habaadyñä coochä naaxwiimbä nyajwiimbidaannä, coochä nHuung Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin.

Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä yajtøyhajtyega'añii.

Jadúhnhøchä nmøcmäjaa hänajty nyajcähxø'øga'añ.

²¹ Pønjatiä Jesucristo hänajty capxpaadaamb, je'e hänajty hodium mähmø'øwaamb,

nømä Dios miänaañ. Jim jaduhñ myiñ maa Joel jecy quiujahyyän.

²² Mijts israelitas, huuc hamädoowhit hajxy hoy. Mnajuøøby hajxy jaduhñ coo Dios ja'a Jesús ja'a Nazarettsohmbä wyiinguejxy coo jii tiünät maa mijtsän. Madiu'u ja'a Jesús hijxtahñd yajcähxø'cy hoy-yagjuøøñäjatypä maa mijtsä mwiinduumhajxiän. ²³ Tøø Dios hänajty yajnähdiy coo mijtsä Jesús mmädsät. Mänitä cahwiindøyhäna'c hajxy hoy myajcø'ødägø'øy. Mänitä Jesús hoy miøjpahbodyii cruzcøxp. Mänit yho'cy. ²⁴ Pero mänitä Dios ja'a Jesús yagjuypiojtägajch. Jaduhñä Dios hänajty tøø miäna'añ coogä Jesús tsipcøxp jiuypiojgät. ²⁵ Hix, jaduhñä David jecy miädiacy ja'a Jesúsøxpä:

Nnajuøøbiøch jaduhñ cooch homiänaajä xpiuhbety.

Homiänáajøch jaduhñ xcwieendähaty, jadúhnhøch pøn xquia'a hadsähgø'øwøt.

²⁶ Páadyhøch jootcujc njaanç tehñ ñijiäwø'øyii.

Páadyhøchä Dios jootcujc nba'ya'axy.

Cábøchä nho'og ndsähgø'øy je'eguiøxpä coochä njuøhñdy nbäda'agy maa Diosän.

²⁷ Xyagjuypiojgáambøch miich jaduhñ.

Cábøch miich jiiby jutjooty xyajmähmø'øwa'añ cooch jiiby nbú'udsät, je'eguiøxpä cooch miich xyHuunghaty.

²⁸ Xyagjugyhadaáambøch miich cøjxta'axiøø nej miich homiänaajä mjugyhatiän.

Cooch miich jaduhñ xmiøødhida'añ tehngajnä, páadyhøch jootcujc nni-jiäwø'øwa'añii.

²⁹ Mänitä Pedro miänáangumbä:

—Mägu'ughajpädøjc, nmøødhájtämä tøyhajt hajxy jaduhñ coo David jaduhñ jecy quia'a nimiädiacä hamdsoo. Hix, coo David jecy yho'cy, mänit hoy ñaaxtägø'øy. Jiiby jaduhñ yhityñä jutjooty høxtä jäda'anäbaadyñä. ³⁰ Coo David jaduhñ jecy miädiacy, ñajuøøby hänajty jaduhñ coo yhapä yhoc hänajty tu'ug wyiinguexáañäxä ja'a Diósäm, møød coo hänajty yhane'emaambä nebiä David jecy yhanehmiän. Tøøyyämä Dios hänajty miäna'añ coo hänajty yajtøjiada'añ coo David ja'a yhapä yhoc hänajty tu'ug wiindsøn tiuna'añ.

³¹ Jaduhñä David tøyhajt jecy miøødhajty coo Dios ja'a wyiinguexypä yagjuypiojga'añ coo hänajty tøø yho'ogy, møød coo hänajty quia'a mähmø'øwa'añ jutjooty, møød coo ñi'xä quiopc hänajty jiiby quia'a pu'uda'añ. ³² Ja'a Jesúsøxpä David jecy miädiacy coo Jesús hänajty jiuypiojtägatsa'añ. Tøø højts nhamdsoo hixy coo jiaanç juypiojcy. ³³ Mänitä Jesús jim miøjyaaxä maa Tieediä wyiinduumän. Mänit ñämaayyä coo jim yhøxtá'agät maa Tieediä yhaooyhaampiän. Mänitä Jesús jaa Tieediä yhEspíritu miooyyä nebiä Tieedy hänajty tøø yajwiinwaanø'øyijän. Mänitä Jesús ja'a Tieediä yhEspíritu yaghawa'xøoyyä. Je'e hajxy jaduhñ tøø mhixy tøø mmädoy. ³⁴ Ja'a Jesúsäts jim møjyaaxä tsajpootyp, ca'a Diavitä. Hix, jaduhñä David jecy miänaambä:

Ja'a høøchä nWiindsøn, je'e jaduhñ nämaayyä ja'a Tiédiäm:

“Min yaa häña'aw maäch nhahooyhaampiän.

³⁵ Nmo'owáambiøch miich cuhdujt jaduhñ coo mmädsip mga'a yajmäjädá'agät.” Jaduhñä Dios ja'a yHuung ñämaayy.

³⁶ Mänitä Pedro miänáangumbä:

—Jaduhnds je'e, ja'a Jesús, ja'a mijts mmøjpahbéjtäbä cruzcøxp, je'e ja'a Dios jaduhñ wyiinguejx coo hajxy nWiindsøn hájtämät, coo hajxy xyajnáhwáatsämät. Tøyhajt jaduhñ. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy nägøxiä mmäbögät ja'a Jesúscøxpä, mijts israelitas. Ca'a hajxy mga'a mäbøcy —nømä Pedro miänaañ.

³⁷ Ja'a jäya'ayhajxy hänäjty jii by hamädoowhijpä, coo hajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy tiägøøyy tajpä maabiä hoyhoy. Mänitä Pedrohajxy ñämaayyä møødä jiamioødtøjc:

—Mägu'ughajpädøjc, neby jaduhñ yhahixø'øyy højts ngudiúnät.

³⁸ Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Najtshixø'øw ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy. Jøjpøgøøyyä ja'a Dios ja'a quiuhdujt hajxy. Näbet hajxy ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñä Dios ja'a mbojpä mgädieeybä hajxy xyajnáhwáatsät. Jaduhñä yhEspíritu hajxy xmióobiät. ³⁹ Pønjetiä Dios ja'a nWiindsøn hájtämbä miøjyaaxyp, jé'egädsä piojpä quiädieeybä yajnáhwáatsäxäp, jé'egädsä Dios yhEspíritu mio'owaamby, møød mijts, møødä mhap møødä mhoc-hajxy, møød pønjeti jäguem tsänaaby. Jaduhñ hajxy xyajwiinwaanøøyyäm —nømä Pedro miänaañ.

⁴⁰ Madiu'ujä Pedro jiaac mädiaacy. Mänit jiaac tehñ miänaañ:

—Yø'ø cahwiindøjiäya'ayhajxy, ca'a hajxy tehñgajnä mbahixy neby hajxy quiuhdujthatiän, coo hajxy jaduhñ mnä'a padägóyyät —nømä Pedro miägäpxy yhanehmjy.

⁴¹ Mänitä Pedro miädia'agy miäbøjcäxä nädagøøgmil-jäya'ay. Mänit hajxy hoy nägøxiä ñäbety. ⁴² Hamuumdu'joot hajxy hänäjty miäbøcy nägøxiä neby hajxy hänäjty yajnáhixø'øyyiän ja'a apóstoldøjcäm. Naxy hajxy hänäjty yhamugø'øyy tsajcaagyquiaamiujpä, møød hajxy hänäjty Dyiospa'ya'axy. Tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy hajxy hänäjty yhity. Hamiñ haxøpy hajxy hänäjty ñibiuhbedyii.

⁴³ Madiu'ujä apóstoldøjcø hijxtahñd hajxy hänäjty yajcähxø'øgy hoy-yagjuøøñajaty. Jiaanç tehñ yagjuøøbiä mäbøjpädøjc-hajxy hänäjty neby hajxy hänäjty yhixiän. ⁴⁴ Tu'ugmädia'agy hajxy hänäjty yhity mäduhñtiä hajxy hänäjty miäbøcy. Yajtuunmujpy hajxy hänäjty tijaty hajxy hänäjty miøød. ⁴⁵ Mänit hajxy nägøxiä tiägøøyy too'pä tijaty hajxy hänäjty miøød. Pønjetiä xädø'øñ hänäjty yajmaajiajp, mänitä xädø'øñ hajxy hänäjty mio'oyii mäduhñjaty hajxy hänäjty yajmaajiaty. ⁴⁶ Jabom-jabom hajxy hänäjty yhamugø'øyy maa møjtsajtøjcän Diospa'yaaxpä. Jootcujc hajxy hänäjty quiaamiucy yhuucmucy maa yhamdsoo tøjc-hajxiän. Hojioot hajxy hänäjty miøød. ⁴⁷ Wyiingudsähgøøbiä Dios hajxy hänäjty. Møødä cu'ug hajxy hänäjty wyiingudsähgøøbiä. Jabom-jabomä mäbøjpädøjc-hajxy hänäjty yajmayø'øyyii ja'a Diósäm. Jaduhñ hajxy hänäjty yajnáhwa'açhii.

3

¹ Tu'ugxøøbä Pedrohajxy hänäjty ñøcxy tsajtøgooty møødä Juan. Mänacyxiøø hänäjty je'e. Jaduhñ hajxy hänäjty quiuhdujthaty jabom-jabom coo hajxy mänacyxiøø Dyiospa'ya'axy. ² Jimä pa'amjäya'ay hänäjty tu'ug yhäña'ay maa tsajtøghaawän. Tecymia'adä mähdiojc hänäjty tøø myiñ tøø quia'ay. Jabom-jabom hänäjty jim yajmeçhii maa tsajtøjcän xädø'øñyujwaambä. Jim hänäjty jabom-jabom ñajtshäña'awø'øyyii maa tsajtøghaawän, ja'a hänäjty xøhajpä ja'a yajxonbä. Pønjeti hänäjty jii by tægøøby, mänitä xädø'øñ hajxy hänäjty miäyujwa'añii ja'a pa'amjäya'ay. ³ Coo Pedrohajxy hänäjty jii by tiøjtägø'øwa'añ tsajtøgooty, mänit hajxy yhiçä ja'a pa'amjäya'ay. Mänitä

xädø'øñ hajxy miäyujwaanä. ⁴ Mänitä Pedro ja'a mähdiøjc ñaaxcuheebøøyy maa hänajty yhäña'ayän. Mänitä Pedro miänaañ:

—Højts wiinhee'ppéjtäc.

⁵ Mänitä Pedrohajxy jiaanč wiinhee'ppejtä. Jaduhñä mähdiøjcä yhaa jioot hänajty yagjaty coo xädø'øñ hänajty mio'owa'añii. ⁶ Mänitä Pedro miänáangumbä:

—Cab højtsä xädø'øñ nnä'a mөөдä tii højts miičh nnä'a mó'owäp. Pero ndunaamby højtsä mayhajt maa miičhcøxpän. Jaduhñ højts miičh nnäma'ay coo mbädø'øgät, coo myo'oyø'øgät. Ja'a Jesucristocøxpä højts miičh jaduhñ nnäma'ay, ja'a hijty jim tsohm̄bä Nazaret.

⁷⁻⁸ Mänitä Pedro ja'a mähdiøjcä yhahooguiø'ø miajtsä. Mänitiä ja'a mähdiøjcä tiecy miøgøøyy mөөдä tiecy-yo't. Coo Pedro wyidsø'cy, mänitä pa'amjäya'ay tiøpxø'cy. Mänit yo'oyø'cy. Mänitä Pedrohajxy jiiby miøødtøjtägøøyyä tsajtøgooty. Tøpxäp júhyyap ja'a craa tiøjtägøøyy, ja'a hänajty tøø miøcpøquiäbä. Mänit tiägøøyy Dioscapxpaatpä. ⁹ Jiibiä jäya'ayhajxy hänajty nämay tsajtøgooty. Mänit hajxy yhiijxy coo craa hänajty yo'oy, mөөд coo Dios hänajty quiapxpaady. ¹⁰ Mänitä craa yhøxcajpä coo hänajty je'e jie'ejä, ja'a hänajty jim tøø xiädø'øñyujwá'añbä maa tsajtøghaawän, ja'a hajxy hänajty tyijpiä ja'a jaanč tehñ yajxonbä. Mänitä jäya'ayhajxy jiaanč tehñ yagjuøøyy nägø'ø nädecypiä coo craa hänajty tøø miøcpøcy.

¹¹ Jimä Pedrohajxy hänajty tiäna'ay maa hajxy hänajty tyijjiän Pórtico de Salomón, mөөдä Juan, mөөдä craa ja'a hänajty tøø miøcpøquiäba. Cabä Pedrohajxy hänajty piuhwa'adsa'añii. Mänitä jäya'ayhajxy jim ñøcxøøyy yagjuøøyyäp maa Pedrohajxy hänajty tiäna'ayän. ¹² Coo Pedro jaduhñ yhiijxy coo jäya'ayhajxy hänajty yagjuø'øy, mänitä jäya'ay ñämaayy:

—Mägu'ughajpädøjc, israelitadøjc, tii hajxy jaduhñ coo mwi'i yagjuø'øy. Tii højts jaduhñ coo xwyi'i yheebby. Coo hädaa craa tøø miäbøcy ja'a Jesúsøxpä, paady jaduhñ tøø yo'oyø'øgy, ca'a jie'eguiøxpä coo højts mäjaa nmөөдä, ni quia'a je'eguiøxpä coo højtsä Dios hoy nwiingudsähgø'øy. ¹³⁻¹⁵ Jue'e hajxy jecy nhaphájtäm ndeedyhájtäm, ja'a Abrahamhajpä, mөөдä Isaac-hajpä, mөөдä Jacobhajpä. Wyiingudsähgøøbiä Abraham ja'a Dios hajxy hänajty jegyhajty. Pero coo Dios ja'a yHuung Jesús yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, cab hajxy mwiingudsähgøøyy. Mänit hajxy hoy mmach. Mänitä tuungmөөdpä hajxy hoy myajcø'ødägø'øy. Mänitä Pilato ja'a Jesús jia yaghøxmadsaanä. Pero mijts, caj mijts jaduhñ mmänaañ coo Jesús yhøxmadso'øjät, hoyyä Jesús tii pojpä tii cädieey hänajty quia'a jagä mөөдä. Mänit mijtsä haxøøghäna'c mnä'ägä nähdujcy coo yhøxmadso'øjät, ja'a hänajty tøø jiäya'ay-yaghó'oguiäbä. Mänit hajxy mmänaañ coo Jesús yagho'ogø'øjät. Coo Jesús jaduhñ yho'cy, xyajñähwáatsäm hajxy jaduhñ; jaanä jaduhñ hajxy xyagjugyhadáanäm cøjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän. Mänitä Dios ja'a Jesús yagjujypio'øjtägajch. Jaduhñä Dios ja'a Jesús yajmøjtägøøyy. Coo Jesús hänajty tøø jiuypio'cy, mänit højts nhijxy, paady højts tøyhajt jaduhñ nmөөдä. ¹⁶ Hoorä, hädaa craa, mnajuøøby hajxy hijty coo hijty tiecymia'adä. Mhíjxnäp hajxy jaduhñ coo tøø choocnä. Paady tøø cho'ogy coo tøø miäbøcy ja'a Jesúsøxpä, coo Jesús møcmäjaa miøødä, mөөдä møccuhdujt.

¹⁷ 'Mägu'ughajpädøjc, huuc mädown hajxy. Nnajuøøbiøch jaduhñ coo mijts hänajty mga'a najuø'øy coo Jesús Dyioswiinguexiä, paady hajxy myajyagho'cä. Ni ja'a mwiindsøñhajxy hänajty quia'a najuø'øy coo je'e Dyiosquexiä. ¹⁸ Jéquiänä Dios ja'a profetadøjc ñajtsapxøøyy coo Mesías hänajty tsipcøxp yho'oga'añ, ja'a Dios hänajty tøø wyiinguéxiäbä. Jaduhñä profetadøjc-hajxy jiaanč cujahy. Y coo Jesús jaduhñ jiaanč ho'cy, jaduhñä

Dios yajtøjiajty neby hānajtj jecy tøø miāna'aññān. ¹⁹ Paadiä mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixø'øwät. Jøjtägøøyyä ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy. Jaduhñä Dios ja'a mbojpä mgädieeybä hajxy xyajñähwáatsät. Y jaduhñä hoybä weenbä hajxy xmió'owät. ²⁰ Coø yhabáadät, mānitä Dios ja'a Jesús yaa quiejxtägatsa'añ hādaa yaabä naaxwiin, ja'a tøø wyiinguéxiäbä coø mijts xyajñähwá'adsät. ²¹ Cahnä yhabaady coø Jesús jim chohndägätsät tsajpootyp, coø yaa miānajtägätsät hādaa yaabä naaxwiin. Jim jaduhñ yhida'aññä høxtä coonä yhabáadät coø Dios yaghoyøødiägätsät tijaty yaa hijp hādaa yaabä naaxwiin. Jaduhñä Dios ja'a profetadøjc jecy ñāmaayy coø hajxy quiujáayät, ja'a Dios hānajtj tøø wyiinguéxiäbä. ²² Hix, jéquiänä Moisés jaduhñ ñāmaayy ja'a nhaphajtām ja'a ndeedyhajtām: “Tøøchä Dios xwyiinguexy coöchä profeta ndúnät. Coø yhabáadät, mānitä Dios tu'jäya'ay wyiinguexa'añ, ja'a højts nmägünäxām. Jaduhñ je'e tiunaambä profeta nébiøch nduññān. Nebiaty mijts xyhane'ema'añ, mgudiúunäbä miädia'agy hajxy. ²³ Pønjaty hānajtj ca'a mǎbøgaamb, yajcuhdägoyyāañp hajxy hānajtj ja'a cú'ugām”, nømā Moisés jecy miānaañ.

²⁴ 'Jaduhñä profetadøjc-hajxy jecy miädiaacy nǎgøxiä nebiaty jäda'ahaty jiadyii tiuñii, møødä Samuel, møød hajxy jaac tüunäbä profeta. ²⁵ Ja'a hajxy jecy tüunäbä profeta, mānitä Dios hajxy ñajtscapxøøyyä coø mijtsä Dios xñāmaayy coogä Dios ja'a Mesías hānajtj wyiinguexa'añ mijtsøxpä. Jaanä jaduhñduhmbä, jéquiänä Dios yajcuhdujcy møød højtsä nhaphajtām møød højtsä ndeedyhajtām coø Mesías hānajtj wyiinguexa'añ mijtsøxpä. Hix, jaduhñä Dios ja'a Abraham jecy ñāmaayy: “Ja'a miichä mhapä mhocøøxpä tu'ug, jaduhñhöchä jäya'ay nǎgøxiä ngunuu'xa'añ wiinduhmyhagajpt”, nømā Dios jecy miānaañ. ²⁶ Y coø Dios ja'a yHuung yagjujypiøjtägajch mānaa hānajtj tøø yho'oguiän, mijts jayøjp xyajñäguejx. Paady mijts jaduhñ xyajñäguejxy coø mijts jaduhñ xquiunú'xät, coø weenä mhaxøøgcuhdujt hajxy jaduhñ nǎgøxiä mnajtshixø'øwät, —nømā Pedro miānaañ.

4

¹⁻² Jimä Pedro ja'a cu'ug hānajtj miøødmädia'agyñä tsajtøgooty, mānitä teedyhajxy miädoyhajty møødä saduceodøjc coogä Pedro ja'a cu'ug hajxy hānajtj yajñähixø'øy coogä Jesús hānajtj tøø jiuypipiøjtägach mānaa hānajtj tøø yho'oguiän. Coogä Jesús jaduhñ jiuypipiøjcy, jaduhñägä Pedro tøyhajt hajxy hānajtj miøødä coogä ho'ogyjiäya'ayhajxy hānajtj jiuypipiøgaambä. Coø teedyhajxy jaduhñ miädoyhajty coogä Pedrohajxy hānajtj jaduhñ yajñähixø'øy, mānitä teedyhajxy jiaanč tehñ jiootma'ty møødä saduceodøjc-hajxy, møødä tsajtøjcueendähajpä wyiindsønñhajxy. Mānitä Pedrohajxy ñāmejtsä møødä Juan. ³ Mānitä Pedrohajxy hoy chumyii. Tøø hānajtj chuujø'øy. Mānit hajxy jiiby yhipty pujxtøgooty tu'tsuhñ. ⁴ Mānitä jäya'ayhajxy nāmāy miäbøjcy ja'a Jesúscøxpä, ja'a hajxy hānajtj tøø miädóyyäbä nebiä Pedrohajxy yajñähixøøyyän tsajtøgooty. Nāmägøoxmil ja'a mǎbøjpadøjc-hajxy jaduhñ jiajty, haagä ya'adiøjc.

⁵ Cujaboom, mānitä judíos wyiindsønñhajxy jim yhamugøøyy Jerusalén, møødä majjäya'adiøjc-hajxy, møødä cuhdujtyajñähixøøbiädøjc-hajxy, ⁶ møødä Anás, ja'a hānajtj tuumbä teedywiindsøn, møødä Caifás, møødä Juan, møødä Alejandro, møødä teedywiindsøn jiuuy miägu'ughajxy. ⁷ Mānitä Pedrohajxy yajñøcxä møødä Juan jim maa judíos wyiindsønñhajxy hānajtj tøø yhamugø'øyän. Mānitä Pedrohajxy piädaacä cujc. Mānit hajxy miäyajtøøwä:

—Coo mijts hādaa craa tecymia'adpä tøø myajtso'ogy, pønä quiuhdujthaam, pønä miäjaahaam hajxy jaduhñ myajtsoocy.

⁸ Haa ja'a Pedro, miøødä Dioshespíritu hänajty je'e. Mänitä Pedro miänaañ:

—Mijts cu'ugwiindsøndøjc, mijts majjäya'adiøjc, ⁹ mijts højts jaduhñ xmiäyajtøøb neby højts hädaa mähdiøjc tøø nyajtso'ogy, hädaa hijty tecymia'adpä. ¹⁰ Huuc tunä mayhajt hajxy, huuc hamädoowhit hajxy weeñtiä neby højts cham nmädia'aga'añän maa mijtsä mwiinduumhajxiän. Jaduhñä tøyhajt hajxy nägøxiä mmøødhädät møødä israelitadøjc-hajxy nägøxiä neby hädaa mähdiøjc miøcpøjcy, hädaa hijty tecymia'adpä, hädaa yaa tänaabiä mijtsä mwiinduum. Ja'a Jesucristo jaduhñ yajmøcpøjc, ca'a yhöjtsä. Nazaret ja'a Jesucristo hijty chooñ. Mänit mijts myajmøjpahbejtä cruzcøxp. Mänitä Dios yagjuypjøjtägajch. ¹¹ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: “Jaa tsaa mädyiibä tøjcojpadøjc-hajxy quia'a cumaayy, je'eds jaduhñ jayøjp pädaactsohnä jim tøjteec.” Haa jaa Jesucristo, jaduhñ je'e miäbaady nebiä tsaajän, ja'a jayøjp jim pädaactsóhnäbä teectuum. Pero mijts, cab hajxy mgumaayy, paady hajxy myajyagho'cä. ¹² Jaaya'ay hajxy jaduhñ xyajnäywaats xyajcuhwáatsäm. Ja'a Dios jaduhñ mänaañ coo Jesús hajxy jaduhñ xyajnäywaats xyajcuhwáatsämät —nømä Pedro miänaañ.

¹³ Coo Pedrohajxy hänajty quiapxy hamøj jootmøj, paadiä møjtojc-hajxy hänajty yagjuø'oy. Hix, ñajuøøbiä møjtojc-hajxy hänajty coo Pedrohajxy hänajty quia'a høxpøquiä. Mänitä møjtojc-hajxy ñajuøøyy coo Pedro ja'a Jesús hänajty tøø piawädity, paady hajxy hänajty quiapxy hamøj jootmøj. ¹⁴ Cabä Pedrohajxy hänajty hoy quiapxhaduga'añii, je'eguiøxpä coo hajxy hänajty piuhdäna'awø'oyii ja'a craa ja'a hänajty tøø chó'oguiäbä. ¹⁵ Mänitä Pedrohajxy jiiby yhöxquejxpädsøømä. Mänitä teedyhajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiä:

¹⁶ —Neby hajxiäda'a nnä'ä jatcøøyyämät maa yø'ø häna'cøxpän. Mäduhñtiä cu'ughajxy yaa chäna'ay Jerusalén, quiøxy hixy quiøxy mädooy hajxy jaduhñ coo yø'ø häna'c yø'ø tecymia'adpä hajxy tøø yajtso'ogy. Neby hajxy jaduhñ nnä'ä mänáanämät coo jaduhñ quia'a tøyä neby yø'ø häna'c yø'ø tecymia'adpä hajxy tøø yajtso'oguiän. Pero cab jaduhñ yhäxø'oy coo yø'ø capxy coo yø'ø mädia'agy jaduhñ tehngahnä yhawa'xó'owät. ¹⁷ Häxøøby jaduhñ coo hajxy nhadsähgøøyyämät, jaduhñä dijuuntä Jesús hajxy tehngahnä quia'a ja wi'i quiapxpäadät —nømä teedyhajxy ñiñämaayyä.

¹⁸ Mänitä Pedrohajxy yajmøjyaaxä møødä Juan. Mänit hajxy yhanehmä coo Jesús hajxy quia'a capxpäatnät, coo cu'ug hajxy quia'a yajnäxøøñät ja'a Jesúsøxpä. ¹⁹ Mänitä Pedrohajxy yhadsooyy:

—Huuc wiinmahñdyhat hajxy waambä Diosäda'a miäna'añ, pø hähixøøby jaduhñ coo højts mijtsä mmädia'agy ngudiúunämät, cahnä højtsä Dios ja'a miädia'agy hänajty ngudiunä. ²⁰ Caj pues, cab jaduhñ yhäxø'oy coo højts mijtsä mmädia'agy ngudiúunämät, cahnä højtsä Dios ja'a miädia'agy hänajty ngudiunä. Hoorä, jaduhñ højtsä Dios tøø xyhane'emy coo højtsä miädia'agy tehngahnä ngapxwá'xät coo højtsä Jesús tøø nhixjuypjøcy, coo højts tøø nmädoy nebiatiä Jesús tøø yajnäxøø'oyän. Paady højts jaduhñ nga'a hamona'añ —nømä Pedrohajxy miänaañ.

²¹⁻²² Mänitä Pedrohajxy jadähooc yhadshgøøyyä. Mänit hajxy yhöxmajtsä. Paady hajxy jaduhñ yhöxmajtsä coo teedywiindsøñhajxy hänajty quia'a najuø'oy nebiä Pedrohajxy ñä'ä tsaächtiunøøjät. Hix, chähgøøbiä teedywiindsøñä cu'ug hajxy hänajty je'eguiøxpä coo cu'ugä Dios hajxy hänajty tehngahnä wyi'i quiapxpaady coo mähdiøjc tøø cho'ogy, ja'a hänajty tøø myiñ tøø quiä'ayäbä tecymia'ad. Jiaançh tehñ yagjuøøbiä cu'ughajxy hänajty jaduhñ, je'eguiøxpä coo mähdiøjc juxychägui'x naxy jomøjt hänajty miøødä, ja'a tøø chó'oguiäbä.

²³ Coo Pedrohajxy yhøxmájtsänä møødä Juan, mänit hajxy jim ñøcxy maa jiamioødhajxiän. Mänit hajxy quioøxy mädiaacy waambatiä teedywiindsøn_hajxy hänajty tøø miäna'añ, møødä majtøjc-hajxy. ²⁴ Coo jiamioødhajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy nägøxiä tiägøøyy Diospa'yaaxpä:

—Diosteedy, miich højts nWiindsøn_hajpy. Miichä tsajt jaduhñ mhädiuun møød hädaa yaabä naaxwiin, møødä mejy, møød tijaty jim hijp tsajtcøxp, møød hädaa yaabä naaxwiin, møød jiiby mejjiooty. ²⁵⁻²⁶ Jaduhñ miichä David jecy mnajtsapxøøyyä ja'a mhEspirituhaam:

Nä'ä nägoobä jäya'ayhajxy yhawa'anda'agy, ja'a Dios hajxy ca'a wiin-gudsähgøøbiä.

Xiøøbä hajxy ñä'ä wiinmahñdyhaty, cab hajxy tii yhoyøøyyäxä.

Mänitä gobiernähajxy yhamugøøyy, ja'a hajxy yaa hanehmbä hädaa yaabä naaxwiin.

Mänitä Dios hajxy jia näbädø'cy.

Jaanä Mesías jaduhñ ja näbädø'cäbä, ja'a Dios hänajty wyiinguexaambiä, nømä David jecy miänaañ, ja'a miich jecy mmoonsähjtäbä, ja'a højts jecy nhaphajt ndeedyhäjtäbä.

²⁷ 'Coo Jesús jaduhñ miajtsä, mänitä Herodeshajxy yaa yhamugøøyy jun-tahajpä yaa Jerusalén, møødä Poncio Pilato, møødä israelitahajxy, møødä jäya'ayhajxy ca'a israelitabä. Jaduhñ jiaanč højiajty nebiä David jecy jiaanč mänaañän. Mänitä Herodes ja'a Jesús hajxy ñähwaambejty, hoyyä Jesús hänajty tii cädieey quia'a jagä møødä. Miichä mHuung je'e. Miich je'e mwiinguejx coo Mesías tiünät. ²⁸ Tøøyyäm miich hänajty jaduhñ mmäna'añ coo Jesús hänajty jaduhñ tsipcøxp jiada'añ yhabeta'añ, paady miich jaduhñ waamb mga'a mänaañ coo Jesús jaduhñ jiaanč jajty jiaanč habejty. ²⁹ Hoorä, Diosteedy, mnajuøøby miich jaduhñ coo højtsä teedywiindsøn_døjc tøø xjia hadsähgø'øy. Højts miich jaduhñ xmioonsähajp. Højtsä mäjaa jaac móoyyác, jaduhñ højts miichä mmädia'agy jaduhñ hoy njaac yaghawa'xøøyyät hamøj jootmøj. ³⁰ Højts jaac puhbéjtäc, jaduhñ højtsä pa'amjäya'ay nyajmøcpøgät ja'a miichä mHuungä miäjaagøxpä, ja'a Jesús hajpä, weenä cu'ughajxy jaduhñ jiaanč tehñ yagjuø'øy nej mijtsä møcmäjaa hajxy mjaanč tehñ miøødä —nømä Pedro ja'a Dios hajxy pia'yaaxy.

³¹ Coo Pedrohajxy jaduhñ Dyiospa'yaaxpädøøyy, mänit jim chäyuuyy maa hajxy hänajty tøø yhamugø'øyon. Mänitä Dioshespíritu hajxy nägøxiä yhadägøøyyä jioottägøøyyä. Mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägøøyy yajwa'xpä hamøj jootmøj.

³² Tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdiä mæbøjpädøjc-hajxy hänajty nägøxiä. Mäduhñjaty hajxy hänajty miøødä cøxiä wiinä, tu'ugmucy hajxy hänajty yajtuunmucy. Cab hänajty pøn miäna'añ coo hänajty nidiuhñ jie'ehaty. ³³ Haa ja'a apóstoldøjc-hajxy, Diosmäjaamøød hajxy hänajty quiapxy miädia'agy coogä Jesús hänajty tøø jiuypioøcy, ja'a hajxy nWiindsøn_hajtämbä. Jaanč tehñ piuhbéjtäp hajxy hänajty nägøxiä ja'a Diósäm. ³⁴ Cab hänajty pøn tii yajmaajiaty. Hiç, pønjatiä naax hänajty møød, møødä tøjc, tioo'py hajxy hänajty. Pønjaty hänajty tøø ñaaxtoogy tøø tiøjtoogy, ³⁵ mänitä xädø'ñ hajxy hänajty yecy maa apóstoldøjc-hajxiän. Mänitä mæbøjpädøjcä xädø'ñ hajxy hänajty yajniñäwa'xø'øyii pønjaty hänajty yajmaajiajp. ³⁶ Jimä mæbøjpä hänajty tu'ug xiøhaty José. Chiprenaaxooty hänajty chooñ. Ja'a Leví ja'a José hänajty jegyhajty tøø yhaphaty tøø tieedyhaty. Bernabé ja'a José yajxøbejtä ja'a apóstoldøjcäm. (Jue'e Bernabé miädia'agytiägø'øy hahebreohaam, “mäjootcapxmøcpøjp.”) ³⁷ Jimä José naaxcam hänajty miøødä. Mänit tioo'cy. Mänitä xädø'ñ hoy yecy maa apóstoldøjc-hajxiän.

5

¹ Jimä jäya'ay hänajty tu'ug xiøhaty Ananías. Safira ja'a tio'oxiøjc hänajty xiøhaty. Mänitä ñaax hajxy je'e piadoo'pä. ² Tøø hajxy hänajty quiojyquiapxytiuñ møødä tio'oxiøjc coogä xädø'øñ hajxy hänajty cujjiä yega'añ maa apóstoldøjc-hajxiän. Cújjiäc hajxy hänajty miämähmø'øwa'añ. Coo Ananías ja'a Pedro ja'a xädø'øñ yajnämejch, mänitä Ananías miänaañ cooc tyijy ja'a xädø'øñ hänajty tøø quioxy yecy mäduhñtiä hänajty tøø tioogy. ³⁻⁴ Mänitä Pedro miänaañ:

—Ananías, coo miichä mnaax tøø mdoogy, cujjiä xädø'øñ tøø mmämähmø'øy mäduhñtiä tøø xquiujuuyyä. Cooch miichä xädø'øñ cujjiä tøø xmio'oy, jaduñ miich tøø mmäna'añ cooch tyijy cøxiä tøø xmio'oy. Coo naax hänajty mga'a toogyñä, mje'ehajpyñä hänajtyñä. Coo tøø mdoo'nä, miich mje'e hijty je'e ja'a naaxtsov. Coo jaduñ tøø mhøhnda'agy, mgädiehy jaduñ. Ja'a Dios miich mja wiinhøønaañ, ca'a yhøjtsä. Ja'a møjcu'ugong miich jaduñ xyajcapxtägooy, paadiä Dioshespíritu jaduñ mja wiinhøønaañ —nømä Ananías ñämaayyä.

⁵ Coo Ananías jaduñ miädooy, mänitiä ho'ogy quiädaayy. Pønjaty jaduñ mädoyhajt coo Ananías jaduñ yho'cy, mänit hajxy chähgøøbiøjcy. ⁶ Mänitä høxcujc-häna'c-hajxy näje'e miejch. Mänitä ho'ogyjiäya'ay hajxy ñähbijty. Mänit hajxy hoy yajnaaxtägø'øy.

⁷ Cudägøøghorä, mänitä Ananías tio'oxiøjc piamejtspä, ja'a hänajty xøhajpä Safira. Cahnä Safira hänajty miädoyhatyñä coo ñihyhap hänajty tøø yho'ogy. Mänitä Safira tiøjtägøøyy maa Pedro hänajtiän. ⁸ Mänitä Pedro ja'a Safira miäyajtøøyy:

—Nej, jaduñä mnaax hajxy mjaançh yejquiä, neby hajxy tøø mnägapxiän.

—Jaduñ —nømä Safira yhadsooy.

⁹ Mänitä Pedro miänáangumbä:

—Tii hajxy coo mja cojyquiapxytiuñ coo hajxy hänajty mhøhnda'aga'añ. Nej, cab hajxy mnajuø'øyä coo Dioshespíritu hotyijä yajcopcø'øy. Cab hajxy jaduñ hoy mwiihøønät. Coo mnihyhap yhøhndaacy, paady tøø yho'ogy. Xii häna'c-hajxy je'e tiøjtägø'øy, ja'a hajxy hoy tøø miäyajnaaxtägø'øyäbä. Nøcxaamb miich yø'ø häna'c xyajnaaxtägø'øwaambä —nømä Safira ñämaayyä.

¹⁰ Tuunä Safira jaduñ ñä'a mädooy, mänitiä Pedro tiecyquiädawøøyyä ho'ogy. Coo høxcujc-häna'c-hajxy tiøjtägøøyy, mänitä Safira hajxy yhijxy coo hänajty tøø yho'ogy. Mänit hajxy yhøxcøøbiädsøømy. Mänit hajxy hoy yajnaaxtägø'øy maa ñihyhapä ñähmøjcän. ¹¹ Pønjaty jaduñ mädoyhajt nebiä Ananías hajxy hänajty tøø jiaty tøø yhabetiän, mänit hajxy nägøxiä chähgøøbiøjcy, møødä mæbøjpädøjc-hajxy nägøxiä.

¹² Mänitä apóstoldøjc-hajxy jim tiägøøyy mäba'amyajnajxpä cajptooty. Jaançh tehñ yhoy-yagjuøøñä hajxy hänajty tiuñ. Jaduñ hajxy hänajty yajcähxø'øgy coo Dios mäjaa jiaançh tehñ miøødä. Jimä mæbøjpädøjc-hajxy hänajty yhamugø'øyhaty tsajtøgooty maa hänajty xiøhatiän ja'a Pórtico de Salomón. ¹³⁻¹⁴ Tehngahnä mæbøjpädøjc-hajxy hänajty miayø'øy näya'ay-nädo'oxy, ja'a hajxy hänajty mæbøjpä ja'a Jesucristocøxpä. Haa ja'a jäya'ayhajxy hänajty ca'a mæbøjpä, cab hajxy hänajty jim ñä'ägädä nøcxy maa mæbøjpädøjc-hajxy hänajty naxy yhamugø'øyän, hoyyä mæbøjpädøjc-hajxy hänajty jiaançh tehñ quiumayii ja'a cú'ugäm. Paady hajxy hänajty jim quia'a nøcxa'añ, ja'a hajxy hänajty ca'a mæbøjpä, coo hajxy hänajty chähgø'øy.

¹⁵ Coo apóstoldøjcä pa'amjäya'ay hajxy hänajty may yajmøcpøcy, paadiä pa'amjäya'ayhajxy hänajty jim quioøñøcxyii tu'haam maa Pedro hänajty ñaxø'øwa'añän. Jaduhñägä pa'amjäya'ayhajxy jaduñ näje'e miøcpøgät coogä

Pedro yhahapc hajxy ñä'ä páatät maa hajxy hänajty quio'na'ayän cøjxcøxp, møød to'ogyquioxp. ¹⁶ Mayyá pa'amjäya'ayhajxy hänajty jim yajmechii Jerusalén, møød ja'a hajxy haxøøgpä ca'a hoybä møødpä, ja'a hajxy hänajty tsohmä Jerusaléncajtpa'a mäwiingón. Nägøxiä hajxy hänajty yajmøcpøgyii.

¹⁷ Coo teedywiindsønhajxy jaduñ miädoyhajty coo pa'amjäya'ayhajxy hänajty may tøø wyi'i miøcpøcy, mänit hajxy nägø'ø nädecypiä jiootma'ty, møødä saduceodøjc-hajxy. Hix, cabä apóstoldøjc-hajxy hänajty yajmädsogyii coo hajxy hänajty tehngahnä wyi'i yajnähixø'øy ja'a Jesúscøxpä. ¹⁸ Mänitä apóstoldøjc-hajxy hoy chumyii. ¹⁹ Mänitcoodsä Diosmoonsä ja'a pujxtøghaaw hoy yaghawa'açh. Mänitä apóstoldøjc-hajxy yhøxwoobädsøømä ja'a Diosmóonsäm. ²⁰ Mänit hajxy ñämaayyá:

—Coo jobø'øwät, mänit hajxy jim mnøcxät maa tsajtøjcän. Jimä cu'ug hajxy myajnähixø'øwät neby hajxy ñähwá'adsät, neby hajxy jaduñ jiugyhádät cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän —nømä Diosmoonsä miänaañ.

²¹ Coo jobøøyy, mänitä apóstoldøjc-hajxy jim jiaançh nøcxy tsajtøgooty neby hajxy hänajty tøø ñäma'ayijän ja'a Diosmóonsäm. Mänitä cu'ug hajxy tiägøøyy yajnähixøøbiä.

Mänitä teedywiindsønhajxy miänaañ coo hajxy nägøxiä yhamugø'øwät juntahajpä, møødä majtøjc-hajxy israelítabä. Mänit hajxy miänaañ coo tsumyhäna'c-hajxy jim yajmedsøøjät maa junta hajxy hänajty yagjadyijän. ²² Coo policíashajxy jim miejch maa pujxtøjcän, cab pøn hänajty jiibiän. Mänitä policíashajxy wyiimbijty. ²³ Mänit hajxy miänaañ:

—Coo højts jim nmejch maa pujxtøjcän, je'enä hänajty hoy yhaawguiichä. Jimä soldadohajxy hänajty yhadäna'ayñä maa pujxtøghaawän. Pero coo højts jiiby nja tøjtagøøyy, cab pøn hänajty jiibiän —nømä policíashajxy miänaañ.

²⁴ Coo teedywiindsønhajxy jaduñ miädooyy, møødä tsajtøjcueendähajpä wyiindsønhajxy, møødä møjteedywiindsøn, mänit hajxy jiaançh tehñ yagjuøøyy. Cab hajxy hänajty ñajuø'øy tii hänajty jájtäp túunäp. ²⁵ Mänitä jäya'ay tu'ug miejch maa teedywiindsønhajxy hänajty jiuntahatiän. Mänitä craa miänaañ:

—Ximä cu'ug wyi'i yajnähixøøyyägumbä tsajtøgooty —nømä teedywiindsønhajxy ñämaayyá.

²⁶ Mänitä apóstoldøjc-hajxy hoy wioyii. Ja'a tsajtøjcueendähajpähajxy hoy miäwoy møødä policíashajxy. Hahoy haweenä apóstoldøjc-hajxy jaduñ jim yajmejtsä maa junta hänajty jiadyijän. Hix, tsähgøøbiø policíashajxy hänajty coo hajxy ñä'ä paga'ads ñä'ä pawobøøjät ja'a cú'ugäm. ²⁷ Coo apóstoldøjc-hajxy jim wioomejtsä maa junta hänajty jiadyijän, mänit hajxy jim yajnøcxä maa møjteedywiindsønä wyiinduumän. Mänitä apóstoldøjc-hajxy ñämaayyá:

²⁸ —Tøø højts mijts nja näma'ay coo hajxy mga'a nä'ägädä yajnähixøøñät ja'a dijuuntä Jesúscøxpä. Pero cab højts mijtsä nmädia'agy tøø xquiuduunä. Tøø cu'ug hajxy jaduñ mgøxy yajnähixø'øy, mäduhñtiä hajxy yaa chäna'ay Jerusalén. Y højts mijts jaduñ xjia wi'i yajnähdsømaamb cooc tyijy højtsä dijunto Jesús nyajyagho'cä.

²⁹ Mänitä Pedrohajxy yhadsooyy møødä jiamiøødhajxy:

—Cab yhahixø'øy coo højtsä jäya'ay miädia'agy ngudiúunät, cahnä højtsä Dios miädia'agy hänajty ngudiunä. ³⁰ Coo mijtsä Jesús myajyujmänoonä cruzcøxp, mänitä Dios ja'a Jesús yagjujypiøjtägajch, ja'a højtsä nhapä

ndeedyhajtäm jecy wyiingudsähgöøyyäbä. ³¹ Mänitä Dios ja'a Jesús cuhdujt miooyy coo Jesús jim miähané'emät tsajpootyp maa Dios yhahooyhaampiän. Coo judíos ja'a yhaxøøgcuhtdujt hajxy ñajtsihxó'owät, jaduhñä piojpä quiädieeybä hajxy jaduhñ yajnahwaats yajcuhwáatsäxät Jesúsäm. ³² Højtsä tøyhajt nyejpy coo Jesús jiuypiojtägajch coo hñajty tøø yho'ogy. Jaanä jaduhñä Dioshespíritu tøyhajt yejpä coo Jesús jiuypiojcy. Pønjatiä Dios ja'a miädia'agy jaduhñ cudiúunäp, je'e ja'a Dios ja'a yhEspíritu miooby —jaduhñä Pedrohajxy miänaañ.

³³ Coo teedywiindsønñhajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jiaančh tehñ jiootma'ty. Mänit hajxy jaduhñ jia mänaañ coo Pedrohajxy yagho'ogöøjtät. ³⁴ Jimä fariseo hñajty tu'ug teedywiindsønñhagujc. Jue'e hñajty xiøhaty Gamaliel. Ley-yajnahixøøbiä hñajty tiuunghajpy. Jiaančh tehñ wyiingudsähgöøyyäp hñajty je'e ja'a cú'ugäm. Mänit tiänaayyø'cy. Mänit yhanehmy coo apóstoldøjc-hajxy nøcxy yajpädsømyii tu'habaquiä. ³⁵ Mänitä Gamaliel ja'a jiamiøødtøjc ñämaayy:

—Mägu'ughajpädøjc, huuc wiinmahñdyhat hajxy hodiägaamby neby yø'ø hñä'c hajxy mduna'añ. ³⁶ Huuc jahmiets hajxy nebiä Teudas jecy jiajtiän. Mänit jootmøj ñibiädaacä. Mänit ñiñänøømä cooc tyijy miøjjäya'ay jiaančhjäya'ayä. Mänit piadu'ubøjca nämädaaxmägo'x jäya'ay. Mänitä Teudashajxy tiägøøyy tsiptuumbä. Mänitä Teudas yagho'cä. Ja'a soldadohajxy jaduhñ mäyagho'c. Mänitä Teudas jiamiøødhajxy xii yaa ñøcxøøyy. Mänitä tsip jaduhñ yhamaadiujnä. ³⁷ Mänitä tsip wiingpä jadähooc chohñdáaccumbä mänaa censo hajxy hñajty yajpädø'øguiän. Ja'a craa Judas ja'a tsip jaduhñ yajtsohñdaac, ja'a hñajty jim tsohñbä Galilea. Mänitä cu'ug may piadu'ubøjcbä. Mänitä Judas yaghó'cäbä ja'a soldadohajxy. Jaduhñä Judas jiamiøødhajxy xii yaa ñøcxøøbiä. ³⁸ Paady, høxmats yø'ø hñä'c hajxy. Cab jaduhñ yhahixø'øy coo hajxy nej mdúnät. Hix, pø yhamdsoo wiinmahñdy hajxy jaduhñ yajtuumby, cab jaduhñ yhoyó'owät; tu'umá'adäp jaduhñ. ³⁹ Pero pø yø'ø hñä'cä Dios wyiinmahñdy hajxy yajtúunäp, cab hajxy jaduhñ hoy mgapxhadúgät. Hix, jaduhñ quiähxó'ogät nejpiä Dios hajxy hñajty mmädsiphajpiän —jaduhñä teedywiindsønñhajxy ñämaayyä.

Jiaančh mabøjc hajxy jaduhñ nebiä Gamaliel miänaañän.

⁴⁰ Mänitä apóstoldøjc-hajxy jadähooc quiuyaaxøøyyä tøgooty. Mänit hajxy wiobho'cä. Mänit hajxy yhanehñä coo Jesús hajxy quia'a capxpáatnät. Mänit hajxy ñajtsmadsøøyyä. ⁴¹ Xoonñdáacäp hajxy tiøjpädsøømy maa junta hñajty jiadyiijän. Paady hajxy hñajty xioonñda'agy, hix, hahixøøby hñajty jaduhñ coo hajxy hočhähdiuunnä chaačhpøgät ja'a Jesúsçøxpä. ⁴² Mänit hajxy tiägøøguiumbä yajnahixøøbiä ja'a Jesúsçøxpä, tsajtøgooty møød tøgootypaady. Tehngahnä hajxy hñajty yajnahixø'øy jøjwidsø'ø.

6

¹ Tehngahnä mabøjpädøjc-hajxy hñajty jiaančh tehñ miayø'øy. Jaduhñ hajxy hñajty quiuhdujthaty coo yaamgto'oxy cay hu'ugy hajxy jabom-jabom mio'owøøjtät. Cujwa'xiä mabøjpädøjc-hajxy hñajty quiapxy hagriego. Cujwa'xiä hajxy hñajty quiapxy hahebreo. Ja'a hajxy hñajty capxpä hagriego, mänit hajxy tiägøøyy mänaambä coo yaamgto'oxy cay hu'ugy hajxy hñajty pedyii quia'a móoyänä, ja'a hajxy hñajty capxpä hagriego. Høxtä yajtsip yajma'adøøby hajxy hñajty ja'a yaamgto'oxycøxpä. ² Mänitä apóstoldøjc ja'a nämajmetspähajxy miänaañ coo mabøjpädøjc hajxy nägøxiä yhamugó'owät. Mänitä apóstoldøjc-hajxy miänaañ:

—Mägu'ughajpädøjc, cab jaduñ yhäxø'øyc coo højtsä cay hu'ugy njaac yajwá'xät tehngahnä. Hix, cab højtsä Diosmädia'agy jaduñ hoy ngapxwa'xaanä. ³ Paadiä, hähixøøby jaduñ coo hajxy mniwyiimbiwøøjät näjuxtujc coo cay hu'ugy hajxy yajwá'xät. Jue'e hajxy mwiimbiwäp mädyii hoyhäna'c, mädyii Dioshespíritumøød, mädyii jajp najuøøby. ⁴ Y højts ja'a nämajmetspä, tehngahnä højtsä Dios nba'ya'axa'añ. Tehngahnä højtsä miädia'agy nyajnäxø'øwaanä —nømä apóstoldøjc-hajxy miänaañ.

⁵ Mänitä mähøjpädøjc-hajxy nägøxiä cojyquiapxy miähmøøyy pønjaty hajxy hänäjty wyiimbiwaamby. Jue'e hajxy jaduñ wiimbiiwä, ja'a Esteban, møødä Felipe, møødä Prócoro, møødä Nicanor, møødä Timón, møødä Parmenas, møødä Nicolás. Haa ja'a Esteban, hoyyä Diosmädia'agy hänäjty jiaanč tehñ miäböcy. Miøødä Dioshespíritu hänäjty je'e. Haa ja'a Nicolás, Antioquía hänäjty chooñ. Coo hänäjty tøø miøjjø'øyc, mänit jaduñ tiägøøyy maa judíos quiuhdujthajxiän. ⁶ Mänitä näjuxtujpähajxy jim wioonøcxä apóstolwiinduumhajxy. Coo näjuxtujpähajxy jim miejch, mänit hajxy quiø'onähgajpä ja'a apóstoldøjc. Mänitä apóstoldøjcä Dios hajxy pia'yaaxy coo näjuxtujpä cuhdujt hajxy mio'owøøjät coo hajxy jaduñ tiünät nebiä apóstoldøjc-hajxy hänäjty tiuñän.

⁷ Tehngahnä Diosmädia'agy hänäjty yhäwa'xø'øyc. Mayøøbyñä ja'a mähøjpädøjc-hajxy hänäjty tehngahnä jim Jerusalén. Mayyä teedywiindsøn hajxy hänäjty miäböjpä.

⁸ Haa ja'a Esteban, miøødä Diosmäjaa hänäjty je'e. Dioswiinguexy hänäjty jaduñ. Mänit tiägøøyy pa'amyajnajxpä maa cu'ugän. Hoy-yagjuøøñä hänäjty jaduñ wyl'i tiuñ. ⁹ Mänitä judíos ja'a Esteban hajxy näje'e tiägøøyy yajcapxiøøbiä nebiatiä Esteban hänäjty yajnäxø'øyc. Tøø hajxy hänäjty yhyty nebiä cudoogø'øybän. Pero tøø hajxy hänäjty yhöxmäjtsänä. Jimä yhamdsoo tsajtøjc hajxy hänäjty miøødä. Jäguembaady hajxy hänäjty chooñ wiinghagajptjaty, møød jim Cirene, møød jim Cilicia-naaxooty, møød jim Asia-naaxooty. ¹⁰ Pero cab hajxy hänäjty miäjäda'aga'añ je'leguiøxpä coo Esteban hänäjty jiaanč tehñ jiaty mädia'ag. Hix, miøødä Esteban ja'a Dioswiinmahñdy hänäjty nebiaty hänäjty mio'oyii ja'a Dioshespiritäm. ¹¹ Mänitä judioshajxy quiojyquiapxytiuuñ coo wiinghäna'c hajxy miäjüyät coo weenä Esteban nähwaambedyii cooc tyijy ja'a Moisés hänäjty haxøøg tøø ñänømyii møødä Dios. ¹² Coo Esteban jaduñ nähwaambejtä, mänitä cu'ughajxy hoyhoy jiootma'ty, møødä majtøjc-hajxy, møødä ley-yajnäxøøbiädøjc-hajxy. Mänitä Esteban yajmujcä. Mänit miajtsä. Mänit yajnøcxä maa teedywiindsønwiinduumhajxiän, maa junta hajxy hänäjty yagjadyiijän. ¹³ Mänitä wiinghäna'c-hajxy yajmejtsä maa junta hänäjty jiadyiijän. Mänitä Esteban tiägøøyyä nähwaambéjtäbä:

—Tehngahnä yø'ø craa hädaa tsajtøjc haxøøg ñänømy maa Dios hajxy nwiingudsähgøøyyämän. Jaduñä ley haxøøg ñänøømbä, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. ¹⁴ Jaduñ højts nmädooyy coo jäya'ayhajxy miänaambä cooc tyijy ja'a Jesús Nazaretpä hädaa tsajtøjc yajma'ada'añ, cooc tyijy ja'a cuhdujt yajtägatsa'añ, ja'a Moisés hajxy jecy xyajmänähgueegøøyyämbä —nømä Esteban nähwaambejtä.

¹⁵ Mänitä tuungmøødpä Esteban hajxy wyiinhee'ppejty, mäduhñtiä hajxy hänäjty jim yhäña'ay maa junta hänäjty jiadyiijän. Haamb tsämaambä Esteban wyiin jiojy hänäjty quiähxø'øgy nebiä Diosmoonsä wyiin jiojphajxy quiähxø'øguiän, ja'a hajxy jim hijpä tsajpootyp.

7

¹ Mänitä teedywiindsønä Esteban miäyajtøøyy:

—Nej, jaančh tøyhajt jaduhñä nej miich yø'ø häna'c xñänømiän.

² Mänitä Esteban yhadsooy:

—Majtøjc, puhya'adiøjc, høøchä nmädia'agy hajxy huuc hamädoowhíjtäc. Ja'a Abraham hajxy jecy nhaphajt ndeedyhájtäm. Jim hänajty chäna'ayñä Mesopotamia-naaxooty maa Caldeabä-jäya'ayhajxy hänajty chäna'ayän. Cahnä Abraham hänajty jim jibajnaxyñä maa naax hänajty xiøhatiän Harán. Mänitä Dios tsajpootypä jim ñäguehxtøø'xy maa Abraham wyiinduumän. ³ Mänitä Dios ja'a Abraham ñämaayy: “Mdsóonäp yaa maa mnaax maa mgajptän. Mnähgué'egäbä mjujy mmägu'ug. Jim mnøcxät maačh miich nwoonøcxa'añän. Mänitøch miich jim nyajñähixó'øwät maa mdsänaadiaacpøgät”, nømä Abraham jecy nämaayy. ⁴ Mänitä Abraham jim jiaančh tsohñä Mesopotamia. Mänit jim ñøcxy tsänaadiaacpøjpä Harán-naaxooty. Pero cab jim jecy yhiyty Harán-naaxooty. Coø Abraham tieedy yho'cy, mänit jim chóhngumbä. Mänitä Dios ja'a Abraham yaa wiomejch hädaa yaabä naax hädaa yaabä cajpt maa hajxy jäda'ahaty nhíjtäm. ⁵ Pero cabä Dios ja'a Abraham cuhdujt ñä'ägä mooyy ni weeñtiä coø yaa chänaadiaacpøgät. Jaduhñä Abraham cuhdujt ñä'ä mooyy coø yaa ñä'ä hahídät. Mänitä Dios ja'a Abraham yajwiinwaanøøyy coogä cuhdujt hänajty mio'owa'añ coø yhap yhoc-hajxy yaa chänáañät coø Abraham hänajty tøø yho'ogy, hoyyä Abraham yhuung hänajty quia'a jagä jiijä mänaa jaduhñ yajwiinwaanøøyyän. ⁶ Jaduhñä Dios jiaac mänaañ coogä Abraham yhap yhoc-hajxy hänajty wiingnaaxooty nøcxy yhadsäna'awa'añ, møød coog hajxy hänajty yhida'añ nebiä cudoogø'øybän mädaaxmägo'xjumøjt, møød coog hajxy tsaächtüñ yhida'añ. ⁷ Mänitä Dios miänáangumbä: “Coø miichä mhapä mhoc-hajxy hänajty tøø yagjaamduñ tøø yajtsaächtüñ, mänithøchä jäya'ay nyajcumädowa'añ, ja'a miichä mhapä mhoc hänajty tøø xjiaamduun tøø xchaächtüuñäbä. Mänitä mhapä mhoc-hajxy jim choona'añ. Mänit hajxy yaa myina'añ. Yaačh hajxy jaduhñ xwyiingudsähgø'øwa'añ.” ⁸ Coø Dios ja'a Abraham jaduhñ yajmøødmädiaacy, yajcuhdujc hajxy jaduhñ neby hajxy jaduhñ miädiaaquiän. Mänitä Dios ja'a Abraham yhanehmy coø Abrahamhajxy yajcircuncidarhädät, møødä yhuunghajxy, møødä yhapä yhoc-hajxy. Jaduhñä hijxtahñd miähmøøyy coø Dios ja'a Abraham jaduhñ miøødyajcuhdujcy. Paadiä, coø Abraham yhuung Isaac jiaančh miiñ jiaančh cahy, cuductujxøø ja'a Abraham ja'a yhuung jiaančh circuncidarhajty. Y coø Isaac hänajty tøø miøjjø'øy, jaduhñä yhuung Jacob tiuumbä. Y ja'a Jacob, jaanä jaduhñä ñøøx miajc yajpanøcxpä, ja'a nämajmetspä, ja'a højts jecy nhaphajt ndeedyhájtämbä.

⁹ 'Jue'e Jacob yhuung hänajty tu'ug xiøhaty José. Coø José hänajty jiaančh tehñ chogyii ja'a tiéediäm, paadiä José yhajchhajxy jiootma'ty. Mänitä José jim quiudoogøøyyä Egipto-naaxooty. José yhajchhajxy jaduhñ jatcøøyy. Pero tehñgahnä Dios ja'a José hänajty cwieendähaty. ¹⁰ Coø José hänajty hoyhoy tøø chaächtüñii, mänit yajñähwaatsä ja'a Diósäm. Mänitä José wiinmahñdy miooyy. Mänitä Dios miänaañ coø José quiumayøøjtät ja'a Faraóngäm, ja'a hänajty jim tuumbä gobiernä Egipto-naaxooty. Mänitä Faraón ja'a José wyiinguejxy coø José jim yhané'emät mäduhñtiä Egipto-naax, møød jimbaady maa Faraón tiøjcän.

¹¹ 'Mänitä yuuxøø hoyhoy jiajtä jim Egipto møød jim Canaán-naaxooty. Mänit højtsä nhapä ndeedyhajxy jiaančh tehñ chaačhpøjcy ja'a yuugøxpä, coø cay hu'ugy hänajty jim quia'a hijnä. ¹² Pero coø Jacob jaduhñ miädoyhajty coø trigo hänajty jim yajpaady Egipto, mänitä ñøøx miajc jim quiejxy trigojuubiä. Coø Jacob yhuunghajxy yhoöchohñ jayøbajt, cabä José choj høxcajpä ja'a

yhájchäm. ¹³ Coo hajxy miämetsc-hoocpä yhoodiägajch, mänitä José ñiñägäpää. Mänit yhöxcájpänä. Mänitä Faraón ñajuøøñä coo José yhajchhajxy hánajty je'e. ¹⁴ Mänitä José quiapxyñäguejxy coo tieedyhajxy jii by ween miänacy Egipto, møødá jiuju miägu'ughajxy nägøxiä. Jue'e hajxy hánajty nägøxiä, nädägøøghii'xcumajmocx. ¹⁵ Mänitä Jacobhajxy jii by jiaanč hādaacnä Egipto møødá yhuunghajxy. Jii by hajxy nägøxiä yho'taacy, ja'a hajxy jecy nhaphajt ndeedyhájttämbä. ¹⁶ Cujequiä Jacob piäjc-hajxy yagjødsohññájxäxä møødá José piäjc. Jimä piäjc-hajxy yajnócxäxä maa cajpt hánajty xiøhatiän Siquem. Jim hajxy hoy ñaaxtägøødiägach maa Abraham ja'a naax hánajty tøø jiuuyän. Ja'a Hamor yhuungä naax hajxy too'c.

¹⁷ 'Coo hánajty yhabaadaannä coo Dios hánajty yajtøjiada'añ nebiä Abraham hánajty tøø yajwiinwaanø'oyiijän, tøø højtsä nhaphájttämä ndeedyhájttämhajxy hánajty miayøøñä jim Egipto. ¹⁸ Mänitä wiinggobiernä jim tiägøøyy tuumbä Egipto-naaxooty. Cabä gobiernä miøjpädaacy nebiä José hánajty tøø tiuñän. ¹⁹ Mänit højtsä nhaphájttämä ndeedyhájttämhajxy wyiinhøhnä. Ja'a gobiernä jaduhñ mäwiinhøhnñ. Mänit hajxy jiaamduunä chaachtuunä. Mänit hajxy yhanemä hadsip coo yhuung hajxy yhöxtséenät yhöxcónät, ja'a naammiñ ja'a naammechpä, coo hajxy jaduhñ ween yho'ogy. ²⁰ Mänitä Moisés myiiñguiahy. Yajxonñ jiaanč tehñ miaaxhuunghajty. Cabä Moisés yhöxtsehnä nebiä gobiernä hánajty tøø jia hane'emiän. Yu'uchä Moisés yaghijtä tägøøgp'o tøgooty. ²¹ Coo Moisés hánajty hoy yu'uch quia'a hidaannä, mänitä gobiernä tio'oxyhuungä Moisés yohbiaaty. Mänit yajtsoocy nebiä hamdsoo huungän. ²² Coo Moisés miøjjøøyy, mänitä cuhdujt cøxiä yajwiinhixøøyyä nebiä egipcioshajxy hánajty quiuhdujthatiän. Jaanč tehñ jiajp jaduhñ piädsøømy. Jaanč tehñ yajxonñ hánajty quiapxy miädia'agy nebiä jajp nebiä najuøøbiän. Jaanč tehñ yhoy hánajty miähane'emy.

²³ 'Coo Moisés jiumøjt juxychägui'x yhabejty, mänit wyiinmaadiaacy coo ja'a miägunaax nøcxy quiuhixa'añ. ²⁴ Jimä Moisés ja'a miägunaax hánajty tu'ug chaachtuñii ja'a egipcio-jäyá'ayäm. Coo Moisés jaduhñ yhiixy, mänitä miägunaax ñäwaañ. Mänitä egipcio-jäyá'ay yagho'cy, ja'a hánajty mädsaaçhtiuumbä. ²⁵ Paadiä Moisés jaduhñ jiatcøøyy, jaduhñ hánajty tiajy miay coo miägunaaxhajxy hánajty tøø miäböcy coo Moisés hánajty tøø wyiinguexyii ja'a Diósäm coo miägunaax jaduhñ yajnähwá'adsät. Pero cab hajxy jaduhñ ñä'ä mäßøjcy. ²⁶ Cujaboom, jimä israelitahajxy hánajty nämetsc ñiguioxyii. Coo Moisés jaduhñ yhiixy, mänit jia mänaañ coo hajxy ñiyhöxmadsøøjät. Mänit miänaañ: "Mägu'ughajpädøjc, jue'e mijts jaduhñ, mdu'ugcunaax mijts jaduhñ. Cab jaduhñ yhahixø'øy coo hajxy jaduhñ mniguioxøøjät." ²⁷ Mänitä Moisés yhöxjahmä tu'jäyá'ay, ja'a hánajty mäjäda'agaambä. Mänitä Moisés ñämaayy: "Pøñ miič tøø xpiäda'agy coo højts miič xyhané'emät. ²⁸ Nej, jaduhñ miič mdaj mmaabiä cooçh miič xyagho'ogaambä nej miičhä egipcio-jäyá'ay häxøøyy myagho'quiän." ²⁹ Coo Moisés jaduhñ miädooyy, mänit piäyø'cy. Mänit jim ñøcxy jäguem maa naax hánajty xiøhatiän Madiän. Mänit jim tiägøøyy hadsänaabiä. Mänitä jäyá'ay wyiingpøjcy. Mänitä huung hajxy metsc piaaty.

³⁰ 'Coo Moisés hánajty jim tøø yhijnä Madiän juxychägui'xjumøjt, mänit jim tiägøøyy wädijpä pactuum, jim mädøyyä maa ja'a tun hánajty xiøhatiän Sinaí. Mänitä Moisés yhiixy coo ja'a wädsats hánajty tiøy. Mänitä Diosmoonsä tu'ug ñäguehxtøø'xy jøønhaajiooty. Tsajpootyp hánajty tøø chooñ. ³¹ Coo ja'a Moisés jaduhñ yhiixy, mänit jaduhñ jiaanč tehñ yagjuøøyy. Mänitä Dios ja'a Moisés ñämaayy: ³² "Høøçh Dioshajp. Høøçhä Abrahamhajxy jecy xwyiingudsähgøøyy, møødá Isaac, møødá Jacob, ja'a miič jecy

mhaphajt mdeedyháltäbä.” Mänitä Moisés tiägøøyy tsäyuubiä. Jaanč tehñ chähgøøby hänajty jaduhñ. Cab hänajty jim ñä'ägä møjheeba'añ maa hänajty miägapxyiijän. ³³ Mänitä Moisés ñämäaaygumbä: “Jeñ yø'ø mgø'øg. Høøčh nwiinduum miich yaa mdäna'ay. ³⁴ Tøøčh nhixy coočhä ngu'ughajxy jim jiaanč tehñ chaačhpøcy Egipto-naaxooty. Tøøčh nmädoy coo hajxy wyl'i jiø'øy wyl'i xiuučh. Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin, ja'a ngú'ughøch nyajnáhwa'ads nyajcuhwa'adsaamby. Miich jim nguexaamby Egipto yajnáhwaatspä”, nømä Dios miänaañ.

³⁵ Mänitä Esteban jiaac mädiaacy:

—Tøø ja'a Moisés ja'a miädia'agy hänajty quia'a mabøjcäxä. Ja'a yhamd-soo miägunaaxhajxy hänajty tøø quia'a mabøcy. Mänit hajxy miänaañ: “Pøñ miich tøø xwyiinguexy coo mmøjhädät, coo mmähané'emät.” Hoyyä Moisés hänajty jaduhñ tøø jia nämä'ayii, mänitä Dios ja'a Moisés wyi-inguejxy wiindsøñhjäpä maa ja'a quiu'ugän, coo hajxy jaduhñ ñähwa'ads quiuhwá'adsät. Ja'a Diosmoonsä ja'a Moisés jaduhñ najtscapxøøyyä, ja'a hänajty tøø ñäguehxtøø'xiäbä maa ja'a wädsats hänajty tiöyyän. ³⁶ Mänitä Moisés ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä may yajcähxø'cy jim Egipto-naaxooty. Mänitä miägunaax jim hoy wioobädsømy. Majatiä Moisés hajxy hänajty wiädity, yajcähxø'piä Moisés ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty, møød jim maa ja'a Tsaptsmejjiän, møød jim pactuum. Juxychägui'xjumøjt hajxy jim wiädijty pactuum. ³⁷ Mänitä Moisés ja'a miägunaax ñämaayy: “Nébiøčhä Dios tøø xwyi-inguexiän coo mijts nyajnáhwá'adsät, jaanä jaduhñä Dios wiinghäna'c wyi-inguexaambä, ja'a jaac miimbä ja'a jaac cahbä. Mijtsä mmägunaax jaduhñ pädsømaamb. Naxiä miädia'agy hajxy mdehm quiudiúunät waambaty hänajty miäna'ana'añ”, nømä Moisés jecy miänaañ. ³⁸ Hanäguipxiä Moisés ja'a miägunaax jim miøødwädijty pactuum, ja'a højts nhaphajt ndeedyháltäm. Coo hajxy jim miejch maa ja'a tun hänajty xiøhatiän Sinaí, mänitä Diosmoonsä ja'a Moisés jim tu'ug miägapxy, ja'a hänajty jim tsohmä tsajpootyp. Mänitä Moisés ja'a Diosmädia'agy ñajtscapxøøyyä. Paady jaduhñ ñajtscapxøøyyä, coo højts jaduhñ xyajmähgueegøøyyämät. Ja'a Diosmädia'agy, cab jaduhñ mänaaxøø quiuhdägoyya'añ.

³⁹ 'Pero cabä Moisés ja'a miädia'agy hänajty yajtunáañäxä. Ja'a højts nhaphajt ndeedyháltäm hajxy hänajty ca'a cudiunaamb. Jaduhñä jioot hajxy hänajty tøø piäda'agy coo hajxy hänajty wyiimbida'añ, coo hajxy hänajty jim ñøcxtägatsa'añ Egipto. ⁴⁰ Jimä Moisés ja'a piuhya'ay hänajty tu'ug xiøhaty Aarón. Coo ja'a Moisés hänajty tøø ñøcxy tunmøjc, mänitä cu'ugä Aarón hajxy ñämaayy: “Huuc tunä mayhajt, højtsä saandä mejtstägøøg hädiúunäc, jaduhñ højts nwiingudsähgø'øwät. Je'e højts jaduhñ xwyiinwówäp. Ja'a Moisés, ja'a højts tøø xwioobädsøømämbä jim Egipto-naaxooty, cab jaduhñ yajnajuø'øy neby jaduhñ tøø jiaty tøø yhabety”, nømä Aarón ñämaayyä. ⁴¹ Mänitä saandä hajxy yhädiuunñ wajhuunghahädiuunñaxy. Mänitä saandä hajxy tiägøøyy wiingudsähgøøbiä. Mänitä animal hajxy tiägøøyy yojxpä ja'a saandäcxpä. Mänitä saandä hajxy wyiinxoondaacy, ja'a hajxy hänajty hamdsoo tøø yhädiuunäbä. ⁴² Mänitä Dios ja'a tsaangu'ug piuhwaatsnä. Mänit ñähgueecnä, je'eguiøxpä coo ja'a xøø hajxy hänajty tøø tiägø'øy wiingudsähgøøbiä møødä po'o møødä madsa'a. Hix, jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a profeta jecy quiujahyyän:

Mijts Israelpäjäya'ay,

mänaa hajxy jecy mwäditiän pactuum juxychägui'xjumøjt,

ca'a yhøøchcxpä ja'a animal hajxy mwi'i yojxy,

ca'a yhøøchä mijts xwyiingudsähgøøyy.

⁴³ Caj pues, ca'a yhøøchä.

Je'e hajxy mwiingudsähgøøyy ja'a saandä hänajty xøhajpä Moloc.

Je'e chajtøjc-hahädiuunxay hajxy mmädajnaxä, møødä saandä Renfán ja'a miadsa'ahahädiuunxay.

Hamdsoohaambiä saandä hajxy mhädiuun neby hajxy jaduhñ mwiingudsähgøøwät.

Coo hajxy jaduhñ mjatcø'øyy, paady mijts nhøxquejxpädsøma'añ maa ja'a mhamdsoo naaxhajxiän.

Jäguem mijts nguexa'añ Babilonia-nänaxy.

Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän.

⁴⁴ Hoorä, mänaa højts nhaphajt ndeedyhajtämhajxy jecy wiäditiän pactuum, carpa-tøbia'cä Dios hajxy hänajty wyiingudsähgøø'øyy. Tsajtøjcä carpa-tøyy hajxy hänajty wia'añ. Hoy ñä'ä majatiä carpa hajxy hänajty ñä'ä tøyy. Jaduhñä carpa-tøyy hajxy yhädiuun nebiä Dios ja'a Moisés ja'a hijxtahñd jecy yaghijxiän coo jaduhñ piahädiünät. ⁴⁵ Ja'a nhaphajt ja'a ndeedyhajtämhajxy, ja'a hajxy jaac pühwäbä jaac hí'cäbä, tehñgahnä cuhdujt hajxy hänajty jiaac panøcxy coo ja'a Dios hajxy hänajty wyiingudsähgøø'øyy carpa-tøbia'c. Jaduhñ hajxy hänajty jiaac paduññä mänaa ja'a Josué hajxy jim wioonøcxyijän wiinghagajpt maa ja'a wiingjäya'ayhajxy hänajty chäna'ayän. Coo ja'a nhaphajt ja'a ndeedyhajtämä naax hajxy ñädägøøyy tsiptuumbä, ja'a Dioscøxpä hajxy miäjädaacy. Ja'a miädsiphajxy, cøjxä ñaax hajxy yhøxpäyø'øgy. Y coo ja'a David kujecy tiägøøyy gobiernähajpä, je'enä ja'a nhaphajt ja'a ndeedyhajtämä cuhdujt hajxy hänajty jiaac paduñ coo ja'a Dios hajxy hänajty wyiingudsähgøø'øyy carpa-tøbia'c, ja'a hajxy hänajty tøø jiaac tehñ piú'uyäbä, ja'a hajxy hänajty tøø jiaac tehñ yhi'iguiäbä. ⁴⁶ Ja'a David, jaanç tehñ quiu-maabiädsøøm jaaya'ay maa ja'a Diosän. Mänitä David ja'a Dios cuhdujt miäyujwaañ coo ja'a tsajtøjc yhädiünät maa ja'a Jacob yhap yhoc ja'a Dios hajxy jaduhñ pia'yá'axät. ⁴⁷ Ca'a Diavitä ja'a tsajtøjc hädiuun ja'a Dioscøxpä. Ja'a David ja'a yhuung Salomón, je'edsä tsajtøjc jaanç hädiuun. ⁴⁸ Pero ja'a Dios tsajpootypä, cab jaduhñ tiehñ yhity tsajtøgooty, ja'a jäya'ayhajxy yhädiuumbiä. Jaduhñä profeta tu'ug jecy quiujahy coogä Dios miänaañ:

⁴⁹ Høøch Dioshajp. Yaaç nhäña'ay tsajpootyp.

Yaaç nmähane'emy. Jiiby naaxwiin, jiiby høchä ndecy nyaghity.

Cábøchä tøjc nyajmaajiaty maach nbóo'xät. Cab jaduhñ yahixø'øyy coo mijtsä tøjc xquiójät.

Tiichä tøjc jaduhñ nnä'ä wá'anät.

⁵⁰ Haa ca'a, høøch cøxiä tøø nhuuc hädiuumbä mäduhñtiä yaa tsajpootypä møød jiiby naaxwiin,

nømä Dios miänaañ.

⁵¹ Mänitä Esteban jiaac miänaañ:

—Ja'a mijtsä mhapä mdeedyhajxy ja'a jecypiä haampiä, jaanç tehñ quiuhxex hajxy hijty, nebiä Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpän. Jaanä jaduhñ mijtspä, caj mijtsä Diosmädia'agy mmäbøgaambä. Høxtä Diosh-espíritupaady hajxy jaduhñ homiänaajä mmädsiphaty. ⁵² Ja'a mijtsä mhapä mdeedyhajxy ja'a jecypiä haampiä, quiøxy jaamduun quiøxy tsaachtuun ja'a profetadøjc hajxy jecy, ja'a Dios hänajty tøø wyiinguéxiäbä coo ja'a mädia'agy hajxy yajwá'xät coogä Dios ja'a yHuung hänajty yaa quiexa'añ hädaa yaabä naaxwiin, ja'a pojpä cädieey ca'a møødpä. Høxtä yagho'cä ja'a profetadøjc-hajxy jaduhñ. Y coo ja'a Dios yHuung yaa jiaanç cädaacy, mänit mijts mgøøyejcy coo yagho'ogøøjät. ⁵³ Coo ja'a Dios ja'a Moisés cuhdujt jecy miooyy, ja'a Diosmoonsä ja'a Moisés najtscapxøøyyä, ja'a jim

tsohmbä tsajpootyp, mänit mijtsä mhapä mdeedy ja'a cuhdujt hajxy jaduhñ mioodiägajtsä. Hoyyā Diosmoonsä ja'a cuhdujt hajxy jia yejcy, cab hajxy jaduhñ mgudiuñ —nōmä Esteban miädiacpādøøyy.

⁵⁴ Coo ja'a teedywiindsōñhajxy jaduhñ miädooyy nebiä Esteban hānajty miädia'aguiän, mänitä Esteban hajxy jaduhñ jiaančh tehñ miäjootma'ty. Høxtä tøøtscādajp hajxy hānajty. ⁵⁵ Pero cabä Esteban jaduhñ ñä'ä mōjpādaacy. Hix, miøødhajpiä Esteban ja'a Dioshespíritu hānajty. Mänitä Esteban yuughee'py tsajpootyp. Mänit jaduhñ yhiixy coo jim jiaančh tehñ yajxonä maa ja'a Dios yhäña'ayän. Mänitä Jesús jaduhñ yhiixäbä coo jim yhäñaabiä maa ja'a Dios ñähmøjcän yhahooyhaamby. ⁵⁶ Mänitä Esteban miānaañ:

—Huug hix hajxy. Jaduhñhøčhä tsajt nhixy nebiä hawa'adspän. Ximä Jesucristo yhäña'ay Diosñähmøjc maa yhahooyhaampiän.

⁵⁷ Mäduhñtiä jäya'ayhajxy hānajty yhamädoowhity, mänit hajxy ñidiaatsmo'xä; haa ca'a, cab hajxy hānajty tehñgahnä miädoowaannä nebiatiä Esteban hānajty miädia'agy. Mänit hajxy tiägøøyy yaaxpä jojpä møcjaty. Mänitä Esteban yajmujcä. ⁵⁸ Mänit yajnøcxä cajtpa'a hadsip. Ja'a häna'cä Esteban hajxy hānajty tøø ñähwaambétiäbä, mänitä jiocxwit hajxy nägøxiä yhøxchijy. Jimä høxcujc-häna'c hānajty tu'ug piadäna'ay, ja'a hānajty xøhajpä Saulo. Mänitä Saulo ñämaayyä coo ja'a jiocxwithajxy cwieendähájtäxät. Mänitä Esteban tiägøøyyä ca'adshó'cäbä. ⁵⁹ Jimä Esteban hānajty quia'adsho'ogyii, mänit tiägøøyy Diospa'yaaxpä. Mänit miānaañ:

—Wiindsōñ Jesús, tunä mayhajt, høøčh njuøhñdy jim wiingpøjcäc tsajpootyp.

⁶⁰ Mänitä Esteban jyijcädaacy. Mänit møc yaaxy:

—Dios, ca'a jaduhñ mmøjpäda'agy nébiøch yø'ø häna'c xchaächtiuñän, hoy jia mōjpoj jia møjcädieeyä.

Coo ja'a Esteban jaduhñ jiaac tehñ quiapxy, mänit yho'nä.

8

¹ Y ja'a Saulo, quiumaayy je'eduhñ coo ja'a Esteban yagho'cä.

Ja'a mänitxøøbä ja'a mæbøjpädøjc-hajxy tiägøøyyä jaamduun tsaächtiuñäbä jim Jerusalén. Mänit hajxy xii yaa ñøcxøøyy. Näje'e hajxy miähmøøyy Judea-naaxooty wiinduhmyhagajpt. Näje'e hajxy ñøcxøøbiä Samaria-naaxooty. Jagooyyä ja'a apóstolädøjc-hajxy jim jiaac mähmøøyy Jerusalén. ² Mänitä dijuuntä Esteban hoy yajnaaxtägø'øyyii. Näje'e jäya'ayhajxy hoy miäyajnaaxtägø'øy, pønjetiä hojiot hānajty møød. Hoyhoyyä Esteban ñäjøøyy ñäxuu'tsä. ³ Y ja'a Saulo, tehñgahnä ja'a mæbøjpädøjc hānajty jiaamduñ chaaächtiuñ wiinduhmyhagajpt. Høxtä jäya'adiøgootypaadiä Saulo hānajty tiägø'øy. Pønjaty hānajty yajpaatp tiøgooty, mänit hajxy hānajty yhøxwich yhøxwooñii, ja'a ya'adiøjc ja'a to'oxiøjc.

⁴ Y ja'a mæbøjpädøjc-hajxy, ja'a hajxy hānajty tøø chóoñäbä Jerusalén, je'enä ja'a Diosmädia'agy hajxy hānajty tehñgahnä yajwa'xy ja'a Jesúsøxpä, majaty hajxy hānajty wiädity. ⁵ Høxtähmñdsä craa Felipehajpä, coo jim chohñ Jerusalén, mänit jim ñøcxy Samaria-cajptooty. Coo jim miejch, mänit jaduhñ tiägøøyy mädiacpä ja'a Jesúsøxpä, coo hānajty je'e Dyiosquexiä. ⁶ Mayyä jäya'ayhajxy hānajty yhamugø'øy mädia'agyhamädoowhijpä waambatiä Felipe hānajty miāna'añ. Madiu'u ja'a Felipe hoy-yagjuøøñäjatypä hānajty yajcähxø'øgy, paadiä miädia'agy hānajty jiaančh tehñ yhamädoowhíjtäxä. ⁷ Pønjetiä haxøøgpä ca'a hoybä hānajty møød, mänit hajxy nämay pia'amnajxy. Yáaxäp jójcäbä haxøøgpä ca'a hoybähajxy hānajty piädsømy. Jaduhñä

cø'ømucypä tecymiucypäähajxy hānajt̄ miøcpøjpä møødä tecymia'adpāhajxy.
 8 Paadiä cu'ughajxy hānajt̄ jiaanč̄ teh̄m xioonda'agy jim̄ Samaria.

9-11 Jimä jäya'ay hānajt̄ tu'ug xiøhaty Simón. Tøø ja'a magia-wiinmahñdy hānajt̄ jejcy tiuñ̄ jim̄ Samaria. Tøø ja'a Simón ja'a jäya'ay hānajt̄ jim̄ may jiaanč̄ teh̄m wyiinhøøñ̄. Jaduhnä Simón hānajt̄ ñiñänømyii cooc tyijy jiaanč̄ teh̄m miøj̄ jiaanč̄ teh̄m jiaanč̄hä, je'eguiøxpä cooc tyijy ja'a magia hānajt̄ jiaanč̄ teh̄m jiaty. Madiu'u ja'a Simón ja'a hoy-yagjuøøñ̄äjatypä hānajt̄ jiaanč̄ teh̄m yajcāhxø'øgy, paadiä miädia'agy hānajt̄ jiaanč̄ teh̄m miäbøjcäxä nägøxiä høxtä ja'a møjtøjcpaady:

—Yø'ø Simón, jue'eda'a yø'ø, Dioswiinguexiäda'a yø'ø, paadiä møcmäjaa jaduhn̄ jiaanč̄ teh̄m miøødä.

Jaduhnä Simón hānajt̄ ñänømyii ja'a cú'ugäm. 12 Jaduhnä Felipe hānajt̄ yajnähixø'øy coogä Dios yhane'emy ja'a miøcmäjaahaam, møød coogä Jesús Dyioswiinguexiä. Mänitä jäya'ayhajxy may miäbøjcy näya'ay nädo'oxy. Mänit hajxy nägøxiä hoy ñäbety. 13 Y ja'a Simón, miäbøjc je'eduhmbä. Mänit hoy pianäbejpä. Mänitä Simón ja'a Felipe tiägøøyy møødwädiypä. Yagjuøøbiä Simón hānajt̄ nebiä Felipe ja'a hoy-yagjuøøñ̄äbä hānajt̄ yajcāhxø'øguiän.

14 Y ja'a apóstoldøjc-hajxy, ja'a hajxy hānajt̄ tøø miähmø'øyäbä Jerusalén. Mänit hajxy miädoyhajty coogä cu'ug ja'a Diosmädia'agy hajxy hānajt̄ tøø jiøjpøgø'øy jim̄ Samaria. Mänitä Pedrohajxy jim̄ quiejxä møødä Juan.

15 Coø hajxy jim̄ miejch Samaria, mänit hajxy tiägøøyy Diospa'yaaxpä ja'a mäbøjpdøjcøxpāhajxy, weenä Dioshespíritu hajxy nägøxiä yhadägø'øy jioottägø'øyii. 16 Hix, cahnä Dioshespíritu hānajt̄ pøn̄ yhadägø'øy jioottägø'øyii. Tøø hajxy hānajt̄ jia näbety ja'a Jesúscøxpä. Cahnä hajxy hānajt̄ miädoyhatyñä ja'a Dioshespíritucøxpä. 17 Coø ja'a Pedrohajxy Dyiospa'yaaxpädøøyy møødä Juan, mänitä mäbøjpdøjc-hajxy quiø'ønähxajjä. Mänit hajxy yhadägøøyy jioottägøøyyä ja'a Dioshespíritäm.

18 Y ja'a Simón, coø jaduhn̄ yhijxy, mänitä Pedro xädø'øñ̄ hajxy jia yamähawaanøøyyä. 19 Mänitä Simón miänaañ̄:

—Høøch yø'ø mäjaa jaduhmbä yaghabøjcäc. Hix, coøch pøn̄ jaduhn̄ ngø'ønähxajät, teh̄m jiaduhn̄ je'e yhadägøøyy jioottägøøyyäbät ja'a Dioshespíritäm.

20 Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Coø miich̄ jaduhn̄ mwi'i tiajy mwi'i miay coø højts miich̄ ja'a Diosmäjaa nyaghabøgät juyhaam, paady miich̄hä Dios xyajcuhdägoyya'añ̄ møødä mxädø'øñ̄. Hix, ñä'a yejpiä Dios jaa miäjaa jaduhn̄, caj pøn̄ yajmädoogy.

21 Caj miich̄ cuhdujt̄ mnä'ägädä møødä coø højts miich̄ ja'a Diostuung xmiøødtúnät, je'eguiøxpä coø miich̄hä mwiinmahñdy quia'a nä'ägädä hoyyä ja'a Dioscøxpä. 22 Najtshixø'øw ja'a mhaxøøgwiinmahñdy jaduhn̄. Jímbädä Dios xñä'ä mämée'xät coø mmänuu'xtä'agät. 23 Tøøch miich̄ nhøxcapy coø miich̄hä mhaa mjoot jiaanč̄ teh̄m yhaxøøgä, møød coø miich̄ haxøøg mjaanč̄ teh̄m tiajy mjaanč̄ teh̄m miay mjoodooty mgopcooty.

24 Mänitä Simón yhadsooyy:

—Huuc tunä mayhajt̄ hajxy, huuc Diospa'ya'ax hajxy ja'a høøchcøxpä, jaduhn̄høchä Dios xquia'a yajcumädówät nébiøch hajxy tøø xyajmøødmädia'aguiän —nømä Simón miänaañ̄.

25 Jimä Pedrohajxy hānajt̄ jiaac capxy jiaac mädia'agy ja'a Jesúscøxpä møødä Juan, nebiaty hajxy hānajt̄ tøø yhamdsoo yajnähixø'øyii ja'a Jesúsäm. Mänit hajxy wyiimbijnä, mänit hajxy jim̄ ñøcxtägajch Jerusalén näguipxy møødä Felipe. Tu'haamnøcxpä, nøødänáayyap tu'udänáayyap hajxy hānajt̄ ñøcxy. Majatiä cajpthuung jim̄ Samaria-naaxooty, jaduhnä

Diosmädia'agy hajxy hänajty yajwa'xy nebiä cu'ugä piojpä quiädieeybä ñähwa'ads quiuhwá'adsät.

²⁶ Coo hajxy jim quioo'ty Jerusalén, mänitä Felipe ja'a Diosmóonsäm tu'ug ñämaayyá, ja'a jim tsohm̄bä tsajpootyp:

—Nøcxø'øw jim jøømboj mänajpä. Ja'a mõjtu'u mbanøcxäp, ja'a jim nøcxpä maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Gaza.

Ja'a mõjtu'u jaduhm̄bä, pactuum jaduhñ ñøcxø'øy. ²⁷⁻²⁸ Mänitä Felipe jiaançh tu'ubøjcy. Ja'a tu'haamnøcxpä, mänitä Felipe ja'a jäya'ay tu'ug piaaty, ja'a hänajty tsohm̄bä Etiopía. Tøø jaaya'ay hänajty yhoy Jerusalén Dioswiin-gudsähgøøbiä. Quiajptooty hänajty ñøcxnä. Eunuco je'e. Mõjtuuñg hänajty jim miøød maa ja'a ñaax maa ja'a quiajptän. Xädø'øñgwieendähajpä hänajty jim tiuumby. Ja'a reina mioonsä hänajty je'eduhñ, ja'a hänajty jim mähanehm̄bä Etiopía. Carretajooty jaaya'ay hänajty ñøcxy nocyhée'päp. Jue'e hänajty quiapxyp, ja'a nocy ja'a Isaías jecy quiujáhyyäbä, ja'a jecy túunäbä profeta.

²⁹ Mänitä Felipe ñämaayyá ja'a Dioshespíritäm coo jim miøjwá'agät carretawiinduum. ³⁰ Coo ja'a Felipe jim jiaançh mõjwa'cy carretawiinduum, mänitä Felipe miädooyy coo ja'a Etiopíabä jäya'ay ja'a nocy hänajty quiapxy, ja'a Isaías jecy quiujáhyyäbä. Mänitä Felipe jaaya'ay miäyajtøøyy:

—Nej, mwijnjuøøby miich jaduhñä nebiaty mgapxiän.

³¹ Mänitä jaaya'ay yhadsooyy:

—Cábøch nwiinjuø'øy. Cábøch pøn nmøødä pøñhøch jaduhñ xquiapx-tøøwäp.

Mänitä Felipe ñämaayyá coo jim piédät carretajooty, coo jim yhøxtá'agät maa ja'a Etiopíabä jäya'ay ñähmøjcän. ³² Jaduhñä jaaya'ay hänajty quiapxy: Hadsipä mähdiøjc yajnøcxä maa ja'a yagho'taactän, jaduhñ nebiä meeg yajnøcxyijän maa ja'a yagho'taactän.

Cabä mähdiøjc waamb ñä'ägädä capxy;

jaduhñ hamoñ yhiyty nebiä meeg hamoñ yhitiän coo ñähme'xyii.

³³ Hoçhähdiuunnä ja'a mähdiøjc yagho'cä.

Cab jaduhñ pøn ñähgapxtuuty.

Cabä ñøøxä miajc miøødhajty; hiç, tøø ja'a jiugyhajt hänajty yaa quiøjxnä hädaa yaabä naaxwiin.

³⁴ Mänitä Felipe ñämaayyá:

—Tuñä mayhajt, høøch huuc hawáanäc, coo ja'a Isaías jaduhñ jecy quiujahy, pøn jaduhñ miädiaac, wiingjäya'ay tøgä je'eguiøxpä —nømä Etiopíabä jäya'ay yajtøøyy.

³⁵ Mänitä Felipe tiägøøyy capxtøøbä waambaty hänajty jaduhñ miädia'agytiägø'øy. Mänit miädiaacy ja'a Jesúscøxpä, coo hajxy hoy xñähho'túutäm. ³⁶ Weeñtiä hajxy jaduhñ jiaac yohy carretajooty, mänitä nøø hajxy piaaty. Mänitä Etiopíabä jäya'ay miänaañ:

—Xii nøø. Nej, cab jaduhñ yhahixø'øyä cooch nnäbétädä.

³⁷ Mänitä Felipe yhadsooyy:

—Hahixøøby jaduhñ pø tøyhajt jaduhñ mmäbøcy hamuumdu'joot.

Mänitä Felipe yhadsoowä:

—Nmäbøjpiøch jaduhñ coo ja'a Jesucristo Dyioshuungä.

³⁸ Mänitä Etiopíabä jäya'ay ja'a carreta yajyajtánaaxiøjpä. Mänitä Felipehajxy nämetsc quiarretamänajcy, møødä Etiopíabä jäya'ay. Mänit hajxy nämetsc ñøødägøøyy. Mänitä Etiopíabä jäya'ay ñäbejty. ³⁹ Coo hajxy ñøøbädsøømgumbä, mänitä Felipe wiingtuum yajnøcxä ja'a Dioshespíritäm. Cabä Felipe yhiixtägájtänä ja'a Etiopíabä jäyá'ayäm. Xoonäcäp ja'a Etiopíabä jäya'ay ñøcxnä. ⁴⁰ Y ja'a Felipe, mänit jim miehch maa ja'a cajpt

hänajty xiøhatiän Azoto. Mänit tiägøøyy wädijpä cajpt-cajpt. Yajwa'xypä Felipe ja'a Diosmädia'agy hänajty nebiä cu'ugä piojpä quiädieeybä ñähwa'ads quiuhwá'adsät. Mänit jim miejch Cesarea.

9

¹ Y ja'a Saulo, tehngahnä ja'a mæbøjpädøjc hänajty yhadsähgø'øyy yhajuø'øyy coo hajxy hänajty yagho'oga'añii, pønjaty hänajty mæbøjp ja'a Jesúscøxpä. Coo ja'a Saulo hänajty jaduñ tehngahnä jia wi'i miähadsähgø'øwa'añ, paady jim ñøcxy maa ja'a teedywiindsønän. ² Mänitä Saulo cuhdujt miooyyä nocyhaam coo jim ñøcxät Damasco, coo ja'a mæbøjpädøjc-hajxy jim yhøxta'awøøjät wiinduhmçhajtøjc, majatiä judíoshajxy hänajty yhamugø'øyyän. Jaduhñä Saulo hänajty tiajy miay coo ja'a mæbøjpädøjc-hajxy hänajty jim nøcxy chuma'añii Jerusalén, ya'adiøjcä tio'oxiøjcä. ³ Mänitä Saulohajxy tiu'ubøjcy møødä jiamioød nämetsc nädägøøg. Ja ween hajxy hänajty jim quia'a mech Damasco, mänitä Saulo jøøn møc quiuhjajcädaacä wäditiä. Tsajpootypä jøøn chohndaacy. ⁴ Mänitä Saulo quiädaayy. Mänit miädooyy coo jäya'ay hänajty tu'ug quiapxy:

—Saulo, Saulo, tiich miich jaduñ coo xwyi'i miädsibø'øyy.

⁵ Mänitä Saulo yajtøøyy:

—Wiindsøn, pøn miich jaduñ.

Mänit yhadsoowä:

—Jesúshøch høøch. Høøch miich jaduñ xwyi'i miädsibøøby. Cooch miich jaduñ xwyi'i miädsibø'øyy, hamdsoo miich jaduñ mniçhaächtiuñii.

⁶ Tsähgøøyy tsäyúuyyabä Saulo yajtøøgumbä:

—Wiindsøn, neby yhahixø'øyy njatcø'øwädøch.

Mänit yhadsoowägumbä:

—Pädø'øg, nøcx cajptooty. Jim häna'c xyhawáanät nej mjatcø'øwät.

⁷ Y ja'a Saulo jiamioødhajxy, coo hajxy jaduñ miädooyy nebiatiä Saulo hänajty tøø miägapxyijän, jaanç tehñ chähgøøyy hajxy jaduñ. Hix, cab hajxy pøn yhijxy. Høxtä hahuum høxtä hawiinds hajxy miähmøøyy. ⁸ Mänitä Saulo jiaanç tänaayyø'cy. Coo jaduñ jia wiindøø'xy, cab jaduñ tii yhijxy. Hix, tøø hänajty wyiinxooch. Coo hajxy jaduñ tiu'ubøjtägajch, wichhaamä Saulo jim yajmejtsä Damasco. ⁹ Tägøøgxøø ja'a Saulo jim yhijty wiinxoods Damasco. Ni quia'a cay ni quia'a hu'ugy hänajty tii.

¹⁰ Jimä jäya'ay hänajty tu'ug chäna'ay Damasco, ja'a hänajty xøhajpä Ananías. Tøø ja'a Diosmädia'agy hänajty miäböcy. Mänitä Ananías ja'a Jesús wyiinhijxy haguma'ayhaam. Mänitä Ananías miägapxä:

—Ananías.

Mänit yhadsooyy:

—Wiindsøn, chaäch høøch, tisän.

¹¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Pädø'øg. Nøcx jim maa ja'a møjtu'u jaduñ xiøhatiän Tødiu'u. Jimä jäya'ay tu'ug chäna'ay, ja'a xøhajpä Judas. Jimä craa tu'ug yhahity, ja'a xøhajpä Saulo. Jim je'e choon maa ja'a cajpt xiøhatiän Tarso. Diospa'yaaxp jim jadunajtä maa ja'a Judas tiøjcän. Coo jim mmédsät, mänitä Saulo myajtøwät. ¹² Tøø miichä Saulo xwyiinhixy haguma'ayhaam coo miich hoy mnähdoñ, jaduñ yhijtägätsät.

¹³ Coo ja'a Ananías jaduñ miädooyy, mänit miänaañ:

—Wiindsøn, tøøch jaduñ mayhooc nmädoyhaty nebiä craa Saulo naxy jiatcø'øyy jim Jerusalén. Náxiägä mæbøjpädøjc-hajxy jim jiaamduñ chaächtiuñii, ja'a miichä mmädia'agy hajxy xmiäböjcäbä. ¹⁴ Jadúnhøch tøø nmädoyhajpä coogä cuhdujt jim miooyyä coo ja'a mæbøjpädøjc-hajxy yaabä yajnøcxøøjät

jim Jerusalén, coo hajxy jim chúumäbät, pønjaty miich jaduhñ yaa xquiapx-paatp. Ja'a teedywiindsønä cuhdujt hajxy jaduhñ yejc. Hoorä, tøø ja'a Saulo yaa miejtsnä Damasco —nømä Ananías miänaañ.

¹⁵ Mänitä Jesús ja'a Ananías ñämäaguumbä:

—Tsógäm, nøcx cudiún nébiøch miich tøø nhane'emiän. Tøøchä Saulo nya-jnähdijy coo miädiä'agät ja'a høøchcøxpä jim maa ja'a israelitahajxiän, møød jim maa ja'a ca'a israelitahajxypän, møød jim maa ja'a guobiernähajxiän.

¹⁶ Høøchä Saulo nyajnähdijaamby mäduhñtiä jaduhñ yhahixø'øy chaaçhpögät ja'a høøchcøxpä.

¹⁷ Mänitä Ananías jiaançh nøcxy maa ja'a Saulo hänajty tøø miejtsta'aguiän. Coo ja'a Ananías tiøjtägøøyy, mänitä Saulo quiø'ønähgajpä. Mänit ñämaayyä:

—Mägu'ughajpä Saulo, ja'a Jesús miich jaduhñ jim mhijx tu'haammimbä. Jaayá'ayhøch jaduhñ yaa tøø xquiexy nej miich jaduhñ mhijxø'tägätsät hoy. Y jaduhñ miichä Dioshespíritu xyhadägø'øw xjioottägø'øwät.

¹⁸ Tuunä ja'a Ananías jaduhñ ñä'ä mänaañ, mänitiä Saulo wyiingahduutä nebiä tsaamghacän. Mänitä yhijxø'tägajch. Mänit tiänaayyø'cy. Mänit hoy ñäbety. ¹⁹ Mänit quiaayy yhuucy. Møcpøjc je'e jaduhñ. Mänit jim jiaac mähmøøyy mejtsxøø tægøøgxøø Damasco maa ja'a mæbøjpädøjc-hajxiän.

²⁰ Mänitä Saulo tiägøøyy mädia'agy-yajwa'xpä wiinduhmçhajtøjc jim Damasco maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Jaduhñ hänajty miädia'agy coogä Jesús Dyioshuungä. ²¹ Pønjaty ja'a Saulo miädia'agy hänajty hamädoowhíjtäp, jiaançh tehñ yagjuøøby hajxy hänajty jaduhñ nebiä Saulo hänajty miädia'aguiän ja'a Jesúsøxpä. Mänit hajxy tiägøøyy niñämäayyäbä:

—Yø'ø craa Saulo, jue'e yø'ø, yø'ø ja'a mæbøjpädøjc jim wi'i miädsibøøby Jerusalén, pønjatiä Jesús capxpaatp. Paady yø'ø yaa tøø piejpä Damasco coo ja'a mæbøjpädøjc-hajxy yaa miäjtsäbät, møød coo hajxy jim yajnøcxøød Jerusalén hadsip, jaduhñ hajxy jim nøcxy quiø'øyegyii maa ja'a teedywiindsønñhajxiän —nømä Saulo ñänøømä.

²² Y ja'a Saulo, tehñgahnä hänajty hamøj jootmøj jiaty coo ja'a tsaanä cu'ug hänajty yajwiinxiic yajwiingapxø'øy coogä Jesús Dyioswiinguexiä. Jaançh tehñ homiäbøjnä hänajty miädia'agy. Y ja'a judíoshajxy, ja'a hajxy hänajty jim tsänaabiä Damasco, cabä Saulo hajxy hänajty hoy quiapxhaduga'añ, je'eguiøxpä coo Saulo hänajty miädia'agy hamøj jootmøj.

²³ Cujecy, mänitä judíoshajxy jim yhamugøøyy. Mänit hajxy quiojyquiapxytiunñ coogä Saulo hajxy hänajty yagho'oga'añ. ²⁴ Xøømdsuhmä Saulo hänajty miäxojna'ayii mäduhñjatiä tægø'øwøødiaactän maa ja'a Damasco-cajpt jiuhmuu'tswäditiän. Mänitä Saulo jaduhñ miädoyhajty cooc hänajty yagho'oga'añii. ²⁵ Mänitä mæbøjpädøjcä Saulo hajxy coods piädaacy møjcachjooty. Mänit hajxy quihdøøñajxy maa ja'a cajpt hänajty piquiä yhamuudsø'øguiän. Jaduhñdsä Saulo piäyø'cy.

²⁶ Coo Saulo jim chohñ Damasco, mänit jim ñøcxtägajch Jerusalén. Coo jim quioo'ty, mänit jim ñøcxøøyy maa ja'a mæbøjpädøjc-hajxiän. Pero je'enä ja'a Saulo hajxy hänajty nägøxiä jiaançh tehñ chähgø'øy. Hix, cab hajxy hänajty ñajuø'øy pø mæbøjp hänajty je'ebä. ²⁷ Jimä mæbøjpä hänajty tu'ug xiøhaty Bernabé. Je'e mæbøcypiä, cab hänajty chähgø'øy. Mänitä Bernabé ja'a Saulo wioonøcxy maa ja'a apóstoldøjc-hajxiän. Mänitä Bernabé ja'a apóstoldøjc yajmøødmädiaacy coogä Saulo ja'a Jesús hänajty tøø wyiinhixy tu'haamnøcxpä jim Damasco-mäwiingón, møød coogä Jesús ja'a Saulo jim miägapxy, møød coogä Saulo tiägøøyy mädiaacpä hamøj jootmøj jim Damasco ja'a Jesúsøxpä. Jaduhñä Bernabé ja'a apóstoldøjc yajmøødmädiaacy ja'a Saulocøxpä. ²⁸ Mähmøøyy ja'a Saulo jim Jerusalén. Mänitä Saulo ja'a

apóstoldøjc tiägøøyy møødwädijpä. Mänitä mädia'agy tiägøøyy yajwa'xpä ja'a Jesúscøxpä hamøj jootmøj. ²⁹ Jimä judíoshajxy hánajty näje'e, hagriego hajxy hánajty yhayuuc-hajpy. Mänitä Saulo tiägøøyy møødyajcapxiøøbiä ja'a Jesúscøxpä. Pero cabä judíoshajxy jaduhñ yhojiäwøøyy. Mänit hajxy wyi-inmaayy coo ja'a Saulo hajxy yaghó'ogät. ³⁰ Coo ja'a mabøjpädøjc-hajxy jaduhñ miädoyhajty coogä Saulo hánajty yagho'oga'añii, mänitä Saulo hajxy miøødnøcxy jim Cesarea. Coo hajxy jim miejch, mänitä Saulo hajxy quiejxtägajch Tarso.

³¹ Mänitä tsip jaduhñ yhamaadiujnä ja'a mabøjpädøjcøxpähajxy, mäduhñjaty hajxy hánajty xii yaa chána'ay, møød jim Judea, jim Galilea, jim Samaria. Tehngahnä møcmäjaa hajxy hánajty mio'oyii jøjwidsø'ø ja'a Dioshespíritäm, paady hajxy hánajty jabom-jabom miayø'oy.

³² Y ja'a Pedro, wiinduhmçhajtøjc hánajty wiädity mäduhñjatiä mabøjpädøjc-hajxy hánajty chána'ay. Mänit jim ñøcxøøbiä maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Lida. Jimä mabøjpädøjc-hajxy hánajty chánaabiä. ³³ Jimä jäya'ay hánajty tu'ug pia'amgo'na'ay, ja'a hánajty xøhajpä Eneas. Tuctujcjumøjt hánajty tøø piøgyii. Jue'e hánajty je'e, cø'ømucy tecymiucy. Coo ja'a Pedro jim miejch Lida, mänit jim ñøcxy maa Eneas tiøjcän. ³⁴ Mänitä Pedro miänaañ:

—Eneas, ja'a Jesucristo miich xyajmøcpøgaamb. Pädø'øg. Pädit yø'ø mgøjxt.

Tuunä ja'a Eneas jaduhñ ñä'ä nämaayy, mänitiä jiaançh pädø'cy. ³⁵ Mäduhñtiä jäya'ayhajxy hánajty chána'ay jim Lida møød jim maa ja'a joy hánajty xiøhatiän Sarón, coo hajxy jaduhñ miädoyhajty coogä Eneas hánajty tøø pia'amnaxy, mänitä Eneas hajxy nägøxiä hoy yhixy coo tøø jiaançh møcpøcy. Mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägøøyy mabøjpä ja'a Jesúscøxpä. Mänitä yhamdsoo cuhdut hajxy ñajtshixøøñä.

³⁶ Jimä tajiäya'ay hánajty tu'ug chána'ay maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Jope. Tabita ja'a tajiäya'ay hánajty xiøhaty arameo-ayuuc-haamby. Hagriego-haamby, jue'e hajxy hánajty tyijy Dorcas. Jaduhñ miädia'agytiägø'øy “Gacela.” Hoorä, ja'a Dorcas, miäbøjpiä Diosmädia'agy hánajty je'e, paadiä häyoobädøjc hánajty naxy piuhbety, pønjaty hánajty tii yajmaajiajp. Jaançh tehñ yhooyä Dorcas hánajty jiäya'ayhaty. ³⁷ Mänitä Dorcas pia'ambejty. Mänit yho'cy. Mänitä ho'ogyjiäya'ay hajxy yajtsiyy. Mänit hajxy hoy piäda'agy cøxp nähbettøgooty. ³⁸ Jim Jope, wiingón hánajty jim Lida maa ja'a Pedro hánajty yhitiän. Hoorä, ja'a mabøjpädøjc-hajxy hánajty jim tsänaabiä Jope, coo hajxy jaduhñ miädoyhajty coogä Pedro hánajty jim wiädityñä Lida, mänitä cugapxy hajxy metsc quiejxy coo Pedro paquiä yhuuc nøcxät jim Jope maa ja'a Dorcas hánajty tøø yho'oguiän.

³⁹ Mänitä Pedro jiaançh panøcxy. Coo hajxy jim miejch Jope, mänitä Pedro wioonøcxä nähbettøgooty maa ja'a ho'ogyjiäya'ay hánajty wyijtsna'ayän. Piquiä ja'a yaamgto'oxy ja'a ho'ogyjiäya'ay hajxy hánajty tøø piäda'agy. Wi'i jiøøby wi'i xiuu'tsp hajxy hánajty. Mänitä Pedro ja'a wit tucxy yaghijxä mädyiijatiä Dorcas hánajty tøø yhädiuñ. ⁴⁰ Mänitä Pedro ja'a jäya'ay nägøxiä yhøxquejxpädsøømy. Mänitä Pedro jyijcädaacy. Mänit Dyiospa'yaaxy. Mänitä ho'ogyjiäya'ay wyiinhee'ppejty. Mänit miänaañ:

—Tabita, pädø'øg.

Mänitä Dorcas wyiindøø'xø'cy. Coo ja'a Dorcas ja'a Pedro yhijxy, mänitä Dorcas yhäñaayyø'cy. ⁴¹ Mänitä Pedro ja'a Dorcas wyidsø'cy. Mänitä Pedro ja'a mabøjpädøjc quiuyaaxøøyy tøgooty møødä yaamgto'oxy. Coo hajxy tiøjtägøøyy, mänit hajxy yhijxy coo ja'a Dorcas hánajty tøø jiuypjøjnä. ⁴² Mänitä mädia'agy paquiä wia'xy jim Jope cooc jaduhñ tøø jiuypjøcy. Mänitä

jäya'ayhajxy may jiaančh mǎbøjcy ja'a Jesúscøxpǎ. ⁴³ Mǎnitǎ Pedro jim̄ jiaac mǎhmøøyy Jope maxiøø. Jim̄ hǎnajty miejtsta'agy maa ja'a Simón tiøjcǎn, ja'a wajhacyajtøøtspǎ.

10

¹ Jimǎ jäya'ay hǎnajty tu'ug chǎna'ay Cesarea, ja'a hǎnajty xøhajpǎ Cornelio. Soldado-wiindsón hǎnajty tiuumby. Italia ja'a soldadohajxy hǎnajty chooñ. Nǎmayyǎ soldadohajxy hǎnajty jim̄ yhity Cesarea. ² Hoyyǎ Cornelio ja'a Dios hajxy hǎnajty wyiingudsǎhgø'øyy møødǎ yhuung møødǎ tio'oxy. Hojiotǎ Cornelio hǎnajty jiaančh teh̄m̄ miøød. Naxiǎ judiøshajxy hǎnajty piuhbedyii xǎdø'øñhaam, ja'a hajxy hǎnajty häyoobǎ. Jabom̄-jabomǎ Cornelio hǎnajty Dyiospa'ya'axy. ³ Mǎnacyxiøø hǎnajty jaduh̄n, jimǎ Cornelio hǎnajty tiuñ xiajy tøgooty, mǎnitǎ Diosmoonsǎ tu'ug ñäguehxtøø'xy maa Cornelio hǎnajiǎn. Tsajpootyp ja'a Diosmoonsǎ hǎnajty tøø chohnda'agy. Mǎnitǎ Diosmoonsǎ ja'a Cornelio ñǎmaayy:

—Cornelio.

⁴ Coø ja'a Cornelio ja'a Diosmoonsǎ jaduh̄n yhiijxy, chǎhgøøyy jaduh̄n. Jejcy-juøøby miähee'pnaayy. Mǎnit miäyajtøøyy:

—Wiindsón, tii mdsøjpy.

Mǎnitǎ Diosmoonsǎ yhadsooyy:

—Xquiumaaby miichǎ Dios jaduh̄n coø miich tehngahnǎ mba'ya'axy, møød coø miichǎ häyoobǎjäya'ay naxy mbuhbety. ⁵⁻⁶ Jim̄ Jope, jimǎ jäya'ay tu'ug chǎna'ay mejypia'a, ja'a xøhajpǎ Simón. Jue'e Simón tiuunghajpy, wajhacyajtøøtsp. Jimǎ craa tu'ug yhahǎña'ay maa ja'a Simón tiøjcǎn. Mejtstu'u ja'a craa xiøø, Simón møød Pedro. Jimǎ cugapxy mejtstägøøg mguéxǎt Jope, weenǎ Pedro jaduh̄n nõcxy ñǎma'ayii cooc miich yaa min̄ xquiuhixy. Jaaya'ay jaduh̄n xyhawáañǎp tii miichǎ Dios xyajmǎdsojp coø mgudiúnǎt —nømǎ Diosmoonsǎ miǎnaañ.

⁷ Coø ja'a Diosmoonsǎ wyiimbijnǎ, mǎnitǎ Cornelio ja'a mioonsǎ metsc quiuyaaxøøyy møødǎ soldado tu'ug. Dioswiingudsǎhgøøbiǎ soldado hǎnajty. Miøødnijiootpǎatǎbǎ Cornelio ja'a soldado hǎnajty. ⁸ Mǎnitǎ Cornelio quiøxy yajmøødmǎdiaacy waambaty hǎnajty tøø ñǎma'ayii ja'a Diosmóonsǎm. Mǎnitǎ Cornelio ja'a mioonsǎ jim̄ quiejxy Jope nǎdägøøg møødǎ soldado.

⁹ Cujaboom cujyxiøø, jim̄ hajxy hǎnajty tiu'uyo'oyñǎ. Ja ween hajxy hǎnajty jim̄ quia'a mech Jope. Y ja'a Pedro, mǎnit jim̄ wyiimbejty tøjñhgøxp Diospa'yaaxpǎ. ¹⁰ Jaančh teh̄m̄ yǎhó'cǎbǎ Pedro hǎnajty. Jaguiay hǎnajty je'eduh̄n. Jimǎ quia'y hǎnajty yaghoyøøyyǎxǎ. Mǎnit jaduh̄n wyiinhijxy ¹¹ coø ja'a tsajt hǎnajty tøø yhawa'ačh. Mǎnit jaduh̄n yhiijxy coø tii jaduh̄n quiuhdøøñaxyii nebiǎ poobwit crutypǎn. Mǎdaaxc-hitǎ poobwit hǎnajty xiojtsø'øguiǎ. Jaduh̄n hǎnajty miānoonǎ'ay. ¹² Madiu'u animalhajxy hǎnajty jim̄ quiahxø'øgy poobwittøguiøxp, møødǎ hamǎdaaxtecypiǎhajxy, møødǎ tsahñdy, møødǎ muuxy. ¹³ Mǎnitǎ Dios ja'a Pedro ñǎmaayy:

—Pedro, pǎdø'øg. Yagho'og yø'ø animal maybǎ. Mǎnit mdsú'udsǎt.

¹⁴ Mǎnitǎ Pedro yhadsooyy:

—Wiindsón, caj; cǎbøch yø'ø animal jaduh̄mbǎ mǎnaa ndsu'učh. Hix, cab højts nguhdujt jaduh̄n myiñ coø højts animal hoñǎ'ǎ mǎdyiibǎ ndsú'udsǎt.

¹⁵ Mǎnitǎ Pedro ñǎmǎayyägumbǎ:

—Tijátyhöch nyajñhdijpy coø hajxy mdsú'udsǎt, cab jaduh̄n yhahixø'øyy coø hajxy mwiingǎpxǎt —nømǎ Dios miǎnaañ.

¹⁶ Tägøøghoocǎ Pedro jaduh̄n miägǎpxǎ, mǎnit yhiijxy coø ja'a poobwit chǎjpéjcumbǎ tsajpootyp. ¹⁷ Wyi'i tiajpy wyi'i miaabiǎ Pedro hǎnajty tiiguixøxpǎ hǎnajty jaduh̄n coø tøø wyiinhixy. Y ja'a Cornelio quiugapxyhajxy, tøø ja'a

Simón ja'a tiøjc hajxy hānajtj piāatānā. ¹⁸ Mānit hajxy møc quiugapxøøyy pø jiiibiā Simón Pedro jiaanč hity.

¹⁹ Y ja'a Pedro, je'enā hānajtj wyi'i tiajy wyi'i miay tiiguiøxpā hānajtj jaduhñ coo tøø wyiinhixy. Mānitā Dioshespīritu ja'a Pedro ñāmaayy:

—Māadow, xiiby miičh hāna'c nādägøøg xyhøxta'ay. ²⁰ Mānac, nøcx yø'ø hāna'c yajtøjtägø'øw. Hoy jaduhñ coo mbanøcxāt coo hajxy hānajtj wyi-imbida'añ. Hix, høøch yø'ø hāna'c jaduhñ tøø nguexy coo miičh jaduhñ xwioonøcxāt maa ja'a quiajpthajxiān.

²¹ Mānitā Pedro jiaanč mānajcy. Mānitā Pedro ja'a hāna'c nādägøøgpā ñāmaayy:

—Høøch Pedrohajp. Høøch mijts xyhøxtaaby. Tiičh mijts xwia'ana'añ.

²² Mānit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a Cornelio højts tøø xquiexy, ja'a soldado-wiindsøn. Jaanč tehñ yhojiāya'ay je'e. Dioswiingudsāhgøøby je'e. Jiaanč tehñ chojpiā judíos ja'a Cornelio hajxy. Jiaanč tehñ quiumaaby hajxy jaduhñ —nømä Pedro ñāmaayyā.

²³ Mānitā Pedro ja'a hāna'c nādägøøgpā ñāmaayy coo hajxy tiøjtägø'øwāt, møød coo hajxy jim miejtstā'agāt. Cujaboom hajxy wyiimbijnā nāguipxy møødā Pedro. Nāje'e ja'a mājøjpādøjc-hajxy pianøcxpā, ja'a hajxy hānajtj jim tsānaabiā Jope.

²⁴ Cumaaxc hajxy jim miehch Cesarea. Jimā Cornelio hānajtj yhahixy, møødā jiuju møødā miāgu'ug, møødā miāgu'ughajpāhajxy. ²⁵ Coo ja'a Pedro jim miehch maa ja'a Cornelio tiøjcān, mānitā Cornelio ja'a Pedro yajpoo'xy. Mānitā Cornelio ja'a Pedro wyiinjiicādaacy. Wyiingudsāhgø'øwaambiā Cornelio ja'a Pedro hānajtj jaduhñ. ²⁶ Mānitā Pedro ja'a Cornelio ñāmaayy:

—Tānaayyø'øg, ca'ačh nDiosā. Nā'ā pajāya'ayhājøch høøch nej miičhān. Cab jaduhñ yhahixø'øy coočh miičh xwyiingudsāhgø'øwāt.

²⁷ Mānitā Cornelio jiaanč tānaayyø'cy. Mānit hajxy paquiā miādiaacy. Mānit hajxy tiøjtägøøyy maa ja'a Cornelio miāgu'ughajpāhajxy hānajtj nāmay tøø yhamugø'øyān. ²⁸ Mānitā Pedro miānaañ:

—Højts judíos-jāya'ay, jaduhñ højts nguhdujt myiñ coo højts jiiiby nga'a tøjtägø'øwāt maa jāya'ay tiøjc-hajxiān, ja'a hajxy ca'a judiøspā, nébiøch chaa tøø ndøjtägø'øyān. Coočhā Dios jaduhñ xyajwiinhixy, jadúhñhøch tøø xya-jwiinjuø'øy coo jaduhñ quia'a hahixø'øy coočh pøn nbéxāt. ²⁹ Paady, coočhā Cornelio tøø xyajmøjya'axyii, pāadyhøch jaduhñ tøø nga'a māna'añ coočh hānajtj nga'a mina'añ. Huuc tunā mayhajt, høøch huuc hawāanāc tiičh jaduhñ coo tøø xyajmøjya'axyii.

³⁰ Mānitā Cornelio yhadsooyy:

—Maaxtøjcy mādägøøyy, yāabiøch hānajtj nDiospa'ya'axy tøgooty. Mānacyxiøø hānajtj je'e. Mānitā jāya'ay tu'ug ñāguehxtøø'xy høøch nwiinduum. Jaanč tehñ yhaambā wyit hānajtj. ³¹ Mānitøch xñāmaayy: “Cornelio, tøø miičhā Dios xmiādoy coo jaduhñ jabom-jabom mba'ya'axy. Xquiumaaby miičhā Dios jaduhñ coo miičhā hāyoobādøjc mnāxuuch.

³² Capxyñāguex ja'a Simón Pedro jim Jope coo ween yaa myiñ. Jim jaduhñ yhahāna'ay maa ja'a craa Simónhajpā tiøjcān, ja'a wajhacyajtøøtspā. Mejypia'a mādøyyā chāna'ay. Coo ja'a Simón Pedro yaa miédsāt, mānit miičh jaduhñ xmiøødmādia'aga'añ.” ³³ Mānitøch hāna'c jim njaanč quejxy coo miičh nøcxy xwioy. Hoy jaduhñ coo tøø mmiñ. Paady højts yaa tøø nhamugø'øy coo højts miičh mgapxy mmādia'agy nhamādoowhidāanām nebiaty miičhā Dios tøø xñajtsapxøøyyān coo højts

jaduhn xyajmøødmädiaactägátsät. Xyhijxp hõjtsä Dios jaduhn coo hõjts hamuumdu'joot nmäbøga'añ —nømä Pedro ñämaayyá.

³⁴ Mänitá Pedro tiägøøyy mädiaacpä:

—Tøøch nwiinjuøøñä coo hõjtsä Dios tu'cuhdujt xchójcäm. Cabä Dios pøn hixy heeby piäda'agy. Tøyhajt jaduhn. ³⁵ Pønjetiä Dios jaduhn wiingudsähgøøby hamuumdu'joot, pønjetiä hojioot møød, je'edsä Dios quiumaaby, homiädyyi cajptä hajxy jia tsooñ. ³⁶⁻³⁷ Mänaa ja'a Juan tiägø'øyän mäyajnäbejpä, mänitá mädia'agy jim tiägøøyy yajwa'xpä Galilea-naaxooty cooc ja'a Dios ja'a Jesucristo hänajty quiexa'añ maa ja'a israelita-jäya'ayhajxiän, majaty hajxy hänajty chäna'ay, jaduhnä piojpä quiädieeybä hajxy ñähwa'ads quiuhwá'adsät. Jaaya'ay hajxy nägøxiä nWiindsønähjtäm. ³⁸ Nazaret ja'a Jesús hänajty chooñ. Mänitá Dios ja'a Jesús ja'a yhEspíritu miooyy møødä mäjaa. Jaduhnä Jesús wyiinguejxä coo wiädítät mayhajtuumbä. Pønjetiä hänajty pøjcäp, yajpa'amnájxäp hajxy hänajty. Pønjetiä haxøøgpä ca'a hoybä hänajty møød, yajnahwáatsäp hajxy hänajty. Puhbéjtäbä Jesús hänajty ja'a Diósäm. ³⁹ Hõjts, hamdsoo hõjts nhijxy tijatiä Jesús jim tiuun Judea-naaxooty møød jim Jerusalén. Paady hõjtsä tøyhajt nmøødä coo tiøyyä. Mänitá Jesús miøjpahbejtä cruzcøxp. Jaduhn yho'cy. ⁴⁰⁻⁴¹ Pero cumaaxcä Dios ja'a Jesús yagjujypiojcy. Mänit hõjtsä Dios ja'a Jesús xyaghijxy coo hänajty tøø jiaančh jujypiojcy. Cabä jäya'ayhajxy nägøxiä yhijxy. Jagooyyá hõjts nhijxy. Paady hõjtsä Dios xyaghijxy coo hõjts hänajty jaduhn tøø xyajnähdijy. Mänit hõjtsä Jesús nmøødcaayy nmøødhuucy. ⁴² Mänit hõjtsä Jesús xwyiinguejxy coo hõjtsä Diosmädia'agy nøcxy nyajwa'xy wiinduhmyhagajpt ja'a Jesuscøxpä, coo ja'a Dios ja'a Jesús tøø piäda'agy coo jäya'ayhajxy nägøxiä yajtøyhajtyegøøjtät, yho'oguiä, jiujuquiä. ⁴³ Jaduhnä profetadøjc-hajxy jecy quiujahy coogä jäya'ayä piojpä quiädieey hajxy yajnahwa'ačh yajcuhwa'ačhii, pønjetiä Jesús ja'a miädia'agy mabøjcäp.

⁴⁴ Cahnä ja'a Pedro hänajty miädiaacpädø'øyñä, mänit hajxy nägøxiä yhadägøøyy jioottägøøyyä ja'a Dioshespíritäm, pønjetiä Pedro ja'a miädia'agy hänajty hamädoowhjtäp. ⁴⁵ Y ja'a judíoshajxy, ja'a Pedro hajxy hänajty tøø piamečhijjäbä, ja'a hajxy hänajty mabøjpä, coo hajxy jaduhn yhijxy coo ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíoshajpä yhadägøøyy jioottägøøyyä, mänit hajxy jiaančh tehñ yagjuøøyy. ⁴⁶ Hix, miädoow ja'a judíoshajxy jaduhn coo ja'a ca'a judíospähajxy hänajty wiinghayuuc miädia'agy. Jaduhnä Dios hajxy hänajty quiapxpaady coo miøjjä coo jiaančhä. ⁴⁷ Mänitá Pedro ja'a judíos ñämaayy:

—Neby hõjtsä Dioshespíritu xyhadägøøyy xjioottägøøyyäm, jaanä jaduhn hädaa jäya'ayhajxy yaabä tøø yhadägøøyy tøø jioottägøøyyäbä, hädaa ca'a judíoshajxypä. Hahixøøby jaduhn coo hajxy ñäbéjpät.

⁴⁸ Mänitá Pedro ja'a jäya'ay ca'a judíospä jiaančh nämaayy coo hajxy ñäbétät ja'a Jesucristocøxpä. Mänit hajxy hoy jiaančh näbety. Mänitá Cornelio ja'a Pedro ñämaayy coo Pedro jim jiaac hídät mejtsxøø tægøøgxøø maa ja'a Cornelio tiøjcän.

11

¹ Mänitá mädia'agy jim wia'xy Judea-naaxooty wiinduhmyhagajpt coogä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänajty tøø jiojppøgø'øy, ja'a hajxy ca'a judíospä. Jaduhnä apóstoldøjc-hajxy miädoyhajty møødä mabøjpädøjc-hajxy. ²⁻³ Pero coo ja'a Pedro jim ñøcxtägajch Jerusalén, mänit ñähøjjä:

—Tii miichä jäya'ay hoy coo tøø mguhixy, ja'a hajxy ca'a judíospä. Tii hoy coo tøø mmøødcaay coo tøø mmøødhu'ugy.

Ja'a mǎbǒjpǎdǒjc-hajxy jaduhñ mānaan, ja'a hajxy hānajty mānaambā coo ja'a ca'a judíosajxy tsipcǒxp yajcircuncidarhájpät nebiä judíosajxy quiuhdujthatiän. ⁴ Mānitä Pedro quiǒxy mädiaacy tiiguiǒxpä hānajty coo tǒø yhoj Cesarea:

⁵—Jímhǒch hānajty nDiospa'ya'axy maa ja'a cajpt xiǒhatiän Jope, mänitǒch nwiinhijxy coo tii hānajty quiuhdǒǒñaxyii tsajpootyp nebiä poobwit crutypän. Mädaaxc-hit hānajty xiojtsǒ'ǒguiä. Jaduhñ hānajty miānoonna'ay. Coo jaduhñ ñaaxcādaacy maačh hānajtiän, ⁶ mänitǒch jii by nguheebǒøyy poobwittǒjiooty. Mänithǒchä animal madiu'u nhijxy mǒǒdä hamädaaxtecypiähajxy, mǒǒdä hawa'anjatypä, mǒǒdä tsahñdy, mǒǒdä muuxy. ⁷ Mänithǒchä Dios xñāmaayy: “Pedro, pǎdǒ'ǒg. Yagho'og yǒ'ǒ animal. Mānit mdsú'udsät.” ⁸ Mänitǒch nhadsooyy: “Wiindsǒñ, caj, cábǒch yǒ'ǒ animalduhmǎbā mānaa ndsu'uch. Hix, cab hǒjts nguhdujt jaduhñ myiñ coo hǒjtsä animal hoñä'ä mädyiibä ndsú'udsät.” ⁹ Mänithǒchä Dios jadāhooc xñāmāguiumbä: “Tijátyhǒch nyajñāhdijpy coo hajxy mdsú'udsät, cab jaduhñ yhahixǒ'ǒy coo hajxy mwiingǎpxät.” ¹⁰ Tägǒǒghǒoc-hǒchä Dios jaduhñ xñāmaayy, mänithǒchä poobwit nhijxy coo chajpéjcumbä tsajpootyp. ¹¹ Mänithǒchä hāna'c nädägǒǒg xñāmejch maačh hānajty nmejtsta'aguiän. Jim hajxy hānajty tǒø chohñda'agy Cesarea. ¹² Mänithǒchä Dioshespíritu xñāmaayy coočh tähooccapxiä nbadu'ubǒgät. Mänitǒch njaančh mǒǒdnǒcxy. Mānit hädaa mǎbǒjpǎdǒjc-hajxy nädädujc piadu'ubǒjpä. Jope hajxy chooñ. Coo hǒjts jim nmejch Cesarea, mānit hǒjts jim ndǒjtǎgǒøyy maa ja'a craa Corneliohajpä tiǒjcän. ¹³ Mānit hǒjtsä Cornelio xyajmǒǒdmädiaacy nébiägä Diosmoonsä tsajpootypä ñäguehxtǒ'xiän ja'a Cornelio wyiinduun. Mänitǎgä Diosmoonsä ja'a Cornelio ñāmaayy: “Jimä craa tu'ug yhity Jope, ja'a xǒhajpä Simón Pedro. Capxyñāguex ja'a craa jaduhñ coo yaa myínät. ¹⁴ Coo yaa miédsät, mānit miich xyhawaañāñä nebiä mbojpa mgädieeybä hajxy mnähwa'ads mguhwá'adsät, mǒǒdä mhuung mǒǒdä mdo'oxy.” ¹⁵ Coočh ndägǒøyy mädiaacpä, mānitä Corneliohajxy yhadägǒøyy jioottǎgǒøyyä ja'a Dioshespíritäm, neby hǒjts jayǒbajt xyhuuc nädädāacāmbän. ¹⁶ Mänitǒch njahmiejtstaacy nebiä Jesús tähooc miānaañän: “Ja'a Juan, nǒøhaam hijty miäyajnābety. Tǒyhajt jaduhñ. Pero mijts jaduhñ xyajñābetaamb ja'a Dios yhEspírituhaam”, nǒm hǒjtsä Jesús xñāmaayy. ¹⁷ Y coo hajxy tǒø nmǎbǒjcam ja'a Jesucristocǒxpä, paadiä Dios ja'a yhEspíritu hajxy tǒø xmióoyyäm. Hoorä, ja'a jäya'ayhajxy ca'a judióspä, tǒø ja'a Dios ja'a yhEspíritu mioobiä, neby hajxy tǒø xmióoyyāmbän. Pǒñhǒch hǒǒch coočhä Dios jaduhñ nnä'ä capxhadúgät —nǒmā Pedro miädiaacy.

¹⁸ Coo ja'a mǎbǒjpǎdǒjc-hajxy jaduhñ miädoyhajty jim Jerusalén, mānit hajxy hamoñ haducy miähmǒøyy. Mānitä Dios hajxy pia'yaaxy coo miǒj coo jiaančh. Mānit hajxy miānaañ:

—Ja'a jäya'ayhajxy ca'a judióspä, tǒø ja'a cuhdujt hajxy mióoyyäbä coo ja'a Dios hajxy jǒjppǒgǒ'ǒwät, mǒǒd coo ja'a yhaxǒǒgcuhdujt hajxy ñajtshixǒ'ǒwät, jaduhñ hajxy cǒjxta'axiǒø jiuigyhadät nebiä Dios jiuigyhatiän.

¹⁹ Tǒøyyämä Esteban hānajty jim yagho'ogyii Jerusalén, mānitä mǎbǒjpǎdǒjc-hajxy jim tiägǒøyyä jaamdúunäbä tsaächtiúunäbä. Coo hajxy jim chohñ, näje'e hajxy jäguembaady ñǒcxǒøyy, Fenicia, Chipre, Antioquia. Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hānajty yajwa'xy ja'a Jesucristocǒxpä homiaajä, jagooyyä judíos ja'a Diosmädia'agy hajxy hānajty yajñähixǒ'ǒyii. Pǒnjaty hānajty ca'a judíos, cab hajxy hānajty yajñähixǒ'ǒyii. ²⁰ Ja'a mǎbǒjpǎdǒjc-hajxy hānajty jim tsohmǎbä Chipre mǒǒd Cirene, coo hajxy näje'e miejch maa ja'a cajpt hānajty xiǒhatiän Antioquia, hopiǒñä Diosmädia'agy yajñähixǒøyyä

ja'a Jesúscøxpä, møødä judíoshajxy, møødä ca'a judíoshajxypä. Jaduhñ hajxy yajnáhixøøyyä coo ja'a Jesús hajxy nWiindsøn_hájtäm. ²¹ Ja'a mæbøjpädøjc-hajxy, miøødhájtäbä Dios ja'a miøcmäjaa hajxy hånajty. Mänitä jäya'ay ja'a jiecyquiuhdujt hajxy nämay ñajtshixøøyy. Mänitä Dios hajxy jìøjpøgøøyy.

²² Ja'a mæbøjpädøjc-hajxy, ja'a hajxy hånajty hijpä Jerusalén, coo hajxy jaduhñ miädoyhajty coo ja'a mæbøjpädøjc-hajxy hånajty jim miayø'øy Antioquía, mänitä Bernabé hajxy jim quiejxy. ²³ Coo ja'a Bernabé jim miejch Antioquía, mänit yhijxy coo ja'a Dios ja'a mayhajt hånajty møj tøø tiuñ, coo ja'a mæbøjpädøjc-hajxy hånajty tøø jiaançh mayø'øy. Mänitä Bernabé jiaançh tehñ xioondaacpøjcy. Mänitä Bernabé ja'a mæbøjpädøjc ñämaayy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tehñgahnä miäbøgät hamuumdu'joot ja'a Jesucristocøxpä. ²⁴ Hojiootä Bernabé hånajty jiaançh tehñ miøød. Jiaançh tehñ miøødä Dioshèspíritu hånajty je'eduhñ. Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hånajty miäbøcy. Paadiä mæbøjpädøjc-hajxy hånajty jaduhñ tehñgahnä miayø'øy, ja'a hajxy hånajty mæbøjpä ja'a Jesúscøxpä.

²⁵ Coo ja'a Bernabé jim chohñ Antioquía, mänitä Saulo hoy piaady. Mänit hajxy jim nämetsc ñøcxtägajch Antioquía. ²⁶ Tu'jumøjtä Bernabéhajxy jim yhijty møødä Saulo maa ja'a mæbøjpädøjc-hajxiän. Jimä cu'ugä Diosmädia'agy hajxy nämay yajwiingapxøøyyä. Jim Antioquía, jimä mæbøjpädøjc-hajxy yajxøbejtsohnä cristianos, je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy hånajty tøø jìøjpøgø'øy.

²⁷ Mänitä jäya'ayhajxy näje'e jii by quiädaacy Antioquía. Jerusalén hajxy hånajty tøø chohnda'agy. Tøø hajxy hånajty ñajtsapxøøyyä ja'a Diósäm. ²⁸ Tu'jäya'ay hånajty xiøhaty Agabo. Tøø ja'a mæbøjpädøjc-hajxy hånajty yhamugø'øy. Mänitä Agabo tiänaayyø'cy jäya'ayhagujc. Mänit miänaañ coogä yuuxøø hånajty jejcy jiada'añii wiinduhmyhagajpt. Mänit jaduhñ jiaançh tøjiajty cujcy mänaa ja'a Claudio hånajty jim tiuunçgmøødän Roma. ²⁹ Mänitä mæbøjpädøjc-hajxy quiojyquiapxytiuuñ jim Antioquía coo ja'a xädø'øñ hajxy hånajty jim quiexa'añ Judea maa ja'a mæbøjpädøjc-hajxy jim bän. Jaduhñ hajxy hanidiuhmjaty yejcy, mäduhñtiä xädø'øñ hajxy hånajty miøødä. ³⁰ Mänitä xädø'øñ hajxy jaduhñ jiaançh quejxy. Ja'a Bernabéhajxy jim mänøcx Judea møødä Saulo. Mänitä majjäya'adiøjc ja'a xädø'øñ hajxy hoy mio'oyii, ja'a hajxy hånajty tsänaabiä jim Judea.

12

¹ Mänitä mæbøjpädøjc-hajxy näje'e tiägøøyyä jaamdúunäbä tsaächtiúunäbä. Ja'a Herodes jaduhñ jatcøøyy, ja'a hånajty tuumbä gobiernä jim Judea.

² Mänitä Herodes ja'a Santiago yajyagho'cä espadahaam, ja'a Juan yhajch.

³ Coo ja'a Herodes jaduhñ yhijxy coo ja'a judíoshajxy hånajty xioonda'agy je'eguiøxpä coo ja'a Santiago hånajty tøø yagho'ogyii, mänitä Herodes ja'a Pedro yajmajtsä. Ja'a xøø hånajty jájtäp mänaa ja'a judíos ja'a tsajcaagy hajxy hånajty quiayyän, ja'a ca'a tsoomiøødpä. ⁴ Coo ja'a Pedro jaduhñ yajmajch, mänit chuumä. Xøømdsuhñ ja'a Pedro hånajty cwieendähadyii ja'a soldádäm. Tädujc-horajatiä soldadohajxy hånajty nämädaaxcjaty yhadäna'ay. Niguiuwíjtsäp hajxy hånajty. Tøø ja'a Herodes hånajty wyiinmay coo ja'a Pedro hånajty xøønaxy yajtøyhajtyega'añii cu'ughagujc. ⁵ Hoyyä Pedro hånajty jia tsumiä, tehñgahnä mæbøjpädøjc ja'a Dios hajxy hånajty pia'ya'axy ja'a Pedrocøxpä, coo yhøxmadsøøjät.

⁶ Cujaboomä Herodes ja'a Pedro hånajty yajnøcxa'añ cu'ughagujc, jimä Pedro hånajty mia'ay pujxtøgooty. Coods hånajty jaduhñ. Soldadohajxy

hänajty mia'ay. Cø'øxoch hänajty jaduhñ mejtsnax. Jimä soldadohajxy hänajty yhadäna'ay pujxtøghaawjooty. ⁷ Mänitä Diosmoonsä tu'ug nägüehxtø'xy ja'a Pedro wyiinduum. Mänitä jøøn jiiiby yagjajøøyy pujxtøgooty. Mänitä Diosmoonsä ja'a Pedro jahmyu'xy. Mänitä Pedro ñämaayyä:

—Tsögäm, pädø'øg.

Mänitä Pedro ja'a cadena quiø'øghaduatä. ⁸ Mänitä Diosmoonsä miänáaṅgumbä, ja'a hänajty jim tsohmä tsajpootyp:

—Niwiøhnda'adsøø. Pägø'øw yø'ø mgø'øg.

Coo ja'a Pedro jaduhñ quiudiuuñ, mänit ñämäayyägumba:

—Pägø'øw yø'ø mjocxwit. Høøch pajáamäc.

⁹ Mänitä Pedro ja'a Diosmoonsä jiaanç padu'ubøjcy. Cabä Pedro hänajty ñajuø'øy pø tøyyä ja'a Diosmoonsä jiaanç hijxy, tøgä ñä'a wiinhijx jaduhñ. ¹⁰ Mänitä Pedrohajxy jim ñajxy maa ja'a soldado jayøjpä hänajty yhadäna'ayän. Mänit hajxy ñajxy maa ja'a miämetspän. Coo hajxy jim miejch maa tehñ piujxtøghaawän, mänit yhawaach hamdsoo. Coo hajxy piädsøømy, mänit hajxy weeñtiä jiaac nøcxy. Mänitä Diosmoonsä yhadägoyyøøñä. Nidiuhmä Pedro jaduhñ miähmøøyy.

¹¹ Mänitä Pedro wyiinmahñmejtsnä. Mänit miänaañ quiopcooty:

—Tøyhajt jaduhñ coöchä Dios ja'a mioonsä tøø xyajnägüexy. Tøøch jaduhñ xyajnahwa'açh ja'a Herodescøxpä møødä judíoshajxy.

¹² Mänitä Pedro jim ñøcxy maa ja'a María tiøjcän, ja'a Juan ja'a tiaj. Jaduhñä Juan hajxy hänajty tyijpä Marcos. Tøø jäya'ayhajxy hänajty may yhamugø'øy tøgooty Diospa'yaaxpä. ¹³ Coo ja'a Pedro jim miejch, mänitä tøgghaaw quiøjxnocy. Mänitä quixy tu'ug jim miejch maa ja'a tøgghaawän, ja'a hänajty xøhajpä Rode. Miädowaambiä Rode hänajty jaduhñ pønä tøjc cojxnojp. ¹⁴ Coo ja'a Rode ja'a Pedro yo'mädooyy, mänitä Rode päyø'øguiä wyiimbijty xoondáacäp. Cabä Rode ja'a tøjc ñä'a yaghawaach. Mänit hoy ñägäpaxy coogä Pedro hänajty jim tiäna'ay tøgüuy. ¹⁵ Mänitä Rode ñämaayyä:

—Tøø miichäda'a mguhhiñ.

Pero tehngahnä Rode hänajty miäna'añ cooc hänajty jie'ejä ja'a Pedro. Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ca'ada'a yø'ø jie'ejä. Ja'a yhaañämädah yø'ø.

¹⁶ Jimä Pedro ja'a tøgghaaw hänajty tehngahnä jia wi'i quiøjxnocy. Coo hajxy hoy yaghawa'açh, mänit hajxy yhiijxy coo hänajty jiaanç je'ejä. ¹⁷ Mänitä Pedro seña tiuunñ quiø'øhaam coo hajxy yhamónät. Mänit jaduhñ miädiaacy neby hänajty tøø yajpädsøømyii pujxtøgooty ja'a Diósäm. Mänit jiaac mänaañ:

—Nøcxä Santiago hajxy hawaanä møødä mäbøjpädøjc coöch tøø nnähwa'açh.

Coo ja'a Pedro jaduhñ miädiaacpädøøyy, mänit wiingtuum ñøcxnä.

¹⁸ Coo jiojøøñä, mänitä soldadohajxy jiaanç tehñ yagjuøøyy coo ja'a Pedro hänajty quia'a jiiibiän pujxtøgooty. ¹⁹ Mänitä Herodes yhanehmy coo ja'a Pedro yhøxta'awøøjat. Coo ja'a Pedro maa quia'a yajpaaty, mänitä soldadohajxy yajnähdsøømä, ja'a hajxy hänajty tøø yhadäná'ayäbä maa ja'a pujxtøjcän. Mänitä Herodes yhanehmy coo ja'a soldadohajxy yagho'ogøøjat. Mänitä Herodes jim choññ Judea. Mänit jim ñøcxy tsänaabiä Cesarea.

²⁰ Mänitä Herodes ja'a cu'ug jiaanç tehñ miäjootma'ty, ja'a hajxy hänajty tsänaabiä jim Tiro møød jim Sidón. Mänitä cu'ughajxy nägøxiä quiojyquiapxytiuuñ coo hajxy nägøxiä jim ñøcxät ja'a Herodes wyiinduum. Jimä Herodes ja'a mioonsä hänajty tu'ug xiøhaty Blasto. Møjtuaṅgä Blasto hänajty jim miøød maa ja'a Herodes wyiinduumän. Mänitä cu'ugä Blasto hajxy miäjuuyy coo ja'a Blasto ja'a cu'ug piuhbédät, weenä tsip jaduhñ

ñaxy miay. Hix, jimä cu'ughajxy hänajty tiuundaacthaty maa ja'a Herodes ñaaxootiän. ²¹ Coo hajxy hänajty tøø yajcuhducy mänaa hajxy hänajty jim yhamugø'øwa'añän maa ja'a Herodes wyiinduumän, mänitä Herodes ja'a reewyit piägøøyy. Mänit jim yhøxtaacy maa ja'a yhäñaabiejtän, maa ja'a cu'ughajxy hänajty tøø yhamugø'øyan. Mänitä Herodes ja'a cu'ug tiägøøyy møødmädiaacpä. ²² Mänitä cu'ughajxy tiägøøyy yaaxpä:

—Yø'ø craa xim capxpä, jue'e yø'ø, Diosäda'a yø'ø; ca'ada'a yø'ø jiäya'ayä neby højtshájtäm.

²³ Tuunä hajxy jaduñ ñä'a mänaañ, mänitä ja'a Diosmoonsä ja'a Herodes yajpa'ambejty. Paady jaduñ yajpa'ambejtä je'eguiøxpä coo ja'a Dios hänajty tøø quia'a wiingudsähgø'øy. Mänitä Herodes tiøøngcuhdsu'tsä. Mänit yho'nä.

²⁴ Pero ja'a Diosmädia'agy, tehngahnä hänajty jaduñ wia'xy wiinduhmyñaax wiinduhmyguiajpt.

²⁵ Hoorä, coo ja'a Bernabé møødä Saulo ja'a majjäya'adiøjc ja'a xädø'øñ hajxy hänajty tøø mio'oy jim Jerusalén, mänit hajxy wyiimbijnä. Mänit hajxy ñøcxtägajch jim Antioquía. Quipxiä Juan Marcos pianøcxy.

13

¹ Jim Antioquía, jimä jäya'ayhajxy hänajty may tøø yhamugø'øy Jesúswiingudsähgøøbiä. Näje'e hajxy hänajty tiuñ Diosmädia'agy-yajwiingapxøøbiä. Näje'e hajxy hänajty tiuumbä yajnähixøøbiä. Ja'a hajxy hänajty jaduñ tuumbä, jue'e hajxy hänajty xiøhaty: Bernabé, Simón ja'a humybiä, Lucio ja'a Cirene-tsohmä, Saulo, møød Manaén. Quipxiä Manaén ja'a Herodes hänajty tøø miøødmuutsc-haty, ja'a hänajty jim tøø guiobiernähátiäbä Galilea. ² Jiibiä Dios hajxy hänajty wyiingudsähgø'øy jaguiay jayhu'ugy maa ja'a chajtøjc-hajxiän. Mänit hajxy ñämaayyä ja'a Dioshespíritäm:

—Tøøchä Bernabé møødä Saulo nyajnähdijy coöchä nduung hajxy xtiúunät. Mwiinguéxäp hajxy jaduñ.

³ Coo ja'a mäbøjpädøjc-hajxy jaduñ Dyiospa'yaaxpädøøyy, mänitä Bernabéhajxy quiø'nähgajpä møødä Saulo. Mänitä Bernabéhajxy tiu'ubøjnä møødä Saulo.

⁴ Mänitä Bernabéhajxy wyiinguejxä ja'a Dioshespíritäm coo hajxy wiädítät Diosmädia'agy-yajwa'xpä. Mänit hajxy jiiby yhädaacy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Seleucia. Mänit hajxy hoy biarcotägø'øy. Mänit hajxy ñøcxy mejy-hawiimb maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Chipre, ja'a mejyhagujpä. ⁵ Coo hajxy jim miejch, mänit hajxy jim biarcomanajcy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Salamina. Mänit hajxy tiägøøyy Diosmädia'agy-yajwiingapxøøbiä maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Jimä Juan Marcos hänajty piawädijpä nä'a jamiøød.

⁶ Coo ja'a Bernabé ja'a cajpthuung hajxy hänajty tøø quiøxy hawädity jim Chipre, mänit hajxy miejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Pafos. Jimä jäya'ay hänajty tu'ug wiädijpä, ja'a hänajty xøhjäpä Barjesús. Judío hänajty je'e. Wiinmahñmøød hänajty je'e. Jaduñ hänajty yhøhnda'agy cooc ty-ijy hänajty je'e Dyiosquexiä. ⁷ Hoyyä Barjesús ja'a Sergio Paulo hänajty miøødnimiägu'ughadyi, ja'a hänajty tuumbä gobernador. Coo ja'a Sergio Saulo jaduñ miädoyhajty coo ja'a Bernabé ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty miawädity, mänitä Bernabéhajxy miøjyaaxä møødä Saulo. Miädowáambiägä Sergio Paulo ja'a Diosmädia'agy hänajty. ⁸ Haa ja'a Barjesús, Elimas hänajty xiøhaty hagriegoaam. Hoorä, coo ja'a Elimas jaduñ miädoyhajty coogä Sergio Paulo ja'a Diosmädia'agy hänajty miädowa'añ, cabä Elimas jaduñ yhojiawøøyy. Mänitä Elimas ja'a Sergio Paulo jia jøjcäpøøyy coo quia'a

mäbögät. ⁹ Haa ja'a Saulo, mejtstu'u hänajty je'e xiøhajpä møødä Pablo. Hoorä, miøødä Pablo ja'a Dioshespíritu hänajty. Mänitä Pablo ja'a Elimas wyiinhee'ppejty. ¹⁰ Mänit yhojy:

—Møjcu'uhuung, mjaanč tehṃ yhøhndaacp miič. Jaanč tehṃ yhaxøøg miičhä mwiiimahñdy. Caj miič myajmädsocy coo jäya'ayhajxy hoy quiuhdujthädät. Tii miič jaduhṃ coo mw'i miäna'añ cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy quia'a tøyyä. ¹¹ Xyajcumädoowaamb miičhä Dios. Xyajwiinxoodsaamb miič jaduhṃ. Jecy miič wiinds mmähmø'owa'añ. Caj miičhä jajpä mdsoj hixa'añ, —nømä Elimas ñämaayyä.

Mänitä Elimas jiaanč wiinxoo'ch. Hobiäneppiä hänajty tioonda'ay maa ñøcxø'øwät. Yhøxtaaby hänajty jaduhṃ pøn jaduhṃ wiinwidsäp. ¹² Coo ja'a Sergio Paulo jaduhṃ yhiixy nebiä Elimas hänajty tøø jiaty tøø yhabetiän, mänit yagjuøøyy. Mänitä Diosmädia'agy jiaanč mäbøjcy coo tiøyyä.

¹³ Mänitä Pablohajxy jim biarcotägøøguiumbä, møødä Bernabé, møødä Juan Marcos. Mänit hajxy miejyñájxcumbä. Mänit hajxy miejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Perga, jim maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Panfilia. Jimä Juan Marcos wyiimbijnä nidiuhṃ. Mänit yhädaacnä Jerusalén. ¹⁴ Coo ja'a Pablohajxy jim chohñ Perga, møødä Bernabé, mänit hajxy jiaac nøcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Antioquía, jim maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Pisidia. Coo ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänitä Pablohajxy chajtøjtägøøyy maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Mänit hajxy jiiby yhäñaaguiädaacy. ¹⁵ Ja'a häna'c-hajxy hänajty jiiby tuumbä tsajtøgooty, mänitä Diosmädia'agy hajxy quiapxy maa ja'a Moisés jecy quiujahyyän, møød maa ja'a profetahajxy jecy quiujahyyän. Mänitä Pablohajxy ñämaayyä:

—Mägu'ughajpädøjc, pø jii mijts mädia'agy hajxy mmädia'aga'añ, huuc capx hajxy, weenä cu'ughajxy miädoy.

¹⁶ Mänitä Pablo tiänaayyø'cy. Mänitä quiø'ø chajtsihy, weenä cu'ughajxy jaduhṃ yhamädoowhity. Mänit miänaañ:

—Huuc hamädoowhit hajxy nägøxiä, mijts israelitashajxy, møød mijts ca'a israelitabä. Mhaagä wiingudsähgøøbiä Dios hajxy. ¹⁷ Højts israelitabä, Dios højts nDioshajpy. Jegyhajty højtsä nhapä ndeedyhajxy hijty jim yhadsäna'ay maa ja'a naax xiøhatiän Egipto. Mänit hajxy jaduhṃ yajnähdiijä ja'a Diósäm coo hajxy hänajty quiu'ughada'añii ja'a Diósäm. Mänit hajxy jim Egipto yhøxwoobädsøømä ja'a Diósäm. Jaduhṃä Dios ja'a miäjaa yajcähxø'cy. ¹⁸ Coo hajxy jim wiomejtsä pactuum maa hänajty pøn quia'a tsäna'ayän, jim hajxy miähmøøyy juxychägui'xjomøjt. Miece'xtujpiä Dios hänajty jaduhṃ, hoyyä miädia'agy hänajty quia'a jagä yajtuunäxä. ¹⁹ Mänitä israelitashajxy jim ñøcxy maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Canaán. Ja'a jäya'ayhajxy hänajty jim tsänaabiä, ja'a näjuxtujc-hagajptpä, cøjx hajxy yajcuhdägoyyii ja'a Diósäm. Mänit højtsä nhapä ndeedyhajxy ñaaxpaatnä. ²⁰ Mädaaxmägo'xjomøjt ja cupc hänajty tøø yhity coo hajxy hänajty tøø chooñ Egipto.

'Mänitä Dios miänaañ coo cuduung hajxy miøødhädät. Jaduhṃ hajxy jecy miøødhajty. Ja'a Samuel, je'eds jaac tehṃ tiuun cuduung. ²¹ Mänitä cu'ughajxy miänaañ coo gobiernä hajxy mio'owøøjät, coo hajxy jaduhṃ yhane'emøøjät. Mänitä Dios ja'a Saúl yajnähdiijy coo je'e tiünät gobiernä, ja'a Cis yhuung. Benjamín ja'a Cis hänajty jegyhajty tøø yhaphaty tøø tieedyhaty. Juxychägui'xjomøjtä Saúl jaduhṃ tiuun gobiernä. ²² Mänitä Dios miänaannä coo Saúl jaduhṃ quia'a tüunnät gobiernä. Jaduhṃ miänaannä coo David jaduhṃ ween tiuunnä gobiernä: "Njaanč tehṃ quiumäabiöchä David jaduhṃ, ja'a Isaí yhuung. Cøxaamb jaduhṃ quiudiuna'añ waambátyhøch nnäma'awa'añ", nømä Dios ja'a David jecy ñänøømy. ²³ Mänitä Jesús cujecy

jiaac mejch. Ja'a Jesús ja'a David jecy yhaphajt tieedyhajt. Paadiä Dios ja'a Jesús quiejxy coo ja'a israelitashajxy jaduhñ ween miñ yajñähwa'a'chii. Jéquiänä Dios hajxy jaduhñ yajwiinwaanøøyyä coogä yajñähwaatspä hänajty quieixa'añ. ²⁴ Cahnä Jesús hänajty tiägø'øyyä wädijpä, jimä Juan ja'a israelitas ja'a Diosmädia'agy hänajty yajwiingapxø'øyy coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy nägøxiä ñajtshixø'øwät, møød coo ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot wyiingudsähgø'øwät, møød coo hajxy ñäbétät. ²⁵ Coo ja'a Juan hänajty tiuumbädø'øwaannä, mänit miänaañ: “Jaduhñhøch mijtsäda'a xñänømy cooc tyijy høøch nGristo. Ca'a'ch nje'ejä. Jímhøchä njamiøød tu'ug jiaac medsa'añ. Maas møcmäjaamøød je'e miedsa'añ queech høøch. Cábøch cuhdujt jaduhñ njaty møødä nebiä cuhdujt je'e miøødän ja'a jaac medsaambä.”

²⁶ 'Mägu'ughajpädøjc, højtsä Abraham jecy nhaphajt ndeedyhajtäm; møød mijts ca'a judíospä, mwiingudsähgøøbiä Dios hajxypä. Nägøxiä ja'a Dios hajxy tøø xyajñähdiñäm coo hajxy nägøxiä xyajñähwa'adsáanam. ²⁷ Coo ja'a Jesús quioo'ty Jerusalén, cabä cu'ughajxy hänajty ñajuø'øyy coo hänajty je'e Dyiosquexiä. Ni ja'a teedywiindsønhajxy hänajty quia'a najuøøbiä. Coo ja'a Jesús hajxy yajyagho'cä, jaduhñä Diosmädia'agy hajxy yajtøjiajty nej myiñän cujaay coo ja'a Diosquexy hänajty yagho'oga'añii. Ja'a profetadøjc-hajxy jaduhñ jecy cujahy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty jegyhajty mäwädijpä. Hoyyä cu'ugä Diosmädia'agy hänajty jia mäday wiingusábadohaam nebiä profetadøjc ja'a Diosquexy hajxy hänajty jia mädia'aguiän, cabä cu'ughajxy hänajty ñajuø'øyy coo ja'a Jesús hänajty Dyiosquexiä. ²⁸ Jaduhñä cu'ughajxy hänajty tehngajnä ñä'ägä mänaañ cooc tyijy ja'a Jesús hänajty hanaxiä tøø quiädieey. Pero cab hänajty jaduhñ ñä'a tøyäbä. Hoy hänajty quia'a jagä tøyä, tehngajnä cu'ug ja'a Pilato hajxy jaduhñ ñämaayy coo ja'a Pilato ja'a Jesús yajyagho'ogøøjät. ²⁹ Coo ja'a Jesús jaduhñ jiaan'ch ho'cy, cøjx jaduhñ tiøjaty nebiaty jim miädia'agyiñän maa ja'a Diosmädia'agy myiñän. Mänit yajmånajcä cruzcøxp. Mänit hoy yajnaaxtägø'øyyii. ³⁰ Mänitä Dios ja'a Jesús yagjujypiojtägajch. ³¹ Mayhoocä Jesús jaduhñ jiaac hijxä ja'a jiamiøødhajxy, ja'a hajxy hänajty quipxy tøø piadsohndä'aguiäbä jim Galilea. Quipxiä Jesús hajxy piagoo'ty Jerusalén. Hoorä, jäda'ahatiä Jesús hajxy miädiaacpä maa ja'a judíoshajxiän coogä Jesús Quiäristo.

³² Paady højts mijts jaduhñ nyajwiingapxø'øyy ja'a Jesús cøxpä. Jequiän højts nhap ndeedyhajxy yhawáañäxä ja'a Diósäm coogä Dios ja'a yajñähwaatspä hänajty quieixa'añ. ³³ Coo ja'a Jesús hajxy tøø xñähho'túutäm, møød coo jiu-jypiojtägajch, jaduhñä Jesús hajxy tøø xjiaan'ch yajñähwáatsäm. Jaduhñä Dios ja'a miädia'agy yajtøjiajty neby højts nhap ndeedyhajxy jecy yhawáañäxäm coogä Dios ja'a yajñähwaatspä hänajty quieixa'añ. Jaduhñ jim myiñän cujaay maa ja'a salmo miämetspän: “Høøch miich nHuunghajpy. Jäda'a'ch miich tøø nyagjujypiojtägach.” ³⁴ Jéquiänä Dios jaduhñ miänaañ coogä yHuung hänajty yagjujypiojtägatsa'añ, jaduhñäc je'e quia'a pú'udsät. Jaduhñ jim myiimbä cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Míjtshøch ngunuu'xaamby nébiøchä David tøø nyajñäma'ayän. Nyajtøjiadäämbiøch jaduhñ.” ³⁵ Jaduhñ jim myiimbä cujaay wiingsalmojooty: “Caj miich mmäna'ana'añ coo ja'a mHuungä ñi'xä quiopc piú'udsät, coo hänajty tøø yho'ogy. Myagjujypiojtägatsaamby miich jaduhñ”, nömä Dios ñämaayyä. ³⁶ Hoorä, coo ja'a David jecy miähanehmbädøøyy nebiä Dios hänajty tøø yajñähdiñän, mänitä David yho'nä tiägooñä. Mänit hoy ñäaxtägø'øyy. Mänit piuutsnä. Tøyhajt jaduhñ. ³⁷ Pero ja'a Jesús, coo je'e yho'cy, cab je'e piuuch, je'eguiøxpä coo yagjujypiojtägajtsä. ³⁸⁻³⁹ Mägu'ughajpädøjc, huuc hamädoowhit hajxy, jaduhñ højts mijts nyajwiingapxø'øyy coo ja'a Jesús hajxy nägøxiä tøø xñähho'túutäm,

møød coo jadähooc jiuypiojtägajch. Pønjaty jaduhñ mäßøjp, nähwa'adsaamb hajxy je'e; hawa'adstuum hajxy miähmø'owa'añ. Hoyyä jecyquihdujt hajxy hijty nja wi'i quiudiunáanäm, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, cab hajxy hoy pedyii ngudiunáanäm, paady hajxy hijty nga'a nähwa'adsaanäm. ⁴⁰ Naxy hädaa mädia'agy hajxy mdehm miäbögät neby højts mijts cham nyajwiin-gapxø'øyän. Pø caj, wehñdä hajxy mjat mhabétät nebiä profetadøjc-hajxy jecy quiujahyyän:

⁴¹ Huuc mäadow hajxy, pønjaty jaduhñ mäwiingapxpejp, myagjuø'owäp hajxy jaduhñ;

mniguiu'uds mniguiuhhämeedø'owójøp hajxy.

Hix, hoy-yagjuøñøch jaduhñ njaanç tehñ yajcähxø'øga'añ maa mijts mwi-induumhajxiän.

Pero cab hajxy jaduhñ miäbøga'añ, ja'a hajxy hamdsoo ca'a hixaambä, nõmä Dios jecy miänaañ.

⁴²⁻⁴³ Mänitä Pablo miädiaacpädøñä. Coo ja'a Pablohajxy chajtøjpädsøomy møødä Bernabé, mänit hajxy ñämaayyä coo hajxy jadähooc ween min miädia'agy ja'a sábado hänajty jaac miimbä, neby hajxy hänajty tøø yhuuc mädiaacpän. Mänitä Pablo jäya'ay hajxy may piadu'ubøjcä, møødä judíos hajxy, møødä ca'a judíospähajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty mäßøjpä. Mänitä Pablohajxy miänaañ coo ja'a jäya'ayä Dios hajxy homiänaajä yhajodhadät.

⁴⁴ Coo ja'a sábado hänajty jadähooc yhabáatcumbä, mänitä cu'ughajxy jim miejch maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Tøø ja'a cu'ughajxy hänajty miädoyhaty coo ja'a Pablo ja'a Diosmädia'agy hänajty jadähooc miädia'agáangumbä. ⁴⁵ Coo ja'a judíos wyiindsøn hajxy jaduhñ yhiixy coo ja'a cu'ughajxy hänajty jaanç tehñ miay tøø miech Diosmädia'agyhamädoowhiipä, mänit hajxy jiootma'ty. Mänit hajxy tiägøøyy mänaambä cooc tyijy ja'a Pablohajxy hänajty yhöñda'agy. Wiingapxpéjtäbä Pablohajxy hänajty jaduhñ. ⁴⁶⁻⁴⁷ Pero cabä Pablohajxy ñä'ägä møjpädaacy. Mänit hajxy yhadsooyy:

—Jaduhñ højtsä Dios tøø xwyiinguexy coo højts mijts judíospä jayøjp nyajwiingapxø'owät ja'a mädia'agy ja'a Jesúscøxpä. Pero caj mijts hädaa mädia'agy mnä'ägä mädowna'añ. Coo hajxy jaduhñ mga'a mäßøga'añ, paady jaduhñ quia'a hawiinmatsä coo hajxy homiänaajä mjugyhädät nebiä Dios homiänaajä jiugyhatiän. Cab højts mijts hädaa mädia'agy nyajmøødmädia'agaannä. Jim højtsä jäya'ay nõcxy nnä'ägä yajwiingapxø'owaannä, ja'a hajxy ca'a judíospä. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän.

—Jaduhñ højtsä Dios tøø xwyiinguexy coo højts mijts judíospä jayøjp nyajwiingapxø'owät ja'a mädia'agy ja'a Jesúscøxpä. Pero caj mijts hädaa mädia'agy mnä'ägä mädowna'añ. Coo hajxy jaduhñ mga'a mäßøga'añ, paady jaduhñ quia'a hawiinmatsä coo hajxy homiänaajä mjugyhädät nebiä Dios homiänaajä jiugyhatiän. Cab højts mijts hädaa mädia'agy nyajmøødmädia'agaannä. Jim højtsä jäya'ay nõcxy nnä'ägä yajwiingapxø'owaannä, ja'a hajxy ca'a judíospä. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän.

⁴⁸ Coo hajxy jaduhñ miädooyy, ja'a hajxy ca'a judíospä, mänit hajxy xioondaacpøjcy. Mänit hajxy tiägøøyy mänaambä coogä Diosmädia'agy ja'a Jesúscøxpä jiaanç tehñ yhooyä. Mänit hajxy nägøxiä miäbøjcy, pønjatiä Dios hänajty tøø yajnähdiij coo hajxy jiugyhada'añ homiänaajä neby je'e jiugyhatiän. ⁴⁹ Mänitä Diosmädia'agy ja'a Jesúscøxpä tiägøøyy wa'xpä wiinduhmyhagajpt. ⁵⁰ Mänitä mäyøøjäya'ayhajxy jiojcapxøøyyä møødä to'oxiøjc-hajxy, ja'a hajxy hänajty Dioswiingudsähgøøbiä. Jaduhñ hajxy ñämaayyä coo ja'a Pablo miädia'agyhajxy quia'a mäßøjcäxät. Ja'a judíoswiindsøn hajxy jaduhñ mänaañ. Jaduhñ hajxy hänajty miänaambä coo ja'a Pablohajxy yhöxpäbo'owøjøjät. ⁵¹⁻⁵² Mänitä Pablo ja'a tiecy hajxy wyiinxiijty wyiinwojpy, weenä naaxoc jaduhñ quiøxy ca'ay. Hijxtahñd hajxy jaduhñ yajcähxø'c coo ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty nämay quia'a mäßøga'añ. Pero ja'a jäya'ayhajxy hänajty mäßøjpä, jaanç tehñ xioondaacp hajxy hänajty. Høxtä piaatypä Dioshespíritu hajxy hänajty. Mänitä Pablohajxy

jim chohnnä mөөdä Bernabé. Mänit hajxy jim ñöcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Iconio.

14

¹ Mänitä Pablohajxy jim miejch Iconio. Coo sábado yhabaaty, mänit hajxy ñöcxy maa ja'a judíos ja'a chajtøjc-hajxiän. Mänitä Pablo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwiingapxøøyy. Mänitä jäya'ayhajxy may miäbøjcy, mөөdä judíoshajxy, mөөd hajxy ca'a judíospä. ² Pero cabä judíoshajxy nägøxiä miäbøjcy. Mänitä jäya'ayhajxy jiojcapxøøyyä, ja'a hajxy hänajty ca'a judíospä, ja'a hajxy hänajty mäbøjpä. Jaduhñ hajxy jiojcapxøøyyä coo ja'a Pablo miädia'agy hajxy quia'a mäbøjcäxät. Ja'a judíoshajxy jaduhñ mänaañ, ja'a hajxy hänajty ca'a mäbøjpä. Jaduhñ hajxy hänajty miänaambä coo ja'a Pablohajxy wyiingapxpedøøjät. ³ Jejquiä Pablohajxy jim jiaac hijty Iconio. Cabä Diosmädia'agy hajxy hänajty tsähgø'ø-tsähgø'ø ñä'ä mädia'agy. Jaduhñ hajxy hänajty miädia'agy coogä Dios hajxy xjiaanč tehñ chójcäm. Madiu'u ja'a Pablo pa'am hajxy hänajty yajnaxy. Hijxtahñd hajxy hänajty yajcähxø'py jaduhñ coo ja'a Pablo ja'a Jesús ja'a miäjaa hajxy hänajty tøø mio'oyii. Hix, ja'a Jesús ja'a miäjaahaamä pa'am hajxy hänajty yajnaxy. Jaduhñä cu'ughajxy hänajty ñajuø'øy coo ja'a Dios hajxy tøyhajt xjiaanč tsójcäm. ⁴ Pero cabä cu'ughajxy hänajty tiu'ugmädia'aguiä. Näje'e ja'a judíos miädia'agy hajxy hänajty miäbøjcä. Näje'e ja'a Pablo miädia'agy hajxy hänajty miäbøjcä. Dioswiinguexiä Pablohajxy hänajty tiuumby mөөdä Bernabé. ⁵ Mänitä möjtuungmøødpähajxy quiojyquiapxytuumñ coo ja'a Pablohajxy quiuhga'adsøøjät. Jaduhñä judíoshajxy piamänaambä mөөd hajxy ca'a judíospä. ⁶ Coo ja'a Pablohajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jim piäyø'cy. Mänit hajxy ñöcxy maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Licaonia, mөөd maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Listra mөөd Derbe. ⁷ Mänitä Diosmädia'agy hajxy jim tiägøøyy yajwiingapxøøbiä Licaonia-naaxooty wiinduhmyhagajpt.

⁸ Jimä pa'amjäya'ay hänajty tu'ug chäna'ay Listra. Tecymiuquiä mähdiøjc hänajty tøø myiñ tøø quia'ay. Cahnä hänajty mänaa yo'oyø'øgy. ⁹ Jiaanč tehñ yhamädoowhijpiä mähdiøjc hänajty waambatiä Pablohajxy hänajty miädia'agy. Coo ja'a Pablo ja'a mähdiøjc jaduhñ yhijxy coo ja'a mähdiøjcä jioot hänajty tøø piäda'agy coo miøcpøgät, mөөd coo hänajty miäbøcy coo ja'a Pablo ja'a Jesús miäjaa hänajty miøødhajt, ¹⁰ mänitä Pablo ja'a mähdiøjc ñämaayy:

—Pädø'øg, tänaayyø'øg.

Møcä Pablo jaduhñ miänaañ. Mänitä craa jiaanč tänaayyø'cy. Mänit hoy tiägøøñä yohbiä. ¹¹⁻¹² Coo ja'a cu'ugä craa hajxy jaduhñ yhijxy coo hänajty tøø miøcpøcy, mänit hajxy tiägøøyy yaaxpä yhamdsoo hayuuc-haambyhajxy:

—Tøø ja'a Zeus hajxy xñägädäacäm mөөdä Hermes, ja'a hajxy nwiingudsähgøøyyämbä. Tøø hajxy jaduhñ ñibiäda'agyii neby jäya'ayän —nømä Pablohajxy ñänøømä.

Jaduhñä Bernabé hänajty yhajodhadyii nebiä Zeusän. Haa ja'a Pablo, jaduhñ hänajty je'e yhajodhajtäbä nebiä Hérmesän, je'eguiøxpä coo ja'a Pablo hänajty jiaanč tehñ miädia'agy. ¹³⁻¹⁴ Pero cabä Pablohajxy hänajty wyiinjuø'øy waambaty hajxy hänajty ñänømyii. Hoorä, jimä tsajtøjc hänajty tu'ug cajtpa'a maa ja'a cu'ugä Zeus hajxy hänajty wyiingudsähgøøyän. Ja'a jäya'ay hänajty jim tuumbä teedy, mänitä waj may yajmejch maa ja'a Pablohajxy hänajty cajtpa'a tøø miähmø'øyän. Mayyä pøyy jaduhñ yajmejtspä. Mänitä Pablohajxy tiägøøyyä wiingudsähgøøyyäbä. Ja'a cu'ughajxy mөөdä teedy, je'e hajxy hänajty mäwiingudsähgøøby. Mänitä teedyhajxy tiägøøyy mänaambä coogä waj hajxy hänajty yoxa'añ ja'a Pablocøxpähajxy. Hagriegohaam hajxy jaduhñ miänaañ. Coo ja'a Pablohajxy jaduhñ wyiinjuøøñä nebiä cu'ughajxy

hänajty jiatcø'øwa'añ, mänitä Pablohajxy tiägøøyy tajpä maabiä. Mänitä wyit hajxy quiøø'ch. Mänit hajxy jim tiägøøyy cu'ughagujc. Mänit hajxy yaaxy:

15 —Mägu'ughajpädøjc, ca'a højts xwyiingudsähgøø'y. Jäya'ay højts nej mijtsän. Paady højts yaa tøø nmech maa mijts mgajptän, coo højts mijtsä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'øwät, jaduhnä Dios jujpiä ja'a miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Jéquiänä Dios ja'a tsajt yhädiuun, møødä naaxwiin, møødä mejy, møød tijaty jaac jii, cøxiä. Jaduhnä Dios miäna'añ coo hajxy je'e mwiingudsähgøøñät, coo ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy mnajtshixøøñät, ja'a ca'a tsoobaatpä. 16 Hijty, jaduhnä Dios hijty miäna'añ coo ja'a jäya'ayä yhamdsoo cuhdujt hajxy ween yajtuñ. 17 Homiänaajä ja'a Dios yajcähxø'øgy coo hojiot jiaanč tehñ miøødä maa mijtscøxpän, møød coo yajtu'uy coo yajta'xy, møød coo ja'a camä tu'u yaghoyø'øy, jaduhñ hajxy ngaayy nhúucäm jootcujc —nømä Pablohajxy miänaañ.

18 Hobiänejpä ja'a Pablo ja'a cu'ug hajxy jaduhñ yajmøbøjcy coo ja'a waj hajxy quia'a yóxät, coo ja'a Pablohajxy jaduhñ quia'a wiingudsähgøø'øwøød møødä Bernabé.

19 Mänitä judíoshajxy näje'e miehch. Antioquía hajxy hänajty choon møød Iconio. Mänitä cu'ug hajxy yajmøbøjtägajch cooc tyijy ja'a Pablohajxy hänajty yhöñda'agy møødä Bernabé. Mänitä cu'ugä Pablo hajxy jaduhñ jia ca'ch. Jaduhñ hajxy hänajty yhajodhaty coo ja'a Pablo hänajty tøø yho'ogy, pero cab hänajty tøø ñä'a ho'pä. Mänitä Pablo hajxy hoy yhöxwich cajtpa'a. 20 Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänajty jaduhñ tøø miäbøquiäbä, mänitä Pablo hajxy hoy jiuhmugø'øy. Mänitä Pablo jadähoc wyiinmahñmeich. Mänitä Pablohajxy jaduhñ jiiby tiägøøguiumbä cajptooty møødä møbøjpädøjc. Cujaboomä Pablohajxy jim chohñ møødä Bernabé. Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a cajpt hänajty jaduhñ xiøhatiän Derbe.

21 Coo ja'a Pablohajxy jim miehch Derbe, mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägøøyy hawaan hayaaxøøbiä. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy may miäbøjcy. Mänitä Pablohajxy jim wyiimbíjcumbä. Mänit hajxy jim ñøcxtägajch Listra, møød jim Iconio, møød jim Antioquía, majaty hajxy hänajty tøø yhuuc hoobiän. 22 Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänajty tøø miäbøquiäbä, mänit hajxy wyiingapxøøyyä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot pianøcxät tehngahnä, hoy hajxy jaduhñ cu jia mänax cu jia yajnañ ja'a tsaačhpä ja'a peenä. Mänit hajxy jaduhñ jim ñøcxät Dioswiinduum. 23 Majatiä Pablohajxy hänajty wiädity, wyiinguejxyp hajxy hänajty pøn jaduhñ jim túnäp wiindsón maa ja'a tsajtøjcän. Mänitä Pablo ja'a Dios hajxy pia'yaaxy coo hajxy jaduhñ quiuweendähadøøjat ja'a Diósäm, ja'a hajxy hänajty tøø miäbøquiäbä. Jaguiay jayhu'uguiä Dios hajxy hänajty miänuu'xta'agy.

24 Mänitä Pablohajxy jim ñaxøøyy møødä Bernabé maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Pisidia. Møød hajxy jim yhoobiä maa ja'a naax hänajty xiøhajpän Panfilia. 25 Mänitä Pablohajxy jim jadähoc miéjtscumbä Perge. Jimä Diosmädia'agy hajxy jadähoc yajwá'xcumbä. Mänit hajxy ñøcxy jadähoc Atalia. 26 Jim hajxy jadähoc hoy biarcotägø'øy. Mänit hajxy jim ñøcxcumbä Antioquía maa hajxy hänajty jaduhñ tøø yhuuc tsohñdaacpän, maa hajxy hänajty jaduhñ tøø wyiinguexyijän coo ja'a Dios ja'a tiuunğ hajxy tiuunät. Coo hajxy jaduhñ jim miejtstägajch Antioquía, yaghabejt hajxy jaduhñ nebiä Dios hänajty tøø yhane'emiän coo hajxy jaduhñ tiunät. 27 Coo hajxy jim miehch Antioquía, mänitä Pablo ja'a møbøjpädøjc hajxy wioomujcy. Mänit hajxy miädiaacy nebiatiä Dios hajxy hänajty tøø piuhbedyijän, møød coo ja'a Dios cuhdujt jaduhñ tøø yecy coo ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ miäbøjpät, ja'a

hajxy hānajtj jaduhñ ca'a judíospä. ²⁸ Jejquiä Pablohajxy jim yhiyty Antioquía. Xyiicy xioondaacy hajxy jaduhñ mөөdä mǎbөjpǎdөjc-hajxy.

15

¹ Mānitä jäya'ayhajxy jaduhñ jim näje'e miejch Antioquía. Judea hajxy hānajtj tөө chohnda'agy. Mānitä mǎbөjpǎdөjc-hajxy yajnähixөөyyä coo hajxy jaduhñ quiudiúnät nebiä Moisés hānajtj jegyhajtj tөө yhane'emiän, coo hajxy yajcircuncidarhädät. Cooc hajxy jaduhñ quia'a cudiúnät, cábac hajxy jaduhñ ñähwá'adsät. Ja'a jäya'ayhajxy hānajtj jim tsohmbä Judea, je'edsä mǎbөjpǎdөjc hajxy jaduhñ yajnähixөөyy. ²⁻³ Pero cabä Pablohajxy jaduhñ quiumaayy coo ja'a mǎbөjpǎdөjc-hajxy jaduhñ yajnähixө'owөjät. Mānitä Pablo ja'a mädia'agy hajxy jaduhñ yajcapxiөөyy coo ja'a mǎbөjpǎdөjc-hajxy jaduhñ quia'a mǎbөгät neby hajxy hānajtj tөө yajnähixө'oyiijän coo hajxy tsipcөxp yajcircuncidarhädät. Mānitä Pablohajxy jim quiejxä Jerusalén mөөdä Bernabé, mөөdä wiinghāna'c-hajxy. Ja'a mǎbөjpǎdөjc-hajxy jaduhñ mǎguejx coo ja'a tsip ja'a pleetä jaduhñ ween nөcxy yajcөxy yajmay. Ja'a jäya'ayhajxy hānajtj jim tuumbä Jerusalén maa ja'a tsajtөjcän, je'edsä tsip ja'a pleetä hajxy hānajtj miөөdyajcөxaamby miөөdyajmayaamby, jaduhñ hajxy quia'a tsipyajpǎdө'nät. Coo ja'a Pablohajxy jim tiu'ubөjcy Antioquía, mānit hajxy jim ñaxөөyy maa ja'a naax hānajtj xiөhatiän Fenicia, mөөd jim maa ja'a naax hānajtj xiөhatiän Samaria. Jimä Pablo ja'a mǎbөjpǎdөjc hajxy miөөdmädiaacy, ja'a hajxy hānajtj tsānaabiä jim Fenicia mөөd jim Samaria. Jaduhñä Pablohajxy miädiaacy coogä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hānajtj tөө piadu'ubөcy, ja'a hajxy hānajtj ca'a judíospä, mөөd coogä yhamdsoo cuhdujt hajxy hānajtj tөө ñajtshixөөñä. Coo ja'a mǎbөjpǎdөjc-hajxy jaduhñ miädooyy, mānit hajxy jaduhñ jiaančh tehñ xioondaacy.

⁴ Coo ja'a Pablohajxy jim miejch Jerusalén mөөdä Bernabé, mānitä mǎbөjpǎdөjc-hajxy jim yhamugөөyy maa ja'a tsajtөjcän, mөөdä Dioswiingueypähajxy, mөөdä tsajtөjc-wiindsөnhajxy. Mānitä Pablohajxy miädiaacy nebiatiä Dios hajxy hānajtj tөө piuhbedyiijän. ⁵ Jimä fariseoshajxy näje'ebä. Tөө ja'a Diosmädia'agy hajxy hānajtj miäbөjpä ja'a Jesucristocөxpä. Mānit hajxy tiānaayyө'cy. Mānit hajxy miānaañ:

—Tsipcөxpä mǎbөjpǎdөjc-hajxy yajcircuncidarhǎjpät, hoy hajxy jaduhñ quia'a jagä judíospä; weenä mädia'agy hajxy jaduhñ quiudiunñ nebiä Moisés jecy yhanehmiän —nөmä fariseoshajxy miānaañ.

⁶ Mānitä Dioswiingueypähajxy yhamugөөyy mөөdä tsajtөjc-wiindsөnhajxy. Mānit hajxy tiägөөyy mädiaacpä waambatiä fariseoshajxy tөө miāna'añ.

⁷ Mānitä Pedro tiānaayyө'cy mädiaaccujc. Mānit yajcapxiөөyy:

—Puhya'adiөjc, mnajuөөby hajxy jaduhñ coochä Dios jecy xwyiinguejxy coochä jäya'ayä Diosmädia'agy nyajwiingapxө'owät, ja'a hajxy ca'a judíospä, coo hajxy miäbөгät, jaduhñ hajxy ñähwa'ads quiuhwá'adsät. ⁸ Haa ja'a Dios, xyhixyhǎjtämä njootä njuөhñdyhajxy. Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduhñ miäbөjcy, ja'a ca'a judíospä, mānitä Dioshespíritu hajxy mióoyyäbä, nebiä Dios ja'a yhEspíritu hajxy tөө xmióoyyäm hөjtshǎjtäm. Jaduhñä tөyhajt hajxy nmөөdhǎjtäm coo ja'a nähwaatstaact hajxy jaduhñ piaatpä, neby hөjts tөө nbáatäm. ⁹ Tu'cuhdujtä Dios hajxy tөө xyajnähwaats tөө xyajcuhwáatsäm mөөdä cajpä judíospähajxy. Coo hajxy jaduhñ tөө miäbөjpä, paadiä piojpä quiädieeyhajxy tөө ñähwaatspä. ¹⁰ Pero jaduhñ mijts mja mäna'añ coo ja'a cajpä judíospä ja'a mädia'agy hajxy jaduhñ quiudiúumbät nebiä Moisés jecy yhanehmiän. Ni hөjts pedyii nga'a cudiúunäm, hөjts judíoshǎjtäm. Ni hөjtsä nhapä ndeedyhajxy hijty jegyhajtj hoy quia'a cudiúunämbä. Coo mijts jaduhñ mja mäna'añ coo ja'a cajpä judíoshajxy jaduhñ quiudiúumbät, jaduhñ

hajxy myajcähxø'øgy nebiä Dios ja'a miädia'agy hajxy mga'a mabójcäbän. ¹¹ Pero jaduñ hajxy nnajuøøyyäm coo ja'a Jesús hajxy tøø xñä'a yajñähwáatsäm tu'cuhdujt, møød højts judíospähájtäm, møødä cajpä judíoshajxy. Hojiootä Jesús jaduñ miøødhajpy maa højtscøxphájtäm —nømä Pedro miänaañ.

¹² Mänitä mabøjpadøjc-hajxy miädiaacpädøøyy, ja'a hajxy hänajty jim tsänaabiä Jerusalén. Mänitä Pablohajxy tiägøøyy mädiaacpä møødä Bernabé nebiatiä Dios ja'a miäjaa hänajty tøø yajcähxø'øgy maa ja'a jäya'aguiøxpähajxiän, ja'a cajpä judíospähajxy, møød nebiatiä Pablo ja'a hoy-yagjuøøñajatypä hajxy hänajty tøø tiuñ. ¹³ Coo ja'a Pablohajxy jaduñ miädiaacpädøøyy, mänitä Santiago miänaañ:

—Puhy'aadiøjc, huuc tunä mayhajt hajxy, huuc hamädoowhit hädaa mädia'agy hajxy. ¹⁴ Jaduñä Simón tøø miädia'agy coo ja'a Dios ja'a hojioot miøødhajnä maa ja'a jäya'aguiøxpähajxiän, ja'a hajxy cajpä judíospä, møød coo ja'a Dios wyiimbiy pønjaty jaduñ quiu'ughädäp. ¹⁵ Jaduñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän nebiä profetadøjc-hajxy jecy quiapxy miädiaaquiän coo ja'a Dios hojioot hänajty miøødhada'añ maa ja'a jäya'aguiøxpähajxiän, ja'a hajxy cajpä judíospä. Jaduñä profeta Amós jecy quiujahy quiuguee'ch ¹⁶ coo ja'a Dios jaduñ miänaañ:
Nguexáambiøchä nguguexy coo ween jaduñ yhanehmbä nebiä David jecy yhanehmiän,

¹⁷ jadúñhöchä jäya'ayhajxy xwyiingudsähgø'øwät, ja'a hajxy cajpä judíospä, pønjätyhöch tøø nwiimbiy cooch je'e ngu'ughädät.

¹⁸ Jéquiänä Dios jaduñ miänaañ coo jaduñ yajtøjiada'añ.

¹⁹ Mänitä Santiago jiaac mänaañ:

—Tøyhajt jaduñ nebiä Diosmädia'agy miäna'añän. Cab jaduñ yhähixø'øgy coo ja'a mabøjpadøjc hajxy nhanéhämät, ja'a hajxy ca'a judíospä. Cab hajxy nnämäáyyänät coo højtsä nguhdujt hajxy xpiahíxämät, højts judíoshájtäm. ²⁰ Jaduñ mabøcypiä, tsøc hajxy yajnäjaayøøyyäm coo hajxy jaduñ quia'a tsú'udsät tijatiä jäya'ayhajxy tøø yoxy quepychechwiinduum, møød coo wiingto'oxiøjc hajxy quia'a møødmá'awät, møød coo animal hajxy quia'a tsú'udsät ja'a jañø'xiee'xypä, møød coo animalnø'ty hajxy quia'a hu'ug quia'a jøø'xät. ²¹ Jaduñä Moisés jecy quiujahy coo højts jaduñ nguhdujthájtämät, højts judíoshájtäm. Jaduñ højts wiindu'ugpoo'xxiøø nyajñähixøøyyäm maa ja'a tsajtøjcän wiinduhmyhagajpt.

²² Mänitä mabøjpadøjc-hajxy nägøxiä quiojyquiapxyhajty møødä Dioswiinguexypähajxy, møødä tsajtøjc-wiindsøn'hajxy, coo ja'a cunocy hajxy jim quiéxät Antioquía, coo ja'a Pablohajxy miøødhadøøjat møødä Bernabé. Mänitä Judashajxy jaduñ wyiinguejxä møødä Silas coo hajxy jaduñ quiunocyhädät. Jimä Judashajxy hänajty quiopc-haty møødä Silas maa ja'a tsajtøjcän. Mejtstu'u ja'a Judas hänajty xiøhaty møødä Barsabás. ²³ Mänitä mabøjpadøjcä nocy hajxy yhädiuñ. Mänitä Pablo ja'a nocy hajxy yajcø'ødägøøyyä coo hajxy miänøcxät Antioquía. Jaduñä nocy hajxy quiujahy:

“Puhy'aadiøjc, mijts hädaa nocy nyajnäguejxyp, mijts ca'a judíospä, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø mmabøcy, pønjaty jim tsänaaby Antioquía, møød jim Siria, møød jim Cilicia. Højts hädaa nocy tøø nhädiuñ, højts mabøjpadøjc yaa hijpä Jerusalén, møødä Dioswiinguexypähajxy, møødä tsajtøjc-wiindsøn'hajxy. ²⁴ Tøø højts jaduñ nmädoyhaty coo højtsä nmägu'ughajpähajxy näje'e jim tøø yhoy maa mijtsän. Ca'a yhöjts jaduñ nguejx; hamdsoo joot hajxy jim tøø ñøcxy. Jaduñ højts tøø nmädoyhaty coo mijtsä häna'c xjia wi'i wyiinhøøna'añ, ja'a hajxy jim tøø yhöyyäbä maa mijtsän, møød coo mijts

näje'e tøø myajwiinhøøñ. ²⁵ Coo mijtsä häna'c jaduhñ xjia wi'i wyiinhøøna'añ, paady højts tøø ngojyquiapxyhaty coo højtsä nmägu'ughajpä nämetsc jim nguéxät maa mijtsän näguipxy møødä Pablo møødä Bernabé. Højtsä Pablo njaanç tehñ chojpy njaanç tehñ pia'häyooby møødä Bernabé. ²⁶ Jaanç tehñ yhooyä Pablo ja'a Jesucristo hajxy miäduñ. Coo hajxy jaduhñ hoy miäduñ, paady hajxy mayhooc tøø jia wi'i yagho'oga'añii. ²⁷ Ja'a Judas højts nwiinguejxyp møødä Silas coo hajxy jim ñøcxät maa mijtsän. Hajäya'ayhaam mijts jaduhñ xmiøødmädia'aga'añ waambaty højts cham njaay ngueeçhän nocyquiøxp. ²⁸⁻²⁹ Jaduhñ højtsä Dioshespíritu tøø xmiøødcojyquiapxyhaty coo mijts nhané'emät coo hajxy mga'a tsú'udsät mädyijaty animal ja'a häna'c tøø yoxy quepychechwiinduum, møød coo animal hajxy mga'a tsú'udsät ja'a jañø'xiee'xypä, møød coo wiingto'oxiøjc hajxy mga'a møødmá'awät. Coo hajxy jaduhñ mgudiúnät, jaduhñ hajxy mniyaghoyø'owóøjät. Cabä wiingcuhdujt yaghane'ema'añ. Ja'a Dios hajxy jaduhñ xcwieendähädäp." Jaduhñä mabøjpädøjcä nocy hajxy yhädiuñ, ja'a hajxy hänajty jim hijpä Jerusalén.

³⁰ Mänitä Pablohajxy jim tiu'ubøjcy møødä Bernabé, møødä Judas, møødä Silas. Mänit hajxy jim ñøcxy Antioquía. Coo hajxy jim miejch, mänitä mabøjpädøjc-hajxy nägøxiä jim yhamugøøyy maa ja'a tsajtøjcän. Mänitä Pablo ja'a mabøjpädøjcä nocy hajxy yajcø'ødägøøyy. ³¹ Mänitä mabøjpädøjcä nocy hajxy quiapxy. Mänit hajxy jiaanç tehñ jiøtcugøøyy je'eguiøxpä coo hajxy jaduhñ quiapxmøcpøjcä nocyhaam. ³² Mänitä Diosmädia'agy hajxy yajwiingapxøøyyä. Ja'a Judashajxy jaduhñ capx møødä Silas. Yoñ hajxy jaduhñ quiapxy miädiaacy. Diosquexiä Judashajxy hänajty møødä Silas nämetsc. ³³ Maxiøø ja'a Judashajxy jim yhiyty Antioquía møødä Silas. Coo hajxy hänajty wyiimbidaannä, mänit hajxy ñämaayyä coo ja'a Dioscujú'uyäp hajxy jim nøcxy yecy Jerusalén. Mänitä Judashajxy ñøcxnä Jerusalén maa hajxy hänajty tøø yhuuc tsohndaacpä. ³⁴ Pero cabä Silas ja'a Judas pi-anøcxy. Jim miähmøøyy Antioquía ³⁵ näguipxy møødä Pablo møødä Bernabé. Mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägøøyy yajwiingapxøøbiä näguipxy møødä mabøjpädøjc-hajxy nämaybiä.

³⁶ Mänitä Pablo ja'a Bernabé cujecy ñämaayy:

—Jam jadähooc wädíjtäm majatiä Diosmädia'agy hoy nyajwá'xäm. Jamä mabøjpädøjc cuhíjxäm pø tehngahnä ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy pianøcxy.

³⁷ Jia nähadsow ja'a Bernabé jaduhñ. Mänit jaduhñ jia mänaañ coo ja'a Juan Marcos hajxy cu miødhajty. ³⁸ Pero cabä Pablo jaduhñ miänaañ coo ja'a Juan Marcos hajxy jaduhñ miødhädät je'eguiøxpä coo ja'a Juan Marcos hajxy hänajty tøø piuhwa'açhii mänaa hajxy hänajty jim wiäditiän Panfilia maa ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty yajwa'xiän. ³⁹ Coo ja'a Pablo hänajty quia'a tu'ugmädia'aguiä møødä Bernabé, paady hajxy mänit ñiwia'xä. Mänitä Bernabé ja'a Marcos wiowø'cy. Mänit hajxy tiägøøyy barcojooty. Mänit hajxy jim ñøcxy mejyhawiimb maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Chipre. ⁴⁰ Haa ja'a Pablo, mänit je'eduhñ miänaañ cooc ja'a Silas hänajty miøødwädita'añ. Mänitä mabøjpädøjcä Dios hajxy miänuu'xtaacy coo ja'a Pablohajxy piuhbedøøjät. Mänitä Pablohajxy tiu'ubøjnä møødä Silas. ⁴¹ Mänit hajxy jim ñaxøøyy Siria møød jim Cilicia. Majatiä Pablohajxy hänajty wiädity, jimä mabøjpädøjc hajxy hänajty quiapxmøcpøcy.

16

¹ Mänitä Pablohajxy jim ñøcxy Derbe. Coo hajxy jim tiu'ubøjcumbä, mänit hajxy jim ñøcxumbä Listra. Jimä craa hajxy tu'ug hoy piaady.

Timoteo ja'a craa hänajty xiøhaty. Miäbøjpiä Timoteo ja'a Diosmädia'agy hänajty. Ja'a Timoteo ja'a tiajjä, judía hänajty je'e. Jaanä miäbøjpiä Diosmädia'agy hänajty je'ebä. Ja'a Timoteo ja'a tieediä, ca'a hänajty je'e jiidiosä. ² Quiumaabiä mäbøjpädøjcä Timoteo hajxy hänajty, ja'a hajxy hänajty jim̄ tsänaabiä Listra møød jim̄ Iconio. ³ Mänitä Pablo ja'a Timoteo ñämaayy coo hänajty miøødwädita'añ. Pero cahnä Timoteo hänajty yajcircuncidarhaty. Mänitä Pablo ja'a Timoteo yajcircuncidarhajtä, jaduhñä judioshajxy jaduhñ quia'a jootmä'adät. Hix, ñajuøøbiä judioshajxy hänajty nägøxiä coo ja'a Timoteo hänajty quia'a yajcircuncidarhatyñä. Coo ja'a Timoteo ja'a tieedy hänajty quia'a judiosä, paadiä Timoteo hänajty quia'a yajcircuncidarhatyñä. ⁴ Mänitä Pablohajxy tiägøøyy wädijpä cajpt-cajpt møødä Silas møødä Timoteo. Majaty hajxy hänajty wiädity, jim̄ mäbøjpädøjc hajxy hänajty yajmädoyhaty waambatiä Dioswiinguexypähajxy hänajty tøø yhane'emiän, møødä tsajtøjc-wiindsøn hajxy, ja'a hajxy hänajty jim̄ hijpä Jerusalén. ⁵ Jaanä jaduhñä Pablo ja'a mäbøjpädøjc hajxy hänajty quiapxmøcpøjpä wiinduhmyhagajpt, paadiä mäbøjpädøjcä Diosmädia'agy hajxy hänajty hoy jiaac tehñ miäbøcy. Møød hajxy hänajty jiaac tehñ miayø'øy jabom-jabom.

⁶ Pero cabä Pablo cuhdujt hajxy choj mooyyä ja'a Dioshespíritäm coo ja'a Diosmädia'agy hajxy jim̄ nøcxy yajwa'xy Asia. Paady hajxy jim̄ jiaac wädijty Frigia møød jim̄ Galacia. ⁷ Mänit hajxy jim̄ miehch maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Misia. Mänit hajxy jia mänaañ coo hajxy jim̄ ñøcxät maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Bitinia. Pero cabä Jesús yhEspíritu jaduhñ miänaañ coo hajxy jim̄ ñøcxät. ⁸ Coo hajxy jim̄ ñaxøøyy Misia, mänit hajxy jim̄ miehch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Troas. ⁹ Mänitcoodsä Pablo jäya'ay tu'ug wyiinhijxy. Jim̄ hänajty choon maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Macedonia. Tänaaby hänajty jaduhñ. Mänitä Pablo ñämaayy: "Huuc tunä mayhajt, jam højtsä Diosmädia'agy yajwiingapxøøyyäc jim̄ Macedonia." Jaduhñä Pablo miänuu'xtaacä. ¹⁰ Coo ja'a Pablo jaduhñ wyiinhijxy, mänit højts jaduhñ nwiinmaayy coo højts jim̄ njaançh nøcxät Macedonia. Jaduhñ højts hänajty nwiinjuø'øy coo højtsä Dios hänajty tøø xwyiinguexy coo højtsä Diosmädia'agy jim̄ nøcxy nyajwa'xy.

¹¹ Mänit højts hoy nbarcotägø'øy. Mänit højts jim̄ ndsohñ Troas. Mänit højts nnøcxy meyhawiimb maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Samotracia. Mejihagujcä naax jaduhñ. Cujaboom højts jadähooc nbarcotägøøguiumbä. Mänit højts njaac nøcxy meyhawiimb maa ja'a cajpt hänajty jaduhñ xiøhatiän Neápolis. Coo højts jim̄ nmejch meyhawiimb, mänit højts nbarcopädsøømnä. ¹² Mänit højts nnøcxcumbä maa ja'a cajpt hänajty jaduhñ xiøhatiän Filipos, jim̄ Macedonia-naaxpa'a. Jim̄ä Rómabä jäya'ayhajxy hänajty nämay chäna'ay. Jim̄ højts jaduhñ maxiøø nhijnä. ¹³ Coo ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänit højts jim̄ nnøcxy møjnøøba'a, jim̄ cajtpa'a. Jim̄ä judios ja'a Dios hajxy hänajty naxy pia'ya'axy. Jim̄ä to'oxiøjc-hajxy hänajty näje'e tøø yhamugø'øy. Mänit højts jim̄ nhøxtaacy. Mänit højtsä jäya'ay ndägøøyy yajmøødmädiacpä ja'a Diosmädia'agy, ja'a hajxy hänajty tøø yhamugø'øyäbä. Haagä to'oxiøjc hajxy hänajty je'e. ¹⁴ Tu'jäya'ay hänajty xiøhaty Lidia. Jim̄ hänajty choon maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Tiatira. Hucywyit hänajty tioo'py, ja'a hojiatypä. Wyiingudsähgøøbiä Lidia ja'a Dios hänajty. Mänitä Dios ja'a Lidia yajmäbøjcy waambatiä Pablo hänajty yajnähixø'øy. ¹⁵ Mänitä Lidiahajxy hoy ñäbety nägøxiä mäduhñtiä hajxy hänajty jim̄ yhity maa ja'a tiøjcän. Mänit højtsä Lidia xñämaayy:

—Pø mmänaamb hajxy jaduhñ coöchä Dios ja'a miädia'agy hamuumdu'joot

nmäbøjcä, jam hajxy jim mejtsta'ag maačhä ndøjcän —nømj højts jaduhñ xñämaayho'cy.

Mänit højts jim hoy nmejtsta'agy.

¹⁶ Wiinghooc højts hänajty jim nnøcxy maa ja'a Dios hajxy hänajty pia'ya'axiän. Tu'haamnøcxpä, jim højtsä cäxyiihäna'c tu'ug hoy nbaady. Cudoogø'øy hänajty je'eduhñ. Ja'a haxøøgpä hänajty miøød. Cuwiinmahñdy hänajty je'eduhñ. Cøxiä hänajty jaduhñ ñajuø'øy tijaty hänajty jadaañäp tunääñäp. Majiatiä xädø'øñ hänajty ñämečhii coo hänajty jaduhñ cøxiä ñajuø'øy. Coo xädø'øñ hänajty mio'oyii, cøxiä wyiindsøn hänajty mioodiägach, mäduhñtiä hänajty quianarhaty. ¹⁷ Mänit højtsä cäxyiihäna'c xpiadu'ubøjcy høxhaam. Mänit tiägøøyy yaaxpä jojpä:

—Yø'ø jäya'ayhajxy, ja'a Dios hajxy miäduumby, ja'a maas møc cuhdujt møødpä. Mijts hajxy xyajwiingapxø'øwaamb neby hajxy mnähwa'ads mguhwá'adsät.

¹⁸ Maxiøø højtsä quixy jaduhñ xpiawädiyty yáaxäp wáañäp. Coo ja'a Pablo jaduhñ chíjpänä coo ja'a quixy jaduhñ wyi'i ya'axy, mänitä Pablo ñäwa'wiimbijty. Mänitä Pablo ja'a haxøøgpä yhøxquejxy:

—Ja'a Jesucristocøxpøch miičh nhøxquexy; pädsøm jii by maa yø'ø cäxyiihäna'cän —nømä Pablo miänaañ.

Mänitä haxøøgpä jaduhñ jiaanč pädsøømy.

¹⁹ Coo ja'a quixiä wyiindsøñhajxy jaduhñ yhijsy coo ja'a quixy hänajty jaduhñ tøø ñähwa'ačhii, mänit hajxy jaduhñ ñajuøøyy coo ja'a quixy hänajty jaduhñ quia'a canarhadaañä, møød coo xädø'øñ hajxy hänajty quia'a mo'owáañänä. Mänitä Pablohajxy miajtsä møødä Silas. Mänit hajxy yajnøcxä haguyc. ²⁰ Mänit hajxy jaduhñ ñäxø'øwøøyyä:

—Hädaa judíoshajxy, cajptyajma'p hajxy jaduhñ. ²¹ Wiingcuhdujt højts xjia wi'i yajnähixø'øwáañäm. Cab hajxy hawiinmats nmäbøjcämät, je'eguiøxpä coo hajxy jim ndsøhnäm Roma —nømä Pablohajxy ñänøømä.

Ja'a quixiä wyiindsøñhajxy jaduhñ mänaañ.

²² Mänitä Pablohajxy ñäbädø'cä ja'a cú'ugäm. Mänitä cuduunghajxy miänaañ coo ja'a Pablo ja'a wyithajxy yajtsíjjaxät, møød coo hajxy wiobho'ogøøjät paxyhaam. ²³ Coo ja'a Pablohajxy hänajty tøø wiobho'ogyii, mänit hajxy hoy chumyii. Mänitä tsumyjiäya'agwieendähajpä yhanehmä coo ja'a Pablohajxy hoy cwieendähadóøjät. ²⁴ Mänit hajxy hoy piäda'agyii hadsihxtuum jii by pujxtøgooty. Pu'uyhawa'adsootiä tiecyhajxy jaduhñ yhame'mújcäxä.

²⁵ Cuptsuhmdä hänajty jaduhñ, jii biä Pablo ja'a Dios hajxy hänajty pia'høy pia'ya'axy. Jii biä miädsomyjiäya'ayhajxy hänajty jaduhñ yhamädoowhity. ²⁶ Mänitä hujx møc ñajxy. Høxtä tsäyuuyy ja'a pujxtøjc jaduhñ. Cøjxä tøghaaw jaduhñ yhawa'ačh. Møødä cadena jaduhñ cøjx pioty maa ja'a tsumyjiäya'ayhajxy hänajty jaduhñ quiuxochän. ²⁷ Coo ja'a tsumyjiäya'agwieendähajpä mia'abiädø'cy, mänit jaduhñ yhijsy coo ja'a tøghagø'øw hänajty jaduhñ tøø quiøxy hawa'ačh. Mänit jaduhñ miänaañ cooc tyijy ja'a tsumyjiäya'ayhajxy tøø quiøxy päyø'øgy. Mänitä espada jiuu'ty. Niyagho'ogáañäp hänajty jaduhñ hamdsoo je'eguiøxpä coo hajxy cu piäyø'cy. ²⁸ Mänitä Pablo yaaxy:

—Ca'a jaduhñ mniyagho'ogyii. Chaa højts jaduhñ nägøxiä. Caj pøn tøø piäyø'øgy —nømä tsumyjiäya'agwieendähajpä ñämaayyä.

²⁹ Jaanč teh̄m chähgøøby hänäjty je'eduh̄n. Høxtä tsäyuuby hänäjty je'eduh̄n. Mänitä jøøn hoy quioñ. Päyø'øguiä tiøjtägøøguiumbä. Mänitä Pablohajxy hoy wyiinjiçäda'agyii møødä Silas. ³⁰ Mänit hajxy yhøxwoobädsøømä pujxtøgooty. Mänit hajxy miäyajtøøwä:

—Wiindsøn̄døjc, ja wi'i ñähwa'adsáambøch høøch. Nébyhøch jaduh̄n njatcø'øwat.

Ja'a tsumyjiäya'agwieendähajpä jaduh̄n mänaān. ³¹ Mänitä Pablohajxy yhadsooy:

—Coo hajxy jaduh̄n mmäbøgät ja'a Wiindsøn̄ Jesúsçøxpä, jaduh̄n hajxy mnähwä'adsät mäduh̄ñtiä hajxy jim̄ mhity maa ja'a mdøjcän.

³² Mänitä tsumyjiäya'agwieendähajpä ja'a Dioscapxy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy yajwiingapxø'øyii mäduh̄ñtiä hajxy hänäjty jim̄ yhity maa ja'a jiøøn maa ja'a tiøjcän. Ja'a Pablohajxy jaduh̄n mäyajwiingapxøøyy. ³³ Moññä hänäjty jaduh̄n. Mänitä Pablohajxy hoy yajtsi'iyii møødä Silas majaty hajxy hänäjty jaduh̄n tøø chaaçhø'øyän. Ja'a tsumyjiäya'agwieendähajpä jaduh̄n mäyajtsiiw. Mänit hajxy nägøxiä hoy ñäbety mäduh̄ñtiä hajxy hänäjty jiiby yhity maa ja'a jiøøn maa ja'a tiøjcän. ³⁴ Mänitä Pablohajxy jim̄ wioonøcxä maa ja'a craa tiøjcän. Mänit hajxy yajcaayy yaghuucä. Jaanč teh̄m xioon̄daac ja'a craahajxy jaduh̄n je'eguiøxpä coo ja'a Dioscapxy ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty tøø miäbøcy.

³⁵ Coo jiobøøyy, mänitä cuduuñgä policia hajxy quiejxy maa ja'a pu-jxtøjcän. Mänitä policia ja'a tsumyjiäya'agwieendähajpä hajxy hoy ñäma'ay coo ja'a Pablohajxy ween yhøxmächii møødä Silas. ³⁶ Mänitä Pablo hoy ñämaadiägachii:

—Tøøchä cuduuñghajxy jaduh̄n xyhane'emy cooçh mijts nhøxmädsät. Nøcx hajxy jaduh̄n jootcujc.

³⁷ Mänitä Pablo ja'a policia ñämaayy:

—Højts, Roma højts nxønaxy. Jaduh̄n højts cuhdujt nmøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän. Hoy højts jim̄ nja xønaxy Roma, tøø højtsä cuduuñg xyajwobho'ogyii hijxwiinduum. Hoy højts tii pojpa tii cädieey nga'a jagä møødä, tøø højts xyajtsumyii. Hoorä, tsähdiuumbä cuduuñghajxy jaduh̄n coo højts jaduh̄n tøø xchaaçhtiuñ. Paady højts hamee'ch xjia wi'i yaghøxmadsa'añii. Ween højts min̄ xyhamdsoo høxmach —nømä policiahajxy ñämaayyä.

³⁸ Mänitä cuduuñghajxy hoy yhawáanäxä waambatiä Pablo hänäjty tøø miäna'añ. Coo ja'a cuduuñghajxy jaduh̄n miädooy coogä Pablohajxy hänäjty jim̄ xiønaxy Roma, mänit hajxy chähgøøbiøjcy. ³⁹ Mänitä Pablohajxy hoy ñäma'ayii møødä Silas:

—Huuc tunä mayhajt hajxy, højts huuc mämée'xäc —nømä cuduuñghajxy hoy miäna'añ.

Mänitä Pablohajxy yhøxmäjtsänä. Mänit hajxy miänuu'xtaacä coo hajxy jim̄ chónät Filipos. ⁴⁰ Coo ja'a Pablohajxy piujxtøjpadsoømy, mänit hajxy jim̄ ñøcxy maa ja'a Lidia tiøjcän. Mänitä mæbøjpadøjc-hajxy jim̄ yhamugøøyy. Mänit hajxy quiapxmøcpøjcä ja'a Pablo. Mänitä Pablohajxy jim̄ chohñnä møødä Silas.

17

¹ Mayhagajptä Pablohajxy ñaxøøyy, møød jim̄ Anfípolis, møød jim̄ Apolonia. Mänit hajxy jim̄ miejch maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Tesalónica. Jim̄ä judíos ja'a chajtøjc-hajxy hänäjty tu'ug. ² Jaduh̄nä Pablo hänäjty quiuhdujthaty coo jaduh̄n chajtøjyo'oy. Wiindu'ugpoo'xxiøø hänäjty jaduh̄n jim̄ ñøcxy maa ja'a tsajtøjcän. Tägøøghoocä Pablo jim̄ yhooyy maa ja'a tsajtøjcän jim̄

Tesalónica. Jimä Pablo ja'a jäya'ay hänajty miøødcapxy miøødmädia'agy. Ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty yajcapxiøøby. ³ Jaduhnä Pablo hänajty quiapxtøy coo jaduhn jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coogä Dios ja'a Mesías hänajty yaa quiexa'añ hädaa yaabä naaxwiin, møød cooc hänajty yho'oga'añ, møød cooc hänajty jiuypiojtägatsa'añ:

—Ja'a Jesús høch mijts nyajmøødmädiaacy. Jue'e je'e, ja'a Mesías je'e, ja'a Dios jecy ñänøømäbä cooc hänajty yaa quiexa'añ ho'pä —nømä Pablo miänaañ.

⁴ Näje'e ja'a judíoshajxy miäbøjcy. Nämayyä jäya'ayhajxy miäbøjpä, ja'a hajxy hänajty ca'a judíospä, ja'a Dios hajxy hänajty wiingudsähgøøbiä. Nämayyä to'oxiøjc-hajxy miäbøjpä, pønjetiä ñihyhaphajxy hänajty jim tuungmøød haguyc. Mänitä Pablohajxy miägu'ugpøjcä møødä Silas, ja'a jäya'ayhajxy hänajty tøø miäbøquiäbä. ⁵ Coo ja'a Pablohajxy jaduhn miägu'ugpøjcä, mänitä judíoshajxy jiootma'ty, ja'a hajxy hänajty ca'a mäbøjpä. Mänitä haxøøghäna'c-hajxy hoy wioomugyii. Mänit hajxy ñämaayyä coo hajxy ween quiajptyajma'ady. Mänitä haxøøgjäya'ayhajxy miädoyhajty cooc tyijy ja'a Pablohajxy hänajty jim tøø miech maa ja'a Jasón ja'a tiøjcän. Jue'e ja'a haxøøgjäya'ayhajxy hänajty jiatcø'øwa'añ møødä judíoshajxy, jimä Pablohajxy hänajty yajnøcxa'añii haguyc. Mänitä Jasón ja'a tiøjc hadsip yhajahmdúutäxä. ⁶ Coo ja'a Pablohajxy jim quia'a paatä, mänitä Jasónhajxy jim wyitsnøcxä haguyc hadsip, møødä mäbøjpädøjc-hajxy näje'e. Mänitä judíoshajxy tiägøøyy yaaxpä jojpä, ja'a hajxy hänajty ca'a mäbøjpä:

—Ja'a Pablohajxy, cajptyajma'pä hajxy jaduhn wiädity homiaajä. Tøø hajxy yaa miejtspä. ⁷ Jim hajxy miejtsa'agy maa ja'a Jasón ja'a tiøjcän, paadiä Jasón ja'a pojpa miøødäbä. Homiaajä Pablohajxy jaduhn wiädity, jaduhnä cu'ug hajxy jiojcapxø'øy coo ja'a gobiernä miädia'agy hajxy quia'a mäbøjcänät, ja'a jim møjhajpä Roma. Jaduhnä Pablohajxy yhøhndaacpä cooc tyijy ja'a Jesús jaduhn miøjhajpä nebiä gobiernän —nømä judíoshajxy miänaañ, ja'a hajxy hänajty ca'a mäbøjpä.

⁸ Coo ja'a cu'ughajxy jaduhn miädooyy møødä møjhajpähajxy, mänit hajxy tiägøøyy yaaxpä waambä. ⁹ Mänitä Jasónhajxy ñiñähjuudiutä møødä mäbøjpädøjc-hajxy, ja'a hajxy hänajty tøø miächíijäbä. Mänit hajxy yhøxmájtsänä.

¹⁰ Coo quioodsøøyy, mänitä Pablohajxy ñämaayyä møødä Silas coo hajxy jim chóonät, coo hajxy ñøcxät jim maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Berea. Ja'a mäbøjpädøjc-hajxy jaduhn mänaañ. Mänitä Pablohajxy jim jiaančh nøcxy Berea. Coo hajxy jim miech, mänit hajxy ñøcxy maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. ¹¹ Mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägøøyy yajnähixøøbiä. Coo ja'a judíoshajxy jaduhn miädooyy, mänit hajxy jaduhn jiootcugøøyy. Cab hajxy jaduhn jiootma'ty nebiä miäjudíoshajxy hänajty tøø jiootma'adiän jim Tesalónica. Mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägøøyy capxtaacpä jabom-jabom pø jaančh tøyhajt hänajty jaduhn nebiä Pablo hajxy hänajty miädia'aguiän. ¹² Paady hajxy jaduhn may miäbøjcy. Møødä jäya'ayhajxy may miäbøjpä, ja'a hajxy hänajty ca'a judíospä, møødä møjhajpädøjc-hajxy, ya'adiøjc-hajxy møødä to'oxiøjc-hajxy. ¹³ Ja'a jäya'ayhajxy hänajty jim tsänaabiä Tesalónica, ja'a hajxy judíospä, coo hajxy jaduhn miädoyhajty coo ja'a Pablo ja'a Diosmädia'agy hänajty jim yajwa'xy Berea, mänit hajxy jiootma'ty. Mänitä jäya'ayhajxy Beréabä hoy jiojcapxø'øyii coo ja'a Pablo ja'a miädia'agy quia'a mäbøjcäxät. ¹⁴ Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänajty mäbøjpä jim Berea, mänit hajxy miänaañ coo ja'a Pablo jim chóonät, coo wiingtuum ñøcxät mejypia'a. Paady hajxy jaduhn miänaañ je'eguiøxpä coo hajxy hänajty chähgø'øy coo

ja'a Pablo cøxypänejpiä tiunóøjät. Coø ja'a Pablo jim jiaanč tsohñ Berea, jimä Silashajxy miähmøøyy møødä Timoteo. ¹⁵ Yajmøødquejxä ja'a Pablo ja'a mäbøjpädøjc nämetsc nädägøøg. Coø ja'a Pablohajxy jim miejch mejypia'a, mänit hajxy biarcotägøøyy. Mänit hajxy ñøcxy barcojooty maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Atenas. Coø hajxy jim miejch, mänitä Pablo jiamiøødhajxy wyiimbijnä. Mänitä Pablo capxy jim quiejxy Berea coø ja'a Silashajxy jim paquiä ñøcxpät Atenas møødä Timoteo, coø ja'a Pablo hajxy jim piáadät.

¹⁶ Jimä Pablo ja'a Silas hänajty yhahixy Atenas møødä Timoteo, mänitä Pablo yhiixy coø tsaasaandä hänajty jim jiaanč tehñ miayyä cajptooty. Je'e ja'a cu'ughajxy hänajty wyiingudsähgøøby. Coø ja'a Pablo jaduhñ yhiixy, mänit jiaanč tehñ jiootmayhajty. ¹⁷ Naxiä Pablo hänajty jim ñøcxy maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Ja'a Jesucristocøxpä ja'a Pablo hänajty jim yajcapxy yajmädia'aguiø'øyy møødä judíoshajxy, møødä jäya'ayhajxy ca'a judíospä, ja'a Dios hajxy hänajty wiingudsähgøøbiä. Jabom-jabomä Pablo hänajty jim ñøcxy cajptcujc. Møød jimä Pablo ja'a Jesucristocøxpä hänajty yajcapxy yajmädia'aguiøøbiä møødä cu'ug, ja'a hajxy hänajty jim yohby naxpä. ¹⁸ Mänitä jäya'ayä Pablo hajxy näje'e wyiingumedsøøyy. Cujwa'xy hajxy hänajty yhabøcy ja'a epicureodøjcä miädia'agy. Møød cujwa'xy hajxy hänajty yhabøjpä ja'a estoicodøjcä miädia'agy. Mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Yø'ø craa, jaanč tehñ yajcumayaamb yø'øduhñ cooc tyijy jiaanč tehñ yhøxpøquiä. Pero cap yø'øduhñ tii ñä'ägädä jaty —nømä Pablo jaduhñ ñänøømä.

Mänitä wiinghäna'c-hajxy miänaañ:

—Jäguem yø'ø craa choon. Wiingdiosäda'a miädiaacyy.

Paady hajxy jaduhñ miänaañ, je'eguiøxpä coø ja'a Pablo ja'a Jesucristo hänajty miädia'agy, cooc hajxy hoy xñähho'túutäm, møød cooc jadähooc jiuypiojtägajch. ¹⁹ Mänitä Pablo jim wioonøcxä maa ja'a tunhuung hänajty xiøhatiän Areópago. Jimä jäya'ayhajxy hänajty may tøø yhamugø'øyy. Mänitä Pablo ñämaayyä:

—Højts hawáañäc tii miich jaduhñ mmädiaacyy hawiinjemybiä. ²⁰ Jaanč tehñ wyiing miich jaduhñ mmädia'agy. Højts capxwíjjäc neby jaduhñ miädia'agytiägø'øyän —nømä Pablo miäyajtøøwä.

²¹ Hix, ja'a jäya'ayhajxy hänajty jim tsänaabiä Atenas, møødä jäya'ayhajxy hänajty jim hadsänaabiä, jaduhñ hajxy hänajty quihdujthaty coø hajxy hänajty cøxiä wiinä miädowna'añ, ja'a hänajty hawiinjemybiä.

²² Mänitä Pablo tiänaayyø'cy cu'ughagujc. Mänit miänaañ:

—Mägu'ughajpädøjc, mijts yaa tsänaabiä Atenas, tøøch jaduhñ nhixy coø mijtsä tsaasaandä madiu'u mwiingudsähgø'øyy. ²³ Mayhitä wiingudsähgøødiaact hajxy mmøødä. Tøøchä altar tu'ug nhixy coø letra jaduhñ yuugjaay miøødä: “Jii ja'a Diosäda'a tu'ug, cahnä pøn yhixyñä. Je'e yhaltar hädaa.” Hoorä, mwiingudsähgøøby yø'ø Dios hajxy jaduhñ, hoy hajxy mga'a jagä hixyhatyñä. Pues je'eč mijts jaduhñ nyajmøødmädiaacyy.

²⁴ 'Ja'a Diøshøch jaduhñ nmädiaacypiä, cøxiä je'e yhädiuun møød hädaa yaabä naaxwiimbä, møød tijaty yaa hijp. Wiindsønhaip je'e jim tsajpootyp møød hädaa yaabä naaxwiin. Cøxiä wiinä jaduhñ yhane'emy homiaajä. Cab jaduhñ jii by chäna'ay tsajtøgooty, ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ yhädiuumbiä.

²⁵ Cabä Dios tii yajmaajiaty. Cab jaduhñ miäna'añ coø højts nbuhbéjtämät. Pero jaaya'ay hajxy cøxiä xmiøoyyäm tijaty hajxy nyajmaajijätäm, møødä jugyhajt, møødä poj, cøxiä.

²⁶ 'Tu'ug jäya'ay ja'a Dios jecy yhädiuundsohñ. Je'e hajxy nägøxiä nhøjxhätäm ndecyhätäm mäduhñtiä hajxy yaa ndsänaayyäm hädaa yaabä

naaxwiin wiinduhmyhagajpt. Cahnä Dios hajxy hänajty xyhädiuunäm, tóoyyäm hajxy hänajty xyajnähdijäm mänaa hajxy nmiin ngáhwämät, maa hajxy ndsänaayy nhäyóowämät. ²⁷ Chojiä Dios ja'a jioot jaduñ coo hajxy nwiingudsähgóoyyämät, paady hajxy tøø xyhädiuunäm. Coo ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot nba'yáaxämät, xyhadsóowäm hajxy jaduñ. ²⁸ Hix, jaaya'ay hajxy xyagjugyhájtäm. Jaduñ hajxy tøø xquiunú'xäm coo hajxy ndsänaayy nhäyóowämät, møød coo hajxy nyohy nnáxämät. Jaduñä yaabä jäya'ayhajxy näje'e tøø quiujaay coogä Dios hajxy xyhuunghájtäm. ²⁹ Tøyhajt jaduñ coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. Pero coo jäya'ayä jäya'ayhahädiuunaxxy hajxy yhädiuñ, jue'e hajxy yajtuumby, oro, møødä poobhoro, møødä tsa. Cab jaduñ yhahixø'oy coo jaduñbä jäya'ayhahädiuunaxxy hajxy nwiingudsähgóoyyämät. Hix, ca'a Dyiosä je'e jaduñ. ³⁰ Jegyhajty, cabä jäya'ayhajxy hijty ñajuø'oy pø jii Dios. Y cabä Dios hijty miøjpäda'agy coo hijty quia'a wiingudsähgø'oyii. Pero jäda'ahaty, tøø ja'a Dios hajxy xyhanéhmäm coo ja'a nhaxøøgcuhdujt hajxy nägøxiä nnajtshixøoyyämät, mäduhñtiä hajxy yaa ndsänaayyäm hädaa yaabä naaxwiin. ³¹ Hix, tøø ja'a Dios wyiinmay coo hajxy nägøxiä xyajtøyhajtyegáanäm. Jaanä jaduñ tøø wyiinmaabiä mänaa hajxy jaduñ xyajtøyhajtyegáanäm. Tøø ja'a Dios tu'jäya'ay yajnähdijy coo hajxy mänitxøøbä xyajcueendäyegáanäm. Coo tu'jäya'ay jaduñ yho'cy, mänitä Dios jaaya'ay yagjuyypiojtägajch jadähooc. Coo jaaya'ay jaduñ jiaanch juyypiojtägajch, jaduñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo jaaya'ay hajxy tøyhajt xyajcueendäyegáanäm mänitxøøbä —nømä Pablo miänaañ.

³² Coo ja'a cu'ughajxy jaduñ miädooyy coo ja'a Pablo jaduñ miänaañ cooc tu'jäya'ay hänajty tøø jiuypiojtägach, ja'a hänajty tøø yho'oguiäbä, mänitä Pablo hajxy näje'e ñäxiicy. Mänit wiinghänä'c-hajxy näje'e miänaañ:

—Mmínäp yaa jadähooc. Njaac mädoowaamby højts jaduñ nej miich mmädia'aguiän —nømä Pablo ñämaayyä.

³³ Mänitä Pablo wyiimbijnä. ³⁴ Näje'e jäya'ayä Pablo hajxy pianøcxy. Miäbøjc hajxy jaduñ. Tu'jäya'ay hänajty xiøhaty Dionisio. Møjhajp hänajty je'e jim maa ja'a Areópagon. Jaanä jaduñä to'oxiøjc tu'ug miäbøjpä. Dámaris hänajty xiøhaty. Nämay hajxy jaduñ miäbøjcy.

18

¹ Mänitä Pablo jim chohñ Atenas. Mänit wiingtuum ñøcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Corinto. ² Jimä Pablo ja'a judío tu'ug miøødnibiaatä. Jue'e ja'a judío hänajty xiøhaty Aquila. Jim hänajty choon maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Ponto. Jue'e tio'oxiøjc hänajty xiøhaty Priscila. Naam mech hajxy hänajty jim Corinto. Jim hajxy hänajty tøø chohnda'agy maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Italia. Paady hajxy jim chohñ Italia, je'eguiøxpä coo ja'a gobiernä Claudio hänajty tøø yhane'emy coo ja'a judíoshajxy jim quiøxy tsóonät Roma. Mänitä Pablo jim ñøcxy cuhijxpä maa ja'a Aquilahajxy hänajty yhäña'ayän. ³ Jue'e Aquilahajxy hänajty tiuunghajpy, loondøy hajxy hänajty yhädiuumby. Y ja'a Pablo, jaanä jaduñ hänajty tiuunghajpy. Paadiä Aquila ja'a Pablo ñämaayy coo ja'a Pablo jim miøødtúnät. Mänitä Pablo jim miähmøøñä. ⁴ Wiindu'ugäsábado ja'a Pablo hänajty jim ñøcxy maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Jiibiä Pablo ja'a Diosmädia'agy hänajty yajwiingapxø'oy ja'a Jesucristocøxpä, weenä jäya'ayhajxy jaduñ miäbøcy, møødä judíoshajxy, møødä ca'a judíoshajxpä.

⁵ Mänitä Silashajxy jim miejch Corinto møødä Timoteo. Macedonia hajxy hänajty tøø chohnda'agy. Mänitä Pablo jaduñ wyiinmaayy coo tu'tu'uyyä hänajty tiunaanä, coo ja'a Diosmädia'agyhajiä hänajty miäwäditaanä.

Mänitä Pablo ja'a judíos tiägøøyy yajmøødmädiaacpä coogä Jesús hänajty ja'a Mesías, ja'a Dios hänajty jecy tøø yajnähdíjjiäbä coo hänajty quixa'añ ya-jnähwaatspä. ⁶ Mänitä judíoshajxy jiootma'ty. Mänit hajxy miänaañ cooc tyijy ja'a Pablo hänajty yhøhnda'agy. Mänitä Pablo ja'a wyit wyiinxiyty. Jaduhñä hi-jxtahñd yejcy coo ja'a judíos wyiinmahñdyhajxy hänajty quia'a hoyyã. Mänitä Pablo miänaañ:

—Hamdsooyyã pojpä hajxy jaduhñ mmøødä coo hajxy jaduhñ mga'a nähwa'adsa'añ. Paady hajxy jaduhñ mga'a nähwa'adsa'añ coo haxøøgwiinmahñdy hajxy mmøødä. Ca'a yhøøchä pojpä jaduhñ nmøød coo hajxy mga'a nähwa'adsa'añ. Cábøch mijtsä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'øwaañnä. Ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, je'eçh hajxy jaduhñ nyajwiingapxø'øwaañnäp —nømä Pablo ja'a judíos ñämaayy.

⁷ Mänitä Pablo chajtøjpdæsøømy. Mänit jim ñøcxy maa ja'a craa Ticio Justo tiøjcän, jim tsajtøjnähmøjc. Wyiingudsähgøøbiä Ticio Justo ja'a Dios hänajty, hoy hänajty je'e quia'a jagä judíosä. ⁸ Jimä jäya'ay hänajty tu'ug xiøhaty Crispo. Jue'e hänajty tiuumby tsajtøjwiindsøn. Mänitä Crispo ja'a Diosmädia'agy hajxy miäbøjcy nägøxiä, møødä yhuung møødä tio'oxy. Nämayyã jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy miäbøjpä, ja'a hajxy hänajty jim tsänaabiä Corinto. Mänit hajxy hoy ñäbety. ⁹ Mänitä Pablo ja'a Jesucristo wyiinhijxy coods. Mänitä Jesucristo miänaañ:

—Ca'a pøn mdsähgø'øy. Høøch nmädia'agy tehngajnã yajwá'xäc. Caj mhamónät. ¹⁰ Høøch miich ngüendähajpy. Caj miich pøn nej xtiuna'añ. Hix, nämáyhøchä jäya'ay ja'a ngapxy ja'a nmädia'agy hajxy yaa xmiäbøjca maa hädaa cajptän —nømä Pablo ñämaayyã.

¹¹ Tu'jomøjtä cupcä Pablo jim yhiyty Corinto. Jue'e ja'a Pablo hänajty jaduhñ ñä'ägädä tuunghajpy, ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xyiibä.

¹² Pero coo ja'a craa Galión jim tiägøøyy tuumbä gobernador maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Acaya, mänitä judíos ja'a Pablo hajxy tiägøøyy mädsibøøbiä. Mänit hajxy jim yajnøcxy haguyc maa ja'a Galión hänajty tiuñän. ¹³ Mänitä judíos ja'a Galión hajxy ñämaayy:

—Jue'e hädaa craa jiatcø'øy, jiojcapxøøby hädaa craa ja'a cu'ug coo højts nguhtuht hajxy xquia'a yajtuunät neby højtsä Dios nwiingudsähgø'øyän. Wiingwiinmahñdy jaduhñ yajnähixøøby coo højtsä Dios wiing nwiingudsähgø'øwät —nømä Pablo ñähwaambejtä.

¹⁴ Coo ja'a Pablo hänajty yhadsowa'añ, mänitä Galión yaghadsowøøyy:

—Coo hädaa craa häxøpy tøø quiädieey, mänitøch mijtsä mmädia'agy häxøpy nmädowaanä. ¹⁵ Pero ja'a mhamdsoo cuhtuht hajxy jaduhñ myajtsibøøby. Ja'a mhamdsoo mädia'agy hajxy jaduhñ myajcapxiøøby pøn jaduhñ xøhajp ja'a Mesías. Hamdsoo mijts myajtødiägø'øwät. Cábøch jaduhmbä nmädowa'añ —nømä judíoshajxy yhojjä.

¹⁶ Mänitä Galión ja'a judíos yhøxquejxy maa ja'a haguhtøjcän. ¹⁷ Jimä jäya'ay hänajty tu'ug xiøhaty Sóstenes. Copc-hajp hänajty je'e maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Mänitä cu'ugä Sóstenes hajxy miajch. Mänit hajxy jim yajnøcxy haguyc. Mänit hajxy jim quioxho'cy. Pero cabä Galión jaduhñ miøjpdäacy.

¹⁸ Y ja'a Pablo, maxiøø je'e jim jiaag hijty Corinto. Mänitä Pablo ja'a mäbøjpdøjc ñämaayy coo hänajty jim choonaanä. Jim hänajty ñøcxa'añ Siria barcojooty näguipxy møødä Priscila møødä Aquila. Cahnä hajxy hänajty jim biarcotägø'øy Cencrea, mänitä Pablo cuhdøø'x yajcuhme'xy. Paady jaduhñ yajcuhme'xy coo ja'a Dios hänajty cøxiä wiinä tøø miäyujwa'añ. Mänitä Pablohajxy tiu'ubøjñä barcojooty. ¹⁹ Mänit hajxy mejyhawiimb ñajxy. Mänit hajxy jim miejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Efeso. Jimä Pablohajxy

ñibiuhyohdiúutänä mөөdä Priscila mөөdä Aquila. Mänitä Pablo jim ñöcxy nidiuhm maa ja'a judíos chajtöjc-hajxiän. Mänitä Pablo ja'a judíos tiägööyy mөөdmädiaacpä. ²⁰ Mänitä judíoshajxy jia mänaañ coo ja'a Pablo jim jejcy yhidät. Pero cabä Pablo jaduñ miänaañ. ²¹ Mänit miänaañ: “Nöcxáamböch cham Jerusalén xööhajpä. Pero coo ja'a Dios jaduñ miäná'anät, mänitöch yaa nmiindägátsät maa mijtsän.”

Coo ja'a Pablo jaduñ quiapxpädööyy, mänit jadähooc biarcotägöögüumbä. Mänit jim chohñ Efeso. ²² Mänit jim ñöcxy barcojooty maa ja'a cajpt hänajty xiöhatiän Cesarea. Coo jim miejch, mänit biarcopädsöomy. Mänit ñöcxy Jerusalén. Coo jim quioo'ty, mänitä mäböjpädöjc-hajxy hoy quiuhixyii. Mänitä Pablo jim ñöcxy Antioquía. ²³ Maxiöö jim yhiyty. Mänit jim tiu'uböjcumbä. Mänit jim ñöcxy maa ja'a naax hänajty xiöhatiän Galacia mөөd jim Frigia. Majatiä Pablo hänajty wiädity, jimä mäböjpädöjc-hajxy hänajty quiapxmöcpögyii nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduñ hoy yajnócxät.

²⁴ Mänitä judíos jim tu'ug miejch Efeso. Apolos hänajty xiöhaty. Jue'e hänajty choñ Alejandría maa ja'a naax hänajty xiöhatiän Egipto. Jöjwidsö'ö hänajty quiapxy miädia'agy. Ca'xiä Diosmädia'agy hänajty jiaanč tehñ jiaty. ²⁵ Töö ja'a Diostu'u hänajty jaduñ hoy yhaböcy. Hamuumdu'joot hänajty yajnahixö'öy ja'a Jesúscöxpä, neby hänajty töö jiaty töö yhabetiän. Najuöobiä Apolos hänajty jaduñ coo ja'a Juan hänajty töö miäyajnäbety. Pero cahnä Apolos hänajty miädoyhatyñä coo ja'a mäböjpädöjc-hajxy hänajty näbejnä ja'a Jesucristocöxpä. ²⁶ Mänitä Apolos jim ñöcxy maa ja'a judíos chajtöjc-hajxiän. Mänitä Apolos ja'a Diosmädia'agy tiägööyy yajwiingapx yajwiinmädiaagöobiä. Möcjoot hänajty miööd. Jimä Priscilahajxy hänajty yhamädoowhity tsajtöogooty mөөdä Aquila. Coo ja'a Apolos jaduñ miädiaacpädööyy, mänitä Priscila ja'a Apolos hajxy hawiing wioonöcxy. Mänitä Apolos hajxy ca'xy yajmөөdmädiaacy nebiä Apolos ja'a Diosmädia'agy jaduñ maas hoy yajnócxät. ²⁷ Mänitä Apolos miänaañ coo hänajty jim ñöcxa'añ Acaya. Mänitä mäböjpädöjc-hajxy jaduñ piamänaañ coo ja'a Apolos jim ñöcxät. Mänitä mäböjpädöjc nocy hajxy yhädiuun coo ja'a Apolos jim piuhbedöjät Acaya. Ja'a mäböjpädöjc-hajxy hänajty jim hijpä Acaya, je'edsä Apolos hajxy puhbädäp. Mänitä Apolos jim chohñ Efeso. Mänit jim ñöcxy Acaya. Coo jim miejch, mänitä mäböjpädöjcä Apolos hajxy piuhbejty nägö'ö nädecypiä. Paady hajxy hänajty töö miäböcy ja'a Jesucristocöxpä, je'egüöxpä coo ja'a Dios hojioot jiaanč tehñ miöödä. ²⁸ Majatiä Apolos ja'a judíos ja'a Diosmädia'agy hänajty miöödyajcapxiö'öy cu'ughagujc, cabä judíoshajxy hänajty yajmäjäda'agyii. Jaduhnä Apolos yajnahixö'öy coogä Jesús hänajty je'e Miesíasä, ja'a Dios hänajty jecy töö yajnahdijjiäbä coo hänajty yaa quiexa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jaduhnä Apolos hänajty yajnahixöobiä coo jaduñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'agüän coo ja'a Dios jaduñ jecy töö miäna'añ coogä Mesías hänajty yaa quiexa'añ.

19

¹ Jimä Apolos hänajty yhityñä Corinto, mänitä Pablo jim chohñ Antioquía. Mänit jim ñaxööyy tunjoot. Mänit jim miejch Efeso. Jimä Pablo ja'a mäböjpädöjc may piaaty. ² Mänitä Pablo miänaañ:

—Mänaa mijtsä Diosmädia'agy mmäböquiän, nej, mänitiä ja'a Dioshespíritu hajxy xquiorazóngtägööyyä —nömä mäböjpädöjc-hajxy miäyajtöwä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Tii jaduñ mnänöömby ja'a Dioshespíritu. Cahnä höjts jaduñ nmädoyhatyñä.

³ Mänitä Pablo miänáangumbä:

—Mänaa mijts mnäbetiän, pønä quiuhdujt hajxy myajtuunä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a Juan quiuhdujt højts nyajtuunä.

⁴ Mänitä Pablo jiaac mänáangumbä:

—Jue'e ja'a Juan hänajty yajnäbejpy, pønjatiä yhaxøøgwiinmahñdy hänajty tøø ñajtsnixø'oy. Jaduhñä Juan hänajty yajnähixøøbiä coo ja'a Jesús ja'a miädia'agy miäbøjçäxät, ja'a hänajty jaac medsaambä —nømä Pablo ja'a mäbøjçädøjc ñämaayy.

⁵ Coo hajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy hoy ñäbety ja'a Jesucristocøxpä.

⁶ Mänitä Pablo ja'a mäbøjçädøjc tiägøøyy cø'øguhajpä hanidiuhmjaty. Mänitä Dioshespíritu hajxy ñähgädaacä. Mänit hajxy tiägøøyy capxpä wiinghayuuc-haamby. Mänitä Dios ja'a miädia'agy hajxy tiägøøyyä najtsçapxøøyyäbä. ⁷ Nämajmetscä mäbøjçädøjc-hajxy hänajty.

⁸⁻⁹ Mänitä Pablo tiägøøyy nøcxpä maa ja'a judíos çajtøjc-hajxiän jim Efeso. Sábadohaam hänajty ñøcxy. Mänitä Pablo ja'a judíos ja'a Diosmädia'agy tiägøøyy yajwiingapx yajwiinmädiaagøøbiä nebiatiä Dios yhane'emiän. Møcjootä Pablo miøødhajt. Jia wi'i yajmäbøgaambiä Pablo ja'a judíos hänajty. Jia mäbøjç hajxy jaduhñ näje'e. Pero cab hajxy nägøxiä miäbøjçy. Ja'a hajxy hänajty ca'a mäbøjçä, mänit hajxy haxøøgjaty ñä'ägä mänaannä jäya'ayhagujc. Haxøøgä Diostu'u hajxy piädaacnä. Mänitä Pablo wyiinmaayy coo hänajty jim quia'a nøcxaannä maa ja'a judíos çajtøjc-hajxiän. Tägøøgpø'o hänajty tøø yhabety coo ja'a Pablo jim tiägøøyy nøcxpä. Coo ja'a Pablo jim çohñ, mänitä Pablo ja'a mäbøjçädøjc jiaac møødnøcxy. Mänit hajxy tiägøøyy hamugøøbiä maa ja'a Tirano tiøjcän. Hamøj ja'a Tirano tiøjc hänajty. Jabom-jabomä Pablohajxy hänajty jim ñøcxy capxpä mädiaacpä. ¹⁰ Mejtsjomøjtä Pablo jim jiaac yajnähixøøyy. Nämäyyä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ jim miädooyy maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Asia, wiinduhmyhagajpt, møødä judíoshajxy, møød hajxy hänajty ca'a judíospä. ¹¹ Madiu'ujä Pablo pa'am jim yajnajxy ja'a Dios miäjaahaam. Hoy-yagjuøøñajatiä Pablo jaduhñ tiuunñ. ¹² Coo ja'a Pablo wyit hänajty ñähdóonäxä, høxtä najxpä pia'amhajxy hänajty, høxtä nähwáatsäp ja'a haxøøgpøj hajxy hänajty.

¹³ Jimä judíoshajxy hänajty näje'e wiädity. Jäya'ay hajxy hänajty yajnähwaachp, ja'a hajxy hänajty haxøøgpøjmøødpä. Coo ja'a judíoshajxy jaduhñ miädooyy cooc ja'a Pablo jäya'ay haxøøgpøj hänajty yajnähwa'açh ja'a Jesús miäjaagøxpä, mänit hajxy wyiinmaadiaacy coo ja'a Pablo hajxy hänajty jaduhñ piähixaambä. Mänitä haxøøgpøj hajxy tiägøøyy nämaabiä:

—Ja'a Jesús miäjaagøxpä, ja'a Pablo naxy miädiaacypiä, jaduhñ miich nhane'emy coo miich jiiby mjøwá'adsät.

¹⁴⁻¹⁵ Jaduhñä Esceva yhuunghajxy hänajty jiatcøøbiä, ja'a hajxy hänajty näjuxtupä. Teedywiindsønä Esceva hänajty tiuumby maa ja'a judíos çajtøjc-hajxiän. Mänitä jäya'ay hajxy tu'ug piaaty. Haxøøgpøj hänajty miøød. Mänitä haxøøgpøj hajxy ñämaayy:

—Ja'a Jesús miäjaagøxpä miich nhane'emy coo miich jiiby mjøwá'adsät.

Mänitä haxøøgpøj yhadsooyy:

—Nhíxyhøçhä Jesús. Nnajuøøbiøch pøn je'e ja'a Pablo. Pero mijts, çaj mijts nhixiä —jaduhñä Esceva yhuunghajxy yhadsoowä.

¹⁶ Mänit hajxy hoyhoy quioxho'cä. Ja'a craa jaduhñ jatcøøyy, ja'a haxøøgpøj hänajty møødpä. Hoyhoy hajxy jaduhñ çaaçhøøyy. Nähwa'ads høxwa'ads hajxy jaduhñ piädaacä. Mänit hajxy jiiby yhøxpäbooyyä maa craa tiøjcän.

¹⁷ Mänitä mädia'agy jim wiädijty Efeso nebiä Esceva yhuunghajxy jiajty

yhabejty. Nägøxiä jäya'ayhajxy jaduhñ miädoyhajty, mөөdä judíoshajxy, mөөdä ca'a judíoshajxypä. Jaanč tehñ chähgøøyy ja'a cu'ughajxy jaduhñ. Mänitä Jesús hajxy tiägøøyy wiingudsähgøøbiä nägø'ø nädecypiä, ja'a hajxy nWiindsøñhajtämbä.

¹⁸ Mänitä mäßøjpädøjc-hajxy nämay hoy ñägäpaxy cu'ughagujc nebiaty hajxy hñajty haxøøg tøø jia'ya'ayhaty. ¹⁹ Ja'a jäya'ayhajxy hñajty tøø tiüñäbä magiahaam, mänitä magianocy hajxy quiøxy yajmejch. Mänit hajxy quiøxy no'cy hijxwiinduum. Jue'egä noquiäda'a hñajty tøø choobaady juxy-chägui'xmajcmil. ²⁰ Coö ja'a ñocy hajxy jaduhñ ño'cy, jaduhñä hijxtahñd hajxy yejcy coö ja'a Diosmädia'agy hajxy hñajty hoy tøø miäbøcy. Tehñgajnä ja'a Diosmädia'agy hajxy jim jiaac yajwa'xy wiinduhmyhagajpt.

²¹ Mänitä Pablo wyiinmaadiaacy coö hñajty jim nõcxy wiädita'añ Macedonia mөөd jim Acaya. Coö hñajty jim tøø quiøxy wädity, mänit hñajty jim ñøcxa'añ Jerusalén. Mänit miänaañ:

—Cooč hñajty tøø nhoy Jerusalén, mänitøch jim nnøcxa'añ Roma.

²² Jimä Pablo jiamioød hñajty miøødä nämetsc, ja'a Timoteo mөөdä Erasto. Mänit ja'a Pablo ja'a jiamioød jim quiejxø'cy Macedonia. Haa ja'a Pablo, maxiøø jim jiaag hijty Asia.

²³ Mänitä jäya'ayä tsip hajxy näje'e jim yajpädø'cy Efeso. Paady hajxy jaduhñ yajpädø'cy je'eguiøxpä coö ja'a Diosmädia'agy hajxy hñajty quia'a tsoy. ²⁴ Jimä jäya'ay hñajty tu'ug xiøhaty Demetrio. Saandätøjc-hahädiuunñaxiä Demetrio hñajty yhädiuumby poobhorohaam maa ja'a saandä hñajty yhitiän, ja'a xøhjäpä Artemisa. Mayyä Demetrio moonsä hñajty miøødä. Jaanč tehñ quianarhajp hajxy hñajty jaduhñ coö ja'a saandätøjc-hahädiuunñaxy hajxy hñajty tioogy. ²⁵ Mänitä Demetrio ja'a mioonsä miøødhamugøøyy nägøxiä mөөd pønjaty hñajty hawiing saandähädiuumbä. Mänitä Demetrio miänaañ:

—Mägu'ughajpädøjc, coö hädaaduhmbä tuung hajxy ndüunäm, paady hajxy njaanč tehñ quianarhajtäm. Tøyhajt jaduhñ. ²⁶ Tøø hajxy mhixy, tøø hajxy mmädoy coö ja'a Pablo jii wiädity, coö jii quiapxy coö jii miädia'agy cooc tyjy højtsä nsaandä quia'a jujquiäm. Tøø jäya'ayhajxy may miäbøcy; ca'a yaayyä Efeso, pero cøxiä wiinduhmyhagajpt yaa Asianaaxooty. ²⁷ Coö jäya'ayhajxy maas may jiaac mäßögät, cab hajxy majiaty nganarhajtänät. Y cabä jäya'ayä nsaandähajxy xwyiingudsähgø'øwáañänä, ni ja'a saandätøjc maa yhitiän. Jiahdiägoyyaamby hajxy jaduhñän. Wiinduhmyhagajptä saandä Artemisa wyiingudsähgø'øyyii yaa Asianaaxooty mөөd jäguembäady.

²⁸ Coö ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ miädooy, mänit hajxy jiootma'ty. Mänit hajxy tiägøøyy yaaxpä jojpä.

—¡Viva Artemisa, viva! Højtsä Artemisa yaa nsaandähajtäm yaa Efeso.

²⁹ Coö ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooy coö ja'a Demetrio mioonsähajxy hñajty jaduhñ wyi'i ya'axy wyi'i jiocy cajptooty, mänitä cu'ughajxy tiägøøyy haamhajpä. Jimä Pablohajxy hñajty wiädity cajptooty. Jue'e ja'a jiamioødhajxy hñajty xiøhaty, Gayo mөөd Aristarco. Macedonia hajxy hñajty nämetsc chooñ. Mänitä Gayohajxy miajtsä mөөdä Aristarco. Ja'a cu'ughajxy jaduhñ mämajts. Mänitä Gayohajxy piawijtsä piäjägujcä maa ja'a hamugøødiaactän. Mänit hajxy jim ñäxø'øwøøyyä. ³⁰ Haa ja'a Pablo, coö jaduhñ miädoyhajty coö ja'a jiamioød jaduhñ miájtsäxä, mänit jiiby jia wi'i tiägø'øwaañ jäya'ayhagujc. Ja'a jiamioød hñajty jia wi'i ñähgapxtu'udaamby. Pero cabä mäßøjpädøjcä Pablo hajxy jaduhñ quiejxy. ³¹ Jimä Pablo ja'a miägu'ughajpähajxy näje'e miøjhaty Asia. Mänitä Pablo nocy yajnäguejxä coö jiiby quia'a tägø'øwät jäya'ayhagujc. ³² Jaanč tehñ yaaxpä jaanč tehñ

jiojpä cu'ughajxy hänajty jim maa hajxy hänajty tøø yhamugø'øyän. Wiingjaty hajxy hänajty ya'axy. Cab hajxy hänajty tu'cuहुdujt ya'axy. Ni quia'a najuø'øy hajxy hänajty tii hajxy hänajty jaduһn tøø ñähamugø'øy. ³³ Jimä judíos hänajty tu'ug xiøhaty Alejandro. Mänitä Alejandro jaduһn piajahmä jäya'ayhagujc. Ja'a miägunaaxhajxy jaduһn näje'e jatcøøyy. Mänitä Alejandro yhawáanäxä tiiguiøxpä yø'ø jäya'ayhajxy hänajty jaduһn coo wyi'i yhaamhaty. Mänitä Alejandro ja'a judíos jia nähgapxtu'udaañ jäya'ayhagujc. ³⁴ Coo ja'a cu'ugä Alejandro hajxy jaduһn yhøxcajpy coo hänajty je'e jiudíospä, mänit hajxy tiägøøguiumbä yaaxpä jiojpä.

—¡Viva Artemisa, viva! Højtsä Artemisa yaa nsaandähájtäm yaa Efeso.

Mejtshora hajxy jaduһn jiaac yaaxy jiaac jojcy.

³⁵ Hobiä nejpiä ja'a secretario ja'a cu'ug yaghamooñ. Mänit miänaañ:

—Mägu'ughajpädøjc, mijts yaa tsänaabiä Efeso, jéquiänä tsaä tu'ug quiahy tsajtwiing. Artemisa hajxy nyajxøhájtäm. Je'e hajxy yaa nwiingudsähgøøyyäm yaa Efeso. Tøø ja'a tiøjc hajxy jaduһn nhädiünäm coo jaduһn jiihy yhidät jiihy tiøgooty. Højtsä cuहुdujt jaduһn nmøød'ájtäm coo højtsä Artemisa ngüendähájtäm. ³⁶ Tøyhajt jaduһn. Hopiønä jaduһn miäna'añ. Hoorä, huuc tunä mayhajt hajxy. Huuc hamón hajxy. Hoy hajxy jaduһn mhuuc tehм tiaj mhuuc tehм miáyät jayøjp tii hajxy mdunaamby. ³⁷ Hädaa mähdiojc hajxy tøø mmáchäbä, cabä tii pojpa tii cädieey hajxy hädaa tøø tiuñ. Cabä Artemisa hajxy tøø miägapxtägoy, ni cab hajxy tii tøø mieech maa ja'a Artemisa tiøgootiän. ³⁸ Pø tøø hädaa mähdiojc-hajxy jaduһn jiaançh cädieey nebiä Demetriohajxy ñäxø'øwø'øyän, weenä Demetriohajxy jim nõcxy ñäxø'øwø'øy maa ja'a hagujtøjcän. Jaduһnä cuहुdujt ñä'ägä miñ. Paadiä cuduung yhuuc jimäbä. ³⁹ Pø jimä tsip wiingpä hajxy jaduһn mjaac møødä, mänit hajxy mnägápxät coo junta hänajty jiaac jada'añii. ⁴⁰ Cab jaduһn yhahixø'øy coo hajxy jaduһn nwi'i yhaamhájtäm nä'ä nägoobä, coo tsip hajxy jaduһn nä'ä nägoobä nyajpädó'cäm. Coo ja'a gobiernä Rómabä jaduһn miädoyhadät neby hajxy jada'a tøø njatcøøyyäm, wehndä häyaa xñäxø'øwø'øyämät. Neby hajxy häyaa nnä'ä hadsóowämät.

⁴¹ Mänitä secretario quiapxpädøøñä. Mänit miänaañ coo ja'a jäya'ayhajxy wyiimbijnät.

20

¹ Coo ja'a jäya'ayhajxy hänajty tøø mioon tøø tiujnä, mänitä Pablo ja'a mäbøjpädøjc miøjyaaxy. Mänitä Pablo miägapxy yhanehmy. Mänit miänaañ coo hänajty jim wyiimbidaannä, møød coo hänajty jim ñøcxaannä Macedonia. ² Coo jim miejch, mänit jim tiägøøyy wädijpä cajpt-cajpt. Majaty hänajty wiädity, jimä mäbøjpädøjc hänajty miägapxy yhane'emy. Mänitä Pablo jim chónhgumbä Macedonia. Mänit jim nõcxy Grecia. ³ Coo jim miejch, mänit jim yhiyty tægøøgpø'o. Coo hänajty jim choonáangumbä, mänit hänajty jim ñøcxa'añ Siria barcojooty. Cahnä Pablo hänajty biarcotägø'øyñä, mänit miädoyhajty coogä judíoshajxy hänajty tøø quiojyquiapxytiuñ coogä Pablo hajxy hänajty miadsa'añ, nägøoyyäsä Pablo jiihy tiägø'øwät barcojooty. Mänitä Pablo wyiinmahñdyhajty coo hänajty quia'a tu'ubøgaannä barcojooty. Jaduһn wyiinmahñdyhajtä coo jim ñøcxø'øwät Macedonia tecy-yo'oyhaam. ⁴ Nämayyä Pablo miägu'ughajpähajxy jim miøødnøcxy Asia, møødä Timoteo, møødä Sópater, ja'a hänajty jim tsohmbä Berea, ja'a Pirro yhuung, møødä Gayo, ja'a hänajty jim tsohmbä Derbe, møødä Aristarco, møødä Segundo, møødä Tíquico, møødä Tróximo. Tesalónica ja'a Aristarcohajxy hänajty chooñ møødä Segundo. Asia ja'a Tíquicohajxy hänajty chooñ møødä Tróximo. ⁵ Coo ja'a

Pablohajxy jim miejch Filipos mөөдä jiamioөdhajxy, mänithөchä Pablo jim nbaattägajch, hөөch Lucas. Hөөch hädaa nocy jaduhñ nhädiuumby. Mänitä Pablo jiamioөdhajxy jim ñөcxө'cy Troas. Jim hөjts hänajty xyhahixa'añ, hөөch mөөдä Pablo. ⁶ Paady hөjts jim nmähmөөyy Filipos, coo ja'a judíos ja'a xiөөhajxy hänajty jiada'añii mänaa ja'a judíos ja'a tsajcaagy hajxy quiayyän, ja'a ca'a levadura mөөdpä. Coo ja'a xөө jaduhñ miaaayy, mänit hөjts jim nbarcotägөөyy. Mänit hөjts jim ndsohñnä Filipos barcojooty. Mägooxxөө hөjts mejjiooty nyohy. Mänit hөjts jim nmejch Troas. Mänit hөjtsä Pablo ja'a jiamioөd jim nbaattägajch, ja'a hөjts hänajty jim xyhahixpä. Jim hөjts njaac hijty juxtujxөө nägөxiä. ⁷ Coo näxөө jaduhñ yhabaaty, mänit hөjts nhamugөөyy, hөjts mäbөjpädөjc. Mänit hөjtsä Santa Cena nyagjajtä. Mänit hөjtsä Pablo xtiägөөyy yajnähixөөbiä. Jejcy jaduhñ miädiaacy je'eguiөxpä coo hänajty cujaboom tiu'ubөgaanñä. Cuptsuhmñä hänajty tөө jiaty, jimnä ja'a Pablo hänajty miädia'agyñä. ⁸ Maa hөjts hänajty tөө nhamugө'öyän, nähbettөjtөгooty hänajty jaduhñ jim. Jiibiä jөөн hänajty may tioy. ⁹ Jimä hөxcujc-häna'c hänajty tu'ug yhäña'ay ventanahaguuy nähbettөjnähgөxp ja'a miädägөөgpisobä. Eutico ja'a craa hänajty xiөhaty. Jim Eutico ja'a Pablo hänajty yhamädoowhity. Tөө ja'a Pablo hänajty jejcy miädiaacnä. Mänitä Eutico jim miaaho'cy maa hänajty yhäña'ayän ventanahaguuy. Mänit jim quiuhgahnajxy. Ho'ogy hoy wyidsö'cänä. ¹⁰ Coo ja'a Pablo jaduhñ yhiixy, mänit jiiby yhädaacy naaxyp maa ja'a Eutico hänajty tөө quia'ayän. Mänitä Pablo ja'a Eutico miäneenө'cy. Mänit hөjtsä Pablo xñämaayy:

—Ca'a hajxy mdsähgө'öy. Jujcyñä hädaa craa jaduhñ.

¹¹⁻¹² Jujcy ja'a craa jiaanч yajnөcxä maa ja'a tiөjcän. Mänitä mäbөjpädөjc-hajxy jiaanч tehñ xioonñdaacy. Mänitä Pablo jim ñөcxtägajch cөxp maa hänajty yajnähixө'öyän. Mänitä Pablo ja'a tsajcaagy yajwa'xy. Mänit hөjts ngaayy nhuucy nägөxiä. Mänitä Pablo jiaac tägөөyy yajnähixөөbiä. Jim hөjts jaduhñ ngujobөөyy. Mänitä Pablo miädiaacpädөñä. Mänit jim chohnñä Troas.

¹³⁻¹⁴ Tөө hөjtsä Pablo hänajty xñäma'ay cooc hänajty tecy-yo'oyhaam ñөcxa'añ jim maa ja'a cajpt hänajty xiөhatiän Aso. Pero hөjts, barcojooty hөjts jim nnөcxy, hөөch Lucas mөөдä Pablo jiamioөdhajxy. Coo hөjts jim nmejch Aso, mänitä Pablo jim tiägөөbiä barcojooty. Mänit hөjts jim ndu'ubөjcumbä Aso näguipxy mөөдä Pablo. Mänit hөjts jim nägөxiä nnөcxy maa ja'a cajpt hänajty xiөhatiän Mitilene. ¹⁵ Coo hөjts jim ndsöhngumbä, mänit hөjts cujaboom nnaxөөyy jim mädөyyä maa ja'a naax hänajty xiөhatiän Quío. Mänit hөjts jim cujaboom nmejch maa ja'a cajpt hänajty xiөhatiän Samos. Coo hөjts jim ndsöhngumbä, cujaboom hөjts jim nméjtscumbä maa ja'a cajpt hänajty xiөhatiän Mileto. ¹⁶ Tөө ja'a Pablo hänajty wyiinmay coo hänajty jim quia'a näxө'өwáaḡgumbä Efeso. Hix, cabä Pablo hänajty jim jejcy wiädita'añ Asianaaxooty. Paady hänajty jim quia'a wädita'añ Asia coo hänajty jim ñөcxa'añ Jerusalén. Mobädajpä ja'a Pentecostésxөө hänajty jim jiada'añii. Paadiä Pablo hänajty yhadө'өch, jaduhñä Pentecostés-xөө mädөyyä piädät.

¹⁷ Jimnä hөjts hänajty nhityñä Mileto, mänitä Pablo capxy jim quiejxy Efeso coo ja'a tsajtөjwiindsөñhajxy jim ñөcxät Mileto, ja'a hajxy hänajty jim tuumbä Efeso. ¹⁸ Coo hajxy jim miejch Mileto, mänit hajxy ñämaayyä:

—Mänáajөch jim nhitiän maa mijtsän jim Asianaaxooty, jaanч tehñ yhöyhөch jim nduuñ mäduhñtiөch jim nhijty. Mnajuөөby hajxy jaduhñ coöch jaduhñ nga'a höhñda'agy. ¹⁹ Jaanч tehñ yhöyhөchä Jesús ja'a tiuunḡ hänajty nduunä, ja'a hajxy nWiindsөñhajtämbä. Mee'xxiéemyhөch hänajty nduñ. Náxyhөch hänajty njootmayhaty coöchä nmägunaaxä Jesús ja'a miädia'agy

hajxy hānajtŷ quia'a mǎbøgaanǎ. Mayhooc hajxy jaduhñ quiojyquiapxytiuuñ cooch hajxy hānajtŷ xjia wi'i yagho'oga'añ. ²⁰ Cøxyhøch mijts hānajtŷ nyajwiinxiic nyajwiingapxø'øŷ neby hajxy hoy mhídāt. Homiānájøch mijts hānajtŷ nyajnhixø'øŷ, møød jim jāya'ayhaguic, møød jim maa ja'a mdøjc-hajxiān. ²¹ Jadúhñhøch mijts hānajtŷ nmāgapxy nhane'emy coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy jaduhñ mnajtshixø'øwāt, møød coo ja'a Diosmǎdia'agy hajxy mmǎbøgāt ja'a Jesúscøxpǎ, ja'a hajxy nWiindsønǎhǎjtǎmbǎ. Nǎgøxiøch mijts hānajtŷ jaduhñ nmøødmǎdia'agy, møød mijts judíøshajxy, møød mijts cajpǎ judíøspǎ. ²² Hoorǎ, tøøchǎ Dioshespíritu xñǎma'ay cooch jim nnøcxāt Jerusalén. Pero cábøch nnajuø'øŷ nébyhøch jim njada'añ nhabetǎ'añ. ²³ Jagóoyyøch jaduhñ nnajuø'øŷ cooch jim nyajtsuma'añ, coochǎ tsaachpǎ peenǎ jim nbaada'añ. Majátŷhøch jaduhñ tøø nwādity, jadúhñhøchǎ Dioshespíritu tøø xyhawaanǎ cooch jaduhñ njada'añ nhabetǎ'añ. ²⁴ Pero cábøch tii ndajy nmay. Cabǎ cueentǎ jaduhñ cooch nnǎ'ǎ hó'ogāt. Je'eyyǎhǎjtǎøch nbøcjuøøby coochǎ nduung nyajmayaanǎ, ja'a Jesúshøch xmióoyyǎbǎ, ja'a hajxy nWiindsønǎhǎjtǎmbǎ. Jadúhñhøch xtiuuungmooyy coochǎ mǎdia'agy jaduhñ nyajwǎ'xāt coo ja'a Dios hojioot jiaanč tehñ miøødǎ.

²⁵ 'Tøøch mijts nyajwiinxiic nyajwiingapxø'øŷ coo ja'a Dios yhane'ema'añ ja'a miøcmǎjaahaam. Hoorǎ, cábøch mijts mǎnaa xyhijxtǎgatsaanǎ. Tøyhajt jaduhñ. ²⁶ Coo mijtsǎ Diosmǎdia'agy mga'a mǎbøgāt nébyhøch tøø nja mǎdia'aguiān, ca'a yhøøchǎ pojpǎ jaduhñ nmøød. ²⁷ Hix, pedyíijøch mijts tøø nyajmøødmǎdia'agy nebiatiǎ Dios tøø yhane'emiān. ²⁸ Mniyajcopcø'øwøøjǎp hajxy. Mgüeendǎhǎdǎbǎ mǎbøjpǎdøjc hajxy nǎgøxiǎ. Ja'a Dioshespíritu hajxy jaduhñ xpiǎdaac coo hajxy jaduhñ mgüeendǎhǎdāt. Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñǎhho'túutǎm, paadiǎ Dios hajxy jaduhñ xyhuunghǎjtǎm, coo ja'a miǎdia'agy hajxy nmǎbøjcǎm. ²⁹ Cooch mijts jaduhñ nbuhwa'adsaanǎ, mǎnitǎ wiinghǎna'c-hajxy yaa miedsa'añ maa mijtsǎn. Mǎwiinhøhmbǎ hajxy jaduhñ miedsa'añ. Xjia wi'i jiojcapxø'øwaamb mijts jaduhñ coo ja'a Diosmǎdia'agy hajxy mnajtshixø'øwāt. Jaduhñ mǎwíinǎts hajxy jiatcø'øwa'añ nebiǎ pahucǎ meeg hajxy chu'učhǎn. Tøyhajt jaduhñ. ³⁰ Høxtǎ mijtsǎ mjamiøød nǎje'e tiǎgø'øwaambǎ høhñdaacpǎ. Nǎje'e ja'a mǎbøjpǎdøjc-hajxy jaduhñ yajtǎgoyyǎanǎbǎ nebiǎ høhñdaacpǎhajxy tiǎgoyyǎ'añǎn. ³¹ Naxy hajxy jaduhñ mdehñ ñiyajcopcø'øwøøjǎt. Tǎgøøgjomøjthøch mijts jaduhñ nmāgapxy nhanehñy xøømdsuhñ. Jaanč tehñ chaachpøjpøch hānajtŷ. Naxy hajxy jaduhñ mdehñ jiahmiédsǎt.

³² 'Hoorǎ, mǎbøjpǎdøjc, mijtsǎ Dios nyajcø'øwaanøøby ween hajxy jaduhñ xcwieendǎhaty. Jaduhñǎ Diosmǎdia'agy miǎna'añ cooc ja'a Dios hojioot jiaanč tehñ miøødǎ. Coo ja'a Diosmǎdia'agy hajxy hamuumdu'joot mmǎbøgāt, jaduhñǎ Dios hajxy xjiaac tehñ piuhbédāt ja'a miǎjaahaam. Møød hodium hajxy jaduhñ xpiǎdá'agāt nǎguipxy møød pønjatŷ ja'a Dios yhuunghajpy. ³³ Cábøch pønǎ wyitǎ xiǎdø'øñ tøø nhadsojcǎ. ³⁴ Ja'a nhamdsoo cø'øháamhøch jaduhñ tøø nniyhixyii. Jadúhñhøchǎ nmǎgu'ughajpǎ tøø nbuhbejpǎ. Tøyhajt jaduhñ. ³⁵ Homiānájøch mijts tøø nmāgapxy tøø nhane'emy coo hajxy mniguiudúunǎxāt, møød coo ja'a pa'amjǎya'ay hajxy jaduhñ mbuhbédāt møødǎ hǎyoobǎjǎya'ay. Mjahmiédsǎp hajxy jaduhñ coo ja'a Jesús jaduhñ jecy miǎnaañ: "Coo wiinghǎna'c mbuhbédāt, jaduhñds jootcuic mhídāt. Pø mnǎ'ǎ jajpuhbedaamb jaduhñ, cab jaduhñ jootcuic mhídāt."

³⁶ Coo ja'a Pablo jaduhñ quiapxpǎdøøyy miǎdiaacpǎdøøyy, mǎnit hajxy nǎgøxiǎ jyijcǎdaacy nǎguipxy møødǎ Pablo. Mǎnit hajxy tiǎgøøyy Diospa'yaaxpǎ. ³⁷ Mǎnit hajxy tiǎgøøyy jøøbiǎ xuu'tspǎ coo ja'a Pablo hajxy

hänajty piuhwa'adsáanänä. Mänitä Pablo hajxy miajch miäneeñ. Mänitä Pablo hajxy chu'xy. ³⁸ Jaanč tehñ jiootmayhajp hajxy hänajty je'eguiøxpä coo ja'a Pablo hänajty tøø miäna'añ cooc ja'a Pablo hajxy hänajty quia'a hijxtägatsaanä. Mänitä Pablo hajxy hoy ñajtshixøøñä maa ja'a Pablo hänajty biarcotägø'øwa'añän.

21

¹ Mänit højtsä mæbøjpädøjc nbuhwaatsnä. Mänit højts nbarcotägøøyy. Mänit højts jim ndsohñnä Mileto. Mänit højts jim tu'uda'aquiä nnøcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Cos. Cujaboom højts njaac nøcxy maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Rodas. Coo højts jim ndsøhngumbä, mänit højts jim njaac nøcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Pátara. ² Jim højtsä barco wiingpä hoy nbaady. Jim hänajty ñøcxa'añ maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Fenicia. Mänit højts ndu'ubøjcumbä wiingbarcojooty. ³ Mänit højtsä naax nnäheebøøyy, ja'a hänajty xøhajpä Chipre. Hahooyhaamby højts jim nwiinnajxy jäguemjuøøby. Jim højts hänajty nnøcxø'øyy maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Siria. Coo højts jim nmejch, mänit højts jim nbarcopädsøømy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Tiro. Paadiä barco jim miedsøøyy Tiro coo tsømy hajxy hänajty jim ñähdsøømdu'uda'añ. ⁴ Jim højtsä mæbøjpädøjc näje'e nbaaty. Mänit højts jim nhijty Tiro juxtujxøø maa ja'a mæbøjpädøjc-hajxiän. Mänitä Pablo hajxy jia nämaayy coo jim quia'a jaac nøcxät Jerusalén. Jadúhñäc hajxy hänajty tøø ñajtscapxø'øyyii ja'a Dioshespíritäm. Pero cabä Pablo jaduhñ ñä'ä møjpdadaacy. ⁵ Coo juxtujxøø yhabejty, mänit højts jim ndu'ubøjcumbä. Mänit højtsä mæbøjpädøjc nägøxiä hoy xñajtshixø'øyy cajptpa'a møødä yhuung møødä tio'oxy. Mänit højts jim njijcädaacy pu'uwiing. Mänit højts nDiospa'yaaxy. ⁶ Mänit højtsä mæbøjpädøjc xpiuhwaatsnä. Mänit hajxy wyiimbijnä maa ja'a tiøjc-hajxiän. Mänit højts ndägøødiägajch barcojooty.

⁷ Mänit højts jim ndsøhngumbä Tiro. Mänit højts jim njaac nøcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Tolemaida. Coo højts jim nmejch, mänit højtsä mæbøjpädøjc hoy nguhixy. Tu'tsuhñ højts jim nhijty maa ja'a mæbøjpädøjc-hajxiän. ⁸ Cujaboom højts jim ndu'ubøjcumbä. Mänit højts jim nnøcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Cesarea. Coo højts jim nmejch, mänit højts jim nnøcxøøyy maa ja'a Felipe tiøjcän. Mänit højtsä Felipe xñämaayy coo højts jim nmejtstä'agät maa ja'a tiøjcän. Jue'e ja'a Felipe hänajty tiuunghajpy, ja'a Diosmädia'agy hänajty yajwa'xyp. Tøø hänajty jaduhñ wyiinguexyii coo ja'a mæbøjpädøjc piuhbédät. Näjuxtujc hajxy hänajty jaduhñ wyiinguejxä coo hajxy jaduhñ miäbuhbédät. ⁹ Mädaaxcä Felipe yhuung hänajty haagä cäxyii. Nämädaaxcä Diosmädia'agy hajxy hänajty ñajtscapxø'øyy. ¹⁰ Maxiøø højts hänajty jim tøø nhity maa ja'a Felipe tiøjcän, mänitä jäya'ay tu'ug miejch. Agabo hänajty xiøhaty. Jim hänajty chooñ Judea. Ñajtscapxøøbiä Diosmädia'agy hänajty je'ebä. ¹¹ Coo ja'a Agabo jim miejch maa højts hänajty nmejtsta'aguiän, mänitä Pablo ja'a wiøøn wiähájtäxä. Mänitä Agabo hamdsoo ñiguiø'øxojs ñidiecyxiojtsä ja'a Pablo ja'a wiøønhaam. Mänitä Agabo ja'a Pablo ñämaayy:

—Jadúhñhøchä Dioshespíritu tøø xñäma'ay cooch miich nnajtscapxøøyyät. Jadúhñäc miichä judíos xquiø'øxots xtiocyiodsaambä jim Jerusalén nébyhøch cham tøø nhamayyän. Mänitäc miich xyajcø'ødägø'øwa'añ ja'a soldadohajxy Rómabä.

¹² Coo højts jaduhñ nmädooyy, møødä mæbøjpädøjc-hajxy, mänit højtsä Pablo nja nämaayy coo jim quia'a nøcxät Jerusalén. ¹³ Mänitä Pablo yhadsooyy:

—Tii hajxy coo mjø'øyy coo mxuuch. Tiič hajxy coo xyagjootmayhaty. Cabä cueentä jaduhñ coochä häna'c jaduhñ jim xquiø'øxots xtiocyiódstät

Jerusalén. Cabä cueentä jaduhñ cooch häna'c jim xyaghó'ogät ja'a Jesúscøxpä, ja'a hajxy nWiindsøñhájtämbä —nømä Pablo miänaañ.

¹⁴ Coø højts jaduhñ nhijxy coo ja'a Pablo hñajty quia'a mæbøga'añ, mänit højts nmänaañnä:

—Ween jaduhñ jiadyii nebiä Dios tøø miäna'añän.

Mänit højts nhamoonnä.

¹⁵ Mänit højts nhadsøømbøjcy, høøch møødä Pablo. Mänit højts jim nnøcxy Jerusalén. ¹⁶ Näje'e højtsä mæbøjpädøjc jim xpianøcxy, ja'a hajxy hñajty jim tsohm̄bä Cesarea. Coø højts jim nmejch Jerusalén, mänit højts hoy xñajtswowø'øy maa ja'a Mnasón ja'a tiøjcän. Jimä Mnasón hñajty jecy tøø chohñda'agy Chipre. Tøø hñajty jiegø'øy coo ja'a Mnasón ja'a Diosmädia'agy hñajty tøø miäbøcy. Jim højts nmejtstaacy maa ja'a Mnasón ja'a tiøjcän.

¹⁷ Coø højts jim nmejch maa ja'a mæbøjpädøjc-hajxiän, mänit højts xquionðymooyy xoonðáacäp. ¹⁸ Cujaboom højtsä Pablo jim xmiødhajty maa ja'a tsajtøjcän. Jimä Santiago hñajty møødä tsajtøjwiindsøñhajxy nägøxiä. ¹⁹ Mänitä Santiagohajxy miøødnijajpoo'xä ja'a Pablo. Mänitä Pablo tiägøøyy mädiaacpä nebiatiä Diosmädia'agy hñajty tøø yajwa'xiän maa ja'a cajpa judíoshajxiän, cooc jaduhñ quiapxy miädiaacy ja'a Dios miäjaahaam. ²⁰ Coø ja'a Santiagohajxy jaduhñ miädooyy, mänitä Dios hajxy wyiingudsähgøøyy. Mänitä Pablo hajxy ñämaayy:

—Mägu'ughajpä Pablo, mnajuøøby miich jaduhñ coo ja'a judíos ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy nämay tøø miäbøjcä. Jaduhñ hajxy nägøxiä miäna'añ coo ja'a cuhdujt hajxy tsipcøxp ngudiúunämät, ja'a Moisés jecy yhanéh̄mábä.

²¹ Tøø hajxy jaduhñ miädoyhaty cooc tyijy miichä judíos wiingcuhdujt tøø myajñähixø'øy, ja'a hajxy jäguembaady hadsänaabiä. Jaduhñäc tyijy tøø myajñähixø'øy coo cuhdujt hajxy ñajtsixø'øwät, ja'a Moisés jecy yhanéh̄mábä. Jaduhñäc tyijy tøø myajñähixøøbiä coo højts ja'a nguhdujt nga'a cudiúunänät, højts judíos, møød coo højts nhuung nga'a circuncidarhajtänät. ²² Coø ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädoyhadät coo miich yaa tøø mgoody Jerusalén, mänitä tøyhajt hajxy choga'añ pø tøyhajt jaduhñ coo miichä judíos jaduhñ tøø mjaançh yajñähixø'øy, ja'a hajxy jäguembaady hadsänaabiä. ²³ Tøø højts ja'a wiinmahñdy tu'ug nbaady nej miich myajniyhoyø'øwøøjät. Jii højtsä nmägu'ughajpä nämädaaxcä. Tøø xøø hajxy yhagapxtucy coo meeg hajxy hñajty yoxa'añ nebiä Moisés jecy yhaneh̄miän coo hajxy jaduhñ nguhdujthajtämät. ²⁴ Mmødhádäp miich yø'ø häna'c yø'ø nämädaaxpä. Jaduhñ miich mnämäjuyø'øwät coo meeg hajxy hñajty yoxa'añ. Jaanä jaduhñ miichä meeg tu'ug myójxpät. Coø miich jaduhñ mnämäjuyø'øwät, jaduhñ hajxy hoy yajcuhmé'xät. Coø miich jaduhñ mguhdujthádät, jaduhñ miichä cu'ug xyhíxät coo miichä cuhdujt jaduhñ mgudiumbä, ja'a Moisés jecy yhanéh̄mábä. Jaduhñä cu'ugä tøyhajt hajxy miøødhada'añ coo miich wiingcuhdujt tøyhajt mga'a yajñähixø'øy. ²⁵ Pero ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, ja'a hajxy mæbøjpä, tøø højtsä nocy nyajñajaayø'øy. Jaduhñ højts tøø nmägäpxy tøø nhane'emy coo hajxy quia'a tsú'udsät mädyibä häna'c tøø yoxy quepychechwiinduum, møød coo hajxy quia'a tsú'tspät ja'a tøø quia'a nø'xié'xiäbä, møød coo wiingto'oxiøjc hajxy quia'a møødmá'awät —nømä Pablo ñämaayyä.

²⁶ Mänitä Pablo ja'a häna'c miødhajty ja'a nämädaaxpä. Mänit hajxy cujaboom hoy quiuidiun̄ nebiä judíos quiuhdujthajxy hñajty myiñän. Mänit hajxy tiøjtägøøyy tsajtøgooty. Mänit hajxy ñägäpxy cooc juxtujxøø hñajty quia'a habetyñä neby hajxy hñajty tøø yhagapxtuquiän coo meeg hajxy hñajty yoxa'añ.

27-30 Ja weenjaty hänajty quia'a habety ja'a juxtujxøøbä. Mänitä jäya'ayhajxy näje'e tiägøøyy tsajtøgooty. Jim hajxy hänajty chooñ Asia. Coo ja'a Pablo hajxy jiiby yhiijxy tsajtøgooty, mänit hajxy tiägøøyy yaaxpä cooc ja'a Pablo hänajty jiiby wiädity:

—Judíostøjc, højts puhbéjtäc. Xiids yø'ø craa Pablo wiädity. Yø'ødsä wiingcuhdujt homiajaty nõcxy yajwiinhixø'øy. Jaduhñ yø'ø craa ja'a cu'ug jiojcapxø'øy coo højtsä nguhdujt hajxy xquia'a cudiúunämät, nebiä Moisés jecy jia hanéhmiän. Jaduhñ yø'ø craa yajwiinhixøøbiä cooc tyijy hädaa tsajtøjc jaduhñ quia'a tsoobaady. Maas hanaxiä haxøøg tøø jiatcø'øy coo jäya'ay yaa tøø miøødtägø'øy tsajtøgooty, ja'a hajxy ca'a judíospä. Hix, cabä cuhdujt jaduhñ ñä'ägä miñ coo hajxy yaa tiägó'øwät tsajtøgooty, pønjaty ca'a judíos.

Paady hajxy jaduhñ miänaañ, je'eguiøxpä coo ja'a Pablo hänajty tøø yhixyii cajptooty coo ja'a Trófimo hänajty miøødä. Jaduhñä Asiabäjäya'ayhajxy hänajty miäna'añ cooc tyijy ja'a Pablo ja'a Trófimo hänajty tøø miøødtägøøyy tsajtøgooty. Efeso ja'a Trófimo hänajty chooñ. Ca'a jiudíosä hänajty je'e. Hoorä, coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy cooc ja'a Pablo hänajty jiiby wiädity tsajtøgooty, mänit hajxy tiägøøyy haamhajpä. Mänitä Pablo hajxy miajch. Mänit hajxy piawijch piajādujty jim tsajtøghaguuy. Mänitiä tsajtøjc hajxy yhagøøyy.

31 Jimä cu'ugä Pablo hajxy hänajty ñä'ägä yagho'ogaannä, mänitä soldado-wiindsønä mädia'agy ñämejtsä coogä cu'ughajxy hänajty jim wyl'i yhaamhaty Jerusalén. Roma ja'a soldadohajxy hänajty chooñ. 32 Tuunä ja'a soldado-wiindsøn jaduhñ ñä'ä mädooyy, mänitä soldadohajxy yhamugøøyy. Mänit hajxy päyø'øguiä yhädaacy maa ja'a cu'ughajxy hänajty yhaamhatiän. Coo ja'a cu'ugä soldado hajxy jaduhñ jiojcuheebøøyy coo ja'a soldadohajxy hänajty miänacy maa ja'a Pablo hänajty wiobho'ogyiijän, mänitä Pablo yhøxmajtsä. 33 Coo ja'a soldado-wiindsøn jiiby quiädaacy, mänitä Pablo chuumā. Hamejtsadena quiø'øxojs tiecyxiojtsä. Mänitä soldado-wiindsønä cu'ug miäyajtøøyy pønä Pablo, møød tii hänajty coo tøø wiobho'ogyii. 34 Mänitä jäya'ayhajxy may yhadsooyy haagä wiingjaty. Cab hajxy hänajty tiu'ugmädia'aguiä. Coo ja'a cu'ughajxy hänajty jaduhñ wyl'i ya'axy, cabä soldado-wiindsønä tøyhajt hänajty hoy piaada'añ. Mänit miänaañ coo ja'a Pablo jim yajnøcxøøjät maa ja'a cuartelän. 35 Coo ja'a soldado ja'a Pablo hajxy jim miøødcoo'ty maa ja'a escalera jaduhñ chohnda'aguiän, mänitä Pablo hajxy quiøyø'cy. Paady hajxy jaduhñ quiøyø'cy coo ja'a cu'ugä Pablo hajxy hänajty jia wi'i yagho'oga'añ. 36 Høxhaamä cu'ugä soldado hajxy hänajty pianøcxy yáaxäp coo ja'a Pablo yagho'ogøøjät.

37 Jimä soldado ja'a Pablo hajxy hänajty miøødtägø'øwa'añ cuarteltøgooty, mänitä Pablo ja'a soldado-wiindsøn ñämaayy:

—Huuc miñ, nhuuc møødmädiä'agyhøch miich paquiä.

Hagriego haamä Pablo jaduhñ miänaañ. Mänitä soldado-wiindsøn yhadsooyy:

—Mjájpytiämä hagriego jaduhñä. 38 Cájtäm miich jim mdsooñ Egipto-naaxootiä. Tøø jiegeø'øy coo häna'c tsip jim tøø yajpædø'øgy Egipto. Nämädaaxmilä jiamioød hänajty, haagä cahwiindøyhäna'c. Mänit hajxy piäyø'cy. Mänit hajxy jim ñøcxøøyy pactuum maa pøn quia'a tsäna'ayän.

39 Mänitä Pablo miänáangumbä:

—Cábøch jim ndsooñ Egipto. Judíojäyá'ayhøch høøch. Jimhøch ndsooñ maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Tarso jim Cilicianaxooty. Møjjuøøbyhøch ngajpt. Huuc tunä mayhajt, nhuuc cøxy møødmädiä'agyhøch yø'ø cu'ug.

⁴⁰ Mänitä soldado-wiindsónä Pablo cuhdujt miooyy coo quiápxät. Mänitä Pablo piejty escaleracøxp. Mänitä quiø'ø chajxajy. Mänitä cu'ughajxy cøjx yhamoñ. Mänit tiägøøyy xiicpä mädiaacpä hebreohayuuc-haamby:

22

¹ —Mägu'ughajpädøjc, huuc hamädoowhit hajxy hoy; mijts nmøødmädia'agaamby.

² Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy coo ja'a Pablo hänajty quiapxy miädia'agy hebreohayuuc-haamby, tehngajnä hajxy hänajty hoy yhamädoowhity. Mänitä Pablo jiaac mädiaacy:

³ —Judíojäyá'ayhøch høøch. Jímhøch nnaaxque'exä Tarso, jim Cilicianaaxooty. Múutsnøch yaa ngoo'ty Jerusalén. Ja'a teedyhap Gamaliélhøch yaa xyajcapxtaac. Jaanç tehñ yhóyhøch xyajnáhixøøyy ja'a jecyquiuhdujt. Jaanç tehñ yhóyhøchä Dioscuhdujt hijty nbaduñ hamuumdu'joot nej mijts jäda'ahaty mbaduñän. ⁴ Nyajtsaaçhpø'jpiøchä jäya'ay hijty, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä ja'a Jesúscøxpä, to'oxiøjcä, ya'adiøjcä. Høxtä nyaghó'piøch hijty tähoocjaty. Pawíçhhøch hijty pujxtøgooty nyajnøcxy cø'øxoch tecyxioch.

⁵ Ja'a teedywiindsón yaa tuumbä Jerusalén, coo hajxy jaduhñ mmäyajtówät pø tøyhájthøch jaduhñ tøø njatcø'øy, xmió'owäbä tøyhajt hajxy jaduhñ. Jaanä jaduhñä majtøjcä tøyhajt hajxy yéjpät coo hajxy jaduhñ mmäyajtówät. Yø'øchä nocy hajxy tøø xyajmäguexy coo højts nmägunaax jim nmó'owät maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Damasco. Jímhøchä jäya'ay hänajty nøcxy nhøxta'awa'añ Damasco pønjätiä Diosmädia'agy mäbøjpä ja'a Jesúscøxpä. Je'eçh hänajty nøcxy nmadsa'añ. Yaaçh hänajty nyajmänaca'añ Jerusalén. Yaaçh hänajty min dsaaçhtiuna'añ.

⁶ Jim tu'haamnøcxpä, ja weenjátyhøch hänajty jim nga'a coody Damasco, mänitä jøøn quiuhjajcädaacy jaanç tehñ miøc, mädúhñtiøch hänajty nyo'oy. Cujyxioøho'ogy hänajty jaduhñ. ⁷ Túunøchä jøøn jaduhñ nnä'a hijxy, mänitiøch jaduhñ ngädaayy. Mänitøch nmädooyy cooçh häna'c hänajty xxiøøguya'axy: “Saulo, Saulo, tiich jaduhñ coo xwyi'i miädsibø'øy.”

⁸ Mänitøch nmäyajtøøyy: “Wiindsón, pøn miich.” Mänitøch xyhadsooyy: “Jesúshøch høøch. Nazaréthøch hijty ndsooñ. Høøch miich jaduhñ xmiädsibøøby.”

⁹ Pønjätyhøch hänajty nmøødnøcxyp, yhiix ja'a jøøn hajxy. Pero cab hajxy miädooyy cooçhä Jesús jaduhñ xmiägapxy. ¹⁰ Mänitøchä Jesús nmäyajtøøgumbä: “Wiindsón, tiich jaduhñ ndúnäp.”

Mänitøch xyhadsóogumbä: “Tánaayyø'øg. Jaac nøcx jim Damasco. Coo miich jim mgóodät, mänit miich häna'c jim xyhawaanaañä tijaty miichä Dios jaduhñ xyajtu-naamb.” ¹¹ Hoorä, cooçhä jøøn nhijxy, wiinxóo'tshøch jaduhñ. Cábøch hänajty hoy nhijxnä. Ja'a njamiøødhøch hajxy jim xjiaac witscoo't Damasco.

¹² Jimä jäya'ay hänajty tu'ug chäna'ay. Ananías hänajty xiøhaty. Jaanç tehñ yhoyyä Ananías ja'a cuhdujt hänajty piaduñ nebiä Moisés jecy yhanehmiän. Jimä judíoøhajxy hänajty näje'e chänaabiä Damasco. Jiaanç tehñ quiumaabiä judíos ja'a Ananías hajxy hänajty jaduhñ. ¹³ Hoorä, cooçh jim ngoo'ty Damasco, mänitøchä Ananías hoy xquiuhixy. Mänitøch xñämaayy: “Puhya'ay Saulo, hijxø'øg jadähooc cham jaduhñajtä.” Tuunä ja'a Ananías jaduhñ ñä'a mänaañ, mänitiøch jaduhñ njaanç hijxø'cy. ¹⁴ Mänitøchä Ananías xñämäaguümbä: “Ja'a nhaphájtämhajxy ja'a ndeedyhájtämhajxy ja'a jecypiä haampiä, ja'a Dios hajxy hijty wyiingudsähgøøby jegyhajty. Jaaya'ay miich jaduhñ tøø xyajnáhdijy coo jaduhñ mdúnät neby je'e jioot choquiän, møød coo ja'a Jesús mhamdsoo híxät coo mhamdsoo mädówät nebiaty je'e miädia'agy.

¹⁵ Nøcxaamb miich mmädia'aga'añ wiinduhmyhagajpt ja'a Jesúscøxpä, nebiaty tøø mhixy nebiaty tøø mmädooy. ¹⁶ Hoorä, tsógänämäts, nøcx näbejnä.

Jaduhñ Jesús mmänuu'xtá'agät coo weenä mbojpä mgädieey xyajñähwaats xyajcuhwáatsät”, nómhøchä Ananías xñämaayy.

¹⁷⁻¹⁸ 'Mänitøch yaa nwiimbijtagajch Jerusalén. Mänitøch nnøcxy tsajtøgooty Diospa'yaaxpä. Mänitøchä Jesús nwiinhijxy, ja'a hajxy nWiindsønñájtämbä. Mänitøchä Jesús xñämaayy: “Tsógänämäts, mdsóonäp yaa. Caj miichä cu'ugä mmädia'agy yaa xmiäbøgaanä cooch miich yaa xjia wi'i miädia'aga'añ.”

¹⁹ Mänitøch nhadsooyy: “Wiindsøn, ñajuøøbiä cu'ughajxy cooch hijty nwädity wiinduhmyhagajpt maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän, coochä jäya'ay hijty nyajnøcxy pujxtøgooty pønjetiä mmädia'agy xmiäbøjcäp. Náxyhøch hijty nyajwobyii. ²⁰ Y coo ja'a Esteban yagho'cä, jímhøch hñajty nbadsóonäbä. Møødhøch hñajty nbamänaambä coo yagho'ogøøjät. Ja'a hñä'cä Esteban hajxy yagho'cäbä, høøchä wyit ngüeendähajtä. Paadiä Esteban jaduhñ yagho'cä je'leguiøxpä coo miichä mmädia'agy hñajty xyajwa'xä.” ²¹ Mänitøchä Jesús xñämáaguiumbä: “Cabä cueentä jaduhñ. Nøcxnä. Jäguémhøch miich nguexa'añ maa ja'a jäya'ayhajxy chñä'ayän, ja'a hajxy ca'a judióspä.”

²² Mäduhñjatiä Pablo hñajty miädia'agy, hamädoowhíjtäxäbä miädia'agy hñajty jaduhñ. Pero coo jaduhñ miänaañ cooc hñajty jäguem quiexa'añii maa ja'a jäya'ayhajxy chñä'ayän, ja'a hajxy ca'a judióspä, cabä cu'ugä Pablo ja'a miädia'agy hajxy hñajty yhamädoowhidáanänä. Mänitä cu'ughajxy tiägøøyy yaaxpä jojpä:

—Ween yø'ø craa yho'ogy. Yagho'og yø'ø craa hajxy.

²³ Tehngajnä hajxy hñajty jaduhñ wyi'i ya'axy wyi'i jiocy. Yamä wyit hajxy hñajty wyi'i chajyemy. Yamä naaxoc hajxy hñajty wyi'i chajwøjy. Paady hajxy hñajty jaduhñ wyi'i jiatcø'oy coo ja'a Pablo hajxy hñajty jiaanç tehñ miädsiphaty. ²⁴ Mänitä soldado-wiindsøn miänaañ coo ja'a Pablo jiiby yajtøjtägø'owøøjät cuarteltøgooty. Mänit jiaac mänaañ coo ja'a Pablo wiobho'ogøøjät, ween jaduhñ quiøxy nägapxy tiiguiøxpä cu'ugä Pablo hajxy hñajty coo tøø wyi'i ñäya'axy. ²⁵ Mänitä soldado ja'a Pablo hajxy quiø'øxojch. Wiobho'ogaambiä Pablo hajxy hñajty. Mänitä Pablo ja'a capitán miägapxy, ja'a hñajty jim tñänaabiä wiinduum:

—Caj mijts cuhdujt mmøødä cooch mijts xwióbät nä'ä nägoobä. Cab hajxy mnajuø'oy pø tøøch ngädieey. Høøch, jadúhñhøchä cuhdujt nmøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän —nømä Pablo ja'a capitán ñämaayy.

²⁶ Coo ja'a capitán jaduhñ miädooyy, mänitä wyiindsøn ñämaayy:

—Ca'a hajxy jaduhñ mwopy. Jadúhñäc yø'ø craa cuhdujt miøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän.

²⁷ Mänitä soldado-wiindsønä Pablo hoy miäyajtøy:

—Nej, tøyhajt jaduhñ coo miichä cuhdujt jaduhñ mmøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødänä.

Mänitä Pablo yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduhñ.

²⁸ Mänitä soldado-wiindsøn miänaañ:

—Jadúhñhøchä cuhdujt nmøødäbä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän. Pero jaanç tehñ chówhøch jaduhñ tøø xyhabädsøømä coochä cuhdujt jaduhñ tøø njuy.

Mänitä Pablo miänaañ:

—Cooch jim nnaaxque'exä Tarso, páadyhøchä cuhdujt jaduhñ nmøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän.

²⁹ Ja'a soldadohajxy hñajty mäwobaambä, coo hajxy jaduhñ miädooyy coogä Pablo cuhdujt hñajty jaduhñ miøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy hñajty miøødän, mänitä Pablo hajxy piuhwaach. Y ja'a soldado-wiindsøn,

coo je'e jaduñ miädooy, tsähgøoy je'eduhñ je'eguiøxpä coo ja'a Pablo hänajty tøø quiø'øxochii tøø tiecyxiochii.

³⁰ Cujaboomä soldado-wiindsøn jaduñ miänaañ coo ja'a Pablo quiø'øguejøjät. Mänit miänaañ coo ja'a teedywiindsønñhajxy yhamugø'øwät møødä majtøjc-hajxy. Mänitä Pablo jim yajnøcxä maa ja'a teedywiindsønñhajxy hänajty tøø yhamugø'øyän. Mänitä Pablo jim yajtänaaguiädaacä cu'ugwiinduum. Miädoowaambiä soldado-wiindsønñ hänajty jaduñ tiiguiøxpä judíos ja'a Pablo hajxy hänajty coo tøø ñäxø'øwø'øy.

23

¹ Mänitä teedywiindsønñhajxy wyiinhee'ppejtä ja'a Pábläm. Mänitä Pablo miänaañ:

—Mägu'ughajpädøjc, Dióshøch jaduñ xyhijxp cooch homiänaajä nhojiäya'ayhaty.

² Coo ja'a Pablo jaduñ miänaañ, mänitä häna'c-hajxy ñämaayyä coo ja'a Pablo hajxy yhapo'xø'øgät, ja'a häna'c-hajxy hänajty jim tänaabiä Pablo wyiinduum. Ja'a Ananías jaduñ mänaañ coo hajxy jaduñ jiatcø'øwät. Møjhajpä Ananías hänajty jim maa ja'a teedywiindsønñhajxiän. ³ Mänitä Pablo ja'a Ananías ñämaayy:

—Dios miich jaduñ xyajcumädoowaamb. Caj miich hoy mduñ. Jaduñ miich mduungmøødä cooch miich xyajtøyhajtyégät hoy yajxon nebiä cuhdujt myiñän. Pero coo miich jaduñ tøø mmäna'añ cooch häna'c xquióxät, myajcähxø'py miich jaduñ coo miichä cuhdujt hoy mga'a yajtuñ.

⁴ Ja'a häna'c-hajxy hänajty jim tänaabiä, mänitä Pablo hajxy ñämaayy:

—Tøø miich jaduñ ngapxtägoy coo yø'ø møjteedywiindsønñ jaduñ tøø mwiingapxety. Haa ca'a, Dios yø'øduhñ tøø yhuuc pädaacpä.

⁵ Mänitä Pablo yhadsooy:

—Mägu'ughajpädøjc, huuc mee'x hajxy, cábøch hijty nnajuø'øy coo yø'ø jaduñ tiuñ møjteedywiindsønñ. Jaduñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo hajxy nga'a nänómät haxøøg, pønjetiä tuung møød maa ja'a tsaan maa ja'a cu'ugän.

⁶ Mänitä Pablo jaduñ yhijxy coo häna'c-hajxy hänajty mejtstu'u tøø yhamugø'øy, møødä saduceoshajxy, møødä fariseoshajxy. Mänitä Pablo møc quiapxy:

—Mägu'ughajpädøjc, høøch, jue'eçh høøch, fariséoshøch høøch. Haagä fariseos højts jaduñ. Cooch jaduñ nmäbøcy coo ja'a ho'oguiäya'ayhajxy jaduñ jiuypijøjtägatsa'añ, päadyhøchä häna'c jaduñ tøø xñäxø'øwø'øy.

⁷ Coo ja'a Pablo jaduñ miänaañ, mänitä fariseoshajxy tiägøoy yajcapxiøøbiä møødä saduceoshajxy. Cabä miädia'agyhajxy hänajty ñibiaadyii.

⁸ Hix, jaduñä fariseoshajxy hänajty miäbøcy cooc ja'a ho'oguiäya'ayhajxy jiuypijøjtägatsa'añ. Jaduñ hajxy hänajty miäbøjpä cooc ja'a Dios ja'a mioonsä jim miøødä tsajpootyp, møød cooc ja'a nhaañämähajtämhajxy quia'a hó'cäm. Pero cabä saduceoshajxy hänajty miäbøcy nebiä fariseoshajxy hänajty miäbøquiän. ⁹ Tehngajnä hajxy hänajty miaas nämayø'øy haamhajpä. Tehngajnä hajxy hänajty yhamböcy. Mänitä fariseoshajxy näje'e tiänaayyø'cy, ja'a hajxy hänajty yajnähixøøbiä maa ja'a tsajtøjcän. Mänit hajxy miänaañ:

—Yø'ø craa, cap tii pojpä cädieey miøødä. Jímbädä Diosmoonsä tøø miägaxyii, o háañämä.

¹⁰ Maas hanaxiä hajxy hänajty yhamböcy. Tsähgøøbiä soldado-wiindsønñ hänajty coo ja'a Pablo hänajty yagho'oga'añii. Mänitä soldado-wiindsønñä soldado miøjyaaxy coo ja'a soldado ja'a Pablo hajxy jiiby wyitstsóonät, møød coo hajxy jim yajnøcxät maa ja'a cuartelän.

11 Mänitcoodsä Jesús jii by ñäguehxtø'xy maa ja'a Pablo wyiinduumän. Mänitä Jesús ja'a Pablo ñämaayy: “Ca'a mdsähgø'oy. Nébyhøch miich yaa tøø xmiädia'aguiän Jerusalén, jaanä jadúhnhøch miich jim nøcxy xmiädia'agáangumbä Roma.”

12 Cujaboomä judíoshajxy näje'e hoy quiojyquiapxyhaty coo ja'a Pablo hajxy yaghó'ogät. Mänit hajxy ñämaayy:

—Mäduhñtiä Pablo jiaac jugyhaty, cab hajxy nnä'ägä caayy nnä'ägä húcämät.

13 Näjuxychägui'xnaxy hajxy hänajty je'eduhñ, ja'a hajxy hänajty jaduhñ tøø quiojyquiapxyhätibä. 14 Mänit hajxy hoy ñägapxy maa ja'a majtøjc-hajxiän:

—Tøø højts jaduhñ ngojyquiapxyhaty coo højtsä Pablo nyaghó'ogät. Høxtä mänit højts ngaya'añ nhu'uga'aññä. 15 Hoorä, mijts, nøcxä soldado-wiindsøn hajxy jaduhñ näma'aw coo weenä Pablo yaa yajmechii mijts mwiinduum. Jaduhñ hajxy mwiinhøñät coo tyijy ja'a Pablo hajxy mjaac tehñ miäyajtøwa'añ. Cahnä Pablo hänajty yaa quioody maa mijts mwiinduumän, jim højts nyaghó'ogät tu'haam —nømä teedywiindsøñhajxy ñämaayy.

16 Mänitä Pablo chojmajc jaduhñ miädoyhajty coogä Pablo hänajty yagho'oga'añii. Mänitä Pablo hoy yhawáanäxä maa hänajty chumiän.

17 Mänitä Pablo ja'a capitán tu'ug miøjyaaxy. Mänit ñämaayy:

—Huuc tunä mayhajt, huuc woonøcx hädaa craa jim maa ja'a mwiindsønän. Jim jaduhñ miøødmädia'aga'añ.

18 Mänitä Pablo chojmajc wioonøcxäxä maa ja'a soldado-wiindsønän. Mänitä capitán ja'a soldado-wiindsøn ñämaayy:

—Ja'a Pábløch jaduhñ tøø xñäma'ay cooch hädaa craa yaa nwoomínät maa miichän. Míichäc jaduhñ xmiøødmädia'agaamb.

19 Mänitä Pablo chojmajc wiingtuum wyitsnøcxäxä. Mänitä soldado-wiindsøn miänaañ:

—Tiich jaduhñ xyhawaanáanäp —nømä Pablo chojmajc miäyajtøwäxä.

20 Mänitä Pablo chojmajc yhadsooyy:

—Tøø ja'a judíoshajxy näje'e quiojyquiapxytiun cooc miich xñäma'awa'añ coo miichä Pablo jaboom ween mguexy maa ja'a teedywiindsønä wyiinduumhajxiän. Jaduhñäc miich xwyiinhøña'añ cooc tyijy ja'a Pablo hajxy cøxiä wiinä jiaac tehñ miäyajtøwa'añ. 21 Caj miich jaduhñ mmäbøgät. Näjuxychägui'xnaxiä jäya'ayhajxy jaduhñ tøø quiojyquiapxyhaty coo ja'a Pablo hajxy yaghó'ogät tu'haamnøcxpä. Cábäc hajxy jaduhñ ñä'ägä caya'añ ñä'ägä hu'uga'añ. Høxtä coogä Pablo hajxy yaghó'ogät, mänitac hajxy quiaya'añ yhu'uga'aññä. Míichäc hajxy xyhuuc jaac hahijxp cooc miich jaduhñ mmáná'anät pø mgudiunaamby jaduhñ —nømä soldado-wiindsøn ñämaayy.

22 Mänitä Pablo chojmajc ñämáayyäxä coo quia'a nägápät wiingtuum waambaty hänajty jaduhñ tøø miädia'agy. Mänitä soldado-wiindsøn jaduhñ miänaañ coo ja'a Pablo chojmajc wyiimbijnät.

23-24 Mänitä soldado-wiindsønä capitán metsc miøjyaaxy. Mänit hajxy wyiinguejxä coo ja'a Pablo hajxy coods jim yajnøcxät Cesarea. Nämayyä soldadohajxy hänajty pianøcxa'añ. Námejtsmägo'x hajxy hänajty ñøcxa'añ tecy-yo'oyhaam; møød nädägøøghii'xcumajc hajxy hänajty ñøcxa'añ cuaañähgøxp; møød námejtsmägo'x hajxy hänajty ñøcxaambä cuhmðcap. Jaduhñä capitánhajxy ñämáayyäbä coo ja'a Pablo cuaañähgøxp ñøcxät, møød coo hoy cwieendähadøøjät, jaduhñ ney quia'a jat quia'a habétät. Jaduhñä soldado-wiindsøn yhanehmbä coo ja'a Pablo ja'a gobernador Félix yajcø'dägø'øwøøjät. 25 Mänitä soldado-wiindsønä nocy yhädiuun.

Ja'a gobernador Félix hānajt̃ yajnāguexaamby. Jaduhñ soldado-wiindsōñ quiujahy:

²⁶ “Hōōch hādaa nocy nhādiumby, hōōch Claudio Lisias. Wiindsōñ Félix, miich jaduhñ cham nyajpoo'xyp. ²⁷ Hādaa jāyā'ayhōch miich nyajnāguejxyp. Pablo jaduhñ xiōhaty. Hāxōoyy maaxtōjquiā Pablo yaa miajtsā Jerusalén. Ja'a judíos hajxy jaduhñ māmajts. Yagho'ogānābā Pablo hānajt̃. Pero coōch jaduhñ nmādoyhajty coo ja'a Pablo cuhdujt jaduhñ miōōdā nebiā Rómabā jāyā'ayhajxy miōōdān, mānītōchā soldado ja'a Pablo hoy nmōōdyajnāhwa'ačh. ²⁸ Je'ečh hānajt̃ nmādowaamby tiiguiōxpā Pablo hānajt̃ coo tōō miāčhii, pāadyhōch jii by nmōōdhādaacy maa ja'a judíos ja'a junta hajxy hānajt̃ yag-jadyiijān. ²⁹ Mānītōch nmādooyy coogā Pablo tii pojpa tii cādieey quia'a mōōdā. Je'eduhñ yajcumadsōoyyā coo ja'a judíos ja'a quiuhdujthajxy wyi-ingjatiā. Pāadyhōch jaduhñ nga'a mānaañ coo ja'a Pablo yagho'ogōōjāt, ni coo chumōōjāt. ³⁰ Coōch jaduhñ nmādoyhajty coo ja'a judíos hajxy hānajt̃ nāje'e tōō quiojyquiapxyhaty coo ja'a Pablo hajxy hānajt̃ yagho'oga'añ, mānītōch jaduhñ nwiinmaayy coōch miich jaduhñ nyajnāguéxāt. Ja'a hāna'cā Pablo hajxy ja wi'i yagho'ogaambā, tōōch nnāma'ay coo ja'a Pablo jim nōcxy ñāxō'owō'oyii miich mwiinduum.”

³¹ Mānitā soldadohajxy jiaančh cudiuuñ nebiā wyiindsōñ hajxy hānajt̃ tōō ñāma'ayiiijān. Mānitā Pablo hajxy jim coods yajnōcxy maa ja'a cajpt hānajt̃ xiōhatiān Antípatris. ³² Cujaboomā soldadohajxy wyiimbijty, ja'a hajxy hānajt̃ tōō ñōcxy tēcy-yo'oyhaam. Ja'a hajxy hānajt̃ cuaañāhgōxpā, je'edsā Pablo hajxy jaac mōōdnōcxnā. ³³ Mānit hajxy jim quioo'ty Cesarea. Mānitā Pablo ja'a Félix hoy yajcō'ōdāgō'oyii mōōdā nocy, ja'a soldado-wiindsōñ hānajt̃ tōō quiēxiābā. ³⁴ Mānitā Félix ja'a nocy quiapxy. Mānitā Félix ja'a Pablo miāyajtōoyy maa je'e choōñ. Mānitā Pablo yhadsooyy coo hānajt̃ jim choōñ Ciliciānaaxooty. ³⁵ Coo ja'a Félix jaduhñ miādooyy, mānitā Pablo ñāmaayy:

—Weenā jāyā'ayhajxy yhuuc mech, ja'a miich hajxy jaduhñ xñāxō'owō'owaambā, mānītōchā tōyhajt nmādowa'añ ja'a miichcōxpā.

Mānitā Félix ja'a soldado ñāmaayy coo ja'a Pablo piāda'agōōjāt mōjtōgooty, ja'a hānajt̃ xōhājpā Palacio de Herodes. Jaanā jaduhñā Félix miānaambā coo ja'a Pablo hoy cwieendāhadōōjāt.

24

¹ Cumāgōōxxōō ja'a Ananíashajxy jim quioo'ty Cesarea. Mōjteedywiindsōñā Ananíās hānajt̃ tiuumby jim Jerusalén. Nāguipxiā majtōjc-hajxy nāje'e piagoo'pā mōōdā licenciādā tu'ug, ja'a hānajt̃ xōhājpā Tértulo. Mānit hajxy jim ñōcxy maa ja'a gobernador Félix hānajt̃ tiuñān. Mānitā Félix hajxy ñāmaayy coo ja'a Pablo hajxy hānajt̃ ñāxō'owō'owa'añ. ²⁻³ Mānitā Félix miānaañ coo ja'a Pablo yajmedsōōjāt maa ja'a Félix wyiinduumān. Coo Pablo jaduhñ yajmejtsā, mānitā Tértulo ja'a Pablo tiāgōōy ñāxō'owōōbiā:

—Wiindsōñ Félix, hoy hōjts njaančh tehñ ñijiāwō'oyii maa miichcōxpān, coo miich hoy mjaančh tehñ tiuñ. Tōō hōjts miichā nnaaxā ngajpt xjiaančh tehñ yaghoyōōyā. Cabā tsip cabā pleetā jaduhñ maa yajpaady. Coo miich jaduhñ hoy mjaančh tehñ tiuñ, paady hōjts Dioscujú'uyābā njaančh tehñ yecy maa miichcōxpān. ⁴ Cábōch miich jejcy nhadsiba'añ. Huuc tunā mayhajt, hōjtsā nmādia'agy hamādoowhíjtāc. Paquiā hōjts jaduhñ nmādia'aga'añ. ⁵ Yō'ō craa Pablohajpā, nmōōdhajpy hōjtsā tōyhajt jaduhñ coo yō'ō hōjts xjiaančh tehñ miādsibō'oy majaty hōjts nhity, hōjts judíos hajpā. Jaduhñ hōjts xjia wi'i jiojcapxō'oy coo hōjtsā nguhdujt nnajtshixō'owāt. Jaduhñā tsip homiaajā yajpādō'ogy. Ja'a jāyā'ayā Jesús Nazaretpā miādia'agy hajxy panōcxābā, je'e ja'a

Pablo hajxy wiindsónhajp. ⁶ Mänitä Pablo jäya'ay nämädaaxc miöodtöjtägöøyy maa højtsä nmöjtsajtögootiän. Ja'a hajxy nämädaaxpä, ca'a hajxy je'e jiudíosa. Cab højtsä nguhdujt jaduñ myiñ coo wiingjäya'ay jii by tiägó'owät. Mänit højtsä Pablo nyajmajtsä. Nyajcumädowaamby højts hánajty, tii hánajty jii by tiuumby tsajtögooty. Jaduñ højtsä nguhdujt myiñ coo jaduñ quiümädówät. ⁷ Mänitä soldado-wiindsón piayajcahw piayajpögöøyy, ja'a xohajpä Lisias. Mänit højtsä Pablo mädsib'óbä xpiójcä. ⁸ Mänit højtsä Lisias xñamaayy coo højts yaa nmínät maa miichä mwiinduumän, coo højtsä Pablo yaa nnäxó'owó'owät. Hoorä, hamdsoo miichä Pablo mmäyajtówät pø tøyhajt jaduñ neby højts cham nnäxó'owó'oyän —nómä Tértulo ja'a Félix ñamaayy.

⁹ Jaduñä judíoshajxy piämänaambä. ¹⁰ Mänitä gobernador Félix ja'a Pablo miäwó'xy coo ja'a Pablo miädiá'agät. Mänitä Pablo miänaañ:

—Wiindsón Félix, jaanç tehñ jiootcújc-höch chamñ nniijiäwó'oyii cooçh yaa nniguiugapxa'añii miichä mwiinduum. Hix, nnajuó'obiöch jaduñ coo miich möjtuung jejcy yaa tøø mmøødhaty maa højtsä nnaax maa højtsä ngajptän. ¹¹ Chaanä miajmetxøøhaty cooçh jim ngoo'ty Jerusalén. Jimhöçhä Dios hánajty nwiingudsähgó'owa'añ tsajtögooty. Tøyhajt jaduñ. Hoy piönä jaduñ miäna'añ. ¹² Pero cáböchä tsip jim nhøxtaayy. Cáböchä tsip ni maa nhøxtaayy, majátyhöch tøø nwädity, ni jii by möjtsajtögooty, ni jii by muutstajtögooty, ni jim cajptooty. Cáböch pøn jim nmøødyajcapxiøøyy. ¹³ Hoorä, yø'ø häna'c-hajxy xim xwyiingapxpéjöpçhä, höhndaacp hajxy yø'ø. Cab hajxy tøyyä ñä'ä mädia'agy. ¹⁴ Pero jaduñ mäböcypiä, nwiingudsähgöøbiöçhä Dios. Nebiä jecyjiäya'ayä Dios hajxy wyiingudsähgöøyyän, jadúñhöch nwiingudsähgöøbiä. Cooçhä Dios jaduñ nwiingudsähgó'oy, páadyhöçhä yHuung Jesús ja'a miädia'agy jaduñ nbanøcxä. Yø'ø häna'c-hajxy ximbä, cabä Jesús ja'a miädia'agy hajxy wyiinjuøøyyä. Cábac tyijy jaduñ tiøyyä. Pero nmäböjpiöçhä jecymiädia'agy, ja'a Moisés hajxy jecy quiujähyyäbä møødä profetadøjc-hajxy. ¹⁵ Yø'ø häna'c-hajxy, jaduñ hajxy miäböcy cooc ja'a ho'oguiäya'ayhajxy nägøxiä jiuypiojtägatsa'añ, hoyhäna'cä, haxøøghäna'cä. Jaanä jadúñhöch nmäböjpä. Coo ja'a Dios jaduñ miänaañ cooc hajxy nägøxiä xyagjuypiojtägatsaanäm, tøyy jaduñ. ¹⁶ Cooçhä jaduñ nmäböcy, páadyhöçhä njoot homiänaajä nbäda'agy cooçhä Diosmädia'agy hoy tehngajnä nbadúnät. Jadúñhöçhä Dios xquiumáyät. Jaanä jadúñhöçhä cu'ug xquiumáabiät.

¹⁷ Mänajøch hoy nwäditiän jäguembaady mejtsjomøjt tægøøgjomøjt, mänitøch jim nmejtstägajch Jerusalén. Xädó'øñhöch jaduñ nmämejts. Ja'a nmägunäaxhöch hánajty nmo'owaamby. Møødhöçhä meeg hánajty nyoxa'añ ja'a Dioscøxpä. ¹⁸ Jadúñhöch hánajty jii by nguhdujthaty möjtsajtögooty, mänithöçhä judíoshajxy näje'e xyhijxy, ja'a hajxy jim tsohmbä Asia. Tøøçh hánajty ngudiuñ neby højtsä nguhdujt myiñän. Cáböçhä häna'c hánajty nämay nmøødä. Cab højts hánajty nhaamhaty. ¹⁹ Ja'a jäya'ay højts jaduñ xyhíxäbä möjtsajtögooty, je'eds jaduñ hahixøøby xñäxó'owó'owäböçh yaa miichä mwiinduum, pø tøøçh hajxy jaduñ xyhixy cooçh ngädiehy. ²⁰ Yø'ø häna'c-hajxy xim tänaabiä, ween yø'øhajxy jaduñ ñägäpxy pø tøøçh hánajty ngädieey mänaächä häna'c jim xyajmechän maa ja'a teedywiindsónä wyiinduumhajxiän jim Jerusalén. ²¹ Wéhndøch mänit ngapxtägöøyy cooçh nmänaañ cooçh nmäböcy coo ja'a ho'oguiäya'ayhajxy jiuypiojga'añ. Møc-höçh jaduñ nmänaañ.

Mänitä Pablo quiapxpädøøñä.

²² Coo ja'a Félix jaduñ miädooyy, mänit jaduñ wyiinmahñdyhajty coo ja'a tsip hánajty quia'a tsoj yajtødiägó'owa'añ ja'a Pablocøxpä. Hix, ñajuó'obiä Félix

hänajty jaduhñ coo ja'a jäya'ayhajxy hänajty hoy quiuhdujthaty, ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy hänajty panócxäbä. Mänitä Félix ja'a judíos ñämaayy:

—Mhahíxäbä Lisias hajxy. Coo je'e yaa quiädá'agät, mänítøchä mdsiphajxy nyajtødiägøøyyät —nømä Félix miänaañ.

²³ Mänitä Félix ja'a capitán ñämaayy coo ja'a Pablo jiaac yaghidøøjtät tsumy, møød coo quia'a tsaächtiunøøjtät ni weeñtiä. Jaduhñä Félix miänaambä coo ja'a Pablo quiuhixøøjtät ja'a miägu'ughajpädøjc, møød coo hoy tyijjä ween yajnämechii.

²⁴ Cumejtsxøø cudägøøgxøø ja'a Félix ja'a tio'oxiøjc miøødmejch maa hagu-jcän. Drusila hänajty xiøhaty. Judía hänajty je'e. Mänitä Félix miänaañ coo ja'a Pablo yajmedsøøjtät maa ja'a Félix wyinduumhajxiän. Miädowaambiä Félixhajxy hänajty tiiguiøxpä Pablo ja'a Jesús ja'a miädia'agy hänajty coo pi-anøcxä. ²⁵ Mänitä Pablo tiägøøyy mädiaacpä coo hajxy hoy njäya'ayhajtämät, møød coo hajxy hoy nguhdujthajtämät, møød coo ja'a Dios hajxy cøxiä xyajnägapxáañäm nebiaty hajxy hänajty tøø njäya'ayhajtäm. Coo ja'a Félix jaduhñ miädooyy, mänit chähgøøbiøjcy. Mänitä Félix ja'a Pablo ñämaayy:

—Ween tiuhñä. Tøø ja'a mmädia'agy nmädóowäm. Nøcxnä. Coo jadähooc ñäbaadø'øwät, mänit miich jadähooc nyajmøjya'axøøjtät —nømä Félix ja'a Pablo ñämaayy.

²⁶ Jaduhñä Félix hänajty miäna'añ cooc tyijy xädø'øñ mio'owa'añii Pábläm, cooc tyijy ja'a Pablo jaduhñ yajpädsømøøjtät pujxtøgooty. Paadiä Félix ja'a Pablo hänajty ja naañhooc yajmøjya'axyii coo hänajty miøødmädia'aga'añii.

²⁷ Mejtsjomøjtä Pablo hänajty jim tøø chumyçhäna'ay Cesarea, mänitä gubernadorhajxy ñiguiuwijtsä. Coo ja'a Félix piädsøømy, mänit wiinghäna'c tiägøøguiumbä. Porcio Festo hänajty xiøhaty. Cabä Félix ja'a judíos hänajty yagjootma'ada'añ, paadiä Félix miänaañ coo ja'a Pablo jaduhñ jiaac hídät tsumy.

25

¹ Mänitä Festo tiägøøyy tuumbä gobernador jim Cesarea. Cudägøøgxøø jim ñøcxy Jerusalén. ² Coo jim quioo'ty, mänitä teedywiindsønñhajxy jim miejch maa ja'a Festo wyiinduumän, møødä møjhjäpä judíoshajxy. Mänitä Pablo hajxy tiägøøyy näxø'øwøøbiä. ³ Mänitä Festo hajxy miänuu'xtaacy coo mayhajt cu tiuunñ, coo cu yhanehmy coo ja'a Pablo jim cu quiejxä Jerusalén. Hix, tøø ja'a judíoshajxy hänajty quiojyquiapxyhaty coo ja'a Pablo hajxy yaghó'ogät tu'haamnøcxpä. ⁴ Pero cabä Festo jaduhñ ñähadsooyy. Mänit miänaañ coo ja'a Pablo hänajty jiiby chumyçhäna'ay Cesarea. Jaduhñä Festo miänaambä coo hänajty paquiä jim yhida'añ Jerusalén, møød coo hänajty jiiby yhäda'agáangumbä Cesarea.

⁵ —Pøn cuhdujt møød maa mijtsän, wéenhøch hajxy jiiby xpiahäda'agy Cesarea. Y pø tøødsä Pablo jaduhñ jiaanç cädieey, jiiby jaduhñ ñäxø'øwø'øwøøjtät —nømä Festo ja'a judíos ñämaayy.

⁶ Tuctujxøø ja'a Festo jim jiaac hijty Jerusalén. Mänit jiiby yhädaactägajch Cesarea. Coo jiiby quiädaacy, mänit jim tiägøøyy tuumbä haguyc. Mänit miänaañ coo ja'a Pablo jim yajmedsøøjtät. ⁷ Coo ja'a Pablo jim miejch haguyc, mänitä judíos ja'a Pablo hajxy piquiä piädaacy, ja'a hajxy hänajty tøø chohñdá'aguiäbä Jerusalén. Mänitä Pablo hajxy cøxypänejpy ñähwaambejty.

⁸ Mänitä Pablo ñijjogapxä:

—Cábøchä cädieey jaduhñ maa nmøødä, ni jim maa ja'a judíos quiuhdujthajxiän, ni jim maa ja'a chajtøjc-hajxiän, ni jim Roma maa ja'a gobiernä yhane'emiän.

⁹ Mänitä Festo ja'a Pablo ñämaayy:

—Nej, mmánaamb miich jaduhnä coo højts jim nnócxämät Jerusalén, coo miich jim mdøyhajtyégät maachä nwiinduumän.

Paadiä Pablo jaduhnä ñämaayy, je'eguiøxpä coo ja'a Festo ja'a judíos hänäjty quia'a yagjootma'ada'añ. ¹⁰ Mänitä Pablo yhadsooy:

—Cab jaduhnä yhawiinmatsä cooch jim ndøyhajtyégät Jerusalén. Hix, cábøch tii cädieey nmøødä maa yø'ø judíoshajxiän. Mnajuøøby miich jaduhnä. Jaduhnä mábøcypä yhawiinmatsä cooch yaa ndøyhajtyégät maa ja'a gobiernä yhane'emiän, ja'a jim tuumbä Roma. ¹¹ Cooch häxøpy tøø ngädieey, hahixøøby hijty jaduhnä cooch nhó'ogät. Pero cábøch tøø ngädieey, hoy yø'ø judíoshajxy jaduhnä tøø xjia nähwaambety. Cab jaduhnä yhäxø'øy cooch pøn xyégät maa yø'ø judíoshajxiän. Jadúhnhøch nja mäna'añ cooch jim ndøyhajtyégät maa ja'a gobiernä wyiinduumän jim Roma —nømä Pablo miänaañ.

¹² Mänitä Festo ja'a jiamiøød miäyajtøøyy neby jaduhnä wyiinmahñdyhadät ja'a Pablocøxpä. Mänitä Festo ja'a Pablo ñämaayy:

—Miiçh jaduhnä tøø mmäna'añ coo miich jim nøcxy mdøyhajtyega'añ jim Roma maa ja'a gobiernä wyiinduumän. Pues jimhøch miich njaançh quexa'añ Roma tøyhajtyejpä.

¹³ Cumejtspo'o cudägøøgp'o, mänitä Agripahajxy jim miejch Cesarea møødä tio'oxiøjc Berenice. Gobiernä ja'a Agripa hänäjty tiuumby wiingtuum. Mänitä Agripa ja'a Festo hajxy yajpoo'xy. ¹⁴ Maxiøø ja'a Agripahajxy hänäjty jim yhida'añ maa ja'a Festo tiøjcän. Mänitä Festo ja'a Agripa ñämaayy:

—Jimä jäya'ay tu'ug chumyçhänä'ay. Pablo jaduhnä xiøhaty. Coo ja'a Félix yaa piädsøømy tuumbä, jimä Pablo jaduhnä jiaac mähmøøyy tsumy. ¹⁵ Mänájøch jim nhoyyän Jerusalén, mänitøchä judíoshajxy xñähooyy, ja'a hajxy hänäjty møjhapä, møødä teedywiindsønhajxy. Mänitä judíos ja'a Pablo hajxy ñäxø'øwøøyy maaçh nwiinduumän. Mänitä judíoshajxy miänaañ coo ja'a Pablo cu yagho'cä. ¹⁶ Mänitøch nhadsooy: “Jaduhnä hajxy jim quiuhdujthaty Roma, cab jaduhnä pøn yagho'ogyii, pø cahnä hänäjty ñijiøgapxyii maa ja'a jäya'ayä wyiinduumhajxiän, ja'a hajxy hänäjty mänäxø'øwøøbiä”, nømhøchä judíos nnämaayy. ¹⁷ Hoorä, cooch yaa ngädaactägajch Cesarea, mänitøchä judíos xpiamänajcy. Cujabóomhøch ndägøøyy tuumbä. Mänitøchä Pablo nyajmøjyaaxä. ¹⁸ Coo ja'a judíoshajxy jim miejch maaçh nwiinduumän, mänitä Pablo hajxy tiägøøyy näxø'øwøøbiä. Haxøøgaty ndijy ja'a Pablo hänäjty ñäxø'øwø'øwa'añii. Pero cabä Pablo jaduhnä haxøøgaty ñä'ä nänøømä. ¹⁹ Jue'e ja'a judíoshajxy hänäjty yajcapxiøøby, nebiatiä quiuhdujt hajxy yaghity, møød coogä Pablo hoy quia'a cudiuñ. Møød hajxy hänäjty yajtsibøøbiä pø tøø ja'a Jesús jiaançh juypjøjtägach, ja'a hänäjty tøø yhó'oguiäbä. Jaduhnä Pablo yhajodhaty coogä Jesús tøyhajt tøø juypjøcy. ²⁰ Høøch, cábøch hänäjty nnajuø'øy nébiøchä capxy mädia'agy jaduhnä nyajtødiägø'øwät. Mänitøchä Pablo nmäyajtøøyy pø nøcxaamb hänäjty jim Jerusalén coo jim cu tiøyhajtyejcy. ²¹ Mänitä Pablo yhadsooyy cooc hänäjty jim quia'a nøcxa'añ Jerusalén. Mänit miänaañ cooc hänäjty jim nøcxy yajtøyhajtyega'añii Roma maa ja'a gobiernä tiuñän. Coo jaduhnä yhadsooyy, páadyhøch jaduhnä nmänaañ coo yaa jiaac hidät tsumy. Coo jaduhnä ñäbaadø'øwät, mänitøch jim nguexa'añ Roma, ween jim nøcxy tiøyhajtyecy maa ja'a gobiernä wyiinduumän —nømä Festo quiapxy miädiaacy.

²² Mänitä Agripa ja'a Festo ñämaayy:

—Nmädowáambiøch høøchpä waambä craa jaduhnä miädia'aga'añ.

Mänitä Festo yhadsooyy:

—Jaboom mmädowät —nømä Agripa ñämaayy.

²³ Cujaboomä Agripahajxy jim miejch hagujc mөөdä Berenice. Wiinxu'uxy wiinwopy hajxy jim miejch. Mänit hajxy jii by tiöjtägөөyy maa ja'a Festo hänajty tiuñän, näguipxy mөөdä soldado-wiindsönhajxy, mөөdä möjtöjc-hajxy. Mänitä Festo ja'a Pablo yajmөjyaaxä. ²⁴ Coö ja'a Pablo jii by tiägөөyy, mänitä Festo miänaañ:

—Wiindsön Agripa, mөөd pөnjaty yaa tөө miech maa höjts nwiinduumän, mijsäts jaduhñ nmägapxyp. Yө'ө craa xii tänaabiä, yө'өds jaduhñ xөhajp Pablo. Yө'өdsä judíoshajxy tөө wyi'i ñäxө'өwө'өy yaa Cesarea mөөd jim Jerusalén. Jaduhñ hajxy tөө wyi'i ya'axy tөө wyi'i jiocy coö yө'ө Pablo ween yho'ogy. ²⁵ Pero höөch, cábөch jaduhñ nmäna'añ coö tөө quiädieey. Páadyhöch jaduhñ nmäna'añ coö quia'a hó'ogät. Pero hamdsoo yө'өduhñ tөө miäna'añ coö jim ñөcxät Roma, coö jim nөcxy yajtөyhajtyega'añii maa ja'a gobiernä wyiinduumän. Páadyhöch jaduhñ jim nguexa'añ. ²⁶⁻²⁷ Cábөch nnajuө'өy waambátyhöchä gobiernä Rómabä nnocyñäjaayө'өwät ja'a Pablocөxpä. Cab jaduhñ yhawiinmatsä coöchä Pablo jim nguexät Roma tsumy, pө cábөch tөyhajt nmөөdä pө tөө jiaanч cädieey. Hoorä, páadyhöchä Pablo yaa tөө nyajmech coö mijs jaduhñ ween myajtөyhajtyecy. Miich, Wiindsön Agripa, miich mjaanч tehñ jiajpy mjaanч tehñ ñajuөөby. Coö mijs hänajty tөө myajtөyhajtyecy nebiaty jaduhñ tөө jiaanч cädieey, mänitөch mäböcy nna-juө'өwät nébiөch njäyät —nөmä Festo miänaañ.

26

¹ Mänitä Agripa ja'a Pablo ñämaayy:

—Hahixөөby jaduhñ coö miich hamdsoo mnijögapxөjät.

Mänitä Pablo ja'a quiө'ө chajxajy. Mänit tiägөөyy mädiaacpä:

² —Wiindsön Agripa, chámhöch nnijögapxa'añii nebiátyhöchä judíoshajxy tөө xñähwaambety. Jootcujc-hөch jaduhñ nnijiäwө'өyii coöch yaa nmädia'aga'añ miich mwiinduum. ³ Páadyhöch jootcujc nnijiäwө'өyii je'eguiөxpä coö miich mjaanч tehñ jiaty mjaanч tehñ ñajuө'өy nebiatia judíoshajxy quiuhdujthaty, mөөd tijaty hajxy naxy yajtsibөөby. Höөch huuc mée'xäc. Höөchä nmädia'agy huuc hamädoowhítäc.

⁴ Ñajuөөbiä judíoshajxy jaduhñ nägөxiä coöchä quiuhdujthajxy hoy ngudi-uunä homiänaajä, mөөd jim maächä nhamdsoo cajptän, mөөd jim Jerusalén. Múutsnөch hänajty jaduhñ coöchä quiuhdujthajxy jaduhñ nbadu'ubөjcä. ⁵ Jaanä jaduhñä judíoshajxy ñajuөөbiä coöchä fariseos quiuhdujthajxy hoy nyajtúunäbä. Múutsnөch hänajty jaduhñbä coöch ndägөөyy habөjpä. Miөөdä judíos ja'a tөyhajt hajxy jaduhñ. Hahixөөby jaduhñ coö hajxy jaduhñ ñägäpxät. Ja'a fariseoshajxy, ca'xiä cuhdujt hajxy yajnөcxy nebiä judíoshajxy yajnähixө'өyän. ⁶⁻⁷ Jéquiänä Dios jaduhñ miänaañ coögä ho'ogyjiäya'ay yagju-jypiөga'añ. Höjts judíos, jaduhñ höjtsä nhapä ndeedyhajxy jecy xyajwiin-waanөөyyä ja'a Diósäm. Nägөxiä höjts jaduhñ njөbhixy coö ja'a Dios jaduhñ yajtөjiada'añ neby jecy miänaañän, höjts ja'a majmetsc-hagajtpä. Paady höjtsä Dios xөөmdsuhñ nwiingudsähgө'өy. Hoorä, Wiindsön Agripa, coöch jaduhñ nmäböcy coö ja'a Dios ja'a ho'ogyjiäya'ay yagjujypiөga'añ, páadyhöch yө'ө judíoshajxy cham xñäxө'өwө'өy miich mwiinduum —nөmä Pablo ja'a Agripa ñämaayy.

⁸ Mänitä Pablo ja'a judíos ñämaayy:

—Tii hajxy jaduhñ coö mga'a mäböga'añ coö ja'a Dios ja'a ho'ogyjiäya'ay yagjujypiөga'añ.

⁹ Mänitä Pablo jiaac mänaañ:

—Bueno, jadúhnhøch hijty nmäna'añ coo hijty yhahixø'oy coochä jäya'ayhajxy ndsaaçhtiúnät, ja'a Jesús Nazaretpä ja'a miädia'agy hajxy hänäjty panócxäbä. ¹⁰ Jadúhnhøch jim njaanç jatcøøyy Jerusalén. Ja'a teedywiindsønhøchä cuhdujt hajxy jim xmioooy coochä jäya'ayhajxy nyajtsumøød, ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hänäjty panócxäbä. Nämäyhøch hajxy jaduñ njaanç yajtsuumä. Y coo hajxy yagho'cä, jadúhnhøch hänäjty nbamänaambä coo hajxy yagho'ogóøjät. ¹¹ Ja naañhöc-høch hajxy tøø nyajtsaaçhtiüñii coo hajxy ñijiøgapxøøjät ja'a Jesúscøxpä. Wiinduhmyçajtøjc-høch hijty ndsaaçhtiüñ. Hanáxiøch hajxy hijty nmäjootma'ady, páadyhøch hajxy hijty jäguembaady ndsaaçhtiüñ.

¹² 'Mänítøchä teedywiindsønhajxy jim xwyiinguejxy Damasco coochä mábøjpädøjc jim nyajtsaaçhtiunøøjät. ¹³ Tu'haamnøcxpä, mänit højtsä jøøn xquihajcädaacy jaanç tehñ miøc. Cujyxiøøho'ogy hänäjty je'e. Cabä xøø hänäjty miäbaady nebiä jøøn hänäjty jiajjiän. Høxtä xquihajwädijt højts jaduñ. ¹⁴ Coo højtsä jøøn jaduñ nhijxy, mänit højts nägøxiä ngädaayy. Mänítøch nidiuhñ nmädooyy coochä häna'c xmiägapy hahebreohaam. Mänítøch xñämaayy: "Saulo, Saulo, tiich miich jaduñ coo xwyi'i miädsibø'oy. Cooch miich jaduñ xwyi'i miädsibø'oy, hamd-soo miich jaduñ mniçhaaçhtiüñii." ¹⁵ Mänítøch nmänaañ: "Wiindsøn, pøn miich." Mänítøch xyhadsooyy: "Jesúshøch høøch. Høøch miich jaduñ xmiädsibøøby. ¹⁶ Tänaayyø'og. Páadyhøch jaduñ tøø nnäguehxtøø'xy ja'a miichcøxpä, miichhøch nwiinguexaamby coo ja'a mädia'agy jaduñ myajwá'xät nebiátyhøch tøø xyhixy, møød nebiátyhøch miich njaac yajñähixø'owa'añ. ¹⁷ Nnäwa'anáambiøch miich majaty miich mwädita'añ, jim maa ja'a judíoshajxiän, jim møød maa ja'a wiingjäya'ayhajxiän, ja'a hajxy ca'a judíospä. Jímhøch miich jaduñ nguexa'añ maa ja'a wiingjäya'ayhajxiän. ¹⁸ Páadyhøch miich jim nguexa'añ, jaduñ miichä Diosmädia'agy myajwiingapxø'owät, jaduñä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'owät. Cabä møjcu'ugong ja'a miädia'agy jaduñ miäbøjcäxät. Ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduñ miäbøgäp. Y coochä nmädia'agy hajxy jaduñ xmiäbøjcäbät, jadúhnhøch nyajñähwá'adsät ja'a piojpa quiädieeyhajxy, jaduñ hajxy miähmø'owät hawa'adstuum", nómhøchä Jesús xñämaayy.

¹⁹ 'Wiindsøn Agripa, coochä Jesús jaduñ jim xmiägapy tsajpootyp, páadyhøchä miädia'agy jaduñ ngudiuunä. ²⁰ Mänítøchä Diosmädia'agy ndägøøyy yajwa'xpä coo jäya'ayä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'owät, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy piadu'ubögät. Coo hajxy jaduñ yhojjiäya'ayhadät, jaduñ hajxy yajcähxø'ögät coo yhaxøøgcuhdujt hajxy tøø jiaanç najtshixø'oy. Jímhøchä Diosmädia'agy nyajwa'xtsohñ Damasco. Mänítøch jim njaac yajwa'xy Jerusalén, møød jim Judeanaaxooty wiinduhmyhagajpt. Mänítøchä jäya'ayhajxy njaac yajñähixøøyy, ja'a hajxy ca'a judíospä. ²¹ Coochä jäya'ayhajxy jaduñ nyajñähixøøyy, ja'a hajxy ca'a judíospä, páadyhøchä judíoshajxy näje'e jim xjia majch møjtsajtøgooty, jim Jerusalén. Cooch hajxy jaduñ xmiajch, mänítøch hajxy xjia yagho'ogaañ. ²²⁻²³ Pero Dióshøch xpiuhbejp. Tehngájnøchä Diosmädia'agy nyajwa'xy høxtä jäda'anäbaady, ja'a Jesúscøxpä. Nägøxiøchä jäya'ayhajxy jaduñ nyajñähixø'oy, møjtojc, häyoobädøjc. Jadúhnhøch nnä'ägä mädia'agyhaty neby jim cujaay myiñän nocyjiooty, ja'a profetadøjc-hajxy jecy yhädiuunäbä, ja'a Moisés jecy yhädiuunäbä. Jaduñ hajxy jecy quiujahy coogä Dios ja'a wyiinguexyypä hänäjty quiexa'añ, ja'a xøhajpä Cristo. Jaduñ hajxy jecy quiujahbiä coogä Cristo hänäjty yho'oga'añ. Jaayá'ayäc hänäjty jayøjp jujypiøgaamb. Jadúhñägä jäya'ayhajxy hänäjty yajñähwa'adsa'añii, møødä judíoshajxy,

møødä wiingjäya'ayhajxy. Hoorä, coo ja'a Jesús yaa yhooyy hädaa yaabä naaxwiin, Dios jaduhñ wiinguejx. Jaduhñ tiøjiajty nebiä profetadøjc-hajxy jecy quiujahyyän, nebiä Moisés jecy quiujahyyän —nømä Pablo ñijiøgapxä.

²⁴ Mänitä Festo yaaxy:

—Pablo, tøø miich jaduhñ mguhhiñ. Coo hanaxiä tøø mgapxta'agy, je'e tøø xyajcuhhiñ.

²⁵ Mänitä Pablo yhadsooyy:

—Wiindsón Festo, cábøch nguhhiñ. Ja'a tøyhajt, je'eçh nmädiacpy. Homiäbøjnøch jaduhñ nmädia'agy.

²⁶ Mänitä Pablo ja'a Agripa ñämaayy:

—Wiindsón Agripa, cøxiøch chamñ nmädia'agy maa miich mwiinduumän. Nmøødhøchä tøyhajt jaduhñ coo miich jaduhñ mgøxy najuøøbiä nebiátyhøch chamñ nmädia'agy. Hijxwiinduum jaduhñ tøø jiadyii tøø tiuñii, ca'a yhayu'uçh ca'a yhamee'chä. ²⁷ Wiindsón Agripa, nnajuøøbiøch jaduhñ coo miichä mädia'agy mmäböcy, ja'a profetadøjc-hajxy jecy yhädiuunäbä.

²⁸ Mänitä Agripa yhadsooyy:

—Ja weenjátyhøch miich xquia'a yajniñähdujçä cooçh jaduhñ nmäböçät ja'a Jesúscøxpä.

²⁹ Mänitä Pablo miänaañ:

—Hoy jia weenjaty hoy jia mõjjaty hajxy mga'a mäböcyñä, chojpiä Dios ja'a jioot jaduhñ coo ja'a miädia'agy hajxy nägøxiä mmäböçät ja'a Jesúscøxpä nébiøch nmäböquiän, mäduhñtiä hajxy yaa mhamädoowhity, møød miich Wiindsón Agripa. Pero cábøch jaduhñ nmäna'añ coo hajxy tsumy mhídät nébiøch høøchän.

³⁰ Mänitä Agripahajxy tiänaayyø'cy, møødä Festo, møødä Berenice, møødä jäya'ayhajxy nägøxiä. ³¹ Mänitä hajxy tiøjpädsøømy. Mänitä Agripahajxy hawiing ñiñämaayyä møødä Festohajxy:

—Caj yø'ø craa tii cädieey miøødä. Cab jaduhñ yhahixø'øy coo tsumy jiaac hídät ni coo yagho'ogøøjät.

³² Mänitä Agripa ja'a Festo ñämaayy:

—Coo yø'ø craa häxøpy tøø quia'a mäna'añ coo jimñ nøcxy yajtøyhajtýega'añii Roma maa ja'a gobiernä wyiinduumän, tøø häxøpy yhøxmächii.

27

¹ Mänitä Festo wyiinmahñdyhajty coo ja'a Pablohajxy jimñ quiexøøjät Italia barcojooty møød jiamioødhajxy, ja'a hajxy hänajty tsumybiä. Mänitä Julio ja'a tsumyhäna'c yajcø'ødägøøyyä. Capitán ja'a Julio hänajty tiuumby maa ja'a Augusto biatallóngän. Høøch Lucas, høøchä Pablo hänajty nbanøcxaamby.

² Mänit højts hoy nbarcotägø'øy. Jimä barco hänajty tøø chohnda'agy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Adramitio. Tänaayyaambiä barco hänajty ñøcxa'añ majatiä cajpt hänajty miejypia'ajän jimñ Asianaaxooty. Jimä jäya'ay hänajty tu'ug piadsoonä. Aristarco hänajty xiøhaty. Jimñ hänajty quiunaaxä Tesalónica, jimñ Macedonia-naaxooty. Mänit højts ndu'ubøjnä barcojooty. ³ Cujaboom højts nmejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Sidón. Jaançh tehñ yhojiootä Julio hänajty miøød ja'a Pablocøxpä. Paadiä Julio ja'a Pablo cuhdujt miooyy coo ja'a Pablo ja'a miägu'ughajpä nøcxy quiuhixy cajptooty, weenä Pablo jaduhñ piuhbedyii. ⁴ Mänit højts jimñ jadähooc ndu'ubøjçumbä Sidón barcojooty. Møc højts hänajty xjiøjcubojo'øy. Paady højts Chiprenaaxooty hahooyhaamby nwiinnajxy maa hänajty møc quia'a jaty pojjiän. ⁵ Mänit højts jimñ nnaxøøyy Cilicia-naaxooty møød Panfilia-naaxooty. Mänit højts jimñ nmejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Mira, jimñ Licea-naaxooty.

⁶ Jimä Julio wiingbarco hoy piaady, ja'a hänajty nøcxaambä Italia. Alejandria ja'a barco hänajty tøø chohnda'agy. Mänit højts barcojooty hoy ndägøødiägach. Mänit højts ndägøøyy tu'uyohbiä jadähooc. ⁷ Je'enä højts hänajty møc xjiøjcubojø'øy, paady højts hänajty hodiägaamby ndu'uyo'oy. Mädaaxxøø mägoøxxøø højts hänajty tøø njaac nøcxy coo højts jim nmejch mäwiingón maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Gnido. Hobiänejpiä højts jim nmejch. Cab højts hänajty hoy ndu'uyo'oyaanä. Je'enä højts hänajty møc xjiøjcubojø'øy. Mänit højts wiingtuum nnøcxøøyy maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Creta. Coø højts jim nnaxøøyy mäwiingón maa hänajty xiøhatiän Cabo Salmón, mänit højts Creta hanajtyhaamby nnøcxøøyy maa hänajty møc quia'a jaty pojjiän. ⁸ Hamäjaa højts jim nmejypia'ayohy. Mänit højts jim nmejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Buenos Puertos, jim mäwiingón maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Lasea.

⁹ Maxiøø højts jim nhijty. Tøø højts hänajty hanaxiä nhøxhaamø'øy. Mäjahñ ja'a tu'uyo'oyiibä hänajty tøø jiajnä je'eguiøxpä coo tøøchpoj hänajty tøø piädsøømnä. Mänitä Pablo miänaañ:

¹⁰ —Wiindsøndøjc, mäjahñdiägøøbiøchä tu'uyo'oyiibä jaduhñ nhijxnä coo tøøchpoj tøø piädsøømnä. Wehñdä barco jaduhñ miä'adät møødä tsømydiajy cøxiä. Wehñdä højts jaduhñ nhó'cämät.

¹¹ Pero cabä Julio ja'a Pablo ja'a miädia'agy ñä'ä yajtuunä. Jue'e ja'a miädia'agyhajxy yajtuunäxä, ja'a barcoyajyohbiä møødä cubarco. Jaduhñ hajxy hänajty tøø miäna'añ cooc tyijy hänajty quia'a mäjahñä. ¹² Cab hänajty yhähixø'øy coo højts tøøchpoj jim nyajnáxät Buenos Puertos. Mänit hajxy nämay miänaañ coo højts jadähooc ndu'ubøjcumbät barcojooty. Jim hajxy hänajty ñaxa'añ maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Fenice. Creta-naaxooty hänajty je'e mejypia'a. Cab hänajty jim jiaty mäjahñä je'eguiøxpä coo jim møc quia'a pojy. Paadiä tøøchpoj hajxy hänajty jim yajnaxa'añ.

¹³ Mänitä jøømboj yuung piädsøømy. Mänit hajxy miänaañ cooc hajxy hoy jiaac tu'uyo'oya'añ barcojooty. Mänit højts njaançh tu'ubøjcumbä. Jim højts njaac mejypia'ayohy Creta. ¹⁴ Weeñtiä højts hänajty tøø njaac tu'uyo'oy, mänitä tsuxpoj møc piädsøømy. ¹⁵ Møc højts hänajty xjiøjcubojø'øy. Coø ja'a barcoyajyohbiä jaduhñ yhiixy coo hänajty quia'a mäjäda'aga'añ, mänit hajxy ñiñämaayyä coo ja'a barco ween piabojy. ¹⁶ Mänit højts jim nmejch maa ja'a naax mejyquiuic chuucpä, ja'a hänajty xøhjäpä Cauda. Mänit højts jim nnaxøøyy hanajtyhaamby maa hänajty møc quia'a pojjiän. Jim højtsä barcohuung hänajty nbawich. Hobiänejpiä højtsä barcohuung jiiiby nyuugjädujty møjbarcojooty. ¹⁷ Coø hajxy yajwiimbejty, mänitä barco hajxy yagjuhmägujwädiyty laansähaam, jaduhñä barco quia'a má'adät. Coø ja'a mejy hänajty jim quia'a jaty hagamä, paadiä barcoyajyohbiähajxy hänajty chähgø'øy coo ja'a barco jiiiby jie'xät tsäbiu'ujooty nøøba'c. Mänitä wit pojyohbiä hajxy yajmänajcy, ja'a barco hänajty quiuhdøyhajpiä. Mänit hajxy miänaañ coo ja'a barco ween jaduhyyä piabojy. ¹⁸ Cujaboom, je'enä hänajty møc piojy. Møcä barco hänajty miøjpojpedyii. Ja'a tsømydiajy ja'a barco hänajty yajnøcxypä, mänit hajxy ñøøjuip ñøøpøgøøyy mejjiooty. ¹⁹ Cujaboom højtsä tuumbejt njaac nøøjuip njaac nøøpøgøøyy, møødä wit pojyohbiä, ja'a barco hänajty quiuhdøyhajpiä, møødä wittøøbiejt. ²⁰ Maxiøø højts jaduhñ nmänajxy nyajnajxy. Tehngajnä hänajty møc piojy. Jaançh tehñ wyiimbøcy hänajty. Cabä xøø cabä madsa'a hänajty quiähxø'øgy ni weeñtiä. Cab højts hänajty nnajuø'øy maa højtsä poj hänajty xchømnøcxy. Jaançh tehñ chähgøøby højts hänajty coo højts nhó'ogät.

21 Tøø højts hānajt̃y maxiøø nhity jaguiay. Mānitā Pablo tiānaayyø'cy jāya'ayhagujc. Mānit miānaañ:

—Wiindsøndøjc, coočhā nmādia'agy hajxy hāxøpy tøø xyajtuunā, cab hajxy hāxøpy jim̃ tøø mdsooñ Creta, y cabā tsø'ty cabā hāyohn hajxy hāxøpy tøø nbāatām. 22 Pero, ca'a hajxy mdsāhgø'øy. Caj pøñ yho'oga'añ, hoyyā barco cu jia ma'ad. 23 Hix, haamyquiodshøchā Diosmoonsā tu'ug nwiinhijxy. Jim̃ chooñ Dioswiinduum. Nwiingudsāhgøøbiøchā Dios. Je'ečh jaduhñ xwyiinguejx. 24 Mānithøchā Diosmoonsā xñāmaayy: “Pablo, ca'a mdsāhgø'øy. Tsipcøxp yhahixø'øy coo miich jim̃ mmēdsāt Roma maa ja'a gobiernā wyi-induumān. Miičhcøxpā ja'a Dios tøø miāna'añ cooc pøñ quia'a ho'oga'añ māduhñtiā hajxy jiiby mnøcxy barcojooty”, nōmhøchā Diosmoonsā xñāmaayy. 25 Paady, ca'a hajxy mdsāhgø'øy. Nmābøjcābøchā Dios ja'a miādia'agy jaduhñ cooc hajxy xyajnāhwa'adsāanām, nebiātyhøchā Diosmoonsā tøø xyajmøødmādia'agy. 26 Jim̃ mejyquiujc, jimā naaxhuung tu'ug. Jim̃ højts nøcxy nmøjpojpedāanām. Tøyhajt jaduhñ —nømä Pablo miānaañ.

27 Majmactsxøø højts hānajt̃y tøø nbabojy barcojooty jim̃ maa ja'a mejy hānajt̃y xiøhatiān Adriática. Cuptsuhñ hānajt̃y jaduhñ, mānitā barcoyajyohbiāhajxy ñajuøøyy coo højts hānajt̃y naaxpa'a tøø nmāwiingoñ. 28 Mānitā nøø hajxy qyipy māduhñtiā quiøcā. Jue'e hānajt̃y quiøcā, hii'xmajmocxmetro. Cooc hajxy weeñtiā jiaac nøcxy, mānit hajxy qyīpxcumbā. Jue'e hānajt̃y quiøcā, hii'xjuxtujmetro. 29 Tsāhgøøby hajxy hānajt̃y coo ja'a barco tsaā nøøba'c miøjpohmbédāt, paadiā pujxthajo'c hajxy mādaaxc ñøøjuipøøyy barcohøxhaam. Cuxodsø'øyā pujxthajo'c hānajt̃y. Paady hajxy jaduhñ ñøøjuipøøyy coo ja'a barco jaduhñ jiiby wiohñmāhmø'øwøøjāt. Jaančh tehñ jiootmayhajp hajxy hānajt̃y. Jaduhñ hajxy hānajt̃y miāna'añ coo paquiā cu jioøøyy. 30 Mānitā barcoyajyohbiā ja'a barcohuung hajxy quiuhdøøñajxy nøøjooty. Jaduhñ hajxy hānajt̃y yajnānøma'añ cooc tyijy ja'a pujxthajo'c hānajt̃y ñøøjuipø'øwa'añ barcojøbhaam. Ja wi'i piäyø'øgaambā barcoyajyohbiāhajxy hānajt̃y jaduhñ ja'a barcohuungooty. 31 Pero cabā Pablo yajwiinhøhñ. Mānitā Juliohajxy ñāmaayyā møødā soldadohajxy:

—Coo yø'ø yajyohbiādøjc-hajxy hāyaa piäyø'øgāt, mhó'ogāp hajxy jaduhñ —nømä Pablo miānaañ.

32 Mānitā soldado ja'a barcohuung hajxy miābuxøøyy. Mānitā barcohuung chømnøcxā nähgapjooty. 33-34 Jobø'øwaamb hānajt̃y jaduhñ, mānitā Pablo jāya'ay ñāmaayy:

—Joom, huuc wiingaañāxāts hajxy hii. Majmactsxøø hajxy tøø mhity jaguiay jamia'ay. Cab jaduhñ yhooyā coo hajxy jaguiay mjaac hídāt, coo hajxy jaduhñ mnā'ā pāma'ayø'øwāt. Hix, cab hajxy nej mjada'añ.

35 Cooc ja'a Pablo jaduhñ quiapxpādøøyy, mānitā tsajcaagy quionø'cy. Mānitā Dios ñāmaayy “Dioscujú'uyāp” jiamioødwiinduum. Mānitā tsajcaagy yhaguidøøyy. Mānit tiägøøyy caabiā. 36 Cooc ja'a Pablo jaduhñ yhiixā coo hānajt̃y quiay, mānitā jiamioødhajxy jiootcugøøyy. Mānit hajxy piadägøøbiā caabiā. 37 Jue'e højts hānajt̃y nhity barcojooty nāmejtsmāgo'xcudägøøghii'x cu majmocxtu'ug. 38 Cooc hajxy jaduhñ quiaabiādøøyy, mānitā trigo hajxy miejjwyipøøyy, jaduhñā barco ween pie'tiø'øy.

39 Cooc jioøøyy, cabā barcoyajyohbiādøjc-hajxy hānajt̃y yhajuø'øyii. Mānitā laguun hajxy yhiixy mejypia'a. Pa'adsābiu'u hānajt̃y je'e. Mānit hajxy miānaañ coo ja'a barco hajxy jim̃ yajnøcxāt pu'uwiing, coo hajxy jim̃ yajmøjyādsujtspédāt. 40 Mānitā pujxthajo'c hajxy miābuxøøyy. Jiiby jaduhñ miāhmøøyy mejjiooty. Mānitā barcooa'pt hajxy yajyuungøøyy, jaduhñā barco hoy yó'oyāt. Mānitā wit hajxy yujxojch barcojøbhaam, ja'a barco

hänajty quiuhdøyhajpiä. Mänitä barco tiägøøyy yohbiä. Jim ñøcxøøyy pu'uwiiing. ⁴¹ Mänitä barco jie'xy nøøba'c tsäbiu'ujooty maa nøø hänajty quia'a comän. Ja'a barcojøbhaam jaduñ je'x. Mänitä barcohøxhaam tiägøøyyä møjcujpéjtäbä. Mänit tiägøøyy ma'pä tsaybiig.

⁴² Coö ja'a soldadohajxy jaduñ yhiixy coö ja'a barco hänajty mia'ada'añ, mänitä tsumyhäna'c-hajxy jia yagho'ogaanä, jaduñ hajxy cu quia'a päyø'cy yáhwäp. ⁴³ Pero cabä Julio jaduñ miänaañ coö ja'a tsumyhäna'c-hajxy yagho'ogøøjät. Paady jaduñ miänaañ je'leguiøxpä coö ja'a Julio ja'a Pablo hänajty yajñahwa'adsa'añ. Mänitä Julio miänaañ coö hajxy ñøøga'awø'owät, pønjaty yaaw hänajty jajp, jaduñ hajxy ñøcxät tø'ødstuum yáhwäp. ⁴⁴ Pønjaty hänajty ca'a yaawjajp, wéenac hajxy ñøcxy pu'uñähgøxp, møødä barco-hadøjcøxp. Jaduñ højts nägøxiä ndsoocy tø'ødstuum.

28

¹ Coö højts jaduñ nägøxiä ndø'ødspädsøømy, mänit højts nmädooyy coö ja'a naax hänajty xiøhaty Malta. ² Mänit højtsä jäya'ay xñäxuu'ch, ja'a hajxy hänajty jim nä'ägä tsänaabiä. Tuub hänajty; tøøchc hänajty jaduñ. Mänitä jøøn hajxy yajmøjjøøyy. Mänit højts xñämaayy coö højts njøømba'axámät. ³ Mänitä Pablo ja'axy tø'ødspä miämejch tu'tso'oy. Jiibiä Pablo ja'axy hänajty piäda'agy jøønhaajiooty. Mänitä hawa'andsahñdy tu'ug piädsøømy jøønhaajiooty. Mänitä Pablo quiø'mäwødsøøyyä. ⁴ Coö ja'a jäya'ayhajxy jaduñ yhiixy coö ja'a Pablo tsahñdy hänajty miøødä quiø'ogøxp, mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Tøø yø'ø craada'a miäjäya'ay-yagho'ogy. Coö jaduñ tøø quiädieey, paady jaduñ tsipcøxp yho'oga'añ, hoy jaduñ tøø jia tso'ogy mejjiooty.

⁵ Mänitä Pablo ja'a quiø'ø xiädiyty. Mänitä tsahñdy hoy quia'ay jøønhaajiooty. Cabä Pablo nej jiajty. ⁶ Nømä jäya'ayhajxy hänajty miäna'añ coog ja'a Pablo quiø'ø cu qyixta'ch, o cooc cu yho'cy. Pero coö hajxy yhiixy coö ja'a Pablo nej quia'a jajty, mänit hajxy miänaannä cooc tyjy ja'a Pablo Dyiosä.

⁷ Jimä jäya'ay hänajty tu'ug chäna'ay mäwiingón maa højts hänajty njøømba'axamiän. Publio hänajty xiøhaty. Gobernador ja'a Publio hänajty jim tiuumby Malta. Coö højts jim nmejch maa ja'a tiøjcän, mänit højts jim xyajmejtstaacy tægøøgxøø. ⁸ Jimä Publio tieedy hänajty pia'amgo'na'ay. Tóoyyap hänajty jaduñ møødä nø'tiø'nøø hänajty miøødä. Mänitä Pablo jiiby tiøjtägøøyy maa ja'a Publio tieedy hänajty pia'amgo'na'ayän. Mänitä Pablo ja'a Dios pia'yaaxy. Mänitä Pablo ja'a pa'amjäya'ay ñähdoon. Mänit pia'amyajnajxä. ⁹ Coö ja'a pa'amjäya'ayhajxy jaduñ jim miädoyhajty Malta, mänit hajxy hoy yajmøcpøjcäbä nägøxiä. ¹⁰⁻¹¹ Mänit højts madiu'u xñä'ä mooyy cøxiä wiinä. Jimä barco hänajty tu'ug tiøøchpojñaxy. Jue'e ja'a barco hänajty xiøhaty: “Ja'a Hametsc-huung.” Alejandría ja'a barco hänajty tøø chohnda'agy. Coö højts hänajty jim tøø nhity Malta tægøøgpø'o, mänit højts nbejty barcojooty, ja'a hänajty xøhajpä: “Ja'a Ametsc-huung.” Mänit højtsä jäya'ay xjiaac mooyy tijaty højts hänajty nmänøcxaamby barcojooty. Ja'a jäya'ayhajxy hänajty tøø miøcpøquiäbä, je'e hajxy jaduñ xmiooyy. Mänit højts jim ndu'ubøjnä Malta.

¹² Mänit højts nmejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Siracusa. Jim højts njaac hijty tægøøgxøø. ¹³ Coö højts jim ndu'ubøjcumbä, mänit højts njaac mejypia'ayohy. Mänit højts jim nmejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Regio. Cujaboomä jøømboj piädsøømy. Mänit højts jadähooc ndu'ubøjcumbä. Cumaaxc højts jim nmejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Puteoli. Jim højtsä barco nnähmänajtuutnä. ¹⁴ Mänit højtsä jäya'ay näje'e nbaaty. Ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty miäbøjpy. Mänit højts xñämaayy coö højts jim

nmejtstá'agät maa ja'a tiøjc-hajxiän. Juxtujxøø højts jim̄ nhijty. Mänit højts jim̄ ndu'ubøjcy tecy-yo'oyhaam. Jaduhñ højts hānajtj jim̄ njaac nøcxa'añ Roma. ¹⁵ Mänitā mǎbøjpädøjc-hajxy Rómabä miädoyhajty coo højts hānajtj jim̄ nnøcxy Roma. Mänit højts näje'e hoy xjiøjcubaadø'øj jim̄ maa hānajtj xiøhatiän Foro de Apio. Näje'e højts hoy xjiøjcubadøøbiä maa hānajtj xiøhatiän Tres Tabernas. Coo ja'a Pablo jaduhñ yhiijxy, mänitā Dioscujú'uyäp yejcy. Mänit jiootcugøøyy. ¹⁶ Coo højts jim̄ ngoo'nä Roma, mänitā Pablo cuhdujt miooyyā coo ja'a yhamdsoo tøjc yhøxtá'awät maa jaduhñ yhidät. Mänitā soldado tu'ug yajcø'øwaañøøyyā coo ja'a Pablo cwieendāhadøøjät, coo ja'a Pablo jaduhñ ñä'ä päyø'ogät. Mänitā tsumyhāna'c-hajxy jiaac yajcø'ødägøøyyäbä ja'a soldado-wiindsøñ, ja'a copc-hajpä.

¹⁷ Cudägøøgxøø ja'a Pablo ja'a judíos yajmøjyaaxä, ja'a hajxy hānajtj møjhajpä maa ja'a chajtøjc-hajxiän. Coo hajxy hānajtj tøø yhamugø'øj, mänit hajxy ñāmaayyā:

—Mägu'ughajpädøjc, mänāajøch jim̄ nhitiän Jerusalén, jímhøch hāna'c näje'e xmiājch, hōyhøch hānajtj tøø nga'a jagä cādieey, hōyhøchā cuhdujt hānajtj pedyii tøø nja cudiuñ nebiä nhaphajtāmā ndeedyhajtāmhajxy jecy yajtsohñdaaquiän. Ja'a nmägunaaxhajtāmhajxy jaduhñ xmiājts. Mänitøch hajxy xquiø'øyejcy maa ja'a soldadohajxiän, ja'a hajxy yaa tsohm̄bä Roma. ¹⁸ Coochā soldadohajxy hānajtj tøø xyajtøyhajtyecy, mänit hajxy jaduhñ ñajuøøyy cooch hānajtj tøø nga'a cādieey. Mänit hajxy jia mänaañ cooch hajxy jaduhñ xyhøxmādsät. ¹⁹ Pero cabä judíoshajxy jaduhñ miānaambä cooch nyaghøxmādsät. Mänitøch nwiinmahñdyhajty coo jaduhñ yhahixø'øj cooch yaa ndøyhajtyégät Roma maa ja'a gobiernā wyiinduumän. Pero cābøch hānajtj nmāna'añ coochā nmägunaaxhajxy nnäxø'øwø'øwät. ²⁰ Hoorä, cooch jaduhñ tøø njaty tøø nhabety, páadyhøch mijts jaduhñ nmøødmādia'aga'añ. Páadyhøch cham̄ ndsumyhāña'ay coo højts judíos nmäbøjcām coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy jiuypjøga'añ —nømä Pablo miānaañ.

²¹ Mänitā judíos ja'a Pablo hajxy ñāmaayy:

—Cab højts tii capxy tii mädia'agy tøø nmädoyhaty maa miičhcøxpän. Caj miičh pøñ waamb tøø xñānømy, ja'a hajxy jim̄ tsohm̄bä Judea. ²² Jaduhñ højts tøø nmädoyhaty coo jäya'ayhajxy wiinduhmyhagajpt miädsiphadyii, ja'a hajxy jaduhñ mǎbøjpä coo ja'a Jesús Dyiosquexiä. Paady højts nhamädoowhida'añ nej miičh mwiinmayyän —nømä judíoshajxy miānaañ.

²³ Mänitā judíos ja'a Pablo hajxy miøødcojyquiapxytiuuñ mänaa hajxy jadähooc ñøcxät maa ja'a Pablo hānajtj yhitiän. Coo yhabaaty, mänitā jäya'ayä Pablo hajxy nämay jiaančh nämejch. Tu'xøø ja'a Pablo jäya'ayä Diosmädia'agy yajwiingapxøøyy ja'a Jesúscøxpä, coo ja'a Dios ja'a Jesús hānajtj tøø quiexy, nebiä Moisés jecy quiujahyyän, nebiä profetadøjc-hajxy jecy quiujahyyän. Jia wi'i yajniñähdugāanäbä Pablo ja'a jäya'ay hānajtj coo hānajtj tøyhajt miädia'agy ja'a Jesúscøxpä. ²⁴ Näje'e hajxy miäbøjcy nebiatiä Pablo hānajtj tøø miädia'aguiän. Näje'e hajxy quia'a mǎbøjcy. ²⁵ Mänitā mädia'agy hajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiä nebiä Pablo hānajtj tøø miädia'aguiän. Coo ja'a miädia'agy hajxy quia'a yajnibiaatä, mänit hajxy tiägøøyy wiimbijpä. Mänitā Pablo miānaañ:

—Jéquiänä Dioshespíritu ja'a profeta Isaías miägapxy. Mänit højtsä nhaphajtāmā ndeedyhajtāmhajxy miägapxtägajtsä:

²⁶ Nøcx yø'ø jäya'ay näma'aw:

Hoy hajxy mja mādowa'añ, cab hajxy mwiinjuø'øwa'añ.

Hoy hajxy mja hixa'añ, cab hajxy mmäbøga'añ.

²⁷ Tøø hajxy mguhxexy. Jaduhñ hajxy mnibiäda'agyii nebiä wiindspän nebiä cuhnatpän.

Coo hajxy häxøpy tøø mga'a cuhxexy, cu mwiinjuøøyy hajxy.

Jaduhñä mhaxøøgwiiinmahñdy hajxy cu mnajtshixøøyy.

Jaduhñ hajxy cu nyajñähwaach,

nømä Dioshespíritu jecy miänaañ. Tøyhajt jaduhñ miänaañ.

²⁸ Mänitä Pablo jaduhñ jiaac mänaañ:

—Huuc mädown hajxy, ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, yajwiingapxø'øwáañäbä Diosmädia'agy hajxy je'e coo hajxy yajñähwa'adsáañäbä. Je'e hajxy mäbøcypiä mäbøgaamb.

²⁹ Coo ja'a Pablo jaduhñ quiapxpädøøyy, mäניתä judíoshajxy quiøxy wiimbi-jnä.

³⁰ Mejtsjomøjtä Pablo jim jiaag hijty maa ja'a tøjc hänajty yhajoodiuquiän. Pønjaty hänajty jim mejtsp tøghayohbiä, mioobiä Pablo häñaabiejt hänajty.

³¹ Haguyc jootcujcä Pablo ja'a Diosmädia'agy hänajty yajwiingapxø'øy ja'a Jesúsøxpä coo ja'a Dios ja'a Jesús hänajty yaa tøø quiexy hädaa yaabä naaxwiin. Cabä Pablo hänajty yhagapxtugyii ni pøn.

Romanos

¹ Høøch hädaa nocy njahby, høøch Pablohajpä. Høøchä Jesucristo xya-jtuumb nebiä moonsän. Hamuumdu'jóothøchä miädia'agy jaduhñ nyajtu-unä. Dióshøch jaduhñ xpiädaac cooch ndúnät apóstol. Cooch jaduhñ nduñ apóstol, je'eduhñ ñänøømby coochä Dios xwyiinguejxy coochä miädia'agy nmäwädíjtät ja'a yHuungcøxpä, coo hajxy yaa hoy xñähho'túutäm.

² Jéquiänä Dios jaduhñ miänaañ cooc ja'a yHuung hñajty yaa quiexa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jim jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän. Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä, jaaya'ayhajxy jaduhñ jecy cujahy. ³ Ja'a Jesucristo ja'a Dios jaduhñ yHuunghajpy, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. Jäya'ayhajt je'e hädaa yaabä naaxwiin neby højtshájtäm. Ja'a rey David yhap yhoc hñajty je'e. ⁴ Y coo ja'a Jesucristo yho'cy, mänit jiuypipøjtägajch ja'a yHespírituhaam. Coo jaduhñ jiuypipøjtägajch, jaduhñ yaj-najuø'øy coo je'e ja'a Dios yHuunghadyii, coo møcmäjaa jiaanç tehñ miøødä, coo ja'a Dioshespíritu jiaanç tehñ miøødä.

⁵ Coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, coo jiuypipøjtägajch, páadyhøchä Dios tøø xquiexy wiinduhmyhagajpt mädia'agy-yajwa'xpä ja'a Jesucristocøxpä, weenä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy miäböcy, ween hajxy hoy yajtuñ, weenä Jesucristo hajxy jaduhñ wyiingudsähgø'øy. Coochä Dios jaduhñ tøø xquiexy, yajcähxø'py je'eduhñ cooch jaduhñ xquiumay. ⁶ Møød mijtsä Dios xyajnähdiypä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy mbanøcxäbät, mijts jim hijpä maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Roma. ⁷ Mijts hädaa nocy nyajnäjaayøøby, pønhatiä Dios yaghijpy quiø'øjooty jim Roma. Jaaya'ay mijts jaduhñ xyajnähdiypä coo ja'a miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Xjiaanç tehñ chojp mijts jaaya'ay jaduhñ. Ween mijtsä hoyhajtä weenhajt xmio'oy møødä yHuung Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. Ja'a Dios hajxy nDeedyhájtäm.

⁸ Jayøjphøchä Dios Dioscujú'uyäp nmo'oy. Coo ja'a Dioscujú'uyäp hajxy jaduhñ nyéjcäm, mänitä Jesucristo hajxy jaduhñ xñähgapxtúutäm. Wiinduhmyhagajptä mädia'agy wiädity cooc mijtsä Diosmädia'agy hoy mjaanç tehñ miäböcy nägøxiä. Páadyhøchä Dioscujú'uyäp nyecy. ⁹ Ñajuøøbiä Dios cooch tøy nmädia'agy cooch nmäna'añ coo mijts homiänaajä njahmiech coochä Dios naxy nba'ya'axy. Hamuumdu'jóothøchä Dios nmøøduñ coochä miädia'agy nyajwa'xä ja'a yHuungcøxpä. ¹⁰ Mayhøoc-høch jim tøø nja nøcxa'añ maa mijtsän. Jadúhñhøchä Dios nja wi'i ñäma'ay cooch jim xyajnøcxät. Wehñdä jaduhñ miänáannät. ¹¹ Páadyhøch jim nja wi'i ñøcxa'añ maa mijtsän, jaduhñ mijts hoy nbuhbédät ja'a Dioshespíritucøxpä, jaduhñä Diosmädia'agy hajxy maas hoy mmäbøgät. ¹² Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy näguipxy nmäbøjcäm, páadyhøch jim nja wi'i ñøcxa'añ maa mijtsän, jaduhñ hajxy hoy hamiñ haxøpy nnijootcapxmøcpøjcämät.

¹³ Mägu'ughajpædøjc, jadúhñhøch nja wi'i miäna'añ cooch jim nja wi'i ñøcxa'añ maa mijtsän, cáböch jaduhñ nnä'ä yajnäbaadø'øy. Páadyhøch jim nja wi'i ñøcxa'añ, chøjpiøchä njoot jaduhñ coo hajxy mjaac mayø'øwät maa ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøquiän, nebiä mäbøjpædøjc-hajxy tøø miayø'øyän wiingtuumjaty, majátyhøchä Diosmädia'agy tøø nyajwa'xiän. ¹⁴ Jadúhñhøchä Dios xwyiinguejxy coochä miädia'agy nyajwá'xät ja'a yHuungcøxpä wiinduhmyhagajpt majatiä jäya'ayhajxy griegohaam miädia'aguiän, møød majatiä jäya'ayhajxy griegohaam quia'a mädia'aguiän. Jadúhñhøch tøø xwyiinguejxpä coochä jäya'ay jaduhñ nägøxiä nyajwiingapxø'øwät, hoy hajxy

jia hōxpōquiä, hoy hajxy quia'a jagä hōxpōquiä. ¹⁵ Páadyhōch jim nja wili ñōcxaambä Roma maa mijtsän, jimhōchä jäya'ayä Diosmädia'agy nyajwiin-gapxō'ōwaambä.

¹⁶ Hix, cábōchä Diosmädia'agy nmädsähdiuñ ja'a Jesucristocōxpä, je'eguiōxpä coo jäya'ayhajxy nägōxiä piäda'aga'añii hawa'adstuum ja'a Dios miäjaahaam, pōnjatiä Diosmädia'agy mäbōjp ja'a Jesucristocōxpä. Hōjts judíos, hōjts ja'a Diosmädia'agy jayōjp nmädoodsōhn. Hōxhaamä jäya'ayhajxy jiaac mädooyy, ja'a hajxy ca'a judiōspä. ¹⁷ Ja'a miädia'agyhaamä Dios hajxy xyajwiinjuōōyyäm coo piäda'aga'añ hawa'adstuum pōnjaty jaduhñ mäbōgaamb coo ja'a Dios yajtōjiada'añ waambaty tōō quiapxy tōō miädia'agy. Pōñ jaduhñ ca'a mäbōgaamb, cab je'e piäda'aga'añii hawa'adstuum. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Pōnjaty jaduhñ mäbōgaamb coo ja'a Dios yajtōjiada'añ waambaty tōō quiapxy tōō miädia'agy, je'e ja'a Dios jaduhñ piäda'agaamby hawa'adstuum. Je'e jaduhñ nōcxaamb Dioswiinduum."

¹⁸ Hoy piōnä jaduhñ ñajuō'ōy coo ja'a Dios tsajpootypä yajcumädowa'añ pōnjatiä Dios ca'a wiingudsähgōōby, mōōd pōnjatiä jioot ca'a tsojp coo ja'a Dios wyiingudsähgō'ōwōōjät wiinghāna'c. Paadiä jioothajxy jaduhñ quia'a tsoy je'eguiōxpä coo hajxy haxōōg jiaac jatcō'ōwa'añ. ¹⁹ Cabä tōyhajtpä hajxy chocy, hoyyä Dios hajxy tōō jia yajwiinjuō'ōyii nebiatiä Dios jaduhñ wyiinmahñdyhaty. ²⁰ Jéquiänä Dios cōxiä yhädiuñ, mōōd yō'ō tsajt, mōōd hädaa yaabä naaxwiin, cōxiä. Coo hajxy jaduhñ nhíxäm tijaty ja'a Dios jaduhñ tōō yhädiuñ, paadiä tōyhajtpä hajxy nmōōdhajtäm coo ja'a Dios mōcmäjaa miōōdä homiānaajä, mōōd coo cōxiä wiinä yhane'emy, hoyyä Dios hajxy nga'a jagä híxäm. Jaduhñä tōyhajtpä hajxy nmōōdhajtäm coo ja'a Dios hajxy nwiingudsähgōōyyämät. Cab jaduhñ pōñ hawiinmats miäná'anät cooc tyijy hajxy quia'a najuō'ōy coo ja'a Dios jyijä. ²¹ Ja'a häna'c-hajxy jaduhñ haxōōg jatcōōbiä, cabä Dios hajxy wyiingudsähgō'ōy, hoy hajxy jaduhñ jia najuō'ōy coo ja'a Dios jyijä. Ni cabä Dios Dioscujú'uyäp hajxy mio'oy. Paadiä wyiinmahñdyhajxy quia'a tsoobaada'añ. Y paady hajxy tehngajnä wyiinmahñdyhada'añ haxōōg. Cabä howyihinmahñdy hajxy hoy miōōdhadaannä. ²² Hoy hajxy jia nibiäda'agyii nebiä jaanč tehñ jiajpän, cab hajxy tii ñä'ägädä jaty. ²³ Ja'a Dios, mōj jaanč je'e. Hoy miānaajä yhity. Cab jaduhñ mänaa yho'ogy. Pero cabä haxōōghāna'cä Dios hajxy wyiingudsähgō'ōwa'añ. Jäya'ayhahädiuñnaxy hajxy wyiingudsähgōōby, hoyyä jäya'ayhajxy jia ho'ogy; mōōdä muuxyhahädiuñnaxy hajxy wyiingudsähgōōbiä, mōōdä tsahñdyhahädiuñnaxy, mōōdä animalhahädiuñnaxy ja'a hamädaaxtecypiä.

²⁴ Paady, cabä Dios waamb miāna'anaannä, weenä jäya'ayhajxy haxōōg wyiinmahñdyhaty nebiä jioot hajxy choquiän, coo hajxy cōxypänejpä ween ñidiuñii hōchähdiuñnä, ²⁵ je'eguiōxpä coo ja'a tōyhajtpä hajxy tōō quia'a mäbōcy ja'a Dioscōxpä. Ja'a hōhnda'agymiädia'agy hajxy jaduhñ miäbōjpy. Cabä Dios hajxy wyiingudsähgō'ōy. Jue'e hajxy wyiingudsähgōōby, tijatiä Dios yaa tōō quiunuu'xy hädaa yaabä naaxwiin. Pero, hahixōōby coo ja'a Dios hajxy nwiingudsähgōōyyämät homiānaajä. Tōyhajt jaduhñ.

²⁶ Coo häna'cä Dios hajxy quia'a wiingudsähgō'ōwa'añ, paadiä Dios waamb quia'a mäna'ana'añ, ween hajxy hōchähdiuñnä ñidiuñänä. Hōxtä to'oxiōjpaadyhajxy jaduhñ jiatcō'ōy. Cabä ñihyhap hajxy näje'e miōōdtsāna'awaannä; quipxyjatiä to'oxiōjc-hajxy cōxypänejpä ñidiuñii hōchähdiuñnä. ²⁷ Jaanä jaduhñä ya'adiōjc-hajxy näje'ebä, cabä tio'oxiōjc hajxy miōōdtsāna'awaannä. Quipxyjatiä ya'adiōjc-hajxy

ñimiødtsána'awa'añii. Hočhähdiuunnä hajxy jaduhñ ñidiuñii cøxypänejpä. Coö hajxy jaduhñ jiatcø'øy, paady hajxy quia'a niyaghoyø'øyii maa ja'a ñi'xcøxp maa ja'a quiopcøxphajxiän, møød maa ja'a wiinmahñdycøxphajxiän.

²⁸ Coö ja'a haxøøghäna'cä Dios hajxy jaduhñ quia'a wiingudsähgø'øwa'añ, paady hajxy ñajtshixø'øyii ja'a Diósäm. Ja'a Dios, cab jaduhñ waamb miäna'anaañä, weenä yhaxøøgwiinmahñdy hajxy tiuñ, ween hajxy jaduhñ jiaac jiatcø'øy haxøøg. ²⁹ Madiu'u hajxy haxøøg jiatcø'øy cøxypänejpä. Miøødtsänaabiä cuhhiñdo'oxiøjc hajxy. Møødä jäya'ajie'e hajxy yhadsoy. Cab hajxy hojiäwø'øy pø jimä miägu'ughajpähajxy cøxiä wiinä miøødä. Høxtä niyaghó'cäp hajxy. Nimiädsiphájtäp hajxy. Høhndaacp hajxy. Niñähøønøøyyäp hajxy. ³⁰ Niwyyingapxpéjtäp hajxy. Møødä Dios hajxy miähanhaty. Nibiéjxäp hajxy. Yajcumayaamb hajxy. Hawiinjemybiä haxøøgwiinmahñdy hajxy yajcojpy. Cabä tiaj, cabä tieediä miädia'agy hajxy miäbøjcä. ³¹ Jaanč tehñ quiuhxex hajxy. Ni ja'a yhamdsoo mädia'agy hajxy quia'a cudiuna'añ. Cab hajxy pøn chocy miee'xy. Ni cab hajxy pøn miee'xa'añ. Cabä hojiot hajxy ñä'ägädä møødä. ³² Ñajuøøby hajxy jaduhñ coö ja'a Dios tøø yhane'emy coö hajxy haxøøgjaty quia'a jiatcø'øwät nébiøch naamñä tøø nmädia'aguiän. Jaanä jaduhñ hajxy ñajuøøbiä, pøn jaduhñ haxøøg jiatcøøby, quiumädowaamb by hajxy je'e tehñgajnä. Pero nägø'ø nädecypä hajxy jaduhñ jiatcø'øy, hoy hajxy jaduhñ jia najuø'øy. Høxtä xoondaacp hajxy jaduhñ coö wiinghäna'c-hajxy jaduhñ haxøøg pijaatcøøbiä.

2

¹⁻³ Nnajuøøyyäm hajxy jaduhñ coö jaduhñ yahixø'øy coö ja'a Dios hajxy nägøxiä xyajcumädóowämät je'eguiøxpä coö hajxy nägøxiä haxøøg njatcøøyyäm. Cab jaduhñ yahixø'øy coö højtsä jäya'ay nnänøømämät coö hajxy hoy quia'a hity, coö hajxy ween quiumädoy. Caj pues, haa ca'a, jaduhñ højts haxøøg nbajatcøøyyämbä. Hix, ni pøn jaduhñ hahixøøby quia'a mäná'anät cooc tyijy hoy tiehñ yhity. Paady jaduhñ yahixø'øy coö ja'a Dios hajxy nägøxiä xyajcumädóowämät, je'eguiøxpä coö hajxy hoy nga'a hoyhidáañäm. ⁴ Pero hojiotä Dios jiaanč tehñ miøød, paady hajxy xquia'a tsoj tsaächtiúuñäm. Chojpä jioot jaduhñ coö howyinnmahñdy hajxy nbadu'ubøjcanät, coö ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixøøyyänät. ⁵ Pero jii jäya'ayhajxy näje'e, jaanč tehñ xiexä quiopcä tiaatsc-hajxy. Cabä yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixø'øwa'añ. Y coö hajxy jaduhñ tehñgajnä quia'a mäbögät, mänit hajxy hänäjty hanaxiä chaächpøga'añ coö yhabaadät coö ja'a Dios ja'a cahwiindøyhäna'c hänäjty chaächtiuna'añ. ⁶⁻¹⁰ Pønä jioot nägø'ø nädecypä tsojp coö hoy yhidät, pønä jioot pädaacp coö jim ñócxät Dioswiinduum, coö ja'a hoyhajtä weenhajt jim piáadät, coö jim quiumayøøjät ja'a Diósäm, pues je'edsä Dios jim yajnøcxaamb by. Mio'owaambiä Dios je'e ja'a hoyhajtä weenhajt. Quiumayaambiä Dios jaduhñ. Yaghidaambiä Dios je'e jootcuyc homiänaajä, hopiønä, hoy jia judíosä, hoy quia'a jagä judíosä. Pero hoyhoyyä Dios chaächtiuna'añ pøn haxøøg jiatcøøby, pønä Diosmädia'agy ca'a cudiunaamb, pøn ca'a yajmägäp ca'a yaghane'emaamb waambatiä Dios hajxy jaduhñ xjia hanéhäm. Hopiønä jaduhñ chaächpøga'añ, pønjaty jaduhñ haxøøg jiatcøøby, hoy hajxy jia judíospä, hoy hajxy quia'a jagä judíospä.

¹¹ Hix, cabä Dios miøjpäda'agy pø mjudio miič, pø caj. Je'e yajcopcøøby pø mhoyhäna'c, pø caj. ¹²⁻¹⁵ Højts judíosajpä, jequiän højtsä Dios xyhanehmy neby højts hoy nguhdujthädät. Mänitä Moisés ja'a mädia'agy jaduhñ quiujahy nebiaty højts hoy nguhdujthädät. Hoorä, ja'a häna'c-hajxy ca'a judíospä, cabä mädia'agy hajxy miädoyyä nebiä Moisés jecy quiujahyyän. Pero hoy

hajxy quia'a jagä mädooyä, coo hajxy hamdsoojoot hoy quiudiúnät nebiä Dios jioot jia tsoquiän, cähxó'ogäp jaduhñ coo hajxy yhawáañäxä ja'a Diósäm ja'a wyiinmahñdyhaamhajxy. Jaduhñ hajxy hamdsoo ñajuø'ø y pø hoy hajxy quiudiuñ, pø caj. Jaduhñ hajxy yajtuungpaady néjjiäm hajxy häxøpy tøø miädoy ja'a mädia'agy ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä. Y coo hajxy hoy quia'a cudíunät neby hajxy ñajuø'ø y ja'a wyiinmahñdyhaamhajxy, mänit hajxy quiumädowa'añ. Jaaná jaduhñ højtspä, højts judíospä, coo højts nga'a cudíunät neby højtsä Dios jecy xyhanehmiän, nebiä Moisés ja'a mädia'agy jecy quiujahyyän, jaduhñ højts ngumädowaambä. Hix, pøn jaduhñ cudiumb nebiä Dios yhane'emiän, je'e ja'a Dios piäda'agaamby hawa'adstuum, hoyyä mädia'agy tøø quia'a jagä mädooy nebiä Moisés jecy quiujahyyän. Pero pøn jaduhñ ca'a cudiumb, hoyyä mädia'agy tøø jia mädooy nebiä Moisés jecy quiujahyyän, cab je'eduhñ hawa'adstuum piäda'aga'añii ja'a Diósäm. Jaduhñds je'e, nägøxiä ja'a cahwiindøyhäna'c-hajxy quiumädowa'añ, hoy hajxy jia judíospä, hoy hajxy quia'a jagä judíospä. ¹⁶ Mänit hajxy jaduhñ quiumädowa'añ coo ja'a Dios ja'a Jesucristo hänajty yaa quiejxtägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Mänitä jäya'ayhajxy yhixa'añii ja'a Jesucristäm nebiaty hajxy hänajty yaa tøø jiatcø'ø y. Mänit hajxy yagjahmiejtsta'aga'añii nebiaty hajxy hänajty tøø wyiinmahñdyhaty hamee'ch. Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ ja'a Jesucristocøxpä, ja'açh nyajwa'xypä.

¹⁷ Højts judíoshajpä, naxy højts nniguiumayii coo højts njudíoshaty, coo højtsä mädia'agy nmäbøcy ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä. Jaduhñ højts nniguiumáayyabä coo højtsä Dios tøyhajt xquiu'ughaty, højtsyähajtiä, højts judíoshajpä. ¹⁸ Nnajuøøby højts jaduhñ nebiatiä Dios jioot chocy coo højts nhoyhäna'c-hädät. Y ja'a mädia'agy ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä, je'e højts jaduhñ yhawáañäp neby højts nwiimbíwät tii hoy tii mäbaad. ¹⁹⁻²⁰ Niyhajuøøyyäp højts coo højts häna'c hoy nyajnáhixø'øwa'añ, ja'a häna'cä Diosmädia'agy hajxy ca'a jajpä ca'a najuøøbiä. Jim højtsä tøyhajt nbaady maa ja'a mädia'aguiän, ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä. ²¹ Hoorä, coo højts häna'c jaduhñ nyajnáhixø'ø y ja'a Diosmädia'agy, hahixøøby jaduhñ coo højtsä Diosmädia'agy hoy ngudiúnät. Cábøchä nmägunaaxhajxy näje'e hoy quiudiuñ. Y coo højts häna'c nmägapy nhane'emy coo hajxy quia'a méedsät, hahixøøby jaduhñ coo højts nga'a mée'tspät. Jaduhñhøchä nmägunaaxhajxy näje'e jiatcø'ø y. ²² Y coo højts häna'c nmägapy nhane'emy coo wiinghäna'cä tio'oxiøjc hajxy quia'a møødtsánáyyät, cab jaduhñ yahixø'ø y coo højts jaduhñ njatcøøbiät. Jaduhñhøchä nmägunaaxhajxy näje'e jiatcø'ø y. Cab højts quepychech naaxpoch nwiingudsähgø'ø y. Pero cab jaduhñ yahixø'ø y coo højts xädø'øñ nméedsät tsajtøgooty maa ja'a quepychech naaxpoch yhitian. Jaduhñhøchä nmägunaaxhajxy näje'e jiatcø'ø y. ²³ Niguiumáayyäp højts jaduhñ coo højtsä mädia'agy nmäbøcy ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä. Pero näje'eçhä nmägunaaxhajxy, cab hajxy hoy quiudiuñ. Jaduhñ hajxy yajcähxø'ø y coo ja'a Dios hajxy tøyhajt quia'a wiingudsähgø'ø y. ²⁴ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "mijts judíoshajpä, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy mga'a cudiuñ, paadiä Dios haxøøgjaty ñähojyii ja'a häna'c-hajxy ca'a judíospä." Tøyhajt jaduhñ.

²⁵ Højts, judíos højts nmäminø'ø y nmäga'awø'ø y. Mänit højtsä Dios xquiumáyät coo højtsä mädia'agy hoy ngudiúnät, ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä. Pero coo højts jaduhñ hoy nga'a cudíunät, cab højtsä Dios jaduhñ xquiumaya'añ. ²⁶ Hoorä, ja'a häna'c-hajxy ca'a judíospä, coo hajxy hoy quiudiúnät nebiä Dios yhane'emiän, mänit hajxy quiumaya'añii ja'a Diósäm. ²⁷ Näje'eçhä nmägunaaxhajxy, cab hajxy hoy quiudiuñ nebiä

Dios yhane'emiän, hoy hajxy judíos jia mäminø'øy jia mäga'awø'øy, hoyyä mädia'agy hajxy jia mädoyyä, ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä. Je'ehajxy mäbøcypiä ca'a cumayáanäp ja'a Diósäm. ²⁸ Pønjaty hoy cudiumb nebiä Dios yhane'emiän, je'edsä Dios quiu'ughajpy, hoy hajxy judíos quia'a jagä mäminø'øy quia'a jagä mäga'awø'øy, hoyyä hijxtahnd hajxy quia'a jagä møødä maa ja'a ñi'xcøxpahajxiän neby højts judíos nmøødän. ²⁹ Hix, coo pøn hoy quiudiünät hamuumdu'joot nebiä Dios choquiän, mänit hajxy quiu'ughada'añii ja'a Diósäm, hoyyä judíoshajxy näje'e quia'a ja mäna'añ cooc tyijy hajxy jaduhñ quia'a cu'ughadyii ja'a Diósäm. Hix, quiumaabiä Dios jaduhñ pøn jaduhñ cudiumb hamuumdu'joot.

3

¹⁻² Xchoobáatäp højts jaduhñ madiu'u coo højts judíos nmäminø'øy nmäga'awø'øy, coo højtsä hijxtahnd nyajpäda'agy maa højts nni'xcøxpän, ja'a jaduhñ yajcähxø'pä coo højtsä Dios xqui'ughaty. Tøyhajt jaduhñ. Haa ca'a, Dios højts nhap ndeedy jecy xyajcø'ødägøøyyä ja'a mädia'agy ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä. Mänit hajxy ñämaayyä ja'a Diósäm coog hajxy hänäjty quiu'ughada'añii. ³⁻⁴ Y je'enä højtsä Dios xqui'ughatyñä neby højts jecy xyajwiinwaanøøyyän, hoy højts nhap ndeedy nämay hoy quia'a jagä cudiuñ neby hajxy hänäjty tøø yhane'emyiijän ja'a Diósäm. Tøyhajt jaduhñ coo ja'a Dios tiømiädia'agy. Cabä Dios mänaa yhöhnda'agy, hoy hajxy nägøxiä cu nja mänaänäm cooc tyijy ja'a Dios quia'a yajtøjiaty waambaty hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: Diosteedy, hapiønä jaduhñ ñajuø'øy coo miich myajtøjiaty waambaty højts miich tøø xyajwiinwaanø'øy.

Coo miich pøn xñäxø'øwø'øwät cooc tyijy miich jaduhñ mga'a yajtøjiaty waambaty miich tøø mmädia'agy,

cähxø'øgaamb jaduhñ coo je'e yhöhnda'agy, ja'a miich jaduhñ xñäxø'øwøøbiä.

⁵ Jaanč tehñ yhooyä Dios yhity. Pero højts, cab højts hoy nnä'ägä hjítäm. Tøyhajt jaduhñ. Paadiä, cähxø'p jaduhñ coo ja'a Dios jiaanč tehñ hoyyä. Hix, coo højts häxøpy nhjítäm hoy, cab jaduhñ häxøpy quiähxø'øgy coo ja'a Dios jaduhñ hoy jiaanč tehñ yhity. Pero jaduhñä jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ cooc tyijy ja'a Dios howyiinmahñdy quia'a møødä, je'eguiøxpä coo hajxy xyajcumäadowäänäm. ⁶ Pero hahixøøby jaduhñ coo ja'a Dios hajxy xyajcumädóowämät. Haa ca'a, coo ja'a Dios häxøpy hoy quia'a hity, cabä cuhdujt häxøpy miøødä coo hajxy jaduhñ xyajcumädóowämät.

⁷ Hoyyä jäya'ayhajxy näje'e jia mäna'añ cooc tyijy ja'a Dios quia'a yajtøjiaty waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy, yajnajuøøby jaduhñ coo ja'a Dios tøyhajt mänaa quia'a höhnda'agy. Jaduhñä jäya'ayhajxy nägøxiä ñajuø'owa'añ coo jaduhñ yhäxø'øy coo ja'a Dios hajxy nwiingudsähgøøyyämät. Pero coo pønä Dios jaduhñ ñänómät cooc tyijy quia'a yajtøjiaty waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy, hahixøøby jaduhñ coo je'e quiumädówät. ⁸ Näje'ečhä jäya'ayhajxy xñähøønø'øy cóogøch tyijy nmäna'añ cooc tyijy jaduhñ yhäxø'øy coo hajxy häxøøg njatcøøyyämät, jaduhñäc tyijy maas hoy quiähxø'øga'añ coo ja'a Dios jiaanč tehñ yhooyä. Ja'a hänä'c-høch hajxy jaduhñ xñähøønøøbiä, höhndaacp hajxy jaduhñ. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy quiumädówät.

⁹ Jaanä jaduhñ højts judíospä, cab højtsä Diosmädia'agy maas hoy ngudiuñ quejee ja'a häna'c-hajxy ca'a judíospä. Haa ca'a, tøøch nhuuc mänaambä coo hajxy jaduhñ hoy nga'a nä'ägä hojiäya'ayhjtäm, coo ni pønä Diosmädia'agy hoy quia'a nä'ägä cudiuñ, ni højts judíos, ni ja'a häna'c-hajxy ca'a judíospä.

Hamdsoojoot hajxy jaduhñ hoy nga'a jäya'ayhájtäm. ¹⁰ Jaduhñ jim myiñ cijaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Ni pøn hoy quia'a wädity.

¹¹ Ni pøn jaduhñ quia'a wiinjuø'øwa'añ nebiä Dios wyiinmahñdyhatiän.

Ni pønä jioot quia'a päda'agy maa ja'a Diosän.

¹² Tøø ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy nägøxiä ñajtshixøøñä.

Cøjnøø cøjtu'u hajxy tøø piadu'ubøjnä.

Haxøøg hajxy jiäya'ayhajnä nägøxiä.

¹³ Jaanč tehñ yhaxøøg hajxy quiapxy miädia'agy.

Jaduhñä yhaawhajxy tiocxuugy nebiä ho'oguiäya'ajiut tiocxuuguiän, ja'a tøø yhawá'ačhäbä.

Jaanč tehñ yhøhñdaacp hajxy. Jaduhñä haxøøgpä hajxy yaghity yhaawjooty nebiä haxøøgtsahñdyhaawän.

Jaanč tehñ miägäpoxpoj hajxy.

¹⁴ Jaanč tehñ quiapxtägooby hajxy hoñejpiä nebiä jioot hajxy yajmädsöquiän. Jaanč tehñ yhaxøøg hajxy ñiñänømyii.

¹⁵ Jaanč tehñ piaquiä jootma'ad hajxy piaadyii, mänitä miäya'adiøjc hajxy nøcxy yagho'oga'añ.

¹⁶ Jaanč tehñ chipyajpædø'p hajxy majaty hajxy wiädity. Chaächtiumbiä cu'ug hajxy jaduhñ.

¹⁷ Jaanč tehñ chiptsojp hajxy.

¹⁸ Cab hajxy tiajy miay pø yajcumädozáñäbä Dios hajxy.

¹⁹ Jaduhñds je'e, yajcumädozámbiä Dios ja'a jäya'ay nägøxiä, pønä miädia'agy hoy ca'a cudiuñäp, møød højts judíos, møødä häna'c-hajxy ca'a judíospä. Højts judíos, højtsä pojpä nmaas møød, je'eguiøxpä coo højtsä Dios ja'a nhapä ndeedy jecy xjia hanehmä coo hajxy haxøøgjaty quia'a jatcø'øwät nébiøch naamnä tøø ngujaayän. Pero cab højts jaduhñ nnä'ägädä cudiuna'añ.

²⁰ Jéquiänä Dios ja'a Moisés yhanehmy coo ja'a miädia'agy quiujáhyyäxät. Jaduhñ hajxy nnajuøøyyäm coo hajxy nägøxiä hoy nga'a jäya'ayhájtäm. Ni pøn jaduhñ hoy quia'a cudiuna'añ ja'a Diosmädia'agy. Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paadiä Dios hajxy xpiäda'agáañäm hawa'adstuum, caj jie'eguiøxpä cooc tyijy ja'a mädia'agy hajxy hoy ngudiuñäm, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä.

²¹⁻²⁶ Hoorä, nnajuøøyyäm hajxy jaduhñ coo hajxy nägøxiä haxøøg njatcøøyyäm, mäduhñtiä hajxy yaa ndsänáyyäm hädaa yaabä naaxwiin, møød højts judíos, møødä häna'c-hajxy ca'a judíospä. Cabä Dios pøn ñä'ägädä cumay. Jaduhñä jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ cooc tyijy hajxy piäda'aga'añii hawa'adstuum coogä jecymiädia'agy hajxy hoy quiudiünät, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Pero tøø hajxy nhíxäm coo ni pøn jaduhñ quia'a päda'aga'añii hawa'adstuum. Hoorä, jéquiänä Dios wyiinmaayy coo ja'a yHuung hänajty yaa quiexa'añ maa højtshájtäm. Mayhajtä Dios hänajty tiunaamby maa højtshájtäm. Jaduhñ hajxy hänajty xpiäda'agáañäm hawa'adstuum. Jim jaduhñ myiñ cijaay maa ja'a jecymiädia'aguiän, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Pero cabä jecyjiäya'ayhajxy hänajty wyiinjuø'øy. Hojiootä Dios miøød coo ja'a jecyjiäya'ayhajxy quia'a pädaacä haxøøgtuum, hoy hänajty jia hawiinmatsä coo hajxy jim cu piädaacä, je'eguiøxpä coo hajxy hänajty haxøøg jiatcø'øy. Paadiä Dios ja'a yHuung ñähdujcy, jaduhñä jäya'ayä piojpä quiädieey hajxy ñähwá'adsät. Jaduhñ quiähxø'øgy coo ja'a Jesucristo ja'a jecyjiäya'ay yajnähwaach ja'a piojpä quiädieeyhajxy. Høxtä jädä'anäbaadyñä ja'a Dios hajxy xyajwiinjuøøyyäm neby hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. Jaanä jaduhñ hajxy xyajwiinjuøøyyämbä coo hajxy piäda'aga'añii haxøøgtuum pønajaty

haxøøg jatcøøby jäda'ahaty. Paadiä Dios ja'a yHuung ñähdujcy, ja'a Jesucristo, neby hajxy jaduñ xñähho'túutämät. Y coo hajxy jaduñ nmäbøjcämät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xjiaančh nähho'túutäm, jaduñä Dios ja'a nbojpä ngädieey hajxy xyajnähwáatsäm, jaduñ hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum, hopiønä, møød højts judíos, näguipxy møødä häna'c-hajxy ca'a judíospä. Mayhajtä Dios jaduñ tiuun maa højtshájtäm coo hajxy jaduñ xpiädáacäm hawa'adstuum.

²⁷⁻²⁸ Cab jaduñ yhawiinmatsä coo hajxy hamdsoo nniguiumáayyämät. Hix, coo hajxy nmäbøjcämät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paadiä Dios hajxy xpiäda'agáañäm hawa'adstuum, hoy hajxy nga'a jagä panócxäm nebiä Moisés jecy quiujahyyän. Coo ja'a Dios hajxy häxøpy xpiädáacäm hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a jecymiädia'agy hajxy ngudiúunäm, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, mänit hajxy mäbøcy cu nniguiumáayyäm hamdsoo. Pero caj pøn jaduñ piäda'aga'añii hawa'adstuum hamdsoohaam.

²⁹⁻³⁰ Tu'uquiiä Dios jaduñ. Tu'cuñdujtä Dios hajxy xyhíjxäm nägøxiä, møød højts judíos, møødä häna'c-hajxy ca'a judíospä. Tøyhajt jaduñ. Coo hajxy nägøxiä nmäbøjcämät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paadiä Dios hajxy jim xpiädáacämät hawa'adstuum nägøxiä. ³¹ Pero cábøch nmäna'ana'añ coo ja'a jecymiädia'agy quia'a tøyyä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, hoy hajxy nja wiinjuøyyänä coo ja'a Jesucristo hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum mänaa hajxy tøø xñähho'túutäm. Hix, maas hoy hajxy jaduñ nwiinjuøyyänä coo ja'a jecymiädia'agy jaduñ jiaančh tøyyä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Coo hajxy nmäbøjcäm coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paady hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum, caj jie'eguiøxpä cooc tyijy ja'a jecymiädia'agy hajxy jaduñ hoy ngudiúunäm. Tøø hajxy jaduñ nwiinjuøyyänä coo jaduñ tiøyhajtä.

4

¹ Højts judíos, højtsä Abraham jecy nhaphajt ndeedyhajt. ² Hoyyä Abraham hijty jäya'ayhaty jegyhajty. Hoorä, coo ja'a Dios ja'a Abraham häxøpy tøø piäda'agy hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a Abraham hoy jia jäya'ayhajty, mänitä Abraham cu ñiguiumaayyä. ³ Hix, paadiä Dios ja'a Abraham piädaacy hawa'adstuum, coo ja'a Abraham ja'a Dios miädia'agy miäbøjcä cooc ja'a Dios yajtøjiaty waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy, ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a Abraham hoy jäya'ayhajty. Jaduñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän. ⁴ Hoorä, ja'a cuduumbädøjc, paady hajxy miäjuyii coo hajxy quiuduñ, cab jaduñ ñä'a mayhajtä. Jaduñ miäbaady nebiä jäya'ayhajxy näje'e wyiinmahñdyhatiän. Yajcumayaamb hajxy ja'a Diósäm, paady hajxy jia wi'i yhojiäya'ayhada'añ. ⁵ Pero pønjaty tøø miäbøcy coo ja'a Dios yajtøjiaty waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy, je'edshajxy jaduñ hawa'adstuum päda'agáañp. Paady hajxy jim piäda'aga'añii coo hajxy jaduñ miäbøcy, ca'a jie'eguiøxpä coo hajxy hoy jia jäya'ayhaty. Jim hajxy jaduñ piäda'aga'añii, hoy hajxy haxøøg tøø jia jatcø'øy. Tiuumbiä Dios mayhajt jaduñ. Coo ja'a Dios hajxy häxøpy xpiädáacäm hawa'adstuum je'eguiøxpä cooc tyijy hajxy hoy njäya'ayhájtäm, cab hajxy häxøpy nmänáañäm cooc ja'a Dios mayhajt tiuñ. ⁶ Jaduñä David jecy miänaañ cooc hajxy jootcuyc yhida'añ, pønjaty jaduñ najuøøby coo ja'a Dios hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum ja'a miayhajt haam, hoy hajxy hänajty haxøøg tøø jia jatcø'øy. Hix, cabä Dios miøjpäda'agy pø cabä häna'c hänajty hoy tøø jäya'ayhaty.

⁷⁻⁸ Coo jaduñ yhabáatnät coo Dios ja'a jäya'ay yajtøyhajtyega'añ nebiaty hajxy hänajty tøø quiädieeyän,

mānit hajxy jootcuyc yhida'añ pøn̄jatiä Dios piädaacyy hawa'adstuum, pøn̄jatiä Dios miee'xyp,

pøn̄jatiä piojhajpiä ja'a quiädieeyhajpiä hajxy yajnähwáatsäxä, nøm̄mä David jecy miänaañ.

⁹ Jue'e ja'a David jecy ñänøøm̄ cooc hajxy jootcuyc yhida'añ, pøn̄jatiä Dios piädaacyy hawa'adstuum, hopiøn̄nä, møødä judíoshajxy, ja'a Dios quiu'ughajpiä, møødä cajpä judíoshajxy. Je'edshajxy ca'a cu'ughájtäp ja'a Dios. Hix, jaduñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Coo ja'a Abraham ja'a Dios miädia'agy miäbøjcä cooc ja'a Dios mänaa quia'a høhnda'agy, paady piädaacä hawa'adstuum."

¹⁰ Hoorä, jaduñnä judíoshajxy quiuhdujthaty, yajcircuncidarhajpä ya'adiøjc-hajxy. Jaduñ miädia'agytiägø'øy coo hijxtahnd hajxy piädäacäxä maa ja'a ñi'xcøxpahajxiän. Hoorä ja'a Abraham, tøyøyyäm hānajt̄y je'e piädäacänä hawa'adstuum, cajnä hijxtahnd hānajt̄y jaduñ piädäacäxä maa ja'a ñi'xcøxpän. Jaduñnä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hāna'c-hajxy piäda'agyii hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a Dios miädia'agy hajxy miäbøjcä cooc ja'a Dios yajtøjiaty waambaty je'e tøø quiapxy tøø miädia'agy, hoyyā hijxtahnd hajxy quia'a jagä møødä maa ja'a ñi'xcøxpahajxiän. ¹¹ Paadiä Abraham hijxtahnd jaduñ piädäacäxä maa ja'a ñi'xcøxpän, jaduñ yajnajuø'øy coo ja'a Abraham hānajt̄y tøø piäda'agyii hawa'adstuum. Paady jim̄ piädaacä coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hānajt̄y tøø miäbøjcäxä. Jaduñnä Abraham piädaactsohnä hawa'adstuum, hoyyā hijxtahnd hānajt̄y jaduñ quia'a jagä pädaacäxänä maa ja'a ñi'xcøxpän. Pøn̄jaty jaduñ mābøjp̄ nebiä Abraham jecy miäbøjquiän, jaanä jaduñ hajxy yhixáañäbä ja'a Dios nebiä Dios ja'a Abraham jecy yhijxiän, hoy hajxy quia'a jagä judiøspä. Coo hajxy jaduñ nmābøjcäm̄ nebiä Abraham jecy miäbøjquiän, jaduñ quiähxø'øgy coo ja'a Abraham hajxy nhøjxhájjtäm̄ ndecyhájjtäm̄. ¹² Højts judíoshajxy, højtsä Abraham jecy nhaphajt̄y ndeedyhajt̄y. Jaaya'ay jaduñ pädaactsohnä hawa'adstuum je'eguiøxpä coo jaduñ miäbøjcy coo ja'a Dios yajtøjiaty waambaty hānajt̄y tøø quiapxy tøø miädia'agy. Tøyhajt̄y jaduñ. Højts judíos, jaduñ højts nyajcircuncidarhaty nebiä Abraham jecy yajcircuncidarhajt̄iän. Pero tøyøyyämä Abraham ja'a Dios ja'a miädia'agy hānajt̄y miäbøjcä, cahnä hānajt̄y yajcircuncidarhaty. Højts judíos, højts jaduñ mābøjp̄, jaanä jaduñ højts nmābøjp̄ nebiä Abraham jecy miäbøjquiän. Jaduñnä tøyhajt̄y hajxy nmøødhájtäm̄ coo højtsä Abraham jecy nhøjxhajty ndecyhajty, coo højts jaduñ nmābøcy, højts judíos.

¹³ Jéquiänä Dios ja'a Abraham ñāmaayy cooc hānajt̄y yaa miähane'ema'añ hädaa yaabä naaxwiin näguipxy møødä yhap møødä yhoc. Ja'a Dios jaduñ mänaañ. Paadiä Abraham jaduñ ñāmaayyä je'eguiøxpä coo ja'a Abraham ja'a Dios miädia'agy hajxy miäbøjcä, ca'a jie'eguiøxpä cooc tyijy ja'a Abraham jia cudiuuñ̄ nebiaty hānajt̄y tøø yhane'emyii. Pero coo ja'a Abraham jaduñ miäbøjcy coo ja'a Dios yajtøjiaty waambaty hānajt̄y tøø quiapxy tøø miädia'agy, paadiä Abraham jaduñ ñāmaayyä coo ja'a Abrahamhajxy hānajt̄y yaa miähane'ema'añ hädaa yaabä naaxwiin, møødä yhaphajxy, møødä yhoc-hajxy. ¹⁴ Haa ca'a, jaduñnä Dios miänaañ̄ cooc hajxy yaa miähane'ema'añ̄ hädaa yaabä naaxwiin pøn̄jaty jaduñ mābøjp̄ coo ja'a Dios yajtøjiaty waambaty hānajt̄y tøø miäna'añ̄. Jaduñ miädia'agytiägø'øy coo ja'a Dios ja'a hoybä weenbä hajxy xmio'owáañäm̄ je'eguiøxpä coo hajxy jaduñ nmābøjcäm̄. Pero coo ja'a hoybä weenbä hajxy häxøpy nbáatäm̄ je'eguiøxpä coo ja'a jecymiädia'agy hajxy hoy ngudiúunäm̄, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, cab jaduñ cu choobaaty coo ja'a Dios hajxy jaduñ tøø xñāmāayyäm̄ coogä

mayhajt hänajty tiuna'añ coo ja'a hoybä weenbä hajxy xmio'owáanäm. Ni jaduhñ cu quia'a tsoobaaty coo hõjts cu nmäbõjcam coo ja'a Dios jaduhñ yajtõjiaty waambaty tõõ quiapxy tõõ miädia'agy. ¹⁵ Hix, cabä jecymiädia'agy hajxy hoy ngudiúunäm, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Coo hajxy jaduhñ nga'a cudiúunäm, paady hajxy ngädiéhyäm. Y paady jaduhñ yhahixø'øy coo hajxy ngumädóowämät. Pero pønjaty ja'a jecymiädia'agy tõõ quia'a mädoy, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, cab hajxy jaduhñ quiumädowa'añ, hoy hajxy tõõ quia'a jagä tuñ nebiä Moisés jecy yhanehmiän.

¹⁶ Coo ja'a Abraham jaduhñ jecy miäbõjca ja'a Dios miädia'agy coo ñämaayyä coogä Abrahamhajxy hänajty yaa miähane'ema'añ hädaa yaabä naaxwiin, mõödä yhap mõödä yhoc-hajxy, paadiä tøyhajt hajxy nmõõdhájtäm coo ja'a Dios ja'a hoybä weenbä hajxy nägõxiä xmio'owáanäm nä'a mayhajt, coo ja'a Abraham hajxy nbamäbõjcamät coo ja'a Dios yajtõjiaty waambaty tõõ miäna'añ, mõöd hõjts judíos, mõöd mijts ca'a judióspä. Coo ja'a Abraham hajxy jaduhñ nbamäbõjcamät, jaduhñ mäwiin hajxy nägõxiä xyajmábátäm nebiä Abraham hajxy xyhaphájtäm xyhoc-hájtäm. Jaduhñ quiähxø'øgy coo ja'a Abraham hajxy nhøjxhájtäm ndecyhájtäm. ¹⁷ Hix, jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän cooc ja'a Dios ja'a Abraham piädaacy coo ja'a jäya'ayhajxy mayhagajtpä yhaphat yhoc-hadõõjät ja'a Abraham. Y miäbõjca ja'a Abraham jaduhñ coo jaduhñ ñämaayyä coogä tio'oxiõjca hänajty quio'na'awa'añ, hoy hajxy hänajty tõõ jia miäjaanä. Paadiä Abraham jaduhñ miäbõjcy, ñajuøøby hänajty jaduhñ coo ja'a Dios mäjaa miõödä coo ja'a ho'oguiäya'ay yagjujypiõjtägätsät, y coo mäjaa miõödäbä coo ja'a jäya'ay quiunúu'xät ja'a hajxy hänajty ca'a miimb ca'a cahbnä. Y coo ja'a Abraham hajxy jaduhñ nbamäbõjcam, jaduhñ mäwiin hajxy nmábátäm nebiä Abraham hajxy xyhaphájtäm xyhoc-hájtäm. Jaduhñ quiähxø'øgy coo ja'a Abraham hajxy nhøjxhájtäm ndecyhájtäm.

¹⁸⁻²¹ Coo ja'a Dios ja'a Abraham jaduhñ jecy ñämaayy coogä mayhagajtpä-jäya'ayhajxy hänajty yhaphada'añ tieedyhada'añ ja'a Abraham, tõõ ja'a Abrahamhajxy hänajty miäjaanä mõödä tio'oxiõjca. Mägo'x-jomõjtä Abraham hänajty miõödä. Y ja'a tio'oxiõjca, ja'a Sarahajpä, cahnä hänajty ñä'ägädä huungpaadyñä, hoyyä jomõjt hänajty tõõ jia nõcxnä coo yhuungpáadät. Pero cabä Abraham jaduhñ ñä'ägädä mõjpdäacy coo hajxy hänajty tõõ miäjaanä. Hamuumdu'jootä Abraham jaduhñ miäbõjcy nägø'ø nädecypiä neby hänajty tõõ ñäma'ayijän ja'a Diósäm coog hänajty jäya'ay may yhaphat yhoc-hada'añii. Paady jaduhñ tõiäijty. Jaduhñ jim myiimbä cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän cooc ja'a Abraham yhap yhoc-hajxy hänajty jiaanç tehñ miayø'øwa'añ. Paadiä Abraham jaduhñ miäbõjcy, ñajuøøby hänajty jaduhñ coo ja'a Dios mäjaa miõödä coo jaduhñ yajtõjiädät waambaty hänajty tõõ quiapxy tõõ miädia'agy. Mänitä Abraham ja'a Dios jaduhñ miõjpdäacy jiaançpdaacy. ²² Coo ja'a Abraham jaduhñ miäbõjcy, paady hawa'adstuum piädaacä.

²³ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo ja'a Abraham piädaacä hawa'adstuum je'eguiõxpä coo ja'a Dios miädia'agy miäbõjcaä coogä Dios yajtõjiaty waambaty tõõ quiapxy tõõ miädia'agy. ²⁴ Jaanä jaduhñ hõjtsä Diosmädia'agy xñänõõmambä. Coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy jaduhñ nmäbõjcamät, jaduhñä Dios hajxy xpädäacambät hawa'adstuum, je'eguiõxpä coo ja'a Dios ja'a Jesucristo yagjujypiõjtägajch. Ja'a Jesucristo, je'e hajxy nWiindsõnhájtäm. ²⁵ Jaaya'ay jaduhñ nähdujca coo hajxy xñähho'túutäm. Jaduhñä nbojphájtäm ja'a ngädieeyhájtäm hajxy xyajnhwáatsäm. Y coo ja'a Jesucristo jaduhñ yagjujypiõjtägajtsä, jaduhñ hajxy nmähmøyyänä hawa'adstuum.

5

¹ Hoorä, coo hajxy nmäbójcäm coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paadiä Dios hajxy tøø xyajnáhwáatsäm ja'a nbojphájtäm ja'a ngädieeyhájtäm. Paady hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. Jootcujcä Dios hajxy jaduhñ xmiøødhájtäm. ² Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ tøø xñähho'túutäm, coo je'e jiuypiojtägajch, paadiä Dios hajxy xquiumáayyänä. Paady hajxy nxooñdáacäm. Y coo jaa tøyhajt hajxy jaduhñ nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy jim xyajnøcxáañäm maa ja'a wyiinduumän, paady hajxy jootcujc nhájtäm. ³⁻⁴ Jaaná jaduhñduhmbä, xooñdáacäm hajxy hädaa yaabä naaxwiin, hoy hajxy yaa nja tsaaçhpójcäm. Coo hajxy nmee'xtújcämät, jaduhñä Diosmädia'agy hajxy hoy ngudiúunämät. Y coo hajxy jaduhñ hoy ngudiúunämät, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy jim xyajnøcxáañäm maa ja'a wyiinduumän. Coo hajxy jaduhñ nnajuóøyyäm coo hajxy jim xyajnøcxáañäm, paady hajxy yaa nxooñdáacäm, hoy hajxy yaa nja tsaaçhpójcäm. ⁵ Coo ja'a Dios jaduhñ miäna'añ coog hajxy jim xyajnøcxáañäm maa ja'a wyiinduumän, yejpiä Dios ja'a tøyhajt jaduhñ. Cab hajxy jaduhñ xwyiinhóhñäm. Hix, tøø ja'a Dioshespíritu hajxy xyhadägøøyy xjioottägøøyyäm. Jaduhñ hajxy xyajnajuóøyyäm coo hajxy xjiaançh tehñ chójcäm hamuumdu'joot.

⁶ Coo ja'a Dios yajnáhdijy coo hánajty tøø yhabaatnä, mänitä Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm. Jaduhñä nbojhájtämä ngädieeyhájtäm hajxy xyajnáhwáatsäm. Cab hajxy hánajty hoy nnähwa'adsáañäm hamdsoo je'eguiøxpä coo hajxy hánajty ngahwiindøyhájtäm. ⁷ Hix, caj miich põñ xchoj nähho'tú'udät, hoy miich hánajty mja hojiäya'ayhaty. ⁸ Pero ja'a Dios hajxy xjiaançh tehñ chójcäm, paadiä Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, hoy hajxy hánajty nja cuboj nja cugädieeyhájtäm. ⁹ Hoorä, coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, coo ja'a Dios hajxy tøø xpiädáacäm hawa'adstuum, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy xquia'a yajcumädownáañäm. ¹⁰ Coo hajxy hijty cøxypänejpiä njäya'ayhájtäm, jaduhñ mäwiin hijty piaady néjjiäm coo ja'a Dios hajxy hijty nmädsiphájtäm. Pero coo ja'a yHuung Jesucristo hajxy hoy tøø xñähho'túutäm, ja'a hajxy nWiindsønähájtämbä, paady cabä Dios hajxy nmädsiphájtänä. Hoyyä Dios hajxy xyhuunghájtänä. Tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdiä Dios hajxy nmøødhájtänä. Y coo ja'a Jesucristo jiuypiojtägajch, coo jim ñøcxtägajch maa ja'a Tieediän, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy jim xyajnøcxáañämbä. ¹¹ Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtämbä coo ja'a Dios hajxy xquiumáayyänä. Paady hajxy jaduhñ xquiumáayyänä coo ja'a Jesucristo ja'a nbojpa ngädieey hajxy tøø xyajnáhwáatsäm. Tsøcxä hajxy jaduhñ xooñdáacäm.

¹² Hoorä, tu'jäya'ay jecy quia'a cudiuundsöhñ neby hánajty tøø yhane'emyiijän ja'a Diósäm. Ja'a Adánhøch jaduhñ nnänøømby, ja'a hajxy jecy nhaphájtäm ndeedyhájtäm. Jaduhñä pojpa cádieey yaa chohndaacy hädaa yaabä naaxwiin. Y coo ja'a Adán jaduhñ jecy quiädiehy, paady jaduhñ yhuuc ho'tsohmbä. Y coo ja'a Adán hajxy jaduhñ jecy nhaphájtäm ndeedyhájtäm nägøxiä, paady hajxy nbagädiéhyyäm, paady hajxy nbahó'cäm. ¹³⁻¹⁴ Høxtä jecyjäya'abiaady hajxy haxøøg jäya'ayhajty, paady hajxy nägøxiä yho'cy, hoyyä Moisés hánajty quia'a jagä miññä, quia'a jagä ca'ayñä, hoyyä Dios hánajty quia'a jagä hane'emyñä coo ja'a jäya'ayhajxy hoy jäya'ayhädät nebiä Moisés jecy quiujahyyän, hoy hajxy hánajty quia'a jagä pagädiehbiä nebiä Adán hánajty tøø quiädieeyän. Hoyyä Dios hánajty quia'a jagä hane'emyñä coo ja'a jäya'ayhajxy hoy jäya'ayhädät, nägøxiä jäya'ayä pojpa cádieey hajxy hánajty miøødá. Y ja'a Adán, jaduhñ je'e jecy ñämaayyä cooc hánajty yho'oga'añ, pø cab hánajty jaduhñ quiudiuna'añ nebiä Dios hánajty tøø

yhane'emiän. Y coo ja'a Moisés jaduhñ cujegy quiujahy nebiatiä Dios hänajty tøø yhane'emiän, jaduhñä jäya'ayhajxy nägøxiä ñämáayyäbä coogä Adán hajxy hänajty nägøxiä piaho'ogaambä, pø cab hajxy hänajty quiudiuna'añ nebiä Dios hänajty tøø yhane'emiän. Ja'a jecyjiäya'ayhajxy hänajty jiihä, cahnä Moisés hänajty quiujaayñä nebiatiä Dios hänajty tøø yhane'emy, cab hajxy hänajty jaduhñ nämay ñajuø'oy coo hajxy hänajty yho'oga'añ, pø haxøøg hajxy hänajty jiäya'ayhaty.

¹⁵ Coo ja'a Adán ja'a Dios miädia'agy jaduhñ jecy quia'a cudiuunä, paady hajxy nägøxiä nhó'cäm. Pero coo ja'a Jesucristo ja'a Tieediä miädia'agy jaduhñ quiudiunä, paady hajxy nnähwaats nguhwáatsäm. Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ hoy xñähho'túutäm, paadiä Dios hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. Møjmayhajtä Dios jaduhñ tiuun maa højtshájtäm, pønhatiä miädia'agy tøø miäbøjcä ja'a Jesucristocøxpä. Paady hajxy jim xyajnøcxáanäm maa ja'a wyiinduumän. ¹⁶ Coo ja'a Jesucristo hajxy hoy tøø xñähho'túutäm, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a nbojpä ngädieey hajxy jaduhñ xyajñähwáatsäm nägøxiä, pønhaty tøø miäbøcy ja'a Jesucristocøxpä. Paadiä Dios hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. Paady hajxy jim xyajnøcxáanäm maa ja'a wyiinduumän. ¹⁷ Jaduhñds je'e, coo ja'a Adán ja'a Dios miädia'agy jecy quia'a cudiuunä, paady hijty yhawiinmatsä coo ja'a Dios hajxy xpiädáacämät haxøøgtuum. Pero tøø ja'a Jesucristo hajxy xyajñähwaats xyajcuhwáatsäm. Møjmayhajtä Dios jaduhñ tiuun. Paadiä Dios hajxy xquia'a päda'agáanäm haxøøgtuum, pønhaty hawa'adstuum. Y paady højtsä hoyhajtä weenhajt yaa nbaadäänäm hädaa yaabä naaxwiin je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xyajñähwaats tøø xyajcuhwáatsäm.

¹⁸⁻¹⁹ Mänaa ja'a Jesucristo yaa yhitiän hädaa yaabä naaxwiin, ca'xiä Tieediä miädia'agy quiudiunä mäduhñtiä yaa yhiyty. Y coo hajxy jaduhñ xñähho'túutäm, ja'a Tieediä miädia'agy jaduhñ quiudiunä. Jaduhñ hajxy xyajñähwáatsäm. Coo hajxy jaduhñ nmäbøjcämät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xjiaanč nähho'túutäm, mänitä Dios hajxy xpiädáacämät hawa'adstuum. Hoorä, ja'a Adán, haxøøg je'e jecy jiäya'ayhajty. Cabä Adán ja'a Dios miädia'agy jecy ñä'ägädä cudiuunä. Y coo ja'a Adán hajxy jecy nhaphájtäm ndeedyhájtäm, paadiä Dios miädia'agy hajxy nga'a nä'ägädä cudiunäänämbä. Coo hajxy jaduhñ nga'a cudiunäänäm, paady hijty yhawiinmatsä coo ja'a Dios hajxy jiihy cu xpiädáacäm haxøøgtuum. Pero coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paady hajxy jim xyajnøcxáanäm Dioswiinduum. Jaduhñä Dios mayhajt mõj jiaanč tehñ tiuun maa højtshájtäm.

²⁰⁻²¹ Coo ja'a Dios jecy yhanehmy coo ja'a jäya'ayhajxy hoy jiäya'ayhädät, mänitä Moisés jaduhñ quiujahy. Y coo ja'a nocy hajxy ngápämät, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, jaduhñ hajxy nnajuøøyyämät coo hajxy njaanč cädiéhyäm. Hoy hajxy jaduhñ nja najuøøyyäm, cab hajxy nmäbøjcäm. Pero xjiaanč tehñ ñäxúu'tsämä Dios. Paadiä mõjmayhajt jiaanč tehñ tiuun maa højtshájtäm. Jaduhñds je'e, coo hajxy ngädiéhyäm, paady hajxy nhó'cäm. Pero coo ja'a Dios hajxy xñäxúu'tsäm, paadiä Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, ja'a hajxy nWiindsønähjájtämbä. Jaduhñä Dios hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. Mänit hajxy xyagjugyhadäänäm cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän.

6

¹ Cab jaduhñ ñä'ägädä hahixø'oy coo hajxy nmäänäänämät: “Tsøg hajxy cädiéhyäm tehñgajnä. Haa ca'a, tehñgajnä Dios hajxy xñäxuudsäänäm.”

² Caj pues, cab jaduhñ yhahixø'oy coo hajxy tehñgajnä ngädiéhyämät. Haa ca'a, tøø ja'a pojpä cädieey hajxy nnajtshixøøyyänä coo ja'a Diosmiädia'agy

hajxy tøø nmäbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä. ³⁻⁵ Tøgä cab hajxy mna-juø'øyä coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhjätäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy coo hajxy tøø nnäbéjtäm ja'a Jesucristocøxpä. Y coo hajxy jaduhñ tøø nnäbéjtäm ja'a Jesucristocøxpä, jaduhñ mäwiin piaady néjjiämä Jesucristo hajxy häxøpy näguipxy tøø nmøødhó'cäm. Jaanä jaduhñ mäwiin piaatpä néjjiämä Jesucristo hajxy häxøpy näguipxy tøø nmøødnaaxtägóøyyäm. Coo ja'a pojpä cädieey hajxy tøø nnajtshixøøyyänä, jaduhñ miädia'agytiägø'øy coo hajxy jaduhñ ween nga'a jatcøøyyänä haxøøg. Y coo ja'a Dios ja'a Jesucristo yagjuypiojtägajch ja'a miäjaahaam, mäniä Jesucristo jugyhajt hawiinjemybiä miøødhajty. Jaanä jaduhñ højtshjätämbä, coo hajxy nnäbéjtäm, jaduhñ mäwiin piaady néjjiämä Jesucristo hajxy häxøpy näguipxy tøø nmøødjuypiojtägajtsäm. Paadiä jugyhajt hajxy hawiinjemybiä nmøødhjätämbä. Tøyhajt jaduhñ. Jaduhñä hojiootä howyiinmahñdy hajxy nmøødhjätämät. Jaduhñ miädia'agytiägø'øy coo ja'a Dios hajxy xyagjugyhadäänäm cøjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän. ⁶ Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzcøxp, mäniä nhaxøøgwiinmahndyhajxy quiuhdägóøyyänä nebiä haxøøgwiinmahñdy hajxy nägøxiä hijty nmøødhjätäm. Coo ja'a nhaxøøgwiinmahñdyhajxy jaduhñ quiuhdägóøyyänä, paadiä Jesucristo hajxy nmøødhjätänä tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Paady hajxy jaduhñ tøø xñähho'túutäm, jaduhñä nhaxøøgwiinmahñdyhajxy jaduhñ quiuhdägóøyyänä. Jaduhñä njoot hajxy nga'a pädáacänät maa ja'a haxøøgpän. ⁷ Pønä Jesucristo hänajty møødhijp tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy mänaa ja'a Jesucristo yho'oguiän, cabä jioot piädaacnä maa ja'a haxøøgpän. ⁸ Coo hajxy nmäbøjcäm coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ tøø xñähho'túutäm møød coo jadähooc jiuypiojcy, jaduhñ mäwiin miäbaady néjjiäm coo ja'a Jesucristo hajxy häxøpy näguipxy tøø nmøødjuypiojcam. Paady hajxy jaduhñ njugyhadäänäm cøjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän. ⁹ Coo ja'a Jesucristo jiuypiojtägajch, cab jaduhñ mänaa yho'tägatsaannä. Homiänaaxøøjä homiänaadsuujä jiugyhada'añ. Tøyhajt jaduhñ. ¹⁰ Hix, tähoocnäho'tu'utiä ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Jaduhñä nbojpa ngädieey hajxy tøø xyajnhwáatsäm. Y coo ja'a Jesucristo tøø jiuypiojtägajtsnä, paady homiänaaxøøjä homiänaadsuujä ja'a Dios miøødhidaannä. ¹¹ Jaanä jaduhñ højtshjätämbä, coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhjätänä tu'ugmädia'agy, tsøg hajxy jahmiejtstáacäm coo ja'a nhaxøøgwiinmahñdyhajxy tøø quiuhdägóøyyänä. Jaduhñ hajxy tsøc jahmiejtstáacämbä coo hawiinjemybiä jugyhajt hajxy nmøødhjätänä nebiä Jesucristo hänajty miøødhatiän mänaa jiuypiojtägachän. Paadiä Dios hajxy nmøødhjätämbä tu'ugmädia'agy.

¹² Cab hajxy cøxypänejpiä tsøc jatcøøyyänä. Cabä njootä ngopc hajxy nbädáacänät maa ja'a haxøøgpän. ¹³ Cabä ngø'ø ndecy hajxy nyaghanájxänät, ni ja'a nhaawhajtäm. Tsøgä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot cudiúunäm. Coo ja'a Jesucristo hajxy hänajty nmøødhjätäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy mänaa yho'oguiän, møød mänaa jiuypiojtägachän, paadiä Dios hajxy nmøødhjätänä tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. ¹⁴⁻¹⁵ Paadiä Dios hajxy xquiumáayyäm coo mayhajt tøø tiuñ maa højtshjätäm, ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a mädia'agy hajxy nja wi'i quiudiunäänäm, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Coo ja'a Dios mayhajt jaduhñ tiuñ maa højtshjätäm, je'eçh jaduhñ nnänøømby coo hajxy xyajnhwaats, coo hajxy xyajcuhwáatsäm. Hoyyä Dios mayhajt jaduhñ tiuñ maa højtshjätäm, cab jaduhñ ñä'ägä hahixø'øy coo hajxy haxøøgnjatcøøyyämät tehngajnä. ¹⁶ Tsøg hajxy paquiä mädiáacäm neby hajxy yaa nguhdujthajtäm hädaa yaabä naaxwiin. Jaduhñä cuhdujt hajxy nmøødhjätäm coo hajxy nwiimbíiwämät pøn jaduhñ nmädunäänäm. Y jaduhñ

hajxy ngudiúunäm nebiatiä nwiindsõnhájtäm hajxy xyhanéhmäm. Jaaná jaduhñä cuhdujt hajxy nmøødhájtämbä coo hajxy nwiimbíiwämät mädyii hajxy nyajtunäänäm, ja'a Diosmädia'agy, o ja'a nhaxøøgwiinmahñdyhájtäm. Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nyajtuunämät, mänitä Dios hajxy jaduhñ xquiumáayyämät. Pero coo ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy nyajtuunämät, cabä Dios hajxy jaduhñ nmøødhájtämät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Mänitä Dios hajxy xpiädáacämät haxøøgtuum. Tøyhajt jaduhñ. ¹⁷ Dioscujú'uyäp ja'a Dios coo mijtsä Diosmädia'agy hamuumdu'joot myajtuunnä neby hajxy tøø mmäbøquiän. Cahnä Diosmädia'agy hajxy mmädoyñä, haxøøg hajxy hijty mjäya'ayhaty. ¹⁸ Coo mijts tøø mmäbøcy coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paadiä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy tøø mnajtshixøøñä. Tøø ja'a mjoot hajxy mbäda'agy coo hajxy hamuumdu'joot mhojiäya'ayhájnät. ¹⁹ (Páadyhøch jaduhñ nmädia'agy neby hajxy yaa nguhdujthájtäm hädaa yaabä naaxwiin, jaduhñ hajxy hoy mwiinjuø'øwät. Cab hajxy jaduhyyä hoy mwiinjuø'øwa'añ.) Hijty, jaanç tehñ yhaxøøgaty hajxy hijty mjäya'ayhaty. Cøxypänejpiä hajxy hijty mjaanç tehñ jiatcø'øy. Maas hanaxiä hajxy hånajty mjatcø'øwa'añ tehngajnä. Pero tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøjnä ja'a Jesucristocøxpä, paadiä Diosmädia'agy hajxy myajtuunnät nägø'ø nädecypiä.

²⁰ Coo ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy hijty myajtuñ, cabä mjoothajxy hijty chocy coo hajxy hoy mjäya'ayhädät. Coo hajxy häxøpy tøø mhojiäya'ayhaty, tøø ja'a Dios hajxy häxøpy xquiumay. ²¹ Høchähdiuunnä hajxy hijty mjatcø'øy. Cabä tii hoybä hajxy hijty mbaady. Haxøøgtuum hajxy hijty mnä'ägädä häda'aga'añ. ²² Paadiä Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, coo ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy jaduhñ mnajtshixø'øwät. Tøyhajt jaduhñ. Paadiä Jesucristo hajxy mmøødhijnä tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Coo ja'a mjoot hajxy hamuumdu'joot tøø mbäda'agy coo ja'a Dios hajxy mmøødtuna'añ, paadiä hoyhajtä weenhajt hajxy mbaada'añ. Jaduhñ miädia'agytiägø'øy, coo mijtsä Dios hoyhäna'c xyagjada'añ nebiä Jesucristo yhoyhäna'c-hatiän, paadiä Dios hajxy xyagjughada'añ cøjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän. ²³ Coo hajxy cøxypänejpiä njatcøøyyämät, cabä Dios hajxy jaduhñ nmøødhájtämät tu'ugmädia'agy, møød haxøøgtuum hajxy nhädáacämät. Pero tøø ja'a Dios mayhajt tiuñ coo ja'a yHuung hajxy yaa tøø xyajnáguéjxäm, ja'a Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsõnhájtämbä. Hoyyä Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Jaduhñä Dios hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. Coo hajxy jaduhñ nmäbøjcämät, mänitä Dios hajxy xyagjughájtämät cøjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän.

7

¹ Mägu'ughajpädøjc, mnajuøøby hajxy jaduhñ nebiä cuhdujt yaa myiñ hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a häna'c-hajxy møjcuhdujtmøødpä, ja'a häna'c hajxy jaduhñ xyhanéhmäm mäduhñtiä hajxy yaa njugyhájtäm, túhmäts. Pero coo hajxy nhó'cänä, cab hajxy jaduhñ xyhanéhmänä. ²⁻³ Høxtahmäsä to'oxiøjc ja'a ya'adiøjcmøødpä, jaduhñä cuhdujt myiñ coo hajxy ñimiøødtsäna'awøøjät mäduhñtiä hajxy nämetsc jiugyhaty. Hoorä, coo ja'a to'oxiøjc wiingya'adiøjc miøødtsänä'awät, y je'enä ñihyap jiugyhatyñä, haxøøgä to'oxiøjc jaduhñ jiatcø'øwät. Hix, cabä cuhdujt jaduhñ myiñ coo jaduhñ jiatcø'øwät. Pero coodsä ñihyap yhó'ogät, mänitä quixy cuhdujt miøødänä coo piøjtägätsät, y cab jaduhñ ñejpiä.

⁴ Hoorä, mägu'ughajpädøjc, coo mijtsä Jesucristo hånajty mmøødhity tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy mänaa yho'oguiän, paadiä jecymiädia'agy hajxy xquia'a hanehmñä, ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä. Jaaná jaduhñduhmbä,

tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdiä Jesucristo hajxy hänajty mmøødhjätäbä mänaa jiuypiojtägachän. Tøø ja'a mjoot hajxy mbäda'agy coo jaaya'ay hajxy mmøødtúnät. Jaduhñä Dios hajxy mmøødtúumbät. ⁵ Cahnä hajxy hänajty nmäbójcäm coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduhñä njoot hajxy hänajty nnä'ägädä pädaacäm coo hajxy hänajty jaduhñ njatcø'øwáanäm hoñejpiä. Paady hajxy hijty nhäda'agáanäm jii by møjcu'uhaam. Jaanč tehñ yhaxøøg hajxy hänajty nwiinmahñdyhajtäm. Hoyyä mädia'agy hajxy hänajty nja mädóowäm, ja'a Dios ja'a Moisés jecy ñajtsapxøøyyäbä, cab hajxy hänajty nyajtunáanäm. ⁶ Cahnä Diosmädia'agy hajxy hänajty nmäbójcäm ja'a Jesucristocøxpä, tehñgajnä ja'a jecymiädia'agy hajxy hänajty nja wi'i quiudiunáanäm, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Jaduhñäc tyijy hajxy hänajty nnähwa'adsáanäm. Pero coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paadiä jecymiädia'agy jaduhñbä xquia'a hanéhñä. Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xyajnhwáatsäm, jaduhñ hajxy xyagjugyhadáanäm cøjxta'axiøø neby jaaya'ay jiu gyhatiän. Y xpiuhbéjtämä Dioshespíritu hajxy nebiä Dios hajxy hoy nmøødtúunämät.

⁷⁻⁹ Cahnøchä jecymiädia'agy hänajty nmädoyñä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, cáboch hänajty nnajuø'øy cooch hänajty hoy nga'a jäya'ayhaty. Pero cooch jecymiädia'agy jaduhñ nwiinjuøøñä, páadyhøch nnajuøøñä cooch cøxypänejpiä njatcø'øy hoñejpiä. Coochä haxøøgwiinmahñdy jaduhñ njaanč tehñ miøødá, páadyhøchä njoot hijty chocy cooch cøxypänejpiä njatcø'øwät hoñejpiä nebiatiä jecymiädia'agy hajxy xjia hanéhñäm coo hajxy nga'a jatcøøyyämät, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Y coochä jecymiädia'agy jaduhñ nmädoy, maas hanáxiøch cøxypänejpiä njaac jatcø'øy tehñgajnä. Páadyhøchä tøyhajt nmøødá cooch hijty nga'awa'añ haxøøgtuum. ¹⁰ Hóyhøch ndijy jaduhñ ngudiuna'añ ja'a jecymiädia'agy, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Y cooch häxøpy hoy ngudiun, hawa'adstúumhøchä Dios cu xpiädaacy. Pero cábochä jecymiädia'agy jaduhñ hoy nnä'ägädä cudiuna'añ, páadyhøch hawiinmats nhädá'agät haxøøgtuum. ¹¹ Hoy ndíyhøchä jecymiädia'agy hänajty nyajtuna'añ, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Jaduhñ ndíyhøchä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt xmio'owa'añ. Pero cábochä tøyhajt hänajty nnä'ägä møødá. Coochä haxøøgwiinmahñdy hänajty nmøødá, páadyhøchä jecymiädia'agy hänajty hoy nga'a yajtuñ, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Páadyhøch hänajty nga'awa'añ haxøøgtuum.

¹² Ja'a jecymiädia'agy ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, je'e hajxy xyhanéhñäm coo hajxy hoy njäya'ayhajtämät. Jaduhñ miädia'agy neby hajxy hoy njäya'ayhajtämät. Xyajnajuøøyyäm hajxy jaduhñ coo ja'a Dios howyiinmahñdy jiaanč tehñ miøødá. ¹³ Paadiä jecymiädia'agy jaduhñ yhooyä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Pero hóyhøch hänajty tøø nja mädooy, tehñgajnøch hänajty haxøøg nwi'i jäya'ayhatyñä. Páadyhøch hijty jii by nga'awa'añ haxøøgtuum. Hix, cábochä nwiinmahñdy hänajty yhooyä. Y coochä jecymiädia'agy jaduhñ nmädooyy, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, maas hanáxiøch hänajty haxøøg njatcø'øwa'añ.

¹⁴ Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhajtäm coo ja'a jecymiädia'agy hajxy xyhawáanäm coo ja'a Dios howyiinmahñdy jiaanč tehñ miøødá. Jaanä jaduhñ hajxy xyhawáanämbä coo Dios ja'a jioot chocy coo hajxy hoy njäya'ayhajtämät. Pero højts, cab højts hoy nnä'ägädä jäya'ayhajtäm, je'eguiøxpä coo højts hädaa yaabä naaxwiimbä wiinmahñdy nmøødhajtäm. Hamdsoojoot hajxy jaduhñ haxøøg njatcøøyyäm. ¹⁵ Jaduhñä njoothajxy jia wi'i chójcäm coo hajxy hoy njäya'ayhajtämät, pero cab hajxy nnä'ägädä jadáanäm hojiäya'ayhat. Pätiidä hajxy jaduhñ coo nga'a jadáanäm.

Cøxypänejpiä hajxy nwi'i jiatcøøyyäm, hoy hajxy nja najuøøyyäm coo jaduñ yhaxøøgä. ¹⁶ Nnajuøøyyäm hajxy jaduñ coo ja'a jecymiädia'agy yhooyä, ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä. Jaduñä njoothajxy jia tsójcäm coo hajxy ngudiúunämät nebiatiä jecymiädia'agy hajxy xyhanéhmäm. Pero cab hajxy hoy nnä'ägädä cudiunáanäm. ¹⁷ Pero, ca'a yhamdsoojoot hajxy jaduñ haxøøg njatcøøyyäm. Ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy jaduñ xyagjatcøøyyäm haxøøg. ¹⁸⁻¹⁹ Cabä Diosmädia'agy hajxy hoy ngudiunáanäm hamdsoojoot, hoyyä njoothajxy jia tsójcäm coo hajxy ngudiúunämät. Haxøøg hajxy njatcøøyyäm, hoyyä njoothajxy jaduñ quia'a jagä tsójcäm coo hajxy jaduñ njatcøøyyämät.

²⁰⁻²¹ Hix, ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy haxøøg xyagjatcøøyyäm, ca'a yhamdsoojootä. ²² Jaduñä Diosmädia'agy hajxy xyhanéhmäm nebiaty hajxy hoy njäya'ayhájämät. Njoodótyhøch ngopcótyhøch jaduñ njuøøy coo ja'a Diosmädia'agy jiaanč tehñ yhooyä. ²³ Nnajuøøbiøch jaduñ coočä haxøøgwiinmahñdy njaanč tehñ miøødä. Páadyhøchä howyiinmahñdy hoy nga'a nä'ägädä yajtuna'añ. Hix, ja'a nhaxøøgwiinmahñdyhøch haxøøg xyagjäya'ayhajp. Y cábøch hoy nnä'ägädä najtshixøøwa'añ.

²⁴ Cooch häxøpy pøn hoy xquia'a yajnähwa'adsa'añ ja'a nhaxøøgwiinmahñdyhøch, cábøchä Dios häxøpy hoy nmøødhida'añ tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Jíbyhøch häxøpy nhäda'aga'añ møjcu'uhaam. Jaanč tehñ yhoñäxúu'tsnøch häxøpy nhity. ²⁵ Pero nmóobiøchä Dios Dioscujú'uyäp coočä Jesucristo tøø xyajnähwa'ač, ja'a hajxy nWiindsønähjámbä. Páadyhøchä Diosmädia'agy hoy nyajtuna'añ ja'a nhowyiinmahñdyháamhøch, hóyhøchä haxøøgwiinmahñdy nja møødnä. Je'eč tähoocjaty haxøøg xyagjatcøøby.

8

¹ Hoorä, hawa'adstuum hajxy nmähmøøyyänä coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhítäm tu'ugmädia'agy. Jaduñ hajxy ngudiúunäm nebiä Diosmädia'agy hajxy xyhanéhmäm. Cab hajxy cøxypänejpiä njatcøøyyänä. ² Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paady hajxy xmiøødhítäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Paadiä Dioshespíritu hajxy xyagjugyhadáanäm cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän. Paadiä Dios hajxy tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy xmiøødhidáanäm homiánaajä. Coo ja'a Jesucristo ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy tøø xyajnähwáatsäm, paady hajxy jiiby nga'a häda'agáanänä haxøøgtuum. ³⁻⁴ Coo ja'a Dios ja'a yHuung yaa quiejxy hádaa yaabä naaxwiin, jaduñ yaa jiäya'ayhajty neby højtshájäm. Jesucristo je'e. Pero cabä Jesucristo haxøøg jiäya'ayhajty neby højtshájäm. Mänitä Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Hoyyä Jesucristo ja'a jecymiädia'agy quiudiuuñ, ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä. Pero højtshájäm, cab hajxy jaduñ ngudiúunäm. Paady jaduñ yhahixøøy coo hajxy ngumädóowämät. Coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, quimädoow je'e ja'a højtscøxphájäm jaduñ. Paadiä jecymiädia'agy hajxy xquia'a hanéhmänä, ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä. Ja'a Dioshespíritu hajxy xpiuhbéjtänä coo ja'a Dios hajxy xmiøødhítämät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Jaduñ hajxy xpiuhbéjtämbä coo hajxy haxøøg nga'a jäya'ayhájänät.

⁵ Y coo ja'a Dioshespíritu hajxy jaduñ xpiuhbéjtäm, paady hajxy nxiictaac nmädiaactáacäm nebiä Diosmädia'agy hajxy maas hoy nyajtúunämät. Pero ja'a jäya'ay ja'a Dioshespíritu ja'a miädia'agy hajxy ca'a cudiunáanäbä, jaduñ hajxy xyiicta'agy miädiaacta'agy nebiä yhamdsoo wiinmahñdy hajxy yajtuñ.

⁶ Pøn jaduñ xiictaacp mädiaactaacp nebiä Dioshespíritu ja'a miädia'agy maas

hoy miäbójcät, je'e ja'a Dios jaduñ miøødhijpy tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Je'eduhñ nõcxaamb Dioswiinduum. Jootcuyc je'e jim yhida'añ møødä Dios. Pero põnä yhamdsoo wiinmahñdy wi'i yajtunaamb, ja'a Dios ja'a miädsip je'eduhñ. Haxøøgtuum je'eduhñ ñä'ägä häda'aga'añ, ⁷⁻⁸ je'eguiøxpä coo ja'a Dios miädsiphaty. Cabä Diosmädia'agy hoy yajtuna'añ, ni ja'a jioot jaduñ quia'a tsocy coo yajtúnät. Y cab jaduñ quiumayii ja'a Diósäm.

⁹ Põnä Dioshespíritu ca'a møødhijp tu'ugmädia'agy, cabä Diosmädia'agy miäböcy ja'a Jesucristocøxpä. Coo mijts jaduñ mjaančh mäböcy, paady mijtsä Dioshespíritu mmøødhity tu'ugmädia'agy. Y coo ja'a Dioshespíritu hajxy jaduñ mmøødhity, paadiä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy tøø mhøxhijxnä.

¹⁰ Tøyhajt jaduñ coo hajxy nho'ogáañäm, je'eguiøxpä coo ja'a Adán jecy quiädiehy, ja'a hajxy jecy nhaphájtäm ndeedyhájtäm. Pero coo mijtsä Dios tøø xpiäda'agy hawa'adstuum, y coo ja'a Jesucristo hajxy mmøødhity tu'ugmädia'agy, paady mijtsä Dioshespíritu xyagjugyhada'añ homiänaajä nebiä Dios jiuçyhatiän. Jim hajxy xyajnøcxa'añ Dioswiinduum. ¹¹ Coo ja'a Dioshespíritu hajxy xmiøødhíjtäm tu'ugmädia'agy, paadiä Dios hajxy xyagjujypiøjtägatsáañäm ja'a yhEspírituhaam coo hajxy hñajty tøø nhó'cäm. Jaduñ hajxy xyagjujypiøjtägatsáañäm nebiä Jesucristo yagjujypiøjtägajtsän.

¹² Mägu'ughajpädøjc, jaduñds je'e, hahixøøby jaduñ coo ja'a Dioshespíritu miädia'agy hajxy nyajtúunämät. Cab jaduñ yhahixø'oy coo ja'a nhamdsoo wiinmahñdy hajxy nyajtúunänät tehngahnä. ¹³ Hix, coo hajxy tehngahnä haxøøg njatcøøyyänät, cabä Dios hajxy hoy nmøødhíjtämät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Mänit hajxy jiiby nhädáacämät haxøøgtuum. Pero coo ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy nnajtshixøøyyämät ja'a Dioshespírituhaam, jaduñä Dios hajxy hoy nmøødhíjtänät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy.

¹⁴ Hix, põnjaty jaduñ puhbéjtäp ja'a Dioshespíritu nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduñ hoy yajtúnät, Dios yhuung hajxy je'e. ¹⁵ Haa ca'a, ja'a yhEspírituhaamä Dios hajxy xyhuunghájtäm, paady hajxy nnämäáyyäm: "Diosteedy." Y coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm, paadiä Dios hajxy nga'a tsähgøøyyänä neby hajxy hijty ndsähgøøyyäm coo hajxy hijty xquia'a pädáacämnä hawa'adstuum. ¹⁶ Y coo ja'a Dioshespíritu hajxy jaduñ xmiøødhíjtäm, jaduñä tøyhajt hajxy xmiøøyyäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtänä. ¹⁷ Coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm näguipxy møødä Jesucristo, paadiä Jesucristo hajxy jim xyajnøcxáañäm Dioswiinduum. Paadiä Dios hajxy madiu'u xquiunuu'xáañäm näguipxy møødä Jesucristo, nebiä Dios jecy miänaañän cooc hajxy xquiunuu'xáañäm. Y coo hajxy ndsaačhpøjcämät ja'a Dioscøxpä nebiä Jesucristo chaačhpøjquiän, mänitä Dios hajxy møj jaančh xpiädáacämät näguipxy møødä Jesucristo.

¹⁸ Høøch jaduñ mänaamb coo hajxy yaa weeñtiä ndsaačhpøjcäm hädaa yaabä naaxwiin. Pero cab jaduñ ñä'ägädä mäbaady ni weeñtiä nebiä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy jim xmio'owáañäm maa je'e wyiinduumän.

¹⁹ Tijatiä Dios yaa tøø quiunuu'xy hädaa yaabä naaxwiin, jia wi'i jiøbhijxyp hajxy jaduñ coo yhabáadät coo ja'a Dios ja'a hoyhajtä weenhajt mio'owa'añ põnjaty jaduñ yhuunghajpy. Mänitä Dios jaduñ miäna'ana'añ coo hajxy nga'a tsaachpøgáañänä. ²⁰⁻²¹ Coo ja'a Adán jaduñ jecy jawyiinhajt quiädiehchohñ, ja'a hajxy jecy nhaphajt ndeedyhájtämbä, paadiä Dios ja'a tsø'ty ja'a häyohn yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin. Mäduhñtiä Dios yaa tøø quiunuu'xy cøxiä hädaa yaabä naaxwiin, cøxaamb jaduñ quiuhdägoyya'añ. Pero cabä pojpa hajxy tii miøødä. Ca'a jie'eguiøxpä ja'a Dios ja'a tsø'ty ja'a häyohn yaa quiejxy. Hix, jagooyyä jäya'ay pojpa cädieey hajxy miøødä, paadiä Dios tsø'ty häyohn yaa quiejxy. Jéquiänä Dios jaduñ wyiinmaayy

coo cõxiä wiinä chaaçhpõgät näguipxy mөөdä jäya'ayhajxy, tijatiä Dios yaa tөө quiunuu'xy, hөxtä coonä yhabáadät coo ja'a Dios hajxy xquia'a yajtsaaçhtiunáanänä. Mänitä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy nägõxiä xmio'owáanäm, hөjts Dioshuung, näguipxy mөөd tijaty ja'a Dios yaa tөө quiunuu'xy. ²² Hix, tijatiä Dios yaa tөө quiunuu'xy hädaa yaabä naaxwiin, jia wi'i jiõbhijxyp hajxy jaduhñ coo yhabáadät coo ja'a Dioshuung ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy mio'owa'añii. Tөyhajt jaduhñ. Pero cahnä yhabaady, jaançh tehñ chaaçhpõjp hajxy jaduhñ. ²³ Jaanä jaduhñ hөjtshájtämbä, jaduhñ hөjts ndsaaçhpõjcämbä, jaduhñ hөjts nja wi'i jiõbhíjxämbä coo yhabáadät coo ja'a Dios hajxy pedyii xmio'owáanäm ja'a hoyhajtä weenhajt. Coo Dios hajxy xyhuunghájtäm, paady hajxy jaduhñ xmio'owáanäm. Mänitä Dios ja'a hawiinjemybiä ni'xcopc xmio'owáanäm, ja'a mänaa ca'a ma'p ca'a tägoobiä. Coo ja'a Dios ja'a yhEspíritu hajxy tөө xyajnäguéjxäm, jaduhñä tөyhajt hajxy nmөөdhájtäm coo ja'a Dios hajxy xjiaançh huunghájtäm. Jaanä jaduhñä tөyhajt hajxy nmөөdhájtämbä coo ja'a Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy pedyii xmio'owáanäm. ²⁴ Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tөө nmäbõjcäm ja'a Jesucristocõxpä, paady hajxy nnähwaats nguhwáatsäm, paadiä Dios hajxy xmiөөdhíjtänä tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Y paady hajxy nja wi'i jiõbhíjxäm coo yhabáadät coo ja'a Dios hajxy xmio'owáanäm ja'a hoyhajtä weenhajt cõxiä. Cahnä yhabaady, paady hajxy nja wi'i jiõbhíjxämnä. Coo häxöpy tөө yhabaatnä, cab hajxy häxöpy njõbhíjxänä. ²⁵ Coo hajxy hamuumdu'joot nmäbõjcäm coo ja'a Dios hajxy tөyhajt xmio'owáanäm tijaty hajxy xyajmädsójcäm, paady hajxy tsöc mee'xtújcäm mäduhñtiä hajxy yaa njaac jõbhíjxäm, hoy hajxy nej nja jajt nja habéjtäm.

²⁶ Y xpiuhbéjtämä Dioshespíritu hajxy nebiaty hajxy hamdsoo nga'a jadaanäm. Hix, coo ja'a Dios hajxy naxy nja wi'i pia'ya'axaanäm, cab hajxy naxy nnajuõöyyäm tijatiä Dios hajxy nmäyujwáanämb, waambatiä Dios hajxy nmänuu'xtáacämät. Naxy hajxy jaduhñ njájtäm coo ja'a capxy ja'a mädia'agy hajxy hoy xquia'a habädsömáanäm. Nä'ä mөcxéjjäm nä'ä ho'ogyxiéjjäm hajxy jaduhñ. Pero coo hajxy nga'a najuõöyyämät nebiä Dios hajxy nmänuu'xtáacämät, mänitä Dioshespíritu hajxy xpiuhbéjtämät. ²⁷ Piuhbejpiä Dioshespíritu pönjatiä Diosmädia'agy tөө miäböcy. Hoorä, ñajuõöbiä Dioshespíritu jaduhñ waambatiä Dios jioot chocy coo ja'a Dios hajxy nmänuu'xtáacämät. Jaduhñä Dioshespíritu hajxy xyajxiic xyajmädiáacäm ja'a ngopcootyhájtäm. Y ñajuõöbiä Dios jaduhñ waambaty hajxy nxiic nmädiáacäm ja'a ngopcootyhájtäm.

²⁸ Hoorä, cab hajxy njootmayhájtämät coo Dios ja'a tsaachpä peenä hajxy xmiöoyyämät. Haa ca'a, nnajuõöyyäm hajxy jaduhñ coo Dios quiöxy najuõöy nebiaty hajxy njajt nhabéjtäm, pönjatiä Dios tsojp. Nnajuõöyyäm hajxy jaduhñ coo Dios wyiinmay coo hajxy ween xyhoyõöyyäm cõxiä wiinä. Tөө hajxy xyajnähdíjjäm coo hajxy njäya'ayhájtämät nebiä jioot choquiän. Jaanä jaduhñ hajxy xyhawáanämbä cooc hajxy xyhuunghadáanäm. ²⁹ Hix, jéquiänä Dios yhuuc najuõöbiä pönjatiä miädia'agy hänäjty mäbögáanäxpä. Je'ehajxy jaduhñ yajnähdíjjä coo hajxy yhojiäya'ayhadät nebiä Jesucristo yhojiäya'ayhatiän, ja'a Dios yHuung. Jaduhñä Dios hajxy nägõxiä xyhixáanänä nebiä Jesucristo yhuchän. Hөjts jaduhñ xñänóömäm coo Jesucristo hajxy nbuhya'ayhadáanäm, je'eguiõxpä coo Dios hajxy xyhuunghájtäm. ³⁰ Coo Dios hajxy jecy xyajnähdíjjäm coo miädia'agy hajxy nmäbõjcämät, paady hajxy tөө xyhawáanäm cooc hajxy xyhuunghadáanäm. Y coo miädia'agy hajxy jaduhñ tөө njaançh mäbõjcäm, mänit hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. Jaduhñ tөө miänaambä coogä cuhdujt hajxy nmөөdhadáanäm nebiä Jesucristo miөөdän.

³¹ Homiädoonä hädaa mädia'agy, túhmäts. Coo Dios hajxy jecy xyajnáhdíjjäm coo hajxy xyhuunghájtäm, ni pøn jaduhñ xquia'a yajtu'udägóoyämät. Tøyhajt jaduhñ coo Dios yajtøjiada'añ tijaty tøø wyiinmay ja'a højtscøxphájtäm. ³² Xjiaanč tehñ chójcämä Dios jaduhñ. Høxtä ñähdujc ja'a yhamdsoo Uung coo hajxy hoy xñähho'túutäm nägøxiä. Jaanč tehñ miøjjä Dios mayhajt jaduhñ tiuunñ ja'a højtscøxphájtäm. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a mayhajt jaduhñ tehngajnä jiaac tuna'añ. ³³ Coo Dios hajxy tøø xyajnáhdíjjäm coo miädia'agy hajxy nmäbøjcämät, paady hajxy pøn hoy xquia'a näxø'øwø'øwáañäm maa Dioswiinduumän. Haa ca'a, tøø Dios hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. ³⁴ Ni pøn hajxy jaduhñ hoy xquia'a päda'agáañäm haxøøgtuum. Haa ca'a, jimä Jesucristo hajxy xñähgapxtúutäm Dioswiinduum. Ja'a Dios yhahooyhaambiä Jesucristo yhäña'ay. Møj jaanč jim yhity. Paady hajxy jim xñähgapxtúutäm, coo hajxy hoy tøø xñähho'túutäm, møød coo hoy tøø jiuypiojtägach. Jaduhñ hajxy tøø xyajnáhwaats tøø xya-jcuhwáatsäm. ³⁵ Xjiaanč tehñ chójcämä Jesucristo hajxy jaduhñ nägø'ø nädecypiä. Nnä'ägädä møødhájtämä tøyhajt hajxy jaduhñ coo hajxy mänaa xquia'a nähgue'egáañäm, hoyyä tsaachpä peenä hajxy cu nja páatäm, hoy hajxy pøn cu xjia tsaachtuunäm ja'a Diosmädia'agyquiøxpä, hoyyä yuu hajxy cu xjia páatäm, hoyyä wit tucxy hajxy cu nja yajmaajiájtäm, hoy hajxy mähahñdiuum cu nja wädíjtäm, hoyyä cahwiindøyhána'c hajxy cu xjia yaghó'cäm. ³⁶ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän:

Xøømdsuhñ højtsä cahwiindøyhána'c xjia wi'i yagho'oga'añ ja'a miich
mmädia'agyquiøxpä;
ho'cøøc højts xñä'ägädä wa'ana'añ,
nømnä Dios ñämaayyä.

³⁷ Hoy hajxy jaduhñ cu nja jajt, hoy hajxy jaduhñ cu nja habéjtäm, nnä'ägädä mee'xtugáañäm hajxy jaduhñ. Ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ xñä'ägädä puhbéjtäm, je'eguiøxpä coo hajxy xjiaanč tehñ chójcäm. Naamgahnä hajxy tii xjiájtäm xyhabéjtäm, jaduhñä Jesucristo hajxy maas hoy nbanøcxämät hamuumdu'joot. ³⁸⁻³⁹ Coo Dios hajxy xjiaanč tehñ chójcäm, jaduhñä tøyhajt hajxy njaanč tehñ miøødhájtäm coo Jesucristo hajxy tehngajnä xñä'ägädä puhbedáañäm, hoy ñejpiä hajxy cu nja jajt cu nja habéjtäm, hoy yhädaa yaabä naaxwiinä, hoy hajxy cu nja hó'cäm, hoy hajxy cu nja tægóoyyäm, hoy hajxy cu nja jaac jugyhájtäm, hoy hajxy cu nja jaac tsuxc-hájtäm, hoyyä møjcu'ugong hajxy cu xjia mädsiphájtäm, ja'a pojhappä täxa'ahappä, hoyyä møjcu'ugong hajxy cu xjia mädsiphájtäm, hoy miaajä hajxy jia hity, hoy yhädaa yaabä naaxwiinä, hoy jyim tsajpootypä, hoy jyilby møjcu'uhaamä. Pero cabä cuhdujt hajxy ñä'ägädä møødä maa Jesucristocøxpän, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. Paadiä Jesucristo hajxy homiänaajä xchójcäm; paady hajxy homiänaajä xcwieendähájtäm.

9

¹⁻³ Jaanč tehñ jiootmayhájpøchä judíoscøxpähajxy je'eguiøxpä coo hajxy quia'a mäbøga'añ coo ja'a Jesucristo hajxy tøø ñähho'tu'udyii. Høøch nmägunaaxhajxy je'e. Jaanč tehñ chaačhøøbiøch njoot jaduhñ coo hajxy quia'a mäbøga'añ. Tøyhøch jaduhñ nmädia'agy. Coochä Jesucristo nmøødhity tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, jaduhñä tøyhajt hajxy mmøødhádät cooch nga'a hønnda'agy. Ja'a nhamdsoo juøhñdyháamhøch jaduhñ nna-juø'øy cooch nga'a hønnda'agy, møød coo Dioshespíritu jaduhñ miänaambä. Jaanč tehñ chaačhøøbiøch njoot jaduhñ coochä nmägunaaxhajxy quia'a mäbøga'añ; høxtä cu nja nähhádaactu'udáañhøch hajxy jilby haxøøgtuum coo

Dios jaduhñ cu miänaañ. Jaduhñhøch nmäna'ana'añ coochä Jesucristo cu xquia'a yajñahwaach, pero coochä nmägunaaxhajxy cu yajñahwaatsä. Hoorä, ja'a Israel, højts nhap ndeedy hijty je'e jegyhajty. ⁴ Jéquiänä Dios ja'a Israel miøødyajcuhdujcy coo Israel yhap yhoc-hajxy hñajty piuhbedáañäxä. Jaanç huunghajtä hajxy je'eduhñ ja'a Diósäm. Je'eduhñ ñänøømby coo hajxy jaduhñ quiu'ughajtä ja'a Diósäm. Yhijx hajxy jaduhñ coo Dios ja'a miäjaa yajcähxø'cy jim mädøyyä maa Diostøjcän. Jaduhñ hñajty quiähxø'øgy nebiä jocän. Mänitä Dios hajxy yhanemä madiu'u. Mänitä Moisés quiujahy nebiatiä Dios hñajty tøø yhane'emiän. Mänitä Dios cuhdujt yejcy nebiatiä Dios hajxy jaduhñ jim wyiingudsähgø'øwät. Mänitä Dios tøyhajt yejcy coo ja'a yajñahwaatspä hajxy hñajty yajñaguexa'añii. Cooch jaduhñ nnänømy coo hajxy yhaphaty yhoc-hadyii ja'a Israel, højts jaduhñ niñänøømäp, højts judíoshajxy. ⁵ Højtsä jecyjiäya'ay nhaphajt ndeedyhajt, ja'a Abraham møødá Isaac møødá Jacobo. Cumaayyä ja'a jecyjiäya'ayhajxy jaduhñ ja'a Diósäm. Y coo Cristo yaa hoy jiäya'ayhaty hädaa yaabä naaxwiin neby højtshájtäm, jaanä jaduhñ je'e yhaphájtäbä yhoc-hájtäbä ja'a Israel. Dioshajpä Cristo. Cøxiä wiinä je'eduhñ yhane'emy homiaajä. Tsøc hajxy wiingudsähgø'øyyäm homiänaaxøjja coo miøjja coo jiaançhä. Tøyhajt jaduhñ.

⁶ Cooch nmäna'añ coochä nmägunaaxhajxy quia'a mabøga'añ coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, cáboch jaduhñ nmäna'ana'añ cooc tyijy ja'a Dios ja'a miädia'agy tøø quia'a yajtøjiaty coo jecy miänaañ coogä Israel yhap yhoc-hajxy hñajty yajñahwa'adsa'añii. Hix, coo Dios ja'a Israel jecy ñämaayy coo yhap yhoc-hajxy hñajty yajñahwa'ads yajcuhwa'adsáañäxä, cabä Dios hñajty miäna'ana'añ cooc tyijy hajxy hñajty nägøxiä ñähwa'ads quiuhwa'adsa'añ. Jue'e hñajty ñänøømby pønjaty mabøjp coo Dios yajtøjiaty waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy. Hix, cabä Israel yhap yhoc-hajxy nämay miäböcy coo hajxy tøø ñähho'tu'udyii ja'a Jesucristäm. Pønjaty jaduhñ mabøjp, je'eds hajxy jaduhñ tøyhajt haphájtäp hoc-hájtäp ja'a Israel. Pønjaty jaduhñ ca'a mabøjp, cab hajxy tøyhajt yhaphaty yhoc-hadyii ja'a Israélm. ⁷ Jaanä jaduhñä Abraham ja'a yhuunghajxy je'ebä. Tu'uquiä jaduhñ ñänøømä ja'a Diósäm coo hoyhajt weenhajt hñajty mio'owáañäbä nebiä Abraham hñajty mio'owa'añiiján. Ja'a Abraham ja'a yhuung tu'ugpä, cab je'e jaduhñ ñänøømä coo tii mio'owa'añii. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: “Ja'a miich mhuung Isaac, je'e yhap yhoc-høch jaduhñ nhixáañäp nej miich mhap nej miich mhocän”, nømä Dios ja'a Abraham jecy ñämaayy. ⁸ Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo Isaac yhap yhoc-hajxy quiu'ughájtäxä ja'a Diósäm. Paadiä Isaac yhap yhoc-hajxy jaduhñ quiu'ughájtäxä ja'a Diósäm coo Abraham jecy yhawaanä coo tio'oxiøjc hñajty yhuungpaada'añ. Coo ja'a Abraham jaduhñ yhawáañäxä, tøø ja'a Sara hñajty miäjay, y cabä yhuung hñajty ni tu'ugtä. ⁹ Hix, cahnä Sara hñajty yhuungpaadyñä, tøøyyämä Dios ja'a Abraham hñajty jaduhñ ñäma'ay: “Coo jaduhñ yhabáadät, mänit miich mhixa'añ coochä nmädia'agy nyajtøjiada'añ. Co'na'awaambä mdo'oxiøjc Sara. Ya'ayhäna'c jaduhñ mi-naamb ca'awaamb”, nømä Dios ja'a Abraham jecy ñämáaguiumbä. Ja'a Isaac jaduhñ nänøømä coo hñajty myina'añ quia'awa'añ.

¹⁰ Jaanä jaduhñä Rebécabä, ja'a Isaac tio'oxiøjc, coo je'e quio'naabiä, mänitä pigäna'c-hajxy myiñguiahy tähoocmechpä. ¹¹⁻¹² Cahnä Rebeca hñajty quio'na'ayñä, tøøyyäm hñajty ñäma'ayii ja'a Diósäm coo ja'a Jacobo ja'a Esau hñajty yhane'ema'añ, hoyyä Esau jayøjp jia mejch, hoyyä Jacobo jia jaac tehñ miejch høxhaam. Paadiä Dios jaduhñ miänaañ, tøøyyäm hñajty wyiinmahñdyhaty coo Jacobo yhap yhoc-hajxy hñajty

quiu'ughadáanäxä ja'a Diósäm, møød coo Esaú yhap yhoc-hajxy hänäjty jaduhñ quia'a cu'ughadáanäxä, hoy hänäjty quia'a jagä cähxø'ogyñä pø hoyhäna'c-hadaambä Rebeca yhuunghajxy hänäjty, pø caj. Hix, hamdsoo-jootä Dios jaduhñ wyiinmahñdyhajty nebiä Jacobo hänäjty yhixa'añ, nebiä Esaú hänäjty yhixa'añ. ¹³Jaduhñ jim myiimbä cujaay maa Diosmädia'aguiän: “Ndsójc-høchä Jacobo møødä yhap møødä yhoc-hajxy, páadyhøch hajxy nnäxuudsa'añ. Pero ja'a Jacobo yhajch, ja'a Esaú, cábøch je'e nnäxuudsa'añ. Ni cábøchä yhap yhoc-hajxy jaduhñ nnäxuudsáanäbä”, nømä Dios cujegy miänaañ.

¹⁴ Pero cab hajxy hawiinmats waamb nmänáanämät cooc tyijy Dios hoy quia'a wiinmahñdyhajty coo miänaañ coogä Jacobo yhap yhoc-hajxy hänäjty piuhbedáanäxä, møød coogä Esaú yhap yhoc-hajxy hänäjty quia'a puhbedáanäxä. Caj pues. Haa ca'a, hoyyá Dios jaduhñ wyiinmahñdyhaty homiänaaxøøjä. ¹⁵ Hix, jaduhñä Dios ja'a Moisés jecy ñämaayy: “Nnäxúu'chpøch nba'häyóobiøch pønjátyhøch njoot chojpy cooch jaduhñ nnäxúudsät, cooch jaduhñ nba'häyówät. Cáboch nnäxuudsa'añ pønñøch njoot quia'a tsojpy cooch nnäxúudsät.” ¹⁶ Coo Dios jaduhñ miänäxuuch, jaduhñ hajxy nyajnajuøøyyäm coo hojiot jiaanç tehñ miøødä. Hamdsoo ñägapxy pøn ñäxuudsaañby. Hamdsoojoot jaduhñ miänäxuuch, caj jie'eguiøxpä coo hajxy cu nja nämáayyäm coo hajxy ween xñäxúu'tsäm, coo hajxy ween xpia'häyóowäm. Ni quia'a je'eguiøxpä coo njoot hajxy nbädáacäm coo hajxy hoy njäya'ayhájtämät. ¹⁷⁻¹⁸ Hix, ñäxuu'chpä Dios pøn ñäxuudsaañby. Jaaná jaduhñduhmbä, yajnähdiipiä Dios coo quiopc-hajxy xiéxät pønä Dios jaduhñ yajmädsøjpy coo quiopc-hajxy jaduhñ xiéxät. Jaduhñä Dios ja'a gobiernä ja'a quiopc jecy yajxejxä, ja'a hänäjty jim hanehmbä Egiptonaaxooty. Tøyhajt jaduhñ. Haa ca'a, jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän coo Dios ja'a gobiernä jaduhñ ñämaayy: “Páadyhøch miich tøø nyajmøjtägø'øy, tøøch hänäjty nwiinmay coochä nmäjaa hänäjty nyajcähxø'øga'añ maa mijts mnaax maa mijts mgajptän. Cooch ngu'ug jim nhøxwoobädsómät maa mijts mnaax maa mijts mgajptän, jaduhñhøch nmäjaa njaanç tehñ yajcähxø'øga'añ. Jaduhñä mädia'agy wiädita'añ wiinduhmyhagajpt ja'a høøchcøxpä cooch njaanç tehñ miøjjä cooch njaanç tehñ jiaançhä”, nømä gobiernä jecy ñämaayyä.

¹⁹ Jii häna'c-hajxiäda'a näje'e miäna'ana'añ: “Cabä Dios wyiinmahñdy yhooyä je'eguiøxpä coo hajxy xñäxø'owøøyyäm cooc højts pojpa cädieey nmøødhájtäm. Haa ca'a, hamdsoo højts ngopc tøø xyajxéjxäm. Paady højts pojpa cädieey nmøødhájtäm.” ²⁰ Pero cab jaduhñ yhahixø'øy coo pøn jaduhñ miäná'anät. Tøyhajt jaduhñ. Caj pues. Haa ca'a, yaa hajxy njäya'ayhájtäm. Cabä cuhdujt hajxy nnä'ägädä møødhájtäm ni weenñtiä coo Dios hajxy nhadsóowämät. Hix, jaduhñ mäwínäts højts Dios xyajnähdiijäm nebiä tu'tspojtspädøjc-hajxy piochän nebiä jioot hajxy yajmädsøquiän. Co tu'ts quiapxø'øgät, cabä pojtpä hawiinmats ñämá'awät: “Tiich yajxon coo xquia'a pojch.” Caj pues, cab jaduhñ yhahixø'øy coo tu'ts jaduhñ miäná'anät. ²¹ Haa ca'a, miøødä tu'tspojtspädøjc cuhdujt hajxy jaduhñ coo tu'tsnaax hajxy yajtúnät nebiä jioot hajxy yajmädsøquiän. Pø chojpiä jioothajxy jaduhñ coo tsowdu'ts hajxy piódsät, pues miøødä cuhdujt hajxy jaduhñ coo hajxy jaduhñ piódsät. Y pø chojpiä jioothajxy jaduhñ coo cuhga'aybä hajxy piódsät, jaduhñä cuhdujt hajxy miøødäbä coo hajxy jaduhñ piódsät. Jaduhñ mäwínädsä Dios cuhdujt miøødäbä coo hajxy xyajnähdiijämät nebiä jioot choquiän. Co jioot jaduhñ chógät coo hajxy xpiädáacämät hawa'adstuum, pues miøødä cuhdujt jaduhñ coo hajxy jim xpiädáacämät. Y coo jioot jaduhñ

chógät coo hajxy xpiädáacämät haxøøgtuum, jaduhnä cuhdujt miøødäbä coo hajxy jaduhn jim xpiädáacämät.

²² Y jaanä jaduhnä Dios cuhdujt miøødäbä coo jaduhn miee'xtujcy ja'a cahwiindøjiäya'aguiøxpä. Miøødä Dios cuhdujt jaduhn coo ja'a cahwiindøjiäya'ayhajxy yajcumädowøøjät. Pero cab hajxy choj cumädowa'añ, hoy hajxy tøø jia cädieey hanaxiä. Hawiinmats hit jaduhn coo hajxy paquiä quiumädówät. Y coo Dios hänajty yajcumädowa'añ ja'a quiädieeguiøxpähajxy, hijxtahndä Dios jaduhn yajcähxø'øgaambby coo mäjaa møc miøødä. Jaduhn yajcähxø'øgaambä coo haxøøghäna'c-hajxy tehngajnä quia'a mee'xtuga'añii. ²³⁻²⁴ Coo Dios jaduhn jecy wyiinmahñdyhajty coo haxøøghäna'c yajcumädowa'añ, paady jaduhn wyiinmahñdyhajty neby højts jaduhn hoy nwiinjuøøyyämät coo jaduhn yhawiinmatsä coo haxøøghäna'cä quiädieey hajxy quiumädówät. Jaanä jaduhnduhmbä, paadiä Dios jäya'ay näje'e quia'a yajcumädoy, je'eguiøxpä coo hajxy ñäxuuchii ja'a Diósäm, hoy hajxy hänajty tøø jia cädieey. Jequiän hajxy jaduhn yajnáhdijjä coo hajxy jim ñøcxät Dioswiinduum. Højts jaduhn xñänøømäm coo Dios hajxy tøø xyajnáhdijjäm coo hajxy jim xyajnöcxáañäm wyiinduum, pønjaty hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm coo hajxy xyhuunghadáañäm, møødä judíoshajxy, møødä cajpä judíoshajxy. Jaduhn hajxy nwiinjuøøyyäm coo Dios møjmayhajt tøø tiuñ maa højtscøxphájtäm, møød coo hojiot jiaanç tehñ miøødä. ²⁵ Maa Oseas nocy jecy quiujahyyän, jaduhn jim myiñ cujaay coo Dios jaduhn miänaañ:

Yø'ø jäya'ayhajxy cajpä judíos, cábøch hijty ngu'ughaty.

Cábøch hijty ndsocy. Pero tøøch nyajnáhdijnä cooçh ngu'ughadáañnä.

Ndsójnábøch jaduhn.

²⁶ Wiingtuum miänáangumbä: “Cábøch mijts hijty ngu'ughaty.”

Pero jaduhnhájtøch mijts nhuunghadaañnä, homiaajä hajxy mhity,

nømä Dios miänaañ. Homiänaajä Dios yhity. ²⁷ Y ja'a Isaías, jaduhn je'e jecy quiujahy: “Yø'ø judíoshajxy, hoy hajxy jaduhn jia nämayyä nebiä tsäbiu'ujän, näweeñtiä hajxy jaduhn cho'oga'añ. ²⁸ Ja'a jäya'ayhajxy yaa cädiehbiä hädaa yaabä naaxwiin, mobädajpä hajxy yajcumädowa'añii ja'a Diósäm. Tähooc-yajcumädoybä hajxy yajcumädowa'añii hoyhoy.” ²⁹ Jaanä jaduhnä Isaías jecy miädiáaccumbä ja'a judíoscøxpähajxy:

Cøxiä wiinä Dios yhane'emy homiaajä. Coo højtsä Dios häxøpy tøø xquia'a

näxúu'tsäm,

tøø højts häxøpy ngøxy cuhdägóoyyäm, nebiä jäya'ayhajxy jecy

quihdägooyyän,

ja'a hajxy hijty jegyhajty tsänaabiä maa cajpt hijty xiøhatiän Sodoma møød

Gomorra.

³⁰ Nébiøch cham tøø ngujaayän, jequiän højtsä Dios xyajnáhdijy coo højts hänajty xquiu'ughada'añ, højts judíoshajpä. Pero, ja'a jäya'ayhajxy cajpä judíos, cabä Dios hijty je'e ñäxuuch. Ni ja'a jäya'ayhajxy hijty quia'a näxúu'tsäbä, ja'a hajxy hänajty ca'a tajp ca'a maabiä maa ñähwaatstaact hajxy piäadät. Pero cahnä jiegø'øy coo mädia'agy hajxy tøø miädoonä coogä Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy, cooc ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm. Coo hajxy jaduhn miädooy, näje'e hajxy miäbøjcy; paady hajxy tøø ñähwa'açh, paady hajxy tøø quihwa'açh. ³¹⁻³² Pero yø'ø judíoshajxy, jaduhñac tyijy hajxy hijty ñähwa'adsa'añ je'eguiøxpä cooc tyijy hajxy hoy quiudiuñ nebiä Moisés jecy quiujahyyän. Pero cab hajxy jaduhn ñä'ä nähwaach je'eguiøxpä coo tøyhajt hajxy quia'a møødä coo Dios miäyajnähwa'açh je'eguiøxpä coo hojiot miøødä, ca'a jie'eguiøxpä coo jäya'ayhajxy hoy jia wi'i jiäya'ayhada'añ. Paadiä judíoshajxy quia'a nähwaach je'eguiøxpä coo hajxy quia'a mäbøjcy coo

højtsä Jesucristo xñähho'túutäm. Jaduhñ mäwiin hajxy jiaty nebiä häna'c quiuhnepiän tsaanähgøxp päyø'cujc. Cab hajxy ñä'ägä mech maa hajxy hänajty jia wi'i ñøcxa'añän. ³³ Tøøyyämä Dios hänajty ñajuø'øy coo judíoshajxy hänajty quia'a mabøga'añ coo Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin. Jimä cajpt tu'ug xiøhaty Siön. Jimä judíoshajxy chäna'ay, ja'a Dios quiu'ughajpiä. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän:

Jímhøch ngu'ug chäna'ay maa cajpt jaduhñ xiøhatiän Siön.

Jímhøchä tsaa tu'ug nbäda'aga'añ, weenä jäya'ayhajxy jim quiuhnepy maa tsaajän, ween hajxy jim quiäday.

Ja'a Jesucristo jaduhñ mäbaat neby yø'ø tsaajän. Hix, pøn jaduhñ ca'a mabøjp coo højtsä Jesucristo hoy xñähho'túutäm, jaduhñ je'e miäbaady nebiä häna'c cuhnejpän. Quiumädowaamby je'e. Pero pøn jaduhñ jaançh mabøjp ja'a Jesucristocøxpä, je'eds hodiium päda'agáañäp.

10

¹ Mägu'ughajpädøjc, jia tsójpiøch njoot jaduhñ coo judíoshajxy ñähwá'adsät. Jaduhñhøchä Dios nja pa'ya'axy jaaya'aguiøxpä. Haa ca'a, judíohajpøch høøchpä. ² Jia wi'i quiudiunaambiä Diosmädia'agy hajxy. Tøyhajt jaduhñ. Pero cabä Diosmädia'agy hajxy hoy wyiinjuø'øy. ³ Hamdsoo hajxy jia wi'i yajniñähwa'adsa'añii yhamdsoo cuhdujtcøxpä. Hix, cab hajxy jaduhñ wyiinjuø'øy tiiguiøxpä Dios ja'a jäya'ay piäda'agy hawa'adstuum. Paady hajxy jim piäda'agyii coo Dios ja'a miädia'agy hajxy miäbøjcä coo hajxy jaduhñ ñähwa'adsa'añii. ⁴ Pønjaty mabøjp coo hajxy tøø ñähho'tu'udyii ja'a Jesucristäm, je'edsä Dios ñäxuu'chp. Coo Jesucristo hajxy cu xquia'a nähho'túutäm, ngumädowáañäm hajxy hijty, je'eguiøxpä coo jecymiädia'agy hajxy tøø nga'a cudiúunäm, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Ja'a Jesucristo mabøcypä, ca'xiä jecymiädia'agy quiudiuun, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, nebiä Dios hänajty tøø yhane'emiän. Jaançh tehñ yhooyä Jesucristo jaduhñ yhäna'c-hajty. Cabä pojpä cädieey hänajty ñä'ägädä møødä ni weentiä. Paady hijty jaduhñ quia'a hahixø'øy coo jaduhñ cu yho'cy. Pero coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, paady yø'ø jecymiädia'agy hajxy jaduhñ xquia'a hanéhmanä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä.

⁵ Jaduhñä Moisés jecy quiujahy coo judíoshajxy pedyii quiudiünät nebiaty hänajty tøø quiujaay. Jaduhñägä hoyhajtä weenhajt hajxy piäadät. ⁶ Coo hajxy nmabøjcämät maa Jesucristocøxpän, jaduhñä hoyhajtä weenhajt hajxy nbáatämät. Ja'a Diosmädia'agy jaduhñ mänaamb. Pero cab hajxy ndaj nmáayyämät: “Pøn jim nõcxäp tsajpootyp coo yajñähwaatspä wioomänácät.” ⁷ Ni jaduhñ hajxy nga'a taj nga'a máayyämät: “Pøn jiiby hädá'agäp møjcu'uhaam coo ja'a yajñähwaatspä wioobédät, jiiby maa ho'ogyjiäya'ay yháañämähajxy yhitiän.” Paady hajxy jaduhñ nga'a taj nga'a máayyämät je'eguiøxpä coo Jesucristo yaa tøø yhoonä hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy hoy tøø xñähho'túutänä, møød coo jadähooc jiuypjøjtägajch. Hix, jaduhñ hajxy tøø xyajñähwaats tøø xyajcuhwáatsäm. ⁸ Nägooyyä hajxy jaduhñ nmabøjcämät coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, jaduhñ hajxy nnähwáatsämät. Cab hajxy jaduhñ pøn xñämáayyämät coo nähwaatstaact hajxy wiingtuum nhøxtáayyämät. Cab hädaa mädia'agy jaduhñ ñä'ägä tsipä. Howyiinjuøønä hädaa mädia'agy jaduhñ. Jaduhñ højts nnä'ägä yajñähixø'øyhaty. ⁹ Coo hajxy mejtstu'u ngudiúunämät, mänit hajxy nnähwáatsämät. Je'eçh jaduhñ nnänøømby mejtstu'u, coo hajxy nnägápxämät cu'ughagujc coo Jesucristo hajxy nWiindsønähjätäm, møød coo hajxy nmabøjcämät hamuumdu'joot coo Dios ja'a Jesucristo

yagjujypiojtägajch mänaabä hänajty tøø yho'oguiän. Coo Dios ja'a Jesucristo jaduhñ yagjujypiojtägajch, jaduhñ hajxy nnajuóøyyäm coo Dios ja'a Jesucristo quiumay, møød pønjaty ja'a Diosmädia'agy mäbøjp ja'a Jesucristocøxpä. ¹⁰ Coo hajxy jaduhñ nnä'ägä mäbøjcämät hamuumdu'joot, jaduhñä Dios hajxy xquiumáayyämät. Y coo Jesucristo hajxy nmädiáacämät cu'ughagujc coo hajxy nWiindsøn hájtäm, mänit hajxy nnähwáatsämät.

¹¹ Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: “Pøn jaduhñ jaançh mäbøjp ja'a Jesucristocøxpä, je'eds jaduhñ päda'agáañäp hodium ja'a Diósäm.” ¹² Hiñ, tu'cuhtujt højtsä Jesucristo xyhíxäm, møødä judíoshajxy, møødä ca'a judíoshajxypä. Tu'cuhtujt højtsä Jesucristo jaduhñ xyhuunghájtäm. Coo højtsä Jesucristo nba'yáaxämät coo nbojpä ngädieey hajxy xyajnähwáatsämät, tsipcøxp højts jaduhñ xñäxúu'tsämät, tsipcøxpä mayhajt jaduhñ tiúnät maa højtscøxphájtäm. ¹³ Jaduhñä Diosmädia'agy miänáangumbä: “Pønä Jesucristo pa'yaaxp, hodium je'eduhñ piäda'aga'añii ja'a Diósäm.” ¹⁴ Pønjaty ca'a mädoobnä ja'a Jesucristocøxpä, cabä Jesucristo hajxy jaduhñ hoy miänuu'xta'aga'añ. Tøyhajt jaduhñ. Pø cahnä hajxy jaduhñ miädoyhaty coogä Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, cab hajxy hoy miäbøga'añ. Pø cahnä hajxy yajwiingapxø'oyii ja'a Jesucristocøxpä, cab hajxy hoy miädownä'añ. ¹⁵ Ja'a Diósädsä cugapxy quejx coo ja'a miädia'agy yajwá'xäxät maa jäya'ayhajxiän, ja'a cahnä hajxy hänajty miädoybä. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: “Pønjetiä Diosmädia'agy tøø miädoy coogä Dios yajnähwa'açh pønjetiä Dios pa'yaaxp, paady hajxy xioonä'agy coo hajxy jaduhñ tøø miädoonä. Jaançh tehñ yhoy jaduhñ coo Diosmädia'agy jaduhñ wia'xy.”

¹⁶ Pero cabä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy nägøxiä tøø miäbøcy ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñä Isaías jecy quiujahy: “Dios, tøø miich mmädia'agy nja yajwa'xä, pero cab pøn tøø miäbøcy.” ¹⁷ Mayhagajptä Diosmädia'agy tøø wia'xy ja'a Jesucristocøxpä. Tøø jäya'ayhajxy may miädoonä. Näje'e hajxy hoy tøø wyiinjuø'oy. Je'eds hajxy jaduhñ tøø miäbøcy. Coo hajxy quia'a mädoówät, cab hajxy jaduhñ miäbøgät.

¹⁸ Hoorä, ja'a judíoshajxy, tøyhajt jaduhñ coo hajxy je'e miädóyyäbä. Haa ca'a, jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädiá'aguiänä: “Wiinduhmyhagajptä mädia'agy tøø wia'xy ja'a Dioscøxpä.” ¹⁹ Y jia wiinjuøøyy ja'a judíos ja'a mädia'agy hajxy jaduhñ ja'a Jesucristocøxpä. Pero cab hajxy miäbøjcy. Ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, je'eds hajxy jaduhñ mäbøjc. Jaduhñä Moisés jecy quiujahy coogä judíoshajxy ñämaayyä ja'a Diósäm:

Mbejxyp mijts pønjaty ca'a judíoshajpä cóogøch tyijy nga'a cu'ughaty.

Pero ngu'ughadáambiøch hajxy je'e. Jaduhñ mijts mnänømy cooc tyijy hajxy tii quia'a jaty quia'a najuø'oy.

Pero nnäxuudsáambiøch hajxy je'e, paady mijts mjootma'ada'añ, nømä judíoshajxy jecy ñämaayyä. ²⁰ Mänitä Isaías høxhaam jiaac cujahy coogä Dios miänaañ:

Pønjetiä nähwaatstaact hijty ca'a høxtaaby, tøøchä nmädia'agy hajxy xmiäbøjcänä.

Cábøch hajxy hijty xyajtøy, pero tøøch hajxy nyajwiinjuøøñä cooçh hojioot njaançh tehñ miøødä.

²¹ Jaduhñägä Dios miänáangumbä: “Yø'ø judíoshajxy, tøøch hajxy jaduhñ nja wi'i miänuu'xta'agy cooçh nmädia'agy hajxy xmiäbøjcät. Pero cab hajxy jaduhñ ñä'ägä mäbøga'añ. Jaançh tehñ xiexä quiopcä tiaatsc-hajxy jaduhñ”, nømä Dios jecy miänaañ.

11

¹ Pero cáboch nmána'ana'añ coo judíoshajxy tøø ñajtshixø'oyii ja'a Diósäm. Caj pues, caj tiähoocnajtshixø'oyyá; paquiä hajxy ñajtshixø'oyyá. Haa ca'a, judíoshájpøch høøchpä. Abrahámhøch nhaphajt ndeedyhajt. Y ja'a Benjamínhajpä, møød je'eçh nhaphajty ndeedyhajty. Ja'a Abraham yhap yhoc je'ebä, ja'a Benjamínhajpä. ² Cab højtsä Dios tøø xñajtshixø'oy, højts judíoshajpä. Hix, jequiän højtsä Dios xyajndhijy coo højts hánajty xquiu'ughada'añ. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän coogä Elías ja'a miägunaax jecy ñäxø'owøøyy, ja'a judíoshajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty quia'a mäbøgaambiä. Ja'a Elías, jequiän je'e quiuguexyhajtä Diósäm. Pia'yaaxypä Elías ja'a Dios hánajty coo jaduhñ miänäxø'owøøyy: ³ “Dios, yø'ø judíoshajxy, haxøøg hajxy tøø jiatcø'oy. Tøø miich mguguexyhajxy xyagho'cä. Tøø tsaamaa'xy hajxy yajma'ady maa animalho'ogy hajxy hijty ño'oguiän coo miich hajxy hijty xwyiingudsähgø'oy. Nägøxiä jäya'ayhajxy tøø yagho'ogyii, ja'a miich hajxy hijty xwyiingudsähgøøbiä. Nidiúhmhøch tøø nmähmø'oy jujcy. Høøchpaady hajxy xjia wi'i yagho'ogaambä”, nømä Elías ja'a Dios jecy ñämaayy. ⁴ Mänitä Dios yhadsooyy: “Caj tiøyyä cooçh miich nidiuhñ xjiaac wiingudsähgø'oyñä. Jé'enøçhä jäya'ayhajxy xwyiingudsähgø'oyñä ja'a hajxy näjuxtujmilpä. Cabä Baal hajxy wyiingudsähgø'oy. Quepychech je'e ja'a Baalhajpä”, nømä Dios jecy miänaañ. ⁵ Ja'a judíoshajxy, jequiän hajxy jaduhñ yajndhijjä ja'a Diósäm coo hajxy hánajty quiu'ughada'añii. Paady hajxy jaduhñ quiu'ughadyii coo Dios hojiot jiaançh tehñ miøødä. Pero näweeñtiä judíos ja'a Dios miädia'agy hajxy miäbøjcä, caj ñämayyá. Jäda'anäbaadyñä, jiinä judíos ja'a Dios miädia'agy hajxy näje'e miäbøjcä. Je'enä hajxy quiu'ughadyiinä ja'a Diósäm. Coo hajxy jaduhñ ñäxuuchii, paady hajxy je'enä wioowhidyii, jaduhñä Dios miädia'agy tehngajnä miäbøjcäxät. ⁶ Jaduhñä judíoshajxy yajndhijjä coo ja'a Dios miädia'agy hajxy miäbøjcät ja'a Jesucristocøxpä. Paady hajxy jaduhñ yajndhijjä je'eguiøxpä coo Dios hojiot miøødä, ca'a jie'eguiøxpä coo hajxy hoy jiäya'ayhaty. Coo jäya'ayhajxy häxøpy ñäxuuchii ja'a Diósäm je'eguiøxpä cooc tyijy hajxy hoy jiäya'ayhaty, cab hajxy jaduhñ cu nmänäänäm coo Dios hojiot miøødä.

⁷ Hix, näje'e judíoshajxy yajndhijjä coo hajxy ñähwá'adsät näweeñtiä. Jaduhñä Dios miädia'agy hajxy miäbøjcä ja'a Jesucristocøxpä. Ja'a judíoshajxy nämaybä, cab hajxy jaduhñ yajndhijjä, hoy hajxy hánajty jaduhñ jia wi'i ñähwa'adsa'añ. Hix, xejx ja'a quiopcä tiaatsc-hajxy jaduhñ. Cabä Dios miädia'agy hajxy miäbøjcä ja'a Jesucristocøxpä. ⁸ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: “Tøø quiopcä tiaatsc-hajxy yajxéjxäxä ja'a Diósäm. Jaduhñ hajxy yhity nebiä wiindspän nebiä cuhnatpän høxtä jäda'anäbaadyñä.” ⁹ Jaduhñä David jecy quiujahbiä:

Xøødsuu ja'a judíoshajxy naxy yagjájtáp. Jaduhñäc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy quiuidiuñ.

Jaduhñäc tyijy hajxy quiumayii ja'a Diósäm. Pero ween hajxy hoy quiumädoy. Hix, cab hajxy tøyhajt miäbøga'añ.

¹⁰ Ween hajxy jaduhñ jiaty nebiä wiindspän nebiä xoodspän.

Ween hajxy ni mänaa quia'a wiinjuø'oy nebiä piojpä quiädieeyhajxy ñähwá'adsät.

Jaduhñä David jecy quiujahy.

¹¹ Hoorä, nämayyä judíoshajxy tøø quia'a mäbøcy ja'a Jesucristocøxpä. Pero cab hajxy nägøxiä ñajtshixø'owa'añii ja'a Diósäm. Cab hajxy nägøxiä quiumädowa'añ. Pero jaduhñä Dios wyiinmaayy coo jäya'ayhajxy ween miäbøcy ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy ca'a judíospä. Coo ja'a ca'a

judíoshajxy ñähwaatsnä, paadiä judíoshajxy näje'e jia mänaambä coo hajxy ween ñähwáatspät. ¹² Coo judíoshajxy quia'a mábøjcy ja'a Jesucristocøxpä, paady hajxy paquiä ñajtshixøøyyä ja'a Diósäm. Pero mänitä Dios wyiinmaayy coo jäya'ayhajxy ween ñähwa'açh wiinduhmyhagajpt, ja'a hajxy cajpä judíos. Paadiä judíos ja'a quiopcä tiaatsc-hajxy yajxéjxäxä ja'a Diósäm. Paadiä hoyhajtä weenhajt hajxy quia'a mooyyä ja'a Diósäm. Cu miooyyä hajxy jaduhñ coo hajxy cu miábøjcy ja'a Jesucristocøxpä. Pero ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, ja'a hajxy jim tsänaabiä wiinduhmyhagajpt, je'edsä hoyhajtä weenhajt mábøcypiä mooyyä. Hoorä, habaadaamb jaduhñ coo judíoshajxy miábøgaambä ja'a Jesucristocøxpä. Mänit hajxy je'e ñähwa'adsaambä. Jaançh tehñ jiootcuyc hajxy jaduhñ yhidáannäbä. Mänitä jäya'ayä hoyhajtä weenhajt hajxy maas may jiaac mo'owa'añii wiinduhmyhagajpt.

¹³ Mijts jaduhñ ca'a judíoshajpä, mijts nyajwiinmädiaagøøñäp. Dióshøch jaduhñ tøø xwyiinguexy cooçhä miädia'agy jim nyajwá'xät maa mijtsän. Xtiuungmóoyyhøçhä Dios jaduhñ. Nägø'ø nädécypiøçhä nduung jaduhñ nnä'ägä tuñ, ¹⁴ ween mijts nämay mmábøcy ja'a Jesucristocøxpä, ween mijtsä judíos jaduhñ xpiahixy. Coo mijtsä judíos jaduhñ xyhíxät coo mijtsä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt tøø xmio'oy, mänitä judíoshajxy miábøgaambä ja'a Jesucristocøxpä. Høøch nmägunaaxhajxy je'e ja'a judíoshajxy. Ween hajxy jaduhñ ñähwáatspät neby mijts tøø mnähwa'açhän. ¹⁵ Coo judíoshajxy quia'a mábøjcy ja'a Jesucristocøxpä, paady hajxy ñajtshixøøyyä ja'a Diósäm. Paadiä Dios hánajty tøø wyiinmay coo mijtsä miädia'agy mmábøjcänät, pønajaty jaduhñ ca'a judíospä. Y coo judíoshajxy jaduhñ miábøjpät ja'a Jesucristocøxpä, mänit hajxy quiuhbøgáanägumbä ja'a Diósäm. Mänit hajxy yagjyghada'añii homiänaajä ja'a Diósäm neby jaaya'ay jiugyhatiän. ¹⁶ Ja'a judíoshajxy, ja'a Abraham hajxy jecy yhaphajt tieedyhajt. Yhaadshajt tyictshajt ja'a Abraham hajxy jaduhñ. Jéquiänä Dios ja'a Abraham quiu'ughajty. Paadiä judíoshajxy jäda'ahaty quiu'ughájtäbä ja'a Diósäm. Jaduhñ mäwiinä Abraham miäbaady nebiä quepytyictsän. Y ja'a judíoshajxy, jaduhñ mäwiin hajxy miäbaatpä nebiä quepyhaa'xän.

¹⁷ Hoorä, nämayyä judíoshajxy tøø quia'a mábøcy ja'a Jesucristocøxpä. Paady hajxy tøø ñajtshixø'øyii ja'a Diósäm. Jaduhñ mäwiin hajxy miäbaady nebiä olivohaa'x tøø piuhdøjjiän. Jaduhñ miädia'agytiägø'øy coo judíos ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy quia'a mo'owáanänä ja'a Diósäm. Y mijts ca'a judíospä, jaduhñ mäwiin hajxy mmäbaatpä nebiä yuuc-holivohaa'xän coo tøø yagjøjheedsø'øy maa olivohaa'x tøø piuhdøjjiän. Coo hajxy tøø mmábøjnä, paadiä Dios hajxy xmiooñä ja'a hoyhajtä weenhajt. ¹⁸ Pero caj mijtsä judíos hawiinmats mbéxät. Ca'a hajxy mniguiumayii. Cab hajxy mmäná'anät: "Cabä judíoshajxy quiu'ughájtänä ja'a Diósäm. Højtsä Dios xquiunuu'xy je'eguiøxpä coo Abraham jecy quiunuu'xä møødä yhap møødä yhoc, ja'a judíoshajxy. Coo Dios ja'a Abraham jecy cu quia'a cunuu'xy, ni mijts hijty xquia'a cunuu'xaambä.

¹⁹ Wehñdä pøn miäná'anät: "Yø'ø judíoshajxy tøø quia'a mábøquiäbä ja'a Jesucristocøxpä, høøhcøxpä hajxy tøø ñajtshixø'øyii ja'a Diósäm. Hix, páadyhøçhä Dios xchocy cooçh nga'a judíosä. Cabä judíoshajxy chójcänä ja'a Diósäm." ²⁰ Tøyhajt jaduhñ. Paadiä judíoshajxy tøø ñajtshixø'øyii ja'a Diósäm coo hajxy tøø quia'a mábøcy ja'a Jesucristocøxpä. Y mijts, coo hajxy tøø mmábøcy, paady mijtsä Dios tøø xquiunuu'xy. Pero ca'a hajxy mniguiumayii coo Dios hajxy jaduhñ xñä'ä najtshixøøbiät. Hix, caj mijts hijty hoy mjäya'ayhaty. Coo Dios hojioot miøødä, paady hajxy xquiunuu'xy. ²¹ Jaançh tehñ yajcumayaambä judíoshajxy jaduhñ. Paady hajxy jaduhñ

ñiguiumayii coo hajxy tøø quia'a mǎbøcy coo hajxy tsipcøxp ñāxuudsøjät ja'a Diósäm. Paady hajxy ñajtshixøøyyä ja'a Diósäm, hoyyā Abraham hajxy jecy jia haphajty jia teedyhajty. Jaanä jaduhñ mijtspä, mijts ca'a judíospä, coo mijts jaduhñ mniguiumáayyábät, mänitā Dios hajxy jaduhñ xñajtshixøøbiät. ²² Hix, jiaanč tehñ quiunuu'xypä Dios ja'a quiu'ug. Pero pønjetiä Dios tøø ñajtshixø'øy, je'eds hajxy jaduhñ jaanč tehñ yajcumädowáanäp ja'a Diósäm. Paady mijtsä Dios xjiaanč tehñ quiunuu'xy, coo hajxy mmǎbøcy. Pero pø cab hajxy jaduhñ mmǎbøgaannä, mänitā Dios hajxy xyajcumädowaambä. ²³ Hoorä, ja'a judíoshajxy tøø quia'a mǎbøquiäbä, coo hajxy jaduhñ miäbøjpät, mänit hajxy jadähooc quiu'ughájtägumbät ja'a Diósäm. Haa ca'a, miøødä Dios mäjaa jaduhñ coo hajxy jaduhñ quiu'ughájtägumbät. ²⁴ Hix, ja'a judíoshajxy, Abraham hajxy jecy yhaphajt tieedyhajt. Jéquiänä Abrahamhajxy yajnähdijjä ja'a Diósäm coog hajxy jaduhñ quiu'ughadøjät ja'a Diósäm, møødä Abraham yhap yhoc-hajxy, ja'a judíoshajxy. Tøyhajt jaduhñ, paadiä Abrahamhajxy paquiä hoy quiu'ughadäänägumbä Diósäm. Y mijts, jaanä jaduhñ mijtsä Dios xquiu'ughájñäbä, hoy mijts hijty jegyhajty xquia'a cu'ughaty. Paady, ca'a hajxy mmána'añ cooc tyijy ja'a judíoshajxy quia'a cu'ughajtägatsa'añii ja'a Diósäm.

²⁵⁻²⁶ Mägu'ughajpädøjc, nébiøch chamñ nmädia'aga'añän, náamnøchä Dios tøø xñajtscapxøøyyä. Cahnä jäya'ay hädaa mädia'agy hajxy nämay miädoyñä. Paady mijts jaduhñ nhawáanäm, jaduhñ hajxy mga'a niguiumayøjät, hoyyā Dios hajxy tøø xjia cu'ughaty. Tøyhajt jaduhñ coo judíoshajxy nämay tøø quia'a mǎbøcy ja'a Jesucristocøxpä. Pero habaadaamb jaduhñ coo hajxy nägøxiä miäbøgaannä. Mänit hajxy jaduhñ miäbøga'añ coo mijts hänäjty tøø mmǎbøcy, ja'a mijts ca'a judíospä, mäduhñtiä hajxy hänäjty mmǎbøga'añ. Jaduhñ jim myiñ maa Diosmädia'aguiän:

Mänitā yajnähwaatspä jim choona'añ maa cajpt jaduhñ xiøhatiän Sión, maa judíoshajxy chána'ayän.

Cøxaambä judíoshajxy jaduhñ miäbøga'añ ja'a yajnähwaatspäcøxpä. Cøxaambä piojpä quiädieeybä hajxy ñähwa'adsa'añ.

²⁷ Cooch hajxy jaduhñ nyajnähwá'adsät, mänit jaduhñ tiøjiada'añ nébiøch hajxy hijty tøø nyajwiinwaanø'øyän mänájøch hajxy nmøødyajcuhduquiän hawiinjemy, nømä Dios miänaañ.

²⁸ Coo judíoshajxy tøø quia'a mǎbøcy ja'a Jesucristocøxpä, paady hajxy tøø ñajtshixø'øyii ja'a Diósäm. Y coo hajxy jaduhñ tøø ñajtshixø'øyii, paady mijtsä Dios tøø xyajnähdijy coo hajxy mmǎbøgät ja'a Jesucristocøxpä, mijts ca'a judíospä. Pero, hoyyā judíoshajxy tøø quia'a jagä mǎbøcy, tsójcäpnä hajxy jaduhñ ja'a Diósäm je'eguiøxpä coo yhapä tieedyhajxy jecy yajnähdíjxä ja'a Diósäm coo hajxy quiu'ughadøjät. ²⁹ Hix, cabä Dios mänaa yhøhnda'agy. Homiänaajä yajtøjiaty waambaty quiapxy miädia'agy. Y coo Dios jaduhñ jecy miänaañ coogä judíoshajxy homiänaajä quiu'ughada'añii, yejcä Dios ja'a tøyhajt jaduhñ. Hix, cabä Dios ja'a miädia'agy mänaa yajtägach. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo Dios jiaanč yajtøjiada'añ waambaty tøø miäna'añ ja'a judíoscøxpähajxy. ³⁰ Mijts ja'a ca'a judíospä, cabä Diosmädia'agy hajxy hijty mmädoyyä. Cabä Dios hajxy hijty mwiingudsähgø'øy. Y coo judíoshajxy tøø quia'a mǎbøcy ja'a Jesucristocøxpä, paadiä Dios hojoot miøødä ja'a mijtscøxpä. ³¹ Jäda'anäbaadyñä, cabä judíos ja'a Dios miädia'agy jäda'ahaty miäbøgaannä ja'a Jesucristocøxpä. Coo hajxy jaduhñ quia'a mǎbøga'añ, paady mijtsä Dios xñāxuu'tsnä, mijts ca'a judíospä. Hoorä, coo mijtsä judíos xyhíxät coo mijtsä Dios xñāxuuč, mänit hajxy jaduhñ

miäbøgaambä ja'a Jesucristocøxpä. Mänit hajxy ñäxuudsáañäbä ja'a Diósäm.
³² Jéquiänä Dios jäya'ay yhawaanä nägøxiä coo pojpa cädieey hajxy miøødä, møødä judíoshajxy, møødä ca'a judíoshajxypä. Jaduhñ hajxy jecy yhawáañäxä coo hajxy hawiinmats quiumädówät. Hix, paadiä Dios jaduhñ miänaañ, je'eguiøxpä coo jäya'ayhajxy hñajty nägøxiä ñäxuudsa'añii tu'cuhdujt, møødä judíoshajxy, møødä ca'a judíoshajxypä. Coo Dios hajxy häxøpy tøø xquia'a näxúu'tsäm, nägøxiä hajxy hijty ngumädowáañäm.

³³ Jaanč tehñ jiajp, jaanč tehñ ñajuøøbiä Dios. Cab hajxy hoy nnä'ägä wiinjuø'owáañäm nebiatiä Dios wyiinmay. Hix, hojiootä Dios jiaanč tehñ miøød coo hajxy nägøxiä tøø xñäxúu'tsäm, møødä judíoshajxy, møød cajpä judíoshajxy. Nägøxiä ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'owáañäm tu'cuhdujt.

³⁴ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Cabä Dios ja'a wyiinmahñdy pøn ñajuøøyyäxä. Cabä Dios pøn miäyajtøy nebiä wyiinmahñdyhädät.

³⁵ Cabä Dios pøn miänuu'xyhaty." ³⁶ Hamdsoojootä Dios ja'a naaxwiimbä jecy yhädiuñ møødä jäya'ay nägøxiä. Tijaty yaa jájtäp túunäp hädaa yaabä naaxwiin, ja'a Dios jaduhñ hanehm̄b coo jaduhñ jiadøøjät, coo jaduhñ tiunøøjät. Y tijaty jaduhñ jadaañäpnä tunáañäpnä, ja'a Dios jaduhñ yajtøjiadaamb nebiaty hñajty tøø wyiinmay. Tsøgä Dios hajxy møj jaanč pädáacäm homiänaajä. Tsøg hajxy homiänaajä wiingudsähgøøyyäm. Amén.

12

¹ Mägu'ughajpädøjc, miøødä Dios hojioot maa højtscøxphájtäm. Chamč mijts nhane'emy coo hajxy hamuumdu'joot mniyegøøjät Dios quio'øjooty tiecyjooty. Jaduhñä Diosmädia'agy hajxy hoy mgudiünät hamuumdu'joot. Jaduhñä Dios hajxy hoy mwiingudsähgø'owät nebiä Dios hajxy xyajmädsøquiän. ² Ca'a hädaa wiinmahñdy hajxy myajtuñ nebiä jäya'ay wyiinmahñdyhajxy yaajän. Pønjatiä Dios quia'a cu'ughajpy, je'eds hädaa yaabä wiinmahñdy hajxy yajtuumb. Cabä yhäxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixø'owa'añ. Ca'a hajxy mbahixy. Hawiinjemybiä wiinmahñdy hajxy jaduhñ mmøødhájñäp, je'eguiøxpä coo Jesucristo hajxy mmøødhijnä tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Jaduhñä tøyhajt hajxy mmøødhädät tijatiä Dios hajxy xyajmädsøjp coo hajxy mdúnät. Homiänaajä Dios hajxy xyajmädsøjcäm coo hajxy hoy njäya'ayhájtämät, coo hajxy hoy ndúunämät. Coo hawiinjemybiä wiinmahñdy hajxy jaduhñ nmøødhájtämät, jaduhñä tøyhajt hajxy jaduhñ nmøødhájtämät tijatiä Dios hajxy xyajmädsøjcäm coo hajxy ndúunämät.

³ Mayhajtä Dios jaduhñ ñä'a tuun ja'a høøhcøxpä coočhä cuhdujt jaduhñ xmioooy cooč mijts nmägäpñ nahané'emät. Ca'a hajxy mniguiumayii cooc tyijy hajxy cøxiä wiinä mjaanč tehñ jiaty. Tijatiä tuungä Dios hajxy tøø xmio'oy, je'eds hajxy mmøøjpädá'agäp. Ca'a wiingtuung hajxy mmøøjpäda'agy. Hoy hajxy mdúnät nebiatiä Dios hajxy tøø xyajnähdiijy. ⁴ Hix, nägøxiä ni'xcopc hajxy nmøødhájtäm møødä cø'ødecy, møødä wiinjøjp, møødä copc-taatsc. Cab hajxy tiu'ugtuungä; haagä hawiingjaty hajxy tiuñ. Pero haagä tuungpaatp hajxy jaduhñ. ⁵ Jaduhñ mäwiin højts nmäbáatäm nebiä tu'ugni'x tu'ugcøpcän coo hajxy tu'cuhdujt nmäbøøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, hoy hajxy nja nämayhájtäm. Jaduhñ hajxy hawiingjaty ndúunäm. Jaduhñ hajxy nnibiuhbëjtäm hamiñ haxøpy.

⁶ Tsøg hädaa tuung hajxy hoy yajnøcxäm nebiatiä Dios hajxy tøø xyhanéhäm. Mayhajtä Dios jaduhñ tiuun coo wiinmahñdy hajxy cøjwiinduum xmiøooyyäm nebiaty hajxy ndúunämät. Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo Dios ja'a miädia'agy hajxy yajwá'xät nebiaty hajxy hñajty tøø ñajtsapxøøyyäxä, ween hajxy jaduhñ yajwa'xy nebiaty hajxy hñajty piuhbedyii. ⁷ Pønjaty

tøø tiuungmo'oyii coo hajxy miäbuhbédät, ween hajxy hamuumdu'joot tiuñ. Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo Diosmädia'agy hajxy jajwá'xät, ween hajxy hoy jajwa'xy. ⁸ Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo hajxy miäjootcapxmøcpógät, ween hajxy hoy tiuñ. Pønjaty mäyøø, weenä häyoobä hajxy piuhbety hamuumdu'joot. Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo hajxy miähané'emät maa tsajtøjcän, ween hajxy hoy miähane'emy. Hix, Dios ja'a cuhdujt jaduñ yejc coo hajxy jaduñ miähané'emät. Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo mayhajt hajxy tiúnät maa häyoobädøjcän, møød maa yaamgto'oxyhajxiän, ween hajxy hamuumdu'joot piuhbety. Møød weenä pa'amjäya'ay hajxy quiuhixy.

⁹ Tsøg hajxy hamuumdu'joot niçhójcäm nibia'häyóowäm. Tsögä haxøøgpä hajxy najtshixóoyyäm. Tehngajnä howyiinmahñdy hajxy tsøc tsójcäm. ¹⁰ Hamiñ haxøpy hajxy mniçhogóøjät mnibia'häyowóøjät neby tu'ugpuhya'ay neby tu'ugpuhdo'oxypän. Hamiñ haxøpy hajxy mniwyiingudsähgø'øwóøjät. Cab hajxy mnibiexóøjät.

¹¹ Hamuumdu'jootä Wiindsøn Jesucristo hajxy mmädúnät. Jootcujc hajxy jaduñ mdúnät. Cab hajxy jaduñ mänaa mnänuuxó'øwät.

¹² Coo hajxy pøn xchaächtiúnät, cab hajxy mmøjpädá'agät; mmeex'xtúgäp hajxy jaduñ. Mnajuøøby hajxy jaduñ coo hajxy jim mncxa'añ maa Dioswiinduumän. Paady hajxy jaduñ mxoondá'agät. Homiänaajä Dios hajxy mba'yá'axät.

¹³ Coo pøn tii jajmaajiádät, naxy hajxy mdehm piuhbédät. Je'eçh jaduñ nnänøømby pøn jaduñ mæbøjp ja'a Jesucristocøxpä. Pønjaty jaduñ mejtsp maa mdøjc-hajxiän, myajtøjtägó'øwäp hajxy je'e. Myajcáyäp myaghú'ugäp hajxy jaduñ.

¹⁴ Coo hajxy pøn xchaächtiúnät, cab hajxy mmähanhádät. Pero mmänuu'xtá'agäp ja'a Dios hajxy coo hajxy ween ñähwa'açh.

¹⁵ Pønjaty xoonäacp, mmøødxoondá'agäp hajxy je'e. Pønjaty jøøby xuu'tsp, mmøødjø'øw mmøødxúudsäp hajxy je'ebä.

¹⁶ Tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy hajxy mnimiøødhidóøjät. Cab hajxy pøn mbéxät. Jootcujc hajxy mhídät, hoyyä møjtuuñg hajxy mga'a jagä møødä. Cab hajxy mänaa mniguiumayóøjät.

¹⁷ Coo häna'c hajxy xyhäyoowhíxät, cab hajxy myaghawiimbijtagátsät. Hoy hajxy mjäya'ayhádät, jaduñä Dios hajxy jaduñ xquiumáyät; jaduñ mijtsä cu'ug waamb xquia'a nänómät. Pero xwyiingudsähgø'øwäbä cu'ug hajxy jaduñ. ¹⁸ Coo mijtsä cu'ug xjia wi'i jiojcapxó'øwät coo hajxy jaduñ mbahíxät nebiaty hajxy haxøøg jiatcø'øyän, cab hajxy jaduñ mbahíxät. Pero coo hajxy waamb xquia'a nämá'awät, mänit hajxy hoy jajxón mmøødmädiá'agät. Cab hajxy pøn mmädsiphádät. ¹⁹ Mägu'ughajpädøjc, coo hajxy pøn xyhäyoowhíxät, cab hajxy myaghawiimbijtagátsät. Dios jaduñ yaghawiimbídäp. Jaduñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän coogä Dios jaduñ miänaañ: "Høøçh jaduñ nyaghawiimbídäp." ²⁰ Coo hajxy pøn xmiädsiphádät, cab hajxy mmädsiphajtagátsät. Jaduñä Diosmädia'agy miäna'añ: "Pø yähó'cäbä häna'c ja'a miich hänajty jaduñ xmiädsiphajpä, myajcáyäp myaghú'ugäp jaduñ. Pø tødsóoyyäp, mmó'owäbä nøø. Coo jaduñ mgudiúnät, hoyhoyyä häna'c chähdiúnät, ja'a miich hänajty jaduñ xmiädsiphajpä." ²¹ Nägüeeñtä hajxy mhídät, cabä haxøøgpä hajxy myaghawiimbijtagátsät. Coo hajxy jaduñ mjatcø'øwät, myajcähxó'øgäp hajxy jaduñ coo mhaxøøgwiinmahñdy hajxy hänajty tøø mbadu'ubójcumbä. Pero coo häna'c hoy jajxón mmägápxät, ja'a mijts hänajty xmiädsiphajpä, jaduñ hajxy myajcähxó'øgät coo hawiinjemybiä wiinmahñdy hajxy hänajty mmøødhajnä. Mänitä Dios jaduñ xquiumáyät.

13

¹ Tsog hajxy nägøxiä cudiúunäm nebiatiä cuduung hajxy xyhanéhmäm. Hix, Dios ja'a cuhdujt møc møød. Je'e ja'a cuhdujt yejp jadähooc. Pønä cuhdujt møød, paady jaduhñ miøødä coo tøø mio'oyii ja'a Diósäm. ² Pøn jaduhñ ca'a cudiunaamb nebiatiä cuduung jia hane'emiän, quiumädowaamby hajxy je'e. Hix, ja'a Dios ja'a cuduung pädaac coo yhané'emät. Jaduhñs je'e, pø cab hajxy jaduhñ mgudiuna'añ nebiatiä cuduung yhane'emiän, jaduhñ miäbaady coo Dios miädia'agy hajxy mga'a cudiunaanä. ³ Pønjaty hoy wädijp, cabä cuduung hajxy chähgø'ø. Pero pønjaty hoy ca'a wädijp, je'eds mäbøcypiä tsähgøøby. Coo hajxy hoy mwädítät, mänitä cuduung hajxy xquiumáyät. Cab hajxy jaduhñ xchaaçhtiúnät. ⁴ Hix, ja'a cuduunghajxy, moonsähjätäp hajxy je'e ja'a Diósäm. Paady hajxy jaduhñ tiuñ, coo mijts hajxy jaduhñ xwioowhídät. Jaduhñä cuhdujt hajxy tøø mióoyyábä coo mijts hajxy xyajcumädówät coo mijts hánajty tøø mgädieey. Paady hajxy jaduhñ mdsähgø'øwät. ⁵ Naxy hajxy mdehm quiudiúnät nebiatiä cuduung hajxy xyhane'emiän, coo Dios hajxy jaduhñ xñä'ä yajcumädówät. Jaanä jaduhñduhmbä, coo hajxy hamdsoo mnajuø'ø coo jaduhñ yhahixø'ø coo hajxy hoy mwädítät, paady hajxy jaduhñ mgudiúnät waambatiä cuduung hajxy xyhane'emiän. Coo hajxy jaduhñ mga'a cudiúnät, cab hajxy jootcujc mhídät, je'eguiøxpä coo hajxy hánajty mnajuø'ø hamdsoo coo hajxy hánajty tøø mgädieey. ⁶ Jaanä jaduhñduhmbä, tsipcøxp hajxy mnähjuudiú'udät tijaty häna'c hajxy xyajnämaaby coo hajxy mnähjuudiú'udät. Hix, ja'a Dios ja'a cuhdujt jaduhñ yejc coo mijtsä häna'c jaduhñ xyagjúyät.

⁷ Hahixøøby jaduhñ coo cuduung hajxy mmájúyät nebiaty hajxy xyajnäma'ay. Jaanä jaduhñ yhahixøøbiä coo cuduung hajxy mwiingudsähgø'øwät, miøjjä miuutscä.

⁸ Naxiä mnuu'xy hajxy mdehm jiahmiédsät. Naxy hajxy mniçhogóøjät nebiä tu'ugpuhya'aybän, nebiä tu'ugpuhdo'oxypän. Hix, pøn wiinghäna'c tsojp, hoy jaduhñ quiudiuñ nebiatiä Dios hajxy xyhanéhmäm. ⁹ Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: "Pø jim miich mdo'oxiøjc, cabä wiingpä mmøødhídät. Cab mmäyaghó'ogät. Cab mméedsät. Cabä mmädøjca jie'e mhadsójcät." Hoorä, coo wiinghäna'c mdsógät hamuumdu'joot, hoy jaduhñ mgudiúnät nébiøch naamnä tøø nmädia'aguiän. ¹⁰ Hix, pøn wiinghäna'c jaanç tsojp hamuumdu'joot, cab jaduhñ mänaa yhäyoowhixa'añ. Hoorä, coo wiinghäna'c mjaanç tsógät hamuumdu'joot, hoy ca'xy mgudiúnät nebiä Dios yhane'emiän.

¹¹ Naxy hajxy jaduhñ mdehm ñiçhogóøjät. Hix, mnajuøøby hajxy jaduhñ coo tøø jicy mänaa hajxy tøø mmäbøquiän. Habáatnäp jaduhñ coo Jesucristo hajxy min xyajpädø'ogáanäm, coo hajxy jim xyajnøcxáanäm tsajpootyp. Nägüeentä hajxy jaduhñ mwädítät. Hix, cab hajxy nnajuøøyyäm mänaa Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ, coo hajxy jaduhñ xñä'ä nähgädaacpéjtämät. Hix, coo jaduhñ quiädaactägátsät, mänit hajxy xya-jtøyhajtyegáanäm. ¹² Habáatnäp jaduhñ coo hajxy yaa ndsoonáanäm, coo hajxy jim nnøcxáanäm tsajpootyp. Tsøcxä ja'a haxøøgpä hajxy najtshixøøyyäm neby hajxy yaa tøø njäya'ayhájätäm, cahnä Dios hajxy hánajty nwiingudsähgøøyyäm. ¹³ Tøø Dios hajxy xyajnähdíjjäm coo hajxy homiänaajä njugyhájätämät neby je'e jiugyhatiän. Paadiä Diosmädia'agy hajxy hoy nbanøcxáanäm. Tsøcxä hajxy hoy wädíjtäm, ca'a jiaduhñä nebiä häna'c-hajxy hagoonstuum wädijpän. Cab hajxy mhaxøøghu'ug mhaxøøgjøø'xät. Cab hajxy comjaty mhú'ugät. Cab hajxy jim mnøcxät maa cuhindø'oxiøjc-hajxiän. Tsögä to'oxiøjc hajxy wiingudsähgøøyyäm. Hix, ja'a cu'ug hajxy xyhíjxäm

neby hajxy njäya'ayháltäm, pø hoy, pø caj. Cab hajxy haxøøg mnä'ägä jatc'øwät. Cab hajxy pøn mmähanhádät, hoy hajxy jia mäyøøjä que mijts. Cab hajxy tii mmädsib'øwät. ¹⁴ Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsøn_háltäm. Je'e hajxy xyhanéhäm. Jaanč tehñ yhoy je'e wyiinmahñdyhaty. Naxy hajxy jaduñ mdehñ miøødhídät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Jaduñnä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy hoy mhøxhíxät. Jaduñ hajxy hoy mhäna'c-hádät.

14

¹ Jii jäya'ayhajxy näje'e, cahnä Diosmädia'agy hajxy hoy yhabøcyñä, hoy hajxy tøø jia mäbøcy ja'a Jesucristocøxpä. Hahixøøby jaduñ coo hajxy mmägu'ughádät. Pero cab jaduñ yhahixø'øy coo mädia'agy hajxy mmøødyajónät ja'a cuhdujtcøxpä. ² Pøn_jatiä Diosmädia'agy hoy tøø yhabøcy, ñajuøøby hajxy je'eduhñ coo jaduñ yhawiinmatsä coo hotyijä mgáyät. Pero pøn_jaty hoy tøø quia'a habøcy, cábac tyijy yhooyä coo tsu'u'uch ndsú'tsämät. Páadiäc tyijy quia'a hoyyä coo tsu'u'uch ndsú'tsämät, yajnajuøøby jaduñ coo häna'c ja'a tsu'u'uch hajxy hänajty tøø quiunuu'xy maa habojtsnaxy wyiinduuman. Jaduhñäc tyijy miäbaady néjjiämä habojtsnaxy jaduñ mwiingudsähgøøbiän. ³ Hoorä, pø mdsu'chp miichä tsu'u'uch, cab jaduñ mbéxät ja'a häna'cä tsu'u'uch ca'a tsu'tspä. Jaanä jaduñduhmbä, pønä tsu'u'uch ca'a tsu'tsp, cab jaduñ waamb ñämä'awät ja'a häna'cä tsu'u'uch tsu'tspä cooc tyijy jaduñ quiädieey. Haa ca'a, ja'a Dios yhuung je'ebä. ⁴ Cabä cuhdujt jaduñ myiñ coo waamb mnämä'awät pønä Diosmädia'agy panøcxp. Haa ca'a, ja'a Dios ja'a mioonsä je'ebä. Jagooyyä Dios cuhdujt jaduñ miøødá coo miäná'anät pø hoyyä mioonsä quiudiuñ, pø caj. Hamdsoojä Dios jaduñ ñämä'awät neby hoy wiädítät. Haa ca'a, ja'a Dios je'e hanehmb.

⁵ Näje'ejä jäya'ayhajxy miäna'añ coo poo'xxiøø jyijä mädyii hajxy yhamajtsch-hádäp. Näje'e hajxy miänaambä coo Dios hajxy homiänaajä nwiingudsähgøøyyämät. Pero mijts, jaduñ hajxy mgudiúnät nebiä Dios hajxy hamdsoo tøø xyajwiinjuø'øyän. ⁶ Hix, pøn_jaty jaduñ mänaamb coogä poo'xxiøø jyijä, nägüeenä hajxy jaduñ wiädity ja'a poo'xxiøøjooty. Jaduhñä Dios hajxy wyiingudsähgø'øy. Jaanä jaduñduhmbä, pøn_jaty jaduñ mänaamb cooc jaduñ quia'a cädieeyä coo tsu'u'uch ndsú'tsämät, hoy hänajty tøø jia cunuu'xyii maa habojtsnaxy wyiinduuman, mioobiä Dios Dioscujú'uyäp jaduñ coo jaduñ yajcayii. Jaanä jaduñduhmbä, pøn jaduñ mänaamb cooc jaduñ quia'a hoyyä coo tsu'u'uch ndsú'tsämät, jaanä jaduñä Dios Dioscujú'uyäp mioobiä coo jaduñ yajcayii.

⁷ Coo Diosmädia'agy hajxy nmäbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, paady hajxy xmioonsäháltäm. Paady jaduñ quia'a hahixø'øy coo hajxy njäya'ayháltämät nebiä nhamdsoojoot hajxy chójcäm. Ni ja'a cuhdujt hajxy nga'a møødháltäm coo hajxy hamdsoo nniyajnähdíjjämät mänaa hajxy nho'ogáanäm ndägoyyáanäm. ⁸ Ja'a Jesucristo hajxy xmioonsäháltäm mäduhñtiä hajxy yaa njugyháltäm, hoy ñejiä hajxy cu nja jajt cu nja habéjtäm. Y coo hajxy nho'c coo hajxy ndägøoyyämät, je'enä hajxy hänajty xmioonsähadáanäm homiänaajä. ⁹ Coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, mänit jadähooc jiuypijtagajch. Jaduhñ hajxy xquiu'ugháltäm, pøn_jaty jaduñ mäbøjp, møød hajxy tøø yh'oguiäbä, møød hajxy jaac jujcypiä jaac tsuxpä. Jaanä jaduñ hajxy xyhanéhämämbä.

¹⁰ Cabä mmägu'ughajpä hajxy hawiinmats mbéxät, hoyyä Diosmädia'agy hajxy hoy quia'a jagä habøcyñä. Cab hajxy pøn mnämä'awät cooc tyijy hajxy hoy quia'a cudiuñ, hoyyä wiingcuhdujt hajxy jia panøcxy. Hix, coo Jesucristo

yaa quiädaactägátsät, mänit hajxy nägøxiä jim nnaaxø'øwáanäm ja'a Jesucristo wyiinduum tøyhajtyejpä. ¹¹ Jaduhñ jim myiñ maa Diosmädia'aguiän:

Nägøxiöchä jäya'ayhajxy nõcxy xwyiinjjina'awa'añ.

Xwyiingudsähgø'øwáambøch hajxy jaduhñ. Jaduhñhøch hajxy xquiapx-paadaambä cooch nidiuhñ nDioshaty. Tøyhajt jaduhñ, nõmä Dios miänaañ. ¹² Jaduhñ hajxy nyajnajuøøyyäm coo hajxy nägøxiä jim nõcxy ndøyhajtyegáanäm Dioswiinduum.

¹³ Cab hajxy tsøc niñänøømänä cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy nga'a panøcxäm. Pero jaduhñ tsøc cudiúunäm nebiatiä mäbøjpädøjc-hajxy quiudiuñän, jaduhñ hajxy waamb xquia'a nänøømämät. Pøn jaduhñ mänaamb cooc tyijy quia'a hawiinmatsä coo tsu'uöch ndsú'tsämät, pues, hahixøøby jaduhñ coo mga'a tsú'udsät coo hánajty mmøødhity. Hix, wehñdá miich jaduhñ xpiadsú'udsät. Coo miich jaduhñ xjiaanç padsú'udsät, cädiéeyäp je'eduhñ. ¹⁴ Cab jaduhñ quiädieeyä coo tsu'uöch ndsú'tsämät, hoy hánajty tøø jia cunuu'xyii maa habojsnaxy wyiinduumän. Nmøødhøchä tøyhajt jaduhñ. Hix, tu'ugmädiá'agyhøchä Jesucristo nmøødhity, ja'a nWiindsøn'hájtämbä. Pero jii jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ cooc tyijy quia'a hoyyä coo tsu'uöch ndsú'tsämät. Coo hajxy jaduhñ jiaanç tsú'udsät, ja'a hajxy jaduhñ mänaambä, pues, cädiéeyäp hajxy jaduhñ. ¹⁵ Hoorä, coo miichä tsu'uöch jaduhñ mdsú'udsät, y coo jaaya'ay jaduhñ xpiahíxät, ja'a jaduhñ mänaambä cooc tyijy quia'a hoyyä coogä tsu'uöch mdsú'udsät, myajcädiéeyäp miich je'eduhñ. Pø jaanç tøy mdsocy, cab jaduhñ myajcädiéeyät, je'eguiøxpä coo Diosmädia'agy miäbøcy. Hix, ja'a Jesucristo jaaya'ay tøø ñähho'tu'udy. Pero coo myajcädiéeyät, wehñdá Jesucristo miädia'agy ñajtshixøøyyäxät. ¹⁶ Y coo jaaya'ay jaduhñ myajcädiéeyät, wehñdá miich myajnänømät. Y wehñdá jaaya'ay yajnänøømbät, ja'a Jesucristo miädia'agy tøø ñajtshixøøyyäbä. Jaduhñds je'e, maas hoy hit jaduhñ coo tsu'uöch mga'a nä'ägä tsú'udsät, hoy jaduhñ mja najuø'øy coo jaduhñ quia'a cädieeyä coo mdsú'udsät. ¹⁷ Coo hajxy tøø nmäbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, paadiä Dios hajxy xyhanéhmanä. Hix, cabä Dios waamb miäna'añ coo hajxy hotyijä ngaayy nhúucäm; ni jaduhñ quia'a mänaambä coo hajxy tii nga'a caayy nga'a húucämät. Coo Dios hajxy tøø xpiädáacäm hawa'adstuum, paady hajxy hoy njäya'ayhájtäm, paady hajxy jootcujc nnimiøødhíjtäm, paadiä Dioshespíritu hajxy xyajxoondáacäm. ¹⁸ Hoorä, pønä Jesucristo miädia'agy jaduhñ cudiunáanäp, cumayáanäp je'e ja'a Diósäm møødá cú'ugäm. Tsøcxä hajxy jaduhñ cudiúunäm nebiä mäbøjpädøjc-hajxy quiudiuñän.

¹⁹ Mägu'ughajpädøjc, tsøgä hoybä hajxy tehngajnä høxtáayyäm, jaduhñ hajxy jootcujc nnimiøødhíjtämät, jaduhñ hajxy hoy nniguiapxmøcpøjcämät, jaduhñä Jesucristo miädia'agy hajxy hoy ngudiúunämät hamuumdu'joot. ²⁰⁻²¹ Cab jaduhñ quiädieeyä coo hajxy hotyijä ngaayy nhúucämät. Pero pø jii mäbøjpädøjc-hajxy jaduhñ näje'e miäna'añ cooc tyijy ja'a tsu'uöch hajxy nga'a tsú'tsämät, cooc tyijy ja'a vino hajxy nga'a húucämät, pues, maas hoy jaduhñ coo mga'a tsú'udsät, coo mga'a hú'ugät. Hix, coo hajxy jaduhñ xyhíxät coo hánajty jaduhñ mgay mh'u'ugy, wehñdá hajxy jaduhñ xpiahíxät. Y coo hajxy jaduhñ xpiahíxät, cädiéeyäp hajxy jaduhñ. Jaduhñ quiähxø'øgät coo miich hánajty tøø myajcädieey. Y cab jaduhñ yhooyä coo mäbøjpädøjc myajcädiéeyät hoy ñä'a tiiguiøxpä. Hix, jia wi'i pianøcxáanäbä Jesucristo miädia'agy hajxy jaduhñ, y coo hajxy jaduhñ quiädiéeyät, cab hajxy jaduhñ hoy pianøcxät. ²² Hoy miich mja najuø'øy coo quia'a cädieeyä coo hotyijä mgay mhú'ugät, cab jaduhñ yhooyä coo wiinghäna'c mmøødyajtsibø'øwät. Ja'a Dios miich jaduhñ xyhijxp coo hoy mgudiuñ. Pøn jaduhñ najuøøby coo quiumayii ja'a

Diósäm nebiä quiuhdujthaty, jootcuyc je'eduhñ yhity. ²³ Pero pøn jaduhñ ca'a najuøøby pø yejpiä Dios cuhdujt jaduhñ coo tsu'uçh ndsú'tsämät, pø caj, coo je'e jiaanç tsú'udsät, cädiéeyäp je'eduhñ, hoy hamdsoo jaduhñ jia mäna'añ cooc tyijy ja'a Dios tøø miäna'añ coo hajxy nga'a tsú'tsämät. Paady jaduhñ miäna'añ, wehñdä tsu'uçh hñajty tøø quiunuu'xyii maa habojsnaxiä wyiinduumän. Jaanä jaduhñduhmbä, hoy ñä'a tiiguiøxpä, pøn jaduhñ ca'a najuøøby pø tøø Dios cuhdujt yecy je'eguiøxpä, o pø caj, coo jaduhñ jiaanç jatcø'øwät, cädiéeyäp jaduhñmbä.

15

¹⁻² Nnajuøøyyäm højts jaduhñ coo quia'a cädieeyä coo hajxy hotyijä ngaayy nhúucämät. Pero tsögä nmägu'ughajpædøjc ja'a Diosmädia'agy jaac yajmæbøjcäm, ja'a hajxy naamdägø'ø y habøjpä, ja'a hajxy jaduhñ mänaambä cooc tyijy quia'a hawiinmatsä coogä tsu'uçh ndsú'tsämät, coogä vino nhúucämät. Cabä nhamdsoo cuhdujthajtiä hajxy nyaghjätämät; møødä Dioscuhdujt hajxy nyaghjätämät. ³ Hix, mänaa Jesucristo yaa yhitiän hädaa yaabä naaxwiin, cabä yhamdsoo cuhdujt hñajty yaghity. Ja'a Tieediä miädia'agy jaduhñ quiudiuunä, paady jaduhñ chaaçhpøjcy. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Pønjaty miich haxøøg xñänøømb, jaduhñ mäwiin miäbaady néjjiäm høøch xñänøømbän", nømä Jesucristo ja'a Tieedy ñämaayy. ⁴ Ja'a højtscøxpä Dios ja'a miädia'agy jecy yajcujahyyä, jaduhñ hajxy hoy ngapxtäacämät. Jaduhñ højtsä tøyhajt nmøødhjätäm coo Dios yajtøjjiada'añ neby jecy yajcujahyyän coo højts jim xyajncxäänäm maa wyiinduumän. Cooc hajxy jaduhñ nnajuøøyyäm coo hajxy jim nnøcxäänäm, paady hajxy hotyijä nme'e'xtújcämät. Cab hajxy tsøc jootmayhjätm, hoy hajxy cøxypänejpiä cu nja jajt cu nja habéjtm. ⁵ Ja'a Dios hajxy jaduhñ xpiuhbéjtm coo hajxy jaduhñ nme'e'xtújcämät, coo hajxy jaduhñ nga'a jootmayhjätmät. Ween mijtsä Dios xpiuhbety coo hajxy jaduhñ mbahíät nebiä Jesucristo hoy yhitiän. Jootcuyc hajxy jaduhñ mnimiøødhidøjät tu'ugmädia'agy. ⁶ Jaduhñ hajxy tu'ugmädia'agy mhídät coo Dios hajxy mgapxpäadät møj jaanç. Ja'a Dios, ja'a Jesucristo Tieedy je'e. Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsønähjätm.

⁷ Hoorä, nebiä Jesucristo hajxy xchójcäm, jaanä jaduhñ hajxy hamuumdu'joot nniçhójcämät. Cooc cu'ug hajxy jaduhñ xyhíxämät coo hajxy hñajty nniçhójcäm, jaduhñä cu'ughajxy ñajuø'øwaambä coo Dios miøjjä jiaançhä. ⁸ Jéquiänä Dios jaduhñ miänaañ coogä yajnähwaats yajcuhwaatspä quixa'añ maa judíoshajxiän. Ja'a judíos ja'a yhapä tieedy hajxy, je'eds hajxy jaduhñ jecy hawäänäxä, møødä Abraham, møødä Isaac, møødä Jacob. Cooc Jesucristo yaa quiejxä hädaa yaabä naaxwiin, hoyyä judíoshajxy piuhbedyii. Tøjiajt jaduhñ nebiä Dios jecy miänaañän coo yajnähwaats yajcuhwaatspä hñajty quixa'añ. Hix, tømädiaacpä Dios. Caj mänaa yhøhnda'agy. Tøyhajt jaduhñ. ⁹ Jaanä jaduhñduhmbä, paadiä Jesucristo yaa quiejxä, hoyyä jäya'ayhajxy piuhbéjtäbä, ja'a hajxy ca'a judíospä. Cooc hajxy jaduhñ ñäxúu'tsäbä ja'a Diósäm, paadiä Dios hajxy møj jaanç quiapxpäady. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän:

Miich ngapxpäadaamby møj jaanç näguipxy møød hajxy ca'a judíospä.

Høyháamhøch miich nwiingudsähgø'øwa'añ,

nømä Dios ñämaayy. ¹⁰ Wiingtuumä Diosmädia'agy myíingumbä cujaay:

Mijts ca'a judíospä, xoonða'ag hajxy møødä Dios quiu'ughajxy näguipxy.

¹¹ Jaduhñ cujaay myíingumbä wiingtuum:

Mijts ca'a judíospä, weenä Dios hajxy møj jaanç mgapxpäady wiin-duhmyhagajpt.

12 Wiingtuumä Isaiás jecy quiujáhguiumbä:

Ja'a Isai yhapä yhoc, minaam̄b je'e miähane'ema'añ.

Ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, je'eds hajxy jaduñ hane'emáañäp.

Jaaya'ay hajxy jaduñ jìb̄bhixyp coo hajxy miñ yajñähwa'ads
yajcuhwa'adsa'añii,

nømä Jesucristo jecy ñänøømä, møødä jäya'ayhajxy ca'a judíospä.

13 Hoorä mijts, coo Diosmädia'agy hajxy tøø mmäbøcy, weenä Dios hajxy hoyhoy xyajxoonäda'agy, ween hajxy xyaghity jootcujc. Hix, tøø Dios hajxy xyhawáañäm coogä hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'owáañäm ca'xy pedyii. Hamuumdu'joot hajxy jaduñ mjøbhíxät. Xpiuhbédbä Dioshespíritu hajxy jaduñ ja'a miäjaahaam.

14 Mägu'ughajpädøjc, nmøødhøchä tøyhajt jaduñ coo hajxy hamuumdu'joot mniçocy mnibia'häyoyii, møød coo hojioot hajxy mmøødä, møød coo Diosmädia'agy hajxy hoy mwiinjuø'oy, møød coo hajxy mjaty mägapx hane'em. 15-16 Nébiøch hädaa nocy cham̄ ngujaayän, hamøc hadsaäch mijts tøø nmägapxy tøø nhane'emy. Nyagjahmiejchp mijts jaduñ jadähooc. Nmøødhøchä cuhdujt jaduñ cooch mijts nyagjahmiédsät. Hix, ja'a Diøshøch jaduñ tøø xtiuungmo'oy coochä miädia'agy nyajwá'xät ja'a Jesucristocøxpä jim̄ maa mijtsän, mäduhñtiä hajxy mga'a judíoshaty. Coo jäya'ayhajxy nämay miäbøgät hamuumdu'joot ja'a Dioshespíritu miäjaahaam, mänit hajxy quiumaya'añii ja'a Diósäm.

17 Jootcújc-høch jaduñ nnijwiø'oyii coochä nduung tøø yhoyø'oy, ja'a Diøshøch tøø xmió'oyäbä. Ja'a Jesucristøch jaduñ xpiuhbejp, páadyhøch nduung tøø yhoyø'oy. 18 Jayóoyyøch cham̄ nmädia'aga'añ nebiátyhøchä Jesucristo xpiuhbejty mänáabøchä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy nyajmäbøquiän, ja'a hajxy ca'a judíospä. Cábøch nmädia'aga'añ nebiatiä wiinghäna'c-hajxy tøø tiuñ. Mädia'agyháamhøchä jaaya'ay nyajmäbøjcy, møød coochä hoy-yagjuøøñäbä hänäjty nyajcähxø'ogy. 19 Ja'a Dios, ja'a miäjaahaamä hijxtahnd tøø yajcähxø'ogy hoy-yagjuøøñä. Ja'a yhEspírituhaamä jäya'ay tøø yajmäbøcy. Wiinduhmyhagájphøchä Diosmädia'agy hoy nyajwa'xy ja'a Jesucristocøxpä, coo jaaya'ay hajxy hoy xñähho'túutäm. Jímhøch ndägøøyy wädijpä Jerusalén. Jäguémhøch hoy nwädity. Høxtä jímhøch hoy nwädity maa naax xiøhatiän Iliria. 20 Jayóoyyøch jim̄ tøø nwädity majatiä Jesucristo hänäjty tøø quia'a mädoyhadyiijän. Jadúhnhøch nnä'ägä wädityhaty. Hix, cábøchä Dios xtiuungmooyy cooch nwädítät maa wiinghäna'cä Diosmädia'agy hänäjty tøø yajwa'xiän. 21 Pønjetiä Diosmädia'agy tøø quia'a mädoy, je'eçh tøø nyajwiingapxø'oy. Jaduñ jim̄ myiñ cujaay jaaya'aguiøxpä maa Diosmädia'aguiän, ja'a hänäjty cahnä miädoybä:

Pønjaty ca'a mädoobnä coo Dios ja'a yajñähwaatspä tøø quiexy, je'edshajxy jaduñ mädoyhadaamb.

Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hijty ca'a mädoobnä, jaduñ hajxy yajmøødmädia'aga'añii coo hajxy ñäxuuçhii ja'a Diósäm.

22 Tøøch jim̄ mayhooc nja nøcxa'añ maa mijtsän jim̄ Roma. Pero cábøch hijty xñäbaadøøyyä cooch jim̄ nnøcxät. Hix, ja'a Diosmädiá'agyhøch hijty nyajwa'xyp wiinduhmyhagajpt. 23 Pero tøøch nwädijpädøøñä wiinduhmyhagajpt. Mobädájpnøch jim̄ nnøcxaannä maa mijtsän. Tøø jaduñ majiomøjt yhiñä cooch jim̄ tøø nja wi'i ñøcxa'añ maa mijtsän. 24 Cooch mäbøcy hänäjty jim̄ nnøcxa'añ España, mänítøch mäbøcy jim̄ ndu'unaxø'owät maa mijtsän. Jootcújc-høch jaduñ nnijwiø'owøjät cooch mijts jaduñ nguhíxät. Mänítøch njaac tu'uyó'oyät cooch hänäjty jim̄ nnøcxa'añ España. Mänítäts mijts hii xpiuhbédat. 25-26 Pero cab jaduñ choj näbaadø'øwa'añ cooch jim̄

nnócxät maa mijtsän. Hix, Jerusalénhøch jayøjp nnócxä'añ. Xädø'øñhøch jim nõcxy nyega'añ. Ja'a häyoobädøjc-høch nõcxy nmo'owa'añ, ja'a hajxy mæbøjpä. Ja'a mæbøjpädøjc-hajxy jim tsänaabiä Macedonia møød jim Acaya, jaaya'ayä xädø'øñ hajxy yajmujc. Høøchä xädø'øñ hajxy xyajmäguexaamb cooçh hänajty jim nnócxä'añ Jerusalén. ²⁷ Hamdsoojoot hajxy yajmujcy, ca'a yhøøchä nnämaayy coo hajxy yajmúgät. Hawiinmats jaduhñ coo mæbøjpädøjc-hajxy piuhbedøjtät, ja'a hajxy jim tsänaabiä Jerusalén. Hix, judíoshajp hajxy je'e. Jaaya'ayä Diosmädia'agy hajxy jim mæbøjtsohn Jerusalén mänaabä Diosmädia'agy tiägø'øyän wädijpä ja'a Jesucristocøxpä. Mänitä jäya'ayhajxy høxhaam jiaac mädoyhajty, ja'a hajxy ca'a judíospä. Miæbøjc hajxy je'ebä. Paady jaduhñ yhawiinmatsä coo ja'a judíoshajxy piuhbedøjtät ja'a jäya'ayháxiäm, ja'a hajxy ca'a judíospä. ²⁸ Hoorä, cooçhä xädø'øñ hänajty jim hoy tøø nyecy Jerusalén, mänitøch mæbøcy jim nnócxä'añ España. Mänitøch jim ndu'unaxø'øwät maa mijtsän jim Roma. ²⁹ Y cooçh jim nmédsät maa mijtsän, nägø'ø nädécypjøçhä Jesucristo xpiuhbeda'añ cooçh mijtsä Diosmädia'agy nyajnähixø'øwät, jaduhñ hajxy tu'ugmucy nhíjtämät jootcujc. Nmøødhøchä tøyhajt jaduhñ.

³⁰ Mägu'ughajpädøjc, tu'ugmädia'aguiä Jesucristo hajxy nmøødhíjtämbä, ja'a hajxy nWiindsønhájtäm. Ja'a Dioshespíritu hajxy xyajniçhójcäm. Huuc tunä mayhajt hajxy maaçh høøchcøxpän. Tsøgä Dios hajxy hamuumdu'joot mänuu'xtáacäm maaçh høøchcøxpän ³¹ cooçhä Dios jim xñäwá'anät Judeanaaxooty maa jäya'ayhajxy ca'a mæbøjpän. Jaduhñä Dios hajxy nmänuu'xtáacämbät cooçhä mæbøjpädøjc-hajxy jim jootcujc xtiøjmó'owät jim Jerusalén cooçh jim nmédsät xädø'øñyejpä. ³² Y coo Dios jaduhñ miäná'anät, mänitøch jim nwiimbídat, mänitøch jim jootcujc nnócxät maa mijtsän. Jootcújc-høch jaduhñ jim nbóo'xät. Hamiñ haxøpy hajxy mänit nnijjootcapxmøpcøjcämät. ³³ Xmióoyyämä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy. Wéenäts mijts nägøxiä xpiuhbety.

16

¹ Jímhøchä nmägu'ughajpä tu'ug chäna'ay maa cajpt xiøhatiän Cencrea. Febe xiøhaty. Diosmädia'agymiæbøjp je'ebä. To'oxiøjc je'eduhñ. Mæbuhbejp jaduhñ maa tsajtøjcän. ² Coo Febe jim miédsät maa mijtsän, naxy hajxy jootcujc mdehm miägu'ugpøgät ja'a Jesucristocøxpä. Hawiinmats coo hajxy jaduhñ mmägu'ugpøgät pønjetiä Diosmädia'agy mæbøjp. Mmó'owäbä Febe hajxy jaduhñ tijaty yajmaajiajpy. Hix, náxyhøch jaduhñ xpiuhbety. Nämay hajxy jaduhñ tøø piuhbedyii.

³ Nyajpóo'xypøchä Prisca møødä Aquila. Tøøch hajxy jaduhñ xmiøødtuñ ja'a Jesucristocøxpä. ⁴ Tøøch hajxy jaduhñ jim xñäwä'añ mäjahñdiuum. Páadyhøchä Dioscujú'uyäp nmo'oy. Jaduhñä mæbøjpädøjcä Dioscujú'uyäp hajxy yejpä, ja'a hajxy ca'a judíospä, wiinduhmyhagajpt. ⁵ Møødhøchä jäya'ay jaduhñ nyajpoo'xpä, pønjetiä jaduhñ hamugøøby Dioswiingudsähgøøbiä maa Prisca tiøjc-hajxiän. Møødhøchä Epeneto nyajpoo'xpä. Jaançh tehñ yhøyhøch je'eduhñ xmiägu'ughaty. Jaayá'ayäts jim mæbøjtsohn ja'a Jesucristocøxpä maa naax jaduhñ xiøhatiän Asia. ⁶ Nyajpóo'xypøchä Mariabä. Jaançh tehñ yhoy jim tiuñ maa mijtsän. ⁷ Nyajpóo'xypøchä Andrónico møødä Junias. Høøch nmägunaaxhajxy je'e. Näguípxyhøch hajxy hijty xmiøødtsumyçhänä'ay. Hoy piønä jaduhñ ñajuø'øy coo hajxy Dyiosquexiä. Paady hajxy jaduhñ quiejxä, coo Diosmädia'agy hajxy jaduhñ yajwá'xät. Jayøjp hajxy miæbøjcy ja'a Jesucristocøxpä. Høøch høxhaam njaac mæbøjc.

⁸ Nyajpóo'xypøchä Ampliato. Hóyhøch je'e xmiøødnijootpaadyii ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtäm. ⁹ Nyajpóo'xypøchä Urbano. Näguipxy hajxy je'e xmiøødtúunäm ja'a Jesucristocøxpä. Nyajpóo'xypøchä Estaquis. Hóyhøch je'eduhñ xmiägu'ughaty. ¹⁰ Nyajpóo'xypøchä Apelles. Tøø jiaanč tehñ miee'xtucy ja'a Jesucristocøxpä. Nyajpóo'xypøch pønjaty jaduhñ jim tsänaaby maa Aristóbulo tiøjcän, ja'a hajxy mæbøjpä. ¹¹ Nyajpóo'xypøchä Herodiön. Høøch nmägunaax je'ebä. Nyajpóo'xypøch pønjaty jaduhñ jim tsänaaby maa Narciso tiøjcän, ja'a hajxy mæbøjpä. ¹² Nyajpóo'xypøchä Trifena møødä Trifosa. Tuumb hajxy jaduhñ ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. Nyajpóo'xypøchä Pérsida. Jaanč tehñ chójcäp je'e. Hoy jiaanč tehñ tiuumbä maa Jesucristocøxpän. ¹³ Nyajpóo'xypøchä Rufo møødä tiaj. Jaanč tehñ yhooyä Rufo ja'a Jesucristo miädia'agy pianøcxä. Jaduhñhøchä tiaj njuøøyyä nébiøch nhamdsoo tajjän. ¹⁴ Nyajpóo'xypøchä Asíncrito, møødä Flegonte, møødä Hermas, møødä Patrobas, møødä Hermes, møødä mæbøjpädøjc jaac jimä. ¹⁵ Nyajpóo'xypøchä Filólogo, møødä Julia, møødä Nereo møødä piuhdo'oxy, møødä Olimpas, møødä Diosmädia'agymiäbøjpähajxy jaac jimä.

¹⁶ Xi'ig xon hajxy mniyajpoo'xøøjät ja'a Jesucristocøxpä. Xyajpoo'xp mijtsä, ja'a hajxy mæbøjpä ja'a Jesucristocøxpä wiinduhmyhagajpt.

¹⁷ Mägu'ughajpädøjc, jii jäya'ayhajxy näje'e wiädity, wiing hajxy yajnähixø'øy; cab hajxy yajnähixø'øy nej mijts tøø mhabøquiän ja'a Jesucristocøxpä. Cabä jioot hajxy xyajmädsocy coo mijts tu'ugmädia'agy mhídät maa Diosmädia'agyquiøxpän. Jaduhñ hajxy yajnähixø'øy coo wiingmädia'agy hajxy mbadu'ubögät. Naxy hajxy mdehmñigwieendähadóøjät maa jaaya'ayhajxy jaduhmbän. Cab hajxy jim mnøcxø'øwät maa jaaya'ayhajxy jaduhmbän. ¹⁸ Hix, cabä Diosmädia'agy hajxy yajnähixø'øy ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñ hajxy yajnähixø'øy nebiä cu'ughajxy jia mädown'añän. Paady hajxy jaduhñ yajnähixø'øy, yajmäjuyaamb hajxy jaduhñ; jaduhñ hajxy hoy jiatcø'øwa'añ nebiä jioot hajxy choquiän. Hoy yajxon hajxy jia capxy jia mädia'agy. Pero xjia wi'i yajtägoyyaamb mijts jaduhñ. ¹⁹ Hopiønä tøø miädoyhaty coo mijtsä Diosmädia'agy hamuumdu'joot mmæbøcy ja'a Jesucristocøxpä; páadyhøch jootcujc mnijäwø'øyii ja'a mijtsøxpä. Jaduhñ mijts nyajmädsocy coo hajxy mniyajcopcø'øwøøjät, jaduhñ hajxy hoy mwädítät, jaduhñ hajxy haxøøg mga'a jäya'ayhádät. ²⁰ Ja'a Dios hajxy xyaghidaamb jootcujc. Coo hajxy mga'a møjpadá'agät waambatiä hønndaacpä hajxy xjia wi'i yajnähixø'øwa'añ, jaduhñä Dios ja'a møjcu'ugong quia'a yajmäjädá'agät. Y cabä møjcu'ugong hajxy nej xtiúunnät. Ween mijtsä Jesucristo ja'a hoyhajtä weenhajt tehñgajnä xmio'oy, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä.

²¹ Xyajpoo'xp mijtsä Timoteo. Høøch jaduhñ xmiøødtuumb. Jaanä xyajpoo'xp mijts jaduhñ ja'a Lúciobä, møødä Jasón, møødä Sosípater. Haagä høøch nmägunaaxhajxy je'e.

²² Høøch Tercio, høøch hädaa nocy ngujahby. Jaanä høøch mijts nyajpoo'xpä ja'a Jesucristocøxpä.

²³ Xyajpoo'xp mijtsä Gayo. Yaač jaduhñ nhity ja'a Gayo tiøgooty. Yejpiä tiøjc jaduhñ coo mæbøjpädøjc-hajxy yaa yhamugø'øwät Dioswiingudsähgøøbiä. Xyajpoo'xp mijtsä Erasto. Jim je'e tiuñ hagujc. Xädø'øñgwieendähajp jim. Møødä hermano Cuarto hajxy xyajpoo'xpä.

²⁴ Ween mijtsä Jesucristo ja'a hoyhajtä weenhajt xmio'oy nägøxiä. Amén.

²⁵ Hoorä, tsøgä Dios hajxy møj jaanč capxpáatäm. Jaaya'ay mijts hamuumdu'joot xjiaac yajmäbögäp ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñhøch nnä'ägä

yajnáhixø'øyhaty coo Dios ja'a Jesucristo quiejxy. Jaduhnä Jesucristo hajxy hoy xyajnáhwáatsäm nägøxiä, møødä judíoshajxy, näguipxy møødä ca'a judíoshajxypä. Tøyhajt jaduhn. Jéquiänä Dios jaduhn wyiinmaayy, pero cab jaduhn choj yajtøjajty. Paady hajxy nga'a tsoj wiinjuóøyyäm. ²⁶ Pero jim jaduhn myiñ cujaay maa Diosquexyhajxy jecy quiujahyyän. Jim jaduhn cøxiä quiapxtø. Naamnä hajxy jaduhn tøø nwiinjuóøyyäm. Paadiä Dios jaduhn yhanehmnä coo mädia'agy ja'a Jesucristocøxpä wiá'xät wiinduhmyhagajpt, jaduhnä jäya'ayhajxy nägøxiä miäbøgät, jaduhn hajxy quiudiúumbät. Homiänaajä Dios yhity.

²⁷ Jagooyyä Dios tøø wyiinmay coo hajxy xyajnáhwáatsäm, coo hoyhajtä weenhajt hajxy xmióoyyäm. Ja'a Jesucristocøxpä Dios møj jaançh quiapxpaadyii cøjxta'axiøø. Amén.

1 Corintios

1-2 Høøch Pablo hädaa nocy cham njahby. Dióshøch xwyiinguejx coöchä Jesucristo xquiuguexyhádät. Mijts hädaa nocy cham nyajnjahby, pønjaty ja'a Diosmädia'agy mäbøjp maa ja'a cajpt jaduñ xiøhatiän Corinto. Dios ja'a Jesucristo jaduñ quejx coo hajxy hoy xñähho'túutäm, pønjaty ja'a Jesucristo miädia'agy mäbøjcäp wiinduhmyhagajpt. Jaaya'ay hajxy nWiindsønähjtäm. Dios hajxy xyajnähdíjjäm coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutämät. Ja'a hermano Sóstenes, xyajpoo'xp mijts je'ebä. ³ Weenä Dios hoyhajt weenhajt hajxy xmio'oy møødä Jesucristo. Ja'a Dios hajxy nDeedyhajtäm.

⁴ Homiänáajøch ja'a Dios nnäma'ay Dioscujú'uyäp je'eguiøxpä coo Dios mayhajt tiuñ maa mijtsøxpän. Paadiä Dios mayhajt jaduñ tiuñ, coo Jesucristo hajxy tu'ugmädia'agy mmøødhity. ⁵ Coo hajxy jaduñ mmøødhity, paadiä Dios hajxy tøø xpuihbety møj may, jaduñ hajxy hoy mgápaxät, jaduñ hajxy hoy mwiinjuø'øwät cøxiä. ⁶ Coo højts mijts ja'a mädia'agy tøø nyajwiingapxø'øy coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, paadiä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäbøjnä. ⁷ Coo hajxy jaduñ mmäbøjnä hamuumdu'joot, paadiä Dios mäjaa hajxy xjiaanç tehñ mio'oy coo hajxy mgudiuñ waambaty hajxy xyhane'emy. Mjøbhixyp mhajuøøbiä Jesucristo hajxy jaduñ coo quiädaactägatsa'añ. ⁸ Dios hajxy xpuihbedaamb coo miädia'agy hajxy hoy mgudiúunät. Paady mijts Dios hänäjty xpiaä'aga'añ hawa'adstuum coo ja'a Jesucristo ja'a haxøøgiäya'ay hänäjty yajcumädownänä. ⁹ Tøyhajt ja'a Dios miädia'agy jaduñ. Cabä Dios mänaa yhøhnda'agy. Jaaya'ay hajxy tøø xyajnähdijy coo yHuang hajxy mmøødhíjtät tu'ugmädia'agy. Ja'a Jesucristo je'e.

¹⁰ Hermanodøjc, ja'a Jesucristo miädiä'agyhøch mijts cham nyajmøødcapx nyajmøødmädiaactägatsaamby coo hajxy tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy mhídät maa tsajtøjcän. Cab hajxy tii myajtsibø'øwät. ¹¹ Páadyhøch jaduñ nmäna'añ, tøøchä hermanohajxy xyajmädoxyaty coog hajxy mnimiädsibø'øyii. Jim hajxy choon maa Cloé tiøjcän. ¹² Wiingátiägä mädia'agy hajxy mbanøcxy. Naje'e hajxy miäna'añ cóogøch høøch nmädia'agy hajxy xpianøcxä. Naje'e hajxy miänaambä coogä Apolos miädia'agy hajxy pianøcxä. Naje'e hajxy miänaambä coogä Pedro miädia'agy hajxy pianøcxä. Y naje'e hajxy miänáangombä coogä Jesucristo miädia'agy hajxy pianøcxä. ¹³ Pero cabä Jesucristo miädia'agy hajxy madiu'u xyajnähixøøyyäm. Hix, jaaya'ay mijts jaduñ xñähho'tuut cruzøxp, ca'a yhøøch mijts nnähho'tuut. Paady hajxy mnäbejty coo Jesucristo miädia'agy hajxy mbanøcxä, ca'a jie'eguiøxpä coöch høøch nmädia'agy hajxy xpianøcxä. ¹⁴⁻¹⁵ Jagóoyyøch ja'a craa Crispo nyajnäbejty maa mijtsän møødä craa Gayo. Cábøchä wiinghänä'c jim nnä'ä yajnäbejty. Cab hajxy jaduñ mmäná'anät cooc xtyijy nyajnäbejty. Páadyhøchä Dios jaduñ nnäma'ay Dioscujú'uyäp. ¹⁶ (Jexioo, chamçh njahmiejtstáaccombä coöchä Estéfanashajxy nyajnäbejpä, møødä yhuung møødä tio'oxy. Cab ndijy wiinghänä'c njaac yajnäbejty.) ¹⁷ Ca'a jiäya'ay-yajnäbéjpøch Jesucristo xquiejxy. Diosmädia'agy-yajwá'xpøch xquiejxy coo hajxy xñähho'túutäm cruzøxp. Cooch jaduñ nwädity Diosmädia'agy-yajwa'xpä, howyiinjuøøñøch hänäjty ngapxy nmädia'agy. Páadyhøch jaduñ ngapxy nmädia'agy howyiinjuøøñä, chójpjøch njoot jaduñ coo hajxy hoy mwiinjuø'øwät ja'a Jesucristocøxpä. Cábøch njoot chocy coöch nmädia'agy hajxy xquiumáayyät je'eguiøxpä cóogøch tyijy yajxon ngapxy nmädia'agy.

18 Nmäbójcäm ja'a mädia'agy hajxy jaduhñ coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm cruzcøxp. Pønjaty häda'agaamb møjcu'uhaam, coo hajxy miädoy coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzcøxp, ñäxiicypy hajxy jaduhñ je'eguiøxpä cooc tyijy jagooyyä cädieeyhäna'c-hajxy yagho'ogyii cruzcøxp. 19 Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän:

Ja'a häna'c-hajxy cuwiinmahñdypä, ja'a tyijy hajxy howyiinmahñdymøødpä, cábøçhä wyiinmahñdyhajxy nyajtsoobaadaañä, nømä Dios miänaañ. 20 Hoorä, yajcähxø'piä Dios coo jäya'ay wyiinmahñdyhajxy quia'a tsoobaada'añ, ja'a hajxy niñänøømäbä cuwiinmahñdy, ja'a tyijy hajxy howyiinmahñdymøødpä. Ñäxiicypiä Dios jaduhñ. 21 Jaançh tehñ quiuwiinmahñdiä Dios tu'uquiä. Je'e jaduhñ mänaañ coo højts ja'a miädia'agy nyajwá'xämät coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Pønjaty jaduhñ mäbøjp, Dios jaduhñ wiinmahñdyhajt coo hajxy jaduhñ yajnahwa'adsøøjät ja'a piojpä quiädieeyhajxy, hoyyä jäya'ayhajxy näje'e jia näxi'igy. Ca'a yhöjts nhamdsoo wiinmahñdyhaam ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy xyajwiinjuøøyyäm. Jaduhñä Dios miänaañ.

22 Ja'a judíosahajxy, coogä hoy-yagjuøøñäbä hajxy yhíxät, mänítac tyijy hajxy jaduhñ miäbøga'añ. Y ja'a griegohajxy, mänítac tyijy hajxy jaduhñ miäbøga'añ coogä jäya'ay miädia'agy hajxy miädóowät, ja'a hajxy niñänøømäbä cuwiinmahñdy, ja'a tyijy hajxy howyiinmahñdymøødpä. 23 Pero højtshájtäm, jaduhñ højts nmädiáacäm coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm cruzcøxp. Cabä judíosahajxy jaduhñ miäbøcy. Cab hajxy jaduhñ miäna'añ cooc tyijy Jesucristo quia'a Dioshuungä. Hix, nøm hajxy miäna'añ cooc tyijy ja'a Dioshuung quia'a ho'oga'añ cruzcøxp. Hoorä, ja'a jäya'ayhajxy ca'a judióspä, ni je'e hajxy quia'a mäbøjpä. Hoñäxiicnä Diosmädia'agy hajxy miädoy. 24 Pero coo Dios hajxy tøø xwyiimbíiwäm, paady hajxy nmäbójcäm coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, hoy hajxy nja judíosäm. Coo hajxy jaduhñ xñähho'túutäm, jaduhñä Dios yajcähxø'cy coo mäjaa miøødä, coo quiuwiinmahñdiä. 25 Coo Dios ja'a yHuung ñähdujcy coo yagho'ogøøjät, paadiä jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ cooc tyijy Dios quia'a cuwiinmahñdiä, cooc tyijy mäjaa quia'a møødä. Cabä Diosmädia'agy hajxy miäbøcy, paady hajxy jaduhñ miäna'añ. Hoyyä Dios ja'a wiinmahñdy häxøpy weeñtiä jia møødä, ni jaduhñä jäya'ay wyiinmahñdyhajxy häxøpy quia'a najtspaadøøyyä. Jaanä jaduhñduhmbä, hoyyä Dios ja'a mäjaa häxøpy weeñtiä jia møødä, ni jaduhñä jäya'ay miäjaahajxy häxøpy quia'a najtspaadøøyyä.

26 Hermanodøjc, huuc mädown hajxy, mänaa mijts Dios xwyiimbiiyyän, cab hajxy hñajty nämay mhøxpøquiä, näjé'eyyäm; cab hajxy hñajty nämay mmäyøøjä, näjé'eyyäm; cabä møjcuhudjt hajxy hñajty nämay mmøødä, näjé'eyyäm. 27-28 Nmäbójcäm ja'a Diosmädia'agy hajxy. Xpiéjxäm jäya'ay hajxy hijty coo hajxy hijty nga'a høxpøquiäm, coo hajxy hijty nga'a mäyøøjäm, coo møjcuhudjt hajxy hijty nga'a møødhájtäm. Xxiøøghájtäm ja'a jäya'ay hajxy hijty jaduhñ. Pero coo Dios hajxy xwyiimbíiwäm, jaduhñä Dios ja'a jäya'ay yajtsähdiuundägajch, ja'a hajxy hijty xpiéjxämbä. Jaduhñä Dios yajcähxø'cy coo hajxy hñajty tøyhajt quia'a høxpøquiä, coo hajxy hñajty tøyhajt quia'a mäyøøjä, coo møjcuhudjt hajxy hñajty tøyhajt quia'a møødä. 29 Hix, cab jaduhñ pøn jim ñiguiumayáañänä Dioswiinduum. 30 Dios hajxy jaduhñ xpiädáacäm tu'ugmädia'agy møødä Jesucristo. Jaduhñä Dios yajcähxø'cy coo quiuwiinmahñdiä coo Jesucristo yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy hoy xñähho'túutäm. Jaduhñ hajxy xyajnahwáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm. Jaduhñ hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. 31 Jaduhñä

Diosmädia'agy miäna'añ: “Cab hajxy hamdsoo nniguiumáayyämät. Tsøgå Dios hajxy mõj jaančh pädáacäm.”

2

¹ Hermanodøjc, mänáajøch mijts nnähoočhooñän, mänáajøch mijts ja'a Diosmädia'agy nyajwiingapxøøčhooñän, cab mijts yajxon nmøødmädiacy. ² Coočh hänajty jim nnøcxa'añ maa mijtsän, tøøch hänajty nwiinmahñdyhaty coo Jesucristo hajxy hänajty nyajmøødmädia'aga'añ, coo hajxy hänajty je'e tøø xñähho'túutäm cruzcøxp. Cábøch wiingmädia'agy hänajty nmädia'aga'añ. ³ Nnajuøøbiøch hänajty coočh hänajty hoy nga'a capxa'añ ja'a nhamdsoo copc-háamhøch. Høxtä tsähgøøbiøch hänajty; høxtä tsäyúubiøch hänajty. ⁴ Hóyhøch hänajty yajxon nga'a jagä mädia'agy, xpiuhbéjpočh ja'a Diosh-espíritu hänajty ja'a miäjaahaam neby hajxy jaduhñ ca'xy mwiinjuø'owät. ⁵ Hix, chojpiä Dios ja'a jioot jaduhñ coo miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Ja'a miäjaahaamä Dios hajxy xyajmäbøcy, ca'a quiuwiinmahñdyhäna'c hajxy jaduhñ xyajmäbøjp.

⁶⁻⁷ Ja'a häna'c-hajxy cuwiinmahñdypä hädaa yaabä naaxwiimbä, cábøch hajxy jaduhñ xñänømy coočh nguwiinmahñdiä. Jaduhñhøch häna'c-hajxy xñänøombä coočh nga'a cuwiinmahñdiä, ja'a mõjcuhdujtmøødpähajxy ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä. Mänitä miäjahajxy piøgáanäxä møødä wyiinmahñdyhajxy coo hädaa yaabä naaxwiimbä hänajty quiuhdägoyya'añ. Pønjetiä Diosmädia'agy ca'xy cudiuumb, ñajuøøby hajxy jaduhñ coo Dios tøyhajt quiuwiinmahñdiä. Paady hajxy jaduhñ ñajuø'øy coočh jaduhñ tøø nyajmøødmädia'agy coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, møød coo hajxy jim nnøcxáanäm Dioswiinduum. Jequiän ja'a Dios jaduhñ wyiinmaayy. Cahnä naaxwiimbä hänajty yhawijy tiøø'xta'agy. Cabä Dios ja'a wyiinmahñdy choj yajwiingähxø'cy. Cahnä hajxy xyajwiinjuøøyyäm høxtä jäda'anäbaadyñä. ⁸ Pero cabä mõjcuhdujtmøødpähajxy jaduhñ wyiinjuø'owa'añ. Coo hajxy cu wyiinjuøøyy, cabä Jesucristo hajxy cu miøjpahbejty cruzcøxp. Piädaac ja'a Dios ja'a yHuung jaduhñ coo yaa wyiingudsähgø'owøøjät hädaa yaabä naaxwiin. ⁹ Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ:

Ni pøn quia'a hixyñä, ni quia'a mädoynä,

ni quia'a wiinmayñä nebiatiä Dios hoyhajt weenhajt mio'owa'añ pøn jaduhñ chojpy.

¹⁰ Ja'a højtshájtäm, tøø Dios hajxy xyajwiinjuøøyyäm ja'a yhEspírituhaam nebiaty jaduhñ wyiinmahñdyhajty. Yhøxtaabiä yhEspíritu jaduhñ neby hajxy hoy xyajwiinjuøøyyämät.

¹¹ Cabä wiinghäna'c jaduhñ xñajuøøyyät nebiaty hänajty mwiinmay. Jagooyyä miich mhamdsoo juøhñdy jaduhñ ñajuø'owät. Jaanä jaduhñä Diospä, cab jaduhñ pøn ñajuøøbiä nebiatiä Dios wyiinmay. Jagooyyä Dios yhamdsoo Espíritu jaduhñ ñajuø'øy. ¹² Tøø Dios ja'a yhEspíritu hajxy xmióoyyäm coo højts ja'a miädia'agy jaduhñ nmäbøjcäm. Ja'a yaabä juøhñdy, cab jaduhñ miäbaady nebiä Dios ja'a yhEspíritän. Paady hajxy jaduhñ xmióoyyäm, jaduhñ hajxy xyajnajuøøyyäm coo hoyhajt weenhajt hajxy xñä'ä móoyyäm. ¹³ Jaduhñä jäya'ay hajxy nhawaandägájtsäm coo hajxy jaduhñ xñä'ä móoyyäm. Jaduhñ hajxy nhawaanäm nebiatiä Dioshespíritu hajxy xyajwiinjuøøyyäm. Jaduhñ hajxy nyajwiinjuøødiägájtsäm je'eguiøxpä coo Dioshespíritu hajxy miøødhajpä. Ja'a häna'c-hajxy tyijy cuwiinmahñdypä, cabä wiinmahñdy hajxy ca'xy miøødä coo tijaty mädia'agy hajxy hänajty xyajmøødmädia'aga'añ. Paadiä wiinmahñdy hajxy ca'xy quia'a møødä coo

Dioshespíritu hajxy quia'a mөөдä. Pero hөjts, cab hөjts nmädiácäm ja'a nhamdsoo wiinmahñdyhaam.

¹⁴ Pөnjatiä Dioshespíritu ca'a mөөд, cab hajxy wyiinjuø'өy nebiatiä Dioshespíritu hajxy jia wi'i yajmөөdmädia'aga'añii. Cábäc tyijy jaduhñ choobaady. Hix, coo Dioshespíritu hánajty mga'a mөөдä, cab jaduhñ mnä'ägädä wiinjuø'өwät nebiä Dioswiinmahñdy. ¹⁵ Pөnjatiä Dioshespíritu mөөд, quiøxy wiinjuøøby hajxy jaduhñ. Pөñä Dioshespíritu ca'a mөөд, cabä cuhdujt hajxy miөөдä coo hajxy miáná'anät cooc tyijy jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy quia'a yajnáhixø'өy, ja'a jäya'ay ja'a Dioshespíritu hajxy mөөdpä. ¹⁶ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: “Cabä Dios wyiinmahñdy pөñ ñajuøøyyä. Cabä Dios pөñ yajnáhixø'өyii.” Pero nmөөdhájtäm ja'a Jesucristo wyiinmahñdy hajxy jaduhñ.

3

¹⁻² Hermanodөjc, cooch jim nhooçhohñ maa mijtsän, cábөch mijts tsipjaty nyajnáhixøøyy. Ja'a ca'a tsipjátypөch mijts jaduhñ nyajnáhixøøyy. Hix, je'enä hajxy hánajty mhityñä nebiä naamdägø'өybän maa Jesucristocөxpän. Jaduhñ hajxy hánajty mhity nebiä Diosmädia'agy ca'a mábөjpän. Cahnä hajxy hánajty may mwiinjuø'өyñä maa Dioshespíritucөxpän. Y hөxtä jäda'anäbaadyñä, cahnä hajxy jaduhñ may mwiinjuø'өyñä. ³ Je'enä hajxy mniwyiinhecy mniwyiindoyiinä coo hajxy mga'a hity tu'ugmädia'agy. Cab hajxy jaduhñ mniçhocy mnimiee'xyii. Je'enä hajxy jaduhñ mjäya'ayhaty nebiä Diosmädia'agy ca'a mábөjpän. ⁴ Näje'e hajxy mmäna'añ: “Hөөçh ja'a Pablo miädia'agy nbanөcxäp.” Näje'e hajxy mmänaambä: “Hөөçh ja'a Apolos miädia'agy nbanөcxäp.” Coo hajxy jaduhñ mga'a hity tu'ugmädia'agy, cähxø'p jaduhñ coo hajxy jaduhñ mjäya'ayhatyñä nebiä Diosmädia'agy ca'a mábөjpän.

⁵ Hөөçh Pablo, cábөch möjcuhdujt nmөөдä. Ni ja'a Apolos jaduhñ quiaa mөөдäbä. Cab jaduhñ yhahixø'өy coo hөjts nmädia'agy hajxy jaduhñ xyajtsibøøyyät. Jue'e hөjts, Dios hөjts jaduhñ xñä'a moonsähajp. Dios hөjts jaduhñ xquiejx coo mijts jaduhñ nyajnáhixø'өwät. Jaduhñ hajxy mmábөjcy ja'a Dioscөxpä. Cөjwiinduum hөjts ja'a Dios ja'a tuuñg xmiooyy. ⁶ Hөөçh mijts ja'a Diosmädia'agy nyajnáhixøøçhohñ. Mänitä Apolos hajxy jaduhñ xjiaac yajnáhixøøyy. Pero Dios, je'e mijts jaduhñ xyajmäbөjc. Y tehñgahnä hajxy xjiaac yajmäbөga'añ. Tehñgahnä hajxy xjiaac yajmayø'өwa'añ. ⁷ Hөөçh Pablo, cábөch möjcuhdujt nmөөдä. Ni ja'a Apolos jaduhñ quia'a mөөдäbä. Jagooyyä Dios möjcuhdujt miөөдä. Je'eduhñ tu'ug xyajmäbөgäp. Je'eduhñ tu'ug xyajmayø'өwäp. ⁸ Tu'ugmädiá'agyhөch ja'a Apolos nmөөdhity, hoy hөjts cөjwiingtuuñg nja mөөдä. Coo hөjts hoy ndúnät, mänitä Dios möjmayhajt tiúnät maa hөjtscөxpän. Pero coo hөjts hamuumdu'joot nga'a túnät, mänitä Dios mayhajt hánajty weeñtiä tiunaambä maa hөjtscөxpän. ⁹ Hөjts ja'a Dios nmөөdtuumby. Y coo mijts hoy mjäya'ayhaty, jaduhñä jäya'ay tөyhajt hajxy miөөдä coo Dios hajxy hoy xyagjäya'ayhaty. Mijts ja'a Dios ja'a mwiinmahñdy xyajtägäjtäp neby hajxy jaduhñ mhídät nebiatiä jioot chocy.

¹⁰⁻¹¹ Tөөçhä Dios xwyiinguexy coo mijts ja'a miädia'agy nyajnáhixøøyyät ja'a Jesucristocөxpä. Xmióoyyhөchä wiinmahñdy jaduhñ nébiøch mijts jaduhñ hoy nyajnáhixø'өd. Cabä cuhdujt jaduhñ myiñ coo pөñ ja'a Dios miädia'agy yajtägäjtät ja'a Jesucristocөxpä. Ween hajxy jaduhñ yajnáhixøøbiä nébiøch tөө nyajnáhixø'өyän. ¹² Pөnjatiä Diosmädia'agy mábөjp, jaduhñ hajxy tiuunghaty nebiä jäya'ayhajxy jaduhñ miädoyhádät ja'a Jesucristocөxpä. Näje'e hermanodөjc-hajxy hoy tiuñ. Paady hajxy jiaançh tehñ

quiumayii. Jiiby hajxy näje'e, cab hajxy hoy tiuñ. Paady hajxy jaduñ quia'a cumayii. ¹³⁻¹⁴ Coo Jesucristo hánajty yaa quiädaactägatsa'añ, mänit jaduñ quiähxø'øga'añ pønjaty hánajty hoy tøø tiuñ. Cøjxta'axiøø ja'a Dios jahmiedsa'añ neby hajxy hánajty hoy tøø tiuñäbä. Møjmayhajt ja'a Dios tiunaambä maa häna'c hoy tøø tiuñän. Jaduñ je'e quiähxø'øgaambä pønjaty hánajty hoy tøø quia'a tuñ. Cabä Dios mayhajt tiuna'añ maa häna'c hoy tøø quia'a tñäbän. ¹⁵ Hawa'adstuum hajxy yaghida'añii, pero hobiä nejpiä.

¹⁶ Jaduñ hajxy nmäbáatäm hädaa hajxy njoothájtämbä nebiä Diostøjcän coo Dioshespíritu hajxy nmøødhájtäm maa hädaa njoodootyhajxiän. Mna-juøøby hajxy jaduñ, túhmäts. ¹⁷ Pønjaty haxøøg nä'ägädä jäya'ayhajp, hoyyä Dioshespíritu hajxy jia møødä jioodooty, päda'agáanäp hajxy hajøøxc. Hix, coo ja'a Dioshespíritu hajxy mmøødä ja'a mjoodooty, páadiäts mjoot hajxy wa'ads myaghídät. Hix, cabä Dioshespíritu hoñä'ä maajä yhida'añ majaty hánajty quia'a wa'adsä.

¹⁸⁻¹⁹ Näje'leg tyijy mijts madiu'u mnajuø'øy neby hädaa yaabä naaxwiimbä wiinmahñdy myiñ. Cab hajxy hamdsoo mniguiumayøød coo hajxy mjaty coo hajxy mnajuø'øy. Nømä Dios miäna'añ cooc hädaa yaabä naaxwiimbä wiinmahñdy quia'a tsoobaady. Hahixøøby jaduñ coo mhamdsoo wiinmahñdy hajxy mnajtshixøøñät, coo hajxy jaduñ mnibiäda'agøøjät nebiä ca'a wiinjuøøbiän. Jaduñ ja'a Dioswiinmahñdy hajxy hoy mwiinjuø'øwät nebiä tiøyyän. Jaduñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Dios yajcumädowaamb ja'a häna'c jaanč tehñ jiajpä mäwiinhøøn." ²⁰ Jaduñ jim myiimbä cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Ñajuøøbiä Dios coo jäya'ay wyiinmahñdyhajxy quia'a tsoobaady, ja'a hajxy tyijpiä cuwiinmahñdy." ²¹⁻²² Näje'e jäya'ayhajxy ñiguiumayii je'eguiøxpä coo jäya'ay miädia'agy hajxy pianøcxä ja'a tyijy tøyhajtmøødpä. Cab hajxy jaduñ mbahíxät. Mijtsøøxpä Dios cøxiä yhädiuunñ tijaty yaa hijp hädaa yaabä naaxwiin. Møød højts ja'a Dios jaduñ xyhädiuumbä ja'a mijtsøøxpä, højts yajnahixøøbiädøjc, møød høøch, møødä Apolos, møødä Pedro. Paadiä Dios jugyhajt hajxy xmiøoyyäm neby hajxy jaduñ hoy nyajtuungpáatämät. Hoy hajxy cu nja hó'cäm, hoy hajxy nyajtuungpadaänäm tijaty jada'ahaty jájtäp túunäp, chaads tijaty jadaänäp tunäänäp, je'eguiøxpä coo Diosmädia'agy hajxy nbanøcxäm. ²³ Hix, coo Jesucristo hajxy mWiindsønhaty, paadiä miädia'agy hajxy myajtuunä. Y jaduñä Jesucristobä, yajtuunäbä Tieedy miädia'agy je'ebä.

4

¹ Cab højts mõjcuhtujt jaduñ nmøødä, ni høøch ni Apolos; xñä'ä moonsähajp højts ja'a Jesucristo jaduñ. Dios højts jaduñ tøø xwyiinguexy coo højts ja'a Diosmädia'agy ca'xy ngapxtówät, mädyiijaty ja'a jäya'ayhajxy hijty jegyhajty quia'a wiinjuøøby. ² Mäduhñtiä jäya'ay mioonsähadyii, tsipcøxp hajxy quiudiúnät neby hajxy yhane'emyii. Paady højts jaduñ ngudiunaambä neby højts ja'a Dios tøø xwyiinguexy. ³⁻⁴ Pero høøch, cábøch jaduñ tii nmøjpäda'agy coöch pøn waambaty xñänómät pø hóyhøch nyajnahixø'øy, pø caj. Hóyhøch cu nja mäna'an coöch hoy nyajnahixø'øy, cab jaduñ choobaada'añ. Tu'uquiä Jesucristo jaduñ ñajuø'øy pø hóyhøch njaanč yajnahixø'øy. Y høøch, coöch hamdsoo nniñänømøøjät pø hóyhøch nyajnahixø'øy, pø caj, cábøch nmädia'agy jaduñ choobáadät. Cábøch nna-juø'øy pø hóyhøch tøø nyajnahixø'øy, pø caj. Pero, cab jaduñ ñejpiä pø nnajuøøbiøch, pø cábøch nnajuø'øy. Ja'a Jesucristo tu'uquiä nägapxaamb pø hóyhøch tøø nyajnahixø'øy, pø caj. ⁵ Caj pøn nä'ä nägoobä mnä'ä nänómät coo tøø quiädieey pø cabä tøyhajt hánajty mnä'ä møødä. Coo Jesucristo yaa

quiädaactägátsät, mänit hánajty jaduhñ yajcähxø'øga'añ neby hajxy nwiin-mahñdyhájtäm, nebiaty hajxy hánajty hamee'ch tøø njäya'ayhájtäm. Mänitá Dios hajxy xquiumayáanäm coo hajxy hánajty hoy tøø ngudiúunäm.

⁶Páadyhøch chamñ tøø nmädia'agy ja'a høøchcøxpä møødä Apoloscøxpä neby højts nyajñahixø'øy, cábøch njoot jaduhñ chocy coo hajxy jaduhñ mnänómät coo tu'jäya'ay jiaty, coo tu'jäya'ay quia'a jaty. Pønjetiä Diosmädia'agy yajñahixøøby, je'ečh jaduhñ nnänøømby coo hajxy jaduhñ mga'a nänómät. ⁷Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mniguiumayøøjät. Hix, Dios mäjaa hajxy jaduhñ xmiooby neby hajxy jaduhñ hoy mmädúnät. Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mmáná'anät coo hajxy hamdsoohaamby mbaady. Caj mijts pøn xñänømy cooc tyijy mijts mjaančh tehñ miøj mjaančh tehñ jiaančh.

⁸Nøm mijtsäda'a hamdsoo mniñänømyii cooc tyijy Jesucristo mmäbaatnä nej yhojiäya'ayhatiän, y cooc tyijy ja'a Diosmäjaa hajxy mjaančh tehñ miøødä. Jaduhñ mäwiin mijts mnibiädáacänä nebiä jäya'ayhajxy hanehmñbän, cooc tyijy mijts cuhdujt mmaas møødä que højts. Pero mgapxtägooby hajxy jaduhñ. Hoy hijty jaduhñ coo hajxy cu mhanemy. Näguipxy hajxy jaduhñ cu nhanéhmäm. ⁹Pero højts Diosquexypä, jaduhñ mäwínhøch ndijy højts Dios xpiädaacy nebiä cuhdujtmøød ca'a hidaamñbän. Jaduhñ mäwiin højts xpiädaacpä nebiä cädieeyhána'c yagho'oga'añijän. Hijwiinduum højts jaduhñ njaančh tehñ chaačhpøcy. Ja'a Diosmoonsähajxy tsajpootypä, je'e højts jaduhñ xyhijxp, møødä jäya'ayhajxy hädaa yaabä naaxwiimbä. ¹⁰Nømä jäya'ayhajxy miäna'añ cooc tyijy højts tii nga'a jaty nga'a najuø'øy. Paady højts jaduhñ xñänømy coo højts ja'a Jesucristo miädia'agy nyajwa'xä. Pero mijts, mjaančh tehñ ñiguiumáayyap hajxy jaduhñ cooc tyijy mijts ja'a Dios xjiaančh tehñ yajwiinjuø'øy ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñ højts jäya'ayhajxy xñänøømbä cooc tyijy højts Diosmäjaa nga'a møødä. Pero mijts, mjaančh tehñ miøød ja'a Diosmäjaa tyijy. Mijts ja'a jäya'ayhajxy xñä'ägä wiingudsähgøøby. Pero højts jäya'ay xjiaančh tehñ piejxp xjiaančh tehñ tiehmñb cooc tyijy højts tii nga'a jaty nga'a najuø'øy. ¹¹Jaguiay jayhu'ugy højts naxy nhity homiänaaxøøjä. Hagøødsø'øy højts nwit nducxy naxy nmäwädity. Xjiaančh tehñ chaačhtiumñb højts jäya'ayhajxy yaa homiänaaxøøjä. Cab højts tsänaadiaact maa tøø nmøødhaty ni mänaa. ¹²Hamdsoo cøøhaam hamdsoo tecyhaam højts nduñ nxajy. Jaduhñ højts nnägaayyøøc nbaady. Cooc højts jäya'ay naxy xñänømy haxøøgjaty, cab højts ndsippäda'agy nma'adpäda'agy. Yajxon højts nhadsoy. Cooc højts jäya'ay naxy xyajtsaačhpøcy, nmeexxujpy højts jaduhñ. Cab højts waamñb jaduhñ nnä'ägädä mäna'añ. ¹³Coo højts jäya'ay naxy xñähwaambety nä'ä nägoobä, mee'xxieemy højts jaduhñ njaančh tehñ yhadsoy. Høxtä jäda'anäbaadyñä højts jäya'ay xyhixy nebiä hujts nebiä haayän.

¹⁴Hermanodøjc, jadúhñhøch mijts njuøøñä nebiä hamdsoo huungän. Páadyhøch mijts jaduhñ nmägapxy nhane'emy. Cáboch mijts jaduhñ nyajtsähdiuna'añ. ¹⁵Hoy mijts häna'c xjia yajñahixø'øy nämaj ja'a Jesucristocøxpä, høøch mijts jaduhñ tu'uquiä xtieedyhajp ja'a Jesucristocøxpä, je'eguiøxpä cooch mijts jayøbajt nyajñahixøøyy coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, y coo jadähooc jiuypijøjtägajch. ¹⁶Jadúhñhøch mijts nja näma'ay cooch hajxy jaduhñ xpiahíxät.

¹⁷Y ja'a Timoteo, jadúhñhøch je'e ndsocy nébiøch nhamdsoo huungän ja'a Jesucristocøxpä. Pedyii jaduhñ jiaančh tehñ quiudiuñ ja'a Diosmädia'agy. Páadyhøch jimñ tøø nguexy maa mijtsän nébiøch mijts jaduhñ xjiahmiejt-stá'agät coochä Jesucristo nbanøcxy. Wiinduhmyhagápthøchä Jesucristo miädia'agy nyajwiingapxøøyyä maa tsajtøjcän. ¹⁸⁻¹⁹Høøch, mobädájpøch jimñ

nnøcxaambä maa mijtsän coo Dios jaduñ miänä'anät. Cabä jäya'ayhajxy näje'e miäböcy cooc tyijy jaduñ jim nga'a nøcxa'añ, je'eguiøxpä cooc tyijy njaanč tehñ chähgø'øy. Paady hajxy jiaanč tehñ ñiguiumayii. Howiaambaty hajxy jiaanč tehñ miäna'añ. Pero cooçh jim jaduñ njaanč nøcxät maa mijtsän, mänitøch jaduñ jim nhixa'añ pø jaanč tøyhajt ja'a Diosmäjaa hajxy jiaanč møødä, ja'a hajxy jaduñ niguiumáayyabä. Paady hajxy ñiguiumayii cooc tyijy ja'a Diosmäjaa hajxy jiaanč tehñ miøødä. ²⁰ Je'e jaduñ jaanč tehñ choobaatp coo Diosmädia'agy hajxy hoy mgudiúnät. Cab jaduñ choobaady coo hajxy nä'ä nägoobä mnä'ä xi'ig mnä'ä mädiá'agät. ²¹ Nøcxáambøch jim maa mijtsän. Coo mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixø'øwät, mänitøch hajxy hoy yajxón nmøødmädiá'agät. Pero pø cabä mhaxøøgcuhdujt hajxy nnajtshixø'øwa'añ, nmøødhøch cuhdujt jaduñ coo hajxy nyajcumädówät.

5

¹ Tøøch nmädoyhaty coo tu'jäya'ay haxøøg jiaanč tehñ jiatcø'øy maa mijtsän, hoyyä Diosmädia'agy hajxy mja mäböcy. Yhamdsoo huudájác jaduñ miøødtsänaaby. Ni pøn jaduñ quia'a jiatcø'øy, ni ja'a cajpä jiidíoshajxy. ² Hahixøøby jaduñ coo yø'øya'ay hajxy mga'a mägu'ughájñät. Cu mhojy hajxy jaduñ. Jaduñ hajxy cu mjootmayhajty. Pero cab hajxiäda'a waamb tøø mnä'ägädä näma'ay. Hoçhähdiuunnä jaduñ coo hajxy mga'a hojy. Cab jaduñ yhojy coo hajxy mniguiumayii. ³⁻⁴ Hóyhøch jim nga'a jagä hity maa mijtsän, nmøødhøch cuhdujt jaduñ cooçh mijts nhané'emät ja'a Jesucristocøxpä coo jaaya'ay hajxy mga'a mägu'ughájñät, ja'a yhamdsoo huudaj jaduñ miøødtsänaabiä. Mänit hajxy myajpädsómät coo hajxy hänäjty mhamugø'øy. Dióshøch ja'a cuhdujt jaduñ xmiooyy cooçh mijts jaduñ nhané'emät. ⁵ Cab hajxy jim myajméjtsnät maa tsajtøjcän. Ween jaduñ chaaçhtiüñii ja'a møjcu'ugóngäm. Wehñdä jaduñ yhuuc tehñ wyiinmahñmédsät coo haxøøg jiatcø'øy. Mänit jaduñ ñähwá'adsät ja'a piojpä quiädieey. Mänit jaduñ jim ñøcxpät tsajpootyp coo Jesucristo yaa quiädaactägätsät, ja'a nWiindsønähjtämbä.

⁶ Cab jaduñ yhojy coo hajxy myajcumáyät. Huuc mädown hajxy, coo jäya'ay tsajcaagy hajxy yajcojy, mänitä chooy hajxy piädaacä harinajooty. Mänit hajxy yajmätijwäditø'øy. Mänitä harina chooy yajtägø'øyii. ⁷ Paadiä craa hajxy mga'a yajméjtsnät maa tsajtøjcän coo mijts jaduñ mnä'ä pahíxpät ja'a haxøøgpä. Jaduñ mijts jaduñ mga'a padu'udägóobiät. Hix, tøø Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Jaduñ nbojhájtäm ngädieeyhájtäm hajxy xyajñähwáatsäm. ⁸ Jaduñds je'e, tsögä haxøøgpä hajxy najtshixø'øyyäm. Tsögä tøyhajtpä hajxy hamuumdu'joot hoy yajtu'uyóhyäm.

⁹ Tøøch mijts ja'a nocy tu'ug nyajnajaayø'øy coo hajxy mga'a mägu'ughädät ja'a jäya'ayhajxy haxøøgwädijpä. ¹⁰⁻¹³ Je'eçh jaduñ nnänøømby pønnda'a tyijy tuumb hermano. Cab hajxy jaduñ mmägu'ughädät ja'a hajxy wiingto'oxiøjc pawädijpä, møød hajxy jäya'ajie'e hadsojpä, møød ja'a quepychech hajxy wiingudsähgøøbiä, møød hajxy jäya'añähwaambejpä, møød hajxy jaduñ múucáp wädijpä, møødä jäya'ayhajxy mee'tspä. Ni jäya'ay jaduñmbä hajxy mga'a møødcáyät, pøn tyijy jaduñ tuumb hermano. Tsipcøxp hajxy jaduñ jim mhøxquejxpädsómät maa tsajtøjcän, pønjaty jaduñ haxøøgwädijpä. Pero cab højts cuhdujt nmøødhájtäm maa jäya'aguiøxpähajxiän, ja'a hajxy ca'a tuumbä hermano, hoy hajxy jaduñ jia wädijpä haxøøg. Dios jaduñ najuøøby nebiä tsaachpä hajxy mio'owa'añii. Homiajatiä jäya'ay hajxy nbáatäm

ja'a hajxy haxøøgwädijpä, møød ja'a jäya'ajie'e hajxy hadsojpä, møød ja'a mee'tspähajxy, møød ja'a quepychech hajxy wiingudsähgøøbiä.

6

¹ Hermanodøjc, coo mijts hänajty mniñäxø'øwø'øwa'añii, jim hajxy mnócxät maa Dios quiu'ugän; cab hajxy jim mnócxät maa cuduunghajxiän, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä. Jaduhñä hermanohajxy näje'e jiatcø'øy. ² Tøgä cab hajxy mnajuø'øyä coo højts jäya'ayhajxy nägøxiä nyajtøyhajtyegáañäm ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, coo Jesucristo quiädaactägátsät. Paady hajxy hänajty jaduhñ ndunáañäm coo Dios hajxy xquiu'ughajtäm. Hoorä, pø myajtøyhajtyegaamby hajxy hänajty jaduhñä, tii hajxy coo mga'a jajpä yajtøyhajtyec mädyiibä ca'a tsipjaty. ³ Tøgä cab hajxy mnajuø'øyä coo Diosmoonsäbaady hajxy nyajtøyhajtyegáañämbä, ja'a hajxy jim hijpä Dioswiinduum. Jaduhñds je'e, hoy hajxy jaduhñ nyajtøyhajtyécämät mädyiijaty hädaa yaabä naaxwiimbä. ⁴ Pø jii hajxy tijaty myajtsibø'øy ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, tii hajxy jim coo nøcxy myajtødiägø'øy maa hajxy ca'a mabøjpän. ⁵ Hoçhähdiuunä hajxy jaduhñ mjatcø'øy. Jii jajpähäna'cada'aduhñ maa mijtsän tu'ug metsc. Je'eduhñ xyajtødiägø'øyyäp ja'a mdsiphajxy, hermanodøjc. ⁶ Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy hamiñ haxøpy mniñäxø'øwø'øwø'øjät maa cuduunñän, ja'a Diosmädia'agy ca'a mabøjpä.

⁷ Coo hajxy hänajty tijaty myajtsibø'øy, myajcähxø'py hajxy hänajty jaduhñ coo Diosmädia'agy hajxy hoy mga'a cudiuñ. Maas hoy hit jaduhñ coo pøn xmiägädiéeyät, coo pøn xmiäméedsät, cab hajxy mnäxø'øwø'øwät. ⁸ Pero cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mnimiägädieeyø'øjät, coo hajxy mnimiäméedsø'øjät, haagä hermanodøjc.

⁹ Tøgä cab hajxy mnajuø'øyä coo haxøøghäna'c-hajxy jim quia'a tægø'øwa'añ maa Dioswiinduumän. Tøyhajt jaduhñ. Jue'eçh jaduhñ nnänøømby ja'a haxøøgjäya'ayhajxy, ja'a hajxy nimiøødtsänäayyabä jabiøcy, møød hajxy quepychech naaxpoch wiingudsähgøøbiä, møød hajxy wiingjäya'ay tio'oxiøjc møødtsänaabiä, møødä jäya'ay miäya'adiøjc møødtsänaabiä, ¹⁰ møødä mee'tspähajxy, møød hajxy jäya'ajie'e hadsojpä, møød hajxy múucäp wädijpä, møød hajxy wl'i quiapxpä, møød hajxy mee'tspä høhñda'agyhaam. Pønjaty jaduhñ jatcøøby, cab hajxy jim tiägø'øwa'añ maa Dioswiinduumän. ¹¹ Jaduhñ hajxy hijty näje'e mbajatcøøbiä. Pero tøø Dios ja'a mbojpä mgädieeyhajxy xyajñähwa'açh ja'a yHespírituhaam maa Jesucristocøxpän, ja'a hajxy nWiindsønähjtämbä. Jaduhñä Dios hajxy tøø xpiädáacäm coo hajxy hoy nwädíjtämät, coo hajxy hoy njäya'ayhajtämät nebiä jioot jaduhñ chocy.

¹² Jaduhñä jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ coogä cuhdujt jaduhñ myiñ cooc hajxy hotyijatiä nduunämät nnájxämät. Tøyhajt jaduhñ. Pero cab jaduhñ xyhahixø'øyyämät coo hajxy cøxiä wiinä nduunämät nnájxämät. Y cab hajxy ndehm yaghanájxämät nebiä nwiinmahñdy hajxy hoy nhøxhíjxämät. ¹³ Paadiä Dios jøø'xytiøjc caadiøjc hajxy xmióoyyäm coo hajxy jaduhñ ngáayyämät coo hajxy jaduhñ nhúucämät. Pero nä'a mädøyyä hajxy ngáayyämät nhúucämät, cab hajxy ngaayyhanájxämät. Pero cab jaduhñ ñejpiä pø cáayyäm pø ca'a ngáayyäm; hix, ñä'ägädä yajcuhdägoyyaambiä Dios je'e. Paadiä Dios hajxy xpiädáacäm coo miädia'agy hajxy ngudiúunämät. Pero cabä jioot jaduhñ chocy coo hajxy haxøøg nwädíjtämät. ¹⁴ Nebiä Dios ja'a yHuung yagjujypiøjquiän, jaanä jaduhñ højts xyagjujypiøgáañämbä ja'a miäjaahaam.

15 Huuc mädown hajxy, coo Jesucristo hajxy nWiindsønähjtäm, paady jaduhñ quia'a nä'ägädä hoyyä coo cuhñdo'oxiøjc hajxy nmøødmáawämät.

16 Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ, coo jäya'ayhajxy ñimiøødma'awøøjtät, jaduhñä Dios yhixy nebiä tu'ugpä jäya'ayän. Jaduhñds je'e, coo cuhñdo'oxiøjc hajxy nmøødmáawämät, jaduhñä Dios hajxy xyhíjxäm nebiä tu'ugpä jäya'ayän. 17 Pero coo Jesucristo miädia'agy hajxy nbanøcxämät, tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ nmøødhíjtämät.

18 Cabä cuhñdo'oxiøjc hajxy mmøødmá'awät; haxøøg jaduhñ. Hoy hajxy nej cu mja jatcø'ow, cabä mni'x cabä mgopc nej jiaty jádät. Pero coo cuhñdo'oxiøjc hajxy mmøødmá'awät, mnä'ägädä mägädiehbiä mhamdsoo ni'x ja'a mhamdsoo copc hajxy jaduhñ. 19 Nej, cab hajxy mnajuø'øyä coo Dioshespíritu jii by yhity mjuøhñdiotyhajxiä. Dios hajxy jaduhñ xmiøoyy. Jaaya'ay hajxy jaduhñ xyhuunghajp, paadiä miädia'agy hajxy myajtúunät; cabä mhamdsoo cuhdujt hajxy myajtúnät. 20 Paady hajxy xyhuunghaty coo yHuung hajxy xñäho'tuuty. Paady hajxy hoy mwädítät, jaduhñ hajxy myajcähxø'øgät coo Dios miøjjä jiaançhä.

7

1 Hoorä, tsøg hajxy mädiáacäm waambátyhøch mijts xmiäyajtøoyy nocyhaam. Hoy hit jaduhñ coo ya'adiøjc ja'a to'oxiøjc quia'a møødtsäná'awät.

2 Pero coo hajxy hñajty mga'a mee'xtuga'añ, maas hoy hit jaduhñ coo to'oxiøjc hajxy mnä'ägädä pøgät, y weenä to'oxiøjc ja'a ñihyhap miøødhájpät.

3-4 Ja'a pøcyjiäya'ayhajxy, hamiñ haxøpy hajxy ñimiøødma'awøøjtät. Cabä cuhdujt hajxy nmøødä maa mhamdsoo ni'xhajxiän. Hix, pø xmiøødma'awaambä mjamiøød jaduhñ, naxy mdehm miøødmá'awät, cab jaduhñ mnimiøjjø'øgøøjtät. 5 Jaduhñ hajxy mnä'ägädä cuhdujthädät coo møjcu'ugong hajxy xñä'ä yajtu'udägóyyät. Coo hajxy jaduhñ nämetsc mmäná'anät coo Dios hajxy mba'yá'axät, mänit jaduhñ yhooyä coo hajxy mga'a nimiøødma'awøøjtät hamiñ haxøpy. Hoorä, coo Dios hajxy hñajty tøø mba'yá'axy, mänit hajxy mnimiøødmáawägombät. Mänitä møjcu'ugong hajxy jaduhñ xquia'a yajtu'udägóyyät.

6 Cábøch jaduhñ nmäna'añ coo hajxy mädsibø'øbä mbøgät. Nnä'ä móobiøchä cuhdujt jaduhñ. 7 Maas hoy hit jaduhñ coo hajxy jaduhñ mnä'ägädä hídät nidiuhm nébiøch høøch jaduhñ nhitiän. Pero cøjhaminø'øy ja'a Dios hajxy tøø xpiädáacäm. Näje'e hajxy tøø xpiädáacäm coo hajxy nidiuhm nhíjtämät, näje'e caj.

8 Jaduhñds je'e, pøn jaduhñ nidiuhmhajpnä, jaduhñ ñä'ägädä mähmø'owät nidiuhm nébiøch høøch nhitiän. Y jaanä jaduhñduhmbä, ja'a yaamgto'oxyhajxy, cab hajxy piøjtägätsät. 9 Pero pø cab hajxy mmee'xtuga'añ, maas hoy hit jaduhñ coo hajxy mbøgät, coo cuhñdo'oxiøjc hajxy xñä'ä yajcuhhínät.

10 Pero pønjaty jaduhñ tøø piøjnä, cham hajxy nmägapxy nhane'emy. Ca'a yhøøch nhamdsoo mädia'agy hädaa; Diosmädia'agy hädaa. Cab jaduhñ yhooyä coo to'oxiøjc ja'a ñihyhap piuhwá'adsät. 11 Pero coods jaduhñ piuhwá'adsät, cabä wiingya'adiøjc wyiingpøgät. Maas hoy coo ñihyhap ñä'ägädä nämejtstägätsät. Y ja'a ya'adiøjc, jaanä jaduhñ je'ebä, cabä tio'oxiøjc yhøxmádsät.

12 Chámhøch njaac mädia'aga'añ. Ja'a nhamdsoo mädiá'agyhøch hädaa; cab jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän. Pø jii ya'adiøjc tu'ug mäbøjpä, pø cabä tio'oxiøjc miäbøcy, cabä tio'oxiøjc yhøxmádsät pø jaac møødtsäna'awáanäp ja'a tio'oxiøjcäm. 13 Jaanä jaduhñduhmbä, pø jii

to'oxiøjc mǎbøjpǎ, pø cabǎ ñihyhap miǎbøcy, cabǎ ñihyhap ñähgué'egät pø jaac møødtsǎna'awáanǎp ja'a ñihyhápǎm. ¹⁴ Coo ya'adiøjc ja'a Diosmädia'agy hǎnajty quia'a mǎbøcy, yaghoyøøyyǎp je'e ja'a tio'oxiøjcǎm je'eguiøxpǎ coo tio'oxiøjc miǎbøcy. Jaanǎ jaduhñduhmbǎ, coo to'oxiøjc ja'a Diosmädia'agy hǎnajty quia'a mǎbøcy, yaghoyøøyyǎp je'ebǎ ja'a ñihyhápǎm je'eguiøxpǎ coo ñihyhap miǎbøcy. Coo hajxy jaduhñ yhodiumǎ, paadiǎ yhuunghajxy jaduhñ yhodiumǎbǎ. Pø cabǎ tiaj tieedy hǎxøpy nidu'jäya'adiǎ quia'a mǎbøcy, cab hajxy hǎxøpy yhodiumǎbǎ. ¹⁵ Pøñ jaduhñ mǎbøjp, coo jiamiøød ja'a ca'a mǎbøjpǎ hadsip miǎná'anǎt coo hajxy ñiyhøxmadsoøjǎt, ween hajxy jaduhñ ñiyhøxmachii. Jaduhñ jiájcombǎt nebiǎ tøø quia'a pøquiǎbǎ. Hix, chojpiǎ Dios jioot jaduhñ coo hajxy hoy nhíjtǎmǎt. ¹⁶ Pøñ jaduhñ mǎbøjp, cab jaduhñ yajnajuø'øy pø yajmǎbøgaambytiǎ ja'a jiamiøød ja'a ca'a mǎbøjpǎ.

¹⁷ Cøjhaminø'øy ja'a Dios hajxy tøø xpiǎdáacǎm. Jaduhñ hajxy jootcujc njaac híjtǎmǎt neby hajxy hǎnajty nhíjtǎm mänaa Dios hajxy xyajnǎhdijjǎm coo hajxy nmǎdúunǎmǎt. Hädaa mädiǎ'agyhøch homiaajǎ nyajnǎhixøøby majatiǎ hermanodøjc-hajxy yhamugø'øyǎn Dioswiingudsǎhgøøbiǎ. ¹⁸ Højts judíos, coo Jesucristo miǎdia'agy hajxy nbanøcxǎm, cab hajxy ndsǎhdiúunǎmǎt, hoy hajxy nja judíoshǎjtǎm. Y ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospǎ, ja'a Jesucristo miǎdia'agy hajxy panøcxpǎ, ni je'ehajxy quia'a tsǎhdiúnǎt, hoy hajxy quia'a ja judíoshaty. ¹⁹ Cab jaduhñ ñejpiǎ pø mjudíoshǎjp, pø caj. Je'e nǎ'ägädǎ tsoobaatp coo Dios miǎdia'agy mgudiúunǎt. ²⁰ Jaduhñ hajxy mjaac hídat neby hajxy hǎnajty mhitiǎn mänaa Dios hajxy xyajnǎhdijjiǎn coo miǎdia'agy hajxy mmǎbøjçǎt. ²¹ Näje'e mijts jäya'ay xjie'ehaty nebiǎ waj nebiǎ cuaayǎn, hoyyǎ Diosmädia'agy hajxy mja panøcxy. Cab hajxy jaduhñ mmøjpdǎdá'agät. Pero pø cabǎ mwiindsøn hajxy xyajtunaanǎ, ween hajxy xyhøxmajtsnǎ. ²² Tøø mijts ja'a Dios xyajnǎhdijy coo miǎdia'agy hajxy mmǎbøjçǎt, hoyyǎ jäya'ay hajxy hǎnajty xjia je'ehaty nebiǎ waj nebiǎ cuaayǎn. Hix, tøø Jesucristo hajxy xyajnǎhwáatsǎm ja'a nbojpdǎhǎjtǎm ja'a ngädieeyhǎjtǎm. Hoorǎ, pøñjaty hǎnajty ca'a je'ehǎjtǎp jaduhñ nebiǎ waj nebiǎ cuaayǎn mänaa hajxy yajnǎhdijyijjǎn ja'a Diósǎm coo miǎdia'agy hajxy miǎbøjçǎt, moonsǎ hajxy je'e tiúnǎp ja'a Jesucristocøxpǎ. ²³ Tøø Jesucristo hajxy xñähho'túutǎm, paadiǎ Dios miǎdia'agy hajxy nmǎbøjçǎnǎ. Cabǎ jäya'ay miǎdia'agy hajxy nmǎbøjçǎnǎt. ²⁴ Jaduhñds je'e, hermanodøjc, jaduhñ hajxy mjaac hídat neby hajxy hǎnajty mhitiǎn mänaa Dios hajxy xyajnǎhdijjiǎn coo miǎdia'agy hajxy mmǎbøjçǎt. Jaduhñǎ Dios hajxy hoy mmǎdúnǎt.

²⁵ Myajtøøw hajxy jaduhñ pø hahixøøby jaduhñ coo cǎxyiihǎna'c-hajxy piøgät. Høøch nhamdsoo mädia'agy hädaa; cab jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiǎn. Pero hahixøøby jaduhñ cooch mijts nmǎdia'agy xmiǎbøjçǎt; hix, Dióshøch jaduhñ tøø xyajnǎhdijy cooch nmǎdúnǎt. ²⁶ Pues høøch jaduhñ mänaamb coo jaduhñ yhahixø'øy coo hajxy mga'a pøgät, je'eguiøxpǎ coo tsø'ty häyohn wiädijnǎ jäda'ahaty. ²⁷ Pø jii mdo'oxiøjc, caj mhøxmdǎsǎt. Y pø cabǎ to'oxiøjc mmøødǎ, ca'a mhøxta'ay. ²⁸ Cab jaduhñ yhaxøøgǎ coo mbøgät; y coo cǎxyiihǎna'c jaduhñ piøgät, ni jaduhñ quia'a haxøøgǎ. Pero coo hajxy jaduhñ piøgät, maas hamǎjaa jjugyhajt hajxy miǎnaxa'añ. Páadyhøch jaduhñ nja mäna'añ coo hajxy quia'a pøgät.

²⁹ Hermanodøjc, jue'eçh jaduhñ nja mäna'ana'añ, ja ween quia'a habaady coo Jesucristo yaa quiǎdaactǎgatsa'añ hädaa yaabǎ naaxwiin. Cab hajxy yaa jejcy njaac tunǎanǎm. Jaduhñds je'e, pøñjaty to'oxiøjmmøød, jaduhñ hajxy xyiicta'ag miǎdiaactǎ'agät nebiǎ Dios hajxy hoy miǎdúnǎt. Cabǎ yhuunghajxy tio'oxy hajxy ñädaj ñämáañǎt. ³⁰ Pøñjaty jaduhñ jootmayhajp, ween hajxy jaduhñ quia'a jootmayhajná. Pøñjaty jaduhñ xoonðaacp, ween hajxy jaduhñ

quia'a xoon_ndaacnā. Y ja'a hajuubiädøjc-hajxy, ween hajxy jaduh_n yhity nebiä toogy hajxy ca'a møødpän. ³¹ Pøn_njaty jaduh_n yaa tsänaaby häyoob hädaa yaabä naaxwiin, ween hajxy jaduh_n yhity neby hajxy tii ca'a møødpän. Hix, hädaa yaabä naaxwiin, neby hajxy cham_n nhíxäm, cøxaamb hädaaduh_n quiuhdägoyya'añ.

³² Jaduh_nhøch njoot chocy coo hajxy tii mga'a nädaj mga'a nämáyät. Ja'a ya'adiøjc nidiuh_nhajpä, caj tii ñädajy ñäm_nay. Jagoo tiajy miay nebiä Dios hoy miädúnät. ³³ Pero ja'a craa to'oxiøjmøødpä, je'e tiajpy miaaby nebiä yhuung nebiä tio'oxy hoy miøødhídät. ³⁴ Y cabä Dios hoy miäduna'añ. Jaanä jaduh_nä cäxyiihäna'c-hajxypä, cab hajxy tii tiajy miay. Jagoo hajxy tiajy miay nebiä Dios hajxy hoy miädúnät. Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy quiudiuna'añ. Pero ja'a to'oxiøjc ja'a ya'adiøjmøødpä, nebiä ñihyhap hoy miøødhídät, je'eyyā ñä'a tajpy ñä'a maaby.

³⁵ Páadyhøch jaduh_n nmäna'añ, mijts jaduh_n nja puhbedaan. Caj mijts jaduh_n nhane'ema'añ. Pero chójpiøch njoot jaduh_n coo hajxy hoy yajxón mwädítät, coo Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiúnät.

³⁶ Pø jii mhuunghajxy tøø quiäxyiijøøy, ween hajxy piøcy, pø chojpy mjoothajxy jaduh_n. Cab jaduh_n yhaxøögä coo hajxy jaduh_n piógät. ³⁷ Pero pø cabä mjoothajxy chocy coo hajxy piógät, ween hajxy jaduh_n quia'a pøcy. Hix, cabä cuhdujt pøn_n miøødä coo miüch xyhané'emät maa mhuungcøxpän. ³⁸ Hoy jaduh_n coo mhuung myajpógät. Jaanä hoy jaduh_nbä coo mga'a yajpógät; cab jaduh_n ñejpiä.

³⁹ Ja'a to'oxiøjc ya'adiøjmøødpä, cabä cuhdujt miøødä coo wiingpä miøødtsáná'awät. Pero coo ñihyhap yhó'ogät, mänit mábøcy wyiingpógät pøn_n jaduh_n chojpy. Pero tsipcøxpä hermano wyiingpógät. ⁴⁰ Pero maas jootcuyc yhidät coo quia'a nä'ägädä pøjtägátsät. Høøch jaduh_n mänaamb. Ja'a Dioshespíritøch ndijy jaduh_n xñajtsapxøøyyäp.

8

¹ Näje'eçh hajxy tøø xmiäyajtøy pø hoy jaduh_n coo animalho'ogy hajxy ndsú'tsämät ja'a häna'c-hajxy quepychechwiinduum yojxypä. Tøyhajt jaduh_n coo hajxy nägøxiä tøø nmädoyhájtäm hädaagøxpä. Cab jaduh_n yhooyä coo hajxy nmánáanämät cooc tyijy hajxy cøxiä nwiinjuøøyyäm. Jaduh_nä häna'c-hajxy näje'e miänaambä, ja'a hajxy yajcumayaambä. Pero coo hajxy hamiñ haxøpy nniçhojc nnimié'e'xämät, mänitä Diosmädia'agy hajxy maas hoy nmäbøjcämät. ² Pøn_n jaduh_n mänaamb cooc tyijy hotyijjä jiaty, høhndaacp jaduh_n. Cab jaduh_n tiøyyä coo hotyijjä jiaty. Ween jaduh_n jiaac habøcy. ³ Pønä Dios jaduh_n wiingudsähgøøby, ñajuøøbiä Dios jaduh_n pøn_n je'e.

⁴ Tsøg hajxy jadähooc jaac mädiáacäm pø hoy jaduh_n coo animalho'ogy hajxy ndsú'tsämät, ja'a häna'c-hajxy quepychechwiinduum yojxypä. Bueno, nnajuøøyyäm hajxy coo quepychech naaxpoch quia'a jujyquiä. Y nna-juøøyyäm hajxy coo Dios tiu'ugä. ⁵ Mayyä jäya'ayhajxy jaduh_n miäna'añ cooc tyijy ja'a Dioshajxy miayyä jim_n tsajpootyp chaads yaa hädaa yaabä naaxwiin. Je'eg hajxy jaduh_n jiaançh wiingudsähgøøby. ⁶ Pero højts jaduh_n mänáanäm coo Dios tiu'ugä, ja'a nDeedyhájtäm. Je'e jaduh_n hädiuun cøxiä näguipxy møødä yHuang. Paady hajxy jaduh_n xquiunúu'xäm xpiädáacäm coo hajxy jaduh_n ween nwiingudsähgøøyyäm. Jaduh_n hajxy nmánáanäm coo Jesucristo hajxy nWiindsøn_nhájtäm. Cabä wiingpä hajxy nwiindsøn_nhájtäm. Møød je'e cøxiä yhädiuumbä. Høxtä højtspaadyhájtäm hajxy xquiunúu'xäm.

⁷ Pero cabä jäya'ayhajxy nägøxiä miäbøcy coo quepychech quia'a jujyquiä, coo naaxpoch quia'a jujyquiä. Näje'e jäya'ay quepychech naaxpoch hajxy

wyiingudsähgø'øyñä. Y coo hajxy jaduhñ chú'udsät tijaty jäya'ayhajxy yojxyp quepychechwiinduum, jootmayhajp hajxy jaduhñ cooc tyijy jaduhñ quia'a hoyyä coo hajxy chú'udsät. Hix, je'enä hajxy jaduhñ miäbøcyñä cooc tyijy quepychech jiujuquiä. ⁸ Nnajuøøyyäm hajxy coo Dios quia'a möjpäda'agy pø ndsú'tsäm pø caj ndsú'tsäm. Cab jaduhñ ñeipiä pø ndsú'tsäm pø caj ndsú'tsäm. ⁹ Pero hoy hajxy nja najuøøyyäm jaduhñ coo quia'a nejpiä pø ndsú'tsäm pø caj ndsú'tsäm, maas hoy hit jaduhñ coo nga'a tsú'tsämät, pø jii hermanohajxy näje'e quia'a najuøøbiä coo jaduhñ quia'a nejpiä coo hajxy ndsú'tsämät. ¹⁰ Tsøc mädiäacäm coo miich mnajuø'øy coo jaduhñ quia'a nejpiä coo yø'øduhmbä tsu'uçh mdsú'udsät. Hoorä, tsøc mänánañäm coo miich yø'øduhmbä tsu'uçh hänajty mdsu'uçh maa quepychechwiinduumän. Hoorä, coo hermano jaduhñ tu'ug xyhíxät, ja'a ca'a najuøøbiä coo jaduhñ quia'a nejpiä coo miich jaduhñ mdsú'udsät, wehñdä je'e xpiadsú'tspät. Wehñdä miänä'anät cooc tyijy jaduhñ tøø quiädieey coo jaduhñ tøø xpiadsu'uçh. ¹¹ Y coo jaduhñ quiädieeyät, miichä pojpa hänajty mmøød je'eguiøxpä coo miich hänajty jim mgay. Hix, tøø mähdiøjc ñähho'tu'udyii ja'a Jesucristäm. ¹² Y coo miichä mähdiøjc jaduhñ myajcädieeyät, jaduhñ hänajty tøø piaady nejpa miichä Jesucristo hänajty tøø mmägadieeyän. ¹³ Hoorä, pø cädieeyaambä hermano tu'ug je'eguiøxpä cooch høøch yø'øduhmbä tsu'uçh ndsu'uçh, cábøch jaduhñ nnä'ägädä tsú'udsät mänaa, coo hermano ñä'a cädieeyät.

9

¹ Cábøch pøn xyhane'emy, túhmäts. Dióshøch xwyiinguejx, túhmäts. Hamdsoochä Jesucristo nhijxy, túhmäts, ja'a hajxy nWiindsønñájtämbä. Mijts ja'a Diosmädia'agy nyajmábøjc, túhmäts. ² Näje'e jäya'ayhajxy miäna'añ cooc tyijy høøchä Dios tøø xquia'a wiinguexy. Pero mmøødä tøyhajt hajxy jaduhñ coochä Dios tøø xwyiinguexy, je'eguiøxpä cooch mijts nyajmábøjcy ja'a Diosmädia'agy.

³ Cooch pøn mänaa xñäma'ay cooc tyijy høøchä Dios tøø xquia'a wiinguexy, jaduhñhøch naxy nhadsoy: ⁴ Nmøødhøch ndijy cuhdujt jaduhñ cooch mijts cay hu'ugy nmäyujwá'anät je'eguiøxpä coochä Diostuunng nduñ. ⁵ Ja'a Jesucristo yhuchhajxy, miøødä cuhdujt hajxy je'e coo hajxy wiädítät to'oxiøjmøød. Jaduhñä Pedro miøødäbä, møødä Dioswiinguexyypähajxy. Jaduhñhøch cuhdujt nmøødäbä, hoyyä jäya'ayhajxy näje'e jia mäna'añ cooc tyijy høøch nga'a møødä. ⁶ Tøgä mmänaamb mijts jaduhñä coo højts cuhdujt nga'a møødä coo højts nduunng nnajtshixø'øwät, coo højts ja'a Diosmädia'agy nyajwá'xät, høøch møødä Bernabé. Ja'a Diosquexyhajxy nägøxiä, tøø tiuunng hajxy ñajtshixø'øy coo Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy. ⁷ Yajmäjuuby hajxy je'e, y jaduhñ højts nyajmäjuyaambä. Hix, yajmäjuubiä soldadohajxy. Y jaanä jaduhñduhmbä, ja'a cudsatypcamhajxy, jiøø'xypä tsaatyptsa'am hajxy. Y jaanä jaduhñduhmbä, ja'a meegcueendähajpähajxy, yhuucypiä meegtsi'tsnøø hajxy. ⁸ Ca'a yhøøch nhamdsoo mädia'agy hädaa; jaduhñä mädia'agy miänaambä ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä. ⁹⁻¹⁰ Jaduhñ jim myiñ cujaay: “Cabä waj mhaxuu'tsø'øgät coo trigopajc hänajty tiehñjo'oçh.” Cooc Dios jaduhñ jecy miänaañ, jaduhñ miänaañ coo højts nyajmäjúyät. Hix, ja'a häna'c naaxpuhbähajxy møødä tsijpädøjc-hajxy, ñajuøøby hajxy jaduhñ coo hajxy yajmäjuya'añ. Jaanä jaduhñ højtspä, jaduhñ højts nyajmäjúubiät. ¹¹ Cooc højts mijtsä Diosmädia'agy tøø nyajnähixø'øy, paady hajxy xmiäjúyät. ¹² Mmäjuubiä Diosquexy hajxy, túhmäts; maas may højts cuhdujt nmøødä coo højts mijts xmiäjúubiät.

Pero cahnä hõjts mänaa nmäna'aññä coo hõjts nyajmäjüyät. Choippy hõjts njoot jaduhñ coo Diosmädia'agy wiá'xät, ja'a Jesucristocøxpä, paady hõjts nhity jamiäjuy. ¹³ Pero nmøød hõjts cuhdujt jaduhñ coo hõjts nyajmäjüyät. Hix, ja'a häna'c-hajxy jim tuumbä tsajtøgooty, miøødä cuhdujt hajxy je'e coo hajxy quiáyät tijatiä cu'ughajxy jim quiuyoxøøby maa altarän. ¹⁴ Jaanä jaduhñduhmbä, tøø Dios yhane'emy coo Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy yajmäjüyät. Ja'a jäya'ayhajxy mädoobä, je'eds hajxy jaduhñ mäjüyap. ¹⁵ Pero høøch, cábøch mänaa tøø nmäna'añ cooch mijts xmiäjüyät. Jaduhñhøch njoot chocy cooch jamiäjuy ndúnät. Y cooch häyaa nnä'a yuuhó'ogät, cab jaduhñ ñejpiä, nägooch hänajty tøø nduñ jamiäjuy.

¹⁶ Näje'e jäya'ayhajxy yajcumaya'añ je'eguiøxpä coo Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy. Pero Dióshøch xwyiinguejx cooch nyajwá'xät høøch; cábøch hamdsoojoot nyajwa'xy. Paady, cábøch nyajcumaya'añ. Y coochä Diosmädia'agy jaduhñ nga'a yajwá'xät, xyajcumädówäbøchä Dios jaduhñ. ¹⁷ Cábøch hamdsoojoot ndägøøyy Diosmädia'agy-yajwa'xpä. Dióshøch jaduhñ xwyiinguejx cooch miädia'agy nyajwá'xät. Cooch häxøpy tøø ndägø'øyy hamdsoojoot, mänitøch cu nyajmäjuuyy. ¹⁸ Jaanç tehñ xioondáacpøch jaduhñ coochä Diosmädia'agy nyajwa'xy jamiäjuy, hóyhøchä cuhdujt nja møødä cooch cu nyajmäjuuyy.

¹⁹ Hix, cooch jaduhñ nduñ jamiäjuy, cábøch pøñ xyhane'emy. Pero chójpjøch njoot jaduhñ cooch hoy piønä xyhané'emät, nägoo Diosmädia'agy hajxy miäbøgät. ²⁰ Cooch jim nhijty maa judíoshajxiän, jaduhñhøch nguhdujthajpä nebiä judíoshajxy quiuhdujthatiän, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ cu miäbøjcy. Y cooch jim nhijty maa jäya'ayhajxy hänajty yhane'emyiijän ja'a Diosmädia'agy, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, jaduhñhøch nyaghanehmbä neby hajxy hänajty yaghanehmbän, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ cu miäbøjcy, hóyhøchä cuhdujt nja nmøødä cooch nga'a yaghané'emät. ²¹ Y cooch jim nhijty maa jäya'ayhajxiän, ja'a cajpä judíospä, ja'a mädia'agy hajxy ca'a cudiumbä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, jaduhñhøch nguhdujthajpä neby hajxy hänajty quiuhdujthatiän, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ cu miäbøjpä. Cábøch nmäna'ana'añ coochä Dios ja'a miädia'agy hänajty nga'a mäbøjcä. Hix, nmäbøjcäbøchä Jesucristo miädia'agy jaduhñ. ²² Y cooch jim nhijty maa hermanohajxiän, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'xy ca'a wiinjuøøbiä, jaduhñhøch nbaguhdujthajpä neby hajxy hänajty quiuhdujthatiän, je'eguiøxpä cooch hänajty nyajnáhixø'øwa'añ nebiä Diosmädia'agy hajxy maas hoy wyiinjuø'øwät. Majátyhøch jaduhñ nwädity Diosmädia'agy-yajwa'xpä, cábøchä jäya'ayhajxy jaduhñ nyagjootma'ady, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ miäbøcy. ²³ Páadyhøch jaduhñ nguhdujthaty, jaduhñhøchä Diosmädia'agy hoy nyajwá'xät. Y coochä jäya'ayhajxy may nyajmäbøgät, mänitøch jaduhñ nxoondá'agät.

²⁴ Coo jäya'ayhajxy naxy ñiyhøxpäyø'øgyii, tu'jäya'ay jaduhñ nøcxy quiuhäyø'øgy, ca'a ñägøxiä. Tøyhajt jaduhñ. Jaduhñ mäwiin hõjtshájtäm, coo Diosmädia'agy hajxy nbanøcxäm, naxy hajxy hoy ndehñ quiudiúunämät, jaduhñ hajxy jim nnøcxämät Dioswiinduum. ²⁵ Høxtahñdsä häyø'pädøjc-hajxy, tu'jøjpiä jioot ja'a wyiinmahñdy hajxy naxy piäda'agy coo hajxy jaduhñ quiuhäyø'øgät, túhmäts. Paadiä haxøøgpä hajxy jaduhñ quia'a nä'ägä nähdoñ. Premio hajxy jaduhñ móoyyap, y cab jaduhñ ñä'a jecy. Pero hõjtshájtäm, coo Diosmädia'agy hajxy hoy njaanç tehñ quiudiúunämät, mänit hajxy jaduhñ jim nnøcxämät Dioswiinduum. Jimds hajxy jaduhñ nhíjtämät cøjxta'axiøø. ²⁶ Ja'a häna'c cuhäyø'pädøjc-hajxy, tøyyä hajxy jaduhñ ñä'a päyø'øgy, cab hajxy jaduhñ yhimybiäyø'øgy miaamybiäyø'øgy. Ja'a

boxeadorhajxy jajpä mägox mädex, cab hajxy jaduhñ ñä'ä yemy ñä'ä wopy. Jaduhñ mäwínäts høøch, tu'jójpiøchä Diosmädia'agy nbanøcxy. ²⁷ Cábøchä haxøøgpä jaduhñ nnä'ägä nähdoñ. Ngudiúumbiøchä Diosmädia'agy jaançh tehñ yhoy. Páadyhøchä Dios jim xyajnøcxa'añ maa wyiinduumän. Y cooçh jaduhñ hoy nga'a cudiúnät, cáboch jim xyajnøcxät, hóyhøchä jáya'ayhajxy hánajty tøø nja yajwiinhixø'øy.

10

¹ Hermanodøjc, huuc mädown hajxy jaduhñ. Jéquiänä Dios ja'a joc ja'a nāma'a jaduhñ quiejxy maa naphájtām maa ndeedyhájtāmhajxy hánajtiän, møødä Moisés. Mänit hajxy jaduhñ jecy piadu'ubøjcy nāgøxiä nāwiinä. Mänit hajxy nāgøxiä ñøønajxy coo Tsaptsmejy paquiä tiøøch. ² Ja'a Moisés hajxy hánajty nāguipxy miøødwädijpy nāgøxiä maa joc hajxy hánajty piawäditiän, maa hajxy ñøønajxiän Tsaptsmejjiooty. ³ Mänitā Dios hajxy miooyyā ja'a cay ja'a hu'ugy. Mänit hajxy quiaayy nāgøxiä. ⁴ Mänitā Dios ja'a tsa tu'ug yajtsābijty. Mänitā nøø tiägøøyy xee'xpä. Mänit hajxy nāgøxiä ñøøhuucy. Jaduhñ mäwínäts ja'a Cristo neby yø'ø tsaajän. Hix, puhbéjtāp hajxy hánajty ja'a Crístām majaty hajxy hánajty wiädity. Ja'a Cristo, Dios yHuung je'e. ⁵ Pero cabä Diosmädia'agy hajxy hoy nāmay quiudiuuñ. Cabä Dios hajxy jaduhñ quiumaayyā. Paady hajxy jim tiu'uhø'cy pactuum.

⁶⁻⁷ Paady hajxy jaduhñ jiajty yhabejty coo haxøøgpä hajxy yhadsojcy, coo quepychech ja'a naaxpoch hajxy wyiingudsähgøøyy. Hijxtahñd jaduhñ coo hajxy nga'a pahijx nga'a padúunāmät. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: “Mänit hajxy quiaayy yhuucy quepychechwiinduum; mänit hajxy yhejch piujty quepychechwiinduum.” ⁸ Nāje'e hajxy haxøøg jiatcøøyy. Paady hajxy nāhii'xtägøøg mil yho'cy tu'xøøbä. Paady hajxy jaduhñ nga'a pahijx nga'a padúunāmät. ⁹ Nāje'e Dios hajxy yhiixmajch pø tøyhajt hajxy hánajty yajcumādowa'añijām ja'a Dios. Mänit hajxy चाहनुचु'tsä. Cøjx hajxy je'e yho'ogy. Paady hajxy jaduhñ nga'a pahijx nga'a padúunāmät. ¹⁰ Nāje'e hajxy hánajty jootcujc quia'a hity, je'eguiøxpä coo hajxy hánajty quia'a mābøcy. Paadiä Dios ja'a mioonsä quiejxy, hoy hajxy yagho'ogyii.

¹¹ Paady hajxy jaduhñ jiajty yhabejty, hijxtahñd jaduhñ coo hajxy nga'a pahijx nga'a padúunāmät. Paady cujaay yhity. Hix, habáatnāp jaduhñ coo Jesucristo yaa quiadaactägatsa'añ. ¹² Pøñ jaduhñ niñānøømāp coo hamuumdu'joot miābøcy, naxy tiehm ñiyajcopcø'øwøøjät coo ñä'ä tu'udägóoyyät. ¹³ Mijts ja'a møjcu'ugong xjia wi'i yajtu'udägoyyaamb. Hoy piønā jaduhñ jia yagjatcø'øwa'añii haxøøg. Pero jaduhñä Dios miāna'añ cooc hajxy xpiuhbedāanām, neby hajxy jaduhñ nga'a tu'udägóoyyāmät. Tøyhajt jaduhñ coo hajxy xpiuhbedāanām. Hix, cabä møjcu'ugongā miājaa jaduhñ miābaady nebiä Dios mājaa miøødän.

¹⁴ Jaduhñds je'e, hermanodøjc, cabä quepychech, cabä naaxpoch hajxy mwiingudsähgø'øwät. ¹⁵ Mnajuøøby hajxy jaduhñ cooçh tøyhajt nmädia'agy. Hix, mwiinjuøøby hajxy hädaaduhñ. ¹⁶ Coo tsuugay nyagjājtām mānaa vino hajxy nhúucām, mänitā Dioscujú'uyāp hajxy nyéjcām. Je'e jaduhñ ñānøømby coo hajxy tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy nhíjtām, je'eguiøxpä coo Jesucristo ñø'ty jiaançh tehñ yaghāyooyy mānaa hajxy je'e xñāhho'túutām maa hädaa yaabā naaxwiinän. Y coo tsajcaagy hajxy nyajniñāguidøøyyām, je'e jaduhñ ñānøømgumbä coo hajxy tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy nhíjtām, je'eguiøxpä coo Jesucristo ja'a ñi'x ja quiopc ñāhdujcy mānaa hajxy je'e xñāhho'túutām. ¹⁷ Coo tu'ugpä tsajcaagy hajxy ngaamiújcām, paady hajxy tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy nhíjtām, hoy hajxy nja nāmáyyām.

18 Jaduhnä judíoshajxy yhiypä tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy mөөдä Dios mänaa animal hajxy chu'učhän, ja'a jäya'ayhajxy yojxypä altarwiinduum. 19 Jadúhñhøch nmäna'añ coo quepychech naaxpoch quia'a jujyquiä. Jadúhñhøch nmänaambä coo animal quia'a cunuu'xiä ja'a jäya'ayhajxy yojxypä quepychechwiinduum. 20 Caj pues. Ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a määbøjpä, coo animal hajxy yoxy quepychechwiinduum, ja'a møjcu'ugong hajxy jaduhñ wyiingudsähgøøby, ca'a Dyiosä. Cábøch njoot chocy coo jäya'ay hajxy mmөөdhídät tu'ugwiinmahñdy, ja'a møjcu'ugong hajxy wyiingudsähgøøbiä. 21 Pø mh'uugaambiä vino hajxy ja'a Dioscøxpä, cab hajxy hoy mhú'ugät ja'a møjcu'ugongcøxpä. Pø mgayaambiä tsajcaagy hajxy ja'a Dioscøxpä, cab hajxy hoy mgáyät ja'a møjcu'ugongcøxpä. 22 Cab jaduhñ yhoyyä coo Dios hajxy nyagjootmä'tämät. Hix, maas mäjaamөөдä Dios que højtshájtäm.

23 Jaduhnä jäya'ayhajxy miäna'añ cooc cuhdujt hajxy nmөөdhájtäm hoy ñejpiä. Tøyhajt jaduhñ. Pero cab jaduhñ yhawiinmatsä coo hajxy hoy ñejpiä njatcøøyyämät. Hix, coo hajxy hoy ñejpiä njatcøøyyämät, cabä Diosmädia'agy hajxy hoy nyajtu'uyóhyämät. 24 Näje'e jäya'ayhajxy yhøxta'ay coo hajxy chänä'awät coo hajxy yhäyówät. Pero maas hoy jaduhñ coo nmädøjc hajxy nbuhbéjtämät.

25 Tsu'udsä tsu'učh hajxy jaduhñ mädyiijaty jim tóo'cäp halaplazpa'c. Pero cab hajxy myajtówät pø tøø jäya'ay animal hajxy yoxy quepychechwiinduum. Cab hajxy je'eduhñ mnä'a taj mnä'a máyät ja'a tsu'učhcøxpä. 26 Hix, jaduhñä Diosmädia'agy miädia'agy: “Dios jie'e hädaa cøxiä maa hädaa yaabä naaxwiimbän.”

27 Coo pøn hajxy jaduhñ xwiówät mägaabiä, hoy jaduhñ coo hajxy mnøcxät, hoyyä craa ja'a Diosmädia'agy hänäjty quia'a jagä määbøcy. Y cab hajxy myajtówät pø tøø animal hänäjty quepychechwiinduum yoxyii. Cab hajxy mdaj cab hajxy mmáyät ja'a tsu'učhcøxpä. 28 Pero coo pøn hajxy jaduhñ xyhawáanät coo häna'c yø'ø animal hänäjty tøø yoxy quepychechwiinduum, cab hajxy jaduhñ mdsú'udsät, weenä craa jaduhñ quia'a jootma'ady ja'a hajxy tøø xyhawáanäbä. Jaduhnä craada'a tiajy miay coo jaduhñ quia'a hoyyä coo yø'øduhmbä tsu'učh hajxy ndsú'tsämät, ja'a häna'c yojxypä quepychechwiinduum. 29 Ja'a craa tøø xyhawáanäbä, je'ečh jaduhñ nnänøømby coo wehñdä jiootma'ada'añ. Cábøch jaduhñ nmäna'ana'añ coo mijts mjootma'ada'añ.

Näje'e jäya'ayhajxiäda'a miäna'ana'añ: “Ween yø'ø craa jaduhñ ñä'a jootma'ady, nmөөdhøch cuhdujt jaduhñ coočhä animal ndsú'udsät, hoy häna'c tøø jia yoxy quepychechwiinduum. 30 Haa ca'a, nnämäabiøčhä Dios Dioscujú'uyäp coočhä tsu'učh hänäjty tøø ndsu'učh. Tiich yø'ø craa jaduhñ coo xñä'a näma'ay coočh nga'a tsú'udsät.” 31 Jaduhñds je'e, tsøgä mädia'agy hajxy hoy yajxón yajtuun yaghíjtäm homiädyiibä coo hajxy ngaayy coo hajxy nhúucäm. Coo jäya'ay hajxy jaduhñ xyhíxämät coo mädia'agy hajxy hänäjty hoy yajxón nyajtuun nyaghíjtäm homiädyiibä, mánitä Dios hajxy miøjpäda'aga'añ jiaančhpäda'aga'añ. 32 Hix, coo mädia'agy hajxy hoy yajxón nyajtuun nyaghíjtämät homiädyiibä, ni pøn jaduhñ quia'a jootmä'adät, ni ja'a judíoshajxy, ni ja'a jäya'ayhajxy cajpä judíoshajpä, ni ja'a jäya'ayhajxy ja'a Diosmädia'agy määbøjpä. 33 Jadúhñhøch høøčhpä, hoy yajxónhøčhä nyajtuñ nyaghity homiädyiibä nébiøčhä jäya'ayhajxy jaduhñ xquiumáyät. Cábøch pøn jaduhñ nyagjootma'ady. Hix, chójpiøch njoot jaduhñ coo jäya'ayhajxy nägøxiä ñähwá'adsät ja'a piojpä ja'a quiädieeyhajxy. Cábøch njoot chocy coočh nidiuhñ nbáadät ja'a hoybä ja'a weenbä.

11

¹ Nébiøchä Jesucristo nbahixiän, jadúhnhøch mijts xpiahíjxpät.

² Hermanodøjc, xoondáacpøch jaduhñ cooçh mijts xjiahmiejtsta'agy homiänaajä, y coo Diosmädia'agy hajxy homiänaajä myajtuñ nebiátyhøch hajxy tøø nnajtscapxøøyyäm. ³ Chójpjøch njoot jaduhñ coo hajxy mwiinjuø'øwät coo Jesucristo ja'a Dios Wyiindsønhaty y coo højtsä Jesucristo nWiindsønhtëmbä, højts ya'adiøjc-häfteäm. Jaanä jaduhñä ndo'oxiøjc-häfteäm hajxy xwyiindsønhtëmbä, højts ya'adiøjc-häfteäm. ⁴ Maa hermanodøjc-hajxy yhamugø'øyän tsajtøgooty, coo ya'adiøjc jim tu'ug Dyiospa'yá'axät cuhjupmøød, cabä Jesucristo hamuumdu'joot wyiingudsähgø'øy; ni jaduhñ coo Diosmädia'agy cuhjupmøød yajwiinhixø'øwät. ⁵ Jaanä jaduhñduhmbä, coo to'oxiøjc-hajxy jiiby Dyiospa'yá'axät cuhwa'ads tsajtøgooty, o coo Diosmädia'agy hajxy jiiby yajwiinhixø'øwät cuhwa'ads, høchähdiuunnä hajxy je'eduhñ. Jaduhñ je'eduhñ piaady nejpiän yø'ø to'oxiøjc quiuhwaay hajxy yhøxme'xypän. ⁶ Jaduhñds je'e, pø cabä to'oxiøjc-hajxy tiägø'owa'añ tsajtøgooty cuhjuuxy, ween hajxy jaduhñ ñä'ägä yajcuhme'xy. Y pø tsähdiuumb hajxy jaduhñ cuhme'xy, ween hajxy ñiguiuhjuuxyii. ⁷ Pero ja'a ya'adiøjc-hajxy, cab hajxy je'e ween tsajtøgooty cuhjupmøød tiägøøbiä. Hix, jaduhñä Dios ja'a ya'adiøjc yhädiuunñ nebiä Diosän. Ja'a ya'adiøjc-cøxpä jaduhñ quiähxø'øgy coo Dios mäjaa jiaanç tehñ miøødä. Pero ja'a to'oxiøjc-cøxpä quiähxø'øgy coo ya'adiøjc mäjaa miøødäbä. ⁸ Coo Dios ja'a to'oxiøjc jecy yhädiuunñ, jayøjpä ya'adiøjc ja'a quiaaach tu'ug piøjcäxä. Mänitä to'oxiøjc yajwa'añguiojjä caachhaam. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän. Pero cab jaduhñ miäna'añ coo ya'adiøjc yajwa'añguiojjä ja'a to'oxiøjc quiaaachhaam. ⁹ Ja'a ya'adiøjc-cøxpä ja'a to'oxiøjc yhädiuunäbä. Cab hajxy nmänäänämät coo ya'adiøjc yhädiuunä ja'a to'oxiøjc-cøxpä. ¹⁰ Páadiädsä to'oxiøjc-hajxy wiädítät cuhjuuxy, jaduhñ hajxy yajcähxø'øgät coo hajxy yhane'emyii ya'adiøjcäm. Jaduhñä Diosmoonsähajxy quiumay, ja'a hajxy jim tsajpootypä. ¹¹ Pero jaduhñä Dios hajxy jecy xquiunúu'xäm ya'adio'oxy. ¹² Hix, jéquiänä to'oxiøjc yajwa'añguiojjä ja'a ya'adiøjc quiaaachhaam. Jaanä jaduhñduhmbä, ja'a to'oxiøjc-cøxpä ja'a ya'adiøjc myiñguia'ay.

¹³ Huuc mäna'an mijts pø hawiinmats jaduhñ coo to'oxiøjc-hajxy cuhwa'ads Dyiospa'yá'axät tsajtøgooty. ¹⁴ Høchähdiuunnä jaduhñ coo ya'adiøjc quiuhwaayhajxy yoñ yajyéegät. Hoy piønä jaduhñ miäna'añ. ¹⁵ Pero hahixøøyyäp ja'a to'oxiøjc-hajxy jaduhñ coo quiuhwaay hajxy yajyéegät yoñ; jaduhñ je'eduhñ miäbaady nebiä cuhmochpän. ¹⁶ Jaduhñ højts nnä'ägädä yajnahixø'øy coo to'oxiøjc-hajxy cuhmoch Dyiospa'yá'axät tsajtøgooty. Y jaduhñä hermanohajxy nägøxiä yajnahixøøbiä tsajtøgooty wiinduhmyhagajpt. Hoorä, pønjaty jaduhñ mänaamb cooc tyijy jaduhñ quia'a nejpiä coo to'oxiøjc-hajxy jaguiuhmoch tsajtøgooty Dyiospa'yá'axät, cabä tøyhajt hajxy ñä'ägädä møødä.

¹⁷⁻¹⁹ Tøøch nmädoyhaty coo hajxy näje'e haxøøgtøjiämuum mniñäma'ayii maa hajxy tsajtøgooty mhamugø'øyän. Tøyhajtäda'a jaduhñ. Cab jaduhñ yhooyä y cábøch jaduhñ ngumay, hóyhøch jaduhñ nja najuø'øy coo jäya'ayhajxy yhixa'añ pønjaty tøyhajt hoy wädijp. ²⁰ Coo Jesucristo hñajty yagho'oga'añii, mänitä jiamøød ñämaay coo hajxy chuugaamiügät ja'a Jesucristocøxpä. Pero mijts, coo hajxy naxy tsajtøgooty mhamugø'øy, coo hajxy naxy mdsuugaamiucy, cabä Jesucristo hajxy naxy mjahmiech. ²¹ Hanidiuhmjaty hajxy naxy mgay. Cab hajxy naxy mdajy mmay pø jii mmägu'ughajpä caayyøøc hajxy miøødä quia'a møødä. Näje'e hajxy

naxy mmu'ugyii. ²² Jim hajxy hawiinmats mgay mhú'ugät maa mhamdsoo tøjc-hajxiän. Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy jaduhñ mjatcø'oy maa Diostøjcän. Myajtsähdiuumbiä häyoobäya'ay hajxy jaduhñ. Cábøch mijts jaduhñ nnä'ägädä cumay coo hajxy jaduhñ mjatcø'oy.

²³ Hamdsoochä Jesucristo xyajñähixøoyy nébiøch mijts tøø nna-jtscapxøoyyäm: Hoorä, mänittsuu, coo Jesucristo hänajty tioga'añii, mänitä Jesucristohajxy tiägøoyy tsuugaabiä møødä jiamiøødhajxy. Mänitä Jesucristo tsajcaagy quionø'cy. ²⁴ Mänit Dioscujú'uyäp yejcy. Mänitä tsajcaagy yhaguidøoyy. Mänit miänaañ: “Huuc cay hajxy. Høøch nni'x høøch ngopc hädaa. Mijtsøxpøchä häna'c xtiooga'añ. Cooch mijts mänaa xjiahmiejtstä'agät, jaduhñä tsajcaagy hajxy mgáyät.” ²⁵ Y coo hajxy hänajty tøø chuugaabiädøøñä, mänitä Jesús vino quionø'cy copajooty. Mänit miänaañgombä: “Cooch mijts nnähho'tu'udaanä, cooch nnø'ty nyaghäyowaanä, hawiinjemybiä Dios hajxy xmiøødyajcuhduga'añ. Hoorä, hädaa vino, hijxtahñd jaduhñ miähmø'øwa'añ nébiøch nnø'tiän. Y naaghoc hädaa vino hajxy mhú'ugy, mänitøch hajxy xjiahmiejtstä'agät.” ²⁶ Homiänaajä hädaa tsajcaagy hajxy hänajty mgaya'añ, homiänaajä hädaa vino hajxy hänajty mhú'uga'añ, myajcøhxø'py hajxy hänajty coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Hix, wiimbijtagatsaambä Jesucristo. Yaa jadähooc quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin.

²⁷ Nebiä Jesucristo jiamiøødhajxy miøødcaayy miøødhuuquiän, jadúhñäc hajxy ngaayy, jadúhñäc hajxy nhúucämbät. Pønjetiä howyiinmahñdy hänajty ca'a møød coo hänajty jaduhñ quiaya'añ, coo hänajty jaduhñ yhu'uga'añ, haxøøg hajxy jaduhñ jiatcø'oy ja'a Jesucristo ñi'xcøxpä ñø'tycøxpä. ²⁸ Jaduhñds je'e, coo hajxy hänajty mgaya'añ ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy hänajty mhú'uga'añ ja'a Jesucristocøxpä, naxy hajxy jayøjpiä mdehmñ ñiñajuø'øwøøjät pø howyiinmahñdy hajxy hänajty mjaançh møød. ²⁹ Pønjaty jaduhñ caaby huucp ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy jaduhñ quia'a møjpadá'agät coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, yajcumädowáañäp hajxy jaduhñ. ³⁰ Näje'e hajxy mba'ambety; näje'e hajxy mga'a majaamøødä. Høxtä näje'ejaty hajxy jaduhñ tøø yho'ogy. Paady hajxy jaduhñ mjaty mhabety coo hajxy mga'a møjpada'agy coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. ³¹ Pero cabä Dios hajxy xyajcumädóowämät coo howyiinmahñdy hajxy hänajty nmøødhajtäm coo hajxy hänajty ngayáañäm ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy hänajty nhu'ugáañäm ja'a Jesucristocøxpä. ³² Paadiä Dios hajxy tähoogaty xyajcumädóowäm, jaduhñ hajxy xyajñajuøøyyäm coo miädia'agy hajxy hänajty hoy nga'a yajtúunäm. Y coo miädia'agy hajxy hoy nyajtúunämät, cab hajxy jiiiby nnä'ä hädáacämät møjcu'uhaam maa jäya'ayhajxy yhäda'aga'añän, ja'a hajxy ca'a mabøjpä.

³³ Jaduhñds je'e, hermanodøjc, coo hajxy hänajty mänaa mgaamiuga'añ ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy hänajty mänaa mhuucmuga'añ ja'a Jesucristocøxpä, naxy hajxy tu'cuhdujt mdehmñ quiaachóonät. Mniyhahixø'øwøøjäp hajxy jaduhñ. ³⁴ Pø myähó'cäp hajxy hänajty, jayøjp hajxy mnä'ägä cáyät maa mdøjc-hajxiän. Jaduhñä Dios hajxy xquia'a yajcumädóowät coo hajxy hänajty mgaamiuga'añ ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy hänajty mhuucmuga'añ ja'a Jesucristocøxpä. Madiu'uèh hajxy tøø xjiaac mäyajtøy. Cooch jim nnøcxät maa mijtsän, mänitøch jim nyajtødiägø'øwät.

12

¹ Hermanodøjc, tsøg hajxy mädiäacäm nebiatiä Dioshespíritu hajxy xpi-

uhbéjtäm, coo hawiingatiä tuung hajxy xmióoyyäm. Naxy hajxy jaduñ mdehm wyiinjuø'owät.

² Mnajuøøby hajxy jaduñ, coo Diosmädia'agy hajxy hánajty mga'a panøcxyñä, je'enä quepychech naaxpoch hajxy hánajty mwiingudsähgø'oyñä. Cabä quepychech naaxpoch quiapxy miädia'agy. Jaduñ hajxy hánajty mwädity nebiä tu'udägoybän. ³ Huuc wiinjuø'ow hädaa mädia'agy hajxy. Pønjetiä Dioshespíritu jaduñ najtscapxøøyyäp, cabä Jesús hajxy je'e haxøøg ñänømy. Y pønjetiä Dioshespíritu jaduñ ca'a najtscapxøøyyäp, cab hajxy hoy miäna'ana'añ coo Jesús hajxy nWiindsøn'hájtäm.

⁴ Coo Diostuung hajxy jaduñ ndúunäm, hawiingatiä Diostuung hajxy jaduñ xpiáatäm. Pero ja'a Dios ja'a yhEspírituhajtiä hajxy jaduñ xtiuungmóoyyäm. ⁵ Madiu'u ja'a Diostuung hajxy jaduñ njaančh túunäm, pero tu'jäya'ayyá hajxy jaduñ nWiindsøn'hájtäm. Ja'a Jesucristo je'e. ⁶ Ja'a Dios hajxy xpiuhbéjtäm coo tiuung hajxy ndúunämät, nebiatiä tiuung hajxy xpiáatäm. ⁷ Paadiä Dioshespíritu hajxy hawiingaty xtiuungmóoyyäm, jaduñ hajxy hoy nnibihbéjtämät hamiñ haxøpy. ⁸ Hix, näje'e hermanohajxy tiuungmo'oyii ja'a Dioshespíritäm coo hajxy quiapx coo hajxy miädiá'agät nebiä jajpä häna'cän. ⁹ Näje'e hermanohajxy piuhbodyii ja'a Dioshespíritäm coo hajxy hoy jiaančh tehñ miäböğät ja'a Diosmädia'agy. Näje'e hajxy miäjaamo'oyii nebiä jäya'ay hajxy yajmøcpögät, ja'a pøjc ja'a híxäbä. ¹⁰ Näje'e hermanohajxy piuhbodyii ja'a Dioshespíritäm coo hajxy hoy-yagjuøøñä tiuñ ja'a Diosmäjaagøxpä. Näje'e hajxy tiuungmo'oyii coo Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät. Näje'e hajxy tiuungmóoyyäbä coo hajxy yhøxcábät pøn najtscapxøøyyäp ja'a Dioshespíritäm, pøn najtscapxøøyyäp ja'a møjcu'ugóngäm. Näje'e hajxy piaadyii coo hajxy quiápxät wiinghayuucjaty. Näje'e hajxy piáatäbä coo hajxy quiapxhoyø'owät waambatiä hermanohajxy tøø quiapxy wiinghayuucjaty. ¹¹ Hanidiuhmjatiä Dioshespíritu hajxy xtiuungmóoyyäm, nebiä jioot chocy. Tu'uquiä ja'a Dioshespíritu jaduñ.

¹² Ja'a tu'ugpä ni'x, ja'a tu'ugpä copc, madiu'u pajc miøødä. Pero tu'ugpä ni'x tu'ugpä copc hajxy jaduñ nmøødhájtäm. Jaduñ mäwiin højtshájtäm, tu'ugmädia'agy hajxy nhájtäm coo Jesucristo hajxy nWiindsøn'hájtäm, hoy hajxy nja nämayhájtäm. ¹³ Coo hajxy nnäbéjtäm, jaduñä Dioshespíritu hajxy xpiädáacäm tu'ugmädia'agy nägøxiä, møødä judíoshajxy, møødä cajpä judíoshajxy, møødä jäya'ayhajxy je'ehájtäbä wiinghänä'cäm, møødä jäya'ayhajxy hijpä hawa'adstuum. Nägøxiä ja'a Dioshespíritu hajxy nmøødhájtäm.

¹⁴ Ja'a tu'ugpä ni'x ja'a tu'ugpä copc, madiu'u pajc hajxy nmøødhájtäm. ¹⁵ Coods yøø tecy jaduñ ñä'ä mäná'anät: “Cábøch tii nmach cábøch tii nnähdoñ nej yøø cø'øjän, páadyhøch miičh jaduñ xquia'a yajtuna'añ”, cab jaduñ ñä'ä tóyyäbä; haa ca'a, nyajyohy nyajnáxäm ja'a tecy jaduñmbä. ¹⁶ Jaanä jaduñduhmbä, coo yøø taatsc jaduñ miänáambät: “Cábøch jaduñ nhixy nej yøø wiinän, páadyhøch miičh jaduñ xquia'a yajtuna'añ”, cab jaduñ ñä'ä tóyyäbä; haa ca'a, nyajmädóowäm ja'a taatsc jaduñmbä. ¹⁷ Coo hajxy häxøpy nhaagä wiinhájtäm, cab hajxy häxøpy nmädóowäm. Y coo hajxy häxøpy nhaagä mädohndhájtäm, cab hajxy häxøpy tii xjiøjxuugøøyyäm. ¹⁸ Jaduñä Dios hajxy xquiunúu'xäm nebiaty hajxy xyajmädsójcäm. Paadiä ni'x ja'a copc hajxy nmøødhájtäm, paadiä cø'ø ja'a tecy hajxy nmøødhájtäm. ¹⁹ Coo hajxy häxøpy nhaagä pajc-hájtäm, cabä nni'x ja'a ngopc-hajxy häxøpy yhájtäm. ²⁰ Madiu'u ja'a pajc hajxy nmøødhájtäm ja'a tu'ugpä jäya'ay. Tu'ugni'x tu'ugcopc hajxy jaduñ nmøødhájtäm.

21 Coo wiin häxøpy quiapxy, cabä cø'ø jaduñ ñämä'awät: “Cábøch miich nyajmaajiaty.” Jaanä jaduñä copcpä, coo häxøpy quiapxy, cabä tecy jaduñ ñämäabiät: “Cábøch miich nyajmaajiaty.” 22 Pero nhaagä yajtuunpáatäm ja'a ni'x ja'a copc cøxiä, hoyyä pajc näje'e quia'a jagä møcä. 23 Cabä ni'x ja'a copc hajxy teeñmuum nyajcähxø'øgáañäm, paadiä wit hajxy nmøødhájtäm. 24 Pero ja'a nwiin ja'a njøjpahjtämhajxy, cab jaduñ ñeipiä coo hajxy nyajcähxø'cämät. Jadúñhøch cham tøø nmädia'agy nebiä Dios ja'a nni'x ja'a ngopc-hajtämhajxy xquiunúu'xäm tu'ughamuum. Hoorä, jaduñ mäwiin højtshájtäm, tu'ugmädia'agy hajxy nnimiøødhájtäm coo Diosmädia'agy hajxy näguipxy nmäbøjcäm, coo Jesucristo hajxy näguipxy nWiindsøñhájtäm. Jaduñä Dios hajxy xquiunúu'xäm coo hermanodøjc hajxy nwiingudsähgøøyyämät, hoy hajxy jia xoñ jia häyoy. 25 Jaduñä Dios quiumay coo hajxy nhájtämät tu'ugjoot tu'ugcopc, coo hajxy nniçhojc coo hajxy nnimié'e'xämät hamiñ haxøpy. 26 Coo tu'jäya'ay chaachpøgät, manit hajxy nägøxiä njootmayhájtämät. Jaanä jaduñduhmbä, coo tu'jäya'ay wyiingudsähgø'øwøjät, manit hajxy nägøxiä nxoondáacämät.

27 Nwiindsøñhájtämä Jesucristo hajxy nägøxiä pønjetiä Diosmädia'agy mäbøjp. Hawiingatiä Dios hajxy tøø xquiunúu'xäm. 28 Näje'e hermanohajxy tøø tiuunpáatäm ja'a Diósäm. Ja'a Dios quiuguexyhájtäbä, je'e hajxy jayøjp tuunpáat. Manit hajxy je'e tiuunpáatpä, ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy, møødä Diosmädia'agy-yajwiinhixøøbiähajxy. Näje'e hermanohajxy hoy-yagjuøøñä tiuñ ja'a Diosmäjaagøxpä. Näje'e hermanohajxy yajmøcpøcy ja'a jäya'ayhajxy nähba'amguhba'ambä. Näje'e hermanohajxy miäbuhbety. Näje'e hajxy jaduñ miägäpxy yhane'emy. Näje'e hajxy piaadyii coo wiinghayuucjaty hajxy quiápät. 29 Hoorä, cabä Dios hajxy nägøxiä xquiuguexyhájtäm. Cabä Diosmädia'agy hajxy nägøxiä nyajwá'xäm. Cab hajxy nägøxiä nyajnahixøøyyäm. Cab hajxy nägøxiä ndúunäm hoy-yagjuøøñä ja'a Diosmäjaagøxpä. 30 Cab hajxy nägøxiä nba'amyajnáxäm. Cab hajxy nägøxiä tøø xpiáatäm coo ngápämät wiinghayuucjaty. Y cab hajxy nägøxiä tøø xpiáatäm coo hajxy ngapxhoyøøyyämät waambatiä hermano tøø quiapxy wiinghayuucjaty. 31 Tsøgä njoot hajxy pädáacäm hamuumdu'joot coo Dios tuun hajxy ween xmióoyäm ja'a maas tsoobaatpä. Chámhøchä mädia'agy hajxy nyajnahixø'øwa'añ nebiä Dios miädia'agy hajxy hoy mmaas yajtu'uyó'oyät.

13

1 Coo nmädøjc hajxy nga'a tsojc nga'a méé'xämät, cabä Diosmädia'agy hajxy hñajty hoy ngudiúunäm, hoy hajxy cu nja capx cu nja mädiäacäm madiu'u nebiä jäya'ayhajxy yaa jia capxiän hädaa yaabä naaxwiin, nebiä Diosmoonsähajxy jim jia capxiän tsajpootyp. 2 Coo nmädøjc hajxy nga'a tsojc nga'a méé'xämät, cab hajxy nnä'ägädä tsoobáatämät, hoy hajxy cu nja najuøøyyäm tii jadäänäp tii tunäänäp, hoy hajxy cøxiä wiinä cu nja najuøøyy cu nja jahmiéjtsäm, hoyyä møcmäjaa hajxy cu nja jaançh tehñ miøødhájtäm hoy ñä'a tiigøxpä. 3 Coo nmädøjc hajxy nga'a tsojc nga'a méé'xämät, cab hajxy nnä'ägädä tsoobáatämät, hoyyä häyoobäjäya'ay hajxy cøxiä wiinä cu nja móoyäm mäduhñtiä hajxy nmøødhájtäm, hoyyä jäya'ay hajxy cu nja nähho'túutäm.

4 Pønä miädøjc tsojp mee'xp, mee'xxieemy hajxy jaduñ yhity. Hoy hajxy jaduñ miädøjc-haty. Cabä hadsocywyiinmahñdy hajxy miøødä. Cab hajxy yajcumaya'añ. 5 Pønä miädøjc tsojp mee'xp, cab hajxy chähdiuhndägoyyä. Cab hajxy wyiinducä. Cab hajxy jiootma'ady, hoy hajxy cøxypäneipiä cu jia tunøø.

⁶ Cabä haxøøgpä hajxy chocy; ja'a tøyhajtpä hajxy jaduñ chojpy. ⁷ Pønä miädøjc tsojp mee'xp, miee'xtujpy hajxy. Coö hajxy cøxypänejpä tiunøøjät ja'a miädøjcäm, cab hajxy jiootma'ady. Cab hajxy ñäxø'øwø'øy, cab hajxy ñähøønø'øy. Hoy hajxy miäxi'igy, hoy hajxy miägäpxy, weenä craa ja'a tøø quiädiéeyäbä jaduñ yhuuc wiinmahñmech coö jaduñ tøø quiädieey.

⁸ Habaadaamb jaduñ coö jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänäjty quia'a yajwa'xaannä. Habaadaamb jaduñ coö jäya'ayhajxy hänäjty quia'a capx quia'a mädia'agaannä wiinghayuucjaty. Habaadaamb jaduñ coö quia'a tsoobaadaannä tijatiä jäya'ayhajxy yaa ñajuøøby hädaa yaabä naaxwiin. Pero cøjxta'axiøø hajxy nnichoc nnimiee'xäänäm. ⁹ Cahnä hajxy hoy nwiinjuøøyyäm je'eguiøxpä coö hajxy yaa nhíjtämnä hädaa yaabä naaxwiin. Cahnä Diosmädia'agy hajxy hoy nhabøjcäm coö hajxy nyajwá'xämät. ¹⁰ Habaadaamb jaduñ coö Diosmädia'agy hajxy maas ca'xy nwiinjuø'øwäänäm, paady hänäjty pøn quia'a wäditaannä Diosmädia'agy-yajwa'xpä.

¹¹ Coö hajxy nmuutsc-hájtämnä, cahnä hajxy hänäjty nwiinmahñméjtsäm. Pero coö hajxy nmøjjøøyyänä, mänit hajxy nnajuøøyyänä. Tøø hajxy nwiinmahñméjtsänä; cab hajxy nwiinmahñdyhájtänä neby hajxy tøø nmuutsc-hájtäm. ¹² Jaduñ mäwíinäts je'e, coö hajxy yaa nhíjtäm hädaa yaabä naaxwiin, cahnä Diosmädia'agy hajxy hoy nwiinjuøøyyämnä. Cahnä Dios hajxy nhixyhájtäm. Pero coö hajxy jim nnøcxäänäm tsajpootyp, mänitä Dios hajxy nhixyhadäänäm neby hajxy je'e xyhixyhájtäm. Mänitä miädia'agy hajxy ca'xy nwiinjuø'øwäänäm. ¹³ Tägøøgtu'u ja'a Dios hajxy xyhanéhmäm; coö miädia'agy hajxy nmäbøjcämät coö tiøyhájtä, chaads coö Jesucristo hajxy njøbhíxämät coö yaa quiädaactägatsa'añ, chaads coö nmädøjc hajxy ndsojc nmée'xämät. Hädaa høxhaambä jaduñ maas tsoobaadaamb coö nmädøjc hajxy ndsojc nmée'xämät.

14

¹ Naxy hajxy ndehm ñichojc ndehm ñimié'e'xämät hoy miänaajä. Je'e maas tsoobaatp. Jaanä jaduñduhmbä, tsögä Dios hajxy nämáayyäm coö mäjaa hajxy ween xmiøoyyäm coö tiuung hajxy jaduñ ndúunämät. Je'e tsoobaatp coö hermano ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy. ² Näje'e hermanohajxy, coö hajxy hänäjty quiapxa'añ tsajtøgooty, cab hajxy howyiinjuøøñä miädia'agy. Hix, ja'a Dios hajxy jaduñ miøødmädiaacypy, ca'a yhøjtshájtäm, je'eguiøxpä coö Dioshajtiä wyiinjuø'øy. Cab højts jaduñ nnä'ägädä wiinjuøøyyäm. Najtscapxøøyyäp hajxy jaduñ ja'a Dioshespíritäm. Jagooyyä Dios jaduñ ñajuø'øy waambaty hajxy jaduñ miädia'agy. ³ Pero coö Diosmädia'agy hajxy ngápämät nebiä jäya'ayhajxy jaduñ wyiinjuø'øwät, mänitä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy nyajwiingapxøøyyämät, hoy hajxy jaduñ nmägäp xhané'emät, hoy hajxy jaduñ ngapxmøcpøjcämät. ⁴ Pøn Dioshajtiä nä'a møødmädiaacp, je'e mäjaa nidiuhm móoyyäp nebiä Diosmädia'agy maas hoy jiaac wiinjuø'øwät. Hix, cabä jäya'ayhajxy jaduñ wyiinjuø'øy waambaty jaduñ miädia'agy. Pero coö hermanodøjc ja'a Diosmädia'agy hajxy nyajwiingapxøøyyämät howyiinjuøøñä, mänit hajxy miäjaamo'owøøjät nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduñ maas hoy jiaac wiinjuø'øwät.

⁵ Maas tsoobaatp jaduñ coö Diosmädia'agy hajxy ngápämät howyiinjuøøñä; jaduñä hermanohajxy nägøxiä wyiinjuø'øwät, ja'a hajxy mädoobä. Hoy hit jaduñ coö Dioshajtiä hajxy nägøxiä mmøødmädia'agät. Mänit mäböcy yhoyø'øwät coö hajxy mgapxhoyø'øwät, jaduñä hermanohajxy nägøxiä wyiinjuø'øwät. ⁶ Hermanodøjc, coöchä Dioshajtiä

nnä'a mөөdmädiá'agät maa mijtsän, cab hajxy jaduhñ hoy mwiinjuó'ówät. Pero mänit hajxy jaduhñ mwiinjuó'ówät cooch mijtsä Diosmädiá'agy hoy nyajwiinhixó'ówät nebiátyhøchä Dios ja'a miädiá'agy hñajty xñajtsapxøyyä.

⁷ Høxtáhmädsä xuuxpädøjc-hajxy, coo hajxy hoy quia'a xú'uxät, nägoodä hajxy nøcxy ñä'a yajxu'uxy ñä'a yajpøgø'ø, y cab hoy yajmädoy. ⁸ Jaaná jaduhñduhmbä maa jäya'ayhajxy chiptuñän, coo soldado ja'a corneta hoy quia'a yajxú'uxät, cabä jiamioødhajxy jaduhñ hoy chiptúnät. Nä'a himybiäyø'øg nø'ø maamybiäyø'øgäp hajxy jaduhñ. ⁹ Jaduhñ mäwíinäts højtshájtäm, coo Dioshajtiä hajxy nmөөdmädiáacämät, cabä nmädiá'agy hajxy jaduhñ nniwyiinjuóøyyämät hamiñ haxøpy. Xiøøbä hajxy jaduhñ nnä'a capx nnä'a mädiáacämät. ¹⁰ Madiu'u hayuuc hajxy yaa ngápãm hädaa yaabä naaxwiin. Hawiingaty hayuuc hajxy nniwyiinjuóøyyäm. ¹¹ Y coo mädiá'agy hajxy hamiñ haxøpy nga'a nniwyiinjuóøyyämät hawiingaty, cab hajxy jaduhñ hoy nnimiøødmädiáacämät. ¹² Jaduhñ mäwíinäts mijts, mjaançh tehñ miänaamb mijts jaduhñ coo Dioshespíritu hajxy xtiuungmó'owät. Y myujwá'anäp ja'a tuung hajxy mädyii maas tsoobaatp. Jaduhñä hermanodøjc hajxy maas hoy myajwiingapxó'ówät nebiä Diosmädiá'agy hajxy jaduhñ maas hoy wyiinjuó'ówät.

¹³ Jaduhñds je'e, pøñ jaduhñ howyiinjuøøñä ca'a capxp ca'a mädiáacp, weenä Dios jaduhñ ñäma'ay coo miäjaamo'owøøjät nebiä miädiá'agy quiapx-hoyó'ówät. ¹⁴ Coo Dios hajxy nba'yáaxämät ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøøbiä, cab hajxy nwiinjuóøyyämät, hoy hajxy cu nja mädiáacäm wiinmahñdyhaam. Y cab hajxy jaduhñ nnä'ägädä wiinjuóøyyäm. ¹⁵ Jaduhñds je'e, tsøcxä Dios hajxy pa'yáaxäm juøhñdyhaam, pero howyiinjuøøñä. Tsøcxä Dioshøy hajxy hóøwäm juøhñdyhaam, pero howyiinjuøøñä. ¹⁶ Coo Dios hajxy nnámáayyämät “Dioscujú'uyäp”, ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøøby, cab hajxy hamdsoo nwiinjuóøyyämät. Y ja'a jäya'ayhajxy jii mädoobä, ni je'e hajxy jaduhñ quia'a wiinjuó'ówät. Y cab hajxy hoy piamáná'anät “Dioscujú'uyäp.” ¹⁷ Hoyyä Dios hajxy yajxón cu nja nämáayyäm “Dioscujú'uyäp”, ja'a jäya'ayhajxy jii mädoobä, cab hajxy wyiinjuó'ówät. Y cabä Diosmädiá'agy hajxy jaduhñ jiaac wiinjuó'ówät. ¹⁸ Høøch, nnámáabiøchä Dios “Dioscujú'uyäp” je'eguiøxpä cooch pøñ jaduhñ xquia'a najtspaadø'øy nébiøch hayuuc-haamby ngapxiän, ja'a Dioshajtiä wyiinjuøøbiä. ¹⁹ Pero maa hajxy nhamugøøyyämän tsajtøgooty Dioswiingudsähgøøbiä, tsoobaatp jaduhñ cooch howyiinjuøøñä ngápät, hoy jia weeñtiä. Cab jaduhñ jiaty tsoobáadät cooch hayuuc-haamby ngápät ja'a Dioshajtiä wyiinjuøøbiä, hóyhøch yoñ cu nja capx. Hix, cooch howyiinjuøøñä ngápät, wyiinjuó'ówäp ja'a hermanohajxy jaduhñ, jaduhñhøchä Diosmädiá'agy hajxy hoy nyajwiingapxó'ówät.

²⁰ Hermanodøjc, tsøg hädaa mädiá'agy hajxy hoy wiinjuóøyyäm nebiä möjhána'c-hajxy hoy wyiinjuø'øyän. Yø'ø pigána'c-hajxy, cahnä hajxy wyiinmahñmechñä. Pero cahnä haxøøgpä hajxy yhixy yhabaadyñä. ²¹ Jaduhñä Diosmädiá'agy jecy miänaañ: “Ja'a judíoshajxy, cábøchä nmädiá'agy hajxy xmiäbögaanä. Nguexáambiøchä jäguembä jäya'ay jim maa judíoshajxiän. Mänit hajxy miøødmädiá'aga'añii wiinghayuuc-haamby. Pero ni jaduhñhøchä nmädiá'agy hajxy xquia'a mäbögaanä, nõmä Dios miäna'añ.” ²² Ja'a jäya'ay ja'a Diosmädiá'agy hajxy ca'a mäböjpä, je'eguiøxpä højts hayuuc-haamby ngápãm, ja'a Dioshajtiä wyiinjuøøbiä, ca'a jie'eguiøxpä ja'a jäya'ayhajxy ja'a Diosmädiá'agy mäböjpä. Coo hajxy naxy ngápãm ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøøby, jaduhñä Dios hijxtahñd xii jecy coo jäya'ay tsaachpä peenä hajxy piaada'añ, ja'a Diosmädiá'agy hajxy ca'a mäböjpä.

Pero coo Diosmädia'agy hajxy naxy ngápxäm howyiinjuøøñä, jaduñä Dios hijxtahñd xii yecy coo jäya'ay hoybä weenbä hajxy piaada'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä. ²³ Hix, coo hajxy nägøxiä ngápxämät ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøøby maa hajxy hñajty nhamugøøyyämän tsajtøgooty Dioswiingudsähgøøbiä, y coo jäya'ayhajxy jim tiägø'øwät, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä, jaduñda'a hajxy miäná'anät cooc tyijy hajxy nguhhíñäm. ²⁴⁻²⁵ Pero coo Diosmädia'agy hajxy nägøxiä ngápxämät howyiinjuøøñä, mänitä jäya'ayhajxy wyiinjuø'øwät, ja'a hajxy ca'a mäbøjpä. Mänit hajxy yhuuc tehñ wyiinmahñmédsät. Mänit hajxy hamdsooyä ñiñajuø'øwøjät coo hajxy hñajty hoy tøø quia'a jäya'ayhaty. Mänit hajxy jaduñ jyijcädá'agät. Mänitä Dios hajxy yhuuc tehñ wyiin-gudsähgø'øwät. Mänit hajxy yhuuc tehñ miäná'anät coo Dios hajxy hñajty tøy xjiaançh tehñ miøødhíjtäm.

²⁶ Hermanodøjc, maa hajxy nhamugøøyyämän tsajtøgooty Dioswiingudsähgøøbiä, tsøg hajxy yajxón yagjáltäm nägøxiä, jaduñä Diosmädia'agy hajxy maas hoy nmaas mäbøjcämät. Näje'e Dioshöy hajxy yhøwa'añ. Näje'e hajxy yajñähixø'øwa'añ. Näje'e hajxy miädia'aga'añ waambatiä Diosmädia'agy hajxy hñajty tøø ñajtsapxø'øyii ja'a Diósäm. Näje'e hermanohajxy quiapxa'añ hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøøby. Y näje'e hermanohajxy quiapxhoyø'øwa'añ waambatiä hermanohajxy hñajty tøø quiapxy ja'a hayuuc-haamby ja'a Dioshajtiä wyiinjuøøbiä. ²⁷ Coo hajxy mänaa ngápxämät ja'a hayuuc-haamby ja'a Dioshajtiä wyiinjuøøbiä maa hajxy hñajty nhamugøøyyämän tsajtøgooty Dioswiingudsähgøøbiä, nämetsyä nädägøøquiä hajxy ngápxämät hanidiuhmjaty. Mänitä hermano tu'jäya'ay xquiapxhoyø'øyyämät. ²⁸ Pero pø cabä hermanohajxy jim näje'e jiaty capxhoyø'øw, mejor ween hajxy jim nga'a nä'ägädä cápxämät tsajtøgooty ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøøby. Wiingtuum hajxy nøcxy nnä'ägädä cápxäm jaduñ hanidiuhmjaty. Xmiädóowämäp ja'a Dios hajxy jaduñ. ²⁹ Jaanä jaduñduhmbä, coo hermanohajxy hñajty quiapxa'añ waambaty hajxy hñajty ñajtsapxø'øyii ja'a Diósäm, ween hajxy nämetsyä nädägøøquiä quiapxy. Y ja'a hermanohajxy jaac jiiibä, mänit hajxy jaduñ miäná'anät pø tøø hajxy hoy miädoy, pø caj. ³⁰ Y coo wiinghermano hñajty quiapxa'añ waambaty hñajty ñajtsapxø'øyii ja'a Diósäm, weenä hermano yhuuc hamoñ, ja'a hñajty capxpä. ³¹ Hanidiuhmjaty hajxy ngápxämät nägøxiä waambatiä Dios hajxy hñajty xñajtsapxø'øyyäm. Jaduñ hajxy nägøxiä maas hoy nhabøjcämät; jaduñ hajxy nägøxiä nniguiapxwíjjämät. ³² Hix, coo miich hñajty mgapxa'añ waambaty miichä Dios hñajty xñajtsapxø'øwaanä, mänit mgápxät coo hñajty tøø xyhabaatä. ³³⁻³⁴ Jaduñä Dios quiumay coo hajxy hanidiuhmjaty ngápxämät. Cab jaduñ quiumay coo hajxy nägøxiä nxiicmujc nmädiaacmújcämät tsajtøgooty.

Cab jaduñ yhooyä coo to'oxiøjc-hajxy jiiiby quiápxät tsajtøgooty maa Dios hajxy hñajty nwiingudsähgøøyyämän. Cabä Dios jaduñ miäna'añ coo hajxy jiiiby quiápxät. Jaduñä hermanohajxy nägøxiä quiuhdujthaty wiinduhmyhagajpt. Jaduñä Diosmädia'agy miäna'añ coo to'oxiøjc-hajxy miädia'agymiäbøgät. ³⁵ Hoçhähdiuunnä jaduñ coo to'oxiøjc-hajxy jiiiby quiápxät tsajtøgooty. Pø cabä Diosmädia'agy hajxy hñajty tøø wyiinjuø'øy tsajtøgooty, jimä ñihyhap hajxy miäyajtówät maa yhamdsoo tøgootyhajxiän.

³⁶ Jaduñä hermanodøjc-hajxy nägøxiä miäna'añ wiinduhmyhagajpt coo to'oxiøjc-hajxy jiiiby quia'a capx quia'a mädiá'agät tsajtøgooty nebiä Diosmädia'agy miäna'añ. Y mijts jim hijpä Corintos, jaduñ mijts mbaguhdujthájpät. Caj mijts mhamdsoo cuhdujt myajtúnät. ³⁷ Nébiøch

cham̄ ngujaay, Diosmädia'agy hädaaduh̄n. Naxy hajxy jaduh̄n mdehm̄ miäbógät, pøn̄jaty jaduh̄n niñänóm̄ap̄ coo Dios hajxy ñajtscapxóøyyäxä, coo Dioshespíritu piuhbedyii. ³⁸ Pøn̄jaty hajxy jaduh̄n ca'a mäbøgaamb, cabä Dios hajxy jaduh̄n quiumaya'añii.

³⁹ Jaduh̄nds je'e, hermanodøjc, tsögä Dios hajxy nämáayyäm coo hajxy tehngajnä ween xpiuhbéjtämät, coo miädia'agy hajxy xñajtscapxóøyyämät. Jaduh̄nä miädia'agy hajxy hoy nyajwä'xämät. Pøn̄ jaduh̄n capxaamb mädia'agaamb ja'a hayuuc-haamby ja'a Dioshajtiä wyiinjuøøbiä, ween hajxy jaduh̄n quiapxy, ween hajxy jaduh̄n miädia'agy. ⁴⁰ Pero tsögä Diosmädia'agy hajxy hoy yajxón̄ yagjätäm tsajtøgooty.

15

¹⁻² Hermanodøjc, tsög hajxy jahmiejtstáacäm coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Jadúh̄nhøch mijts tøø nyajwiingapxø'ø. Tøø hajxy jaduh̄n nmäbójcäm. Coo hajxy tehngajnä nmäbójcämät hamuumdu'joot, mänit hajxy jim̄ nnócxämät Dioswiinduum. Pero coo hajxy jaduh̄n nga'a mäbójcämät, cab hajxy jim̄ nnä'ägädä nócxämät.

³ Jadúh̄nhøch mijts tøø nyajwiingapxø'ø nebiátyhøchä Dios tøø xñajtscapxøøyyä. Jaançh teh̄m choobaatp hädaa Diosmädia'agy jaduh̄n. Tøø Jesucristo hajxy xñähho'túutäm; jaduh̄nä nbojpa ngädieeyhájätäm hajxy tøø xyajnáhwáatsäm. Jaduh̄n jim̄ myiñ̄ cujaay maa Diosmädia'aguiän. ⁴ Coo Jesucristo hänäjty tøø yho'ogy, mänit hoy ñaaxtägø'ø. Mänit hoy jiuypiojtägach cumaaxc. Jaduh̄n jim̄ myíingombä cujaay maa Diosmädia'aguiän. ⁵ Mänitä Pedro ja'a Jesucristo hoy wyiinguhixø'ø. Mänitä Jesucristo hoy wyiinguhixøøyyägumbä ja'a jiamiøødhajxy, ja'a nämajmetspäjäya'ayhajxy. ⁶ Mänit hoy wyiinguhixøøyyägombä ja'a miägu'ughajpähajxy nämägooxmägo'xnaxiä. Näje'eyyä hajxy tøø yho'nä, caj ñamayyä. ⁷ Mänitä Jacobo ja'a Jesucristo jadähooc wyiinguhixøøguiombä. Mänitä Jesucristo hoy wyiinguhixøøyyägombä ja'a jiamiøødhajxy nägøxiä.

⁸ Høøch, høxháamhøchä Jesucristo njaac teh̄m yhijxy. Pero cábøch mähdiøjc jaduh̄n nnä'ägädä tsoobaady. ⁹ Cábøch cuhdujt møc nmøødä nej yø'ø Dioscuguexypä cuhdujt hajxy møc jiaançh teh̄m miøødän. Cábøch mähdiøjc nhawiinmatsä cooçh mähdiøjc jaduh̄n nniñänómøøjät cooçh Dios xquiuguexyhaja. Hix, haxøøghøch hijty njäya'ayhaty. Nyajtsaaçhpøjpiøchä jäya'ayhajxy hijty, ja'a Diosmädia'agy hajxy hijty panøcxpä. ¹⁰ Pero cooçhä Dios xjiaançh cuguexyhaty, páadyhøch jaduh̄n xpiuhbety. Hóyhøch nduñ. Maas máyhøchä Diosmädia'agy tøø nyajwa'xy ja'a nmädia'agyháamhøch que ja'a Dios quiuguexypähajxy tøø yajwa'xy, ja'a hajxy jaac jim̄bä. Ca'a yhøøch jaduh̄n tøø nnä'ä piy ngopcóotyhøch; Dióshøchä wiinmahñdy tøø xmio'oy. Jadúh̄nhøchä Dios xpiuhbety ja'a miäjaahaam. ¹¹ Pero cab jaduh̄n ñejiä pøn̄jaty mijtsä Diosmädia'agy tøø xyajwiingapxø'ø, pø høøch, pø wiinghäna'c. Tu'ugmädia'agy højtsä Diosmädia'agy nyajwa'xy. Y tøø mijtsä Diosmädia'agy mmäbøcy.

¹² Jaduh̄n højtsä mädia'agy nyajwa'xy coo Jesucristo jiuypiojtägajch coo hänäjty tøø yho'ogy. Mayyä jäya'ayhajxy jaduh̄n quia'a mäbøcy cooc tyijy ja'a ho'oguiäya'ayhajxy quia'a juypioğa'añ. Cabä tøyhajt hajxy jaduh̄n ñä'ä møødä. ¹³ Pø cab häxøpy jaduh̄n tiøyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuypioğa'añ, cabä Jesucristo cu jiuypiojcy. ¹⁴ Y coo Jesucristo häxøpy tøø quia'a juypioçy, cajxä hädaa mädia'agy häxøpy choobaady neby højts jaduh̄n nja yajwa'xy. Y nej mijtsä mädia'agy hajxy mja mäbøcy, ni je'e häxøpy quia'a tsoobaady.

15 Jaduhñ hõjtsä Diosmädia'agy nyajwa'xy coo Dios ja'a Jesucristo yagjujyipiøjcy. Pø cab häxøpy jaduhñ tiøyyä, hõhñdaacp hõjts häxøpy ja'a Dioscøxpä. Hix, pø cab häxøpy jaduhñ tiøyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuujyipiøga'añ, cabä Dios ja'a Jesucristo cu yagjujyipiøjcy. 16 Pø cab häxøpy jaduhñ tiøyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuujyipiøga'añ, cabä Jesucristo cu jiuujyipiøjcy. 17 Y coo Jesucristo cu quia'a juyyipiøjcy, cabä mädia'agy häxøpy choobaady neby hajxy nmäbøjcäm. Y cabä nbojpa ngädieeyhajxy häxøpy ñähwáatsäm. 18 Y tøø ho'oguiäya'ayhajxy häxøpy yhäda'agy mõjcu'uhaam, hoy hajxy cu jia mäbøc ja'a Jesucristo miädia'agy. 19 Coo Jesucristo cu quia'a juyyipiøjcy, cab hajxy häxøpy jim nnoxcáanäm tsajpootyp. Tøø hajxy häxøpy nniwyiinhõhñäm hamiñ häxøpy. Hoñäxuu'tsnä jäya'ay hajxy häxøpy xyhíjxäm.

20 Pero tøyhajt jaduhñ coo Jesucristo jiuujyipiøjtägajch. Jayøjp je'e jiuujyipiøjtsohñ. Høxhaam hajxy njaac juyyipiøgáanäm. 21 Tu'jäya'ay jecy yho'tsohñ hädaa yaabä naaxwiin, ja'a craa Adánhajtäbä. Paadiä Adán jecy yho'cy, coo Dios ja'a miädia'agy quia'a cudiuunä. Y jaanä jaduhñduhmbä, tu'jäya'ay jiuujyipiøjtsohñ; ja'a Jesucristo je'e. 22 Ja'a Adán, hõjts nhaphajt ndeedyhajtäm je'e, paady hajxy nägøxiä nbaho'ogáanäm. Y jaanä jaduhñduhmbä, nägøxiä hajxy njuujyipiøgáanämbä, pønatiä Jesucristo miädia'agy mäbøjcäp. 23 Coo Jesucristo hänajty tøø jiuujyipiøjtägach, mänit jim ñøcxcombä maa Tieediän. Coo jim quioo'ty, mänit tiägøøyy hanehmbä. Y coo yaa quiädaactägátsät hädaa yaabä naaxwiin, mänitä ho'oguiäya'ayhajxy jiuujyipiøjtägatsa'añ, ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hänajty tøø miäbøjcäbä. 24-26 Mänitä Jesucristo miäjäda'aga'añ. Mänitä Dios ja'a miädsip ja'a quihdujthajxy piøgáanäxä nägøxiä. Mänitä jäya'ayhajxy quia'a ho'ogaannä ni mänaa. Mänitä Jesucristo ja'a Dios cuhdujt yajcø'ødägø'øwa'añ neby jäda'ahaty yhane'emiän. Mänitä naaxwiimbä wyiimbidaannä: 27 “Tøø Dios ja'a Jesucristo cuhdujt mio'oy coo jäya'ay cøxiä yhané'emät.” Nømä Diosmädia'agy jecy miänaañ. Mänit jaduhñ tiøjiajty mänaa Jesucristo tiägø'øyän jäya'ayhanehmbä. Pero cabä Diosmädia'agy jecy miänaañ coo Dios yaghane'emy. Hix, jaaya'ayä cuhdujt yejc coo Jesucristo jäya'ay cøxiä yhané'emät. 28 Coo Jesucristo ja'a miädsip hänajty tøø quia'a cøxy yajmäjäda'agy, mänitä Tieedy cuhdujt quioøxy yajcø'ødägø'øwa'añ mäduhñtiä cuhdujt hänajty tøø mio'oyii. Jaduhñä Jesucristo yhane'ema'añii ja'a Tiéediäm. Jaduhñä Dios cøxiä yhane'ema'añ.

29 Näje'e jäya'ayhajxy ñäbety ho'oguiäya'aguiøxpä. Pø cab häxøpy jaduhñ tiøyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuujyipiøga'añ, tiiguiøxpä jäya'ayhajxy jaduhñ coo ñäbety ho'oguiäya'aguiøxpä.

30 Nmäbøjpy hõjts jaduhñ coo hajxy njuujyipiøgáanäm, paady hõjts nga'a mõjpäda'agy, hoy hõjts nja wädity mäjahñdium homiänaajä. 31 Cooch nmäna'añ cooch jaduhñ nwädity mäjahñdium, je'eçh jaduhñ nnänøømby coochä ca'awiindøyhäna'c-hajxy xjia wi'i yagho'oga'añ homiänaajä. Hermanodøjc, tehñ tiøyhajt jaduhñ cooch nxoonda'agy mijtscøxpä, je'eguiøxpä coo Jesucristo miädia'agy hajxy mmäbøjcä, ja'a hajxy nWiindsøn'hajtämbä. Hoorä, jaanä tøyhajt je'eduhmbä cooch nwädity mäjahñdium homiänaajä. 32 Tøøchä ca'awiindøyhäna'c-hajxy mayhooc xjia wi'i yagho'oga'añ yaa Efeso ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Cooch häxøpy nga'a mäbøcy coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuujyipiøga'añ, cábøchä Diosmädia'agy häxøpy nyajwa'xy. Coo häxøpy jaduhñ quia'a tøyä coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuujyipiøga'añ, cu nmänáanäm hajxy jaduhñ: “Tsøg hajxy jaac cáayyäm, tsøg hajxy jaac húucäm, coo hajxy jaboom nho'ogáanäm.”

³³ Cab hajxy myajwiinhóónät. Cab hajxy mmøødwäidjmúgät ja'a häna'c-hajxy mänaambä cooc tyijy ho'oguiäya'ayhajxy quia'a jujypiøga'añ coo hajxy jaduhñ xyajtu'udägóyyät. ³⁴ Najtshixø'ow yø'ø mhaxøøgcuhdujt hajxy. Hoy hajxy myohy, hoy hajxy mnáxnät. Näje'e yø'ø mjamiøødhajxy quia'a mäböcyñä ja'a Diosmädia'agy. Hočhähdiuunnä je'eduhñ.

³⁵ Näje'e jäya'ayhajxy yajtøwa'añ: “Nebiä ho'oguiäya'ayhajxy jiuypioøga'añ. Tii ni'x tii copc hajxy miøødhadaamby.” ³⁶ Hoy piønä jaduhñ ñajuø'øy. Coo mädyii tøømd mní'ibät, hoy trigo, tsipcøxp jaduhñ piu'udy; pø caj, cab jaduhñ ñä'ä muxy. ³⁷ Y ja'a tøømd jaduhmbä, coo mní'ibät, wiing jaduhñ jiajnä coo miuxy. ³⁸ Dios jaduhñ tøø wyiinmay nebiatiä tøømd jiädät. Wiingatiä tøømd quiunuu'xy. ³⁹ Jaanä wiingatiä Dios ja'a nni'x ja'a ngopc-hajxy xquiunuu'xämbä. Y wiingatiä animal ñi'x quiopc-hajxy quiunuu'xäxäbä, møødá animalhajxy ja'a tø'ødstuum tsänaabiä, møødá muuxyhajxy, møødá hacxhajxy. ⁴⁰ Ja'a hajxy jim hijpä tsajtcøxp, wiing hajxy jaduhñ quiähxø'øgy. Cab hajxy jaduhñ quiähxø'øgy neby hajxy yaa quiähxø'øguiän, ja'a hajxy yaa hijpä hädaa yaabä naaxwiin. ⁴¹ Haagä hajajp ja'a xøø møødá po'o møødá madsa'a, pero haagä wiingaty yhajajy. Jaanä jaduhñ ja'a madsa'abä, haagä wiingaty yhajajpä. ⁴²⁻⁴⁴ Jaduhñ mäwíinäts højtshájtäm, coo hajxy nho'c coo hajxy ndägóoyyäm, cabä mäjaa hajxy nmøødhájtänä. Mänit hajxy nøcxy nnaaxtägóoyyänä. Ja'a naaxni'x ja'a naaxcøpc jaduhñ naaxtägøøby. Mänit hajxy ngøxy yajxee'xtúutänä jutjooty. Mänit hajxy njájtänä hoxiøøghajnä. Pero coo Jesucristo yaa quiädaactägatsáangombä hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy njujyipiøjtägatsáanägombä, coo hajxy hánajty tøø nho'c coo hajxy hánajty tøø ndägóoyyäm. Wiing hajxy jaduhñ njadáanänä coo hajxy jim nnøcxáanänä Dioswiinduum. Hoy yajxon hajxy hánajty njadáanäm haagä mäjaamøød. Y cab hajxy hánajty mänaa nho'tägatsáanänä. Wiing hajxy yaa nhíjtäm hädaa yaabä naaxwiin; wiing hajxy hánajty jim nhidáanänä Dioswiinduum.

⁴⁵ Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: “Coo Adán jaduhñ quiunuu'xtsohñä, mänitä jugyhajt miooyyä.” Pero coo Jesucristo jiujyipiøjtägajch, paadiä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy nbajuypioøjtägatsáanämbä. ⁴⁶ Jawyiin hajxy yaa nhíjtäm hädaa yaabä naaxwiin. Coo hajxy njujyipiøjtägatsáanäm, mänit hajxy jim nnøcxáanäm Dioswiinduum. ⁴⁷⁻⁴⁹ Ja'a craa Adánhájtäbä, jecy je'eduhñ quiunuu'xtsohñä naaxoc-haam. Yaa jaduhñ jecy chänaabiä hädaa yaabä naaxwiin. Jaanä jaduhñ højtshájtämbä, naaxoc hajxy nni'xhájtäm ngopc-hájtäm nebiä Adángän. Hix, je'e højts nhaphajt ndeedyhájtäm. Haa ja'a Jesucristo, jim je'eduhñ choññ tsajpootyp. Coo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy njujyipiøgáanäm, pønjatiä miädia'agy hánajty tøø miäböjcä. Jaduhñ hajxy jim nhidáanäm tsajpootyp nebiä Jesucristo jim yhitiän.

⁵⁰ Hermanodøjc, huuc mädown hajxy, cab hajxy jim hoy nnøcxämät Dioswiinduum ni'xcøpcmøød nebiä nni'xä ngopc hajxy yaa nmøødhájtäm hädaa yaabä naaxwiin, je'eguiøxpä coo hajxy nho'og coo hajxy ndägoyyáanäm. Coo hajxy ndägájtämät nebiä Jesucristo yhitiän, mänit mäböcy hajxy jim nnøcxämät tsajpootyp. ⁵¹ Huuc mädown hajxy nébiøchä Dios jaduhñ xñajtsapxøøyyä. Coo Jesucristo quiädaactägatsa'añ, cahnä hajxy hánajty nägøxiä nho'c ndägóoyyäm. Näje'e hajxy hánajty njújqüiämnä. Pero nägøxiä hajxy ndägatsáanäm, møødá jujcypiä møødá ho'ogyipiä. ⁵² Nägooyyä Diosmoonsä ja'a corneta hánajty høxhaam jiaac yajxuuxmaya'añ, ja'a tsajpootypä, mänitä ho'oguiäya'ayhajxy jiujyipiøjtägatsa'añ. Cab hajxy hánajty mänaa yho'tägatsaannä. Mänitiä hajxy nägøxiä ndägatsáanäm, møød hajxy hánajty yaabä jujcypiä, møød hajxy hánajty tøø yhó'oguiäbä. ⁵³ Hädaa

naaxni'x hajxy nmøødhájtämbä, nä'ägädä ho'og nä'ägädä tägoyyáanäm hajxy jaduhñ. Tsipcøxp hädaa nni'x hädaa ngopc-hajxy tiägatsáanäm, mänit hajxy jim nnøcxáanäm Dioswiinduum. Y cab hajxy hánajty nho'tägatsáanänä ni mänaa. ⁵⁴ Y coo hajxy jaduhñ njadáanäm, mänitä Diosmädia'agy tiøjiada'añ coo jaduhñ miäna'añ: “Cabä jäya'ayhajxy hánajty mänaa yho'og tiägoyyáanä.” Coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paady hajxy jiiby nga'a häda'agáanäm møjcu'uhaam. ⁵⁵ Y coo hajxy jiiby nga'a häda'agáanäm, paady hajxy nga'a tsähgøøyyänä coo hajxy hánajty nho'ogáanäm. ⁵⁶ Hoorä, coo Diosmädia'agy hajxy hoy nga'a cudiúunäm, paady hajxy ngädiéhyäm, paady hajxy nhó'cäm. ⁵⁷ Tsögä Dios hajxy nämáayyäm “Dioscujú'uyäp”, je'eguiøxpä coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, ja'a hajxy nWiindsønhájtämbä. Coo hajxy xñähho'túutäm, paady hajxy jiiby nga'a häda'agáanäm møjcu'uhaam.

⁵⁸ Jaduhñds je'e, hermanodøjc, tsøg hajxy hoy túunäm hamuumdu'joot ja'a Dioscøxpä. Cabä miädia'agy hajxy mänaa nnajtshixøøyyämät, howyiaambatiä jäya'ay hajxy cu xjia nämáayyäm. Nnajuøøyyäm hajxy jaduhñ coo Dios hajxy xpiuhbedáanäm.

16

¹ Mguexaambiä xädø'øñ hajxy jim Judeanaaxooty maa hermanodøjc-hajxiän. Jaduhñ hajxy myajmújpät nébiøchä hermanodøjc-hajxy nhanehmy jim Galacianaaxooty. ² Näxøøbaadiä xädø'øñ hajxy mbuhgónät mäduhñtiä hajxy hánajty tøø mguduñ. Hawiing hajxy jaduhñ myaghídät. Mänitøch hajxy xmió'owät cooch jim nmédsät maa mijtsän neby hajxy jaduhñ mänit møc hadø'øchä mga'a wädijtá'agät. ³ Mänitä hermano hajxy mwiimbíwät pønjátyhøchä xädø'øñ hánajty nyajmäguexaamby jim Jerusalén maa hermanodøjc-hajxiän. Nocymiøød hajxy ñøcxät nebiä hermanohajxy jim ñajuø'owät cooch hánajty tøø nguexy. ⁴ Pø hahixøøby hánajty cooch jim nnøcxät, mänitøch hajxy xpianøcxät.

⁵ Cooch hánajty jim nnøcxa'añ Corintos, tu'unaxáambøch jim Macedonia. ⁶⁻⁷ Coo Dios jaduhñ miäná'anät, jégäbøch jim maa mijtsän. Wéhñdøch jim nga'a tsoj wiimbídät høxtä coo tøøchpoj hánajty tøø ñaxy. Jadúhñhøch mijts jejcy nguhíxät. Jadúhñhøch hajxy xpiuhbédät majátyhøch hánajty njaac wädita'añ. ⁸ Pero cábøch yaa ndsoj tu'ubøga'añ yaa Efeso. Coo Pentecostésxøø hánajty tøø yhabaady, mänitøch ndu'ubøga'añ. ⁹ Hix, jaanç tehñ miäbøgaambä jäya'ayhajxy yaa, hóyhøch nmädsiphajxy jia nämayyä.

¹⁰ Coo Timoteo jim miédsät maa mijtsän, hoy yajxón hajxy myajmédsät. Hix, jaduhñä Diostuung tiuumbä nébiøch nduñän. ¹¹ Cab hajxy jaduhñ mbéxät. Mbuhbédäp hajxy jaduhñ nebiaduhñ jootcujc jiaac mínät yaa maaç høøchän. Nja wi'i jiøbhiyxyp højts yaa møødä hermanodøjc-hajxy.

¹² Y ja'a hermano Apolos, nja mänuu'xtáac-høch je'e coo hermanodøjc cu miøødnøcxy maa mijtsän, pero cab jäda'a tiehñ ñøcxa'añ. Cooc ñäbaadø'owáanäxä, mänitnác hánajty ñøcxa'añ.

¹³ Mniyajcøpø'øwøøjäp hajxy. Hoyyä Diosmädia'agy hajxy myajtu'uyó'oyät. Cab hajxy pøn mdsähgø'owät. Mmee'xtúgäp hajxy.

¹⁴ Mniçhoc mnimiee'xøøjäp hajxy hamuumdu'joot.

¹⁵ Hermanodøjc, mnajuøøby hajxy coo Estéfanas ja'a Diosmädia'agy hajxy jayøjp miäbøjtsohñ jim Acayanaaxooty, møødä yhuung møødä tio'oxy. Jimä hermanodøjc hajxy piuhbety. ¹⁶ Jadúhñhøchä njoot chocy coo hajxy mbahix mbadúnät nebiä Estéfanashajxy tiuñän. ¹⁷ Xoondáacpøch jaduhñ coo Estéfanashajxy tøø miech møødä Fortunato møødä Acaico. Nnäjootmayhápiøch

mijts coo hajxy mjäguemä. Pero coo Estéfanashajxy tøø miech, paady cábøch njootmayhajnä. ¹⁸Tøøchä njoot hajxy xyajmøcpøjcä. Jadúhnhøchä mjoothajxy nyajmøcpøgáañäbä. Mnajuø'øwäp hajxy jaduñ coo Estéfanashajxy hoy tiuñ.

¹⁹Mijtsä hermanodøjc-hajxy xyajpoo'xp ja'a hajxy jim tsänaabiä Asianaaxooty. Xyajpoo'xp mijtsä Aquilahajxypä ja'a Dioscøxpä, møødä Priscila, møødä hermanodøjc-hajxy jim hamugøøbiä Dioswiingudsähgøøbiä maa tiøjc-hajxiän. ²⁰Xyajpoo'xp mijtsä hermanodøjc-hajxy nägøxiä. Hoy yajxon hajxy mniyajpoo'xøøjät.

²¹Nhamdsoo cø'øháamhøch hädaa nocy njahmiay, høøch Pablo.

²²Pønä Jesucristo ca'a tsojp, ja'a hajxy nWiindsøn hájtämbä, ween haxøøgtuum ñøcxy. Wiindsón, min hadø'øchä.

²³Weenä Jesucristo hajxy xmio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt, ja'a hajxy nWiindsøn hájtämbä. ²⁴Ndsójpøch mijts nägøxiä ja'a Jesucristocøxpä. Amén.

2 Corintios

¹ Høøch Pablo hädaa nocy njahby. Jesucristøch tøø xwyiinguexy cooçh ja'a miädia'agy nyajwá'xät. Ja'a Dios jaduhñ mänaamb cooçh nyajwá'xät. Ja'a hermano Timoteo, tu'ugwiinmáhnñdyhøch je'e xmiøødhity cooçh hädaa nocy njaay. Mijts hädaa nocy nyajnäguexaamby pønjaty Diosmädia'agymiäbøjp maa ja'a cajpt xiøhatiän Corinto, møød maa ja'a naax xiøhatiän Acaya wi-induhmyhagajpt. ² Ween mijts ja'a Dios hoyhajt weenhajt xmiø'oy møødä Jesucristo. Dios hajxy nDeedyhájtäm. Jesucristo hajxy nWiindsønähájtäm.

³ Tsögä Dios hajxy tehngajnä wiingudsähgøøyyäm. Tsøc hajxy tehngajnä nämáayyäm Dioscujú'uyäp. Ja'a Jesucristo Tieedy je'e. Jaançh tehñ yhojioot ja'a Dios miøød. Xjiootcapxmøcpøjcäm hajxy homiänaajä, ⁴ hoy ñebiaty hajxy cu nja jajt cu nja habéjtäm. Paady hajxy jaduhñ xjiootcapxmøcpøjcäm, jaduhñ hajxy hoy njootcapxmøcpøjtägájtämd pønjaty häyohmbaatp. ⁵ Hiç, nebiä Jesucristo chaaçhpøjquiän, jaanä jaduhñ hajxy ndsaaçhpøjcämbä. Y coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhíjtäm tu'ugmädia'agy, paadiä Dios hajxy xjiaançh tehñ jiootcapxmøcpøjcäm. ⁶ Coo højts ndsaaçhpøcy, mänit højts Dios xjiootcapxmøcpøcy. Y jaduhñ mijts njootcapxmøcpøjtägajtspä. Y jaduhñ mijts Diosmädia'agy nyajwiingapxø'øwät neby hajxy jaduhñ mnähwá'adsät. Coo mijts mdsaaçhpøjpät neby højts ndsaaçhpøjquiän, mänit mijts njootcapxmøcpøgät neby hajxy jaduhñ hoy mmee'xtúgät. ⁷ Nnajuøøby højts coo mijts mmee'xtuga'añ, coo mijts Dios xjiootcapxmøcpøga'añ, hoy miäduhñtiä mijts cu mja tsaachpøc neby højts ndsaaçhpøjquiän. Nmøød højts ja'a tøyhajt jaduhñ.

⁸ Mägu'ughajpädøjc, chojpy højts njoot coo hajxy mnajuø'øwät nebiaty højts jim ndsaaçhpøjcy maa ja'a naax jaduhñ xiøhatiän Asia. Hanaxiä højts jim njajty nhabejty. Jaançh tehñ jiootmayhajp højts hänajty. Høxtä mänaañ højts jaduhñ coo ndijy højts hänajty jim nho'oga'añ, ⁹ coo ndijy häna'c hänajty tøø quiojyquiapxytiuñ coo højts hänajty xyagho'oga'añ. Paady højts jaduhñ njajty nhabejty, jaduhñ højts nnajuø'øwät coo jagooyyä Dios xñäwá'anät, cab højts hamdsoo hoy nniñäwa'anøøjät. Haa ca'a, Dios jaduhñ yagjujypjøjtägajtspä ja'a tøø yhó'oguiäbä. ¹⁰ Xñäwaan højts ja'a Dios coo højts häna'c hänajty jim xjia yagho'oga'añ. Homiänaajä højts jaduhñ xñäwa'ana'añ. Nmøød højts ja'a tøyhajt jaduhñ. ¹¹ Naxy mijts ja'a Dios mdehñ pia'yá'axät maa højtscøxpän. Jaduhñ højts mijts hoy xpiuhbédät. Coo jäya'ayhajxy nämay Dyiospa'yá'axät maa højtscøxpän, mänit højts ja'a Dios xñäwa'ana'añ, mänitä jäya'ay ja'a Dios hajxy nämay ñäma'awa'añ “Dioscujú'uyäp”, je'eguiøxpä coo højts Dios hoyhajt weenhajt xmiø'oy.

¹² Jootcujc højts nnijiäwø'øyii coo højts hoy tøø njäya'ayhaty maa mi-jtsän hädaa yaabä naaxwiin. Dios højts jaduhñ xpiädaac coo højts hoy njäya'ayhädät. Jaaya'ay højts xyhijxp coo højts hoy njaançh jäya'ayhaty. Xpiuhbejp højts jaduhñ neby højts hoy njaac jäya'ayhädät. Cab højts hamdsoo hoy nhojiäya'ayhädät. ¹³⁻¹⁴ Hiç, howyiinjuøøñä mijts tøø nnäjaayø'oy, caj chipjatiä. Caj mijts mänaa tøø nwiinhøøñ. Tøø højts nmädia'agy hajxy siémpräm xwyiinjuøøyyä. Chojpy højts njoot coo hajxy ca'xy mwiinjuø'øwät, jaduhñ hajxy mxoondá'agät maa højtscøxpän coo ja'a Jesucristo hänajty quiädaactägatsa'añ. Je'e hajxy nWiindsønähájtäm. Mänit højts nxoonda'agaambä maa mijtscøxpän.

¹⁵ Nmøødhøch tøyhajt jaduhñ coo højts nmädia'agy hajxy ca'xy xwyiinjuø'øwaanä, páadyhøch hijty tøø nja wiinmay coo mijts jadähooc nøcxy

cu nguhijxy. Jaduhñ hajxy jadähooc cu nxoondäacäm nägøxiä. ¹⁶ Hix, nõcxáambøch hijty jim maa ja'a naax jaduhñ xiøhatiän Macedonia, y jim mijts hijty ndu'uguhixa'añ Corinto. Y cooçh hijty nwiimbidaannä Macedonia, mänit mijts hijty jadähooc ndu'uguhixáangombä cooçh hijty jim nõcxa'añ maa ja'a naax jaduhñ xiøhatiän Judea. Jim mijts jaduhñ cu xpiuhbejty. ¹⁷ Pero cabä Dios jaduhñ miänaañ cooçh jim cu nminøyy maa mijtsän. Ca'a yhamdsoojóotøch jim tøø nga'a naxø'øy. Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mmáná'anät cóogøch tyijy jaduhñ ndu'ugcapxy nmetscapxy, cooçh jim tøø nga'a naxø'øy. Ja'a häna'c-hajxy ca'a mabøjpä, je'eds hajxy tu'ugcapxp metscapxp, ca'a yhøøchä. ¹⁸ Dios højts xyhijxp coo højts nga'a hønnda'agy. Cab højts mijts mänaa tøø nmøødtu'ugcapxy tøø nmøødmetscapxy. ¹⁹ Hix, ja'a Jesucristo, ja'a Dioshuung, cab je'eduhñ mänaa tiu'ugcapxy mietscapxy. Homiänaajä tiømiädia'agy. Y coo højts mijts nyajwiingapxøøyy ja'a Jesucristocøxpä, paady højts nga'a tu'ugcapxy nga'a metscapxy, ni høøch Pablo, ni hermano Silvano, ni hermano Timoteo. ²⁰ Waambatiä Dios jecy miänaañ coo hänajty yajtøjiada'añ, cøjx jaduhñ tiøjiaty ja'a Jesucristocøxpä. Y coo højts ja'a mädia'agy nmäbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, jaduhñä Dios møj jaançh nbädäacäm. ²¹ Pero ja'a Dios hajxy xpiuhbéjtäm nebiä Jesucristo hajxy jaduhñ nmøødhjätäm tu'ugmädia'agy tehngajnä, møød højts møød mijts nägøxiä. Jaanä Dios højts jaduhñ xwiinguejxpä coo højts ja'a miädia'agy nyajwá'xät. ²² Xyaghijp højts ja'a Dios quiø'øjooty ja'a yhEspirituhaam. Xyhuunghajp højts jaduhñ. Xmióoyäm ja'a tøyhajt hajxy jaduhñ coo hajxy homiänaajä xcwieendähadäänäm.

²³ Dios ja'a tøyhajt møød cooçh nga'a hønnda'agy. Páadyhøch jim tøø nga'a naxø'øy Corinto maa mijtsän, cábøch njoot hänajty chocy coo mijts nhójät. ²⁴ Pero cab højts mijts nhane'ema'añ nebiatiä Diosmädia'agy hajxy mmäbøgät. Hix, nnajuøøby højts jaduhñ coo hajxy hamuumdu'joot mmäbøcy. Nja wi'i piuhbedaamby højts mijts jaduhñ nebiä Diosmädia'agy hajxy maas hoy mbanøcxät. Jaduhñ hajxy maas jootcuje mhídät.

2

¹ Mánájøch jim nhuug hoobiän maa mijtsän, mänitøch mijts nhojy je'eguiøxpä coo hajxy hänajty hoy mga'a tuñ. Jootmayhájtäbøch jim nwiimbijty. Hoorä, tøøch nmädoyhájcombä coo hajxy hoy mga'a túungombä. Tøøch nwiinmahñdyhaty cooçh jim nga'a tsoj nõcxtägatsa'añ maa mijtsän, coo mijts jim nnä'a hojtägätsät. ² Hix, coo mijts nhojtägätsät, mänitøch jadähooc njootmayhada'añ. Pero chójpiøch njoot jaduhñ coo hajxy hoy mdúnät. Jaduhñhøch jootcuje nhídät. ³⁻⁴ Mánájøch mijts jayøbajt nhuuc näjaayøøbiän, mänit mijts nmägapxy nhanehmy coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixø'øwät. Jaançh tehñ jootmayhájpøch hänajty coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty hoy mga'a panøcxy. Høxtä jøøyyhøch jaduhñ. Paady mijts jaduhñ nmägapxy nhane'emy nocyhaam, njaançh tehñ chojpy mijts jaduhñ. Cáboch njoot chocy coo hajxy mjootmayhádät. Coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixø'øwät nébiøch cham nmägapxy nhane'emiän nocyhaam, mänitøch jim jootcuje nõcxa'añ maa mijtsän. Coo mijts ja'a Diosmädia'agy hoy cu mbanøcxy, cáboch jaduhñ mänaa cu njootmayhajty. Nnajuøøbiøch jaduhñ coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy mja wi'i pianøcxa'añ. Y coo hajxy jaduhñ hoy mbanøcxät, jaduhñ hajxy nägøxiä jootcuje nhjätäm, møød høøch møød mijts.

⁵ Ja'a mijts mmägu'ughajpä ja'a tøø quiädiéyäbä, nägøxiä hajxy jaduhñ tøø xñägädieeyøøyyäm, ca'a yhøøchähajtiä nidiuhñ. Pero cáboch nmäna'añ coo hanaxiä tøø quiädieey. Hix, cáboch hanaxiä nyajtsähdiuna'añ. ⁶ Hoorä,

tøø ja'a mmägu'ughajpähajxy chaačhpøcy. Tu'ugwiinmahñdy hajxy mnib-iaatä, paadiä mmägu'ughajpä hajxy myajcumädooyy. Hoorä, tøø jaduhñ chaačhpøjnä. ⁷ Hahixøøby hajxy jaduhñ mmämée'xnät. Jaduhñ hoy jiootcugøøguiumbät, y cab jaduhñ hanaxiä jiootmayhädät. ⁸ Coø hajxy jaduhñ mmämée'xnät, myajcøxø'øgaamb by hajxy jaduhñ coø hajxy mjaanč tehñ chocy. ⁹ Paady mijts jayøbajt nnäjaayøøyy, nhijxmajts mijts jaduhñ pø tøyhájthøch nmädia'agy hajxy hänajty xmiäbøgaanä hamuumdu'joot. ¹⁰ Pønjaty mijts mmämee'xyp, jaanä jaduhñhøch nmämee'xaambä. Haa ca'a, pø tøøch häna'c nmämee'xy, páadyhøch tøø nmämee'xy, jaduhñ mijts jootcujc mhídät. Jesucristøch jaduhñ xyhijxp coøch nga'a høhnda'agy. ¹¹ Coø hajxy jaduhñ nnimiämée'xämd, cabä møjcu'ugong miäjädá'agät maa højtscøxphájtäm. Nnajuøøyyäm hajxy coø ja'a møjcu'ugong jiaanč tehñ miäwiinhøøñ.

¹² Coøch jim nmejch maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Troas Diosmädia'agy-yajwa'xpä ja'a Jesucristocøxpä, nbáathøch hawa'adspä coøch jim ndägø'øwät Diosmädia'agy-yajwa'xpä. ¹³ Pero coøchä hermano Tito jim nga'a paaty maa ja'a hermanodøjc-hajxiän, mänitøch ndägøøyy jootmayhajpä. Mänitøch nwiimbijnä. Mänitøch nnøcxy maa ja'a naax jaduhñ xiøhatiän Macedonia.

¹⁴ Dioscujú'uyäp ja'a Dios coø højts xpiuhbety, coø højts xyaghity tu'ugmädia'agy møødä Jesucristo. Jaduhñ højts ja'a Dios xpiuhbety coø højts ja'a møjcu'ugong nga'a yajmäjäda'agy majaty højts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xy ja'a Jesucristocøxpä. Homiädoonä ja'a jäya'ayhajxy miädoy nebiaty højts nyajwiingapxø'øy. ¹⁵⁻¹⁶ Xquiumaaby højts ja'a Dios coø højts ja'a miädia'agy nyajwa'xä ja'a Jesucristocøxpä. Pønjaty hoy mädoob, pønjaty mæbøjp, je'eds nähwa'adsaamb. Jugyhadaamb hajxy je'eduhñ cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän. Pero pønjaty hoy ca'a mädoob, pønjaty ca'a mæbøjp, cab hajxy jaduhñ nähwa'adsa'añ. Je'eds hajxy haxøøgtuum nøcxy miähmø'øwa'añ. Caj pøn yhamdsoo jada'añ Diosmädia'agy-yajwa'x. ¹⁷ Højts mæbøcypiä njajpy je'eguiøxpä coø højts ja'a Dios xwyiinguejxy. Hamuumdu'joot højts nduñ je'eguiøxpä coø højts ja'a Jesucristo tu'ugmädia'agy nmøødhity. Xyhijxp højts ja'a Dios jaduhñ coø højts hoy nduñ. Jii häna'c näje'e, cab hajxy hoy tiuñ. Ja'a Diosmädia'agy tyijy hajxy yajwa'xyp. Pero yhamdsoo mädia'agy hajxy wyl'i miädiaacy, je'eguiøxpä coø hajxy jia wi'i quiänaarhada'añ. Højts, cab højts jaduhñ nbahixy.

3

¹ Cab hajxy mmäná'anät coø tyijy højts nniguiumayii nebiä häna'c ñiguiumayijän, ja'a yhamdsoo mädia'agy hajxy miäwädijpiä. Coø hajxy hänajty maa ñøcxa'añ, mänitä hermanodøjc hajxy ñäma'ay coø nocy hajxy jaduhñ ween yhädiúunäxä cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy tøø yajwa'xy. Pero højts, cab højts jaduhmbä nocy nyajmaajiaty, ni coø mijts nyaghíxät, ni coø mijts xmió'owät. ² Hoy piønä ñajuø'øy coø højts ja'a Diosmädia'agy hoy nyajwa'xy. Haa ca'a, tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy mmæbøcy mänaa højts jim hoy nyajnähixø'øyän. Hix, njaanč tehñ chojpy højts mijts hamuumdu'joot. Homiänaajä højts mijts njahmiejtsta'agy. ³ Coø ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø mmæbøcy, jaduhñä cu'ug ja'a tøyhajt hajxy miøødä coø højts ja'a Jesucristo jaduhñ xwyiinguejxy maa mijtsøxpän, coø højts mijts ja'a Diosmädia'agy nyajwiingapxø'øwät. Jujcy ja'a Dios. YhEspírituhaam ja'a Dios hajxy xya-jmæbøjcy. Jaduhñ miäbaady coø ja'a Jesucristo tøø yuugjaay maa ja'a jäya'ay quiorazoncøxphajxiän. Cab jaduhñ tøø yuugjaay tsaagøxp tintahaam nebiä Dios jecy yuugjahyyän tsaagøxp maa ja'a tun xiøhatiän Sinaí.

⁴ Paady hõjts jaduñ nmäna'añ, nmøød hõjts ja'a tøyhajt coo hõjts ja'a Jesucristo xwyiinguejxy. ⁵ Pero cab hõjts tii njada'añ hamdsoo. Dios hõjts jaduñ xpuihbejp coo hõjts njádät. ⁶ Jaaya'ay hõjts jaduñ tøø xyajnähdijy coo hõjts ja'a hawiinjemybiä mädia'agy nyajwá'xät ja'a Jesucristocøxpä. Hädaa hawiinjemybiä mädia'agy, yhEspirituhaam hõjts ja'a Dios tøø xmio'oy. Cabä Dios tøø jiahñä tsaagøxp nebiä jecyquihdujt jecy jiahyyän tsaagøxp. Yø'ø jecyquihdujt, cab jaduñ pøn hoy quiudiuna'añ, paady hijty pøn quia'a pädsøma'añ haxøøgtuum. Pero coo ja'a hawiinjemybiä mädia'agy hajxy mmäbøgät, mänitä Dios hajxy xyagjugyhädät cøjxta'axiøø yhEspirituhaam neby je'e jiugyhatiän.

⁷ Hoorä, coo ja'a Dios ja'a jecyquihdujt jiahhy tsaagøxp, høxtä haamb høxtä tsämaamb ja'a Moisés ja'a wyiin jiojy hänajty, høxtä cabä israelita ja'a Moisés ja'a wyiin jiojy hajxy hänajty hoy yheebaanä. Pero paquiä ja'a Moisés ja'a wyiin jiojy jaduñ ñä'ä haañ ñä'ä tsämaamy. Paadiä Moisés ja'a wyiin jiojy hänajty yhañ chämaamy, tøø ja'a Moisés hänajty yhoy jim Dioswiinduum maa ja'a Dios hänajty tøø quiäda'aguiän jim tungøxp. Y møcmäjaa ja'a Dios jiaanč tehñ miøød. Hoorä, yø'ø jecyquihdujt, cab jaduñ pøn hoy quiudiuna'añ, paady hijty pøn quia'a pädsøma'añ haxøøgtuum. ⁸⁻⁹ Hoorä, coo ja'a Dios ja'a Moisés ja'a wyiin jiojy jecy yaghaanä yajtsämaamä, jaduñä Dios yajcähxø'cy coo møcmäjaa miøødä. Y coo ja'a Dios ja'a hawiinjemybiä mädia'agy tøø yejnä coo hajxy tøø xpiädäacäm hawa'adstuum, ja'a yhEspirituhaam ja'a Dios ja'a hawiinjemybiä mädia'agy tøø yecy. Jaduñä Dios maas hoy tøø yajcähxø'ogy coo møcmäjaa miøødä. Hix, hoy-yagjuøøñä ja'a Moisés ja'a wyiin jiojy jecy yhaañ chämaamy. Maas hanaxiä ja'a hawiinjemybiä mädia'agy yhoy-yagjuøøñä, ja'a hõjts nyajwa'xypä. ¹⁰⁻¹¹ Jaduñ quiähxø'ogy coo ja'a jecyquihdujt jaduñ quia'a jaty tsoobaatnä. Ja'a hawiinjemybiä mädia'agy ja'a Jesucristocøxpä, je'eds jaduñ tsoobáatnäp. Y cab jaduñ mänaa tiägoyya'añ.

¹² Tøyhajt jaduñ, paady hõjts nga'a tsähdiuñ mänaa hõjts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xiän, ni nga'a mädsähdiuñii hõjts jaduñ. ¹³ Hix, haamb tsämaambä Moisés ja'a wyiin jiojy hänajty coo ja'a Dios ja'a Moisés ja'a miädia'agy miooyy. Mänitä Moisés ja'a cu'ug ja'a Diosmädia'agy yajwiingapxøøyy. Coo ja'a Moisés miädiaacpædøøyy, mänitä wit ñiyajwiinguwidøøyyä, je'eguiøxpä coo ja'a wyiin jiojy hänajty jecy quia'a hanaannä quia'a tsämamaannä. Paady jaduñ miädsähdiuñä. Hix, yhixaambiä israelita ja'a Moisés hajxy hänajty coo ja'a Moisés ja'a wyiin jiojy hänajty quia'a haannä quia'a tsämaamñä. ¹⁴⁻¹⁶ Pero ja'a israelitahajxy, jaanč tehñ quiuhxex hajxy hänajty, cab hajxy hänajty miädia'agywyiinjuø'oy. Høxtä chamñäbaadyñä hajxy jaduñ quiuhxexä. Coo ja'a jecyquihdujt hajxy mänaa miädoy, cab hajxy jaduñ wyiinjuø'oy, ja'a Moisés jecy miädiäacäbä. Mänit hajxy jaduñ wyiinjuø'owät coo hajxy hänajty tøø miäböcy hamuumdu'joot ja'a Jesucristocøxpä. Je'e hajxy nWiindsønhtëm. ¹⁷ Hoorä, tu'ugjuøhñdy ja'a Jesucristo yhity møødä Tieediä yhEspiritu. Y coo hajxy nmäböjcäm ja'a Jesucristocøxpä, jaduñä cuhdujt hajxy xmiøoyyäm coo Dios hajxy nba'yáaxämd. ¹⁸ Hoorä, pønjaty jaduñ hamuumdu'joot mäböjp ja'a Jesucristocøxpä, tøø hajxy ngøxy wiinjuøøyyäm coo ja'a Jesucristo miøjy jiaančhä. Tehngajnä ja'a Jesucristo hajxy xyaghaguijyatiøøyyäm neby je'e yhitiän. Hix, tu'ugjuøhñdy je'e yhity møødä Tieediä yhEspiritu.

4

¹ Hojiot ja'a Dios jiaanč tehñ miøød, paady hõjts tøø xwyiinguejxy coo hõjts ja'a miädia'agy nyajwá'xät ja'a Jesucristocøxpä. Paady hõjts nga'a jootmayhaty ni mänaa. ² Nyejpy hõjts ja'a tøyhajt coo hõjts ja'a Diosmädia'agy nya-

jwa'xy. Cab hõjts jaduñ mānaa nhõhnda'agy. Ñajuõõbiä cu'ughajxy jaduñ coo hõjts mānaa nga'a nhõhnda'agy. Xyhijxp hõjts ja'a Dios jaduñ. Ja'a häna'c-hajxy hõhndaacpä, cabä Diosmädia'agy hajxy ca'xy yajwa'xy. Yhamd-soo mädia'agy hajxy jaduñ yajmämädiaagõõby magämaa. Höchähdiuunnä hajxy jaduñ jiatcõ'õy. Pero hõjts, ja'a tõyhajt hõjts nmädiaacy. ³ Cabä jäya'ay ja'a mädia'agy hajxy nägõxiä wyiinjuõ'õy, ja'a hõjts jaduñ nyajwa'xypä ja'a Jesucristocõxpä. Paady hajxy jaduñ quia'a wiinjuõ'õy coo hajxy haxõõgtuum wiädity. ⁴ Paadiä Diosmädia'agy hajxy quia'a mabõga'añ, tõõ ja'a wyiinmahñdyhajxy piädäacäxä haxõõgtuum ja'a mõjcu'ugõngäm, ja'a yaa hanembä hädaa yaabä naaxwiin. Coo ja'a wyiinmahñdyhajxy tõõ piädäacäxä haxõõgtuum, paadiä Diosmädia'agy hajxy hoy quia'a wiinjuõ'õwa'añ maa jaduñ myiñän cujaay coo ja'a Jesucristo mõcmäjaa miõõdä. Tu'ugmädia'agy ja'a Jesucristo yhity mõõdä Tieedy. ⁵ Coo hõjts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xy, ja'a Jesucristo hõjts nmädiaacy coo hajxy nägõxiä nWiindsõnhájtäm. Cab hõjts jaduñ nyajcumaya'añ. Jaduñ hõjts njoot chocy coo hõjts mijts nbuhbädät, je'eguiõxpä coo hõjts ja'a Jesucristo nWiindsõnhaty. ⁶ Dios jecy mānaan coo jõõn jiájät hagoonstuum. Cahnä ja'a naaxwiimbä hānajty yhojõ'õy. Jaaya'ay hõjts ja'a miädia'agy jaduñ tõõ xyajwiinjuõ'õy coo je'e mõcmäjaa miõõdä. Coo ja'a Jesucristo hajxy tõõ xyajnahwaats tõõ xyajcuhwáatsäm, jaduñ hajxy nyajnajuõõyyäm coo ja'a Dios mõcmäjaa miõõdä.

⁷ Jaaya'ay hõjts tõõ xwyiinguexy coo hõjts ja'a miädia'agy nyajwá'xät ja'a Jesucristocõxpä. Jaanç tehñ choobaatp ja'a miädia'agy jaduñ. Hõjts, cab hõjts mõcmäjaa nhamdsoo mõõdä. Dios hõjts jaduñ xpiuhbejp coo hõjts ja'a miädia'agy nyajwá'xät. Coo hõjts jaduñ xpiuhbety, jaduñ yajnajuõ'õy coo ja'a Dios mõcmäjaa jiaanç tehñ miõõdä. ⁸ Tõõ hõjts häyohn may nmānaxy nyajnaxy, pero cab jaduñ tiehñ yhanaxiä. Naxy hõjts nga'a najuõ'õy neby hõjts njatcõ'õwät, pero cab hõjts hanaxiä njootmayhaty. ⁹ Tõõ hõjts häna'c mayhooc xjia wi'i chaachtuina'añ, pero cab hõjts ja'a Dios mānaa xñajtshixõ'õy. Hoy hõjts häna'c mayhooc tõõ xjia häyoowhixy, cab hõjts nmõjpdä'agy. Hix, homiānaajä hõjts ja'a Dios jaduñ xcwieendähaty. ¹⁰⁻¹¹ Nebiä Jesucristo hijty mājahñdiuum wiäditiän jabom-jabom, jaanä jaduñ hõjts mājahñdiuum nwädijpä homiānaajä. Ja'a Jesucristocõxpä hõjts häna'c xjia wi'i yagho'oga'añ. Pero cab hõjts Jesucristo xñä'ägä nähducy. Hix, coo ja'a Jesucristo yho'cy, mānit jiuypijõjtägajch. Mānit jim ñõcxy maa ja'a Tieediä wyiinduumän. Jimä mõcmäjaa jada'ahaty miõõdänä. Paady hõjts jaduñ homiānaajä xcwieendähaty. ¹² Paady hõjts mājahñdiuum nwädity coo hõjts Diosmädia'agy nyajwa'xy. Coo ja'a Jesucristo jiuigyhaty, paady hajxy xcwieendähájtäm homiānaajä.

¹³ Jaduñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian coo tu'jäya'ay jecy miānaañ: “Nmäbõjpiõch ja'a Diosmädia'agy, páadyhöch ja'a Dios ngapxpaady”; jaanä jaduñ hõjts ja'a Diosmädia'agy nmäbõjpä, paady hõjts ja'a Dios ngapxpaatpä. ¹⁴ Coo ja'a Dios ja'a Jesucristo yagjuypijõjtägajch, ja'a nWiindsõnhájtäm, jaduñ hõjts ja'a tõyhajt nmõõdä coo hõjts xyagjuypijõjtägatsaambä näguipxy mõõd mijts. Paadiä Dios hajxy xyagjuypijõjtägatsaanäm coo hajxy nhíjtäm tu'ugmädia'agy mõõdä Jesucristo. Mānitä Dios hajxy nägõxiä xyajncxäänäm jim maa ja'a wyiinduumän näguipxy mõõd mijts. ¹⁵ Paady hõjts häyohn nmānaxy nyajnaxy, chojpy hõjts njoot jaduñ coo mijts ja'a Diosmädia'agy hamuumdu'joot mmäbõgät coo ja'a Jesucristo hajxy tõõ xñähho'túütäm. Jaanä jaduñ hõjts njoot chojpä coo ja'a jäya'ayhajxy maas nämay jiaac mabõgät, weenä Dios hajxy nämay ñāma'ay: “Dioscujú'uyäp”, je'eguiõxpä coo ja'a Dios hojiot jiaanç tehñ

miøødä. Y weenä Dios hajxy nämay ñämaabiä coo møcmäjaa jiaanč tehñ miøødä.

¹⁶ Nnajuøøby højts jaduhñ coo ja'a Dios hajxy xyagjujypiøgäänäm, paady højts nga'a jootmayhaty. Tehñgajnä højts ja'a Dios møcmäjaa xjiaac mo'oy maa højts njuøhñdycøxpän, hoy højts nni'x ngopc tehñgajnä jia mäjay. ¹⁷ Neby højts häyohn yaa nmänaxy nyajnaxiän, cab højts jejcy nmänax nyajnaxa'añ. Y cab højts jaduhñ njaty tsaächpøcy. Coø højts jaduhñ tøø njaty tøø nhabety, paadiä Dios ja'a mayhajt mõj may tiuna'añ maa højtsøxpän øjxta'axiøø.

¹⁸ Pero cab højts jaduhñ nmøjpäda'agy coo højts jaduhñ yaa njaty nhabety hädaa yaabä naaxwiin. Hix, paquiä højts nnä'ä jaty nnä'ä habety. Jim højts njoot nbäda'agy maa ja'a Dios ja'a wyiinduumän. Cøjxta'axiøø hajxy jim xyaghidäänäm.

5

¹ Tsipcøxp hajxy nho'ogäänäm ndägoyyäänäm. Pero nmøødhajtäm ja'a tøyhajt hajxy jaduhñ coo ja'a Dios hajxy tøø xyajñhdíjjäm cooc hajxy jim xyaghidäänäm maa ja'a wyiinduumän øjxta'axiøø. Diósäts hajxy jim xyaghidäänäm, ca'a wyiingjäya'ayä hajxy jim xyaghidäänäm. ² Coø hajxy yaa ndsaaçhpøjcäm hädaa yaabä naaxwiin, paadiä njoot hajxy jaduhñ tøø nbädáacäm coo hajxy jim nnøcxäänäm tsajpootyp. ³ Coø hajxy jim ngóoltämd, jaanč tehñ jootcujc hajxy jim nnijiäwø'øwäänäm jim Dioswiinduum. ⁴ Mäduhñtiä hajxy yaa njaac híjtäm hädaa yaabä naaxwiin, cab hajxy jootcujc nhíjtäm je'eguiøxpä coo hajxy yaa ndsaaçhpøjcäm. Pero cab hajxy ndsøjcäm coo hajxy paquiä nho'c ndägóoyyämd. Je'e hajxy ndsøjcäm coo njugyhajtäm øjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän. ⁵ Ja'a Diósäts hajxy jaduhñ xyajñhdíjjäm coo hajxy jim xyajñøcxäänäm maa ja'a wyiinduumän. Tøø ja'a yhEspíritu hajxy jaduhñ xyajñaguéjxäm coo hajxy jaduhñ xmiøødhíjtäm tu'ugmucy. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhajtäm coo ja'a Dios hajxy tøyhajt xjiaanč yagjugyhadäänäm øjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän.

⁶ Paady højts jootcujc nhity jabom-jabom. Mäduhñtiä højts yaa njaac jugyhaty hädaa yaabä naaxwiin, cab højts jim ndsoj nøcxa'añ maa ja'a Jesucristo wyiinduumän. Tøyhajt jaduhñ. ⁷ Hoy højts ja'a Jesucristo yaa nga'a ja hixy hajujcy, nmäbøjcäp højts ja'a miädia'agy jaduhñ. ⁸ Cab højts nnä'ägä jootmayhaty ni weñtiä. Choippy højts ja'a njoot coo højts nhó'ogät, coo højts jim nnøcxät maa ja'a Jesucristo wyiinduumän. ⁹ Cab højts nmøjpäda'agy pø ho'ogaamb højts, ó pø cab højts ndsoj ho'oga'añ. Pero choippy højts njoot jaduhñ coo højts ja'a Jesucristo miädia'agy hoy ngudiúunät. Jaduhñ højts ja'a Jesucristo xquiumáyät. ¹⁰ Hix, nägøxiä ja'a Jesucristo hajxy nøcxy nwiindána'awäänäm. Mänit jaaya'ay ñägapxa'añ pøn hänäjty hoy tøø quiudiuñ, pøn hänäjty hoy tøø quia'a cudiuñ. Pønjaty hänäjty hoy tøø quiudiuñ, je'eds ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy paadaamb. Pero pønjaty hänäjty hoy tøø quia'a cudiuñ, quiumadowaamb by hajxy je'e.

¹¹ Nwiingudsähgøøby højts ja'a Jesucristo. Jia wi'i choippy højts ja'a njoot jaduhñ coo højts xquiumáyät. Nja wi'i yajmäbøgaamb by højts ja'a cu'ughajxy coo højts ja'a Jesucristo tøyhajt tøø xwyiinguexy. Najuøøbiä Dios coo højts ja'a miädia'agy hamuumdu'joot ngudiúunä. Chøjpiøchä njoot jaduhñ coo mijts mnajuøøbiät coo højts ja'a Diosmiädia'agy hamuumdu'joot ngudiúunä. ¹² Cab højts nyajcumaya'añ, hoy højts jaduhñ nja niñänømyii coo højts ja'a Jesucristo tøø xwyiinguexy. Paady højts mijts jaduhñ nhawäänäm, jaduhñ mijts mnajuøøwät neby højts mijts xpíuhgapxø'øwät coo højts häna'c hänäjty jaduhñ tøø xñähwaambety. Ja'a häna'c-hajxy jaduhñbä, je'e hajxy yajcopcøøby pø

hoy yhamdsoo cuhdujt hajxy quiudiuñ. Cab hajxy ñä'ägädä wiinjuø'oy coo ja'a wyiinmahñdyhajxy quia'a nä'ägädä hoyyá. ¹³ Jaduhñ hõjts häna'c xñänømy cooc tyijy hõjts nguhmãñø'oy coo hõjts ja'a Dios ndsocy. Diósäts hõjts xñajuøøby coo hõjts nga'a cuhhiñ coo hõjts nga'a cuhmãñø'oy. Hix, chojpy hõjts ja'a njoot jaduhñ coo mijts ja'a Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt xmió'owät. ¹⁴ Coo hõjts ja'a Jesucristo xjiaanç tehñ chójcäm, paady hõjts ja'a miädia'agy ngudiúunãm hamuumdu'joot. Nmøødhájtäm ja'a tøyhajt hajxy jaduhñ coo jaaya'ay hajxy hoy xñähho'túutäm nägøxiä. Xyajnähwáatsäm ja'a nbojpa ngädieeyhajtämhajxy. ¹⁵ Coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, paadiä nhamdsoo cuhdujt hajxy nga'a yajtúunãnä. Tsøgä miädia'agy hajxy jaduhñ cudiúunãm mäduhñtiä hajxy yaa njaac jugyhájtäm. Y coo ja'a Jesucristo jiuypijøjtägajch, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy xyagjugyhadaänãm cøjxta'axiøø nebiä Tieedy jiuigyhatiän. ¹⁶ Cab hõjts pøn nyajcopcøøñä pø mäyøøhajxy, pø häyoobhajxy. Ja'a Jesucristo, jaduhñ hõjts hijty nhixy nebiä pajäya'ayän. Pero cab hõjts jaduhñ nhixnä nebiä pajäya'ayän. ¹⁷ Hoorä, pønjaty ja'a Jesucristo tu'ugjoot tu'ugjuøhñdy møødhijnäp, hawiinjembä wiinmahñdy hajxy jaduhñ miøødhájnäp. Tøø ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy jaduhñ yhøxhijxnä.

¹⁸⁻¹⁹ Ja'a Dios jaduhñ mänaañ coo hawiinjembä wiinmahñdy hajxy nmøødhájtäm. Y coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduhñä Dios ja'a nbojpa ngädieey hajxy xyajnähwáatsäm. Jaduhñ hajxy xmiøødnijootpaatäm. Y hõjts jaduhñ tøø xwyiinguexy coo hõjts ja'a miädia'agy jaduhñ nyajwá'xät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, y coo ja'a Dios hajxy xyajnähwáatsäm, y coo ja'a Dios hajxy jaduhñ xmiøødnijootpaadaänãm. ²⁰ Ja'a Dios hõjts tøø xwyiinguexy coo hõjts ja'a Jesucristo miädia'agy nyajwá'xät. Jaduhñ hõjts tøø xñäma'ay coo hõjts mijts nmänuu'xtá'agät coo miädia'agy hajxy mmäbójcät. Jaduhñä Dios hajxy xyajnähwá'adsät. Jaduhñ hajxy ween xmiøødnijootpaadøjät. ²¹ Cabä Jesucristo ja'a Dios mänaa miägädiehy. Pero coo Dios hajxy xjiaanç tehñ chójcäm, paady miänaañ coo ja'a Jesucristo ja'a nbojpa ngädieeyhajxy xchømó'cäm. Y coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, jaduhñä Dios hajxy xyajnähwáatsäm. Jaduhñ hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum.

6

¹ Tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøcy, paadiä Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy tøø xmiø'oy. Hõjts mijts nmänuu'xtaacyy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy mgudiúnät. Paady mijts jaduhñ nmänuu'xta'agy, coo hõjts ja'a Dios nmøødtuñ. ² Hix, jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian: Tøøch nyajnähdiy mänájøch miich ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hawiinmats nmó'owät.

Cooch miich mänit xpia'yá'axät, mänitøch miich nmädówät. Mänit nbuhbédät. Mänit nyajnähwa'ads nyajcuhwá'adsät, nømä Diosmädia'agy miäna'añ. Hoorä, tøø yhabaatnä coo ja'a Dios hajxy nba'yáaxämd. Jaduhñä Dios hajxy xyajnähwaats xyajcuhwáatsämd.

³ Maa hõjts ja'a Diostuung nduñän, hoy hõjts njäya'ayhaty. Hix, cab hõjts ndsocy coo hõjts pøn xñähwaambédät. ⁴ Hoy hõjts ja'a Diostuung njaanç tuñ. Nmee'xtujpy hõjts hoy tyiijä, hoy ñejiä hõjts nja jaty nja habety. Hanaxiä hõjts tøø ndsaaçpøcy. Tøø hõjts häyohn mayhooc nmänaxy nyajnaxy. ⁵ Tøø hõjts mayhooc nyajwobho'ogy. Tøø hõjts mayhooc nyajtsumy. Tøø hõjts ja'a cu'ug mayhooc xñäbädø'ogy. Tøø hõjts mayhooc nhanuu'xø'oy ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Tøø hõjts jamia'ay nhity mayhooc ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Tøø hõjts mayhooc jaguiay jayhu'ugy nhijpä.

⁶ Coo hõjts ja'a Diostuung nduñ, cab hõjts haxøøgwiinmahñdy nnä'ägä møødä. Nwiinjuøøby hõjts ja'a Diosmädia'agy. Mee'xxieemy hõjts nhity, cab hõjts tii nmøjpäda'agy. Hojiot hõjts nmøød. Hix, ja'a Dioshespíritu hõjts nmøød. Hamuumdu'joot hõjts jäya'ay jaduñ ndsocy nba'häyoy. ⁷ Nyajwa'xyp hõjts ja'a tøyhajt. Ja'a Diosmäjaa hõjts nmøød. Jaanč tehñ yhoy hõjts njäya'ayhaty nebiä Dios choquiän. Jaduhñ hõjts ja'a haxøøgpä nga'a yajmäjäda'agy. ⁸ Näje'eyyā hõjts jäya'ay jaduñ xwyiingudsähgø'øy. Näje'e hõjts xquia'a tsoy xquia'a mee'xy. Näje'e hõjts xquiumay, näje'e hõjts xñähojy. Tømiädiacp hõjts, hoy hõjts jäya'ay näje'e xjia nänømy cooc tyijy hõjts nhøhnda'agy. ⁹ Hoy hõjts ja'a tsaangu'ug xjia hixyhaty, cab hõjts häna'c näje'e xmiämøj xmiämayø'øy. Mäjahñdiuum hõjts njaanč tehñ wiädity, høxtä xyagho'ogaamb hõjts jäya'ay. Pero ja'a Dios hõjts jaduñ xcwieendhajt. Tøø hõjts ja'a Dios xyajcumädoy, pero cabä Dios jaduñ miäna'añ coo hõjts nhó'ogät. ¹⁰ Jootcujc hõjts nnä'ägä hity homiänaajä, hoy hõjts wiingumänaajaty nja mänaxy nja yajnaxy. Hoy hõjts nja häyoy, nyajñähixøøby hõjts ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy nämay, jaduñä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy piáadät. Hoy hõjts tii nga'a ja møødä, Dios hõjts xmiøoby tijaty hõjts nyajmaajijapy.

¹¹ Mägu'ughajpädøjc, ja'a mijts jim hijpä Corintos, mijts jaduñ nmägapxyp. Tøø mijts ngøxy hawáañäm nebiaty hõjts ja'a mädia'agy nmøødä. Njaanč tehñ chojpy hõjts mijts jaduñ. ¹² Nja wi'i miøødnijootpaadäänäp hõjts mijts. Cab hõjts nnajuø'øy pø jaduñ mijts xjiäwøøbiä. ¹³ Tunä mayhajt hajxy, tsøc hajxy nijootpáatäm. Jaduhñ mijts nmägapxy nebiä huungän.

¹⁴ Cab hajxy mmøødwädijmúgät pøn ja'a Diosmädia'agy ca'a mæbøjp, coo hajxy jaduñ mnä'a pahjxpät neby hajxy yhaxøøgwäditiän. Hix, pønjaty ja'a Diosmädia'agy mæbøjp, hoy hajxy quiudiuñ. Hawa'adstuum hajxy je'e. Pero pønjaty ca'a mæbøjp, cab hajxy quiudiuñ. Wiing ja'a wyiinmahñdyhajxy. Haxøøgtuum hajxy je'ebä. ¹⁵ Hix, cabä Jesucristo tu'ugmädia'agy yhity møødä mõjcu'ugong. Jaanä jäduñduhmbä, pøn ja'a Diosmädia'agy mæbøjp, cab hajxy tu'ugmädia'agy yhiipä møød ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mæbøjpä. ¹⁶ Cabä cuhdujt jaduñ myiñ coo häna'c quepychech naaxpoch hajxy wyiingudsähgø'øwät maa ja'a Diostøjcän. Cabä quepychech naaxpoch jiujuquiä. Ja'a Diósäts mæböcy jujcy. Y coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmæbøjcäm, jaduñ mäwiin hajxy nmæbáatäm nebiä Diostøjcän, je'eguiøxpä coo ja'a Dioshespíritu hajxy nmøødhájtäm. Jaduhñä Dios jecy miänaañ:

Pønjätyhøchä nmädia'agy xmiøbøjcäp, je'ečhä nhEspíritu nmo'owaamby.
Nwoowhidáambiøch hajxy je'e.

Xwyiingudsähgø'øwáambiøch hajxy je'e. Ngu'ughadáambiøch hajxy je'e, nømä Dios hajxy jecy xmiädiácäm. ¹⁷ Jaduhñä Dios jecy miänaambä:

Puhwaatsnä hajxy ja'a häna'c ja'a quepychech hajxy wiingudsähgøøbiä, ja'a häna'c ja'a naaxpoch hajxy wiingudsähgøøbiä.

Cab hajxy mmøødwädijmúnät. Høxhix ja'a haxøøgpä hajxy. Mänítøch mijts xquiø'ødägøñät.

¹⁸ XTieedyhadáambiøch mijts hánajtiän. Nnøøxhadáambiøch nmajc-hadáambiøch mijts hánajtiän, nømä Dios jecy miänaañ. Møccuhdujt ja'a Dios miøød. Hoy piønä jaduñ yhane'emy.

7

¹ Mägu'ughajpädøjc, tøyhajt jaduñ coo ja'a Dios hajxy xyuhunghájtäm. Tsøcxä haxøøgwiinmahñdy hajxy najtshixøøyyäm cøxiä. Yø'ø

haxøøgwiiimahñdy, xyajmá'täp ja'a mni'x ja'a mjuøhñdy jaduhñ. Tsøgä Dios hajxy wiingudsähgøøyyäm. Tsøgä njoot hajxy pädáacäm maa ja'a Dioscøxpän.

² Cham højts mijts nnämäaguumbä, tunä mayhajt hajxy, tsøc hajxy ni-jootpáatäm. Cab højts pøñ tøø nhäyoowhixy, cab højts pøñ haxøøgwiiimahñdy tøø nyajnáhixø'øy, cab højts pøñ tøø nwiinhøøñ. ³ Pero cábøch nmána'añ cooçh pøñ tøø xñähøøñø'øy. Njaanç tehñ chojpy højts mijts jaduhñ mäduhñtiä hajxy yaa njaac jugyhájtäm hädaa yaabä naaxwiin. Jaduhñ mijts hijty tøø nhuuc nämaabiä. ⁴ Nnajuóøbiøch coo mijts ca'xy mgudiuna'añ waambátyhøch mijts tøø nmägapxy tøø nhane'emy. Ngumáabiøch mijts jaduhñ. Jootcújc-høch njaanç tehñ ñijiäwø'øyii maa mijtscøxpän. Jaanç tehñ xioondáacpøch, hoy højts madiu'u nja tsaächpøcy.

⁵ Coø højts ja'a hermano Tito jim nga'a paaty maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Troas, paady højts jim nwiimbijty. Y coø højts yaa nmejch Macedonia-naaxooty, ni yaa højts ja'a hermano Tito nga'a paatpä. Coø højts yaa nga'a tsoj paaty, paady højts hijty jootcujc nga'a nä'ägädä ñijiäwø'øyii. Xmiädsiphajp højts jäya'ayhajxy hijty ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Jootmayhajp højts hijty je'eguiøxpä cooc tyijy mijts jaduhñ mga'a mábøga'añ. ⁶ Ja'a Dios, yagjootmøcpøjpy je'e pønjaty jaduhñ jootmayhajp. Y coø ja'a hermano Tito jiaanç mejch, mänit højts ja'a Dios xyagjootmøcpøjcy. ⁷ Xjiaanç tehñ yagjootmøcpøjcy højts ja'a Dios jaduhñ coø højts ja'a hermano Tito xyhawaanä coø mijts je'e myagjootmøcpøjcy mänaa jim yhitiän maa mijtsän. Cøjx højts xyhawaanä cóogøch mijts xjia wi'i jìbħixy cooçh jim nnøcxät maa mijtsän. Jaduhñ højts tøø xyhawáanäbä cooc mijts mjootmayhaty je'eguiøxpä cooçh mijts hijty tøø xyhuuc yagjootmayhajp. Y jaduhñ højts tøø xyhawáanäbä cóogøch mijts xjiaanç tehñ jiahmiejtsta'agy. Coø højts jaduhñ tøø xquiøxy hawaanä, páadyhøch njaanç tehñ xioonda'agy.

⁸ Mänájøch mijts ja'a nocy jawyiinhajtpä nyajnäguexiän, nhójjøch mijts jaduhñ siémpräm. Paady hajxy weeñtiä mjootmayhajty. Jootmayhájtħøch høøch wéeñtiäbä coo mijts nhojy. ⁹ Coø mijts nhojy, paadiä mhaxøøgcuhdujt hajxy mhøxhijxy. Xquiumaayy mijts ja'a Dios jaduhñ coø hajxy jaduhñ mhøxhijxy. Coø hajxy jaduhñ mhøxhijxy, páadyhøch nxooñda'agy, ca'a jie'eguiøxpä coø hajxy mjootmayhajty. ¹⁰ Pønjaty yhaxøøgcuhdujt høxhijxp, je'edshajxy hodium mähmó'øwäp. Cumay hajxy jaduhñ piädsómät maa ja'a Diosän. Y cab hajxy jaduhñ jootmayhájnät. Pero pønjaty yhaxøøgcuhdujt ca'a høxhijxp, haxøøgtuum hajxy miähmó'øwät. Hoy miänaaxøø hajxy jaduhñ jootmayhada'añ. ¹¹ Pero mijts, hamuumdu'joot hajxy mgudiunñ nebiaty mijts tøø nmägapxy tøø nhane'emiän mänájøch ja'a jayøbajtpä nocy nguexiän. Mjaanç høxhijx ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy nebiä Diosmädia'agy yhane'emiän. Mjootmayhajt hajxy jaduhñ coø hajxy hijty tøø mgädieey. Y mdsähgøøyy hajxy jaduhñ weeñtiä. Chojpy ja'a mjoothajxy coø mijts ngumáyät, paadiä craa hajxy mhøxquejxpädsøømy, ja'a haxøøgjatcøøyyäbä. Tøø hajxy myajcähxø'nø coø hajxy tii pojpä tii cädieey mga'a møødän. ¹² Paady højts ja'a nocy jim nguejxy maa mijtsän, coø häna'c-hajxy haxøøg tøø ñidiuñii. Ca'a jie'eguiøxphajtiä højts yø'ø nocy nguejxy. Paady højts nguejxpä, chojpy højts ja'a njoot hñajty coø hajxy myajcähxø'øgät coø højts mijts xchocyñä. Xyhijxp højts ja'a Dios jaduhñ coø højts nga'a høhñda'agy. ¹³ Coø højts mijts jaduhñ xchocyñä, paady højts nxooñda'agy.

¹⁴ Xooñdaacp højts jaduhmbä coø ja'a hermano Tito xioondaacpä. Paady xioonda'agy coø ja'a Diosmädia'agy hajxy hñajty hoy mbanøcxyñä nägøxiä mänaa jim yhitiän maa mijtsän. Tøøçhä hermano Tito hijty nnäma'ay

coo mijts ja'a Diosmädia'agy hoy mgudiuñ. Y tøyhajt hajxy mjaančh cud-iuñ. ¹⁵ Hamuumdu'joot mijts ja'a hermano Tito xjiaančh tehñ chocy, je'eguiøxpä coo mijts ja'a miädia'agy mmäbøjcä hamuumdu'joot nebiaty mijts xyhanehmiän. ¹⁶ Nnajuøbiøch coo mijts ja'a Diosmädia'agy hoy mbanøcxaanä; päadyhøch nxoonäda'agy.

8

¹ Hoorä, mägu'ughajpädøjc, cham højts mijts nyajmøødmädia'aga'añ nebiaty ja'a Dios mayhajt tøø tiuñ ja'a mäbøjpädøjcøxpähajxy, ja'a hajxy jim tsänaabiä Macedonia-naaxooty. ² Jaančh tehñ xioondaacp hajxy, hoy hajxy jaduhñ tøø jia tsaachpøcy hoyhoy, hoy hajxy jaduhñ jia häyoy hanaxiä. Coo hajxy jaduhñ jiaančh tehñ xioonda'agy, paadiä xädø'øñ hajxy may tøø yajmucy. Hojioot hajxy jiaančh tehñ miøød, paady hajxy may tøø yajmucy. Tøø ja'a häyoobäjäya'ay xädø'øñ hajxy mio'oyii; ja'a hermanodøjc-hajxy jaduhñ tøø yecy. ³ Hamuumdu'joot hajxy jaduhñ tøø yecy, ca'a yhadsipä, ca'a yhajootma'adä. Tøøch nhamdsoo hixy coo hojioot hajxy jaduhñ jiaančh tehñ miøødä. Høxtä yejnajxypä xiädø'øñ hajxy jaduhñ näjootpä. ⁴ Coo hajxy miädoyhajty coo højts ja'a häyoobäjäya'ay hänajty nbuhbeda'añ xädø'øñhaam, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä, mänit højts xñämaayy coogä xädø'øñ hajxy jaduhñ quiexaambä, ja'a hajxy jim tsänaabiä Macedonia. Hamuumdu'jóotäc hajxy jaduhñ quiexa'añ. ⁵ Xoonädaac højts jaduhñ coo ja'a hermanodøjc xädø'øñ hajxy may yecy, ja'a hajxy jim tsänaabiä Macedonia. Y coo hajxy miänaañ coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy hamuumdu'joot quiudiunaanä, paady højts maas hanaxiä nxoonädaacy. Dios jaduhñ mänaañ coo hajxy jaduhñ quiudiunät. Jaduhñ hajxy miänaambä cooc højts ja'a nmädia'agy hajxy xquiudiunäanäbä. ⁶ Mänaa ja'a hermano Tito jim jayøbajyt yhooyän maa mijtsän, mänit hajxy xñämaayy coo xädø'øñ hajxy myajmügät. Hoorä, jim højts ja'a hermano Tito nguejxtägatsaambä maa mijtsän, weenä xädø'øñ hajxy mgøxy yajmucy. Mänit hajxy jim mguéxät maa ja'a häyoobäjäya'ayhajxiän, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä. ⁷ Jaančh tehñ yhoy ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøcy. Jaančh tehñ yhoy hajxy myajwiingapxø'øy. Jaančh tehñ yhoy hajxy mwiinjuø'øy. Hamuumdu'joot hajxy jaduhñ mmäbøcy. Xjiaančh tehñ chojpy højts mijts. Hoorä, chojpy højts ja'a njoot coo mijts ja'a häyoobäjäya'ay mjaančh tehñ piuhbédät hamuumdu'joot xädø'øñhaam.

⁸ Cábøch mijts ndehm yhane'emy coo hajxy mbuhbédät. Paady mijts jaduhñ nyajmøødmädia'agy nebiatiä wiingjäya'ayhajxy tøø miäbuhbetiän, ween hajxy jaduhñ mbahíjxpät. Jaduhñ hajxy myajcähxø'øgät coo hajxy tøyhajt mjaančh mädsøjpä. ⁹ Tøyhajt jaduhñ coo ja'a Jesucristo hojioot jiaančh tehñ miøødä, ja'a nWiindsønajtämhajxy. Cahnä hänajty yaa quiäda'agyñä hädaa yaabä naaxwiin nebiä pajäya'ayän, jim hijty møc yhane'emy maa ja'a Tieedy ja'a wyiinduumän. Pero coo yaa quiädaacy, mänit jaduhñ jiajty nebiä hädaa yaabä jäya'ayhajxiän, neby hajxy yaa nhäyóowäm. Jaduhñ hajxy hoy xñähho'túutäm. Y coo hajxy jaduhñ tøø xñähho'túutäm, paady hajxy jim xyajnøcxaanäm maa ja'a Tieediä wyiinduumän, pønjetiä miädia'agy jaduhñ mäbøjcäp.

¹⁰⁻¹² Cham mijts nwiingapx njøjcäpxø'øwa'añ coo ja'a xädø'øñ hajxy myajpedøød neby hajxy hadojumøjt mwiinmahñdyhajtjän coo hajxy hänajty myajmuga'añ. Mja nähmajts hajxy jaduhñ, pero cahnä hajxy myajpedyüi. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy myajpedøød, jaduhñ hajxy myajcähxø'øgät coo hojioot hajxy tøyhajt mjaančh møødä. Mijts jaduhñ mwiinmahñdyhajtsøhn coo xädø'øñ hajxy hänajty myajmuga'añ. Jaduhñ hajxy myégät neby hajxy mmäjäda'aga'añ. Mädyöyyä jaduhñ. Cab jaduhñ yhahixø'øy coo hajxy

hanaxiä myégät. Hix, jaduñä Dios ja'a jioot chocy coo hajxy myajcähxó'ogät coo hojioot hajxy jaduñ mjaanč mөөдä.

¹³ Cáböch nmäna'añ coo hajxy mhäyoodägó'owät, páadyhöch tөө nmäna'añ coo hajxy hanaxiä mga'a yégät. ¹⁴ Jadúññhöchä njoot chocy coo pөн tii quia'a yajmaajiädät. Jaduhñds je'e, hahixөөby jaduñ coo mijts ja'a häyoobäjäya'ay mbuhbédät, je'eguiөxpä coo mijts nä'ä tägө'öbä mmөөдä jäda'ahaty. Y coo mijts hänajty tөө mhäyoodägө'oy, mänit mijts xpiuhbejtägätsät, pө jim hajxy hänajty miөөдä nä'ä tägө'öbä. ¹⁵ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Pөnjaty may yajpädө'c, piuhmooyy hajxy je'e pөnjaty weeñtiä yajpädө'c. Yaghaguipxyjatiөөyy hajxy jaduñ tu'cuhdujt.”

¹⁶ Dios ja'a hermano Tito jaduñ tөө yajñähdijy coo hojioot miөөdhädät maa mijtsөxpä, neby höjts hojioot nmөөдän maa mijtsөxpän. Dioscujú'uyäp ja'a Dios jaduñ. ¹⁷ Coo höjts ja'a hermano Tito nnämaayy coo jim ñөcxät maa mijtsän, jootcugөөyy je'e coo höjts jaduñ nnämaayy coo jim ñөcxät. Hix, hamdsoojoot hijty jaduñ ñä'ägä nөcxa'añ.

¹⁸ Nyajmäguexө'owaamby höjts ja'a hermano Tito ja'a mägu'ughajpä wiingpä. Wiinduhmčhajtөjc tөө yajmädoyhaty coo ja'a Diosmädia'agy hoy yajwa'xy ja'a Jesucristocөxpä. ¹⁹ Jaduhñä mäbөjpädөjc-hajxy tөө miänaambä coo höjts nmөdhädät majaty höjts ja'a xädө'өñ nyajmucy mänaa höjts ja'a häyoobäjäya'ayhajxy hänajty nөcxy nmo'owa'añän. Cähxө'өgaamb jaduñ coo ja'a Dios miөjjä jiaančhä. Jaduhñ quiähxө'өgaambä coo höjts hojioot nmөөдä. ²⁰ Paady höjts nämetsc nädägөөg nwädity xädө'өñyajmujpä, cab höjts ndsocy coo höjts pөн xñänómät cooc tyijy höjts nje'ehada'añ. Hix, majiaty höjts xädө'өñ nyajmucy. ²¹ Chojpy höjts ja'a njoot jaduñ coo höjts ja'a jäya'ayhajxy xquiumáyät neby höjts ja'a Dios xquiumäyyän.

²² Chaads höjts ja'a mägu'ughajpä mäwiingpä nguexáangumbä möөдä hermano Titohajxy. Mayhooc höjts hoy tөө xmiөөdтуñ hoy ñä'ä mädyii tuungä. Hamuumdu'joot jim ñөcxa'añ maa mijtsän. Hix, ñajuөөby jaduñ coo mijts hoy myajtөjtägө'owa'añ. ²³ Naxiä hermano Tito hajxy hoy mdehm yajtөjtägө'owät coo hajxy jim miédsät. Haa ja'a hermano Tito, hoy miänájöch jaduñ xñä'ägä möөdтуñ, páadyhöch jim nguexa'añ maa mijtsän. Y ja'a jiamiөөdhajxy nämetspä, ja'a mäbөjpädөjc-hajxy yaabä, jaduñ hajxy tөө miänaambä coo hajxy jim ñөcxät. Hoyyä Jesucristo hajxy wyiingudsähgө'oy. ²⁴ Coo mijts ja'a hermano Tito hoy myajtөjtägө'owät möөдä jiamiөөdhajxy, jaduñ mijts ja'a mäbөjpädөjc hajxy xyhíxät coo hajxy tөyhajt mjaanč mädsocy. Tөjjíädäp jaduñ neby höjts mijts tөө nmädia'aguiän coo mijts hojioot mjaanč tehñ miөөдä.

9

¹ Hööch mijts jaduñ nnä'ä jaac näjaayөөby. Nnajuөөbiөch jaduñ coo mijts ja'a häyoobäjäya'ayhajxy mbuhbeda'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbөjpä. ² Hix, nnajuөөbiөch coo hajxy hamuumdu'joot mbuhbeda'añ. Jadúññhöchä mäbөjpädөjc-hajxy tөө nhawaanä, ja'a hajxy jim tsänaabiä Macedonia-naaxooty. Jadúññhöch hajxy tөө nhawaanä coo mijts hadojumөjt mdägөөyy xädө'өñyajmujpä, pөnjatiä Diosmädia'agy jim mäbөjp Acaya-naaxooty. Y coo mijts jayөjp mnähmajch, paadiä Macedóniabä jäya'ayhajxy nämay xpiahixaambä. Jaduhñ hajxy hamuumdu'joot miäbuhbedaambä nej mijts mmäbuhbeda'añän hamuumdu'joot. ³ Páadyhöchä hermano Titohajxy jim nguejxө'өga'añ maa mijtsän, weenä xädө'өñ hajxy paquiä myajmujpädө'oy. Jaduhñds je'e, coöch jim nnөcxät, tөө ja'a xädө'өñ hajxy hänajty mgөxy yajmujnä. Haa ca'a, tөөchä Macedoniabähajxy

nhawaanä coo mijts ja'a xädø'øñ myajmuga'añä. ⁴ Hix, wéhnðöchä Macedóniabä jäya'ayhajxy näje'e nmødhádät jim maa mijtsän. Y coo hajxy jaduhñ xyhíxät coo ja'a xädø'øñ hajxy hánajty mga'a cøxy yajmucyñä, mdsähdiunaamb hajxy jaduhñ. Jadúhñhöch ndsähdiúumbät je'eguiøxpä cooçh mijts tøø nmädia'agy coo ja'a xädø'øñ hajxy hánajty myajmuga'añ. ⁵ Páadyhöch jaduhñ nwiinmaayy coo hijty yhahixø'øy cooçhä hermano Titohajxy jawyiin nguejxø'øgät maa mijtsän, jaduhñ mijts jim xpíuhbédät maa ja'a xädø'øñ hajxy myajmuquiän. Jaduhñä xädø'øñ hajxy myaghídät nähix hahixø'ø cooçh jim nmédsät, neby hajxy jaduhñ tøø mmána'añän coo hajxy myaghida'añ. Jaduhñ hajxy myajcähxø'øgät coo ja'a xädø'øñ hajxy myega'añ hojiootcøxpä. Cab pøn jaduhñ miáná'anät cooc tyijy mijts hadsip tøø nhane'emy coo hajxy myégät.

⁶ Jaduhñds je'e, pønjaty jaduhñ wiinduc wiindsaäch, cabä hoyhajt hajxy piaada'añ. Pero pønhatiä häyoobäjäya'ay näxuu'tsp, je'edsä hoyhajt hajxy jaduhñ paadaamb. Tøyhajt jaduhñ. ⁷ Jootcuyc hajxy myégät hamuumdu'joot neby hajxy hánajty myega'añän, ca'a yhadsipä ca'a yhajootma'adá, ca'a hajxy tii mnajtshäyowø'øy. Hix, je'e ja'a Dios chojpy pønjaty jaduhñ jootcuyc yejp. ⁸ Møj jaançhä Dios. Xmió'owäp mijts ja'a hoyhajt ja'a weenhajt møj may, jaduhñ hajxy tii mga'a yajmaajiádät ní mänaa. Nä'ä tægø'øbä hajxy jaduhñ xmió'owät, jaduhñä wiingjäya'ay hajxy hoy mbuhbejtägätsät hoy ñeippiä. ⁹ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Pøn hojiäya'ay, møj mayyä häyoobäjäya'ay piuhbety.

Hoy miänaaxøø ja'a Dios jaduhñ piuhbejtägatsa'añ.

¹⁰ Ja'a Dios, yejpy je'e ja'a tøømd mädyii mní'ibäp, mädyii mdúnäp. Yajmayøøby jaduhñ nebiä mgáyät nebiä mhú'ugät. Jaaná jäduhñduhmbä, xmió'owäp mijts ja'a Dios nä'ä tægø'øbä tijaty hajxy hánajty myajmaajiajpy, jaduhñ mijts ja'a häyoobäjäya'ay mmoodiägätsät. ¹¹ Y coo mijts ja'a häyoobäjäya'ay jaduhñ hamuumdu'joot mbuhbédät, mänit mijts ja'a Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt møj may xmió'owät. Y coo højts ja'a häyoobäjäya'ay xädø'øñ nøcxy nmo'oy, ja'a mijts hánajty tøø myéquiäbä, mänitä häyoobäjäya'ay ja'a Dios hajxy ñäma'awa'añ: “Dioscujú'uyäp.” ¹² Hix, coo mijts ja'a häyoobäjäya'ay jaduhñ mbuhbédät, mejtstu'u ja'a hoybä hajxy jaduhñ mduna'añ. Piaadaambiä häyoobäjäya'ayhajxy tijaty hajxy hánajty yajmaajiajpy, y tehngajnä ja'a Dios hajxy jaduhñ ñäma'awa'añ: “Dioscujú'uyäp.” ¹³ Coo mijts ja'a häyoobäjäya'ay jaduhñ mbuhbédät jootcuyc hoy miädyyi cajptä, myajcähxø'øgaamby hajxy jaduhñ coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy mgudiuunä ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñä häyoobäjäya'ay ja'a Dios hajxy møj jaançh ñäma'awa'añ, je'eguiøxpä coo mijts ja'a Dios ja'a miädia'agy mgudiuunä, møød coo hojioot hajxy mjaançh tehñ miøødä ja'a häyoobäjäya'aguiøxpähajxy. ¹⁴ Coo mijts ja'a Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt møj may tøø xmiø'oy, paady mijts ja'a häyoobäjäya'ay xchoga'añ xpia'häyowa'añ, møødä Dios hajxy pia'ya'axa'añ ja'a mijtscøxpä. ¹⁵ Tsøcxä ja'a Dios hajxy nägøxiä nämáayyäm: “Dioscujú'uyäp”, je'eguiøxpä coo ja'a yHuung yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy hoy xñähho'túutäm. Møjmayhajt ja'a Dios jaduhñ tiuun hoy-yagjuøñä.

10

¹ Høøch mijts cham nmägapxaamby nhane'emaamby, høøch Pablohajpä. Mänaa ja'a Jesucristo yaa wiäditiän hädaa yaabä naaxwiin, jaançh tehñ miøødä hojioot hánajty. Mee'xxieemy hánajty jiaançh tehñ wiädity. Jadúhñhöch je'e nja pahixaañ cooçh mijts jaduhñ nmägapxa'añ

nhane'ema'añ. Ja'a nmädsiphøchhajxy, jadúhnhøch hajxy xñänømy cooc tyijy mijts hñajty tsähgø'ø tsähgø'ø nmägapxy nhane'emy mänáajøch jim nhitiän maa mijtsän, pero cooc tyijy høøch nga'a tsähgøøñä coo mijts nmägapxy nhane'emy nocyhaam. Cab jaduhñ tiøyyä, nä'ä høhndaacp hajxy jaduhñ. ² Mägu'ughajpådøjc, huuc tunä mayhajt hajxy, høxhix ja'a haxøøgpä ja'a ca'a hoybä hajxy. Cooc hajxy jaduhñ mhøxhixät, cab mijts jim waamb nnämä'awät cooch jim nnøcxät maa mijtsän. Pero pøn jaduhñ mänaamb cooc tyijy højts hoy nga'a wädity nebiä hädaa jäya'ayhajxy hoy quia'a wäditiän hädaa yaabä naaxwiin, je'eçh mæbøcy hajxy nhøjäp hajäya'ayhaam. Nyajcähxø'øgäbøch jaduhñ cooch hñajty tøyhajt nga'a tsähgø'ø. ³⁻⁴ Hoy højts yaa nja tsäna'ay hädaa yaabä naaxwiin, cab højts ja'a nhamdsoo wiinmahñdy nyajtuñ nebiä yaabä jäya'ayhajxy yajtuñän. Ja'a Dios højts xpiuhbejp ja'a miäjaahaam, cab højts ja'a Dios ja'a miädsip jaduhñ nyajmäjädaacä. ⁵ Jii jäya'ayhajxy näje'e wiädity, yajcumayaamb hajxy, høhndaacp hajxy. Cabä jioothajxy yajmädsocy coo wiinghäna'c ja'a Dios hajxy pia'häyówät. Nyajcähxø'py højts jaduhñ coo yøø häna'c-hajxy jaduhñ yhøhnda'agy. Y coo højts hñajty tøø nga'a yajmäjäda'agy, mänit højts nyajmäbøga'añ ja'a Jesucristocøxpä, coo ja'a miädia'agy hajxy ween quiudiuunä. ⁶ Y coo mijts hñajty hoy tøø mgudiunñ, cab højts mijts hñajty waamb nnäma'awaanä. Pero pønjaty jaduhñ ca'a nä'ägädä cudiunaamb, je'eds højts hahoy nhøxquexaamby maa ja'a tsajtøjcän.

⁷ Pønjaty jaduhñ najuøøby coo hajxy tøø wyiinguexyii ja'a Jesucristäm, ween hajxy ñajuøøbiä cooch ja'a Jesucristo tøø xwyiinguejxpä. Tøyhajt jaduhñ. Hoy piønä jaduhñ ñajuøø. ⁸ Ja'a Jesucristo højts ja'a cuhdujt jaduhñ tøø xmio'oy coo højts mijts nmägapx nhané'emät. Chojpiä jioot jaduhñ coo mijts ja'a miädia'agy mjaac mæbøjcät. Cabä jioot chocy coo hajxy mdu'udägóyyät. Tøyhajt jaduhñ coochä Jesucristo ja'a cuhdujt jaduhñbä tøø xmio'oy. Cooch jaduhñ nniñänømyii, cábøch ndsähdiuna'añ, hóyhøch häna'c jaduhñ xjia nänømy cóogøch tyijy nyajcumaya'añ hanaxiä. ⁹ Cábøch mijts nhadsähgø'øwa'añ, hoy mijts nocy naxy nja yajnäguexy. ¹⁰ Ja'a nmädsiphøchhajxy, jaduhñ hajxy miäna'añ cooc tyijy mijts møc nhane'emy nocyhaam. Pero jaduhñ hajxy miänaambä cooc tyijy hñajty møc nga'a hane'emy mänáagøch jim nhitiän maa mijtsän, cooc tyijy hñajty weenjaty ndsähgø'ø. ¹¹ Pero pønjaty jaduhñ mänaamb, cabä tøyhajt hajxy miøødä. Jaduhñdsä tøyhajtpä, neby højts mijts møc nhane'emiän nocyhaam, jaanä jaduhñ mijts møc nhane'emaambä coo højts jim nnøcxtägätsät maa mijtsän.

¹² Jii häna'c-hajxy näje'e, jaançh tehñ yajcumayaamb hajxy cooc tyijy hajxy jiaançh tehñ jiaty jiaançh tehñ ñajuøø. Hamiñ haxøpy hajxy jaduhñ ñiguiumayii. Y cabä wiinghäna'c hajxy quiumay. Pero cabä tøyhajt hajxy miøødä. Højts, cab højts jaduhñ nhäna'c-haty. Cab højts jaduhñ niguiumayii. ¹³ Caj pues, cab højts nyajcumaya'añ. Jaduhñ højts nduna'añ neby højts ja'a Dios tøø xyajnähdiijiän coo højts ndúnät. Jaduhñ højts tøø xyajnähdiijy coo højts jim ndúnät høxtä jimbaady maa mijtsän. ¹⁴ Cooc højts jim nduñ maa mijtsän, ngudiuumby højts jaduhñ neby højts ja'a Dios tøø xñäma'ayän. Hix, højts ja'a Diosmädia'agy jim nyajwa'xtsohn maa mijtsän, ja'a Jesucristocøxpä. ¹⁵ Majaty wiinghäna'c jaduhñ tøø tiuundsooñän, cab højts jaduhñ nmäna'añ coo højts jim tøø nduñ. Cab højts jaduhñ nguhdujthaty. Pero chojpy højts ja'a njoot coo mijts ja'a Diosmädia'agy maas hoy mmæbøgät, jaduhñ højts maas hoy njaac tehñ tiúnät maa mijtsän. ¹⁶ Y jaduhñ højts ja'a Diosmädia'agy hoy nyajwá'xät jäguembaady maa pøn ja'a Diosmädia'agy quia'a mädoynän. Hix, cab højts nduna'añ maa wiinghäna'c jaduhñ tøø tiuundsooñän. Hix, cab højts jaduhñ nyajcumaya'añ.

17 Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Cab jaduhñ yhahixø'oy coo hamdsoo mniguiumayøøjät. Pero jaduhñ yhahixø'oy coo ja'a Dios hajxy mõj jaançh mnänømat.” 18 Je'eduhñ tsoobaatp coo ja'a Dios jaduhñ xquiumáyät. Cab jaduhñ choobaady coo hamdsoo mniguiumayøøjät.

11

1 Huuc tunä mayhajt hajxy, huuc mee'x hajxy weeñtiä. Chámhøch weeñtiä nhuuc mädia'aga'añ nebiä jäya'ayhajxy yajcumayaambän. Cooch jaduhñ weeñtiä nniguiumayii, jaduhñ yajmädooy nebiä cuhhiimbähajxy miädia'aguiän. 2 Nej mijts ja'a Dios xchoquiän, jaduhñhøch mijts ndsojpä, je'eguiøxpä cooçh mijts ja'a Diosmädia'agy tøø nyajmäbøcy ja'a Jesucristocøxpä. Chøjpiøchä njoot jaduhñ coo ja'a mjoot hajxy mbädá'agät hamuumdu'joot maa ja'a Jesucristocøxpän. Cabä mjoot hajxy wiingtuum mbädá'agät. 3 Mnigwieendähadøøjöp hajxy, jaduhñ hajxy pøn xquia'a jøjcapxø'owät, coo hajxy xyagjahdiägóyyät ja'a Jesucristo. Jii häna'c-hajxy näje'e wiädity mäwiinhøhmbä. Cab mijts xyajmädsocy coo ja'a Jesucristo hajxy hamuumdu'joot mbanøcxnät. Paquiä hajxy jaduhñ xwyiinhøønät. Haa ca'a, jaduhñä Eva jecy yhuuc wiinhøhñäbä ja'a mõjcu'ugóngäm mänaa ja'a mõjcu'ugong ñibiäda'agyiijän nebiä tsahñdiän. Siémprämä mõjcu'ugong quiuwiinmahñdiä. Paquiä ja'a Eva yajwiinhøhñ. 4 Paquiä mijts ja'a miädia'agyhajxy jaduhñ mmäbøjcø'cä pønjaty mijts jaduhñ wiing xyanähixøøby ja'a Jesucristocøxpä. Cab hajxy jaduhñ yajnähixø'oy neby højts ja'a Diosmädia'agy nyajnähixø'oyän ja'a Jesucristocøxpä. Cab hajxy jaduhñ yajnähixø'oy ja'a Dioshespíritucøxpä neby højts nyajnähixø'oyän. Paquiä mijts ja'a miädia'agyhajxy jaduhñ mbadu'ubøjcä. 5 Yøø häna'c-hajxy jaduhñ wiing yajnähixøøbiä ja'a Jesucristocøxpä, jaduhñ hajxy ñiñänømyii nebiä Dioswiinguexyypän, neby jaançh tehñ jiajpän. Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mmäná'anät cooc tyijy hajxy miaas jaty queeçh høøch njaty. 6 Wehñdäda'a jaduhñ tiøyyä cooçh hoy yajxon nga'a xi'igy nga'a mädia'agy; cab jaduhñ ñejpiä. Pero tøyhajt jaduhñ cooçh madiu'u njaty nnajuø'oy ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Homiänaajä højts mijts ja'a tøyhajt nmo'oy hoy ñä'ä tiiguiøxpä.

7 Mänáajøch mijts ja'a Diosmädia'agy nyajwiingapxø'oyän, cábøch mijts jaduhñ mänaa nnämaayy cooçh mijts xmiäjúyät. Niguiudúunäbøch hñajty hamdsoo, je'eguiøxpä cooçh njoot hñajty chocy coo mijts ja'a Diosmädia'agy maas hoy mmäbøgät. Y cooçh hñajty hamdsoo nniguiudúunäxä, páadyhøchä jäya'ayhajxy näje'e xñänømy cóogøch tyijy hñajty hoy nga'a cudiuñ. Pero cab jaduhñ tiøyyä. 8 Wiingjäya'ayhøchhajxy hñajty xpiuhbejp, ja'a Diosmädia'agy hajxy hñajty mäbøjpä wiingtuumjaty. Páadyhøch hajxy hñajty xpiuhbety cooçh mijts ja'a Diosmädia'agy hñajty nyajwiingapx nyajwiinmädiaagø'oy. 9 Mänáajøch jim nhitiän maa mijtsän, cábøch hñajty pøn nnäma'ay cooçh hajxy xpiuhbédät xädø'øñhaam, hóyhøch hñajty tii nja yajmaajiaty tähoocjaty. Hiç, xpiuhbéjpeçhä jäya'ayhajxy hñajty, ja'a Diosmädia'agy hajxy hñajty mäbøjpä, ja'a hajxy hñajty jim tsohmbä Macedonia-naaxooty. Xmióobiøch hajxy hñajty tijátyhøch hñajty nyajmaajiajpy. Y cábøch mijts mänaa nnäma'awa'añ cooçh mijts xpiuhbédät xädø'øñhaam. 10 Tømiädiäacpøch jaduhñ nebiä Jesucristo tiømiädia'aguiän. Cábøchä xädø'øñ pøn nmäyujwa'añ jim maa mijts mdsäna'ayän Acaya-naaxooty. 11 Coo pøn jaduhñ miäná'anät cóogøch tyijy mijts nga'a tsoçy, høhndaacp hajxy jaduhñ. Ja'a Dios jaduhñ najuøøby cooçh mijts njaançh tehñ chocy njaançh tehñ pia'häyoy.

12-13 Jii häna'c-hajxy näje'e wiädity mäwiinhøhmbä. Ja'a Jesucristäc tyijy hajxy tøø wyiinguexyii coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät maa ja'a mabøjpädøjc-hajxiän, neby højts ja'a Jesucristo tøø xwyiinguexiän coo højts ja'a Diosmädia'agy nyajwá'xät. Pero høhndaacp hajxy; cab hajxy tøyhajt tøø wyiinguexyii ja'a Jesucristäm. Paady hajxy jaduhñ yhöhnda'agy coo hajxy yajcumaya'añ. 14-15 Yø'ø häna'c-hajxy, ja'a møjcu'ugong hajxy wyiindsønhaipy. Jaaya'ay hajxy jaduhñ piahijxyp. Nnajuøøyyäm hajxy coo ja'a møjcu'ugong ñibiäda'agyii nebiä jaanç tehñ yhojbän, nebiä Diosmoonsän. Hoorä, cab jaduhñ yhoj-yagjuøøñä coo ja'a møjcu'ugongä mioonsähajxy pijaatcø'oy, coo hajxy yhöhnda'agy cooc tyijy hajxy tøø wyiinguexyii ja'a Jesucristäm. Y coo hajxy jaduhñ haxøøg jiäya'ayhaty, je'e hajxy jaduhñ quiumädowaamby.

16 Hoorä, chámhøch mijts nmägápxcombä. Cab hajxy jaduhñ mmäná'anät cóogøch tyijy tøø nguhhiñ, hóyhøch weeñtiä nja niguiumayii. Pero, pø mjaanç mänaamb hajxy jaduhñ cóogøch tyijy tøø nguhhiñ, huuc tunä mayhajt hajxy, høøchä nmädia'agy hajxy weeñtiä huuc hamädoowhíjtäc. Nhuuc nimiädia'agyijøch weeñtiä. Nhuuc niguiumayijøch weeñtiä. 17 Cábøch nmäna'añ coochä Dios ja'a cuhdujt tøø xmio'oy cooch jaduhñ nniguiumayøjät. Jaduhñhøch nniguiumayii nebiä cuhhiimbän. 18 Hix, ja'a jäya'ayhajxy nämaybä, miäniguiumáayyáp hajxy tijaty hajxy yaa miøød hädaa yaabä naaxwiin, møød tijaty hajxy jaduhñ tøø tiuñ. Jaduhñch høøchpä, wéeñtiøch cham nmäniguiumayáanäbä tijátyhøch tøø nduumbä. 19 Jaduhñ mijts mjaanç tehñ ñibiäda'agyii nebiä jaanç tehñ jiajpän nebiä jaanç tehñ ñajuøøbiän. Paady mijts ja'a cuhhiimbähäna'cä miädia'agyhajxy mhamädoowhidaañä. Pero cab hajxy tøyhajt mjaanç jaty mjaanç najuø'oy. 20 Hix, mmee'xtujpy hajxy hoy ñä'a tijatiä, hoy mijts yø'ø häna'c-hajxy hoy ñebiatiä xjia häyoowhixy, yø'ø häna'c-hajxy høhndaacpä, yø'ø miädia'agy hajxy mjaanç tehñ yhamädoowhidáañäbä. Xyhanehmb mijts jaduhñ nebiä moonsän. Y xñägáayyáp xñähúucäp mijts ja'a mxädø'øñ. Xwyiinhøhmb mijts yø'ø häna'c. Xpiejxp mijts yø'ø häna'c. Høxtä xquiojxp mijts yø'ø häna'c, y cab hajxy waamb mmäna'añ. Cab mijts yø'ø häna'c xyhixy nebiä jäya'ayän. 21 Pero højts, cab mijts jaduhñ mänaa nhäyoowhixy neby mijts yø'ø häna'c xyhäyoowhixiän, yø'ø häna'c-hajxy høhndaacpä. Cab højts jaduhñ njootmøjjä.

Chámhøch weeñtiä nhuuc mädia'agáangumbä nebiä cuhhiimbän. Tijaty yø'ø häna'c-hajxy miäniguiumáayyáp, nmøødhøchä cuhdujt høøchpä cooch jaduhñ nmäniguiumáayyábät. 22 Niguiumáayyáp hajxy je'eguiøxpä coo hajxy yhebreojäya'ayä, coo ja'a Abraham hajxy jecy yhaphajty tieedyhajty møødä Israel. Pues jaanä jaduhñch høøchpä, jaduhñch nniñänøømäbä coochä Abraham tøø nhaphajpä tøø ndeedyhajpä. 23 Jaduhñ hajxy ñiguiumáayyäbä je'eguiøxpä cooc tyijy hajxy mioonsähadyii ja'a Jesucristøm. Pues xmioonsähájpøchä Jesucristo høøchpä. Y maas hóyhøch nduñ que yø'ø häna'c-hajxy tiuñ. Cooch jaduhñ weeñtiä nniguiumayii, jaduhñ yajmädoy nebiä cuhhiimbähajxy miädia'aguiän. Maas møc-høch tøø nduñ que yø'ø häna'c-hajxy tøø tiuñ. Mayhóoc-høch tøø nyajtsumy tøø nyajmach. Ni pøn jaduhñ quia'a yajtsumy quia'a yajmachñä nébiøch tøø nyajtsumiän. Mayhóoc-høchä häna'c tøø xjiaanç tehñ wiobho'ogy. Mayhóoc-høchä häna'c ja'a weenjaty tøø xquia'a yagho'ogy. 24 Mägoøxc-hóoc-høchä judíoshajxy tøø xjiu'xy hii'xmajmocxmädaaxcø'ø. 25 Tägøøghóoc-høchä häna'c tøø xwiopy paxyhaam. Tähóoc-høchä häna'c xjia ca'ch; xquihga'adsáambøch hajxy hánajty. Tägøøghóoc-høchä barco tøø xmiäma'adø'oy mejjioty. Xjia møødnøøguguíñhøch jaduhñ. Mänájøchä barco tähooc xmiäguiññän, tu'xøøch jiiiby nhijty mejywyiing møød tu'tsuhñ. 26 Mayhóoc-høchä yoñdiu'u tøø

ndu'uyo'oy. Mayhóoc-höch ja weenjaty tøø nga'a nøøho'ogø'øy møjnøøgujc. Tøøchä mee'tspädøjc mayhooc nyohbiaady. Tøøchä nhamdsoo mägunaax mayhooc xjia yagho'oga'añ. Tøøchä wiinghäna'c xjia yagho'ogaambä; ca'a yhøøchä nmägunaaxhajxy je'e. Tøøch nwädity mäjähñdiuum jim cajptooty, møød jim pactuum, møød jim mejjiooty. Tøøchä häna'c mayhooc xchaaçhtiuñ, ja'a hajxy jaduhñ mänaambä cooc tyijy hajxy miäböcy. ²⁷ Tøøchä tuung mayhooc xyaghanuu'xø'øy; høxtä xyajtsaaçhpøjc-höch jaduhñ. Mayhóoc-höch tøø ndsunaxy jamia'ay jayhity. Tøøchä yuu mayhooc nmänaxy nyajnaxy møødä tødsø'ø. Tøøch mayhooc nhity jaguiay jayhu'ugy. Tøøchä tøøchpä mayhooc nmänaxy nyajnaxy. Nja yajmaajiájpiøchä wit tucxy hñajty.

²⁸ Tøøch madiu'u ndsaaçhpøcy, pero cábøch jaduhñajtä ngøxy mädia'aga'añ. Je'eçh nmädia'agaamby coöchä mäbøjpädøjc jabom-jabom nnädajy nnämay wiinduhmçhajtøjc, pø hoy pø ween hajxy yhity. Hix, høøchä ngø'øjooty hajxy jaduhñ yhity. ²⁹ Pønä Diosmädia'agy hoy ca'a cudiunaamb, hoy hajxy jia mäböcy, nnäjootmayhájpiøch hajxy jaduhñ. Pøn jaduhñ cädiehby je'eguiøxpä coo tøø wyiinhøøñii, nmäjootma'adhájpiøchä häna'c ja'a tøø miäwiinhøøñäbä. ³⁰ Høøch, cábøch nyajcumaya'añ. Pero coöch häxøpy nyajcumaya'añ, je'eçh häxøpy nyajniguiumayáañäp coöchä häyohn mayhooc tøø nmänaxy tøø nyajnaxy. ³¹ Ja'a Dióshöch jaduhñ xñajuøøby coöch nga'a høhnda'agy. Ja'a Jesucristo ja'a Tieedy je'e. Tsøgå Dios hajxy çøjxta'axiøø wiingudsähgøøyyäm. Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsønñajtäm. ³² Mänaa ja'a Aretas hñajty tiuñän gobiernä, mänítøchä mioonsä xjia yajmadsaañ jim maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Damasco. Juhmuu'tswäditiä cajpt hñajty jaduhñ. Jia pädaac ja'a hadänaabiä hajxy majatiä tägø'øwøødiaact nébiøch jaduhñ nga'a pädsømät. ³³ Pero päyø'c-höch. Ja'a nmägu'ughajpøchhajxy hoy xquiuhdøøñaxy cachjooty maa ja'a muuçh hñajty jiuñän.

12

¹ Cab jaduhñ yahixø'øy coöch nyajcumáyät. Pero nébiøch cham nmädia'aga'añän, jaduhñ yajmädowa'añ nébiøch nyajcumaya'añän. Je'eçh cham nmädia'agaamby nebiátyhøchä Jesucristo hijxtahnd tøø xyajwiinhixiän. ²⁻³ Nmøødhípiøchä Jesucristo tu'ugmädia'agy. Tøø yhiñä majmactsjumøjt coöchä Dios jim tøø xyaghoy tsajpootyp maa ja'a wyiinduumän. Cáboch nnajuø'øy pø ni'xhaam pø copc-háamhøch jim nhooyy, o pø juøhñdyaam. Ja'a Dios jaduhñ nidiuhm najuøøby. ⁴ Madiu'ujøchä hoy-yagjuøøñäjaty pä jim nmädooyy tsajpootyp. Cábochä cuhdujt nmøødä coöch nmädiaactägätsät. ⁵ Coo wiinghäna'c häxøpy jim tøø yhoy tsajpootyp, mänítøch häxøpy nmøjpäda'aga'añ. Pero høøch, cáboch hamdsoo nniguiumaya'añii. Jagóoyyøch nmädia'aga'añ nebiátyhøchä häyohn tøø nmänaxy tøø nyajnaxy. ⁶ Nmøødhøchä cuhdujt jaduhñ coöch nmädiá'agät nebiátyhøchä Dios tøø nmøødtuñ. Hix, tøyhájthøchä Dios jaduhñ tøø nmøødtuñ. Cáboch nmädia'aga'añ coöch jim nhooyy tsajpootyp, je'eguiøxpä coöchä njoot quia'a tsoy coöch pøn xmiøjpäda'agät. Coöchä jäya'ayhajxy xyhíxät coöch hoy njäya'ayhaty, coöch hajxy xmiädówät coöch hoy ngapxy nmädia'agy, mänítøch hajxy xquiúmáyät.

⁷ Jaançh tehñ yhoy-yagjuøøñäjatyhøch jim nwiinhijxy tsajpootyp. Pero cabä Dios ja'a jiuot chocy coöch nniguiumayøøjät. Paadiä Dios miänaañ coöchä mõjcu'ugong ja'a tsaachpä xyajpáadät, jaduhñhöch hamdsoo nga'a niguiumayøøjät. ⁸ Tägøøghóoc-høchä Jesucristo nja mänuu'xtaacy coöch cu xyajnahwaach. ⁹ Mänítøch xyhadsooyy: “Njaançh tehñ chojpy njaançh tehñ

pia'häyóobiøch miich. Páadyhøch miichä mdsaačhpä nga'a yajnáhwa'adsa'añ, nyajcähxø'ogáambiøch jaduhñ coo miich mduñ ja'a høøchä nmäjaagøxpä", nõmhøchä Jesucristo xñämaayy. Xoondáacpøch jaduhñ coochä ndsaačhpä xquia'a yajnáhwa'adsaannä, je'eguiøxpä cooch tøø xñäma'ay cóogøch xyajtuna'añ ja'a miäjaagøxpä. ¹⁰ Xoondáacpøch jaduhñ coochä Jesucristo xyajtuñ, hóyhøchä tsaachpä nja paady madiu'u. Náxyhøchä häna'c xyhäyoowhixy. Náxyhøch cøxiä wiinä nyajmaajiaty. Náxyhøchä häna'c xhaačhtiuñ ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Náxyhøchä häyohn nmänaaxy nyajnaaxy. Pero cábøch nnä'ägä mõjpäda'agy cooch jaduhñ njaty nhabety. Hix, cooch jaduhñ njaty nhabety, cähxø'p jaduhñ cooch tii nga'a tuñ ja'a nhamdsoo mäjaaháamhøch; ja'a Jesucristo miäjaaháamhøch jaduhñ nduñ.

¹¹ Hoorä, hóyhøch tii nga'a ja jada'añ hamdsoo, nmaas jájpiøch høøch quejee yø'ø häna'c-hajxy, yø'ø hajxy jaduhñ niñänøømäbä cooc tyijy hajxy Dyioswiinguexiä. Cábac tyijy pøn jaduhñ jiaty nébiäc hajxy jiatian. Y cooch yø'ø häna'c-hajxy jaduhñ tøø xñähwaambety, tiič mijts jaduhñ coo tøø xquia'a nähgapxtu'udy. Cooch mijts tøø xquia'a nähgapxtu'udy, páadyhøch cham hamdsoo nniñähgapxtu'udyii. Jaduhñ weenjaty yajmädooy nebiä yajcumayaambän. ¹² Mänáajøch jim nhitiän maa mijtsän, mäníthøchä hijxtahñd madiu'u nyajcähxø'cy hoy-yagjuøøñäjatypä. Ja'a Diosmäjaaháamhøch jaduhñ nyajcähxø'cy. Nyajcähxø'c-høch jaduhñ coochä Dios jaduhñ tøyhajt tøø xwyiinguexy. Mee'xtújpøch hänajty. ¹³ Jaanč tehñ yhóyhøch nduñ hoy miädyii tsajtøgootiä. Jaanä jaduhñhøch jim hoy nduumbä maa mijtsä mdsajtøjcän. Pero je'e mijts mga'a hojiäwøøby cooch mijtsä xädø'øñ tøø nga'a mäyujwa'añ nébiøch wiingtuumjaty nyujwa'añän. Jaanč tehñ wyiingä wiinmahñdy hajxy mmøødä. Pø tøøch mijts nyagjootma'ady, høøch hajxy huuc mé'e'xäc.

¹⁴ Metsc-hóoc-høch jim tøø nhoonä maa mijtsän. Miädägøøghóocpøch cham nnøcxáangumbä. Cáboch mijts tii nmäyujwa'ana'añ. Cábochä njoot chocy coo hajxy tii xmió'owät. Jaduhñ mijts ndsocy nebiä hamdsoo huungpän, paady mijts jaduhñ nbuhbeda'añ. Pero cáboch nmäna'añ cooch mijts xpiuhbejtägätsät xädø'øñhaam. ¹⁵ Tøøchä njoot hamuumdu'joot nbäda'agy maa mijtsän coo mijts nbuhbédät hoy ñejiä, hóyhøch cøxypänejiä cu nja jat cu nja habet maa mijtsøxpän. Njaanč tehñ chojpy mijts jaduhñ; pätiidä mijts jaduhñ coo xquia'a tsojtägach.

¹⁶ Mänáajøch jim nhoyyän maa mijtsän, cab mijtsä xädø'øñ nmäyujwaañ. Mnajuøøby hajxy jaduhñ, tuhñds. Pero näje'e mijts jaduhñ mmäna'añ cóogøch tyijy mijts tøø nwiinhøøñ ¹⁷ mänáajøchä nmägu'ughajpähajxy jim nguexiän maa mijtsän xädø'øñyajmujpä. Jaduhñägäts tyijy mijts tøø nmämeech. Pero cab jaduhñ tiøyyä. ¹⁸ Mänáajøchä hermano Titohajxy jim nguexiän maa mijtsän møødä mägu'ughajpä tu'ugpä, ni je'e mijts xquia'a mämeel'tspä. Hix, jaduhñä hermano Tito howyiinmahñdy hajxy miøødäbä nébiøch nmøødän. Hoguiuhdujt hajxy miøødäbä nébiøch nmøødän.

¹⁹ Jaduhñ mijtsäda'a mmäna'añhaty cooc tyijy højts nja wili ñiñähgapxtu'uda'añii maa mijtsøxpän. Pero cab jaduhñ tiøyyä. Ja'a Dios højts xyhijxp coo højts ja'a Jesucristo tu'ugmädia'agy nmøødhity. Mägu'ughajpädøjc, paady højts mijts ja'a Diosmädia'agy jaduhñ nyajwiingapxø'øy, chojpy højtsä njoot jaduhñ coo mijts hamuumdu'joot mjaac mäbøgät. ²⁰ Cooch jim nnøcxtägätsät maa mijtsän, mänítøch jootcuyc nhidät pø hoy hajxy hänajty mwädity. Jaduhñ hajxy jootcuyc mhíjpät ja'a høøchcøxpä. Pero pø cab hajxy hänajty hoy mwädity, jootmayhadäbøch jaduhñ. Jaanä jaduhñ mijts mjootmayhájpät. Je'eč jaduhñ cham nnädaj nnämaaby. Je'eč jaduhñ nnänøømby ja'a ca'a howiädit, pø

mnimiädsibóyyäp hajxy hänajty, pø cab hajxy hänajty myajniyajmädsogyii, pø mnimiäjootmä'täp hajxy hänajty, pø mnimiädsiphájtäp hajxy hänajty, pø mniwyiingapxpéjtäp hajxy hänajty, pø mniñänóømäp hajxy hänajty cøxypä waamb, pø mniguiumáayyäp hajxy hänajty, pø mdsipyagjáltäp hajxy hänajty. ²¹ Pø jaduhñ hajxy hänajty mjaančh jootcø'oy cooçh jim nnøcxtägátsät maa mijtsän, wéhnðöchä Dios weenjaty xyajtsähdiúnät maa mijtsæxpän. Je'eçh chamñ nnädaj nnämaaby. Nñäjootmayhádäbøch hajxy je'e, pønñatiä yhaxøøgcuhdujt hajxy hänajty tøø quia'a najtshixø'oy. Je'eçh jaduhñ nnänøømby coo wiingto'oxiøjc hajxy piawädity tehñgajnä.

13

¹ Miädägøøghóocpøch jim nnøcxa'añ maa mijtsän. Jaduhñä cuhdujt myiñ, coo hajxy hänajty pønñ mnäxø'owø'owa'añ, tsipcøxpä testigo hajxy myajcähxø'øgät mejtstägøøg. ² Mänájøch jim nhuug hoobiän maa mijtsän ja'a miämetsc-hoocpä, mänitøch hajxy nyajcuhojøøyy coo hajxy haxøøg quia'a jootcøñät, pønñaty hänajty haxøøgwädijp. Y chámhøch mijts jadähooc nnäma'awáangumbä nägøxiä coo hajxy mga'a haxøøgwädítät. Y pø je'enä hajxy hänajty mhaxøøgwädity cooçh jim nnøcxtägátsät maa mijtsän, tsipcøxpøch mijts nøcxy nyajcumädowa'añ. ³ Jadúhñhøch nyajcähxø'øga'añ cooçhä Jesucristo miädia'agy tøyhajt nyajnaxä. Haa ca'a, jadúhñhøch mijts tøø xyhuuc nämaabiä cooçh jaduhñ nyajcähxø'øgät. Hix, møcmäjaahaamä Jesucristo hajxy xyajcumädówät coo hajxy hoy mga'a wädítät. ⁴ Coo ja'a Jesucristo miøjpahbejtä cruzcøxp, cabä miøcmäjaa hänajty yajcähxø'øgy. Pero coo jiu-jypiojtägajch, coo jim ñøcxtägajch maa ja'a Tieediän, jimäts jaduhñ yhiñjä ja'a Tieediä miøcmäjaahaam. Nebiä Jesucristo ja'a miøcmäjaa hijty quia'a yajcähxø'øguiän, jaduhñ højts mäjaa nga'a møødäbä hamdsoo. Pero coo højtsä Jesucristo nmøødhity tu'ugmädia'agy, paady højts mijts hoy nhane'ema'añ ja'a Dios ja'a miøcmäjaahaam.

⁵ Huuc niñajuø'owøø hajxy hamdsoo. Coo ja'a Jesucristo ja'a miädia'agy hajxy hoy mbanøcxät, jaduhñ hajxy myajnajuø'owät coo ja'a Jesucristo hajxy tøyhajt mjaančh møødhity tu'ugmädia'agy. Pero coo hajxy hoy mga'a panøcxät, cabä Jesucristo hajxy tøyhajt mmøødhídät tu'ugmädia'agy. ⁶ Choippy højtsä njoot coo hajxy mnajuø'owät coo højtsä Jesucristo tøyhajt nmøødhity tu'ugmädia'agy. Cab højts jaduhñ nhøhñda'agy. ⁷ Nmänuu'xtaacyppy højtsä Dios coo hajxy hoy mwädítät, coo hajxy haxøøg mga'a jäya'ayhädät. Pø mwädijp hajxy hänajty hoy coo højts jim nnøcxtägátsät maa mijtsän, cab højts hänajty nyajcähxø'øga'añ coo højtsä Jesucristo ja'a cuhdujt tøø xmio'oy coo højts mijts nyajcumädówät. Y coo højts jaduhñ nga'a yajcähxø'øgät coo højtsä Jesucristo ja'a cuhdujt jaduhñ tøø xmio'oy, cab jaduhñ ñejpiä. Je'e højtsä njoot choippy coo hajxy hoy mwädítät. ⁸ Pø mjaančh wädijp hajxy hänajty hoy coo højts jim nnøcxät, cab højts mijts hänajty waamb nnäma'awa'añ. Choippy højtsä njoot coo hajxy tøyhajt hoy mwädítät. Pero pø cab hajxy hänajty tøyhajt hoy mwädity, mänit højts mijts mäbøcy nhoja'añ. ⁹ Coo hajxy hoy mwädítät, xoondá'agäp højts jaduhñ. Cab højts jaduhñ nyajcähxø'øgät coo højtsä Jesucristo ja'a cuhdujt hänajty tøø xmio'oy coo højts mijts jaduhñ nyajcumädówät. Nmänuu'xtaacyppy højtsä Dios jaduhñ coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mgøxy najtshixø'owät, coo ja'a hoguiuhdujt hajxy hamuumdu'joot mjaac panøcxät tehñgajnä. ¹⁰ Páadyhøch mijts chamñ weenjaty nhojy nocyhaam, jadúhñhøchä njoot chocy coo hajxy hoy mwädítät. Ja'a Jesucristøchä cuhdujt jaduhñ tøø xmio'oy maa mijtsæxpän, weenä miädia'agy hajxy maas hoy mjaac mäbøjcä. Cabä Jesucristo jioot chocy coo hajxy mdudägóyyät. Y pø mjaančh wädijp

hajxy hānajty hoy cooĉh jim nnøcxtägātsāt maa mijtsān, cábøch mijts hānajty waamb nnāma'awa'añ. Pø caj, mānit højts mijts mǎbøcy nyajcumādówāt.

¹¹ Hoorā, māgu'ughajpādøjc, chámhøch jaduhñ nyajmayaannā maa hajxy cham nmāgapxy nhane'emiān. Huuc cudiún hajxy jaduhñ nébiøch cham nnāma'ayān. Yaghoyø'øw ja'a mdu'u hajxy. Ca'a haxøøgtu'u hajxy mbanøcxnā. Tsøc hajxy jaduhñ nimiøødhíjtām tu'ugmādia'agy. Cab hajxy tii myajtsip myajma'adøñāt. Jaduhñā Dios hajxy xmiøødhíjnāt. Xchójcām ja'a Dios hajxy. Chojpiā joot jaduhñ coo hajxy jootcuyc nhíjtāmāt.

¹² Mniyajpoo'xøøjāp hajxy hamuumdu'joot, ween jaduhñ quiähxø'øgy coo ja'a Diosmādia'agy hajxy mmǎbøcy. ¹³ Xyajpoo'xp mijtsā hermanodøjc-hajxy yaabā, ja'a Diosmādia'agy hajxy yaa mǎbøjpā.

¹⁴ Weenā Jesucristo hajxy nǎgøxiā xmiø'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt. Je'e hajxy nWiindsønhíjtām. Weenā Dios hajxy xchójcām homiānaajā. Weenā Dioshespíritu hajxy xmiøødhíjtām nǎgøxiā. Amén.

Gálatas

¹⁻² Høøch Pablo, hádaa nócyhøch nhädiuumby møødä hermanohajxy yaabä nägøxiä. Mijts hádaa nocy nyajnäguejxyp, mijts hermanodøjc jim tsänaabiä Galacia. Cab hajxy mmäná'anät cooch jäya'ay tøø xwyiinguexy. Jesucristøch xwyiinguex møødä Dios ja'a nDeedyháltäm. Jaayá'ayädsä Jesucristo yagjuypiojc. ³ Weenä Dios ja'a nDeedyháltäm hajxy xmio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt møødä Jesucristo ja'a nWiindsønäháltäm. ⁴ Jaaya'ay hajxy xñähho'túutäm ja'a nbojpa ngädieyháltäm nebiä Dios ja'a nDeedyháltäm tøø miäna'añän. Paadiä Jesucristo hajxy xñähho'túutäm nebiä haxøøgpä hajxy yaa xñähwáatsämät hádaa yaabä naaxwiin. ⁵ Tsøgä Dios hajxy møj jaançh pädáacäm çjxta'axiøø. Amén.

⁶ Hermanodøjc, Dios hajxy xmiøjyáaxäm je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy xchójcäm. Pero tøøch nmädoyhaty coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mga'a panøcxnä je'eguiøxpä coo ja'a wiingmädia'agy hajxy tøø mbadu'ubøjnä. Nyagjuøøbiøch jaduhñ coo ja'a Dios hajxy paquiä tøø mnajtshixøøñä. ⁷ Pero cabä wiingmädia'agy jii neby hajxy mnähwá'adsät. Jaduhñä häna'c-hajxy näje'e wiädity yajnähixøøbiä. Xjia jøjcapxø'øwaamb mijts jaduhñ. Ja'a hønnda'agymiädia'agy mijts hajxy xyajnähixøøby ja'a Jesucristocøxpä. ⁸⁻⁹ Tøøch mijts jaduhñ nhuuc nämaabiä, y chaach jadähooc nmänáangumbä, tøøch mijts ja'a Diosmädia'agy nyajnähixø'øby neby hajxy jaduhñ mnähwá'adsät. Pero coo mijts pøn wiingmädia'agy xyajnähixø'øwät, jiiby nøcxy quia'awa'añ haxøøgtuum, hoy piønä, hoy yhøøchä, hoy jim jia tsoon tsajpootyp.

¹⁰ Ndsójpiøch coochä Dios xquiumáyät. Cábøch ndsocy coochä cu'ughajxy xquiumáyät. Cooch häxøpy jaduhñ ndsocy, cábøchä Jesucristo häxøpy hoy nbanøcxnä.

¹¹⁻¹² Hermanodøjc, huuc wiinjuø'øw hajxy jaduhñ, hádaa mädiä'agyhøch mijts nyajwiingapxøøbiä, ja'a Jesucristøch xmioooy; ca'a jäya'ayä xmioooy hádaa yaabä naaxwiimbä.

¹³ Tøø hajxy nmädoyhaty nébyhøch hijty nwädity, mänáajøchä judíos miädia'agy hajxy hänajty nbanøcxnä. Mnajuøøby hajxy nébyhøchä jäya'ayhajxy hijty ndsaaçhtiuñ nägø'ø nädecypiä, ja'a Diosmädia'agy hajxy panøcxpä. Páadyhøch hijty ndsaaçhtiuñ nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ ñajtshixø'øwät. ¹⁴ Maa yø'ø judíos miädia'agyhajxy myiñän, maas hóyhøch hijty nbanøcxy. Cábøch nmägunaax pøn hijty xyhabexy, ja'a høøch nmädu'ugyee'taact. Hix, maas pedyíjøch hijty ngudiuñ ja'a nhap ndeedy quihdujthajxy ja'a jecypiä. ¹⁵ Pero tøøchä Dios hijty xwyiimbiy, cáhnøch hänajty nmiñ nga'ayñä. Páadyhøch tøø xmiøjya'axy cooch xjiaançh tehñ chocy. ¹⁶ Mänitä Dios miänaañ coochä yHuung nhixyháltät, nébiøchä miädia'agy jaduhñ nyajwiingapxøøyyät ja'a hajxy ca'a judiøspä, neby hajxy jaduhñ ñähwá'adsät. Cooch jaduhñ njajty, cábøch hoy pøn tøø nyajmøødmädia'agy, ¹⁷ ni ja'a hermanodøjc-hajxy jim hijpä Jerusalén, ja'a hajxy hijty tøø wyiinguexyíjábä ja'a Dios. Pero jimhøch nnøcxtøøyy Arabianaaxooty. Mänitøch nwiimbijty, nmejtstägajch maa ja'a cajpt xiøhatiän Damasco.

¹⁸ Coo tægøøgjomøjt hänajty tøø ñajxnä, mänitøch jim nnøcxy Jerusalén. Jimhøchä Pedro hoy nhixyhaty. Mänitøch nmøødhijty majmocxxøø. ¹⁹ Jimhøchä Jacobo nhixyhajpä ja'a nWiindsønäháltämä piuhya'ay. Pero cábøchä hermano wiingpä nhixy, ja'a wiinguexypä. ²⁰ Tehñ tiøyhajt jaduhñ

nébiøch cham njaayän. Cábøch nhøhnda'agy. Diøshøch jaduhñ xyhijxp cooçh nga'a høhnda'agy.

²¹ Mänitøch hoy nwädity Sirianaaxooty møødä Cilicanaaxooty. ²² Ja'a hermanodøjc-hajxy jim hijpä Judeanaaxooty, ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hänajty panøcxäbä, cáhnøch hajxy hänajty nhixyhatyñä. ²³ Jagooyyä hajxy hänajty miädooyyä cooçhä Diosmädia'agy hänajty nyajwa'xnä. Tøø hajxy hijty miädooyhaty cooçhä hermanohajxy hijty ndsaachtuñ, nebiä Diosmädia'agy hajxy ñajtshixø'øwät. Pero cooçhä Diosmädia'agy hänajty nyajwa'xnä høøçhpä, ²⁴ paadiä Dios hajxy miooyy Dioscujú'uyäp ja'a høøçhcøxpä.

2

¹ Coø majmactsjomøjt hänajty tøø ñajxnä, mänitøch hoy ngoo'nä Jerusalén møødä Bernabé møødä Tito. ² Diøshøch jim xquiejx. Jímhøçhä Jacobo nmøødhamugøøyy hamee'ch møødä Pedro møødä Juan. Jim hajxy hänajty quiopc-haty maa ja'a hermanodøjc-hajxiän. Mänitøch hajxy nyajmøødmädiaacy nebiätühøçhä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy nyajwiingapxø'øy, ja'a hajxy ca'a judiøspä, neby hajxy hoy ñähwá'adsät. Páadyhøçhä copc-hajpädøjc jawyiin nyajmøødmädiaacy, nébiøch hajxy jaduhñ xquia'a jøjcaxø'øwät. ³⁻⁵ Xjijpøggøøyy højts jaduhñ; cab højts waamb xñämaayy. Tøø häna'c-hajxy näje'e yajtäggø'øy maa ja'a hermanodøjc-hajxiän; nøm hajxy hänajty miäna'añ cooc tyijy hajxy pianøcxpä; pero cab hajxy hänajty tøyhajt pianøcxy. Højts hajxy xjia jøjcaxø'øwaañ. Coø højtsä Jesucristo miädia'agy hänajty nbanøcxänä, cab højtsä judiøspä cuhdujt hänajty nbanøcxnä. Pero cab højts nmøjpädaacy, neby højts mijts hoy njaac yajwiingapxø'øwät ja'a tøyhajt, nej mijts jaduhñ hoy mnähwá'adsät. Jaduhñ hajxy hänajty jia mänaambä coo ja'a Tito ween yajcircuncidarhaty nebiä judiøshajxy quiuhdujthatiän, hoyyä Tito hänajty quia'a ja judiøspä. Cabä copc-hajpähajxy miänaañ coo ja'a Tito yajcircuncidarhädät.

⁶⁻⁹ Cábøçhä Jacobohajxy hänajty nmøjpäda'agy, hoy hajxy hänajty tøø jia päda'agyii copc-hajpä. Hix, cabä Dios hajxy xmiøjpädaacäm, hoyyä møjtuung hajxy nja møødhajtäm. Mänitøch hajxy xyhixyhajty cooçhä Dios hänajty tøø xwyiinguexy, cooçhä miädia'agy nyajwiingapxøøyyät ja'a ca'a judiøspähajxy, nebiä Pedro hänajty tøø wyiinguexyijän coo ja'a judiøshajxy yajwiingapxø'øwät. Mänit højts ja'a copc-hajpähajxy xjijpøggøøyy møødä Bernabé. Mänit højts tu'ugmädia'agy nmähmøøyy coo højts nwädität maa ja'a ca'a judiøspän, chaads häna'c-hajxy jaduhñ wiädität maa ja'a judiøspän. Y cábøch hajxy nej xyhanehmy. ¹⁰ Jagooyyä højts xñämaayy coo højtsä häyoobäya'ayhajxy nbuhbédät. Jaduhñch nnä'ägä cuhdujthaty.

¹¹⁻¹⁴ Mänitøçhä Bernabé nmøødhädaacy maa ja'a cajpt xiøhatiän Antioquía. Cujecy højtsä Pedro xpiagädaacy. Mänitä Pedro tiägøøyy caamiujpä møødä hermanodøjc ja'a ca'a judiøspä. Mänitä Jacobo miägu'ughajpähajxy näje'e quiädaacpä. Mänitä Pedro quia'a møødcaamiújcänä ja'a hajxy ca'a judiøspä. Hix, chähgøøbiä Pedro hänajty coo ja'a hermanodøjc-hajxy miädooyhädät jim Jerusalén, ja'a hajxy hänajty jaac panøcxpä ja'a judiøscuhdujt. Mänitä Bernabé piajatcøøbiä møødä hermanodøjc-hajxy nägøxiä ja'a judiøc, coo hajxy quia'a møødcaamiugaannä ja'a hajxy ca'a judiøspä. Hix, mejtstu'u ja'a wyiinmahñdyhajxy hänajty. Y cooçh nhijxy neby hajxy hänajty jiatcø'øyän, coodsä tøyhajt hajxy quia'a panøcxnä, ja'a Diosmädia'agy, mänitøçhä Pedro njøjcuhøjøøyy ja'a hermanodøjc wyiinduumhajxy. “Jue'e miich, mjudiøc miich, y caj miich hijty nbanøcxy ja'a judiøscuhdujt. Caj miichä cuhdujt mnä'ägä møødä coo miichä wiinghana'c mädsibø'øbä mnämä'awät coo hajxy

pianócxät ja'a judíosuhdujt.” Páadyhóchä Pedro jaduñ nõjy coo je'e ja'a pojpä hánajty mióðä.

¹⁵ Jue'e hõjtshájtäm, judíos hõjts nmiin ngáhwäm. Caj tyijy hõjts ngahwiindóyyä nebiä wiingjäya'ayhajxiän. ¹⁶ Pero, paadiä Dios hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum je'eguióxpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hamuumdu'joot nmábójcäm, ca'a jie'eguióxpä coo hajxy ngudiúunäm nebiä jecyquihdujt myiñän. Coo ja'a Jesucristo miädia'agy mga'a mábójcät, cabä Dios xpiädá'agät hawa'adstuum, hoy mja cudiuñ nebiä jecyquihdujt myiñän.

¹⁷ Pero tsóc mänáañäm, coo jaduñ quiähxó'ógät coo hõjts ngahwiindóyyäbä, hoyyä Jesucristo miädia'agy nja mábójcäm, cab hajxy nmänáañämät cooc tyijy ja'a Jesucristo tóø xyajtu'udägóoyyäm. ¹⁸ Coo hõjtsä jecyquihdujt nnajtshixóoyyämät, cab jaduñ yhojy coo hajxy jadähooc nbadu'ubójcämät. Hix, cähxó'ógäp jaduñ coo hõjts ja'a pojpä cádieey nmóðdhájtäm. ¹⁹ Pero hóøch, cábóchä jecyquihdujt nbanócxnä. Tóøch nnajtshixóøñä, nébióchä Dios hamuumdu'joot jaduñ nbanócxnät. ²⁰ Coo ja'a Jesucristo hajxy tóø xñäho'túutäm cruzóxp, páadyhóch je'e hamuumdu'joot nbanócxny; cábóch nhamdsoo wiinmahñdy nyajtunaañä. Tu'ugmädiä'agyhóchä Jesucristo xmióðdhijnä. Xchójpóch je'eduhñ, páadyhóch tóø xñäho'tu'udy. ²¹ Paadiä Dios hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum je'eguióxpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmábójcäm; ca'a jie'eguióxpä coo ja'a jecyquihdujt hajxy ngudiúunäm. Coo häxópy quia'a jaduñä, xióøbä ja'a Cristo häxópy tóø ñä'a ho'ogy. Paady, cábóchä hoyhajt nnajtshixó'owa'añ mädyijóchä Dios tóø xmió'oy.

3

¹⁻⁵ Mijts hermanodójc, nej, mguhmañóby hajxy jaduñä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mga'a panócxaañä. Nej, mbanócxtagatsaambiä jecyquihdujt hajxy jadähoocä. Mnajuóby hajxy coo ja'a Jesucristo hajxy tóø xñäho'túutäm. Coo mijtsä Jesucristo miädia'agy tóø mmábójcä, paadiä Dios ja'a yhEspíritu hajxy tóø xmió'oy, paadiä hoy-yagjuóñäjatypä tóø yajnaxy maa mijtsän. Ca'a jie'eguióxpä coo ja'a jecyquihdujt hajxy hijty mgudiuñ. Pero cabä ndijy ja'a Diosmädia'agy hajxy tóyhajt mnajtshixó'owa'añ.

⁶ Ja'a Abraham, ja'a hajxy nhaphájtäm ja'a hajxy ndeedyhájtämbä, miábójc je'e ja'a Diosmädia'agy. Paadiä piädaacä hawa'adstuum. ⁷ Y coo hõjtsä Diosmädia'agy nbamábójcämät, mänitä Dios hajxy xpiädáacämät nebiä Abraham yhap yhocän. Mänit hõjts xpiädáacänät hawa'adstuum. ⁸ Jéquiänä Dios ja'a Abraham ñämaayy: “Miihcóxpóchä jäya'ayhajxy nbuhbeda'añ nägóxiä ja'a wiinduhmyhagajtpä je'eguióxpä coo miihc tóø mmábócy.” Jiiby jaduñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän. Jaduñ hajxy nyajnajuóoyyäm coo ja'a Dios hajxy xpiäda'agáañäm hawa'adstuum pónjaty mábójp, hoy hajxy quia'a ja judíosä. ⁹ Entonces, ja'a hajxy mábójpä, jaduñ hajxy piuhbedyü nebiä Abraham jecy piuhbejtän.

¹⁰ Ja'a hajxy jaduñ mänaambä cooc tyijy hajxy ñähwa'adsa'añ je'eguióxpä coo ja'a jecyquihdujt hajxy quiudiuñ, haxóogtuum hajxy je'e piäda'aga'añii. Jaduñ jiiby myiñ cujaay maa ja'a jecyquihdujtän, “Haxóogtuum piäda'aga'añii pónjaty hoy ca'a cudiuumb nebiaty hädaa libro xyhanéhmäm.” ¹¹ Jaduñ jiiby myiimbä cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmábójcämät, mänitä Dios hajxy xyajnähwáatsämät.” Ca'a jie'eguióxpä cooc tyijy hajxy ngudiúunäm ja'a jecyquihdujt. ¹² Pero

jaduhnä jecyquiuhdujt miäna'añ: “Pøñä jecyquiuhdujt cudiumb, hawa'adstuum piäda'aga'añii.”

¹³ Coodsä jecyquiuhdujt hajxy hijty hoy nga'a cudiunáañäm, haxøøgtuumä Dios hajxy hijty xpiäda'agáañäm. Pero xñäxúu'tsämä Dios hajxy jaduñ; paadiä Jesucristo hajxy xñähho'túutäm; paadiä Dios hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. Jaduhnä jiiby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Pøñ møjpahbéjtäp quepyquiøxp, tøø hñajty piäda'agyii haxøøgtuum.” ¹⁴ Paadiä Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, nebiä jäya'ayhajxy jaduñ piuhbéjtäbät, ja'a hajxy ca'a judíospä, nebiä Abraham jecy piuhbejtän. Y coo hajxy nmäbøjcämät, mäniä Dios ja'a yhEspíritu hajxy xmio'owáañäm nägøxiä neby hajxy jecy xyajwiinwaañøøyyäm cooc hajxy xmio'owáañäm.

¹⁵ Hermanodøjc, tsøg hajxy mädiáacäm neby hajxy yaa nguhdujthájtäm hädaa yaabä naaxwiin. Coo pøñ tii yajcuhdúgät maa ja'a hagujtøjcän, coo fyirmarhadät, ni pøñ jaduñ quia'a yajtägátsät, ni quia'a mäná'anät coo quia'a hoyyá. ¹⁶ Bueno, coo ja'a Dios ja'a Abraham miøødyajcuhdujcy cooc hoy miänaajä piuhbeda'añ, jaduñ miänaambä cooc ja'a Abraham yhap yhoc miøødyajcuhdújcäbä. Jaduhnä jiiby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän. (Cab jaduñ myiñ cooc hajxy nämay miøødyajcuhdujcä.) Coo jaduñ miäna'añ: “Abraham yhap yhoc”, ja'a Jesucristo jaduñ nänøømäp. ¹⁷ Y coo mädaaxmägo'xcuhii'xmajcjomøjt hñajty tøø ñaxy, mäniä jecyquiuhdujt piädaacä. Pero cab jaduñ yajtägajch nebiä Dios ja'a Abraham hñajty tøø miøødyajcuhduquiän. ¹⁸ Coo häxøpy quia'a tøyhajtä jaduñ, cab häxøpy tiuñ nebiä Dios jecy yajcuhdujquiän.

¹⁹ Paadiä Dios ja'a jecyquiuhdujt yejcy neby jaduñ quiähxø'øgät coo ja'a pojpä cädieey hajxy nmøødhájtäm. Pero coo ja'a Jesucristo yaa tøø yhoy hädaa yaabä naaxwiin, ja'a hñajty tøø miøødyajcuhdugyíjábä, cabä jecyquiuhdujt jaduñ tiunaañä. Bueno, coo ja'a Dios ja'a jecyquiuhdujt piädaacy, mäniä mioonsä tsajpootypä ja'a Moisés hoy mio'oy. Mäniä Moisés jiøyejnajxy. ²⁰ Pero hamdsoo ja'a Dios ja'a Abraham miøødyajcuhdujcy; cabä jiøyejnajxpä jaduñ ñä'a yajtuuñ.

²¹ Cab hajxy nmänáañämät coo ja'a jecyquiuhdujt yajtägajch nebiä Dios hñajty tøø yajcuhduquiän. Coo ja'a Dios häxøpy tøø miäna'añ coo hajxy cu nnähwáatsäm maa ja'a jecyquiuhdujtän, pues tøø ja'a jecyquiuhdujt hajxy häxøpy xyajnáhwáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm. ²² Ja'a Diosmädia'agy jaduñ mänaamb coo hajxy nägøxiä nhíjtäm haxøøgtuum je'leguiøxpä coo ja'a pojpä cädieey hajxy nmøødhájtäm. Pero coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbøjcämät, mäniä Dios hajxy jaduñ xyhuunghájtämät nebiä jecy yajcuhdujquiän.

²³⁻²⁵ Tuunŋpaatpä jecyquiuhdujt hijty. Tsipcøxp højts hijty ngudiúunäm. Pero coo ja'a Jesucristo tøø yhoy, cab højtsä jecyquiuhdujt nbanøcxänä. Coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbøjcämät, jaduñä Dios hajxy xyhuunghájtämät.

²⁶ Y xjiaanč huunghajp mijts ja'a Dios je'leguiøxpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy mmäbøjcä, coo ja'a Jesucristo hajxy mmøødhity tu'ugmädia'agy. ²⁷ Y coo hajxy jaduñ mmøødhídät, coo hajxy jaduñ mnäbétät, mäniä Dios hajxy xyhuunghádät, nebiä Dios ja'a Jesucristo yHuunghatiän. ²⁸ Tu'ugmädia'agy hajxy mhijnä møødä Jesucristo. Cabä Dios tiehm yajtøy pø mjudíos, pø caj, pø mmäyøø, pø caj mmäyøøjä. Cabä Dios yajtøy ja'a haagä tehñ ya'adiøjcpä, ja'a haagä tehñ tio'oxiøjcpä. Jøjwa'achä yajtøy. Jaduhnä Dios hajxy xyhijxnä nebiä yhamdsoo huunghän. ²⁹ Y coo ja'a

Jesucristo hajxy mmøødhity tu'ugmädia'agy, paadiä Dios hajxy xyhuunghaty, nebiä Dios ja'a Abraham jecy yhuunghajtiän.

4

¹⁻² Jaduhñds je'e, coo jäya'ayhajxy hñajty näje'e yho'ogaannä, mänit hajxy miäna'añ coo yhuunghajxy yhiñxäxät ja'a miägu'ughajpähajxy. Coo ja'a yhuunghajxy miøjjøñät, mänit nädeedy hajxy miämähmøñät. Pero coo hajxy hñajty miuutsnä, jaduhñ hajxy yhane'emyii nebiä moonsän, høxtä coonä hajxy hñajty tøø miøjjøñä. ³ Y højtshajtäm, coo ja'a Jesús hajxy hñajty nga'a hixyhajtämñä, jaduhñ mäwíinäts hajxy hijty nhijtäm nebiä hane'emybiän coo ja'a jecyquihdujt hajxy hijty tehngajnä nbanócxäm. ⁴ Pero coo yhabaaty, mänitä Dios ja'a yHuung quiejxy; Jesucristo je'e. Hoy je'e miñguia'ay neby højtshajtämän yaa judíosnaaxooty, maa ja'a jecyquihdujt tiuñän. ⁵ Paadiä Jesús quiejxä neby højts jaduhñ xñähho'túutämät, je'eguiøxpä coo højts ja'a jecyquihdujt hijty nbanócxäm tehngajnä. Coo hajxy xñähho'túutäm, xyhuunghajtäm ja'a Dios hajxy jaduhñ.

⁶⁻⁷ Xmio'owáañäm hajxy jaduhñ nebiaty ñägapxy. Cab hajxy nhijtänä nebiä hane'emybiän. Coo ja'a Dios hajxy xyhuunghajtäm, paadiä yHespíritu hajxy xyajnäguéjxäm. Paady hajxy je'e nnámáayyäm: “Teedy” hamuumdu'joot.

⁸ Jue'e mijts hijty mwi'i wyiingudsähgøøby, quepychech naaxpoch. Cahnä ja'a Dios hajxy hñajty mhixyhatyñä. ⁹ Pero coo ja'a Dios hajxy tøø xwyiimbiy, paady hajxy mhixyhajnä. Cab jaduhñ yhahixø'øy coo ja'a jecyquihdujt hajxy jadähooc mbadu'ubójcombät. Cab hajxy nyaghanéhmänät maa ja'a jecyquihdujtän. ¹⁰ Pero mijts, je'enä xøø hajxy mwi'i yagjadyii. Jaduhñ tyijy hajxy mnähwa'adsa'añ. ¹¹ Nej, xiøøbøch mijts ja'a Diosmädia'agy tøø nja yajwiinhixø'øyä. Pø tøyhajt jaduhñ, njaanç tehñ yagjuøøbiøch jaduhñ.

¹²⁻¹⁴ Hermanodøjc, nnámá'awäbøch mijts cooçh mijts xpiahíxät. Najtshixø'øw ja'a jecyquihdujt hajxy nébiøch tøø nnajtshixø'øyän. Mänájøch mijtsä Diosmädia'agy nyajwiingapxøøçhooñän, hóyhøch mijts xmiägu'ugpøjcy. Jaduhñhøch hajxy xjiøjpøgøøyy nebiä Diosquexiän, nebiä Jesucristän. Cábøch hajxy xxiøøghajty, hóyhøchä pa'am hñajty nja møødä, hóyhøch mijts hoxiøøghajnä hñajty xjia hixy. Cooçhä pa'am hñajty nmøødä, páadyhøch jim nmähmøøyy maa mijtsän. ¹⁵ Pero mijts, cab hajxy jootcuyc mhijnä. Pänebiä hajxy tøø mjaty. Mänájøch jim nhitiän maa mijtsän, høøhcøxpä mijts hñajty mduñ hoy miädyii mayhajtä. Xmióobiøch mijts hñajty hoy tyiijä. ¹⁶ Páadyhøch mijtsäda'a xquia'a mägu'ughadaañnä cooçh mijts tøø nhawáañäm ja'a tøyhajt.

¹⁷ Y häna'c-hajxy høhñdaacpä, paady mijts hajxy xmiägu'ughada'añ nébiøch mijts jaduhñ xquia'a panócxnät. Pero caj mijts hajxy hamuumdu'joot xmiägu'ughada'añ. Xñä'ä wiinhøønaamb mijts hajxy jaduhñ. ¹⁸ Hoy hit jaduhñ coo mijts pøn hamuumdu'joot xmiägu'ughädät hoy miänaajä, hóyhøch hñajty jim nga'a ja hity maa mijtsän. ¹⁹ Mägu'ughajpä, jaanç tehñ jiootmayhájjøch jadähooc ja'a mijtsçøxpä. Jiaanç tehñ chójpiøch njoot coo mijts ja'a Jesucristo mmøødhidät tu'ugmädia'agy. ²⁰ Cu nnócxyhøch jim maa mijtsän. Cu nmøødmädiáacyhøch mijts jaduhñ yajxón. Cooçh mijts hoy nga'a møødmädia'aga'añ hajäya'ayhaam, cábøch nnajuø'øy nébiøch ndaj nmáyät ja'a mijtsçøxpä.

²¹ Hoorä, pø chojpiä mjoothajxy tehngajnä coo ja'a jecyquihdujt hajxy mbanøcxa'añ, huuc mäadow hajxy neby jii by myiñän maa ja'a jecyquihdujtän. ²²⁻²³ Metscä Abraham yhuung hñajty. Tu'ug hñajty xiøhajty Isaac. Tøø Dios Abraham hñajty jaduhñ yajwiinwaanø'øy coo ja'a Isaac hñajty myina'añ quia'awa'añ. Abraham yhamdsoo huunghajxy je'eduhñ møødä

ti'o'xiøjc. Jatu'ugpä, Ismael je'e xiøhjäpä. Jaduhyyä je'e ñä'ä miiñ ñä'ä cahy. Moonsä je'e tiajhajt. ²⁴⁻²⁵ Hädaa mädia'agy, nebiä hijxtahndän hädaa jaduñ. Ja'a Ismael tiaj, ja'a Agarhjäpä, moonsähajp hänajty je'e. Cabä yhamdsoo cuhdujt hänajty yaghity. Hoorä, coo ja'a Dios ja'a cuhdujt yejcy maa ja'a tun hänajty xiøhatiän Sinaí, jim Arabianaaxooty, jaduñ mäwínäts hajxy nhíjtäm nebiä Agar hänajty mioonsähatiän. Cabä nhamdsoo cuhdujt hajxy nyaghíjtäm. Mejtstu'u ja'a tun hänajty xiøhaty. Xøhajp hänajty Sinaí, møødä hänajty xiøhaty Agar. Ja'a cajpt jaduñ xøhjäpä Jerusalén, ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, jaduñ mäwínäts je'e nebiä Agarän. Hix, cabä Jerusalénpä-jäya'ay yhamdsoo cuhdujt hajxy yaghity. ²⁶ Jaduhñ ja'a cajpt jim xiøhjäpä tsajpootyp Jerusalén. Jim hajxy nxøønájxäm. Cabä jecyquihdujt jim tiuunnä nebiä Dios yequiän Sinaí. Jemyguiuhdújtäts jim túunnäp. ²⁷ Jaduhñ jiiby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Huuc xoonäda'ag, hoyyä huung mga'a ja paadyñä, Maas may miich huung mbaada'añ.

Cabä mmoonsä may jiaty paada'añ.

²⁸ Hoorä, hermanodøjc, tøø ja'a Dios hajxy xyajnáhdíjjäm coo hajxy xyhuunghadaañäm, nebiä Isaac yajnáhdíjjän. ²⁹ Dios ja'a yhEspíritu ja'a Isaac yajmägunuu'xøøyy coo myínät. Cabä Ismael yajmädsojcy coo ja'a Abraham ja'a Isaac yhuunghädät. Jaduhñ mäwínäts højtsä jäya'ayhajxy xquia'a yajmädsójcäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtämät. ³⁰ Jaduhñ jiiby myiimbä cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Høxquejxpädsøm yøø to'oxymoonsä møødä yhuung.” Cabä moonsä yhuung ñä'ägädä puhmo'owa'añii ñädeedy. Pero yhamdsoo to'oxiøjc yhuung, je'eds jaduñ mio'owaamby. ³¹ Hermanodøjc, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot ndsójcäm, jaduñ mäwínäts hajxy nhíjtäm nebiä Isaac jecy yhijtän. Pero ja'a hajxy ca'a tsojpä, jaduñ mäwínäts hajxy je'e nebiä Ismaelän, ja'a moonsä yhuung.

5

¹ Coo ja'a Dioscuhdujt hajxy nyaghíjtäm, mädyii ja'a Moisés jecy miähooyy, jaduñ mäwínäts hajxy hijty nhíjtäm neby hajxy hadsip yajtuñíjjäbän. Coo ja'a Jesucristo quiädaacy, mänit hajxy xñämáayyäm coo ja'a jecyquihdujt hajxy nga'a møjpdáacänät. Xyhawáañäm hajxy jaduñ neby hajxy nnähwáatsämät. Hamuumdu'jootä Jesucristo miädia'agy hajxy mbanøcxät. Cabä Moisés jecyquihdujt hajxy mbadu'ubójcät jadähooc.

² Huuc hamädoowhit hajxy. Coo hajxy nyajcircuncidarhájtämät cooc tyijy hajxy jaduñ nnähwa'adsáañäm, xiøøbä ja'a Jesucristo hajxy häxøpy tøø xñä'ä nähho'túutäm. Høøch jaduñ mänaamb, Pablo. Diosquéhøch høøch. ³ Jaduhñhøch jadähooc nmänáangombä, pønjaty mänaamb coo hajxy yajcircuncidarhädät, tsipcøxp hajxy quiudiúnät nebiatiä Moisés jecyquihdujt yajnáhdíjy coo hajxy quiudiúnät. ⁴ Jii häna'c-hajxy näje'e miäna'añ: “Páadyhøch nnähwa'adsa'añ coöchä Moisés jecyquihdujt hoy ngudiuunä.” Pero cab jaduñ tiøyyä coo hajxy ñähwa'adsa'añ. Hix, cabä Jesucristo hajxy miøødhijnä tu'ugmädia'agy. ⁵ Pero nmäbójcäm højts coo hajxy nnähwa'adsáañäm ja'a Jesucristocøxpä. Ja'a Dioshespíritu hajxy xpiuhbedáañäm. ⁶ Coo ja'a Jesucristo hajxy tu'ugmädia'agy nmøødhíjtämät, cab jaduñ ñeipiä pø tøø hajxy nyajcircuncidarhájtäm, o pø caj. Je'eduhñ tsoobaatp coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbójcämät y coo hajxy hamiñ häxøpy nniçhójcämät nebiä Jesucristo hajxy xchójcäm.

⁷ Hoy ja'a Diosmädia'agy hajxy hijty mbanøcxy. Pätiidä hajxy coo tøø mnajtshixøøyy. Päbøndä hajxy tøø xwyiinhøøñ. ⁸ Ca'a Dyiosä hajxy xyajnajtshixøøyy. Jaaya'ay hajxy xyajnáhdíjjäm coo ja'a miädia'agy hajxy

nbanócxämät. ⁹ Jaduhnä jäya'ayhajxy miäna'añ: “Coo tsajcaagychooy weeñtiä nbädáacämät, cøxiä harina yajtägø'oyii.” Jaduhn mäwíinäts højtshájtäm coo häna'c høhnda'agymiädia'agy hajxy xyajnähixøoyyämät; nägøxiä hajxy jaduhn nmá'tämät. ¹⁰ Nbädáacypiøchä njuøhñdy ja'a Dioscøxpä coo wiingmädia'agy hajxy mga'a mábøgät. Dios jaduhn yajcumädowaamb pøñ mijts høhnda'agymiädia'agy xyajnähixøøby.

¹¹ Tehngájnochä Diosmädia'agy nyajwa'xy coo ja'a jäya'ayhajxy ween miäbøcy; je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñäho'túutäm cruzcøxp. Páadyhøchä jäya'ayhajxy xmiähanhaty. Näje'e hajxy miäna'añ cooc tyijy høøchä mädia'agy nyajwa'xy coo hajxy ween ñiseñapäda'agyii. Pero cab jaduhn ñä'a tøyyä. Coochä mädia'agy häxøpy nyajwa'xy coo hajxy yajcircuncidarhädät, cábochä jäya'ayhajxy häxøpy xmiähanhaty. ¹² Yø'ø häna'c mijts xjia wi'i ñämaabiä coo hajxy myajcircuncidarhädät, ween hajxy jaduhn xpíuhwaatsnä.

¹³ Tøø mijts ja'a Dios xyajnähdijy coo ja'a Moisés jiecyquihdujt hajxy mnajtshixøoyyät. Pero cabä Dios jaduhn miäna'añ coo hajxy cøxypänejpiä mjäya'ayhädät. Jaduhn miäna'añ coo hajxy yajxón mniçhogøøjät, coo hajxy yajxón mnibíuhbedøøjät. ¹⁴ Jaduhnä Dios jiecyquihdujt miäna'añ coo hajxy hoy piønä mdsoc mba'häyówät hädaa yaabä naaxwiin nebiä mhamdsoo ni'x nebiä mhamdsoo copc hajxy mdsøquiän. ¹⁵ Cab jaduhn yhooyä coo hajxy mnimiähanhadøøjät tu'ugpä tsajtøjc, jaduhn hajxy mga'a niyajtägooyyøøjät.

¹⁶ Hoy hajxy mwädítät ja'a Diosmäjaagøxpä. Cabä mhamdsoo wiinmahñdy hajxy myaghíjnät, hoyyä mjoothajxy hñajty tii jia tsocy. ¹⁷ Ja'a Diosmäjaa, cabä tu'ugjuøhñdy yhity møødä haxøøgcuhdujt. Coo hñajty haxøøg mjatcø'owa'añ, Dios xyhadujp mga'a jatcø'oy jaduhn cøxypänejpiä. Hoorä, coo ja'a mjoot hñajty chocy coo hñajty hoy mwädita'añ, ja'a mhaxøøgwiinmahñdy jaduhn xyhadujp. ¹⁸ Pø chojpiä mjoot jaduhn coo ja'a Diosmäjaagøxpä mwädítät, cabä Moisés jiecyquihdujt mbanócxänät.

¹⁹ Madiu'u ja'a jäya'ayhajxy yhaxøøgcuhdujthaty: jabíøcy hajxy ñimiøødsäna'ayii; cøxypänejpiä hajxy jiäya'ayhaty; haxøøg hajxy wiädity, hoy hajxy jia to'oxiøjcmøødä; ²⁰ wyiingudsähgøøbiä quepychech naaxpoch hajxy; mähixp mábäxujp hajxy; nimiädsiphájtäp hajxy; yhadsojpy hajxy mädyijatiä miägu'ughajpähajxy miøød; paquiä hajxy ñimiäjootma'adyii; wiinduc-ho'p hajxy; nibíuhyohdiúutäp hajxy; cab hajxy tiu'ugmädia'aguiä; ²¹ hadsojt hajxy wyl'i miøød; jäya'ay-yagho'p hajxy; haxøøghuucp hajxy, haxøøgjøøxp hajxy; madiu'u hajxy jaduhn jiatcø'oy. Tøøds mijts nja yagjahmiech, chaads jadähooc nhawáañäm: pøñ haxøøgcuhdujt møød, cab jim ñøcxa'añ tsajpootyp.

²² Pero coo ja'a Diosmäjaagøxpä hajxy nwädíjtämät, Dios hajxy jaduhn xpíuhbéjtäm coo ja'a jäya'ay hajxy hoy nmägu'ughájtämät, coo hajxy nxooñdáacämät, coo hajxy jootcuyc nhíjtämät, coo hajxy nmee'xtújcämät, coo ja'a nmäjøøn coo ja'a nmädøjc hajxy yajxón nmägu'ughájtämät, coo ja'a hojioot hajxy nmøødhájtämät, coo hajxy nga'a høhnda'acämät, ²³ coo hajxy mee'xxieemy nhíjtämät, coo hajxy jootxeemy nhíjtämät. Coo hajxy jaduhn njäya'ayhájtämät, cab hajxy pøñ waamb xñämäáyyämät. ²⁴ Pøñä Jesucristo miädia'agy panócxäp hamuumdu'joot, tøø ja'a yhaxøøgcuhdujt yhøxhixy, y cab jaduhn jiahmiejtsnä. ²⁵ Pø mänáañäm hajxy jaduhn coo ja'a Diosmäjaagøxpä hajxy nhíjtäm, tsøg hajxy hamuumdu'joot pawädíjtäm.

²⁶ Cab hajxy nyajcumáyyämät; cab hajxy nniyagjootmä'tämät hamiñ haxøpy; cab hajxy cøxiä wiinä nniyhadsójcämät.

6

¹ Hermanodøjc, coo pøñ tiu'udägóyyät, mee'xxieemy hajxy mmägäpax mhané'emät, nej mijtsä Diosmäjaa mmøødän, weenä yhaxøøgpä yhøxhijxnä. Pero mnigwieendähadøøjäp hajxy coo mijts jaduhñ mnä'a tu'udägóobiät.

² Nibiuħbedøø hajxy neby hajxy jaduhñ mmäjädá'agät, neby hajxy jaduhñ mga'a tu'udägóyyät. Jaduhñdsä Jesucristo miädia'agy hajxy mgudiúunät.

³ Pøñ yajcumayaamb je'eguiøxpä cooc tyijy miøjjä, caj ñä'a tøyä coo miøjjä. Nä'a niwyiinhøñäp jaduhñ. ⁴ Cøjwiinduum hajxy mnihixøøjät pø hoy hajxy tøø mgudiuñ. Y pø tøø hajxy hoy mgudiuñ, mänit hajxy mxoondá'agät. Pø tøø ja'a mmägu'ughajpä hajxy mbexy, cab hajxy nøcxy mniguiumayii. ⁵ Cøjwiinduum hajxy mnijajcopcø'øwøøjät pø hoy hajxy mgudiuñ.

⁶ Pøñ jaduhñ yajnahixøøyyäp ja'a Diosmädia'agy, tsipcøxpä ofrenda hajxy yégät, mio'owøøjät ja'a yajnahixøøbiä.

⁷ Ca'a hajxy myajwiinhøñ; ñajuøøbiä Dios neby hajxy nwiinmahñdyhájäm. Nej tøø mjäya'ayhatiän, høxtä jaduhñ mguhbedät. ⁸ Pøñä Dioshèpíritu panøcxp, je'e cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiuğyhatiän; pero pøñ yhamdsoo cuħdujt yajtuumb, cab jaduhñ jiuğyhada'añ nebiä Dios jiuğyhatiän. ⁹ Tsøgä njoot hajxy møc pädáacäm; coo hajxy tehñgajnä hoy nwädíjtämät, mänit hajxy jimñ nnøcxämät tsajpootyp coo yhabáatnät. ¹⁰ Hoy miänaajä ja'a jäya'ay hajxy mbuhbedät nägøxiä. Tsipcøxpädsä hermanodøjc hajxy mnä'ägädä puhbedät.

¹¹ Hamdsøøjøch hädaa letra nhädiuñ, paady miøjjatiä. ¹² Pøñjaty mijts xjia wi'i ñämaaby coo hajxy myajcircuncidarhädät, paady hajxy jaduhñ miäna'añ coo hajxy wyi'i yajcumaya'añ cu'ughagujc. Hiñ, tsähgøøby hajxy jaduhñ coo hajxy miädsibø'øwøøjät ja'a homiädia'agyquiøxpä, coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñäho'túutäm cruzcøxp. ¹³ Hoy hajxy näje'e tøø jia yajcircuncidarhaty, cabä Moisés jicyquiuhdujt hajxy yajtuunä. Paady mijts hajxy xjia wi'i ñäma'ay coo hajxy myajcircuncidarhájpät, yajcumayaamb hajxy jaduhñ ja'a mijtscøxpä. ¹⁴ Pero høøch, cábøch nmäna'añ coo mädyii miøjjä jiaançhä. Jagóoyyøch nmäna'añ coo miøjjä jiaançhä coøchä Jesucristo tøø xñäho'tu'udy cruzcøxp. Cábøchä njoot yaa nbädaacnä hädaa yaabä naaxwiin. Hoyyä jäya'ay hajxy waambaty jia mäná'anät, cábøch tii nmøjpädaacnä. Cábøch tii hadsojt nmøødän hädaa yaabä naaxwiin. ¹⁵ Cab jaduhñ ñejpiä pø tøø myajcircuncidarhaty o pø caj. Je'eduhñ tsoobáatnäp coo ja'a Dios hajxy tøø xpiädáacäm hawiinjemy. ¹⁶ Pøñä Diosmädia'agy hoy cudiumb, je'eds hoyhajt weenhajt mo'owáanäp.

¹⁷ Páadyhøch chaä nnähxäguuøch nguhxäguuøchä coøchä Jesucristo miädia'agy tøø nmädiaacä. Y coøch jaduhñ tøø ngudiuñ, páadyhøchä cuħdujt nmøødän. Páadyhøch hajxy tii xquia'a yajnamáañät.

¹⁸ Hermanodøjc, weenä Jesucristo hajxy xcwieendähaty. Amén.

Efesios

¹ Høøch xøhajp Pablo. Høøch hädaa nocy njahby. Ja'a Dios jaduñ mänaañ coöchä Jesucristo xwyiinguéxät. Mijts hädaa nocy nyajnäjaayøøby pønhatiä Diosmädia'agy mäbøjp jim maa ja'a cajpt jaduñ xiøhatiän Efeso, pønhatiä Jesucristo miädia'agy jim hoy yajtúunäp. ² Weenä Dios hajxy xmio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt, møødä Jesucristo. Ja'a Dios hajxy nDeedyhájtäm. Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsønähájtäm.

³ Tsøgä Dios hajxy wiingudsähgøøyyäm. Ja'a Jesucristo, Dyioshajpiä Dios je'eduhmbä; y jaduñ je'e Tieedyhajpä. Coö ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhájtäm tu'ugmädia'agy, paadiä Dios tsajpootypä ja'a mayhajt ma-diu'u tiuñ ja'a højtscøxphájtäm. ⁴ Cahnä hädaa yaabä naaxwiin hänajty chohnda'agy, tøøyyämä Dios hajxy hänajty xwyiimbíiwäm coö ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhájtämät tu'ugmädia'agy. Jaanä jaduñ hajxy xwyiimbíiwämbä coö hajxy hoy njäya'ayhájtämät, coö hajxy nga'a cädiéhyämät, jaduñ hajxy wa'ads hoy nhájtämät maa ja'a Dioswiinduumän. ⁵ Coö ja'a Dios hajxy xchójcäm, paadiä Jesucristo yaa quiejxä hädaa yaabä naaxwiin ja'a højtscøxphájtäm. Paadiä Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy coö ja'a Dios hänajty tøø wyiinmay coö hajxy xyhuunghadáañäm. Hamdsoojootä Dios jaduñ miänaañ coö hajxy xyhuunghájtämät. ⁶ Tsøcxä Dios hajxy wiingudsähgøøyyäm coö hajxy xjiaanč tehñ chójcäm, coö ja'a Jesucristo yaa quiejxä maa højtshájtäm. Jaduñä Dios ja'a mayhajt mõj tiuñ ja'a højtscøxphájtäm. Paady hajxy xchójcäm coö ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhájtäm tu'ugmädia'agy. Hix, jaanč tehñ chójcäbä Jesucristo ja'a Tiéediäm. ⁷ Coö ja'a Dios hajxy jaduñ xjiaanč tehñ chójcäm, paadiä Jesucristo hajxy yaa hoy tøø xñähho'túütäm, jaduñä nbojpä ngädieey hajxy xyajnäwaats xyajcuhwáatsäm. Jaduñä Dios hajxy xmié'xäm. ⁸ Coö hajxy jaduñ xjiaanč tehñ chójcäm, paady hajxy hoy tøø xyajwiinjuøøyyäm nebiaty jaduñ tøø wyiinmay ja'a højtscøxpä. ⁹ Tøø ja'a wyiinmahñdy hajxy xyhawáañäm ja'a hijty jaduñ quiuyuchpä. Hamdsoojootä Dios jaduñ tøø wyiinmahñdyhaty. Chojpiä jioot hänajty jaduñ coö ja'a mayhajt hänajty tiuna'añ ja'a højtscøxphájtäm. ¹⁰ Jaduñä Dios tøø wyiinmahñdyhaty coö ja'a Jesucristo Wyiindsønähadøøjät cøxiä tijaty jim tsajpootyp, møødä tijaty yaa hädaa yaabä naaxwiin. Coö ja'a Dios jaduñ yaghabáadät, mänit hänajty tiøjiada'añ coö ja'a Jesucristo jaduñ Wyiindsønähada'añii.

¹¹ Ja'a Dios, yajtøjajpy je'eduhñ nebiaty je'e wyiinmay. Hoorä, jéquiänä Dios wyiinmaayy coö højts ja'a yHuung xyajnäwa'ads xyajcuhwá'adsät, højts judíospä, coö højts jaduñ nmøødhídät tu'ugmädia'agy. ¹² Jéquiän højts ja'a nhap ja'a ndeedy ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy tiägøøyyä mäbøjcäbä coö højts xyajnäwa'ads xyajcuhwá'adsät. Hoorä, paadiä Dios jaduñ jecy wyiinmaayy coö højts ja'a yHuung xyajnäwa'ads xyajcuhwá'adsät, jaduñä jäya'ayä Dios hajxy nägøxiä wyiingudsähgø'owät coö jiaanč tehñ miøjjä coö jiaanč tehñ jiaančhä. ¹³ Y mijts ja'a ca'a judíospä, jaanä jaduñä Dios tøø wyiinmaabiä coö mijts ja'a yHuung xyajnäwaats xyajcuhwáatspä. Y jaduñ hajxy tøø mmäbøjpä coö ja'a yHuung hajxy tøø xyajnäwaats tøø xyajcuhwaatspä. Jaanč tehñ tiømiädiaacpä Dios jaduñ. Coö hajxy jaduñ nmäbøjcäm, paadiä Dios ja'a yhEspíritu yaa tøø quiejxy maa højtshájtäm, jaduñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coö ja'a Jesucristo hajxy tøø xjiaanč yajnäwaats tøø xjiaanč yajcuhwáatsäm. Hix, jéquiänä Dios jaduñ miänaañ cooc ja'a yhEspíritu hänajty quiexa'añ maa ja'a jäya'ayhajxiän,

ja'a miädia'agy hajxy hänäjty mäsöjcbä coo hajxy hänäjty yajnähwa'ads yajcuhwa'adsa'añii. Jaduhnä Dios ja'a töyhajt hajxy xmióoyäm coo hajxy hoy miänaajä xcwieendähadäänäm. ¹⁴ Y coo ja'a Dios ja'a yhEspíritu tõe jiaançh quejxnä maa höjtshájtäm, jaduñä töyhajt hajxy nmøødhájtämbä coo hajxy jim xyajnøcxäänäm maa ja'a wyiinduumän. Jaduhnä Dioshespíritu hajxy xmiøødhidäänäm høxtä coonä yhabáadät coo ja'a Dios hajxy jim xyajnøcxämät maa ja'a wyiinduumän, y coo ja'a Dios ja'a mayhajt jaduñ tiuñ ja'a höjtsøxphájtäm, páadiäts hajxy nwiingudsähgøøyyämät coo jiaançh tehñ miøjjä coo jiaançh tehñ jiaançhä.

¹⁵ Nmädóyhøch jaduñ coo ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy tõe mmäbøjcä, ja'a hajxy nWiindsønhájtämbä. Jadúñhøch nmädóyyäbä coo hajxy mdsocy mba'häyoy pønjetiä Diosmädia'agy panøcxp. ¹⁶ Cooch jaduñ nmädoyyä, páadyhøch Dios Dioscujú'uyäp nmo'oy ja'a mijtsøxpä hoy miänaajä, cooch hänäjty nDiospa'ya'axy ja'a mijtsøxpä. ¹⁷ Nmänuu'xtáacypiøchä Dios coo ja'a wyiinmahñdy hajxy jaduñ ween xmiø'oy ja'a yhEspirituhaam, y coo ja'a wyiinmahñdy hajxy jaduñ ween xyajwiinjuø'oy. Dioshájtäbä Dios ja'a Jesucristäm, ja'a hajxy nWiindsønhájtämbä. NDioshájtämä Dios hajxy. Møj jaançh je'e. Hawiinmats hajxy jaduñ nwiingudsähgøøyyämät. ¹⁸ Jadúñhøchä Dios nmänuu'xtaacpä coo hajxy ween xyajwiinjuø'oy coo je'e tõe wyiinmay coo hajxy jim xyajnøcxäänäm maa ja'a wyiinduumän. Paady hajxy jim xyajnøcxäänäm coo hajxy xyhuunghájtäm. Jaançh tehñ yhoy jaançh tehñ yajxón hajxy jim nhidäänäm. ¹⁹ Weenä Dios hajxy xyajwiinjuøøbiä coo møcmäjaa jiaançh tehñ miøødä, coo ja'a miäjaahaam hajxy xpiuhbéjtäm coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcäm coo tiømiädia'agy. ²⁰ Jaanä miäjaahaamä yHuung jaduñ yagjujypiøjtägajtspä. Mänit jim yajnøcxy maa ja'a wyiinduumän. Mänit ñämaay coo yhøxtá'agät maa ja'a quiø'ø hahooyhaampiän. Jimä Jesucristo ja'a Tieedy miøødhanehmñä. ²¹ Ni pønä cuhdujt jaduñ quia'a nä'ägädä møødä nebiä Jesucristo møjcuhdajt miøødän, ni jim tsajpootyp, ni hädaa yaabä naaxwiin. Ni pønä cuhdujt mänaa quia'a møødhada'añ nebiä Jesucristo møjcuhdajt miøødän. ²² Jaduhnä Jesucristo piädaacä coo cøxiä wiinä yhané'emät hoy miaajä. Jaduhnä je'e piädäcäbä coo höjts nWiindsønhájtämät coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcäm coo tiømiädia'agy. ²³ Hoyyä Jesucristo cøxiä wiinä jia hane'emy hoy miaajä, coo hajxy jaduñ nmäbøjcäm, xjiootcädäacäm hajxy jaduñ coo hajxy xmiøødhájtämät tu'ugmädia'agy. Ni tii jaduñ quia'a jootcädaacy neby höjts xjiootcädäacäm.

2

¹ Jue'e mijts hijty, cabä Dios hajxy hijty mwiingudsähgø'oy, je'eguiøxpä coo ja'a pojpa cädieey hajxy hijty mmøødä, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hijty mga'a cudiuñ. ² Jaançh tehñ yhaxøøgtuum hajxy hijty mnä'ägädä hity. Jaduhñsä jäya'ayhajxy yhity ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäsöjcpä. Ja'a møjcu'ugong ja'a miädia'agy hajxy hijty mmäbøjcäp. Jaayá'ayäts møjtuungmøød tsajtcøxp. Yhanehmby jaduñ pønjetiä Diosmädia'agy ca'a mäsöjcp. ³ Jaduhnä hajxy hijty nägøxiä njatcøøyyämbä. Haxøøg hajxy hijty nwädíjtäm nebiä njootä ngopc-hajxy hijty chójcäm. Paadiä Dios hajxy hijty xyajcumädwäänäm nägøxiä näguipxy møødä haxøøgjäya'ayhajxy. ⁴ Pero hojiotä Dios jiaançh tehñ miøød. Xjiaançh tehñ chójcäm hajxy. ⁵ Hoyyä Dios ja'a miädia'agy hajxy hijty nga'a ja cudiúunäm, ja'a miäjaahaamä Dios ja'a nwiinmahñdyhajxy tõe xyajtägátsäm, nebiä miädia'agy hajxy jaduñ hoy ngudiúunämät, nebiä Jesucristo yagjujypiøjcän ja'a Tieediä miäjaahaam. Coo ja'a Dios hajxy xjiaançh tehñ chójcäm, paady hajxy tõe xpiädäacäm

hawa'adstuum. ⁶ Nebiä Dios ja'a Jesucristo yagjujypiøjtägajchän, jaanä jaduhñ højts xyagjujypiøjtägatsáañämbä. Tøø hajxy xpiädáacäm coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhíjtämät tu'ugmädia'agy. Y nebiä Dios ja'a Jesucristo ja'a cuhdujt miooyän coo jim miáhané'emät tsajpootyp, jaanä jaduhñ højtsä cuhdujt xmio'owáañämbä. ⁷ Paadiä Dios ja'a cuhdujt hajxy jaduhñ xmióoyäm, jaduhñ yajcähxø'øga'añ coo hojioot jiaanç tehñ miøødä maa højtscøxpän, coo hajxy xjiaanç tehñ chójcäm. Paadiä Jesucristo yaa quiejxä hädaa yaabä naaxwiin; paady hajxy hoy xñähho'túutäm. Jimä Dios hajxy hoy miánaajä xyaghidáañäm maa ja'a wyiinduumän. ⁸ Cab hajxy hamdsoo tøø nhawa'adspädsøømäm. Ja'a Dios hajxy tøø xpiädáacäm hawa'adstuum. Paady hajxy xyaghawa'adspädsøømäm coo hojioot jiaanç tehñ miøødä, coo hajxy nmäbøjcäm coo hojioot miøødä. ⁹ Coo ja'a nbojpa ngädieey hajxy hamdsoo tøø nga'a yajniñähwáatsäm, paady hajxy hamdsoo nga'a nigu-iumāayämät, hoy hajxy tøø nja hojiäya'ayhajtäm. ¹⁰ Hix, tøø ja'a Dios ja'a nwiinmahñdyhajxy xyajtägájtsäm coo ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhíjtäm tu'ugmädia'agy. Tøø ja'a Dios ja'a mäjaa hajxy xmióoyäm neby hajxy hoy nhíjtämät. Jéquiänä Dios jaduhñ wyiinmaayy coo hajxy jaduhñ hoy nhíjtämät.

¹¹ Hoorä, højts judíospä, yajcumaaby højts jaduhñ coo højts nyajcircuncidarhaty. Jaduhñ højts tyijy nyajcähxø'øgy coo højtsä Dios xquiu'ughaty. Coo højts jaduhñ nyajcircuncidarhaty, je'eduhñ ñänøømby coo højtsä seña nbäda'agy maa højtsä nni'xcøxpän. Paady højts mijts nxøøghaty, mijts ca'a judíospä, coo hajxy mga'a yajcircuncidarhajpä. Tøyhajt jaduhñ. ¹² Hix, højts judíospä, ja'a Dios højts jecy xquiu'ughajt. Jaduhñ højtsä Dios xmiøødyajcuhdujcy coo højts hñajty xyajñähwa'ads xyajcuhwa'adsa'añ. Pero mijts ca'a judíospä, caj mijtsä Dios xñämaayy coo mijts xquiu'ughada'añ, coo mijts xyajñähwa'ads xyajcuhwa'adsa'añ. Hix, cahnä Diosmädia'agy hajxy hñajty mmädoyñä ja'a Cristocøxpä. Paady hajxy hijty mga'a najuø'øy coo mijts ja'a Dios xyajñähwa'ads xyajcuhwa'adsaambä. ¹³ Caj mijtsä Dios hijty xquiu'ughaty. Cabä Diosmädia'agy hajxy hijty mmädoyyä. Pero coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'tu'udy, paadiä Dios hajxy xquiu'ughajnä. ¹⁴ Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, jaduhñ hajxy tøø xpiädáacäm tu'ugmädia'agy nägøxiä, møød højts judíospä näguipxy møød mijts ca'a judíospä. Hamiñ haxøpy hajxy hijty nnimiädsiphajtäm. Pero tøø hajxy nnimiägaxø'cänä je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. ¹⁵ Højts judíospä, mijts hijty nmøødnimiädsiphajtäp, mijts ca'a judíospä. Hix, højtsä Dios jecy xyhanehm madiu'u, ca'a myijtsä. Mänitä Moisés quiujahy nebiaty højtsä Dios xyhanehmy, y coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, paadiä Dios ja'a mädia'agy yaghamaadiujnä nebiä Moisés hñajty jecy tøø quiujaayän. Jaduhñä Jesucristo hajxy tøø xpiädáacäm tu'ugmädia'agy møød je'e, møød højts judíospä näguipxy møød mijts ca'a judíospä. Paady hajxy nga'a nimiädsiphajtänä hamiñ haxøpy neby hijtiän, højts judíospä møød mijts ca'a judíospä. ¹⁶ Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzcøxp, paadiä Dios hajxy tu'ugmädia'agy xmiøødhíjtänä, møød højts judíospä näguipxy møød mijts ca'a judíospä. Cabä Dios hajxy jaduhñ nmädsiphajtänä.

¹⁷ Hoyyä Jesucristo hajxy xyhawáañäm coogä Dios ja'a jioot quia'a tsoy coo ja'a Dios hajxy nga'a mädsiphajtänät. Jaduhñägä jioot chocy coo hajxy nmøødhíjtänät tu'ugmädia'agy nägøxiä, møød højts judíospä näguipxy møød mijts ca'a judíospä. ¹⁸ Hix, coo ja'a Jesucristo hajxy nägøxiä tøø xñähho'túutäm, paadiä Dios hajxy nägøxiä nmøødhíjtänä tu'ugmädia'agy, møød højts judíospä näguipxy møød mijts ca'a judíospä. Ja'a yhEspírituhaam

hajxy jaduhñ xyajmøødhíjtäm tu'ugmädia'agy nägøxiä. ¹⁹ Xquiu'ughájnäp mijsä Dios møødä jäya'ayhajxy nägøxiä, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä, hoy hajxy mga'a jagä judíospä. Xyhuunghájnäbä Dios hajxy jaduhñ. Cabä Dios hajxy hijty xquiu'ughaty xyhuunghaty, coo ja'a miädia'agy hajxy hijty mga'a mäbøjcä. ²⁰ Coo ja'a Jesucristo hajxy hoy tøø xñähho'túutäm, mänit je'e hoy jiuypíøjtägach. Mänitä Diosquexy ja'a Diosmädia'agy hajxy tiägøøyy yajwa'xpä. Mänitä Diosmädia'agy hajxy nmäbøjcäm. ²¹⁻²² Paadiä Jesucristo hajxy xmiøødhíjtäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy näguipxy nmäbøjcäm, møød højts judíospä, møød mijts ca'a judíospä. Hix, tøø ja'a Dios hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm. Ja'a yhEspírituhaam hajxy jaduhñ xyajmøødhíjtäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy.

3

¹ Høøch Pablo, páadyhøch chaa ndsumyçhána'ay coochä Jesucristo miädia'agy nyajwa'xä maa mijtsän, mijts ca'a judíospä. Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xpiädáacäm tu'ugmädia'agy nägøxiä, páadyhøchä Dios nba'ya'axy ja'a mijtsçøxpä. ² Tøø hajxiäda'a mmädoyhaty coochä Dios tøø xwyiingueexy coo mijtsä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'owät, coo ja'a Dios ja'a hojioot miøødä ja'a mijtsçøxpä. ³ Jéquiänä Dios wyiinmaayy coo højtsä nbojpä ngädieey xyajnáhwaats xyajcuhwáatsät, højts judíospä. Nnajuøøby højts hijty jaduhñ. Pero cuyu'uchä Dios hijty yaghity coo hánajty tøø wyiinmaabiä coo mijts xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsaambä, mijts ca'a judíospä. Hoorä, tøøchä Dios hädaa mädia'agy xyajwiinjuøøñä nébiøch hädaa mädia'agy weenjaty cham njaayän. ⁴ Coo hädaa mädia'agy hajxy mgápçät, jaduhñ hajxy mnajuø'øwa'añ coochä Dios ja'a mädia'agy tøø xyajwiinjuø'oy, ja'a Jesucristocøxpä, ja'a cuyu'uch tøø yhítiäbä. ⁵ Cab hädaa mädia'agy hijty pøn miädoyyä. Pero tøø ja'a Dios ja'a wyiingueexyhajxy yajwiinjuøøñä. Ja'a yhEspírituhaam jaduhñ yajwiinjuøøyy. ⁶ Jaduhñ hajxy nnajuøøyyäm coo ja'a Dios jecy wyiinmaayy coo ja'a Jesucristo hajxy hánajty xñähho'tu'udáañäm, coo hánajty jiuypíøjtägatsa'añ. Y coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäbøjcäm, paadiä Jesucristo hajxy nägøxiä nmøødhíjtäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, møød højts judíospä näguipxy møød mijts ca'a judíospä. Jaduhñä Dios hajxy nägøxiä xyhuunghájtäm. Tu'ugmädia'aguiä Dios hajxy jaduhñ xyaghíjtäm ja'a Jesucristocøxpä. Paadiä Dios hajxy jaduhñ xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm coo ja'a Jesucristo hajxy hoy tøø xñähho'túutäm. Jéquiänä Dios jaduhñ wyiinmaayy.

⁷⁻⁸ Ja'a miøcmäjaaháamhøchä Dios tøø xtiuunngmo'oy cooch ja'a miädia'agy nyajwá'xät maa ja'a ca'a judíoshajxypän. Xtiuunngmóoyhøchä Dios jaduhñ coochä judíoshajxy nyajwiingapxø'owät coo Dios ja'a mayhajt møy may tiuna'añ ja'a højtsçøxphájtäm, je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy hoy tøø xñähho'túutäm. Hojiootä Dios miøød, páadyhøch jaduhñ xtiuunngmooyy, hóyhøch nga'a jagä mäna'añ cooch nga'a tsoobaady cooch jaduhñ ndúnät, hóyhøch nja mäna'añ coo ja'a Dioshuunghajxy miaas tsoobáadät, coo hajxy jaduhñ tiúnät. ⁹ Jaanä jaduhñhøchä Dios tøø xtiuunngmoobiä coochä jäya'ayhajxy nägøxiä nyajwiinjuø'owät coo ja'a Dios jecy wyiinmaayy coo mijtsä Jesucristo hánajty xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsaambä, mijts ca'a judíospä. Mänitä Dios jaduhñ wyiinmaayy mänaa çøxiä wiinä yhädiuñän. Cab hajxy xchoj yajwiinjuøøyyäm. Jecy jaduhñ yaghijty cuyu'uch. ¹⁰ Hoorä, coo ja'a Jesucristo hajxy nägøxiä tøø xyajnáhwaats tøø xyajcuhwáatsäm, møød højts judíospä näguipxy møød mijts ca'a judíospä, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy näguipxy nmäbøjcäm coo tiømiädia'agy, jaduhñä Diosmoonsä hajxy jim

ñajuøøñä tsajpootyp coo ja'a Dios jiaanč tehñ quiuwiinmahñdiä madiu'u. Haa ca'a, xyhíxämä Diosmoonsä hajxy coo hajxy tu'ugmädia'agy jaduhñ nhítänä. ¹¹ Jaduhñä Dios ñä'ägädä wiinmaayy jequiän, jajty hädaa naaxwiin yhädiuuñ. Jaduhñ yajtøjiajty coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, ja'a hajxy nWiindsønñháltämbä. ¹² Coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødháltäm tu'ugmädia'agy, coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcäm, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødháltäm coo ja'a cuhdujt hajxy nmøødháltäm coo ja'a Dios hajxy nba'yáaxämät. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødháltämbä coo hajxy xmiädóowäm. ¹³ Mijts nmänuu'xtaacypy coo hajxy mga'a jootmayhädät, hóyhøch yaa nja tsaačhpøcy. Páadyhøch chaa ndsaačhpøcy cooçhä Diosmädia'agy nyajwa'xy maa mijtsän. Pádiäts hajxy jaduhñ mxoondá'agät.

¹⁴⁻¹⁶ Ja'a nWiindsønñháltäm Jesucristo, Dios je'e Tieedyhajpy. Tieedyhajpiä Dios hajxy je'ebä pønjaty jim tsánaaby tsajtcøxp møød pønjaty yaa tsánaaby hädaa yaabä naaxwiin. Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xpiädäcäm tu'ugmädia'agy møød højts judíospä näguipxy møød mijts ca'a judíospä, páadyhøchä Dios hamuumdu'joot nmänuu'xta'agy coo mijtsä mäjaa ween xmio'oy ja'a yhEspírituhaam, neby hajxy jaduhñä mjuøhñdyhaam mmee'xtúgät. Xpiuhbédäbä Dios hajxy jaduhñ je'eguiøxpä coo je'e miøjjä jiaančä. ¹⁷ Jaduhñhøchä Dios nmänuu'xtaacypy coo ja'a Jesucristo yhEspíritu hajxy ween mjaac møødhajtä, je'eguiøxpä coo ja'a miädia'agy hajxy mmäbøjcä. Jaduhñ hajxy hoy yajxónñ mniçhoc mnimiee'xøøjät hoy miänaaxøøjä. ¹⁸⁻¹⁹ Y jaduhñ hajxy mwiinjuøøbiät coo ja'a Jesucristo hajxy xjiaanč tehñ chójcäm møj may. Hanaxiä hajxy jaduhñ xjiaanč tehñ chójcäm. Cab hajxy ca'xy nwiinjuøøyyäm nebiaty hajxy jaduhñ xjia tsójcäm. Cab hajxy pedyii nwiinjuøøyyäm. Coo hajxy hoy nwiinjuøøyyämät, hoyyä nwiinmahñdyhajxy jiadáañäm nebiä Dios ja'a wyiinmahñdiän.

²⁰ Jaanč tehñ miäjaamøødä Dios. Ja'a miäjaahaamä nwiinmahñdyhajxy xyajtägájtsäm. Jaanä miäjaahaamä mayhajt møj may tiuumbä ja'a højtscøxpháltäm. Høxtä cab hajxy hoy nwiinjuøøwáañäm nebiatiä mayhajt jaduhñ tiuuñ. Møj mayyä mayhajt jaduhñ tiuuñ, hoy hajxy nga'a jagä mäyujwáañäm. ²¹ Tsøgä Dios hajxy hoy miänaajä wiingudsähgøøyyäm, coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcäm, je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Tøyhajt jaduhñ.

4

¹ Cooçhä Jesucristocøxpä nduñ, páadyhøch chaa ndsumyçhäna'ay. Coo mijtsä Dios tøø xyajnähdiy coo hajxy hoy mwädítät, paady hajxy jaduhñ mgudiúnät. ² Cab hajxy myajcumáyät. Mee'xxieemy hajxy mhídät. Mmee'xtúgäp hajxy jaduhñ. Hamiñ haxøpy hajxy mniçhoc mnimiee'xøøjät. ³ Naxy hajxy tu'ugcøpc tu'ugwiinmahñdy mdehñ yhídät. Ja'a Diosh-espíritu hajxy jaduhñ xyaghídäp tu'ugmädia'agy. ⁴ Tu'ugmuquiä Jesucristo miädia'agy hajxy nbanøcxäm, møød højts judíospä näguipxy møød mijts ca'a judíospä. Tu'ugmuquiä Dioshespíritu hajxy nmøødháltäm. Nägøxiä Dios hajxy xyajnähdíjjäm coo hajxy jim xyajnøcxáañäm maa ja'a wyiindu-umän. Tu'ugmucy hajxy jaduhñ njøbhíxäm. ⁵ Tu'ugmuquiä Jesucristo hajxy nWiindsønñháltäm. Tu'ugmuquiä miädia'agy hajxy nmäbøjcäm coo tiømiädia'agy. Ja'a Jesucristocøxpä hajxy nägøxiä nnäbéjtäm. ⁶ Tu'ugmuquiä Dios hajxy nDeedyháltäm nägøxiä. Jaaya'ay hajxy xyhanéhñäm nägøxiä. Ja'a højtscøxpháltäm jaaya'ayä mayhajt tiuuñ nägøxiä. Jaaya'ay hajxy hoy xmiøødháltäm nägøxiä.

7 Cøjhawiingatiä Jesucristo hajxy tøø xyajnähdíjjäm nebiaty hajxy ndúunämät. 8 Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ:

Coo jim ñøcxy tsajpootyp, tsumiä miädsip yajnøcxy, ja'a hajxy hñajty tøø quia'a mäjädá'aguiäbä.

Mänitä jiamiøød madiu'u miooyy cøxiä wiinä.

9-10 Coo jaduhñ miäna'añ coo ja'a Jesucristo ñøcxy tsajpootyp, jaduhñ miäna'ana'añ coo hñajty yaa tøø yhoy hädaa yaabä naaxwiin. Jim hñajty tøø yhuuc tsohñdaacpä tsajpootyp. Y coo jim ñøcxtägajch Dioswiinduum, jim mõj jaançh yhiñä. Jim jaduhñ yhanehmñä tsajpootyp mõød hädaa yaabä naaxwiin. 11 Ja'a Jesucristo højts xpiädaac coo højts madiu'u ndúnät jaaya'aguiøxpä. Näje'e højts xyajnähdijy coo højts ndúnät apóstol. Je'eçh jaduhñ nnänøømby coo højtsä Jesucristo xquiejxtsohñ Diosmädia'agy-yajwa'xpä wiinduhmnyhagajpt. Näje'e hajxy yajnähdíjjäbä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy jiaac yajwá'xät. Näje'e hajxy yajnähdíjjäbä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwiingapxó'owät. Näje'e hajxy yajnähdíjjäbä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajnähixó'owät. Näje'e hajxy yajnähdíjjäbä coo hajxy quiopc-hádät maa ja'a hermanodøjc-hajxy yhamugø'øyän Dioswiingudsähgøøbiä. 12 Paady hajxy jaduhñ tiuñ, jaduhñä Diosmädia'agy hajxy maas hoy quidiúnät coo ja'a Diosmädia'agy hajxy miäbøcy. Jaanä jaduhñ hajxy tiúumbät ja'a Dioscøxpä. Jaduhñ hajxy maas hoy wiädítät nägøxiä coo ja'a Jesucristo hajxy pianøcxy. 13 Jaduhñä Dios ja'a miädia'agy hajxy tu'ugmucy hoy nmäbøjcämät nägøxiä coo tiømiädia'agy ja'a Jesucristocøxpä. Y jaduhñä Jesucristo hajxy hoy nmøødhíjtämät tu'ugmädia'agy, ja'a Dioshuung. Jaduhñä Diosmädia'agy hajxy maas hoy nwiinjuøyyämät. Jaduhñ hajxy maas hoy nyajtúunämät. Mänit hajxy hoy nwiinmäyyämät nebiä Jesucristo wyiinmayyän. Y jaduhñ hajxy hoy nwädíjtämät nebiä Jesucristo hoy wiäditiän. 14 Pønjetiä Diosmädia'agy hoy ca'a wiinjuøøbyñä, jaançh tehñ piaquiä hajxy yajwiinhøøñ. Hoy tyii mädia'aguiä hajxy miäbøga'añ. Hix, ja'a häna'c-hajxy mäwiinhøhmbä, jiaançh tehñ jiajpy hajxy mäwiinhøøn. Jaançh tehñ piaquiä hajxy jaduhñ xwyiinhøønät. Pero højtshájtäm, cab højts jaduhñ nyajwiinhøhñämät. 15 Pero, tsøg hajxy tøgüápäm, tsøg hajxy tømiädiäcäm. Tsøg hajxy tsójcäm, tsøg hajxy mée'xäm pønjaty hajxy nmøødmädiäcäm. Jaduhñ hajxy hoy nwädíjtämät nebiä Jesucristo hoy wiäditiän, ja'a hajxy nWiindsønhájtämbä. 16 Coo hajxy nhíjtämät tu'ugmädia'agy, coo hajxy nnibihbétämät hamiñ haxøpy nebiatiä Dios hajxy tøø xtiungmóoyyäm, jaduhñä Jesucristo hajxy xpiuhbétämät, neby hajxy jaduhñ maas hoy nniçhojc nnimiée'xämät hamiñ haxøpy, nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy nwiinjuøyyämät, neby hajxy jaduhñ maas hoy ngudiúunämät.

17-19 Pønjetiä Diosmädia'agy ca'a panøcpx, cab hajxy miøjpäda'agy tijaty jaduhñ tsoobaatp. Cab hajxy tii wyiinjuø'øy. Jaançh tehñ xiexä jiootä quiopc-hajxy; paady hajxy quia'a wiinjuø'øy coo ja'a Dios ja'a mõjmayhajt tøø tiuñ ja'a højtscøxphájtäm, paady hajxy quia'a cumayii ja'a Diósäm. Tsähdiuhñdägoy hajxy jaduhñ. Hanaxiä hajxy yhaxøøgjatcø'øy cøxypänejpiä. Paady mijts jaduhñ nmägapxy nhane'emy ja'a Jesucristocøxpä coo hajxy jaduhñ mga'a pajatcøøbiät. 20 Coo hajxy tøø mhabøcy ja'a Jesucristocøxpä, paady hajxy mnajuø'øy coo jaduhñ quia'a hoyyä coo hajxy jaduhñ mga'a haxøøgwädíjnät, neby hajxy naamñä tøø nmägapxy tøø nhane'emiän. 21 Tøyhajt jaduhñ coo hajxy tøø mhabøcy ja'a Jesucristocøxpä. Jaaya'ay hajxy xyajnähxøøyy ja'a yhEspirituhaam. Hix, tøgüapx tømiädiäc pje'e. 22 Jaduhñ hajxy xyajnähxøøyy coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixó'owät neby hajxy hijty mhaxøøgjäya'ayhatiän. Mdu'udägoyyaamb hajxy

hijty je'eguiøxpä coo hajxy hijty cøxiä wiinä mhadsocy, cooc tyijy hajxy hijty jaduñ mbaada'añ ja'a hoyhajtä weenhajt. Pero myajwiinhøhmb hajxy hijty. Hix, cabä hoyhajtä weenhajt hajxy jaduñ mbáadät. ²³ Pero, yajtägatsä mjootä mwiinmahñdy hajxy. ²⁴ Tøø ja'a Dios hajxy xmióoyyäm ja'a hawiinjembä howyiinmahñdy nebiä Dios hajxy jaduñ hoy nbahíxämät. Jaduñ hajxy tøyhajt hoy mjäya'ayhádät. Jaduñ hajxy tøyhajt haxøøg mga'a wädíjnät.

²⁵ Jaduñds je'e, cab hajxy mhøhndáacnät. Tøyhajt hajxy mmädiáacnät. Hix, tu'ugmädia'agy hajxy nhíjtäm.

²⁶⁻²⁷ Coo hajxy tähoocjaty mnimiäjootma'adøøjät, paquiä hajxy jadähooc mnimiägäpaxó'cägumbät, coo ja'a mõjcu'ugong hajxy jaduñ paquiä xñä'a yajcädiéeyät.

²⁸ Pønjaty mee'tsp, cab hajxy miéé'tsnät. Ween hajxy tiuunnä, jaduñä wiingjäya'ay hajxy piuhbédät pøn jaduñ yajmaajiajp.

²⁹ Cab hajxy mhaxøøgcápät. Coo hajxy hoy mgapx mmädiá'agät, jiaac wiinjuø'øwaambiä jäya'ayhajxy, ja'a homiädia'agy hajxy hoy mädoobä. Jaduñä Dios ja'a mayhajt tiúnät jaaya'aguiøxpähajxy, ja'a hajxy jaduñ mädoobä. ³⁰ Cabä Dioshespíritu hajxy myagjootmadiägó'øwät. Hix, jaaya'ay hajxy jaduñ xcwieendähadäänäm høxtä coonä ja'a Jesucristo hänajty yaa quiädaactägatsa'añ. Mänit jaduñ quiäxø'øga'añ coo hajxy hänajty tøø xyajnpädsøømmäm haxøøgtuum.

³¹ Cab hajxy mnixiøøghájtänät. Cab hajxy mnimiädsiphájtänät. Cab hajxy mnimiäjootmá'tänät. Cab hajxy mniyhójjänät. Cab hajxy mniñähójjänät. Cab hajxy mnimiähanhájtänät. ³² Pero, mniçhoc mnimiee'xøøjöp hajxy hamiñ haxøpy. Mniñäxuudsøøjöp hajxy jaduñ. Mnimiee'xøøjöp hajxy jaduñ. Hix, jaduñä Dios hajxy tøø xmiéé'xäm ja'a Jesucristocøxpä.

5

¹ Xyhuunghájtämä Dios hajxy; xchójcäm hajxy jaduñ. Naxiä Dios hajxy ndehm piahíxämät. ² Mniçhoc mnimiee'xøøjöp hajxy nebiä Jesucristo hajxy xchójcäm. Coo hajxy jaduñ xchójcäm, paady hajxy tøø xñähho'túutäm. Quiumaayy ja'a Dios jaduñ.

³ Coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm, paady hajxy haxøøg mga'a nä'ägädä jatcø'øwät. Ni mga'a hadsógät jäya'adio'oxiøjc hajxy. Jaanä jaduñ mijts to'oxiøjc-hajxypä, caj mijts wiingya'adiøjc mmøødmáabät. Ni mga'a hadsójcät hajxy ja'a mmädo'oxiøjcä ñihyhap. Ni cab hajxy mhaxøøgcápät. ⁴ Cabä haxøøghaaw hajxy mmøødhádät. Cab hajxy mguhhiñmädiá'agät. Cab hajxy mhanähádät. Cab jaduñ yhawiinmatsä coo hajxy jaduñ mjatcø'øwät. Pero ja'a Dios hajxy mnämä'awäp: "Dioscujú'uyäp." ⁵ Tøyhajt jaduñ, pøn haxøøg jatcøøby, pøn jäya'ajie'e jaanç tehñ yhadsojp, cab jim tiägø'øwa'añ maa ja'a Jesucristo wyiinduumän, maa ja'a Dios ja'a wyiinduumän. Hix, pøn jäya'ajie'e hadsojp, cabä Dios hoy wyiingudsähgø'øy. ⁶ Cab hajxy nyajwiinhøhñämät coo jäya'ay hajxy hänajty xjia nämáayyämät cooc tyijy yhooyä coo hajxy haxøøgnjatcøøyyämät, nébiäts naamnä tøø nmägäpaxy tøø nhane'emiän. Ja'a häna'c-hajxy ca'a mabøjpä, ja'a häna'c-hajxy jaduñ haxøøg jatcøøbiä, nébiäts naamnä tøø nmägäpaxy tøø nhane'emiän, yajcumädo'wáanäp hajxy je'eduhñ ja'a Diósäm. ⁷ Paady jaduñ, tsøc ca'a møødjatcøøyyäm näguipxy.

⁸ Mijts, cabä Diosmädia'agy hajxy hijty mmädoyyä. Mhaxøøgwädiijp hajxy hijty, møød hajxy hijty haxøøgjaty mjatcø'øy. Pero coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy tøø mmäbøjcänä, paadiä mwiinmahñdy hajxy mmøødän hawa'adstuum. Jaduñä mwiinmahñdy hajxy mjaac yaghídät. ⁹ Pønjataiä

wyiinmahñdy hawa'adstuum, hojioot hajxy miøød. Hoy hajxy jäya'ayhaty. Tøguiapxp tømiädiaacp hajxy je'e. ¹⁰ Mjaac habógäp hajxy jaduhñ nebiatiä Dios hajxy xyajnähiçø'øy neby hajxy jaduhñ maas hoy mjäya'ayhädät. Jaduhñä Jesucristo hajxy xmiaas cumáyät. ¹¹ Ja'a häna'cä Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä, cab hajxy hoy jäya'ayhaty. Cab hajxy jaduhñ cøxpänejpiä mmøødjatcø'øwät; pero mwiinguhojò'øwäp hajxy jaduhñ. ¹² Jaançh tehñ yhoçähdiuunnä hajxy hamee'ch jiatcø'øy; päadyhøch nga'a nägapxa'añ nebiaty hajxy jaduhñ jiatcø'øy. ¹³ Coø jäya'ay hajxy nwiinguhojò'øyyämät coø hajxy yhaxøøgwädity, nebiä Diosmädia'agy miäna'añän, mänit hajxy jaduhñ yhooc tehñ ñajuø'øwät coø hajxy tøyhajt yhaxøøgwädity. ¹⁴ Jaduhñä jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ:

Pøñ jaduhñ maab, ma'abiädø'øg hajxy;

pøñ jaduhñ tøø yho'ogy, mjujyipiøjtägätsäp hajxy.

Ja'a Jesucristo mijts xquiujajaamb xquiudøø'xaamb.

Jaduhñ miädia'agytiägø'øy, pøñä Diosmädia'agy ca'a mäbøjp, ween hajxy miäbøcy. Jaduhñä Jesucristo hajxy xyajwiinjuø'øwät coø je'eyyä jaduhñ tu'uquiä ja'a mbojpä mgädieey hajxy xyajnähwáatsät.

¹⁵ Jaduhñds je'e, nägüentä hajxy mwädítät. Cab hajxy mnibiäda'agøøjät nebiä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy ca'a wiinjuøøbiän. Paady hajxy hoy mwädítät coø ja'a Diosmädia'agy hajxy mwiinjuø'øy. ¹⁶ Naxy hajxy hoy mdehñ wiädítät. Hiç, jiaançh tehñ miäwädiçpiä jäya'ayä haxøøgwinnmahñdy hajxy jäda'ahaty. ¹⁷ Hoorä, cab hajxy mnibiäda'agøøjät nebiä jäya'ayhajxy ca'a jajpän. Naxiä Dios ja'a miädia'agy hajxy mdehñ wyiinjuøøyyät mdehñ wyiinnmädoowät nebiatiä jioot chocy coø hajxy mgudiúunät. ¹⁸ Cab jaduhñ yhooyä coø hajxy mmu'ugøøjät; yajtägoobiä jocnøø jaduhñ. Pero weenä Dioshespíritu hajxy xjiaac puhbéjtäm coø ja'a miädia'agy hajxy jaduhñ njaac cudiúunäm. ¹⁹ Coø ja'a Dioshespíritu hajxy xpiuhbéjtäm, jaduhñ hajxy nni-jiootcapxmøcpøjcäm ja'a Dioshøyhaam. Jaduhñä Dios hajxy hamuumdu'joot mwiinhøw mwiinyá'axät. ²⁰ Hoy miäduhñajtä Dios hajxy mnämá'awät: "Dioscujú'uyäp", ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. Paadiä Dios hajxy jaduhñ mnämá'awät: "Dioscujú'uyäp", coø ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy je'e xmióoyyäm. Hiç, je'e hajxy nDeedyhájtäm.

²¹ Hoorä, coø ja'a mmähermano waamb xyhané'emät, hamuumdu'jootä miädia'agy mgudiúunät, je'eguiøxpä coø ja'a Jesucristo hajxy hoy nwiingudsähgøøyyäm.

²² Mijts to'oxiøjc-hajxy, mgudiúunäbä mnihyhapä miädia'agy hajxy. Jaduhñä Jesucristo hajxy xyhane'emy, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. ²³ Coø ja'a mnihyhapahajxy quiopc-haty maa mijtsän, jaduhñ mäwiin miäbaady coø ja'a Jesucristo hajxy nWiindsøn'hájtäm coø ja'a miädia'agy hajxy hoy nmäbøjcäm. Jaaya'ay hajxy xyajnähwáatsäm. ²⁴ Coø ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy ngudiúunäm, jaduhñ mijtsä mnihyhapä miädia'agy mgudiúunäbät, waambaty hajxy jaduhñ xyhane'emy.

²⁵ Hoorä, mijts ya'adiøjc-hajxy, mdsógäp mmée'xäbä mdo'oxiøjc hajxy nebiä Jesucristo hajxy xchøjcäm. Hiç, tøø hajxy xñähho'túutäm. ²⁶ Paady hajxy tøø xñähho'túutäm, jaduhñ hajxy tøø xyajnähwáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm. Paady hajxy jaduhñ tøø xyajnähwáatsäm coø ja'a miädia'agy hajxy tøø nmäbøjcäm. Y coø hajxy nnäbéjtäm, jaduhñ hajxy nmänäänäm coø ja'a nbojpä ngädieey hajxy tøø xñähwáatsäm. ²⁷ Paadiä Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, jaduhñ hajxy hoy yajxón xyhíxämät nebiä puçy nebiä je'eçhpän coø hänajty yaa quiädaactägatsa'añ. Hiç, tøø ja'a nbojpä ngädieey hajxy hänajty xyajnähwáatsäm. ²⁸ Jaduhñds je'e, mijts ya'adiøjc-hajxy,

mdsógäp mmée'xäbä mdo'oxiøjc hajxy nebiä mhamdsoo ni'x nebiä mhamdsoo copc hajxy mjuø'oyän. Pønä tio'oxiøjc tsojp mee'xp, jaduñ miäbaady nebiä yhamdsoo ni'x nebiä yhamdsoo copc choquiän. Hix, tu'ugni'x tu'ugcopc hajxy jiaty coo to'oxiøjc hajxy wyiingpøcy. ²⁹ Hix, cap pønä yhamdsoo ni'x yhamdsoo copc xiøøghaty. Pero ngüeendähájtämä nni'x ja'a ngopc-hájtäm hajxy; jaduñ mäwínäts miäbaady nebiä Jesucristo hajxy xcwieendähájtäm. ³⁰ Hix, tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdiä Jesucristo hajxy xmiøødhájtäm coo hajxy nWiindsøn hájtäm. ³¹ Jaduñä Diosmädia'agy miäna'añ: “Jaduñds je'e, coo ja'a ya'adiøjc to'oxiøjc piaady, mäniä tiaj tieedy piuhyohdiuutnä. Jaduñ mäwínädsä ya'adiøjc-hajxy jiaty møødá tio'oxiøjc nebiä tu'ugni'x nebiä tu'ugcopcän.” ³² Jaanč tehñ yajxon hädaa mädia'agy jaduñ. Cabä Dios hajxy hijty xchoj yajwiinjuøøyyäm. Jaduñč nwiinjuø'oy, coo ja'a ya'adiøjcä tio'oxiøjc miøødhity tu'ugmädia'agy, coo jaduñ miøødhity tu'ugni'x tu'ugcopc, jaduñ mäwínäts miäbaady coo ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhájtämbä tu'ugmädia'agy coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcäm. ³³ Jaduñds je'e, jaduñä mdo'oxiøjc hajxy mdsoc mmée'xät nebiä mhamdsoo ni'x nebiä mhamdsoo copc hajxy mdsøquiän. Y mijts to'oxiøjc-hajxy, jaanä jaduñä mnihyahap hajxy mwiingudsähgøøbiät.

6

¹ Mijts pigäna'tøjc-hajxy, mgudiúnäbä mdajjä mdeediä miädia'agy hajxy ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nWiindsøn hájtämbä. Hahixøøby jaduñ coo hajxy jaduñ mgudiúnät. ²⁻³ Jaduñä Diosmädia'agy miäna'añ: “Pønjatiä tiaj tieedy wiingudsähgøøby, je'eč hajxy hoy nyajtsäna'awaamby nyaghäyowaamby hädaa yaabä naaxwiin; je'eč hajxy jecy nyagjugyhadaamby”, nømä Diosmädia'agy miäna'añ. Coo ja'a Dios hajxy jaduñ jecy xyhanéhmäm, mäniä jaduñ miänaandsohñ coo ja'a mayhajt hänajty tiuna'añ ja'a højtsøxphájtäm.

⁴ Mijts taj teedyhajxy, cabä mnøøx cabä mmajc hajxy hanaxiä mhójt coo hajxy xmiähahädät. Jaduñä mhuung hajxy mmägäp mhané'emät coo hajxy hoy wiädítät. Jaduñ hajxy quiumayøøjtät ja'a Jesucristäm, ja'a hajxy nWiindsøn hájtämbä.

⁵ Näje'e mijtsä jäya'ayhajxy xjie'ehaty nebiä waj nebiä cuaayän. Mgudiúnäbä mwiindsønä miädia'agy hajxy hamuumdu'joot, ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä. Mwiingudsähgø'øwäp hajxy jaduñ nebiä Jesucristo hajxy nwiingudsähgøøyyäm. ⁶⁻⁷ Hoyyä jäya'ayhajxy tiuñ coo ja'a wyiindsøn hajxy hänajty wyiindäna'ayii neby hajxy jaduñ quiumayøøjtät ja'a wyiindsønäm. Pero näje'e jäya'ayhajxy hoy quia'a tuñ coo ja'a wyiindsøn hajxy hänajty quia'a jimä. Mijts, cab hajxy jaduñ mbahixät. Hamuumdu'jootä mwiindsøn hajxy mmädúnät. Jaduñ hajxy hoy myajcähxø'øgät coo ja'a Jesucristo hajxy hoy mjaanč mäduñ. Jaaya'ay hajxy nmaas Wiindsøn hájtäm. Jaduñä Dios chojpä. Ja'a Jesucristocøxpä hajxy jaduñ mdúnät. Ca'a jiäya'aguiøxpähajtiä hajxy mdúnät. ⁸ Mjahmiédsäp hajxy jaduñ, coo ja'a nwiindsøn hajxy hoy nmädúunämät, hoy hajxy xjia je'ehájtäm nebiä waj nebiä cuaayän, mäniä Jesucristo ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmióoyyämät.

⁹ Jaduñ mijtspä, cumoonsädøjc, mnäxúudsäbä mmoonsä hajxy jaduñ. Cab hajxy mhadsähgø'øwät. Haa ca'a, jaduñ mijtsä Dios hajxy xyhanéhmäbä nebiä mmoonsä hajxy xyhanéhmäbän ja'a Diósäm, ja'a jim tsajpootypä. Haa ca'a, cabä Dios hajxy wiing xyhíxäm. Haa ca'a, tu'ugjäya'ayhájtäm hajxy nägøxiä.

10-11 Hoorä, mänuu'xta'agä Dios hajxy coo hajxy ween xpiuhbety ja'a miäjaahaam; jaduñä miädia'agy hajxy maas hoy mjaac mäbójcät. Hix, jaanč tehñ miäwiinhøhmbä mójcu'ugong. Pero jiaanč tehñ miøødä Dios mäjaa. Y coo hajxy jaduñ xpiuhbedät, cabä mójcu'ugong hajxy jaduñ myajmäjädá'agät. ¹² Hix, ja'a mójcu'ugong hajxy yaa xmiädsibøøyyäm møødä mioonsä hajxy, ca'a jäya'ayhajxiä ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä. Haxøögä mójcu'uhajxy jäya'ayhaty. Pojhaam hajxy wiädity. Cabä ni'x copc hajxy tiehñ miøødä neby højtshájtäm. Møcä mäjaa hajxy jiaanč tehñ miøødä. Ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä haxøögjäya'ayhajxy hanéhmäbä mójcu'ugóngäm. Hoy chajtcøxpä ja'a mójcu'uhajxy wiädity. ¹³ Paadiä Dios hajxy mmänuu'xtá'agät coo hajxy ween xpiuhbety ja'a miäjaahaam. Jaduñä mójcu'ugong hajxy hoy mjøjtänä'awät. Jaduñ hajxy mga'a yajmäjädá'agät. ¹⁴ Jøjtänä'awxä ja'a mójcu'ugong hajxy. Naxy hajxy hoy miänaaxøøjä mdehñ tiømiädiá'agät. Jaduñ hajxy hoy mmee'xtúgät. Jaduñ mäwínäts miäbaady nebiä soldadohajxy møc ñiwihñta'ačhiiñän coo hajxy hñajty chiptuna'añ. Naxy hajxy hoy yajxon mdehñ wiädítät. Jaduñä Dios hajxy xñawá'anät. Jaduñ mäwínäts miäbaady nebiä soldado lata-pujxt hajxy yajniaguaačjubøøyijän. Jaduñ hajxy hoy miäjäda'aga'añ. ¹⁵ Niyhahixø'øwøø hajxy nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduñ hoy mmäwädítät. Coo jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy miäbøgät, jaduñ hajxy jootcuje yhidät. Jaduñ mäwínäts miäbaady nebiä soldadohajxy ñiyhahixøøyijän coo ja'a quiø'øg hajxy piägø'øy. ¹⁶ Naxiä Dios ja'a miädia'agy hajxy mdehñ miäbójcät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xyajñähwáatsäm. Jaduñä mójcu'ugong hajxy mga'a yajmäjädá'agät. Jaduñ mäwínäts miäbaady nebiä soldado escudo hajxy yajniyahawähajtugyijän neby hajxy jaduñ quia'a tøpxøøjät ja'a tøpxquepty tóoyyap queecpä. ¹⁷ Naxiä Diosmädia'agy hajxy mdehñ miäbøgät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Jaduñ mäwínäts miäbaady nebiä soldado pujxcuhjup hajxy miøødän. Naxiä Diosmädia'agy hajxy mdehñ yhabøgät nebiä Dioshespíritu hajxy xyajñähixøøyyäm. Jaduñ mäwínäts miäbaady nebiä soldadohajxy espadacap chiptuñän. ¹⁸ Coo ja'a Dios hajxy mba'ya'axät, mmäyujwá'anäp hajxy tijaty hajxy hñajty myajmaajajpy. Mmäyajtøwäbä Dios hajxy ja'a yhEspirituhaam tijaty hajxy mmäyujwá'anäp. Mmänuu'xtá'agäbä Dios hajxy ja'a jäya'aguiøxpä, ja'a Diosmädia'agy hajxy panøcøxpä. Cab hajxy mnänuuxø'øwät coo ja'a Dios hajxy hñajty mba'ya'axa'añ. ¹⁹⁻²⁰ Møød høøchcøxpøchä Dios hajxy xpia'yáaxäbät coochä Dios xñajtscapxøøyyät waambátyhøch ngapx nmädiá'agät coochä miädia'agy hñajty nyajwa'xä, ja'a hijty yaghijpiä cuyu'učh. Ja'a Diøshøch jaduñ xwyiinguejx coochä miädia'agy jaduñ nyajwá'xät. Páadyhøch chaa ndsumyčhänä'ay ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Jadúñhøchä Dios hajxy xpia'yáaxäbät cooch nga'a tsähgø'øwät coochä miädia'agy hñajty nyajwa'xä, nébiøch jaduñ hoy ngudiúnät.

²¹⁻²² Nguexáambiøchä hermano Tíquico jim maa mijtsän. Coo jim miédsät, jim hajxy jaduñ xyhawáanät nebiaty højts chaa ngudiññ nguñaxy, coo højts hoy ween nhity, neby hajxy jaduñ mga'a jootmayhájñät ja'a højtscøxpä. Høyhøchä hermano Tíquico nmøødnijootpaadyii. Høyhøch jaduñ xmiøødtuñ ja'a Jesucristocøxpä.

²³ Ween mijtsä Diosteedy hajxy xmio'oy ja'a hoyhajtä weenhajt møødä Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsønhájtämbä. Weenä Dios hajxy xpiuhbety nebiä miädia'agy hajxy maas hoy mjaac mäbójcät, neby hajxy jaduñ maas hoy mničhoc mnimiee'xøøjät. ²⁴ Weenä Dios ja'a mayhajt tiuñ ja'a højtscøxpähájtäm nägøxiä coo ja'a Jesucristo hajxy nwiingudsähgøøyyäm

hamuumdu'joot, ja'a hajxy nWiindsønhájtämbä. Tøyhajt jaduñ. Amén.

Filipenses

¹ Jesucristo hõjts xmioonsähajp, hõõch Pablo mõõdä Timoteo. Hõjts mijts hädaa nocy nyajnäjaayøøby mäduhñtiä mijts ja'a Diosmädia'agy hajxy jim mbanøcxy maa ja'a cajpt xiøhatiän Filipos, nägøxiä mõõdä mwiindsønñajpää jiiiby tsajtøgootypä, mõõd hajxy jiiiby puhbejpä. ² Weenä Dios hajxy xmio'oy hoyhajt weenhajt, ja'a nDeedyhajtäm hajxy jim tsajpootypä mõõdä Jesucristo hajxy nWiindsønñajtämbä.

³ Naaghóoc-høch mijts njahmiejtsta'agy, nnämäabiøch ja'a Dios "Dioscujú'uyäp" maa ja'a mijtscøxpän. ⁴ Naaghóoc-høch ja'a Dios nba'ya'axy, nmäyujwáambiøch hoyhajt weenhajt ja'a mijtscøxpä. Coochä Dios hänajty nba'ya'axy ja'a mijtscøxpä, jootcújc-høch hänajty nnijiäwø'oyii, ⁵ je'eguiøxpä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy näguipxy tøø nyajwá'xäm, mänaa hajxy tøø mmädoodsooñän hõxtä je'enä jäda'anäbaadyñä. ⁶ Ja'a Dios ja'a hodiung yajtsohñdaac ja'a mijtscøxpä. Nmøødhøchä tøyhajt jaduhñ coo ja'a Dios ja'a tiung hoy yajtu'uyo'oya'añ hõxtä coonä Jesucristo hänajty quiädaactägatsa'añ. ⁷ Páadyhøchä tøyhajt nmøødä cooch mijts njaanç tehñ chocy njaanç tehñ pia'häyoy, coo ja'a Dios hajxy xpiuhbéjtäm näguipxy, homiáajøch nhity, hoy piujxtøgootiä, hoy yhagujcä, cooch hänajty nmädia'agy coo ja'a Diosmädia'agy tiøyyä. ⁸ Ñajuøøbiä Dios cooch mijts njaanç tehñ chocy njaanç tehñ pia'häyoy nägøxiä, nebiä Jesucristo hajxy xchójcäm. ⁹ Nmänuu'xtáacypiøchä Dios coo hajxy hamuumdu'joot mjaac niçhoc mjaac nibia'häyowøøjät, coo hajxy hoy mguhwijyhádät, ¹⁰ neby hajxy jaduhñ mnajuø'owät mwiimbíwät ja'a hojiatypä hajxy. Jaduhñ hajxy mhídät hawa'adstuum nebiä Dios hajxy xyajmädsójcäm, hõxtä coonä Jesucristo hänajty quiädaactägatsa'añ. ¹¹ Xpiuhbédap ja'a Jesucristo hajxy neby hajxy jaduhñ hoy mwädítät. Jaduhñdsä Dios hoy quiähxø'ogät coo miøjjä coo jiaançhä.

¹² Hermanodøjc, huuc wiinjuø'ow hajxy jaduhñ; cooch yaa ndsumyçhänä'ay, maas hóyhøchä Diosmädia'agy jaduhñ yaa nyajwa'xy. ¹³ Nägøxiä cu'ughajxy tøø miädoyhaty coochä Jesucristo miädia'agy ngudsumyçhänä'awøøyyä, nägøxiä, mõõdä soldadohajxy jim hadänaabiä maa ja'a gobernador tiøjcän. ¹⁴ Ja'a Jesucristo miädiä'agyhøch ngudsumyçhänä'awøøby. Cábøch ndajy nmay. Cooch nga'a tajy nga'a may, paadiä hermanodøjc-hajxy nämay quia'a nä'ägädä taj quia'a nä'ägädä maabiä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy, hoy hajxy cu jia tsúumäbä. Cab hajxy ñä'ägädä tsähgø'oy ni weeñtiä. Hix, hõõch hajxy jaduhñ xpiahijxp.

¹⁵⁻¹⁷ Paadiä Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy cooch hajxy xchocy xpia'häyoy. Hojiot hajxy jiaanç tehñ miøød. Ñajuøøby hajxy jaduhñ coochä Diosmädia'agy ngudsumyçhänä'awø'oy. Pero jii hajxy näje'ebä, paadiä Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy, cooch hajxy xmiädsiphaty. Tøyhajt jaduhñ. Je'eçh hajxy xyajmädsøjp cooch yaa ndsaachpøgät pujxtøgooty. Cabä hojiot hajxy ñä'ägädä mõõdä ja'a hõõchcøxpä. ¹⁸ Pero cábøch jaduhñ nmøjpäda'agy, hóyhøch hajxy jaduhñ xjia mädsiphaty.

Xoondáacpøch jaduhñ coo ja'a Jesucristo hajxy miädia'agy, hoy hojiot hajxy quia'a ja mõõdä ja'a hõõchcøxpä. ¹⁹ Y jaac xoonda'agáambøch jaduhñ. Nnajuøøbiøch cooch hodium nmähmø'owa'añ. Hix, mijts ja'a Dios hoyhajt weenhajt mmäyujwaamby ja'a hõõchcøxpä. Y xpiuhbéjpøchä Dioshespíritu ja'a Jesucristocøxpä. ²⁰ Cábøchä njoot ñä'ägädä tsocy cooch

ndsähgó'owät mänáajöchä Jesucristo hánajty nmädia'aguiän. Cábøch mänaa ndsähgó'oy ndsähdiuñ. Chójpíøch njoot jaduhñ coöchä Jesucristo nya-jcähxó'ogät coo miøjjä coo jiaančhä, hóyhøch njadehm quiuho'ogó'owät. ²¹ Madúhñtiøch yaa njaac jugyhaty, nyajcähxó'ogäbøchä Jesucristo coo miøjjä coo jiaančhä. Y coøch nhó'nät, maas hoy hánajty quiähxø'ogaannä coo miøjjä coo jiaančhä. Mänítøch jim nnøcxaannä maa je'e wyiinduumän. ²²⁻²³ Mejtstú'ujøchä njoot nyajmøødmädia'agy. Cooch nhó'ogät, mänítøch cu nnøcxnä maa ja'a Jesucristän. Maas jootcújc-høch jim nniäwøøyyänät. Pero coøch yaa njaac jugyhädät, maas hóyhøchä Jesucristo jaduhñ njaac mädúnät. Cábøch ndehm yhoñajuø'oy pø maas hoy coøch nhó'nät, o pø caj. ²⁴ Høøch jaduhñ mänaamb coøch hit nga'a tsoj hó'ogät; jadúhñhøch mijts ja'a Diosmädia'agy tehngajnä njaac yajnähixó'owät. ²⁵ Nmøødhøchä tøyhajt jaduhñ coøch mijts njaac møødhida'añ. Njaac yajnähixø'owäämbiøch mijts tehngajnä, neby hajxy jaduhñ maas hoy mmäbøgät, neby hajxy jaduhñ mjaac xoondaacpøgät. ²⁶ Coochä Jesucristo jim xyajnøcxtägätsät maa mijtsän, mänit hajxy mmäna'ana'añ coo tiøyyä coo Jesucristo miøjjä jiaančhä.

²⁷ Naxiä Jesucristo miädia'agy hajxy mdehm yajtúunät. Jaduhñä Diosmädia'agy hajxy näguipxy myajwá'xät tehngajnä, hóyhøch jim nga'a ja nøcxät maa mijtsän. ²⁸ Cabä mmädsip hajxy mnä'ägädä tsähgó'owät. Jaduhñ hajxy ñajuø'owa'añ coo hajxy haxøøgtuum yajca'awa'añijäm ja'a Diósäm, møød coo mijts ja'a Dios xpiäda'aga'añ hodium. ²⁹⁻³⁰ Tiumbiä Dios ja'a mayhajt coo hajxy xyajnähdiij coo ja'a miädia'agy hajxy mmäbøjcät ja'a Jesucristocøxpä, nébiøch cham ndsaačhpøquiän. Tøøch hajxy hamdsoo xyhixy xmiädoy coøch yaa ndsaačhpøcy ja'a Jesucristocøxpä.

2

¹ Coo mijts ja'a Jesucristo xchocy, paady hajxy xjootcapxmøcpøcy. Coo mijts ja'a Dioshespíritu tu'ugmädia'agy mmøødhity, paady hajxy hamiñ haxøpy mničocy mnibia'häyoyii. ² Jadúhñhøch njoot jiaančh tehñ chocy coo hajxy tu'ugmädia'agy mhídät. Coo hajxy mničoc mnibia'häyowøøjät, maas hóyhøch nniäwøø'owøøjät. ³ Ca'a mhamdsoo wiinmahñdy hajxy mwí'i yajtuñ. Ca'a hajxy mniguiumayii. Jaduhñ hajxy mmäná'anät coo ja'a mmägu'ughajpä miaas jaty quejee miich. ⁴ Hamiñ haxøpy hajxy mnig-wieendähadøøjät.

⁵ Mbahíxäp ja'a Jesucristo hajxy neby je'e jecy wiädiñtiän. ⁶ Hoyyä Jesucristo jia Dioshuungä, caj jootma'ty coo ñämaayyä coo yaa jiäya'ayhädät hädaa yaabä naaxwiin. ⁷ Coo yaa jiäya'ayhajty, yhøxhixy yhamdsoo cuhdajt jaduhñän. Jaduhñ ñibiädáacänä nebiä moonsän. Cab hánajty hamdsooyyä miøjhada'añ. ⁸ Mänitä Dios miädia'agy quiudiuunä coo yhó'ogät. Höchähdiuunnä jim cruzcøxp miøjpahbejtä. ⁹ Coo ja'a Jesucristo quiudiuunä neby ñämaayyän, paadiä yajmøjhajtä ja'a Diósäm. Ni pøn jaduhñ quia'a mäbaady nebiä Jesucristän. ¹⁰ Weenä Jesucristo hajxy nägøxiä wyiingudsähgø'oy, jim tsajpootyp, møød hädaa yaabä naaxwiin, homiaajä. ¹¹ Weenä Jesucristo hajxy nägøxiä quiapxpaady coo hajxy wyiindsønhaty. Jaduhñä Dios jim quiähxó'ogät møj jaančh, ja'a nDeedyháltäm.

¹² Mägu'ughajpädøjc, mänáajøch jim nhitiän maa mijtshajxiän, xmiäbøjcäbøchä nmädia'agy hajxy hánajty. Hoorä, coøch yaa jäguem nhijnä, miaas tsójpíøch njoot coøch nmädia'agy hajxy tehngajnä xmiäbøjcät. Naxiä Diosmädia'agy hajxy mdehm miäbøgät, neby hajxy jaduhñ hodium mmähmø'owät. Naxiä Dios hajxy mdehm wyiingudsähgø'owät. Cab hajxy

nä'ä nägoodä mnä'ä niguiumayóójtät. ¹³ Jaduhnä Dios jioot chocy coo hajxy hoy mwädítät. Xpiuhbéädäp ja'a Dios hajxy jaduhn.

¹⁴ Hoy hajxy mwädítät. Cab hajxy tii mwi'i chippädá'agät. Cab hajxy tijaty myajniuguiohojó'ówóójtät. ¹⁵⁻¹⁶ Jaduhn hajxy hoy mwädítät nebiä Dioshuungän maa ja'a ca'awiindøyhäna'c-hagujcän. Coó ja'a Diosmädia'agy hajxy myajnähió'ówät, jaduhn hajxy mwädítät nebiä jøøn yhajajjiän ha-goodstuum; coo jäya'ayhajxy jaduhn miäböögät, mänit hajxy hodium piäda'agóójtät. Coó hajxy mgudiúnät neby hajxy chaa nnäma'ayän, mänítøch nxoondá'agät, mänaa ja'a Jesucristo hänäjty jadähooc quiädaactägatsa'añän. Cähxø'øgaamb jaduhn coöch hänäjty hoy tøø nduñ maa mijtsøxpän. ¹⁷ Coó Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäböcy, páadyhöch nxoondá'agy, hóyhøch cu nja ho'og. Chójpiøch njoot coo hajxy nmøødxoondá'agät. ¹⁸ Tsøgxä hajxy jaduhn xoondáacäm.

¹⁹ Coó ja'a Jesucristo ja'a nWiindsønhájtäm jaduhn miäná'anät, mobädájpøch mijts ja'a Timoteo nyajnäguexa'añ. Coöchä Timoteo miñ jadähooc xyhawaanä coo mijts hoy mhity, hóyhøch hänäjty nnijiäwø'owa'añii. ²⁰ Páadyhöchä Timoteo jim nguexa'añ coöch je'e nidiuhm xmiøødhity tu'ugmädia'agy maa mijtsøxpän. Xpiuhbedaamb mijts jaduhn hamuumdu'joot. ²¹ Ja'a häna'c-hajxy jaac yaabä, yhamdsoo tuung hajxy tiuumby. Cabä Jesucristo tiuung hajxy hamuumdu'joot tiunaanä. ²² Mnajuøøby hajxy jaduhn coöchä Timoteo hoy xmiøødtuñ maa ja'a Diosmädia'agy myiñän, nébiøch nhamdsoo huungän. ²³ Mänítøchä Timoteo nguexät coöch hänäjty tøø nnajuø'øy pø pädsømáambøch. ²⁴ Coó ja'a Dios jaduhn miäná'anät, mobädájpøch jim nnøcxa'añ maa mijtsän.

²⁵ Tøøch mijts ja'a hermano Epafrodito hijty xyajnäguexy coöch jaduhn xpiuhbéädät. Hóyhøch jaduhn xjiaanç møødtuñ coöchä Diosmädia'agy nyajwa'xy. Hahixøøby coöch mijts nyajnäguexjxtägátsät, ²⁶ je'eguiøxpä coo mijts xjia wi'i quiuhijxtägatsa'añ. Jaanç tehñ tiajp jaanç tehñ miáabiäc je'eduhñ coo mijts tøø mmädoyhaty coo hijty piøgyii. ²⁷ Tøyhajt hijty piøgyii. Ja weenjaty jaduhn quia'a ho'cy. Miøødhajt ja'a Dios hojioot ja'a Epafroditoøxpä møød høøchøxpä. Coó häxøpy tøø yho'ogy, maas hanáxiøch häxøpy njootmayhaty. ²⁸ Páadyhöch mijts ja'a Epafrodito nyajnäguexjxtägatsa'añ, neby hajxy jaduhn mxoondá'agät coo mijts jadähooc xñämejtstägatsa'añ. Coó hajxy jaduhn mxoondá'agät, mänítøch jaduhn hoy nnijiäwøøyyäbät. ²⁹ Coó jim miédsät maa mijtsän, xi'ig xon hajxy myajpoo'xät nebiä hermanän. Homianaajä hajxy mwiingudsähgø'ówät pønjataiä Diosmädia'agy pawädijp nebiä Epafrodito piawäditiän. ³⁰ Paady je'e ja weenjaty quia'a ho'cy coöch jaduhn xmiøødtuñ maa ja'a Diosmädia'agy myiñän. Pero cabä miøjpäda'agy coo ja weenjaty tøø quia'a ho'ogy. Coöch yaa xpiuhbety, mijts yaa xñähduunduutp. Hix, cábøch mijts hoy yaa xpiuhbeda'añ; jäguem mijts jaduhn xpiaatä.

3

¹ Hermanodøjc, tsøg hajxy xoondáacäm ja'a Diosøxpä. Chaa hajxy jadähooc nhawaandägátsänäm neby hajxy tøø nhuuc nämaabiän. Coó hädaa mädia'agy hajxy jaduhn myajtúnät, cab hajxy myajwiinhøønät. Ni mänáajøch jaduhn nga'a nänuuxø'øy, hoñaaghoocä hajxy jaduhn nhawáanamät. ² Mnigwieendähadøøjäp hajxy maa häna'c-hajxy jaanç tehñ quia'awiindøybän, ja'a hajxy jaduhn mänaambä coo hajxy tsipcøxp nyajcircuncidarhájtämät. ³ Tøyhajtä Dios hajxy xjiaanç circuncidarhájtäm coo hajxy nwiingudsähgøøyyäm. YhEspirituhaam hajxy nwiingudsähgøøyyäm. Jootcujc hajxy jaduhn nnijiäwøøyyäm ja'a

Jesucristocøxpä. Cab hajxy nmänaañäm coo ja'a jecyquihdujt hajxy xyajnahwáatsäm. ⁴ Høøch, jadúhnhøch hijty nmänaambä cooc tyijy ja'a jecyquihdujt hajxy xyajnahwáatsäm. Pedyíjøch hijty ngudiuñ nej yhane'emiän. Cab jaduñ pøn ñä'ägä cudiuñ nébiøch hijty ngudiuñ. ⁵ Judíoshøch høøch. Judíospøch hijty ndajhajpy ndeedyhajpy. Benjamínhøch hijty nhaphajpy ndeedyhajpy. Mänájøch nmiñ nga'ayän, cuductujxøjøch hoy nyajcircuncidarhaty, nebiä judíoshajxy quiuhdujthatiän. Ja'a fariseos miädiá'agyhøch hijty nbanócxäp. ⁶ Nägø'ø nädécypiøch hijty ngudiuñ, høxtä ja'a hermanobáadyhøch hijty nyajtsaaçhpøcy. Jaanç tehñ pedyíjøchä ley hijty ngudiuñ; cábøch hijty pøn waamb xñäma'ay. ⁷ Jaanç tehñ ñiguiumáayäbøch hijty cooçh hijty jaduñ hoy ngudiuñ. Pero cábøch nniguiumayáañä, je'eguiøxpä cooçhä Jesucristo miädiá'agy tøø nbadu'ubójcänä. ⁸ Cójxhøch nnajtshixøøñä mädyiijátyhøch hijty nyajtuumb. Páadyhøch tøø nnajtshixøøñä, nébiøchä Jesucristo miädiá'agy jaduñ hoy nbanócxät. Maas tsoobáatnäp hädaa cooçhä Jesucristo tu'ugmädiá'agy nmøødhijnä ja'a nWiindsønñajpiä. ⁹ Cooçhä Jesucristo miädiá'agy nmäbøjçä, páadyhøchä Dios tøø xyajnahwa'açh. Cábøch nmänaañä cóogøch tyijy ja'a jecyquihdujt xyajnahwá'adsät. ¹⁰ Chójpiøch njoot cooçhä Jesucristo tu'ugmädiá'agy nmøødhijnät. Coo ja'a Jesucristo jadähooc jiuypiojcy, paadiä mäjaa jaduñ miooyyä cooçh jaduñ xpiuhbédät. Chogáambiøch njoot cooçh ndsaaçhpøgät ja'a Jesucristocøxpä. Høxtä ho'ogáambøch jaduñ neby je'e yho'quiän. ¹¹ Páadyhøch njoot jaduñ chocy coo ja'a Dios jaduñ ween miäna'añ cooçh xyagjuypiojtägätsät.

¹²⁻¹⁴ Hermanodøjc, cábøch jaduñ nmäna'añ cooçh tøø nyajpedyii. Cábøch njahmiejtsnä nébiøch hijty nwädity. Cooçhä Jesucristo xmioonsähaty, páadyhøch miädiá'agy nyajcopcøoyyänä, nébiøch jaduñ ca'xy ngudiúunänät. Nä'ägädä tsójpiøch njoot nägø'ø nädécypiä cooçh ca'xy ngudiúnät. Jadúhnhøchä Dios jim xmiøjyá'axät tsajpootyp, je'eguiøxpä cooçhä Jesucristo tøø xyajnahwa'açh.

¹⁵ Tsøg hajxy tu'ugcopc híjtäm nébiøch jaduñ naamnä ngujaayän, pønjaty ca'xy cudiuumb. Pønjaty xquia'a møødhíjtäm tu'ugcopc, weenä tøyhajt hajxy mio'oyíjäm ja'a Diósäm. ¹⁶ Tsøg hajxy tehngajnä yajtu'uyóhyäm nebiä Dios hajxy xyajnahixøoyyäm.

¹⁷ Hermanodøjc, xpiahíxäbøch hajxy jaduñ nébiøch hoy nwäditiän. Xpi-ahíxpøch hajxy jaduñ nämäy. Mbahíxäp hajxy je'eduhmbä. ¹⁸ Tøøch mijts mayhooc nnäma'ay coo ja'a høhndaacpähajxy may wiädity. Cábac tyijy jaduñ tiøyyä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzcøxp. Chájäts jadähooc nnämäaguumbä. Jaanç tehñ høñjøøñä jaduñ. ¹⁹ Haxøøgtuum hajxy yhida'añ cøjxta'axiøø. Hix, cabä Dios hajxy wyiingudsähgø'øy. Yhamdsoo cuhdujt hajxy yajtuumb. Tijaty maas høçähdiuunnä, je'e hajxy ñä'ägä cumaaby. Je'e hajxy jaduñ wyl'i chojpy coo hoyhajt weenhajt hajxy cu piaaty hädaa yaabä naaxwiin. ²⁰ Pero højtshájtäm, jim højts njoot hamuumdu'joot nbädáacäm tsajpootyp. Ja'a Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsønñájtämbä, je'e hajxy xyajnahwáatsäm. Je'e hajxy nahíxäm coo jim choona'añ tsajpootyp, coo yaa miänaca'añ hädaa yaabä naaxwiin. ²¹ Mänitä nnaaxni'xhajxy xyhädiuundägatsáañä. Jaduñ hajxy yajxon ngähxø'ogáañäm nebiä Jesucristo yhamdsoo ni'x yhamdsoo copcän. Miøødä Jesucristo cuhdujt jim cøxp møød hädaa yaabä naaxwiin homiaajä. Paadiä nnaaxni'xhajxy xyhädiuundägatsáañäm coo cuhdujt jaduñ miøødä.

4

¹ Hermanodøjc, njaančh tehṃ chojpy njaančh tehṃ pia'häyóobiøch mijts jaduhṃ. Páadyhøch nja wi'i ñøcxa'añ maa mijtsän. Jaančh tehṃ xioondáacpøch jaduhṃ ja'a mijtsøxpä, je'eguiøxpä coo mijts ja'a Diosmädia'agy jaančh tehṃ yhoy mgudiñ, coo hajxy jimṃ mnøcxa'añ tsajpootyp. Tehṃgajnä ja'a Dios hajxy mmøødhídät tu'ugmädia'agy.

² Evodia møødä Síntique, mijts nmänuu'xtaacyy coo hajxy mhídät tu'ugmädia'agy. Jaduhṃä Diosmädia'agy hajxy hoy myajtuunmúgät. ³ Chaads miich mägu'ughajpä, hóyhøch miich xjiaančh tehṃ jiamiøødhaty, tunä mayhajt, mmägápxäp mhané'emäp ja'a Evodia møødä Síntique coo hajxy tu'ugmädia'agy yhijnät. Näguípxyhøchä Diosmädia'agy hajxy hoy nmøødyajwa'xy, møødä Clemente møødä hermanodøjc-hajxy may. Jimṃ hajxy nøcxy yhidaannä tsajpootyp cøjxta'axiøø.

⁴ Tehṃgajnä hajxy homiänaajä mxoondá'agät ja'a Diosøxpä. ⁵ Hoy hajxy mjaančh tehṃ jiäya'ayhádät cu'ughagujc. Mäwiingooomb jaduhṃ coo ja'a Jesucristo quiädaactägatsa'añ. ⁶ Cab hajxy tii mdaj mmáyät. Dios hajxy mmäyujwá'anäp coo hajxy xpiuhbédät. Mnämä'awäp ja'a Dios hajxy jaduhṃ "Dioscujú'uyäp." ⁷ Mänitä Dios hajxy xmió'owät hoyhajt weenhajt. Jaduhṃ hajxy tii mga'a taj mga'a máañät. Jagoo hajxy jaduhṃ mjaac taj mjaac máyät ja'a Jesucristocøxpä. Ni pøn jaduhṃ xquia'a puhbédät nebiä Dios hajxy xpiuhbetiän.

⁸ Hermanodøjc, chaačhä nocyhädiún nyajmayaanä. Je'e hajxy myajcopcø'øwäp mädyiijaty jaduhṃ tøyhajt, mädyiijaty jaduhṃ howyiingudsähgøøñä, mädyiijaty jaduhṃ hoy, mädyiijaty jaduhṃ yajxón, mädyiijaty jaduhṃ hoguiumaañä.

⁹ Tehṃgajnä hajxy hoy mgudiúnät neby hajxy tøø nyajnähixø'øyän. Jaduhṃhøch hajxy xpiahíxät nébiøch hoy ngudiñän. Jaduhṃä Dios hajxy xmiøødhídät tu'ugmädia'agy. Jaduhṃ hoyhajt weenhajt hajxy xmió'owät.

¹⁰ Xoondáacpøch je'eguiøxpä cooch mijts jadähooc xpiuhbéjcumbä xädø'øñhaam. Páadyhøchä Dios jaduhṃ nnäma'ay "Dioscujú'uyäp." Jia tsojc ja'a mjoothajxy cooch hajxy cu xpiuhbejty, pero cab hajxy xñä'ä näbaadøøyyä. ¹¹ Cábøch hänäjty ndsippäda'agy, hóyhøch hänäjty tii nja yajmaajiaty. Tøøch nhabøjnä nébiøch jootcujc nhijnät, hóyhøch hänäjty tijaty nja yajmaajiaty. ¹² Cábøch nmøøjpädaacnä mädyiijátyhøch nyajmaajiajpy. Cábøch nøcxy nniguiumayii coochä Dios xpiuhbety. ¹³ Hotyíijøch njada'añ. Ja'a Jesucristøch homiänaajä xpiuhbejp. ¹⁴ Hoyøøyy cooch mijts xpiuhbejty xädø'øñhaam.

¹⁵ Pero jaduhṃhøch mijts naxy xñä'ägädä puhbetyhaty. Cooch hänäjty jimṃ ndsoona'añ Macedonianaaxooty, mänítøchä xädø'øñ hajxy hoy xmió'oy. Páadyhøch hajxy hoy xmió'oy coochä Diosmädia'agy jimṃ hoy njaančh tehṃ yajwa'xy jimṃ maa mijtsän jimṃ Filiposcajptooty. Cábøch wiinghänä'c-hajxy hänäjty tii xñä'ägädä mo'owa'añ. ¹⁶ Mänájøch hänäjty jimṃ nhityñä maa ja'a cajpt xiøhatiän Tesalónica, coo hajxy mmädoyhajty cooch hänäjty nyajmaajiaty, metsc-hooc tægøøghóoc-høch xädø'øñ hajxy jimṃ xyajnäguejxy. ¹⁷ Cab hajxy mmäná'anät cóogøch tyijy xädø'øñ nwi'i quiuhbøcjuø'øy. Cooch mijts xpiuhbety, paadiä Dios hajxy xmió'owa'añ hoyhajt weenhajt. Høøch, páadyhøch nxoonða'agy. ¹⁸ Cábøch tii nyajmaajiajnä. Nä'ä tægø'øbøch mijts xyajnäguejxy, ja'a Epafrodito miäméjtsäbä. Xjiaančh tehṃ quiumaabiä Dios hajxy jaduhṃ cooch hajxy xjiaančh tehṃ piuhbety. ¹⁹ Coo hajxy hänäjty tii myajmaajiaty, xmió'owäp ja'a Dios hajxy ja'a Jesucristocøxpä. Jimṃ cøxiä miøødä tsajpootyp.

²⁰Tsögä Dios hajxy nämáayyäm cøjxta'axiøø coo miøjjä coo jiaančhä; je'e hajxy nDeedyhájtäm. Amén.

²¹ Ja'a hermanodøjc-hajxy yaabä, højts mijts nyajpoo'xyp pønjatiä Diosmädia'agy jim mæbøjp Filipoſ. ²² Pønjatiä Diosmädia'agy yaa mæbøjp, je'eds mijts xyajpoo'xp, møød hajxy yaa tuumbä maa ja'a gobiernä tiøjcän.

²³ Weenä Jesucristo hajxy xmio'oy hoyhajt weenhajt. Je'e hajxy nWi-indsønhájtäm. Amén.

Colosenses

1-2 Høøch jaduhñ xøhajp Pablo. Jesucristøch xquiuguexyhajp. Ja'a Dios jaduhñ mänaañ cooçh jaduhñ xquiuguexyhädät. Højts hädaa nocy nhädiuumby mөөдä mägu'ughajpä Timoteo. Mijts jaduhñ nnocyñäjaayøøby, pønjatiä Diosmädia'agy jim mäbøjp maa ja'a cajpt xiøhatiän Colosas. Tu'ugmädia'agy mijtsä Jesucristo mmөөдhity. Weenä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy. Hix, jaaya'ay hajxy jaduhñ nDeedyhajtäm.

3 Naaghooc højtsä Dios jaduhñ mba'ya'axy ja'a mijtscøxpä, nnämaaby højtsä Dios “Dioscujú'uyäp.” Haa ja'a Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsønähajtämbä, ja'a Dioshuung je'e. 4 Tøø højts jaduhñ nmädoyhaty coo mijtsä Jesucristo miädia'agy mmäbøjcä, mөөд coo mijtsä mäbøjpdøjc nägøxiä mdsocy, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä. 5 Tøø ja'a mjoot hajxy jim mbäda'agy tsajpootyp coo hajxy jim nøcxy mhida'añ cøjxta'axiøø. Mänitä mjoot hajxy jim mdehm piädaacy mänaa ja'a Diosmädia'agy hajxy mmädoodsooñän, ja'a jaançh tehñ tiøyhajtpä. 6 Wiinduhmyhagajptä Diosmädia'agy wia'xnä. Jaduhñä jäya'ayhajxy wiinduhmyhagajpt miäbøjnäbä. Jaduhñ mijts tøø mmäbøjpä coo ja'a Dios hajxy tøyhajt xchøjcäm. 7 Højts nägu'ughajpä Epafras, jaaya'ayä Diosmädia'agy hoy yajwa'xtsooñ maa mijtsän. Jaanä Jesucristo quiuguexy je'ebä. Hoy højts jaduhñ xmioødtuñ. 8 Je'e højts hoy xyhawaanä cooc mijtsä mäbøjpdøjc mjaançh tehñ chocy mjaançh tehñ pia'häyoy ja'a Diosh-espíritucøxpä.

9 Jajty højts jaduhñ nmädoyhajty cooc hajxy hoy mjaançh tehñ miäbøcy, jabom-jabom højtsä Dios nba'ya'axy ja'a mijtscøxpä, ween hajxy jaduhñ mnajuøøy tii ja'a Dios hajxy xyajmädsojp, mөөд weenä Dios ja'a miädia'agy hajxy cøxiä xyajwiinjuøøy. 10 Jaduhñ højtsä Dios nba'yaaxpä coo hajxy hoy mwädität. Jaduhñä Jesucristo hajxy xquiumáyät. Jaduhñä hoybä hajxy madiu'u mgudiúnät. Maas hoyyä Dios hajxy jaduhñ mmөөдhídät tu'ugmädia'agy, mөөд jaduhñ hajxy xquiumáabiät. 11 Jaduhñ højtsä Dios nba'yaaxpä coo ja'a Dios hajxy ween xpiuhbety ja'a miäjaagøxpä ja'a jim miøødpä tsajpootyp. Jaduhñ hajxy hoy mmee'xtügät, hoy häna'c hajxy nebiaty cu xjia tun. Tehngajnä hajxy jaduhñ mxoondá'agät, hoy hajxy nej cu mja jat cu mja habet. 12 Tehngajnä ja'a nDeedyhajtäm hajxy jaduhñ mnämä'awät “Dioscujú'uyäp.” Hix, jaaya'ay hajxy hawa'adstuum xpiädáacäm mөөдä jäya'ayhajxy nägøxiä, ja'a miädia'agy hajxy mäbøjcäbä. 13 Tøø ja'a Dios hajxy xyajpadsøømäm hagoostuum. Hodium hajxy hoy nmähmøøyyäm maa ja'a yHuung yhane'emiän. Jiaançh tehñ chojpiä Dios ja'a yHuung jaduhñ. 14 Jaayá'ayäts hajxy jaduhñ xñähho'túutäm; jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy xyajnähwäatsäm.

15 Haa ja'a Jesucristo, jiiyyäm hänajty je'e mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Tu'uquiä Jesucristo jaduhñ mөөдä Dios. Mänitä Jesucristo hoy yaa jäya'ayhaty hädaa yaabä naaxwiin. Nhíjxäm hajxy jaduhñ. Haa ja'a Dios, cab hajxy mänaa nhíjxäm. 16 Cøxiä Jesucristo yhädiuunñ jim tsajpootyp mөөд yaa hädaa yaabä naaxwiin, tijaty hajxy yaa nhíjxäm, mөөд tijaty hajxy yaa nga'a híjxäm, mөөдä poj mөөдä täxa'a, ja'a jim mähanehmbä tsajtcøxp, mөөд pønjaty yaa mähanehmb hädaa yaabä naaxwiin, mөөд pønjaty jim jaac mähanehmb tsajpootyp. Paadiä Jesucristo jaduhñ cøxiä yhädiuunñ coo hänajty jaduhñ tøø yhane'emyii ja'a Tieedy. Madiu'u ja'a tuung jim tsajpootyp maa ja'a Jesucristo ja'a Diosmoonsä hoy piäda'aguiän. Hamdsoo ja'a Jesucristo jaduhñ cøxiä ñiyhädiuunäxä. 17 Jiiyyäm hänajty je'e mänaa hädaa

yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Je'enä yaghityñä tijaty yhädiuun.
¹⁸ Jaayá'ayäts jaduhñ copc-hajp maa ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäbójcäm. Coohajxy hoy xñähho'túutäm, coo jadähooc jiuypiojtägajch, paady mõj jaançh yhiñä. Hix, jayøjp je'e jiuypiojcy. Y coo jaduhñ jiuypiojtsohñ, paady mõjcuhdujt miøødän. ¹⁹ Nebiä Dios jim yhiñän tsajpootyp, jaanä jaduhñä Jesucristo jim yhiñäbä. Jaduhñä Dios ja'a yHuung Jesucristo yajmädsojcy coo ja'a Jesucristo pedyii Dyioshädät nebiä Tieedy Dyioshatiän. ²⁰ Jaduhñä Dios ja'a jioot jia tsojpa coo hoy piønä miøødhädät, mõød coo ja'a Dios hajxy jaduhñ nga'a mädsiphajtänät. Paadiä Dios ja'a yHuung yaa quiejxy coo hajxy jaduhñ xñähho'túutämät cruzcøxp.

²¹ Mijts, cabä Dios hajxy hijty mmøødhity tu'ugmädia'agy. Mmädsiphajpiä Dios hajxy hijty jaduhñ. Haxøøg hajxy hijty mwädity. ²² Coo ja'a Jesucristo hoy yaa jäya'ayhaty hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy hoy xñähho'túutäm, tu'ugmädia'agy hajxy jaduhñ xmiøødhijtänä. Jaduhñä nbojpa ngädieey hajxy xyajñähwáatsäm. Jaduhñä Tieedy tøø yhawaanä coo hajxy tøø nnähwáatsäm. ²³ Hoyyä Jesucristo hajxy tøø xjia yajñähwáatsäm, pø cabä Diosmädia'agy hajxy hoy ngudiunäänäm, cabä Dios hajxy jaduhñ xquiumáayyämät. Paadiä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiúnät nebiä Epafras hajxy xyajñähixøyyän. Cab hajxy mnajtshixó'øwät. Jaduhñ hajxy jim mnøcxät tsajpootyp. Wiinduhmyhagajptä Diosmädia'agy jäda'ahaty wia'xnä. Høøch jaduhñ nyajwa'xyp, høøch Pablo.

²⁴ Xoondáacpøch je'eguiøxp cooch jaduhñ ndsaaçhpøcy ja'a mijtsøxpä pønjetiä Jesucristo miädia'agy mäbójcäp. Jaduhñä Jesucristo hajxy maas hoy mmøødhidät tu'ugmädia'agy. Jaduhñch ndsaaçhpøjpa nebiä Jesucristo chaaçhpøjquiän. ²⁵ Jaayá'ayhöch jaduhñ xpiädaac coods mijtsä Diosmädia'agy ca'xiä ngøxy yajñähixó'øwät. Jaduhñch xpiädaacpä coochä jäya'ay nägøxiä nbuhbädät, ja'a miädia'agy hajxy jaduhñ mäbójcäbä. ²⁶ Cabä Dios ja'a wyiinmahñdy choj yajwiingähxø'cy. Cujecy hajxy jaduhñ tøø xyajmädoyhajtäm pønjetiä miädia'agy mäbójcäp. ²⁷ Jaduhñä Dios wyiinmahñdyhajty coo ja'a Jesucristo hajxy nägøxiä nmøødhijtämät tu'ugmädia'agy mõød mijts ca'a judiøspä. Mänit hajxy nägøxiä jim mnøcxäänä tsajpootyp. Hoy-yagjuøøñä ja'a Dios jaduhñ wyiinmahñdyhajty.

²⁸ Hoy miaajä højts Jesucristocøxpä nwädity yajñähixøøbiä coo jäya'ayä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixó'øwät, mõød coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy cøxiä ween yajtuungpäatä. Ja'a Dios højtsä wiinmahñdy xmiooby nebiaty højts nyajñähixó'øwät. Jaduhñ højtsä Jesucristo nhawaanä coo ja'a jäya'ayä Jesucristo miädia'agy hajxy hoy yajtúunänä. Cumayäänäp hajxy jaduhñ ja'a Jesucristo. ²⁹ Hamuumdu'jóothøch jaduhñ nduunghaty nägø'ø nädecypiä. Ja'a Jesucristøch xpiuhbejp. Je'eçhä mäjaa xmiooby pedyii.

2

¹ Jabom-jabómhøchä Dios mõc-møc nmänuu'xta'agy ja'a mijtsøxpä mõødä mäbøjpädøjcøxpähajxy, ja'a hajxy jim tsänaabiä Laodicea, mõødä mäbøjpädøjc-hajxy nägøxiä pønjátyhøch xquia'a hixyhajpnä. ² Ween mijtsä Dios xquiapxmøcpøcy. Jaduhñä Jesucristo hajxy maas hoy mmøødhidät. Ween hajxy hamiñ haxøpy mniçhocy mnibia'häyoyii. Mmøødhajnäbä tøyhajt hajxy jaduhñ coo ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhijnä tu'ugmädia'agy. Ween hajxy jaduhñ tehngajnä mjaac habøcy. ³ Y coo ja'a Jesucristo hajxy tu'ugmädia'agy xmiøødhijnä, jaduhñ hajxy mnajuøøñä nebiatiä Dios wyiinmahñdyhaty, coo cøxiä wiinä jiaançh tehñ ñajuø'øy, coo cøxiä wiinä jiaançh tehñ jiaty. ⁴ Paady mijts jaduhñ nhawäänäm, jaduhñ hajxy mga'a

yajwiinhóonät, hoy häna'c hajxy yajxon cu xjia mөөdmädia'ag. ⁵ Hóyhoch jim nga'a ja hity maa mijtsän hajäya'ayhaam, njahmiejchp mijts jaduñ. Xoondáacpөch jaduñ coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäbөjcä, mөөd coo hajxy tu'ugmädia'agy mhity.

⁶ Tөө ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy mmäbөjcä, ja'a hajxy nWiindsөnhájtämbä. Paady hajxy mmөөdhijnät tu'ugmädia'agy. Paadiä miädia'agy hajxy pedyii mgudiúunänät. ⁷ Ca'xy hajxy jaduñ mgudiúnät nebiä Epafras hajxy xyajnahixөyyän. Mijts, mmäbөjcäbä Jesucristo miädia'agy hajxy. Tsipcөxpä Dios hajxy jabom-jabom mnämä'awät “Dioscujú'uyäp.” Hix, coo ja'a Jesucristo hajxy төө xyajnahwa'açh, paady hajxy jaduñ mmäbөgät.

⁸ Mnigwieendähadөjöp hajxy. Cabä häna'cä miädia'agy hajxy mmäbөjcät, ja'a häna'cä Jesucristo hajxy ca'a capxpaatpä. Hөhndaacpä hajxy jaduñ wiädity. Cab tii төyhajt hajxy ñä'ägädä yecy.

⁹ Nebiä Dios jim yhitiän cөxp, jaanä jaduñä Jesucristo jim yhiipä. Hix, pedyii ja'a Jesucristo Dyioshaty nebiä Tieedy Dyioshatiän. ¹⁰ Coo ja'a Jesucristo hajxy xmiөdhijnä tu'ugmädia'agy, jaduñä Dios hajxy xmiөdhijpä. Haa ja'a Jesucristo, nägөxiä ja'a Diosmoonsähajxy jim yhanéhmänä tsajpootyp ja'a Jesucristo. ¹¹ Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduñ xmiөdhijtäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, jaduñ hajxy xyhíxäm nejiän coo hajxy häxөpy төө nyajcircuncidarhájtäm, je'eguiөxp coo ja'a nhaxөgwiinmahñdy hajxy төө nhөxhíxäm. Jaduñä jäya'ayhajxy näje'e jia wi'i miäna'añ coo hajxy nyajcircuncidarhájtämät, höjts ya'adiөjc-hájtäm. Coo ja'a Jesucristo ja'a nbojpä ngädieey hajxy häxөpy төө xquia'a yajnahwáatsäm, cabä circuncisión häxөpy tiuungpaady. ¹² Coo hajxy nnäbéjtäm, jaduñ hajxy ngähxө'cäm coo ja'a nhaxөgcuhdujt hajxy төө nnajtshixөyyänä, mөөd coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäbөjcänä coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, mөөd coo yagjuypiojtägajtsä ja'a Dios. ¹³⁻¹⁴ Jaduñ mäwinäts hajxy hijty nhíjtäm nebiä ho'ogypiän coo ja'a pojpä cädieey hajxy hijty njaançh tehñ miөdhájtäm coo hajxy hijty haxөg njaançh tehñ jiäya'ayhájtäm. Jéquiänä Moisés hajxy xyhanéhmäm nebiä hoguiuhdujt hajxy ngudiúunämät. Pero cab hajxy hoy ngudiunáanäm. Paadiä Moisés jecy miänaañ coo hajxy cu ngumädóowäm. Mänitä Dios miänaañ coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutämät cruzcөxp. Jaduñä nbojpä ngädieey hajxy cөjx xyajnahwáatsäm. Jaduñä Jesucristo hajxy tu'ugmädia'agy nmөөdhíjtänä. ¹⁵ Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduñ xñähho'túutäm cruzcөxp, mänitä möjcu'ugongä quiuhdujt hajxy quiөxy pөjcäxä ja'a höjtscөxpä. Tөө ja'a Dios jaduñ yajcähxө'өgy coo ja'a Jesucristo ja'a möjcu'ugong hoyhoy төө quia'a yajmäjäda'agy.

¹⁶ Coo mijts pөñ xjia wi'i yhane'emá'anät coo ja'a quiuhdujt hajxy myajtúunät, cab hajxy mnä'ägädä möjpädá'agät. Madiu'u cuhdujt hajxy miөdä, coo hajxy tijaty mga'a hu'ug mga'a cáyät, mөөd coo ja'a xөө hajxy myagjadөjät, ja'a jomөjthaambä, ja'a po'ohaambä, ja'a poo'xxiөhaambä. Cabä cuhdujt jaduñbä hajxy mgudiúnät. ¹⁷ Hix, cab jaduñ tiuunnä, je'eguiөxpä coo ja'a Jesucristo yaa yhooyy hädaa yaabä naaxwiin. Jaayá'ayädsä quiuhdujt jaduñ túunnäp. ¹⁸ Näje'e jäya'ayä Diosmoonsä hajxy wyiingudsähgө'өy. Páadiäc hajxy jaduñ wyiingudsähgө'өy je'eguiөxp cooc tyijy hajxy quia'a jada'añ nebiä Dios hajxy wyiingudsähgө'өwät. Haxөg hajxy jiaançh tehñ wyiinmahñdyhaty. Jaançh tehñ ñiguiumáayyap hajxy je'eguiөxp cooc tyijy hajxy naxы cөxiä wiinä wyiinhixy. Coo mijts xjia wi'i yhane'emá'anät coo

hajxy mbahíxät, cab hajxy mnä'ägädä yajwiinhóønät. ¹⁹ Yhøxhijxypä Jesucristo hajxy jaduhñ. Haa ca'a, je'e hajxy ngopc-hájtäm nägøxiä, mäduhñtiä Diosmädia'agy hajxy nmäbójcäm. Tu'ugmädia'agy hajxy xmióødhíjtäm. Je'e ja'a mäjaa hajxy xmióoyyäm nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy ngudiúunämät, neby hajxy jaduhñ tu'ugmädia'agy nnimióødhíjtämät hamiñ haxøpy. Chojpiä Dios ja'a jioot jaduhñ.

²⁰ Tøø ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Paadiä mhamdsoo wiinmahñdy hajxy tøø mnajtshixø'øy. Tii hajxy coo mwi'i quiuhdujthatyñä nebiä häna'c-hajxy yhuuc cuhdujthatiän, ja'a hajxy ca'a mäbøjpä. ²¹ Madiu'u hajxy jaduhñ jiaanç tehñ quiuhdujthaty. Jaduhñ hajxy miäna'añ coo hajxy tijaty mga'a nä'ä jøø'xät, møød coo hajxy tijaty mga'a nä'ä nähdonät, je'eguiøxp cooc tyijy quia'a hoyyá. ²² Yhamdsoo cuhdujt hajxy jaduhñ yaghijpy coo hajxy jaduhñ miäna'añ coo hajxy tijaty nga'a jøø'xämät, coo hajxy tijaty nga'a nähdoonämät. Hix, cab tii jaduhñ ñä'ägädä jecy. Paadiä cuhdujt jaduhñmä quia'a jegaambä. ²³ Coo hajxy jaduhñ quiuhdujthaty, hamuumdu'joot hajxy jaduhñ quiudiunñ nägø'ø nädecypiä. Jaduhñ hajxy jia nibiäda'agyii nebiä jaanç tehñ jiootxeemybiän. Hamdsoo hajxy jia niçhaačhtiuñii, cooc tyijy yhaxøøgwiinmahñdy hajxy jaduhñ hoy yhøxhixa'añ. Tøyhajt jaduhñ coo ja'a cuhdujt jaduhñmä hoy jia cähxø'øgy; pero cab jaduhñ ñä'ägädä tuunpaaady.

3

¹⁻² Coo ja'a Jesucristo jiuypiojcy, paady hajxy jim nnøcxáanäm maa yhäña'ayän, jim hahooyhaamby maa ja'a Dios yhäña'ayän. Tsøcxä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mäbójcäm. Cab hajxy nyajcopcøoyyämät ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä. ³ Tøø hajxy jaduhñmä mnajtshixøoyyänä je'eguiøxp coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Coo hajxy tu'ugmädia'agy nmøødhíjtäm, paadiä Dios hajxy jim xyaghidáanäm maa je'e yhitiän. Tøø ja'a hawiinjemywyiinmahñdy hajxy xmióoyyäm. ⁴ Y coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ, mänit hajxy min xyajpädø'øgáanäm. Mänit hajxy jim xyajnøcxáanäm tsajpootyp. Hoy miänaajä hajxy jim xyaghidáanäm.

⁵ Paadiä mguhdujt hajxy naxy mdehñ ñajtshixø'øwät, ja'a hajxy yaa myajtuumbiä hädaa yaabä naaxwiin. Cabä to'oxiojcy hajxy nä'ä nägoobä mnä'ä møødtsäná'awät jabiøcy. Cab hajxy haxøøg mjäya'ayhadät. Cabä mjoot hajxy mbädá'agät maa haxøøg ca'a hoybän. Cabä mmäjøønä mmädøjc hajxy tijaty mhadsójcät. Jaanç tehñ yhaxøøg jaduhñ. Jaduhñ miäbaady nej coo jäya'ayä quepychechä naaxpoch hajxy wyiingudsähgø'øy. ⁶ Coo hajxy jaduhñ jiatcø'øy, ja'a hajxy ca'a mäbøjpä, paady hajxy yajcumädowa'añii ja'a Dios. ⁷ Jaduhñ hajxy hijty mbajatcøøbiä haxøøg. ⁸ Coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, hahixøøby jaduhñ coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixø'øwät. Cab hajxy mnimiäjootma'adøøjät. Cab hajxy mniyhøjøøjät. Cab hajxy haxøøg mniñänømøøjät. Cab hajxy mhaxøøgcapx mhaxøøgmädiä'agät. ⁹ Cab hajxy hamiñ haxøpy mniwyiin�øønøøjät. Jaduhñ hajxy hijty mjatcø'øy. Cab hajxy jaduhñ mjatcøøñät. ¹⁰ Ja'a hawiinjemywyiinmahñdy hajxy mhabójnöp, jaduhñä Dios hajxy hoy mbahix mbadúunät, je'eguiøxp coo hajxy tu'ugmädia'agy nmøødhíjtäm. Paadiä Jesucristo ja'a hawiinjemywyiinmahñdy hajxy xmióoyyäm tehngajnä, jaduhñ hajxy maas hoy nbahíxämät. ¹¹ Je'eduhñ tsoobaatp coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhíjtäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, je'eguiøxp coo hajxy nägøxiä xñähho'túutäm wiinduhmyhagajpt, hoy piønä. Cabä Jesucristo hajxy wiingaty xquiunúu'xäm. Tu'cuhdujt hajxy xquiunúu'xäm haagä hawa'adstuum.

Cab jaduñ miõjpáda'agy pø judíoshájtäm hajxy, pø caj. Cab jaduñ ñejpiä pø høxpøcyhájtäm hajxy, pø caj. Cab jaduñ ñejpiä pø cudoogø'øyhájtäm hajxy, pø caj.

¹² Mijtsä Dios tøø xyajnáhdijy coo ja'a tiuung hajxy jaduñ mdúunät. Paady hajxy xjiaanč tehñ chocy. Naxiä hojioot hajxy mdehm miøødhádät. Naxy hajxy jaduñ mhídät mee'xxieemy. Mmee'xtúgáp hajxy jaduñ. ¹³ Cab hajxy tii mdsippadá'agät, cab hajxy tii mma'adpáda'agät. Coo hajxy mniñägädieeyø'øwøøjät, mnimiämee'xøøjáp hajxy jaduñ, nebiä Jesucristo hajxy xmiéé'xäm. Coo hajxy jaduñ xmiéé'xäm, paady hajxy mmämée'xät pøn xñägädieeyøøby. ¹⁴ Hamiñ haxøpy hajxy mniçhogøøjät. Jaduñ hajxy hoy mjaanč tehñ yhidät tu'ugmädia'agy. ¹⁵ Weenä Jesucristo hajxy jaduñ jootcuyc xyaghájtäm tu'ugmädia'agy neby hajxy yaa tøø xpiádaacäm. Jabom-jabom hajxy tsøc híjtäm jootcuyc. Tsøgä Dios hajxy námáyyäm “Dioscujú'uyäp.”

¹⁶⁻¹⁷ Mhabójcäbä Jesucristo miädia'agy hajxy cøxiä. Myajtuungpáadäp hajxy jaduñ. Ja'a Dioswiinmahñdyhaam hajxy myajniñähixø'øwøøjät. Jaaná jaduñ hajxy mnijootcapxmøcpójcäbät. Hamuumdu'jootä Dioshøy hajxy mhówät. Naxiä Diosteedy hajxy mdehm ñámá'awät “Dioscujú'uyäp”, je'eguiøxp coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Je'e hajxy nWiindsøn hájtäm. Ja'a Jesucristocøxpä hajxy tijaty mdúnät.

¹⁸ Mijts to'oxiøjc hajxy, tsipcøxpä mnihyhapä miädia'agy hajxy mmäbójcät. Cähxø'øgaamb hánajty jaduñ coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøcy. Chojpiä Dios ja'a jioot jaduñ coo hajxy jaduñ mgudiúnät. ¹⁹ Mijts, ya'adiøjc-hajxy, yajxonä mdo'oxiøjc hajxy jaduñ mdsoc mba'häyówät. Cab hajxy mnä'ägä hójät. ²⁰ Pønjaty høxcujc-hajp, mmäbójcäbä mdajjä mdeediä miädia'agy hajxy jaduñ cøxiä. Xquiumáyäbä Dios hajxy jaduñ. ²¹ Jaaná jaduñ mijts teedyhajpä, cabä mnøøxä mmajc hajxy nä'ä nägoobä mnä'ä yagjootmä'adät, coo hajxy jaduñ ñä'ä jootmayhádät. ²² Jaaná jaduñ miijtspä, mijts moonsähajpä, hamuumdu'jootä mwiindsønä miädia'agy hajxy mgudiun mguñájxät, nebiaty hajxy xyhane'emy. Jaduñä häna'c-hajxy näje'e jiatcø'y, coo ja'a wyiindsøn hajxy hánajty jim tiäna'ay, mänit hajxy hánajty jøjwidsø'ø tiägø'øy tuumbä. Yajcumayaamb hajxy hánajty coo hajxy hánajty jiaanč tehñ tiuñ. Caj mijts jaduñ mjatcøøbiät. Coo hajxy hoy mdúnät, cähxø'øgáp jaduñ coo ja'a Dios hajxy hoy mwiingudsähgø'øy. ²³ Hamuumdu'joot hajxy mdúnät hoy tiehm miädyyii tuungä, jaduñä Dios hajxy xquiumáyät. Cab hajxy mnä'ä yajcumayá'anät cu'ughagujc. ²⁴ Paady hajxy jaduñ hoy mdúnät, tøø hajxy mnajuø'øy coo ja'a Dios hajxy jim xyajnocxa'añ tsajpootyp, je'eguiøxp coo ja'a Jesucristo hajxy mmäduñ. Hix, tøyhajt hajxy jaduñ mnä'ägädä Wiindsønhaty. ²⁵ Pøn hoy ca'a jäya'ayhajp, tsipcøxp jaduñ nøcxy quiumadowa'añ. Hoy jia mäyøøjä, cabä Dios miõjpáda'agy.

4

¹ Hoorä, pønjaty moonsämøød, hoyyä moonsä hajxy myajtúnät. Cab hajxy mdsaaçhtiúnät nä'ä nägoobä. Naxy hajxy mdehm jiahmiédsät coo mijtsä mWiindsøn jyíjábä, ja'a jim hijpä tsajpootyp.

² Tehngajnä Dios hajxy mba'yá'axät hamuumdu'joot. Ca'a Diosmädia'agy hajxy mmäniyhøxmaaho'ogyii. Mnámá'awäbä Dios hajxy “Dioscujú'uyäp.”

³ Mba'yá'axäbä Dios hajxy ja'a højtscøxpä coo højts ween xyajyajnäbaadø'øy coo højtsä miädia'agy njaac mädiáacät ja'a Jesucristocøxpä, ja'a naam yajmädoyhátiaäbä. Cooç jaduñ tøø nmädia'agy, páadyhøch yaa ndsumyhäña'ay.

⁴ Pa'ya'axä Dios hajxy ja'a høøhcøxpä, jaduhñhä Diosmädia'agy howyiin-juøñä nyajnahixø'øwät. Jaduhñä Dios jiaanç tehñ quiumay.

⁵⁻⁶ Ja'a häna'cä Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä, hoy yajxon hajxy mmøødmädiá'agät hoy miänaajä. Cab hajxy mmädsip, cab hajxy mmäma'adø'øwät. Coø ja'a Dios jaduhñ miäná'anät, naxy hajxy mdehm quiudiünät. Jaduhñ hajxy paquiä mnajuø'øwät neby hajxy hoy mhadsówät hoy tiehm piønä.

⁷ Haa ja'a mägu'ughajpä Tíquico, jaanç tehñ yhóyhøch je'e xmiøødtuñ ja'a Dioscøxpä. Coø jim miédsät maa mijtsän, mänit hajxy xyhawaanaañä cøxiä ja'a høøhcøxpä. ⁸ Mänit hajxy xjiootcapxmøcpøga'añ. ⁹ Quipxiä Onésimo miødhada'añii. Hóyhøch je'e xmiøødtuumbä. Jim je'e chohmbä maa mijtsän. Xyhawaanaañäp mijts jaduhñ nebiaty yaa jiadyii.

¹⁰ Haa ja'a Aristarco, yaaç je'e xmiøødtsumçhänäabiä. Xyajpoo'xp mijts je'ebä. Møødä Marcos hajxy xyajpoo'xpä. Ja'a Bernabé jiuju miägu'ug je'eduhñ. Tøø mijts nnocyñäjaayø'øy ja'a Marcoscøxpä. Coø jim miédsät maa mijtsän, mänit hajxy hoy yajxon mwiingudsähgø'øwät. ¹¹ Jaduhñä Jesús Justo hajxy xyajpoo'xpä. Haa ja'a judíoshajxy yaabä, ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø miäbøquiäbä, cábøchä Diosmädia'agy hajxy xmiøødyajwa'xa'añ. Jagóoyyøchä Aristarcohajxy xmiøødtuñ, møødä Marcos, møødä Jesús Justo. Hóyhøch hajxy jaduhñ xpiuhbety. ¹²⁻¹³ Xyajpoo'xp mijtsä Epafras jaduhmbä. Ja'a Jesucristo tiuung je'e tiuunäbä. Jim je'e chohmbä maa mijtsän. Høøchä tøyhajt nmøød coø ja'a Epafras ja'a Dios jiaanç tehñ miänuu'xta'agy ja'a mijtscøxpä, møødä mäbøjpädøjcøxpähajxy, ja'a hajxy jim tsänaabiä Laodicea, møød jim Hierápolis. Jaduhñä Epafras ja'a Dios miänuu'xta'agy coø mijtsä Diosmädia'agy pedyii myajtünät hamuumdu'joot. Jaduhñä Dios hajxy xquiumáyät. ¹⁴ Jaduhñ mijts ja'a Demas xyajpoo'xpä, møødä Lucas ja'a mädsøoyøøbiä.

¹⁵ Huuc yajpoo'xä mäbøjpädøjc hajxy, ja'a hajxy jim hijpä Laodicea. Jaduhñä hermana Ninfa hajxy myajpoo'xpät, møødä mäbøjpädøjc-hajxy, ja'a hajxy jim nøcxpä Dioswiingudsähgøøbiä maa ja'a Ninfas tiøjcän. ¹⁶ Coø hädaa nocy hajxy hänajty tøø mgapxy, mänit hajxy jim mguejxtägätsät Laodicea, weenä mäbøjpädøjc-hajxy jim quiápxpät. Mänitä nocy hajxy mgápxpät, ja'aç jim tøø nguéxiäbä Laodicea. ¹⁷ Huuc näma'awä Arquipo hajxy jaduhñ coø naxy hoy tiehm quiudiünät nebiaty tøø yhane'emyii ja'a Dios.

¹⁸ Hamdsoo cø'øjaayháambyhøch hädaa nocy nyajmaya'añ. Huuc pa'ya'axä Dios hajxy ja'a høøhcøxpä coøch ween xpiuhbety maaç yaa ndsumyçhänä'ayän. Weenä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy. Amén.

1 Tesalonicenses

¹ Chaa hõjts hädaa nocy nhädiuunmuga'añ, hõõch Pablo, mõödä Silvano, mõödä Timoteo. Mijts hädaa nocy nyajnäjaayõõby, põnjatiä Diosmädia'agy jim mäbõjp Tesalónica. Mwiingudsähgõõbiä Diosteedy hajxy mõödä Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsõnhájtämbä. Tu'ugmädia'agy hajxy mmõõdhity. Weenä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy mõödä Jesucristo.

²⁻³ Tehngajnä hõjtsä Dios nnäma'ay “Dioscujú'uyäp” ja'a mijtscõxpä nägõxiä. Jaanä mijtscõxpä hõjtsä Diosteedy nmänuu'xta'agy tehngajnä. Jaduhñ hõjtsä Dios nnäma'ay coo mijtsä miädia'agy hamuumdu'joot mmäbõjcä, paady hajxy hoy mjaançh tehñ quiuidiuunä. Paady hajxy jaduhñ mgudiuñ, coo ja'a Dios hajxy mjaançh tehñ chocy. Coo ja'a Jesucristo hajxy hamuumdu'joot mjõbhixy, paady hajxy nägõ'õ nädecypä mmeexucy. ⁴ Mägu'ughajpädõjc, xchojpä Dios hajxy jaduhñ. Nnajuõõby hõjts jaduhñ coo ja'a Dios hajxy tõõ xwyiimbij. ⁵ Hix, coo hõjts mijts nyajwiingapxõõyy coo ja'a Jesucristo hajxy tõõ xñähho'túutäm, ja'a Dioshëpíritu hõjtsä mäjaa hånajty xmiooby. Cab hõjts hånajty nä'a nägoobä nnä'a capxy nnä'a mädia'agy. Coo hõjtsä mäjaa jaduhñ xmiooyy, paady hõjts hånajty nnajuõõy coochä tõyhajt hånajty nyecy. Mänaa hõjts jim nhitiän maa mijtsän, hoy hõjts jim nhijty. Paady hõjts jaduhñ hoy nhijty coo hõjts mijts hånajty jaduhñ hoy ween xpiahity. Mjahnijchp hajxy jaduhñ, túhmäts.

⁶ Jaduhñ hõjts mijts hoy xjiaançh pahity. Jaduhñä Wiindsõñ Jesucristo hajxy hoy tõõ mbahijxpä. Yajxonä mädia'agy hajxy jaduhñ mmädooyy, ja'a hõjts mijts nyajwiingapxõõyyäbä ja'a Jesucristocõxpä, ja'a hõjtsä Dios xñajtsapxõõyyäbä. Mxoonädaac hajxy jaduhñ coo hajxy jaduhñ mmädooyy, hoy hajxy hånajty jaduhñ hanaxiä mja tsaachpõcy. Ja'a Dios hajxy jaduhñ xyajxoonädaac. ⁷ Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tõõ mmäbõcy, hoy hajxy hånajty mja tsaachpõcy, paadiä mäbõjpädõjc-hajxy hoy miäbõjpä nägõxiä, ja'a hajxy jim tsänaabiä maa ja'a naax xihatiän Macedonia mõöd Acaya. ⁸ Ca'a jyimiähajtiä ja'a Diosmädia'agy jaduhñ tõõ wia'xy ja'a Jesucristocõxpä. Wiinduhmyhagajpt jaduhñ wia'xnä. Jaanä jaduhñä mädia'agy wia'xpä wiinduhmyhagajpt coo mijtsä Diosmädia'agy mmäbõjtschñ. Coo ja'a mäbõjpädõjc-hajxy jaduhñ tõõ miädoyhajnä, paady hõjts jaduhñ nga'a nägapxy. ⁹ Hix, majaty hõjts nwädity, jaduhñ hõjtsä mäbõjpädõjc xñäma'ay coog hõjts mijts hoy yajxon xyajtõjtägõõyy mänaa hõjts jim nhoyyän maa mijtsän, mõöd coogä quepychächä naaxpoch hajxy tõõ mnajtshixõõñä. Päädiäc hajxy tõõ mnajtshixõõy coogä Dios hajxy mwiingudsähgõõñä, mõöd coogä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot myajtuunnä. Tõyhajtä Dios jiuuquiä. Cabä quepychächä naaxpoch jiuuquiä. ¹⁰ Mõöd jaduhñ hajxy miänaambä cooc mijtsä Dioshuung Jesucristo hajxy mjõbhixy coo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Tsajpootyp chohnda'aga'añ coo hånajty yaa miänaca'añ. Coo ja'a Jesucristo hånajty tõõ yho'ogy, mänit yagjujypä ja'a Tieedy. Mänit jim ñõcxy tsajpootyp. Ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ xyajnähwa'adsäañäm coo ja'a haxõõgjäya'ayhajxy hånajty yajcumädowa'añii ja'a Dios.

2

¹⁻² Mägu'ughajpädõjc, coo hõjts jim nhooyy Filipos Diosmädia'agy-yajwa'xpä, mänit hõjtsä jäya'ay jim xxiõõghajty. Hõxtä xchaaçhtiuun hõjts jaduhñ. Pero coo hõjts mäniä nnõcxy maa mijtsän, mänit hõjtsä Dios xjiootcapxmõcpõjcy, hoy hõjtsä jäya'ay hånajty xjiaançh

tehm̄ miädsiphaty. Y coo højts mijtsä Diosmädia'agy nyajwiingapxøyy, mänit hajxy mmäbøjcy hamuumdu'joot. Tøyhajt jaduhñ, túhmäts. Coo højtsä Dios xpuihbety, paady højtsä miädia'agy hamøj jootmøj nyajwa'xä. ³ Tøyhajtä Diosmädia'agy jaduhñ. Hamuumdu'joot højts nyajwa'xy. Cab højts nhøhnda'agy. ⁴ Haa ca'a, ja'a Dios højts xwyiinguejx Diosmädia'agy-yajwa'xpä, paady højts hamuumdu'joot nyajwa'xy ca'xy pedyii. Cab højts nyajtägach ni weeñtiä. Ja'a Dios højts xquiumaayy. Jaduhñ højtsä njoot chocy coo højts xquiumáyät. Cab højts nmøjpäda'agy pø cab højtsä cu'ug xquiumay. Hix, jaduhñä Dios hajxy xñajuøyyäm neby hajxy nwiinhahñdhajtäm. ⁵ Mänaa højts jim̄ nhoyyän maa mijtsän, cab højts mijts hänajty nwiinhøøna'añ. Jii jäya'ayhajxy näje'e, yajxón hajxy miäwiinhøøñ je'eguiøxp coo hajxy yajcumaya'añ. Pero højts, cab højts jaduhñ mänaa njatcø'øy. Ni cab højtsä xädø'øñ mänaa nhadsocy. Jii jäya'ayhajxy näje'ebä, yajxón hajxy miäwiinhøøñ, weenä xädø'øñ hajxy jaduhñ mio'oyii. Pero højts, cab højts jaduhñ njatcø'øy. Tøyhajt jaduhñ. Xñajuøbiöchä Dios jaduhñ coöch nga'a høhnda'agy. ⁶ Cab højts jaduhñ nmäna'añ coo højts pøn xwyiingudsähgø'owät, ni mijts ni pøn, hoy jaduhñ jia hawiinmatsä coo højts cu xwyiingudsähgøøyy, je'eguiøxpä coo højtsä Jesucristo tøø xwyiinguexy. ⁷ Pero nnäxuu'chp højts mijts. Mijtsçxpä højtsä hojioot nmøødhaty. Høxtahm̄dsä tajiäya'ay ja'a yhuung hajxy cwieendähaty, jaduhñ højts mijts ngüendähajpä. ⁸ Njaanç tehñ chojpy højts mijts, paady højts mijtsä Diosmädia'agy hoy nyajwiingapxø'øy. Høxtä cu nnähho'tuuty højts mijts coo ja'a Dios jaduhñ cu miänaañ. Hix, hoyhoy højts mijts ndsocy nba'häyoy nägø'ø nädecypiä. ⁹ Mägu'ughajpädøjc, mänaa højts mijtsä Diosmädia'agy hoy nyajwiingapxø'øyän, nnajuøøby højts hänajty coo mijtsä xädø'øñ hänajty may mga'a møødä. Paady højts hänajty møc nduñ nxajy xøømdsuhñ. Mjahniejch hajxy jaduhñ, túhmäts. Ja'a nhamdsoo caayyøøc højts hänajty nguduumby nguxajpy. Cab højts hänajty nmäna'añ coo højts mijtsä caayyøøc xñä'a mó'owät.

¹⁰ Mägu'ughajpädøjc, hoy højts jim̄ nwädiyty maa mijtsän. Cab højts jim̄ nme'e'ch nbojty. Cab højts jim̄ nduundägooyy nnajxtägooyy. Ni weeñtiä højts jim̄ nga'a cädiehy. Tøyhajt jaduhñ, túhmäts. Jaduhñ højtsä Dios xñajuøøbiä coo tiøyyä. ¹¹ Høxtahm̄dsä teedyjäya'ayä yhuung hajxy jiootcapxmøcpøcy, jaanä jaduhñ højts mijts njootcapxmøcpøjpä. Tøyhajt jaduhñ, túhmäts. Jaduhñ mijts nmägäp xhanehm̄bä coo hajxy hoy yajxón mjäya'ayhadät. ¹² Jaduhñä Dios jioot chocy. Coo hajxy jaduhñ hoy yajxón njäya'ayhajtämät, paadiä Dios hajxy jim̄ xyajnøcxáanäm tsajpootyp maa miähane'emiän, maa wyiin-gudsähgø'øyijän.

¹³ Paady højtsä Dios tehngajnä nnäma'ay “Dioscujú'uyäp.” Hix, coo højts mijtsä Diosmädia'agy hoy nyajwiingapxø'øy, mänit hajxy hamuumdu'joot mguhbøjcy. Jaduhñ hajxy mmäbøjcy coo jiaanç Diosmädia'aguiä. Cab hajxy mmänaañ cooc tyijy jäya'ay tøø yhädiuñ. Tøyhajt jaduhñ coo ja'a Dios tøø yhädiuñ. Y coo hajxy jaduhñ mmäböcy, paady hajxy hoy mjäya'ayhajnä. ¹⁴ Mägu'ughajpädøjc, coo ja'a mhamdsoo mägunaax hajxy xchaaçhtiuñ, ja'a judíoshajxy, jaduhñ hajxy mjajt mhabejpä nebiä mäbøjpädøjc-hajxy jim̄ chaaçhpøquiän Judea-naaxooty, ja'a hajxy mäbøjpä ja'a Diosmädia'agy møødä Jesucristo miädia'agy. Jaduhñ hajxy chaaçhtiuñäbä ja'a yhamdsoo mägunaaxhajxy, ja'a judíoshajxy. ¹⁵ Coo ja'a Wiindsøn Jesucristo yagho'cä, ja'a judíoshajxy jaduhñ jatcøøyy. Jaduhñä judíos ja'a profetadøjc hajxy jecy yagho'pä. Højtspadiä judíos xjiaac hadsaachtiuunnajxpä. Coo ja'a judíoshajxy jaduhñ haxøøg yhäna'c-haty, paady hajxy quia'a cumayii ja'a Dios. Hoy piønä

hajxy jaduhñ miädsiphaty. ¹⁶ Hix, coo højtsä jäya'ayä Diosmädia'agy hänajty nyajmøødmädia'agy, ja'a hajxy ca'a judíospä, ween hajxy jaduhñ ñähwaats quiuhwaatspä, mänit højtsä judíos hänajty xjia wi'i yhaduga'añ. Coo ja'a judíoshajxy jaduhñ jiatcø'øy, tehngajnä hajxy hanaxiä haxøøg jiaac tehñ jiatcø'øy. Pero mobädajpä hajxy hoyhoy yajcumädowa'añii ja'a Dios.

¹⁷⁻¹⁸ Hoorä, mägu'ughajpæðjc, coo højts jim̄ nuooyy maa mijtsän, mänit højts jim̄ nwiimbjicumbä. Mänit højts yaa nmänajcy. Pero cab højts hijty yaa njega'añ. Ja wi'i ñøcxtägatsaamb højts jim̄ jadähooc maa mijtsän. Hix, jaduhñ højts mijts njuø'øy nebiä hamdsoo huungpän. Hoy miänaajä mijts njahmiejtsta'agy, hoy hajxy nga'a ja niyhíxäm hajujcy. Høøch Pablo, mayhøoc-høch jim̄ tøø nja wi'i ñøcxtägatsa'añ, pero cab højtsä møjcu'ugong tøø xyajnäbaadøøyyä coo højts jim̄ nnøcxtägátsät. ¹⁹⁻²⁰ Haa ja'a Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsøn hájtämbä, coo je'e yaa quiädaactägátsät hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy hänajty mgähxø'øga'añ maa wyiinduumän coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty hamuumdu'joot tøø mmäbøcy. Paady højts njøbhixy coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ. Mänit højts jaduhñ nxoonä'aga'añ nägø'ø nädecypiä ja'a mijtsæxpä. Mänit højtsä Dios xquiumaya'añ je'eguiøxp coo ja'a miädia'agy hajxy hoy mgudiuunä mänaabä højts mijts hoy nyajwiin-gapxø'øyän.

3

¹⁻³ Coo højts jaduhñ nmädoyhajty coog hajxy hijty mjaançh tehñ chaächpøcy, mänitøch njaançh tehñ jiootmayhajpøjcy je'eguiøxp cooçh hänajty nga'a najuø'øy pø mjøjtänaabiä møjcu'ugong hajxy hänajty. Páadyhøçhä njoot hänajty jiaançh tehñ chocy cooçh jim̄ nnøcxät maa mijtsän, nmäyajtøwáambiøch mijts hänajty pø hoy hajxy hänajty mmee'xtucy. Pero cab hänajty ñäbaadø'øwa'añ cooçh jim̄ nnøcxät. Mänitøch jaduhñ nwiinmahñdyhajty cooçhä hermano Timoteo jim̄ nguéxät nidiuhñ, y cooçh jii by nidiuhñ nmähmø'øwät Atenas. Näguipxy højtsä hermano Timoteo xmiøødtuñ Diosmoonsä maa højtsä Diosmädia'agy nyajwa'xiän ja'a Jesucristocøxpä. Páadyhøçhä hermano Timoteo jim̄ nguejxy maa mijtsän coo mijts jaduhñ xjiootcapxmøcpøgät maa hajxy hänajty mdsaaçhpøquiän, weenä Diosmädia'agy hajxy hänajty jaduhñ maas hoy mmäbøcy hamuumdu'joot, møød ween hajxy hänajty jaduhñ mga'a jootmayhaty. Hix, ja'a Dios hajxy jaduhñ tøø xyajnähdíjäm coo hajxy jaduhñ ndsaaçhpøjçämät ja'a Jesucristocøxpä. Tøyhajt jaduhñ, túhmäts. ⁴ Haa ca'a, mänaa højts jim̄ nhoyyän maa mijtsän, mänit hajxy nhawáanäm coo hajxy hänajty tsipcøxp ndsaaçhpøgáanäm. Jaduhñ hajxy tøø njaançh jajt tøø njaançh habéjtäm, túhmäts. ⁵ Hoorä, cooçh hänajty nga'a najuø'øy pø hoyyä møjcu'ugong hänajty mjøjtäna'ay maa hajxy hänajty xjia wi'i jiojcapxø'øyän, mänitøch jaduhñ nja mänaañ cooçh jim̄ nnøcxät maa mijtsän. Pero coo hänajty quia'a näbaadø'øwa'añ cooçh jim̄ nnøcxät høøch, páadyhøçhä hermano Timoteo jim̄ nguejxy, ween mijts jaduhñ xmiäyajtøy pø hoyyä møjcu'ugong hajxy hänajty tøø mjøjtäna'ay, pø hoyyä Diosmädia'agy hajxy hänajty mbanøcxyñä. Hix, ndsähgøøbiøch hänajty coo ja'a møjcu'ugong hajxy hänajty tøø xjiojcapxø'øy. Coo hajxy häxøpy tøø mga'a mee'xtucy, xiøøbä højts mijtsä Diosmädia'agy häxøpy hoy tøø nyajwiingapxø'øy.

⁶ Coo ja'a Timoteo jim̄ jiaançh hooyy maa mijtsän, mänit wyiimbjicumbä. Hoy yaa miejtstägach maa højtsän. Mänit højts xyhawaanä coogä Diosmädia'agy hajxy tehngajnä mmäbøcy hamuumdu'joot, møød coog hajxy hamiñ haxøpy mniçhogyii. Hoxioondaacnä jaduhñ. Jaduhñä Timoteo miänaambä cóogøch mijts hoy miänaajä xjiahmiejtsta'agy, møød cóogøch mijts

xchocy xpia'häyoy. Jadúhnägøch mijts xjia wi'i yhixa'añ nébiøch mijts nja wi'i yhixa'añän.

⁷ Mägu'ughajpädøjc, coo højts jaduñ nmädoyhajty coogä Diosmädia'agy hajxy hänajty tehngajnä mmäbøcy hamuumdu'joot, mänit højts njootcugøøyy, hoy højts hänajty hanaxiä nja tsaachpøcy, hoy højts hänajty møj may nyajmaajiaty. ⁸ Paady højts jootcujc nniñiäwøøyyänä coo mijtsä Diosmädia'agy tehngajnä mbanøcxy hamuumdu'joot ja'a Jesucristocøxpä. ⁹ Coo mijts jaduñ mmäbøcy tehngajnä, paady højts njaançh tehñ xioonda'agy Dioswiinduum, paady højtsä Dios hoy miänaajä nnäma'ay “Dioscujú'uyäp.”

¹⁰⁻¹¹ Xøømdsuhñ højtsä Diosteedy mba'ya'axy møødä Wiindsón Jesucristo. Jaduñ højts nmänuu'xta'agy hamuumdu'joot coo hajxy ween yajnäbaadø'oy coo højts jim nnøcxtägätsät maa mijtsän, jaduñ højts mijtsä Diosmädia'agy njaac yajnähixø'øwät nebiaty hajxy pedyii mga'a mäbøcyñä, ¹² møød weenä Jesucristo hajxy xjiaac puhbety coo hajxy hamuumdu'joot mjaac niçhogøøjät hamiñ haxøpy neby højts mijts ndsoquiän, møød coo jäya'ay hajxy jaduñ nägøxiä mdsoc mba'häyöwät, ¹³ møød weenä Jesucristo hajxy xjiaac puhbety coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mbanøcxät, møød coo hajxy mga'a najtshixø'øwät, møød coo hajxy mga'a wädität haxøøg, jaduñ hajxy mhídät hawa'adstuum, jaduñ hajxy pøn xquia'a nähwaambédät maa ja'a Diosteedy wyiinduumän coo ja'a Wiindsón Jesucristo hänajty yaa tøø quiädaactägach hädaa yaabä naaxwiin. Näguipxiä Jesucristo ja'a mioonsä hänajty nägøxiä miøødcäda'aga'añ møød pønjetiä Diosmädia'agy hänajty tøø miäbøcy.

4

¹ Hoorä mägu'ughajpädøjc, ja'a Jesucristocøxpä højts mijts cham nmägapxy nhane'emy coo hajxy hoy mjaac tehñ jiäya'ayhädät, jaduñä Dios hajxy xquiumáyät. Jaduñ højts mijts jayøbajt nyajnähixøøyy. Y jaduñ hajxy hoy mjaançh jäya'ayhaty.

² Jaduñ højtsä Wiindsón Jesucristo tøø xñajtsapxø'oy coo højts mijts nya-jwiingapxø'owät, túhmäts. ³ Jaduñä Dios hajxy xyajmädsójcäm coo hajxy hoy ngudiuunämät nebiaty hajxy tøø xyhanéhmäm coo hajxy hoy nwädíjtämät, møød coo ja'a haxøøgwiinmahñdy hajxy ngøxy najtshixøøyyämät. ⁴ Jaanä jaduñä Dios hajxy tøø xyhanéhmämbä coo ja'a ndo'oxiøjc hajxy hoy yajxón nmøødtsänáayyämät, møød coo hajxy nwiingudsähgøøyyämät. ⁵ Haa ja'a jäya'ayä Dios hajxy ca'a hixyhajpnä, cabä miädia'agy hajxy jaduñ quiudiuunä. Hix, wiingto'oxiøjc hajxy wyl'i yhadsojpy. Pero mijts, ca'a hajxy jaduñ mbajtcø'oy. ⁶ Ca'a mmäjøøn mmädøjcä tio'oxiøjc hajxy jaduñ mmägapxtägooyä. Pønjaty jaduñ jatcøøby, tsipcøxp hajxy hoyhoy yajcumädowa'añii ja'a Jesucristo. Haa ca'a, jaduñ højts mijts tøø nhuuc hanehmbä. ⁷ Hix, jaduñä Dios hajxy tøø xyajnähdíjäm coo hajxy hoy yajxón njäya'ayhájttämät. Cab hajxy jaduñ xyajmädsójcäm coo hajxy haxøøg nwädíjtämät. ⁸ Jaduñds je'e, paadiä Dios ja'a yhEspíritu tøø xmióoyyäm, jaduñ hajxy hoy njäya'ayhájttämät. Pønjaty jaduñ ca'a cudiunaamb nébiøch cham nmädia'aguiän, ja'a Dios hajxy jaduñ ñägädieeyøøby, ca'a jiäya'ayä.

⁹ Mägu'ughajpädøjc, ja'a Dios hajxy jaduñ tøø xyajnähixøøyyäm coo hajxy hamiñ haxøpy nniçhójcämät, pønjetiä Diosmädia'agy mäbøjp. Hoorä, coo ja'a Dios hajxy jaduñ tøø xyajnähixøøyyäm, cab yhadsipä cooçh mijts jaduñ njaac yajnäjaayø'owät coo hajxy jaduñ nniçhójcämät. ¹⁰ Tøyhajt jaduñ coo ja'a mäbøjpädøjc hajxy nägøxiä mdsocy yaa Macedonia-naaxooty wiinduhmyhagajpt. Jaduñ højts mijts mäbøcy nmänuu'xta'agy coo hajxy maas

hamuumdu'joot mmädsógät. ¹¹ Jaduhñ hõjts mijts tøø nhuuc hanehmbä coo hajxy hamoñ haducy mhídät, coo hajxy mga'a yajtägø'øwät maa cueendä hajxy mga'a møødän, møød coo hajxy mniyhix mnimiähäyowøjät hamd-soohaamby. Jaduhñä mjoot hajxy mbádá'agät coo hajxy jaduhñ mgudiúnät, ¹² jaduhñä cu'ug hajxy xquiumáyät, møød jaduhñ hajxy tii mga'a yajmaa-jiádät.

¹³ Mägu'ughajpädøjc, ja'a jäya'ayhajxy ca'a mæbøjpä, coo ja'a jiuju ja'a miägu'ug hajxy yho'ogy tiägoy, mänit hajxy jiaançh tehñ jiootmayhaty. Paady hajxy jaduhñ jiootmayhaty coo hajxy quia'a najuø'øy coo ja'a Dios ja'a ho'oguiäya'ay yagjujyipiøjtägatsa'añ, ja'a hajxy hånajty tøø miäbøquiäbä. Paady hõjts mijts chamñ nhawáañäm, cab hõjtsä njoot chocy coo hajxy mjootmayhájpät. ¹⁴ Hoorä, coo hajxy jaduhñ nmäbøjcäm coo ja'a Jesucristo jiujyipiøjtägajch mänaabä hånajty tøø yho'oguiän, paady hajxy jaduhñ nmäbøjcämbä coo ja'a Dios ja'a ho'oguiäya'ay yagjujyipiøjtägatsa'añ, ja'a hajxy hånajty tøø miäbøquiäbä ja'a Jesucristocøxpä, ja'a Jesucristo hajxy møødhijpä tu'ugmädia'agy.

¹⁵⁻¹⁷ Hädaa mädia'agy jaduhmbä, ja'a Jesucristøch jaduhñ xñajtsapxøøyyä. Hoorä, coo ja'a Jesucristo hånajty yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mänit jim choona'añ tsajpootyp. Mänit møc ya'axa'añ nebiä soldadowiindsønñhajxy møc ya'axiän coo hajxy hånajty chiptuna'añ. Mänitä Diosmoonsä møc ya'axaambä, ja'a møjtuung jim møødpä tsajpootyp. Mänitä Dios ja'a xiuuxt yajxu'uxa'añii møc. Mänitä ho'oguiäya'ayhajxy jiujyipiøga'añ, ja'a hajxy hånajty tøø miäbøquiäbä ja'a Jesucristocøxpä. Mänitä mæbøjpädøjc-hajxy nägøxiä chajpeda'añ, pønjaty hånajty jujyñä tsuxnä, näguipxy møød pønjaty hånajty tøø yho'ogy, ja'a hajxy hånajty tøø jiujyipiøjtägächäbä. Mänitä Jesucristo hajxy nägøxiä nøcxy njøjcubaadø'øwáañäm jim jocjooty, møød pønjaty hånajty tøø jiujyipiøjtägach, møød pønjaty hånajty jujyñä tsuxnä. Hoy miänaajä ja'a Jesucristo hajxy nägøxiä xmiøødhidáañäm. Cab hajxy mänaa xpiuhwa'adsáañäm. ¹⁸ Tøyhajt hädaa mädia'agy jaduhñ. Coo hajxy jaduhñ mmæbøcy, jaduhñ hajxy hamiñ haxøpy mnijiootcapxmøcpøgøjät.

5

¹⁻² Mägu'ughajpädøjc, mnajuøøby hajxy jaduhñ coo jaduhñ quia'a yajnajuø'øy mänaa xøø tiempo yhabaada'añ coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Paady, cab yhadsipä cooch mijts njaac yajnajaayø'øwät mänaa jaduhñ jiada'añii. Pero jaduhñ mæbøcy, mnajuøøby hajxy jaduhñ coo ja'a Jesucristo hajxy xyajcädaacpedáañäm jaguiapxy jamiädia'agy. ³ Jaduhñä cu'ughajxy hånajty miäna'ana'añ: "Jootcujc hajxy nhíjtäm; cab hajxy nej njadáañäm, cab hajxy nej nhabetáañäm", nøm. Mänitä tsø'ty häyohn jaguiapxy jamiädia'agy yhabaada'añ. Paquiä cu'ughajxy jaduhñ jiada'añii tiuna'añii jaduhñ mäwiin nebiä to'oxiøjc-hajxy jiaty yhabetiän coo ja'a yhuunghajxy hånajty myina'añ quia'awa'añ. Cabä cu'ughajxy hånajty hoy piäyø'øga'añ. ⁴ Pero mijts, mägu'ughajpädøjc, mwiinjuøøby hajxy jaduhñ. Cab hajxy jaduhñ myagjuø'øwa'añ coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ xyajcädaacpéjtämät jaguiapxy jamiädia'agy. ⁵ Hix, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, paady hajxy jaduhñ mäwiin nmäbáatäm nebiä jäya'ayhajxy xøøm wädijpän. Hoy hajxy yhixy. Cab hajxy nhíjtäm hagoodstuum. ⁶⁻⁸ Coo hajxy jaduhñ nmäbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, tsøcxä hajxy híjtäm nähix hahixøø. Tsøc hajxy híjtäm wijy quejy. Jaduhñ hajxy nga'a híjtämät nebiä jäya'ay maabän, nebiä jäya'ay múucäbän. Jaduhñä haxøøgpä hajxy

hoy njøjtánaayyämät nebiä soldadohajxy chiptuñän nähbujxt cuhbujxt. Tsøcxä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mäbøjcäm. Tsøgä jäya'ay hajxy nägøxiä tsojc pa'häyóowäm. Tsøgä Jesucristo hajxy jøbhíxäm coo hajxy xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsáanäm. ⁹ Hix, cabä Dios hajxy xyajmädsójcäm coo hajxy ndsaaçhpøjcämät. Caj pues. Jaduhñ hajxy tøø xyajnáhdíjjäm coo ja'a Wiindsón Jesucristo hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsämät. ¹⁰ Paady hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduhñ hajxy hoy xmiøødhidáanäm cøjxta'axiøø. Coo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy nägøxiä xwiowø'ogáanäm, møød pønjaty hñajty jujyñä tsuxnä, møød pønjaty hñajty tøø yho'ogy tøø tiägoy. ¹¹ Hoorä, jaac nijootcapxmøcpøgøø hajxy hamiñ haxøpy. Jaac niyajnáhixø'øwøø ja'a Diosmädia'agy hajxy. Jaduhñ hajxy jäda'ahaty mjaançh cudiuñ.

¹² Mägu'ughajpädøjc, mijts nmänuu'xtaacyppy coo ja'a wiindsønøjc hajxy mwiingudsähgø'øwät, ja'a hajxy jim tuumbä maa ja'a Diostøjcän, ja'a mijts xwyiingapx xjijøjcapxøøbiä. ¹³ Coo hajxy jaduhñ tiuñ, paady hajxy hamuumdu'joot mdsoc mba'häyóowät. Jootcujc hajxy mnimiøødhidøøjat. Cab hajxy mnimiäjootma'ad mnimiädsiphadøøjat.

¹⁴ Mägu'ughajpädøjc, jaduhñ mijts njaac yajwiinxiic njaac yajwiingapxøøy coo häna'c hajxy mhøjät, ja'a hajxy naxy nuuxho'pä, coo hajxy ween tiuñ; møød coo häna'c hajxy mjootcapxmøcpøgät, ja'a hajxy jootmayhajpä; møød coo häna'c hajxy mwiingapx mjøjcapxø'øwät, ja'a hajxy hoy ca'a mäbøgaambä. Mee'xxieemy hajxy jaduhñ nägøxiä mmägapx mhané'emät.

¹⁵ Mniyajcopcø'øwøøjap hajxy. Coo pøn ñägädieeyø'øwøøjat, cab yaghawiimbídat. Jaduhñä mjoot hajxy hoy miänaajä mbädá'agät coo mayhajt hajxy mduñhájtät hoy ñä'a pønä, møødä mäbøjpädøjc-hajxy, møødä cu'ughajxy nägøxiä.

¹⁶ Hoy ñä'a mänaajä hajxy mxoondá'agät. ¹⁷ Tehngajnä Dios hajxy mba'yá'axät. ¹⁸ Mnámá'awäbä Dios hajxy “Dioscujú'uyäp”, hoy hajxy nej cu mja jat cu mja habet. Chojpiä Dios joot jaduhñ coo hajxy jaduhñ ngudiúunämät, je'eguiøxp coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcäm ja'a Wiindsón Jesucristocøxpä.

¹⁹ Cabä Dioshespíritu hajxy mänaa mhadúgät. ²⁰ Cab hajxy mbéxät pønjetiä Diosmädia'agy najtscapxøøby. ²¹ Pero cøxäbä mädia'agy hajxy mmädoomach mädyii hoy mädyii mäbaad. Je'eds hajxy mguhbøgäp hamuumdu'joot. ²² Møødä haxøøgjootä haxøøgwiiinmahñdy hajxy mgøxy najtshixø'øwät.

²³ Ja'a Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmióoyyäm. Ween hajxy xquiøxy yajnáhwa'açh xquiøxy yajcuhwa'açh. Ween hajxy xyaghity hawa'adstuum, møødä mjuøhñdyhajxy, møødä mni'xä mgopc-hajxy, høxtä coonä ja'a Wiindsón Jesucristo yaa quiädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin. ²⁴ Ja'a Dios hajxy tøø xwyiimbíwäm. Jaaya'ay hajxy tsipcøxp xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsáanäm neby hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm. Tøyhajt jaduhñ. Hix, cabä Dios mänaa yhøhnda'agy.

²⁵ Mägu'ughajpädøjc, huuc Diospa'ya'ax hajxy tehngajnä ja'a højtscøxpä.

²⁶ Huuc näma'aw ja'a mäbøjpädøjc hajxy jaduhñ nägøxiä coo højts hamuumdu'joot ndsocy nba'häyoy.

²⁷ Naxiä mäbøjpädøjc hädaa nocy hajxy mdehm yajwiingapxø'øwät nägøxiä. Ja'a Jesucristo jaduhñ hanehmb.

²⁸ Ween mijtsä Wiindsón Jesucristo ja'a hoyhajtä weenhajt møj may xmio'oy. Amén.

2 Tesalonicenses

¹ Chaa hõjts hädaa nocy nhädiuunmuga'añ, hõõch Pablo, mõödä Silvano, mõödä Timoteo. Mijts hädaa nyajnäjaayõõby, põnjaty jim hamugõõby Dioswiingudsähgõõbiä Tesalónica. Ja'a Dios hajxy nDeedyháltäm, mõödä Jesucristo hajxy nWiindsõnháltäm. ² Ween mijtsä Dios ja'a tsooctä mayhajt xtiuunä, ween mijtsä hoyhajtä weenhajt xmio'oy.

³ Mägu'ughajpädõjc, ja'a mijtscõxpä hõjtsä Dios hoy miänaajä nnäma'ay "Dioscujú'uyäp." Hawiinmats jaduhñ. Hix, tehngajnä Diosmädia'agy hajxy mjaac mäbõcy, mõöd hajxy tehngajnä mjaac niçhogyii hamiñ haxõpy. ⁴ Hoy miäjatiä hõjts nwädity maa ja'a Diostõjcän, jaduhñ hõjts nmädia'agy ja'a mijtscõxpä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy mjaançh tehñ miäbõcy, mõöd coo hajxy hoy mjaançh tehñ miee'xtucy, hoy hajxy hanaxiä mja tsaächpõcy ja'a Dioscõxpä. ⁵ Coo hajxy jaduhñ mmee'xtucy, paadiä Dios hajxy jim xpiäda'aga'añ hawa'adstuum coo hänajty miähane'ema'añ. Xyhijxpä Dios hajxy coo hajxy je'e myajcudsaaçhpõgõ'õy. Hoy jaduhñ coo hajxy jim xpiädá'agät.

⁶ Põnjaty mijts jaduhñ xchaaçhtiuumb, yaghawiimbidaambiä Dios jaduhñ. Jaduhñä Dios jioot chocy. ⁷ Coo ja'a Wiindsõn Jesucristo yaa miänajtägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, jim choona'añ tsajpootyp. Ja'a mioonsä miõõdmänacaamby, ja'a hajxy mäjaamõõdpä. Hajájjäbä Jesucristo quiäda'aga'añ. Mänitä Dios hajxy nägõxiä xyajpoo'xáanäm, mõöd hõjts mõöd mijts nägõxiä. Cab hajxy jaduhñ xyajtsaaçhtiunáanänä. ⁸ Coo ja'a Jesucristo hänajty yaa tõõ quiäda'agy, mänitä jäya'ayhajxy quiumädowa'añ põnjatiä Dios hänajty tõõ quia'a mõjpadá'aguiäbä, põnjatiä miädia'agy hänajty tõõ quia'a mäbõjcäbä ja'a Wiindsõn Jesucristocõxpä. ⁹ Cõjxta'axiõõ hajxy jiiby chaächpõga'añ haxõõgtuum. Cab hajxy jim mänaa yajtägõõwa'añii Dioswiinduum, maa ja'a Dios mõj jaançh yháña'ayän, maa mõcmäjaa miõõdän. ¹⁰ Coo ja'a Jesucristo hänajty yaa tõõ quiäda'agy, mänitä jäya'ayhajxy jiaançh tehñ yagjuõ'õwa'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty tõõ miäbõquiäbä, ja'a hajxy hänajty tõõ ñähwa'ach tõõ quiuhwá'achäbä. Mänitä Jesucristo hajxy wyiingudsähgõ'õwa'añ. Jim mijts hänajty mbahidaambä je'eguiõxp coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty tõõ mmäbõjpä neby hõjts mijts tõõ nyajnähixõ'õyän.

¹¹ Ja'a mijtscõxpä hõjtsä Dios hoy miänaajä nba'ya'axy coo ja'a miädia'agy hajxy hoy mgudiúunät, ween hajxy jaduhñ xquiumay. Paady hajxy tõõ xyajnähdijy coo hajxy mnähwa'ads mguhwá'adsät. Ween hajxy xpiuhbety ja'a miäjaahaam coo ja'a miädia'agy hajxy hoy mmäbõjcät, jaduhñä hojioot hajxy mmõõdhädät. ¹² Coo ja'a hoybä weenbä hajxy jaduhñ mgudiúnät, jaduhñä cu'ugä Wiindsõn Jesucristo hajxy wyiingudsähgõ'õwät, mõöd jaduhñ mijtsä cu'ug xwyiingudsähgõõbiät. Ja'a nDiosháltäm mõödä Wiindsõn Jesucristo, jaaya'ay mijtsä tsooctä mayhajt xtiúunäp.

2

¹⁻² Mägu'ughajpädõjc, chámhõch nmädia'aga'añ coo ja'a Wiindsõn Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mõöd coo hajxy xmiojya'axáanäm coo hajxy jim nhamugõõyyämät maa je'ejan. Hoorä, coo hajxy mmädoyhädät cooc tyijy tõõ yhabaatnä coo ja'a Jesucristo quiädaactägatsaanä, cab hajxy mdsoj mäbõgät. Cab hajxy mjootmayhädät. Cab hajxy mdsähgõ'õwät. Hix, jaduhñä häna'c-hajxy näje'e tõõ yhõhnda'agy

cooc tyijy ja'a Dios jaduhñ tøø miäna'añ, møød cooc tyijy højts jaduhñ tøø nmäna'añ, capxyhaam, nocyhaam. Pero cab jaduhñ ñä'a tøyyä. Paady højts mijts chamñ nmänuu'xta'agy ³ coo hajxy mga'a yajwiinhøønät ni weeñtiä. Hix, cab jaduhñ choj habaada'añ. Jayøjpä jaya'ayä Diosmädia'agy hajxy nämay ñajtshixø'øwa'añ. Mänitä haxøøgjäya'ay wyiingähxø'øga'añ, ja'a hänajty jiiby ca'awaambä haxøøgtuum. ⁴ Mänitä haxøøgjäya'ayä Dios miädsibø'øwa'añ møødä jäya'ayhajxy yaa wyiingudsähgøøbiä cøxiä. Jaançh tehñ yajcumayaamb hänajty jaduhñ. Mänitä yhanehmndaact jiiby piäda'aga'añ maa Diostøjcän. Jaduhñ hänajty ñibiäda'aga'añii nebiä Diosän. Yajwiingudsähgø'øwaamb hänajty jaduhñ nebiä Diosän.

⁵ Mänájøch jimñ nhitiän maa mijtsän, mänítøch jaduhñ nhuuc hawáanäm coo jaduhñ jiada'añ. Mjahmiejchp hajxy jaduhñ, túhmäts. ⁶ Cabä haxøøgjäya'ay jaduhñ choj wiingähxø'øga'añ je'eguiøxp coo yhadugyüi høxtä coonä Dios yaghabáadät coo jaduhñ wyiingähxø'øgät. Mnajuøøby hajxy jaduhñ pøñ mähadujp. ⁷ Tøø ja'a haxøøgwiinmahñdy tiägøøñä wädijpä. Hamee'ch jaduhñ wiädity. Jaanä jaduhñ je'e yhadújcäbä. Coo yhabáadät coo quia'a hadújcänät, mänitä mähadujpä jiøwa'adsa'añ. ⁸ Mänitä haxøøgjäya'ay jaduhñ jiaançh wiingähxø'øga'añ. Mänitnä Wiindsøn Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ mäjaamøød. Mänitä Jesucristo ja'a haxøøgjäya'ay yajcuhdägoyya'añ. Piäxujyaam jaduhñ yagho'oga'añ. ⁹ Coo ja'a haxøøgjäya'ay jaduhñ wyiingähxø'øga'añ, ja'a møjcu'ugong puhbedaamb. Møcmäjaa miøødhadaamb. Mänitä hijxtahñd yajcähxø'øga'añ hoy-yagjuøøñä. Jaduhñä cu'ug hänajty wyiinhøøna'añ. ¹⁰ Haxøøgwiinmahñdyhaam hänajty miäwiinhøøna'añ. Ja'a jäya'ayhajxy hänajty tu'udägoyyaambä, je'edshajxy jaduhñ yajwiinhøønaamb. Paady hajxy hänajty tiu'udägoyya'añ coo ja'a tøyhajt hajxy hänajty tøø quia'a tsocy. Paady hajxy hänajty quia'a nähwa'ads quia'a cuhwa'adsa'añ. ¹¹⁻¹² Pønjetiä tøyhajt jaduhñ ca'a tsojp, ja'a haxøøgpä hajxy wyiinxoondaacypy. Jaduhñä Dios miäna'añ coo hajxy ween yajwiinhøøñ, møød coo ja'a høhñda'agymiädia'agy hajxy ween miäböcy, jaduhñ hajxy jiiby quiá'awät haxøøgtuum.

¹³ Mägu'ughajpådøjc, xjiaançh tehñ chojpy mijtsä Dios. Ja'a mijtsøøxpä højtsä Dios hoy miänaajä nnäma'ay "Dioscujú'uyäp." Hawiinmats jaduhñ. Paady højts jaduhñ nnäma'ay je'eguiøxp coo ja'a Dios hajxy jecy xyajnähdiij coo hajxy mnähwa'ads mguhwá'adsät. Cahnä hädaa yaabä naaxwiin hänajty yhawijy tiøø'xta'agy coo hajxy jaduhñ xyajnähdiij. Coo ja'a tøyhajt hajxy tøø mmäböcy, paadiä Dios hajxy xyajnähwa'açh xyajcuhwa'açh ja'a yh-Espirituhaam. ¹⁴ Coo ja'a Dios hajxy jaduhñ xyajnähdiij, paadiä tøyhajt hajxy tøø mmäböcy mänaa højts mijts hoy nyajwiingapxø'øyän. Jaduhñ hajxy tøø xyajnähdiijä coo ja'a Wiindsøn Jesucristo hajxy xmiøødhídät cøjxta'axiøø.

¹⁵ Mägu'ughajpådøjc, tøø højts mijtsä cuhdujt madiu'u nyajnähixø'øy capxyhaam møød nocyhaam. Hamuumdu'joot hajxy jaduhñ mmäböçgät tehñgajnä. Cab hajxy nnajtshixø'øwät. ¹⁶ Xjiaançh tehñ chójcäm ja'a Wiindsøn Jesucristo hajxy møødä Diosteedy. Tøø mayhajt hajxy xtiúunäm coo hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm cooc hajxy hoy miänaajä xmiøødhidáanäm. ¹⁷ Weenä Dios hajxy xpiuhbety coo hajxy hoy mgudiúnät, møød coo hajxy hoy mgápät.

3

¹ Hoorä, mägu'ughajpådøjc, huuc pa'ya'axä Dios hajxy ja'a højtsøøxpä, ween højtsä mädia'agy ja'a Jesucristocøøxpä paquiä nøcxy nyajwa'xy, weenä cu'ughajxy miäböcy nej mijts tøø mmäböçquiän, ² møød ween højtsä Dios xñäwa'añ maa ja'a haxøøghäna'c-hajxiän, maa ja'a cahwiindøyhäna'c-hajxiän.

Hix, cabä jäya'ayhajxy nägøxiä miäböcy. ³ Pero tømiaäiaacpä Dios. Xpiuhbe-daamb hajxy jaduhñ. Xñäwa'anaamb hajxy jaduhñ maa ja'a haxøøgpän. ⁴ Jaanä jaduhñduhmbä, nmäböjcäp højtsä Dios ja'a miädia'agy ja'a mijtscøxpä. Nnajuøøby højts coo mijtsä cuhdujt mgudiuna'añ, ja'a højts mijts cham nyajwiingapxø'øwaambiä. ⁵ Weenä Dios hajxy xjiaac yajwiinjuø'øy tiiguiøxpä hajxy jaduhñ coo xchójcäm, møød tiiguiøxpä Jesucristo coo miee'xtujcy mänaa yaa yhitiän hädaa yaabä naaxwiin.

⁶ Mägu'ughajpädøjc, tøø højts nmädoyhaty cooc mijts näje'e mwi'i ñuuxho'ogy, møød cooc hajxy näje'e mga'a nä'ägädä tuna'añ. Hoorä, jaduhñ højts mijts nmägapxy nhane'emy ja'a Wiindsón Jesucristocøxpä coo hajxy mbuhwá'adsät pønjaty jaduhñ wi'i ñuuxho'p, ja'a cuhdujt hajxy ca'a cudiunaambä, ja'a højts mijts tøø nyajwiingapxø'øyäbä. ⁷ Mnajuøøby hajxy coo højts hawiinmats xpiahíxät neby højts hoy nwäditiän. Hix, mänaa højts jim nhitiän maa mijtsän, cab højts hänajty jim nnuuxho'ogy. ⁸ Caj pues. Xøømdsuhm højts hänajty nduñ nxajy. Paady højts hänajty jaduhñ nguhdujthaty, cab højts hänajty ndsocy coo højts mijts cu xpiuhbejty. Ngujuuby højts hänajty tijaty højts hänajty ngaaby. ⁹ Paady højts hänajty jaduhñ nguhdujthaty, jaduhñ højts hänajty ndsocy coo højts mijts jaduhñ xpiahíxät, hoy højtsä cuhdujt hänajty nja møødä coo højts mijts cu xpiuhbejty. ¹⁰ Mänaa højts jim nhitiän maa mijtsän, jaduhñ højts hänajty nmägapxy nhane'emy coo hajxy nägøxiä mdun mxájät. Pøn jaduhñ ca'a tunaamb, cabä caayyøøc hajxy mmó'owät. ¹¹ Coø højts jaduhñ tøø nmädoyhaty cooc hajxy jaduhñ näje'e mwi'i ñuuxho'ogy, møød cooc hajxy näje'e mga'a nä'ägädä tuna'añ, møød cooc hajxy näje'e mwi'i yajtägø'øy maa cueendä hajxy mga'a møødän, ¹² pønjaty jaduhñ jatcøøby, jaduhñ højts nmägapxy nhane'emy ja'a Wiindsón Jesucristocøxpä coo hajxy jootcujc ween tiuñ xiajy, jaduhñä quiaayyøøc hajxy ñiguiudúunäxät.

¹³ Mijts, mägu'ughajpädøjc, cab hajxy mnänuuxø'øwät coo ja'a hoybä weenbä hajxy mdúnät. ¹⁴ Pøn jaduhñ ca'a cudiunaamb neby højts cham ngujaayän maa hädaa noquiän, myajcopcø'øwäp hajxy jaduhñ. Cab hajxy mmøødwädijmúnät. Ween jaduhñ chähdiuñ. ¹⁵ Pero cab hajxy mmädsiphädät. Jaduhñ hajxy mhoj mmägápxät nebiä huch nebiä puhya'ayän.

¹⁶ Yejpiä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt. Ween mijtsä hoyhajtä weenhajt møj may xmio'oy hoy miänaajä. Ween hajxy nägøxiä xmiøødhity.

¹⁷ Høøch Pablo, hamdsoo cø'øháamhøch cham njahmiaya'añ. Jaduhñhøch nxøø ngujaay hoy ñä'a mädyii nocyjiootiä: Pablo. ¹⁸ Ween mijtsä Wiindsón Jesucristo ja'a tsooctä mayhajt xtiunä nägøxiä. Amén.

1 Timoteo

¹ Pablohájpøch høøch. Ja'a Jesucristøch xquiuguexyhajp. Ja'a Diosteedy møødä Wiindsón Jesucristo, mänitøch hajxy tøø xyhane'emy cooch jaduhñ ndúnät cuguexy. Ja'a Dios hajxy jaduhñ xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm. Ja'a Jesucristo hajxy njøbhíxäm coo hajxy hawa'adstuum xpiäda'agáañäm.

² Timoteo, míichhøch hädaa nocy nyajnájaayøøby. Jadúhñhøch miich njuø'øy nebiä hamdsoo huungpän coo ja'a Diosmädia'agy nmäbøjcäm. Tøyhajt jaduhñ. Ja'a Diosteedy møødä Wiindsón Jesucristo, ween miichä tsooctä mayhajt hajxy xtiunä, ween xñäxuuch, weenä hoyhajtä weenhajt xmio'oy.

³ Hoorä, mänaa højts jim tøø nhíjtäm Efeso, mänitøch nwiinmahñdyhajty cooch jim nnøcxät Macedonia-naaxooty. Mänitøch miich nmänuu'xtaacy coo jim mmähmø'øwät Efeso nidiuhm, coo jaduhñ jim ween mduñ wiindsón maa ja'a Diostøjcän. Jadúhñhøch miich cham nnämäaguumbä coo jim mjaac túnät. Hix, jii jäya'ayhajxy näje'e, cabä Diosmädia'agy hajxy hoy yajnáhixø'øy neby højts nyajnáhixøøyyäm. Wiingaty hajxy yajnáhixø'øy. Mhójäp jaduhñ coo hajxy jaduhñ wiing quia'a yajnáhixøøñät. ⁴ Jaaná jaduhñduhmbä, mhójäp je'ebä pønhatiä nähap hajxy wi'i miädiaacp, møød pønhati yajcøpcøøby tijatiä jecyjäya'ayhajxy hijty xiøhaty. Cab jaduhñ choobaady coo jaduhmbä capxy coo jaduhmbä mädia'agy hajxy tehngajnä yajcapxiø'øy. Jue'e tsoobaatp coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäbøjcäm coo ja'a Dios hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum.

⁵ Pero jaduhñä Dios jioot chocy coo hajxy hamuumdu'joot nniçhojc nnibia'häyóowämät hamiñ haxøpy. Pønhati howyiinmahñdy møød, je'ehajxy jaduhñ hamuumdu'joot niçhojc nibia'häyóowäp, møød pønhati haxøøgwiinmahñdy ca'a møød, møød pønhatiä Diosmädia'agy hamuumdu'joot mäbøjp. ⁶ Tøø jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy ñajtshixøøñä näje'e. Tøø hajxy jaduhñ tiu'udägoonä. Xiøøbä hajxy yajcapxiø'øy mädyii ca'a tsoobaatp. ⁷ Jaduhñä jioot hajxy jia wi'i piäda'agy coo ja'a jecyquiuhdujt hajxy yajnáhixø'øwät, ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä. Pero cab hajxy wyiinjuø'øy neby hajxy jia wi'i yajnáhixø'øwa'añ cooc tyijy tiøyyä.

⁸ Coo ja'a jecyquiuhdujt hajxy jaduhñ hoy nyajtúunämät, mänit jaduhñ tiuungpaady. Tøyhajt jaduhñ, túhmäts. ⁹ Paadiä Dios ja'a jecyquiuhdujt piädaacy coo ja'a haxøøgjäya'ayhajxy jaduhñ quiumädówät, ca'a jie'eguiøxpä ja'a hojiäya'ayhajxy. Tøyhajt jaduhñ, túhmäts. Jue'eçh jaduhñ nnänøømby ja'a haxøøgjäya'ayhajxy, pønhatiä Diosmädia'agy ca'a mäbøjp, møød pønhatiä Dios ca'a wiingudsähgøøby, møødä cubøjpä cugädieebiähajxy, møød pønhatiä haxøøgwiinmahñdy møød, møød pønhatiä Dios mägapxtägooby, møød pønhatiä tiaj tieedy yagho'p, møødä jäya'ay-yagho'pähajxy, ¹⁰ møød pønhatiä wiingto'oxiøjc møødtsänaaby, møød pønhatiä miäya'adiøjc møødmaab, møødä jäya'amiee'tspähajxy, møødä høhñdaacpähajxy, møødä mänähøønøøbiähajxy, møød pønhatiä hoguiapxiä homiädia'agy hajxy ca'a cudiumb. ¹¹ Hädaa hoguiapxy hädaa homiädia'agy hädaaduhmbä, jim jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo ja'a Dios hajxy tøø xpiädäacäm hawa'adstuum. Diøshøch jaduhñ tøø xyajnáhdijy coo ja'a miädia'agy nyajwá'xät. Jaançh tehñ jiootcujcä Dios jaduhñ.

¹² Haa ja'a Wiindsón Jesucristo, je'eçhä mäjaa tøø xmio'oy. Páadyhøch jaduhñ nnäma'ay "Dioscujú'uyäp" cooch tøø xwyiinguexy coochä miädia'agy jaduhñ nyajwá'xät. Xyaghijxnájxhøch jaduhñ cooch hánajty hoy nduna'añ, ¹³ hóyhøch hijty haxøøg nja wiingapxpety. Nmädsibøøbiøch

hijty. Nhøxpäbóobiøch hijty pønjaty mæbøjp ja'a Jesucristocøxpä. Pero cábøchä Dios xyajcumädooyy. Xñäxú'tshøch jaduhñ je'eguiøxp cooçh hänajty nga'a nnajuø'øynä cooçh hänajty haxøøg njatcø'øy. ¹⁴ Mänítøchä Dios ja'a tsooctä mayhajt mõj may xtiuunä. Mänítøch xpiädaacy tu'ugmädia'agy møødä Jesucristo. Páadyhøchä Diosmädia'agy nmæbøjnä. Páadyhøchä jäya'ay nägøxiä ndsojc nba'häyoonä.

¹⁵ Paadiä Jesucristo yaa yhooyy hädaa yaabä naaxwiin, ja'a cubojpä ja'a cugädieebiähajxy hoy yajnähwa'açh yajcuhwa'açhii. Tehm tiøyhajt jaduhñ. Tsøc hajxy hamuumdu'joot mæbøjcäm. Høøch, hanáxiøchä pojpä cädieey hijty nmøødä may. Cab ndijy pøn hijty xmiäbaady nébiøchä pojpä cädieey hijty nmøødä. ¹⁶ Høyhøchä pojpä cädieey hijty may nja møødä hanaxiä, mänítøchä Dios xñäxuu'ch, jaduhñä Jesucristo yajcähxø'cy cooçh hänajty xjiaançh tehñ miee'xtucy, weenä cubojpä cugädieebiähajxy jaduhñ wyiinjuø'øy coo hajxy hawiinmats miäbøgät ja'a Diosmädia'agy ja'a Jesucristocøxpä, møød ween hajxy jaduhñ wyiinjuø'øbiä coo hajxy hoy jiugyhada'añ cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän. ¹⁷ Tsøgä Dios hajxy hoy miänaajä wiingudsähgøøyyäm. Nidiuhñ jaduhñ miähane'emy cøjxta'axiøø. Cab jaduhñ mänaa yho'oga'añ tiägoyya'añ. Cab hajxy jaduhñ mänaa nhíxäm. Tehm tiøyhajt jaduhñ.

¹⁸⁻¹⁹ Huung Timoteo, chámhøch miích nwiingapx njøjcapxø'øy coo ja'a Diosmädia'agy hamuumdu'joot mmämøjtäná'awät, møød coo tehngajnä mmæbøgät, møød coo hojiot howyiinmahñdy mjaac panócxät. Jaduhñ miíchä Dioscugapxyhajxy jecy tøø xyhuuc mädiaacpä coo miích jaduhñ mgudiuna'añ. Najtscapxøøyyä hajxy jaduhñ ja'a Dioshèspíritu. Jii jäya'ayhajxy näje'e, coo ja'a yhojiotä yhowyiinmahñdy hajxy tøø ñajtshixø'øy, paady hajxy tøø tiu'udägoonä. Cabä Diosmädia'agy hajxy miäbøjnä. ²⁰ Jaduhñä Himeneohajxy tøø jiaty møødä Alejandro. Tøøchä mõjcu'ugong hajxy nyajcø'ødägø'øy, weenä Dios hajxy jaduhñ miänuu'xta'agy coo hajxy miämee'xøøjät, møød coo hajxy ween wyiinjuø'øy coo jaduhñ yhaxøøgä coo ja'a Dios hajxy ñähojy.

2

¹ Hoorä, chámhøch nyajwiinxiic nyajwiingapxø'øwa'añ nebiatiä Dios hajxy nba'yaaxmújcämät. Tsøgä Dios hajxy mänuu'xtáacäm ja'a jäya'aguiøxpähajxy nägøxiä mäduhñtiä hajxy yaa chána'ay hädaa yaabä naaxwiin. Tsøgä Dios hajxy nämáayyäm “Dioscujú'uyäp.” ² Pønjaty hajxy xyhanéhmäm, je'eguiøxpä Dios hajxy tsøc mänuu'xtáacäm, møødä gobiernähajxy, møødä gobernadorhajxy, møødä cuduunghajxy. Jaduhñ hajxy hagujc jootcujc nhíjtämät. Jaduhñä cu'ug hajxy xquia'a hadsíjpämät. Jaduhñä Diosmädia'agy hajxy hoy ngudiúunämät. Jaduhñä Dios hajxy hoy nwiingudsähgøøyyämät. ³ Hahixøøby jaduhñ coo ja'a Dios hajxy jaduhñ nmänuu'xtáacämät ja'a gobiernäcøxpähajxy. Jaduhñä Dios hajxy xquiumáayyämät. Jaaya'ay hajxy jaduhñ xyajnähwaats xyajcuhwáatsäm. ⁴ Jaduhñä Dios jioot chocy coo hajxy nägøxiä nnähwaats nguhwáatsämät mäduhñtia hajxy yaa ndsänáayyäm hädaa yaabä naaxwiin, møød coo ja'a tøyhajt hajxy nwiinjuø'øyyämät ja'a Jesucristocøxpä. ⁵⁻⁶ Hix, tu'uquiä Dios hajxy nDeedyhájtäm. Jaanä jaduhñduhmbä, tu'jäya'ay hajxy jim xñähgapxtúutäm Dioswiinduum. Ja'a Jesucristo je'e. Mänitä Dios miänaañ coo ja'a Jesucristo yaa jiäya'ayhädät hädaa yaabä naaxwiin. Mänitä Jesucristo hamdsoojoot ñiñähdujca. Mänit hajxy nägøxiä hoy xñähho'túutäm. Jaduhñ nbojpä ngädieey hajxy nägøxiä xyajnähwaats xyajcuhwáatsäm. ⁷ Páadyhøchä Dios xpiädaacy cooçh xquiuguexyhädät cooçh mädia'agy jaduhñ nyajwá'xät coo ja'a

Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, møød coochä jäya'ayä Diosmädia'agy nyajwiingapxó'øwät, ja'a hajxy ca'a judíospä, ween hajxy jaduhñ miäbøcy, møød weenä tøyhajt hajxy jaduhñ wyiinjuø'øy. Tømiädiáacpøch jaduhñ, cábøch nhøhnda'agy.

⁸ Jaduhñds je'e, jadúhñhøchä njoot chocy coochä nmäya'adiøjcä Dios hajxy pia'yá'axät, hoy ñä'ä majatiä hajxy mhamugø'øy Dioswiingudsähgøøbiä. Hojoot howyiinmahñdymøød hajxy jaduhñ mba'yá'axät, ca'a yhadsip ca'a yha-jootma'adä, ca'a yhaxøøgwiinmahñdymøødä. ⁹ Jaaná jaduhñduhmbä, cábøchä njoot chocy coo ja'a to'oxiøjc-hajxy hoçhähdiiuunnä ñibiäda'agøøjät. Cabä quiuhwaay hajxy hanaxiä yajcopcø'øwät. Cabä oro hajxy piädá'agät ni perlas. Cabä wit tsojwatypä hajxy miäwädítät. ¹⁰ Jaduhñä jioot hajxy piädá'agät coo ja'a mayhajt hajxy tehngajnä tiúnät, jaduhñ hajxy yajcähxó'øgät coo ja'a Dios hajxy tøyhajt wyiingudsähgø'øy hamuumdu'joot. ¹¹ Hamoñ haducy ja'a to'oxiøjc-hajxy jim yhamädoowhídät maa hajxy naxy mhamugø'øyän. Jaduhñä Diosmädia'agy hajxy hoy yhabøgät. Møød mee'xxieemy hajxy jim yhídät. ¹² Jadúhñhøch nmägäpñ nhanehmbä coo ja'a to'oxiøjcä Diosmädia'agy hajxy jim quia'a yajnahixø'øwät maa hajxy naxy mhamugø'øyän. Hamoñ haducy hajxy jim ñä'ägä hídät. Cabä to'oxiøjc cuhdujt hajxy miøødä coo ja'a ya'adiøjc hajxy yhoj yá'axät. ¹³ Hix, ja'a Adán, jawyiin je'e yhädiuunnä; høxhaamä Eva jiaac hädiuunnä. ¹⁴ Jaaná jaduhñduhmbä, ja'a Eva jaduhñ wiinhøhñä ja'a møjcu'ugong, ca'a yhadángä. Jaduhñä Eva quiädiehçohñ. ¹⁵ Paadiä to'oxiøjc-hajxy jiaanç tehñ chaaçhpøcy coo yhuunghajxy myiñ miech. Pero coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy tehngajnä miäbøjcät, jaduhñä piojpä quiädieey hajxy yajnahwa'ads yajcuhwa'adsaanäxä. Jaduhñä Dios chojpä coo ja'a to'oxiøjcä mabøjpädøjc hajxy hamuumdu'joot choc pia'häyøwät, møød coo hojioot howyiinmahñdy hajxy miøødhádät, møød coo hajxy mee'xxieemy yhídät.

3

¹ Hahixøøby jaduhñ coo ja'a mjoot hajxy mbädá'agät coo hajxy mdúnät wiindsøn maa ja'a mabøjpädøjc-hajxiän. Hodiunng jaduhñ. Tehñ tøyhajt jaduhñ. ² Pøn jaduhñ tuumb wiindsøn maa ja'a Diostøjcän, tsipcøxpä howyiinmahñdy miøødhádät. Jagooyä to'oxiøjc tu'ug yaghídät, ca'a mietsc ca'a tiägøøgä. Cabä vino comjaty yhú'ugät. Cabä haxøøgwiinmahñdy miøødhádät. Hoy wiädítät. Coo pøn miédsät tøghayohbiä maa ja'a tiøjcän, piu'umió'owäp quioñdymó'owäp jaduhñ. Jiädäp yajnahixø'øw jaduhñ. ³ Cab yhu'ug cab jiøø'xät. Cab chiptúnät. Mee'xxieemy jaduhñ quiapx miädiá'agät. Cab tii yajtsiptá'agät. Cabä xädø'øñ yhadsógät. ⁴ Pøn jaduhñ tuumb wiindsøn maa ja'a Diostøjcän, tsipcøxpä yhuungä tio'oxy hoy miägäpñ yhané'emät, weenä yhuunghajxy miädia'agymiäbøcy, ween wyiingudsähgø'øyia ja'a yhuung. ⁵ Hix, pønä yhamdsoo huungä yhamdsoo to'oxy hoy ca'a hane'emaamb, cab hoy miähane'ema'añ maa ja'a Diostøjcän. ⁶ Cab jaduhñ yahixø'øy coo ja'a naamdägø'øbä tiúnät wiindsøn maa ja'a Diostøjcän, coo jaduhñ ñä'ä niguiumayøøjät. Wehñdä jaduhñ quiumädówät nebiä møjcu'ugong quiumädooyän. ⁷ Pøn jaduhñ tuumb wiindsøn maa ja'a Diostøjcän, tsipcøxpä jaduhñ hoy wiädítät maa jäya'ayhagujcän, ja'a hajxy ca'a Diosmädia'agymiäbøjpä. Jaduhñ quia'a nahøjøøjät, jaduhñ quia'a yajtu'udägoyyøøjät ja'a møjcu'ugong.

⁸ Jaaná jaduhñduhmbä, ja'a ya'adiøjc-hajxy jim mähuhbejpä maa ja'a Diostøjcän, tsipcøxpä hajxy hoy jiäya'ayhádät. Cab hajxy ñä'ä metscapx ñä'ä tægøøgcápät. Cab hajxy yhu'ug cab hajxy jiøø'xät. Cabä jäya'axiädø'øñ hajxy

yhadsógät. ⁹ Tsipcøxpä tøyhajt hajxy miäbøgät ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hijty cuyu'uchpä. Howyiinmahñdymøød hajxy jaduhñ miäbøgät. ¹⁰ Pønjetiä jioot tsoj coo hajxy miäbuhbédät maa ja'a Diostøjcän, cab hajxy mdsoj pädá'agät. Ween hajxy jayøjp mhuuc hijxmach pø hoy hajxy hånajty tiuna'añ. Coo hajxy hånajty tøø mhijxmach coo howyiinmahñdy hajxy jiaançh møødä, mänit hajxy mbädá'agät coo hajxy jaduhñ miäbuhbédät. ¹¹ Jaanä jaduhñä to'oxiøjc-hajxypä, ja'a hajxy jim mähuhbejpä maa ja'a tsajtøjcän. tsipcøxp hajxy hoy jiäya'ayhájpät. Cab hajxy pøn ñähøønó'øwät. Cab hajxy yhu'ug cab hajxy jiøø'xät. Hamuumdu'jootä hoybä weenbä hajxy quiudiúnät cøxiä. ¹² Hoorä, ja'a mähuhbejpädøjc-hajxy, ja'a ya'adiøjc-hajxypä, jagooyyä to'oxiøjc hajxy tu'ug yaghídät. Hoy ja'a yhuungä tio'oxy hajxy miägapx yhané'emät. ¹³ Ja'a mähuhbejpädøjc-hajxy jaduhñ hoy tuumbä, cumayáanäp hajxy jaduhñ ja'a mähøjpädøjc, møød jaduhñä møjjuøhñdy hajxy miøødhádät coo hajxy hånajty miädia'aga'añ coog hajxy miäböcy ja'a Jesucristocøxpä.

¹⁴⁻¹⁵ Jaduhñhøchä njoot jia tsoy cooch jim mobädajpä nnøcxät maa miichän. Pero cooch jaduhñ jim nga'a nää tsoj nøcxät, páadyhøch hädaa nocy nyajnäjaayø'øy, jaduhñ mnajuó'øwät nebiä mähøjpädøjc-hajxy jim hoy yhidät maa ja'a Diostøjcän. Hoy miänaajä Dios yhity. Hoy miänaajä Dios ja'a mähøjpädøjcä tøyhajt yajnahixø'øy ja'a Jesucristocøxpä. Hamuumdu'joot hajxy jaduhñ ñäwa'añii. ¹⁶ Jaançh tehñ miøj jaançh tehñ jiaançh hädaa mädia'agy jaduhñ ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy hoy xyajnahwaats xya-jcuhwáatsäm. Tehñ tiøyhajt jaduhñ. Cuyu'uchä Dios hädaa mädia'agy hijty yaghity. Mänit hajxy jaduhñ tøø xyajwiinjuøøyyäm. Hoorä, coo ja'a Dios jaduhñ miänaañ, mänitä yHuung yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a Jesucristo je'e. Jaduhñ je'e jiäya'ayhajty neby højtshájtäm. Mänitä Diosh-espíritu jaduhñ yajcähxø'cy coo ja'a Jesucristo yhity hawa'adstuum. Mänitä Jesucristo yhixä ja'a Diosmoonsä, ja'a hajxy jim tsohmä tsajpootyp. Mänitä Jesucristo jim ñøcxy tsajpootyp. Mänitä mädia'agy wia'xy ja'a Jesucristocøxpä maa ja'a jäya'ayhajxy chäna'ayän, ja'a ca'a judíoshajxypä. Mänitä jäya'ayhajxy yaa may miäböjcy ja'a Jesucristocøxpä hädaa yaabä naaxwiin.

4

¹⁻² Hoorä, howyiinjuøøñä ja'a Dioshespíritu tøø miäna'añ coogä mäwiinhøhmbähajxy piädø'øga'añ. Jaduhñäc hajxy ñibiäda'aga'añii nebiä hoyhäna'cän. Pero yhamdsoo cuhdújtäc hajxy yajtunaamby. Haxøøgcuhdújtäc hajxy miøødhadaamby møødä haxøøgjuøhñdy. Jaduhñägä mäwiinhøhmbähajxy yajtägø'øwa'añii ja'a møjcu'u. Jaduhñäc hajxy ñajtscapxø'øwáanäxä nébiägä høhnda'agymiädia'agy hajxy yajnahixø'øwät. Mänitägä mähøjpädøjcä høhnda'agymiädia'agy hajxy nämay yhamädoowhida'añ. Mänitäc hajxy jaduhñ miäböga'añ. Mänitägä tømädia'agy ja'a Jesucristocøxpä hajxy ñajtshixø'øwa'añ. ³⁻⁴ Jaduhñägä mäwiinhøhmbähajxy hånajty yhøhnda'aga'añ cooc tyijy yhaxøøgä coo hajxy nbøjcämät, møød cooc tyijy quia'a hahixø'øy coo hajxy cøxiä wiinä njøø'xämät, hoy ja'a Dios cøxiä wiinä tøø jia päda'agy. Hix, tijatiä Dios tøø piäda'agy, haagä hoy je'e. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy nguhbøjcämät, pønjetiä tøyhajt mähøjp ja'a Jesucristocøxpä. Coo hajxy jaduhñ nguhbøjcäm, jaduhñä Dios hajxy nnämäayyämät “Dioscujú'uyäp.” Y cab jaduhñ yhahixø'øy coo hajxy nwiingápxämät. ⁵ Coo ja'a Dios jaduhñ tøø miäna'añ, møød coo ja'a Dios hajxy nba'yáaxäm, jaduhñä Dios cøxiä wiinä quiunuu'xy.

⁶ Naxy miichä mähøjpädøjc jaduhñ mdehmñ ñajtscapxø'øwät nébiøch cham nmädia'aguiän, jaduhñä Jesucristo hoy mbuhbédät, jaduhñä homiädia'agy

hoy mjaac habógät ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nmäbøjçämbä. Je'e miich mnä'ägä panøcxyhajpy. ⁷ Cabä nähapmädia'agy myajcopcø'owät nebiä teedyhaphajxy wyi'i miädia'aguiän. Høhnda'agymiädia'agy je'e jaduñ. Jimä mjoot mnä'ägä pädá'agät nebiä Diosmädia'agy maas hoy mjaac panøcxät. ⁸ Tsoobaatp jaduñ siémpräm coo nni'xä ngopc hajxy møc nyaghíjtämät. Pero maas nä'ägädä tsoobaatp coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngajnä nbanøcxämät. Hix, coo hajxy jaduñ hoy ngudiúunämät, jaduñä Dios hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm coo hajxy hodiium xyaghidáanäm hoy miänaajä, møød jäda'ahaty, møød miimnä mejtsnä. Jaduñ hajxy xyagjyghadäänäm cøjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän. ⁹ Tehm tiøyhajt hädaa mädia'agy jaduñ. Tsog hajxy hamuumdu'joot mäbøjçäm. ¹⁰ Coo ja'a Dios hajxy jaduñ xyaghidáanäm hodiium hoy miänaajä, paady hajxy møc nduun nxájäm. Jujquiä Dios. Coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjçäm coo ja'a Jesucristo ja'a jäya'ay nägøxiä tøø ñähho'tu'udy, paady hajxy xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsäänäm.

¹¹ Jaduñä mäbøjçädøjc mwiingapx mjøjcapxø'owät nébiøch naamnä tøø nmädia'aguiän. ¹² Tehngajnä hoguiuhdujt myaghídät, jaduñ pøn xquia'a péxät, hoy jomøjt may mga'a ja møødä; møød jaduñä mäbøjçädøjc xpiahíxät. Hoy yajxón mgapx mmädiá'agät. Caj mänaa mgapxtägóyyät. Hoy piønä mdsoc mba'háyowät. Hoy ja'a Diosmädia'agy mmäbøgät. Mmøødhádäbä howyiinmahñdy. ¹³ Mäduhñtiøch jim nga'a tsoj nøcxy maa miichän, tehngajnä Diosmädia'agy mgapx mmädiá'agät coo hajxy jim naxy mhamugø'oy maa ja'a Diostøjcän. Jaduñä mäbøjçädøjc myajwiinxiic myajwiingapxø'owät. ¹⁴ Mänaa miichä majjaya'adiøjc jim xquiø'ønähgapiän maa ja'a Diostøjcän, mänit miichä Dioshèspiritu xñägapxy cooc miichä Diosmädia'agy myajwa'xa'añ. Mänit miichä häna'c jaduñ xñajtsapxøøyyä. Mänit miichä Dios mäjaa xmiooy coo ja'a miädia'agy jaduñ myajwá'xät. Naxy mdehm jiahmiejtstá'agät coo ja'a mäjaa jaduñ xmiooy. Caj mnajtshixø'owät.

¹⁵ Jaduñä mjoot mbädá'agät coo ja'a Diosmädia'agy jaduñ hamuumdu'joot myajwá'xät hoy miänaajä. Coo jaduñ mgudiún mguñáxät, jaduñä cu'ug xyhíxät coo jaduñ hoy myajtu'uyo'oy. ¹⁶ Niyajcopcø'owøø nej mwädity, nej myajnáhixø'oy. Tehngajnä jaduñ mgudiún mguñáxät, jaduñ mnähwa'ads mguhwá'adsät näguipxy møødä jäya'ayhajxy hamädoowhiipä.

5

¹ Cabä majjaya'adiøjc mhoj myá'axät. Mee'xxieemy mwiingapx mjøjcapxø'owät nebiä mhamdsoo teediän. Møødä muutsc-häna'c-hajxypä, jaduñ mmägapx mhané'emät nebiä mhamdsoo puhya'ayän. ² Jaaná jaduñä tsø'ødaj mmägapx mhanéhmbät nebiä mhamdsoo tajaan. Møødä to'oxiøjc-hajxy muutspä, jaduñ mmägapx mhanéhmbät nebiä mhamdsoo puhdo'oxiän. Caj mmägapxtägóyyät.

³ Jii yaamgto'oxyhajxy näje'e, cab hajxy pøn ñä'ägädä møødä. Tøyhajt hajxy ñidiuhmhaty. Je'eds hajxy mbuhbédäp. ⁴ Pero ja'a yaamgto'oxyhajxy jaac jimä, pø jimä yhuunghajxy, pø jimä yhoc-huunghajxy, ween hajxy jaduñ piuhbedyü nägø'ø nädecypiä ja'a yhamdsoo huunghajxy, ja'a yhamdsoo hoc-huunghajxy. Jaduñä mäbøjçädøjc-hajxy quiumayøøjtät ja'a Dios coo tiaj tieedy hajxy jaduñ piuhbejtägätsät. Jaduñ hajxy yajcähxø'ogät coo ja'a tiaj tieedy hajxy jiaanç wiingudsähgø'oy. ⁵ Hix, ja'a yaamgto'oxyhajxy tehm tiøyhajt nidiuhmhajpä, ja'a Dios hajxy yhajodhajpy. Xøømdsuhm hajxy miänuu'xta'agy. ⁶ Pero ja'a yaamgto'oxy ja'a Dios hajxy ca'a hajodhajpä, coo ja'a jioot hajxy chógät coo hajxy xyi'ig xioonda'aga'añ, jaduñä Dios yhixy

nebiä ho'ogypiän, hoy hajxy jia jujyñä, hoy hajxy jia tsuxnä. ⁷ Jaduhñä mabøjpädøjc mwiingapx mjøjcaxø'owät coo ja'a homiädia'agy hajxy pedyii ween quiudiuñ, jaduñ hajxy quiumayøøjat ja'a cu'ug. ⁸ Pønjataiä jiuju miägu'ug ca'a hijxp ca'a mähäyoob møødä yhuung møødä tio'oxy, tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy ñajtshixøøñä neby hajxy hijty miäbøquiän ja'a Jesucristocøxpä. Maas haxøøg hajxy jiatcø'oy quejee häna'c-hajxy ca'a nä'ägä mabøjpä.

⁹ Mgujáhyäbä yaamgto'oxiä xiøø hajxy pønjatai hajxy mbuhbedaamby. Je'e xiøøhajxy pädäp pønjatai tågøøghii'x jomøjt tøø yhabéjtäxä, møød pønjataiä ya'adiøjc tu'uquiä tøø miøødtsäna'ay, ¹⁰ møød pønjataiä cu'ughajxy ñänøømby coo ja'a mayhajt hajxy tøø tiuunäxä, møød pønjataiä ñøøxä miajc hoy yaxón tøø yajtso'ogy tøø yajyeegy, møød pønjataiä pu'umiooby coñdymooby ja'a jäya'ayhajxy jim miimb mejtspä maa ja'a tiøjcän, møød pønjataiä mabøjpädøjc cø'øbujp tecypiujp, møød pønjataiä puhbejp ja'a jäya'ayhajxy häyohmbaatpä, møød pønjataiä jiøot tøø piäda'agy coo ja'a hoybä weenbä hajxy quiudiün quiuñáxät hoy ñä'ä tiijä. Ja'a yaamgto'oxy hädaa hoguiuhdujt jaduhmbä hajxy yajtuumbä, je'eds hajxy mbuhbédäp.

¹¹⁻¹² Pero ja'a yaamgto'oxy tsaanbä muutspähajxy, cabä xiøøhajxy quiujähyyäxät, cab hajxy mbuhbédät. Hoy hajxy tøø jia mäna'añ coogä Jesucristo hajxy hamuumdu'joot miäduna'añ maa ja'a tsajtøjcän, mäniä jiøot hajxy näje'e piäda'agy coo hajxy piøjtägatsa'añ coo hajxy yhuuctägatsa'añ. Cabä Jesucristo hajxy jaduñ hoy miädunaannä. Y tu'udägóyyäp hajxy jaduñ. ¹³ Jaanä jaduñä yaamgto'oxy tsaanbä muutspä hajxy näje'e jiajpä, wi'i ñuuxho'p hajxy, tøjc-tøjc hajxy wiädity. Wi'i miädia'agy-yajnajxp hajxy. Nä'ä yaghadsow ñä'ä yajpøgø'oy hajxy cøxiä tøø jiaty. Cøxiä hajxy ñä'ä pamädia'agy mädyijaty ca'a jagä hawiinmats. ¹⁴ Jaduhñhöçhä njoot jia tsocy coo ja'a yaamgto'oxyhajxy piøjtägätsät, ja'a hajxy tsaanbä muutspä, weenä ñøøxä miajc hajxy jaduñ jiaac yajtso'ogy, weenä jiøønä tiøjc hajxy hoy yaxón cwieendähaty, jaduñ hajxy quia'a hoj quia'a ya'axøøjat ja'a miädsiphajxy. ¹⁵ Hix, tøø hajxy näje'e tiu'udägoonä. Tøø ja'a møjcu'ugongä miädia'agy hajxy jiøjpøgøyyänä.

¹⁶ Mijts, puhdo'oxytiøjc, pø jim mijtsä yaamgto'oxy mmøødä maa ja'a mjuju maa ja'a mmägu'ughajxiän, ween hajxy jaduñ mbuhbety, jaduñä mabøjpädøjc-hajxy quia'a taj quia'a máyät neby hajxy jaduñ piuhbédät. Hix, jaduñä mabøjpädøjcä yaamgto'oxy hajxy hoy piuhbédät, ja'a hajxy pøn ca'a jaanç møødpä.

¹⁷ Ja'a majjäya'adiøjc-hajxy, ja'a hajxy jim hoy tuumbä wiindsón maa ja'a Diostøjcän, ween hajxy hoy miäjuyii, møødä Diosmädia'agy hajxy yajnahixøøbiä. Ween hajxy nä'ä tågø'øbä miäjuyii. ¹⁸ Hix, jaduñä Diosmädia'agy miäna'añ: "Maa ja'a weeyä trigo hajxy hänajty myajtehndse'ediän, weenä weeyä jaduñ piuhjøø'xy." Jaanä jaduñ miänaambä: "Weenä cuduumbä cubøjpä miäjuyii."

¹⁹ Coo ja'a Diostøgootypä wiindsón ñäxø'owø'owøøjat, mäniä mäxøhbä miädia'agy miäböjcäxät pø jimä capxtøøbä miøødä mejtstägøøg. Pø cab jaduñ miøødä, cabä miädia'agy jaduñ miäböjcäxät. ²⁰ Ja'a Diostøgootypä wiindsønñhajxy hoy ca'a wädijpä, mhøjäp myá'axäp jaduñ maa ja'a mabøjpädøjc-hajxy nägøxiä yhamugø'oyän, weenä miäwiindsønñhajxy jaduñ chähgø'oy. ²¹ Miiç nwiingapx njøjcaxøøby coo hädaa cuhdujt jaduhmbä tsipcøxp mgudiün mguñáxät. Cabä mmähäna'c nä'ä nägoobä mnä'ä tsaächtiünät, ni caj nä'ä nägoobä mbuhbédät. Tu'cuhdujtä häna'c mnä'ä hixät, hoy jaduñ xjia mägu'ughaty, hoy jaduñ xjia mädsiphaty. Xyhixäbä

Dios jaduñ mөөдä Jesucristo, mөөдä Diosmoonsähajxy jim tsajpootypä, ja'a hajxy wiimbíyyäbä. ²² Coo pøn hänäjty tiägø'owa'añ tuumbä tsajtøjwiindsøn, caj mdsoj cø'ønähgábät. Jayøjp mwiinmahñdyhádät hodiägaamby pø hoy hänäjty tiuna'añ, pø caj. Hix, coo jaduñ ñä'ä tu'udägóyyät, wehñdä miichä cu'ug xñänømät cooc tyijy miich tøø mbuhbety. Howyiinmahñdy myaghídäp hoy miänaajä.

²³ Timoteo, naxy miich mjootpädø'ogyii. Hahixøøby coo vino weeñtiä mhú'ugät. Cabä nøøyyähajtiä mhúucnät.

²⁴ Jii jäya'ayhajxy näje'e, coo hajxy mänaa quiädieey, paquiä jaduñ wyiingähxø'ogy, cahnä hajxy hänäjty miøjya'axyii haguyc. Pero jii wiinghäna'c-hajxy, cabä piojpä quiädieeyhajxy choj wiingähxø'ogy, høxtä coonä hajxy hänäjty tøø miøjya'axyii haguyc. ²⁵ Jaanä jaduñduhmbä, jii jäya'ayhajxy näje'ebä, paquiä jaduñ wyiingähxø'ogy coo hojiot hajxy jiaanč tehñ miөөдä. Hoy jaduñ quia'a ja tsoj wiingähxø'ogy, tsipcøxp cujey wyiingähxø'oga'añ.

6

¹ Mijs mæbøjpädøjc, nämay hajxy mhity cudoogø'oy. Naxiä mwiindsøn hajxy mdehm wyiingudsähgø'øwät. Naxy hajxy jaduñ mdehm miädia'agymiäbøgät. Hix, coo hajxy jaduñ hoy mga'a cudiün mga'a cuñáxät, wehñdä mwiindsøn ja'a Dios haxøøg ñänømät mөөдä Diosmädia'agy. ² Jaanä jaduñduhmbä, pønjetiä wyiindsønä Diosmädia'agy mæbøjp, cabä mwiindsøn hajxy mbéxät. Pero hamuumdu'joot hajxy mwiingudsähgø'øwät. Maas hoy hajxy jaduñ mmädia'agymiäbøgät je'eguiøxp coo ja'a Diosmädia'agy miäbøjpä, mөөд coo hajxy mmөөдničhogyii. Naxiä mæbøjpädøjc hädaa cuhdujt jaduñmbä mdehm wyiingapx mdehm jiojcapxø'øwät.

³ Jii häna'c-hajxy näje'e, wiing hajxy yajnähixø'oy. Cabä hoguiapxiä homiädia'agy hajxy wyiinjuø'owa'añ neby hajxy nyajnähixøøyyäm ja'a Wiindsøn Jesucristocøxpä coo ja'a hoybä weenbä hajxy jaduñ nbáatäm. ⁴ Ja'a häna'c-hajxy jaduñ wiing yajnähixøøbiä, jaanč tehñ ñiguiumáayyap hajxy jaduñ cooc tyijy hajxy jiaanč tehñ jiaty, cooc tyijy hajxy jiaanč tehñ ñajuø'oy. Pero cab hajxy tii ñä'ägädä jaty, cab hajxy tii ñä'ägädä najuø'oy. Hanaxiä mädia'agy hajxy yajtsip yajma'adø'oy, ja'a ca'a tsoobaatpä. Coo hajxy jaduñ jiatcø'oy, paady hajxy cøxiä wiinä yajcapxiø'oy, paady hajxy miänähøønø'oy, paady hajxy haxøøgjaty ñiñäma'ayii. ⁵ Coo hajxy jaduñ jiaanč tehñ chiptsocy, paady hajxy jiaanč tehñ ñibiamädsibø'oyii. Jaanč tehñ yhaxøøgä wyiinmahñdyhajxy. Tøø ja'a tøyhajt hajxy ñajtshixøøñä. Wi'i yajmäjuyaamb hajxy, paady hajxy ñibiäda'agyii cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy miäbøcy, cooc tyijy hajxy yajnähixø'oy. Naxiä häna'c jaduñmbä mdehm piuhwá'adsät. ⁶ Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy nmæbøjcämät, jaduñnä hoyhajtä weenhajt hajxy mõj may nbáatämät, jaduñ hajxy jootcuyc nhíjtämät. ⁷ Haa ca'a, coo hajxy yaa nmiin ngáhwäm hädaa yaabä naaxwiin, cab hajxy tii nmämiin nmägáhwäm. Nähwa'ads hajxy nmaaxhuunghájtäm. Jaanä jaduñduhmbä, coo hajxy nho'c ndägóyyäm, mänit hajxy cøjx nhøxhó'cäm tijaty hajxy yaa nmөөдdhájtäm hädaa yaabä naaxwiin. Cab hajxy tii hoy nmädsoonáanäm. Tehñ tiøyhajt jaduñ. ⁸ Hoorä, coo wit tucxy hajxy nmөөдdhájtäm, coo cay hu'ugy hajxy nmөөдdhájtäm, paady hajxy jootcuyc tsøc híjtäm. ⁹ Pero jii häna'c-hajxy näje'e, jaduñ hajxy wyi'i miäna'añ coo hajxy miäyøøjø'owa'añ. Paadiä haxøøgwiinmahñdy hajxy pianøcxa'añ. Jaduñ hajxy haxøøgtuum nøcxy quia'awa'añ. Je'e hajxy yhøxtaaby mädyii jaduñ ca'a howyiinmahñdy. Je'e hajxy jaduñ quiumäowáañäp. ¹⁰ Jiyyä haxøøgpä

ca'a hoybä ñä'ägädä tsohnda'agy coo jäya'ayhajxy wyi'i xiädø'øñhadsocy, møød coo hajxy wyi'i wyiinduc-haty. Paadiä Diosmädia'agy hajxy näje'e tøø ñajtshixø'øy. Paady hajxy jiaanč tehṃ jiootmayhajnä.

¹¹ Pero miičh, coo miičhä Dios xquiuguexyhaty, cabä haxøøgpä ca'a hoybä mädyii mgudiún mguñáxät. Ja'a hoybä weenbä jaduhṃ mgudiúnäp. Ja'a Dios mwiingudsähgø'øwäp. Mmábøjcbä miädia'agy. Mmädsoc mba'häyówäp. Mmee'xtúgäp hoy mja tsaächpøcy. Mee'xxieemy mhäna'c-hädät. ¹² Hahixøøby coo ja'a Diosmädia'agy hamuumdu'joot mmábøgät, jaduhṃä Dios xyagjugyhädät cøjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän. Mänit miičhä Dios jaduhṃ xyajnähdijy coo jaduhṃ mjugyhädät cøjxta'axiøø mänaa miičh nnägapxiän cu'ugwiinduum coo ja'a Diosmädia'agy tøø mmábøcy. ¹³⁻¹⁴ Chaads miičh nwiingapx njøjcapxø'øy coo ja'a Dioscuhdajt tehṃgajnä mjaac cudiún mjaac cuñáxät, møød coo mga'a yajtägätsät, jaduhṃä Dioscuhdajt quia'a nänømöjät haxøøg, høxtä coonä yhabáadät coo ja'a Wiindsøn Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a Dios hajxy jaduhṃ xyhíxäm møødä Jesucristo. Ja'a Diósädsä jugyhajt mooby hoy piønä hoy tyiijä. Haa ja'a Jesucristo, coo hänäjty jim tøø yajmečhii maa ja'a Poncio Pilato wyiinduumän, mänit ñägapxy coogä Dios tøyhajt yHuunghadyii. ¹⁵ Ja'a Dios jaduhṃ yaghabaadaamb mänaa ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jaanč tehṃ jiootcujcä Dios. Nidiuhṃ tiuñ Wiindsøn. Nidiuhṃ miähane'emy. Ni pøn jaduhṃ quia'a mäbaady. Nägøxiä gobiernähajxy yhane'emyii møødä reyhajxy. ¹⁶ Hoy miänaajä Dios yhity. Jim maa ja'a Dios yhitiän, jaanč tehṃ miøc jim yhajajy. Paady hajxy jim hoy nga'a wiingumedsøøyyäm. Tsøc hajxy hoy miänaajä Wiindsønhájtäm.

¹⁷ Pønjaty mäyøø hädaa yaabä naaxwiin, jaduhṃ miičh mwiingapx mjøjcapxø'øwät coo hajxy quia'a niguiumayøøjät, møød coo ja'a Dios hajxy yhajodhädät. Møj jaančhä Dios. Cøxiä wiinä hajxy xmióøyyäm, jaduhṃ hajxy jootcujc nhíjtäm. Pero cabä mäyøøjäya'ayä xädø'øñ hajxy yhadsógät. Hix cøjxp tägooby ja'a hajxy miämäyøøhajpiä. ¹⁸ Jaduhṃä mäyøødøjc mwiingapx mjøjcapxø'øwät coo hojiot hajxy jiaanč tehṃ miøødhädät. Weenä häyoobädøjc hajxy piuhbety. Cab hajxy wyiinduc-hädät. ¹⁹ Coo hajxy jaduhṃ yaa yhojiäya'ayhädät hädaa yaabä naaxwiin, mänitä hoyhajtä weenhajt hajxy møj may piáadät Dioswiinduum. Y jaduhṃ hajxy cøjxta'axiøø yagjugyhádøøjät nebiä Dios jiugyhatiän.

²⁰⁻²¹ Timoteo, coo miičhä Dios tøø xyajnähdijy coo ja'a miädia'agy mya-jwá'xät, paady hamuumdu'joot mgudiúnät, paady jaduhṃ mnäwá'anät. Hix, tøø jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy näje'e ñajtshixø'øy. Wiingmädia'agy hajxy tøø piadu'ubøcy cooc tyijy miaas yajxonä. Pero cabä mädia'agy jaduhṃbä tiøyyä. Cab jaduhṃ choobaady. Nä'a nägoobä yhøhnda'agy ja'a Dioscøxpä. Cabä høhnda'agymiädia'agy jaduhṃbä mmøjpädá'agät.

Ween miičhä Dios ja'a tsooctä mayhajt xtiuunä. Amén.

2 Timoteo

¹ Høøch hädaa nocy nhädiuumby, høøch Pablohajpä. Ja'a Jesucristøch jaduhñ xquiuguexyhajp. Ja'a Dios jaduhñ mänaamb coöch jaduhñ xquiuguexyhädät. Coö ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhájtäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, paadiä Dios hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm coö hajxy cøjxta'axiøø xyagjygyhadáanäm neby je'e jiugyhatiän. ² Miiçh Timoteo, míichhøch hädaa nocy nyajnäjaayøøby. Jadúhñhøch miiçh ndsocy nébiøch nhamdsoo huungän. Ween miiçhä Diosteedy mayhajt xtiuunä møødä Wiindsøn Jesucristo. Ween xñäxuuch. Weenä hoyhajtä weenhajt xmiø'oy.

³ Hojioot howyiinmahñdymøødhøchä Dios nwiingudsähgø'øyy nébiøchä nhap nébiøchä ndeedyhajxy jecy wyiingudsähgøøyyän. Hoy ñaaghóoc-høchä Dios nba'ya'axy, mänitøch miiçh njahmiejtsta'agy. Mänitøchä Dios jaduhñ nnäma'ay "Dioscujú'uyäp" ja'a miiçhcøxpä. ⁴ Nja wi'i yhiçxtägatsáambiøch miiçh, jadúhñhøch nxoonädaacpøgät. Xøømdsúhñhøch miiçh njahmiejtsta'agy. Njahmiéjchpøch jaduhñ coö miiçh hánajty mjaançh tehñ jiootmayhaty mänaa hajxy jim nniwiá'xäm. ⁵ Jadúhñhøch njahmiejtspä coö miiçhä Diosmädia'agy hamuumdu'joot mmäbøcy. Ja'a mdajhoc Loida møødä mdaj Eunice, jaaya'ayä Diosmädia'agy hajxy jayøjp mäbøjtsohñ. Tøyhajt jaduhñ coö miiçh jaduhñ mbamäbøjpä.

⁶ Mänäajøch miiçh jim ngø'ønähgapiän, mänit miiçhä Dios mayhajt xtiuunä. Jaduhñ miiçh mäjaa xmiøoyy coö ja'a tiuung mdúunät. Cham nnäma'ay coö mga'a najtshixø'øwät ja'a mayhajt ja'a Dios mänit xtiuunäbä, pero ween hamuumdu'joot mjaac yajtuñ. ⁷ Hiç, jaduhñä Dios hajxy xyajmädsóçäm coö hajxy nga'a tsähgøøyyämät. Jaduhñ hajxy xyajmädsóçämbä coö hajxy ndúunämät ja'a miäjaahaam, møød coö hajxy hamiñ haxøpy nniçhojc nnibia'häyóowämät, møød coö hojioot howyiinmahñdy hajxy nyajtuunämät. ⁸ Jaduhñds je'e, cab mdsähdiúnät ja'a Dioscøxpä coö ja'a miädia'agy hánajty myajwa'xä. Ni jaduhñ mga'a tsähdiúumbät ja'a høøchcøxpä, høyhøch yaa nja tsumyçhänä'ay. Páadyhøch yaa ndsumyçhänä'ay coöchä Dios ja'a miädia'agy nyajwá'xäbä. Cab mdsähgø'øwät coö mdsaaçhpøgät ja'a Diosmädia'agyquiøxpä nébiøch ndsaaçhpøquiän høøch. Hiç, xpiuhbédäbä Dios jaduhñ ja'a miäjaahaam. ⁹ Ja'a Dios hajxy tøø xyajnähwaats tøø xya-jcuhwáatsäm. Jaaya'ay hajxy tøø xpiädáacäm coö ja'a miädia'agy hajxy hoy ngudiúunämät. Paadiä Dios hajxy jaduhñ xyajnähwaats xyajcuhwáatsäm coö hajxy xchóçäm, møød coö mayhajt hajxy jecy xtiúunäm ja'a Jesucristocøxpä; ca'a jie'eguiøxpä cooc tyijy hajxy hoy nguhdujthájtäm. Cahnä hädaa yaabä naaxwiin hánajty yhawijy tiøø'xta'agy, tøøyyämä Dios ja'a mayhajt hajxy hánajty jaduhñ xtiúunäm. ¹⁰ Coö ja'a Jesucristo hajxy yaa hoy tøø xyajnähwaats tøø xyajcuhwáatsäm, jaduhñä Dios ja'a mayhajt yajwiingähxø'nä, ja'a hajxy jecy xtiúunämbä. Coö ja'a Jesucristo hajxy yaa hoy tøø xñähho'túutäm, jaduhñ quiähxø'øgy coö hajxy cøjxta'axiøø xyagjygyhadáanäm neby je'e jiugyhatiän. Jaduhñ jiiçy myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän.

¹¹ Páadyhøchä Jesucristo jaduhñ xquiuguexyhaty coöchä Diosmädia'agy jaduhñ nyajwá'xät coö jaaya'ay hajxy jaduhñ tøø xyajnähwaats tøø xya-jcuhwáatsäm. ¹² Coöch jaduhñ nyajwa'xy, páadyhøch jaduhñ ndsaaçhpøcy. Pero cábøch ndsähdiuñ. Hiç, coöchä Dios ja'a miädia'agy jaduhñ nmäbøçjä coöch jaduhñ xyajnähwa'adsa'añ, páadyhøchä tøyhajt nmøødä coö jaduhñ hoy cwieendähada'añ pønjátyhøch tøø xyajcø'ødägø'øyy. Paady jaduhñ

cwieendähada'añ coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin.

¹³ Jaac panøcx ja'a hoguiuhdujt, ja'ačh miich tøø nyajnähixø'øyäbä. Coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhjätäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, paadiä miädia'agy hamuumdu'joot mmäbøjcät, paadiä jäya'ay hamuumdu'joot md-soc mba'häyówät, ja'a miich myajnähixøøbiä. ¹⁴ Hamuumdu'jootä tøyhajt myajwá'xät, ja'a Dios tøø xyajcø'ødägø'øyäbä. Caj myajtägátsät. Coo ja'a Dioshespíritu hajxy nmøødhjätäm, paady miich jaduhñ xpiuhbeda'añ.

¹⁵ Tøø miichäda'a mmädoyhaty coochä mäbøjpadøjc nämay tøø xpiuhwaat-snä, ja'a hajxy jim tsohm̄bä Asia-naaxooty, näguipxy møødä Figelo møødä Hermógenes. ¹⁶⁻¹⁸ Pero cábøchä Onesíforo mäbøcy tøø xmiädsähdiuñ, hóyhøch yaa nja tsumyčhänä'ay. Weenä Dios ja'a Onesíforo ja'a yhuungä tio'oxy ñäxuu'tsä. Coo miejch Roma, mänitøch nägø'ø nädecypia xyhøxtaayy. Y cooch yaa xpiaaty, mänitøch mayhooc xpiuhbejty. Y hamuumdu'joot hajxy jim xpiuhbéjtäm Efeso, túhm̄äts. Coo yhabáadät coo ja'a Dios hajxy hñajty xyajtøyhajtægáañäm, weenä Dios ja'a Onesíforo mänit ñäxuučh.

2

¹ Huung Timoteo, weenä Jesucristo xpiuhbety, jaduhñ mga'a tsähgø'owät mänaa. Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ nmøødhjätäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, paadiä mayhajt hajxy jaduhñ xtiúunäm. ² Mänájøch miichä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'øyän, nämayyä jäya'ayhajxy hñajty miämädoona'ay. Jaduhñ miich wiinghana'c mnajtsapxøødiägátsät, ja'a hajxy hoy cudiumbä, ween wiinghana'c hajxy jiaac tehñ ñajtsapxøødiägátsägumbä.

³ Ja'a Jesucristocøxpä mmee'xtúgät coo hñajty mdsaačhpøcy, nebiä soldadohajxy miee'xtuquiän. ⁴ Hix, ja'a soldadohajxiä, jaduhñä jioot hajxy piäda'agy coo hajxy ween quiumayii ja'a wyiindsønñhajxy. Cab jaduhñ yhähixø'øy coo wiingtuung hajxy yhøxtá'awät. ⁵ Jaanä jaduhñduhm̄bä, ja'a häyø'padøjc-hajxiä, coo hajxy jaduhñ hoy yhäyø'ogät nebiä cuhdujt myiñän, mänit hajxy hawiinmats quihäyø'ogät. Pero coo hajxy quia'a häyø'ogät, cab hajxy tii piáadät. ⁶ Jaanä jaduhñduhm̄bä, ja'a yuubä pujxpähajxy hoy cuduumbä, je'edshajxy jaduhñ jawyiin mäjúuyyap. ⁷ Yajcopcø'ow hoy nébiøch chamñ nmäna'añ, weenä Dios jaduhñ xquiøxy yajwiinjuø'øy.

⁸ Ja'a Jesucristo, ja'a David jecy yhaphajt yhoc-hajt. Coo ja'a Jesucristo hñajty tøø yho'ogy, mänit jiuypijøjtägajch. Ja'a Jesucristocøxpøch nnä'ägädä yajwiingapxø'øyhaty. ⁹ Coochä Jesucristocøxpä jaduhñ nyajnähixø'øy, páadyhøch yaa ndsaačhpøcy. Páadyhøch yaa ndsumyčhänä'ay nebiä cahwiindøybän. Pero cabä Diosmädia'agy jaduhñ mänaa yhadugyii. Wiinduhmyhagajpt jaduhñ wia'xy. ¹⁰ Coo jaduhñ hoy miaajä wia'xy, páadyhøch yaa hoy ñejpiä mmee'xtucy, weenä jäya'ayhajxy jaduhñ ñähwaats quihwaatspä, ja'a Dios jaduhñ tøø yajnähdíjiäbä coo ja'a Jesucristo hajxy miøødhidät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, møød ween hajxy yagjugyhadyii cøjxta'axiøø nebiä Dios jiu gyhatiän.

¹¹ Hix, coo hajxy nniñähdujcamät coo hajxy nhó'camät nebiä Jesucristo yho'quiän, mänit hajxy jaduhñ njugyhájtämät cøjxta'axiøø nebiä Jesucristo jiu gyhatiän. Møød jaduhñ hajxy jim nhidáañäm maa je'e yhatiän. Tehñ tiøyhajt jaduhñ. ¹² Jaanä jaduhñduhm̄bä, coo hajxy mmee'xtújcamät, mänitä Jesucristo hajxy jim xmiøødhanéhm̄ämät. Pero coo hajxy nniijogápxämät cooc tyijy hajxy nga'a hixyhájtäm, cab hajxy jim xyajtägø'oyyämät maa je'e

yhitiän. ¹³ Hoy hajxy nja hõhndaácäm, cabä Jesucristo mänaa yhõhnda'agy. Hoy miänaajä tiõmiädia'agyhaty.

¹⁴ Myagjahmiejtstä'agäbä mäbõjpadõjc jaduhñ nébiõch naamnä tõõ ngu-jaayän. Hoorä, jaduhñ myajwiingapxõ'õwät coo ja'a capxiä mädia'agy hajxy quia'a yajtsibõ'õwät, ja'a ca'a tsoobaatpä. Jaduhñä Dios hajxy xyhanéhäm. Cab jaduhñ tiuunõpaady coo hajxy jaduhñ yajtsibõ'õy. Ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ hamädoowhijpä, cabä hoguiapxiä homiädia'agy hajxy jaduhñ hoy yhabõga'añ. ¹⁵ Hamuumdu'jootä tøyhajt myajnahixõ'õwät ja'a Jesucristocõxpä, jaduhñä Dios xquiumáyät, jaduhñ mga'a tsähdiünät. ¹⁶ Cabä capxiä mädia'agy myajcapxiõ'õwät, ja'a ca'a tsoobaatpä. Ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ tehngajnä yajcapxiõ'õbiä, tehngajnä hajxy jaduhñ nõcxy tiu'udägoyya'añ. ¹⁷ Y maas nämayyä jäya'ayhajxy jaduhñ tiu'udägoyya'añ coo ja'a capxiä mädia'agy hajxy jaduhñ miädõwät, ja'a jaduhñ ca'a tsoobaatpä. Tõõ ja'a Himeneo jaduhñ tiu'udägoõñä mõõdä Fileto. ¹⁸ Tõõ ja'a tøyhajt hajxy ñajtshixõõñä. Jaduhñ hajxy yhõhnda'agy cooc tyijy hajxy nga'a juyjpiõjtägatsäänäm. Ja'a mäbõjpadõjc-hajxy näje'e, coo hajxy jaduhñ wyiinhõõñii, cabä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ hoy miäbõgaannä. ¹⁹ Pero tõõ ja'a Dios hajxy xpiädáacäm coo ja'a miädia'agy hajxy tehngajnä nbanõcxämät. Jaduhñä Dios tõõ miäna'añ cooc ñajuõ'õy põñä miädia'agy hamuumdu'joot mäbõjcap. Jaduhñ tõõ miänaambä coo ja'a haxõõgcuhdujt hajxy ween ñajtshixõ'õy põnjaty niñänõõmöp coogä Diosmädia'agy hajxy miäbõcy.

²⁰ Maa ja'a mäyõõjyäya'ay tiõjcän, madiu'u texy jiiby. Jiibiä orotexy, mõõdä platatexy, mõõdä quepychechtiexy, mõõdä pochtiexy. Tsoobaatpä orotexy mõõdä platatexy. Cabä quepychechtiexy jiaty tsoobaady mõõdä pochtiexy. ²¹ Jaanä jaduhñduhmbä, põnjatiä haxõõgwiinmahñdy najtshixõõby, hoy ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduhñ pianõcxät. Hoy hajxy jaduhñ quiudiünät waambaty hajxy yhane'emyii ja'a Wiindsõñ Jesucristo. Jaduhñ hajxy quiu-mayõõjät.

²² Pero miich, mnajtshixõ'õwäbä haxõõgwiinmahñdy nebiä muutsc-häna'c-hajxy naxy yhadsoquiän. Ja'a mäbõjpadõjcä Dios hajxy hamuumdu'joot pa'yaaxpä, howyiinmahñdy hajxy miõõd. Miäbõjpiä Diosmädia'agy hajxy. Hamiñ haxõpy hajxy ñichocy ñibia'häyoyii. Cab hajxy chiptsocy. Jaduhñ miich hamuumdu'joot mbahixät. ²³ Caj myajtagõ'õwät maa häna'cä capxiä mädia'agy hajxy nä'ä nägoobä yajcapxiõ'õyän, ja'a ca'a tsoobaatpä, ja'a ca'a tuunõpaatpä. Ja'a capxiä mädia'agy jaduhmbä, ja'a tsipä pleetä yhõjx tiecy je'eduhñ, túhmäts. ²⁴ Põnjaty yaa moonsähajtäp ja'a Dios hädaa yaabä naaxwiin, cab hajxy tii yajtsiptä'agät. Hojioot hajxy miõõdhädäp hoy ñä'ä põngõxpä. Hoy yajxõñ hajxy yajnahixõ'õwät. Mee'xtügäp hajxy jaduhñ. Cab hajxy jiootmä'adät. ²⁵ Mee'xxieemiä miädsip hajxy yhoj miägäpxät. Wehñdä Dios jaduhñ miänä'anät coo ja'a miädsipä yhaxõõgcuhdujt hajxy ñajtshixõ'õwät, weenä tøyhajt hajxy jaduhñ wyiinjuõ'õy. ²⁶ Ween hajxy jaduhñ wyiinmahñmech, hoy hajxy hänajty tõõ jia wiinhõõñii ja'a mõjcu'ugong. Paadiä mõjcu'ugong jaduhñ jia wi'i miäwiinhõõna'añ; ja wi'i miähane'emaamb jaduhñ.

3

¹ Pero huuc wiinjuõ'õw miich hädaa. Coo hänajty yhabaada'añ coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mänitä tsõ'ty häyohn jiada'añii yhabeta'añii. ² Haxõõgjatiä jäya'ayhajxy hänajty jiatcõ'õwa'añ. Jootmõj hajxy hänajty ñibiäda'aga'añii. Jiaanç tehñ yhadsogaambiä xädõ'õñ hajxy. Niguiumayäänäp hajxy hänajty. Yajcumayaamb hajxy

hänajty. Capxtägoyyaamb hajxy hänajty. Cabä tiaj tieedy hajxy hänajty wyiingudsähgø'øwa'añ. Cab hajxy hänajty tii yhojiäwø'øwa'añ. Cabä Diosmädia'agy hajxy hänajty miäbøga'añ. ³ Cabä yhuungä tio'oxy hajxy hänajty choga'añ. Cab hajxy hänajty pøn miee'xa'añ. Mänähøønø'øwaamb hajxy hänajty. Cabä howyiinmahñdy hajxy hänajty miøødhada'añ. Mähäyoowhixaamb hajxy hänajty. Cabä hoybä weenbä hajxy hänajty choga'añ. ⁴ Tiogaambiä miägu'ughajpä hajxy hänajty. Cab hajxy hänajty hodiägaamb wyiinmahñdyhada'añ tii hajxy hänajty tiunaamb by. Yhøxta'awaamb by hajxy hänajty neby hajxy xioondá'agät. Cabä Dios hajxy hänajty wyiingudsähgø'øwa'añ. ⁵ Jaduhñ hajxy hänajty ñibiäda'aga'añii nebiä häna'cä Diosmädia'agy mäbøjpän, pero cab hajxy hänajty tøyhajt miäbøga'añ.

Pønajaty jaduhñ haxøøg jatcøøby, naxy jaduhñ mdehm piuhwá'adsät. ⁶ Jii cahwiindøyhäna'c-hajxy näje'e, jaanç tehñ yhøhndaacp hajxy. Naxiä to'oxiøjc hajxy wyiinhøøn, ja'a hajxy tii ca'a jajp ca'a najuøøbiä. Ja'a to'oxiøjc-hajxy jaduhmbä, cabä howyiinmahñdy hajxy ñä'ägädä møødä. Hamdsoojoot hajxy jaduhñ yajwiinhøøna'añ. ⁷ Hoy ñä'ä mädyii mädia'aguiä hajxy jaduhñ jia wi'i yhabøga'añ, pero cabä tøyhajt hajxy ñä'ägädä wiinjuø'øwa'añ. ⁸ Ja'a häna'c-hajxy jaduhñ høhndaacpä, haxøøgä wyiinmahñdy hajxy. Cabä Diosmädia'agy hajxy miäbøga'añ. Jaduhñä tøyhajt hajxy miädsibø'øy nebiä Janes ja'a Moisés hajxy jecy miädsibøøyyän møødä Jambres. ⁹ Cabä Janeshajxy jecy miäjädaacy. Paady hajxy jaduhñ quia'a mäjädaacy coo howyiinmahñdy hajxy hänajty quia'a møødä. Ni häna'c-hajxy jaduhñ quia'a mäjäda'agaambä, ja'a hajxy jäda'ahaty høhndaacpä.

¹⁰ Hoorä, tøøch miich xyhixy coochä tøyhajt nyajnahixø'øy, cooch hoy njäya'ayhaty. Howyiinmahñdyhøch nmøød. Nmäbøjpiøchä Diosmädia'agy hamuumdu'joot. Mee'xxiéemyhøchä jäya'ay nmägapxy. Hoy piønøch ndsocy nme'e'xy. Cábøchä Diosmädia'agy mänaa nnänuuxø'øy. ¹¹ Jaanä jaduhñhøch miich tøø xyhixpä cooch hoy miänaajä nme'e'xtucy, hoy ñøjpiøch hänajty nja tsaaçhpøcy, nébiøch jim tøø njaty tøø nhabetiän Antioquia, møød jim Iconio, møød jim Listra. Madiú'ujøch jim ndsaaçhpøjcy. Pero cábøchä Dios mänaa xñajtshixø'øy. Hoy miänáajøch jaduhñ xcwieendähaty. ¹² Haaga jaduhñä jäya'ayhajxy chaachpøgaambä pønjetiä joot pädaacp maa ja'a Jesucriston coo hajxy jaduhñ hoy jäya'ayhädät. ¹³ Pero ja'a cahwiindøybähajxy møødä høhndaacpähajxy, maas haxøøg hajxy tehngajnä jatcø'øwa'añ. Mäwiinhøønaamb hajxy møød hajxy yajwiinhøønaambä.

¹⁴ Pero miich, naxiä Diosmädia'agy tehngajnä mjaac tehñ pianøcxät, ja'a miich hamuumdu'joot tøø mmäbøquiäbä. Haa ca'a, høøch miich jaduhñ tøø nyajnahixø'øy, møødä mdaj møødä mdajhoc. Paady miich hoy tøø mhabøcy. ¹⁵ Chuucnä miichä Diosmädia'agy mdägøøyy capxtaacpä. Jiibiä tøyhajt hajxy nbáatäm neby hajxy hoy nnähwaats nguhwáatsämät. Coo hajxy jaduhñ nmäbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, jaduhñ hajxy nnähwaats nguhwáatsäm. ¹⁶ Ja'a Diosmädia'aguiä, cøxiä Dios jaduhñ yagjahyyä. Jaanç tehñ tiuungpaatpä Diosmädia'agy jaduhñ. Hahixøøby jaduhñ coo ja'a jäya'ay hajxy nyajnahixøøyyämät. Jaduhñ hajxy njoj nmägápxämät. Jaduhñ hajxy nyajwiinxiic nyajwiingapxøøyyämät coo ja'a tøyhajt hajxy pianøcxät, møød coo hajxy hoy jäya'ayhädät. ¹⁷ Pønjetiä Dios tøø yajnahdijy coo ja'a miädia'agy yajwá'xäxät, ween hajxy ca'xy pedyii yhabøcy, jaduhñ hajxy hoy yajtuungpáadät hoy ñä'ä maajä.

4

¹ Coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mänit

tiägø'owa'añ mähanehmbä. Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä yajtøyhajtyega'añii, møød hajxy hānajty jujcypiä, møød hajxy hānajty tøø yhó'oguiäbä. Ja'a Dioscøxpä møødä Jesucristocøxpä, jadúhnhøch miich nmägapxy nhane'emy² coo ja'a Diosmädia'agy hoy ñä'a mänaajä myajwá'xät, møød coo ja'a cu'ug myajmäbøgät, møød coo mhoj mmägäpxät, møød coo myajwiingapxø'owät coo hajxy jaduhñ miäbøgät. Mee'xxieemiä Diosmädia'agy myajnähixø'owät tehngajnä.³⁻⁴ Hix, habáatnöp jaduhñ coo ja'a cu'ugä Diosmädia'agy hajxy quia'a tsogaannä. Cabä tøyhajt hajxy jaduhñ miädowaannä. Hoy ñä'a mädyii mädia'aguiä hajxy hānajty wyi'i miädowa'añ, nägoo hānajty quia'a tøyä. Mayyā yajnähixø'obiädøjc hajxy jaduhñ yhøxta'awa'añ, ween hajxy hānajty jaduhñ yajnähixø'oyii nebiatiä jioothajxy hānajty chocy.⁵ Pero miich, tehngajnä howyiinmahñdy mmøødhädät. Mmee'xtúgöp jaduhñ coo hānajty mdsaaçhpøcy. Myajwá'xäbä Diosmädia'agy. Hamuumdu'joot mgudiúnät waambatiä Dios tøø xyhane'emy.

⁶ Høøch, ja weenjaty quia'a habaady cooch hāna'c xyagho'oga'añ ja'a Jesucristocøxpä. Nähjøjp tu'ujøjphøch hädaajän.⁷ Tøøchä haxøøgpä njøjtāna'ay. Tøøch nmäjäda'agy. Tøøch hamuumdu'joot ngudiunñ waambátyhøchä Dios tøø xyhane'emy.⁸ Chámhøch njøbhixy coochä Wiindsøn Jesucristo jim xpiäda'aga'añ hawa'adstuum. Mänitøch jim xpiäda'aga'añ coo ja'a jäya'ayhajxy hānajty nägøxiä yajtøyhajtyega'añii. Hoguiuhdujthaamä Jesucristo hajxy jaduhñ xyajtøyhajtyegāanäm. Cábøch nidiuhm jim xpiäda'aga'añ hawa'adstuum. Pønjaty jaduhñ jøbhixp hamuumdu'joot coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, nägøxiä hajxy jim piäda'agāanäbä hawa'adstuum.

⁹ Huuc min yaa maaçh høøchän. Mhadó'ødsöp jaduhñ.¹⁰ Hix, tøøchä hāna'c xpiuhwa'açh nämay. Haa ja'a Demas, tøø je'e ñøcxy Tesalónica. Paady yaa tøø choon coo chāna'awa'añ yhäyowa'añ. Haa ja'a Crescente, tøø je'e ñøcxy Galacia. Haa ja'a Tito, tøø je'e ñøcxy Dalmacia.¹¹ Jagóoyyøchä Lucas yaa xjiaac møødhity. Tunä mayhajt, nøcxä Marcos wowø'øg. Yaa mwoominät. Hóyhøch yaa xpiuhbédät.¹² Haa ja'a Tíquico, jímhøch tøø nguexy Efeso.¹³ Coo miich yaa mmínät, mhuuc túnäbä mayhajt. Høøchä nnähgämem tu'uwijsäc. Jímhøch tøø nnähgue'egy Troas maa ja'a Carpo tiøjcän. Møødhøchä nnocy xpiøcmínät møødä animalhac-hädiúnäbä.

¹⁴ Haa ja'a Alejandro, ja'a pujxthädiuumbä, tøøch cøxypänejpy xñähøønø'øy. Ja'a Dios jaduhñ yaghawiimbídäp.¹⁵ Cahwiindøy ja'a Alejandro jaduhñ. Mniyajcopcø'owøøjäp. Møj may ja'a Alejandro xmiädsiphajtäm coo ja'a Diosmädia'agy hajxy naxxy nyajwá'xäm.

¹⁶ Mänáajøch jayøbajt nyajnäxø'owø'øyän, cábøch pøn mänit xñähgapxtuuty. Nägøxiøchä hāna'c xpiuhwaach. Pero cab jaduhñ ñejpiä. Weenä Dios jaduhñ miee'xy.¹⁷ Mäjähñdiuumhøch hānajty. Mänitøchä Dios xñäwaañ. Mänitøchä mäjaa xmiooyy, jadúhnhøchä jäya'ayä Diosmädia'agy hoy nyajwiingapxøøyy, ja'a hajxy ca'a judióspä, ween hajxy jaduhñ nägøxiä miäbøcy.¹⁸ Xcwieendähadāambøchä Dios maa ja'a haxøøg ca'a hoybän. Xyajnhwa'ads xyajcuhwa'adsāambøch jaduhñ. Jadúhnhøch jim xyajnøcxa'añ tsajpootyp maa je'e yhane'emiän. Tsøgä Dios hajxy hoy miänaajä wiingudsähgøøyyäm. Amén.

¹⁹ Huuc yajpoo'x ja'a Prisca ja'a høøchcøxpä, møødä Aquila, møødä Onesíforo yhuungä tio'oxy.²⁰ Haa ja'a Erasto, jim je'e miähmøøyy Corinto. Haa ja'a Tróximo, jímhøch nnähgueecy Mileto. Pøjcäp hānajty je'e.²¹ Habáatnöp jaduhñ coo tøøchc yhida'añ. Naxxy mdehm myínät. Mhadó'ødsöp jaduhñ.

Nägøxiä miichä mäbøjpädøjc yaa xyajpoo'xy møødä Eubulo, møødä Pudente, møødä Lino, møødä Claudia.

²² Ween miichä Wiindsøn Jesucristo xmiøødhity. Weenä hoyhajtä weenhajtä xmio'oy. Amén.

Tito

¹ Pablohájpøch høøch. Ja'a Dióshøch xmioonsähajp. Ja'a Jesucristøch xquiuguexyhajp. Jadúhnhøch tøø xwyiinguexy coöchä jäya'ayä Diosmädia'agy nyajwiinhixó'øwät, pønhatiä Dios tøø wyiimbiy, ween hajxy jaduhñ miäbøcy, weenä tøyhajt hajxy jaduhñ miøødhaty, jaduhñä Dios hajxy hoy wyiingudsähgø'øwät. ² Jéquiänä Dios hajxy xyajwiinwaanøøyyäm coo hajxy xyagjygyhadäänäm cøjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän. Cabä Dios mänaa yhøhnda'agy, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy jaduhñ xyagjygyhadäänäm. ³ Coo yhabaaty, mäniä Dios hajxy jaduhñ xyhawäänäm coo hajxy jaduhñ xyagjygyhadäänäm. Tøøchä Dios jaduhñ xyhane'emy coöchä miädia'agy jaduhñ nyajwá'xät. Xtiehm wyiinguéjxhøch jaduhñ. Ja'a Dios hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm. ⁴ Tito, miíchhøch hädaa nocy nyajnájaayøøby. Tehm tiøyhájtthøch miích njuø'øy nébiøch nhamdsoo huungän. Tu'cuhdujt højtsä Diosmädia'agy nmäbøjcam. Ja'a Diosteedy møødä Wiindsøn Jesucristo, ween miíchä mayhajt hajxy xtiuunä, ween miíchä hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy. Ja'a Jesucristo hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm.

⁵ Mänáajøch jim nwiimbitiän Creta, páadyhøch miích jim nyajmähmøøyy coo mjaac yaghoyø'øwät tijaty højts hänajty nga'a yajpéjtäpnä. Jadúhnhøch miích nhane'emy coo wiindsøn mbädá'agät maa tsajtøjcän wiinduhmyhagajpt. ⁶ Je'e mbädá'agäp pøn hoy jäya'ayhajp, pøn to'oxiøjc tu'ug yaghijp, pøn yhuung mäbøjpä Diosmädia'agy, pøn yhuung hoy wädiip, pøn yhuung mädia'agymiäbøjp. ⁷ Ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ tunaambä wiindsøn, ja'a Dios hajxy moonsähadäänäp. Howyiinmahñdy hajxy yaghídäp. Cab hajxy jiootmøjhädät. Cab hajxy yhawa'andá'agät. Cab hajxy yhu'ug cab hajxy jiøø'xät. Cab hajxy chiptsögät. Cabä jäya'axiädø'øñ hajxy yhadsögät. ⁸ Yajtøjtägø'øwäp hajxy pønjaty mejtsp maa tiøjc-hajxiän; piu'umió'owäp quioñdymó'owäp hajxy jaduhñ. Chógäp ja'a hoybä hajxy. Cab hajxy choj jootmä'adät. Hoy hajxy jäya'ayhadät. Hoy ja'a Diosmädia'agy hajxy quiudiúnät. Cabä haxøøgwiinmahñdy hajxy yajtúnät. ⁹ Cabä tømiädia'agy hajxy ñajtshixó'øwät, ja'a hajxy tøø yajnáhixø'øyíjábä, jaduhñä mäbøjpädøjca hoguiuhdujt hajxy yajwiingapxø'øwät. Jaduhñ hajxy yajcähxø'øgät coo häna'c-hajxy yhøhnda'agy, ja'a wiingmädia'agy hajxy yajnáhixøøbiä.

¹⁰ Nämayyä høhndaacpähajxy wiädity. Cabä Diosmädia'agy hajxy quiudiuna'añ. Nä'ä nägoodä hajxy jaduhñ ñä'ä capxy ñä'ä mädia'agy. Jaduhñä häna'c-hajxy nämay jiatcøøbiä, ja'a hajxy jaduhñ mänaambä coo ja'a mäbøjpädøjca-hajxy tsipcøxp yajcircuncidarhädät. ¹¹ Tsipcøxp myaghamónät pønjaty jaduhñ wiing yajnáhixøøby. Cabä cuhdujt hajxy miøødä coo hajxy jaduhñ wiing yajnáhixø'øwät. Yajmäjuyaamb hajxy, paady hajxy jaduhñ wiing yajnáhixø'øy. Høchähdiuunnä hajxy jaduhñ jiatcø'øy. Haa ja'a mäbøjpädøjca wiingmädia'agy hajxy jaduhñ yajnáhixøøyyäbä, naxy hajxy jaduhñ yajtu'udägoyyii, ja'a hajxy tu'jøøñ tu'tøjcpä.

¹² Jaduhñä Cretabäjäya'ay tu'ug tøø yhuuc mänaambä coogä miägunaaxhajxy jiaanç tehñ yhøhnda'agy, møød coog hajxy hanaxiä quiahwiindøyyä, møød coog hajxy jiaanç tehñ quiaxä, møød coog hajxy jiaanç tehñ ñuuxho'ogy. Jaaya'ay jaduhñ tøø miäná'añäbä, profeta hijty tiuumby. ¹³ Tehm tiøyhajt jaduhñ coo ja'a Cretabä-jäya'ayhajxy jaduhñ haxøøg jäya'ayhaty. Paady miích møc-haamby mhoj mmägäpxät, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ hoy miäbøcy. ¹⁴ Cabä høhnda'agymiädia'agy

hajxy miøjpadá'agät, ja'a judíoshajxy naxy yajnáhixøøbiä. Møød weenä mädia'agy hajxy quia'a cudiuñ nebiä häna'c-hajxy jia hane'emiän, ja'a tøyhajt hajxy ca'a tsojpa.

¹⁵ Ja'a häna'cä howyiinmahñdy hajxy møødpä, cumáayyäbä Dios hajxy jaduhñ, hoy hajxy quia'a ja cudiuñ nebiä häna'c hønndaacpähajxy jia hane'emiän. Pero ja'a häna'cä Diosmädia'agy hajxy ca'a mæbøjpa, caba Dios hajxy quiumayii je'eguiøxpä coo haxøøgwiinmahñdy hajxy jiaançh tehñ miøødä. Cab hajxy tii hoy ñänømy. ¹⁶ Jaduhñ hajxy jia mäna'añ coo tyijy ja'a Dios hajxy yhiçyhaty, pero coo hajxy haxøøgjaty wyl'i jiatcøøy, jaduhñ hajxy yajcähxøøgy coo hajxy tøyhajt quia'a hiçiä. Cabä Diosmädia'agy hajxy quiudiuna'añ. Cabä hodiunçg hajxy ñä'ägädä jada'añ. Paady hajxy xiøøghadyii ja'a Dios.

2

¹ Pero miich, ja'a hoguiuhdujt myajnáhixø'øwäp, jaduhñä mæbøjpadøjçä Diosmädia'agy hajxy hoy quiudiúnät. ² Jaduhñä majjaya'adiøjç myajwiinxiic myajwiingapxø'øwät coo hajxy quia'a hu'ug quia'a jøø'xät. Cab hajxy nä'a nägoodä ñä'a xi'ig ñä'a hanähátät. Hoy hajxy jiäya'ayhádät. Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy miäbøgät. Hoy ja'a miäjøøn miädøjç hajxy choc pia'häyówät. Míe'xtúgäp hajxy coo hajxy hånajty chaaçhpøcy. ³ Jaduhñä tajhoctøjç myajwiinxiic myajwiingapxøøbiät coo howyiinmahñdy hajxy miøødhádät, jaduhñ hajxy hoy quiuhdujthádät. Cab hajxy pøn ñähøønó'øwät. Cab hajxy yhu'ug cab hajxy jiøø'xät. Ja'a hoybä weenbä hajxy yajnáhixø'øwäp. ⁴ Jaduhñä tajhoctøjçä miädsaan miädo'oxy muutspä hajxy yajwiinxiic yajwiingapxø'øwät coo ja'a yhuung coo ja'a ña'ay hajxy chógät, ⁵ møød coo hajxy hoy jiäya'ayhádät. Ja'a howyiinmahñdy hajxy miøødhádäp. Hoy yajxonä jiøøn tiøjç hajxy cwieendähádät. Miøødhádäbä hojioot hajxy. Wyiingudsähgø'øwäbä ñihyhap hajxy. Coo hajxy jaduhñ hoy quiuhdujthádät, jaduhñä cu'ugä Diosmädia'agy hajxy wyiingudsähgø'øwät.

⁶ Jaanä jaduhñduhmbä, jaduhñä muutsc-häna'ctøjç myajwiinxiic myajwiingapxø'øwät coo howyiinmahñdy hajxy miøødhádät. ⁷ Jaanä jaduhñ miichpä, tehñgajnä hoy mwädítät, weenä mæbøjpadøjç jaduhñ xpiahixy. Howyiinmahñdymøød myajnáhixø'øwät. Caj nä'a nägoodä mnä'a xi'ig mnä'a hanähátät. ⁸ Ja'a hoguiapxy ja'a homiädia'agy jaduhñ myajnáhixø'øwäp, jaduhñ pøn xquia'a jøjcapxø'øwät. Jaduhñä nmädsiphájtämhajxy chähdiúnät, cab hajxy jaduhñ hoy xñänøømämät haxøøg.

⁹ Hoorä, ja'a häna'c-hajxy hijpä cudoogø'øyä, jaduhñ myajwiinxiic myajwiingapxø'øwät coo ja'a wyiindsønä miädia'agy hajxy pedyii quiudiunñ quiuñaçxät, hoy hajxy nä'a waambaty yhane'emyii. Cab hajxy yhadsoowiimbídät. ¹⁰ Cab hajxy miéedsät. Hamuumdu'jootä wyiindsønä miädia'agy hajxy yajtúnät, ween hajxy jaduhñ quiumayii, wehñdä wyiindsønä Dios miädia'agy hajxy jaduhñ xmiäbøjçät. Ja'a Dios hajxy xyajnáhwaats xya-jcuhwáatsäm.

¹¹ Hiç, tøø ja'a Dios jaduhñ yajcähxøøgy coo ja'a mayhajt tøø tiuñ, coo hajxy nägøxiä xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm, mäduhñtiä hajxy yaa nhíjtäm hädaa yaabä naaxwiin. ¹² Jaduhñä Dios hajxy xyhanéhäm coo ja'a haxøøgwiinmahñdy hajxy nnajtshixøøyyämät møødä hadsojtwiinmahñdy, møød coo ja'a howyiinmahñdy hajxy nyaghíjtämät møødä hoguiuhdujt, møød coo ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot nwiingudsähgøøyyämät, jaduhñ hajxy hoy nwädíjtämät hädaa yaabä naaxwiin, ¹³ je'eguiøxp coo ja'a Jesu-cristo hajxy jaduhñ njøbhíçäm coo yaa quiädaactägatsa'añ neby hajxy tøø

xyajwiinwaanóoyyäm. Xi'ig xon hajxy jaduñ njøbhíxäm. NDioshájtäm ja'a Jesucristo hajxy jaduñ. Møj jaançh je'e. Je'e hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm. Yajxon jiaançh tehñ quiäda'aga'añ. ¹⁴ Paady hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduñä haxøøg ca'a hoybä hajxy xquiøxy yajnáhwaats xquiøxy yajcuhwáatsäm. Jaduñ hajxy xquiu'ughájtäm, weenä hoybä weenbä hajxy jaduñ hamuumdu'joot ndúunäm.

¹⁵ Jaduñdsä mæbøjpädøjc myajwiinxiic myajwiingapxó'øwät coo hajxy jaduñ miäbøgät. Mmøød miichä cuhdujt jaduñ coo mhoj coo mmägäpxät pøn ca'a mæbøgaamb, jaduñ mga'a yajpéxät.

3

¹ Jaduñä mæbøjpädøjc myagjahmiejtstä'agät coo ja'a gobiernähajxy wyiingudsähgø'øwøøjät møødä cuduunghajxy, møød coo ja'a miädia'agyhajxy quiudiúunäxät. Cabä mæbøjpädøjc-hajxy ñuuxhó'ogät. Tiúnäp ja'a cu'ugtuunghajxy. ² Cab hajxy pøn ñähøønó'øwät. Cab hajxy chiptsógät. Mee'xxieemy hajxy jiäya'ayhädät. Hoy piønä hajxy wyiingudsähgø'øwät.

³ Hix, hijty, cabä Diosmädia'agy hajxy hijty nwiinjuóoyyäm. Cab hajxy hijty ngudiúunäm. Tu'udägóoyyäm hajxy hijty. Hanaxiä haxøøg ca'a hoybä hajxy hijty nhadsójcäm. Haxøøg hajxy hijty njäya'ayhájtäm. Hadsojtwiinmahñdy hajxy hijty nyaghíjtäm. Xxiøøghájtäm ja'a cu'ug hajxy hijty. Hamiñ haxøpy hajxy hijty nnimiähán nnimiägø'øwhájtäm. ⁴⁻⁵ Pero mänitä Dios yajwiingähxø'cy coo hajxy xñäxúu'tsäm, møød coo hojioot jiaançh tehñ miøødä. Mänit hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm coo hajxy jaduñ xñäxúu'tsäm, ca'a jie'eguiøxpä cooc tyijy hajxy hoy tøø ngudiúunäm. Jaduñ hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm coo hawiinjemyjioot coo hawiinjemywyiinmahñdy hajxy xmióoyyäm, møød coo ja'a Dioshespíritu hajxy xyagjeem xyajtägájtäm. ⁶ Coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduñä Dios ja'a yhEspíritu hajxy møj may xmióoyyäm. ⁷ Paadiä Dios ja'a yhEspíritu hajxy xmióoyyäm, jaduñ hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. Møjjä mayhajt hajxy jaduñ xtiúunäm. Møød jaduñ hajxy xyagjugyhadäänäm cøjxta'axiøø nebiä Dios jjugyhatiän. Jaduñ hajxy tøø xyajwiinwaanóoyyäm. Paady hajxy jaduñ njøbhíxäm.

⁸ Tehñ tiøyhajt jaduñ. Naxy miichä mæbøjpädøjc jaduñ mdehñ miägäpx mdehñ yhané'emät coo hajxy hamuumdu'joot hoy quiuhdujthädät, ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø miäbøquiäbä. Tehngajnä hoybä weenbä hajxy tiúnät. Tsoobaatp jaduñ. Jaduñ hajxy ñiyaghoyø'øwøøjät. ⁹ Pero caj myajtägø'øwät maa ja'a høhnda'agymiädia'agy hajxy naxy yajcapxiø'øyän, maa ja'a jecyquiuhdujt hajxy naxy yajtsipta'aguiän, maa ja'a jecyjiäya'ay xiøø hajxy naxy yajtøøw yajtøø'xän. Cab jaduñbä capxy mädia'agy jaduñ ñä'ägädä tuunghapady.

¹⁰ Jii häna'c-hajxy näje'e maa ja'a tsajtøjcän, wiingjaty hajxy yajnáhixø'øy. Y coo ja'a mæbøjpädøjc-hajxy jaduñ näje'e miäbøcy, tu'udägooby hajxy jaduñ. Cabä jiamiøød hajxy hoy miøødhijnä tu'ugmädia'agy. Pønjaty jaduñ wiingjaty yajnáhixøøby, mhójàp jaduñ tähooc metsc-hooc, ween hajxy yhuuc hamoñ. Y pø cab hajxy jaduñ yhamona'añ, mänit mga'a mämøjó'øwät mga'a mämayó'øwät. ¹¹ Pønjaty jaduñ jatcøøby, cabä howyiinmahñdy hajxy miøødä. Haxøögä wyiinmahñdyhajxy jaduñ. Paady hajxy haxøøgtuum piäda'aga'añii.

¹² Jímhøchä Artemas nguexa'añ maa miichän. Coo ja'a Artemas jaduñ quia'a yajnábaadø'øwät coo jim ñócxät, mänitøchä Tíquico mæbøcy jim nguéxät. Coo jim miédsät, mänitøch miich jim nøcxy xpiaady Nicópolis. Jímhøch

nhida'añ hõxtä coo tõõchpä ñáxät. Mhuuc hadõ'õdsäp jaduñ. ¹³ Jimä Apoloshajxiäda'a wiädity Creta mõõdä Zenas, ja'a cuhdujtyajñähixõõbiä. Coõ hajxy hänajty tiu'ubõga'añ, mänit miich cõxiä wiinä mmõ'owät tijaty hajxy hänajty yajmaajiadaamby. ¹⁴ Jaduhñä njamiõõdhájtäm myajwiinxiic myajwiingapxõ'owät coõ ja'a hoyba weenba hajxy tehngajñä tiúnät, ween hajxy jaduñ piuhbety põñ hänajty yajmaajiajp. Cab hajxy ñä'ä nuuxhõ'ogät.

¹⁵ Ja'a njamiõõdhõch hajxy yaa xmiõõdhijpä, xyhaagä yajpoo'xp miich jaduñ. Huuc tunä mayhajt, huuc yajpoo'x ja'a hõõhcõxpä põnjaty hõjts jim xchojp xpia'häyoob ja'a Diosmädia'agyquiõxpä. Ween mijtsä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt xmiõ'oy nägõxiä. Amén.

Filemón

¹ Høøch hädaa nocy njahby, høøch Pablohajpä. Tsumyčhänäabiøch cham je'eguiøxpä coochä Jesucristo miädia'agy nyajwa'xä. Haa ja'a hermano Timoteo, tu'ugwiinmähñdyhøch xmiøødhity cooch hädaa nocy njaay. ² Miičh Filemón, miičh hädaa nocy nyajnäguexaamby. Hoy hajxy nničhojc nnibia'häyóowäm coo hajxy nduunmüjcäm ja'a Jesucristocøxpä. Nyajpoo'xyp højts ja'a hermana Apiahajpä. Jaduhn je'e njuø'øy nebiä hamdsoo puhdo'oxypän. Njaanä yajpoo'xyp højts ja'a hermano Arquipohajpä. Quipxy højts je'e xmiøødtuumbä maa højts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xiän. Nägøxiä højtsä jäya'ay nyajpoo'xy ja'a hajxy jim mejtspä maa miičhä mdøjcän, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä. ³ Ween mijtsä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy møødä Jesucristo. Ja'a Dios hajxy nDeedyhajtäm. Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsøñhajtäm.

⁴ Naaghóoc-høchä Dios nba'ya'axy, ngapxpáatypøch miičhä mxøø, Filemón. Nnämäabiøchä Dios: “Dioscujú'uyäp”, coo miičh hoy mjaanč tehñ tiuñ. ⁵ Tøøch nmädoyhaty coo miičhä Jesucristo miädia'agy hamuumdu'joot tøø mmäbøjcä. Jadúhñhøch tøø nmädoyhajpä coo miičhä jäya'ay mjaanč tehñ chocy mjaanč tehñ pia'häyoy, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä. ⁶ Coo miičhä Diosmädia'agy hamuumdu'joot tøø mmäbøcy, paady miičhä hojiot mjaanč tehñ miøødä, weenä jäya'ayhajxy jaduhn jiaac tehñ wyiinjuø'øy nebiatiä Jesucristo ja'a mayhajt tiuñ ja'a højtscøxphajtäm. ⁷ Mägu'ughajpä, jaanč tehñ jootcüc-høch jaduhn nnijiäwø'oyii coo miičhä jäya'ay tøø mjootcapxmøcpøcy, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä. Paady miičh jaduhn tøø mjootcapxmøcpøcy coo miičh mjaanč tehñ chocy mjaanč tehñ pia'häyoy.

⁸⁻¹⁰ Høøch Pablo, tøøch nmäjaanä. Chámhøch jaduhnajtä ndsumyčhänä'ay ja'a Jesucristo miädia'agyquiøxpä. Huuc møødhatä hojiot ja'a høøchcøxpä. Miičh nmänuu'xtaacyy coo miičhä mayhajt cu mduuñ ja'a Onésimocøxpä. Coo miičhä hojiot mjaanč tehñ miøødä, páadyhøch miičh jaduhn nmänuu'xta'agy, hóyhøchä Jesucristo cuhdujt tøø xjia mo'oy cooch miičh nhané'emät. Jadúhñhøch ja'a Onésimo njuø'øy nébiøch nhamdsoo huungpän, je'eguiøxpä cooch je'e ja'a Diosmädia'agy jaduhn tøø nyajmäbøcy yaa maach yaa ndsumyčhänä'ayän.

¹¹ Cahnä ja'a Onésimo hänajty jim piäyø'ogyñä maa miičhän, cab miičh mmädia'agy hänajty xquiudiuunä. Cab hänajty tiuna'añ. Pero coo yaa tøø miech maach høøchän, jaanč tehñ yhóyhøch yaa xmiøødtuñ. Jaanč tehñ yhoy miičh xmiøødtunaambä. ¹² Nguejxtägatsáambiøch jim maa miičhän, hóyhøch yaa nja tsocy hamuumdu'joot. ¹³ Jadúhñhøch nja mänaañ cooch cu xmiøødmähmøøyy yaa maach yaa ndsumyčhänä'ayän. Cu xpiuhbéjtyhøch jaduhn maa miičhcøxpän. Ja'a Diosmädia'agyquiøxpøch cham ndsumyčhänä'ay. ¹⁴ Páadyhøch ja'a Onésimo jim nguejxtägatsa'añ maa miičhän, cábøch nnajuø'øy pø mmäna'anaamb miičh jaduhn coo yaa cu miähmøøyy. Pø mdunaambiä mayhajt jaduhn, ween hamdsoojoot mdúnät; ca'a yhadsipä, ca'a yhajootma'adä; ca'a tii mnajtshäyowø'øy. ¹⁵ Wehñdä Dios jaduhn tøø miäna'añ coo jim piäyø'ögät maa miičhän, coo yaa yhidät paquiä maach høøchän. Hix, tøø ja'a Diosmädia'agy yaa miäbøcy. Y coo jim ñøcxtägátsät maa miičhän, cab jaduhn mänaa xpiuhwa'adsaannä. ¹⁶ Moonsä miičh Onésimo hijty mwa'añ. Pero coo jim ñøcxtägátsät maa miičhän, jaduhn miičh mjuø'owa'añ neby hamdsoo huch neby hamdsoo puhya'aybän. Jaduhn

miičh mdsogaambä nébiøch høøch ndsoquiän. Maas hanaxiä miičh md-soga'añ. Hix, maas hoy miičh mmädia'agy xquiudiunáanänä. Xímnäts mijts jaduhñ tu'ugymädia'agy mhidaannä ja'a Jesucristocøxpä.

¹⁷ Tøyhajt højts nnijiootpáatäm. Tunxä mayhajt jaduhñ. Tsøc Onésimo jaduhñ møødnijiootpáatäm neby højts nnijiootpáatäm. ¹⁸ Pø tøø miičh xñägädieeyø'oy hoy ñejpiä, pø xmiänuu'xyhajp miičh jaduhñ, høøchä ngüeentä jaduhñ. ¹⁹ Høøch nyajnähwa'adsaamby mäduhñtiä xmiänuu'xiä. Tøyhajt jaduhñ. Hamdsoo cø'øháamhøch hädaa nocy jaduhñ njaay; jaduhñ miičh tøyhajt mmøødhädät cooch nga'a høhnda'agy. Y jim miičh cueentä mmøødäbä maa høøchcøxpän. Hix, høøch miičh jaduhñ tøø nyajmábøcy ja'a Diosmädia'agy. ²⁰ Mägu'ughajpä, coo ja'a Onésimo jaduhñ mmøødnijiootpaadøød, jaduhñ miičh myajcähxø'øga'añ cooch miičh tøyhajt xjiaanč tsoy. Tunxä mayhajt jaduhñ. Hix, näguipxy højts ja'a Jesucristo jaduhñ nmøødhíjtäm tu'ugmädia'agy.

²¹ Hamdsoo cø'øháamhøch cham njaay. Nnajuøøbiøch jaduhñ cooch miičh ja'a nmädia'agy xquiudiunaañä nébiøch cham tøø nnäma'ayän. Njaanä najuøøbiøch jaduhmbä coo miičh hojioot mjaanč tehñ miøødhada'añ ja'a Onésimocøxpä. ²² Chámhøch mayhajt tu'ug nmäyujwa'anáangombä. Høøch maadaact hahixøødiáacäc. Pa'ya'ax ja'a Dios hajxy cooch ween xyajpädsømy pujxtøgooty. Mäníthøch jim nnøcxät maa mijtsän.

²³ Xyajpoo'xp mijts ja'a hermano Epafrashajpä. Yaačh jaduhñ xmiøødtsumyčhänä'ay ja'a Jesucristo miädia'agyquiøxpä. ²⁴ Xyhaagä nä'ä yajpoo'xp mijts ja'a hermano Marcoshajxy, møødä hermano Aristarco, møødä hermano Demas, møødä hermano Lucas. Xyhaagä nä'ä møødtúumbøch hajxy yaa ja'a Diosmädia'agyquiøxpä.

²⁵ Weenä Jesucristo hoyhajt weenhajt hajxy xmio'oy coo jaaya'ay hajxy jaduhñ mmøødhity tu'ugjoot tu'ugjuøhñdy. Amén.

Hebreos

¹ Jecy ja'a Dios quiuguexy quiejxy maa højts nhaphájtäm maa højts ndeedyhájtäm. Diosmädia'agy-yajwa'xpä hajxy quiejxä. Mayhooc hajxy quiejxä. Madiu'u hajxy miädiaacy. ² Tøø ja'a Dios ja'a yHuung hajxy yaa xyajnäguéjxäm hädaa yaabä naaxwiin. Cahnä jiegø'ø yoo yaa tøø yhoy. Je'e ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø xjiaac hawáañäm. Jequiän je'eduhñ wyi-inguejxä coo ja'a xøøwiin naaxwiin yhädiúnät cøxiä møødá xøø, møødá po'o, møødá madsa'a. Mänit yajnähdijjä coo yhané'emät. ³ Jaduhñä Dios yHuung miøjjä jiaančhä nebiä Diosän. Tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy hajxy yhity. Jim hajxy yhane'emy cøxp chaads hädaa yaabä naaxwiin. Tøø højts hoy xñähho'túutäm. Tøø ja'a nbojpä ngädieeyhajxy xyajnähwáatsäm. Mänit jim ñcxtägajch tsajpootyp maa ja'a Diosän. Jim je'eduhñ yhanehmbä jäda'anäbaadyñä.

⁴ Ja'a Dios yHuung, maas møj ja'a cuhdujt miøødá quejee ja'a Dios mioonsä ja'a tsajpootypahajxy miøødá, je'eguiøxpä coo je'e Dyios yHuungä. ⁵ Cabä Dios ja'a mioonsä mänaa ñäma'ay:

Míichhöch jäda'a ndehm yHuunghadaamby.

Ni mädyii mioonsä quia'a nänømy:

Yø'øjoch jaduhñ xTieedyhadaamb;

nHuunghadaambiøch yø'øduhñ.

⁶ Coo ja'a Dios ja'a yHuung yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, mänitä Dios miänaañ:

Wéenhöch nHuung xwyiingudsähgøøyyä ja'a nmóonsøchhajxy, ja'a hajxy jim tsajpootypä.

⁷ Paquiä Dios ja'a miädia'agy quiudiúunäxä ja'a mioonsähajxy, nebiä pojtagoy wiäditiän, nebiä padooy wiäditiän. ⁸ Pero ja'a yHuung, je'eduhñ ñämaayy:

MDioshajp miičh, homiänaajä miičh mhane'emy;

homiänaajä miičhä tøyhajt myega'añ.

⁹ Mdsojpy miičh ja'a tøyhajtpä;

cabä haxøøgpä mdsocy.

Maas jootcújc-höch miičh nyaghity quejee ja'a nmóonsøchhajxy, ja'a hajxy jim tsajpootypä.

¹⁰ Jaduhñä Dios jiaac mänaambä:

Miičh jecy mhädiuun ja'a naaxwiimbä møødá tsajpootypä.

¹¹⁻¹² Cuhdägoyyaambä naaxwiimbä møødá tsajpootypä;

tägatsaamb jaduhñ; jaduhñ jiada'añ néjjiämä wit coo tiujnä;

caj tiuunngaadaañ. Pero miičh, cøjxta'axiøø miičh mhida'añ;

caj miičh mjogyhajt mänaa quiøxa'añ.

¹³ Cabä Dios ja'a mioonsä mänaa ñäma'ay:

Yaach miičh xmiøødhané'emät. Caj miičh mmädsip myajmäjäda'aga'añ.

¹⁴ Ja'a Dios ja'a mioonsähajxy ja'a tsajpootypä, jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä pojjan. Cab hajxy quiähxø'øgy. Dios jaduhñ quejxp coo hajxy piuhbédät pønjataiä Dios piäda'agaamby hawa'adstuum.

2

¹ Tsipcøxpä Diosmädia'agy hajxy nyajcopcøøyyämät, ja'a hajxy tøø nmädóowämbä; jaduhñ hajxy nga'a tu'udägóoyämät. ² Haa ja'a Diosmoonsähajxiä, ja'a tsajpootypä, jequiänä Diosmädia'agy hajxy yaa yajcädaacy hädaa yaabä naaxwiin. Tøyhajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ;

põnjaty ca'a cudiumb, haxøøgtuum hajxy miähmø'øwa'añ. ³ Møjcuhdujtmøødä Jesucristo. Hamdsoo hajxy je'e hoy xyhawáanäm neby hajxy nnähwáatsämät. Haa ja'a hajxy jayøbajt mädóowäbä, tøjiajt ja'a mädia'agy jaduhñ maa hajxy je'ejän. Mänit højts jaduhñ xyhawaandägátsäm. Coö ja'a mädia'agy hajxy nga'a yajtúunämät, cab hajxy jaduhñ nnähwáatsämät. ⁴ Madiu'u ja'a Dios ja'a hijxtahñd tøø yajcähxø'øgy, ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä; jaduhñ hajxy nmäbøjcämät coö ja'a miädia'agy tiøyhajtä. Tøø ja'a yhEspíritu hajxy xyajnäguéjxäm coö hajxy jaduhñ xpiuhbedáanäm mädyiijaty tuung hajxy xmióoyyäm. Jaduhñä jioot chocy.

⁵ Haa ja'a Dios mioonsähajxiä, ja'a tsajpootypä, cabä Dios jaduhñ tøø miäna'añ coö hajxy yhané'emät mänaa ja'a naaxwiimbä hänajty wyiimbida'añän. ⁶ Jiiby jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: Dios, tiiguiøxpä ja'a jäya'ay coö mjahmiejtsta'agy, coö mbuhbety.

⁷⁻⁸ Maas møc ja'a mmoonsä cuhdujt hijty tøø mmo'oy quejee ja'a jäya'ayhajxy. Pero mänitä jäya'ay mõjcuhdujt mmooyy coö cøxiä yhané'emät tijaty miich tøø mbäda'agy.

Jaduhñä Dios ja'a jäya'ay piäda'aga'añ mõj jaançh, coö jaduhñ ween wyiingudsähgø'øyii. Coö ja'a Dios jaduhñ hamdsoo miänaañ, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coö ja'a mõjcuhdujt hajxy tøø xmióoyyäm coö hajxy cøxiä nhanéhmämät. Pero cajnä quiähxø'øgyñä coö hajxy cøxiä nhane'emáanäm.

⁹ Jaduhñä Jesucristo, mänaa yaa yhitiän hädaa yaabä naaxwiin, cabä cuhdujt hijty jiaty mõødä nebiä Dios mioonsähajxy miøødän, ja'a hajxy tsajpootypä. Mänitä Dios miänaañ coö ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutämät nägøxiä, je'eguiøxpä coö ja'a Dios hajxy xchójcäm. Coö ja'a Jesucristo yho'cy, paadiä mõj jaançh piädaacä, paadiä mõjcuhdujt miooyyä coö yhané'emät.

¹⁰ Paadiä Dios cøxiä wiinä piädaacy, weenä jäya'ayä Dios hajxy jaduhñ wyiingudsähgø'øy. Chojiä jioot jaduhñ coö ja'a yhuunghajxy jim yhidät nägøxiä maa je'ejän, põnjatiä miädia'agy mäbøjcäp. Y jaduhñä Dios miänaañ coö ja'a Jesucristo quiumädówät ja'a højtscøxpä. Jiaançh cudiuun je'eduhñ coö hajxy xñähho'túutäm. ¹¹ Ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ xyajnähwáatsäm. Quipxiä Dios hajxy nDeedyhájtäm mõødä Jesucristo. Paadiä Jesucristo hajxy xquia'a mädsähdiúunäm. Hix, hamdsoo miänaañ coö hajxy tu'ugpuhya'ay xmiøødhájtäm. ¹² Jaduhñ jiiby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Nmøødmädia'agáambiøch nbuhya'ayhajxy ja'a miichcøxpä.

Nguyhøwáambiøch miich jim tsajtøgooty, jim cu'ughagujc.

¹³ Jaduhñ jiiby myiimbä:

Ni mänáajøchä Dios xquia'a wiinhøøñ, páadyhøch nga'a tsähgø'øy.

Jaduhñ wiingtuum myíingumbä:

Chaaçh nhity mõødhøch nhuunghajxy;

Diøshøch jaduhñ xmiiooyy.

¹⁴ Pøn jaduhñ tu'que'ex, tu'ugjoot tu'ugnø'ty hajxy jaduhñ. Jaduhñä Jesucristo hajxy tøø xmiøødhájtäm tu'ugjoot tu'ugnø'ty mänaa yaa yhitiän hädaa yaabä naaxwiin. Paady hajxy jaduhñ xmiøødhájtäm, jaduhñ hajxy hänajty xñähho'tu'udáanäm. Jaduhñä mõjcu'ugong hoy quia'a mäjädaacnä. Coö cu miäjädaacy, jaayá'ayädsä mäjaa häxøpy mõød coö hajxy cu xyajtu'udägóoyyäm.

¹⁵ Coö ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbøjcämät, cabä nho'og hajxy jaduhñ ndsähgøøyyänät. Pøn jaduhñ ca'a mäbøjp, je'eds ja'a yho'og tsähgøøby mädu'ñtiä jia jugyhaty. ¹⁶ Coö ja'a Jesucristo yaa yhooyy hädaa yaabä naaxwiin, ja'a Abraham yhap yhoc-hajxy yajnäguéjxä, neby hajxy jaduhñ piuhbedøjät. Ca'a Dyiosmoonsähajxiä yajnäguéjxä, ja'a tsajpootypä. Tøyhajt jaduhñ.

¹⁷ Y paadiä Jesucristo yaa hoy jiäya'ayhaty neby højtshájtäm; jaduhñ

hajxy hoy xñähgapxtúutäm maa ja'a Diosän; jaduñä nbojpa ngädieey hajxy hoy xñähho'túutäm. Hojiot ja'a Jesucristo miøødhajpy. Pedyii jaduñ quiudiuuñ. ¹⁸ Hoyyá Jesucristo jia tsaachpøjcy, cabä møjcu'ugongä miädia'agy ya-jtúunäxä. Y coo ja'a møjcu'ugong hajxy hänäjty xjia wi'i yajtu'udägoyyáanäm, xpiuhbéjtäm ja'a Jesucristo hajxy jaduñ je'eguiøxpä coo ja'a møjcu'ugong miädia'agy quia'a mäbøjcäxä ja'a Jesucristäm.

3

¹ Hermanodøjc, tøø ja'a Jesucristo ja'a nbojpa ngädieey hajxy xya-jnähwáatsäm. Tøø ja'a Dios hajxy xyajnáhdjäm coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcämät. Tsøgä Jesucristo hajxy jahmiéjtsäm; høxtahmds højts ja'a Dios yaa xyajnáguéjxäm. Jaduñ hajxy njahmiéjtsämät coo hajxy jim xñähgapxtúutäm maa ja'a Dioswiinduumän. ² Haa ja'a Moisésä, pedyii je'e jecy quiuduuñ maa ja'a Dios ja'a tiøjcän. (Je'eduhñ ñänøømby ja'a judíoshajxy.) Jaaná jaduñä Jesucristo pedyii quiudiuumbä coo wyiinguejxä coo højts jaduñ xñähgapxtúutämät. ³ Maas hoy jaduñ coo ja'a Jesucristo hajxy nwiingudsähgøøyyämät quejee ja'a Moisés. Høxtahmdsä tøjcojpa, je'eds jaduñ wiingudsähgøøyyäp; cabä tøjc jaduñ wyiingudsähgøøyyii. ⁴ Cabä tøjc hamdsoo quiojy; häna'c jaduñ cojpa. Pero ja'a Dios, cøxiä je'eduhñ piädaacy tijaty yaa hijp hädaa yaabä naaxwiin møødä jim tsajpootyp. ⁵⁻⁶ Ja'a Moisés, jayøjpa tøyhajt jaduñ miädiaactsohñ mädyii ja'a Dios hänäjty cujecy quiapxtøwaamby. Pedyii ja'a Moisés quiudiuuñ maa ja'a Dios ja'a quiu'ugän. Pero cabä møjcu'hdujt miooyyä nebiä Jesucristo miøødän. Hix, ja'a Jesucristo, ja'a Dios yhamdsoo Uung je'e. Y pedyii jim quiudiuuñ maa ja'a Dios ja'a quiu'ugän. Pero ja'a Moisés, jaduñ je'e yhiyty nebiä moonsän. Coo hajxy hamuumdu'joot nmäbøjcämät, coo ja'a Jesucristo hajxy jootcuyc njøbhíjxämät coo hänäjty miejstägatsañ, mänitä Dios hajxy nägøxiä xquiu'ugnäbøjcämät.

⁷ Jaduñ jii by myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Cooch nmädia'agy hajxy jäda'anäbaady xmiädóowät,

⁸⁻⁹ hamuumdu'joot hajxy jaduñ myajtúnät.

Haa ja'a jecyjiiäya'ayhajxiä, ja'a mijts mhap mdeedyhajxiä, cábøch nmädia'agy hajxy jecy xyajtuuñä, hóyhøch hijxtahnd may nja yajcähxø'cy, mänáajøch hajxy jecy nyajwäditian pactuum juxychägui'xjomøjt.

Cooch nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøjcä, páadyhøch hajxy nyajcumädooyy.

¹⁰⁻¹¹ Xyagjootmadiägøøyyhøch hajxy je'e. Mänitøch nmänaañ:

“Tøø hajxy jaduñ mdu'udägoonä. Cáboch nmädia'agy hajxy xyhabøgaanä.

Tøyhajt jaduñ, cáboch mijts jim nyajmedsaannä maa ch mijts hijty nyajpoo'xa'añän.”

Jaduñä Dioshespíritu miänaañ maa ja'a Diosmädia'aguiän.

¹² Hermanodøjc, mnigwieendähadøøjap hajxy nebiä Diosmädia'agy hajxy mga'a najtshixø'øwät; jaduñ hajxy mga'a tu'udägóyyät. Jujcy ja'a Dios; ca'a jiaduñä nebiä jäya'ayhajxy yaabä Dyioshajpiän. ¹³ Pero mäduhñtiä hajxy mjogyhaty, mniguiapxmøcpøgøøjap hajxy jabom-jabom, neby hajxy jaduñ mga'a tu'udägóyyät. ¹⁴ Coo hajxy tehngajnä nmäbøjcämät, neby hajxy tøø nmäbøjtsóhñäm, mänitä Jesucristo hajxy jim xmiødhájtämät tsajpootyp.

¹⁵ Jaduñ jii by myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mmädóowät jäda'anäbaady, hamuumdu'joot hajxy myajtúnät.

Ja'a jecyjiiäya'ayhajxy, cabä Diosmädia'agy hajxy jecy miäbøjcy.

16 Jimä Moisés ja'a jäya'ay hoy wioobädsømy Egiptonaaxooty; je'eds hajxy jecy ca'a mäbøjc ja'a Diosmädia'agy, hoy hajxy hänajty tøø jia mädooy. 17 Je'eds hajxy hoy tiu'udägooñä. Jim hajxy hoy quiøxy ho'nä pactuum. Je'edsä Dios hoyhoy ñäjootmayhajt juxychägui'xjomøjt. 18-19 Je'edsä Dios jaduhñ ñämaayy coo quia'a yajmedsaannä maa hijty jaduhñ yajpoo'xa'añän, je'eguiøxpä coo hajxy hänajty quia'a mäbøcy.

4

1 Tsøg hajxy nigwieendähjätäm; jaduhñ hajxy nga'a tu'udägooyämät. Coo hajxy ndu'udägooyämät, cabä Dios hajxy jiiby xyajtägøøyyämät maa hajxy xyajpoo'xaanäm. Tøø hajxy hijty xyajwiinwaanøøyyäm coo hajxy jiiby xyajtägøøwaañäm. 2 Tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy nmädóowäm nebiä jecyjiäya'ayhajxy jia mädooyän. Xiøøbä hajxy jaduhñ jia nä'ä mädooyy, cab hajxy ñä'ä mäbøjcy. 3 Højts, tøø højts nmäbøjcäm, paadiä Dios hajxy jim xyajtägøøwaañäm maa hajxy xyajpoo'xaanäm. Jimä Dios jaduhñ ñänøømy:

Cooch hajxy nnäjootmayhajty, páadyhøch hajxy nnämaayy:

“Tøyhajt jaduhñ, cábøch mijts jim nyajmedsaannä maach mijts hijty nyaajpoo'xa'añän.”

Coo ja'a Dios ja'a naaxwiimbä yhädiuumbädøøyy, mänit jaduhñ pioo'xnä.

4 Jiiby jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Mänitä Dios hoy pioo'xnä ja'a miäjuxtujxøøbä, coo ja'a naaxwiimbä hänajty tøø yhädiuumbädøøñä.

5 Wiingtuumä Dios miänáangombä:

Cábøch hajxy nyajmedsaannä maa ja'a poo'xtaactän.

6 Ja'a jecyjiäya'ayhajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy jayøbajt ja mädoowäbä, cab hajxy ñä'ä yajtuuñ. Paady hajxy jim quia'a mejch maa ja'a poo'xtaactän. Pero näje'ejatiä jäya'ayhajxy miedsa'añ maa ja'a poo'xtaactän. 7 Cujequiä Dios ja'a David yajmänaañ:

Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mmädówät jäda'anäbaady, hamuumdu'joot hajxy mmäbøgät.

Je'eduhñ ñänøømby coo hajxy jäda'anäbaady jim ndägøøyyämät maa ja'a poo'xtaactän. 8 Coo ja'a Josué ja'a judíoshajxy jecy wioomejch maa ja'a Palestinanaaxootiän, cabä poo'xtaact hajxy ñä'ä paaty. Paadiä Dios jaduhñ miäna'añ coo højts jäda'anäbaady ndägøøyyämät maa ja'a poo'xtaactän. 9 Jimnä ja'a poo'xtaact yhityñä maa ja'a Dios ja'a quiu'ughajxy tiägøøwa'añän. 10 Pøn jim tægøøby maa ja'a Dios ja'a pioo'xtaactän, jim jaduhñ pioo'xaanä nebiä Dios pioo'xnän mänaa ja'a naaxwiimbä hänajty tøø yhädiuumbädøøyän. 11 Tsøgä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mäbøjcäm; jaduhñ hajxy hoy ndägøøyyämät maa ja'a Dios ja'a pioo'xtaactän. Cabä Diosmädia'agy hajxy nnajtshixøøyyämät nebiä jecyjiäya'ay hajxy jiatcøøyyän. Cab hajxy miäbøjcy, paady hajxy jim quia'a tægøøyy maa ja'a poo'xtaactän.

12 Ja'a Diosmädia'agy, tuumnä je'eduhñ. Mäjaamøødnä je'eduhñ. Ja'a Dios hajxy xyajcähxø'cäm ja'a miädia'agyhaam pø nmøødhjätäm ja'a howyi-inmahñdy hajxy, pø caj. 13 Caj tii hayu'uuch hamee'ch mnä'ägädä túnät. Tsipcøxpä Dios ja'a nwiinmahñdyhjäjtäm hajxy nägøxiä xyhixyhjäjtäm neby hajxy njäya'ayhäjtäm pø hoy, pø ca'a hoy. Pø cab hajxy hoy njäya'ayhäjtäm, mänitä Dios hajxy haxøøgtuum xpiäda'agaañäm.

14 Ja'a Jesucristo, ja'a Dioshuung, tøø jim quiody Dioswiinduum. Jim højts xñähgapxtúutäm. Paady, tsøgä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot

panócxäm. Cabä wiinghäna'c hajxy pøn xñähgapxtúutäm jim Dioswiinduun. ¹⁵ Najuøøbiä Jesucristo neby hajxy yaa ndsaačhpójcäm hädaa yaabä naaxwiin. Hix, tøø je'e yaa jiäya'ayhaty neby højts yaa njäya'ayhajtäm. Tøø jia yajtägoyya'añii ja'a møjcu'ugóngäm, neby højts xjia wi'i yajtägoyyaañämbä. Pero cabä Jesucristo mänaa tiu'udägoy. ¹⁶ Tsögä Dios hajxy pa'yáaxäm hamuumdu'joot. Xchójcäm Dios hajxy. Miøødhajpiä hojioot je'eduhñ maa højtshajtäm. Xpiuhbétäm hajxy jaduhñ coo højts tii nyajmaajiájtämät.

5

¹ Ja'a teedywiindsøn hajxy, ja'a hajxy jim tuumbä maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän, jaduhñ hajxy piäda'agyii coo ja'a cu'ug hajxy ñähgapxtú'udät maa ja'a Diosän, møød coo hajxy cøxiä quiuyoxó'owät, møød coo animal hajxy yóxät, weenä cu'ug ja'a piojpa quiädieey hajxy jaduhñ ñähwa'ačh quiuhwa'ačh, ²⁻³ møød weenä yhamdsoo pojpa yhamdsoo cädieey ñähwaatsnä. Hix, jäya'ayhajp ja'a teedyhajxy neby højtshajtäm. Jimä piojpa quiädieeyhajxy je'ebä. Paady hajxy mee'xxieemy miägapy yhane'emy pønjaty ca'a najuøøby, pønjaty tu'udägooby.

⁴ Cabä teedyhajxy hamdsoo nibiäda'agyii. Dios hajxy jaduhñ pädaacp nebiä Aarón jecy piädaacän. ⁵ Ni ja'a Jesucristo hamdsoo quia'a nibiädaacä nebiä teedywiindsønän. Ja'a Dios jaduhñ pädaac. Jaduhñä Dios ja'a Jesucristo ñämaayy:

Míichhøch jäda'a ndehm yHuonghadaamby.

⁶ Wiingtuumä Dios jaduhñ miänaañ:

Cøjxta'axiøø miich mduna'añ teedy nebiä Melquisedec jecy tiuunän.

⁷ Ja'a Jesucristo, mänaa yaa yhitiän hädaa yaabä naaxwiin, mänitä Dios møc pia'yaaxy. Jøøby hñajty. Miänuu'xtaac ja'a Dios coo piuhbedøjät mänaa hñajty yho'oga'añän. Wyiingudsähgøøbiä Dios hñajty je'e, paadiä miädia'agy miädóowäxä. ⁸ Hoyyä Jesucristo jia Dioshuungä, quiudiuunä Tieedy miädia'agy coo chaachpøgät. ⁹ Coo miee'xtujcy mänaa chaachpøquiän, xyajñähwaatsäm ja'a nbojpa ngädieeyhajtäm hajxy jaduhñ pønjatiä miädia'agy mabójcäp. Cøjxta'axiøø hajxy hodiuum xyaghidäänäm. ¹⁰ Mänitä Dios ja'a Jesucristo piädaacy teedywiindsøn nebiä Melquisedec jecy tiuunän.

¹¹ Madiu'u mijts hädaaduhmbä nja wi'i yajmøødmädia'aga'añ tsipjaty, pero caj mijts mwiinjuø'owa'añ. ¹²⁻¹³ Tøø jiegeøøñä mänaa ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøjtsooñän. Hahixøøby hijty jaduhñ coo wiinghäna'c hajxy myajñähixøøñät. Pero jaduhñ mijts tøø mjaty nebiä naamdagø'øybän. Caj mijts ja'a Diosmädia'agy ja'a tsipjatypä mjada'añ. Je'enä hajxy mhabøcyñä ja'a cajpä chipjatiä. Cahnä hoguiuhdujt hajxy mhabøcyñä. ¹⁴ Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiünät, mänitä tsipjatypä hajxy jaduhñ mwiinjuø'owät; y coo ja'a hoguiuhdujt hajxy tehngajnä mbanócxät, mänit hajxy mnajuø'owät mädyii hñajty hoguiuhdujt, mädyii hñajty haxøøgcuhdujt.

6

¹ Tøø mijts ja'a mädia'agy mayhooc mmädoy ja'a Jesucristocøxpä, ja'a cajpä chipjatiä. Tøø hajxy mmädoy coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixó'owät, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäbøgät. ² Mnajuøøby hajxy tii hajxy coo tøø mnäbety, tii hajxy coo tøø mgø'øniñähgabyii. Jaduhñ hajxy tøø mmädoy coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy jiuypipiøga'añ, coo ja'a Dios ja'a haxøøgjäya'ayhajxy yajtsaačhpøga'añ cøjxta'axiøø, coo ja'a naaxwiimbä wyiimbida'añ. ³ Pero tsögä Diosmädia'agy hajxy pedyii jaac habójcäm, pø chojpiä Dios jioot jaduhñ.

4-6 Põnã Diosmädia'agy najtshixøøby, hoyyã Diosmädia'agy tøø jia wiin-juøøñã coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutãm, hoyyã piojpä quiädieey tøø jia yajnahwáatsäxã ja'a Jesucristãm, hoy tøø jia puhbedylijãm ja'a Diosh-espíritu, hoy jia najuø'øy coo ja'a Dios ja'a miãjaa quiexa'añ, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduhñ ñajtshixø'øwät, cab hajxy hoy miäbøgaannã. Jaduhñ hajxy yajcähxø'øgy coo ja'a Dioshuung hajxy yagho'tägach, coo hajxy ñäxi'igy hijxwiinduum. ⁷ Põnã Diosmädia'agy hoy cudiumb, quiumaabiã Dios jaduhñ. Jaduhñ mäwínäts hajxy je'e nebiã hoñaaxã. Coo tiu'uy, mänit hotyijã jaduhñ tiøømbety, tijaty tøø piäda'agyii, y quiunuu'xypã Dios jaduhñ. ⁸ Põn hoy ca'a cudiumb, haxøøgtuum jaduhñ ñä'ã nõcxø'øwaambã. Jaduhñ mäwínäts je'e nebiã naax ca'a hoybã, maa haagã hapy tiøømbetiã. Ño'py hajxy jaduhñ.

⁹ Hermanodøjc, hoy mijts naamnã weenjaty tøø nja hadsähgø'øy, nna-juøøbiøch jaduhñ coo mijts ja'a Dios jaançh tehñ yhoy xpiuhbeda'añ, je'eguiøxpã coo ja'a mbojpä mgädieey hajxy xyajnahwaatsã. ¹⁰ Jaançh tehñ yhojiäya'ay ja'a Dios jaduhñ. Jiahmiejchp jaduhñ coo mijts hoy mgudiunñ, coo mijtsã hermanodøjc tehngajnã mbuhbety, je'eguiøxpã coo mijtsã Dios mjahmiech. ¹¹ Jaduhñhøch njoot chocy coo hajxy hoy mgudiúnãt mäduhñtiã hajxy yaa mjogyhaty hädaa yaabã naaxwiin. Mänit hajxy jim mnøcxãt tsajpootyp nebiã Dios hajxy tøø xñãma'ayã. ¹² Cab hajxy mnänuuxø'øwät. Jaduhñ hajxy mgudiúnãt nebiã jäya'ayhajxy jecy quiudiuunñ, ja'a hajxy jim tøøbã nõcxãbã tsajpootyp. Ja'a Dios jaduhñ yajwiinwaanøøyy coo hajxy jim nõcxãt, je'eguiøxpã coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hãnajty hoy miäbøcy tehngajnã.

¹³⁻¹⁴ Jéquiãnä Dios ja'a Abraham yajwiinwaanøøyy: “Tøyhãjtthøch miich nbuhbeda'añ. Nyajpu'uwãambiøch nyaghi'igãambiøch miich.” Hamd-soo cuhdujtcøxpã Dios jaduhñ miãnaañ. Hix, caj põn mõjcuhdajt miøødã nebiã Dios miøødã. ¹⁵ Yajtøjiajtã Dios jaduhñ nebiã Abraham yajwiin-waanøøyyã, je'eguiøxpã coo Abraham hãnajty tehngajnã miäbøcy. ¹⁶ Ja'a Dioscøxpã jäya'ayhajxy hamuumdu'joot jaduhñ waambaty miãna'añ; y coo hajxy jaduhñ miãna'añ hamuumdu'joot, cab jaduhñ põn waamb miãnaannã. Tødiägøøby jaduhñ. ¹⁷ Paadiã Dios jaduhñ miãnaañ: “Tøyhãjtthøch tøø nyajwiin-waanø'øy cooch nbuhbeda'añ”, neby hajxy jaduhñ ñajuø'øwät coo hajxy tøyhajt piuhbeda'añii, coo ja'a Dios ja'a wyiinmahñdy ni mänaa quia'a yajtägatsa'añ. Hamdsoo ja'a Dios jaduhñ miãnaañ. ¹⁸ Jaduhñdsã tøyhajt hajxy nmøødhãjtãm coo ja'a Dios ni mänaa quia'a høhnda'agy. Jaduhñdsã tøyhajt hajxy hoy nmøødhãjtãm coo hajxy homiãnaajã xpiuhbedãanãm coo ja'a miãdia'agy hajxy nmäbøjcãmät. ¹⁹⁻²⁰ Jimã Jesucristo hajxy xñähgapxtúutãm tsajpootyp. Je'e jim tuumb teedywiindsøñ nebiã Melquisedec jecy tiuunñ. Cøjxta'axiøø ja'a Jesucristo jim tiuna'añ tsajpootyp. Jaduhñã tøyhajt hajxy hoy nmøødhãjtãmät coo hajxy jim homiãnaajã xyaghidãanãm.

7

¹⁻² Coo ja'a Abraham ja'a reyhajxy hãnajty hoy tøø yagho'ogy, mänaa hajxy hoy chiptuñã, mänitã Melquisedec hoy miøødnijøjcubaadø'øyyii. Mänitã Melquisedec miãnaañ cooc ja'a Dios ja'a Abraham hãnajty piuhbeda'añ. Mäduhñtiã ja'a Abraham hãnajty tøø piaady maa hãnajty hoy tøø chiptuñã, majc-hit jaduhñ piädaacy tu'cuhdujtjaty. Mänitã Melquisedec piuhmooyy ja'a tu'hitpä. Mejtstu'u ja'a Melquisedec hãnajty tiuñ. Tøø ja'a Dios tsajpootypã hãnajty piäda'agy coo tiúnãt teedy. Y gobiernã hãnajty jim tiuumby maa ja'a cajpt xiøhatiã Salem. Jaduhñ miãdia'agytiägø'øy coo hajxy jootcuyc yhity.

Jaduhndsä Melquisedec xiøø miädia'agytiägøøbiä coo hoy guiobiernähaty. ³ Cab jaduhñ pøn ñä'ägädä najuø'oy pønä Melquisedec tiajhajt tieedyhajt, pøn yhaphajt tieedyhajt. Cab jaduhñ pøn ñajuø'oy mänaa myiñ mänaa quiahy, mänaa yho'cy mänaa tiägooyy. Coe je'e tiuñ teedywiindsón cøjxta'axiøø, jaduhñ mäwlinäts je'e tiuñ nebiä Jesucristo tiuñän, ja'a Dios yHuung.

⁴ Cähxø'p jaduhñ coo ja'a Melquisedec møjcuhdajt hänajty jiaanč tehñ miøødä, je'eguiøxpä coo piuhmooyyä ja'a tu'hitpä, mäduhñtiä ja'a Abraham hänajty tøø piaady maa hänajty hoy tøø chiptuñän. Y ja'a Abrahamä, mijts mhap mijts mdeedy je'eduhñ. ⁵ Y ja'a Leví yhap yhoc-hajxiä, ja'a hajxy tuumbä teediä, jaduhñ jim myiñ maa ja'a jecyquiuhdujtän coo hajxy piuhmo'owøøjät ja'a tu'hitpä maa ja'a majc-hitcøxpän. Ja'a miägunaaxhajxy jaduhñ yégäp, hoyyä Abraham hajxy quipxy jia møødhaphaty jia møødteedyhaty. ⁶ Pero ja'a Melquisedec, cabä Abraham hänajty jiuhyhaty miägu'ughaty. Hawiing hänajty tiuñ teedy. Pero puhmooyyä je'e ja'a tu'hitpä. Ja'a Abraham jaduhñ yejc, ja'a Dios hänajty tøøbä yajwiinwaanø'oyäbä coo hänajty yajpu'uwa'añ yaghi'iga'añ. Mänitä Melquisedec ja'a Abraham ñämaayy coo ja'a Abraham hänajty piuhbeda'añijäm ja'a Diósäm. ⁷ Y tøyhajt jaduhñ coo ja'a Melquisedec møjcuhdajt hänajty jiaanč tehñ miøødä. Cabä Abraham quiuhdujt hänajty miøjjä nebiä Melquisedec quiuhdujtän. Hix, ja'a Melquisedec jaduhñ mänaañ coo ja'a Dios ja'a Abraham piuhbedät. ⁸ Haa ja'a hajxy yaa tuumbä teedy jäda'anäbaadyñä, ho'p hajxy, hoyyä tu'hitpä hajxy jia puhmo'oyii ja'a majc-hitcøxpä. Haa ja'a Melquisedecä, jaanä puhmooyyä je'ebä, pero cabä Diosmädia'agy miäna'añ coo tøø yho'ogy. ⁹⁻¹⁰ Hoyyä Levíhajxy hijty jia tuñ teedy, cabä quiuhdujthajxy hänajty miäbaady nebiä Melquisedec quiuhdujtän, je'eguiøxpä coo ja'a Abraham ja'a Melquisedec ja'a tu'hitpä hänajty tøø piuhmo'oy. Ja'a Abraham, je'edsä Levíhajxy hänajty yhaphajpy tieedyhajpy.

¹¹ Pero ja'a teedyhajxy, ni mänaa hajxy xquia'a yajnähwáatsämät. Paadiä Dios ja'a Cristo quiejxy coo je'e tiúnät teedy nebiä Melquisedec jecy tiuñän. Cabä tiuñ nebiä Aarónhajxy tiuñän. ¹² Coe ja'a Dios miänaañ coo ja'a Leví yhap yhoc-hajxy quia'a túunnät teedy, mänitä jecyquiuhdujt yajtägajtspä. ¹³ Coe ja'a Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy, yajtägajts ja'a jecyquiuhdujt jaduhñ, je'eguiøxpä coo ja'a Jesús tiuñ teedy, hoyyä Leví quia'a ja haphaty quia'a ja teedyhaty. ¹⁴ Hix, ja'a Judá je'e yhaphajt tieedyhajt. Y cabä Moisés waamb miänaañ coo ja'a Judá yhap yhoc-hajxy tiúnät teedy.

¹⁵ Y coo ja'a Jesucristo teedy tiuñ nebiä Melquisedec jecy tiuñän, cähxø'p jaduhñ coo ja'a Dios ja'a jecyquiuhdujt tøø yajtägajtsnä. ¹⁶ Paadiä Jesús piädaacä teedy coo cøjxta'axiøø jiugyhada'añ. Cab jaduhñ yhity nebiä yaabä teedyhajxiän. ¹⁷ Jaduhñä Dios ja'a Jesús ñämaayy:

Cøjxta'axiøø miič mduna'añ teedy nebiä Melquisedec jecy tiuñän.

¹⁸⁻¹⁹ Coe ja'a Moisés ja'a jecyquiuhdujt hajxy xquia'a yajnähwáatsäm, paadiä Dios jaduhñ miänaañ coo quia'a túunnät. Mänitä Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy coo hajxy hoy xyajnähwáatsämät. Mänitä Jesucristo hajxy jim xwioonøcxáañäm maa ja'a Dioswiinduumän.

²⁰⁻²¹ Coe ja'a Dios ja'a Jesús piädaacy teedy, mänit miänaañ coo ja'a miädia'agy jiaanč tehñ tiøyhajtä. Jaduhnds jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Ja'a Dios mänaañ coo ja'a miädia'agy jiaanč tehñ tiøyhajtä; cábägä wyiinmahñdy mänaa yajtägatsa'añ:

“Cøjxta'axiøø miič mduna'añ teedy nebiä Melquisedec jecy tiuñän”, nømä Dios ja'a Jesús ñämaayy.

Pero coo ja'a wiingteedy piädaacä, cabä Dios waamb miänaañ. ²² Coo ja'a Jesucristo cøjxta'axiøø yhida'añ, jaduhñ tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy maas hoy xyajñähwa'adsaanäm quejee ja'a Moisés ja'a jiecycuiuhdujt. Cab hajxy je'e xyajñähwáatsäm. ²³ Ja'a teedyhajxy hädaa yaabä naaxwiimbä, coo hajxy yho'ogy, mänit hajxy ñiguiuwichii. Paady hajxy may tøø tiuunnä. ²⁴ Pero cabä Jesucristo mänaa yho'ogaannä. Cøjxta'axiøø jaduhñ tiuna'añ teedy. Cabä wiinghäna'c ja'a tuung jaduhñ yajmämähmøøwa'añ. ²⁵ Cøjxta'axiøø ja'a Jesucristo yhida'añ. Hoy jiaanç yajñähwa'adsaannä pønä jioot tsojp coo ñähgapxtu'udøøjat ja'a Jesucristäm maa ja'a Dioswiinduumän homiänaajä.

²⁶ Coo ja'a Jesucristo jaduhñ tiuñ teedywiindsøn, jaanç tehñ yhoy hajxy jaduhñ xñähgapxtúutäm. Ni mänaa wiinghäna'c hajxy jaduhñ xquia'a nähgapxtúutäm nebiä Jesúsän. Cabä Jesús tii pojpa tii cädieey ñä'ägädä møødä. Ni pøn jaduhñ quia'a mäbaady nebiä Jesúsän. Nhaagä møødhájtäm pojpa cädieey hajxy. Jimä Jesucristo yhiñä tsajpootyp; mõjcuuhdujt jim miøød. ²⁷ Haa ja'a teedywiindsøñhajxy hädaa yaabä naaxwiimbä, jabom-jabomä animal hajxy yoxy. Jaduhñac tyijy ja'a piojpa quiädieey hajxy ñähwa'ads quihwá'adsät, møødä cu'ug piojpa quiädieeyhajxy. Jayøjp hajxy yoxy ja'a yhamdsoo pojpa yhamdsoo cädieeguiøxpä. Mänit hajxy jiaac yoxy ja'a cu'ug piojpa quiädieeguiøxpä. Pero cabä Jesucristo animal mänaa yoxy. Hix, tähooc jaduhñ ñiñähdujcä coo yho'cy. ²⁸ Ja'a jecycuiuhdujt jaduhñ mänaamb coo ja'a jäya'ayhajxy tiünät teedywiindsøn, hoyyä pojpa cädieey hajxy jia møødä. Mänitä Dios cujecy miänaañ coo ja'a Jesucristo tiünät teedywiindsøn. Ja'a tøyhajtä Dios jaduhñ yejc coo jaduhñ miänaañ. Ni mänaa ja'a Jesús pojpa cädieey quia'a møødä.

8

¹ Hoorä, jaduhñhöch tøø nmädia'agy coo ja'a Jesucristo hajxy jim xñähgapxtúutäm tsajpootyp. Jim jaduhñ tiuñ teedywiindsøn. Hahooyhaamby jim yhäña'ay maa ja'a Diosän. ² Jim tiuñ tsajpootyp maa ja'a tsajtøjc hoybän, ja'a Dios yhädiuunäbä. Ca'a jäya'ayä je'e hädiuun. ³ Haa ja'a hajxy yaa tuumbä teedywiindsøn hädaa yaabä naaxwiinä, jaduhñ hajxy piäda'agyii coo animal hajxy yóxät, coo hajxy cøxiä wiinä quiuyoxó'owät. Jaduhñac tyijy ja'a piojpa quiädieey hajxy ñähwa'ads quihwá'adsät. Y coo ja'a Jesucristo jim teedywiindsøn tiuñ tsajpootyp, paady jaduhñ ñiñähdujcä. ⁴ Coo häxøpy yaa yhity hädaa yaabä naaxwiin, cab häxøpy tiuñ teedywiindsøn. Haa ja'a hajxy yaa tuumbä teediä, je'eds hajxy cuyoxøøby nebiä jecycuiuhdujt yhane'emiän. ⁵ Haa ja'a tsajtøjc yaabä maa hajxy tiuñänä, cab jaduhñ miäbaady nebiä tsajtøjc jim tsajpootypän. Coo ja'a Moisés ja'a wittsajtøjc hñajty quioja'añ, mänitä Dios ja'a Moisés ñämaayy: "Tsipecøxpä wittsajtøjc jaduhñ mgójät nébiøch jim nyaghijxiän tunguhduum coo mnähguipxtú'udät." ⁶ Tøø ja'a Dios ja'a hawiinjemybiä yajcuuhducy coo hajxy jim xyaghidáanäm tsajpootyp cøjxta'axiøø. Haa hädaa hawiinjemybiä ja'a Dios yajcuuhdujcäbä, maas hoy je'eduhñ quejee ja'a Moisés jecy yéjcäbä. Paadiä Jesucristo maas hoy tiuñ teedywiindsøn quejee ja'a teedyhajxy, ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä. Ja'a Moisés jecy yéjcäbä, cab hajxy jaduhñ xjiaty puhbéjtäm nebiä hawiinjemybiän, ja'a jäda'ahatypän.

⁷ Coo hajxy häxøpy xpiuhbéjtäm ja'a Moisés jecy jia yéjcäbä, cabä Dios ja'a hawiinjemybiä häxøpy tøø ñä'ä yajcuuhducy. ⁸ Cabä Dios ja'a jecyjiäya'ayhajxy quiumaayy je'eguiøxpä coo hajxy hoy quia'a cudiuun. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: Ja'a Dios jaduhñ mänaamb:

Abaadaamb jaduhñ cooçhä jäya'ayhajxy nmøødyajcuhduga'añ ja'a hawiinjemybiä,

ja'a hajxy jim tsänaabiä judíos-naaxooty møød Judábä-naaxooty.

⁹ Maas hóyhøch jaduhñ nmøødyajcuhduga'añ quejéjøch ja'a yhap ja'a tieedyhajxy nmøødyajcuhdujcän mänáajøch hajxy jim hoy nwoobädsømiän Egiptonaaxooty.

Cab hajxy hoy ñä'ä cudiuuñ nébiøch nja yajcuhdujquiän.

Páadyhøch hajxy jaduhyyä nnä'ä nähgueecnä, nømä Dios miänaañ.

¹⁰ Coo jaduhñ yhabáadät, mänítøchä jäya'ayhajxy nmøødyajcuhduga'añ ja'a hawiinjemybiä, ja'a hajxy jim tsänaabiä judíos-naaxooty, nømä Dios miänaañ.

Nyajnähxø'owáambiøch nmädia'agy hajxy hoy, neby hajxy hamuumdu'joot jaduhñ wyiinjuø'owät.

Mänítøch hajxy jaançh tehñ yhoy xwyiingudsähgø'øwa'añ.

Høøch hajxy ngu'ughadáannäp.

¹¹ Nägøxiøchä nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanä ñämaj ñäbetiä.

Haagä mäbøgaamb hajxy jaduhñ.

¹² Nyajnähwa'adsáañbøch ja'a piojpä quiädieey hajxy. Cábøchä piojpä quiädieeyhajxy mänaa njahmiedsáañänä.

¹³ Coo ja'a Dios miäna'añ coo ja'a hawiinjemybiä tøø yajcuhducy, jaduhñ miänaambä coo ja'a jecypiä quia'a tsoobaatnä, coo quia'a tunaannä.

9

¹ Jaduhñä jecyquihdujt myiimbä mädyii ja'a jäya'ayhajxy quiudiúnäp maa ja'a chajtøjc-hajxiän. ²⁻³ Jaduhñdsä wittsajtøjc hajxy jecy yhädiuñ. Coo ja'a wit hajxy yaghadøødujcy, metscä cuarto jaduhñ hoy miähmø'øy. Tu'nax hoy møj miähmø'øy; ja'a cujpä muutsc hoy miähmø'øy. Ja'a cuarto møjpä, je'eduhñ xøhajt “cunuu'xytiøjc”; jiibiä ceratoyøhñdy hajxy yaghijty møødä meexä maa ja'a cunuu'xyhajcaagy hajxy hänajty yujcoñän. Ja'a cuarto muutspä, je'eduhñ xøhajt “cunuu'xytiøjc maa ja'a Dios yhäña'ayän.” ⁴ Ja'a orohaltar jiiby hijt maa ja'a poom hajxy hänajty jioquiän, møødä cuhdujtcajä; oronähwopy hänajty je'e. Jiiby cajäjooty ja'a orotu'ts yhiyty maa ja'a maná hajxy hänajty yaghitiän. Ja'a maná, je'edsä tsajcaagy hänajty xiøhaty ja'a Dios jecy quiéjxäbä. Jiibiä Aarón ja'a quiuhdajt yhiypä ja'a jecy wáamäbä. Jiibiä tsaa yhiypä maa ja'a Dios ja'a cuhdujt jecy yuugjahyyän. ⁵ Cajänähgøxpä querubín yhädiuunnaxyhajxy yhiyty “maa ja'a Dios yhäña'ayän.” Jimä quieecthajxy quiäjøjna'ay “maa ja'a Dios pojpä cädieey miee'xiän.” Cábøch ngapxtøwa'añ nebiaty hädaaduhmbä hijty tiuñ.

⁶ Coo ja'a wittsajtøjc hajxy hänajty tøø quiojnä, mänitä teedyhajxy jiiby tiägøøchohñnä maa ja'a møjcunuu'xytiøjcän. Jiiby hajxy jabom-jabom tiuunnä. ⁷ Pero jiiby maa ja'a muutscunuu'xytiøjcän maa ja'a Dios hänajty yhäña'ayän, jagooyyä teedywiindsøn hijty jiiby tiägø'øy. Tähooquiä hajxy hijty jiiby tiägø'øy ja'a tu'ugjomøjtpä. Coo hajxy hänajty jiiby tiägø'øwa'añ, jayøjpä animal hajxy hijty yagho'ogy. Mänitä animalnø'ty hajxy hijty jiiby nøcxy quiuyoxø'øy muutscunuu'xytiøgooty, ja'a piojpä quiädieeguiøxpähajxy, møødä cu'ugä piojpä quiädieeguiøxpähajxy. ⁸ Jaduhñä Dioshespíritu hajxy xyajwiinjuøøyyäm coo hajxy hoy nga'a tägøøyyämät maa ja'a Dioswiinduumän mäduhñtiä ja'a jecyquihdujt hajxy yajtuñnä. ⁹ Jaduhñ hajxy jädä'anäbaadyñä nhíjtäm. Je'enä animal hajxy yoxy; je'enä hajxy cøxiä wiinä quiuyoxø'øy. Paady hajxy jaduhñ quihdujthatyñä, jaduhñäc tyjy ja'a Dios jiaançh tehñ quiumay. Cab hajxy jaduhñ ñähwa'açh quihwa'açh, hoy

hajxy jaduhñ jia cuhdujthatyñä. ¹⁰ Jagooyyá ja'a quiuhdujthajxy yhane'emy tijaty hajxy quiáyäp yhú'ugäp, neby hajxy ñibiuj ñijie'edsóøjät, neby hajxy yaa jiäya'ayhádat hádaa yaabä naaxwiin. Pero yø'ø cuhdujt jaduhmbä, cab jaduhñ tiuunnä. Tøø ja'a Dios ja'a hawiinjemybiä yajcuhdujnä, mädyii jaduhñ tunaamb.

¹¹ Mänitä Jesucristo hajxy hoy xjiaançh tehñ yajnähwáatsäm. Jaaya'ay jaduhñ túunnäp teedywiindsón jim tsajpootyp maa ja'a tsajtøjc jaançh tehñ yhoybän. Ca'a jiäya'ayä hajxy hädiuun hádaa yaabä naaxwiimbä. ¹² Tøø ja'a Jesucristo jim tiägø'øyy maa ja'a Dioswiinduumän ja'a tähooctagø'øyyä. Hamdsoo hánajty tøø ñiñähdugyii coo højts hánajty xñähho'tu'udáanäm. Cabä tii nø'ty quiuyoxøøyy maa ja'a yaabä tsajtøjcän nebiä yaabä teedyhajxy quiuhdujthatiän coo chivo hajxy yoxy, coo waj hajxy yoxy. Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paady hajxy jim nhidáanäm Dioswiinduum cøjxta'axiøø. ¹³ Jaduhñä jäya'ayhajxy quiuhdujthaty, coo hajxy yho'ogø'øyy, mänitä chivonø'ty wajnø'ty hajxy yajniñähxänicxyii. Mänitä wajcujaam hajxy yajniñähwøjyii, ja'a hajxy hánajty tøø ñäno'ogø'øyyäbä maa ja'a altarän. Jaduhñ hajxy ñiyajnähwa'açhii. ¹⁴ Hoorä, ja'a chivonø'ty, ja'a wajnø'ty, cabä pojpa cádieey mänaa yajnähwa'açh. Ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ xya-jnähwáatsäm mänaa hajxy xñähho'túutäm. Cabä Jesucristo tii pojpa cádieey miøødä. Cab jaduhñ mänaa yho'ogaannä. Hamdsoo jim ñiñähdujca maa ja'a Dioswiinduumän. Jaduhñä nhaxøøgcuhdujt hajxy xyajnähwáatsäm, nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy nmäbøjcamät.

¹⁵ Coo ja'a Dios ja'a hawiinjemybiä tøø yajcuhducy, paadiä Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, pønjetiä Dios jaduhñ wyiimbiiw. Xyajnähwáatsäm ja'a nbojpa ngädieey hajxy nebiaty hajxy tøø njäya'ayhájtäm maa ja'a jecypiä yhiitiän. Y jim hajxy xyajnoçxáanäm tsajpootyp nebiä Dios hajxy xyajwiin-waanøøyyäm. ¹⁶⁻¹⁷ Homiädyii testamentánoquiä, cahnä tiuungpaadyñä, jugy-hajpnä jaaya'ay jaduhñ. Coonä yho'ogät, mänitnä ja'a nocy tiuungpaada'añ. ¹⁸ Paadiä Dios jaduhñ miänaañ coo animal hajxy yóxät, mänaa ja'a jayøbhajtpä yajcuhduquiän. ¹⁹ Coo ja'a Moisés ja'a cu'ugä jecyquihdujt hánajty tøø quiøxy mo'oy, mänitä wajhuung yojxy møødä chivohuung. Mänitä ñø'ty hoy ñøødemøøyyä. Mänitä tsaptsmeegpøjt hoy piäda'agy nø'ñøøjooty møødä hisopohaa'x. Mänitä cu'ug ja'a nø'ñøø yajnähxänicxy møødä jecyquihdujtsaa. ²⁰ Mänitä Moisés miänaañ: “Haa hádaa nø'tiä, hijxtahnd hádaaduhñ coo mijsä Dios xmiøødyajcuhdujcy.” ²¹ Mänitä Moisés ja'a wittsajtøjc ja'a nø'ñøø hoy yajnähxänicxpä møød tijaty hajxy jiiby yajtuumby mänaa ja'a Dios hajxy hánajty wyiingudsähgø'øyyän. ²² Jaduhñä jecyquihdujt hijty yhane'emy cooc cøxiä ñähwa'açhii nø'tyhaam. Coogä animal hajxy quia'a yóxät, cábägä piojpa quiädieey hajxy ñä'ä nähwá'adsät.

²³ Haa ja'a wittsajtøjc hádaa yaabä naaxwiimbä, møød tijaty jiiby hijp tsajtøgootiä, animalnø'tyhaamä Moisés yajnähwaach. Pero højtshájtäm, ni mänaa ja'a animalnø'ty hajxy xquia'a yajnähwáatsämät. Paadiä Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduhñ hajxy nnähwáatsäm. ²⁴ Tøø ja'a Jesucristo jim tiägø'øyy maa ja'a Dioswiinduumän. Jim hajxy xñähgapxtúutäm. Ca'a yhádaa yaabä tsajtøgootiä tiägøøyy. Haa ja'a tsajtøjc yaabä, cab jaduhñ tiehñ miäbaady nebiä tsajtøjc jim tsajpootypän. ²⁵⁻²⁶ Haa ja'a teedywiindsón hádaa yaabä naaxwiimbä, jomøjt-jomøjt jiiby tiägø'øyy maa ja'a muutscunuu'xytiøjcän. Jiibiä animalnø'ty nøcxy quiuyoxø'øyy. Pero ja'a Jesucristo, tähooquiä yho'cy. Cabä Dios jaduhñ miänaañ coo mayhooc yho'ogät. Coo yhabaaty, mänitä Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm ja'a nbojpa ngädieeyhájtäm. ²⁷ Ja'a Dios hajxy xquiunú'xäm xpiädácäm coo højts

tähooquiä nho'ogáañäm. Mänitá Dios hajxy xyajtøyhajtyegáañäm. ²⁸ Jaaná tähooquiä ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutämbä ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm. Tähoocyajnáhwa'achä hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm. Coo jadähooc quiädaactägatsa'añ, mänit hajxy jim xyajnøcxáañänä maa ja'a Dioswiinduumän, pønjaty hänäjty jaduhñ jii jøbhijxp.

10

¹ Haa ja'a jecyquiuhdujt, hijxtahñd hänäjty jaduhñ hijp coo ja'a Jesucristo hajxy hänäjty xñähho'tu'udáañäm. Nebiä jecyquiuhdujt hänäjty yhane'emiän, jomøjt-jomøjtä animal hajxy jia yoxy. Pero ni pøñ hänäjty quia'a nähwa'aäch quia'a cuhwa'aäch, pønjaty hänäjty ja wi'i tiägø'øwáambäp maa ja'a Dioswiinduumän. ² Coo hajxy häxøpy tøø jiaanç nähwa'aäch tøø jiaanç cuhwa'aäch ja'a piojpä quiädieey hajxy, cabä animal hajxy häxøpy vojxnä. Tähoocquiä hajxy jaduhñ cu vojxy, mänit jaduhñ cu yhoyøøyy. Hamdsoo hajxy cu ñajuøøyy coo pojpä cädieey hajxy quia'a møødänä. ³ Pero coo animal hajxy hänäjty jaduhñ yoxyñä jomøjt-jomøjt, ñajuøøby hajxy hänäjty jaduhñ coo pojpä cädieey hajxy miøødä. ⁴ Hix, ni mänaa ja'a wajnø'ty ja'a chivonø'ty ja'a pojpä cädieey quia'a yajnáhwa'aäch quia'a yajcuhwa'aäch.

⁵ Paadiä Cristo ja'a Dios ñämaayy, mänaa hänäjty jaduhñ yaa tøø quiäda'aguiän hädaa yaabä naaxwiin:

Caj miich mjoot jaduhñ chocy coo ja'a animal hajxy tehngajnä yóxät.

Páadyhøch miich yaa xquiejxy hädaa yaabä naaxwiin cooch yaa njäya'ayhädät, nébiøchä jäya'ayhajxy jaduhñ yaa nnähho'tú'udät.

⁶ Caj miich mjoot jaduhñ chocy coo animal hajxy yóxät, coo hajxy ñø'ogät.

Paadiä animal hajxy yoxy, nähwaatspä piojpä quiädieeyhajxy jaduhñ.

⁷ Mänitøch nmänaañ:

“Dios, páadyhøch jaduhñ yaa tøø ngäda'agy nébiøch jaduhñ yaa ngudiúnät nébiøch miich xñämaayyän,

neby jaduhñ jim myiñän cujaay maa miich mmädia'aguiän ja'a høøchcøxpä”, nømä Cristo ja'a Dios ñämaayy. ⁸ Jayøjpä Cristo miäna'añ cooc ja'a Dios jioot quia'a tsocy coo animal hajxy quia'a yóxät ni quia'a nó'ogät. Ja'a piojpä quiädieey hajxy jaduhñ yajnáhwáatsäp yajcuhwáatsäp. Hoyyä jecyquiuhdujt jia hane'emy coo hajxy tehngajnä yóxät, cabä Dios jaduhñ quiumay. ⁹ Jaduhñ miänáangombä: “Teedy, páadyhøch yaa tøø ngäda'agy nébiøch jaduhñ yaa ngudiúnät nébiøch miich xñämaayyän.” Jaduhñ miädia'agytiägø'øy coo ja'a Cristo hänäjty jaduhñ yhane'ema'añ coo animal hajxy quia'a yójxnät, nebiä Tieedy miädia'agy jaduhñ quiudiúunät. ¹⁰ Hoyyä Jesucristo ja'a Tieedy miädia'agy jiaanç cudiuunä coo højts jaduhñ tähooquiä xñähho'túutäm; paadiä Dios hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm.

¹¹ Jaduhñä jecyquiuhdujt hijty yhane'emy coo ja'a teediä animal hajxy jabom-jabom wyl'i yóxät. Hoy hajxy jaduhñ jia cudiuun, cab hajxy jaduhñ ñä'ägädä nähwaach ñä'ägädä cuhwaach. ¹² Coo ja'a Jesucristo ja'a nbojpä ngädieey hajxy hänäjty tøø xñähho'túutäm tähooquiä, mänit hoy yhäñaaguiäda'agy maa ja'a Dios yhahooyhaampiän. ¹³ Jim jaduhñ yhahixy coo ja'a miädsiphajxy quia'a mäjäda'aga'añ. ¹⁴ Tähoocquiä hajxy tøø xñähho'túutäm. Jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsänä. ¹⁵ Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo tiøyyä, je'eguiøxpä coo ja'a Dioshøpíritu jaduhñ miänaambä maa jaduhñ cujaay myiñän:

¹⁶ Coo jaduhñ yhabáadät, mänitøch hajxy nmøødyajcuhduga'añ, nømä Dios miäna'añ:

Nyajnáhixø'øwáambiøch nmädia'agy hajxy hoy, neby hajxy jaduhñ hamuumdu'joot wyiinjuø'øwät.

17 Mänit miänáangombä:

Cábøchä piojpä quiädieeyhajxy mänaa njahmiedsáanänä.

18 Jaduhnds je'e, tøø ja'a Jesucristo ja'a nbojpä ngädieey hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsänä tähooquiä. Hoyyá animal hajxy jia yoxyñä, cab jaduhñ choobaatnä.

19-20 Hermanodøjc, maa ja'a jecyquihdujt myiñän, cabä cuhdujt pøn miøødä coo jiiby tiägø'øwät maa ja'a muutscunuu'xytiøgootiän. Pero coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paady hajxy jim hoy ndägø'øwáanänä maa ja'a Dioswiinduumän. Tøø hajxy xyajnáhwaats tøø hajxy xyajcuhwáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhájäm. 21 Je'eds hajxy jim xñähgapxtúutäm Dioswiinduum. 22 Entonces, tsøg hajxy jim tægøøyyäm Dioswiinduum. Tsøgä miädia'agy hajxy hamuumdu'joot mábøjcäm coo ja'a cuhdujt hajxy nmøødhájäm coo hajxy jim ndägøøyyämät, je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy tøø xyajnáhwaats tøø xyajcuhwáatsäm. 23 Tsøgä Diosmädia'agy hajxy tehngajnä mábøjcäm. Cab hajxy nnajtshixøøyyämät. Nmøødhájäm ja'a tøyhajt hajxy jaduhñ coo ja'a Dios hajxy xmio'owáanäm nebiaty hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm coo hajxy cøxiä wiinä xmio'owáanäm. 24 Tsøg hajxy niguiapxwíjjäm neby hajxy maas hoy nniçhojc nnibia'häyóowämät hamiñ haxøpy, neby ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy ngudiúunämät. 25 Jaduhñ hajxy nyajnajjuøøyyäm coo miäwiingoonnä coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ. Paady, tsøg hajxy nijootcapxmøcpøjcäm. Tehngajnä hajxy nhamugøøyyämät ja'a Dioscøxpä. Näje'e hajxy, cab hajxy jaduhñ ñä'ägädä mejtsnä. Cabä quiuhdujthajxy jaduhñ yhojyá.

26 Coo hajxy tehngajnä haxøøg nwädijtämät, hoyyá tøyhajt hajxy tøø nja wiinjuøøyyäm, cabä nbojpä ngädieey hajxy jaduhñ ñä'ägädä nähwáatsämät.

27 Haxøøgtuumä Dios hajxy jaduhñ xpiädáacämät maa ja'a jøøn tioyyän, maa ja'a Dios miädsiphajxy yhitiän. Hoçhähgøøñä jaduhñ jiiby. 28 Pøn jaduhñ ca'a cudiumb nebiä Moisés ja'a jecyquihdujt yhane'emiän, pø tøø testigohajxy jaduhñ yhixy mejtstägøøgä, tsipcøxp jaduhñ yagho'oga'añii. 29 Maas hanaxiä hajxy jaduhñ quiumädownaanä pønjaty ja'a Dioshespíritu jaduhñ haxøøg nänøømb, ja'a mayhajt tuumbä, pønjatiä Dioshuung jaduhñ xøøghajp, pønjatiä ñø'ty jaduhñ häyoowhíxäp, hoy hajxy je'eduhñ tøø xjia nähho'túutäm, hoy hajxy je'eduhñ tøø xjia yajnáhwaats tøø xjia yajcuhwáatsäm. 30 Tøyhajtä Dios jaduhñ miänaañ: “Høøch jaduhñ nyaghawiimbidaamby.” Chaadsä Diosmädia'agy miänáangumbä: “Dios quiu'ug jaduhñ yajcumädownaambä.”

31 Hoçhähgøøñä jaduhñ coo ja'a Dios hajxy xyajcumädownämät; je'eduhñ jugyhajp cøjxta'axiøø.

32 Naxy hajxy mdehm jiahmiédsät nebiä Jesucristo miädia'agy hajxy mmädoodsohnän. Hamuumdu'joot hajxy mbadu'ubøjcy, hoy hajxy hánajty mja tsaachpøcy hoyhoy. 33 Näje'e hajxy myaghäyoowhijxy cu'ughagujc. Y mjootcapxmøcpøjpy hajxy hánajty pønjaty hánajty jaduhñ häyoowhíxäp. 34 Y mnäxuu'chp hajxy hánajty pønjaty hánajty tsumyçhänäaby. Mxoondaacp hajxy hánajty, hoy hajxy cøxiä wiinä xjia pøjcä. Mnajuøøby hajxy hánajty coo hajxy jim mhida'añ tsajpootyp cøjxta'axiøø. 35 Entonces, cab hajxy tii mdájät mmáyät; tehngajnä hajxy mmábøgät coo ja'a Dios hajxy xyhixyñä. Mjahmiédsäp hajxy jaduhñ coo hajxy nøcxy jim mhidaañnä tsajpootyp. 36 Naxy hajxy mdehm miee'xtúgät, nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ hoy mgudiúnät. Jaduhñ hajxy mbáadät tijaty ja'a Dios hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm coo hajxy xmio'owáanäm. 37 Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: Mobädajpä je'e quiäda'aga'añ pønä Dios jaduhñ quiexaamby.

³⁸ Põnã Diosmädia'agy hoy cudiumb, miäbøjpy je'eduhñ tehngajnã.

Pero coo ñajtshixø'øwät, cabã Dios quiumayaanã.

³⁹ Pero højtshãjtãm, cab hajxy mänaa nnajtshixø'øwãanãm. Tehngajnã hajxy nmäbøjcãm. Paadiã Dios hajxy xyhuuc yajnãhwa'adsãanãmbã. Cab hajxy xyajcumãdowãanãm.

11

¹ Coo hajxy nmäbøjcãm, mänitã tøyhajt hajxy nmøødhãjtãm coo hajxy nbaadãanãm mädyijaty hajxy njøbhíxãm, hoy je'eduhñ quia'a ja cãhxø'øgyñã.

² Ja'a jecyjia'ayhajxy, coo hajxy miäbøjcy, paadiã Dios quiumaayy.

³ Coo hajxy nmäbøjcãm, jaduhñ hajxy nyajnajuøøyyãm coo ja'a Dios ja'a naaxwiin yajwa'añguiojy ja'a miãdia'agyhaam, møødã madsa'a, møødã po'o, møødã xøø.

⁴ Coo ja'a Abel jecy miäbøjcy, paadiã Dios quiumaayy. Hix, hoyyã Abel quiudiuuñ coo animal yojxy ja'a Dioscøxpã. Ja'a Caín, caj quiumaayyã je'eguiøxpã coo hãnajty quia'a mäbøcy. Hix, cabã animal yojxy. Hoy jaduhñ coo ja'a Abel hajxy nbahíxãmät, hoy jecy jia yagho'cã. Hix, miäbøjc ja'a Abel.

⁵ Coo ja'a Enoc jecy miäbøjcy, paadiã Dios quiumaayy. Cabã Enoc ñã'ã ho'cy. Jaduhyyã Dios yajnøcxy tsajpootyp. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiãn. ⁶ Coo hajxy nga'a mäbøjcãmät, cabã Dios hajxy xquiumãayyãmät. Tsipcøxp hajxy nmäbøjcãmät coo ja'a Dios tiømiãdia'agy. Y jaduhñ hajxy nmäbøjcãmät coo ja'a Dios piuhbeda'añ põnã Dios wiingudsãhgø'øwaamb.

⁷ Coo ja'a Dios ja'a Noé jecy ñãmaayy coo ja'a nøøgomdãgoy ja'a naaxwiin hãnajty quiøxy wiinyeegø'øwa'añ, mänitã Noé ja'a Dios miãdia'agy jaduhñ quiudiuuñã, hoyyã nøøgomdãgoy hãnajty quia'a ja cãhxø'øgyñã. Mänitã barco cruundã yhädiuuñ. Jiibiã Noéhajxy choocy møødã yhuung møødã tio'oxy. Coo ja'a Noé jaduhñ miäbøjcy, paadiã Dios jiaanç tehñ quiumaayy. Pero ja'a wiinghãna'c-hajxy, cab hajxy miäbøjcy. Paady hajxy cøjx quiuhdãgoy.

⁸ Coo ja'a Dios ja'a Abraham jecy ñãmaayy coo jim chõonät ñãaxooty, coo jäguemnaax ñøcxät maa ja'a Dios ja'a Abraham yajnãhdijjiãn coo chãnaadiaacpøgät, miäbøjc ja'a Abraham jaduhñ. Mänit jim jiaanç tsohñã ñãaxooty. Nã'ã nãgoobã ñã'ã tu'ubøjnã. Cab hãnajty ñajuø'øy maa ñøcxät.

⁹ Coo ja'a Abrahamhajxy jim miejch maa ja'a Dios hãnajty tøø yajnãhdijjiãn, cab hajxy tiehñ chãnaadiaacpøjcy, je'eguiøxpã coo hãnajty jiãya'añãaxootiã. Wittøgooty hajxy hãnajty chãna'ay. Pero miäbøjpiã Abrahamhajxy hãnajty coo ja'a naax hajxy hãnajty mio'owa'añii, neby hajxy hãnajty tøø yajwiinwaanø'øyijjãn ja'a Diósãm. Jaduhñã Abraham yhuung Isaac ñãmãayyãbã møødã yhoc-huung Jacob. ¹⁰ Hix, ñajuøøbiã Abrahamhajxy hãnajty coo hajxy hãnajty jim ñøcxa'añ tsajpootyp Dioswiinduum. Cab hajxy hãnajty tiajy miay coo ja'a naax hajxy quia'a tsoj mooyyã.

¹¹ Jaanã jaduhñã Sara jecy miäbøjpã. Tøø hãnajty miãjaanã mänaa ja'a Dios hoy piuhbetiãn coo maaxhuung piãadät. Y jaanç huungpaat ja'a Sara jaduhñ je'eguiøxpã coo miäbøjcy nebiã Dios hãnajty tøø yajwiinwaanø'øyãn.

¹² Y ja'a Abrahamã, hoy hãnajty tøø jia mäjaanã, møjjøøyy mayøøyy je'eduhñ. Tøø ja'a yhap yhoc-hajxy jaduhñ jiaanç tehñ miayøøñã. Cab hajxy jaduhñ hoy yajmãchowa'añ. Jaduhñ hajxy miayyã nebiã madsa'ajãn, nebiã tsabiu'ujãn.

¹³ Coo ja'a Abrahamhajxy yho'cy, cahnã hajxy hãnajty quiøxy paadyñã mädyijatiã Dios hãnajty tøø yajwiinwaanø'øy. Pero miäbøjc hajxy jaduhñ. Ñajuøøby hajxy hãnajty coo hajxy hãnajty jim ñøcxa'añ tsajpootyp. Paady

hajxy xioondaacy. Ñajuøøby hajxy hānajtj coo hajxy hānajtj nā'ā nāgoobā wiādityñā. ¹⁴ Pønajtj jaduhñ wādijp, cahnā tsānaadiaact hajxy piaadyñā. ¹⁵ Coo ja'a jioothajxy cu chojcy, cu wyiimbijty hajxy, cu ñøcxtāgajch hajxy je'e maa hajxy hānajtj tøø yhuuc tsohm̄bān. ¹⁶ Pero jimā jioot hajxy hānajtj hamuumdu'joot tøø piāda'agy tsajpootyp maa ja'a chānaadiaacthajxy hānajtj tøø yhahixóøyyāxān. Ja'a Dios jaduhñ hahixóøyy. Cabā Dios miādsāhdiuñ ja'a Abrahamhajxy.

¹⁷⁻¹⁸ Coo ja'a Dios ja'a Abraham yhanehmy coo yhuung yóxāt, ja'a Isaac-hajpā, miābøgaambiā Abraham hānajtj je'eduhñ, hoy ja'a yhuung hānajtj jia tu'uquiā, hoyyā Dios hānajtj tøø jia māna'añ: “Møjø'øwaamb mayø'øwaamb miich mhuung ja'a Isaac-hajpā.” Ñā'ā joodhijx ja'a Dios ja'a Abraham jaduhñ pø jiaanč cudiunaamby hānajtj jaduhñ. ¹⁹ Miābøjpiā Abraham hānajtj coo ja'a yhuung hānajtj yagjuypioğāāñāxā ja'a Diósām. Mānitā Dios miānāāngombā coo ja'a yhuung quia'a yaghó'ogāt. Jaduhñ māwīnāts ja'a Isaac hoy jiaty nebiā jadāhooc tøø jiuypioquiābān.

²⁰ Coo ja'a Isaac miābøjcy, paadiā Jacob ñāmaayy møødā Esau coo ja'a hoybā ja'a weenbā hajxy piaada'añ. ²¹ Coo ja'a Jacob miābøjcy, paadiā yhoc-huunghajxy ñāmaayy coo ja'a hoybā weenbā hajxy piaada'añ. Ja'a José yhuunghajxy je'e. Mānitā Jacob ja'a Dios wyiingudsāhgøøyy. Cuhdajtcøxp hānajtj ñiguiuhdijyii. Ho'ogāāñāp hānajtj je'eduhñ. ²² Coo ja'a José miābøjcy, ñajuøøyy jaduhñ coo yhap yhoc-hajxy hānajtj jim̄ cujcy choona'añ Egipton-aaxooty. Paady jaduhñ yhanehmy coo ja'a piājc miānøcxāxāt. Ho'ogāāñāp hānajtj je'ebā.

²³ Coo ja'a Moisés myiñguiahy jaanč tehñ yajxón, yu'uč hajxy yaghijty tāgøøgp'o. Hix, tøø ja'a gobiernā hānajtj hoy yhane'emy coo ja'a pigāna'c-huunghajxy quiøxy yaghó'ogøjāt ja'a ya'ayhāna'cpā. Ja'a Moisés tiaj tieedy, cabā gobiernā hajxy hānajtj chāhgø'øy. Miābøjpiā Diosmādia'agy hajxy hānajtj. ²⁴ Coo ja'a Moisés miøjøøñā, miābøjc je'ebā. Cabā gobiernā hānajtj tieedyhaphadaāñā, ja'a hānajtj jim̄ tuumbā Egiptonaaxooty. ²⁵ Hamdsoo jaduhñ miānaañ coo ween yhäyoowhixyii møødā Dios quiu'ughajxy nāguipxy. Cab hānajtj jim̄ miāhmø'øwaāñā maa ja'a haxøøgcuhdujt hajxy wyi'i tiuñān. Cab hajxy hānajtj ñajuø'øy coo hajxy hānajtj jejcy quia'a xoonda'agaāñā. ²⁶ Cabā Moisés ja'a jioot jim̄ piādaacnā maa ja'a xādø'øñān jim̄ Egiptonaaxooty. Maas jootcujc hānajtj ñijiāwøøyyāñā coo yhäyoowhixóøjāt ja'a jāya'aguiøxpā, ja'a Dios hānajtj quiexaambiā. Ñajuøøby hānajtj jaduhñ coo ja'a hoybā weenbā mio'owa'añijām ja'a Diósām. ²⁷ Coo ja'a Moisés miābøjcy, paady jim̄ chohñnā Egiptonaaxooty. Hoyyā gobiernā hānajtj jia jootma'ady, cabā Moisés ñā'āgādā tsāhgøøyy. Tāhoctu'ubøquiā ja'a Moisés tiu'ubøjnā. Ja'a Diosmādia'agy hānajtj miābøjpy, hoyyā Dios mānaa quia'a ja hixyii.

²⁸ Coo ja'a Moisés miābøjcy, paadiā pascuaxøø yagjajtā. Jaduhñ yhanehmy coo ja'a tøghagø'øw nø'ty hajxy yajwiinxānicxø'øwāt, nebiā judíos quiobhuunghajxy quia'a yaghó'cāxāt, ja'a ya'ayhāna'cpā. Ja'a Dios ja'a mioonsā tsajpootypā tu'ug quejx coo ja'a quiobhuunghajxy yaghó'cāxāt, ja'a ya'ayhāna'cpā, pønatiā nø'ty hānajtj tøø quia'a yajwiinxānicxø'øy ja'a tøghagø'øw. ²⁹ Coo judíoshajxy jaduhñ miābøjcy, mānitā Dios ja'a Tsaptsmejy cujc yaghawaach maa hajxy jaduhñ ñaxó'øwāt tø'ødstuum. Mānitā Egiptobā-jāya'ayhajxy hoy jia panaxaambā. Mānitā Dios ja'a nøø hoy yajtu'ugmújcombā. Cøjxā Egiptobā-jāya'ayhajxy ñøøho'ogø'øy.

³⁰⁻³¹ Coo ja'a judíoshajxy miābøjcy, paadiā cajpt hajxy juxtujc-hooc jiuhy-ohwiādijty ja'a xøhajpā Jericó. Mānitā tsaamuuč piuumñā. Je'e hānajtj

curaahajp wäditiä maa ja'a cajptän. Cøjxä jäya'ayhajxy jii by yho'nä, ja'a hajxy hänajty ca'a mäbøjpä. Coö ja'a quixy Rahab miäbøjcy, hoy hänajty jia tuñ maa ja'a burdelän, paady jaduhñ quia'a ho'cy, je'eguiøxpä coö ja'a judíos hänajty tøø yu'uch, ja'a hajxy hänajty wädijpä hixøøbiä woodsøøbiä.

³² Coö cu ñäbaadøøyy, cu nmädiäacyhøch ja'a Gedeón, ja'a Barac, ja'a Sansón, ja'a Jefté, ja'a David, ja'a Samuel, møødä Dios ja'a quiuguexyhajxy. ³³ Coö hajxy miäbøjcy, paadiä miädsip ja'a ñaax hajxy hoy miämähmøøyyänä; paady hajxy hoy guiobiernähajty; paadiä Dios hajxy xpiuhbéjtäm nebiaty hajxy hänajty tøø xyajwiinwaanøøyyäm; paady hajxy quia'a leontsu'tsä; ³⁴ paady hajxy quia'a tooyy møjjøøonhaajiooty; paady hajxy quia'a cuhbujxä. Ja'a häna'c-hajxy ca'a møcpä, mänitä mäjaa hajxy piaaty mänaa hajxy hänajty chiptuna'añän. Cabä miädsip hajxy yajmäjädaacy, hoyyä miädsiphajxy hänajty jia nämayyä. Ñä'ägä yajpäyø'c hajxy je'e. ³⁵ Jii ja'a to'oxiøjc-hajxy hänajty näje'e ja'a yhuung ja'a ya'ay jiuypiojcy.

Näje'e ja'a Diosmädia'agy hajxy yajcudsaaçhtiunøøyyä. Coö ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty quia'a nä'ägädä najtshixø'øwa'añ, mänit hajxy yaghó'cänä. Tøø hajxy hänajty ñajuø'øy coö hajxy jiuypioğa'añ, coö hajxy jim ñøcxa'añ tsajpootyp. ³⁶ Näje'e hajxy wyiinwohñä wiobho'cä. Høxtä yajcudsumøøyyä hajxy näje'e cø'øxoch. ³⁷⁻³⁸ Näje'e hajxy quiuhga'tsä, näje'e hajxy jioø'wa'xä, näje'e hajxy quiuhbujxä. Jim hajxy hänajty näje'e wiädity pactuum, wiinwa'adstuum, tunjooty. Jim hajxy hänajty näje'e chäna'ay tsaajutjooty. Cabä howyit hajxy hänajty miøødä. Meeghac chivohac hajxy hänajty wyithajpy. Jaguiay hajxy hänajty yhity. Xøøghajtäp hajxy hänajty, häyoowhíxäp hajxy hänajty. Paady hajxy hänajty jaduhñ jiaty yhabety coö ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty miäbøcy. Jaançh tehñ quiumāayyap hajxy hänajty ja'a Diósäm. Cabä Dios jaduhñ quiumāy pøn ca'a mäbøjp. ³⁹ Hoy hajxy jia cumaayyä, cab hajxy miooyyä mädyiijatiä Dios hänajty tøø yajwiinwaanø'øy. ⁴⁰ Jäguemiä Dios wyiinmahñdyhajty coö ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmio'owáañäm. Paadiä jecyjia'ayhajxy quia'a tsoj mooyyä, näguipxiä Dios hajxy jaduhñ xmio'owáañäm møødä jecyjia'ayhajxy.

12

¹ Tsøgä jecyjia'ay hajxy jaduhñ pahíxäm nebiä Diosmädia'agy hajxy miäbøjquiän. Tsøgä haxøøgcuhdujt hajxy najtshixøøyyäm. Tsøgä nhamdsoo cuhdujt hajxy høxhíxäm. Je'eduhñ wiingtuum xjia wi'i wioonøcxáañäm. Tsøg hajxy tehngajnä cudiúunäm nebiä Dios hajxy xyhanéhäm. ² Tsøgä Jesucristo hajxy hamuumdu'joot pahíxäm. Jaaya'ay hajxy xyajnähixøøyyäm coö ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy nmäbøjcämät. Høchähdiuunnä ja'a Jesús mähdiøjc jaduhñ yho'cy cruzcøxp. Pero ñajuøøby hänajty je'eduhñ coö hänajty jim nøcxy xioonä'aga'añ tsajpootyp. Jim jaduhñ yhäñaañä maa Dios yha-hooyhaampiän.

³ Tsøgä Jesucristo hajxy jahmiejtstáacäm coö jiaançh tehñ chaaçhpøjcy. Ja'a cahwiindøyhäna'c-hajxy jaduhñ jatcøøyy. Míe'xtujc ja'a Jesucristo jaduhñ. Tsøg hajxy jaduhñ pahíxäm; jaduhñ hajxy nga'a jootmayhajtämät.

⁴ Hoyyä haxøøgpä hajxy xjia mädsiphajtäm, cahnä hajxy jaduhñ xyaghó'cäm.

⁵ Ja'a Dios hajxy jaduhñ xjiootcapxmøcpøjcäm maa ja'a miädia'agy cujaay myiñän:

Huung, ca'a mjootma'ady, hoyyä Dios tøø xjia yajcumädoy.

Hoy xjia hoy, ca'a mjootmayhaty.

⁶ Miägäpxyp yhanehmbiä Dios pønjaty chojpy; yajcumädooby pønjaty yhuunghajpy.

7 Coo ja'a Dios hajxy xyajcumädówät, mmee'xtúgäp hajxy jaduhñ. Hopiønnä yhuung yajcumädoy. 8 Yajcumädoobiä Dios ja'a yhuunghajxy nägøxiä; y pø caj mijts jaduhñ xyajcumädoy, cähxø'p jaduhñ coo ja'a Dios hajxy tøyhajt xquia'a huunghaty. 9-10 Ja'a hajxy ndeedyhájtämbä hädaa yaabä naaxwiimbä, nwiingudsähgøøyyäm hajxy jaduhñ, hoy hajxy hijty xyajcumädóowäm mänaa hajxy tøø nmuutsc-hájtäm. Paady hajxy hijty xyajcumädóowäm coo hajxy hijty nga'a mädia'agymiäbøjcäm. Hoorä, tsøgä nDeedyhájtäm hajxy mädia'agymiäbøjcäm, ja'a jim tsajpootypä. Mänit hajxy jim xyaghájtämät. Paadiä Dios hajxy xyajcumädóowäm, nebiä miädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy nmäbøjcämät, nebiä hawa'adstuum hajxy jaduhñ hoy nhíjtänät nebiä Dios yhitiän. 11 Tøyhajt hajxy ndsaaçhpøjcäm mänaa ja'a Dios hajxy xyajcumädóowäm. Nbáatäm ja'a tsaachpä hajxy jaduhñ. Pøñ jaduhñ mäbøgaamb hamuumdu'joot, cab jaduhñ waamb miäná'anät, hoy hánajty jia tsaachpøcy. Maas hoy jiäya'ayhadaannä. Maas jootcuyc yhidaannä.

12 Naxy hajxy mdehm ñijootcapxmøcpøgøøjät neby hajxy jaduhñ hoy myo'oy mnáxät. 13 Mhøxtá'awäp ja'a hodi'u hajxy, nebiä hermanodøjc hajxy jaduhñ hoy xpiawädítät, neby hajxy jaduhñ quipxy xquia'a padu'udägóyyät.

14 Naxy hajxy hoy mdehm yhídät tu'ugmädia'agy nägøxiä. Hoy hajxy mjäya'ayhadät. Pøñ hoy ca'a wädijp, cab jim ñøcxa'añ Dioswiinduum. 15 Tehngajnä hajxy mnigwieendähadøøjät, neby hajxy jaduhñ mga'a tu'udägóyyät. Coo pøñ jaduhñ tiu'udägóyyät, je'e joot ca'a tsojp coo piuhbedøøjät ja'a Diósäm. Cab hajxy mnimiäjootma'adøøjät. Coo hajxy haagä jaduhñ mjatcø'owät, pues nägøxiä hajxy jaduhñ mmá'adät. 16 Cab hajxy mhaxøøgwädítät. Cabä Diosmädia'agy hajxy myaghäyø'øgät. Jaduhñä Esau jecy jiatcøøyy, coo hánajty yäho'ogyii; yajwiingubøjc ja'a ñädeedy ja'a cay. Paadiä ñädeedy hánajty miøødä, coo hánajty quioobhuungä. Mo'owáanäp hánajty jaduhñ cøxiä mäduhñtiä ja'a tieedy hánajty miädsäna'ay. 17 Y coo ja'a Esau joot hánajty chocy coo cøxiä mio'owøøjät ja'a tiédiäm, cab tii ñä'ä mooyy, hoy jia jøøyy. Hamdsoo jaduhñ quia'a niyaghoyøøyyä.

18-22 Ja'a Moisés hajxy, jequiän hoçhähgøøñäbä hajxy jim yhiixy miädooyy maa ja'a tunän ja'a xøhjäpä Sinaí. Ja'a pojtäxa'a hajxy yhiix møødä jøøn jim maa hánajty jiaanç tehñ wyiingoodsän. Mänit hajxy miädooyy nebiä jäya'ay xiu'uxiän. Mänit hajxy miädooyy coo ja'a Dios quiapxy. Hoçhähgøøñä ja'a Dios quiapxy. Jaduhñä Dios yhanehmy coo hajxy hotyijatiä quiuhgá'adsät tijaty jim mejtsp maa ja'a tunän, hoy jia animalä. Pero cab hajxy miee'xtujnä. Mänitä Dios hajxy miänuu'xtaacy coo quia'a cápxnät. Moisés paady je'e chähgøøñä. "Jaanç tehñ chähgøøbiøch, paady ndsäyuy", nømä Moisés miänaañ. Pero jim tsajpootyp jim Dioswiinduum, cab jim yhoçhähgøøñän. Siön jim xiøhaty maa ja'a Dios yhäña'ayan. Jaduhñ jim xiøhjäpä, ja'a Jerusalén tsajpootypä. Tøø ja'a Dios cuhdujt hajxy xmio'oy coo hajxy mwiingudsähgø'owät. Milhaamä Diosmoonsähajxy jim xioonda'agy Dioswiinduum. 23 Jimä Dioshuung yhaañämähajxy tiu'ugmucy ja'a xiøøhajxy tøøbä yajcujaayijäbä. Ja'a Diósäm hajxy yajnähwaats yajcuhwaatsä. Nägøxiä ja'a Dios hajxy jim xwyiinmahñdyhixáanäm. 24 Jimä Jesucristo hajxy xñähgapxtúutäm nebiä Dios hajxy tøø xmiøødyajcuhdújcäm hawiinjemy. Coo ja'a Abel jecy yagho'cä, mänitä Dios yaghawiimbijty. Pero coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, xyajnähwaats xyajcuhwáatsäm ja'a Dios ja'a nbojpä ngädieey hajxy.

25 Coo ja'a jecyjiäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy yaa quia'a mäbøjcy hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy yajcumädoowä. Hoorä, coo ja'a Dios

hajxy xyhamdsoo hanéhmäm jim tsajpootyp, maas hanaxiä hajxy jaduhñ njájtämät coo ja'a miädia'agy hajxy nga'a mábójcämät. Entonces, tsög hajxy hamuumdu'joot mábójcäm. ²⁶ Coo ja'a Dios jecy quiapxy, mänitä naaxwiin yajtsäyuyy. Jaduhñ tøø miänaañnä coo cøxiä yajtsäyuyyaañnä jadähooc møødä naaxwiin møødä tsajtcøxp. ²⁷ Jaduhñ miädia'agytiägø'øý coo ja'a Dios yajcuhdägoyya'añ tijaty tøø yhädiuñ møødä naaxwiin møødä tsajtcøxp. Pero mädyiijaty jim tsajpootyp, caj yajcuhdägoyya'añ. ²⁸ Tsögä Dios hajxy nämáayyäm Dioscujú'uyäp je'eguiøxpä coo hajxy jim xyaghidáañäm tsajpootyp cøjxta'axiøø. Hamuumdu'joot ja'a Dios hajxy nwiingudsähgøøyyämät. Jaduhñ ja'a Dios hajxy xquiumáayyämät. ²⁹ Yajcuhdägoobiä Dios je'e tijaty jaduhñ quia'a cumaaby.

13

¹ Tsög hajxy hamuumdu'joot niçhojc nibia'häyóowäm nebiä tu'ugpuhya'aybän. ² Coo pøn miédsät maa ja'a mdøjcän, hamuumdu'jootä mjøøn mdøjc hajxy mmó'owät. Näje'e hajxy tøø tiøjmo'oy ja'a Diosmoonsä tsajpootyp-tsohmä. Cab hajxy hänäjty ñajuø'øý pø Dios mioonsähajxy je'e.

³ Mbuhbédäp hajxy ja'a jäya'ayhajxy hijpä tsumy, møød hajxy häyoowhíxäbä. Hix, quipxy ja'a Diosmädia'agy hajxy mmøødmäbøcy.

⁴ Ja'a Dios jaduhñ mänaañ coo jäya'ayhajxy ñimiøødtsäna'awøøjät ya'adio'oxy. Cab jaduhñ yhooyä coo ja'a mmägu'ughajpä tio'oxiøjc jaduhñ mnä'ä wi'i yhäyoowhíxät, coo ja'a Dios jaduhñ xñä'ä yajcumädówät.

⁵ Cabä xädø'øñ hajxy mwi'i piøcjuó'øwät. Jootcujcä xädø'øñ hajxy mmähidät, mäduhñtiä hajxy mmøødä. Tøø ja'a Dios jaduhñ miäna'añ cooc hajxy ni mänaa xquia'a nähgue'egáañäm. ⁶ Paady hajxy hamuumdu'joot nmánáañämät:

Ja'a Dióshøch jaduhñ xpiuhbejp.

Cábøch jaduhñ pøn ndsähgø'øý, hoñéjpiøch hajxy cu xjia tun.

⁷ Mbahíxäp jäya'ay hajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø xyajnähixø'øýäbä. Hamuumdu'joot ja'a Diosmädia'agy hajxy miäbøjcy. Hoy hajxy jiaanç tehñ jiäya'ayhajty.

⁸ Cabä Jesucristo ja'a quiuhdujt mänaa yajtägach. ⁹ Cabä wiingmädia'agy hajxy mbadu'ubógät. Coo ja'a Dios hajxy xchójcäm, maas hoy jaduhñ coo ja'a miädia'agy hajxy nmábójcämät. Näje'e hajxy ñajtsapxø'øý cooc tyijy yhamajtsä, cábac tii mdsú'udsät mgáyät. Pero yø'ø cuhdujt jaduhñmä, caj yø'ø xpiuhbédät.

¹⁰ Tøø ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, paadiä miädia'agy hajxy jaduhñ nbanócxäm. Pero pønä jecyquiuhdujt panøcxnä, cabä cuhdujt hajxy miøødä coo ja'a Jesucristo hajxy pianócxät. ¹¹ Jegyhajty ja'a teedywiindsøn animalnø'ty hajxy hijty quiuyoxø'øý maa ja'a muutscunuu'xytiøjcän, nebiä piojpä quiädieey hajxy jaduhñ ñähwa'ads quiuhwá'adsät. Mänitä animalho'ogy hajxy hijty nøcxy ño'ogy cajtpa'a. ¹² Jaaná jimä Jesús hoy yho'pä cajtpa'a. Jaduhñ hajxy xyajnähwaats xyajcuhwáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyháltäm.

¹³ Tsögä jecyquiuhdujt hajxy najtshixøøyyäm. Tsögä Jesucristo miädia'agy hajxy hamuumdu'joot panócxäm, hoyyä cu'ug hajxy xjia xøøgháltäm. ¹⁴ Haa hädaa yaabä naaxwiinä, caj jiega'añ. Pero jim njoot hajxy nbädácäm tsajpootyp. ¹⁵ Tsögä Dios hajxy tehngajnä wiingudsähgøøyyäm ja'a Jesucristocøxpä. Tsög hajxy tehngajnä mänáañäm coo ja'a Dios miøjjä jiaançhä.

¹⁶ Naxy hajxy hoy mdehm jiäya'ayhädät. Mbuhmó'owäp ja'a wiinghäna'c hajxy tijaty hajxy mmøød. Jaduhñä Dios hajxy xjiaanç tehñ quiumáyät.

¹⁷ Mmábøjcäp ja'a copc-hajpä miädia'agy hajxy. Xcwieendähajp hajxy jaduhñ neby hajxy mga'a tu'udägóyyät. Ñajuøøby hajxy coo hajxy wyi-inmahñdyhixa'añíijäm ja'a Diósäm. Naxy hajxy mdehm miábøgät nebiä mgopc-hajpähajxy jaduhñ yhidät jootcujc. Coo hajxy mga'a mábøgät, cab hajxy hñajty jaduhñ tøø mniyaghoyø'øyii.

¹⁸ Mdúnäbä mayhajt hajxy, pa'ya'axä Dios hajxy ja'a høøchcøxpä. Hóyhøch nwädity. Chójpiøchä njoot cooch homiänaajä hoy nwädítät. ¹⁹ Chójpiøchä njoot jaduhñ cooch jim jadähooc nnøcxtägátsät maa mijtsän. Mänuu'xta'agä Dios hajxy cooch jim ween xyajnøcxy.

²⁰ Jootcujcä Dios hajxy xjiaanç tehñ yaghíjtäm. Jaayá'ayädsä Jesucristo yagjuyjpiøjtägajts, ja'a nWiindsønhájtäm. Jaayá'ayäts hajxy xmiøødyajcuhdújcäm ja'a hawiinjemyguiuhdujt mänaa ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Cabä jemyguiuhdujt mänaa tiägatsaannä. Homiänaajä ja'a Jesucristo hajxy xñä'ägä cueendähájtäm. ²¹ Weenä Dios hajxy xpiuhbety, nebiä miädia'agy hajxy jaduhñ hoy myajtúunät, ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñä Dios hajxy xquiumáyät. Cøjxta'axiøø tsøg hajxy jaduhñ mänáanäm coo ja'a Jesucristo miøjjä jiaançhä.

²² Hermanodøjc, cab hajxy mdsippadá'agät. Cábøch mijts madiu'u tøø nmägapxy tøø nhane'emy. ²³ Tøø ja'a hermano Timoteo yhawa'adspädsøømnä maa ja'a pujxtøjcän. Coo yaa paquiä miédsät, mänítøch jim nmødhádät maa mijtsän.

²⁴ Yajpoo'x ja'a copc-hajpähajxy ja'a høøchcøxpä møødä hermanohajxy nägøxiä. Ja'a hermanodøjc-hajxy yaabä Italianaaxooty, xyajpoo'xp mijts jaduhñ.

²⁵ Weenä Dios hajxy jaduhñ xjiaac mo'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt. Amén.

Santiago

¹ Høøch xøhajp Santiago. Ja'a Diostúunghøch nduumby. Ja'a Jesucristo, je'ečh nmäduumby. Hermanodøjc, mijtshajxy nyajpoo'xyp, mijts jäguemnaaxtsohm̄bä.

²⁻³ Coo hajxy mänaa mhäyohmbáadät, cab hajxy mmáná'anät cooc tyijy ja'a Dios hajxy xquia'a hijxnä. Tehngajnä ja'a miädia'agy hajxy mmábøjcät coo hajxy xyhixy. Y coo hajxy mjaac häyohmbáadät, maas hoy hajxy mmábøgät. Tøyhajt je'eduhñ, paady hajxy mjootcugó'owät. ⁴ Coo hajxy maas hoy mmábøgät, pedyii ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduhñ mgudiúnät.

⁵ Coo pøn quia'a najuó'owät nebiä wyiinmahñdyhádät, weenä Dios miänuu'xta'agy, mänitä wiinmahñdy mio'owøøjät. Coo ja'a Dios hajxy tii nmäyujwáanämät, mänit hajxy cøxiä xmióoyyämät, y cab hajxy waamb xñámáayyämät. ⁶ Ween hajxy hamuumdu'joot nmänuu'xtáacäm. Cab hajxy nmánáanämät coo hajxy xquia'a mo'owáanäm. Pøn tu'joot ca'a mábøjp, cabä jiäwøhñdy tu'hityä yaghity. Jaduhñ mäwínäts je'e nebiä mejjiän coo ja'a poj yagja'tsyo'oy. ⁷⁻⁸ Hix, mejtstu'u ja'a wiinmahñdy miøødä. Cabä tu'hityä yhity. Cab hoy wiädity. Cab tii wiinmahñdy mio'owøøjät ja'a Diósäm je'eguiøxpä coo wiinmahñdy mejtstu'u miøødä.

⁹ Mädyii hermano häyoob, coo piuhbedøøjät ja'a Diósäm, jootcugó'owäp je'eduhñ. ¹⁰⁻¹¹ Mädyii hermano mäyøø, coo ja'a mäyøøhadyiibä quia'a hajoodhájnät, nä'ägä jootcugó'owäp je'ebä. Hix, jaduhñ mäwínäts ja'a mäyøøjäya'ayhajxy nebiä pøjjiän. Hoy ja'a pøjy jioðø'y; pero coo quiujyxiøøjø'y, mänit ñii'xnä. Mänit ñähgahnä. Jaduhñsä mäyøøjäya'ayhajxy quiuhdägoyyaambä. Yhøxho'ogaamby hajxy tijaty hajxy miämäyøøhajpy.

¹² Jootcujc hajxy yhity pønjaty mee'xtujp, pønjaty ja'a møjcu'ugongä miädia'agy ca'a mábøjcäp. Pønjaty ja'a Dios jahmiejtsp, cøjxta'axiøø hajxy yagjugyhada'añii nebiä Dios jjugyhatian, nebiä Dios hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm. ¹³ Coo ja'a mjoothajxy chógät coo hajxy haxøøg mjatcø'owät, cab hajxy mmáná'anät cooc tyijy ja'a Dios hajxy xyagjatcø'owa'añ. Hix, cabä Dios mänaaxøø haxøøg jiatcø'oy. Y caj mänaa miäna'añ coo hajxy haxøøg njatcøøyyämät. ¹⁴ Ja'a mhamdsoo copc xyajtägóyyäp. ¹⁵ Hix, ja'a mhamdsoo copcooty ja'a pojpa cädieey piädsømy. Y coo pønä pojpa cädieey tehngajnä tiúnät, jii by yhäda'aga'añ haxøøgtuum.

¹⁶ Hermanodøjc, ca'a hajxy myajwiinhøøñ. ¹⁷ Ja'a hoybä ja'a mäbaadpä, Dios hajxy pedyii xmióoyyäm, ja'a tsajpootypä. Je'eduhñ cunuu'x ja'a jajpä ja'a tsämaambä. Cabä Dios wyiinmahñdy mänaa tiägach. ¹⁸ Hamdsoojoot ja'a Dios hajxy xpiädáacäm hodiium je'eguiøxpä coo ja'a miädia'agy hajxy nmábøjcäm, ja'a tøyhajtpä. Paady hajxy jaduhñ xquiumáayyäm.

¹⁹ Hermanodøjc, homiänaajä ja'a Diosmädia'agy hajxy mmädowná'anät; pero hodiägaamby hajxy mdaj mmáyät coo hajxy hánajty mgapxa'añ mmädia'aga'añ. Y cab hajxy mjootmá'adät. ²⁰ Coo hajxy njootmá'tämät, cabä Diosmädia'agy hajxy nyajtuungpáatänä. ²¹ Cøxy najtshixø'ow ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy, neby hajxy madiu'u haxøøg mjatcø'oyän. Mee'xxieemy ja'a Diosmädia'agy hajxy mmábøgät, ja'a hajxy tøø mmädóyyäbä. Y coo hajxy mjaanč mábøgät hamuumdu'joot, mänit hajxy jaduhñ mnähwá'adsät.

²² Mgøxy cudiúnäp ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduhñ. Coo hajxy mnähmädoonáxät, cab hajxy jaduhñ mnä'ä yajtuungpäady, hoy hajxy

mja mäna'añ cooc tyijy hajxy myajtuungpaady. ²³ Põnä Diosmädia'agy nähmädoonajxp, cab hoy quiudiuñ. Jaduhñ mäwíinäts je'e nebiä jäya'ay ñiyhahijxnaxiyijän hijxtjooty. ²⁴ Paquiä jaduhñ ñiyhahijxnaxyii. Pero coo wyiimbijnä, cab jiahmiejtsnä nebiä wyiin jiojy quiähxø'ogy. ²⁵ Põnä Diosmädia'agy tehngajnä jahmiejtsp, põñ hoy cudiuumb, jootcuyc jaduhñ yhida'añ. Hix, hodium piäda'aga'añii je'eguiøxpä coo ja'a Diosmädia'agy miäbøcy.

²⁶ Põnjaty mänaamb cooc tyijy Dios hajxy wyiingudsähgø'oy, y nä'a nägoodä hajxy ñä'a capxtägo, xiøøbä hajxy ñä'a mäna'añ cooc tyijy Dios hajxy wyiingudsähgø'oy. ²⁷ Coo ja'a yaamghuung hajxy mbuhbédät møødä yaamgto'oxy, coo hajxy hänajty tii yajmaajiaty, y coo hajxy haxøøg mga'a wädítät, mänit hajxy myajcähxø'ogät coo Dios hajxy mjaanč wiingudsähgø'oy.

2

¹ Hermanodøjc, paadiä Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbójcäm coo jim yhity tsajpootyp maa ja'a jajpä tsämaambä miøødän. Jaaya'ay hajxy nWiindsønähjtäm. Cabä yhahixø'oy coo põñ mxøøghädät.

²⁻⁴ Tsøg hajxy mädiäacäm, coo jäya'ayhajxy nämetsc miédsät maa ja'a md-sajtøjc-hajxiän, tu'ug mäyøøbä, tu'ug häyoobä, tu'cuhdujt hajxy nämetsc mwiingudsähgø'owät, hoyyä mäyøøbä orocø'øjädsøhñdy hänajty jia møødä, hoyyä howyit hodiucxy hänajty jia møødä. Cabä häyoobä hajxy mxøøghädät, hoyyä howyit hodiucxy hänajty quia'a ja møødä. Hoorä, coodsä häyoobä hajxy mnämä'awät: "Jii miich huuc täna'aw", o coo hajxy mnämä'awät: "Jii miich mhäña'awa'añ naaxwiin", y tøø ja'a mäyøøbä hoyhänäbiejt hajxy hänajty mmo'oy, myajcähxø'py hajxy jaduhñ coo ja'a mguhdujthajxy quia'a hoyyä. Cähxø'p jaduhñ coo ja'a häyoobä hajxy tøø mga'a näxuuch.

⁵ Hermanodøjc, huuc mädown hädaa mädia'agy hajxy. Põnjaty häyoob hädaa yaabä naaxwiin, Dios tøø yajnähdijy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy miäbøgät hamuumdu'joot, coo hajxy jim ñöcxät cøxp tsajpootyp. Jim hajxy ñöcxä'añ nägøxiä. Põnjatiä Dios tøø jiahmiech tøø pia'häyoy, Dios jaduhñ tøø yajwiinwaanø'oy coo hajxy jim ñöcxät. ⁶ Pero mijts, mxøøghajpy hajxy ja'a häyoobädøjc. Hoorä, ja'a mäyøødøjc-hajxy, xchaačhtiuumb mijts jaduhñ. Pawich pajäduty mijts xyajnøcxy haguyc. ⁷ Ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy mbanöcxäp, y je'e ja'a mäyøødøjc-hajxy wyiinwohmby.

⁸ Dios mänaamb coo ja'a mmäjøøn coo ja'a mmädøjc mdsógät mba'häyówät nebiä mni'x nebiä mgopc mdsoquiän. Ja'a Diosmädia'agy jaduhñ miimb. Bueno, põ mjaanč cudiúunäp ja'a Dios miädia'agy jaduhñ, hoy jaduhñ. ⁹ Pero coo ja'a häyoobädøjc hajxy mxøøghädät, haxøøg hajxy jaduhñ mjäya'ayhaty. Ja'a Diosmädia'agy jaduhñ mänaamb cooc yhaxøögä. ¹⁰ Põnä ley hoy tøø jia yajtuñ, põ weeñtiä tøø tiu'udägo, jaanč tehñ miøj tøø quiuyo'oyø'oy. ¹¹ Dios jaduhñ mänaañ, coo ja'a mhamdsoo to'oxiøjc hänajty jyimän, cabä wiingto'oxiøjc mmøødhidät. Jaanä jaduhñ miänaambä coo mga'a jäya'ay-yaghó'ogät. Tsøg hajxy mänäänäm, põ tøø mjäya'ay-yagho'ogy, tøø ja'a ley jaduhñ mga'a yajtuñ, hoy wiingto'oxiøjc mga'a ja møødhity. ¹² Hoy hajxy ngapx nmädiäacämät, hoy hajxy njäya'ayhajtämät nebiä Jesucristo hajxy xyhanéhmäm maa ja'a miädia'agy myiñän cujaay. Hix, xyhixäänäm jaaya'ay njoot ngopc-hajtämhajxy põ hoy hajxy njaanč jäya'ayhajtäm. Xpiuhbedäänämäp hajxy neby hajxy maas hoy njäya'ayhajtämät. ¹³ Põnjatiä jäya'ay näxuu'tsp, je'e hajxy päda'agäänäp hodium. Cab hajxy yajcumädownä'añii. Põnjatiä jäya'ay ca'a näxuu'tsp, je'eds hajxy yajcumädownäänäp. Cab hajxy näxuu'tstägatsa'añii.

¹⁴ Hermanodøjc, näje'e jäya'ayhajxy miäna'añ cooc tyijy hajxy miäbøcy hamuumdu'joot, y cab hajxy hoy wiädity, nébiäc tyijjiäda'aduhñ yhuuc nä'a nähwá'adsät. ¹⁵⁻¹⁶ Coo mijts hermano nä'a nägoobä mnämä'awät: “Nøcx hajxy jootcuyc wädit; pägø'ow jocxwit hajxy; hoy hajxy mgay mhú'ugät”, y cab hajxy hānajty tii tøø mmo'oy, hoy hajxy hānajty tii quia'a ja møødä, ni wit ni tucxy, ni cay ni hu'ugy, caj mijts mguhdujt hānajty yhooyä. ¹⁷ Coo pøn miäná'anät cooc tyijy hoy wyi'i pianøcxy, pero cabä quiuhdujt ñä'a hóyyäbä, xiøøbä jaduhñ ñä'a mäna'añ cooc tyijy hoy pianøcxy.

¹⁸ Pero coo pøn miäná'anät: “Miič mahñdy hoy mbanøcxyp; høøch, hóyhøch nguuhdujt”, høøch hijxtahnd yaghíxäc pø hoy mjaanč panøcxy, hoy mga'a ja yajcähxø'øgy pø hoy mguhdujt. Høøch, cooçh nguuhdujt yhooyä, nyajcähxø'piøch jaduhñ cooçh hoy njaanč panøcxy. ¹⁹ Miič mänaamb coo Dios tiu'ugä; hoy hit jaduhñ coo jaduhñ mmäná'anät. Pero jaduhñdsä møjcu'uhajxy miänaambä y chähgøøby hajxy je'e. ²⁰ Nej, caj miič mnä'ägädä wiinjuø'øwa'añä, xiøøbä mja nä'a mäna'añ coo mmäbøcy, pø cabä mguhdujt ñä'a hoyyä. ²¹⁻²² Abraham højts hijty nhaphájtäm ndeedyhájtäm. Mänitä Dios ja'a Abraham ñämaayy coo ja'a yhuung yóxät, ja'a Isaac-hajpä. Paadiaduhñ ñämaayyä coo ja'a yhuung yóxät, nebiä Dios jaduhñ wyiingudsähgø'øwät. Jiaanč cudiunaambiä Abraham hānajty jaduhñ. Coo jiaanč ja cudiunaañ, paady hodium piädáacänä. Cähxø'p jaduhñ coo ja'a Diosmädia'agy hānajty jiaanč mabøcy. ²³ Tøjjajtä Diosmädia'agy jaduhñ nebiä myiñän cujaay: “Coo ja'a Abraham ja'a Dios ja'a miädia'agy miäbøjcä, paadiä hodium piädáacänä.” Y Abraham, hamdsoo Dios miänaañ coo Abraham hānajty miägu'ughadyii.

²⁴ Jaduhñds je'e, paadiä Dios hajxy hodium xpiädáacäm coo hajxy hogu-iuhdujt nyajtúunäm, coo hajxy hoy nmäbøjcäm. ²⁵ Jaduhñä quixy Rahab yhuuc jajpä. Mänitä jäya'ayhajxy miejtstaacy maa ja'a Rahab tiøjcän. Hixøøby woodsøøbiä hajxy hānajty wiädity. Mänitä Rahab miäbuhbejty. Mänitä tu'u hajxy wiingpä yajnahixøøyyä. Paadiä Rahab piädáacänä hodium, hoyyä howyiinmahñdy hānajty tøø quia'a ja møødhaty. ²⁶ Entonces, coo hajxy nmänáanamät cooc tyijy hajxy hoy nmäbøjcäm, pero cabä nguuhdujthajxy yhoyhájtäm, xiøøbä hajxy nnä'a mänáanam coo hajxy hoy nmäbøjcäm. Cab jaduhñ choobaady coo hajxy nä'a nägoobä nmänáanamät cooc tyijy hajxy hoy nmäbøjcäm; høxtáhmäts ja'a ni'x ja'a copc coo yho'nä, cab je'e choobaatnä.

3

¹ Hermanodøjc, ca'a hajxy mwi'i ñiwyiindsønädä'agyii. Hix, pønjaty hoy ca'a yajnahixøøby, cab hajxy quiumaya'añii ja'a Diósäm. ² Madiu'u hajxy ngapxtägóoyyäm nägøxiä. Pøn ca'a capxtägooby, ca'xiä Diosmädia'agy jiaanč tehñ quiudiuñ. Ni nej quia'a jatcø'øy. ³ Paadiä cuaay freno hajxy nbädáacäm coo hajxy ween miädia'agymiäbøcy neby hajxy jaduhñ hoy yó'oyät. ⁴ Jaanä jaduhñduhmbä, ja'a barcotimón, chuucpä hajxy yajmäyohby, hoy ja'a barco jia hamøjjä, hoy møc jia pabojy. ⁵⁻⁶ Y yø'ø haaw, hoy jia muutscä, jaduhyyä jäya'ay ñä'a jaanč tehñ miägapxtägoobiä møj may. Jaduhñ mäwínäts yø'ø haaw nebiä jøøñän. Coo ja'a yuuc tioyø'øgy, tu'lii'ty ja'a padoy chohnda'agy. Yø'ø haaw, jiaanč tehñ miøødä haxøøgpä yø'ø. Paquiä xyajtu'udägóoyyät. Y ja'a møjcu'ugong, je'eds hajxy xwyi'i yajcapxtägóoyyäm. ⁷ Hoñä'ä mädyii animalä hajxy hoy nyajmaaxøøyyämät, caa, muuxy, tsahñdy, møødä mejjiooty-tsänaabiä. ⁸ Pero yø'ø haaw, cab hoy miaaxø'øwa'añ. Haagä haxøøgpä jaduhñ miøød. Je'eduhñ xyajtägóoyyäm maa ja'a Dioscøxpän. ⁹⁻¹⁰ Jue'e yø'ø haaw, mejtstu'u myiñ. Je'e hajxy nyajtúunäm coo ja'a Diosteedy

hajxy ngapxpáatám. Jaaná je'e hajxy nyajtúunám coo ja'a jáya'ay hajxy nnáhójjám, ja'a Dios yajmágunuu'xóoyyábä ja'a yhEspíritu. Hermanodøjc, caj yhooyä coo hajxy mejtstu'u njäya'ayhájtämät. ¹¹ Hix, maa tu'ugpä nõogopcän, cabä nõø wiingä tágach xiee'xy. Tu'tu'uyyá ñä'ägädä xee'xy. ¹² Jaaná jaduhñduhmbä, tu'tu'uyyá piids tiøømhaty; cabä aceituna miädøømhadø'ø y maa ja'a piidsän. Ni ja'a piids quia'a mäðøømhadø'ø y maa ja'a tsaatypän. Y cabä hoñøø jim mbáadät maa ja'a taamdsnøøgopcän.

¹³ Pøn wiinmahñmech maa mijtsän, ween hoy jiäya'ayhaty neby jaduhñ yajcähxø'ögät coo hoguiuhdujt miøødä, coo mee'xxieemy jiäya'ayhaty. ¹⁴ Jii häna'c-hajxy näje'e miäna'añ coo hodiunng hajxy mio'owøøjät, coo wiinghäna'c quia'a mo'owøøjät, je'eguiøxpä cooc tyijy hajxy jiaanç tehñ jiaty hoyhoy. Caj mniguiumayøøjät cooc tyijy mjaanç tehñ jiaty. Hix, caj tiøyyä coo mjaanç jaty. ¹⁵ Yø'ø wiinmahñdy jaduhñmbä, caj yø'ø jim chooñ maa ja'a Diosän. Hädaa yaabä naaxwiin hajxy yajcojy. Ja'a mõjcu'ugongä wyiinmahñdy jaduhñ. ¹⁶ Ja'a häna'c-hajxy ca'a niyajmädsøjcäbä coo wiinghäna'c hodiunng piáadät, cab hajxy hoy ñimiøødhidyii. Nijiøhoj nibiahójjäp hajxy jaduhñ. Madiu'u hajxy haxøøg jiäya'ayhaty. ¹⁷ Pero jimä howyiinmahñdy chooñ maa ja'a Diosän. Coo hajxy je'e mmøødhádät, hoy hajxy jaduhñ mjäya'ayhádät. Cab hajxy mdsiptsáná'awät, cab hajxy mma'adtsáná'awät. Mee'xxieemy hajxy mhídät. Cabä mhamdsoo wiinmahñdy hajxy mwil'i yajtúnät. Mmøødhádäp ja'a hojiot hajxy møødä jáya'ay. Cabä mwiiinmahñdy hajxy mejtstu'u myajtúnät. Cab hajxy mhøhndá'agät. ¹⁸ Pønjaty ca'a tsiptsojp, jaanç tehñ yhoj hajxy jiäya'ayhaty, møød ja'a hajxy nägøxiä capxcuhgádaacpä.

4

¹ Jim mijts ja'a mdsip myajtsohnda'agy maa ja'a mhaxøøgwiinmahñdyhajxiän coo hajxy naxy mnimiädsibø'oyii. ² Coo hajxy tii mja hadsoga'añ, je'eds hajxy myajniguiuyagho'ogøoyyäp, je'eds hajxy myajniguiumädsiphadø'oyyäp. Paady hajxy mga'a paady mädyii hajxy mja tsojpy coo ja'a Dios hajxy mga'a mäyujwa'añ. ³ Y coo hajxy tii mja yujwa'añ, cab hajxy mbaady, je'eguiøxpä coo ja'a mguhdujthajxy quia'a hoyyá. Hix, näjoot hajxy mwil'i yhadún mwil'i yhanäma'awø'ø y mädyii hajxy mja yujwaamby. ⁴ Caj mijts Diosmädia'agy hoy mgudiunñ. Nej, cab hajxy mnajuø'øyä coo jaduhñ quia'a hoyyá coo ja'a mjoot ja'a mjuøhñdy hajxy yaa mbädá'agät hädaa yaabä naaxwiin. Coo hajxy jaduhñ mbädá'agät hädaa yaabä naaxwiin, Dios hajxy jaduhñ mmädsiphájnäp. ⁵ Nej, tøgä xiøøbä ja'a Diosmädia'agy ñä'a mäna'añä: "Tøø ja'a Dios ja'a yhEspíritu piäda'agy maa højtscøxpän. Xjiaanç tehñ chojc xjiaanç tehñ pia'häyóowäm hajxy jaduhñ." ⁶ Jaanç tehñ yhooyä Dios hajxy xpiuhbéjtäm neby hajxy jaduhñ hoy nmäjädáacämät. Jaduhñä Dios miädia'agy myiimbä: "Miädsiphajpiä Dios pøn ja wi'i yajcumayaamb. Pero pøn ca'a yajcumayaamb, piuhbejpiä Dios je'e." ⁷ Mäbøc ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngajnä. Høxhijxä ja'a mõjcu'ugongä miädia'agy hajxy; mänit hajxy jaduhñ xñähguéecnät. ⁸ Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy mbanøcxät; mänitä Dios hajxy xpiuhbejtägätsät. Pønjetiä haxøøgcuhdujt møød, mhøxhixäp ja'a mguhdujt hajxy jaduhñ. Pønjaty mänaamb coo mejtstu'u pianøcxa'añ, møødä Dios, møødä hädaa yaabä naaxwiin, mnajtshixøøñäp ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy. ⁹ Mjootmayhádäp hajxy jaduhñ je'eguiøxpä coo haxøøgcuhdujt hajxy mmøødä. Cab hajxy mxoondáacnät. ¹⁰ Mba'yá'axäp ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot. Mnägäpxäp hajxy nebiaty hajxy tøø mhaxøøgwädity. Mänitä Dios hajxy xyajmähmø'øwät hodiunm.

¹¹ Hermanodøjc, ca'a hajxy mniñahojyii hamiñ haxøpy. Pøn wiinghermano nahojp, jaduñ miäbaatnä nebiä Diosmädia'agy ñahojjiän. Cabä Diosmädia'agy hoy ñä'a cudiuñ. ¹² Tu'ugä Dios hajxy xyhanéhmäm. Je'e hajxy xyhíxäm pø hoy ja'a miädia'agy hajxy ngudiúunäm. Jaayá'ayäts cuhdujtmøød pø xpiädáacäm hajxy hodiuum, pø xpiädáacäm hajxy haxøøgtuum. Pero miich, caj miichä cuhdujt mmøødä coo wiinghermano mnähójt.

¹³ Huuc mäadow hajxy, näje'e hajxy jaduñ miäna'añ: "Jäda'a o jaboom højts nnøcxa'añ wiinghagajpt. Jim højts tu'jumøjt nniyhajada'añii. May højts xädø'ñ jim nbaada'añ." ¹⁴ Ni quia'a najuø'øy hajxy tii jaboom jadäänäp. Ja'a jugyhajt, paquiä quiøxy. Jaduhñ miäbaady nebiä näma'ajän coo paquiä tiägoy. ¹⁵ Jaduhñ hajxy mmäná'anät: "Pø mänaambä Dios jaduñ, mänit hajxy njaac jugyhájtämät. Coo ja'a Dios jaduñ miäná'anät, hotyijä hajxy njájtämät. Coo quia'a mäná'anät, cab hajxy tii nnä'ägädä jájtämät." ¹⁶ Pero mijts, tehngajnä mijts mw'i'i ñiguiumayii. Haxøøg jaduñ coo hajxy jaduñ mjatcø'øwät. ¹⁷ Pøn najuøøby neby hoy quiuhdujthädät, y cab hoy ñä'a cuhdujthaty, haxøøg jaduñ jiatcø'øy.

5

¹ Ween yø'ø mäyøødøjc-hajxy yhuuc yajcopcø'øy. Jø'øwaamb hajxy, tsaachya'axaamb hajxy, je'eguiøxpä coo ja'a tsaachpä hajxy piaada'añ. ²⁻³ Yø'ø hajxy cøxiä miämäyøøhajpiä, caj yø'ø choobaadaannä, hoy howyit hodiucxy hajxy jia møødä. Cøxaamb jaduñ tiägoyya'añ. Coo hajxy miäyøøjä, cähxø'p hajxy coo ja'a häyooädøjc hajxy quia'a näxuuch. Quiuhäyowø'øwaamb hajxy jaduñ. Xiøøbä hajxy tøø ñä'a yajmayø'øy maa hajxy miäyøøhatiän. Hix, mobädajpä naaxwiimbä wyiimbida'añ. ⁴ Cabä mioonsä hajxy ca'xy tøø yhuuc mäjuuñä. Paady hajxy jim ñäxø'øwøøyyänä maa ja'a Diosän jim tsajpootyp. Miädoobiä Dios ca'xy. ⁵ Hoy yajxon hajxy tøø jiaanç tehñ chäna'ay hädaa yaabä naaxwiin. Tøø ja'a miäyøøhadyiibä hajxy jia yajmayø'øy. Pero mobädajpä hajxy quiuhäyowø'øwa'añ. ⁶ Tøø ja'a hojiäya'abiä hajxy chaachtuñ. Tøø hajxy yagho'ogy. Cabä hojiäya'ayhajxy ñä'a niñawaanä.

⁷⁻⁸ Hermanodøjc, mmee'xtúgäp hajxy jaduñ høxtä Jesucristo cädaactägätsäp. Mobädajpä quiädaactägatsa'añ. Cab hajxy tii mdaj mmáyät. Jaduhñ hajxy mmee'xtúgät nebiä jäya'ayhajxy miee'xtuquiän coo quia'a tsoj tu'uy. ⁹ Hermanodøjc, cab hajxy mniñahojøøjtät coo Jesucristo hajxy xyajcumädówät. Mobädajpä quiäda'aga'añ. ¹⁰ Mjahmiédsäp hajxy nebiä jäya'ayhajxy jecy chaachpøjquiän, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä. Mee'xtujc hajxy je'e jecy. ¹¹ Pøn mee'xtujp, hoy jia tsaachpøcy, jootcuyc hajxy yhity, nebiä Job jecy miee'xtujquiän mänaa chaachpøquiän. Tøyhajt jaduñ. Y ñäxuu'tstägajts ja'a Dios ja'a Job. Hix, hojiot ja'a Dios jiaanç tehñ miøød.

¹² Hoy hädaa mädia'agy hajxy mmädówät. Cabä Dios hajxy nä'a nägoobä mgapxpáadät. Coo hajxy jaduñ nä'a nägoobä mgapxpáadät, mgapxtägóyyäp hajxy jaduñ, y xyajcumädówäp ja'a Dios hajxy. Pø mmøødä tøyhajt hajxy, jaduhyä hajxy mmäná'anät coo tøyhajtä. Pø caj, jaduhyä hajxy mmäná'anät coo quia'a tøyhajtä.

¹³ Pønjaty tsaachpøjp, weenä Dios hajxy pia'ya'axy. Pønjaty jootcuyc, weenä Dioshöy hajxy yhøy ya'axy. ¹⁴ Pønjaty pøjcäp, ween hajxy ñäma'ay ja'a tuungmøødpä maa ja'a tsajtøjcän coo oración hajxy tiúunäxät, coo aceite hajxy yajnähjaaxøøjtät ja'a Diosøxpä. ¹⁵ Pø jaanç mæbøjp hajxy,

ja'a hajxy oracióntuumbä, mänitä Dios ja'a pa'amjäya'ay ja'a pia'am ya-jnähwáatsät, mөөдä piojpä mөөдä quiädieey. ¹⁶ Myajniñägaxóojäp ja'a mboj-pä mgädieeyhajxy hamiñ häxøpy. Mniñähgapxtu'udóojäp hajxy hamiñ häxøpy nebiä mba'am hajxy jaduñ xñähwá'adsät. Jaançh tehñ tiuunpaatp jaduñ coo ja'a hojiäya'ay hamuumdu'joot yhoracióntúnät. ¹⁷ Høxtahñdsä Elías, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbä. Jaduñ je'e jiäya'ayhajty neby højtshájtämän. Coo ja'a Elías ja'a Dios miänuu'xtaacy coo quia'a yajtú'uwät, tægøøgjumøjt ja cupc quia'a tuuyy hädaa yaabä naaxwiin. ¹⁸ Mänitä Elías ja'a Dios jadähooc miänuu'xtaactägajch coo yajtú'uwät. Mänit jadähooc tiægøøyy tuubä. Mänitä jäya'ay piäda'agyhajxy yhoyóøyyäxä.

¹⁹⁻²⁰ Hermanodøjc, coo pøn ja'a tøyhajt jiøjyohdiú'udät maa mijtsän, tu'udägóyyäp hajxy jaduñ. Pero coo hajxy mjootcapxmøcpógät, mänitä wyiinmahñdyhajxy miédsät. Cøxaambä piojpä quiädieey hajxy jaduñ ñähwa'adsa'añ, y hodium hajxy jaduñ miähmø'øwa'añ. Tøyhajt jaduñ.

1 Pedro

¹ Høøch xøhajp Pedro. Jesucristøch xquiuguexyhajp. Mijts hädaa nocy nyajnäjaayøøby pønhatiä Diosmädia'agy mæbøjp. Xii yaa hajxy wiingtuumjaty mhadsäna'ay jim maa naax jaduhñ xiøhatiän Ponto, møød jim Galacia, møød jim Capadocia, møød jim Asia, møød jim Bitinia. ² Jequiän mijtsä Dios-teedy xwyiimbiiyy. Tøø Dios hänajty ñajuø'øy coo mijtsä miädia'agy hänajty mmæbøgaanä. Ja'a yhEspirituhaamä Dios hajxy tøø xyaghodiägø'øy, weenä mädia'agy hajxy jaduhñ mmæbøgät ja'a Jesucristocøxpä. Jaaya'ay hajxy tøø xyajnähwäatsäm mänaa hajxy xñähho'túütäm. Weenä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy møj may.

³ Tsögä Dios hajxy wiingudsähgøøyyäm. Jaaya'ayä Jesucristo Tieedy-hajpy. Højtsä Jesucristo nWiindsønähjätäm. Hojiootä Dios jiaançh tehñ miøød ja'a højtscøxphjätäm, paady hajxy homiänaajä xyagjugyhadäänäm neby je'e jiugyhatiän. Coo Dios ja'a Jesucristo yagjujypiøjtägajch coo hänajty tøø yho'ogy, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhjätäm coo Dios hajxy jaduhñ xjiaançh yagjugyhadäänäm homiänaajä ⁴ jim tsajpootyp. Jimä hoyhajtä weenhajt hajxy møj may xmio'owäänäm, neby jaduhñ jecy miänaañän cooc hajxy hänajty xmio'owäänäm. Tijaty hajxy yaa nyagjugyhjätäm hädaa yaabä naaxwiin, tsipcøxp jaduhñ quiøxa'añ, tsipcøxp jaduhñ quiuhdägoyya'añ. Pero mädyijatiä Dios hajxy jim xmio'owäänäm tsajpootyp, cab jaduhñ mänaa quiøxa'añ, cab jaduhñ mänaa mia'ada'añ, cab jaduhñ mänaa quiuhdägoyya'añ. Homiänaajä yajxón yhida'añ. ⁵ Coo mijtsä Dios miädia'agy jaduhñ mmæbøjcä, paadiä Dios hajxy xcwieendähada'añ ja'a miøcmäjaahaam. Cab hajxy jaduhñ mänaa mguhdägoyya'añ. Coo ja'a Dios yHuung yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, ja'a Jesucristohajpä, mänit hajxy jim xyajnöcxäänäm tsajpootyp Dioswiinduum. Jimä Dios hajxy homiänaajä xyagjugyhadäänäm neby je'e jiugyhatiän.

⁶ Paady mijts jootcuyc mhity, hoy hajxy jäda'ahaty madiu'u mja tsaächpøcy. Pero cab hajxy jecy mdsaaçhpøga'añ. ⁷ Høxtahmdsä oro, jøønhaamä jäya'ayä oro hajxy yhiixmach pø hoyhoro jaduhñ. Jaanä jaduhñ mijtsä Dios xyhiixmajtspä pø hamuumdu'jootä miädia'agy hajxy mmæbøjcä, hoy hajxy mja jaançh tehñ chaaçhpøcy. Jaançh tehñ choobaatp jaduhñ coo hajxy jaduhñ mmæbøgät tehngajnä. Cabä oro jaduhñ jiaty tsoobaady neby jaduhñ choobaadiän nej mijts homiänaajä mmæbøquiän. Hix, tsipcøxpä oro jaduhñ quiuhdägoyya'añ. Y coo Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ, mänit mijts xquiimaya'añ je'eguiøxpä coo hajxy hänajty tøø mmæbøcy, hoy hajxy hänajty tøø mja jaançh tehñ chaaçhpøcy.

⁸⁻⁹ Hoyyä Jesucristo hajxy tøø mga'a jagä hixy, mdsojpy mba'häyooby hajxy jaduhñ, y mmæbøjcäbä miädia'agy hajxy jaduhñ. Hoy hajxy tøø mga'a jagä hixy, coo hajxy jaduhñ mmæbøcy, paady hajxy jaduhñ tøø xyajnähwa'açh. Coo hajxy jaduhñ tøø xyajnähwa'açh, paady hajxy jaduhñ mjaançh tehñ xioonda'agy nägø'ø nädecypiä.

¹⁰ Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä, jia wi'i yajtøøby jia wi'i yajtø'xyp hajxy hänajty neby hajxy piäda'agøøjät hawa'adstuum. Cab hajxy hänajty ñajuø'øy neby hajxy jaduhñ jim piäda'agøøjät. Pero ñägäpax hajxy jaduhñ coo mijtsä Dios hänajty xpiäda'aga'añ hawa'adstuum, je'eguiøxpä coo hojioot miøødä. ¹¹ Yajtøøby hajxy hänajty pøn mijts hänajty min xpiäda'aga'añ hawa'adstuum. Jaduhñ hajxy hänajty yajtøøbä mänaa hänajty myina'añ. Ja'a Dios jaduhñ hawaanä ja'a yhEspirituhaam cooc tu'jäya'ay hänajty yaa min

chaachpøga'añ. Y cooc hānajtj tøø yho'nā, mānitāc hānajtj jiuypjōjtāgatsa'añ. Mānitāc hānajtj jim ñōcxtāgatsa'añ tsajpootyp maa Dioswiinduumān. Pero ja'a jecyjāya'ayhajxy, cab hajxy hānajtj jaduhñ ñajuø'oy pønā Dios hānajtj tøø ñānømy ja'a yhEspirituhaam. Nā'ā cūjahy hajxy jaduhñ nebiaty hajxy jaduhñ ñajtsapxøøyyā. ¹² Mānit hajxy jecy yhawāāñxā coogā Dios jaaya'ay hānajtj quia'a tsoj quexa'añ, ja'a mijts hānajtj xpiāda'agaambā hawa'adstuum. Cujēquiāgā Dios hānajtj quieja'añ. Hoorā, tøø quiejxnā. Jaduhñ tøø yajtōjiajnā coo ja'a yajnāhwaatspā tøø quiejxnā. Y tøø mijts jaduhñ mjaanč mādoxyaty coo ja'a yajnāhwaatspā yaa tøø yhoj. Ja'a Jesucristøch jaduhñ nnānøømby coo hajxy hoy xñāhho'tūutām. Y jaaya'ay mijts xyajmādoxyhājtabā, ja'a Dios ja'a yhEspirituhaam hajxy jaduhñ ñajtsapxøøyyā nebiatiā Diosmādia'agy hajxy yajwā'xāt. Tsajpootypā Dios ja'a yhEspiritu yajtsohndaacy coo jaduhñ yaa quiejxy hādaa yaabā naaxwiin. Haa ja'a Dios ja'a mioonsāhajxiā, ja'a hajxy jaduhñ jim hijpā tsajpootypā, jiaanč tehñ yagjuøøby hajxy jaduhñ coo Dios ja'a yHuung jaduhñ yaa quiejxy hādaa yaabā naaxwiin, coo hōjts hoy xñāhho'tūutām.

¹³ Y coo Jesucristo jaduhñ yaa jadāhooc quiādaactāgatsa'añ, mānit hajxy jaduhñ jim xyajñōcxāāñām tsajpootyp maa Dioswiinduumān, pōnjatiā Diosmādia'agy hānajtj tøø miābøcy. Mānitā hoyhajtā weenhajtā hajxy jim ca'xy xmio'owāāñām. Coo Dios jaduhñ tøø miāna'añ coogā yHuung yaa quiādaactāgatsa'añ, jaduhñā tøyhajt hajxy nmøødhājtam coo jaduhñ tiōjiada'añ. Tsøcxā njoot hajxy pādāacām maa hoyhajtān, maa weenhajtān, mādyii Dios hajxy hānajtj xmio'owāāñām. Tsøcxā hajxy hoy wādijtam. Tsøc hajxy jahmiejtstāacām coo Jesucristo yaa quiādaactāgatsa'añ. ¹⁴ Coo Dios hajxy xyhuunghājtam, paadiā miādia'agy hajxy tsøc mājōjcām. Cabā haxøøgwijnmahñdy hajxy jadāhooc mbadu'ubōjcumbāt, neby hajxy hijty mjatcø'øyān coo Dioscapxiā Diosmādia'agy hajxy hijty mga'a mādoxyatñā. ¹⁵ Ca'a haxøøgjoot ca'a haxøøgwijnmahñdy hajxy myaghity. Hix, cabā Dios haxøøgjoot haxøøgwijnmahñdy ñā'āgādā møødā. Jaaya'ay hajxy jaduhñ xyajñāhdijjām coo hajxy xquiu'ughadāāñām. Paadiā hojioot hajxy tsøc yaghijtam nebiā Dios hojioot miøødān. ¹⁶ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmādia'aguiān: “Høøch, cābøchā haxøøgjoot cābøchā haxøøgwijnmahñdy nnā'āgādā møødā. Høøch hajxy pahijx padūūñac”, nømā Dios jecy miānaañ.

¹⁷ Ja'a Dios hajxy nwiingudsāhgøøyyām. NDeedyhājtam hajxy jaduhñ. Paady hajxy hoy tsøc jāya'ayhājtam māduhñtiā hajxy yaa ndsānaayy nhāyōowām hādaa yaabā naaxwiin. Hix, nnajuøøyyām hajxy jaduhñ coo Dios hajxy xyajcumādoxāāñām nebiaty hajxy hānajtj yaa haxøøg tøø njatcøøyyām hādaa yaabā naaxwiin, hoy hajxy hānajtj naje'e tøø nja māyøødsānāayyām. ¹⁸⁻¹⁹ Ja'a nhaphājtam ja'a ndeedyhājtamhajxy ja'a jegyhajtypā, coo yhamdsoo cuhdujt hajxy hijty hoy quiudiuñ, jaduhñac tyijy hajxy ñāhwa'adsa'añ. Y jaduhñ mijts tøø mbahabōjpā. Pero cab jaduhmbā cuhdujt choobaady. Coo Jesucristo hajxy hoy xñāhho'tūutām, ja'a ñø'tyhaam hajxy xpiādāacām hawa'adstuum. Ni tii hajxy jaduhñ xquia'a pādāacām hawa'adstuum, ni xādø'øñ. Hix, paquiā xādø'øñ quioxy. Jagooyyā Jesucristo hajxy xpiādāacām hawa'adstuum ja'a ñø'tyhaam. Hix, cabā Jesucristo ni tii poj ni tii cādieey quia'a møødā. Paady hajxy je'e hoy xpiādāacām hawa'adstuum. Coo Jesucristo ja'a poj ja'a cādieey haxøpy miøødhaty, cab hajxy haxøpy tøø xpiādāacām hawa'adstuum. ²⁰ Jēquiānā Dios ja'a yHuung jaduhñ yajnāhdijy cooc hānajtj yaa quieja'añ hādaa yaabā naaxwiin, cāhnac hādaa naaxwiimbā hānajtj yhawijy tiøø'xta'agy. Pero cabā Dios ja'a yHuung choj quejxy. Cujecy jaduhñ quiejxy mānaabā hōjts hānajtj

yaa njugyhájtämbä. Højts hoy xñähho'túutäm. ²¹ Coo Jesucristo hänajty tøø yho'ogy, mänitä Dios yagjujypiøjtägajch. Mänit jim jadähooc yajnøcxy maa wyiinduumän. Jim jäda'ahaty wyiingudsähgø'øyyi. Y coo Dios ja'a yHuung jaduhñ yagjujypiøjtägajch, paadiä miädia'agy hajxy tsøc mabøjcäm coog hajxy xyagjugyhadáañämbä homiänaajä neby je'e jjugyhatiän.

²² Tøyyä Dios miädia'agy. Y coo mijtsä miädia'agy hoy mgudiuunä, paadiä mjootä mjuøhñdyhajxy nähwa'ads yhity. Naxy hajxy jaduhñ mdehmñ ñichoc mdehmñ ñimiee'xøøjät hamuumdu'joot. Jaduhñ hajxy mnijiäwø'owøøjät nebiä tu'que'expän nebiä tu'mägu'ugpän. ²³ Tøø haxøøgjoot tøø haxøøgwiinmahñdy hajxy nnajtshixøøyyäm. Homiänaajä Dios hajxy xyagjugyhadáañäm neby je'e jjugyhatiän. Jaduhñä hojiootä howyiinmahñdy hajxy xmióoyyäm hawiinjemy, je'eguiøxpä coo miädia'agy hajxy nmabøjcäm. Cabä miädia'agy mänaa quiuhdägoyya'añ. Jaaya'ay hajxy jaduhñ xyagjugyhadáañäm homiänaajä neby je'e jjugyhatiän, ca'a piønä hädaa yaabä naaxwiimbä, ni ja'a ndajháltäm ni ja'a ndeedyháltäm. Haa ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä jugyháltä, tsipcøxp jaduhñ quiøxa'añ. ²⁴ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän:

Høxtahñdsä pøjy, hoy jaduhñ jia yajxonä, tsipcøxp je'e ñä'ägä tø'øch.

Jaduhñ mäwiin højtsháltäm, hoy hajxy møj jaançh nja nijiäwøøyyäm, tsipcøxp hajxy nnä'ägä ho'og nnä'ägä tågoyyäänäm.

²⁵ Pero ja'a Diosmädia'agy, cab jaduhñ mänaa quiøxy tiägoy.

Ja'a Diosmädia'agy jaduhñ mänaamb coogä Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm. Tøø mijtsä jäya'ay jaduhñ xyajmädohyaty, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä.

2

¹ Coo Dios hajxy homiänaajä xyagjugyhadáañäm neby je'e jjugyhatiän, jaduhñä hojiootä howyiinmahñdy hajxy tøø xmióoyyäm hawiinjemy. Paadiä haxøøgjootä haxøøgwiinmahñdy hajxy tsøc najtshixøøyyäm cøxiä. Cab hajxy mnä'ägä høhñdá'agät ni weeñtiä. Hamuumdu'joot hajxy jaduhñ tøy mjaançh hojiäya'ayhádät. Jii jäya'ayhajxy näje'e, cabä Diosmädia'agy hajxy hoy quiudiuñ, hoy hajxy jia nidijyii nebiä hojiäya'ayän. Ca'a hajxy jaduhñ mbahixy. Ca'a hajxy pøn cøxiä wiinä myajcuxøøghadø'øyy. Cab hajxy mniñähøøn mniñähojøøjät. ²⁻³ Tøyhajt jaduhñ coo Jesucristo mayhajt møj may tøø tiuñ maa mijtsøxpän. Mnajuøøby hajxy jaduhñ, túhmäts. Hahixøøbyxiä jaduhñ coo miädia'agy hajxy tehngajnä mbanøcxät. Høxtahñdsä maaxhuung-hajxy, coo hajxy hänajty chi'idsa'añ, mänitä tsi'tsc hajxy ñäjø'øyy. Jaduhñ mäwiin mijtspä, mba'yá'axäp ja'a Dios hajxy coo quiapxiä miädia'agy hajxy ween tehngajnä xjiaac yaghabøcy. Jaduhñ hajxy ca'xy pedyii hoy myajtúnät. Y cab hajxy jaduhñ mänaa mdu'udägóyyät.

⁴ Tehngajnä Jesucristo wyiinmahñdy hajxy jaac tehñ piahijxä jaac tehñ piaduunä. Ja'a Dios jaduhñ jecy wiinmaayy coo højts hänajty jaduhñ xyhuunghadáañäm ja'a Jesucristocøxpä. Ja'a Jesucristo, ja'a Dios yHuung je'e, paadiä cuhdujt jaduhñ miøødä coo hajxy nwiingudsähgøøyyämät. Pero cabä jäya'ayä Jesucristo hajxy näje'e jijpøggø'øyy. Cab hajxy wyiingudsähgø'øyy. Xiøøghajpy hajxy jaduhñ. ⁵⁻⁶ Jaduhñ jim myiimbä cujaay maa Diosmädia'aguiän:

Jim maa cajpt jaduhñ xiøhatiän Siön, jímhøçhä ndsajtøjc tu'ug ngojy.

Tú'ughøçhä tsaa nwiimbiiyy coo jim piäda'agøøjät maa tøjteecän.

Jaançh tehñ tiuungpaatp yø'ø tsaa jaduhñ.

Ja'a Dios ja'a Jesucristo jaduhñ yajmäbaat nebiä tsaa ja'a jaançh tehñ tiuungpaatpän, coo jaduhñ yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy hoy

xyajnáhwáatsäm. Jaduhñä Dios miänáangumbä cooc tsipcøxp yajtøjiada'añ coo hajxy jim yajnøcxa'añii tsajpootyp maa Dioswiinduumän, pønjaty jaduñ mábøjp coo Jesucristo hajxy xyajnáhwáatsäm, ca'a wyiinghäna'cä. Coo Jesucristo hajxy tøø xjiaançh yajnáhwáatsäm, jaduñä Dios hajxy tøø xyajnáhdíjjäm coo Jesucristo hajxy nmøødhíjtämät tu'ugmädia'agy. Tehngajnä Diosmädia'agy hajxy tsøc hoy jaac tehñ quiudiúunäm. Tsøgä Dios hajxy hoy jaac tehñ wyiingudsähgøøyyäm. Jaduhñä Dios hajxy xquiumáayyämät.

⁷ Coo mijts jaduñ mmábøcy coo Jesucristo hajxy hoy xyajnáhwáatsäm, paadiä Jesucristo hajxy mdsocy, paady hajxy mwiingudsähgøøy. Hoorä, jaduñ jim myíingumbä cujaay maa Diosmädia'aguiän:

Jii tsaa tu'ug, cabä tøjmuu'tspädøjc-hajxy hijty hoy yhixy;
cab hajxy hijty yajtuna'añ.

Pero ja'a cudøjc, yajxón yø'ø tsaa yhixy, paady jim yajpädaacä maa tøjteecän.

⁸ Jaduhñ wiingtuum myíingumbä:

Jii tsaa tu'ug, coo pøn quiuhnepy, cädaab hajxy jaduñ.

Ja'a Jesucristo jaduñ yajmäbaatä neby yø'ø tsaajän.

⁹ Højtsä Dios tøø xyajnáhdíjjäm coo miädia'agy hajxy nmábøjcämät, coo hajxy xquiu'ughájtämät. Xyhuunghájtäm hajxy jaduñ coo hajxy ween hoy njäya'ayhájtämät neby je'e hoy jäya'ayhatiän. Tøø cuhdujt hajxy xmióoyyäm coo hajxy nDeedyhájtämät nebiä Jesucristo ja'a Dios Tieedyhatiän. Tøø Dios hajxy xyajpädsøømäm haxøøgtuum. Hodium hajxy hoy xpiädaactägájtsäm. Jaduhñä miädia'agy hajxy nyajwá'xämät coo møjmayhajt tøø tiuñ maa højtscøxphájtäm. ¹⁰ Coo mijts hijty mga'a mábøcy, paadiä Dios hajxy hijty xquia'a cu'ughaty. Cabä Dios hajxy hijty xñäxuuch. Pero coo hajxy jaduñ mmábøjnä, paadiä Dios hajxy jaduñ xñäxuu'tsnä. Paady hajxy xquiu'ughajnä.

¹¹ Mägu'ughajpädøjc, hoy hajxy yaa nja híjtäm hädaa yaabä naaxwiin, cabä njoot hajxy yaa tøø nbädáacäm maa hädaa yaabä naaxwiimbän. Jimä njoot hajxy tøø nbädáacäm maa Dioswiinduumän. Tsøcxä haxøøgwiiinmahñdy hajxy høxhíjxäm, jaduñä Dios miädia'agy hajxy hoy ngudiúunämät. ¹² Hoy hajxy mja hity maa jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy quia'a mábøquiän, hoy hajxy mwädítät. Hoy hajxy jaduñ mjäya'ayhädät, hoyä jäya'ay hajxy cu xjia nähøønø'ow. Coo Dios yaa quiädá'agät tøyhajtyajyepä, mänit mijtsä jäya'ay hänajty xyhixa'añ coo mijtsä Dios miädia'agy hänajty hoy tøø mjaançh cudiunä, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty tøø quia'a mábøquiäbä. Mänitä Dios hajxy wyiingudsähgøø'owa'añ.

¹³ Mwiingudsähgøøyyäbä tuungmøødpä miädia'agy hajxy. Cabä pøn jaduñ waamb xñänømät. Hix, mbanøcxypä Diosmädia'agy hajxy jaduñ. Y coo ja'a tuungmøødpä miädia'agy hajxy mga'a wiingudsähgøøyyät, mäna'anaambä jäya'ayhajxy jaduñ coogä mädia'agy quia'a hoyyä, ja'a mijts jaduñ mbanøcxypä. Mwiingudsähgøøyyäbä gobiernä miädia'agy hajxypä. Jaaya'ay møjtuung jaduñ nä'ägä møød. ¹⁴ Mwiingudsähgøøyyäbä gobiernä mioonsä miädia'agy hajxypä, ja'a hajxy jaduñ møjtuungmøødpä. Pønjaty jaduñ cädiehby, je'e hajxy jaduñ yajcumädooby. Pønjaty hoy jäya'ayhajp, je'e hajxy jaduñ quiumaaby. ¹⁵ Jaduhñä Dios chocy coo hajxy hoy mjäya'ayhädät. Jii jäya'ayhajxy näje'e, cabä Diosmädia'agy hajxy ñä'ägädä wiinjuø'owa'añ. Jaançh tehñ quiuhxex hajxy jaduñ. Hoy hajxy jaduñ quia'a jagä wiinjuø'owa'añ, nøm hajxy wyi'i miäna'añ cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy quia'a hoyyä. Hoorä, coo mijts tøyhajt mhojiäya'ayhädät, caj mijtsä jäya'ay hoy xñähøønø'owät, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a wiinjuø'owaambä.

¹⁶ Näje'ejä jäya'ayhajxy miäna'añ cooc tyijy cuhdujt hajxy miøødä coo hajxy hoñejpiä jiatcø'owät, je'eguiøxpä coogä Jesucristo hajxy tøø yajnähwä'ačhi. Pero cab jaduhñ tiøyyä. Cab jaduhñ yhojy coo hoñejpiä njatcø'oyyämät. Pero tsögä Dios miädia'agy hajxy cudiüünäm nebiaty hajxy xyhanéhmäm. ¹⁷ Mwiingudsähgø'owäbä jäya'ay hajxy nägøxiä. Mničhoc mnimiee'xøøjap hajxy pønjataiä Diosmädia'agy mæbøjp. Mwiingudsähgø'owäbä Dios hajxy, jaduhñä gobiernä hajxy mwiingudsähgø'obiät.

¹⁸ Mijtshajxy moonsähjapä, mmæbøjcäbä mwiindsønä miädia'agy hajxy. Mwiingudsähgø'owäp hajxy jaduhñ, hoy hänäjty yhojiäya'ayä quia'a hojiäya'ayä. ¹⁹ Coo mwiindsøn hajxy xchaächtiünät nä'a nägoobä, hoy hajxy hänäjty tøø mga'a jagä cädieey, mmee'xtügäp hajxy jaduhñ. Mnajuøøby hajxy jaduhñ coo Dios hajxy jaduhñ xquiumáyät. ²⁰ Pero pø tøø hajxy hänäjty mjaanč cädieey, hahixøøby jaduhñ coo hajxy mgumädówät. Y cabä Dios hajxy jaduhñ xquiumáyät, hoy hajxy cu mja mee'xtuc. Pero pø cab hajxy hänäjty tøø mgädieey, coo mwiindsøn hajxy nä'a nägoobä xyajcumädówät, y coo jaduhñ mmee'xtügät, mänitä Dios hajxy jaduhñ xquiumáyät. ²¹ Jaduhñä Dios hajxy tøø xyajnähdíjjäm coo häna'c hajxy nä'a nägoobä xchaächtiüünämät nebiä Jesucristo chaächtiüünän. Hix, højts jaaya'ay xñähho'túutäm. Y miee'xtujc jaduhñ. Jaduhñä Dios chocy coo Jesucristo hajxy nbahíxämät neby je'e miee'xtujquiän. ²² Cabä Jesucristo mänaa ñä'ägä cädieey. Ni mänaa quia'a høhnda'agy. ²³ Coo haxøøg jia nämaayyä, cab haxøøg yhadsoodägajch. Coo chaächtiüünä, cab jaduhñ waamb miänaañ coo hänäjty yaghawiimbijtagatsa'añ. Ja'a Dios quiø'øjooty je'e ñibiädaacä. Hix, ñajuøøbiä Jesucristo hänäjty jaduhñ coo jäya'ayhajxy hänäjty nägøxiä yajtøyhajtyega'añii ja'a Diósäm. Jaduhñä Dios hajxy xyhíxäm neby hajxy njäya'ayhajtäm. ²⁴ Coo Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm cruzcøxp, jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy xyajnähwáatsäm. Tsøcxä ja'a haxøøgwiinmahñdy hajxy najtshixø'oyyäm. Tsøc hajxy jahmiejtstáacäm coo Jesucristo hajxy nmøødhíjtäm tu'ugmädia'agy mänaa yho'oguiän, mänaa jiuypijøjtägachän. Paady hajxy njugyhadaänäm homiänaajä nebiä Dios jiuгыhatiän. Coo hajxy jaduhñ ngudiüünämät nebiä Dios hajxy xyhanéhmäm, mänitä Dios hajxy jaduhñ xquiumayáanäm. ²⁵ Jaduhñ mäwiin hajxy hijty njäya'ayhajtäm nebiä meeghajxy tiägowiäditian jäguemduum. Cabä mädia'agy hajxy hijty nmæbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä. Pero tøø hajxy nmæbøjcänä. Y xcwieendähajtämä Jesucristo hajxy jaduhñ.

3

¹⁻² Mijts to'oxiøjtøjc, mwiingudsähgø'owäbä mnihyhap hajxy. Coo mnihyhapä miädia'agy hajxy hoy mgudiüünät, y coo Jesucristo hajxy mwiingudsähgø'owät, wehnda mnihyhapä Diosmädia'agy hajxy miäbøgät, pø cahnä hajxy hänäjty miäbøcyñä, hoy hajxy hänäjty waamb mga'a jagä näma'ay coo hajxy ween miäbøcy. ³⁻⁴ Je'e ja'a Dios jaduhñ quiumaaby coo hojiot hajxy mmøødhädät, coo mnihyhap hajxy mee'xxieemy mmägápxät. Je'eds jaduhñ tsoobaatp coo Diosmädia'agy hajxy jaduhñ mgudiünät hamuumdu'joot. Y cab hajxy jaduhñ mänaa mdu'udägóyyät. Cab hajxy myajcumáyät pø jii howyit hodiucy hajxy hänäjty mmøødä, pø jii oronaamdsøm, pø jii orotaatstøy hajxy hänäjty mmøødä, pø hoyyä mguhwaay hajxy howyit hoguiuhxotshaam hänäjty mgu'udy. Cabä Dios yø'øduhmbä jiaty møjpadä'agy, ni jaduhñ quia'a jega'añ. ⁵ Ja'a to'oxiøjcä Diosmädia'agy hajxy hijty jegyhajty panøcxpä, wyiingudsähgøøbiä ñihyhap hajxy hijty. Mee'xxieemy hajxy hijty. Miäbøjpiä Diosmädia'agy hajxy hijty coo hajxy hänäjty cwieendähada'añii ja'a Diósäm. ⁶ Jaduhñä Sara ja'a ñihyhap jecy wyiingudsähgøøyy, ja'a Abrahamhajpä.

Mee'xxieemy hänajty miägapxy. Quiumaayy ja'a Dios ja'a Sara jaduhñ. Y mijts to'oxiøjtøjc, jaduhñ mijtsä Dios xquiumáabiät coo mijtsä Sara wyiinmahñdy mbahijx mbadúunät. Hoy hajxy mwädítät ja'a Dioscøxpä. Y cabä mhaa mjoot hajxy myagjadät cooc tyijy ja'a mnihyhap hajxy hänajty mmägapxtägoy.

⁷ Jaanä jaduhñ mijts nmägapx nhanehmbä, mijts ya'adiøjtøjc. Mdsoc mmée'xäbä mdo'oxiøjc hajxy. Mmøødhádäbä hojioot hajxy jaduhñ. Hix, cabä to'oxiøjcä miäjaahajxy miäbaady nebiä ya'adiøjc-hajxy miøcän. Paady hajxy mgüeendähádät. Hix, xmiooby mijtsä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt näguipxy møødä mdo'oxiøjc. Hix, näguipxiä Dios hajxy xyajnähwa'açh møødä mdo'oxiøjc-hajxy. Tiuumbiä Dios mayhajt jaduhñ. Pero coo mdo'oxiøjc hajxy mga'a tsoc mga'a méé'xät, xiøøbä Dios hajxy jaduhñ mnä'ä pa'yáaxnät.

⁸ Mägu'ughajpädøjc, jaduhñ hajxy homiänaajä mnä'ägä nichoc mnä'ägä nimiee'xøøjtät nebiä tu'ugmägu'ug nebiä tu'ugpuhya'ayän. Mniñäxuudsøøjöp hajxy jaduhñ hamiñ haxøpy. Mee'xxieemy hajxy mnimiøødcapx mnimiøødmädia'agøøjtät. Jaduhñ hajxy mhídät tu'ugmädia'agy nägøxiä. Jaduhñ hajxy hoy mdsänä'awät nägøxiä. ⁹ Coo mijts pøn cøxypänejpiä xtiúnät, cab hajxy myaghawiimbijtagátsät. Y coo hajxy pøn xwyiinwóonät, cab hajxy mhadsoowiimbídät. Mmänuu'xtá'agäbä Dios hajxy jaduhñ coo ween piuhbedyii ja'a tøø xwyiinwóonäbä. Jaduhñ mijtsä Dios tøø xyajnähdiij coo Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmió'owät.

¹⁰ Pø mdsojpiä mhoyhäyow ja'a mhochäna'a hajxy, cab hajxy mänaa mhøhñdá'agät.

Cab hajxy mänaa mgapxtägóyyät.

¹¹ Mnajtshixó'øwäbä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy.

Hoy hajxy mjäya'ayhádät. Cab hajxy mnimiädsip mnimiäma'adøøjtät ni mänaa.

¹² Hix, cwieendähajpiä Dios pønhatiä miädia'agy mábøjcäp.

Y coo Dios hajxy miänuu'xta'agy, mänit hajxy piuhbedyii.

Pero ja'a häna'c-hajxy haxøøg wädijpä, cab hajxy ñäxuuchii ja'a Diósäm, nømä Diosmädia'agy miäna'añ.

¹³ Hoorä, coo hajxy hamuumdu'joot mhojiäya'ayhádät, cab hajxy jaduhñ pøn cøxypänejpiä xtiúnät. ¹⁴ Jii jäya'ayhajxy näje'e, mijts xjia wili chaaçhtiunaamb, hoy mijts mja hojiäya'ayhaty. Pero ca'a hajxy mdsähgø'øy; ca'a hajxy tii mdajy mmay. Ja'a Dios hajxy jaduhñ xcwieendähadaamb.

¹⁵ Hamuumdu'jootä Jesucristo hajxy mwiingudsähgø'øwät. Hix, jaaya'ay hajxy nWiindsøn'hátäm. Y coo hajxy pøn xmiäyajtøwät tiiguiøxpä Diosmädia'agy hajxy hänajty coo mmäbøcy, cab hajxy mdsähgø'øwät; mnägápxäp hajxy jaduhñ tiiguiøxpä hajxy coo mmäbøcy. Mee'xxieemy hajxy jaduhñ mhadsówät, ca'a yhajootma'adä. ¹⁶ Nägüeentä hajxy tehngajnä mwädítät, coo hajxy jaduhñ mnä'ä cädiéeyät. Jaduhñä tøyhajt hajxy mmøødhádät coo hajxy hänajty hoy mwädity. Hoy hajxy mwädítät, hoyyä jäya'ay hajxy xjia nähojy xjia näya'axy coo Jesucristo miädia'agy hajxy hoy myajtuunä. Coo hajxy jaduhñ hoy mjaançh wädítät, mänitä häna'c-hajxy jaduhñ chähdiuna'añ coo mijts hänajty jaduhñ tøø xñänømy.

¹⁷ Hoy jaduhñ coo hajxy hoy mwädítät, hoy hajxy hänajty mja tsaachpøcy. Hix, ja'a Dios hajxy hänajty tøø xyajnähdiij coo hajxy táhoocjaty md-saaçhpøgät, hoy hajxy hänajty mja howiädity. Pero coo hajxy hänajty haxøøg mjatcø'øy, cab jaduhñ yhooyä; mgumädówäp hajxy jaduhñ. ¹⁸ Hoyyä Jesucristo mänaa quia'a jagä cädieey, tsaachpøjc je'ebä. Coo hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy xyajnähwáatsäm. Y jaduhñ hajxy jim xyajnøcxáanäm Dioswiinduum. Tähooquiä hajxy xñähho'túutäm.

Ja'a ñi'xä quiopc-hajtiä jaduñ ho'c. Pero ja'a jiootä yhEspíritu, cab jaduñ ñä'ä ho'cy; jujyñä hñajty jaduñ yhity. ¹⁹ Ja'a jiäwøhñdyhaamä Jesucristo yhooyy maa ho'ogyjiäya'ayhajxy hñajty tsumy yhitiän. Jimä hawiinjemybiä mädia'agy hajxy hoy yajwiingapxø'oyii coogä Dios ja'a Jesucristo hñajty tøø quiexy mäyainähwaatspä. ²⁰ Paady hajxy hñajty tsumy yhity je'eguiøxpä coo Diosmädia'agy hajxy jecy quia'a mäbøjcy mänaa Dios jia nägapxiän coo nøøgomdägoy hñajty tiägø'øwa'añ, mänaa Noé ja'a biarco hñajty yhädiuñän. Cabä Dios mänitiä yajtagøøyy tuubä. Jia hahijx jecy pø mäbøgáañäxäbä miädia'agy hñajty. Coo jaduñ yhiixy coo hajxy hñajty nämay quia'a mäbøga'añ, mänitäs yajtagøøñä tuubä. Mänitä nøøgomdägoy tiägøøñä. Jagooyyä Dios yhiixy coo Noéhajxyhajtiä hñajty miäbøga'añ, ja'a hajxy hñajty näductújiäbä. Jagooyyä Noéhajxy jaduñ miäbøjcy. Je'eds hajxy jaduñ jiiby tsooc barcojooty, ja'a hajxy hñajty tøø yhädiuñäbä. ²¹ Nebiä Noéhajxy jecy chooquiän jiiby barcojooty mänaabä nøøgomdägoy jaduñ tiägø'øyän, jaduñ mäwíinäts je'e miäbaady néjjiäm coo hajxy nnäbéjtäm nøøjooty, coo Jesucristo hajxy xyajnahwáatsäm mänaa jiuypiojtägachän. Paady hajxy jaduñ nnäbéjtäm nøøjooty, hijxtahnd jaduñ coo hajxy nnähwáatsäm. Ja'a ngorazonghajxy jaduñ wáatsäm, ca'a ja'a ñni'xä ngopc-hájtäm. Coo hajxy jaduñ nnäbéjtäm, jaduñä Dios hajxy hamuumdu'joot nhawáañäm coo Jesucristo miädia'agy hajxy nnä'ägädä panøcxáañäm. ²² Coo Jesucristo hñajty tøø jiuypiojtägach, mänit jim ñøcxy tsajpootyp. Jim yhäñaañä maa Dios quio'ø hahooyyaampiän. Je'e jaduñ ñänøømby coo cuhdujt jim miøødä møj jaançh. Hix, wiingudsähgøøyyäbä Jesucristo jim. Ja'a Dios mioonsähajxy, ja'a hajxy jim hijpä tsajpootyp, je'eds hajxy jaduñ mäwiingudsähgøøby, møødä cuhdujtmøødpähajxy. Høxtä møjcu'ubaadyhajxy yhane'emyii ja'a Jesucristäm.

4

¹ Coo Jesucristo chaächpøjcy, miee'xtujc ja'a tsaächpä jaduñ. Jaanä jaduñ mijtspä, coo Jesucristo hajxy mmøødhity tu'ugmädia'agy, paady hajxy jaduñ mmee'xtújpät, coo hajxy hñajty pøn xyajtsaächpøcy. Coo hajxy jaduñ mjaançh tsaächpøjpät nebiä Jesucristo chaächpøjquiän, jaduñ hajxy myajcähxø'øgät coo mhaxøøgwiinmahñdy hajxy tøø mhøxhiixnä. ² Coo mhaxøøgwiinmahñdy hajxy jaduñ mjaançh høxhíxät, hoy hajxy jaduñ mjäya'ayhada'añ mäduhñtiä hajxy yaa mjaac hida'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jaduñä Dios hajxy xquiumáyät. ³ Jue'e mijts hijty, haxøøg hajxy hijty mjatcø'øy nebiä häna'c-hajxy jiatcø'øyän, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä. Cab jaduñ yhahixø'øy coo hajxy jaduñ mjatcøøñät. Hanaxiä hajxy hijty haxøøg mjatcø'øy. Hanaxiä jocnøø hajxy hijty mjaançh tehñ yhu'ugy mjaançh tehñ jiøø'xy coo xøødsuu hijty maa jiadyii. Tsähdiuhndägoy hajxy hijty mjatcø'øy, ya'adiøjc møødä to'oxiøjc. Jäya'ayhadsejtsnaxy hajxy hijty naxy mwiingudsähgøøby møødä jäya'ayhabojsnaxy. ⁴ Y ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä, ja'a mijts hijty naxy mmägu'ughajpiä, yagjuøøby hajxy jaduñ coo mijtsä mhaxøøgwiinmahñdy mga'a yaghanajxnä neby hajxy hijty myaghanaxiän. Paadiä mmägu'ughajpä hajxy jäda'ahaty xñähojnä. ⁵ Pero coo Dios jaduñ yajnähdíjät coo hñajty tøø yhabaatnä, mänit hajxy hñajty tiøyhajtyega'añ maa Dioswiinduumän. Mänitä hajxy yajcumädowa'añii ja'a Diósäm, hoy hajxy hñajty jia jujyquiä, hoy hajxy hñajty tøø jia ho'ogy. ⁶ Hix, jaduñä Dios jioot chocy coo ho'ogyjiäya'ayä miädia'agy hajxy ween miäbøjcäxä, paadiä Dios ja'a yHuung Jesucristo jim quiejxy maa ho'ogyjiäya'ayhajxy hñajty tsumy yhitiän. Jimä Jesucristo ja'a Diosmädia'agy hoy yajnähixø'øy coogä Jesucristo miäyainähwa'açh.

Jaduhñägä ho'ogyjiäya'ayä jäwøhñdyhajxy homiänaajä jiugyhádät nebiä Dios jiugyhatiän, hoyyá ñi'xä quiopc-hajxy hánajty tøø jia ho'ogy.

⁷ Habáatnáp jaduhñ coo naaxwiimbä wyiimbidaañnä. Paady hajxy tehngajnä mniyajcopcø'øwøøjät nebiä mjoot hajxy yaa mga'a pädá'agät maa hádaa yaabä naaxwiimbän. Jaduhñä Dios hajxy hoy mba'yá'axät hamuumdu'joot. ⁸ Je'e jaduhñ nä'ägä tsoobaatp coo hajxy hamiñ haxøpy mniçhoc mnimiee'xóøjät. Hix, coo hajxy hamiñ haxøpy nniçhóçämät, mänit hajxy hoy nnimiämée'xämät. Jaduhñ hajxy hoy ndsänáayyämät. ⁹ Coo pøn jim quiuyo'oy quiunaxø'øwät maa mjøøn maa ndøjc-hajxiän, hamuumdu'joot hajxy myajtøjtägø'øwät. Myajcay myaghú'ugäp hajxy jaduhñ hahoy haween. ¹⁰ Cøjwiinduumä Dios wiinmahñdy hajxy xmióoyyäm coo tuung hajxy wiingjaty nmøødhajtäm. Jaduhñä jäya'ayhajxy nägøxiä piuhbedøøjät, ja'a hajxy hánajty tøø miäbøquiäbä ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñ hajxy mnibihbedøøjät nebiatiä Dios tuung hajxy cøjwiinduum tøø xmió'oyän. ¹¹ Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät, hoy hajxy quiapx miädiá'agät nebiä Dios quiapxy miädia'aguiän. Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo hajxy miäbuhbédät, ween hajxy jaduhñ hamuumdu'joot miäbuhbety. Ja'a Dios jaduhñ puhbédäp. Coo hajxy hánajty tijaty mduna'añ, hoy hajxy mdúnät; jaduhñä jäya'ayhajxy miäbøgät coo Dios miøjjä jiaançhä. Wyiin-gudsähgø'øwaambiä Dios hajxy jaduhñ je'eguiøxpä coo Jesucristo hajxy hoy xyajñähwáatsäm. Cøjxta'axiøø ja'a Dios wyiingudsähgø'øwa'añii. Cøjxta'axiøø møjcuhdajt miøødhada'añ. Amén.

¹² Mägu'ughajpädøjc, cab hajxy myagjuø'øwät coo tsaachpä hajxy naxy xpiaady møc-haampiä. Hix, tsipcøxpä tsaachpä hajxy xñä'ägä paada'añ. ¹³ Jaduhñ quiähxø'øgät pø hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy mjaançh mäbøcy ja'a Jesucristocøxpä, pø caj. Hix, maas hanaxiä Jesucristo chaaçhpøjcy mänaa hajxy hoy xñähho'túutäm. Hix, coo Jesucristo hajxy jaduhñ mmøødhity tu'ugmädia'agy, paady hajxy jaduhñ tsipcøxp mbadsaaçhpøjpät. Y coo Jesucristo hánajty yaa quiädaactägatsa'añ hádaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy hánajty mjaançh tehñ xioonnda'aga'añ. Paady hajxy jäda'ahaty mxoondáacnät, hoyyá tsaachpä hajxy jaduhñ xjia paady. Pero cabä tsaachpä hajxy jaduhñ myagjuø'øwät. ¹⁴ Coo hajxy pøn xñähóçjät ja'a Jesucristocøxpä, cab hajxy myagjuø'øwät. Pero mxoondá'agäp hajxy jaduhñ. Hix, jaduhñä Dios ja'a yhEspirituhaam hajxy xpiuhbédät møødä wyiinmahñdyhaam. Coo mijtsä jäya'ay xyhixät coo hajxy mmee'xtucy coo hajxy hánajty mdsaaçhpøcy, mänitä Dios hajxy wyiingudsähgø'øwa'añ. ¹⁵ Hahixøøby jaduhñ coo hajxy mdsaaçhpøgät, pø tøø hajxy hánajty mmäjäya'ay-yagho'ogy, pø tøø hajxy hánajty mmämeeçh, pø tøø hajxy hánajty myajtägø'øy maa cueendä hajxy hánajty mga'a møødän. Cab jaduhñ yhoyyá coo hajxy jaduhñ mjatcø'øwät. ¹⁶ Pero je'e mäbøcypä caj chähdiuhñdmøødä coo hajxy mdsaaçhpøgät je'eguiøxpä coo Jesucristo hajxy hánajty mwiingudsähgø'øy. Jootcujc hajxy jaduhñ mhídät. Mnämá'awäbä Dios hajxy “Dioscujú'uyäp” ja'a Jesucristocøxpä.

¹⁷ Tøø yhabaatnä coo Dios hajxy xyajtøyhajtyegáañäm. Coo Diosmädia'agy hajxy nmäbøçäm, paady hajxy jayøjp xyajtøyhajtyegáañäm, paady hajxy jayøjp xyajtsaaçhpøçäm. Pero ja'a hána'cä Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä, coo hajxy hánajty tiøyhajtyega'añ, maas hanaxiä hajxy hánajty chaaçhpøga'añ. ¹⁸ Siémprämä hojiäya'ayhajxy chaaçhpøga'añ. Maas hanaxiä ca'awiindøyhána'c-hajxy chaaçhpøga'añ, ja'a Dios hajxy ca'a wiingudsähgøøbiä. ¹⁹ Coo hajxy hánajty pøn xyajtsaaçhpøcy nä'ä nägoobä,

cab hajxy mmøjpädá'agät. Tehngajnä hajxy hoy mjaac jäya'ayhädät. Hix, ja'a Dios hajxy hänajty tøø xyajmädsocy coo hajxy mdsaačhpögät.

5

¹ Mijts majjäya'adiøjc-hajxy, ja'a hajxy jim tuumbä tsajtøgooty, mijts cham nmägapx nhane'emaamby. Nmøødhøchä cuhdujt jaduñ cooch mijts jaduñ nmägapx nhané'emät, je'eguiøxpä cooch tøø nmäjaabä, møød cooch jim nduumbä tsajtøgooty. Nhijxhó'c-høchä Jesucristo jim cruzcøxp. Y coo Jesucristo yaa quiädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin, näguipxy hajxy hänajty jim xyajnøcxäänäm tsajpootyp, høøch møød mijts. Jimä hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'owäänäm pedyii. ² Mijts majjäya'adiøjc, hoyyä Diosmädia'agy hajxy myajnähixó'øwät hamuumdu'joot, ca'a yhadsip ca'a yhajootma'adä. Hamuumdu'jootä cu'ug hajxy mmägapx mhané'emät. Hix, ja'a Dios hajxy tøø xpiäda'agy coo cu'ug hajxy jaduñ myajnähixó'øwät, møød coo hajxy mmägapx mhané'emät. Cab hajxy xädø'øñguiøxpä myajnähixó'øwät. ³ Cab hajxy møc møc mhané'emät. Mee'xxieemy hajxy myajnähixó'øwät. Hoyyä Diosmädia'agy hajxy myajtúnät; jaduñä cu'ug hajxy xpiähix xpiadúnät. ⁴ Y coo Jesucristo yaa quiädaactägätsät, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä, mänit hajxy xquiumaya'añ pø tøø hajxy hänajty hoy myajnähixó'øy. Mänit hajxy hänajty jim xyajnøcxa'añ tsajpootyp. Cøjxta'axiøø hajxy hänajty jim mhida'añ.

⁵ Møød mijts muutsc-häna'c, jaduñ mijtspä, mwiingudsähgø'øwäbä majjäya'ay hajxy. Coo hajxy waamb xmiägapx xyhané'emät, mgudiúnäp hajxy jaduñ. Hahoy haween hajxy mnibiuhbedøøjtät hamiñ haxøpy, hoy miøjjä hoy miuutscä. Hix, coo hajxy jootmøj mnibiäda'agøøjtät, xyajcumädowäbä Dios hajxy jaduñ. Pønjaty capxp mädiaacp mee'xxieemy, je'edsä Dios piuhbejpy. Móoyyäbä hoyhajtä weenhajt hajxy jaduñ. ⁶ Coo Dios hajxy jaduñ mänaa xyajtsaačhpögät, cab hajxy mmøjpädá'agät. Jim hajxy mnibiäda'agøøjtät maa Dios quiø'øba'c tiecypia'cän. Møcmäjaa Dios jiaanč tehñ miøød. Hix, cujequiä Dios ja'a tsaachpä hajxy xyajnähwá'adsät. Mänit hajxy jootcuje xjiaanč tehñ yaghida'añ. ⁷ Coo hajxy hänajty tii mnädajy mnämay, mmänuu'xtá'agäbä Dios hajxy jaduñ coo hajxy ween xyaghoyøøyyä. Hix, homiänaajä Dios hajxy xcwieendähaty.

⁸ Mniyajcopcø'øwøøjäp hajxy; jaduñä Jesucristo miädia'agy hajxy hoy mbanøcxät tehngajnä. Jaduñä møjcu'ugongä wyiinmahñdy quia'a mäjädá'agät. Hix, ja'a møjcu'ugong, homiänaajä hajxy jaduñ xmiädsiphájtäm. Xjia wi'i yajtu'udägoyyäänäm hajxy jaduñ. ⁹ Cabä møjcu'ugongä miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy myajtúnät tehngajnä. Hix, pønjetiä Diosmädia'agy mäbøjp wiinduhmyhagajpt, jaduñ hajxy chaačhpøjpä nej mijts mdsaačhpøquiän. ¹⁰ Cab hajxy jejcy mdsaačhpøga'añ. Coo Dios ja'a tsaachpä hajxy hänajty tøø xyajnähwa'ačh, mänitä Dios hajxy hamuumdu'joot xyajmäbøgaannä ja'a Jesucristo miädia'agy. Ca'xy pedyii Dios ja'a wyiinmahñdy hajxy xyajnähixó'øwa'añ. Ja'a Diósäts hajxy jaduñ xcwieendähájtäm, hoy hajxy nej cu nja jajt cu nja habéjtäm. Tiuumbiä Dios mayhajt jaduñ maa højtscøphájtäm. Jaaya'ay hajxy jaduñ tøø xyajnähdíjjäm coo Jesucristo hajxy jim xyajnøcxäänäm tsajpootyp. Cøjxta'axiøø hajxy jim nhidäänäm. Hix, cøxiä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy jaduñ xmióoyyäm. ¹¹ Cøjxta'axiøø ja'a Dios hajxy tsøc wiingudsähgøøyyäm. Cøjxta'axiøø ja'a Dios møjcuhdujt miøødhada'añ. Tøyhajt jaduñ.

¹² Ja'a mägu'ughajpä Silvano hädaa nocy jahby. Høøch nnajtscapxøøyyäp. Cab hädaa nocy jiaty yoñä. Hoyyä Silvano Diosmädia'agy jiaanč tehñ

yajtuñ. Tøyhájhøch cham tøø ngapxy tøø nmädia'agy nebiä Dios tøyhajt wyiinmayyän. Tøø Dios mõjmayhajt tiuñ maa højtscøxphájtäm. Tøø hajxy jaduhñ xyajmädsójcäm coo hajxy jim xmiøødhíjtämät tsajpootyp.

¹³ Ja'a jäya'ayhajxy yaa tsänaabiä Babilonia, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä ja'a Jesucristocøxpä, xyajpoo'xp mijts jaduhñ. Nej mijtsä Dios xyajnähdijjiän coo miädia'agy hajxy mmäbøjcät, jaanä jaduhñä jäya'ayhajxy yaabä yajnähdijjibä coo hajxy miäbøjpät. Jaduhñ mijtsä mmägu'ughajpä Marcos xyajpoo'xpä. Nébiøchä nhamdsoo húungänä Marcos njuø'øy. ¹⁴ Coo hajxy hänajty mhamugø'øy Dioswiingudsähgøøbiä, hamiñ haxøpy hajxy mniyajpoo'xøøjät. Jaduhñ hajxy myajcähxø'øgät coo hajxy tøyhajt mniçhocy mnibia'häyoyii hamuumdu'joot.

Pønjetiä Diosmädia'agy panøcxp ja'a Jesucristocøxpä, weenä hoyhajtä weenhajt hajxy mio'oyii ja'a Diósäm. Amén.

2 Pedro

¹ Høøch xøhajp Simón Pedro. Høøch hädaa nocy njahby. Ja'a Jesucristøch nmøødtuumby. Jaayá'ayhøch tøø xwiinguexy coöchä miädia'agy nyajwá'xät. Tøø mijtsä Jesucristo xyajnähdijy coo hajxy hoy mmäbøgät jaduhñ mäwiin neby højts xyajnähdijjiän. Tu'cuhdujt hajxy jaduhñ xquiumáayyäm nägøxiä je'eguiøxpä coo hajxy tu'cuhdujt nmäbøjcäm coo tiøyyä. Jaduhñ yajna-juø'øy coo Jesucristo yhojiäya'ayä. Jaaya'ay hajxy nDioshajtäm. Tøø hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum. ² Ween mijtsä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt xmio'oy møj may coo ja'a tøyhajt hajxy mmøødä ja'a Dioscøxpä møødä Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nWiindsøn'hajtämbä.

³ Coo ja'a tøyhajt hajxy nmøødhajtäm ja'a Jesucristocøxpä, paadiä Dios hajxy madiu'u xpiuhbétäm ja'a miäjaahaam, jaduhñ hajxy hoy njäya'ayhajtämät. Mänitä Dios hajxy jaduhñ xquiumáayyämät. Jaanä miäjaahaamä Dios hajxy xyagjyghadäänäm homiänaajä neby je'e jiu-gyhatiän. Coo Jesucristo miøjjä jiaančhä, coo jiaanč tehñ yhojiäya'ayä, paady hajxy tøø xyaj-nähdijjäm coo hajxy hoy njäya'ayhajtämbät. ⁴ Coo Jesucristo jaduhñ miøjjä jiaančhä, paadiä mayhajt møj may tiuna'añ maa højtscøxphajtäm. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän coogä Dios mayhajt may tiuna'añ maa højtscøxphajtäm. Homiänaajä hajxy xyagjyghadäänäm neby je'e jiu-gyhatiän. Y tøø hojiootä howyiinmahñdy hajxy xmióoyyäm hawiinjemybiä. Jaduhñ hajxy hoy nmøødhajtämät tu'ugmädia'agy. Jaduhñä haxøøgpä hajxy yaa hoy njøjyohdiúutämät hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a häna'c-hajxy yaa ca'a mäbøjpä, hadsojwiinmahñdy hajxy miøød. Coo yhaxøøgwiinmahñdy hajxy jaduhñ quia'a najtshixø'øwa'añ, paady hajxy jiiby quia'awa'añ haxøøgtuum. ⁵⁻⁷ Paadiä Diosmädia'agy hajxy tsøc mäbøjcäm. Tsøc hajxy hojiäya'ayhajtäm hamuumdu'joot. Tsøc hajxy jaac habøjcäm ja'a Dioscøxpä. Tsøc hajxy hjtäm najuø'øyaamby. Tsøc hajxy mee'xtújcäm. Tsøgä Dios hajxy wiin-gudsähgøøyyäm. Tsøc hajxy ničhøjcäm nebiä tu'ugpuhya'ayän, neby højtsä Jesucristo xchøjcäm. Tsøgä jäya'ay hajxy nägøxiä tsojc méé'xäm, hoy hajxy näje'e quia'a jagä mäbøcy.

⁸ Coo hajxy jaduhñ hamuumdu'joot ngudiúunämät nébiøch naamnä tøø nmädia'agy, mänit hajxy nhoyøøyyämät. Mänitä Jesucristo tiuung hoy ndúunämät. Nmøødhajtämä tøyhajt hajxy jaduhñ ja'a Jesucristocøxpä. ⁹ Hix, pøn-jaty jaduhñ ca'a cudiumb nébiøch naamnä tøø nmädia'agy, jaduhñ mäwinäts hajxy je'e nebiä wiinds nebiä xoodspän je'eguiøxpä coo hajxy tøø jahdiägoy coo piojpä quiädieey hajxy tøø ñähwa'ačhii neby hajxy hijty jegyhajty jiäya'ayhatiän. Jaduhñ hajxy tøø jahdiägoobiä coo Dios jioot chocy coo hajxy hoy jiäya'ayhadät. Paady hajxy jaduhñ jia yajnähwaatsä. ¹⁰ Hoorä, mägu'ughajpädøjc, tsøc hajxy hamuumdu'joot cudíúunäm nébiøch naamnä tøø nmädia'agy. Jaduhñ yajnajuø'øwa'añ coo Dios hajxy tøø xyajnähdijjäm coo hajxy xquiu'ughadäänäm. Coo hajxy jaduhñ ngudiúunämät, cab hajxy jaduhñ mänaa ndu'udägøoyyämät. ¹¹ Jaduhñ hajxy hoy yajxon nnøcxämät Jesucristo wyiinduum maa cøjxta'axiøø yhane'emiän. Jaaya'ay hajxy nWiindsøn'hajtäm. Tøø hajxy jaduhñ xyajnähwáatsäm.

¹² Homiänáajäts mijts jaduhñ nyagjahmiejtsta'aga'añ nébiøch naamnä tøø nmädia'aguiän. Tøyhájthøch jaduhñ tøø nmädia'agy. Hoy hajxy jaduhñ mjaty. Cab hajxy mdsoj jahdiägoyya'añ. ¹³ Hawiinmats jaduhñ coöch mijts jaduhñ nyagjahmiejtstä'agät tehngajnä, mädúhñtiøch njaac juyhaty.

¹⁴ Hamdsóojøchä Jesucristo xñämaayy cøogøch mobädajpä nho'ogaannä, ja'a

hajxy nWiindsøn^hájtämbä. ¹⁵ Pero cooçh hänäjty tøø nho'ogy, hoy hajxy jaduhñ mjaac capxtá'agät nébiøch cham nmädia'aguiän. Jaduhñ hajxy hoy mjahmiejtstä'agät.

¹⁶ Tøø højts mijts nyajwiingapxø'øy coo Jesucristo møcmäjaa miøødä, y coo yaa jadähooc quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Tøyhajt højts jaduhñ nmädiaacy. Cab højts hamdsoo nyajcojy. Diosmädia'agy hädaa jaduhñ. Ca'a ñä'ä cueentä nebiä jäya'ay cueentä hajxy yajcojjiän. Hamdsoo højtsä Jesucristo nhijxy coo møcmäjaa miøødä, coo je'e Dyiosä. ¹⁷⁻¹⁸ Mänaa højtsä Jesucristo hänäjty jim nmøødän maa tunän, mänitä Diosteedy jim quiuhgapx-najxy tsajpootyp: “Høøch nhamdsoo Huang yø'ø. Njaançh tehñ chójpiøch yø'ø. Jaançh tehñ jiootcújc-høch nnijwiø'owyii maach nHuungcøxpän”, nømä Jesucristo ñänøømä. Njaançh mädoow højts jaduhñ. Møcmäjaahaamä Dios jaduhñ quiapxy. Jaançh tehñ yajxonä Jesucristo piädaacä ja'a Tiéediäm, nebiä hajjapän. Paady højts yø'ø tun nyajxøøbejty: “Ja'a tun maa Dios ñägapxiän coogä Jesucristo yHuunghaty.”

¹⁹ Tøyhajt jaduhñ jiaançh jajty nébiøch cham nmädia'aguiän. Hamdsoo højts nhijxy nmädooyy. Hahixøøby jaduhñ coo højts mijts nmädia'agy xmiäbøjçät. Maas hahixøøby jaduhñ coo Diosmädia'agy hajxy mmäbøjçät, ja'a jäya'ayhajxy jecy quiujáhyäbä. Jaduhñ mäwínädsä Diosmädia'agy miäbaady nebiä jøøn tioyyän hagogdstuum. Hix, xyajwiinjuøøyyäm hajxy jaduhñ tijaty hajxy hoy hamdsoo nga'a wiinjuø'øwáanäm. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy homiänaajä nyajcopcøøyyämät. Coo Jesucristo yaa quiädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy cøxiä xyajwiinmädiaagø'øwáanäm. Jaduhñ hajxy hoy nwiinjuø'øwáanäm cøxiä. ²⁰⁻²¹ Huuc wiinjuø'øw hajxy jaduhñ, coo jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy jecy quiujahy, cab hajxy hamdsoo yajcojy. Näje'e hajxy jaduhñ quiujahy tijaty hänäjty jadáanäp tunáanäp. Ja'a Dios je'e najtscapxøøyy ja'a yhEspírituhaam waamñ hajxy quiujáayät.

2

¹ Jii jäya'ayhajxy hijty näje'e jegyhajty miäna'añ cooc tyijy Dios hajxy hänäjty ñajtscapxøøyyäbä. Pero høhndaacp hajxy hänäjty jaduhñ. Ja'a Dioscu'ug hajxy hänäjty jia wi'i wyiinhøønaamby. Jaanä jaduhñä høhndaacpähajxy jii by wiäditaambä maa mgajpthajxiän. Cabä cu'ug ñajuø'øwa'añ pø wiinhøhñäp hajxy hänäjty jaduhñ. Høxtä mäna'anaambä høhndaacpähajxy jaduhñ cooc tyijy ja'a Jesucristo hajxy tøø xquia'a nähho'túutäm. Paquiä hajxy yajcumädo^wa'añii. Pøn^jatiä høhnda'agymiädia'agy mähøgaamb, tu'udägoyyaamb hajxy jaduhñ. Ja'a häna'c-hajxy jaduhñ høhndaacpä, niyhamigähadánäp hajxy jaduhñ. ² Pahixáanäp hajxy jaduhñ nämay. Ja'a häna'c-hajxy mähahixaamb, ja'a tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy mähøjçä. Coo hajxy jaduhñ hoy quia'a hida'añ, ni häna'c-hajxy høhndaacpä, ni häna'c-hajxy mähahijxpä, paadiä cu'ugä tøyhajt hajxy quia'a tsoga'añ ja'a Jesucristocøxpä. ³ Ja'a høhndaacpähajxy, xädø'øñ hajxy piøcjuø'øwaamby. Høhnda'agymiädia'agyhaamby mijts xyajnä^hixø'øwa'añ; jaduhñä xädø'øñ hajxy xjia wi'i piøgaanä. Jéquiänä Dios tiägøøyy mänaⁿdaacpä coogä häna'c-hajxy quiumädo^wa'añ, ja'a høhnda'agymiädia'agy hajxy yajnä^hixøøbiä. Jaduhñä Dios jecy miänaⁿdaacpä cooc hajxy quiuhdägoyya'añ.

⁴ Hix, yajcumädoobiä Dios je'e pøn^jaty ca'a mähøgaamb. Coo mioonsähajxy näje'e jim jecy quia'a mähøjçy tsajpootyp, paady hajxy jecy quiumädooyy. Haxøøgtuum hajxy hoy quiuhjuijpnaxyii maa jiaançh tehñ quiøøcän, maa yhagogdstuumän. Jim hajxy yhida'añ høxtä coonä yhabáadät coo Dios jaduhñ miäná'anät nebiaty hajxy jii jiaac tsaächtiuna'añii. ⁵ Jaanä jaduhñä

Dios ja'a jecyjiäya'ay yajcumädoobä, ja'a hajxy jecy tøø quia'a mäbóquiäbä. Mänitä Dios nøøgomdägoy quiejxy. Jayooyyä Noé hajxy choocy møødä yhuung møødä tio'oxy ja'a näductujpä. Jaduhnä Noé ja'a cu'ug hänajty tøø jia yajwiingapxø'oy coogä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'owät, coogä Dios hajxy wyiingudsähgø'owät. ⁶ Jaanä jaduhnä jecyjiäya'ayhajxy jiajpä, ja'a hajxy hijty jim tsänaabiä maa cajpt hijty jaduhn xiøhatiän Sodoma møødä Gomorra. Cabä Dios hajxy hijty ñä'ägä wiingudsähgø'oy. Paady hajxy jøønhaam yajcuhdägooyyä. Cøjxä haxøøghäna'c-hajxy yho'ogy. Haagä cujiaam hajxy jiajnä møødä quiajpthajxy. Hijxtahnd ja'a Dios jaduhn piädaac coo haxøøgjäya'ayhajxy nägøxiä yajcumädoowa'añii. ⁷⁻⁸ Mänaa Dios ja'a jecyquiajpt jaduhn yajcuhdägoyyän, jagooyyä tu'jäya'ay yajtsoocä, ja'a hänajty xøhbjpä Lot. Paadiä Lot yajtsoocä, je'eguiøxpä coo hänajty hoy jiäya'ayhaty. Mänitä Dios ja'a Lot yhawaanä coogä quiajpt hänajty quiuhdägoyya'añ. Paadiä Lot jim chohñ. Jaanč tehñ jiootmayhajpä Lot hänajty jaduhn coo cu'ughajxy hänajty haxøøg jiatcø'oy jabom-jabom hijxwiinduum. ⁹ Nebiä Dios ja'a Lot jecy yajtsooquiän, jaanä jaduhnä Dios ja'a quiu'ug yajtso'ogaambä coo hajxy hänajty chaačhpøcy. Tøyhajt jaduhn. Jaanä jaduhn tiøyhajtäbä coo Dios yajcopcø'oy nebiatiä haxøøgjäya'ayhajxy jiatcø'oyän. Jéquiänä Dios jaduhn miänaañ cooc hajxy quiumädoowa'añ. Coo jaduhn yhabáadät, mäniä Dios miäna'ana'añ nebiaty hajxy jii chaačtiuna'añii. ¹⁰ Nägøø nädequiä Dios yajcumädoowa'añ pøn yajnähixøøby høhnda'agymiädia'agyhaam, pønä Diosmäjaa xøøghajp. Jaanč tehñ chähdiuhndägoy hajxy ñibiäda'agyii, ja'a høhnda'agymiädia'agy hajxy mäwädijpä. Jootmøj hajxy jaduhn ñibiäda'agyii. Cab hajxy pøn wyiingudsähgø'oy. Haa jaaya'ayhajxy mõjtuunngmøødpä maa Diosmädia'agy myñänä, wiingapxpéjtäp hajxy je'ebä. ¹¹ Haa ja'a Diosmoonsähajxy jim hijpä tsajpootypä, maas møcmäjaa hajxy miøødä quejee ja'a høhnda'agymiädia'agy hajxy mäwädijpä. Pero cabä Diosmoonsä ja'a mõjtuunngmøødpä hajxy wyiingapxpety maa Dioswiinduumän; ni cab hajxy ñähojy.

¹² Jaduhnä høhndaacpähajxy ñibiäda'agyii nebiä yuughanimalän coo hajxy tii quia'a wiinjuø'owa'añ ja'a Dioscøxpä. Hix, cabä yuughanimalhajxy tii wyi-injuø'oy ja'a Dioscøxpä. Mädyijatiä høhndaacpähajxy quia'a wiinjuøøby, je'e hajxy ñäxiicyy. Paquiä hajxy yajcuhdägoyya'añii nebiä animalhajxy paquiä quiuhdägoyyän coo hajxy yagho'ogyii. ¹³ Tsaächtiunáanäbä høhndaacpähajxy jaduhn je'eguiøxpä coo hajxy hänajty tøø miädsaačtiun. Xoonäacp hajxy jaduhn coo hajxy cøxypänejpiä jiatcø'oy xøømbaady. Høxtä jii by hajxy yajtagø'oy maa mijts naxy mgaamiuquiän ja'a Jesucristocøxpä. Ja'a Jesucristo miädiä'aguiäc tyijy hajxy pianøcxäp. Pero haxøøgiaty hajxy wyi'i jiatcø'oy mijts mwiinduum maa hajxy hänajty mgaamiuquiän. Høxtä jii bypiaady hajxy je'e yhøhndaacpä.

¹⁴ Homiädyii to'oxiøjcä hajxy jaduhn yhixy, yhadsojpy hajxy jaduhn. Homiänaajä hajxy jaduhn haxøøg jiatcø'owa'añ. Wyiinhøhmby hajxy pønjatiä Diosmädia'agy hoy ca'a habøjpnä. Hadsojwiinmahñdy hajxy ñä'ägä yajtuumby. Tsipcøxp hajxy jaduhn ñä'ägä cumädoowa'añ. ¹⁵ Tøø tødiu'u hajxy jiojwa'ačh. Tøø hajxy jaduhn tiu'udägoy. Ja'a Balaam hajxy jaduhn piahijxyp, ja'a Beor yhuung. Jeguiajtiä Balaam hänajty quiudiuna'añ ja'a quia'awiindøguiøxpä møødä xädø'øñguiøxpä. ¹⁶ Mänitä Balaam wyiinhøjna-jxä tiic jaduhn coo jiatcø'owa'añ. Ja'a mõjc burra jaduhn mähoj. Jaduhn quiapxy nebiä jäya'ayän. Mänitä Balaam ñajuøøñä coo jaduhn quia'a hoyyä. Jaduhnä burra miädia'agy miäbøjcäxä.

¹⁷ Yøø häna'cä høhnda'agymiädia'agy hajxy mäwädijpä, jaduhn mäwiin

hajxy miäbaady nebiä nõøjut tøø tiø'øchpäñ. Jaduhñ mäwiin hajxy miäbaatpä nebiä joc piojwäditypäñ coo hänajty quia'a nä'ägä tu'uy. Hix, cabä tøyhajt hajxy ñä'ä yajñähixø'øy. Cøjxta'axiøø hajxy jiiiby yhida'añ maa haxøøgtuumän. Ja'a Dios jaduhñ mänaañ cooc hajxy jiiiby yhida'añ. ¹⁸ Yoñ hajxy jia mädia'agy. Ja wi'i yajcumayaamb hajxy jaduhñ. Pero cabä miädia'agy hajxy choobaady. Ja'a hõhnda'agymiädia'agyhaam hajxy wyiinhøøñ pønjetiä Diosmädia'agy naamdägø'øy habøjp. Jøjcapxøøyyäp hajxy jaduhmbä, ween hajxy haxøøg jiatcøøguiumbä neby hajxy hijty jiatcø'øyän. ¹⁹ Jaduhñä hõhndaacpähajxy yajñähixø'øy cooc tyijy quia'a nejpiä coo haxøøg mjäya'ayhädät. Hix, jaduhñ hajxy yajñähixøøbiä cooc tyijy ja'a Dios hajxy xquia'a hanéhmanä coo jecymiädia'agy hajxy ngudiúunämät, jaduhñ jia mänaambä cooc hajxy hoy njäya'ayhajtämät. Jaduhñ hajxy yhõhndaacpä cooc tyijy hajxy jaduhyyä nnähwáatsäm. Ni je'e hajxy tøø quia'a nähwa'açh je'eguiøxpä coo yhaxøøgwiinmahñdy hajxy tøø quia'a najtshixø'øy. Paady hajxy nõcxy quiuhdägoyyaanä. Jaanä jaduhñ højtshajtäm, coo nhaxøøgwiinmahñdy hajxy nga'a najtshixøøyyämät, jaduhñ højts nõcxy nguhdägoyyaanämbä. ²⁰ Coø Jesucristo hajxy njøjpøgøøyyäm, ja'a hajxy nWiindsønähajtäm, paadia nhaxøøgwiinmahñdy hajxy xyajñähwáatsäm, neby hajxy yaa nmøødhajtäm hädaa yaabä naaxwiin. Pero, coø Jesucristo miädia'agy mjahdiägøoyyät, y coø mhaxøøgwiinmahñdy jadähooç mbadu'ubøgät, maas haxøøg jadähooç mjada'añ. ²¹ Hix, pønjetiä Diosmädia'agy jaduhñ jahdiägooby, maas hoy haxøpy coo hajxy cu quia'a mabøjcy. Hix, coo hajxy jaduhñ yhøxhíxät, maas hanaxiä hajxy jaduhñ quiumädowa'añ. ²² Jaduhñ hajxy jíädät nebiä hädaa mädia'agy miäna'añän: “Ja'a huc-hajxy, coo hajxy yhøøch, ja'a yhamdsoo høøch hajxy ñäwiimbijpy, nõcxy hajxy jadähooç jiøø'xø'øgy. Jaanä jaduhñä hädsømhajxy jiatcøøbiä, naamnä hajxy hänajty tøø chi'iy, mänit hajxy jadähooç nõcxy yajtsnä tiøø'pnä mo'ondsooty.” Tøyhajt jaduhñ.

3

¹⁻² Mägu'ughajpädøjc, miämetsc-hoocpä mijts cham nnäjaayø'øy. Jaduhñ mijts cham miämetsc-hoocpä nmägapxy nhane'emy coo mädia'agy hajxy mjahmiejtstá'agät, ja'a Diosquexypähajxy jecy quiujáhyyäbä. Jaduhñä howyi-inmahñdy hajxy mmøødhädät. Huuc jahmiets hajxy jaduhmbä nebiatiä Jesucristo hajxy xmiägapx xyhanéhman. Jaaya'ay hajxy tøø xñähho'túütäm, paady hajxy nWiindsønähajtäm. Ja'a Jesucristo quiugapxyhajxy, je'e mijts tøø xyhawaanä nebiatiä Jesucristo hajxy tøø xmiägapxy tøø xyhane'emy.

³ Naxy hädaa mädia'agy hajxy mdehm wyiinjuø'owät nébiøch cham nmädia'aguiän. Coø naaxwiimbä hänajty wyiimbida'añ, mänitä jäya'ayhajxy quiähxø'øga'añ coo Dios hajxy ñänøma'añ. Haxøøg hajxy jiatcø'øwa'añ nebiatiä yhamdsoo joot hajxy hänajty chocy, neby hajxy hänajty ñä'ägä cuhdujthatiän. Xñäxi'igaamb mijts jaduhñ. ⁴ Jaduhñ hajxy miäna'ana'añ: “Cab jaduhñ tiehm tiøjiada'añ coø Jesucristo wyiimbijtagatsa'añ neby jaduhñ tøø yhuuc mänaambä. Hix, caj tii mänaa tiägach. Je'enä cøxiä wiinä jaduhñ yhityñä mänaa naaxwiimbä jecy yhawijy tiøø'xta'aguiän, mänaa jecyjiäya'ayhajxy yho'oguiän”, nõm hajxy yhõhnda'aga'añ. ⁵ Pero tøyhajt jaduhñ coø naaxwiimbä jiaançh tagach. Pero ja'a hõhndaacpähajxy, cabä tøyhajt hajxy wyiinjuø'øwa'añ. Hix, haagä nõø hijty jegyhajty. Mänitä Dios ja'a tsajt jecy yhädiuun møødä naaxwiin. Jiibiä naaxwiimbä yajcojy nõøjooty. Mänit hoy piäda'agy nõøhagujc. ⁶ Mänitä Dios nõøgomdägoy cujecy quiejxy. Mänitä naaxwiimbä quiuhdägøoyy. Cøjxä jäya'ayhajxy yho'ogy. ⁷ Ja'a tsajt møød hädaa yaabä naaxwiin, tøø Dios jaduhñ yajñähdiy coø quiøxy

toya'añ. Mänitac jaduhñ tioya'añ coo Dios ja'a jäya'ay yajcuhdägoyya'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä.

⁸ Mägu'ughajpädøjc, tsøc hajxy jahmiéjtsäm coo Dios tu'xøø jaduhñ ñänømy jadu'miljomøjtpä; y jadu'miljomøjtpä, tu'xøøyyä jaduhñ ñänømy. ⁹ Näje'e jäya'ayhajxy miäna'añ cooc tyijy ja'a Jesucristo quia'a tsoj yajtøjiada'añ coo yaa quiädaactägatsa'añ, coo haxøøgjäya'ayhajxy yajcumädowa'añii. Pero cab jaduhñ tiøyyä neby hajxy jaduhñ jia wi'i yhöhnda'agy. Hix, mee'xtujpä Jesucristo ja'a mijtsøxpä. Cabä jioot chocy coo pøn quiuhdägöyyät. Jaduhñä jioot jia tsocy coo haxøøgcuhdujt hajxy nnajtshixøøyyämät.

¹⁰ Jaguiapxy yhabaada'añ coo Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ, coo haxøøgjäya'ayhajxy yajcumädowa'añii. Cabä pøn jaduhñ ñajuø'oy mänaa jaduhñ jiaanç habaada'añ. Mänitä tsajt quiuhdägoyya'añ. Jaduhñ yajmädowa'añ nebiä hänee møc ya'axiän. Cøxaambä xøø tioya'añ, møødä po'lo, møødä madsa'a, møødä naaxwiimbä, møødä tijaty yaa hijp hädaa yaabä naaxwiin.

¹¹ Coo cøxiä wiinä jaduhñ quiuhdägoyya'añ, paady hajxy tsøc hoy jäya'ayhajtäm. Tsøcxä Dios hajxy hoy wiingudsähgøøyyäm. Tsøcxä Diosmädia'agy hajxy hoy cudiünäm. ¹² Tsøc hajxy jøbhíxäm coo Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ. Mänitä Dios ja'a tsajt yajtoya'añ, møødä xøø, møødä po'lo, møødä madsa'a, møødä naaxwiimbä. Tsøgä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy yajmøødmädiäcäm nämay, ween hajxy miäbøcy; jaduhñä Dios paquiä yaghabáadät. ¹³ Tøø Dios jaduhñ miäna'añ coogä hawiinjemyçhajt yhädiuna'añ, møødä hawiinjemyñaaxwiin. Jimä njoot hajxy nbädäcäm coo Dios hajxy jim xyajnøcxáanäm. Cabä haxøøgpä jaduhñ jim mänaa tiägø'owa'añ maa ja'a hawiinjemybiä tsajtän, ni jim maa hawiinjemybiä naaxwiimbän.

¹⁴ Mägu'ughajpädøjc, tøyhajt jaduhñ coo Dios hajxy jim xpiäda'agáanäm, paadiä haxøøgpä hajxy tsøc najtshixøøyyäm hamuumdu'joot; jaduhñä Jesucristo hajxy xpiäatämät coo pojpä cädieey hajxy hänäjty nga'a møødhajtäm, coo yaa quiädaactägätsät. Tsøc hajxy jootcujc nimiøødhajtäm nebiä tu'ugpuhya'ay nebiä tu'ugpuhdo'oxypän. Jaduhñä Dios hajxy hoy xyhíxämät coo hajxy hänäjty hoy ndünäm. ¹⁵ Mjahmiédsäp hädaa mädia'agy hajxy jaduhñ. Paadiä Jesucristo jaduhñ miee'xtucy, weenä jäya'ayhajxy may miäbøcy, ween hajxy jaduhñ may ñähwa'açh. Ja'a mägu'ughajpä Pablo, jaduhñ mijts tøø xñäjaayøøbiä. Ja'a Dios ja'a tøyhajt najtscapxøøyyä. Ja'a tsipjatypä ja'a Dios ja'a Pablo yajwiinjuøøyy. Jaduhñhøçhä Pablo njuø'oy nébiøçhä nhamdsoo puhya'ayän. ¹⁶ Naaghooc mijtsä Pablo xñäjaayø'oy, jaduhñ ñä'ägä mädia'agyhaty nébiøch cham njaayän. Tsipjatiä Pablo siémpräm miädia'agy. Ja'a häna'cä tøyhajt hajxy ca'a tsojpä, wiingä Pablo miädia'agy hajxy yajnähixøøyyä. Cab hajxy jaduhñ yajnähixø'oy nebiä Pablo jia mänaañän. Wiingatiä Diosmädia'agy hajxy yajnähixø'oy. Cabä tøyhajtpä hajxy miäbøga'añ. Paady hajxy quiuhdägoyya'añ.

¹⁷ Mägu'ughajpädøjc, mnä'ägä najuøøby hajxy jaduhñ coo höhndaacpähajxy jii wiädita'añ. Cabä tøyhajt hajxy chocy. Haxøøg hajxy jiaanç tehñ jiäya'ayhaty. Mnigwieendähadøøjöp hajxy; jaduhñä tøyhajt hajxy mga'a najtshixø'owät. Cab hajxy myajwiinhøønät coo hajxy jaduhñ mnä'ä tu'udägöyyät. ¹⁸ Jaac habøcxä hajxy jaduhñ ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nWiindsønähajtämbä. Jaaya'ay hajxy xñähho'túutäm. Tehngajnä miädia'agy hajxy mmäbøjcät; jaduhñä mayhajt møj may tiúnät ja'a mijtsøxpä. Tsøc hajxy homiänaajä capxpáatäm møj jaanç. Tsøc hajxy tehngajnä wiingudsähgøøyyäm. Amén.

1 Juan

¹⁻³ Jue'e hõjts mijts nyajnájaayøøby, ja'a Jesucristo. Dioshuung je'e. Jíiyyám je'e hánajty møødä Dios mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Jaayá'ayäts hajxy xyhawáanäm nebiä Dios wyiinmay. Jaayá'ayäts hajxy tøø xñähho'túutäm neby hajxy jaduhñ njugyhájtämät nebiä Dios jiugyhatiän cõjxta'axiøø. Tøø hõjts nhamdsoo hixy; tøø hõjts nhamdsoo mädoy. Tøø hõjts nnähdoñ cø'øhaam. Tøyhajt jaduhñ. Paady hõjts mijts jaduhñ nhawáanäm neby hajxy jaduhñ nhíjtämät tu'ugmädia'agy, neby hõjts ja'a Dios xmiøødhitiän tu'ugmädia'agy møødä yHuung. ⁴ Paady jaduhñ nhawáanäm neby hajxy jaduhñ jootcujc nhíjtämät tehñgajná.

⁵ Hoyyä Dios ja'a wyiinmahñdy; cabä pojpa cädieey ñä'ägädä møødä. Jaduhñ hõjts ja'a Jesucristo tøø xyhawaanä, y jaduhñ mijts nhawaandägájtsäm. ⁶⁻⁹ Coø hajxy hoy nwädíjtämät nebiä Dios yhitiän, tu'ugmädia'agy hajxy jaduhñ nhíjtämät, je'eguiøxpä coø ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm ja'a nbojpa ngädieeyhájtäm cøxiä. Xyajnähwáatsäm hajxy jaduhñ coø ja'a nbojpa ngädieey hajxy nnägápxämät. Tøyhajt jaduhñ. Cabä Dios yhøhnda'agy. Howyiinmahñdy je'eduhñ miøød. Pero coø hajxy nwädíjtämät haxøøgtuum, cabä Dios hajxy nmøødhíjtämät tu'ugmädia'agy. Høhndaacäm hajxy jaduhñ y cabä tøyhajt hajxy nnä'ägädä møødhájtäm.

Jaanä jaduhñduhmbä, coø hajxy nnä'ä mänáanämät cooc tyijy pojpa cädieey hajxy nga'a møødhájtäm, niwyiinohñäm hajxy jaduhñ, ¹⁰ y cabä Dios miädia'agy hajxy nmøødhájtäm, ja'a tøyhajt. Coø hajxy jaduhñ nmänáanämät, jaduhñ yajmadowa'añ cooc tyijy ja'a Dios yhøhnda'agy. Hix, je'e jaduhñ mänaamb coø pojpa cädieey hajxy nmøødhájtäm.

2

¹ Mägu'ughajpædøjc, cáboch njoot chocy coø hajxy haxøøg mjatcø'owät. Páadyhøch mijts hädaa nocy nyajnájaayø'øy. Coø pøn jaduhñ jiatcø'owät, nähgapxtu'udøøjap je'e Jesucristäm jim maa Diosän. Cabä Jesucristo pojpa cädieey mänaa miøødä. ² Tøø ja'a nbojpa ngädieey hajxy xñähho'túutäm nägøxiä hädaa yaabä naaxwiin.

³ Coø hajxy ngudiúunämät nebiä Dios hajxy xyhanéhmäm, mänitä tøyhajt hajxy nmøødhájtämät coø je'e hajxy nhixyhájtäm. ⁴ Pøn jaduhñ nä'ä mänaamb: "Nhixyhájpæch je'e", hoy quia'a ja cudiuñ, høhndaacp je'eduhñ. Hix, ja'a Diosmädia'agy je'eduhñ quia'a tsojpy. Tøyhajt je'e. ⁵ Pero pøn jaduhñ cudiumb, cähxø'p jaduhñ coø ja'a Dios jiaanç tehñ jahmiech. Jaduhñ hajxy nyajnajuøøyyämät coø hajxy nmøødhíjtäm tu'ugmädia'agy. ⁶ Pøn jaduhñ mänaamb coø ja'a Dios miøødhity tu'ugmädia'agy, tsipcøxp wiädítät nebiä Jesucristo hijty wiäditiän.

⁷ Hädaa mädiä'agyhøch cham nyajnahixøøbiä, tøø hajxy hijty mmädoy mänaa hajxy mmäbøjtsoonän. ⁸ Pero hädaa mädia'agy jaduhñ, jaduhñ mäwíinäts hädaa nebiä hawiinjemybiän. Hix, jaduhñ hajxy mniçhocy mnibia'häyoyii nebiä Jesucristo hajxy xchójcäm. Tøyhajt jaduhñ. Coø ja'a Jesucristo yaa tøø yhoy hädaa yaabä naaxwiin, mänitä homiädia'agy hajxy xyajwiinjuøøyyänä. Cab hajxy jaduhñ nwädíjtänä hagoonstuum.

⁹⁻¹¹ Pøn ja'a y'hermano tsojp pa'häyoob, hoyyä Diosmädia'agy jaduhñ quiudiuñ. Coø hajxy jaduhñ ngudiúunämät, cab hajxy ngädiéhyämät. Pero pøn ja'a yhermano mähanhajp, hoy jia mäna'añ cooc tyijy quiudiuñ ja'a

Diosmädia'agy, je'enä wiädity hagoonstuum. Jaduhñ wiädity nebiä wiindspän. Cab jaduhñ ñä'ägä niyaghoyø'øyii.

12-14 Hermanodøjc, mǐjtshøch hädaa nocy nyajnäjaayøøby. Mhixyhajpiä Dios hajxy, ja'a nDeedyhǎjtäm. Jaaya'ay ja'a nbojpä ngädieey hajxy tøø xyajnähwáatsäm je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Mijts majjäya'adiøjc, mhixyhajpiä Jesucristo hajxy jaduhñ. Jíyyäm jaaya'ay hǎnajtý mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Y mijts muutsc-hǎna'c-hajxy, xmiøobiä Dios ja'a mäjaa hajxy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tehñgajnä mbanøcxy. Cabä møjcu'ugong hajxy tøø myajmäjäda'agy.

15 Cabä mjoot hajxy mbädá'agät hädaa yaabä naaxwiin. Coo pøn jaduhñ piädá'agät, cabä Dios hoy jiahmiédstät, ja'a nDeedyhǎjtäm. 16 Ja'a møjcu'ugong jaduhñ mänaamb coo hajxy cøxiä wiinä nhadsójcämät hädaa yaabä naaxwiin, ja'a haxøøgpä. Jaanä jaduhñ miänaambä coo hajxy nyajcumáayyämät. Pero cabä Dios jaduhñ miäna'añ. 17 Cuhdägoyyaamb hädaa yaabä naaxwiin møødä haxøøgpä yaabä. Pero pøn cudiuumb nebiä Dios miäna'añän, cab jaduhñ mänaa quiuhdägoyya'añ. Jim yhida'añ maa ja'a Diosän cøjxta'axiøø.

18 Hoorä, habáatnǎp jaduhñ coo ja'a naaxwiimbä wyiimbida'añ. Tøø hajxy mmädoyhaty coo ja'a Cristo miädsip quiähxø'øga'añ. Y tøø ja'a miädsiphajxy may quiähxø'øgy. Jaduhñ hajxy nyajnajuøøyyäm coo yhabaatnǎ. 19 Xmiøødhǎjtäm ja'a Cristo miädsiphajxy hijty. Pero coo hajxy tøø xpiuhwáatsäm, cǎhxø'p jaduhñ coo hajxy hijty tehñ tiøyhajt xquia'a møødhǎjtäm hamuumdu'joot. Coo hajxy häxøpy hijty xmiøødhǎjtäm, cab hajxy häxøpy tøø xpiuhwáatsäm.

20-21 Pero mijts, ja'a Jesucristo hajxy tøø xyajnäguexy ja'a Dios yhEspíritu. Mmøødhajpiä tøyhajt hajxy jaduhñ cøxiä. Paady mijts hädaa nocy nyajnäjaayø'øy. Y mnajuøøby hajxy coo ja'a tøyhajt hajxy quia'a møødä, ja'a hǎna'c hønndaacpǎhajxy.

22 Je'eduhñ ñǎnøømby, pøn jaduhñ mänaamb cooc tyijy ja'a Jesús tøø quia'a quexyii ja'a Diósäm. Ja'a Cristo miädsip je'e, pøn jaduhñ ca'a capxpaatp ja'a Dios møødä yHuung. 23 Pønä Dios yHuung jaduhñ capxpáatǎp, miøødhijpiä Dios je'e. Pero pønä yHuung jaduhñ ca'a capxpáatǎp, cabä Dios jaduhñ miøødhity.

24 Mgudiúnǎp ja'a Diosmädia'agy hajxy tehñgajnä neby hajxy mbanøcxtsohñän. Coo hajxy jaduhñ mgudiúnät, mänitä Dios hajxy tehñgajnä mmøødhídät tu'ugmädia'agy møødä yHuung. 25 Y cøjxta'axiøø hajxy xyagjugyhadáanäm neby je'e jiugyhatiän neby hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm.

26 Naxy hajxy mdehm wyiinjuø'øwät coo mijts ja'a Cristo miädsiphajxy xjia wi'i wyiinhøøna'añ. 27 Mijts, cabä yajnähixøøbiä hajxy myajmaajiaty. Mmøødhajpiä DioshEspíritu hajxy. Xyajnähixøøbiä tøyhajt hajxy cøxiä. Cab yhøhnda'agy. Mmøødhídǎp hajxy jaduhñ tu'ugmädia'agy neby hajxy tøø xyajnähixø'øyän.

28 Hoorä, tu'ugmädia'aguiä Jesucristo hajxy mmøødhijnät neby hajxy jaduhñ mga'a tsähdiúnät coo quiädaactägátsät. 29 Mnajuøøby hajxy coo ja'a Jesucristo pojpa cǎdieey quia'a møødä. Jaduhñ hajxy mnajuøøbiät coo ja'a Dios yhuunghaty pønajatý hoy wädijp.

3

1 Xjiaanç tehñ chójcäm ja'a Dios hajxy. Hamuumdu'joot hajxy xyhuunghǎjtäm. Tøyhajt jaduhñ. Pero cabä jäya'ay hajxy xñajuøøyyäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghǎjtäm. Hix, cabä Dios hajxy yhixyhaty. 2 Hoorä, tøø ja'a Dios

hajxy xyhuunghájtäm. Cahnä yajnajuø'øyyä neby hajxy xyaghidáanäm. Pero coo ja'a Jesucristo quiädaactägátsät, nnajuø'øyyäm hajxy coo hajxy jaduhñ nhidáanäm neby je'eján. Nhixáanäm hajxy jaduhñ neby jaduhñ yhitiän. ³Pøñ hamuumdu'joot mábøjp, hoy jaduhñ wiädity nebiä Jesucristo hoy yhitiän.

⁴Pøñ haxøøg jatcøøby, cabä Diosmädia'agy quiudiuñ. Je'e jaduhñ xøhajp ja'a haxøøgpä coo ja'a Dios miädia'agy mga'a cudiúunät. ⁵Paadiä Jesucristo yaa tøø yhoy hädaa yaabä naaxwiin nebiä nbojpä ngädieey hajxy xyajnáhwáatsämät. Pero cab jaaya'ay pojpa cädieey ñä'ägädä møødä. Tøyhajt jaduhñ. ⁶Pøñä Jesucristo tu'ugmädia'agy møødhijp, cab jaduhñ haxøøg jiatcø'øyy. Pøñ jaduhñ jatcøøby, cabä Jesucristo miädia'agy ñä'ägädä mábøjca. ⁷Mägu'ughajpädøjc, cab hajxy myajwiinhøønät. Pøñ hoy wädijp, cabä pojpa cädieey ñä'ägä møødä, nebiä Jesucristo quia'a møødän. ⁸Pøñ hoy ca'a wädijp, pianøcxäp je'e ja'a møjcu'ugongä miädia'agy. Homiänaajä ja'a møjcu'ugong haxøøg jiatcø'øyy. Mänit jiatcøøchøhñ mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Paadiä Dios yHuung yaa tøø yhoy, nebiä møjcu'ugong jaduhñ quia'a mäjädá'agät. ⁹Pøñä Dios tehñ tøyhajt Teedyhajp, cabä jioot chocy coo jaduhñ jiatcø'øwät, je'eguiøxpä coo je'e miøødhidyíijäm ja'a Diósäm. Coe je'e Dyios yhuungä, paady haxøøg quia'a jatcø'øyy. ¹⁰Jaduhñ myajnajuø'øwät pøñ Dioshuung. Entonces, pøñ hoy ca'a wädijp, pøñä miägu'ughajpä ca'a tsojp ca'a pa'häyoob, ca'a Dyios je'e yhuungä. Pero pianøcxäp ja'a møjcu'ugongä miädia'agy je'e.

¹¹Mänaa ja'a Diosmädia'agy hajxy mmábøjtsooñän, jaduhñ hänäjty miäna'añ coo hajxy nniçhojc nnibia'häyóowämät. Høxtä jäda'anäbaadyñä jaduhñ miäna'aññä. Cab jaduhñ mänaa tiägach. ¹²Cab hajxy njatcøøyyämät nebiä Caín jecy jiatcøøyyän coo yhamdsoo puhya'ay yagho'cy. Paady jaduhñ yagho'cy coo howyiinmahñdy hänäjty quia'a møødä, nebiä piuhya'ay howyiinmahñdy hänäjty miøødän. Hix, pianøcxäp ja'a møjcu'ugongä miädia'agy hänäjty je'e.

¹³Entonces, hermanodøjc, cab hajxy myagjuø'øwät coo häna'c hajxy xmiähanhájtäm. ¹⁴Højtshájtäm, cøjxta'axiøø hajxy jim nhidáanäm tsajpootyp. Cab hajxy mänaa jiiiby häda'agø'øwáanäm haxøøgtuum. Nmøødhájtäm ja'a tøyhajt hajxy jaduhñ je'eguiøxpä coo hajxy hamiñ haxøpy nniçhojc nnibia'häyóowäm. Pøñä miägu'ughajpä ca'a tsojp ca'a pa'häyoob, je'eds jiiiby häda'agø'øwaamb haxøøgtuum. ¹⁵Pøñä miägu'ughajpä mähanhajp, jaduhñä wyiinmahñdy je'e nebiä jäya'ay-yagho'pan. Y cabä jäya'ay-yagho'pähajxy cøjxta'axiøø jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän. Tøyhajt jaduhñ. ¹⁶Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túütäm, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy xjiaançh tehñ chójcäm. Hawiinmats hit jaduhñ coo hajxy hamiñ haxøpy nniñähho'túütämät. ¹⁷Coo ja'a mäyøøjäya'ay ja'a häyoobä quia'a näxúudsät, cab jaduhñ quiudiuñ nebiä Dios hajxy xyhanéhmäm coo hajxy hamiñ haxøpy nniçhojc nnibia'häyóowämät. ¹⁸Mägu'ughajpädøjc, tsøgxä hajxy hamuumdu'joot niñäxúu'tsäm. Jaduhñ hajxy nyajcähxø'cämät coo hajxy hamuumdu'joot nniçhojc nnibia'häyóowäm. Coe hajxy nga'a niñäxúu'tsämät, cab jaduhñ tiuna'añ coo hajxy nja mänáanämät cooc tyijy hajxy nniçhojc nnibia'häyóowäm.

¹⁹Hermanodøjc, coo hajxy hamuumdu'joot nniçhojc nnibia'häyóowämät, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. ²⁰Y coo ja'a njoothajxy hamdsoo miänáanämät cooc tyijy hajxy hoy nga'a jäya'ayhájtäm, tsipcøxp ja'a Diosmädia'agy hajxy nmábøjcamät. Cabä nhamdsoo wiinmahñdyhajxy nyajcopcøøyyämät. Hix, xjiøodhíjxäm ja'a Dios hajxy. Cøxiä hajxy xñajuø'øyyäm. ²¹Y coo ja'a njoothajxy waamb quia'a

mánaanämät, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. ²² Xmióoyyäm ja'a Dios hajxy tijaty hajxy nmäyujwáanäm, je'eguiøxpä coo hajxy ngudiúunäm nebiaty hajxy xyhanéhmäm. Paady hajxy xquiumáayyäm. ²³ Jaduhñä Dios hajxy xyhanéhmäm coo ja'a yHuung Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbójcämät, coo hajxy hamiñ haxøpy nniçhojc nnibia'häyóowämät, nebiä Jesucristo hajxy hamdsoo tøø xyajwiingapxøøyyäm. ²⁴ Pønä Dios miädia'agy cudiúunäp, tu'ugmädia'aguiä Dios jaduhñ miøødhity. Y jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy tu'ugmädia'agy xmiøødhájtäm, je'eguiøxpä coo ja'a yhEspíritu hajxy tøø xyajjnäguéjxäm. Ja'a yhEspirituhaam hajxy xyhawáanäm coo hajxy tu'ugmädia'agy xmiøødhájtäm.

4

¹ Hermanodøjc, nämayyä høhñdaacpähajxy jii wiädity. Cabä tøyhajtpä hajxy ñä'ägädä yecy. Entonces, cabä hoñä'ä mädyii mädia'aguiä hajxy mmäbógät nä'ä nägoobä. Pero jawyiin hajxy mhuuc mädia'agyhíxät pø Diosmädia'agy jiaanç møød. ² Jaduhñä tøyhajt hajxy mmøødhádät pø Diosmädia'agy jiaanç møød. Pø mänaamb jaduhñ cooc ja'a Dios yHuung Jesucristo tøø jiaanç jäya'ayhaty hädaa yaabä naaxwiin, pues Diosmädia'agy jaduhñ jiaanç møød. ³ Pero pø cab jaduhñ miäna'añä, cabä Diosmädia'agy miøødä. Ja'a Jesucristo miädsip miädia'agy jaduhñ. Tøø hajxy mmädoyhaty coo ja'a miädsip yaa quiähxø'øga'añ hädaa yaabä naaxwiin. Bueno, yaadsä miädia'agy jaduhñ wiädijnä hädaa yaabä naaxwiin.

⁴ Pero mijts, ja'a Dios hajxy xyhuunghajp. Tøø hajxy mga'a yajmäjäda'agy ja'a häna'c yø'øduhmbä høhñda'agymiädia'agy yajwädijpä. Hix, maas mäjaamøødä Dios quejee ja'a møjcu'ugong miøødä, ja'a yaa hanehmbä hädaa yaabä naaxwiin. ⁵ Yø'ø høhñdaacpähajxy jaduhmbä, ja'a møjcu'ugong miädia'agy hajxy quiudiúunäp; paadiä møjcu'ugongä miädia'agy hajxy miädiaacä. Y paadiä miädia'agyhajxy yaa yajcopcøøyyäxä hädaa yaabä naaxwiin. ⁶ Pero højts, ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. Y cab pøn nmädia'agyhajxy xyajcopcø'øwáanäm. Jagooyyä hajxy yajcopcø'øwa'añ pønä Diosmädia'agy mäbøjp. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm pøn tøyhajt Dioshuung. Pønä nmädia'agyhajxy xyajcopcøøyyäm, Dioshuung je'e. Pøn jaduhñ xquia'a mädoowäm, ja'a møjcu'ugongä miädia'agy jaduhñ quiudiúunäp.

⁷ Hermanodøjc, tsøg hajxy tehngajnä niçhojc nibia'häyóowäm hamiñ haxøpy, je'eguiøxpä coo ja'a Dios hajxy xchójcäm. ⁸ Pero pøn xquia'a tsojc xquia'a pa'häyóowäm, cabä Diosmädia'agy miäbøcy. Xchójcäm ja'a Dios hajxy jaduhñ. Jaduhñ miäna'añ coo hajxy nniçhojc nnibia'häyóowämät. ⁹⁻¹⁰ Coo ja'a Dios hajxy xchójcäm, paadiä Dios ja'a yHuung Jesucristo hajxy yaa tøø xyajjnäguéjxäm hädaa yaabä naaxwiin, neby hajxy jaduhñ xñähho'túutämät ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm, neby hajxy jim nhíjtämät tsajpootyp cøjxta'axiøø. Ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a Dios hajxy njahmiéjtsäm.

¹¹ Coo ja'a Dios hajxy xjiaanç tehñ chójcäm, paady hajxy hamiñ haxøpy nniçhojc nnibia'häyóowämät. ¹² Tøyhajt jaduhñ, cabä Dios mänaa yhixyii. Pero cab jaduhñ ñejiä. Hoyyä Dios hajxy mänaa nga'a híxäm, coo hajxy hamiñ haxøpy nniçhojc nnibia'häyóowämät, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy homiänaajä xcwieendähájtäm. Y coo ja'a Dios hajxy xchójcäm, maas hoy hajxy nniçhojc nnibia'häyóowäm. ¹³ Bueno, coo ja'a Dios ja'a yhEspíritu hajxy tøø xmióoyyäm, jaduhñä tøyhajt hajxy

nmøødhájtäm coo hajxy nmøødhájtäm tu'ugmädia'agy. ¹⁴ Y hamdsoo ja'a Jesucristo hajxy tøø nhíjxäm mänaa ja'a Dios yaa tøø quiexiän, mänaa hajxy tøø xñäho'túutäm. Tøyhajt jaduhñ. ¹⁵ Pøñ jaduhñ mänaamb cooc ja'a Jesucristo Dyioshuungä, tu'ugmädia'agy ja'a Dios jaduhñ miøødhity.

¹⁶ Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy xchójcäm. Nmábójcäm hajxy jaduhñ. Xchójcäm ja'a Dios hajxy jaduhñ, paadiä Dios tu'ugmädia'agy miøødhity pøñ homiänaajä jahmiejtsp ja'a Dios. ¹⁷ Coo ja'a Jesucristo hajxy xchójcäm, maas hoy hajxy nniçhojc nnibia'häyóowämät hädaa yaabä naaxwiin. Y coo hajxy jaduhñ nniçhojc nnibia'häyóowämät, cab hajxy jaduhñ ndsähgøøyyämät mänaa ja'a Jesucristo min chaaçhtiuna'añän ja'a hajxy ca'a mabøjpä. ¹⁸ Pøñä Dios hamuumdu'joot ca'a jahmiejtsp, tsähgøøby je'eduhñ je'eguiøxpä coo yajcumädowa'añii. Pero coo ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot njahmiéjtsämät, cab hajxy jaduhñ nnä'ägä tsähgøøyyämät. Hix, pøñ jaduhñ tsähgøøby, cähxø'p jaduhñ coo ja'a Dios hamuumdu'joot quia'a jahmiech.

¹⁹ Jayøjpä Dios hajxy xchójcäm, paady hajxy jaduhñ njahmiejtstägájtsäm. ²⁰ Pøñ jaduhñ nä'ä mänaamb: "Njahmiéjchpøçhä Dios", hoyyä miägu'ughajpä jia mähanhaty, hønndaacp je'eduhñ. Pø cabä yhamdsoo mägu'ughajpä ñä'ä tsoy ñä'ä pa'häyoy, cabä Dios hoy jiahmiédsät. Haa ca'a, yhiixypä miägu'ughajpä homiänaajä, pero cabä Dios mänaa yhiixy. ²¹ Hamdsoo ja'a Dios hajxy xyhanéhmäm coo ja'a nmägu'ughajpä hajxy ndsojc nba'häyóowämät, jaduhñ mäwínäts nebiä Dios hajxy njahmiéjtsäm.

5

¹ Pøñ jaduhñ mabøjpä coo ja'a Jesucristo Dyiosquexiä, miäbøjpiä Diosmädia'agy je'e. Y pøñä Dios jaduhñ jahmiejtsp, chojpy pia'häyooby je'e pønñatiä Diosmädia'agy mabøjpä. ² Coo ja'a Dios nDeedyhájtäm hajxy njahmiéjtsäm, coo ja'a miädia'agy hajxy ngudiúunäm, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy nniçhojc nnibia'häyóowäm, je'eguiøxpä coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. ³ Coo ja'a Dios hajxy njahmiéjtsäm, je'eduhñ ñänøømby coo ja'a miädia'agy hajxy ngudiúunäm. Y cabä Dios tsipjaty yhane'emy. ⁴⁻⁵ Coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm, coo ja'a miädia'agy hajxy nmábójcäm, paadiä möjcu'ugong hajxy jaduhñ nga'a yajmäjädaacäm, je'eguiøxpä coo hajxy nmábójcäm coo ja'a Jesucristo Dyioshuungä.

⁶ Tøyhajt jaduhñ coo ja'a Jesucristo ñäbejty. Jaanä tøyhajt jaduhmbä coo yho'cy cruzcøxp. ⁷ Jaduhñä Dioshespíritu miäna'añ cooc ja'a Jesucristo Dyioshuungä, y cabä Dioshespíritu mänaa yhønnda'agy. ⁸ Coo ja'a Jesucristo jaduhñ ñäbejty, coo yho'cy cruzcøxp, y coo ja'a Dioshespíritu jaduhñ miäna'añ, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Jesucristo Dyiosquexiä. ⁹ Maas tsoobaatpä Dios ja'a miädia'agy quejee ja'a jäya'ay ja'a miädia'agyhajxy. Y jaduhñä Dios miäna'añ cooc ja'a Jesucristo yHuunghaty. ¹⁰ Pøñä Jesucristo miädia'agy mabøjcäp, miøødä tøyhajt jaduhñ coo ja'a Jesucristo Dyioshuungä. Hix, ja'a Dios jaduhñ hawaañäp. Pero pøñä Dios ja'a miädia'agy ca'a mabøjcäp, jaduhñ je'e miäna'añ cooc tyijy ja'a Dios yhønnda'agy. Hix, cabä Dios ja'a miädia'agy miäbøjcäxä coo ja'a Jesucristo yHuunghaty. ¹¹ Paadiä Dios hajxy tøø xpiädäacäm hawa'adstuum coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñäho'túutäm. Paady hajxy jaduhñ njugyhadaañäm nebiä Dios jjugyhatiän cøjxta'axiøø. Tøyhajt jaduhñ. Ja'a Dios jaduhñ mänaamb. ¹² Pøñä Dioshuung ja'a miädia'agy mabøjcäp, hodium je'eduhñ yhity. Cøjxta'axiøø jjugyhada'añ nebiä Dios jjugyhatiän. Pero pøñ jaduhñ ca'a mabøjpä, cab jaduhñ jjugyhada'añ nebiä Dios jjugyhatiän.

¹³ Mijts, mmäbójcäp ja'a Dioshuungä miädia'agy hajxy. Mijtsch häädaa nocy nyajnäjaayøøby nebiä tøyhajt hajxy jaduhñ mmøødhádät coo hajxy hodium mhity, coo hajxy mjugyhada'añ nebiä Dios jjugyhatiän cøjxta'axiøø.

¹⁴ Coo ja'a Dios hajxy tu'ugmädia'agy nmøødhíjtämät, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhíjtäm coo hajxy xmiädóowämät coo hajxy tijaty nmäyujwáanämät.

¹⁵ Paadiä tøyhajt hajxy jaduhñ nmøødhíjtäm coo hajxy xmio'owáanäm.

¹⁶⁻¹⁷ Ja'a häna'c-hajxy haxøøgwädijpä, haagä haxøøgtuum hajxy ñøcxø'øwa'añ. Y pø miøødä mmägu'ughajpä pojpä cädieey, mmänuu'xtá'agäp ja'a Dios coo ween yajnähwa'açhii. Pero coo ja'a mmägu'ughajpä ja'a Diosmädia'agy tehngajnä quia'a mäbógät cøjxta'axiøø, haxøøgtuum jaduhñ ñä'ägä hídät; y cabä piojpä quiädieey mänaa ñähwáatsnät. Y cabä Dios mmänuu'xtá'agät coo ja'a mmägu'ughajpä yajnähwa'adsóøjät, je'eguiøxpä coo ja'a yhamdsoo wiinmahñdy jaduhñ yajtuñ.

¹⁸ Pønä Dios Teedyhajp, cab jaduhñ mänaa yhaxøøghäna'c-haty. Cueendähíjtäp je'eduhñ ja'a Jesucristäm, ja'a Dioshuung. Cabä Jesucristo ja'a møjcu'ugong jaduhñ mänaa yajmäjäda'agy. Tøyhajt jaduhñ.

¹⁹ Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhíjtäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghíjtäm. Pero pønä Dios ca'a Teedyhajp, tøø quia'a yajmäjäda'agyíijäm ja'a møjcu'ugóngäm.

²⁰ Jaanä nmøødhíjtäm ja'a tøyhajt hajxy jaduhmbä coo ja'a Jesucristo ja'a Dioshuung hajxy hoy tøø xyajnähixøøyyäm ja'a Diosmädia'agy, coo hajxy jaduhñ nmäbójcämät coo ja'a Dios tiu'ugä. Y tu'ugmädia'aguiä Dios hajxy nmøødhíjtäm møødä yHuung Jesucristo. Hodium hajxy tøø xpiädáacäm. Cøjxta'axiøø hajxy njugyhadaänäm nebiä Dios jjugyhatiän.

²¹ Mägu'ughajpädøjc, cab hajxy tii mwiingudsähgø'øwät, ni quepychech, ni naaxpoch, ni tii. Jagoo ja'a Dios hajxy mwiingudsähgø'øwät, ja'a jim hijpä tsajpootyp. Amén.

2 Juan

¹ Juánhøch nxøhaty. Høøch hädaa nocy nhädiuumby møød hajxy nägøxiä ja'a tøyhajtmøødpä. Míjtshøch hädaa nocy nyajnäjaayøøby pønhatiä Dios tøø wyi-
imbiy, pønhatiä Diosmädia'agy mäbøjp. Tøyhájthøch mijts ndsocy nba'häyoy,
² je'eguiøxpä coo ja'a tøyhajt hajxy nmøødhájtäm. Cøjxta'axiøø hajxy jaduhñ
nmøødhadäänäm. ³ Weenä Dios nDeedyhájtäm hoyhajt weenhajt hajxy
xmióoyyäm møødá yHuung Jesucristo. Nmøødhájtäm ja'a tøyhajt hajxy
jaduhñ. Hamiñ haxøpy hajxy jaduhñ nniçhojc nnibia'häyóowäm.

⁴ Jootcújc-høch nnijiäwø'yii coo ja'a tøyhajt hajxy näje'e mjaançh panøcxy
nebiä Dios hajxy tøø xyhanéhäm. ⁵⁻⁶ Hoorä, hermanodøjc, tsøg hajxy
niçhojc nibia'häyóowäm nebiä Dios hajxy tøø xyhanéhäm. Coo hajxy
jaduhñ ngudiúunämät, cähxø'p jaduhñ coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy
njaançh mäbøjcäm.

⁷ Nämayyä høhndaacpähajxy yaa wiädity hädaa yaabä naaxwiin. Cab ha-
jxy jaduhñ miäna'añ cooc tyijy ja'a Jesucristo hoy tøø jiäya'ayhaty hädaa
yaabä naaxwiin. Ja'a møjcu'ugongä wyiinmahñdy hajxy miøødhájtäp; ja'a
Jesucristo miädsip je'e. ⁸ Mnigwieendähadøøjäp hajxy. Cabä høhndaacpä
miädia'agy hajxy mmäbøjcät coo ja'a tøyhajt hajxy mnä'ä najtshixó'øwät,
nébiøch mijts tøø nyajnähixø'øyan. Coo ja'a høhndaacpä miädia'agy hajxy
jaduhñ mga'a mäbøjcät, xpiädá'agäp ja'a Dios hajxy hodium. Cøjxta'axiøø
hajxy jim mhídät tsajpootyp.

⁹ Pønä Jesucristo miädia'agy najtshixóøyyäp, cabä Dios tu'ugmädia'agy
miøødhity. Pero pøn jaduhñ ca'a najtshixøøby, tu'ugmädia'agy ja'a Dios
miøødhity møødá yHuung Jesucristo. ¹⁰ Homiädyyii yajnähixøøbiä hajxy mya-
jtøjtägó'øwät coo jim miädsät maa ja'a mjøøn maa ja'a mdøjc-hajxiän. Pero
coo miäná'anät cooc tyijy ja'a Jesucristo miädia'agy quia'a tøyyä, cab hajxy
myajtøjtägó'øwät, ni mga'a yajpóo'xät hajxy, ¹¹ coo ja'a cu'ug jaduhñ ñä'ä
mäná'anät cooc tyijy myiich mjamiøød je'eduhñä, cooc tyijy miich jaduhñ
mbayajnähixøøbiä.

¹² Madiú'ujøch mijts nja hawaanäänäm, pero cábøch njaayaannä. Ja
wi'i chøjpiøch njoot jaduhñ coøch jim nnøcxät maa mijtsän. Mänit hajxy
haawhaam nmädiäacämät; jaduhñ hajxy maas jootcujc nhíjtämät.

¹³ Xyajpoo'xp mijts ja'a hermanodøjc-hajxy yaabä. Tøø hajxy je'e wyi-
imbíiwäbä ja'a Diósäm. Amén.

3 Juan

¹ Juánhøch nxøhaty. Mägu'ughajpä Gayo, míichhøch hädaa nocy nya-jnäjaayøøby. Tøyhájthøch miich ndsocy nba'häyoy.

² Ween miichä Dios hoyhajt weenhajt xmio'oy. Nnajuøøbiøch jaduhñ coo miich hoy mwädity. ³ Tøøchä hermanohajxy hoy näje'e xyhawaanä coo miichä Diosmädia'agy hamuumdu'joot mbanøcxy. Páadyhøch jootcuje nnijäwø'øyii. ⁴ Cooch nmädoyhaty cooch njamiøødä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot pianøcxy, jaanch tehñ xioondáacpøch jaduhñ.

⁵ Hoy miichä Diosmädia'agy mgudiuñ coo ja'a hermanohajxy mbuhbety, ja'a hajxy jäguemgajpt-tsohmä. ⁶ Tøø hajxy ñägäpxy maa ja'a tsajtøjcän coo miich hajxy mjaanç tehñ chocy mjaanç tehñ pia'häyoy. Y coo hajxy hänajty jiaac tu'ubøgaanä, mmó'owäp hajxy tijaty hajxy hänajty yajmaajia-jpy. ⁷ Hix, ja'a Jesucristocøxpä hajxy wiädity. Ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwa'xyp. Y cab hajxy tii miäyujwa'añ ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a panøcpxä. ⁸ Paady jaduhñ yhahixø'oy coo ja'a hermano hajxy nbuhbéjtämät; jaduhñ hajxy hoy nmøødtúunämät maa ja'a Diostuung jaduhñ myiñän.

⁹ Tøøchä hermano nocy hajxy tu'ug nja yajnäjaayø'oy, pero cábøchä Diótrfes nmädia'agy xquiudiunaanä, je'eguiøxpä coo ja'a yhamdsoo mädia'agy jaduhñ yajtuna'añ maa ja'a hermanohajxiän. ¹⁰ Haxøøgjätühøch naxy xñänømy. Y maas haxøøg jaduhñ jiatcø'oy coo ja'a hermano cuhdujt hajxy quia'a mo'oy coo hajxy jiojpoøgø'owät ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwa'xpä. Y coo pøn hänajty jiojpoøgø'owa'añ, mänitä Diótrfes miäna'añ coo yajpädsømänät maa ja'a tsajtøjcän. Cooch jim nnøcxät maa mijtsän, mänitøch ngøxy nägäpxät nebiaty jiatcø'oy. ¹¹ Miich mägu'ughajpä, cab jaduhñ mänaa mbajatcø'owät. Pøn jaduhñ jatcøøby, cabä Diosmädia'agy miäbøcy. Pero pøn hoy wädijp homiänaajä, miäbøjpiä Diosmädia'agy je'e. Jaduhñ miich mbahíxät.

¹² Pero ja'a Demetrio, cab jaduhñ jiatcø'oy nebiä Diótrfes jiatcø'oyän. Tøyhajtä Demetrio ja'a Diosmädia'agy pianøcxy hamuumdu'joot. Cumáayyap jaduhñ nägøxiä, y ngumáabiøch høøchpä. Mnajuøøby miich jaduhñ coochä tøyhajt nmøødä.

¹³ Madiú'ujøch miich nja hawaanánäm. Pero cábøch njaayaannä. ¹⁴ Chójpøch njoot jaduhñ cooch jim nnøcxät maa miichän. Mänit haawhaam nmädiáacämät.

¹⁵ Ween miich jootcuje mmähmø'oy. Xyajpoo'xp miich ja'a mmägu'ughajpähajxy yaabä. Tunä mayhajt, yajpóo'xäc højts nmägu'ughajpähajxy jimhä nägøxiä.

Judas

¹ Høøch xøhajt Judas. Ja'a Jesucristøch ja'a tiuung ndúunäp. Høøch nbuhya'ay je'e ja'a Jacobo. Míjtshøch hädaa nocy nyajnäjaayøøby. Tøø højts ja'a Diosteedy xyajnáhdíjjäm coo ja'a miädia'agy nmäbøjcämät. Xchøjcäm hajxy jaduhñ. Tu'ugmädia'agy hajxy xyaghíjtäm møødä Jesucristo. ² Ween mijts ja'a Dios hoyhajt weenhajt xmiø'oy tehngajnä. Tsøg hajxy jahmiéjtsäm coo ja'a Dios hajxy xchøjcäm tehngajnä.

³ Mägu'ughajpädøjc, jadúhñhøch mijts hijty nyajnäjaayø'owa'añ coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Pero maas hawiinmats jaduhñ coöch mijts nmänuu'xtá'agät coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngajnä mbanøcxät, nebiä Dios hajxy tähoocmo'oyyä tøø xmiøoyyäm. Cab hajxy myajwiinhøønät. ⁴ Hix, ja'a häna'c høhndaacpähajxy, hamee'ch hajxy näje'e tøø yajtägø'owø'oy. Ja'a Diosmädia'agy jecy mänaañ cooc ja'a høhndaacpähajxy quiumädowa'añ. Jaduhñ hajxy yhøhnda'agy, cábäc jaduhñ tyijy ñejiä coo mhaxøøgwädítät, hoyyä Dios ja'a mbojpä mgädieey tøø xjia yajnáhwaatsä. Cabä Jesucristo hajxy quiapxpaatnä, ja'a nWiindsøn'hájtämbä. Tu'uquiä Jesucristo hajxy nWiindsøn'hájtäm.

⁵ Mnajuøøby hajxy jaduhñ, hoy ja'a Dios ja'a judíos jim jia woobädsøømy Egiptonaaxooty, mänit yajcuhdägoonä pønjaty hñajty ca'a mäbøjp. Mjahmiédsäp hajxy jaduhñ cøxiä. ⁶ Haa ja'a Diosmoonsähajxiä, coo hajxy jim näje'e chohñ tsajpootyp maa ja'a Dios hñajty tøø piäda'aguiän, paady hajxy jii by quiejxä tsumy'chänaabiä hagogdstuum ja'a Diósäm, høxtä coo yhabáadät coo hajxy hñajty yajcumädowa'añijäm ja'a Diósäm. ⁷ Høxtähmäts ja'a jecyjiäya'ayhajxy jiajty, ja'a hajxy hijty jim jegyhajty tsänaabiä maa ja'a cajpt hijty xiøhatiän Sodoma møødä Gomorra, møødä jimhä ja'a cajpt mäwiingonhä. Coo hajxy jiaan'ch tehñ yhaxøøg jiäya'ayhajty, paady hajxy jøønhaam yajcumädoowä ja'a Diósäm. Hix, høxtä ya'adiøjcpaady hajxy hijty yhaxøøgjatcø'oy. Hijxtahñd ja'a Dios hajxy jaduhñ xmiøoyyäm.

⁸ Jaduhñä høhndaacpähajxy jiatcøøbiä. Cabä tøyhajt hajxy miøødä. Haxøøg hajxy wiädity. Cabä Diosmädia'agy hajxy miäbøcy. Haxøøgä Diosmoonsä hajxy ñänømy, ja'a hajxy tsajpootypä. ⁹ Ja'a Diosmoonsä møjhajpä, ja'a xøhajpä Miguel, cabä møjcu'ugong haxøøg ñämaayy mänaa ja'a dijunto Moisés hajxy hñajty yajtsipta'aguiän. Jagooyyä ñämaayy: "Ja'a Dios xyhøjäp." ¹⁰ Pero yø'ø høhndaacpähajxy, hotyijatiä hajxy haxøøg ñänømy, hoy hajxy tii quia'a ja najuø'oy. Nä'ä nägoobä hajxy jaduhñ jiatcø'oy nebiä animalhajxiän. Paady hajxy quiumädowaañnä.

¹¹ Haxøøg hajxy jiada'añ yhabeta'añ, je'eguiøxpä coo ja'a Caín hajxy piähixy piaduñ. Jaduhñä Balaam hajxy piahijxpä. Tu'udägooyy ja'a Balaam jecy je'eguiøxpä coo xädø'ñ hñajty jiaan'ch tehñ piøcjuø'oy. Yajcumädowaañäp hajxy je'eguiøxpä coo ja'a Dios miädia'agy hajxy quia'a cud-iunaanä nebiä Coré jecy quia'a cudiuñän. Yhamdsoo cuhdujt hajxy jia wi'i yaghidaamby. ¹² Jaan'ch tehñ yho'chähdiuunnä ja'a høhndaacpähajxy jiatcø'oy maa mijts ja'a cay ja'a hu'ug myagjadyijän. Nä'ä pahuuc nä'ä pajøø'xpä hajxy jim miech. Jaan'ch tehñ jiootmøj hajxy ñibiäda'agyii. Cab hajxy pøn ñä'ägädä wiingudsähgø'oy. Cabä Diosmädia'agy hajxy hoy yajnáhixø'oy. ¹³ Jaan'ch tehñ chähdiuhndägoy hajxy jaduhñ. Coo hajxy tøø tiu'udägoonä, paady hajxy yaghidáañänä cøjxta'axiøø hagogdstuum.

¹⁴ Haa ja'a Enocä, ja'a Adán ja'a yhap yhoc je'e ja'a miäjuxtujcpä. Jecy ja'a Dios ja'a Enoc yajmädiaacy ja'a häna'c höhndaacpæcøxpä. “Huuc mäadow, milhaamä Dios ja'a mioonsä miøødcäda'aga'añ. ¹⁵ Cøxáanäm ja'a Dios hajxy xquiøxy yajtøyhajtyegáanäm. Mänit yajcumäadowa'añ pønjaty haxøøg jäya'ayhajp, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mæbøjpä, ja'a Dios hajxy haxøøg nänøømbä.” ¹⁶ Yø'ø höhndaacpähajxy, jaanč tehñ wyiinhec hajxy jaduhñ. Cab hajxy tii quiumay. Ja'a haxøøgpä hajxy jiaanč tehñ yhadsojpy. Jaanč tehñ ñiguiumáayyap hajxy jaduhñ. Nä'ä mänaamb hajxy jaduhñ cooc tyijy ja'a jäya'ay hajxy jiaanč tehñ wyiingudsähgø'øy. Paady hajxy jaduhñ miäna'añ, coo hajxy yajcumaya'añ.

¹⁷ Mägu'ughajpædøjc, mjahmiejchp hajxiäda'a coo ja'a nWiindsønähjtäm Jesucristo quiuguexyhajxy jäguemiä miänaañ: ¹⁸ “Coo hänajty yhabaadaañnä coo ja'a naaxwiimbä hänajty wyiimbida'añ, mänitä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e wyiinwoona'añ. Ja'a haxøøgpä hajxy hänajty jiaanč tehñ yhadsogaamby.” ¹⁹ Jaanč tehñ chipyajpædø'øgaamb hajxy maa ja'a hermanodøjc-hajxiän coo ja'a hermanodøjc hajxy tu'ugmädia'agy quia'a híjnät. Haxøøg hajxy jiaanč tehñ wiädity. Cabä Dioshespíritu hajxy ñä'ägädä møødä. ²⁰ Pero mijts mägu'ughajpædøjc, tehñgajnä ja'a Diosmädia'agy hajxy maas hoy mjaac panøcxät nebiä Dios hajxy tøø xmióoyyäm. Mba'yá'axäp ja'a Dios hajxy ja'a yhEspíritucøxpä. ²¹ Hoyyä Diosmädia'agy hajxy mjaanč tehñ yajtúnät; mänitä Dios ja'a mbojpä mgädieey hajxy xyajnáhwa'ads xya-jcuhwá'adsät. Xchójcäm hajxy jaduhñ, paady hajxy xyajnáhwa'ads xya-jcuhwa'adsáanäm. Jimä mjoot hajxy mbädáacnät tsajpootyp coo ja'a Jesucristo hajxy jim xyajnøcxáanäm. Jim hajxy xyaghidáanäm cøjxta'axiøø. Hojiot jiaanč tehñ miøødhajpy møødä højtscøxpä.

²² Mjootcapxmøcpøgäp hajxy pønjaty hamuumdu'joot ca'a mæbøjp. ²³ Naxiä jäya'ay Diosmädia'agy hajxy mdehñ yajmäbøgät; jaduhñ hajxy quia'a cá'awät haxøøgtuum. Mnäxúudsäp hajxy pønjaty hänajty haxøøg wädijp. Pero nägueentä hajxy mmøødmädiá'agät, neby hajxy jaduhñ mga'a pahadägoonáxät.

²⁴⁻²⁵ Tu'ugä Dios jaduhñ. Jaaya'ay hajxy xyajnáhwáatsäm ja'a Jesucristocøxpä ja'a nWiindsønähjtäm. Je'eds mäjaamøød neby hajxy jaduhñ xcwieendähjtämät. Jaduhñ hajxy nga'a tu'udägóoyyämät. Wa'ads hajxy jim xyajmedsáanäm tsajpootyp. Mänit hajxy jim nxoonäda'agáanäm. Tsøg hajxy mänáanäm cøjxta'axiøø coo ja'a Dios miøjjä jiaančhä. Homiänaajä ja'a cuhdujt jiaanč tehñ miøødä. Amén.

Apocalipsis

¹ Hädaa mädia'agy, yu'u'ch hijty jaduhñ yhity. Mänitä Dios ja'a Jesucristo ñajtsapxøøyyä coo ja'a Jesucristo ja'a mioonsähajxy yhawaandägájtšät tijaty hñajty mobädajp jadáanäp tunáanäp. Mänitä Jesucristo ja'a quiuguexy jim quiejxtägajch maa ja'a Juangän. Hoy ja'a Juan jaduhñ yhawaandägájtšäxä. ² Jaduhñä Juan yajwiinhijxä. Y yejc ja'a Juan ja'a tøyhajt jaduhñ mäduhñtiä wyiinhijxy, coo ja'a Diosmädia'agy tiøyyä nebiä Jesucristo hñajty tøø ñägapxiän.

³ Jootcuyc hajxy yhity pønjaty hädaa nocy capxp, pønjaty jaduhñ mädoob, pønjaty jaduhñ hoy cudiumb nej myiñän cujaay. Hix, mobädajp jaduhñ jiada'añii tiuna'añii.

⁴ Høøch Juan hädaa nocy nhädiuumby. Mijts hädaa nocy nyajnäjaayøøby pønjatiä Diosmädia'agy panøcxp jim Asianaaxooty maa ja'a juxtujcpä cajp-tootypän. Weenä Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmio'oy. Homiänaajä ja'a Dios ñä'ägädä hity. Y ja'a juxtujcpä juøhñdy jim hijpä Dioswiinduum, jaduhñ ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmioobiä. ⁵ Y ja'a Jesucristo, jaduhñ ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmioobiä. Yeipiä Jesucristo ja'a tøyhajt jaduhñ. Jaayá'ayäts jayøjp jujypiøjc. Jaayá'ayäts rey nägøxiä hanehmb. Xchójcäm hajxy jaduhñ. Tøø hajxy xñähho'túutäm. Tøø hajxy xyajnähwaats xyajcuhwáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhajtäm. ⁶ Jaduhñ hajxy tøø xpiädáacäm nebiä reyän, nebiä nähgapxtuutpän; jaduhñ ja'a Dios hajxy hoy nmädúunämät. Tsog hajxy jaduhñ cøjxta'axiøø møj jaan'ch pädáacäm. Amén.

⁷ Huuc mädown hajxy; mobädajp ja'a Jesucristo miänaca'añ jocjooty. Nägøxiä jäya'ayhajxy yhixa'añ, møød hajxy je'e tøøbä miäyaghó'oguiäbä. Coo hajxy jaduhñ yhixa'añ, mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä jiø'owa'añ xiuudsa'añ wiinduhmyhagajpt. Tøyhajt jaduhñ.

⁸ “Høøch cøxiä nyajtsohndaac. Y høøch cøxiä nyajmayáangombä”, nømä Dios miänaañ. Jaduhñ miädia'agytiägø'øy coo ja'a Dios homiänaajä ñä'ägä hity. Ja'a Dios møjcuhtujt cøxiä møød.

⁹ Høøch Juan, haguípxyhøch mijts ja'a Diosmädia'agy nmøødpanøcxy; haguípxyhøch mijts tøø nmøødsaaçhpøcy. Tøø ja'a Jesucristo mäjaa hajxy xmiøoyyäm neby hajxy jaduhñ nmee'xtújcämät. Coochä Diosmädia'agy-yajwa'xyiibä nga'a najtshixø'owa'añ, møødä Jesucristo miädia'agy, páadyhøch hñana'c yaa mädsibø'øbä tøø xquiexy maa xiøhatiän Patmos. Nebiä tsúmybiänøch jaduhñ yaa nhity. ¹⁰ Mänitøchä Dioshespíritu xñägädaacy. Näxøø hñajty jaduhñ. Mänitøch nmädooyy møc quiapxy njøøxcø'ømáambiøch. Jaduhñhøch nmädooyy nebiä xuuxtän. ¹¹ Mänitøch je'e xñämaayy:

—Høøch cøxiä nyajtsohndaac; høøch cøxiä nyajmayaamby. Tijaty miich mwiinhixamby, jaduhñ mgujáayät librojooty. Mänit jim mguéxät maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Asianaaxooty, maa ja'a juxtujcpä cajp-tootypän. Jaduhñä juxtujcpä cajpt xiøhaty: Efeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia, Laodicea.

¹² Mänitøch nwa'wiimbijty. Je'e'ch hñajty nhixamby pønñhøch hñajty xmiägapxp. Mänitøchä ceratoyøhñdy juxtujc nhijxy, haagä orohädiuñ. ¹³ Jimä Jesucristo hñajty tiäna'ay maa ja'a ceratoyøhñdy ñähmøjcän. Yoñä wyit hñajty miøødä. Orowøønhaam hñajty quiaa'chwøøñä. ¹⁴ Jaan'ch tehñ pioobä quiuhwaay hñajty. Jaduhñä wyiin hñajty quiähxø'øgy nebiä

jøønhaayän. ¹⁵ Jaduhnä tiecy hānajty yhaambä chāmaambä, néjjiämä ho-biujxt coo mbó'odät. Jaanč tehṁ miøc hānajty quiapxy, nebiä mejy jiäditiän. ¹⁶ Juxtujcä madsa'a hānajty quiø'øgonhaty maa ja'a yhaaoguiø'øjän. Yhaawjootiä pejyhespada hānajty miøødä, mejtsnaxä jìøjpä. Jaduhnä wyiin jìøjp hānajty quiähxø'øgy nebiä xøø møc yhañän.

¹⁷ Cooč jaduhn nhijxy, mänitøch nwiingugädawøøyy nebiä ho'ogypiän. Mänitøch xquiø'ønähgajpy ja'a yhaaoguiø'øhaam. Mänitøch xñāmaayy:

—Ca'a mdsähgø'øy. Høøch ja'a jayøbajtpä, høøch ja'a jaac høxhaambä. ¹⁸ Jújcyhøch hānajty, tøøch hijty nho'ogy. Mänitøch njujypiøjcombä. Cábøch mänaa nho'ogaanä. Høøchä cuhdujt jaduhn nmøød maa ja'a ho'ogyiibä my-inø'øyän, maa ja'a ho'pähajxy ñähgäda'aguiän. ¹⁹ Mgujáayäp jaduhn nebiaty mwiinhixa'añ, tijaty jájtäp túunäp jäda'ahaty, møød tijaty jadāanäp tunāanäp. ²⁰ Jaduhn miädia'agytiägø'øy ja'a tøøbä mhixiäbä. Ja'a juxtujcpä madsa'ajä, ja'a näjuxtujcpä Diosquexyhajxy je'e, ja'a Dios jim quiejxypä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän, maa ja'a cajpt juxtujcpän. Y ja'a juxtujcpä orotoyøhñdiä, ja'a hermanodøjc-hajxy je'eduhñ, ja'a hajxy jim Diosmädia'agy panøcxpä maa ja'a cajpt juxtujcpän.

2

¹ 'Jaduhnä Diosquexy myajnājaayø'owät, ja'a tøø quiexyíjábä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Efeso: “Ja'a Jesucristo, ja'a juxtujcpä madsa'a quionhijpiä, jim je'e tiäna'ay maa ja'a ceratoyøhñdy ñähmøjcän; je'eds jaduhn mänaamb: ²⁻³ Nnajuøøbiøch jaduhn coo hajxy hoy mgudiunñ, coo hajxy møj mmee'xtucy, coo hajxy tøø mdsaačhpøcy ja'a høøchcøxpä, coo ja'a ca'awiindøybä hajxy mga'a mee'xy. Tøø hajxy mmädia'agyhixy ja'a häna'c-hajxy jaduhn mänaambä cooc tyijy hajxy tøø quiexyii ja'a Diósäm. Tøø hajxy mnajuø'øy coo hajxy yhøhnda'agy. Hoy hajxy mmee'xtucy. ⁴ Je'eč nga'a hojwiøøby coo hajxy mga'a nijiootpäatänä neby hajxy jecy mhøxtägøøyyän. ⁵ Tii hajxy hoy coo mga'a nijiootpäatänä. Naxy hajxy mdehmñ nijiootpaadøøjät neby hajxy myajtsohñdaaquiän. Pø caj, nøcxáambøchä mcera-toyøhñdyhajxy nbøgäänäm. Cähxø'p jaduhn cooçhä nmädia'agy hajxy jaduhn xquia'a panøcxänä. ⁶ Je'eds hoy coo ja'a nicolaíta miädia'agy hajxy mga'a mee'xä nébiøch jaduhn nga'a mee'xiän. ⁷ Hamädoowhit hajxy nebiä Diosh-espíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän. Pønjaty mājadaacp, je'ečhä cuhdujt hajxy nmo'owaamby coo hajxy jim ñøcxät maa ja'a Dioswiinduumän. Jimä tøømdsa'am hajxy jìøø'xa'añ ja'a jugyhajtyejpä.”

⁸ 'Jaduhnä Diosquexy myajnājaayø'owät ja'a tøø quiexyíjábä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Esmirna. “Ja'a Jesucristo, ja'a jayøbajtpä je'e møødä høxhaambä. Tøø hijty yho'ogy; tøø jadähooc jiujypiøjtägach. Je'eds jaduhn mänaamb: ⁹ Nnajuøøbiøch jaduhn coo hajxy mjaanč tehṁ chaäčhpøcy, coo hajxy mjaanč tehṁ yhäyoy. (Høøch mijts ja'a hoyhajt ja'a weenhajt nmooby.) Nnajuøøbiøch jaduhn coo mijtsä judíoshajxy haxøøg xñänømy. Jue'e hajxy jaduhn, ja'a møjcu'ugongä miädia'agy hajxy miäbøjcäp. Ja'a hóybäc tyijy hajxy je'eduhñ wyi'i miäbøjpy; cab jaduhn ñä'ä tøyäbä. ¹⁰ Cab hajxy mdsähgø'owät hoy hajxy nej cu mja jat cu mja habet. Myajtsumaamb hajxy näje'e ja'a møjcu'ugongcøxpä. Xñä'ä hijxmadsaamb hajxy jaduhn pø tøyhajt hajxy jaduhn mjaanč mäbøcy. Majcxøøyyä hajxy mdsaačhpøga'añ. Cooçhä nmädia'agy hajxy hamuumdu'joot xquiudiúunät, hoy hajxy cu mja ho'og, høøch mijts ja'a cuhdujt nmo'owaamby coo hajxy jim mnøcxät Dioswiinduum. ¹¹ Hamädoowhit hajxy waambä Diosh-espíritu ñäma'ay ja'a herman-

odøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän. Pønjaty mäjädaacp, cab hajxy ñä'ägädä tsaächtiuna'añii ja'a Diósäm; cab hajxy piäda'aga'añii mõjcu'uhaam.”

¹² 'Jaduhnä Diosquexy myajnäjaayó'owät ja'a jim tøø quiexyíijäbä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Pérgamo: “Ja'a Jesucristo yhaawjooty ja'a pejyhespada miøødä, mejtsnaxä jiojpä. Je'eds jaduhn mänaamb: ¹³ Nnajuøøbiøch cooch mijts nmädia'agy hoy xquiudiuunä homiänaajä, hoyyä Satanás jim jia gobiernähaty maa mijts mhitiän, hoyyä Antipas jim tøø jia yagho'ogyii. Paady yagho'cä cooch nmädia'agy hijty xyajwa'xä. Ni wéeñtiøch nmädia'agy hajxy xquia'a høxhijxä. ¹⁴ Je'eçh mæbøcy nga'a hojwiøøby coo häna'c wiingmädia'agy hajxy näje'ejaty yajnähiø'øy nebiä Balaam jecy yajnähiøøyyän. Je'edsä Balaam jøjcaxøøyy coo ja'a judíoshajxy ñäma'awóøjät cooc tyijy jaduhn yhooyä coo hajxy ñiyhamigähamadowóøjät, coo hajxy quiaiy yhú'ugät tijaty hajxy tøø yoxy maa ja'a quepychechwiinduumän. ¹⁵ Jii häna'c-hajxy näje'ebä, cabä nicolaíta miädia'agy hajxy ñajtshixø'owaanä. Cábøch mæbøjnäbä ja'a mädia'agy jaduhmbä nmeexy. ¹⁶ Weenä mädia'agy jaduhmbä hajxy ñajtshixø'øy. Pø caj, nøcxáambøch nmädsibø'owa'añ pønjaty jim haxøøg yajnähiøøby maa mijtsän. Hädaa pejyhespada yaaby nmøødpøch nhaawjooty, hädáajøch nmädsiptunaamby. ¹⁷ Mhamädoowhídäp hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän. Pønjaty mäjädaacp, je'eçh nyajcayaamby ja'a maná jim yu'uçhpä. Møødøçhä poobtsaa nmo'owa'añ. Jimä jemyxiøø yuugjaayä poobtsaanähgøxp. Ni pøn jaduhn quia'a høxcapy quia'a najuø'øy. Jagooyyä yhøxcapy ja'a tøøbä mio'oyíijäbä.”

¹⁸ 'Jaduhnä Diosquexy myajnäjaayó'owät ja'a jim tøø quiexyíijäbä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Tiatira; “Ja'a Jesucristo, jaduhnä wyiin quiähxø'øgy nebiä jøønhaayän. Jaançh tehñ yhaamb jaançh tehñ chämaambä tiicy néjjiämä hobiujxt coo mbó'odät. Jaayá'ayäts jaduhn mänaamb: ¹⁹ Nnajuøøbiøch jaduhn coo hajxy hoy mniçhogyii, coo hajxy hoy mmæbøcy, coo hajxy hoy mgudiun, coo hajxy mõj mjaançh tehñ miee'xtucy. Jadúhnhøch nnajuøøbiä coo hajxy jabom-jabom maas hojiaty mgudiun. ²⁰ Je'eçh mæbøcy hoy nga'a mänijwiøøyyäp coo ja'a to'oxiøjc jii tu'ug maa mijtsän ja'a xøhjäp Jezabel. Ja'a Dioscøxpäc tyijy miädia'agy. Pero xjiøjcapxøøyyäbøch nmoonsähajxy. Jaduhn yhøhndaacpä cooc tyijy yhooyä coo hajxy ñiyhamigähamadowóøjät, coo hajxy quiaiy yhú'ugät tijaty hajxy tøø yoxy maa ja'a quepychechwiinduumän. ²¹ Tøøçhä Jezabel mayhooc nja näma'ay coo ja'a mädia'agy jaduhmbä ñajtshixø'øñät. Pero cab jaduhn ñä'ägädä najtshixø'owa'añ. ²² Nyajpa'ambädämbiøch je'eduhn møødä yhamigohajxy, pø cabä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'owa'añ. Hoyhóyhøch hajxy nyajtsaaçhpøga'añ. ²³ Ngøxy pøgáanäbøçhä yhuungä jiugyhajthajxy. Jaduhnä hermanodøjc-hajxy nägøxiä ñajuø'owa'añ maa ja'a juxtujcpä cajptän coochä wyiinmahñdy hajxy nnajuøøyyä. Coo hajxy hoy mguhdujthädät, nmo'owáambiøçhä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy jaduhn. Pø cabä, nyajtsaaçhpøgáambiøch hajxy jaduhn. ²⁴ Pønjaty jim jaac hijp Tiatira, ja'a haxøøgmädia'agy hajxy ca'a panøcxpä, ja'a Satanás miädia'agy hajxy ca'a panøcxäbä, cábøch hajxy waamb nhanehmän. (Tøyhájtäc tyijy ja'a Satanás miädia'agy jaduhn.) ²⁵ Jagóoyyøch hajxy njaac näma'ay coo hajxy hoy mgudiunät neby hajxy naxy mnä'ägädä cuhdujthatiän, høxtä cóonøch yaa ngädaactägätsät. ²⁶ Pønjaty mäjädaacp, pønjátyhøçhä nmädia'agy hoy xyajtúunäp homiänaajä, je'eçhä cuhdujt hajxy nmo'owaamby coo hajxy guiobiernähädät wiinduhmyhagajpt, ²⁷ nébiøch nDeedy xquiuhdujtmooyyän. Møcä cuhdujt hajxy miøødhada'añ. Coo ja'a

miädia'agy hajxy quia'a mäbójcäxät, mänit hajxy chaaçhtiuna'añii, ja'a hajxy ca'a mäbøjpä. Jaduhn hajxy chaaçhtiuna'añii néjjiämä tu'ts mwojpú'uwät varilla haam. ²⁸ Nmo'owáambiøchä jaxiøøm hajxypä. ²⁹ Mhamädoowhídäp hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän.”

3

¹ 'Jaduhnä Diosquexy myajnäjaayó'owät ja'a jim tøø quiexyíijäbä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Sardis: “Ja'a Jesucristo, je'edsä Dioshespíritu møødhajp ja'a juxtujcpä, møødá madsa'a juxtujcpä. Je'eds jaduhn mänaamb: Nnajuøøbiøch cooch nmädia'agy hajxy xquia'a yajtuunä, hoy häna'c-hajxy jia mäna'añ cooc tyijy mijts hoy mgudiuñ. ² Naxiä mwiinmahñdy hajxy mdehm yajmédsät. Cabä Diosmädia'agy hajxy hoy mjaty cudiuñ. Je'eçh jaduhn nja tsojpy coo hajxy pedyii mgudiúnät, coo hajxy jaduhn mga'a nä'ägä tu'udägóyyät. ³ Mjahmiédsäp ja'a homiädia'agy hajxy jaduhn, ja'a hajxy hijty tøø mhabøquiäbä. Je'eds hajxy myajtúnäp tehngajnä. Najtshixøøñä ja'a mhamdsoo wiinmahñdy hajxy jaduhn. Pø cabä, jaguiápxyhøch mijts nyajcumädówät. Cab hajxy hänajty mnajuø'øy mänaajøch mijts nya-jcumädownä'añ. ⁴ Jim häna'c näje'e maa mijtsän jim Sardis, cab hajxy nej jiatcø'øy. Cooc hajxy hoy wiädity, páadyhøch hajxy xmiøødwädita'añ poobwit-møød. ⁵ Pønjaty mäjädaacp, poobwit hajxy miøødhadaamby. Cábøchä xiøøhajxy nbo'odaanä maa hajxy myiñän cujaay librojooty. Jim hajxy ñøcxa'añ maaçh nDeediän, maa ja'a Diosmoonsän. Mänitøch hajxy jim ngapxpaada'añ, pønjetiä xiøø hänajty miimb cujaay librojooty. ⁶ Mhamädoowhídäp hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän.”

⁷ 'Jaduhnä Diosquexy myajnäjaayó'owät ja'a jim tøø quiexyíijäbä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Filadelfia: “Ja'a Jesucristo, cabä tii pojpä tii cädieey miøødá. Ja'a tøyhájtäts jaduhn ñä'ägä møød. Miøødhájtäbä rey David yhawaatst je'eduhñ. Cooc hänajty tii tøø yaghawa'açh, ni pøn jaduhn quia'a hagó'owät. Y cooc hänajty tii tøø yhawägüiich, ni pøn jaduhn quia'a yaghawá'adsät. ⁸ Jaayá'ayäts jaduhn mänaamb: Nnajuøøbiøch cooch nmädia'agy hajxy hoy xyajtuunä, hoyyä møcmäjaa hajxy jaduhnñtiäbaady mga'a ja møødá. Jaduhñhøch nnajuøøbiä cooch mijtsä nxøø xquiapxpáatäbä. Páadyhøch mijts jaduhn nguhdujtmø'oy coo hajxy jim mnøcxät Dioswiinduum. ⁹ Pønjetiä møjcu'ugong ja'a miädia'agy jaduhn mäbójcäp, ja'a judíoshajxy, jaduhn hajxy miänaambä cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy pianøcxpä. Cab jaduhn ñä'ä tóyyäbä. Nä'ä hønndaacp hajxy jaduhn. Nyajmedsáambiøch hajxy maa mijts mwiinduumän. Mänitøch hajxy jim nyagjicäda'aga'añ, neby hajxy jaduhn ñajuø'owät cooch mijts jaduhn ndsocy. ¹⁰ Tøøch nmädia'agy hajxy xyajtuunä coo hajxy mmeex'túgät. Páadyhøch mijts ngüendähada'añ mänaa ja'a tsø'ty ja'a häyohn hänajty ñaxa'añän wiinduhmyñaaçwiin. Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä chaaçhpøga'añ. ¹¹ Mobädájpøch jii by nhäda'aga'añ. Tehngajnä hajxy jaduhn hoy mgudiúnät. Jaduhnä cuhdujt hajxy ni pøn xquia'a pøjcät coo hajxy jim mnøcxät maa ja'a Dioswiinduumän. ¹² Pønjaty mäjädaacp, cøjxta'axiøø hajxy jim yhida'añ Dioswiinduum. Ni mänaa hajxy jim quia'a tsoonaannä. Ja'a nDéedyhøchä xiøø, jimhøch nyuugjaayaanä maa ja'a wyi-innähgopcøxphajxiän, møødá Dioscajptä xiøø, møød høøch njemyxiøø. Ja'a Dioscajptä, ja'a Jerusalén jemybiä je'e. Jim je'e choona'añ tsajpootyp maa

ja'a Diosän. ¹³ Mhamädoowhídäp hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän.”

¹⁴ 'Jaduhñä Diosquexy myajnäjaayó'owät ja'a jim tøø quiexyíjábä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Laodicea: “Ja'a Jesucristo, tøyhajtyejp je'e. Ni mänaa quia'a hõhnda'agy. Je'e cõxiä yajtsohndaac mäduhñtiä Dios yhädiuuñ. ¹⁵ Jaayá'ayäts jaduhñ mänaamb: Nnajuóøbiøch jaduhñ cooch nmädia'agy hajxy hamuumdu'joot xquia'a panøcxä, hoy hajxy mja mäna'añ cooc tyijy hajxy mmäbøcy. Maas hoy coo hajxy cu mnä'ägä mänaañ coo hajxy mga'a mäbøcy. ¹⁶ Entonces, coo hajxy hamuumdu'joot mga'a mäbøcy, páadyhøch mijts jaduhñ nxøøghada'añ. ¹⁷ Jaduhñ hajxy mmäna'añ cooc tyijy hajxy tii mga'a nä'ägädä yajmaajiaty, cooc tyijy hajxy hoy mjaançh tehñ wiädity. Pero cab hajxy jaduhñ mnajuó'øy coo hajxy tijaty mga'a møødä. Jaduhñ mäwínäts hajxy mhity nebiä häyoobän, nebiä wiindspän, nebiä nähwa'ads hõxwa'adspän. ¹⁸ Nhuuc yajmädoogyhøch mijts oro hoybä, møødä poobwit, møødä wiindsooy. Jaduhñ hajxy hoy mhixät. Cooch mijts xmiänuu'xtá'agät, mänitøchä mbojpa mgädieey hajxy nyajnähwáatsämät. Jaduhñ hajxy hoy jim mnøcxät Dioswiinduum; cab hajxy jaduhñ mnä'ägädä tsähdiúnät. ¹⁹ Ndsójpøch mijts, pero pø cábøch nmädia'agy hajxy xquiudi-unaanä, mänit hajxy nyajcumädowa'añ. Nmägapxaamby nhane'emaamby hajxy jaduhñ. Entonces, naxiä mhaxøøgcuhdujt hajxy mdehñ ñajtshixó'owät. Hix, coo hajxy jaduhñ mnä'ä cumädowät. Hamuumdu'jootä nmädia'agy hajxy xquiudiúnät. ²⁰ Huuc hamädoowhit hajxy, nja wi'i miänuu'xtácypjøchä jäya'ayhajxy jaduhñ cooch hajxy xjiøjppøgó'owät. Mänitøchä piojpa quiädieey hajxy nyajnähwáatsät. Mänitøch hajxy jaduhñ nmøødhijnät tu'ugmädia'agy. ²¹ Pønjaty mäjädaacp, nmo'owáambiøchä cuhdujt hajxy jaduhñ cooch hajxy xmiøødgobiernähädät. Jaduhñhøch tøø nmäjädaacpä; páadyhøch nDeedy jaduhñ nmøødgobiernähajpä. ²² Mhamädoowhídäp hajxy waambä Dioshespíritu ja'a hermanodøjc ñäma'ay maa ja'a juxtujcpä tsajtøjcän.”

4

¹ Mänitøchä tsajpootyp nwiinhijxy coo yhawa'adsä. Mänitøch jaaya'ay xmiägápxcombä, ja'a jayøbájthøch hänajty tøøbä xyhuuc mägapxpän. Jaduhñä yo't yajmädooyy nebiä xuuxtän. Mänitøch xñämaayy:

—Huuc pet yam; nhuuc yaghíxyhøch miich tii jaduhñ jadäänäp.

² Mänitøchä Dioshespíritu xñägädaacy. Mänitøchä Dios nwiinhijxy; jim hänajty yhäña'ay tsajpootyp. ³ Haamb tsämaambä Dios hänajty nebiä tsaa hoybän, nebiä jaspén, nebiä cornalinan. Yajxonä hi'inçh hänajty quiähxø'øgy maa ja'a Dios hänajty yhäña'ayän. Nebiä esmeraldatsaajän hänajty yhañ chämamy. ⁴ Jimhøchä majjäya'ay nhijxy nähii'xmädaaxc. Wäditiä ja'a Dios hajxy hänajty jiuhhäñaawiädity. Poobwitmøød hajxy hänajty. Oro hajxy hänajty quiuhjenhajpy. ⁵ Jimä wädsuc hänajty piädsømy maa ja'a Dios hänajty yhäña'ayän. Jädijpä hänee hänajty jim. Juxtujcä jøøn hänajty jim tiøy Dioswiinduum. Dioshespíritu je'eduhñ ja'a juxtujcpä. ⁶ Haa jim ja'a Dioswiinduumä, jaduhñä mejy hänajty jim quiähxø'øgy nebiä hijxt jaançh tehñ tiø'xypän.

Mädaaxcä animal ja'a Dios hajxy hänajty jim jiuhhäñaawiädity. Cõxiä ñi'x quiopc-hajxy hänajty wyiinmøødä, jayøjp jiøøxcø'ømhaambiajpy. ⁷ Tu'ug hänajty quiähxø'øgy nebiä leóngän; tu'ug nebiä wajjän; tu'ug nebiä jäya'ayän; tu'ug nebiä jäyøøbiä wiistän. ⁸ Haagä queectmøød hajxy hänajty tädujcaty. Cõxiä ja'a wiin hajxy hänajty miøødä møød nähgøxp møød joodooty. Xøømdsuhñ hajxy hänajty wyi'i miäna'añ:
Jaançh tehñ wia'adsä Dios;

je'e hajxy nWiindsøn_hájtäm. Cøxiä mäjaa miøødä; homiänaajaä ñä'ägädä hity cøjxta'axiøø.

⁹ Jaanč hijpā Dios cøjxta'axiøø. Naaghoocā animal ja'a Dios hajxy wyiin-gudsāhgø'øy, ¹⁰ mänitā majjāya'ay ja'a Dios hajxy hānajtý wyiinjjcāda'agy, ja'a nāhii'xmādaaxpā. Mänitā Dios hajxy hānajtý jiaanč teh_m wyiingudsāhgø'øy. Mänit hajxy hānajtý wyl'i ñiguiuhjeendu'udyii. Mänitā quiuhjén hajxy hānajtý jim ñajtsconø'øy Dioswiinduum. Mänit hajxy hānajtý miāna'añ:

¹¹ Dios, hōjts miich nWiindsøn_hajpy.

Hahixøøby jadu_hn coo hōjts miich nwiingudsāhgø'øwät, coo hōjts nmäná'anät coo miich ja'a mäjaa mmøødä, coo miich mmøjjä mjaančhä.

Cøxiä wiinä miich mjaanč teh_m quiunuu'xy mjaanč teh_m piäda'agy.

5

¹ Mänitøchä Dios nhijxy coo nocy hānajtý quiø'øbøc-haty haxädsach, ja'a quiø'ø hahooyhaampiä. Mejtsnaxä nocy hānajtý jiaayä. Juxtujc-hit hānajtý yhahoočhä. ² Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy, ja'a mäjaa jaanč teh_m miøødpä. Mänit je'e miānaañ:

—Pø_n cuhdujt møød coo yø'ø nocy yhahoo'tstú'udät.

³ Ni pø_n cuhdujt hānajtý quia'a møødä coo ja'a nocy hajxy yhahoo'tstú'udät, coo hajxy yhéebät, ni ja'a jim_bä tsajpootypä, ni ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, ni ja'a jii_piä møjcu'uhaambä. ⁴ Mänitøch njaanč teh_m jiøøyy, coo pø_n cuhdujt hānajtý quia'a møødä coo ja'a nocy hajxy yhéebät, coo hajxy quiáp_xät.

⁵ Mänitøchä majjāya'ay tu'ug xñāmaayy:

—Ca'a mjøøñä. Ja'a Jesucristo, je'eds mājādaac. Je'e cuhdujtmøød coo yø'ø nocy yhahoo'tstú'udät. Ja'a David ja'a yhap yhoc je'e, ja'a jecy jim gobiernāhājtäbä Judānaaxooty. Paadiä Jesucristo xiøhaty ja'a León de Judā.

⁶ Mänitøchä Meeghuung tu'ug nhijxy. Jim hānajtý tiāna'ay Dioswiinduum, maa ja'a animal nāmādaaxpān, maa ja'a majjāya'ay nāhii'xmādaaxpān. Cāhxø'p hānajtý coo hānajtý tøø yagho'ogyii. Juxtujcā quiaa'pt hānajtý; juxtujcā wyiin hānajtýpā. Haa ja'a wyiin juxtujcpä, ja'a Dioshespírituhajxy hānajtý je'eduh_n ja'a juxtujcpä. Jim hajxy hānajtý wiädity wiinduh_myhagajpt.

⁷ Mänitā Meeghuungä nocy hoy piøjtsoy. Ja'a Dios jadu_hn yejc; yhaoguiø'øhaamby hānajtý tøø quiø'øbøc-haty. ⁸ Mänitā Meeghuung wyiinjjcādaacä. Ja'a nāmādaaxpā animalhajxy mäwiinjjcādaac møødä nāhii'xmādaaxpā majjāya'ayhajxy. Cødu'ugä harpa hajxy hānajtý miøødä. Jimä poom hajxy hānajtý miøødä orojøønebøhñdiooty. Haa ja'a poom jadu_hm_bä, ja'a Diospa'yaaxøøc je'eduh_n. Ja'a Diosmädia'agy hajxy mäßøjpä, je'edsä Dios hajxy hānajtý pa'yaaxp. ⁹ Mänitā jem_yhøy hajxy yhøøyy:

Miich cuhdujtmøød coo yø'ø nocy mhahoo'tstú'udät.

Miich hōjts xñähho'tuut. Paady hōjts cuhdujt nmøødä coo hōjts yaa nhídät Dioswiinduum.

Wiinduh_myhagajpt hōjts ndsooñ. Cøjhayuuc hōjts ngapxy.

¹⁰ Miich hōjts cuhdujt xmiooyy coo hōjts jim ngobiernāhädät naaxwiin.

Diostuung hōjts ndunaamby nebiä teediän.

¹¹ Mänitøchä Diosmoonsä nhijxy jaanč teh_m miay. Ja'a Dios hajxy hānajtý jiuhdānaawiädijpy møødä animalhajxy møødä majjāya'ayhajxy. ¹² Mänitā Diosmoonsāhajxy møc jiaanč teh_m yaaxy:

Yø'ø Meeghuung, yø'ø tøø yagho'ogyii.

Yø'øds cuhdujtmøød coo jiaanč teh_m wyiingudsāhgø'øwøøjät.

Hahixøøby jadu_hn coo hōjts nmänáañämät coo cøxiä wiinä miøødä, møødä mäjaa, møødä coo quiuhwijiä, møødä coo miøjjä jiaančhä.

13 Mänit hajxy miänaañ nägøxiä mädyijaty ja'a Dios tøø quiunuu'xy, ja'a jimhä tsajpootypä, møødä hädaa yaabä naaxwiimbä, møødä jiipiä møjcu'uhaambä, møødä jiipiä mejjiootypä:

Tsøgä Dios hajxy wiingudsähgøøyyäm møødä Meeghuung.

Cøjxta'axiøø hajxy yhida'añ møj jaančh. Møjmäjaa hajxy miøød.

14 Mänitä nämädaaxpä animalhajxy miänaañ:

—Tsøc.

Mänitä nähii'xmädaaxpä majjäya'ay ja'a Dios hajxy wyiinjiicädaacy. Wyiingudsähgøøyy hajxy jaduhñ.

6

1 Mänitøchä Meeghuung nhijxy coo ja'a nocy tu'hit yhahoo'tstuuty ja'a hänajty juxtujc-hithahoočpä. Mänitä animal tu'ug miänaañ:

—Min huug hiç.

Coo ja'a animal jaduhñ miänaañ, jaduhñ yajmädooyy nebiä hänee jiäditiän. 2 Mänitøchä craa tu'ug nhijxy coo tøpxt hänajty tu'ug miøødä. Poobcuaañähgøxp hänajty yhäña'ay. Mänitä cuhjén miooyy. Mänit tiu'ubøjcy tsiptuumbä. Mäjäda'agaamb hänajty jaduhñ.

3 Mänitä Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstuuty ja'a miämetsc-hithahoočpä. Mänitä miämetspä animal miänaañ:

—Min huug hiç.

4 Mänitøchä craa tu'ug nhijxcombä. Tsaptscuaañähgøxp hänajty yhäñaabiä. Mänitä cuhdujt miooyy coo ja'a jäya'ayhajxy nøcxy yajnimiädsibø'oyii hädaa yaabä naaxwiin, coo ja'a jäya'ayhajxy nøcxy yajniyagho'ogyii. Mänitä yoñhespada tu'ug miooyy.

5 Mänitä Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstúutcombä ja'a miädägøøghithahoočpä. Mänitä miädägøøgpä animal miänaañ:

—Min huug hiç.

Mänitøchä craa tu'ug nhijxcombä coo ja'a quipxt hänajty tu'ug miøødä. Jiñgwiaañähgøxp hänajty yhäñaabiä. 6 Mänitøchä mädia'agy nmädooyy maa ja'a mädaaxpä animalhajxy hänajtiän:

—Møjyuu jaduhñ jadäänäp. Ja'a trigo tu'kilobä, mägooxmil chowhada'añ. Y ja'a cebada tägøøgkilobä, jaduhñ chowhadaambä mägooxmil. Pero cap yø'ø hon myaghäyowät ni yø'ø vino.

7 Mänitä Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstúutcombä ja'a miämädaaxc-hithahoočpä. Mänitä miämädaaxpä animal miänaañ:

—Min huug hiç.

8 Mänitøchä craa tu'ug njaac hijxcombä, ja'a hänajty xøhajpä ja'a mäyagho'pä. Cuaañähgøxp hänajty yhäña'ay ja'a poob-lømnäbä. Høxhaamä møjcu'uhaambä hänajty piamiñ. Mänitä cuhdujt hajxy miooyy hädaa yaabä naaxwiin coo jäya'ay hajxy yagho'ogät tu'mädaaxc-hitpä. Hadsip hajxy hänajty miäyagho'oga'añ, yuuhaam, pa'amhaam, caahaam.

9 Mänitä Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstúutcombä ja'a miämägooxc-hithahoočpä. Mänitøchä háañämähajxy jiiby nhijxy altarpa'c, ja'a hajxy hänajty tøø yagho'ogyijäbä ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Paady hajxy yagho'cä coo hajxy hänajty hoy tøø jiaančh tehñ quiudiuñ. 10 Mänit hajxy møc yaaxy:

—Dios, miich højts nWiindsønhaipy. Miichä tøyhajt mmøød. Mänaa højts nnø'ty xyaghawiimbjätät jiiby naaxwiin.

11 Mänitä poobwit hajxy cødu'ug miooyy. Mänit hajxy ñämaayy coo hajxy ween jiaac poo'xy høxtä coonä hänajty pedyii tøø yagho'ogyii ja'a hermano ja'a Jesucristo hajxy mäduumbä.

12 Mänitä Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstúutcombä ja'a miädädujc-hithahoočhpä. Mänitä hujx mœc ñajxy. Mänitä xœœ jyiñœœy nebiä jiñwitän. Mänitä po'lo quiähxœ'cy nebiä nœ'tiän. 13 Mänitä madsa'a tsajtcœxpä quiahy naaxwiin jaanč tehñ miay; jaduñ quiahy nebiä piidstœm piojca'ayän. 14 Mänitä tsajt yhadägoyyœñä nebiä nocy yhaxädsachän. Mänitä tun cœxiä wiingtuum ñä'ä yajnœcxä mœødä naax hänajty hijpä mejyquiujc. 15 Mänitä jäya'ayhajxy nägœxiä jiiby ñiguiuyu'tsä tsaajutjooty, mœødä jimbä tsaadunjootypä, mœødä reyhajxy, mœødä jäya'ayhajxy mœjhajpä, mœødä mäyœœjäya'ayhajxy, mœødä soldadowiindsœñhajxy, mœødä jäya'ayhajxy ja'a mœjcuhtuimœœdpä, mœødä nä'ä pajäya'ayhajxy. 16 Mänitä tsaadun hajxy ñämaayy:

—Hœjts nähgabhéjtäc. Jaduñ hœjtsä Dios xquia'a híxät ja'a jim häñaabiä tsajpootyp. Jaduñ hœjtsä Meeghuung xquia'a yajtsaachpœgät.

17 Tœœ yhabaatnä coo hœjts hajxy xyajtsaachpœgaanä nägœxiä. Cab hœjts hoy nmee'xtuga'añ.

7

1 Mänitœchä Diosmoonsä mädaaxc nhijxy coo hajxy hänajty jim tiäna'ay hanidiuhmjaty mäduñjatiä naaxteec. Mädaaxnaç hajxy hänajty tiäna'ay. Yhadujpiä poj hajxy hänajty, jaduñ quia'a pójnät naaxwiin ni mejywyiing ni quepyquiœxp. 2 Mänitœchä Diosmoonsä tu'ug jadähooc nhíxccombä coo hänajty piedœ'œy xœœbädsœmypiä, coo ja'a Diossello hänajty miœødä. Mänit hajxy mœc miœjyaaxä, ja'a nämädaaxpä, ja'a hajxy hänajty tœœ quiuhdujtmœ'oyíjábä coo hajxy quiádiéyät, coo hajxy cœxypänejpä jiatcœ'œwät hädaa yaabä naaxwiin mœødä jim mejjiooty. Mänit hajxy ñämaayyä:

3 —Cab hajxy mgädiéyät jim naaxwiin ni jim mejjiooty, ni yœ'œ quepychaa hajxy nej mga'a túnät, hœxtä coonä hœjtsä jäya'ayhajxy hänajty tœœ nseñapäda'agy wyiinnähgopcœxp, ja'a hajxy Diosmäduumbä.

4 Mänitœchä mäčhohnd nmädooy coo ja'a Israel yhap yhoc hajxy hänajty yajseñapäda'aga'añ nämägo'x-cujuxychägui'xmädaaxmilpä. Nämajmetscjaty hajxy hänajty yajseñapäda'aga'añ. 5 Nämajmejtsmil hajxy hänajty yajseñapäda'aga'añ ja'a Judá yhap yhoc-hajxy, mœødä Rubén yhap yhoc-hajxy, mœødä Gad yhap yhoc-hajxy, 6 mœødä Aser yhap yhoc-hajxy, mœødä Neftalí yhap yhoc-hajxy, mœødä Manasés yhap yhoc-hajxy, 7 mœødä Simeón yhap yhoc-hajxy, mœødä Leví yhap yhoc-hajxy, mœødä Isacar yhap yhoc-hajxy, 8 mœødä Zabulón yhap yhoc-hajxy, mœødä José yhap yhoc-hajxy, mœødä Benjamín yhap yhoc-hajxy.

9 Mänitœchä majiäya'ay nhijxy. Wiinduhmyhagajpt hajxy hänajty chooñ. Cœjhayuucjaty hajxy hänajty miädiä'agy. Ja'a Dios hajxy hänajty jim jiuhdänaawiädijpy maa ja'a Meeghuungwiinduumän. Jaanč tehñ miay hajxy hänajty jaduñ; cab hajxy hänajty hoy yajmäčhowa'añ. Poobwitmœœd hajxy hänajty. Mœødä xi'iwhaay hajxy hänajty quiœ'œgaphaty. 10 Mänit hajxy nägœxiä yaaxy mœc:

Xyajñahwaats hœjtsä Dios mœødä Meeghuung. Gobiernähajpä Dios jaduñ.

11 Nägœxiä ja'a Diosmoonsä ja'a Dios hajxy hänajty jiuhdänaawiädity. Mœødä majjäya'adiœjc-hajxy hänajty jiuhdänaawiädíjtäbä mœødä animalhajxy ja'a nämädaaxpä. Mänitä Dios hajxy wyiinjicädaacy; wyiingudsähgœœy hajxy jaduñ. 12 Mänit hajxy miänaañ:

Tsœgä Dios hajxy jaanč tehñ wyiingudsähgœœyäm cœjxta'axiœœ.

Tsœg hajxy mänáanäm coo miœjjä jiaančä, coo quiuhwijjiä, coo miäjaamœødä.

Tsœg hajxy nämáayyäm: “Dioscujú'uyäp.”

13 Mänitœchä majjäya'ay tu'ug xmiäyajtœœy:

—Pøñäda'a yø'øduhn poobwitmøød. Maa hajxiäda'a chooñ.

¹⁴ Mänitøch nhadsooyy:

—Wiindsón, cábøch nnajuø'øy. Miichäda'a mnajuøøby.

Mänitøch xñämaayy:

—Yø'ø jäya'ayhajxy, tøø hajxy jiaanč tehñ chaačhpøcy. Tøø hajxy ñähho'tu'udyii ja'a Meeghúungäm. Jaduhñ hajxy tøø yajnähwáatsäbä.

¹⁵ Paady hajxy jim tiäna'ay Dioswiinduum. Xøømdsuhmä Diostuung hajxy jim tiuñ. Cueendähajtäp hajxy ja'a Diósäm. ¹⁶ Cabä yuu hajxy mänaa yagjuø'øwaanä, ni cab hajxy tiødsø'øwáañänä. Cab hajxy xiøøno'ogáañänä, ni cab hajxy yhanho'ogáañänä. ¹⁷ Ja'a Meeghuung, jim yhity maa ja'a Dios yhäña'ayän. Je'e hajxy cweendähadaamb yajxón. Cab hajxy jiø'øwaanä xiuudsaannä je'eguiøxpä coo hajxy yajxoonda'aga'añii ja'a Diósäm.

8

¹ Mänitä Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstúutcombä ja'a miäjuxtujc-hithahoočhpä. Mänit jim yhamooñ tsajpootyp cupc-hora. ² Mänitä Diosmoonsä juxtujc nhijxy coo ja'a Dios hajxy hänajty jim wyiindäna'ay. Mänitä xuuxt hajxy miooyyä cødu'ug. ³⁻⁴ Mänitä Diosmoonsä wiingpä miejtspä. Jimä orojøønebøhñdy hänajty miøødä. Mänit hoy tiänaaxiøpy maa ja'a orohaltar mäwiingonän, jim mädøyyä maa ja'a Dios hänajty yhäña'ayän. Mänitä poom may miooyyä coo jim jiógät ja'a orohaltarnähgøxp. Coo'pä ja'a poomjoc hänajty jim maa ja'a Diosän. Jimä Dios hajxy hänajty pia'ya'axy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty mæbøjpä. ⁵ Mänitä Diosmoonsä ja'a jøønebøhñdy quionø'cy. Mänitä jøømbajc hoy quiuwobø'øy, ja'a hänajty jim hijpä maa ja'a altarän. Mänit quiuhga'tsnajxy naaxwiin. Mänit wiädsujcy møødä hänee yaaxy. Mänitä hujx ñajxy.

⁶ Haa ja'a näjuxtujcpä Diosmoonsähajxiä, ja'a xuuxtmøødpä cødu'ugä, mänit hajxy ñiyhahixøøyyänä coo hajxy hänajty xiu'uxa'añ.

⁷ Mänit tu'ug xiuuxy. Mänitä caandøøtstuu quiahy hädaa yaabä naaxwiin møødä jøøn møødä nø'ty. Mänitä naaxwiin tiooyy ja'a hänajty miädägøøghitpä cøxiä, møødä quepychaa møødä hujtshaay.

⁸ Mänitä Diosmoonsä ja'a miämetspä xiuuxy. Mänitädsä tun crúundäbä hoy quia'ay mejjiooty. Tooby hänajty je'e. ⁹ Mänitä miädøøgpä mejy ñø'tiøøyy. Cøxy ho'c ja'a animalhajxy jaduhñ. Cøjxä barco qyiñ.

¹⁰ Mänitä Diosmoonsä miädägøøgpä xiuuxy. Mänitä madsa'a crúundäbä quiahy jim tsajpootyp. Tooby hänajty je'ebä. Mänit hoy quia'ay maa ja'a miädägøøghitpä møjnøøjän, maa ja'a miädägøøghitpä nøøgopcän. ¹¹ Jaduhñä madsa'a hänajty xiøhaty Tahm. Mänitä nøø miädägøøghitpä tiahmøøbiä. Mänitä jäya'ayhajxy may yho'cy.

¹² Mänitä Diosmoonsä miämädaaxpä xiuuxy. Mänitä xøø tu'nax yho'cy maa hänajty yhawijtstuquiän ja'a miädägøøghitpä. Jaduhñä po'o jiajpä møødä madsa'a. Mädaaxc-hora ja'a xøø hänajty quia'a hañ xøøm; mädaaxc-hora ja'a po'o hänajty quia'a hañ coods.

¹³ Mänitøchä wiistä tu'ug nhijxjyøøyy tsajtcøxp. Mänit møc yaaxy:

—Coo ja'a Diosmoonsähajxy jiaac xú'uxät ja'a jaac tægøøgpä, mänitä jäya'ayhajxy jiaanč tehñ chaačhpøga'añ, ja'a hajxy jiiby tsänaabiä naaxwiin.

9

¹ Mänitä Diosmoonsä miämägøøxpä xiuuxy. Mänitøchä madsa'a tu'ug nhijxcahy, naaxwiin hoy quia'ay. Mänitä madsa'a hawaatst miooyyä coo ja'a jut jaduhñ yhawägüi'tstú'udät ja'a jaanč tehñ quiøøcpä. ² Mänitä jut yhawägüi'tstuuty. Mänitä jøønjoc qui'ixc piädsøømy. Mänit cøxp chajpejty.

Mänitā xøø cøjx wyiindägø'øyii. Mänitā tsajt cøjx jiaty jøønjocjooty. ³ Mänitā mamiu'u jocjooty piädsøømy. Mänit hajxy yaa tiägøøyy jäyøøbiä hädaa yaabä naaxwiin. Mänitā mu'u tøjpt hajxy mioooyä nebiä caa'ptiøjptän. ⁴ Mänit hajxy yhanehmä coo hujtsaay hajxy quia'a jøø'xät ni quepychaa. Je'e hajxy tiøbäp pønhatiä Diosseñä hänajty ca'a møød wyiinnähgopcøxp. ⁵ Coø pøn jaduhñ tiøbøøjät, jaduhñä mu'udøjpt jiäwø'øwa'añ nebiä caa'ptiøjpt jiäwø'øyän. Mägooxpo'o ja'a mu'uhajxy hänajty miädøba'añ. Pero cabä cuhdujt hajxy mioooyä coo jäya'ay hajxy yaghó'ogät. ⁶ Ja wi'i yho'ogaambä jäya'ayhajxy hänajty, pero cab hajxy jaduhñ nä'ä ho'oga'añ.

⁷ Jaduhñ mäwínädsä mu'uhajxy hänajty quiähxø'øgy nebiä tsiptuumbä cuaayän. Jim hajxy hänajty miøødä quiuhduum nebiä orocuhjenbän. Jaduhñä wyiin jiojphajxy hänajty quiähxø'øgy nebiä ya'adiøjcän. ⁸ Jaduhñä cuhwaay hajxy hänajty miøødä nebiä to'oxiøjcuhwaayän. Jaduhñä tiu'tsthajxy hänajty quiähxø'øgy nebiä leöntu'tstän. ⁹ Nähbujxt cuhbujxt hajxy hänajty nebiä hacxpøjtän. Coø hajxy hänajty jiäyøy, jaduhñ hajxy hänajty jiädity nebiä tsiptuumbä cuaaguiarretän. ¹⁰ Jaduhñä tøjpt hajxy hänajty miøødä nebiä caa'ptiøjptän. Jaduhñä cuhdujt hajxy hänajty miøødä coø jäya'ay hajxy tiøbät mägooxpo'o. ¹¹ Haa ja'a mu'u wyiindsøn'hajxiä, jutjooty hänajty chäna'ay, ja'a jaanč tehñ quiøøcpä. Jegyhajty hijty je'e tiuñ Diosmoonsä; tøø yhøxquéjxänä. Abadón hänajty xiøhaty hebreohayuuc-haamby. Apoliön hänajty xiøhaty griegohayuuc-haamby. Jaduhñ miädia'agytiägø'øgy, ja'a mäyajcuhdägoobiä.

¹² Jaduhñä tsø'ty tu'ug jiajtä. Metscä tsø'ty hänajty quia'a pedyiinä.

¹³ Mänitā Diosmoonsä miädädujcpä xiuuxy. Mänitøchä mädia'agy nmädooyy coø jäya'ay jim quiapxy maa ja'a orohaltarän, jim Dioswiinduum. Hamädaaxteecä orohaltar hänajty. ¹⁴ Mänitā Diosmoonsä miädädujcpä ñämaayy, ja'a hänajty tøøbä xiu'uxiä:

—Nøcx ja'a Diosmoonsähajxy mädaaxpä mäguejø'øw, ja'a jim cuxochpä maa ja'a Eufratesmøjnøøjän.

¹⁵ Mänit hajxy hoy miäguejø'øyii. Mänit hajxy wyiinguejxä coø jäya'ay hajxy yaghó'ogät tu'ug tægøøgpuxy. Jäguemiä hajxy hänajty tøø yajnähdijyii coø hajxy miäyaghó'ogät. Coø ja'a miädädujcpä Diosmoonsä jaduhñ xiuuxy, habaat jaduhñ coø hajxy jiatcø'øwät. ¹⁶ Mänitøch nmädooyy coø mejtsmägo'xmillön soldado hajxy hänajty miøødä; haagä cuaayhäñaaby hajxy hänajty jaduhñ.

¹⁷ Haagä caächpujxtä soldadohajxy hänajty. Jaduhñä pujxt color hänajty miøødä, møødä tsaptspä, møødä hucypiä, møødä pu'tspä. Jaduhñä cuaay quiopc-hajxy hänajty nebiä leóncopcän. Tægøøgtu'u hänajty jiiby piädsømy yhaawjooty, møødä jøøn, møødä joc, møødä azufre. ¹⁸ Jaduhñä jäya'ayhajxy yagho'cä ja'a tu'ug tægøøgpuxypä, jøønhaam, joc-haam, azufrehaam. ¹⁹ Jimä cuaay mäjaa hajxy hänajty miøødä maa yhaawahajxiän møødä jiiby maa tiu'tsthajxiän. Jaduhñä tiu'tsthajxy hänajty quiähxø'øgy nebiä tsahñdycopcmøødpän. Ja'a tiu'tsthaama jäya'ay hajxy hänajty yajtsu'uch.

²⁰ Pero ja'a jäya'ayhajxy ja'a mähmøøyyäbä, cabä haxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixøøyy. Møjcu'ugong hajxy hänajty jiaanč tehñ wyiingudsähgøøñäp, møødä oronähwopy, møødä platanähwopy, møødä hobiujxtnähwopy, møødä tsaahädiuñ, møødä quepychec. Cab yø'øduhmbä nä'ä hixy, ni quia'a mädoy, ni quia'a yo'oy. ²¹ Wi'i jäya'ay-yagho'pnä ja'a jäya'ayhajxy hänajty. Wi'i miäbädaacnä hajxy hänajty haxøøgwiinmahñdyhaam. Wiingä tægachä to'oxiøjc hajxy miøødsäna'ayñä. Møød hajxy hänajty wyi'i mieechñä.

10

¹ Mänítøchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy jaančh tehñ miäjaamøød. Jim hñanjty miänacy tsajpootyp. Jocjooty hñanjty miänacy. Jimä hi'inčh hñanjty miøødä quiuhduum. Jaduhñä wyiin jiojy hñanjty jiajy nebiä xøøjän. Jaduhñä tiecy hñanjty quiähxø'pä nebiä toobiän. ² Jimä nocyhuung hñanjty quiø'øbøc-haty ja'a haxädsajtstu'udypä. Mänitä yha hoodiecy piädaacy mejywyiing. Mänitä yhanajtyiecy piädaacy tø'ødstuum. ³ Mänit møc yaaxy nebiä leóngän. Mänitä hänee ja'a juxtujcpä yaaxwiimbijty. Capx hajxy jaduhñ. ⁴ Mänítøch nja tægø'øwaañ cujahbiä waambä häneehajxy quiapxy. Mänítøchä jäya'ay tu'ug xñämaayy jim tsajpootyp:

—Cab jaduhñ mgujáayät nebiä häneehajxy quiapxiän. Ni pøn jaduhñ mga'a yajmøødmädiá'agät.

⁵ Haa ja'a Diosmoonsä hñanjty jim tänaabiä mejywyiing møød jim tø'ødstuum, mänit yha hooguiø'ø chajxajy. ⁶ Mänit miänaañ:

—Cøjxta'axiøø ja'a Dios ñä'ägädä hity. Cøxiä quiunuu'xy møødä tsajt, møødä naaxwiin, møødä mejy, hotyehm miädyijatiä. Ja'a Dios jaduhñ mänaamb cooc tøø yhabaatnä. ⁷ Cooc yhabaadät coo ja'a miäjuxtujcpä Diosmoonsä xiu'uxa'añ, tøø ja'a Dios hñanjty yajtøjiaty nebiä quiuguexyhajxy hñanjty jecy tøø yhawaanän. Cabä wiinghäna'c yhawaanä; ja'a quiuguexiähajtiä yhawaanä.

⁸ Mänítøchä jäya'ay jim tu'ug xñämäaguimbä tsajpootyp:

—Nøcx ja'a nocyhuung pøjtsow ja'a haxädsajtstu'udypä, ja'a Diosmoonsä quiø'øbøc-hajpiä.

⁹ Mänítøchä Diosmoonsä ja'a nocyhuung hoy nmäyujwa'añ cooch xmió'owät. Mänítøch xñämaayy:

—Pøc; pu'uy. Pa'ag mhaawjooty mjuø'øwa'añ nebiä møjtsiinnøøjän. Pero coo jiiby quiäda'aga'añ maa mjøø'xytiøjcän, mänit mjuø'øwa'añ coo tiahmä.

¹⁰ Mänítøchä nocyhuung hoy njaančh pøjtsoy. Mänítøch njaančh puhy. Pá'aghøch jaduhñ njaančh juøøyy nhaawjooty nebiä møjtsiinnøøjän. Pero coo jiiby jiaančh cädaacy maach njøø'xytiøjcän, mänítøch njaančh juøøyy coo tiahmä. ¹¹ Mänítøch hajxy xñämaayy:

—Tsipecøxp mnägapxtägätsät nebiä jäya'ayhajxy jiada'añ yhabeta'añän, ja'a hajxy jim tsänaabiä wiinduhmyñaaxwiin, ja'a hajxy wiinduhmyhayuuc mädiaacpä, møødä gobiernähajxy.

11

¹ Mänítøchä paxyquipxt hajxy xmiiooyy. Mänítøch hajxy xñämaayy:

—Nøcx ja'a Diostøjc quipx møødä altar. Mächow ja'a jäya'ayhajxy, nanaagä Dios hajxy wyiingudsähgø'øy. ² Pero cab jaduhñ jim mguijpxät Diostøghaguuy. Ja'a jäguembä-jäya'ay ja'a cuhdujt hajxy tøø mio'oyii coo hajxy jim guiobiernähädät maa ja'a Dioscajptän juxychägui'xmejtspo'o. ³ Nguexáambiøchä nguguexy metscä coo hajxy jim miädiá'agät ja'a høøhcøxpä juxychägui'xmejtspo'o. Jiñwitmøød hajxy wiädita'añ.

⁴ Haa ja'a Diosquexyhajxy nämetspä, ja'a olivoquepy hajxy je'e ja'a metspä, møødä ceratoyøhñdy metspä, ja'a jim tänaabiä Dioswiinduum. Ja'a Dios ja'a naaxwiin cunuu'x. ⁵ Cooc ja'a Dioscuguexyhajxy hñanjty cøxypänejpiä jia tuna'añii, mänitä jøøn hajxy yhøxpäxujja'añ yhaawjooty. Cøxy toyaambä miädsiphajxy hñanjty jaduhñ. Jaduhñ hajxy yho'oga'añ. ⁶ Cuhdujtmøødä Dioscuguexyhajxy hñanjty coo hajxy quia'a yajtu'uwät, naagxøø hajxy hñanjty miädia'aga'añ ja'a Dioscøxpä. Jaduhñä cuhdujt hajxy hñanjty miøødäbä coo nøø hajxy wia'añdiúnät, yajnø'tycójät. Jaduhñä cuhdujt hajxy

hänajty miøødäbä coo ja'a jäya'ay hajxy yajpa'ambédät hädaa yaabä naaxwiin, coo häyohn hajxy yagjadóøjät, naaghoocä jioothajxy hänajty chocy. ⁷ Coo hajxy hänajty tøø miädiaacpádøøñä, mänitä animal jiiby tu'ug piädsøma'añ maa ja'a jut jaanč tehñ quiøøcpän. Mänitä Dioscuguexyhajxy yagho'oga'añii. ⁸⁻⁹ Tägøøgxøø ja nähgupc hajxy jim wyijtsna'awa'añ møjcajptooty maa ja'a Jesús jecy miøjpahbejtän cruzcøxp. Haa ja'a cajptjäya'ayhajxiä, haxøøgå cuhdujt hajxy hänajty miøødä nebiä jecyjiäya'ay ja'a cuhdujt hajxy hijty miøødän, ja'a hajxy hijty jim jegyhajty tsänaabiä Sodoma møødä Egipto. Cabä cuhdujt hajxy ñä'ägä yega'añ coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy jim yajnaaxtägø'owóøjät. Minaamb hajxy yheeba'añii. Wiinduhmyhagajpt hajxy choona'añ. Cøjhayuuc hajxy miädia'aga'añ. ¹⁰ Jaanč tehñ xioonda'agaambä jäya'ayhajxy hänajty coo ja'a Dioscuguexyhajxy hänajty tøø yho'ogy. Paady hajxy hänajty jootcujc ñijiäwóøyyänä, cab hajxy hänajty yhadsibáañä. Paady hajxy hänajty hotyijä ñä'ä nimio'owa'añii hamiñ haxøpy. ¹¹ Coo tägøøgxøø ja nähgupc hänajty tøø yhabety, mänitä Dios ja'a quiuguexyhajxy hänajty yagjujypiøga'añ jadähooc. Pønjaty hänajty hixaamb, mänit hajxy hänajty chähgøøbiøga'añ. ¹² Mänitä Dioscuguexyhajxy miädowa'añ coo hajxy hänajty møc miøjya'axyii jim tsajpootyp:

—Pet hajxy yam cøxp.

Mänit hajxy jocjooty ñøcxa'añ tsajpootyp. Hixáañäp hajxy ja'a miädsípäm. ¹³ Mänitiä hujx jaanč tehñ miøc ñaxa'añ. Mänitä tøjc may piuma'añ ja'a miämajc-hitpä jim cajptooty. Juxtujcmilä jäya'ayhajxy yho'oga'añ. Ja'a hajxy hänajty tøø jiaac mähmó'oyäbä, jaanč tehñ chähgø'øwaamb hajxy jaduhñ. Mänitä Dios tsajpootypä hajxy wyiingudsähgø'øwa'añ.

¹⁴ Jaduhñ ja'a tsø'ty ñajxy ja'a miämetsc-hoocpä. Paquiä yhabaadáañgombä coo ja'a miädägøøgpä ñaxáañgombä.

¹⁵ Mänitä miäjuxtujcpä Diosmoonsä xiuuxy. Mänit hajxy jim møc yaaxy tsajpootyp:

Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsønähjtäm.

Tøø je'e miøjtägø'øy wiinduhmyñaaaxwiin.

Cøjxta'axiøø guobiernähadaañnä.

¹⁶ Jimä nähii'xmädaaxpä majjäya'ay ja'a Dios hajxy hänajty jiuhhäñaawiadity. Mänitä Dios hajxy hoy wyiinjiäcäda'agy. Wyiingudsähgøøyy hajxy jaduhñ.

¹⁷ Mänit hajxy miänaañ:

Dios, højts miich nWiindsønähajpy.

Cøxiä miich mäjaa mmøødä. Cøjxta'axiøø miich mhity.

Dioscujú'uyäp coo miich tøø mmøjtägøøñä, coo tøø mdägøøñä gobiernähajpä.

¹⁸ Tøø ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä jia jootma'ady. Pero tøø yhabaady coo miich myajcumädowaañnä.

Tøø yhabaady coo miichä ho'ogyjiäya'ayhajxy myajtøyhajtyyegaañnä, coo myajcuhdägoyyaañnä pønjatiä jäya'ayhajxy yaa yajtu'udägooby hädaa yaabä naaxwiin.

Jaduhñ tøø yhabaatpä coo miichä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy mmo'owa'añ pønjaty miich tøø xquiapxpaady, møød pønjatiä mmädia'agy hamuumdu'joot tøø xyajtuunä,

møød pønjaty miich tøø xwyiingudsähgø'øy, hoyyä møjtuunğ hajxy tøø quia'a ja møødhaty.

¹⁹ Mänitä Diostøjc jim yhawaach tsajpootyp. Mänitä caxa jiiby quiähxø'cy tøgooty møødä contrato, ja'a Dios jecy yajcuhdújcäbä. Mänit tiägøøyy wädsujpä. Mänitä hänee møc jiädijty; møødä hujx møc ñajxy. Mänitä caandøøtstuu may quiahy.

12

¹ Mänitā hijxtahnd jim quiähxø'cy tsajtcøxp jaančh tehñ hoy-yagjuøøñä. Jimä to'oxiøjc hänajty tu'ug yhajajy nebiä xøøjän. Jimä po'lo hänajty ya-jtehmbety. Majmetscä madsa'a hänajty quiuhjenhaty. ² Tøø hänajty tiehñ yhabaatnä coo yhuungpaada'añ. Paady hänajty wyl'i ya'axy. ³ Mänitā hijxtahnd wiingpä wyiingähxø'combä. Tu'ugä dragón hänajty cruundä. Tsaptsä ñi'x hänajty. Juxtujcä quiopc hänajty haagä cuhjenmøød. Majcä quiaa'pt hänajty. ⁴ Tiu'tsthaamä madsa'a tu'ug tægøøgpuxypä yajcahy naaxwiin ja'a tsajtcøxpä. Mänitā dragón hoy wyiindänaaxiøpy ja'a to'oxiøjc ja'a hänajty huungpaadaambä. Nägooyä yhuung hänajty myina'añ, mänit hänajty chu'udsa'añ. ⁵ Mänitā ya'ayhäna'c myiiñ. Je'e hänajty tunaamb gobiernä wiinduhmyñaaxwiin. Møc hänajty jaduhñ jiaančh tehñ yhane'ema'añ. Mänit jim yajnøcxä Dioswiinduum. ⁶ Mänitā to'oxiøjc piäyø'cy. Pactuum ñøcxy. Jimä Dios hänajty tøø yajnähdiy coo jim yajcayøøjät mil cumejtsmägo'x cudägøøghii'xxøø.

⁷ Mänitā tsip jim piädø'nä tsajpootyp. Ja'a Miguel hänajty tuumb Diosmoonsäwiindsøn. Je'e ja'a Diosmoonsähajxy miøødpädø'c. Ja'a dragón ja'a mioonsähajxy møødpädø'pä. Mänit hajxy ñiñämejtsä. ⁸ Cabä dragónhajxy ñä'ä mäjädaacy. Mänit hajxy quia'a cuhdujtmóoyänä coo hajxy jim jiaag hidät tsajpootyp. ⁹ Mänitā dragónhajxy jim yhøxquéjxänä; yaa hajxy miänajnä hädaa yaabä naaxwiin. Haa ja'a dragónhajpä, ja'a møjcu'ugong je'e, ja'a jecychahñdy je'e. Jaduhñ je'e xiøhajpä Satanás. Je'e hajxy yaa xwiinhøhñäm hädaa yaabä naaxwiin.

¹⁰ Mänitā jäya'ay jim møc yaaxy tsajpootyp.

—Tøø ja'a Dios miäjäda'agy. Gobiernä je'e tiunaamby møødä Jesucristo. Tøø ja'a møjcu'ugong yhøxquéjxänä. Xøømdsuhñ højts nmägu'ughajpähajxy hijty jim yajnähdsømyii Dioswiinduum. ¹¹ Paady højts nmägu'ughajpähajxy tøø miäjäda'agy, coo ja'a Meeghuung hajxy tøø xñähho'túutäm, møød coo ja'a Dios hajxy quiaapxpaady. Hoy hajxy hänajty jia ho'oga'añ, cab hajxy hänajty chähgø'øy. Hamdsoo hajxy jaduhñ ñiñähdujcä coo hajxy yhó'ogät. ¹² Mxoondá'agap hajxy, pønjaty jim tsänaaby tsajpootyp. Pero pønjaty jii by tsänaaby naaxwiin, haxøøg hajxy mabøcy mjada'añ mhabeta'añ, je'eguiøxpä coo ja'a møjcu'ugong hajxy jii by tøø xñägäda'agy. Hawa'anda'agaambä møjcu'ugong jaduhñ. Ñajuøøby jaduhñ coo cuhdujt jejcy quia'a møødhada'añ coo cøxypänejiä jiatcø'øwät.

¹³ Coo ja'a dragón yhiixy coo hänajty tøø quiäda'agy naaxwiin, mänitā to'oxiøjc tiägøøyy päboobiä, ja'a hänajty tøø yhuungpäadiäbä. ¹⁴ Mänitā to'oxiøjc wiistäqueect metsc miooyä møjjaty, neby jaduhñ jäyøy ñøcxät pactuum maa hänajty yajcaya'añiijän tægøøgiomøjtä cupc. Jäguemä dragón miähmø'øwät. ¹⁵ Mänitā dragón nøø com yhøxpäxujy nebiä to'oxiøjc jaduhñ ñøøgomdsømøøjät. ¹⁶ Mänitā nøøgom cøjx yhuugø'øy naaxooty. Puhbejtä ja'a to'oxiøjc jaduhñ. ¹⁷ Mänitā dragón ja'a to'oxiøjc jiaančh tehñ ñähawa'andaacy. Mänitā dragón tiägøøyy tsiptuumbä møødä to'oxiøjc yhuunghajxy, ja'a hajxy hänajty yaa tsänaabiä hädaa yaabä naaxwiin, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty mabøjpä, ja'a Jesucristo hajxy hänajty capxpaatpä.

13

¹ Jimhøch hänajty ndäna'ay mejypia'a. Mänitøchä animal cruundä nihjxpädsøømy mejjiooty. Juxtujcä quiopc hänajty haagä xøømøød. Haa ja'a xøø jaduhmbä, haagä haxøøgjatiä Dios hajxy ñänømy. Majcä quiaa'pt hänajty

haagä cuhjenmøød. ² Jaduhnä ñi'x hänajty nebiä cuxiøøbøjtän. Jaduhnä tiecy hänajty nebiä osotequiän. Jaduhnä yhaaw hänajty nebiä leónhaawän. Mänitä animal mõjcuहुdujt miooyyä mõødä mõcmäjaa. Ja'a dragón jaduhñ yejc; yhamdsoo je'e jaduhñ. ³ Tu'ugä animal quiopc hänajty quiähxø'ogy nebiä cuhbuxypän. Tøø hänajty chóoccombä. Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä jiaanč tehñ yagjuøøyy. Mänitä animal hajxy tiägøøyy pawädiypä. ⁴ Mänitä dragón hajxy wyiingudsähgøøyy, je'eguiøxpä coo ja'a animal mõjcuहुdujt hänajty tøø mio'oy. Jaanä ja'a animal hajxy wyiingudsähgøøbiä. Jaduhñ hajxy hänajty miäna'añ:

—Ni pøn mäjaa jaduhñ quia'a mõødä nej yø'ø animal mäjaa miøødän. Ni pøn jaduhñ quia'a mädädá'agät coo yø'ø animal hajxy ñä'a mädsibó'owät.

⁵ Mänitä animal cuहुdujt miooyyä coo ja'a Dios haxøøg ñänómät. Jaduhñ quiuhdujtmóoyyäbä coo yhané'emät juxychägui'xmejtspo'o. ⁶ Jaanč jatcøøyy jaduhñ. Haxøøgä Dios jiaanč nänøømy, mõødä Dios tiøjc, mõød hajxy jim hijpä tsajpootyp. ⁷ Jaduhñ quiuhdujtmóoyyäbä coo miädsibó'owät ja'a Dioshuunghajxy, coo ja'a Dioshuunghajxy quia'a yajmäjäda'agøøjät. Mänit quiuhdujtmóoyyäbä coo ja'a jäya'ayhajxy yhané'emät nägøxiä, ja'a hajxy yaa tsänaabiä wiinduhmyñaaxwiin. ⁸ Je'eds hajxy jaduhñ animalwiingudsähgøøyy, pønhatiä xiøø hänajty jim ca'a miimb cujaay nocyquiøxp, ja'a Meeghuung miøødpä, ja'a højts xñähho'túutämbä. Pønhati cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhatiän, je'edsä xiøøhajxy jim miimb cujaay nocyquiøxp. Tøøyyämä xiøøhajxy hänajty quiujähyyäxä coo ja'a naaxwiimbä yhawijy tiøø'xtaacy.

⁹ Naxy hajxy hädaa mhuuc tehñ wyiinjuó'owät. ¹⁰ Pønhati mädsuumb, yajtsuumdägatsaamb hajxy je'ebä. Pønhati mäyagho'p espadahaam, jaanä jaduhñ hajxy yagho'tägatsáanäbä espadahaam. Hix, pønhati jaduhñ Dioshuung, tsipcøxp hajxy miee'xtúgät; tsipcøxp hajxy miäbógät.

¹¹ Mänitøchä animal wiingpä nhijxnaaxwiimbädsøømy. Jaanä cruundä je'ebä. Metscä quiaa'pt hänajty je'e nebiä meeghuungcaa'ptän. Wiing hänajty quiapxy miädia'agy nebiä dragóngän. ¹² Jaduhñsä mõjcuहुdujt hänajty miøødäbä nebiä jayøbajtpä mõjhanimalän. Quipxy hajxy hänajty yhane'emy nämetscä. Mänitä miämetspä mõjhanimal yhanehmy coo ja'a jayøbajtpä wyiingudsähgø'owøøjät, ja'a hänajty cuhbuxypä tøø chó'oguiäbä. ¹³ Haa ja'a mõjhanimal miämetspä, madiu'u hijxtahñd yajcähxø'cy haagä hoy-yagjuøøñäjaty. Hijxwiinduumä jøøn yajcahy naaxwiin. ¹⁴ Coo ja'a jaya'ayä hijxtahñd hajxy yhijxy, yaghijxmañøøyyä hajxy jaduhñ. Mänit hajxy ñämaayyä coo ja'a animal hajxy yhädiuunnáxät, ja'a hänajty tøø quiuhbuxyíjábä. ¹⁵ Mänitä miämetspä animal quiuhdujtmóoyyä coo ja'a animal yhädiuunnaxy yagjujyipiógät, yajcapxø'ogät. Jaduhñ je'e quiuhdujtmóoyyäbä coo yajyagho'ogøøjät pønhatiä animalhädiuunnaxy ca'a wiingudsähgø'owaamb. ¹⁶ Mänitä tsaangu'ughajxy nägøxiä yajseñapadaacy maa yhahooguiø'øhajxiän, o maa wyiinnähgopcøxpahajxiän, miøjjä miuutscä, miäyøø quia'a mäyøøjä. ¹⁷ Pøn hänajty ca'a señamøød, pønä animal xiøø hänajty ca'a mõødhájtäp, o ja'a ñúmero, cabä cuहुdujt hajxy hänajty mio'oyii coo hajxy jiúyät, coo hajxy tiógät. ¹⁸ Pøn cuhwijy, pøn wiinjuøøby, ween yhuuc najuø'oy nebiä animal ñúmero miädia'agytiägø'oy. Jaduhñ je'e nebiä jäya'ay ñúmeron. Jue'e ñúmero jaduhñ, tädujmägo'x cudägøøghii'xtädujc.

14

¹ Mänitøchä Meeghuung nhijxy coo jim tiäna'ay Sióntuunnähgøxp. Jimä jäya'ayhajxy hänajty piädänaabiä nämägo'x cujuxychägui'xmädaaxc mil. Yhaagä mõød hajxy hänajty cujaay wyiinnähgopcøxpahajxy ja'a Meeghuung

xiøø møødä Tieedy xiøø. ² Mänitøch jim nmädooyy tsajpootyp nebiä møjnøø may jäditiän, nebiä hänee møc ya'axiän. Jaduhñ hänajty yajmädoobä nebiä harpa may miäna'añän. ³ Ja'a nämägo'x cujuxychägui'xmädaaxc milpä jäya'ay, ja'a hajxy hänajty tøø yajnähwa'ačhíjábä hädaa yaabä naaxwiin, jemyhøy hajxy hänajty jim yhøøby Dioswiinduum. Haa ja'a nämädaaxpä animalhajxiä, jim hajxy hänajty piahäñ'a'ay møødä majjäya'adiøjc-hajxy. Cabä wiinghäna'c-hajxy jiada'añ ja'a jemyhøy jaduhmbä. ⁴ Haa ja'a nämägo'x cujuxychägui'xmädaaxc milpä jäya'ayhajxiä, cabä wiingto'oxiøjc hajxy hänajty tøø miøødtsäna'ay. Jaanč tehñ yhoy hajxy hänajty jäya'ayhaty. Majatiä Meeghuung hänajty ñøcxø'øy, pianøcxyp hajxy hänajty jaduhñ. Jayøbajt hajxy yajnähdiijä coo hajxy yajnähwa'adsøøjät, coo hajxy yhuunghadøøjät ja'a Diósäm møødä Meeghúungäm. ⁵ Ni mänaa hajxy quia'a hønnda'agy. Cab hajxy tii poj tii cädieey miøødä jim Dioswiinduum.

⁶ Mänitøchä Diosmoonsä wiingpä nhijxy; jim hänajty jäyøøwiädity tsajtcøxp. Ja'a Diosmädia'agy hänajty yegaamby ja'a ni mänaa ca'a tægajtpä. Nägøxiä ja'a jäya'ayhajxy hänajty mio'owa'añii, ja'a hajxy yaa tsänaabiä wiinduhmyhagajpt, hoy hajxy wiinghayuucjaty jia møødä. ⁷ Mänitä Diosmoonsä møc miänaañ:

—Wiingudsähgø'øw ja'a Dios hajxy. Nämä'aw hajxy jaduhñ coo miøjjä jiaančhä. Tøø yhabaady coo ja'a Dios jäya'ay yajtøyhajtyega'añ. Je'eds cøjx yhädiuñ tsajpootyp møødä naaxwiin, møødä mejy, møødä nøøgopc.

⁸ Mänitä Diosmoonsä tu'ug jiaac mänaañ:

—Tøø ja'a møjcajpt Babilonia quiuhdägoy, je'eguiøxpä coo ja'a quiuhdujt jiaanč tehñ yhaxøøgä. Tøø ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä piajatcø'øy ja'a Babilonia quiuhdujt.

⁹ Mänitä miädägøøgpä Diosmoonsä møc miänaañ:

—Pønä animal wiingudsähgøøby møødä yhädiuunnaxy, pøn yajseñapädaacp wyiinnähgopcøxp o quiø'ogøxp, ¹⁰ hoyhoyyä Dios jiaanč tehñ yajcumädowa'añ. Jøønjooty, azufrejooty hajxy chaačhpøga'añ Diosmoonsäwiinduum møødä Meeghuungwiinduum. ¹¹ Cøjxta'axiøø hajxy chaačhpøga'añ xøømdsuhñ, pønjatiä animal wiingudsähgøøby møødä yhädiuunnaxy, pønjatiä seña jim møødhajtäp. ¹² Pønjatiä Diosmädia'agy mæbøjp møødä Jesucristo miädia'agy, ween hajxy tehngajnä miee'xtucy.

¹³ Mänitøchä jäya'ay jim tsajpootyp xñämaayy:

—Cujaay jaduhñ: “Pønjatiä Diosmädia'agy mæbøjp, coo hajxy yhö'ogät, jootcujc hajxy yhida'añ.” Tøyhajt jaduhñ. Poo'xáannäp hajxy jaduhñ. Jiahmiedsaambiä Dios jaduhñ coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy tøø yajtuñ. Nømä Dioshespíritu miäna'añ.

¹⁴ Mänitøchä jäya'ay tu'ug nyuughijxy. Poobjocøxp hänajty yhäñ'a'ay. Orocuñjén hänajty quiuhjenhajpy. Arroztujt hänajty quiø'ogaphajpy jaanč tehñ jiojy. ¹⁵ Mänitä Diosmoonsä tu'ug piädsøømy maa ja'a Diostsajtøjcän. Mänitä jäya'ay miøjyaaxä møc, ja'a hänajty häñaabiä jocøxp:

—Tøø yhabaady coo ja'a päda'agy myajpædø'ogät jiiby naaxwiin. Tøø ja'a tiøøm miäjay. Nøcx yajpædø'og.

¹⁶ Mänitä päda'agy hoy jiaanč yajpædø'ogy arroztujthaam hädaa yaabä naaxwiin. Jaduhñ miädia'agytiägø'øy coo ja'a jäya'ayhajxy yajcumädowa'añii, ja'a hajxy haxøøgcuhdujtmøødpä.

¹⁷ Mänitä Diosmoonsä wiingpä piädsøømgombä maa ja'a Diostsajtøjcän. Jimä arroztujt hänajty quiø'ogaphajpä jaanč tehñ jiojy. ¹⁸ Mänitä wiing Diosmoonsä piädsøømøøyy maa ja'a altarän. Je'e cuhdujtmøød maa ja'a jøøngøxpän. Mänitä Diosmoonsä møc miøjyaaxä ja'a arroztujt cabhijpä:

—Tøø ja'a tsaatyp jiiby cha'amy naaxwiin; nøcx yajpädø'øg arrottsujthaam.

¹⁹ Mänitå tsaatyp hoy jiaançh yajpädø'øgy arrottsujthaam hädaa yaabå naaxwiin. Mänit hoy piäda'agy maa ñähhädiunø'øyån maa hajxy tiehndse'ediån. Jaduhñ mäwínädså Dios yajtsaaçhpøga'añ ja'a hajxy tøø quia'a mäbøquiäbå. ²⁰ Cajtpa'a ja'a tsaatyp hajxy hoy tiehndse'edy. Comå nø'ty piädsøømy maa ñähhädiunø'øyån. Møjwiinä nø'tymejy quiojy tågøøgmågo'x kilómetro. Coopå nø'ty hänajty maa ja'a cuaay frenon.

15

¹ Mänitøchå wiinghijxtahnd jim nhijxy tsajpootyp jaançh tehñ yhamøj, hoy-yagiuøøñå. Juxtujc-høchå Diosmoonså nhijxy haagå häyohnmøød. Je'eduhñ ñånøømby coo ja'a Dios juxtujc-hooquiå jiaac yajtsaaçhpøga'añ ja'a hajxy yaa ca'a mäbøjpå hädaa yaabå naaxwiin.

² Mänitøchå hijxt nhijxy. Jim hänajty hamøj quioonna'ay. Nebiå mejjiån hänajty quiähxø'øgy. Jaduhñ hänajty quiähxø'på nebiå toobiån. Jimå jäya'ayå hijxt hajxy hänajty wyiindåna'ay, ja'a animal hajxy hänajty tøø quia'a yajmäjäda'aguiäbå møødå seña, møødå xiøø, møødå ñúmero. Jimå harpa hajxy hänajty miøødäbå. Ja'a Dios jaduhñ yejc. ³ Jaduhñ hajxy hänajty yhöy nebiå Moisés jecy yhöøyyån. Je'e ja'a Dios jecy mäduun. Jaduhñ hajxy hänajty yhöøbå nebiå Meeghuung yhöøyyån:

Wiindsøn Dios, cøxiå miich cuhdujt mjaançh tehñ miøødå. Møj jaançh miich mjaançh tehñ tiuñ.

Jaançh tehñ yhöy miich mguhdujt jaduhñ. Miich mhanehmby wiinduhmyhagajpt.

⁴ Caj miich tii pojpå tii cådieey mmøødå. Nägøxiå miichå jäya'ayhajxy xwyiingudsåhgø'øy.

Nägøxiå hajxy miåna'añ cooc mmøjjå cooc mjaançhå. Minaamb miich jäya'ayhajxy nägøxiå xwyiingudsåhgø'øwa'añ, ja'a hajxy wiinduhmyhagajtpå, je'eguiøxpå coo hajxy tøø yhixy tøø miådooy coo miich mguhdujt jiaançh tehñ yhöyyå.

⁵ Mänitøchå Diostsajtøjc nhijxhawaach jim tsajpootyp maa ja'a Dios yhäña'ayån. ⁶ Mänitå Diosmoonsåhajxy jiiby piädsøømy, ja'a häyohnmøødpåhajxy ja'a näjuxtujcpå. Poobwit hajxy hänajty miøød jaançh tehñ wia'ads. Jimå orowøøn hajxy hänajty miøødå chi'tsnähgøxp. ⁷ Mänitå orotsim hajxy cødu'ugjaty miooyyå. Tu'ugå animal jaduhñ yejcy ja'a nämådaaxpåhajxy hänajty jim häñaabiå Dioswiinduum. Hujtsjatiå orotsim hänajty. Je'eduhñ ñånøømby coo ja'a Dios ja'a jäya'ayhajxy jiaançh tehñ yajcumådowa'añ, ja'a hajxy ca'a mäbøjpå. Cøjxta'axiøø ja'a Dios ñå'ägädå hity. ⁸ Jiiby Diostsajtøgooty, haagå joc jiiby pu'xwädijp. Jimå joc choon maa ja'a Dios møj jaançh yhitiån. Caj pøn jiiby hoy ñå'ägädå tågø'øwa'añ tsajtøgooty høxtå coonå ja'a Dios hänajty juxtujc-hooc tøø yajtsaaçhpøcy ja'a jäya'ayhajxy ca'a mäbøjpå.

16

¹ Mänitøch nmådooyy coo jäya'ay møc quiapxy Diostsajtøgooty. Mänitå Diosmoonså näjuxtujcpå ñåmaayyå:

—Nøcx hajxy cuhmånactem jiiby naaxwiin ja'a orotsimjootypå. Je'eduhñ ñånøømby coo ja'a Dios jiaançh tehñ yajcumådowa'añ ja'a hajxy ca'a mäbøjpå.

² Mänitå Diosmoonså tu'ug hoy quiuhmånactemy hädaa yaabå naaxwiin ja'a yhorotsimjootypå. Pønjatiå animalseña hänajty møød ja'a hamøjpå,

põnjatiä yhädiuunnaxy hänäjty wiingudsähgõøyyäp, nägõxiä haxøøgpu'uds hajxy piaatä ja'a jaanč tehṃ piahmbä.

³ Mänitä Diosmoonsä miämetspä hoy quiudemø'øyy mejjiooty ja'a yhorotsimjootypä. Mänitä mejyñøø jiajty nebiä ho'ogyjiäya'añø'tiän. Cõjx yho'ogy mädyijaty jiiby tsänaaby mejjiooty.

⁴ Mänitä miädägøøgpä hoy mõjnøøjooty quiudemø'øyy ja'a yhorotsimjootypä mõød jim nõøgopcjooty. Mänitä nõø jiajty nebiä nõ'tiän. ⁵⁻⁶ Mänitä Diosmoonsä ja'a nõøgüeendähjapä miänaañ:

—Wiindsõñ Dios, caj miich tii pojpä tii cädieey mmøødä. Cõjxta'axiøø miich mhity. Hoy jaduhñ coo miichä jäya'ayhajxy tøø myajtsaačhpøcy, coo nõ'ty hajxy tøø myaghu'ugy, je'eguiøxpä coo miich mgu'ug xyajpuhho'cä mõødä miich mmädia'agy hajxy tøø xyajwá'xäbä.

⁷ Mänitä tu'jäya'ay miänaañ maa ja'a altarän:

—Tøyhajt jaduhñ. Wiindsõñ Dios, hoy jaduhñ coo miichä jäya'ayhajxy tøø myajtsaačhpøcy. Miich cuhdujt cõxiä mmøød.

⁸ Mänitä Diosmoonsä ja'a miämädaaxpä ja'a xøø yajwiingutemøøyy ja'a yhorotsimjootypä. Mänitä xøø quiuhdujtmooyy coo ja'a jäya'ay ñó'ogät.

⁹ Hoyhoyyä jäya'ayhajxy cõxiä tiooyy. Pero cabä yhaxøøgcuhdujt hajxy hänäjty jia najtshixø'øwa'añ. Haxøøgjatiä Dios hajxy ñänøømy ja'a jim tsajpootypä. Cabä Dios hajxy piädaacy mõj jaanč, hoyyä Dios cuhdujt jia mõødä maa ja'a häyohngøxpän.

¹⁰ Mänitä Diosmoonsä miämägooxpä quiudemøøyy maa ja'a animal hänäjty yhäña'ayän, ja'a yhorotsimjootypä. Mänit cõjx wyiingoodsø'øyy majatiä animal hänäjty yhane'emiän. Mänitä jäya'ay tiots hajxy yajtsu'udsøøyy je'eguiøxpä coo hajxy hänäjty jiaanč tehṃ chaachpøcy. ¹¹ Paadiä Dios hajxy haxøøgjaty ñänøømy. Cabä yhaxøøgcuhdujt hajxy hänäjty jia najtshixø'øwa'añ.

¹² Mänitä Diosmoonsä ja'a miädädujcpä jiiby quiudemøøyy Eufratesmõjnøøjooty, ja'a yhorotsimjootypä. Mänitä nõø tiøøch. Jaduhñä reyhajxy hänäjty hoy ñaxø'øwa'añ, ja'a hajxy hänäjty jim tsohnda'agaambä maa ja'a xøø piädsømiän.

¹³ Mänitøchä haxøøgjuøhñdy tægøøg nhijxpädsøømy. Jiiby hajxy piädsømmøoyy maa ja'a dragón yhaawjootiän, mõød maa ja'a animal yhaawjootiän, mõød maa ja'a miämetspä animal yhaawjootiän, ja'a mõjcu'ugongä miädia'agy hänäjty yajwá'xäbä. Jaduhñä haxøøgjuøhñdy hajxy hänäjty quiähxø'øgy nebiä yocchän. ¹⁴ Hix, mõjcu'uhajxy je'e. Hoy-yagjuøøñäjaty hajxy hänäjty yajcähxø'øgy. Mänitä reyhajxy hoy nägõxiä wioyii, ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä, coo hajxy nõcxy chiptuna'añ mõødä Dioscøxpä, mänaa ja'a Dios yajnähdiijiän coo chiptuna'añ. Mäjaamøødä Dios jaduhñ. ¹⁵ Jaaya'ay jaduhñ mänaamb: “Cab jaduhñ põñ ñä'ägädä najuø'øyy mänáajøch hänäjty ngäda'aga'añ. Jootcujc je'e põñä Diosmädia'agy hänäjty hamuumdu'joot mabøjp. Jaduhñ mäwínäts hänäjty yhida'añ nebiä jujcypiän. Cabä hänäjty chähdiunaannä.” ¹⁶ Mänitä reyhajxy yhamugøøyy maa xiøhatiän Armagedón ja'a hebreohayuuc-haamby.

¹⁷ Mänitä Diosmoonsä ja'a miäjuxtujcpä cøxp quiuhdeemnaxxy ja'a yhorotsimjootypä. Tu'ugä jäya'ay mõc quiapxy maa ja'a Dios yhäñaadiaactän jim tsajpootyp:

—Tøø jaduhñ miaañä.

¹⁸ Mänit wiädsujcy mõødä hänee yaaxy. Mänitä hujx mõc ñajxy. Cabä hujx jaduhñ mänaaxøø ñaxy neby jaduhñ tøø ñaxiän. ¹⁹ Mänitä mõjcajpt ñiwiä'xä. Tægøøghit jaduhñ hoy miähmøøñä. Mänitä tõjc cõjx piummy wiinduhmyhagajpt. Mänitä Dios jäya'ayhajxy chaachtuuñ hoyhoy, ja'a hajxy

hänajty jim tsänaabiä Babilonia-cajptooty. ²⁰ Mänitä tun cøjx yhadägoyyø'øy mөөдä naax ja'a hänajty jim hijpä mejyquiujc. ²¹ Mänitä jäya'ayhajxy quiuhga'awөөyyä caandөөsttuu hamøjjaty. Juxychägui'x kilo hänajty näje'e jiemčhä. Coö hajxy jiaanč tehñ chaachpøjcy, paadiä Dios hajxy haxөөgijaty ñämaayy.

17

¹ Mänitöchä Diosmoonsä tu'ug xñämejch, ja'a hajxy hänajty näjxutujcpä, ja'a orotsim hajxy hänajty miөөдäbä. Mänitöch xñämaayy:

—Jam nyajnähiçø'øy coö ja'a cuhhiñdo'oxiøjc ja'a möjpä yajtsaaçhpøga'añii, ja'a jim häñaabiä mejywyiing. ² Tөө ja'a rey ja'a to'oxiøjc hajxy yaa miөөdtsäna'ay hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a to'oxiøjcøxpä ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä yaa yhaxөөgwädity hädaa yaabä naaxwiin.

³ Mänitöchä Dioshespíritu xyajwiinhijxy. Mänitöchä Diosmoonsä jim xya-jnøcxy maa pøn quia'a tsäna'ayän. Mänitöchä to'oxiøjc tu'ug nhijxy. Animalnähgøxp hänajty yhäña'ay. Tsaptsä animal ñi'x. Jimä mädia'agy hänajty miөөдä cujaay ja'a ñi'xcøxp. Haxөөgijatiä Dios hänajty ñänømy. Juxtuçä quiopc hänajty je'e y majcä quiaa'pt. ⁴ Ja hucy ja tsaptsä to'oxiøjc wyit hänajty je'e. Oro hänajty ñaandsømhajpy mөөдä hočhaa mөөд perlas. Orotsim hänajty quiø'ogø'øwhajpy. Madiu'u haxөөgpä hänajty jiiby yhity orotsimjooty. ⁵ Jim hänajty miөөдä wyiinnähgøpcøxp cujaay: “Ja'a möjcajpt Babilonia hädaa. Ja'a cuhhiñdo'oxiøjc tiajhajxy hädaa. Ja'a haxөөgpä yhöjxä tiecy hädaaduhñ ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä.” Cab jaduhñ yhowyiinjuøññäjä. ⁶ Mänitöch nnajuøyy coö ja'a to'oxiøjc hänajty miu'ugyii. Ja'a Dioshuung ñø'tyhajxy hänajty tөө yhuucäxä mөөд hajxy tөө yagho'ogyijäbä je'eguiøxpä coö ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy miäböçä. Coöch jaduhñ nhijxy, njaanč tehñ yagjuøyyhøch jaduhñ. ⁷ Mänitöchä Diosmoonsä xñämaayy:

—Tii jaduhñ coö mwi'i yagjuø'øy. Nhawaanánañbøch miich ja'a to'oxiøjcøxpä mөөдä animalcøxpä, ja'a to'oxiøjc yaghäñaabiejiä, ja'a jxutujcpä quiopc, ja'a majcpä quiaa'pt. ⁸ Yø'ø animal tөө mwiinhixiäbä, jugyhajp hijty yø'øduhñ. Hoy tөө jia cuhdägoy, jutpädsømaamb jadähooc. Mänit nøcxy yho'ogaannä. Pønjetiä xiøø jim ca'a miimb cujaay librojooty, coö ja'a animal hajxy yhixät coö tөө jiutpädsømy, mänit hajxy hoyhoy yagjuø'øwa'añ. Pero pønjetiä xiøø jim miimb cujaay librojooty, je'eds hajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhatiän, je'eguiøxpä coö ja'a xiøøhajxy jim quiujähyyäxä mänaa ja'a naaxwiimbä yhawijy tiøø'xta'aguiän.

⁹ Pøn jaduhñ wiinjuøby, ween hädaaduhñ hoy yhuuc wiinjuø'øy: Yø'ø quiopc jxutujcpä, jaduhñ mäwínäts hajxy yø'ø nebiä jxutujcpä tunän. Jimä to'oxiøjc yhäña'ay. ¹⁰ Jaanä jaduhñduhmbä, jaduhñ mäwínäts hajxy yø'ø nebiä jxutujcpä reyän. Nämägoøxc hajxy jaduhñ tөө quiuhdägoöñä. Tu'ug jäda'ahaty guiobiernähajnä. Jatu'ug, cahnä je'e tiägø'øyñä. Coö hänajty tөө tiägøöñä, cab jaduhñ jiega'añ. ¹¹ Haa ja'a animal tөө quiuhdägóyyäbä, tu'ugä näjxutujcpä rey jaduhñ. Miämetsc-hoocpä jaduhñ tөө piädsømngombä. Mänit nøcxy yho'ogaannä.

¹² Haa ja'a majcpä quiaa'pt tөө mwiinhixiäbä, nämajcä reyhajxy jaduhmbä. Cahnä hajxy tiägø'øy gobiernähajpä. Jaduhñä möjcuhdajt hajxy mio'owa'añii tu'hora quipxy mөөдä animal. ¹³ Tu'ugmädia'aguiä reyhajxy yhity ja'a nämajcpä. Mänitä animal cuhdajt hajxy mio'owa'añ mөөдä mäjaa. ¹⁴ Mänit hajxy tiägø'øwa'añ tsiptuumbä maa ja'a Meeghuungcøxpän. Mäjäda'agaambä Meeghuung jaduhñ. Hix, je'e ja'a möjcuhdajt nä'ägä mөөд. Pønjaty je'e jiamiøødhajpy, Dioshuunghajxy je'eduhñ. Pedyii hajxy miäböcy.

¹⁵ Mänitøchä Diosmoonsä xñämäaguiombä:

—Yø'ø mejy tøø mwiinhíxiäbä maa ja'a to'oxiøjc hijty yhäña'ayän, jaduñ mawíñäts yø'ø nebiä wiinduhmyhagajpt-tsohm̄bän. Madiu'u hayuuc hajxy quiapxy. ¹⁶ Y yø'ø animal quiaa'pt tøø mwiinhíxiäbä ja'a majcpä, mänitä to'oxiøjc hajxy miähanhada'añ. Nähwa'ads høxwa'ads hajxy jaduñ ñähgue'egaannä. Chu'udsaamby hajxy jaduñ; mänit hajxy ño'oga'añ. ¹⁷ Ja'a Dios jaduñ tøø wyiinmahñdymo'oy coo hajxy jaduñ quiudiúnät nebiä Dios tøø yajnähdiijiän, coo hajxy tu'ugmädia'agy yhidät, coo ja'a animal hajxy quiuhdujtmó'owät, høxtä coonä hñajty tøø yhabaady nebiä Dios yajnähdiijiän. ¹⁸ Haa yø'ø to'oxiøjc tøø mwiinhíxiäbä, jaduñ mawíñäts yø'ø nebiä møjcajptän maa ja'a reyhajxy nägøxiä xiøønaxiän.

18

¹ Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug njaag hijxy coo hñajty miänacy tsajpootyp. Mayyá cuhdujt hñajty miøødä. Haamb tsämaamb hñajty jaduñ. Hajaj jaduñ hädaa yaabä naaxwiin. ² Mänit møc yaaxy:

—Tøø ja'a møjcajpt Babilonia quiøxy pumy. Jimä møjcu'uhajxy chänaañä, møødä haxøøgjuøhñdy madiu'ubä, møødä haxøøghanimalhajxy jäyøøbiä. ³ Tøø ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä quiøxy pahijxpä nebiä Babilonia haxøøgcuhdujt miøødän. Tøø ja'a reyhajxy miøødtsäna'ay. Tøø ja'a hajuubiädøjc-hajxy miäyøøjøøñä je'eguiøxpä coo ja'a Babilonia hijty cøxiä wiinä yaghøxhäyoy.

⁴ Mänitøchä jäya'ay nmädooyy coo hñajty jim quiapxy tsajpootyp:

—Pønjätyhöch nhuunghajpy, mdsónäp hajxy jim maa yø'ø cajptän, neby hajxy jaduñ mga'a pajatcø'owät, neby hajxy jaduñ mga'a padsaächpøgät. ⁵ Haa ja'a jäya'ayhajxy jim tsänaabiä Babilonia, tøø hajxy møj may jiaanč tehñ quiädieey. Hoyhooyä Dios jiaanč tehñ yajtsaächpøga'añ. ⁶ Jaduñä Babiloniatsohm̄bä hajxy mduundägätsät nebiä wiinghäna'c hajxy tøø tiuñän. Mejtsjaduhñtiä hajxy myajtsaächpøgät. ⁷ Tøø hajxy hanaxiä jiaanč tehñ ñiguiumayii. Cøxiä wiinä hajxy tøø jiaanč tehñ yaghøxhäyoy. Paady hajxy mjaanč tehñ yajtsaächpøgät. Jaduñ quiopcooty jia wi'i miäna'añ: “Jaduhñhöch chaa nhäña'ay nebiä møjcu'uhdujtmøødpän. Nä'ä jäjtäbøchä nnihyhap jim. Cábøch jaduñ mänaa nnä'ägä jootmayhada'añ.” ⁸ Coo jaduñ miäna'añ, paquiä chaaächpøga'añ. Piaadaambiä yuu møødä häyohn møødä ho'og tägoy. Toyáannäp je'eduhñ. Ja'a Dios jaduñ mänaañ coo jaduñ chaaçhtiunøøjät. Jaayá'ayäts møjcu'uhdujtmøød.

⁹ Haa ja'a reyhajxy, ja'a to'oxiøjc hajxy hñajty tøø miøødtsäná'ayäbä, coo hajxy jaduñ yhíxät coo hñajty tioñä, mänit hajxy ñäjø'ow ñäxuudsa'añ. ¹⁰ Tsähgø'ø-tsähgø'ø hajxy hñajty jäguem tiäna'awa'añ. Mänit hajxy miäna'ana'añ:

—Miič Babiloniacajpt, may miič cuhdujt hijty mjaanč tehñ miøødä. Pero paquiä mjaanč tehñ quiuhdägooyy.

¹¹ Mänitä hajuubiädøjc-hajxy ñäjø'ow ñäxuudsaambä, je'eguiøxpä coo ja'a tioogyhajxy quia'a nä'ägädä juyáanaxä. ¹² Madiu'u toogy hajxy hñajty miøødä: oro, møødä plata, møødä høchaa, møødä perlas, møødä howyit, møødä linowit, møødä sedawit, ja hucy ja tsapts. Jaduñä quepy hajxy hñajty madiu'u miøødäbä ja'a pa'agxuu'pä, ja'a tsowjatypä, møødä tijatiä elefantetøødshadeeñdiuc-hädiuñäbä, møødä hobiujxt, møødä pujxt, møødä mármoltsaa. ¹³ Jaduñä canela hajxy hñajty miøødäbä, møødä jøø'xychooy ja'a jaanč tehñ pia'agxuu'pä, møødä poom, møødä mirra, møødä perfume, møødä vino, møødä hon, møødä harina hoybä, møødä trigo, møødä jäyujc,

møødä waj, møødä meeg, møødä cuaay, møødä carreta, møødä moonsädøjc jamiäjúyyäbä. ¹⁴ Mänitä hajuubiädøjc-hajxy miäna'ana'añ:

—Tøø miich xquiøxy pøjcä tijaty miich mhadsojpy møødä mmäyøøhadyíjábä.

¹⁵ Ñäjø'ow ñäxuudsaambiä hajuubiädøjc-hajxy, ja'a hajxy hánajty tøø miäyøøjø'yäbä maa yø'ø cajptän. Tsähgø'ø-tsähgø'ø hajxy hánajty tiäna'ay jäguem. ¹⁶ Mänit hajxy miäna'ana'añ:

—Tøø yø'ø møjcajpt jiaanč tehñ chaačhpøcy. Jaduhn hijty je'e nebiä to'oxiøjc howyitmøødpän ja hucy ja tsapts, møødä oromøødpä, møødä hočaamøødpä, møødä perlasmøødpä. ¹⁷ Paquiä ja'a miäyøøhadyíjábä tøø quiøxy pøjcäxä.

Haa ja'a jäya'ayhajxy hánajty wädijpä barcojooty, jäguem hajxy hánajty tiäna'awaambä, møødä wyiindsønñhajxy, møød hajxy nä'ä wädijpä. ¹⁸ Coö hajxy yhijxy coö ja'a cajpt hánajty tiooñä, mänit hajxy yaaxy:

—Cab mädyii cajpt ñä'ägädä mäbaady nej yø'ø møjcajpt hijtiän.

¹⁹ Mänit hajxy tiägøøyy jøøbiä xuutspä. Mänit hajxy yáaxcombä:

—Tøø yø'ø møjcajpt jiaanč tehñ chaačhpøcy. Haa ja'a cubarcohajxiä, tøø hajxy jia mäyøøjøøñä coö yø'ø cajpt hijty jiaanč tehñ miäyøøjä. Paquiä tøø quiuhdägooñä.

²⁰ Pønjaty jim tsänaaby tsajpootyp, ween hajxy nägøxiä mxoonäda'agy, møødä Diosquexy møødä Dioshuung, je'eguiøxpä coö ja'a Dios yø'ø cajpt tøø yajcumädoy.

²¹ Jaanč tehñ miøcä Diosmoonsä tu'ug. Mänitä cruundätsaa yajpädø'cy. Mänit miejyquia'adsøøyy. Mänit miänaañ:

—Jaduhñsä Babiloniacajpt jiadaambä yhabetaambä. Cab jaduhn mänaa ñä'ägädä cähxø'øgaannä. ²² Cab jaduhn jim pøn xiu'uxaannä. Caj pøn jim tiunaannä. Cab hajxy jim jioösaannä. ²³ Ni jøøn jim quia'a toyaannä. Cab hajxy jim piøgaannä yhu'ugaannä. Paadiä Babiloniacajpt jaduhn jiadaañ yhabetaañ je'eguiøxpä coö ja'a cu'ug jiaanč tehñ miäyøøjä. Tøø ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä piahixy ja'a Babilonia yhaxøøgcuhdujt.

²⁴ Haa ja'a Diosquexy møødä Dioshuunghajxiä, ja'a hajxy yaghó'cäbä, jimä ñø'tyhajxy tøø miähmø'øy maa yø'ø cajptootiän. Hix, cu'ug jaduhn jatcøøyy.

19

¹ Mänitøch nmädooyy majiäya'ay hánajty jim ya'axy tsajpootyp:

Møj jaančhä Dios jaduhn. Jaaya'ay hajxy xyajwaats xyajtséjcäm.

Tsøg hajxy wiingudsähgøøyyäm coö møcmäjaa miøødä.

² Hoyyä Dios quiudiuñ coö ja'a cuhhiñdo'oxiøjc hoy piäda'agy haducytium, je'eguiøxpä coö ja'a yhaxøøgcuhdujt piahíxäxä ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä, y coö tøø yagho'ogy ja'a Diosquexypä møødä Dioshuung.

Coö ja'a Dios ja'a ca'awiindøybä yajcumädowa'añ, yejpiä tøyhajt jaduhn; cab nä'ä nägoobä yajcumädoy.

³ Mänitä majiäya'ayhajxy miänáangombä:

Møj jaančhä Dios. Cøjxta'axiøø yø'ø cuhhiñdo'oxiøjc yhatoy yhapøgø'owa'añ.

⁴ Mänitä majjäya'ay ja'a Dios hajxy wyiinjjicädaacy, ja'a hajxy nähii'xmädaaxpä møødä animalhajxy ja'a nämädaaxpä. Mänit hajxy miänaañ:

—Tøyhajt jaduhn, møj jaančhä Dios.

⁵ Mänitä jäya'ay jim tu'ug quiapxy maa ja'a Dios hánajty yhäña'ayän:

Näma'aw ja'a Dios hajxy coö miøjjä coö jiaančhä, pønjaty Diosquexy, pønjatiä Dios wiingudsähgøøby, miøjjä miuutscä.

⁶ Mänitøch nmädooyy coo majiäya'ay hänajty quiapxy. Jaduhñ yajmädooyy nebiä mejy møc yhahøøchän, nebiä hänee møc ya'axiän:

Møj jaančhä Dios jaduñ. Tøø tiägøøñä gobiernähajpä.

Jimä möjcuñdujt miøødä.

⁷ Tsøg hajxy jootcugøøyyäm, tsøg hajxy xoonäacäm. Tsøgä Dios hajxy möj jaančhä pädaacäm.

Tøø yhabaatnä coo ja'a Meeghuung piøgañnä. Tøø ja'a jaxie'eb ñiyhahixøøyyänä.

⁸ Howyit jaduñ jaančhä tehñ yajpøgø'øwáañäp, wa'adspä, haambä tsämaambä,

nømä majiäya'ayhajxy miänaañ. Haa ja'a howyitä, je'eduhñ ñänøømby coo ja'a Dioshuunghajxy hänajty hoy tøø wiädity hädaa yaabä naaxwiin.

⁹ Mänitøchä Diosmoonsä xñämaayy:

—Cujaay jaduñ: “Jootcuje hajxy yhity pønjaty tøø yajwoy tøø yajwich maa ja'a Meeghuung piøga'añän.”

Mänitøch xñämäaguimbä:

—Tøyhajtä Diosmädia'agy jaduñ.

¹⁰ Mänitøchä Diosmoonsä nja wiinjicädaacy. Nja wiingudsähgø'øwáañhøch jaduñ. Mänitøch xñämaayy:

—Ca'ačh xwyiingudsähgø'øy. Høøchä Dios xmioonsähajp nej mijts xmioonsähajpä, coo mijtsä Jesucristo miädia'agy hoy myajtuunä. Ja'a Dios mäbøcy mwiingudsähgø'øwäp.

Tøyhajtä Jesucristo miädia'agy. Tu'ugmädia'agy hajxy yhity, pønjatia Jesucristo miädia'agy yajwá'xäp, pønjatia Jesucristo capxpaatp.

¹¹ Mänitøch tsajpootyp nhijxy coo tøø yhawa'ačh. Mänitøchä jäya'ay tu'ug nhijxy coo ja'a ca'awiindøybä hoy yajcumädo'wáañ, coo hoy chiptuna'añ. Paady xiøhaty ja'a hoguiudiuumbä, ja'a tøyhajtyejpä. Poobcuääñähgøxp hänajty yhäña'ay. ¹² Jaduhñä wyiin hänajty quiähxø'øgy nebiä jøøn tioyyän. Mayyä cuhjén hänajty miøødä cuhduum. Jimä xøø hänajty miøødä cujaay. Ni pøn hänajty quia'a najuø'øy tii xøø je'e. Je'eduhñ nidiuhñ najuøøby. ¹³ Nø'tiä wyit hänajty tøø yaghucy. Ja'a Diosmädia'agy hänajty xiøhaty. ¹⁴ Jaančhä tehñ miäjäya'ay hänajty panøcxp haagä poobcuääñähgøxp. Poobwit hoybä hajxy hänajty miøød, jaančhä tehñ piøob jaančhä tehñ wia'ads. ¹⁵ Jim yø'øya'ay espada jaančhä tehñ jiojp hänajty miøødä yhaawjooty. Je'e ja'a jäya'ay hänajty yajpuxaamby. Jaančhä tehñ miøc guiobiernähada'añ. Hoyhoyyä jäya'ay chaächtiuna'añ nebiä Dios ja'a jäya'ay yajcumädooyän. ¹⁶ Jimä xiøø hänajty miøødä cujaay wyitcøxp møødä piuuguiøxp: “Hädaa möjcuñdujtmøød; ni pøn möjcuñdujt jaduñ quia'a møødä.”

¹⁷ Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy coo hänajty jimä tiäna'ay maa ja'a xøøjän. Mänitøch jaančhä tehñ miøc yaaxy. Ja'a luudhajxy möjyaaxä, ja'a hajxy cøxp jäyøøwiädijpä:

—Min hajxy tsu'uds. Ja'a Dios hajxy jaduñ xmio'owaamb. ¹⁸ Jäya'ay hajxy nägøxiä mdsu'udsaamby, miøjjä miuutscä, hopiønä, møødä rediøjc-hajxy, møød hajxy tuumbä soldadowiindsøn, møød hajxy møcmäjaamøødpä, møødä cuaay, møød hajxy cuaayhäñaabiä.

¹⁹ Mänitøchä animal nhijxy. Møødä reyhajxy hänajty jimä choonä møødä quiu'ughajxy. Tsiptunaamb hajxy hänajty jaduñ møødä jaaya'aguixpä ja'a cuääñähgøxp wädijpä møødä quiu'ug. ²⁰ Mänitøchä animal miajtsä møødä craa ja'a jaančhä tehñ jäya'awyiinhømbä. Tøø ja'a craa hänajty yajcähxø'øgy hoy-yagjuøøñäjaty maa ja'a animal wyiinduumän. Jaduhñä craa hänajty tøø wyiinhøøñ pønjaty yø'ø animal seña hänajty møødhajtäp, pønjaty

yo'ø animal yhädiuunnaxy hänajty tøø wyiingudsähgøøyyä. Mänit hajxy nämetsc jiøønjuipøøyyä maa azufre hänajty tioyyän. ²¹ Mänitä quiu'ughajxy yaghó'cäxä. Jaaya'ay jaduhñ mäyagho'c, ja'a hänajty cuaayhäñaabiä. Espadahaam miäyagho'cy, ja'a jaanč tehñ jiøjpä, ja'a hänajty jim miøødpä yhaawjooty. Mänitä ho'ogyjiäya'ayhajxy chu'tsä. Ja'a luudhajxy jaduhñ mädsu'ts jaanč tehñ quiu'uxiä.

20

¹ Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy. Jim tsajpootyp hänajty miänacy. Jimä juthawaatst hänajty quiø'øgonhaty, ja'a hänajty jaanč tehñ quiøøcpä. Jimä cadena hänajty quiø'øwitshajpä. ² Mänitä møjcu'ugong miajtsä, ja'a xøhajpä Satanás. Ja'a dragón je'e møødä jecychahñdy. Mänit quiø'øxojsä tiecyxiojsä cadenahaam. ³ Mänit quiujuipøøyyä jutjooty. Mänit yhawägüi'tsä. Mänitä Diosmoonsä yhäho'ch maa ja'a juthaawän. Mil jomøjtä møjcu'ugong hänajty jiiby yhida'añ, nebiä jäya'ay jaduhñ quia'a wiinhøhñät. Coø hänajty mil jomøjt tøø yhabejnä, mänit yhöxmdasa'añii. Pero cab hänajty jejcy yajwädita'añii coø hänajty tøø yhöxmačhii.

⁴ Mänitøch nhijxy coø cu'ughajxy hänajty yhäña'ay. Haagä møjcu'ugong hajxy hänajty coø hajxy nägøxiä yajtyøyhajtyégät. Mänitøchä jäya'ayä yhäñämähajxy nhijxä, pønjaty hänajty tøø yo'puxyii. Paady hajxy yo'pujxä coø hajxy hänajty tøø Dyiosmädia'agy-yajwa'xy coø ja'a Jesucristo Dyioshuungä. Cabä animal hajxy hänajty tøø wyiingudsähgø'øy, ni ja'a yhädiuunnaxy. Ni cab hajxy hänajty tøø piädäacäxä ja'a animal seña, ni wyiinnähgopçøxp ni quiø'øgøxp. Mänitøch nhijxy coø hajxy jiuypiojnä. Mänitä Jesucristo hajxy miøødtägøøyy gobiernähajpä. Mil jomøjt hajxy hänajty tiuna'añ. ⁵⁻⁶ Jayøjp hajxy jiuypiojtsøhñ. Jootcujc hajxy yhity. Nebiä teediän ja'a Dios hajxy miøødtuñ. Cab hajxy chaächtüna'añii. Coø mil jomøjt hänajty tøø yhabety, mänitä jäya'ay yhäñämähajxy jiaac juypiøgaambä nägøxiä, ja'a hajxy hänajty hoy tøø quia'a wäditiäbä. Mänit hajxy yajcumädowa'añii.

⁷ Coø mil jomøjt hänajty tøø yhabejnä, mänitä Satanás yhöxmdasa'añii. ⁸ Mänit tiägø'øwa'añ jäya'awyiinhøhmbä wiinduhmyhagajpt. Yajwiinhøønaambä Gog møødä Magog. Mänit hajxy yhamugø'øwa'añ møødä quiu'ughajxy coø hajxy hänajty chiptuna'añ. Jaanč tehñ miay hajxy hänajty jaduhñ. ⁹ Wiinduhmyhagajpt hajxy choona'añ. Mänitä Dioshuunghajxy jiuhbic jiuhgodø'øwa'añii. Mänitä Dios jøøn yajca'awa'añ. Cøxy toyaambä Magoghajxy jaduhñ. ¹⁰ Mänitä møjcu'ugong jiøønjuipøøyyä maa ja'a azufre hänajty tioyyän, maa ja'a animalhajxy hänajty tøø jiøønjuipø'øyijän, møødä craa hänajty tøø jiäya'awyiinhøñäbä. Cøjxta'axiøø hajxy jiiby chaächpøga'añ xøømdsuhñ.

¹¹ Mänitøchä Dios nhijxy coø hänajty yhäña'ay. Poobä yhäñaabiejt hänajty cruundä. Mänitä naaxwiimbä yhadägoyyøøyy maa ja'a Dioswiinduumän møød tsajtcøxp. ¹² Mänitøchä häñämähajxy nhijxy miøjjä miuutscä. Jim hajxy hänajty tiäna'ay Dioswiinduum. Mänitä Dios ja'a libro yaghawaach møødä libro wiingpä. Jiibiä xiøøhajxy hänajty myiñ cujaay ja'a hajxy jugyhadaambä cøjxta'axiøø nebiä Dios jiuhyhatiän. Mänitä Dios ja'a libro quiapxy pø hoyyä häñämähajxy hänajty tøø jiäya'ayhaty, pø caj. ¹³ Mänitä häñämähajxy jiiby piädsøømy mejjiooty, ja'a hajxy hänajty jiiby tøø yhö'oguiäbä. Jaduhñ hajxy jiiby piädsøømbä naaxpa'c. Ja'a hajxy hänajty hoy tøø jiäya'ayhätäbä, hawa'adstuum hajxy hoy miähmøøñä. Ja'a hajxy hänajty hoy tøø quia'a jäya'ayhätäbä, haducytium hajxy hoy miähmø'øy. ¹⁴⁻¹⁵ Mänitä møjcu'ugong

jøonjooty piädaacä. Mänitä háañámahajxy jøonjooty quiujuipøøyyä, pønjatiä xiøø hänajty ca'a miimb cujaay librojooty. Cab hajxy cøjxta'axiøø jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän.

21

¹ Mänitøchä tsajpootyp jemybiä nhijxy møødä naaxwiin jemybiä. Tøø ja'a tuftsajpootyp hänajty tiägoonä møødä tucnaaxwiimbä. Møødä mejy hänajty tøø tiägoobiä. ² Mänitøchä Dioscajpt nhijxy, ja'a Jerusalén jemybiä. Jim hänajty miänacy tsajpootyp. Jim hänajty tøø choon maa ja'a Diosän. Yajxon hänajty quiähxø'øgy nebiä jaxie'eb ñiyhahixø'øyijän coo hänajty piøga'añ.

³ Mänitä jäya'ay møc jiaanç tehñ quiapxy jim tsajpootyp:

—Huug hix, jimä Dios tøø chänaadiaacpøcy maa ja'a jäya'ayhajxiän. Quiu'ughadaambiä Dios ja'a jäya'ayhajxy. Wiingudsähgø'øwáanäp ja'a Dios jaduhñ. ⁴ Jaduhñä Dios miäna'ana'añ coo ja'a jäya'ayhajxy quia'a jøønät. Cab hajxy pia'ambedaannä, yho'ogaannä. Cab hajxy jiø'øwaañnä xiuudsaañnä. Tøø yø'øduhmbä hänajty quiøxy cuhdägoonä.

⁵ Mänitä Dios miänaañ:

—Tøøch cøxiä wiinä nhädiuundägach.

Mänit miänáançombä:

—Cujaay jaduhñ. Tøyhájthøch nmädia'agy jaduhñ. Cábøch nhøhñda'agy.

⁶ Mänitøch xñämaayy:

—Tøø jaduhñ miaañä. Høøch nyajtsohñdaac; jaanä høøch nyajmaabiä. Pønä jioot hamuumdu'joot tøø piäda'agy coo jiugyhada'añ cøjxta'axiøø nébiøch njugyhatiän, nguhdujtmó'owäbøch jaduhñ coo jaduhñ jiugyhádät.

⁷ Pøn mäjädaacp, je'e jugyhadaamb cøjxta'axiøø nébiøch njugyhatiän. Høøch cøjxta'axiøø xTieedyhadaamb. Nhuunghadáambiøch jaduhñ. ⁸ Haa ja'a hajxy jaduhñ ca'a mäjädaacpä, jøonjooty hajxy nøcxy quia'awa'añ maa ja'a azufre tioyyän. Jiiby hajxy cøjxta'axiøø chaachpøga'añ, møød hajxy ca'a mæbøjpä, møød hajxy ca'awiindøybä, møød hajxy jäya'ay-yagho'pä, møød hajxy amigähamädoobä, møød hajxy mäwijts mæbäxujpä, møød hajxy quepy-chechwingudsähgøøbiä, møød hajxy høhñdaacpä.

⁹ Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy, ja'a hajxy näjuxtujcpä, ja'a orotsim hajxy miøødpä cødu'ug. Jimä tsø'ty häyohn hänajty miøødä ja'a juxtujcpä orotsim. Mänitøch xñämaayy:

—Jamä jaxie'eb nyajnähixø'øy ja'a Meeghuung tio'oxiøjc-hadaambiä.

¹⁰ Nwiinhijxypøch hänajty; ja'a Dioshespíritøch hänajty xyajwiinhijxp. Mänitøchä Diosmoonsä xwioonøcxy maa ja'a cøxptunghduumän. Mänitøchä Dioscajpt xyajnähixøøyy. Jerusalén xiøhaty. Jim hänajty miänacy tsajpootyp maa ja'a Diosän. ¹¹ Jaanç tehñ yhaamb jaanç tehñ chämaambä cajpt hänajty nebiä Diosän. Jaduhñ hänajty yhaambä chämaambä nebiä høchaa jaanç tehñ chowbän, nebiä jaspetsaajän. Jaduhñ hänajty tiø'xiä nebiä hijxtän. ¹² Piquiä ja'a cajpt quiuraa hänajty yhamuu'dsø'øguiä. Jaanç tehñ quiøxp hänajty yhamuu'dsø'øguiä. Majmetscä curaahaaw hänajty miøødä. Majmetscä Diosmoonsähajxy hänajty jim yhadäna'ay. Cødu'ugjaty hajxy hänajty yhadäna'ay maa ja'a curaahaawän. Tu'ugjatiä curaahaaw hänajty miøødä cujaay nebiatiä judíoshajxy xiøhaty ja'a nämajmetscjatypä. ¹³ Tägøøgä curaahaaw hänajty xøøbädsøømypiä; tägøøg hänajty tsuxpojpejpä; tägøøg hänajty jøømbojmänajpä; tägøøg hänajty xøøguhñajxpä. ¹⁴ Majmetscä tsaa hänajty jiiby maa hänajty miuu'dsø'tsoonän. Jim tsaagøxp hänajty quiujaayä nebiatiä Meeghuungä quiuguexyhajxy hänajty xiøhaty, ja'a nämajmetspä.

¹⁵ Haa ja'a Diosmóonsøch hánajty xmiøødmädiaacpä, jimä oropaxyquipxt hánajty miøødä. Je'e ja'a cajpt hánajty yajquipxaamby møødä curaa-haaw møødä yhamuu'dsø'øgy. ¹⁶ Haa ja'a cajpt, hamädaaxteec hánajty je'e. Jaduhñtiä yoñä nebiä yhoocän. Mänitä Diosmoonsä ja'a cajpt qyipyx ja'a oropaxyquipxthaam. Mejtsmil cumejtsmägo'x kilómetro hánajty yoñä; jaduñ hánajty quiøxpä; jaanä jaduñ yhooc hánajtypä. ¹⁷ Haa ja'a yhamuu'dsø'øguiä, tägøøghii'x cumädaaxc metro hánajty quiøxpä.

¹⁸ Haagä jaspetsaahädiuñ ja'a hamuu'dsø'øgy hánajty. Haagä oro ja'a cajpt hánajty. Jaduhñ hánajty quiähxø'øgy nebiä hijxt jaanç tehñ tiø'xypän. ¹⁹ Haa ja'a majmetspä tsaa hánajty jii by hijpä maa ja'a yhamuu'dsø'øgy miuu'dsø'tsooñän, haagä hoçhaa hánajty miøød. Haa ja'a jayøjpä tsaajä, jaspe hánajty miøød; ja'a miämetspä, zafiro hánajty miøød; ja'a miädägøøgpä, ágata hánajty miøød; ja'a miämädaaxpä, esmeralda hánajty miøød; ²⁰ ja'a miämägøøxpä, ónice hánajty miøød; ja'a miädädujcpä, cornalina hánajty miøød; ja'a miäjuxtujcpä, crisólito hánajty miøød; ja'a miäductujcpä, berilo hánajty miøød; ja'a miädaaxtujcpä, topacio hánajty miøød; ja'a miämajcpä, crisoprasa hánajty miøød; ja'a miämajtu'ugpä, jacinto hánajty miøød; ja'a miämajmetspä, amatista hánajty miøød. ²¹ Ja'a majmetspä curaahagø'øw, haagä perlahädiuñ hánajty cødu'ugjaty. Haa ja'a mõjtu'u, orohädiuñ je'e. Jaduhñ hánajty quiähxø'øgy nebiä hijxt tiø'xiän.

²² Cábøch tsajtøjc jim nnä'ägädä hijxy maa yø'ø cajptän, je'eguiøxpä coo ja'a Dios jim çhäna'ay møødä Meeghuung. Møjcuñdujtä Dios miøød. ²³ Haamb tsämaambä Dios jim yhity møødä Meeghuung. Paadiä xøø jim quia'a hañ ni ja'a po'o. ²⁴ Coo ja'a Dioshajxy jim yhañ çhämany, paadiä jäya'ayhajxy jii by wiädita'añ, ja'a hajxy hánajty tøø ñähwá'achäbä. Møødä reyhajxy jii by wiäditaambä. Yajmedsaamby hajxy mädyii jaty hoy yajxón. ²⁵ Cabä curaahaaw mänaa yhaduga'añ. Cab jaduñ mänaa wyiingoodsø'øwa'añ maa yø'ø cajptän. ²⁶ Medsaambä jäya'ayhajxy jim Dioswiingudsähgøøbiä. ²⁷ Cabä haxøøgpä jii by mänaa tiägø'øwa'añ cajptooty, ni ja'a jäya'ayhajxy ca'awiindøybä ni ja'a høhñdaacpä. Jagooyä jäya'ayhajxy jii by tiägø'øwa'añ pøn jatiä xiøø jii by miimb cujaay librojooty ja'a Meeghuung miøødpä. Jaaya'ayädshajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhatiän.

22

¹ Mänitøchä Diosmoonsä mõjnøø tu'ug xyajñähixøøyy jaanç tehñ tiø'xy nebiä hijxtän. Jim hánajty piädsømø'øgy maa ja'a Dios ja'a Meeghuung hánajty miøødhäña'ayän. Ja'a mõjnøø jaduñbä, yejpiä jugyhajt jaduñ. ² Møjtu'ugujcä mõjnøø hánajty piäyø'øgy. Mejtsnøøba'a ja'a quepychaa hánajty tu'ug tiäna'ay, ja'a jugyhajtyejpä. Majmetshoocä quepychaa hánajty tiøømbety tu'jomøjtpä. Wiindu'ugäpo'o jaty hánajty tiøømhaty. Ja'a yhaaya-haamä jäya'ayhajxy ñähwa'ach wiinduhmyhagajpt. ³ Cabä haxøøgpä jim yajpaada'añ. Hix, jimä Dioshajxy yhäña'awa'añ møødä Meeghuung. Jimä mióonsäm wyiingudsähgø'øwa'añijäm. ⁴ Jaduhñä wyiin jiojphajxy yhixáañäxä. Haa ja'a Dios xiøøhajxiä, jim cujaay miøødhadäänäxä maa ja'a mioonsä wyiinnähgopcøxpän. ⁵ Cab jaduñ mänaaxøø wyiingoodsø'øwaannä. Cabä xøø jim yhanaannä, ni jøøn jim quia'a hajajaannä. Ja'a Dios jim hajajaamb cudøø'xaamb. Haa ja'a hajxy jim tsänaabiä, cøjxta'axiøø hajxy jim guiobiernähada'añ.

⁶ Mänitøchä Diosmoonsä xñämaayy:

—Tehm̄ tiøyhajt hädaa mädia'agy jaduhñ. Haa ja'a Diosä, quiejx ja'a quiuguexy jaduhñ coo ja'a mioonsä nõcxy yhawáañäxä coo miäbodhaty ti-jaty jadáañäp tunáañäp. Ja'a Dios jaduhñ najtscapxøøyy —nõmhøchä Diosmoonsä xñämaayy.

⁷—Mobädájpøch jiiiby nhäda'aga'añ —nõmä Dios miänaañ.

Jootcuyc yhity pønjetiä Diosmädia'agy hoy cudiuumb nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty.

⁸ Høøch jaduhñ tøø nhixy tøø nmädooy, høøch Juanhajpä. Cooch nwiinhi-jxpädøøyy, mänitøchä Diosmoonsä nwiinjicädaacy, ja'açh hänäjty tøø xyajwi-inhíxiäbä; nja wiingudsähgø'øwáañhøch jaduhñ. ⁹ Mänitøch je'e xñämaayy:

—Ca'açh xwyiingudsähgø'øy. Høøchä Dios xmioonsähajp nej mijts jaduhñ xmioonsähajpän coo ja'a Diosmädia'agy hajxy myajwa'xy. Pønjaty hoy cudiuumb nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty, moonsähájtäp hajxy je'ebä ja'a Diósäm. Ja'a Dios mäbøcy hajxy mwiingudsähgø'øwäp.

¹⁰ Mänitøch xñämäaguimbä:

—Tøø miäbodhaty coo ja'a Diosmädia'agy tiøjiada'añ nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty. Paady, cabä Diosmädia'agy yu'uçh myaghídät. Naxy mdehm̄ yajwá'xät. ¹¹ Weenä ca'awiindøyhänä'c-hajxy jiaac jatcø'øy haxøøg. Weenä hoyhänä'c-hajxy jiaac cudiuñ hoy nebiä Dios yhane'emiän. Dioshuung hajxy je'eduhñ —nõmhøchä Diosmoonsä xñämaayy.

¹² —Tøyhajt jaduhñ. Mobädájpøch jiiiby nhäda'aga'añ. Nøcxáambøchä jäya'ayhajxy nbäda'aga'añ hodium, ja'a hajxy hoy tøø quiudiúñäbä. Haa ja'a jäya'ayhajxy tøø quia'a cudiuñäbä, haxøøgtúumhøch hajxy nõcxy nbäda'aga'añ. ¹³ Høøch cøxiä nyajtsohndaac. Høøch jadähooc cøxiä nyajmayáangombä —nõmä Dios miänaañ.

¹⁴ Jootcuyc hajxy yhity pønjaty nähwaatsp. Je'edshajxy jiiiby tægø'øwaamb Dioscajptooty. Je'edsä cuhdujt hajxy mo'owáañäp coo ja'a tømDSA'am hajxy jiøø'xät ja'a jugyhajtyejpä. ¹⁵ Pero cabä ca'awiindøyhänä'c-hajxy jiiiby tiägø'øwa'añ, ni ja'a mäwijtspä ni ja'a mäbäxujpähajxy, ni ja'a amigähamädoobähajxy, ni ja'a jäya'ay-yagho'pähajxy, ni ja'a quepychech-wiingudsähgøøbiähajxy, ni ja'a høhndaacpähajxy.

¹⁶ —Høøch Jesucristo, tøøchä nguguexy nguexy coo ja'a hermanohajxy cøxiä yhawáañäxät. Høøchä rey David nhaphajpy nhoc-hajpy. Y xyhaphajp xyhoc-hájpøch je'ebä. Høøch, jaxiøømhájpøch høøch —nõmä Jesucristo miänaañ.

¹⁷ Jaduhñä Dioshespíritu miänaambä:

—Min —jaduhñä Meeghuung tio'oxiøjc miänaambä.

Pøn jaduhñ mädoob, ween jaduhñ miänáambät:

—Min.

Pønä jioot pädaacp hamuumdu'joot coo cøjxta'axiøø jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän, yagjugyhadaañäp jaduhñ nebiä jiugyhatiän. Cab jaduhñ yagjuya'añii.

¹⁸ Pønjetiä Diosmädia'agy hamädoowhiip nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty, nnämäabiøch jaduhñ coo ja'a mhamdsoo mädia'agy hajxy mga'a yajmäjaayø'øwät. Coo hajxy jaduhñ mjatcø'øwät, mänitä Dios hajxy xjiaançh tehñ yajtsaächpøgät nej yaa jaduhñ myiñän cujaay hädaa librojooty. ¹⁹ Y coo hajxy näje'ejaty mbuhgónät, cabä Dios hajxy xyagjugyhádät cøjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän, nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty. Cab hajxy jiiiby xyajtägø'øwät Dioscajptooty.

²⁰ Jaaya'ay jaduhñ mädiaacpä, je'eduhñ mänaamb:

—Tøyhajt jaduhñ. Mobädájpøch jiiiby nhäda'aga'añ —nõmä Dios miänaañ.

Amén. Min paquiä Jesucristo. Miich hõjts nWiindsõnhajpy.
²¹ Ween mijtsä Jesucristo ja'a hoyhajt ja'a weenhajt nägõxiä xmio'oy.
Amén.